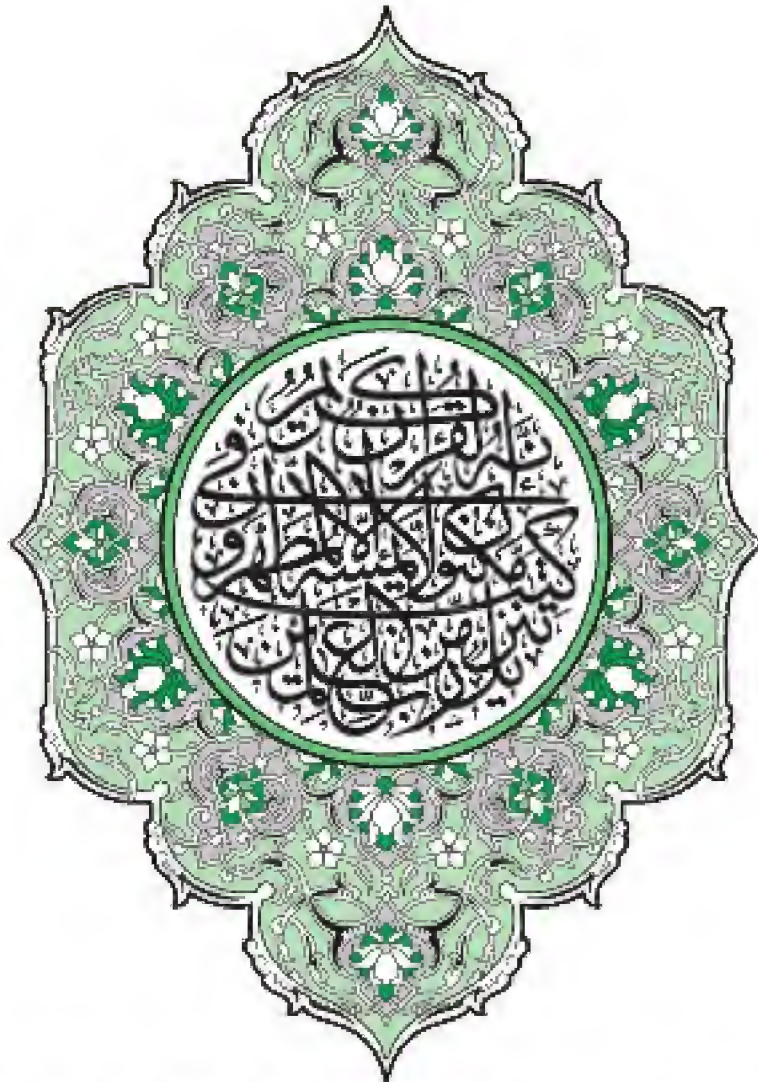

الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا الْقُرْآنَ

Aya somi yogo ko kini tomboken sangkai a Qur'an a sesela an agoso
kiya iranona ko manga Ma'ana niyan na so peshakodo ko dowa a
Haram – su sa Makkah ago sa Madinah – asi King Abdullah bin Abdul Aziz
Al Saud a dato sa Kingdom of Saudi Arabia.

الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا الْقُرْآنَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا الْقُرْآنَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا الْقُرْآنَ

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٢٢هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
القرآن الكريم وترجمة معانيه إلى اللغة الإيرانية الفارسية -
المدينة المنورة .

١٠٨٨ ص ١٤ × ٢١ سم

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

١- القرآن - تراجم   ٢- اللغة الفارسية - تراجم

٢٢/٠٠٥٠

ديوي ٤٩٩,٢١٨٢٤١

رقم الإيداع : ٢٢/٠٠٥٠

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema ana
iron Ko basa
a iranon sa pilimpinas.

Iniranon i:
SHEIK ABDULAZIZ GUROALIM SAROMANTANG

KING FAHD COMPLEX FOR THE PRINTING
OF THE HOLY QUR'AN
Madinah, K.S.A.

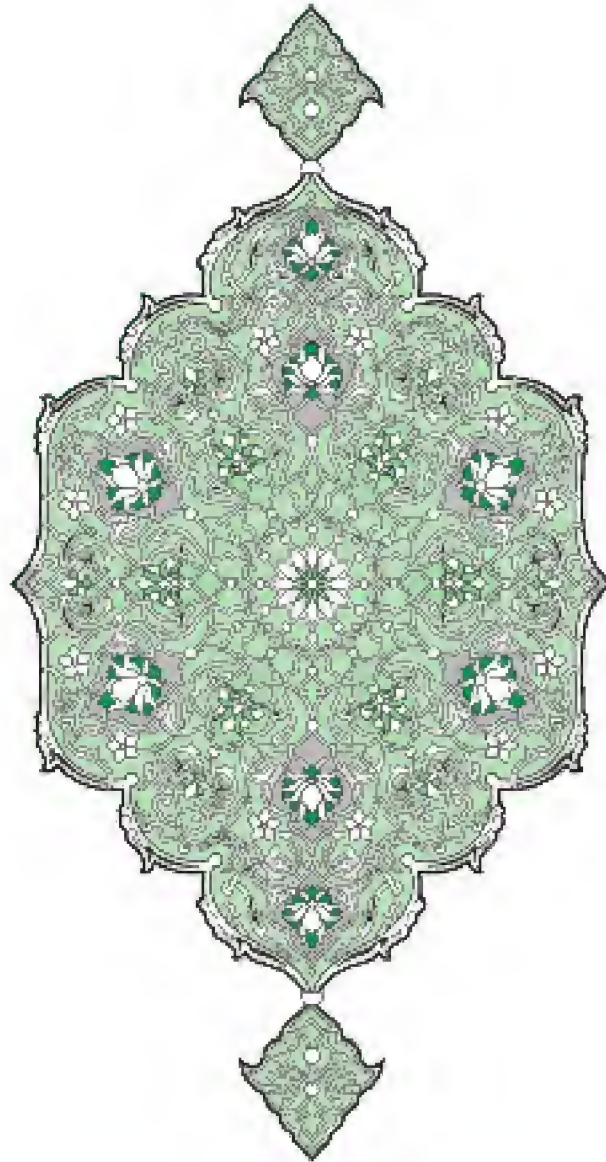

محمّد المملوك و هذا الطباعة المصنوعة في

Mojamma al Malic Fahd ko kipetomboken ko Qur'an a sesela'an

وَقَفَّ يَدَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
 وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
 سُورَع مَبَجَّاتًا

Iphamegai a Libri (Dipephasaan)

Pamumugayan para ko Allaho Taala a phoon ko
 panonogoon o dua timan a Haram a mapuro
 si Malik Abdellah bin Abdulaziz pamilya Suod.
 Di kapakay so kaphasa-aon.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم :
﴿ ... فَذَجَأَ كُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكَتَبَ مِيثَاقَ ... ﴾
والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين ، نبينا محمد ، القائل :
« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ » .
أما بعد :

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين الملك عبدالله بن عبد العزيز آل سعود ، حفظه الله ، بالعناية بكتاب الله ، والعمل على تيسير نشره ، وتوزيعه بين المسلمين ، في مشارق الأرض ومغاربها ، وتفسيره ، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم .

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة ، تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية ، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ : « بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً » .

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الإيرانية ، يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة ، أن يقدم للمقارئ الكريم هذه الترجمة باللغة الإيرانية من إحدى لغات الفلبين التي قام بها الشيخ عبد العزيز غرو عالم سارو منتاج ، وراجعها من قبل المجمع كل من : الشيخ عبدالله حاج علي منيب والشيخ فاروق سعد الدين عبد الرشيد . وفي هذا المقام إنا لنشكر مؤسسة الشيخ عبدالعزيز غرو عالم سارو منتاج لإذنها للمجمع بإعادة طبعها .

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي ، نرجو أن

يكون خالصاً لوجهه الكريم ، وأن ينفع به الناس .

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز ، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم ، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص . ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله .

والله المعوفق ، وهو الهادي إلى سواء السبيل ، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم .

Pamkasan

Inisorat o maporo | Pangkatan a **Sheikh: a si Salih Bin Abdul Aziz Al-Alshiek**, a Wazer ko So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad, a Olowan a Tomitikai Langan sa Al-Majammah.

so Titho a Podi na Ruk o Allah a Kadnan o langowan o Ka-adun, a Kikatharo si-i ko Kitab iyan a Susula-an:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ .

aya ma-ananiyan: Sabnar a miyaka o ma Rekano a po-on ko Allah so Sindao a Maliwanag, go so Kitab a Qur'an a Marayag.

go so Salawat na go so Sananga Kalilintad na San ko Pangolo o mga Nabi na go so mga Sogo o Allah, agiyoto so Nabitano a Mohammad, a khikatharo ko:

« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ »

aya ma-ananiyan: aya Mapiya rukano na so Tao a piyaganad iyan so Qur'an na Sarta a ini pamangundao niyan.

na si-i ko oriya nanan:

na so King golalanun ko mga Sogoan o Dato a so **Khadim Al-Haramain Was Sharifain a si Al-Malik Abdullah bin Abdul Aziz Al-Saud**, siyapun sukaniyan o Allah, makapantag ko kasiyapa ko Kitab o Allah a so Qur'an, go so kang galbuka ko kalbod a kaphaka dayamang iyan, na go kapumbumbaraon ko dolondolonan o mga Moslim sa Subangan Sudupan ko liyawao lopa, goso Kapthafsiraon Diron kapma-anai, nago kiptogalinun

ko mga ma-ana niyan ko pimbarang a mga Basa sa Donya.

go paratiya pun a Wazarat AL-So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad sa Al-Mamlakat Al Arabia Al-Saudia ko ka khakailangana ko kiptogalinun ko mga Ma-ana o Al-Qur'an Al-Karim si-i ko kalangolangowan o mga Basa sa Donya na didun Mipundarainon ka para malbod so kapkasabotaon o mga Moslim a aya basa iran na Kuna oba Basa a Arab, go so kapaka moayan o kapanampai a isosogo rukitano si-i anan ko katharoo Nabitano ﷺ:

« بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً »

Aya ma-ananiyan: Panampai niyo Rakun so mini talingomako Rukano sa apiyabo sasatiman a Ayat.

GoPananakawan ko mga pagaritano a khi Basa ko Basa a Muranao (Iranon) na iphaka piya a ginawa a Mojammah Al-Malik Fahd a Putombok ko Qur'an a Susula-an sa Al-Madinah Al-Munawwarah so Kipaladniyan kom Batiyaon a Susula-an si-i sa giyang kai a Qur'an a Initogalin ko Basa a Muranao (Iranon) sa Pilimpinas, a Ping gal buk i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim Saromantang**, go inimpidan anan a maka phapasod sa Al-Mojammah ko omani isa ki **Al-Shiek Abdullah Hadji Ali Monib**, a go si **Al-Shiek Faruok Sa'doddin Abdul Rashid**.

go si-i sa giyang kai a darpa na matamata-an a Sukami na phanalamatan ami so Mo-assasah i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim saromantang** ko kiya bugai niyan sa Idin sa Al-Mujammah macasabap kokini tombok non pharoman.

na go phanalamatan ami so Allah ko kiya bugai niyan sa Tawfiq ko kiya Pasad a giyang kai a Galbuk a Mala a

so pang ninta badun a baloi niyan a tolabos si-i rukaniyan a Allah a Maginawa na go macang gai a gona ko mga manosiya.

na matamata-an a sukami na magugudam ami a mata-an a giyan kai a kini togalinun sa mga ma-ana a giyang kai a Al-Qur'an Al-Karim-sa apiyapun i kiya panamariron mimpid-na mababaloi dun a di niyan makakawa so thito a mapumama-ana o Qur'an a Susula-an a so thithothitho dun a mang gogonanao o katharo sa Qur'an anan a Mo'jizat,go so mga ma-ana a so pukhi bugai ang kanan a kinitogalinunon na badun anan giyanan i taman a miya oma pandapat o ilmo o tomiyogalinon ko sabot iyan ko Kitab o Allah a Susula-an,go pukhi sogaton so nganin a pukhi sogat ko galbuk o Manosiya langolangon a pud ko karibat na go so kap khakorangiron.

na misabap san na pang nin ami ko langowan a puphaka batiya sa giyang kai a initogalin sa basa Muranao a kapaki sabotiniyan si-i sa Mojamamah Al-Malik Fahd Litiba-at Al-Moshaf Al-Sharif bil Madinah Al-Monawwarah ko Khato oniyanon a pud ko Ribat odi na sobra ka para miyoman ko ipagimpidon ko kithomboknon shasaroman ko phaka talingoma a masa o miyog so Allah.

so Allah i pumbugai sa Taofiq go sukaniyan i putoro ko lalan a Mathitho,Hai Allah na tarima-angka rukami ka matamata-an a Suka na thithothitho a puphakanug a go thithothitho a matao.

Surah Al-Fatiha-1

1. Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

2. So Bantogan na ruk o Allah, a Kadnan o manga Kaadun;

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②

3. A Masalinggagao, a Makalimo-on;

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③

4. A Phapa-ar ko Alongan a Kapamalas.

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④

5. Suka bo i Phushowasowatun Nami, go Suka bo i Phanguniyan Nami sa tabang.

إِلَهِ الْغَلَبَةِ وَالْإِسْكَتِ ⑤

6. Nggonana-owa Kamingka ko okit a Maka-o ontol,

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥

7. So okit o siran a ini Kalimo o Ka siran, salakao ko Kiyararangitan Ka siran^[1], go salakao ko Mithataridadag^[2].

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

[1] go dika ming ka baloya a pud ko manga tao a miyokit ko lalan a puka rancangan ka siran a siranoto so kiya tokawaniran so bunar na dairan golalanun, go siran so mga Yahodi.

[2] go dika ming ka mbaloya a pud ko mithataridadag, a siranoto so da matoro ko lalan na dairan mato-on so lalan, go siranoto so manga christian.

Surah Al-Baqarah-2

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Kati-i so Kitab; a da-a sangka a madadalumon, a Torowan, ko Khipananangila;

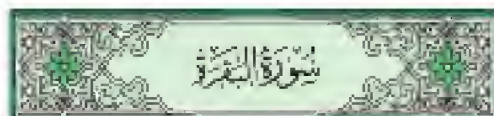
3. A siran na Paparatiyayaan niran so da Mapayag, go Ipupha-mayandug iran so Sambayang, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipupha-mumugai ran;

4. Go siran na Paparatiyayaan niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad), go so Initoron ko Miya-ona an Ka, go so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i Thatakna ko Torowan, a pho-on ko Kadnan niran, go siran man i Phamakasulang sa Maliwanag.

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, na mulagid kiran o Piyaka-iktiyar Ka siran antawa-a Dangka siran Pakaiktiyara; ka di siran bo Pharatiyaya.

7. Tiyotopan o Allah so manga poso iran go so kanug iran, na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

القرآن

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١﴾

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن
قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ
أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥﴾

حَسْبَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ

kiyatagowan so manga kailai ran sa pilus; go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a mala.

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Piyaratiyaya mi so Allah a go so Alongan a Maori; a kuna a ba siran Mapaparatiyaya.

9. Pulimpangun niran so Allah go so Miyamaratiyaya, na da-a Pukhalimpang iran a rowar ko manga ginawa iran, sa di ran mai-inungka!

10. Katatagowan so manga poso iran sa gudamun; na inomanan siran o allah sa gudamun: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus, sabap ko Kiyapamokhag iran.

11. Go amai ka Pitharo kiran: A di kano Phaminasa ko Lopa, na Tharo-on niran: A sukami na giya-bo a Kapuphangompiya mi!

12. Tanodan, ka Mata-an! a siran na siran i Puphaminasa, na ogaid na di ran Mai-inungka.

13. Go amai ka Pitharo kiran: A Paratiyaya kano sa lagid o Kiyaparatiyaya o (saba-ad ko) manga Manosiya: Na Tharo-on niran: A ino kami Pharatiyaya sa lagid o Kiyaparatiyaya o manga lalong? Tanodan, ka mata-an a siran na siran i manga lalong, na ogaid na di ran katawan.

أَبْصِرْ هَـذِهِمْ عَشْرَةَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٥﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَيَا أَيُّهَا
الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٦﴾

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا
يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٧﴾

فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْذِبُونَ ﴿٨﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا
نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿٩﴾

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَـٰكِن
لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ امْكُتُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ
قَالُوا نَلْزَمُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ
هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَـٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

14. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami, na igira-a miyakandod siran ko manga Olowan niran, na Tharo-on niran: A Mata-an! A sukami na pud iyo: go aya bo oto a kowan na giya di kiran kapagizawizawa.

15. so Allah imbadal kiran ko di-i ra kapagizawizawa ko miya mara-tiyaya, go tataalikun Niyan kiran ko gi-i ran Kandarowaka; a gi-i siran Muromparompak.

16. Siran man so inipamasa iran ko kadadag so Torowan: Na da ma-kalaba so Kiyandagang iran, go da siran makakudug sa ontol,.

17. Aya ropa-an niran na lagid o miniyag sa Apoi; na kagiya a kasin-dawan niyan so muliliyotaon, na piyadung o Allah so Sindao kiran go inibagak Iyan siran ko manga lilibotung. Na di siran Phakailai.

18. (Siran) na manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di siran ndun phakandod.

19. O di na lagid o miyasogat a mabagur a Oran a pho-on ko ka-wang: A kadadaluman sa manga lilibotung, go Dalundug go Kilat: Pukhi-olun niran so manga Tindoro iran ko manga Tangila iran pho-on

وَإِذَا قَالُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا
إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ
مُسْتَهْزِءُونَ ﴿١٤﴾

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُسْرِفُوا الضَّلَلَةَ يَأْهَدِي
فَمَا تَرْجَحُ تُجَكِّرُ لَهُمْ وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا
أُضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِ
وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٍ لَا يَبْصُرُونَ ﴿١٧﴾

صُفْدًا بُكْرًا عُتَىٰ لَهُمْ فَلَا يَنْزِعُونَ ﴿١٨﴾

أَوْ كَصَيْفٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمٌ وَرَعْدٌ
وَنُورٌ يَّجْعَلُونَ أَصْبَعَهُمْ فِيهِ إِذَا نَهَمُوا
مِنَ الصُّورِ عِيقَ حَذَرِ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

ko manga Parti, ka kaluk iran ko Kapatai. Na so Allah na Katatang-kalan Niyan so da Pamaratiyaya!

20. Maito bo na so Kilat na masinggaot Iyan so manga kailai ran; oman Niyan siran Kasindawan, na makalalakao siran non, na igira-a Mikhunum kiran, na makathan-gun siran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khailang Iyan so Kanug iran go so manga Kailai ran; ka Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Hai manga Manosiya! Showasowata niyo so Kadnan niyo, a so Miyadun rukano a go so miyanga-o ona an niyo, kaangkano Makapanananggila;

22. So Inadun Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go so Langit a atup; a go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na ini sabap Iyan non a Kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; na di kano Phangumba-al sa manga saginda o Allah a sukano na katawan niyo (a da-a saginda Niyan).

23. Na o ba kano shasangka ko (Qur-an a) Initoron Nami ko Ori-pun Nami, na mba-as kano sa Surah a lagid Iyan; go tawaga niyo so manga Katohanan niyo (a mama-katabang rukano) a salakao ko Allah, amaika sukano i manga bunar.

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشْوَافِهِمْ وَإِذَا أظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

وَأَنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾

24. Na amai ka di niyo Manggo-laola-go di niyo dun Mapunggola-la-na Pananggila-i niyo so Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator,-a ini thiyakap ko di Phamaratiyaya.

25. Na Puphamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a manga Sorga, A Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig. Oman siran ro-o natan sa Onga a Pagupur, na Tharo-on niran: A giyai so (lagid o) inunat rukutano a miya-ona, na Phagowitun kiran noto a makapushasaginda-i: go adun a bagiyan niran ro-o a manga Karoma a manga Soti; sa ron siran non ndun Makakakal.

26. Mata-an! A so Allah na di Niyan phakamawagun so kambaal sa ibarat, apiya rungit go so lawanon. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya na katawan niran a Mata-an! A Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan niran; na so puman so da Pamaratiyaya na gi-iran Tharo-on: A antona-a i a antapan o Allah sangka-i a ibarat? Madakul a Pundadagun Niyan sa sabap saya, go madakul a Puthoro-on Niyan sa sabap saya; na da-a ndadagun iyan sa sabap saya, a rowar ko manga songklid,-

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ
لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

وَنَبِّئِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرٍ رِزْقًا قَالُوا
هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَنُوبُوا
مِنْهُنَّ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا أَنْجَارٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

﴿٢٦﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا
مَّا بَعْضُهُ فَعَّالٌ لِمَا قَالُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا
فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا
الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا
وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ
إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٧﴾

27. Siran na Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah ko oriyen o kiya-ilot iyan, go Puphanuphudun niran so ini Sogo o Allah a kapaka-khakamputa-a on, go Puphaminasa siran ko Lopa: Na siran man na siran so manga logi.

28. Andamanaya idi niyo Kapharatiyaya-a ko Allah?-A aya butad iyo na Ma-atai, na Inoyag kano Niyan; oriyen niyan na Mbono-on kano Niyan, na oriyen niyan na Pagoyagun kano Niyan (ko Akhirat); oriyen niyan na Ron kano bo Phakandoda.

29. Sukaniyan so Inadun Niyan a ruk iyo so madadalum ko Lopa langon; oriyen niyan na siyangor Iyan so Langit, na Pithaong Iyan Siran Phiyapiya a Pito a manga Langit; go Sukaniyan na so lango-wan taman na katawan Niyan.

30. Na gowani, na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magumba-al Ako si-i ko Lopa sa Khalifa. Na Pitharo iran: A ino Ka on Pagumba-al sa tao a Phaminasa-on go Phamakaragirai ron ko manga rogo?-A Sukami na Iputhasbik Ami so Podingka go Pushotin Nami Suka? Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na katawan Ko so di niyo katawan.

الَّذِينَ يَتَّقُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ تَعْدِهِ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ
أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ
أُمُورًا فَاخِيَاكُمْ تَرْبِئُكُمْ ثُمَّ
يُخَيِّبُكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ
فَنَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي
الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ
فِيهَا وََسْفِكِ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

31. Na Inindao Niyan ko Adam so manga ngaran langon; oriyen niyan na siyandig Iyan siran ko manga Malaikat, na Pitharo Iyan: A Panothola niyo Rakun so manga Ngaran na-i o ba Sukano i manga bunar.

32. Pitharo Iran: A Soti Ka: Da-a Kata-o Ami, a rowar ko Inindaongka Rukami: Mata-an! A Suka bo i Mata-o a Maongangun.

33. Pitharo o (Allah): Hai Adam! Panotholangka kiran so manga Ngaran niran. Na kagiya Mapanotol iyan kiran so manga Ngaran niran, na Pitharo o (Allah): Ba Ko Rukano da Tharowa a Mata-an! a sakun na katawangko so Mapagu-uma ko managa Langit a go so Lopa, go katawan Ko so Papayagun niyo goso Paguuma-an niyo?

34. Na gowani, na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran: Inonta so Iblis: Ka somiyangka go Mimaratabat: Na miyapud ko da Pamaratiyaya.

35. Go Pitharo Ami: A Hai Adam! Babalingka Suka a go si Karomangka ko Sorga; go Kangkano Ron sa Kapangondaya sa sadun sa kabaya Iyo; go di Kano pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi Kano a pud ko da Pamaginontolan.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَٰؤُلَاءِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

قَالَ يٰٓآدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَنَا الْعَلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَلَّمَ مَا تُبْذَرُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

وَقُلْنَا يٰٓآدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

36. Na Miyapokas siran ro-o o Shaitan, go Miyapaka-awa iyan Siran ko butad Iran. Na Pitharo Ami: A tupad Kano, sa so sabaad Rukano na ridowai o saba-ad. Go adun a bagiyan Niyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan, taman ko masa (o Kapatai).

37. Na adun a Miyasowa o Adam a pho-on ko Kadnan Niyan a manga Katharo, na Piyakataobat Iyan Sukaniyan; Ka mata-an a sukaniyan na sukaniyan so Puphanarima ko Ta-obat a Makalimo-on.

38. Pitharo Ami: A tupad Kano pho-on ko Sorga langon; na amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na da-a Pangandam Iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

39. Na so siran a da Pamara-tiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka; sa ron siran non ndun Makakakal.

40. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go tomana niyo so diyandi Akun rukano ka tomanun Ko so diyandi rukano, go Sakun bo i Kalukun niyo.

41. Go Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nakun a To-

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

فَتَلَقَّىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي
هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

يٰٓبَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِنِّي
فَأَزْهَبُون ﴿٤٠﴾

وَأَمِؤُوا بِمَا آتَيْتُكُمْ مِّصْدَقًا لِّمَا مَعَكُمْ

miyanto ko Matatangan niyo, go di sukano i paganai a di ron Phara-tiyaya, go di niyo Phamasaan so manga Ayat Akun sa arga a maito; go Sakun bo i Kalukun niyo.

42. Go di niyo khumbotun ko bunar so ribat, go di niyo Phaguma-a so bunar a sukano na katawan niyo.

43. Go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat; go Roko kano a pud ko Puphuroroko.

44. Ino niyo Pushogo-on ko manga Manosiya so mapiya, na Pakalipatan niyo so manga ginawa niyo, a sukano na Kapuphangadi-an niyo so Kitab? Ba da-a manga sabot iyo?

45. Na Panguni kano sa tabang sa nggolalan ko Kapantang a go so Kashambayang: Na Mataan naya! A titho a marugun, inonta bo ko Khipangangalimbaba-an (ko Allah),-

46. A siran na tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputho-ona iran so Kadnan niran, go Mata-an! A siran na Ron siran Phamakan-dod.

47. Hai manga Moriyatao o Israil! Tadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko

وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْرَوْا
بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِنِّي فَاتَّعُونَ ﴿٥١﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَقَّ بِالْبُطْلِ وَتَكْذِبُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٥٣﴾

۞ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ
وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥٤﴾

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ
إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٥٥﴾

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوْنَ فِيهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ
رَاجِعُونَ ﴿٥٦﴾

يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٥٧﴾

sukano ko manga Ka-adun (ko miya-ona a masa).

48. Go Kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo go da-a Khatar-ima-on a Safa-at, go da-a khakowa-on a sambì, go di siran Khatabangan.

49. Na gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon: A irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano; na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubì a Mala.

50. Na gowani na sirai Ami rukano so Kalodan na siyabut Ami sukano na Inulud Ami so Pagtao o Pir-aon a sukano na kababantayan niyo.

51. Go gowani na Miyakiphasa-da Kami ko Musa sa pat polo gawii, oriyen niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyen niyan, na sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

52. Oriyan niyan na Pimaapan Nami sukano ko oriyen noto; ka-angkano Makapanalamat.

53. Na gowani na inibugai Ami ko Musa so Kitab go so Padoman: Ka-angkano Mamaka-ontol.

وَأَنفِقُوا نَوْمًا لَا تَجْرِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ
وَلَا هُمْ يُصْرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ أَخَذْنَاكُمْ مِّنَ آلِ فِرْعَوْنَ
يَسْمُونَكُمْ سَوَاءَ الْعَذَابِ يُذَيِّقُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَسَتَجِدُونَ زُفَاءَكُمْ فِي ذَلِكَ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَإِذْ قَرَّبْنَا بَايِعَتُكُمْ الْبَحْرَ فَأَلْجَيْتَكُمُ الْغُرَفَاتِ
آلِ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾

وَإِذْ رَا عَادًا مُّوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ
الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾

54. Go gowani na Pitharo o Musa ko Pagtao Niyan: A Hai Pagtao Akun! Mata-an! A sukano na Miyabinasa niyo so manga ginawa niyo sa kiyakowa-a niyo ko Sapi (a Katohanan): Na Thaobat kano ko miyadun rukano, sa Bonowa o da Makashala so Miyakashala rukano; giyoto man i mapiya rukano si-i ko Kadnan niyo. Na Piyakataobat kano Niyan: ka Mata-an! A Sukanian na sukaniyan so puphanarima ko ta-obat a makalimo-on.

55. Go gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami Suka dun Pharatiyaya-an taman sa di Ami mailai so Allah a Mapayag, na Piyolang kano o Parti a sukano na kababantayan niyo.

56. Oriyan niyan na Inoyag Ami sukano ko oriyan o Kiyapatai niyo: Ka-angkano Makapanalamat.

57. Go ini Payong Ami rukano so Gabon go Piyakatoron Ami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwa, (sa Pitharo Ami a:) Kangkano ko manga pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasa-i, na ogaid na so manga ginawa iran i Kiyabinasaan niran.

58. Go gowani na Pitharo Ami: A solud kano sangka-i a Ingud (a Baital Muqaddas), na Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo sa kapangondaya; go solud kano ko Pin-

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَنْقُومُ إِلَهُكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَأَتَّخَذُوا الْعِجْلَ فَمُتُّوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمْوَسِيٰ لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾

ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

وَوَهَبْنَا عَلَىٰكُمْ الْقِمَامَةَ وَالْأَمْرَ عَلَىٰكُمْ أَلَمْ نَسْأَلْكُمْ أَنْ تَكُونُوا مِن طَائِفَتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَّغْفِرَ لَكُمْ

to sa Pangangalimbaba-an kano, go Tharo kano sa Phakaponas sa Dosa, ka Napin Nami rukano so manga Kasalaan niyo go omanan Nami (sa balas) so Miphipiyapiya.

59. Na siyambiyan o siran a da Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piyakatoronan Nami so siran a da Pamaginontolan sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko Kiyapanongklid iran.

60. Na gowani na ini Panguni sa inomun o Musa so pagtao Niyan; na Pitharo Ami: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator (na inibuntol Iyan non). Na Miyakambowaton so sapolo a go dowa a Bowalan. Na Sabunar a kiyatokawan o omani isa ka Sagorompong so Saguba iran. (Go Pitharo Ami:) Kangkano go inom kano ko Pagupur o Allah, go di kano Phangalandada ko Lopa a Puphamakakaid kano.

61. Na gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami dun Khitigur so Pangunungkun a sasasoson; na Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Pakagumawan kami Niyan sa pud ko puphakatho-on o Lopa, -a lulutha-an non, go Sikowa-on, go lasona-on, go kodalis on, go tiboyas on. Pitharo (o Musa): Ino niyo pushambiya ko korang so mapiya? Tana kano sa Bandar a Ingud, ka Mata-an! A khakoa niyo so Piyan-

حَاطَيْنِكُمْ وَسَيَزِيدُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٩﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رَجْرًا مِّنَ
السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٥٩﴾ وَإِذْ أَسْتَفْتَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ
بَعْضَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا
عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَهُمْ
كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمْوَسَّىٰ لَنْ نَّقْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ
وَاحِدٍ قَادِمٍ لَّنَا رَفَعَكَ يُخْرِجُ لَنَا مِمَّا
تَشِئْتَ الْأَرْضِ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصِلِهَا قَالَ
أَتَسْتَبِدُّونَ النَّاسَ هُوَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ يَ الَّذِي هُوَ
خَيْرٌ أَمِ هَٰؤُلَاءِ مُضْرَاقِينَ لَّكُمْ مَا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ
وَبَاءَ مَن يَعْصِي مِّنَ أَمْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ

guni niyo! Na Miyaadun kiran so Kahina-an go so Kapakarondan; go Miyakakholokog siran sa Rarangit a pho-on ko Allah. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da iran Paratiyayaa so manga Ayat o Allah go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di ontol. Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

62. Mata-an! A so siran a Miyamarat iyaya, go siran a manga Yahodi, go so manga Christian. Goso manga Sabi-in^[1] -na sa dun sa Marat iyaya-on ko Allah go so Alongan a Maori, go Nggalubuk sa mapiya, na adun a bagiyan niyan a balas kiran sii ko kaduna niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

63. Na gowani na tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao: (Go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar go tatadumi niyo so madadalumon: Ka-an kano Makapanananggila.

64. Oriyan niyan na tomiyali-khod kano ko oriyani noto: Na o da so Gagao rukano o Allah go so Limo Iyan, na miyabaloi kano dun a pud ko Miyangalologi.

65. Na Sabunsabunar a Kiyatokawan niyo so Mimamalawani rukano si-i ko Alongan a Sapto: Na

كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
الَّذِينَ يَبْعَثُ اللَّهُ فِيكَ رَسُولًا
وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى
وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٣﴾

وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا قُرْصَكُمْ
الْظُّورَ خُذُوا مَاءً أَتَيْتُكُمْ بِقُلُوبٍ
وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٤﴾

فَرَأَوْهُمُ مِنَ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾

وَأَقْدَمَ عَلَيْنَا الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِرِينَ ﴿٦٦﴾

[1] siran so pagtao a malalamba siran ko okit iran ada-a miya tanto a agama iran a khaonota niran, go siran so pagtao a puzimba sa manga malaikat odina manga bito-on.

Pitharo Ami kiran: A mbaloi kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

66. Na biyaloi Ami Sukaniyan a poringana ko masa niyan go so oriyan niyan, go thoma ko Khipa-nananggila.

67. Na gowanina Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A mataan! A so Allah na Isosogo Iyan rukano a Kasombali iyo sa Sapi. Na Pitharo iran: Aino Kamingka kho-wa-a kasablawan? Pitharo Iyan: A Mulindong Ako ko Allah o ba Ako Ma-adun a pud ko da-a manga Mulung iyan!

68. Pitharo iran: A Panguniyang-ka rukami ko Kadnan Ka a Paya-gun Niyan rukami o antonao-non (a Sapi)! Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a di Matowa go di Mangoda, katatang-kaan ko pagulutan noto: Na Nggo-laola-a niyo so Isosogo rukano!

69. Pitharo iran: A Panguniyang-ka Rukami ko Kadnan Ka a Paya-gun Niyan rukami o antona-a i waruna niyan. Pitharo (o Musa): Mata-an a so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a binaning, a maloto so waruna niyan, a Phakabimban ko Phuphamakailai ron!

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ
أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا
قَالَ أَعُودِيَ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا بَكْرٌ
عَوَّلَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَىٰ ذَلِكَ فافعلوا مَا تَأْمُرُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْ هِيَ قَالَتْ
إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا
تَسْرُ النَّظِيرِينَ ﴿٦٩﴾

70. Pitharo iran: A Panguniyang-ka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non a Sapi: Ka Mata-an! A so manga Sapi na miyakapulilingowa rukami: Na Mata-an! A sukami na Omiyog so Allah, na Mato-on nami dun.

71. Pitharo (o Musa): Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a da marasai sa ba Pundado ko Lopa go di iphamakaig ko manga Pangoman; da-a Pa-awing iyan da-a Palang iyan. Pitharo iran: A imanto na Minitalingomangka so bunar. Na siyombali iran noto, go maito bo na di ran Mapunggolaola.

72. Na gowani ko Mamono so isa rukano sa tao na inisushundula iyo to: Na so Allah i Miyayag ko Pagu-uma-an niyo.

73. Na Pitharo Ami: A Papusun niyo ron so saba-ad ko Sapi. Lagid man noto a Kapagoyaga o Allah ko Miyamatai go Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Kanan niyo gi-i manggudaguda.

74. Oriyan niyan na mithugas so manga poso iyo ko oriyen noto: Na sukaniyan na lagid o Ator o di na lawanon sa katugas. Ka Mata-an! A so saba-ad ko Ator na Sabunar a so Puphakambowaton so manga Lawasaig; go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhabungkag na

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَةَ
تَشْبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٥٠﴾

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّدُلُوكُ تُشِيرُ إِلَى أَذَى
وَلَا تَسْقِ الْحَرْثَ مُسَلَّمةً لَّأَشْيَرَةٍ فِيهَا قَالُوا
أَلَنْ يَجْعَلَ بِالْحَقِّ فَذَّبَحُوهَا وَمَا كَادُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٥١﴾

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ
مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٥٢﴾

فَقُلْنَا أَصْرَبُوهُ بَعْضُهُمْ أَعْدَاؤُكَ يَهْتَفِي اللَّهُ
أَلْمُؤْمِنُونَ وَيُرِيكَ أَرْبَابَهُ لَعَدَاؤُكُمْ تَتَعَلَّقُونَ ﴿٥٣﴾

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ
كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنْ مِنَ الْحِجَارَةِ
لَمَاتَفَجَّرَ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ
فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ
خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

Puphakagumao ron so ig: go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhaolog sa pho-on ko kaluk ko Allah. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

75. A ti i-inamun niyo a Kaparatiyaya-a iran rukano? -A Sabunar a adun a salompok kiran a Puphamakinugun niran so Katharo o Allah, na oriyen niyan na Puphamagalinun niran kō oriyen o Kiyasabota iran non a siran na katawan niran.

76. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakandod so saba-ad kiran ko saba-ad, na Tharo-on niran: A ino niyo kiran Puphanonotholana so Piyakitokawan rukano o Allah, a khikarina iran rukano to si-i ko Kadnan niyo? -Bada-a manga Sabot iyo?

77. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Papayagun niran?

78. Na adun a pud kiran a manga Um^[1]mi, a da-a katawan niran ko Kitab, a rowar ko manga Siyarangkoni, go da (a katawan niran) in-onta na Puphagantangan siran.

79. Na so sangat a siksa na bagiyen o siran a Ipuphanorat iran ko Kitab so manga lima iran, (adi iran

﴿أَفَقَطَّعُوا أَنْ يَكْفُرُوا الْكَذِبَ وَقَدْ كَانَ قَرِيبٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرِفُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنُوا وَإِذَا خَلَا بِبَعْضِهِمْ آلٌ بَعْضٌ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَخْتَصُمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَلْفَاظًا وَآيَاتٍ وَمِنْهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيُشْرَوْا

[1] Siran so di manga tata-o shorat ago matiya ko manga Yahodee.

mbaba-a-sun), oriyan niyan na gi-i ran Tharo-on: A giya-i na pho-on ko Allah, ka kagiya a ipuphamasa iran noto sa arga a maito!- Na sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko Kinipanoratun non o manga lima iran, go sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko gi-i ran non khisokatun.

80. Go Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi inonta bo ko manga Alongan a mabibilang: Tharowangka (Ya Muhammad): Ba kano miyakakowa si-i ko Allah sa diyandi, na di Pundorat so Allah ko diyandi Iyan? Antawa-a gi-i niyo Tharoon makapantag ko Allah so da-a mulung iyo ron?

81. Owai man, sa dun sa Nggalubuk sa marata, go katangkali sukaniyan o kasalaan niyan, -na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

82. Na so Miyamarat iyaya go Pinggalubuk Iran so manga pipiya, na siran man i manga tao ko Sorga: Sa ron siran non ndun Makakakal.

83. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi o manga Moriyatao o Israil (go Pitharo Ami:) Da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah; go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa tanto a Kaphiyapiya go so adun a Katotongana i ron, go so manga Wata a ilo go so

يَوْمَ تَمُوتُ أُمَّةٌ قَلِيلًا لَّيْلًا قَوْلُ لَّهِمَّ مِمَّا كُتِبَتْ
أَنِّي دِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهِمَّ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٨٠﴾

وَقَالُوا لَنْ نَمُوتَ النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا
مَّعْدُودَةً قُلْ أَتُخَذُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا
فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ وَأَمْرٌ يَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ
خَطِيئَتُهُ، قُلْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا

manga Miskin; go Tharo kano ko manga Manosiya sa Mapiya; go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat. Oriyan niyan na Mimbarapaling kano, in-onta so maito a pud rukano, a sukano na tomatalikhod kano.

84. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi iyo: Sa di niyo phamakaragira-in so manga rogo (o saba-ad) rukano, go di niyo mboga-on so saba-ad rukano ko manga Ingud iyo: Na oriyani niyan na miyagikral kano, a sukano na kashasaksi-an niyo.

85. Oriyan niyan na sukano wai, na Puphamono-on niyo so saba-ad rukano, go Puphakaawa-an niyo so isa ka Sagorompong rukano ko manga Ingud iran; gi-i niyo Thatabanga-an kiran so dosa, go so Kapakipuriridowai; na amai ka makatalingoma siran rukano a khi-kabibiyag na phaga-onun niyo siran (a Tamok), a sukaniyan na Kiyaram rukano so kapaka-awa-a kiran. Ino a Paparatiyaya-an niyo so saba-ad ko Kitab, na Phagongkirun niyo so saba-ad? Na da-a balas ko tao a Punggolaola ro-o a pud rukano a rowar ko Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Qiyamah na Phakandodun siran ko Minitaralo a siksa. Na kuna a ba Kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

يُنَاصِرُكُمْ وَاتَّخَذَ لَكُمْ مَعْرِضًا ۝٨٤

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ
وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ ثُمَّ
أَقْرَضْتُمْ وَآتَيْتُمْ تَشَهُدُونَ ۝٨٥

ثُمَّ آتَيْنَاهُمْ آلَاءَ تَفْتَلُونَ أَنْفُسَكُمْ
وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِينِهِمْ
تُظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَإِنْ يَأْتُواكُمْ أُسْرَىٰ فَغَنَؤْهُمْ وَهُوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِنْ خَرَجَهُمْ أَقْبَتُمُوهُمْ
بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ
إِلَّا الْخِزْيُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَوْمَ الْقِيَمَةِ
يُردُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝٨٦

86. Siran man so ini Pamasa iran ko Kaoyagoyag ko Doniya so Akhirat: Na di kiran Phagukhapukhapun so siksa go di siran khatabangan.

87. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab go Piya-kathondotondog Ami ko oriyaniyan so manga Sogo; go ini bugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina go ini bagur Ami Ron so (Jibril a) Niyawa Soti. Ino a oman i Makatalingoma rukano a Sogo na sabap sa di khabaya-an o manga ginawa niyo, na Pumaratabatan niyo? -Na adun a isa ka Sagorompong a Piyakambo-khag iyo, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niyo!

88. Go Pitharo iran (sa Kapamagompat): A so manga poso ami na khikapupuno. Na kuna, ka Pimorkaan siran o Allah sabap ko da iran Kaparatiyaya: Ka miyaka-ito ito a Paratiyaya iran.

89. Go kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Kitab a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, -a aya butad iran sa paganai na Puphangunin niran a Kapugusa iran ko da Pamaratiyaya, -na kagiya a Makatalingoma kiran so (Muhammad a) miyakilala iran, na Inongkir iran noto na so Morka o Allah na san ko da Pamaratiyaya.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَّيْنَا
مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكَ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى
أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِقْنَا كَذَّبْتُمْ
وَفَرِقْنَا فَنَقُصِّ لَكُمْ ۝

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ
يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا
جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِمْ فَلَعْنَهُ اللَّهُ
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

90. Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, a so di ran Kapaparatiyayaa ko Initoron o Allah, kadungki sa Kiputhoronun o Allah ko Limo Iyan ko kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Na miyakakholokog siran sa Rarangit rakhush o isa Rarangit. Na adun a bagiyen o da Pamaratiyaya-a siksa a Phakahina.

91. Na igira-a Pitharo kiran: A Paratiyaya-a niyo so (Kitab a) Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A Paparatiyaya-an nami so (Kitab a) Initoron rukami: Na di ran Paparatiyaya-an so salakao ron, a Sukaniyan so bunar a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran. Tharowangka kiran (Ya Muhammad): Ino niyo Puphamonowa so manga Nabi o Allah gowani, o sukano na Mapaparatiyaya kano?

92. Na Sabunsabunar a Minitalingoma rukano o Musa so manga Rarayag a Karina; oriyen niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyen niyan, sa sukano na Miyakangolaola kano sa di ontol.

93. Na gowani na Tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao (go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar, go Pamakinuga niyo: Na Pitharo iran: A Piyamakinugami, go siyangka ami: Na Piyakasunup kiran ko

يَسْمَا أَشْرَ وَأَيُّهُ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَنِيَّ أَنْ يُنْزِلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ قَتَّاءُ
يَغْضَبُ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ
عَذَابٌ مُهِينٌ ⑤

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا
لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي
مِثْلِ الَّذِي كُنَّا فِيهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
يَهْدِي مَنِ يَشَاءُ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ⑥

«وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ
ظَالِمُونَ ⑦

وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا
فَوْقَكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ
يَكْفُرِهِمْ قُلْ يَسْمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ

manga poso iran so (kabaya sa Kasimba) sa Sapi sabap ko Kiya-ongkir iran. Tharowangka: A Mikhatarata so Ipushogo rukano o Paratiyaya niyo o sukano na Khi-paparatiya!

94. Tharowangka: A o Miya-adun a ruk iyo so Ingud a Maori, si-i ko Allah, sa Tolabos, a di ron pud so manga Manosiya, na shingayo a niyo so Kapatai, o sukano na Mumamata-an kano.

95. Na di ran ndun noto shingayo-on sa tanitiyasa, sabap ko (dosa a) Mini-ona o manga lima iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko da Pamaginontolan.

96. Na Ibut ka mato-on Ka siran ndun, a lubi a mala i inam ko manga Manosiya ko Kaoyagoyag, go lubi (mala-i inam) a di so Miyamanakoto: Makangunanguna so pishakatawan kiran a o ba bo Makaphagomor sa Sanggibo ragon: Na di sukaniyan mipakawatan ko siksa o Kapakapagomor iyan (sa Sanggibo ragon). Na so Allah i lubi a Phagilai ko gi-i ran Nggolaola-an.

97. Tharowangka: A sa dun sa mabaloi a ridowai o Jibril!- Na Mata-an! A Sukaniyan na Initoron Niyan so Qur-an ko poso o Ka (Ya Muhammad), sabap sa Sogowan o Allah, a Tomiyanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan, go Torowan

إِيعَازُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨﴾

وَلَنْ يَسْتَعْتَبَهُ أَهْلُهَا قَدْ مَتَّ أَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَخْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ تَوَيْعَمَرًا لِّفَسْتَهُ وَمَا هُوَ بِمُخْرِجِهِ مِنَ الْعَذَابِ
أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ مَن كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١﴾

go Thothol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,-

98. Sa dun sa mabaloi a ridowai o Allah a go so manga Malaikat Iyan go so manga Sogo Iyan, go so Jibirl, go so Mikail,- na Mata-an! A so Allah na ridowai o da Pamaratiyaya.

99. Na Sabunsabunar a Tiyoronan Nami Suka (Ya Muhammad) sa manga Ayat a manga Rarayag; na da-a Magongkiron a rowar ko manga songklid.

100. Ino a oman siran Makin-diyandi, sa isa a diyandi na ibowang, o isa kiran ka Sagorompong?- Kuna, ka kadakulan kiran na di Mapaparatiyaya.

101. Na kagiya a adun a Miya-katalingoma kiran a Sogo a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, na i nibowang o isa ka Sagorompong a pud ko siran a bigan ko Kitab, so Kitab o Allah ko tampar ko manga likod iran, lagid o ba iran ndi katawi!

102. Go Inonotan niran so Pum-batiya-an o manga Shaitan ko Kandato o Sulaiman: Na kuna a ba Mikhapir so Sulaiman, na ogaid na so manga Shaitan i Mikhapir, ka ipuphangundao iran ko manga Manosiya so Sihir, go so Initoron ko dow a Malaikat sa Ingud a Babil

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَرُسُلِهِ، وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ
عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْمُنَافِقُونَ ﴿٩٩﴾

أَوْ كَلَّمَا عَاهِدُوا عَاهِدَهُ ابْتِغَاءَ فَرْقٍ
مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَهُمْ بَشِّرَ قَوْمٌ مِنَ الَّذِينَ
أَوْثَرُوا الْكِتَابَ كَتَبَ اللَّهُ وَرَاءَ
ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكٍ
سُلَيْمَنَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ وَلَٰكِنَّ
الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِسَائِلٍ
هَارُونَ وَمَرْيَمُ وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ

so Harut a go so Marut. Na da-a Pagundao-wan niran non a isa bo o di ran Matharo: A Mata-an! A sukami na matag tupung; na di ka Pukhapir. Na Puphaganadun niran sa dowa oto so Pukhasabapan sa gi-i ran Kapakambulaga ko tao a go so Karoma niyan. Na da-a Khabinasa-an niran non a isa bo inonta a sabap sa idin o Allah. Na Mapuphaganad iran so Phakabinasa kiran, go di kiran Phakaompiya. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niran a Mata-an a so tao a miyatomo iyan noto na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an. Na Mata-an a Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, o siran na katawi ran!

103. Na o ba siran ndun Miyaratiyaya na go siran Miyananggila, na Matatangkud a so balas a phonko Allah na aya thomo, o siran na katawi ran!

104. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Putharowa (ko Nabi) so Raina, aya Tharowa niyo na Unzurna^[1], go Pamakinuga niyo: Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

105. Di khabayan-an o da Pamaratiyaya a pud ko adun a Kitab

حَقٌّ يَقُولَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٦﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٨﴾

مَّا يَبُذُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُسَزَّلَ

[1] di niyo Putharowa ko Nabi ﷺ ilayangka so butad ami go pulombatingka rukami ka anami sabota so dingkataro-on, go aya tharowa niyo sambu anan: ilaya kamingka go so butad ami.

iyen, go so Miyamanakoto, so Kiputhoronun rukano ko mapiya a pho-on ko Kadnan niyo. Na so Allah na Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan-ka so Allah i khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

106. Sa dun sa iputharug Ami (a Kokoman) a Ayat o di na Pakilipatan Nami Sukaniyan, na Pumbugai Kami sa Mapiya a di Sukaniyan o di na so lagid iyan: Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan?

107. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go Phakatabang.

108. Ba niyo pun kabaya a Manguni kano ko Sogo rukano lagid o Kiyapanguni-i ko Musa gowani? Na sa tao a shambi-in niyan ko Kaongkir so Paratiyaya, na Sabunar a Miyapokas ko ontol a lalan.

109. Miyashinganin o Madakul ko adun a Kitab iyan a oba kano iran bo Maphakakasoi ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo, ko Kakakapir iyo, Kadunki a pho-on ko manga ginawa iran, ko oriyen o Kiyapayag kiran o bunar: Na Puma-ap kano go Dapaya niyo, taman sa italingoma o

عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٥٩﴾

﴿ مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ ﴿٦٠﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٦١﴾

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٦٢﴾

وَذَكَرْنَا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفْرًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ

Allah so Sogowan Niyan; Mata-an!
A so Allah na so langowan taman
na Gaos Iyan.

110. Na Pamayandugun niyo so
Sambayang go tonaya niyo so Za-
kat: Ka sa dun sa iyonan niyo a ruk o
manga ginawa niyo a mapiya, na
Khato-on niyo to si-i ko Allah: Ka
Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo
Nggolaolaan na Phagila-in Niyan.

111. Na Pitharo iran: A da dun a
Phakasolud ko Sorga a rowar ko
mimbaloi a manga Yahodi o di na
manga Christian. Giyoto na manga
ongaya iran. Tharowangka: A bu-
gan niyo i Karina niyo o sukano i
manga bunar.

112. Aya bunar,- na sa dun sa
Imbayorantang iyan a ginawa niyan
ko Allah a sukaniyan na Phipiya-
piya, -na adun a bagiyan niyan a
balas rukaniyan si-i ko Kadnan ni-
yan; go da-a Pangandam iran, go di
siran Makamboko (ko Alongan a
Maori).

113. Na Pitharo o manga Yaho-
di: A da so manga Nasrani ko Aga-
ma ontol; go Pitharo o manga
Christian: A da so manga Yahodi
ko Agama ontol. A siran na Kapu-
phangadi-an niran so Kitab. Isha-
nanan a Pitharo o siran a da-a
manga mulung iyan so lagid o
Katharo iran; Na so Allah i Kho-

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٥﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِنْدَ اللَّهِ إِنْ اللَّهَ يَعْمَلُونَ بِصِيرٍ ﴿٥٦﴾

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ
هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥٧﴾

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٥٨﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَبَسَ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ
وَقَالَتِ النَّصْرَىٰ لَبَسَ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ
وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ قَالَ اللَّهُ بِحَكْمٍ
يَعْلَمُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿٥٩﴾

kom kiran ko Alongan a Qiyamah ko di iran Phagayonayonan.

114. Na ba adun a lawan a Darowaka ko tao a ini panapar iyan so Manga Masjid o Allah, ko Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan? -go Piyanamaran niyan Nggalubuk a Kagunukiron? Siran man na da-a Phamakasolud kiran non a ba di Puphanga-aluk^[1]. Adun a bagiyan niran ko Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran ko Akhirat a siksa a lubi a Mala.

115. Na ruk o Allah so Subangan go so Sudupan: Na apiya anda kano pakasangora, na ro-o dun so Puphangadapan ko Allah. Mata-an! A so Allah na Rangkom^[2], a Mata-o.

116. Na Pitharo iran: A komino-wa so Allah sa Wata Iyan: Soti Sukaniyan. -Kuna, ka ruk Iyan so nganin a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Puphangongo-notan.

117. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Na igira-a adun a Ipunggolalan Niyan a showa-an, na aya bo a Putharoon Niyan non: Na KON^[3], na Khaadun.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ، وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا جِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

وَاللَّهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَشَرَّ وَجْهٍ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ ۚ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَّهُ قَلْبٌ ﴿١١٦﴾

بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾

[1] Siranoto so mga songkulid a di khapakai ko butad iran oba siran pusholud ko mga Masjid inonta o aya mambubutad iran na pupa manga alukun go puphanga awan sa siksa.

[2] Maolad so Limo iyan ko manga Oripun iyan.

[3] Ma-adunka.

118. Na Pitharo o siran a da-a manga mulung iyan: A ino kami di Pumbitiyara-in o Allah? O di na adun a Makatalingoma rukami a Tanda? Ishanaya a Pitharo o siran a Miya-ona an niran so lagid o Katharo iran. Miyakandatar so manga poso iran. Sabunar a Piyayag Ami so manga Tanda ko pagtao a Khitotomangkud.

119. Mata-an a sukami na siyogo ami Suka (Ya Muhammad) ka-an Mapayag so bunar a Puphamanohol ko Mapiya go Puphama-kaiktiyar: Na kuna a ba Ruka Pagisha-an so manga tao ko (Naraka) Jahim.

120. Na di Ruka dun Khasowat so manga Yahodi go so manga Christian taman sa Dingka Onotan so okit iran. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah, -na Sukaniyan so Torowan. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na da-a mambagiyan Ka a pho-on ko Allah a Panarigan go da-a Phananabang.

121. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab a Puphangadi-an niran ko ontol a Kapangadi iron: Na siran man i Mapaparatiyaya-on: Na sa dun sa di ron Maratiyaya, -na siran man na siran so manga logi.

122. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَّهَتْ قُلُوبُهُمْ فَذَرَيْنَا آلَ آدَمَ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهَدَىٰ وَلَئِنْ أَتَيْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾

الَّذِينَ هُمْ أَلْفُ كِتَابٍ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَةٍ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾

يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ

so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko sukano ko manga Kaadun (ko masa niyo).

123. Go kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo, go da-a khatar-ima-on a samb^[1] go da-a Phakang-gai ron a gona a Safa-at go di siran Khatabangan.

124. Na gowani na adun a ini tupung ko Ibrahim o Kadnan Niyan a manga Katharo, na Tiyarotop Iyan noto: Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na mbalowin Nakun Suka ko manga Manosiya a Khao-notan. Na Pitharo (o Ibrahim): A go so pun so manga Moriyatao Akun! Pitharo (o Allah): A di ishampai so diyandi Akun ko da Pamaginontolan.

125. Na gowani na biyaloi Ami so Baitullah a Kalimodan o manga Manosiya go Panarigan; na kowa kano ko Tinindugan o Ibrahim sa gi-i Shambayangan; na ini Sogo Ami ko Ibrahim a go so Ismail, a Sotiya Iran so Walai Akun a bagiy-an o gi-i Thatawaf, go so Puphamagi' itikaf, go so Puphuroroko, a Puphamanojiod.

126. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: A Kadnan Ko, Baloyang-

عَلَيْكُمْ وَإِنِّي مُصَلِّتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٣﴾

وَأَنفُوا أَوْ مَا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ
وَلَهُمْ يُنْصَرُونَ ﴿١٢٤﴾

* وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ
قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٥﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا وَانْجِدُوا
مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ
وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٦﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا
وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ

[1] Sanggar a kilidas iyan pho-on ko siksa.

ka ini a Ingud a Panarigan, go Riskhi-ingka so tao ron ko manga Onga, -a so Miyamaratiyaya kiran ko Allah go so Alongan a Maori. Pitharo (o Allah): A go so Tao a da Paratiyaya, -ka Phakasawitun Ko sukaniyan sa maito (ko Doniya) oriyani niyan na Pakaphangubongungko ko siksa ko Naraka, -a Mi-kharatarata a khabolosan!

127. Na gowani ko Ipuphoro o Ibrahim so manga onayan o Baitullah go so Ismail: (Na Pitharo Iran): Kadnan Nami! Tarima-angka Rukami ya-i: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Puphakanug, a Mata-o.

128. Kadnan Nami! Go baloya Kamingka a dowa, a Mbabayorantang Ruka, go so saba-ad ko manga Moriyatao Ami, a pagtao a Mbabayorantang Ruka; go Pakisowa-an Ka Rukami so manga okit Ami; go Pakataobata Kamingka; ka Mata-an! A Suka na suka so Puphanarima ko ta-obat, a Makalimo-on.

129. Kadnan Nami! go Pakatin-dugingka Siran sa Sogo a pud kiran, a Kapuphangadi-an Niyan kiran so manga Ayat Ka go Mindao Niyan kiran so Kitab go so Hadith, go Makasoti Kiran: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Domada-ag, a Maongangun.

130. Na ba adun a khagowad ko okit o Ibrahim a rowar ko tao a

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمْتِعْهُ
قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَيُشِ
الْمُصِيرُ ﴿١٢٧﴾

وَأَذِّنْ فِي بُيُوتِهِمْ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ
وَاسْمِعِ لِرَبِّكَ تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٨﴾

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا
أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا
إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٩﴾

رَبَّنَا وَأَعِثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٣٠﴾

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ

Liyalong iyan a ginawa niyan? Na Sabunsabunar a Tinindos Ami Sukaniyan sa Doniya: Go Mata-an! A Sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

131. Gowani! Na Pitharo-on o Kadnan Niyani: A Mbayerantang Ka: Na Pitharo Iyan: A Mimbayerantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

132. Na ini Thanan noto o Ibrahim ko manga Wata Iyan, go so Yaqoub; (Pitharo Iyan:) Hai manga Wata Ko! Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan Rukano so Dinul Islam; na o ba Kano Mamatai sa di Kano Makambabayorantang (ko Allah).

133. Ba kano khipakadadarpa gowani ko makarani ko Yaqoub so Kapatai? A sa maoto, na Pitharo Iyan ko manga Wata Iyan: Antona-a i Shimba-an Niyo ko oriyani Ko? Na Pitharo Iran: A aya Shimba-an Nami na so Tohan Ka go Tohan o manga Lokus Ka, -a so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, -a Tohan a isa isa: Go Sukami na ron Kami Mbayerantang.

134. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a ruk Iyan so Pinggalubuk Iyan, go ruk iyo so Pinggalubuk iyo! Na di rukano ipagisha so Pinggolaola Iran!

نَفْسُهُ وَلَقَدْ أَصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ
فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣١﴾

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِعْ قَالَ أَسْمِعْتُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٣٢﴾

وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ بَنِيَّ
إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى لَكُمْ الَّذِينَ فَلا تَمُوتُونَ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ
إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي
قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَاللَّهُ أَبَايَكَ إِبْرَاهِيمَ
وَأِسْمَاعِيلَ وَأَسْحَقَ إِلَهُهَا وَجَدُوا نَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٤﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ
مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٥﴾

135. Na Pitharo iran: A mbaloi kano a manga Yahodi o di na manga Christian ka-angkano Matoro. Tharowangka: A kuna! (Ka aya Pagonotan nami na) so okit o Ibrahim a Shasalimbotawan, go di pud ko manga Pananakoto.

136. Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Allah, go so (Qur-an a) Initoron rukami, go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriyatao Niyan, go so inibugai ko Musa go so Isa, go so inibugai ko manga Nabi a pho-on ko Kadnan niran: Da-a shalbo-on nami Kiran a isa bo: Go sukami na Ron Kami Mbabayorantang.

137. Na amai ka Paratiyayaan niran so Piyaratiyaya Niyo Sukaniyan, na Sabunar a Matoro siran; na o Talikhod siran, na siran ndun i miyatago ko Kashoransorang; na Pulindingung Ka kiran ndun o Allah, ka Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

138. (Onoti niyo so) okit o Allah: Ka ba-adun a lubi a Mapiya a di so Allah i okit? Go Sukami na aya Mi Sukaniyan gi-i Showasowatun.

139. Tharowangka: A ino kano Rukami gi-i Pakiphawala makapan-tag ko Allah, a Sukaniyan so Kadnan Nami go Kadnan niyo; na ruk Ami so manga Galubuk Ami na ruk

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

قُلُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

قَالُوا آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَبِّحْ لَهُمُ اللَّهَ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾

قُلْ اتَّخَذْتُنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

iyó so manga Galubuk iyo; go Sukami na Ron Kami Thotolabos?

140. Ino niyo gi-i Tharowa: A Mata-an! A so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub go so manga Moriyatao Niyan na siran na manga Yahodi o di na manga Chrisitan? Tharowangka: A ba sukano i lubi a Mata-o antawa-a so Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a miyaguma sa Kashesaksian niyan pho-on ko Allah? Ka kuna a ba Kalilipati o Allah so gii niyo Nggolaola-an!

141. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a bagiyan niyan so Pinggalubuk iyan, na bagiyan niyo so Pinggalubuk iyo! Go di rukano ipagisha so Pinggolaola iran:

142. Putharo-on o manga lalong ko manga Manosiya: A antona-a i miyaka-alin kiran ko Pukhibulatun niran a so thatakna-an niran? Tharowangka (Ya Muhammad): A ruk o Allah so Subangan a go so Sudupan: Thoro-on Niyan so tao a kabaya iyan ko okit a Maka-o ontol.

143. Na lagid oto a biyaloi Ami sukano a pagtao a pishokodan, kangkano mabaloi a manga saksi ko manga Manosiya, go mabaloi so Sogo a saksi rukano; na da-a inibaloi Ami ko Kiblat a so Pithakna-an Ka Sukaniyan, inonta na-a Nami Mapunto so Magonot ko Sogo ko

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا
هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَشْتَرُ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ
مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ
عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

﴿ سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ
قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الشَّرِيقُ
وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ
عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي
كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ
مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ

tao a Pumbashowi ko Kakakapiri ron. Na Mata-an naya a miyabaloi a tonganai a marugun, inonta bo ko siran a Tiyoro o Allah. Na da ko Allah i ba Niyan ilanga so Parat iyaya niyo. Ka Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya, a Makalimo-on.

144. Sabunar a Pukhailai Ami so Kapukhatingur o Paras Ka ko Langit: Na Phakasangorun Nami Suka dun ko Kiblat a Pukhababaya-an Ka Sukaniyan. Na sangorun Ka a Paras Ka ko Tampar sa Masjid Al-Haram: Apiya anda kano matago, na Pushangorun Niyo so manga Paras Iyo ko Katatamparan non. Na Mata-an! A so siran a Tiyoronan ko Kitab na katawan niran ndun a Mata-an! A sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i ran Nggolaola-an.

145. Na Ibut ka apiya pun Mitalingomangka ko siran noto a Tiyoronan ko Kitab so langowan o Tanda, na di ran ndun onotan so Pukhibulatun Ka; na go da Ruka i Bangka Onoti so Pukhibulatun niran, go da ko saba-ad kiran i ba onot ko Pukhibulatun o saba-ad. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat,-ko oriyan o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Mata-an! A Suka na sa maoto na pud dun ko da Pamaginontolan.

لَكِبْرَةٌ إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ
اللَّهُ لِيُضِلَّ عِبَتَكُمْ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ
بِالنَّاسِ لَرَةً وَفَرَحِمٌ ﴿١٤٤﴾

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ
قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ
وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٥﴾

وَلَيْنَ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ
عَائِمَةٍ مَاتِبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ
قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ
وَلَيْنَ أَتَيْتَ أَهْرَاءَ هُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ
مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

146. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) sa lagid o kakikilala-a iran ko manga Wata iran; na Mata-an! A adun a isa kiran ka Sagorompong a paguuma-an niran so bunar a siran na katawan niran.

147. So Bunar na pho-on ko Kadnan Ka; na o ba Ka dun mabaloi a pud ko Pukhaka-alangalangan.

148. Na adun a ruk o oman i isa a Puphangadapun a sukaniyan i Puphangadapon; na Pagoradoradi niyo so manga Pipiya. Ka apiya anda kano matago, na Phakatalingoma-an kano dun o Allah langon. Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan.

149. Na apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko Tampar ko Masjid Al-Haram; ka Mata-an! A Sukaniyan so tithe a Bunar a pho-on ko Kadnan Ka. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

150. Go apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko tampar ko Masjid Al-Haram; go apiya anda kano matago, na Phagadapun niyo so manga Paras Iyo ko katatamparan non: Ka-an da-a khabaloi ko manga Manosiya a Karina iran Rukano, inonta so siran a da kiran Pamaginontolan; na di Niyo siran khalukun, go Sa-

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ
لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿١٤٧﴾

وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ هُومُومٍهَا فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا
إِنَّا اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لَّئِي لَا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ
حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ
وَأَخْشَوْا وَلَا تَتَّبِعُوا نَفْسَكُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

kun i kalukun Niyo; ka ana Kun Matarotop so Limo Akun Rukano, go Angkano Matoro;

151. Lagid aya a Kiyasogo i Ami Rukano sa Sogo a pud Rukano, a Pukhabatiya Iyan Rukano so manga Ayat Ami, go Pukhasoti Kano Niyan, go Pukhindao Niyan Rukano so Kitab a go so Hadith, go Pukhindao Niyan Rukano so di niyo katawan.

152. Na Tatadumi Ako Niyo; ka Tataduman Ko Sukano. Go Panalamat Kano Rakun, go di Kano Pagongkir.

153. Hai Miyamaratiyaya! Panguni Kano sa Tabang sa Nggolalan ko Kapantang go so Kashambayang: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang-Iyan so) manga Papantang.

154. Go di Niyo Putharowa ko tao a Khapurang sa lalan ko Allah: I Miyamatai. Kuna, ka manga Oyangoyag, na ogaid na di Niyo katawan.

155. Na Mata-an ndun a Puthupungan Nami Sukano sa Shai a kaluk go Kaor, go so Kapukhakorangi ko manga Tamok go so manga ginawa go so manga Onga, na Puphamanotholingka sa mapiya so manga Papantang,-

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُو
عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ
تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي
وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ
وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتٌ
بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَٰكِن لَّا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ
وَنَبِّشِرُ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

156. A Siran na igira-a Miyasogat Siran a Tiyoba: Na Tharo-on Niran: A Mata-an! A Sukami na Kapa-ar o Allah, go Mata-an! A Sukami na Ron Kami Ron Phakan-dod:-

157. Siran man i Kiyapatotan ko manga Ma-ap^[1] a pho-on ko Kadnan Niran, a go Limo, go Siran man na siran i Miyamakakudug ko Ontol.

158. Mata-an! A giya Safa go giya Marwa na pud ko manga Tanda o Allah. Na sa tao a Munaik Hajji ko Baitullah o di na Magomra, na da-a dosa niyan ko kapagalo-yan niyan sa dowan. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,-na Mata-an! A so Allah i Mbalason a Mata-o.

159. Mata-an! A siran a Puphaguma-an niran so Initoron Ami a manga Karina, go Torowan, ko oriy-an o Kiyapayaga Mi ron ko manga Manosiya si-i ko Kitab,-na siran man na Pumorka-an siran o Allah, go Ipamaninta siran o Phamakasin-ta,-

160. Inonta bo so siran a Mithataobat go Miphipiyapiya go Piyayagiran (so Piyamaguma iran): Ka siran man na Phakataobatun Ko siran; ka Sakun so Puphanarima ko Taobat, -a Makalimo-on.

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ
وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿١٥٨﴾ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ
حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ
يَطُوفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ
شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي
الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعِينُونَ ﴿١٦٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّاهُ أُولَٰئِكَ
أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَإِنَّا لِلتَّوَّابِ الرَّحِيمُونَ ﴿١٦١﴾

[1] ana bagianiran a po-on ko kadnaniran a bantogan.

161. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, go Miyamatai siran sa kapapantagan siran a manga Kapiir,-na siran man na Miyatang kud kiran so Morka o Allah, go so manga Malaikat, go so manga Manosiya sa kasamasama iran;

162. Kakal siran non ndun: Sa di kiran kababasan so siksa, go di kiran khata-alik.

163. Na so Tohan niyo na Tohan a isa isa: Da-a Tohan inonta Sukaniyan, a Masalinggagao, a Makalimoon.

164. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa; go so gi-i kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao; go so manga Kapal a Puphamangutas ko Kalodan sabap ko nganin a Phakanggai a gona ko manga Manosiya; go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan; go Biyarumbad Iyan ro-o so oman i Baraniyawa; go so Kapukha-alinalin o manga ndo, go so Gabon a Paonotonot ko pagulutan o Langit a go so Lopa;-a tithe a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran.

165. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga Barahala^[1], a Pukhababaya-an niran

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا
أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

وَاللَّهُ كَرِيمٌ إِنَّهُ وَجِدَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفَلَاحِ وَالْغَلَجِ فِي
الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ
السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَالْخَبَابِ بِهِنَّ الْأَرْضُ بَعْدَ
مَوْتِهَا لَوْثٌ فِيهَا مِنْ كُلِّ ذَاتٍ وَتَصْرِيفِ
الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِينَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا
يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ
حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ

[1] a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga katohanan.

siran lagid o Kapukhababaya-i ko Allah. Na so Miyamaratiyaya na tanto a Kapukhababaya-i Ran ko Allah. Na o mailai o siran a da pamaginontolan, ko masa a kasandungi ran ko siksa: Na Mata-an! A so Bagur na ruk o Allah langon, go Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

166. Masa a taplisun o siran a Inonotan so Miyamangonot kiran: Ka kasandungan niran so siksa, go Pakanggigintasa-an siran o Kiya-khokoyapta-an niran^[1].

167. Na Tharo-on o siran a Miyamangonot: A o ba-adun bo a Kaphakakasoi tano (sa Doniya), ka Taplisun tano siran, sa lagid o Kiya-taplisu iran rukutano. Lagid oto a Kaphaki-ila-in kiran o Allah ko manga Galubuk iran a Mipushusundit iran. Go di siran Phamaka-awa ko Naraka.

168. Hai manga Manosiya! Kangkano ko nganin a matatago ko Lopa, a Halal a mapiya; go di niyo Pagonoti so manga okit o Shaitan, ka Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

169. Aya bo a Ipushogo iyan rukano na so marata go so Pakasi-singai, go so Kiphagangkobun niyo ko Allah ko di niyo katawan.

يَسْرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٦﴾

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا
وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ
الْأَسْبَابُ ﴿١٦٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا نَعْلَمُ
فَتَبَرَأْنَا مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا وَمِنَّا كَذِبٌ
يُزَيِّرُهُمُ اللَّهُ أَفَعَمَلُهُمْ خَسِرَتْ عَلَيْهِمْ
وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُنُوا عَمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَّالًا
طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ لَكُمُ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٩﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُمْ بِالنَّسْوَةِ وَالْفَخْصَاءِ وَأَن
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

[1] go manga tutupud dun so kalango langowan a gakot o manga kiya kokoyamputa aniran si-i sa Donya.

170. Na igira-a Pitharo kiran: A Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron o Allah: Na Tharo-on niran: A di! Ka aya Pagonotan nami na so okit a miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya pun so manga lokus iran na da-a Sabot iran a maito bo go di siran Maka-o ontol (na aya iran ndun phagonotan)?

171. Na aya ropa-an o siran a da Pamaratiyaya na lagid o ropa-an o tao a Puphanga-i niyan so da-a Khanug iyan, a rowar sa Kapananalo a go Kapananawag: (Siran na) manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di Phamanabot.

172. Hai so Miyamaratiyaya! Kangkano ko manga Pipiya ko ini Riskhi Ami rukano, go Panalamati Niyo so Allah, o sukano na Sukanian bo i Pushowasowatun niyo.

173. Aya dun a Kiyaram Iyan rukano na so Miyatai (a da Masombali), go so Rogo, go so sapo a Baboi, go so nganin a ini Panambai ko salakao ko Allah. Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba Puphanganियaya, go di Malawani,-na da-a dosa niyan non. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

174. Mata-an! A so siran a Puphaguma-an niran so Initoron o Allah a pud ko Kitab, go ipuphamasa iran oto sa arga a maito,-na

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَتَوَقَّعُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ صُمُّ بُكْمٌ عُمْىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِلَٰهَةً تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزِِيرِ وَمَا ءَهِلَ بِهِ لَغَيْرِ اللَّهِ فَمَن أَضْطَرَّ غَيْرُ بَٰلِغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنِ اتَّٰهُ عَقُورٌ رَّجِيمٌ ﴿١٧٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا

siran man na da-a Pukhakan niran a pukhatago ko manga Tiyan niran a rowar ko Apoi; go di siran Ipumbi-tiyara-i o Allah ko Alongan a Qiya-mah, go di Niyan siran Shotin: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

175. Siran man so ini Pamasa iran ko Kadadag so Torowan go (ini Pamasa iran ko) siksa so Ma-ap. Na sayana siran a Madurus ko Apoi!

176. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Initoron Niyan so Kitab a rakhus o Bunar. Na Mata-an! A so siran a da siran Pagayonayon ko Kitab na titho a miyatago ko Kasosorang a Mawatan (ko bunar).

177. Kuna a ba Kaphiyapiya so Khiphagadapun niyo ko manga Paras iyo ko tampar ko Subangan go so Sudupan; na ogaid na aya Miphiyapiya- na so tao a Miyara-tiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go so manga Malaikat, go so manga Kitab, go so manga Nabi; go bigan Niyan ko tamok Iyan, ko Kapukhababayai niyan non, so manga Tonganai niyan, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so gi-i Mulayalayag^[1], go so Puphamamanguni, go so Puphamanga-on sa ginawa niyan; go ini

أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ
وَلَا يَكْلَمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَلَا يُرْكِبُهُمُ وَالْهَمُّ عَذَابُ أَلِيمٌ ﴿١٧٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ
بِالْهُدَى وَالْعَذَابِ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا
أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
وَأَنَّ الَّذِينَ أَخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ
لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٧﴾

﴿ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآلَمَ النَّاسِ
وَالْكِتَابِ وَالتَّيْبِعِينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ
ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَأَتَى الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا
عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ
وَجِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا

[1] go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kalang sa lalan.

Pamayandug iyan so Sambayang, go tiyonai niyan so Zakat; go Puthomanun niran so diyandi iran igira-a Miyakindiyandi siran; go manga Papantang ko Masakit, go so Kapakathatalogudam, go so Masa a Kapanananggolo o Kambo-nowai. Na siran man so Miyaman-gimbunar, go siran man na siran so Miyamananggila.

178. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat rukano so Kakitasi ko Miyangabobono: So Maradika na (ikitas ko) Maradika, go so Oripun na Oripun, go so Babai na Babai. Na sa tao a adun a Puma-apun non a Shai ko Pagari niyan, na Pakao-notun ko Adat a mapiya, go tona-in ko Mima-ap (so diyat) sa Phiya-piya-an. Giyanan i Pilubolubodan non a pho-on ko Kadnan niyo go Limo. Na sa tao a Mbago sa rido ko oriyen noto na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

179. Na adun a ruk iyo si-i ko Kakitas a Kaoyagoyag, Hai adun a manga Sabot iyan; ka-angkano Makapananggila.

180. Ini Paliyogat rukano, a igira-a miyakarani ko isa rukano so Kapatai, amai ka Phakabagak sa Tamok, so Khithananun ko bagiyan o dowa Lokus go so manga dadasug, si-i ko Adat a mapiya; Kabunar ko Khipanananggila.

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
فِي الْقَتْلِ ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ ۖ وَالْأُنثَىٰ
بِالْأُنثَىٰ ۖ فَمَنْ عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْ
بِالْمَعْرُوفِ ۖ وَأَدَّ إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ ۚ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ
فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولَٰئِكَ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا ضَخَّرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ
إِنْ تَرَكَ خَيْرًا ۖ الْوَصِيَّةُ لِلْوَلَدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾

181. Na sa tao a sambiyani niyan ko oriyani o Kiyaniuga niyan non, na so Dosa-on na si-i bo ko manga tao a Phamanambi-on. Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

182. Na sa tao a adun a kawan niyan ko Mithanan a karibat o di na Kandosa, na go niyan siran Mata-nor, na da-a Dosa niyan non: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

183. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat Rukano so Powasa lagid o Kinipaliyogatun non ko siran a Miya-ona an niyo, ka-angkano Makapananggila,-

184. Si-i ko manga Alongan a mabibilang; na sa tao a kapantagan rukano a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o. (Kiya-boka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Na adun a ini Paliyogat ko siran a di ron Phamakagaga a Pidiya, a Pangunungkun o Miskin. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,- na giyoto i tomo-on. Na so Kaphowasa niyo i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

185. So Olanolan a Ramadhan na ron minipantag a Kinitoronun ko Qur-an, a Torowan ko manga Manosiya, go manga Rarayag a Karina a Torowan go Padoman.

فَمَنْ يَذَّكَّرْ بِعَذَابِ مَا سَمِعَ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوسٍ جَنًّا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بِيَتْنِهِمْ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

أَيُّهَا مَاعْدُودَاتِ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ

Na sa tao a roma-ot rukano ko Olanolan a Ramadhan na Phowasa-on, na sa tao a kapantagan a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o (kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Kabaya rukano o Allah so malbod; na di Niyan rukano kabaya so Marugun. Go a niyo Matarotop so bilangan, go a niyo Mashulasula so Allah sa Kiyatorowa Niyan rukano; go angkano Makapanalamat.

186. Go igira-a ini-isha Ako Ruka o manga Oripun Ko, na Mata-an! A Sakun na Marani: Tharima-an Ko so Panguni o Phanguni igira-a Miyanguni Rakun: Na Tarima-a Ko iran, go Paratiyaya-a Ko iran: Ka-an siran Makaontol.

187. Kiyalal rukano, ko Gagawi-i ko Powasa, so Kapamakaya niyo ko manga Karoma niyo. Ka siran na Nditarun niyo na sukano na Nditarun niran. Katawan o Allah a Mata-an! A sukano na Miyadorat iyo a ginawa niyo; na Piyakataobat kano Niyan go Pima-apan kano Niyan; na imanto na Pakipurorada kano kiran, go mbabanoga niyo so Pithakdir rukano o Allah, go Kangkano go inom kano, taman sa mapayag rukano so goris a mapoti ko goris a maitum a Fajar; oriyen niyan na tarotopa niyo so Kathigur sa taman ko Gagawi-i; go di kano

الشَّهْرِ فَلْيُصِمُوا وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا
أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ
بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلْتَكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ
عَلَى مَا هَدَيْكُم وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٨٦﴾

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ
أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِلَعَلَّهُمْ
يَرْشُدُونَ ﴿١٨٧﴾

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى
نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ
لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ
تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
عَنكُمْ فَالْتَمِسُوا مِنْ رَبِّكُمْ وَأَسْأَلُوا
مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى
يَبَيِّنَ لَكُمْ الْحَبِطَ الْآبِيضَ مِنَ الْحَبِطِ
الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى
الْأَيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوا هُنَّ وَأَنْتُمْ عَنْكُمُ فِي
الْمَسْجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا

kiran Pakiphurorada a Magi-itikaf kano ko manga Masjid. Giyoto i manga taman o Allah: Na di niyo Pagobaya. Lagid a nan a Puphaya-gun o Allah so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an siran Makapananggila.

188. Go di niyo Pagaraba so manga Tamok o saba-ad rukano sa mokit sa Kapanalimbót, go di niyo thundanun ko manga Kokoman, ka kha-arab iyo so saba-ad ko manga Tamok o manga Manosiya sa mokit sa Dosa a sukano na kawatan niyo.

189. Ipagisha iran Ruka so (gona ko) manga sinaribolan. Tharowangka: A giyanan na manga to-os ko manga Wakto o manga Manosiya, go so Kapunaik Hajji. Na kuna a ba Kaphiyapiya so kasolud iyo ko manga Walai si-i ko manga oriyan niyan: Na ogaid na aya Miphiyapiya na so tao a Miyananggila. Na solud kano ko manga Walai si-i ko manga Paitao niyan: Go kalukun niyo so Allah: Ka angkano makasulang sa Maliwanag.

190. Na Pakimbonowai kano sa makapantag ko lalan o Allah ko siran a Puphamono rukano, go di kano Phumalawani; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so manga Malawani.

كَذَلِكَ يبينُ اللهُ آياتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿١٨٨﴾

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
وَتُذْكَرُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ إِن تَأْكُلُوا
فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١٨٩﴾

﴿يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوْقِفَةٌ
لِلنَّاسِ وَالْحُجَّةِ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا
الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ
اتَّقَى وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَأَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَكْثُرَ تَقَاتُكُمْ﴾ ﴿١٩٠﴾

وَقُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَقْتُلُونَ كُفْرًا لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٩١﴾

191. Go bonowa niyo siran apiya anda niyo siran Mato-on, go Paka-awa-a niyo siran sa sadun sa Kiya-paka-awa-a iran rukano; Ka so Kapanakoto na lawan ko Kapamono nadi kano kiran pakipumbonowaisa Masjid Al-Haram, taman sadi siran rukano ron makimbonowai; na amai ka makimbonowai siran rukano, na bonowa niyo siran. Lagid oto a balas ko da Pamaratiyaya.

192. Na amai ka gomunuk siran (Manakoto), na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

193. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a Ma-adun a Kapanakoto, go Ma-adun so Agama (okit ko Kapaginutao) a ruko Allah; na amai ka gomunuk siran, na da-a rido inonta ko da Pamaginontolan.

194. So Olanolan a Paga-adatan na Pantag o Olanolan a Paga-adatan,- go so Khipaga-adatan,- na Makapukhikitasa. Na sa tao a Pangorawan kano niyan na Atowi niyo sukaniyan sa lagid o Kiyapangorawi niyan rukano. Go Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

195. Na Nggasto kano ko lalan ko Allah, go di niyo Pagunata a ginawa niyo ko kabinasa; go Phiya-piya kano; ka Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mi-hiphiyapiya.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ
أَخْرَجُوكُمْ وَأَلْجِئْتُمْ إِلَى الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُوهُمْ
عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقْتُلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ
قَتَلُوكُمْ فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾

فَإِنْ أَنْتَ هُوَ فَإِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنتَ هُوَ أَفْلَا عُدُوْنَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتِ قِصَاصٌ
مَنْ أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعِدُوا عَلَيْهِ يَوْمَئِذٍ
مَا أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

وَأَتَّقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِلَى
الْأَنفُسِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

196. Na tarotopa niyo so Kapunaik Hajji go so Omra a ruk o Allah. Na amai ka kabalambanan kano, na (bugan niyo) so malbod ko manga Pamumugayan^[1], go di niyo Pagopawi so manga Olo niyo taman sa di iraot so manga Pamumugayan ko darpa iyan. Na sa tao a kapan-tagan a Pukhasakit rukano, o di na adun a sakit ko Olo niyan, na (Paliyogaton) so Pidiya a Kaphowasa, o di na Kashaduka, o di na Kasombali (sa Kambing); na amai ka Somarig kano, na sa tao a Mapili iyan so Omra ko ona-an o Kapunaik Hajji, na (Paliyogaton) so malbod ko manga Pamumugayan, na sa tao a di makato-on, na Phowasa sa tulo Alongan si-i ko Kapunaik Hajji go Pito (Alongan) igira-a Miyakabaling kano, giyoto na sapolo a tarotop. Giyoto na si-i ko tao a da mabalo i so Purun niyan o ba Khibabaling ko (obai a) Masjid Al-Haram. Na kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

197. So Kapunaik Hajji na manga Olanolan a Khikapupunto. Na sa tao a Magikram ro-o ko Kapunaik Hajji, na da-a Kapamakai sa Babai, go da-a Kandarowaka, go da-a Kaphapawala si-i ko (Kapagi-ikram ko) Kapunaik Hajji. Na sa dun sa Mapunggolaola niyo a mapiya, na

وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُخْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَعْيِهِ إِذَا رَجَعْتُمْ فَلَكَ عُشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٦﴾

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِمْ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَسُرُودُهُ أَرْجَاتٍ خَيْرٌ أَلَّا تُرَادُّ الشَّقْوَى وَآتَقُونَ يَأْتُوا

[1] go minipaliyogaton so kasombali sa kalubodanon a pud ko manga ayam a Pamumugayan.

katawan sukaniyan o Allah. Na Pulo to kano, na Mata-an! A aya mapiya Loto na so Kapananggila. Go Kalukun Ako niyo, Hai adun a manga Sabot iyan.

198. Da-a Dosa niyo ko Kambabanog iyo sa Limo a pho-on ko Kadnan niyo. Na amai ka gomanat kano sa Arafat, na Pushabota niyo so Allah ko obai o Masar Al-Haram, go Pushabota niyo Sukaniyan sa Kiyanggonana-owa Niyan rukano, ka Mata-an! A aya butad iyo ko ona-an naya, na pud dun ko Miyangadadadag.

199. Oriyan niyan na ganat kano sa sadun sa Pungganatan o manga Manosiya, go Panguni kano sa Mapap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

200. Na amai ka mapasad iyo so manga okit iyo ko Kapunaik Hajji, na Tatadumi niyo so Allah, lagid o Katatadumi niyo ko manga Lokus iyo,-o di na lawanon a Kapananadum. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya! Na da-a bagiyaniyan ko Akhirat a Kamapiya-an.

201. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya sa Mapiya go sa Akhirat sa Mapiya, go Lidasun Kamingka ko siksa ko Naraka!

الْأَلْبَسَ ﴿٥٥﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَسْتَغْفِرُوا
فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ
مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ
الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا
هَدَىٰكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ
الضَّالِّينَ ﴿٥٦﴾

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ
وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٥٧﴾

فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْكُمْ فَأَذْكُرُوا
اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أُشْدَّ
ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا
آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
مِنْ خَلْقٍ ﴿٥٨﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٥٩﴾

202. Siran man na adun a bagiya niran a Kapiya-an po-on ko Pinggalubuk iran; na so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

203. Na Pushabota niyo so Allah si-i ko manga Alongan a Mabibilang. Na sa tao a Magalokalok (gomanat sa Mina) ko dowa Alongan, na da-a Dosa niyan, na sa tao a Makaori, na da-a Dosa niyan si-i ko tao a Miyananggila. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Ron kano Pulimoda.

204. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Pukhasowat Ka o Katharo iyan si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go gi-i niyan Shaksi-in so Allah ko madadalum ko poso iyan; (Takinoba) a sukaniyan i lubi a Pawal.

205. Na igira-a Miyakatalikhod, na lomalakao ko Lopa ka Mamina-sa-on go Purarata-an niyan so manga Pur go so manga Wata a Pangangayamun. Na so Allah na di Niyan Khababayaan so Kapaminasa.

206. Na igira-a Pitharo-on: A Kalukun ka so Allah, na awidan sukaniyan o Maratabat si-i ko Dosa. Na aya dun a Khabolosan niyan na so Naraka Jahannam;- a Mikharatarata a Darpa!

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا
وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

﴿٢٠٣﴾ وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ
فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ
وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ
وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي
قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٥﴾

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِنَفْسِهِ فِيهَا
وَلَهُ الْخِزْيَانُ الْحَرِيُّ وَالنَّسْلُ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الْفُسَادَ ﴿٢٠٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْإِثْمِ فَحَسْبُ لَهُ جَهَنَّمُ وَلَيْسَ
الْيَهَادَ ﴿٢٠٧﴾

207. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Phasaan a ginawa niyan ka tontot ko manga Ikasosowat o Allah; na so Allah na Makapudi-in ko manga Oripun Niyan.

208. Hai so Miyamaratiyaya! Solud kano ko Islam sa Kalangolan-gowan Niyan; go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan; Ka Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

209. Na amai ka somilai kano ko oriyen o Kiyapakatalingoma rukano o manga Rarayag a Karina, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

210. Ba adun a punaya-on niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o Allah a matatago ko miyagungkampungkap a gabon. go so manga malaikat go mitaman so kokoman? Ka si-i bo pakhandoda ko Allah so manga kokoman.

211. Isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil o pira i ini bugai Ami kiran a Tanda a Marayag. Na sa tao a sambiyen niyan so Limo o Allah ko oriyen o Kiyapakatalingoma niyan non, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِى نَفْسَهُ
أَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ
بِالْعَبَادِ ﴿٢٠٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي
السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٨﴾

فَإِن رَّزَقَكُم مِّن بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ
الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ
مِّنَ الْعَمَامِ وَالْغُلَامِ وَمُزَيِّنَ الْأَمْرِ
وَأَلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

سَلِّ بِنِي إِسْرَءِيلَ يَلَكُمُ الْكِتَابَ
وَمَن يَبْدُلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾

212. Pipharasan ko siran a da Pamaratiyaya so Kaoyagoyag ko Doniya, go Puphamagurugan niran so Miyamaratiyaya. Na so siran a Miyamananggila na Makaombao kiran ko Alongan a Qiyamah; ka so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan sa di Khasar a Pandapat.

213. Miya-adun so Manosiya ko okit a isa, na Siyogo o Allah so manga Nabi a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar; go Piyakatoron Niyan a babid iran so Kitab a Bunar, ka-an Niyan Mako-kom so manga Manosiya ko di iran Phagayonayonan; na da-a Somiyor-angon a rowar ko siranoto a bigan non ko oriyar o Kiyapakatalingo-ma kiran o manga Rarayag a Karina, Kadungki ko siran (a Miyamaratiyaya). Na Tiyoro o Allah so Miyamaratiyaya, si-i ko da iran Pagayonayoni ko Bunar, sabap sa idin Niyan, ka so Allah na Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a Matitho.

214. Ba niyo tiyarima a Phakaso-lud kano ko Sorga a da rukano Makatalingoma so lagid o (Miyakatalingoma ko) siranoto a miya-i pos ko Miya-ona an niyo? A Minisogat kiran so masikot go so karomasa-yan, go Miya-aroraya siran taman sagi-i Matharoo Sogo a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan: A anda so Tabang o Allah? Tanodan! Ka

رُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْحَرُونَ
مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا فِتْنَةً يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ
النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا
اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ
أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَ ثَهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا
يَنْتَهُمُ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا
اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾

أَمَرَحَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلِقَاءَ آبَائِكُمْ
مِثْلَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْزِئِينَ
وَالضَّرَاءُ وَرُلُّوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ
آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرُ اللَّهَ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ
قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾

Mata-an! A so Tabang o Allah na marani!

215. Ipagisha iran Ruka o anto-na-a i Kaphamumugai ran. Na Tharowangka: A sa dun sa Iphamumugai niyo a Mapiya, na bagiyan o mbala a Lokus go so manga Dada-shug go so manga Wata a ilo go so manga Miskin go so Gi-i Mulaya-layag a maka khakadiat a miya kalang sa Lalan. Na sa dun sa Nggolaola-an niyo a Mapiya,- na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

216. Ini Paliyogat rukano so Kapakimbonowai (ko manga kapid), a sukaniyan na ipukhagowad iyo, Na thatana a adun a ipukhagowad iyo a aya rukano Mapiya, go thatana a adun a Pukhababaya-an niyo a aya rukano Marata. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

217. Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Olanolan a Paga-ada-tan so Kambonowai ron. Na Tharowangka: A so Kambonowai ron na mala a Dosa; go so Kaalangi ko lalan o Allah, go so Kaongkira on, go so (ka-alangi ko) Masjid Al-Haram, go so Kapaka-awa-a on ko tao ron; na lawan ro-o a Mala (a Dosa) si-i ko Allah go so Kapanakoto na lawan a Mala (a Dosa) a di so Kapamono. Na di siran nggunuk sa Kapuphamonowa iran rukano

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِللَّهِ الدِّينُ وَالْآقَرِبِينَ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا وَلِلْمَسْكِينِ وَآلِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كَرْهٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَسْأَلُونَ بِمَنَ يُقْتَلُونَ قُلْ قَتَلُوا حَتَّى يَأْمُرَ بِكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ أَسْأَلْتُمُوهُنَّ وَمَنْ يَزِيدْكُمْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِكُمْ فَلَا عَمَلَ لَهُمْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ

taman sa di kano iran mapakaawa-ko Agama niyo o Khagaga iran. Na sa tao a mawa rukano ko Agama niyan na go Matai a kapantagan a sukaniyan na di Mapaparatiyaya, na siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat; ka siran man i manga tao ko Naraka sa ron siran non ndun Makakakal.

218. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Miyamanogalin sa Ingud go Miyamanagontaman si-i ko lalan o Allah,- na siran man i Phaka-arap ko Limo o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

219. Ipagisha iran Ruka so Pakaburug go so Kandarmut. Na Tharowangka: A adun a madadalum sa dowa oto a Dosa a Mala, go manga gona, a ruk o manga Manosiya; na so Dosa sa dowa oto na Mala a di so gona-on. na Ipagisha iran Ruka o antona-a i Iphamumugai ran; na Tharowangka: A so Khalawan (ko Hadiyat iyo). Lagid aya a Kaphuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat: Kan-an niyo Mapuphamimikiran-.

220. Si-i sa Doniya go sa Akhirat. Go Ipagisha iran Ruka so manga Wata a ilo. Na Tharowangka: A so Kaompiya i kiran na aya Mapiya; na o Pakishaog kano kiran (sa Kaoyagan), na manga Pagari niyo siran (ko Agama); ka so Allah na

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ
رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٩﴾

﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا
إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا
أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا
يُقْفُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٢٠﴾﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى
قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ
فَلَا خَوَافَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدِينَ
الْمُضِلِّينَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَغْنَتْكُمْ

Matutundo Iyan so Puphaminasa ko Puphangompiya. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakarungan kano Niyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

221. Na di niyo Phangaromaa so manga Pananakoto a manga Babai, taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Babai a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Babai, apiya pun Masowat kano niyan. Go di niyo Pakiphangaroma-an ko manga Pananakoto (so Miyamaratiyaya a Babai) taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Mama a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Mama, apiya pun Masowat kano niyan. Siran man na Iputhawag iran so Naraka. Na so Allah na Iputhawag Iyan so Sorga a go so Ma-ap sabap sa idin Niyan, go Puphayagun Niyan so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an niran Pukhatadumi.

222. Na Ipagisha iran Ruka so Haid. Na Tharowangka: A sukaniyan na marshik: Na Gunuki niyo Mamakai so manga Babai ko masa o Haid, go di kano kiran pagobai sa (Kandima) taman sa di siran Makashoti. Na amai ka Makashoti siran, na songkano kiran sa sadun sa Sogowan rukano o Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barataobat go Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢١﴾

وَلَا تَسْكُحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يَكُونُوا
وَلَا أُمَّةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ
وَلَوْ أَجَبْتَكُمُ ۖ وَلَا تَسْكُحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ
يَكُونُوا وَلَٰعِبَةٌ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ مُّشْرِكٍ ۚ وَلَوْ
أَعَجَبَكُمْ ۚ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ
وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ
وَيَتَّبِعُهُ النَّاسُ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٢﴾

وَسَأَلْتَهُنَّ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى
فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الَّذِينَ يُحِبُّونَ الْمَطْهُرِينَ ﴿٢٢٣﴾

223. So manga Karoma niyo na Babasoka iyo; na songkano ko Babasoka iyo sa sadun sa kabaya iyo; go ona-an niyo so ruk o manga ginawa niyo; na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Miputho-ona iyo Sukaniyan, na Puphanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

224. Na di niyo mbaloya so (kashapa ko) Allah makapantag ko manga Sapa iyo a balamban o Kapuphiyapiya niyo, go so Kaphangongonotan niyo, go so Kathanora niyo ko manga Manosiya; ka so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

225. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Pimbaba o manga poso iyo; ka so Allah na Manapi, a Matigur.

226. Bagiyan o siran a Pishapan niran (sa di ran Phamaka-in) so manga Karoma iran, so kanayao sa pat Olan; na amai ka indod iran, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

227. Na amai ka tanton niran so Kambulag, na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

228. So Piyamanalak na magungu niran so manga ginawa iran ko (Masa o) tulo a Haid. Na di kiran khapakai i ba iran Paguma-a so

يَسْأَلُكُمْ حَرْثُكُمْ فَأَنْتُمْ حَرْثُكُمْ أَنْ
شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلْقَوَةٌ وَيُشِيرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
وَتَقْتُلُوا وَتَصِلُوا بَيْنَ النَّاسِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

لَا تَأْخُذْكُمْ أَثَمَةً بِاللَّعْنِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
تَأْخُذْكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

لِلَّذِينَ يَقُولُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ قَرُصٌ أَرْبَعَةٌ
أَشْهُرٌ فَإِنْ فَاءَ وَإِنْ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ
وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي

Inadun o Allah ko manga Tiyan niran, o siran na Paparatiyaya-a iran so Allah go so Alongan a Maori. Na so manga karoma iran i Kapapatotan ko Kabalingi kiran sangkoto (a Masa), o kabaya iran so Kathanora. Na adun a bagiyan niran a kabunar a lagid o Kabunar kiran (o manga Mama) si-i ko Adat a Mapiya; go adun a bagiyan o manga Mama a Miyo-ombao iran ko manga Babai. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

229. So Kambulag (a adun a Kambalinganan-on) na makadowa: Na balingi niyo siran ko Adat a Mapiya, o di na botawani niyo siran ko okit a Mapiya. Na di rukano khapakai, o ba kano kowa ko (Butang a) minibugai niyo kiran sa maito bo, inonta o ba iran khawanun a dow a so di ran Kaontola ko manga taman o Allah. Na amai ka ikhawan niyo so di iran Kaontola ko manga taman o Allah na da-a Dosa iran ko kitundan non o Babai. Giyoto i manga taman o Allah; na di niyo to Pulawani ka sa tao a lawanan niyan so manga taman o Allah, na siran man na siran so manga Darowaka.

230. Na amai ka Imbulag iyan (sa ika tulo), na di ron khapakai ko oriyan noto, taman sa di Makipangaroma sa Karoma a salakao ron na amai ka Imbulag o Miyangaroma (a ika dow a) na da-a Dosa iran ko

أَرْحَمُهُمْ إِنَّ كُنْزُ مَنْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَيَعُولُنَّهُمْ أَحَقُّ بِرَدِّهِمْ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا
إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللِّزَّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٢٢٩﴾

الطَّلُقَ مَرَّتَيْنِ فَإِمْسَاكَ يُمَعْرَفُ أَوْ تَسْرِيحُ
بِإِحْسَنِ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ذَلِكَ حُدُودُ
اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣٠﴾

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا يَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ أَنْ يَنْكِحَ زَوْجًا
غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يَتَرَاجَعَا إِنْ طَلَّقَا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ

kikasowin niran (ko Kakhawing), amai ka maguda iran a Khaontol iran so manga taman o Allah. Na giyaya i manga taman o Allah, a Puphayagun Niyan ko pagtao a Khisasabot.

231. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran puraotun ko idda iran, na Balingi niyo siran si-i ko Adat a Mapiya o di na botawani niyo siran si-i ko Adat a Mapiya; go di niyo siran Mbalangi sa Kapakipurasaya, ka Makapumbaba kano; na sa tao a Nggolaola ro-o, na Sabunar a Miyabinasa niyan a ginawa niyan. Na di niyo mbaloya so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so Initoron Niyan rukano a Kitab go Ongangun, a Ipuphanguthoma Niyan rukano to. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so langowan taman.

232. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran raotun ko idda iran, na di niyo siran Paguruna ko Kapakiphangaroma iran ko manga Karoma iran, igira-a Miyagayon siran ko Adat a Mapiya. Giyoto na Iphagundao to ko tao a pud rukano, a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori. Giyoto man i lubi a Phakaompiya rukano go lubi a Phaka-

وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣١﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ قَبْلَ أَنْ أَجْلَهُنَّ
فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سِرِّهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتُعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا
آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ بِعِظَمِ
بَيْدِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْمَلُوا إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿٢٣٢﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ قَبْلَ أَنْ أَجْلَهُنَّ فَلَا
تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَضَوْا
بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ أَرْزَأُ لَكُمْ
وَأَظْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٣﴾

soti. Na so Allah i Mata-o, na su-
kano idi manga Tata-o.

233. Na so manga Ina na Paka-
sosowa iran so manga Wata iran sa
dowa ragon a tarotop a dowa oto,
si-i ko tao a kabaya iyan a Katar-
otopa niyan ko Kapakasoso. Na
Paliyogat ko Ama so Pagupur kiran
go so nditarun niran si-i ko Adat a
Mapiya. Da-a Iphaliyogat ko Bara-
niyawa a rowar ko Khagaga niyan.
Di Rasa-in so Ina sa sabap ko Wata
iyan. go di Pakarugunan so Ama sa
sabap ko Wata iyan, na Paliyogat
ko Waris (ko Ama) so lagid oto. Na
amai ka kabaya iran a Kapakagu-
nukaon Somoso. sa Piyagayonan
niran, go Kiyapagodasa-an, na da-
a Dosa iran non. Na amai ka ka-
baya iyo so Kapakasosowa niyo ko
manga Wata iyo (ko salakao ko
manga Ina iran), na da-a Dosa niyo,
igira-a minibugai niyo kiran so tun-
dan niyo kiran, si-i ko Adat a Ma-
piya. Na Kalukun niyo so Allah go
Tangkuda niyo a Mata-an! A so
Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an
na Phagila-i Niyen.

234. Na so Phamatai rukano a
adun a Khibagak iran a manga
Karoma, na Magun - guniran so
manga ginawa iran sa pat Olan go
sapolo (Gawi-i): Na amai ka iraot
siran ko idda iran, na da-a Dosa
niyo ko Kinggolalanun niran ko
shisi-i sa ginawa iran si-i ko Adat

«وَالَّذَاتُ يَرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْسَأَ الرِّضَاعَةُ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ
نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا
وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ
فَإِنْ أَرَادَ إِفْصَا لَعَنَ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تُنْسِئُوا
أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ
مَاءً أَنْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْتُمْ لِلَّهِ وَالْعَالَمِينَ
أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٤﴾»

وَالَّذِينَ يَخُوفُونَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا
يَتَرَفِّضْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا
فَإِذَا بَلَغَ أَجَلُهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٥﴾»

a Mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

235. Na da-a Dosa niyo si-i ko ini Pangilat iyo a garai ko manga Babai (a Balo) o di na Piyagunus iyo si-i ko manga ginawa niyo. Katawan o Allah a Mata-an a sukano na pukharum iyo siran: Na ogaid na di kano kiran Pakipuphasada sa Masolun inonta o aya Tharo a niyo na Katharo a Patot, go di niyo Phakata-tana-a so Katangkud o Kakhawing taman sa di iraot so idda ko tata-alikan non. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga ginawa niyo, na iktiyari niyo Sukaniyan; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

236. Da-a Dosa niyo amai ka Imbulag iyo so manga Babai ko da niyo kiran pun Kapamakaya go da pun a Miyapayag iyo kiran a Butang; na bugi niyo siran sa Iphakapiya ginawa iran, Paliyogat ko Kawasa so pantag o Guus iyan, go Paliyogat ko Kasisimpitan so Pantag o Gu-us iyan;- a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya kabunar ko Miphipiyapiya.

237. Na amai ka Imbulag iyo siran ko da niyo kiran pun Kapamakaya, a Sabunar a adun a Miyapayag iyo kiran a Butang, na (Bugan niyo kiran) so sabagi ko

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَئِنْ لَا تَوَاعَدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعْرِضُوا عُقْدَةً الَّتِي كَانَتْ يَتْلُقُ السُّكَّتُ أَبْجَلَهُ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ ﴿٢٣٥﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمْ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرَهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَّعِيًا الْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَوَضِّفْ مَا قَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بَيْنَهُمَا عَقْدَةٌ

Miyapayag iyo^[1], inonta o Puma-ap siran o di na Muma-ap so shisi-i sa tangan niyan so Katangkud o Kapangaroma; na so Kapuma-ap iyo na aya marani ko Kapangongonotan. Na di niyo Phakalipati so Kiya-pakadiyadiya rukano. Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagila-in Niyan.

238. Siyapa niyo so manga Sambayang, go so Sambayang (a Asar) a Milulubi; go Pamayandugun niyo a ruk o Allah sa tithe a Kapuphangongonotan niyo.

239. Na amai ka Khawan kano, na (Shambayang kano a) a phulalakao kano, o di na Khokoda kano, na amai ka Somarig kano, na Sabota niyo so Allah (sa Shambayang kano) sa mana-a so Inindao Niyan rukano, a di niyo katawan.

240. Na so siran a Phamatai rukano go adun a khaganatan niran a manga Karoma na Thananun niran a adun a bagiyen o manga Karoma iran a Pagupur sa taman ko Saragon sa di siran Pakaliyon; na amai ka lomiyo siran, na da-a Dosa niyo si-i ko Kininggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran, a Adat a Mapiya. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

الْيَكَايُحَ وَأَنْ تَعْمُوا أَقْرَبَ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٢٣٨﴾

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ
الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٩﴾

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا
أَمْسَرَ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم
مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٤٠﴾

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ
وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
لَا أَرْزُقُهُمْ مِّنْهُمَا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ
إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِن مَّعْرُوفٍ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤١﴾

[1] na miya Wajib rukano so kibganiyo kiran ko midiya ko Mahar a Kiyaopakatan.

241. Na adun a bagiyen o Piya-manalak a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya; kabunar ko Khipa-nananggila.

242. Lagid oto a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat Iyan: Ka-an niyo gi-i Manggudaguda.

243. Bangka da katokawi so siran a Miyamangawa ko manga Ingud iran, a siran na baribo ribo, sa Pangali ko Kapatai? Na Pitharo kiran o Allah: A Miyamatai kano: Oriyan niyan na Inoyag Iyan siran. Mata-an! A so Allah i tithe a Mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na kadakulan ko manga Manosiya a di siran Phanalamat.

244. Na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, go tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

245. Sa dun sa tao a Pagotangan niyan so Allah sa otang a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan non sa Kathakutakup a madakul, ka so Allah i Pushikot go Pulowag, go Ron kano Phamakandoda.

246. Bangka da katokawi so manga Nakoda ko manga Moriyatao o Israil a Miya-oriyan o Musa? Gowani na Pitharo iran ko Nabi ran a (Sama-on): A Pakatindugi Kamingka sa Datu, ka Makimbo-

وَالْمُطَلَقَاتِ مَتَّعَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمَشْقُوتِ ﴿٢٤١﴾

كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾

﴿الَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَهُمْ أَلُوفٌ حَذَرُ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَخَذَهَا ابْنُ اللَّهِ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَئِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ ﴿٢٤٣﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْطِطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَعَلَى أَرْسِهِ يَأْتُوا وَالْمُؤْمِنُونَ إِذْ قَالَ لَهُمُ ابْنُ اللَّهِ لَمَّا بَلَغَ لَبَاسًا لَئِنْ أَقْبَلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا

nowai kami sa lalan ko Allah. Pitharo Iyan: A o ba badun amai ka Ipaliyogat rukano so Kambonowai, na di kano bo Makimbonowai? Pitharo iran: A ino kami di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah a Sabunar a Piyaka-awa kami ko manga Ingud ami go (Pirabai) so manga Wata ami? Na gowani a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na Tomiyalikhod siran, inonta so maito (a Mithalimbagak) kiran. Na so Allah na katawan Niyan so da Pamaginontolan.

247. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A so Allah na Piyakatindug Iyan rukano so Talut a Datu. Pitharo iran: A andamanaya i Kakhapatoton o Kapundato i Niyan rukami a sukami i tithe a Kapapatotan ko Kadatu a di Sukaniyan, go da bugi sa Kakawasa-an a Tamok? Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan rukano Sukaniyan, go Piyakalawan Niyan sa kala ko Kata-o go so Lawas: Na so Allah na mbugan Niyan ko Kapa-ar Iyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

248. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A aya Tanda o Kadatu Iyan na Makatalingoma rukano so Kaban a katatagowan sa Sarig, a pho-on ko Kadnan niyo, go so manga lamba ko Paninggalan o Musa go So Haroun, a Phagawidan

تَقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجَنَا مِنْ دِيَارِنَا
وَأَنَا بَنَاءٌ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٧﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ
لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى
يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ
أَعْيُنٌ بِالْمَلِكِ مِنْهُ وَلَتُبْذَرَنَّ سَعَةً مِّنَ
الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ ابْتَلَاكُمْ بِنَهَرٍ
عَلَيْكُمْ وَرَأَدَهُ نَهْرٌ سَطَطَهُ فِي الْعِلْمِ
وَالْجَسَدِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكَةً مَّن يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٨﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ
أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ
سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا
كَرَّمُوا أَلِ مُوسَى وَآل هَارُونَ

Sukaniyan o manga Malaikat. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda a bagiyen niyo o sukano na Mapaparatiyaya.

249. Na kagiya a lomiyo so Talut a rakhus o manga Tantara Iyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na adun a ithupung Iyan rukano a Lawasaig: Na sa tao a Minomon, na di Rakun pud: Na sa tao a di ron Toma-am na Mata-an! A sukaniyan na pud Rakun: Inonta so tao a isandok iyan sa sasandok so lima niyan. Na Miyamanginom siran non, inonta so maito a pud kiran. Na kagiya a Maripag iyan noto,- Sukaniyan a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan,-na Pitharo iran: A da-a Kaphaka-ato tano sa Alongan na-i ko Jalut a go so manga Tantara iyan. Na Pitharo o siran a Tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputhona iran so Allah: A mada-kul a pagtao a maito a Miyakapugus sa pagtao a madakul sa sabap sa idin o Allah, ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papan-tang.

250. Na gowani a Makipurayara siran ko Jalut a go so manga Tantara iyan, na Pitharo iran: A Kadnan Nami! Samporna Angka Rukami so Kapantang go Pakabukunangka so manga Parapara Mi: Go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٩﴾

فَلَمَّا قَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ
إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ
مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً
بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ
بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ
يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلتَفُونَ بِاللَّهِ كَرِهَتْ
فِتْنَةً قَلِيلًا عَلَيْهِتْ فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٥٠﴾

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٥١﴾

251. Na Miyapugus iran so pag-tao o Jalut sabap sa idin o Allah; go Miyabono o Dawood so Jalut; go inibugai Ron o Allah so Kadatu go so Ongangun go Inindao Niyan non so nganin a kabaya Iyan. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sa Minggolalan ko saba-ad, na Miyabinasa dun so Lopa: Na ogaid na so Allah na Mala i Gagao ko manga ka-adun.

252. Giyoto man so manga Tanda o Allah: A Puphangadian Ami Ruka oto (Ya Muhammad) a aya butad Iyan na Bunar: Na Mata-an! A Suka na pud dun ko manga Sogo (o Allah).

253. Giyoto man so manga Sogo a ini Lubi Ami so Saba-ad Kiran ko saba-ad: Pud Kiran so Inimbitiyara-i o Allah; go ini Poro Iyan so saba-ad Kiran sa manga Daradat; na inibugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina, go ini Bagur Ami Ron so Roh Al-Qoddos (so Jibril). Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono ko siran a Miya-oriyan niran, si-i ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, na ogaid na Mishoransorang siran, Ka-adun a pud kiran a tao a Miyar-atiyaya go adun a pud kiran a tao a Miyongkir. Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono kiran; na ogaid na so Allah na Punggolaolan Niyan so nganin a kabaya Iyan.

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَكَانَ اللَّهُ الْمَلِكُ وَالْحَكِيمَ وَعَلَّمَهُ مَا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِلُهَا عَلَيْكَ يَا الْحَقُّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

﴿تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُم عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتَ وَإِنَّهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ الْبَيْتُ وَلَٰكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنُوا وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ ﴿٢٥٣﴾

254. Hai so Miyamaratiyaya! Pamumugai kano ko inibugai Ami Rukano, ko da pun Kapakatalingoma o Gawi-i a da-a Kaphasa-i ron, go da-a Kambobolayoka-on go da-a Kapamagaluba-on. Na so da Pamaratiyaya-na siran so da Pamagiontolan.

255. So Allah! Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatandingan; di Khatalingoma-an a toratod go torog. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisis-i ko Lopa. Baadun a tao a Makaphanapa-at sa Hadapan Niyan inonta o sabap sa idin Niyan? Katawan Niyan so nganin a Khabolosan niran go so nganin a Kiya-iposan niran. Na da-a shushushubun niran a maito bo ko Kata-o Niyan inonta bo ko nganin a kabaya Iyan. Miyarangkom o Korsi. Iyan so manga Langit a go so Lopa, go di Ron Khipunud so siyap Iyan sa dowa oto, go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

256. Da-a Kapanugul ko Agama: Ka Sabunar a Minisunggai so Ontol ko Ribat: Na sa dun sa Ongkirun niyan so manga tagot a Paratiyayaan niyan so Allah na Sabunar a Miyakakaput sa Rambit a Maba-gur, a da-a ikhathupud iyan, Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

257. So Allah i Panarigan o Miyamaratiyaya: Phaka-awa-an Ni-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَتَّبِعُ فِيهِ وَلَا حُلَّةٌ
وَلَا شِقَاقَةٌ ۖ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ
سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ
فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ
لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ

yan siran pho-on ko manga Lilibotung ka Phakasongun Niyan siran ko Maliwanag. Na so da Pamaratiyaya na aya manga Panarigan niran na so manga Tagot: A Puphamaka-awa-an niran siran pho-on ko Maliwanag ka Puphamakasongun niran siran ko manga Lilibotung. Na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

258. Bangka da katokawi so (Namrod a) Miyakiphawala ko Ibrahim Makapantag ko Kadnan Niyan, sa Kinibugan non o Allah ko Kadatu? Gowani a Tharo-on o Ibrahim: A aya Kadnan Ko na so Puphangoyag go Puphakapatai. Na Pitharo iyan: A sakun na Puphakaoyag Ako go Phphakapatai Ako. Pitharo o Ibrahim: Na Mata-an! A so Allah na Puphakasongun Niyan so Alongan pho-on ko Subangan (si-i sa Sudupan): Na Pakasongangka Sukaniyan pho-on sa Sudupan (si-i sa Subangan). Na Biyabungan so da Paratiyaya. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a da Pamaginontolan.

259. Go so (Uzair a) somiyagad ko (Baital Muqaddas a) Ingud a Miyangaguguba so manga Walai ron, Pitharo iyan: A andamanaya i Kakhaoyaga si-i o Allah, ko oriyen o Kiyapatai niyan? Na Biyono sukaniyan o Allah sa Magatos Ragon, oriyen niyan na Inoyag Iyan

الظَّالِمِينَ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
أُولَئِكَ أَوْهَمُ الظَّالِمِينَ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ
آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ
الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ
قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ
مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِي بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ
الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٩﴾

أَوَلَمْ يَكُنْ لَكَ قَرْيَةٌ مَرْعَىٰ قَرِيْبَةٍ هِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي هَٰذَا اللَّهُ بَعْدَ
مَوْتِهَا قَامَتْهُ اللَّهُ مِائَةً عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
قَالَ كَمْ لَيْسَتْ قَالَ لَيْسَتْ يَوْمًا أَوْ بَعْضُ
يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَيْسَتْ مِائَةً عَامٍ فَأَنْظُرْ

bo. Na Pitharo (o Allah): Ai Kiyathaingka (Hai Uzair)? Pitharo iyan: Aya Kiyathai akun na Salongan o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o Allah): A kuna, ka aya Kiyathaingka na Miyakamagatos Ragon; na ilayangka so Pangu-nungkun ka go so Inomun ka, ka da Phaparin; go ilayangka so Himar ka: Ka kagiya a mbalowin Nami suka a nana-o o manga Man-osiya, go ilayangka so manga tolan, o andamanaya i gi-i Ami ron kapakatho-oto ora-a, oriyen niyan na Pumbongkosan Nami sa Sapo. Na kagiya a Mapayagon noto, na Pitharo iyan: A tiyangkud akun a Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

260. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Paki-ila-in Ka Rakun o andamanaya i Kapagoyagangka ko Miyamatai. Pitharo (o Allah): Ba Ka di Pharatiyaya? Pitharo Iyan: Owai! (Mapaparatiyaya Ko) na ogaid na adun Thata-tana so Pamikiran Ko. Pitharo (o Allah): Na kowa Ka sa pat ko manga Papanok; na Tathadangka ko Katimo iran Ruka; oriyen niyan na Tagowingka-on so oman i isa Palao sa saba-ad, oriyen niyan na Talowingka siran: Ka Mamakatalingoma siran Ruka sa Maga-an. Na Tangkudangka a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهٗ ۖ وَانْظُرْ
إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِّلنَّاسِ
وَانْظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ
نَكْسُوهُنَّ أَحْمًا قَلَمًا ثَبَاتًا ۚ لَهُ قَالَ
أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي
الْمَوْتِ قَالَ أُولَئِمُتُومِن قَال بَلَىٰ وَلَٰكِن
لَّيَظْمِنَنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ
فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ
مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ أَدْخُلْهُنَّ يَأْتِيَنَّكَ سَعْيًا
وَأَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾

261. Aya ropa-an o siran a gi-i siran Nggasto ko manga Tamok iran si-i ko lalan ko Allah na lagid o satiman a od: A Mitho sa Pito Sawai, shisi-i ko oman i sawai ron so Magatos a od. Na so Allah na Puthakutakupun Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

262. Siran a gi-i ran Nggaston so manga Tamok iran si-i ko lalan o Allah, oriyan niyan na di ran Thondogun so Kiyapamumugai ran a Kashalibantog go Kapanakit sa ginawa, na adun a bagiyan niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

263. So Katharo a Mapiya go so Kapuma-ap na tomo a di so Saduka a Pukhatondog a kapanakit sa Ginawa. Na so Allah na Kawasa, a Matigur.

264. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo mbinasa-an ko manga Saduka niyo so Kashalibantog go so Kapanakit sa Ginawa,- lagid o Puphamumugai ko tamok iyan sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, go di niyan Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori. Na aya ropa-an niyan na lagid o Ator a matilak, a Kaliliyawawan sa botha: A miyasogat sukaniyan a Mabagur a Oran, na miyalamba iyan non so matugas.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي
كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ
يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
لَا يَتَذَكَّرُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنَآوِلًا أَدَّى لَهُمْ
أُجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾

﴿قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ
صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَلِيمٌ﴾ ﴿٢٦٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَبْطُلُوا
صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ
مَالَهُ رِيقًا وَالنَّاسُ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ ثَرَابٌ
فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَفَرَّكَهُ صَلْدًا لَا يَفْقِدُونَ عَلَى
شَيْءٍ وَمِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

Na da-a Khaparoli ran a maito bo ko Pinggalubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

265. Na aya ropa-an o siran a Puphamumugai ko manga Tamok iran, sa singanin ko manga Kasosowat o Allah go so Kathatana o manga Ginawa iran, na lagid o Pamomolan, ko Lopa a Tambo: A Miyasogat a Mabagur a Oran na Minibugai niyan so Onga niyan sa dowa takup, na apiya pun da masogat a Mabagur a Oran, ka Tarintik bo. Ka so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

266. Bakhabaya i o isa rukano a adun a mambagiyan niyan a Pamomolan a manga Qormah a go manga Anggor a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, mambagiyan niyan ro-o so Pishoson a manga Onga, a Miyakatalingoma-on so Kalokus, go adun a manga Moriyatao niyan a manga lulumukna Miyasogat oto a Sobosobo, a kadadaluman sa Apoi, na Miyatotong? Lagid aya a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Tanda; ka-angkano Makapuphamimikiran.

267. Hai so Miyamaratiyaya! Puphamumugai kano ko manga Pipiya ko Miyasokat iyo, go so Piyakagumao Ami rukano a pho-on ko Lopa, go di niyo Puthibaba-a so

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ
أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا
وَابِلٌ فَتَنَّتْ أَكْطَلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن
لَّمْ يُصِيبْهَا وَابِلٌ فَطُلَّ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾

أَنبُودُ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّنْ
نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضِعْفًا
فَأَصَابَهَا إِغْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاتَّخَذَتْ
كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّنْ طَيَّبَتْ
مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِّنْ
الْأَرْضِ وَلَا تَتَمَنَّوْا الْخَيْثَ مِنْهُ

Marata-on, a Iphamumugai niyo, ka da rukano i ba niyo to kowa-a inonta o ba kano ron Phipipidung. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Kawasa, a Puphodin.

268. So Shaitan na Ipuphangan-galuk iyan rukano so Kamiskin go Ipushogo iyan rukano so Pakasisin-gai. Na so Allah na didiyandi-an kano Niyan sa Maap a pho-on Rukaniyan go Limo. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

269. Imbugai Niyan so Ongangun ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a bugan ko Ongangun na Sabunar a Kiyabugan sa Mapiya a madakul; na da-a Phakatanodon a inonta so manga Papantas i Akal.

270. Na sa dun sa Ipamumugai niyo a Pamumugayan o di na Ishamaya iyo a Samaya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto. Na da-a bagiyen o da Pamaginon-tolan a manga Tabanga.

271. Amai ka Payagun niyo so manga Saduka, na Mapiya dun noto, na amai ka Paguma-an niyo to, go ibugai niyo to ko Khikarurugunan, na giyoto i Mapiya rukano: Go Makaponas rukano ko sabaad ko manga Dosa niyo. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Kaip Iyan.

272. Kuna a ba Ruka Paliyogat, so Katoro iran, na ogaid na so

تُفْقُوتُ وَلَسْتَ بِأَخِيذٍ بِهِ إِلَّا أَنْ تُعِضُوا فِيهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٨﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٩﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٧٠﴾

وَمَا أَتَقَشَّعُ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذْرٍ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا ﴿٢٧١﴾ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٢﴾

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهِيَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧٣﴾

*لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ

Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya na ruk o manga Ginawa niyo, na di kano Phamumugai sa makaliyo ko singanin ko Kasosowat o Allah. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na khitoman rukano sa Tarotop, a sukano na di kano kasalimbotan.

273. (So manga Saduka) na bagiyan o Khikarurugunan, a siran na Miyangatatarongko ko lalan ko Allah, a di siran Phakatayod ndadala-kao ko Lopa, arangan kiran o di kiran Mata-o na manga Kawasa sabap ko kagugun - guna ko ginawa, Khikilalangka kiran so manga to-os iran: A di siran Phamanguni ko manga Manosiya sa marusurus. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

274. So siran a Puphamumugai siran ko manga Tamok iran si-i ko Gagawi-i go so Daondao, Masolun go Mapayag, na adun a bagiyan niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

275. So siran a Pukhun niran so Piriba-an na di siran Makatindug inonta so lagid o Kapakatindug o Ipuphamapus sukaniyan o Shaitan po-on sa Buthang. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَلَا تُنْفِسْكُمْ وَمَا تُنْفِقُوا إِلَّا
أَنْبِعَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
يُوقَفْ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُخْصِرُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي
الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ
مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ
لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٥٦﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْئِيلِ
وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يُخْزَوْنَ ﴿٥٧﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا
كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ
الْمَيْمَنِ ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ
الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ

Pitharo iran: A so Kaphasa-i na lagid bo o Kapuriba, na Piyakai o Allah so Kaphasa-i na ini Sapar Iyan so Kapuriba. Na sa tao a adun a Makatalingoma-on a Thoma a pho-on ko Kadnan Niyan, na go gunuk (Muriba), na ruk iran so miya-ipos; na so Khasowa iyan na si-i Matitimo ko Allah; na sa tao a mbalinganan niyan na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

276. Pagantiyorun o Allah so Riba, na Phakaoshorun Niyan so manga Saduka: Ka so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o Miyongkir a Baradosa.

277. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go ini Pamayandug iran so Sambayang go Tiyonai ran so Zakat, na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

278. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go rundanan niyo so miyalamba ko Piriba-an o sukano na Khipaparatiyaya.

279. Na amai ka di niyo to Nggo-laola-an, na Tangkuda niyo a adun a Gobat a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan: Na o Thaobat kano, na ruk iyo so manga Watang o manga

جَاءَهُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ فَانْتَهَى فَلَهُمْ
مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٦﴾

يَمَحْوُ اللَّهُ الرِّبَا وَيَرْزُقِ الصَّادِقِينَ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا
مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٩﴾

فَإِنْ لَمْ تَقْعَلُوا فَاذْنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتِغُوا فَكُورًا وَسِ
أَمْوَالَكُمْ لَا تَطْلُمُونَ

Tamok iyo: Sa di kano Makasalimbot, go di kano Kasalimbotan.

280. Na amai ka-adun a (Mabayad a) Karurugunan, na manayao sa taman sa Kalowagan. Na so Kishaduka-an niyo ron, i Mapiya rukano o sukano na Katawi niyo.

281. Na Kalukun niyo so Gaw-i a Phakandodun kano ron si-i ko Allah. Oriyan niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan, sa di siran Kasalimbotan.

282. Hai so Miyamaratiyaya! Na igira-a Mindodolona kano sa Bayadan si-i ko ta-alik a Miyapunto, na Soratun niyo sukaniyan go Soratun rukano o Panonorat sa Kapaginontolan: Go di Pagunda so Panonorat ko Kisoratun Niyan non: Mana-a so Inindao ron o Allah, na Soratun niyan. Na kuduga o Mababayad, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan, go da-a Khoranga niyan non a maito bo. Na amai ka so Mababayad na korang i Sabot, o di na malobai, o di na di niyan khagaga komudug, na kudugun o Wali ron sa Kapaginontolan. Na Pakishaksi-i niyo sa dow-a Saksi, ko manga Mama rukano, na amai ka da-a Kapantagan a dow-a Mama, na isa a Mama a go dow-a Babai, ko Khasowat kano ron, a manga Saksi, ka o Khalipat so isa Kiran, na Mapakatadum o isa kiran so pud

وَلَا تَظْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾

وَأَن كَانَ دُوعُسْرَفَ فَتَظْرَفُ إِلَى مَيْسَرَفٍ
وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى
كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَسْتُمْ بَيْنَ
إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبَ
بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ
كَاتِبٌ أَن يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ
فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِن
كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا
أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ
بِالْعَدْلِ وَأَسْتَشْهِدُ شَهِيدَيْنِ مِن
رِّجَالِكُمْ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ
فَرَجُلٌ وَآمَرَانِ مِّن تَرْضَوْنَ مِنَ
الشَّهَدَاءِ أَن تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشَّهَدَاءُ إِذَا
مَادُّوا وَلَا تَسْمَعُوا أَن تَكْفُمُوهُ صَغِيرًا أَوْ
كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ

iyang. Na di Pagunda so manga Saksi igira-a Tiyawag siran. Na o badun a Indarainon niyo ko Kisoratun niyo ron maito sa Mala: Taman ko Ta-alikon: Giyoto man i lubi a Kapaginontolan si-i ko Allah, go lubi a Phakatabang ko Kipamayandugun ko Kashaksi, go lubi a Marani ko di niyo Kapakashangka inonta o Makaokit sa Kandagang a makamomowayan a khatangan niyo to, ka da-a Dosa niyo ko di niyo ron Kisoratun. Na Pakishaksi kano igira-a Puphapasa-i kano; go di Pumarata-an so Panonorat go so Saksi. Na amai ka Nggolaola-an niyo to, na Mata-an naya! A Dosa niyo. Na Kalukun niyo so Allah; ka Phagunda-on kano o Allah. Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

283. Na o kapantagi kano sa lakawan, go da-a khato-on niyo a Panonorat, na so manga Sanda a Matatangan. Na amai ka Sarigan o saba-ad rukano so saba-ad, na tonaya o Siyarigan so ini Sarigon, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan. Na di niyo Phaguma-a so Kashaksi; ka sa dun sa Maguma-on, -na Mata-an! A sukaniyan na Baradosa so poso iyan. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na katawan Niyan.

284. Ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shishi-i ko Lopa. Na o Payaga niyo so shisi-i

اللَّهُ وَأَقْرَبُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا
أَنْ تَكُونَ بَحْرَةً خَاسِئَةً تُذِيرُونَ بَيْنَكُمْ
فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا
وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ
وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَقَمُّوا عَلَيْهِمْ ذَرْبُكُمْ
يَكْفُرْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَيَعْلَمَ اللَّهُ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا
فَرِهْنِمْ مَقْبُوضَةً فَإِنْ مِنْ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِيَ مِنْ أَمْنَتِهِ وَيُتَّقِ اللَّهَ
رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ
يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ إِثْرُ قَلْبِهِ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٤﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ
تُبَدُّوا إِلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَحْفَظُوا

ko manga ginawa niyo o di na Pagu-ma-an niyo to, na Phamagitungun rukano to o Allah. Na Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

285. Piyaratiyaya o Rasul so Initoronon a pho-on ko Kadnan Niyan, go so Miyamaratiyaya. Oman i isa kiran na Piyaratiyaya Niyan so Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan. Da-a imbida Ami a isa bo ko manga Sogo Iyan. Na Pitharo iran: A Piyamakinug Ami, go Inonotan Nami: Na Puma-api Kamingka, Kadnan Nami, ka Suka i Khabolosan.

286. Da-a iphaliyogat o Allah ko Baraniyawa, a rowar ko Khagaga niyan. Ruk iyan so Miyanggalubuk iyan (a Mapiya), go ithana - on so Miyanggalubuk iyan (a Marata). Kadnan Nami! Di Kamingka Shalla-a o Malipat Kami o di na Maribat Kami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Mapunud lagid o Kiyapaki-awidingka-on ko siran a Miya-ona an Nami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Diyami Khagaga. Na Puma-api Kamingka, go Napi-i Kamingka: Go Kalimo-on Kamingka. Suka i Kadnan Nami; na Tabangi Kamingka sa Kada-aga Mi ko pagtao a da Pamaratiyaya.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْمِعُوا بِلِلَّهِ قَوْلًا مِّنْ رَّبِّهِ
يَسَّاءَ وَيَعْدِبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٥﴾

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ إِنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّهُمْ بِاللهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
لَا تَفْقِرُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُوا
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ
الْمَصِيرُ ﴿٢٨٦﴾

لَا يَكُفُّ اللهُ نَفْسًا إِلَّا أَوْسَعَهَا لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا
لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ
عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُ
لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٧﴾

Surah Ali-Imran-3

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo- on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatan-dingan.

3. Piyakatoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) So Kitab, a Bunar, a Tomatanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan; go Piyakatoron Niyan so Taurat go so Injeel;

4. A Miya-ona, a Torowan ko manga Manosiya, go Piyakatoron Niyan so Padoman. Mata-an! A siran a da Pamaratiyaya ko manga Ayat o Allah na adun a bagiyan niran a siksa a Sangat, Na so Allah na Mabagur. a Phapa-ar ko Kanda-danug.

5. Mata-an! A so Allah, na da-a Makaphaguma-on a maito bo si-i ko Lopa go da si-i ko Langit.

6. Sukaniyan i gi-i rukano Mbon-tal si-i ko manga Tiyan sa sadun sa kabaya Iyan. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongan-gun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَم

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ١

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ٢

مِّن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ٣
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْيَبَتِ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابَ شَدِيدٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ٤

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ٥

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٦

7. Sukaniyan so Tomiyoron Ruka ko Kitab; So saba-adon na manga Ayat a manga Rarayag; a giyoto i Onayan o Kitab; Go adun a pud a Makaphulilingowa. Na so puman so siran a katatagowan so manga poso iran sa anganangan na Phagonotan niran so minilingo ron, ka tontot ko samok, go tontot ko Kha-akiran non; na da-a Mata-o ko Kha-akiran non a inonta so Allah. Na so mithatakna ko Kata-o na gi-iran Tharo-on: A Piyaratiyaya Mi oto; ka palaya pho-on ko Kadnan Nami: Na da-a Phakasaboton a ro-war ko manga Papantas i Akal.

8. Kadnan Nami! Dingka Phalinga so manga poso Ami ko oriyan o masa a Kiyatoro Angka Rukami, go bugi Kamingka a pho-on ko Hada-pan Ka sa Limo; Mata-an! A Suka na Suka so tanto a Phphamumugai.

9. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka i Mulimod ko manga Manosiya si-i ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko wakto o diyandi.

10. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na da dun a Milinding kiran o manga Tamok iran a go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo; Ka siran man na siran i itagon o Apoi.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُخَكَّمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَبِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥﴾

رَبَّنَا لَا تُرِيعْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٦﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلَنْ تَغْيِبَ عَنْهُمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَزِيدَهُمْ مِنَ اللَّهِ سَعَةً وَأُولَئِكَ هُمُ وَقُودُ النَّارِ ﴿٨﴾

11. Lagid o Adat o pagtao o Pir-aon, a go so Miya-ona an niran: A piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na Bininasa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran. Na so Allah na mailot i Kandadanug.

12. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A Nda-agun kano dun go thimo-on kano ko Naraka Jahannam,- a Mikharatarata a darpa!

13. Sabunar a adun a Tanda iyo si-i ko dowa pagtao a Miyakambaratumowa: Adun a isa a pagtao a gi-i Makimbonowai sa lalan ko Allah, go adun a salakao ron a Kapi; a Pukhailai ran siran a Katatakupan siran ko Kilai a Mata. Na so Allah na ipumbagur Iyan so Tabang Iyan ko tao a kabaya Iyan. Mata-an! A matatago ro-o man so tithe a Thoma ko adun a manga Kilai niyan.

14. Ini barayat ko manga Manosiya so kabaya ko Pukhakababaya-an: A manga Babai go manga Wata; go manga Kakawasa-an a Piyanimo a Bolawan a go Pirak; go manga Koda a Khitatanda-an; go manga Pangangayamun go manga Babasoka. Giyoto man na matag sagad a Kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag sa Doniya; na so Allah na ron so Mapiya a Khandodan.

15. Tharowangka: A ba Ko rukano Phanothola so Mapiya a di

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

قُلِ لِلَّهِ يَنْ كَفَرُوا سَخَّطُونَ وَتُخْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَنَفْسُ الْعِمَّادِ ﴿١٢﴾

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ فِئَتْنَهُمْ رَأَىٰ الْعَيْنُ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بَصَرَهُ مَنْ يَشَأْ إِنِّي فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

رُزِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ رُحْسُنُ الْمَقَابِ ﴿١٤﴾

﴿قُلِ أُوْنِيْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكَ﴾

giyoto? Adun a bagiyon o siran a Miyamananggila si-i ko Kadnan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko Kababa-an niyan so manga Lawasaig; a Kakal siran non; go manga Karoma a manga Soti, go Kasosowat a pho-on ko Allah. Na so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan,-

16. Siran na gi-i ran tharo-on: A Kadnan Nami! Mata-an a sukami na miyaratiyaya kami: Na Napiyangka rukami, so manga Dosa mi, go Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

17. A manga Papantang, go Miyamangimbunar go Puphamangongonotan; go Puphamamumugai; go Puphamanguni sa Ma-ap ko Kapukhakalibabas iyan.

18. Pishaksi-an o Allah; a Mata-an naya! A da-a patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan; Go (Pishaksi-an o) manga Malaikat, go so adun a manga Kata-o Niyan, a Mamamayandug ko Kapaginontolan. Da-a Patot a Pushowasowatun a Inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongangun.

19. Mata-an! A aya okit ko Kapaginutao si-i ko Allah na so Islam: Na kuna a ba da Pagayonayon so Piyamugan ko Kitab inonta bo ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o Kata-o, ka Mindudungkiya siran.

لِّلَّذِينَ أَتَقَوَّاعِنَدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ تَجَرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ ﴿١٦﴾

الصَّادِقِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَائِلِينَ
وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ
بِالْآسَحَارِ ﴿١٧﴾

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَالْمَلَكُ وَالْعِلْمُ قَائِمًا
بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ لَإِيسْلَمُوا وَمَا اخْتَلَفَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ نَفْسًا يَنْتَهَرُ
وَمَنْ يَكْفُرْ يَتَّخِذِ اللَّهُ قَاتِلًا

Na sa tao a Ongkirun niyan so manga Ayat o Allah, na Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapamagitong.

20. Na amai ka Pamawalun Ka iran, na Tharowangka: A ini Mbayorantang Akun so Ginawa Ko ko Allah go so tao a Miyonot Rakun. Na tharoangka ko siran a Piyamugan ko Kitab ago so manga ummi^[1]. A ino Mimbayorantang kano? Na o Mimbayorantang siran, na Sabunar a Matoro siran, na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kisampai (o Sogowan); ka so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan.

21. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah, go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di Patot, go Puphamono-on niran so Puphamanogo ko Kapaginontolan ko manga Manosiya, na Puphamanotholangka kiran so siksa a Malipudus.

22. Siran man so Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a bagiyan niran a Phamakatabang.

23. Bangka da katokawi so siran a bigan siran sa Kipantag ko Kitab? A iputhawag kiran so Kitab o Allah, ka-an Niyan siran Makokom, oriyen niyan na Puthalikhod so sal-

سريع الحساب ٥١

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ
وَمَنِ اتَّبَعَنِ فَقُلْ لِلَّذِينَ أَتَوْا أَلَّا يَكْتَسِبَ
وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُ فَإِنْ أَتَوْا فَقَدْ
أَهْتَدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ
وَاللَّهُ بِصِيرِ الْعِبَادِ ٥١

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ
بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٥٢

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ
نَاصِرِينَ ٥٣

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَتَوْا نَصِيحًا مِنَ الْكِتَابِ
يُذْعَرُونَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ يُخَوِّفُهُمْ ثُمَّ يَمُرُّونَ
فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ ٥٤

[1] Siran so di manga tatao matiya ago sorat a manga moshrik ko manga arab.

ompok kiran a siran na Somasang-ka siran.

24. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi a rowar ko manga Alongan a mai-itong: Na Miyakalimpang kiran ko okit iran ko Kapaginutao so Pimbaba-as iran a Kabokhag.

25. Na antona-a i khasowa iran amai ka Limodun Nami siran ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon, go itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan sa di siran Kasalimbotan?

26. Tharowangka: Ya Allah! A Khiruk ko Kadatu, Ipumbugaingka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka, go Puphokasun Ka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka: Go Ipuphoro o Ka so tao a kabaya-a Ka, go Ipumbaba-a Ka so tao a kabaya-a Ka; Shisi-i sa tangan Ka so Mapiya. Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

27. Puphakasoludun Ka so Gagawi-i ko Daondao, go Puphakasoludun Ka so Daondao ko Gagawi-i; go Puphakangumaon Ka so Oyagoyag pho-on ko Miyatai, go Puphakanguma-on Ka so Miyatai pho-on ko Oyagoyag; go Puriskhiyan Ka so tao a kabaya-a Ka, sa di Khasar a Pandapat.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَسْنَا النَّارَ إِلَّا
أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ
مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢٤﴾

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَتْ لَهُمْ أَيُّومٌ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ
تَشَاءُ وَتَنَزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ
مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ يَبْدَأُ الْخَيْرُ
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

تُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

28. Di khowa-a o Miyamara-tiyaya so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a salakao ko Miyamara-tiyaya: Ka sa tao a Nggolaola ro-o, na da ko (Agama o) Allah sa maito bo: Inonta o ba niyo siran Khalukun, sa titho a Kaluk. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan; na si-i ko Allah so khandodan.

29. Tharowangka: A o Paguma-a niyo so shisi-i ko manga rarub iyo o di na Payagun niyo sukaniyan, na katawan ndun noto o Allah; Go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so shisi-i ko Lopa. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

30. Si-i ko Gawi-i a mato-on o oman i Baraniyawa so Pingalubuk iyan a Mapiya a mimasa, go so Pinggalubuk iyan a marata, na Mandingan dingan niyan a o ba bo khaluti (so marata) a go sukaniyan sa lut a mawatan. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan. Na so Allah na Mala i Gagao ko manga Oripun Niyan.

31. Tharowangka (Ya Muham-mad): A o sukano na khabaya-an niyo so Allah, na Onoti Ako niyo: Ka kababaya-an kano o Allah go napi Niyan rukano so manga Dosa niyo: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ
اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً
وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ تَقْوَاهُ ۖ وَاللَّهُ
الْعَصِيمُ ﴿٢٨﴾

قُلْ إِنْ تَحْقِرُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ
مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا
وَبَيْنَهُ أَمَدًا أَبْعِدًا ۖ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ
وَاللَّهُ زَعِيمٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

32. Tharowangka: A Onoti niyo so Allah a go so Rasul: Na o tali-khod siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pa-maratiyaya.

33. Mata-an! A so Allah na ti-nindos Iyan so Adam go so Nuh, go so Mbawata-an o Ibrahim, go so Mbawata-an o Imran ko manga Ka-adun (si-i ko masa iran),-

34. Manga Moriyatao, a so saba-adon na pho-on ko saba-ad: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

35. Gowani na Pitharo (o Hanna a) Karoma o Imran: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na ini Shamaya Akun a Phaladun Nakun Ruka so shisi-i sa Tiyan Nakun sa da-a sangkot iyan: Na Tarima-angka Rakun: Ka mata-an a suka na suka so puphakanug a mata-o.

36. Na gowani a Imbawata Iyan, na Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Inimbawata Akun Sukaniyan na Babai!- Na so Allah i lubi a Mata-o ko Inimbawata-na da ko Mama i ba lagid o Babai. Na Mata-an! A Sakun na inibutho Akun non so Maryam, go Mata-an! a Sakun na Ipulindong Akun Ruka a go so manga Moriyatao Niyan ko Shai-tan, a Pimorkaan.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٤﴾

ذُرِّيَّةَ بَعْضِهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ إِلَّا لِي وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذَرَيْتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٧﴾

37. Na Tiyarima o Kadnan Niyan sa Katarima-a Mapiya: Go Piyakatho Iyan sa katho a Mapiya: Na tiyagikor Sukaniyan o Zakariya. Na oman non somolud so Zakariya ko Mihrab, na Makato-on non sa pagupur. Na Pitharo Iyan: A Hai Maryam! Andangka dun na-i Miyakowa? Pitharo Iyan: A giyaya na pho-on ko Allah: Mata-an! a so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khaoma kira-kira.

38. Ro-o dun Miyanguni so Zakariya ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka a pho-on Ruka sa Moriyatao a Soti: Mata-an! A Suka i Puphakanug ko Panguni!

39. Na Tiyawag Sukaniyan o Malaikat: A Sukaniyan na tomitindug a gi-i Shambayang ko Mihrab: Mata-an! A so Allah na Pakiphanothol Iyan Ruka (a Ipumbawata-a Ka) so Yahya, a tomatanto ko Katharo a pho-on ko Allah, go Nakoda, go Pindiyara, go Nabi, - a pud ko Minggalalubuk sa manga Pipiya.

40. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a Sabunar a riyat Ako o kalokus, go so Karoma Ko na Baluk? Pitharo o Malaikat: A giyoto dun man, ka so Allah na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَلْبَسَهَا ثِيَابًا
حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكْرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
رُكْنًا مِنَ الْإِخْرَاقِ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ
يَسْرَرُ أَنَّى لَكَ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

هَذَا لَكَ دَعَا زَكْرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي
مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ
الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي
الْإِخْرَاقِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا
بِكَلِمَةٍ مِنْ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا
مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي بَعُوثٌ لِّيْ غُلَامٌ وَكَانَ يُعَقِّبُ
الْكِبَرُ وَأَمْرًا إِنِّي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ
اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka sa nana-o! Pitharo (o Malaikat): A aya Nana-ongka na Dingka Mipumbitiyara-i so manga Manosiya sa tulo Alongan inonta o Kapurowayat. Na Pusha-botangka so Kadnan Ka sa mada-kul, go Puthasbik Ka si-i Ko Kagabi gabi go so Kapita pita.

42. Na gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na Tinindos Ka Niyan go Siyoti Ka Niyan- go Tinindos Ka Niyan ko manga Babai ko manga Ka-adun.

43. Hai Maryam! Pangongonotan Ka ko Kadnan Ka: Go Sojiod Ka, go Phuroko Ka a pud ko Puphuroroko.

44. Giyoto man na pud ko manga Tothol a gaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Ka di Ka kiran Makamamasa gowani ko ipuphangithog iran so manga Pansom iran (ka Pagila-in), o antawa-a kiran i Makatagikor ko Maryam: Go di Ka kiran Makamamasa gowani ko Puphangasasawal siran.

45. Gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na adun a Pakiphanothol Iyan Ruka a Katharo a pho-on Rukaniyan: A aya ngaran Niyan na Al-Massih Isa a Wata o Maryam, a Mala i Munang si-i sa Do-

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آتَاكَ
الْأُنْكُكُمُ النَّاسُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا
وَأَذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعِشِيِّ
وَالْإِبْكَرِ ⑤

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَأَيْكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ
أَصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِي وَآصْطَفَاكِ
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ⑥

يَمْرُؤُا أَفْشَى لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي
وَأَرْضَعِي مَعَ الرُّكْعَيْنِ ⑦

ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَفَلَمْ نَرِ
يَكْفُلْ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ
إِذْ يَخْتَصِمُونَ ⑧

إِذْ قَالَتِ الْمَلَأَيْكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ
يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِهًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ⑨

niya a go sa Akhirat go pud ko
manga rarani ko Allah;

46. Go Mipumbitiyara-i Niyan so
manga Manosiya si-i ko Saloyota
go so Kakhasad Iyan. Go pud ko
manga Bilangatao.

47. Pitharo (o Maryam): Kadnan
Ko! Andamanaya i Kakha-adun
Rakun o Wata a da-a Miyakakhu-
bot Rakun a Mama? Pitharo (o
Malaikat): Giyoto dun man: Ka so
Allah na Phagadun nun Niyan so
nganin a kabaya Iyan: Igira-a
Ipunggolalan Niyan so kabaya
Iyan, na aya bo a Putharo-on Niyan
non, na Kon, na Kha-adun!

48. Go Ipagundao Niyan non so
kasorat go so Ongangun go so
Taurat go so Injeel,

49. Go Sogo ko manga Moriya-
tao o Israil: (Na Pitharo Iyan:)
Mata-an! A Sakun na Sabunar a
adun a Minitalingoma Ko rukano
a Tanda a phoon ko Kadnan niyo,
ka Mata-an! A Sakun na Khamba-
alan Ko rukano so Botha, a lagid o
bontal a Papanok, na Iyopun Ko
Sukaniyan, na Mbalo i a Papanok
sabap sa idin o Allah: Go pukha-
piya Ko so Bota, goso Puphanga-
lun, go Pukhaoyag Akun so
Miyamatai, sa sabap sa idin o Al-
lah; go Maphanothol Akun rukano
so Pukhakan niyo, go so mbubutu-
sun niyo ko manga Walai niyo.

وَلِكَلِمَةُ النَّاسِ فِي الْمَهْدِ وَكَلِمَةً
وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسَّ سَنِي
بَشَرٍ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا أَقَضَى
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

وَيَعْلَمُهَا الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾

وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ
لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ
فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَةَ
وَأَلْبَرِصَ وَأُخْرِى الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ
بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

Mata-an! A adun a matatago saya man a tithe a nana-o niyo o sukano na Khipaparatiyaya;

50. Go tomatanto ko Miyaonan Ko a Taurat; go Phaka-in Ko rukano so saba-ad ko ini Sapar rukano; go adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a pho-on ko Kadnan niyo. Na Kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

51. Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan. Giyaya i okit a ontol.

52. Na kagiya a maguda kiran o Isa so da Kaparatiyaya, na Pitharo Iyan: Antawa-a i manga Tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawariyyon: A Sukami i manga Tabanga o Allah: Piyaratiyaya Mi so Allah, na Shaksi-ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbayorantang Kami (Ron).

53. Kadnan Nami! Piyaratiyaya Mi so Initoron Ka, go Inonotan Nami so Sogo; na Pakisoratun Kamingka a pud ko manga Saksi.

54. Na Miyagikmat siran, na Biyadalan o Allah so ikmat iran, ka so Allah i lawan ko manga bara-ikmat.

55. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa! Mata-an! a Sakun na Than-

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي هُرِّمَ
عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَاتٍ مِنْ رَبِّكُمْ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ٥٠

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ٥١

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ
قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ٥٢

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ
فَاكْتُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ٥٣

وَمَكْرُوا وَمَكَّرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ
الْمَكْرِرِينَ ٥٤

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُحْيِيَنَّ إِلَى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعًا

ganun Akun Suka go Iphoro Akun Suka si-i ko Hadapan Ko go Shotingko Suka pho-on ko siran a da Pamaratiyaya; go Mbalowingko so siran a Miyamangonot Ruka a Ma-kaombao ko siran a da Pamara-tiyaya, taman ko Alongan a Qiyamah: Oriyan niyan na Sakun i Khandodan niyo, na Kokomun Ko Sukano ko nganin a da kano ron Pagayonayon.

56. Na so puman so siran a da Pamaratiyaya, na siksa-an Ko siran sa siksa a sangat si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a Phamakatabang kiran.

57. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na itoman Niyan kiran so manga Balas kiran; na so Allah na di Niyan Khabayaan so da Pamaginontolan.

58. Giyaya na Puphanotholun Nami Ruka a pud ko manga Ayat go so Pananadum a Kokoman.

59. Mata-an! A aya lagid o Isa si-i ko Allah na lagid o Adam; a Inadun Niyan a pho-on sa Botha, oriyan niyan na Pitharo Iyan non: So Kon. Na Miya-adun.

60. (Giyaya) so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka; na di Ka Phangu-pud ko Pukhakadowadowa-an.

إِلَى وَمَطَهْرَكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلِ
الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَخَذَكُمْ
بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعِدَّ لَهُمْ عَذَابًا
شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
مِنْ نَّصِيرِينَ ﴿٥٧﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُوفِيهِمْ أَجْرَهُمْ وَأَلَّهُ لَا يَهْدِي
الظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ
الْحَكِيمِ ﴿٥٩﴾

إِنَّمَا مَثَلُ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ
ءَادَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٦٠﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ
الْمُصْطَفِينَ ﴿٦١﴾

61. Na sa tao a Mamawal Ruka on, ko oriyan o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Tharowangka: A songkano si-i! Ka Tawagun tano so manga Wata Ami go so manga Wata iyo, go so manga Babai Rukami go so manga Babai rukano, go so manga Ginawa Mi go so manga Ginawa niyo: Oriyan niyan na Mangangarapan tano, sa balowin Tano a so Morka o Allah na itomparak Iyan ko manga Bokhag!

62. Mata-an naya! A Sukaniyan ndun so manga Tothol a Bunar: Go da-a Tohan a inonta so Allah; na Mata-an! A so Allah na titho a Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

63. Na amai ka tomalikhod siran, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphamaminasa.

64. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Songkano ko Katharo a ndatadatar Tano ron: A da-a Pushowasowatun Tano a salakao ko Allah; go da-a Isakoto Tano Ron a maito bo; go di Kho-wa-a o saba-ad rukutano so saba-ad, a manga Katohanan a salakao ko Allah. Na o talikhod siran, na Tharowa niyo. A shaksi-i niyo a Mata-an! A Sukami na Mbabayor-antang Kami (ko Allah).

65. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo gi-i Phapawala-i

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ مَعَالُوا نَدْعُ آبَاءَنَا وَآبَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى
الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ
إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ مَعَالُوا إِلَى كَلِمَةٍ
سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا
أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا
أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي أَمْرِ هَيْمٍ

so Makapantag ko Ibrahim, a da Toronun so Taurat a go so Injeel inonta ko oriyan niyan? Ba da-a manga Sabot iyo?

66. Ino kano wai! A sukano na siran naya na Puphamawalun niyo ko adun a Kata-o niyo ron! Na go niyo wai gi-i Phapawala-i so da-a Mulung iyo ron? A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o!

67. Da ko butad o Ibrahim iba Yahodi go kuna a ba Christian; na oga'id na sukaniyan na Tomataliya-duk ko Bunar, a Mbabayorantang, na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

68. Mata-an! A aya patot a marani ko manga Manosiya ko Ibrahim, na Sabunar a so siran a Miyamangonoton, go giyangkai a Nabi (a so Muhammad) go so Miyamaratiyaya: Na so Allah i Somisiyap ko Miyamaratiyaya.

69. Miyandingandingan o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab a o ba kano iran bo Khadadag. Na da-a Khadadag iran, a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran mai-inungka!

70. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Phagongkira so manga Ayat o Allah a sukano na Kashasaksi-an niyo?

وَمَا أُنزِلَتْ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

هَٰأَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّوْنَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

إِنَّ أَوَّلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا الشَّيْءُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَفَّى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

وَدَّتْ طَّائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

71. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Pukhumbotun ko Bunar so ribat, go niyo Puphaguma-a so Bunar, a sukano na katawan niyo?

72. Na Pitharo o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab: A Paratdiyaya-a niyo so Initoron ko Miyamaratdiyaya, ko awal o Kadaondao, na Ongkira niyo ko akir iran; ka-an siran mamakakasoi;

73. Go da-a Pharatdiyaya-an niyo a rowar ko tao a Miyonot ko okit iyo. Tharowangka: A Mata-an! A aya Torowan na so Torowan o Allah: (Go di kano Pharatdiyaya) sa ba-adun a kabugan a isa bo sa lagid o ini bugai rukano? O di na ba-adun a Makapamawal kiran- rukano si-i ko Kadnan niyo? Tharowangka: A Mata-an! A so Kakawasa-an na shisi-i sa tangan o Allah: Ipumbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

74. Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan; ka so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a Mala.

75. Na adun a pud ko Tiyoronan sa Kitab a tao, a amai ka sarigan ka sa Tamok a madakul, na tona-in niyan Ruka; go adun a pud kiran a tao, a amai ka sarigan Ka sa salad a Dinar, na di niyan Ruka Thona-in inonta ko Kathaithai a Katitindugan-

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْسُونَهُ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
وَتَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ وَاسْتَفْعَمُونَ ﴿٧١﴾

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا
بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجِهُ النَّهَارِ
وَاكْفُرُوا ءَاخِرَهُ لَعَنَهُمُ الرَّجْعُونَ ﴿٧٢﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ
الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَن يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ
مَا أُوتِيَ سِرَاجُكُمْ عِندَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

﴿٧٥﴾ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنَ إِن تَأْمَنَهُ
يَقْطِرْ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنَ إِن تَأْمَنَهُ
يَدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ
قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي

gka-on, giyoto na sabap sa Mata-an!
A siran na Pitharo iran: A da-a okit
a Kakhadosa mi si-i ko manga
Ummi. Na Iphagangkob iran ko
Allah so Kabokhag, a siran na ka-
tawan niran (a si an na manga bo-
khag).

76. Owai na-sa dun sa tao a Ito-
man niyan so diyandi iyan go Man-
anggila,- na Mata-an! A so Allah na
Pukhababaya-an Niyan so Khipa-
nananggila.

77. Mata-an! A so siran a Ipu-
phamasa iran so diyandi o Allah a
go so manga Sapa iran sa arga a
maito, na siran man na da-a Kipan-
tag iran ko Akhirat: Go di siran
Imbitiyara-i o Allah go di Niyan
siran ila-in ko Alongan a Qiyamah,
go di Niyan siran Sotin: Go adun a
bagiyan niran a siksa a Malipudus.

78. Na Mata-an! A adun a pud
kiran a salompok a ipuphamagalin
niran so manga dila iran ko Kitab:
Ka-an niyo to Tarima-a sa pud ko
Kitab, akuna a ba oto pud ko Ki-
tab; go gi-i ran Tharo-on: A Giyoto
na pho-on ko hadapan o Allah, a
kuna a ba oto pho-on ko Hadapan
o Allah: Ka Iphagangkob iran ko
Allah so kabokhag, a siran na ka-
tawan niran (a siran na manga bo-
khag)!

79. Di patot ko Manosiya, a
ibugai ron o Allah so Kitab; go so

الْأَمِينِ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٦﴾

بَنَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْرُونَ عَهْدَ اللَّهِ وَأَتَمَّهِمْ
ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلْقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
وَلَا يَكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَلَا يَزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٧٨﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرَاقًا ثَلَاثًا لَا يُنْفَكُ عَنْهُمْ
بِالْكِتَابِ لِيَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ
وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى
اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٩﴾

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ

Ongangun, go so Kananabi-i, iba sa oriyani niyan na Tharo-on Niyan ko manga Manosiya: a Mbaloi kano a manga oripun ko a sambu o Allah: Na oga'id na (aya Tharo-on Niyan na:) Mbaloi kano a manga Olama sabap ko sukano na Ipuphangundao niyo so Kitab: Go sabap ko sukano na Puphangadi-an niyo.

80. Go (Di patot) o ba Niyan rukano Sogo-on a kakowa-a niyo ko manga Malaikat go so manga Nabi a manga Katohanan; ka ino Niyan rukano Shogo-on so Kaongkir ko oriyani o Masa a Kambabayorantang iyo?

81. Na gowani a mba-alan o Allah so diyandi ko manga Nabi, na (Pitharo Iyan:) Ibut ka so ini bugai Akun Rukano a Kitab a go Ongangun; na sa oriyani niyan na adun a Phakatalingoma Rukano a Sogo, a tomatanto ko Matatangan Niyo (sukaniyan so Muhammad) na Paratiyaya-a Niyo dun go Tabangi Niyo dun Sukaniyan. Pitharo Iyan: Ino Miyayon Kano, go Tiayarima Iyo angkoto a diyandi Akun? Pitharo Iran: A Miyayon Kami. Na Pitharo Iyan: A Shaksi-i Niyo, go Sakun na pud Iyo a pud ko manga saksi.

82. Na sa dun sa tomalikhod ko oriyani noto, na siran man na siran i manga songklid.

وَالْحُكْمَ وَالشُّبُهَاتِ ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِّي مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن كُونُوا رَبَّكُمْ بِي مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٥٦﴾

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَن تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ
وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَضُكُمْ وَآخِذُكُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَضْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا
وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٨﴾

فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾

83. Ba so salakao ko Agama o Allah i Pumbabanogun niran?- A (si-i ko Allah) Mimbayorantang so matatago ko manga Langit go so Lopa, sa Kapangongonotan go tugul, go Ron siran Phamakandoda.

84. Tharowangka: A Piyaratiyaya Mi so Allah, go so (Qur-an) Initoron Rukami go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriran a tao, goso inibugai ko Musa, go so Isa, go so manga Nabi, a pho-on ko Kadnan Niran: Da-a imbida Ami Kiran a isa bo, go Sukami na Ron Kami Mimbayorantang.

85. Na sa dun sa mbabanog sa salakao ko Islam a okit ko Kapaginutao, na da dun a Khatarima a pho-on rukaniyan; go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga logi (a manga tao ko Naraka).

86. Andamanaya i Kapunggona-naowa o Allah ko pagtao a Miyamangongkir ko oriyana o Kiyaparatiyaya iran go Kiyashaksian niran a Mata-an! A so Sogo na Bunar go Miyakatalingoma kiran so manga Rarayag a Karina? Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

87. Siran man na aya Balas kiran na Mata-an! A mitomparak kiran so Morka o Allah, go so manga Ma-

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا
وَالْيَهُ يَرْجِعُونَ ﴿٨٣﴾

قُلْ أَمَّا بِلِلَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ
عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ
وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَكَانَ قَبْلَ
مِنِهِ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ
إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّا الرُّسُلُ حَقٌّ
وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

أَوَلَيْكَ جَزَاءُؤُهُمْ أَنَّا عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

laikat, go so manga Manosiya a kasama sama iran;-

88. Makakakal siran non; di kiran Mapagukhapukhap so siksa, go di kiran Mapthata-alik;-

89. Inonta bo so siran a Mitha-taobat ko oriyen noto, go Miphipiyapiya; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

90. Mata-an! A so siran a Miyamangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran, oriyen niyan na Piyagomanomanan niran so Kaongkir,- na di dun Matarima so Taobat iran; ka siran man na siran so Miyangadadadag.

91. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, a Miyamatai ko di ran Kapaparatiyaya,- na da dun a Matarima a pho-on ko nggagaisa kiran a makapuno ko Lopa a bolawan, o a-onunon. Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus, go da-a Mamakatabang kiran.

92. Di kano dun iraot ko mapiya taman sa di kano nggasto ko Pukhababaya-an niyo; na sa dun sa Manggasto niyo a nganin o nganin, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

93. Langowan o Pangunungkun na Miyabaloi a Halal ko manga

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَذَّادُوا
كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ قَوْلٌ أَلَّا ضِلَّ
ذَهَبَ أَوْ لَوْ أَقْبَلَتْهُ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

لَنْ تَسْأَلُوا اللَّهَ حَتَّى تَتَفَقَّهُوا مِمَّا حُبِّبْتُ
وَمَا تَتَفَقَّهُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

﴿ كُلُّ أَنْطَعَامٍ كَانَ حَلَالًا يَبُوتَ ﴾

Moriyatao o Israil, inonta so Kiyar-am o Israil sa ginawa Niyan, ko da pun Kitoronun ko Taurat. Tharowangka: A bayanun niyo so Taurat na go niyo Batiya-a o sukano i manga Bunar.

94. Na sa dun sa itumpo niyan ko Allah so Kabokhag ko oriyen noto, na siran man na siran so da Pama-ginontolan.

95. Tharowangka: A Bunar so Allah: Na kuduga niyo so okit o Ibrahim, a Maka-o ontol; na da Mabaloi a pud ko manga Panana-koto.

96. Mata-an! A Aya Paganai a Walai a Mbala-in a ruk o manga Manosiya na so (Al-Masjid Al-Har-am a) matatago sa Makkah: A Ba-barakatun go Torowan ko manga Ka-adun:

97. Katatagowan sa manga Tанда a manga Rarayag; a so Tinindugan o Ibrahim; na sa dun sa Makasoludon na miyabaloi a Soma-sarig; na Paliyogat o Allah ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji ko Baitullah, -ko tao a Phakagaos ko okiton; na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Kawasa ko manga Ka-adun.

98. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo di Pharatiyaya-a so manga Ayat o

إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَأَلْوُوا التَّوْرَةَ
فَأَنشُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾

فَمَنْ أَفْضَرُ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٥﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٦﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ
دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ
الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَى سَبِيلٍ وَمَنْ كَفَرَ
فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

Allah, a so Allah i Saksi ko gi-i niyo Nggolaola-an?

99. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Puphangalangi ko lalan o Allah, so tao a Miyaratiyaya, a iphuloloba iyo sa lalan a bukhog, a sukano i manga saksi-on? Na kuna a ba ka-lilipati o Allah so gi-i niyo Nggo-laola-an.

100. Hai so Miyamaratiyaya! Ama! ka Onotan niyo so isa ka Sagorompong ko siran a piyamugan ko Kitab, na Mapakakasoi kano iran ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo ko Kakakapiri!

101. Na andamanaya i Kapukha-pir iyo a sukano na Kapuphangadi-an rukano so manga Ayat o Allah, go shisi-i rukano so Sogo Iyan? Na sa dun sa kupitan niyan so (Kitab o) Allah na Sabunar a Miyatoro ko lalan a Matitho.

102. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah sa titho a Kaluk Rukaniyan, na oba kano Mamatai sa di kano Ron Makambabayoran-tang.

103. Go kupiti niyo so. Tali o Allah sa kasamasama niyo, go di kano Pumbulabulag; go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah; go-wani ko Miriridowai kano na tini-mo Iyan so manga poso iyo, na

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبِعُونَهَا ءَوْجًا وَانْتَرُمْ شُهَدَاءَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تُطِيعُوا أَقْرَبًا مِنَ الَّذِينَ ءَاتُوا الْكِتَابَ يَرْذُوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

وَأَعِصُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ

Miyabaloi kano sa sabap ko Limo Iyan, a Magari-ari; go Miyatago kano ko Thuba-an o landung a Apoi, na Siyabut kano Niyan non. Lagid anan a Kapuphakaliwanaga rukano o Allah ko manga Tanda Iyan: Ka-angkano makakudug sa Ontol.

104. Na mbaloi so isa rukano ka Sagorompong a Ipuphanolon niran so Mapiya, go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

105. Na oba kano mabaloi a lagid o siran a Mimbulabulag siran go da siran Pagayonayon ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina: Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a lubi a Mala,-

106. Si-i ko Gawi-i a adun a Makatataid a manga Paras, go adun a Makaitumitum a manga Paras: Na so puman so siran noto a Miyakaitumitum so manga Paras iran, na (Tharo-on kiran:) Ino kano Pagongkir ko oriyan o Kiyaparatiyaya niyo? Na Ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo.

107. Na so puman so siran noto a Miyamakataitaid so manga Paras iran,-na matago ko (Sorga a) Limo o Allah: Sa ron Siran non ndun Makakakal.

يَنْعَمِيهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ
مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُم مِّنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

وَلَتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
أَسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ بَيِّنَاتٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٧﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ
اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٨﴾

108. Giyaya man so manga Ayat o Allah: A Puphangadi-an Ami Rukaya si-i ko Bunar: Na di Kabaya o Allah o ba Niyan Kasalimboti so manga ka-adun.

109. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Na si-i bo Phakandoda ko Allah so Pukhakao-laola.

110. Miya-adun kano a Mapiya a pagtao, a Piyakagumao ko manga Manosiya, a Ipushogo iyo so okit a Mapiya, go Ipushapar iyo so Marata, go Paparatiyaya-an niyo so Allah. Na o Maratiyaya so Tiyoronan ko Kitab, na Mata-an! A adun a Mapiya a bagiyan niran: So saba-ad kiran na Mapaparatiyaya, na so kadakulan kiran na manga songklid.

111. Da dun a Khibinasa iran rukano, a rowar sa sakit a ginawa; na o Pakimbonowai siran rukano, na Thalikhodan kano iran, oriyen niyan na di siran Khatabangan.

112. Minikolob kiran so Kahinan apiya anda siran Pukhato-on, inonta bo sa (komupit) ko tali a pho-on ko Allah go so Tali a pho-on ko manga Manosiya; go adun a Miyatangkud kiran a Rarangit a pho-on ko Allah, go Minikolob kiran so Kapakarondan. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَتْلُوا هَٰذَا عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ
وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَاللَّهُ يَرْجِعُ الْأُمُورَ ﴿١٠٩﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ
وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾

لَنْ يَضُرَّكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يَقْتُلُوكُمْ
يُؤْتِوْكُمْ الْأَدَبَ أَرَأَيْتُمْ لَا يُضْرَبُونَ ﴿١١١﴾

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ أَنْتُمْ مَا تُخَفُّوْنَ إِلَّا
بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ وَحُبْلِ مِنَ النَّاسِ وَبِأَنَّهُ
يَغْضِبُ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الْمَسْكُوتَةُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ
ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

Miyabaloi siran a Mo-ongkir ko manga Ayat o Allah, go Puphamo-no-on niran so manga Nabi sa di ontol; giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go Miyabaloi siran a Mimamalawani.

113. Kuna a ba siran Mulagilagid: Ka-adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab a pagtao a Mo-ontol; a Puphangadi-an niran so manga Ayat o Allah ko manga oras ko Kagagawi-i, a siran na Puphamanodod siran.

114. Paparatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a Maori; go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata; go Puphagoradorad siran ko manga Pipiya: Na siran man na pud ko manga Bilangatao.

115. Na sa dun sa Nggolaola-an niran a Mapiya, na di kiran ndun noto Mapapas; ka so Allah na katanan Niyan so Khipanananggila.

116. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,-na da dun a Milinding kiran o manga Tamok iran go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man i manga tao ko Naraka,-sa ron siran non ndun Makakakal.

117. Aya ibarat o Ipuphamumugai ran sangkai a Kaoyagoyag sa Doniya na lagid o ndo a katatago-

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَن يُكْفَرُوا بِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ فِي النَّارِ هُمُ الْخَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ مَرْجَاقًا ثَوِيًّا

wan sa Mayao: A minisogat ko pur o pagtao a siyalimbota niran so manga ginawa iran na Miyabinasa niyan noto: Na da siran Salimbota o Allah, na ogaid na so manga ginawa iran i Pushalimbota niran.

118. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano khowa sa manga. Bolayoka ko salakao rukano: Ka di iran rukano khukusan so Kapaminasa. Na Mashisinganin niran so Kapakandadamar iyo: Sabunar a Miyapayag so Rarangit a pho-on ko manga ngari iran: Na so Pagu-uma-an o manga rarub iran i lubi a Mala. Sabunar a Piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, o sukano na Punggudagudagan niyo.

119. Ino kano wai! A sukano na Pukhababaya-an niyo siran, na di kano iran Khababaya-an,-go Paparatiyaya-an niyo so Kitab sa Kalangolangowan Niyan. Na igira-a Minitho-ona kano iran, na Tharon niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakasibai siran, na Pangukhubun niran makapantag rukano so manga kumur iran po-on sa otug. Tharowangka: A Mamatai kano sabap ko otug iyo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

120. O Masogat kano a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat kano a Marata, na ipakapiya a ginawa iran. Na o Phantang

ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكْتَهُ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ
دُونِكُمْ لَا يَأُولُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ
قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ
وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْثَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٩﴾

هَآأَشْرَ ءَوَّلَآءِ يُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ
وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا الْقُوكُرَ قَالُوا
ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَصَوْا ءَعْلَيْكُمْ ءَلَا تَأْمَلُ
مِنَ الْعَظِيطِ قُلْ مُؤْمِنُوا بِغَيْظِكُمْ ءِنَ اللَّهُ عَلِيمٌ
بِدَآءِ الصُّدُورِ ﴿١٢٠﴾

إِنْ تَحْسَبْكُمُ حَسَنَةً سَئُوهُمْ وَإِنْ تَحْسَبْكُمُ
سَئِئَةً يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَاتَّقُوا

kano go Mananggila kano, na da-a Mibinasa rukano o tipo iran a mai-to bo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran Nggolao-la-an.

121. Na gowani na Miyangabala-laga Ka a pho-on ko Walaingka ka Phakadarupa-an Ka so Miyamaratiyaya ko manga Darpa ko Kambo-nowai: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o:

122. Gowani a Manggudaguda o dowa lompok rukano a kakhaluk iran; na so Allah i Tomiyabang kiran, na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

123. Na Sabunsabunar a Tiya-bangan kano o Allah si-i sa Badr, a sukano na Mitatanan; na Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makapanalamat.

124. Gowani na Gi-ingka Tharon ko Miyamaratiyaya: A ba rukano di Phakatiyokop so Panabang rukano o Kadnan niyo a Tulonggi-bo a manga Malaikat a Piyamakatoron?

125. Owai,-amai ka Makatigur kano, go Mananggila kano, na go kano iran Matukao Gomobat sangkai a masa iran, na Phanabangan kano o Kadnan niyo sa Limanggibo a manga Malaikat a manga Biyak-sa.

لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا
يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢١﴾

وَأَذِّعْ دَوَاتٍ مِنْ أَهْلِكَ يَتُوبُ الْمُؤْمِنِينَ
مَقْبُوحَةً لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٢﴾

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ
وَلَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٣﴾

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ
يُمَدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُتَرَاتِينَ ﴿١٢٥﴾

بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ
فَوْرِهِمْ هَذَا بَعْدَ ذِكْرِكُمْ بِخَمْسَةِ
آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٦﴾

126. Na da-a inimba-al o Allah ko Panabang a rowar sa Pangoyat rukano, go an Thatana so manga poso iyo sa sabap Rukaniyan: Na da ko Panabang inonta na si-i bo pho-on ko Hadapan o Allah, a Ma-bagur, a Maongangun:

127. Ka mbinasa-an Niyan so saba-ad ko siran a da Pamaratiyaya o di na Phakaito-on Niyan siran, ka-an siran mamakandod, a da-a Miyambatas iran.

128. Da-a Kapa-ar Ka, ko Kha-sowa a maito bo: O Phakataobata Niyan siran, o di na siksa-an Niyan siran; ka Mata-an! A siran na da Pamaginontolan.

129. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

130. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khana so Piriba-an, a Pukha-takup a gi-i Mathakutakup; go Ka-lukun niyo so Allah; ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

131. Na Pananggila-i niyo so Apoi, a so ini Thiyagar ko da Pa-maratiyaya:

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ
قُلُوبُكُمْ بِهِ ۖ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
يَعْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوْا رِبٰوًا
اَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُوْنَ ﴿١٣٠﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِيْ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِيْنَ ﴿١٣١﴾

132. Go Onoti niyo so Allah go so Sogo; ka-angkano Mipangalimo.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٣٢﴾

133. Na Pamakoti niyo so Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya Kabulang Iyan na so Kabulang o manga Langit a go so Lopa, a ini Thiyagar ko Miyamanangila,-

﴿٣٣﴾ وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾

134. Siran na Puphamumugai siran, ko Kapakadadaya, a go so Masikot; go itatakunul iran a ginawa iran ko Gani, go manga Nanapi ko manga Manosiya;-ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphi-piyapiya;-

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٥﴾

135. Go siran na igira-a Miyakanggolaola siran sa Pakasisingai, o di na Kasalimbota niran so manga ginawa iran, na Kataduman niran so Allah, na Manguni siran non sa Ma-ap makapantag ko manga Dosa iran,-ka ba-adun a Phakada ko manga Dosa a rowar ko Allah?-Go di iran Thatapun so Pinggolaola iran (a marata) a siran na katawan niran.

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

136. Siran man na adun a Balas kiran a Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran, go manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a Makakakal siran non: A Miyakapiyapiya a Balas ko manga Bara-amal!

أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ هُمْ الْعَامِلِينَ ﴿٣٧﴾

137. Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona an niyo o Piyanga-o okitan: Na ndalakao kano si-i ko Lopa, na Pagilailaya niyo o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Piyamakambokhag iran (so manga Rasul).

138. Giyaya na osayan ko manga Manosiya, go Torowan go Thoma ko Miyamananggila!

139. Na di kano Khaloba-i, go di kano Pumboko: Ka sukano i Maporo o sukano na Khipaparatiyaya.

140. O Masogat kano a Pali, na Sabunar a Miyasogat so pagtao a Pali a ishan niyan, Na giyoto man so manga Alongan a gi-i Ami oto Pakashambisambi-in ko lut-lut o manga Manosiya: Go kagiya a Phunto-on o Allah so siran a Miyamaratiyaya, go Mbalowin Niyan so saba-ad rukano a manga Shahid. Na so Allah na di Niyan Khabayaan so da Pamaginontolan;

141. Go kagiya Shotin o Allah so siran a Miyamaratiyaya go Mbina-sa-an Niyan so manga Kapir.

142. Ba niyo tatarima-a sa Phakasolud kano ko Sorga a da pun Mapunto o Allah so siran a Miyamanagontaman rukano go da Niyan pun Mapunto so manga Papantang?

فَدَخَلْتُ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَّتٌ قَاسِرُوا
فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

إِنْ يَمْسَسْكُمُ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ
مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا يَوْمَ
النَّاسِ وَلِيُخْلَعَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ
مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَلِيُخَيِّضَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ
الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ
اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ
الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾

143. Na Sabunsabunar a sukano na gi-i niyo Shingayo-on so Kapatai ko da niyo ron pun Kitumo! Na Sabunar a Miya-ilai niyo to a sukano na Kababantayan niyo!

144. Na da ko Muhammad inonta na Sogo: A Sabunar a Miya-iposo ko Miya-ona a Niyan so manga Sogo. Ino amai ka Matai o di na Mapurang, Pumbaklid kano ko Kakakapir iyo? Na sa dun sa Mbakulid ko Kakakapiri ron, na da dun a Mibinasa niyan ko Allah a maito bo; na Mbalasan ndun o Allah so Miyamanalamat.

145. Na da-a Baraniyawa a ba Matai inonta o sabap sa idin o Allah, ko Misosorat a Adiyai: Na sa dun sa kabaya iyan so Balas sa Doniya, na Mbugan Nami ron; go sa dun sa kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Mbugan Nami ron. Na Mbalasan Nami dun so Miyamanalamat.

146. Na madakul a Nabi a Miyakimbonowai, a biyabid o Sagorompong a madakul? Na da siran kaloba-i sabap ko Minisogat kiran (a Tiyoba) si-i ko lalan o Allah, go da siran Lunguk go da siran Sangkop. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Papantang.

147. Na da-a miyabaloi a Katharo iran a rowar sa gi-i ran katharowa: Sa Kadnan Nami! Ma-

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمَا كُنَّ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَتَبْنَا مُوَدَّتَهُمْ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُوْثِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُوْثِهِ مِنْهَا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قُتِلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا أَسْكَتُوا أَنَّهُ يَجِبُ الصَّبْرُ ﴿١٤٦﴾

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِنْرَاقَنَا فِي أَمْرِنَا وَلَيْتَ أَقْدَمْنَا

apangka rukami so manga Dosa Mi go so Minipumalawani Ami si-i ko okit Ami: Go Pakabukunangka so manga Parapara Mi, go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

148. Na inibugai kiran o Allah so Balas sa Doniya, go so Mapiya a Balas sa Akhirat. Ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mipiphiyapiya.

149. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so siran a da Pamaratiyaya, na Maphakandod kano iran ko Kakakapiri rukano, na Khabaklid kano a Miyangalologi.

150. Kuna, ka so Allah i Tomatabang rukano, na Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko Puphamanabang.

151. Ithumo Ami dun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so Kaluk sabap ko Kinisakoton niran ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a Katantowan: Go Darpa iran so Naraka: A Mikharatarata a Darpa o da Pamaginontolan!

152. Na Sabunsabunar a Tiyo-man rukano o Allah so Diyandi Iyan gowani ko Puphamono-on niyo siran sabap sa idin Niyan,-taman ko Kotika a Kiya-alapi rukano, go da kano Pagayonayon ko Sogowan, na Siyorang iyo ko oriyang o Kiyapaki-ila-in Niyan rukano ko

وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَأَتَاهُمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ تَوَابِ
الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا يَتَرُدُّوكُمُ عَلَى
أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٥٠﴾

بَلَى اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَذِرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥١﴾

سَتَلْقَى فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ
بِمَا أَشْرَكُوا بِاللهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ
سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ
مَثْوًى لِلظَّالِمِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ:
إِذَا خَشَاكُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا
فُتِلْتُمْ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأُمْرِ وَعَصَيْتُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ مَا تُحِبُّونَ
مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمَنْكُمْ

Pukhababaya-an niyo. Na adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Doniya go adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Akhirat. Oriyan niyan na Piyakitalikhodan Niyan rukano so siran noto ka Thupungan kano Niyan. Na Sabunsabunar a Pima-apan kano Niyan: Ka so Allah i Mala i Gagao ko Miyamara-tiyaya.

153. Gowani ko Puphamanaku-dug kano, na da-a Pulilinga-in niyo a isa bo, a so Rasul na Puthalowan kano Niyan si-i ko Talikhodan niyo. Na Biyalasan kano Niyan sa Boko sabap sa Kiyapakamboko (o Rasul) ka-an niyo di Mipumboko so Miyalupas rukano, go so Minisogat rukano (a Tiyoba). Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo Nggolaolan.

154. Oriyan niyan na Piyakatoronan kano Niyan ko oriyani o Boko sa Sarig a Toratod, a Pukhikolob ko isa rukano ka Sagorompong, go adun a isa ka Sagorompong a Sabunar a Miyapakandamar siran o manga ginawa iran, sa Ipuphagarangan niran so Allah sa kuna a babunar-arangan a kada-a Mulung. Gi-i ran Tharo-on: Ba-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo? Tharowangka: A Mata-an! A so Khasowa na palaya Kapa-ar o Allah. Pagu-uma-an niran ko manga ginawa iran so di iran Ruka Phaya-gun. Gi-i ran Tharo-on: A opama

مَنْ يُرِيدِ الْآخِرَةَ نَصَرَكُمُ عَنْهُمْ
لِيَنْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

* إِذْ تَضِعُوا نَافِثَتَكُمْ
عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ
فِي أُخْرَانِكُمْ فَأُولَٰئِكَ لَبِئْسَ مَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٥٤﴾
مَا فَعَلَ اللَّهُ وَلَآ مَا أَصَابَكُمْ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٥﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً
نَّعَسًا يُغَشِّي طَآئِفَةً مِّنكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ
أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ
الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَّنَا مَرَدٌ
أَلِأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنْ أَلَمْرُ كُلُّهُ لِلَّهِ
يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ
لَوْ كَانَ لَنَا مَرَدٌ لَّأَمْرٌ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ
لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ
عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ
مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِصَ مَا فِي

ka-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo, na da-a Ma bono rukutano si-i. Tharowangka: A apiya matatago kano ko manga Walai niyo, na Phakaliyo dun so siran a Miyatang kud kiran so Kabono si-i ko Phangakukulitan niran; ka kagiya a Thupungan o Allah so shisi-i ko manga rarub iyo go kagiya a phunto-on Niyan so shisi-i ko manga poso iyo. Na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

155. Mata-an! A so siran a Miyamalagoi rukano ko Alongan a Kiyapakambaratumowa a dowa Madakul,- na aya bo a Kiyagawiya kiran o Shaitan, na sabap ko sabad ko (Dosa a) Miyanggalubuk iran. Na Sabunsabunar a Pimapan siran o Allah: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

156. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano mabaloi a lagid o siran a da Pamaratiyaya, go gi-i ran Tharo-on ko manga Pagari ran, igira-a Mindadalakao siran ko Lopa o di na Miphurang siran: A o shisi-i siran rukutano, na da-a Mamatai kiran, go da-a manga Bobono kiran; ka kagiya a Mbalowin noto o Allah a Kashundit si-i ko manga poso iran. Na so Allah i Puphangoyag go Pushabap ko Kapatai, go so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى
الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ
بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ
إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ
أَوْ كَانُوا غُرَىٰ لِّوُكُلِنَا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا
وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يَحْيِي وَيُمِيتُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

157. Na Ibut o Mapurang kano, sa lalan o Allah, o di na Matai kano, na Mata-an a so Ma-ap a pho-on ko Allah go so Limo na tomo a di so Puphanimo - on niran (a Kakawasa-an).

158. Na Ibut o Matai kano, o di na Mapurang kano, na si-i dun ko Allah i Pulimodan rukano.

159. Na sabap ko Limo a pho-on ko Allah na Kiyapakananaowan Ka siran. Na o Miyabaloi Ka a Mak-ras, a matugas i poso, na Giyanatan Ka iran ndun ko Muliliyota Ruka: Na Puma-apingka siran, go Pangu-nin Ka siran sa kada a Dosa iran; go Pakipuphagodasa Ka kiran ko Punggolaola-an. Na amai ka Matu-khus Ka (so Showa-an), na Sari-gingka so Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khisasarigon.

160. Amai ka Tabangan kano o Allah, na da-a Makapugus rukano: Na o di kano Niyan Tabangi, na antawa-a san, i Makatabang rukano ko oriyen niyan? Na so bo so Allah, i Sarigi o Miyamaratiyaya.

161. Na di patot ko Nabi i ba Ndonsiyan. Na sa dun sa Ndonsi-yan, na ka-awidan niyan so ini Ndonsiyan niyan ko Alongan a Qiyamah, oriyen niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Punggolaola niyan,- sa di siran Kasalimbota,-

وَلَيْنَ فُتِلَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْلَفَةٌ
مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

وَلَيْنَ مُتْلَفٌ أَوْ فُتِلَتْ لِآلِ اللَّهِ تُخْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَيْتَ لَهُمْ وَتَوَكَّلْتَ قَطًّا
عَلَيْكَ الْقَلْبُ لَا تَفْضُونَ مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوْهُمْ فِي الْأَمْرِ
فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

إِنْ يَصْرِكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ
وَإِنْ يَخْذُ لَكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَصْرِكُكُمْ مِنْ
بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ
بِمَا غُلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

162. Ino so tao a Kidugiyan so Kasosowat o Allah ba lagid o tao a Miyakakholokhog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahannam?- A Mikharatar-ata a khabolosan!

أَفَمَن أَتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ
مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَيَتَّبِعُ الْمَصِيرَ ﴿١٦٢﴾

163. Siran (a Miyamangudug ko Kasosowat o Allah) i adun a manga Daradat iyan si-i ko Allah, na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-ran Nggolaola-an.

هُم دَرَجَاتٌ عِندَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

164. Sabunsabunar a ini Kalimo o Allah so Miyamarat iyaya gowani a Pakatindugan Niyan siran sa Sogo a pud ko manga ginawa iran, a Kapuphangadian Niyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran, go Makapuphangundao kiran ko Kitab go so Hadith ka Mata-an! A miyabaloi siran sa Paganai, a tithe a matatago ko Kadadag a Mapayag.

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ
رُسُلًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ
وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

165. Ino a kagiya a Masogat kano a Tiyoba, a Sabunar a minisogat iyo kiran so katatakupan noto, na Pitharo iyo: A ino wai Mapunggolaola?. Tharowangka: A sukaniyan na pho-on ko manga ginawa niyo (ka sabap ko kiyasoranga niyo ko Sogowan o Rasul): Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

أَوَلَمَّْا أَصَبْتُمْ مُصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ
مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ
أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

166. Na so Tiyoba a Minisogat rukano ko Gawi-i a Kiyapakambar-atumowa a dowa madakul, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan Mapunto so Miyamaratiyaya,-

167. Go a Niyan Mapunto so siran a Mimomonapik. Na Pitharo kiran: A songkano si-i, na Pakim-bonowai kano sa lalan ko Allah, o di na Pangurun kano. Na Pitharo iran: A o katawi ami i Kapakimbonowai, na Mata-an a Monot kami rukano. Siran si-i ko Kakakapiri sa Alongan noto na lubi a marani siran non a di so Paratiyaya, gi-i ran Pakitharo ko manga ngari iran so da ko manga poso iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

168. Siran na Pitharo iran ko manga Pagari ran a Mithatalimbagak: A o inonotan kami ran, na di siran manga Bobono. Tharowangka: A runa niyo so manga ginawa niyo ko Kapatai, o sukano i manga bunar.

169. Na Dingka dun Tharima-a so siran a Miyangapupurang sa lalan ko Allah i ba Miyamatai. Kuna, ka manga Oyagoyag, si-i ko Kadnan niran a Puphagupurun siran;

170. Mabababaya siran sabap ko Kiyabugi kiran o Allah ko Kakawa-sa-an Niyan: Go Pukhababaya siran sabap ko siran noto a da siran pun

وَمَا أَصْبَحُكُمْ يَوْمَ التَّنَجَّى الْجَمْعَانِ فَيَاذَنَ اللَّهُ
وَلْيَعْلَمْ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

وَلْيَعْلَمْ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالَ
لَا تَبْعَتُكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ
لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْسُومُونَ ﴿١٦٧﴾

الَّذِينَ قَالُوا لِلْإِخْوَانِ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا
مَا قَاتِلُوا قُلْ فَادْرَأْ وَأَعَنَ أَنْفُسَكُمْ الْمَوْتِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا
بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ

kiran raotun, a pud ko Kiyaganatan niran, da-a Pangandam iran, go da-a Mimboko iran (ko Alongan a Maori).

171. Pukhababaya siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao, ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas ko Miyamaratiyaya.

172. Siran na tiyarima iran so Allah go so Rasul, ko oriyen o Kinisogat kiran o Pali, na adun a bagiyan o Miphipiyapiya kiran go Miyamananggila a Balas a lubi a Mala;-

173. Siran na Pitharo kiran o manga Manosiya: A Mata-an a so manga Manosiya na Sabunar a Pithampotampongan kano iran: Na Kalukun niyo siran: Na ba kiran ndun miyakaoman sa Paratiyaya: Go Pitharo iran: A Angkosan Kami o Allah, go Miyakapiyapiya a Sasarigan.

174. Na Miyakambalingan siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao: Sa da siran Masukho a marata: Go Kiyaonotan niran so Ikaosowat o Allah: Ka so Allah i Khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

175. Mata-an Giyoto dun man so Shaitan a Ipuhangangaluk iyan so

مَنْ خَلْفَهُمُ الْآخِوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧١﴾

﴿يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ﴿١٧٢﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرَ عَظِيمٍ ﴿١٧٣﴾

الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٤﴾

فَأَنْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ لَمْ يَمَسَّهُمْ شُيْءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٥﴾

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَائَهُ

mga Tabanga iyan: Na di niyo siran Khalukun, go Kalukun Nako niyo, o sukano na Mapaparatiyaya.

176. Na o ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakapiri: Ka Mata-an! A siran na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo: Kabaya o Allah a da-a Misunggai Niyan a bagiyan niran a Kipantag si-i ko Akhirat, go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a Mala.

177. Mata-an! A so siran a ini Pamasa iran ko Kakhapir so Paratiyaya,- na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

178. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba so Kapakalalanata Mi kiran na ba aya Mapiya ko manga ginawa iran: Ka aya bo a Kapakalalanata Mi kiran na-an siran Makapuphamagoman sa Dosa: Ka adun a bagiyan niran a siksa a Phakahina.

179. Da ko butad o Allah i ba Niyan ndarainonun so Miyamara-tiyaya ko mambubutad iyo, taman sa di Niyan Misunggai so Marata pho-on ko Mapiya. Go da ko butad o Allah i ba Niyan rukano Pakitokawi so Migagaib, na ogaid na so Allah na Puphamili ko manga Sogo Iyan sa kabaya Iyan. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan: Ka o Paratiyaya kano go

فَلَا تَحْزَنُوا لَهُمْ وَخَاوُونَ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٦﴾

وَلَا يَحْزَنُكَ الَّذِينَ يُسْرِغُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَصُورُوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ أَشْرَكُوا الْكُفْرَ يَا إِيْمَنِي لَن يَصُورُوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ خَيْرًا لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ لِيْزِدُوا إِشْمَاقًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٩﴾

مَا كَانَ اللَّهُ لِيُذَرَّ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيْ مِنْ رُّسُلِهِ مَنْ يَّشَاءُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٨٠﴾

kano Pananggila, na adun a bagiyan niyo a Balas a lubi a Mala.

180. Na di Thangkapa o siran a ipuliligut iran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan, i ba kiran noto Mapiya; Kuna, ka Marata kiran noto: Ka ithogor kiran ndun so ini Puligut iran si-i ko Alongan a Qiyamah. Na ruk o Allah so manga Paninggalan ko manga Langit go so Lopa; na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

181. Sabunsabunar a Miyanug o Allah so Katharo o siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na Pukhamurmuran na sukami i manga Kawasa!- Ishorat ami dun so Pitharo iran go so Kiyapamonowa iran ko manga Nabi sa di Ontol, go Putharo-on Nami: A Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong!

182. Giyoto man na sabap ko mini-ona o manga lima niyo (a Dosa): Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimboto ko manga Oripun Niyan.

183. Siran na Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sogo Iyan rukami a da-a Pharatiyaya - an nami a Sogo taman sa dikami Niyan Kawitan sa Qorban a kun sukaniyan o Apoi. Tharowangka: A Sabunar a Minitalingoma rukano o manga Rasul a Miyaona an Ko, so

وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنزَلَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاهُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأُنبيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا أَنزَلْنَاهُ إِلَّا نَوْمٌ لِّرَسُولٍ حَقَّى يَأْتِينَا يُقْرَبَانِ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلَمَّ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنَّ كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾

manga Rarayag a Karina a go so Pitharo iyo: Na ino niyo siran Phamonowa, o sukano na Mumamata-an kano?

184. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar a Piyakambokhag mambo so manga Sogo a Miya-ona an Ka, a Minitalingoma Iran so manga Rarayag a Karina, go so manga Kitab, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

185. Oman i Baraniyawa na Phakata-am sa Kapatai: Na ithoman rukano dun sa Tarotop so manga Balas rukano si-i ko Alongan a Qiyamah. Na sa dun sa Pakawatanun ko Naraka go Pakasoludun ko Sorga na Sabunar a Miyagontong: Ka da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag sagad a Kabimbannan a Phakalimpang.

186. Thiyoba-an kano dun si-i ko manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo; go Mata-an a adun a Khanug iyo a Phakapo-on ko siran a Piyamugan ko Kitab a Miya-ona an niyo, go Phakapo-on ko siran a Miyamanakoto a ringasa a mada-kul. Na o Phantangkano, go Mananggila kano,- na Mata-an! A giyoto man i Pamotosan o manga Olaola.

187. Gowani a Tarima-an o Allah so Mailot a diyandi ko siran a Piyamugan ko Kitab, na (Pitharo

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ
قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ
وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُ
أَجْرَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَنْ زُجِرَ
عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ
فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمْتَعٌ
الْعُورِ ﴿١٨٥﴾

لَسْهَوَاتٍ فِي أُمُورِكُمْ وَانْفُسُكُمْ
وَلْتَسْمَعْنَ مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا الَّذِي كَثِيرٌ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا
فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
لَتَتَّبِعُنَّهُ لِّلنَّاسِ وَلَا تَكْفُرُونَهُ فَنَبَذُوهُ

Iyan:) Mata-an a Payaga niyo dun noto ko manga Manosiya, go di niyo to Phaguma-a; na ini lubad iran ko oriyen o manga likod iran, go ini Pamasa iran sa arga a maito! Na Miyakaratarata so Piyamasa-an niran non!

188. Dingka dun thangkapa so siran a ishosonor iran so Miyanggo-laola iran, go Pukhababaya-an niran a Kipumbantogun kiran ko da iran Manggolaola,- na Dingka siran ndun Thangkapa ko Kapakawatan ko siksa. Na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

189. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa; ka so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

190. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa, go so gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao,- a tithe a manga Tanda a ruk o adun a manga Sabot iyan,-

191. A siran na Tataduman niran so Allah, a Gomaganat siran, sa Mo-ontod siran, sa Mi-iga siran, go Puphamimikiranun niran so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, (gi-i ran Tharo-on:) Kadnan Nami! Dangka ini Aduna sa ba ilang! Miyasoti Soti Ka! Na Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

وَرَأَىٰ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
فِي شِسِّ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ ۖ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا قَلِيلًا تَحَسَّبُهُمْ
بِمَقَارِقَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ۝

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
بَطُلًا لَّا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝

192. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na sa dun sa Pakasoludun Ka ko Naraka, na Sabunar a Piyakarondan Ka sukaniyan, ka da-a bagiy-an o da Pamaginontolan a manga Tabanga!

193. Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na adun a Piyamakinug Ami a Puphananawag a Ipuphananawag Iyan so Paratiyaya: Sa Paratiyaya-a niyo so Kadnan niyo, na Piyaratiyaya Mi. Kadnan Nami! Napiyangka Rukami so manga Dosa Mi, go Pokasangka Rukami so manga karata-an Nami, go Tangana Kamingka a pud ko Miphipiyapiya.

194. Kadnan Nami! Go bugan Ka Rukami so inidiyandi-i Ka Rukami a Minggolalan ko manga Sogo o Ka, go di Kamingka Phakarondana si-i ko Alongan a Qiyamah: Ka Mata-an! A Suka na di Ka Pundorat ko wakto o diyandi.

195. Na inisumbag kiran o Kadnan niran: A Mata-an! A Sakun na di Ko Pagilangun so Galubuk o Minggalubuk rukano, a Mama o di na Babai: So saba-ad rukano, na pho-on ko saba-ad: Na so siran a Miyamanogalin, go Piyamakaawa ko manga Ingud iran, go rinin-gasa siran makapantag ko lalan akun, go Miyakimbonowai siran go Miyapurang siran,- na Phokasun Ko kiran ndun so manga Karata-an

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾

رَبَّنَا إِنَّا أَسْمِعْنَا مَنَادِيَا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ
أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا
ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا
مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ
وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
الْعَهْدَ ﴿١٩٤﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ
عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّمَّنْ ذَكَرْتُ أَوْ أَنفِي بَعْضُكُمْ مِّنْ
بَعْضٍ فَأَلَّيْنِ هَاجِرُوا وَأُخْرِجُوا مِّنْ دِيَارِهِمْ
وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقُتِلُوا
لَا كُفْرَانَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَا دُخْلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّمَّنْ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ

niran, go Phakasoludun Ko siran ndun ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig;- Balas a pho-on ko Hadapan o Allah, ka so Allah na Ron so Mapiya a Balas.

حَسَنُ الثَّوَابِ ﴿١١٩﴾

196. O ba Ka Malimpang o gi-i kashorombaling o siran a da Pamaratiyaya si-i ko manga Ingud:

لَا يَغُرُّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي
الْبِلَادِ ﴿١٢٠﴾

197. Matag sagad a Kapipiya ginawa a maito: Oriyan niyan na aya darpa iran na so Naraka Jahannam: A Mikharatarata a kaduna!

مَتَّعَ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَفِيهَا
الْمِهَادُ ﴿١٢١﴾

198. Ogaid na so siran a Miyan-gongonotan ko Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig; kakal siran ro-o,- a Pananakawan a pho-on ko Hadapan o Allah; na so shisi-i ko Allah na aya Mapiya a bagiyan o Miphipiyapiya.

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
سُزُّ لَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ
لِلْآبَرَارِ ﴿١٢٢﴾

199. Na Mata-an! A adun a pud ko Tiyyoronan ko Kitab, a tao a tithe a Khipaparatiyaya ko Allah, go so Initoron rukano, go so Initoron kiran, Mangangalimbaba-an siran ko Allah: Di iran iphamasa so manga Ayat o Allah sa arga a maito! Na siran man na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Mata-an! A so Allah na Magaan iitongan.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِمْ
خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْفَعُونَ إِلَّا بِنِازِ اللَّهِ
ثُمَّ أَقْلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٢٣﴾

200. Hai so Miyamaratiyaya Phantang kano; go Pakithobayowa kano sa Kapantang; go Pakithambuda kano; go Kalukun niyo so Allah, ka-angkano Makada-ag.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَاطِبُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

Surah Al-Nisa-4

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo, a so Inadun kano Niyan a pho-on ko (Adam a) ginawa a isa, go Inadun Niyan a pho-on Rukaniyan so Karoma Niyan, go miyarumbad pho-on sa dow a oto sa manga Mama a madakul go manga Babai,-na Kalukun niyo so Allah, a so gi-i kano Makaphapanguniya sa sabap Rukaniyan, go (Kalukun niyo o ba niyo matuphud) so manga Kathotongana: Mata-an! A so Allah na tatap a Totonggowan kano Niyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا
كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ
بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ قَرِيبًا ﴿١﴾

2. Na bugan niyo ko manga Wata a ilo so manga Tamok iran, go di niyo Pushambiya ko marata so Mapiya; go di niyo Pagaraba so manga Tamok iran a mirakhus ko manga Tamok iyo. Mata-an naya! A sukaniyan na miyabaloi a Dosa a Mala.

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَتْلُوا مَوَالِهِمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَوَائِثَ
بِالْظُّلُمِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ
إِنَّهُ كَانَ حَؤُوكِيمًا ﴿٢﴾

3. Na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan ko man-

وَأَنْ خِفْتُمْ أَلا تَقْسِطُوا فِي الْيَمِينِ فَأَنْكِحُوا

ga Wata a ilo, na Pangaroma kano ko Mapiya rukano ko manga Babai, sa dowo, o di na tulo, o di na pat (na di niyo Pulawani); na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Maka-paginontolan, na sakatao, o di na so manga Sandil iyo. Giyoto man i Marani a di niyo Kapaka-anियaya.

4. Na bugan niyo ko manga Babai so manga Butang kiran a Pamumugayan a miyapunto; na amai ka Mapiya sa ginawa iran a Kapakakowa niyo ron, na Paroliya niyo sa Mapiya a da-a Marugun non.

5. Na di niyo mbugan ko manga lalong, so manga^[1] Tamok iran rukano, a so biyaloi kano o Allah a Thatandingan non, go Pagupura niyo siran non go Pakanditara niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

6. Na tupungi niyo so manga Wata a ilo taman sa o pabila a iraot siran ko Kapangaroma; na o Khailai niyo siran sa Kabilangatao, na bugan niyo kiran so manga Tamok iran; go di niyo Pharoliya sa Kapamagola, go Kapamakot, (sa Kaluk) sa Kapakala iran. Na sa tao a kapantagan a Kawasa (ko manga Wali), na gung-guna niyan a ginawa niyan (ko Tamok o ilo), go sa tao a Kapantagan a kasisikotan, na Paroli ron sa so Pantag o Galubuk

مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْلُ ذَلِكَ وَرَبَّكُمْ
فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُعَدِّلُوا فَوَاحِشًا أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَذَى الْأَعْيُنُ ۖ

وَأَنْتُمْ أَلْوَىٰ بِالنِّسَاءِ صَدُقْتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ
لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ وَفْتَهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنَسًا مَرِيئًا ۝

وَلَا تَوَدُّوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالُكُمْ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
قِيَمًا وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَأَكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ۝

وَاتَّقُوا الِيتِمَانَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ
أَسْتَمَرَّتْ مِنْهُمْ رِشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ
غَنِيًّا فَلْيَسْتَغْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ
بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللهِ حَسِيبًا ۝

[1] manga ito i sabot.

iyang. Na o Pabila a ibugai niyo kiran so manga Tamok iran, na Pakishaksi-i niyo siran: Ka so Allah na Makatatarotop a Pagi-itong.

7. Adun a kipantag o manga Mama ko Kiyaganatan o mbala a Lokus go so manga dadasug, go adun a kipantag o manga Babai ko Kiyaganatan o mbala a Lokus a go so manga dadasug, ko kaito iyan o di na Madakul,- kipantag a Madi-diyangka.

8. Na o Pabila makadarpa ko Kapumbagibagi so manga Tonganai, go so manga ilo, go so manga Miskin, na bugi niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

9. Na Kalukun o siran o adun a Khaganatan niran ko oriyang niran a manga Moriyatao a manga lulumuk a ipukhawan niran siran: Na Kalukun niran so Allah, go Tharo siran sa Katharo a Matitho.

10. Mata-an! A so siran a Phagarabun niran so manga Tamok o manga Wata a ilo sa Kapanalimbog, na aya dun a Pukha-arab iran a Pukhatago ko manga Tiyan niran na Apoi: Go Makasolud siran ndun ko Kadug!

11. Isosogo rukano o Allah si-i ko manga Wata iyo: A bagiyang o isa Mama, so lagid o kipantag o dowang

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرُ نَصِيبًا
مَّفْرُوضًا ﴿٥﴾

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَزِدْ لَهُمْ مِنْهُ
وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٦﴾

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ
ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ
وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا
إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿٨﴾

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِ كَرِ مِثْلُ
حَظِّ الْأُنثَىٰ إِن كَانَ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ

Babai: Na amai ka siran na manga Babai, a (dowa o di na) kalawanan so dowa, na bagiyar niran so dowa ko tulo bagi ko Miniganat iyan; na amai ka sakatao, na bagiyar niyan so Midiya (ko Tamok). Na bagiyar o mbala a Lokus iyan, ruk o oman i isa kiran so ika num bagi ko Miniganat iyan, amai ka adun a Wata iyan; na amai ka da-a Wata iyan, go Kapangowarisi sukaniyan o mbala a Lokus iyan, na bagiyar o Ina iyan so ika tulo bagi; na amai ka adun a manga Pagari niyan na bagiyar o Ina iyan so ika num bagi; ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyan noto o di na bayadan. So manga Lokus iyo go so manga Wata iyo na di niyo katawan o antawa-a kiran i marani rukano a Makanggai a gona. Kaphara-il a pho-on ko Allah; Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

12. Na bagiyar niyo so Midiya (ko Tamok) ko Kiyaganatan o manga Karoma niyo (a manga babai), amaika da-a Wata iran; na amai ka-adun a Wata iran, na bagiya niyo so ika pat bagi, ko Kiyaganatan niran ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niran noto o di na bayadan. Na bagiyar niran so ika pat bagi, ko Miniganat iyo, amai ka da-a Wata iyo; na amai ka-adun a Wata iyo, na bagiyar niran so ika walo bagi; ko Miniganat iyo ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyo sukaniyan o di na bayadan. Na amai ka-adun a Mama

اَتَيْنَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثُ مَا تَرَكَ وَانْكَانَتْ
وَحِيدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلَا يُؤْتِيهِ لِكُلِّ وَحِدٍ
مِنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ
فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ آبَاؤُهُ فَلِلَّذِينَ
إِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلَّذِينَ الشُّدُسُ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ
وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَلَّهَ كَانَ
عَلِيمًا خَكِيمًا ﴿٥١﴾

* وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ
إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا
أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ
لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ
وَإِنْ كَانَتْ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً

a Phangowarisan a da-a Lokus iyan go da-a Wata iyan, o di na Babai na adun a Pagari niyan a Mama o di na Pagari a Babai, na bagiyan o oman i isa kiran so ika num bagi; na amai ka siran na madakul a di giyoto, na Makathompotompok siran ko ika tulo bagi, ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyan sukaniyan o di na bayadan; sa di Makamoral. Wasiyat a pho-on ko Allah; na so Allah na Mata-o, a Matigur.

13. Giyoto man i manga taman o Allah: Na sa dun sa Monot ko Allah a go so Sogo Iyan na Phakasoludun Niyan ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, kakal siran non. Na giyoto man so Ontong a Mala.

14. Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah a go so Sogo Iyan go lomupas ko manga taman Niyan na Pakasoludun Niyan ko Naraka, sa kakalon ndun: Go adun a bagiyan niyan a siksa a Phakahina.

15. Na so siran a Masogok iran so Kashina a pud ko manga Karoma niyo, na Pakishaksi-i niyo siran sa pat a pud rukano; na amai ka Kashaksi-an siran, na Kalabosowa niyo siran ko manga Walai taman sa raotun siran o Kapatai, o di na sunggayen siran o Allah sa okit (a salakao).

أَوَامْرًا لِلَّهِ وَأَخٍ أَوْ أُخْتٍ فَلِكُلِّ وَجِدٍ
مِنْهُمَا الشُّدُّ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ
مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ
غَيْرِ مَضَارٍّ وَصِيَّةُ مِنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ ﴿١٠﴾

بَلَدٍ حُدُّهُ اللَّهُ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١﴾

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ
حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا
وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٢﴾

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْقِحَّةَ مِنْ شَأْبِكُمْ
فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ
فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُمْ فِي الْبُيُوتِ
حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٣﴾

16. Na so dowa katao a Maka-sogok siran (sa Kashina) a pud rukano, na ringasa-a niyo siran. Na o Thaobat siran na go siran Phiya-piya, na gunuki niyo siran; Mata-an! A so Allah na tatap a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

17. Aya bo a Taobat a Mata-tangkud ko Allah (a Katharima-a Niyan non) na so ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so marata sabap ko di Kata-o oriyan niyan na Push-ambot siran Thaobat; na siran man na Pakataobatun siran o Allah: Ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

18. Na da-a Taobat (a Khatarima) a ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so manga rarata, taman sa amai ka Miyakarani ko isa kiran so Kapatai, na Tharo-on niyan: A Mata-an! A sakun na Mithaobat ako imanto; go da (a Taobat a Khatarima) ko siran a Phamatai ko Kakakapir iran: Ka siran man na Pithiyagaran Nami siran sa siksa-a Malipudus.

19. Hai so Miyamaratiyaya! Di Rukano khapakai so Kapangowarisi Niyo ko manga Babai sa tugul. Na di Niyo siran paguruna (ko Kapakiphangaroma iran) sabap ko kakhowa-a Niyo ko saba-ad ko minibugai niyo kiran (a Butang), inonta o makasogok siran sa Pakasisingai a Mapayag; go pakipagoga-

وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَّهُا مِنْكُمْ فَغَادُوهُمَا
فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٦﴾

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾

وَلَيْسَ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ
الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْفَنَ وَلَا الَّذِينَ
يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ
تَنكِحُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِيَذْهَبُوا
بِبَعْضِ مَا آتَيْنَهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَمَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُنَّ أَشْيَاءَ
وَيَجْعَلُ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

napa Kano kiran ko Adat a Mapiya. Na amai ka ikhagowad Iyo siran na (Thigur Kano ka) adun a ikhagowad Iyo a shai, a thagowan o Allah sukaniyan sa Mapiya a mada-kul.

20. Na amai ka kabaya lyo so kisambi o isa a Karoma ko Darpa o isa a Karoma, go adun a minibugai Niyo ko isa kiran a Tamok a madakul (a Butang), na di Kano ron khowa sa maito bo: Ati khowa Kano ron sa Kapanganiyaya go Dosa a Mapavag?

21. Na andamanaya i kakhowa
Niyon a Sabunar a Miyapamakai
o saba-ad Rukano so saba-ad, go
Miyakakowa siran Rukano sa
divandi a mailot?

22. Na di Niyo Phangaroma-a so Miyapangaroma o manga Ama Iyo ko manga Babai,- inonta so andang a miya-ipos: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a Pakasisingai go raran-git,- go Miyakaratarata a okit.

23. Kiyaram Rukano so (Kapan-garoma-a Niyo ko):- Manga Ina Iyo, go so manga Wata Iyo, go so manga Babai Niyo; go so manga Babai o Ama Iyo, go so manga Pagari o Ina Iyo; go so manga Wata o Pagari a Mama, go so manga Wata o pagari a Babai; go so manga Ina Iyo, a so Miyapakasoso kano iran, go so manga Babai Niyo ko

وَأَن أَرُدُّكُمْ أَسْبَدَ الْزَوَاجِ مَكَانَ
زَوَاجٍ وَعَاقِبَتُهُمْ إِحْدَاهُنَّ قَطَارًا
فَلَا تَأْخُذْ وَأَمْنُهُ شَيْئًا أَنَا أَخْذُ وَفَهُ
بُهِتْنَا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ۝

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ
مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١١﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ
مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ
كَانَ فَجِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٢٢﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ
الْأَخِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ
نِسَائِكُمْ وَزَوَّجَاتُهُنَّ بِمَا زَوَّجْتُمْ فِي

Sosowan; go so manga Ina o manga Karoma Niyo; go so manga Patali-lowan Niyo a so Phagoyagun Niyo, a pho-on ko manga Karoma Niyo a so Kiyasoludan Niyo siran,- na o da Niyo siran Kasoludi na da-a Dosa Niyo ron;-go so Miyapangaroma o manga Wata Iyo a so titho Niyo a manga Wata; go so Kapakandowaya-a Niyo ko Magari, inonta so andang a miyaipos; Mata-an! A so Allah na tatap a Manapi, a Makalimo-on;-

24. Go (Kiyaram Rukano) so adun a manga Karoma Niyan ko manga Babai, inonta so Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo: Sogowan Rukano aya o Allah: Na piyakai Rukano so salakao ro-o, ka-an Niyo ron mimbabanog so manga Tamok Iyo,- sa titho kano a Phamangaroma, kuna a ba kano Pushisina. Na sa dun sa shawitan Niyo kiran, na bugan niyo kiran so manga Mahar iran a miyapunto; na da-a Dosa Niyo ko Pirilaiyan Niyo sukaniyan, ko oriyen o kiyapunto iran, Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

25. Na sa dun sa di Phakabaog Rukano sa Kakawasa-an a Mipangaroma Niyan ko manga Pipiya a tao a Miyamaratiyaya, na si-i (Pangaroma) ko Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo a manga Oripun Niyo a Miyamaratiyaya: Na so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya Niyo.

حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ الَّتِي
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ
بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ
أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ
وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ إِنْ اللَّهُ كَانَ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾

﴿ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَأَجَلَ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَتَّبِعُوا
بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا
اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرْضَيْتُمْ
بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنْ اللَّهُ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٥﴾

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ
يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنَ فَتَيَاتِكُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَإِنْ كُنَّ حُورًا يَافِينَ

So saba-ad Rukano na pho-on ko saba-ad: Na Pamangaroma Kano kiran sa idin o Wali kiran, go bugan Niyo kiran so manga Mahar iran, si-i ko Adat a Mapiya: A manga Pati-is, a kuna a ba manga Pashisi-na, go di Phamangowa sa manga Bolayoka ko Kashina: Na amai ka Mapangaroma siran, na go siran Makasogok sa Kashina, na itana kiran so sabagi ko kasala-an o manga maradika ko siksa. Giyoto man na si-i ko tao a ini Kaluk iyan so Kashina a pud Rukano; na so Kaphantang Iyo i tomo Rukano. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

26. Kabaya o Allah ka phayagun Niyan Rukano go Thoro-on Kano Niyan ko manga okit o siran a Miya-ona an Niyo; go Phakataobatun Kano Niyan: Ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

27. Na so Allah na kabaya Iyan a Pakataobatun Kano Niyan, na kabaya o siran a Pangongonotan niran so manga kabaya a makasilai Kano,- sa kapakasilai a mala.

28. Kabaya o Allah a Pakakha-pan Kano Niyan: Ka Inadun so Manosiya a malobai.

29. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo pagaraba so manga Tamok Iyo ko ndolondolonan Niyo sa mo- kit sa di Ontol: Inonta o mabaloi a

أَهْلِهِنَّ وَأَتَوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
مُحْصَنَاتٍ غَيْرِ مُسْلِفَاتٍ وَلَا
مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُخْصِنَ فَإِنْ أَتَيْنَ
بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ
خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْرُوهَا
حَيْرَ لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٦﴾

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
رُسُلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ
عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٧﴾

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ
الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا
مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٥٨﴾

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وِجْيَةَ
الْإِنْسَانِ ضَعِيفًا ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ

kandagang a pagayonan Niyo: Go di Niyo Mbonowa so manga Gina-wa Niyo: Mata-an! A so Allah na tatap a mala Rukano i Limo!

30. Na sa dun sa Nggolaola ro-o sa Kapumalawani go Kapangan-niyaya,- na Pakasoludun Nami dun ko Naraka: Ka miyabaloi oto ko Allah a malbod.

31. Amai ka Pakawatanan Niyo so manga ala ko ini Sapar Rukano, na pokasun Nami Rukano so manga i ito a manga Dosa Niyo, go Pakasoludun Nami Sukano ko Khasoludan a Mapiya.

32. Na diniyo Pundingan dinga na so Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad Rukano ko saba-ad: Adun a bagiyan o manga Mama a kipantag ko Pinggalubuk iran, na adun a bagiyan o manga Babai a kipantag ko Pinggalubuk iran: Na Panguni Kano ko Allah ko Kakaya-an Niyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na katawan Niyan.

33. Na oman i isa, na biyaloi Ami a manga Waris ko Miniganat o Mbala a Lokus a go so manga dadasug. Na so siran a miyabalus o manga Sapa Iyo, na bugan Niyo kiran so kipantag iran. Mata-an! A so Allah na mababaloi ko langowan taman a saksi.

تَكُونُ يَجْرَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٣٠﴾

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدُوًّا وَظُلْمًا قَسُوفَ
نُصْلِهِ نَذَرْنَا وَكَانَ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣١﴾

إِنْ تَحْتَسِبُوا كِبَاءَ مَا تُشْهَوْنَ عَنْهُ
لُكْفَرٌ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَدْخُلُكُمْ
مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣٢﴾

وَلَا تَتَمَتَّعُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى
بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا
وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَاسْأَلُوا
اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٣٣﴾

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيٍّ مِمَّا تَرَكُ
الْوَالِدَاتِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ
عَقَدْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فَتَنَؤُهُمْ
نَصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٤﴾

34. So manga Mama i Pakathatandinganun ko manga Babai, sabap ko Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad kiran ko saba-ad, go sabap ko Kiyanggastowa iran ko manga Tamok iran. Na aya manga Bilangatao a Babai na so Puphamangongonotan, a Khisisiyapun niran sa masolun so Piyakisiyap o Allah. Na so manga Babai a ikhawan Niyo so karikor iran na Panguthoma-i Niyo siran, go awa-i Niyo siran ko manga iga-an, go danuga Niyo siran; na amai ka Pangonotan Kano iran, na di Niyo siran Pumbabanogi sa okit (a salakao): Mata-an! A so Allah na tatap a Maporo, a lubi a Mala.

35. Na amai ka ikhawan Niyo so di kaphagayon o Kharoma-i, na Sogo Kano sa Kokoman, a pud ko Tonganai o Mama, go Kokoman a pud ko Tonganai o Babai; na o kabaya iran so Katatanor, na Kaphagayonun siran o Allah: Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maka Kakaip.

36. Na Showasowata Niyo so Allah, go di Niyo Phanakoton Sukaniyan sa maito bo; go (Phiyapiya i Niyo) so Mbala a Lokus, sa tanto a Kaphiyapiyago so manga Tonganai, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so Siringan a Madashug, go so Siringan a mawatan, go so ingapuda a Mipago-obai, go so Gi-i Mulayalayag a maka

الرِّجَالِ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ
اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ
أَمْوَالِهِمْ فَإِلَّا فَضَّلَ لَكَ فَحِطْ
لِلْعَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي
تَخَافُونَ نُشُورَهُمْ فَعِظُوهُمْ
وَأَخْجِرُوهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ
وَأَضْرِبُوهُمْ فَإِنْ أَطَعْتَكُمْ فَلَا تَبْغُوا
عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿٣٥﴾

وَأَنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَانكِحُوا حَكَمَا
مِنْ أَهْلِهِمَا وَحَكَمَا مِنْ أَهْلِهِمَا إِنْ
يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٦﴾

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي
الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجُنُبِ وَأَيْنَ السَّبِيلِ وَمِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنْ اللَّهُ لَا يُحِبُّ مَنْ

khakadiat a miya kalang sa Lalan, go so Miyakhapa-ar o manga Tangan Niyo: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Takabor, a Masalibantogun;-

37. Siran na manga liligut go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut, go Puphaguma-an niran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan; na Pithiyagar-an Nami, so da Pamaratiyaya, sa siksa a Phakahina;-

38. Go siran na Ipuphamumugai ran so manga Tamok iran, sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, na di iran Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori. Na sa dun sa tao a mabaloi so Shaitan a ingapuda iyan, na miyakaratarata a ingapuda!

39. Na antona-a i Phakakaid kiran o Piyaratiyaya iran so Allah go so Alongan a Maori, go Miyamumugai siran ko ini Riskhi kiran o Allah? Na tatap a so Allah na katawan Niyan siran.

40. Mata-an! A so Allah na da-a Paganiyaya-an Niyan a timbang bo o Kolpong: Na o mabaloi a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan sukaniyan, go Mbugai a pho-on ko Hadapan Niyan sa Balas a lubi a Mala.

كَانَ مَحْتًا لَا فَخْرًا ﴿٣٦﴾

الَّذِينَ يَبْتَخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبَخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَاءَ أَنفُسِهِمْ
مِن قَضَائِهِمْ وَأَعْتَدُوا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُهِينًا ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يَنفَقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِكَاءَ النَّاسِ
وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ
قَرِينًا ﴿٣٨﴾

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ
بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ شَيْئًا
حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤْتِي مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

41. Na andamanaya i Khasowa amai ka Pakatindugan Nami so Oman i pagtao sa saksi, go Pakatindugun Nami Suka (Ya Muhammad) ko siran naya a saksi!

42. Sa Alongan noto na Mashin-gayo o siran a da pamaratiyaya go Miyamanangka ko Rasul a o ba siran bo khilagid ko Lopa: Na da-a Maphaguma iran ko Allah a Miyanggolaola!

43. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo Punggolaola-a so Sambayang ko Kabuburug Iyo, taman sa di Niyo katanodan so Putharo-on Niyo,- go o ba Kano Madidiyonob, inonta o ba Kano Lomalayag, taman sa di kano Makaphaigo. Na o Kapantagi Kano a Pukhakasakit, o di na shisi-i sa lakawan, o di na Miyakaoma so isa Rukano a pho-on ko Diyamban, o di na Minipur-orada Iyo so manga Babai, go da-a Miyato-on Niyo a ig, na Thayamom Kano sa Botha a Soti, na sapowa Niyo ron so manga Paras Iyo go so manga Lima Niyo. Mata-an! A so Allah na tatap a Mama-apun, a Manapi.

44. Bangkada katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A ipuphamasa iran ko Kadadag, go khabaya-an niran a Mapokas Kano ko lalan.

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾

يَوْمَئِذٍ يَوْمُ الدِّينِ كَفَرُوا وَعَصَوُوا
الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهُ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَءُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
سُكْرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ
وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ لَكُمْ
مِنْ الْمَغَائِبِ أَوْ لَمْ تَجِدُوا لِبَاسَ
تَحِيَّةٍ أَوْ مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ
يَشْتَرُونَ الصَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُقْبَلُوا
بِالسَّيْلِ ﴿٤٤﴾

45. Na so Allah i lubi a Mata-o ko manga Ridowai Niyo: Go Makatatarotop so Allah a Panarigan, go Makatatarotop so Allah a Puphanabang.

46. Adun a pud ko siran a manga Yahodi a Puphamagalinun niran so manga Katharo ko Khipaka-a antapan non, go gi-i ran Tharo-on: A Miyanug ami go Siyangka ami; na Pamakinukha da-a Phamakinugon; sabotang ka so pupaka po-on rukami, go pakasabotaka mingka; a Kapamibid ko manga dila iran go Kapanotiya ko Agama. Na opama ka Mata-an! A siran na aya Pitharo iran: Na Miyanug ami go Inonotan nami; go Pakinugangka; go ilaya kamingka: Na Mata-an a aya kiran Mapiya, go aya ontol; na ogaid na Pimorka-an siran o Allah sabap ko Kiya-ongkir iran; ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito.

47. Hai Piyamugan ko Kitab! Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nami, a tomatanto ko Kitab a shisi-i rukano, ko da-a Mi pun kapunasa ko manga Paras a tingurun Nami ko manga talikhodan niyan, o di na Pumorka-an Nami siran lagid o Kiyapumorka-i Ami ko Mimbabaloi a Amo, ka aya butad o Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

48. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakotowi

وَاللَّهُ أَكْبَرُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ
مَوَاضِعِهِ، وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَزَاعِنَا لِيَّا بِالسِّتْرِ
وَطَعْنَا فِي الَّذِينَ وَلَّوْا أَنفُسَهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
وَأَسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ
وَلَكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ! امْشُوا بَيْنَنَا
نَزَلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ
نُظْمِسَ وَجُوهًا فَنَرَدَهَا عَلَىٰ أَذْيَارِهَا
أَوْ تُلْعَنَ لَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ
وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ

Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o, si-i ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah na Sabunar a Miyakamba-al sa Dosa a lubi a Mala.

49. Bangka da katokawi so siran a Pumbalowin niran a Soti so manga Ginawa iran? Kunaka so Allah i Shoti ko tao a kabaya Iyan. Na di siran Kasalimbotan sa maito bo.

50. Pamimikiranangka! O anda-manaya i Kiphagangkobun niran ko Allah ko Kabokhag! Na khasana-andun noto a Dosa a Mapayag!

51. Bangka da katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A Paparatiyaya-an niran so manga Barahala go so Tagot, go gi-i ran Tharo-on ko siran a da pamaratiyaya a siran i lubi a Miyatoro sa lalan a di so siran noto a Miyamaratiyaya!

52. Siran man so Pimorka-an siran o Allah; Na sa dun sa Pumor-ka-an o Allah, na Dingka dun Mito-on, sa Makatabangon.

53. Opama ka adun a kipantag iran ko Kapa-ar? na sa maoto na da-a ibugai ran ko manga Manosiya a ishan bo o puso o od a Qormah.

54. Ino iran ndungkin ko Manosiya so inibugai kiran o Allah ko Kalbihan Niyan? Na Sabunar a in-

ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٩﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْكُرُونَ أَنفُسَهُمْ بِاللَّهِ يَزْكُرُونَ
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يَرْجِعُونَ فِتْنًا ﴿٥٠﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ يَقْضُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَكَيْفَ يَهْدِي إِيَّاهُمْ مُبِينًا ﴿٥١﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُولُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَالطَّاعُوتِ
وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلُؤَلَاءَ أَهْدَىٰ
مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥٢﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ
يَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٣﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُولُوتُونَ
النَّاسَ نَصِيرًا ﴿٥٤﴾

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ فَقَدْ أَفْسَدَ آتِينَآ إِلَٰهَ الْبَرِّ هَيْمَ الْكِتَابِ

ibugai Ami ko Moriyatao o Ibrahim
so Kitab go so Ongangun, go bigan
Nami Siran sa Kadato a lubi a
Mala.

55. Na so saba-ad Kiran na
Miyaratiyaya-on, na so saba-ad
Kiran na Inongkir iran Sukaniyan:
Na Ka-a angkosan siran o Naraka
Jahannam a Pushokhayao (a ka-
dug).

56. Mata-an! A so da Pamara-
tiyaya ko manga Ayat Ami, na Pa-
kapagubongun Nami siran ko Apoi:
Na oman Matotong so manga Ko-
bal iran, na sambiyen Nami kiran sa
manga kobal a salakao rukaniyan,
ka-an niran Pukhata-ami so siksa:
Mata-an! A so Allah na tatap a
Mabagur, a Maongangun.

57. Na so siran a Miyamara-
tiyaya go Pinggalubuk iran so man-
ga Pipiya, na Pakasoludun Nami
Siran ndun ko manga Sorga, a Pu-
phamangondas ko kababa-an Ni-
yan so manga Lawasaig,-a kakal
Siran non sa dayon sa dayon: Adun
a bagiyan Niran ro-o a manga Dar-
odopa a manga Soti: Go Pakasolu-
dun Nami Siran ko Kasisirongan a
tatap.

58. Mata-an! A so Allah na Iso-
sogo Iyan Rukano so kibugan Niyo
ko manga Sarig ko khiruk on; na
igira-a Khokomun Niyo so manga
Manosiya, na Kokomun Niyo so

وَلِكُلِّ كَفَّةٍ مِّنْهُم مَّلَكٌ عَظِيمٌ ﴿٥٦﴾

فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ بِهِمْ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَقْتُهُمْ
وَكُنِيَ بِهِمْ سَعِيرًا ﴿٥٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا
كُلَّمَا تَضَجَّتْ جُلُودُهُمْ يَدَّ أُنْثَاهُمْ جُلُودًا
غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبَدًا لَّهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا
ظِلًّا ظِلِيلًا ﴿٥٩﴾

﴿٥٩﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى
أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ

ontol: Mata-an! A so Allah na saya-na a Mapiya so Ipuphangundao Niyan Rukano to! Mata-an! A so Allah na tatap a Puphakanug, a Puphakailai.

59. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti Niyo so Allah, go Onoti Niyo so Rasul, go so Bubugan sa Kapa-ar ko Showa-an a pud Rukano. Na amai ka manga sasawal Kano ko isa a Shai, na ndodun Niyo to ko (Kitab o) Allah go so Rasul, o Sukano na Paparatiyaya-a Niyo so Allah go so Alongan a Maori: Giyo-to man i tomo, go lubi a Mapiya a khabolosan.

60. Bangka da katokawi so siran a ipundaowa iran a Mata-an! A siran na Piyaratiyaya iran so Initoron Ruka go so Initoron ko Miya-ona an Ka? Kabaya iran a si-i siran Puphakikokom ko Tagot, a Sabunar a ini Sogo kiran a Kaongkira iran non. Na kabaya o Shaitan a Madadag iyan siran sa Kadadag a Mawatan.

61. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kitab a) Initoron o Allah, go si-i ko Rasul: Na Mailaingka so manga monapik a Talikhodan Ka iran sa titho a katalikhod.

62. Na antona aya, a igira-a Miyasogat siran a Tiyoba, sabap ko ini-ona o manga Lima iran (a

إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٦٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَرَّعُوا أَنْفُسَهُمْ فَمِنْهُمْ
بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَاتِ اللَّهِ إِلَى الْكَلِمَاتِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦١﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتُ الْمُنَافِقِينَ
يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦٢﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ

Dosa)? Na oriyen niyan na Phakao-ma siran Ruka, sa gi-i siran Shapa: Sa Ibut ko Allah ka da-a antap ami a rowar ko Kaphiyapiya go kapaga-ayonayon!

63. Siran man so katawan o Allah so shisi-i ko manga poso iran; na Dapayangka kiran, go Panguthomaingka siran, go Tharo Ingka siran si-i ko manga ginawa iran sa Katharo a Tomotogatuk.

64. Na da ko Kiyasogo Ami ko Sogo, inonta na-an Kaonoti, sa sabap sa Idin o Allah. Na opama ka Mata-an! A siran gowani ko Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Miyakaoma siran Ruka na Miyanguni siran sa Ma-ap ko Allah, go ini Panguni siran sa Ma-ap o Rasul, na Mata-an a Khato-on niran so Allah a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

65. Na kuna, ka Ibut ko Kadnan Ka, ka di siran Khabaloi a Mapaparatiyaya, taman sa di siran Ruka Makikokom ko simokut iran, oriyen niyan na da-a maguda iran ko manga ginawa iran a sangka ko ini Kokom Ka, go Mbayerantang siran sa titho a Kambayerantang.

66. Na opama o Mata-an! A Sukami na ini Paliyogat Ami kiran a Bonowa niyo so manga ginawa Niyo o di na awa kano ko manga Ingud iyo, na da-a Nggolaola kiran

إِنْ أَرَدْتُمْ إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿١٧﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿١٨﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٩﴾

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُخَرِّجُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيَسْأَلُوا تَسْلِيمًا ﴿٢٠﴾

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أُخْرِجُوا مِنْ دِينِكُمْ مَا فَعَلُوا إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ

non a rowar ko maito kiran: Na opama ka Mata-an! A siran na Pinggolaola iran so Ipuphanguthoma kiran noto, na Mata-an! A Miyabaloi a Mapiya a bagiyan niran, go tanto a iputhakna (o Paratiyaya iran);

67. Na o giyoto (i Pinggolaola iran) na bugan nami siran ndun pho-on ko Hadapan Nami sa Balas a lubi a Mala;

68. Go toro-on Nami siran ndun sa lalan a Matitho.

69. Na sa tao a Onotan niyan so Allah go so Rasul na siran man i pud o siran a ini Kalimo siran o Allah,- a manga Nabi, go Miyaman-gimbunar, go manga Shahid, go manga Bilangatao: Na Miyakapiyapiya Siran man a Bolayoka!

70. Giyoto man so Kapakalubi a pho-on ko Allah: Na Makatatarotop so Allah a Mata-o.

71. Hai so Miyamaratiyaya! Pagiya-a Niyo so iktiyar Iyo, na sorong Kano sa Kashalompok o di na sorong Kano sa Kashamasama.

72. Na Mata-an! A adun a pud Rukano a tao a titho a Puphulombat: Na o masogat Kano a Tiyoba, na Putharo-on niyan: A Sabunar a Inikalimo ako o Allah gowani a da ako kiran mapud a Miyakamasa.

لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيثًا ﴿٦٦﴾

وَإِذَا لَأْتَيْتَهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾

وَلَهَدَيْتَهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اخذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ تَنْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾

وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ يُبْتَغَىٰ فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾

73. Na Ibut o Masogat Kano a Limo a pho-on ko Allah, na Putharo-on niyan ndun-a lagid o ba da-a Miya-adun ko lut Iyo a go so lut Iyan a Kanggiginawa-i ah! O ba ako kiran bo Miyapud; ka Magontong ako sa Ontong a Mala!

74. Na Pakimbonowai sa lalan ko Allah so siran a Puphasa-an niran so Kaoyagoyag ko doniya ko Akhirat. Ka sa dun sa Makimbonowai sa lalan ko Allah,- na go Mapurang o di na Makapugusna mbugan Nami dun sukaniyan sa Balas a lubi a Mala.

75. Na ino kano di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah go so (Kalindinga ko) manga Lolobai ko manga Mama, go so manga Babai; go so manga Wata?- A siran na gi-i ran Tharo-on: Kadnan Nami! Pakaawa-a Kamingka sangka-i a Ingud, a Tanganiyaya so tao ron; go sungai Kamingka sa pho-on ko hadapan Ka sa Panarigan; go sungai Kamingka sa pho-on ko Hadapan Ka sa Phananabang!

76. So siran a Miyamaratiyaya na gi-i Siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na so siran a da Pamaratiyaya na gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Tagot: Na Pakimbonowai Kano ko manga Tabanga o Shaitan: Mata-an! A so tipo o Shaitan na butad iyan na Malobai.

وَالَّذِينَ أَحْسَنَ كُمْ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلْبِسْتَنِيْ كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾

﴿فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ لِأَهْلِهَا وَأَجْعَلْ لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَّنَا مِن لَّدُنكَ قَصِيرًا ﴿٧٥﴾﴾

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾﴾

77. Bangka da katokawi so siran a Pitharo kiran: A Gunggun na niyo so manga Barokan niyo, go Pamayandugun Niyo so Sambayang go bugar Niyo so Zakat? Na kagiya a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na sa maoto? Na adun a isa kiran ka Sagorompong a Ipukhaluk iran so manga Manosiya-lagid o Kaluk ko Allah o di na lawanon a Kaluk: Go Pitharo iran: Kadnan Nami! Inongka rukami Phaliyogatun so Kambonowai? Inongka rukami da sundodun sa ta-alik a marani? Tharowangka: A so gona ko Doniya na maito: Na so Akhirat i tomo a bagiyan o tao a Miyananggila: Go di kano Khasalimbota sa maito bo!

78. Apiya anda kano matago, na Puraotun kano o Kapatai, go apiya matago kano ko manga Kota a manga Poporo! Na o Masogat siran a Mapiya, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan o Allah; na o Masogat siran a Marata, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan Ka. Tharowangka: A palaya pho-on ko Hadapan o Allah. Na antona-a siran naya a pagtao, a Marugun a Kapukhasaboti ran ko Pukhaolaola?

79. Sa dun sa Misogat Ruka a Mapiya, na pho-on ko Allah; go sa dun sa Misogat Ruka a Marata, na pho-on ko Ginawangka. Na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ko

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كُتِبَ عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَّعَ اللَّهُ نَبَاً قَلِيلاً وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾

أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا يُذَكِّرُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رُوحٍ مُسَيِّدَةٍ وَإِنْ نُسَبِّحُكُمْ حَسَنَةً يُقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ نُسَبِّحُكُمْ سَيِّئَةً يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ قَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمُ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ بِاللَّسَانِ رَسُولًا وَكُنَّا بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

manga Manosiya a Sogo. Na Makatatarotop so Allah a saksi.

80. Sa tao a Onotan niyan so Rasul, na Sabunar a Kiya-onotan niyan so Allah: Go sa tao a tomalikhod, na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

81. Na gi-i ran Tharo-on: A Kapangongonotan; na igira-a Miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka, na Mbabasagawi-i Magantangan so isa kiran ka Sagorompong sa salakao ko Gi-ingka Tharo-on. Na so Allah na Puphakisorat Iyan so gi-i ran babasagawi-iyen Magantangan: Na Dapayangka kiran, go Sarigingka so Allah, ka Khasana-an so Allah a Sasarigan.

82. Ino iran ndi Punggudaguda-a so Qur-an? A opama ka Miya-adun a pho-on ko Hadapan o salakao ko Allah, na Mata-an a makato-on siran non sa shoransorang a madakul.

83. Na igira-a adun a Miyakatalingoma kiran a Miyasowa a Kalilintad o di na Kaluk, na ipamalata iran sukaniyan. Na o Piyakandod iran noto si-i ko Rasul, go si-i ko Makakhakapa-ar ko showa-an a pud kiran, na Mata-an! A Katokawan noto o siran a Puphangudugon a pho-on kiran. Na o da so Gagao Rukano o Allah go so Limo Iyan, na Kiya-onotan Niyo dun so Shaitan inonta so maito.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا ﴿٨٠﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَدُوا مِنْ عِنْدِكَ يَنَبَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَقُوكَ كُلَّ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرَاءَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَتُورَدُهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِنَّ أَوَّلِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَةٌ الَّذِينَ يَسْتَنِيضُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَفُتِنْتُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾

84. Na Pakimbonowai Ka sa lalan ko Allah- ka da-a Ipapaliyogat Ruka a rowar sa Ginawangkago Pangoyatingka so Miyamaratiyaya. Na Matatangkud a so Allah na Pagurunun Niyan so Bagur os siran a da Pamaratiyaya; ka so Allah i tanto a Mabagur go tanto a Phanniksa.

85. Sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Mapiya na adun a Kipantag iyan non: Go sa dun sa Mangongogopan sa Kapan-gongogopan a Marata, na adun a bagiyan niyan non: Na tatap a so Allah na so langowan taman na Magagaga Niyan.

86. Na igira a Siyalam kano sa isa a Salam, na Salam kano sa lawanon sa kapiya, o di na Pakakasoya Niyo sukaniyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na Mai-itong Iyan.

87. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan: Pulimodun Kano Niyan ndun si-i ko Alongan a Qiya-mah, a da-a sangka a madadalumon. Na ba-adun a makalawan ko Allah a Bunar i Katharo?

88. Na in o kano khadowa Lompok makapantag ko manga Monapik? A so Allah na Piyato Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran. Ba niyo khabaya-i a Matoro Iyo so tao a Diyadag o Allah? A sa dun sa Da-

فَقَتِّلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ
وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ
تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
نَصِيبٌ مِمَّا فِيهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ
لَهُ كِفْلٌ مِمَّا فِيهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
مُقِيتًا ﴿٨٥﴾

وَإِذَا حُجِمْتُمْ بِحِجَّتِهِ فَعَبَّوْا بِأَحْسَنِ
مِنْهَا أَوْ دَرُوهَا إِنَّا اللَّهُ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ
الْفَيْصَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَضْدَقُ
مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾

* قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَتَّبِعُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَمْ كُنْتُمْ تَقُولُونَ أَن نُّهْدِيَ
كُمُ إِلَى سَبِيلٍ مُّبِينٍ فَلْيَنْصَرِفُوا
عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ
إِلَّا سَبِيلًا ﴿٨٨﴾

dagun o Allah, na Dingka dun Mito-on sa lalan.

89. Miyashingayo iran a oba Kano bo Pagongkir, sa lagid o Kiya-Ongkir iran, na mabaloi Kano a Mulagilagid: Na di Kano kiran khowa sa manga Panarigan taman sa di siran tomogalin ko lalan o Allah. Na o talikhod siran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran apiya anda Niyo siran mato-on; go di Kano kiran khowa sa Panarigan go Tabanga;-

90. Inonta so siran a Magapas ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, o di na Miyakaoma siran Rukano a ini gagut o manga rarub iran o ba siran Rukano Pakimbonowai o di na ba siran Pakimbonowai ko pagtao iran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakipangarasiyan Kano Niyan kiran, na Makimbonowai siran Rukano dun: Na o awata Kano iran a di siran Rukano Makimbonowai, go idolon niran Rukano so Kalilintad, na da-a ini sunggai Rukano o Allah a okit kiran (ko Kapakimbonowai).

91. Khato-on Niyo dun a manga pud a tao a kabaya iran a Kapakasasariga iran Rukano go so Kapakasasariga iran ko pagtao iran: Oman siran Pakandodun ko Kapanakoto, na mapato siran non: Na o di Kano iran awata go di iran Rukano idolon so Kalilintad go di iran

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً
فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَأَقْلِبُوهُمْ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَرَثَةً
وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ أَوْ جَاءَ وَكُمْ حَصْرَتٌ صُدُّوا عَنْهُمْ أَنْ
يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَّاطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَذَقْتُمُوهُمْ فَإِنْ
أَعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ
السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

سَتَجِدُونََ الْآخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ
وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلُّ مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ
أُرْكِبُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا
إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَكَفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ
وَأَقْلِبُوهُمْ حَيْثُ نَفَقْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ

(Rukano) runun so manga Barokan niran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran sa sadun sa Kapukhaparowi Niyo kiran: Ka Sukano man na singgayan Nami Sukano kiran sa karina a Mapayag.

92. Na da mapatot ko Miyaratiyaya i ba Pamono sa Miyaratiyaya; inonta o karibat, na sa tao a Makabono sa Miyaratiyaya a da mbaba-a, na Makaphumaradika sa isa a Oripun a Miyaratiyaya, go diyat a ibugai ko Tonganai o Miyabono, inonta o ba iran non Shaduka-an. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a ridowai Niyo, a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na Makaphumaradika (so Miyamono) sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, na Diyat a ibugai ko Tonganai niyan, go Kapumaradika sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na sa tao a da-a mato-on niyan (a Oripun) na Kaphowasa sa dowa Olan a makathondog a dowa oto: Kathaobat a pho-on ko Allah: Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

93. Na sa tao a Mamono sa Miyaratiyaya a pimbaba iyan, na aya balas iyan na so Naraka Jahan-nam, kakal ro-o: Go Kararangitan o Allah sukaniyan go Pumorka-an Niyan, go Thitiyagaran Niyan sa siksa a Mala.

جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١١﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسْلَمَةٌ إِلَى أَهْلِيهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُمْ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِيثَاقٌ فِدْيَةٌ مُسْلَمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ قُلْ مَنْ لَمْ يَجِدْ فَصَبْرًا شَدِيدًا مُتَوَاتِعِينَ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءُ لَهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿١٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a lomiyalakao Kano sa lalan ko Allah, na pangamad Kano, go di Niyo Putharowa ko tao a ini alao niyan Rukano so Salaam: I kuna a ba ka Mapaparatiyaya! Sa tontot Iyo ko Ka-adilan ko Kaoyagoyag ko Doniya: Ka si-i ko Allah so manga Taban a madakul. Giyoto man i Miyambutad Iyo sa paganai, na ini Kalimo Kano o Allah: Na pangamad Kano. Mata-an! A so Allah na so gi-i Niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

95. Di magishan so khigugunuk ko Miyamaratiyaya a da-a manga ongun niran, go so Miphupurang sa lalan ko Allah a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa iran. Piyakalubi o Allah so Miphupurang a murakhus so manga Tamok iran a go so manga Ginawa iran ko khigugunuk sa Pangkatan. Na oman i isa kiran na ini diyandi-on o Allah so Mapiya: Go Piyakalubi o Allah so Miyama-nagontaman ko khigugunuk sa Balas a Mala,-

96. Manga Pangkatan a pho-on Rukaniyan go Ma-ap go Limo. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

97. Mata-an! A so siran a Biyono siran o manga Malaikat a inaniyaya iran so manga ginawa iran, na Pitharo o manga Malaikat: A anto-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَّيْتُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَى
إِلَيْكُمْ أَسْلَمْنَا لَمَسْتَ مُؤْمِنًا
تَبَتَّغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَافِرٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ
كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي
الْأَضْرِدِّ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَلَا وَعَدَ اللَّهُ
الْحَسَنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةٌ وَرَحْمَةٌ وَكَانَ اللَّهُ
عَاقِبًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ عَلَّيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ
قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ

na-a i Miyambutad iyo? Pitharo iran: A aya butad ami na manga lolobai si-i ko Lopa. Pitharo o manga Malaikat: a ba da mabaloi so Lopa o Allah a maolad ka-angkano ron makatogalin? Na siran man na aya dun a darpa iran na so Naraka Jahannam,- na Mikharatarata a khabolosan!-

98. Tabiya bo ko manga lolobai ko manga Mama, go so manga Babai, go so manga Wata-a di siran Phakagaga Magantangan (sa Kapakaliyo iran), go di siran Phakato-on sa lalan.

99. Na siran man na Matatang-kud a so Allah na Phuma-apan Niyan siran: ka aya butad o Allah na mama-apun, a Mana-pi.

100. Na sa dun sa tomogalin ko lalan o Allah, na Phakato-on si-i ko Lopa sa Kha-apasan a madakul, go daya-an: Na sa tao a lomiyo a pho-on ko Walai niyan a Thogalin ko Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na raotun sukaniyan o Kapatai, na Mata-an a Miyatang-kud so Balas Rukaniyan si-i ko Allah: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalimo-on.

101. Na igira-a Milayalayag Kano si-i ko Lopa, na da-a Dosa Niyo ko Kakasara Niyo ko Sambayang amai ka ikhawan Niyo o ba Kano Kamarata-i o siran a da Pa-

قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا
قَالَ لَيْتَكُمْ مَا لَكُمْ بِهِمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٥٧﴾

إِلَّا الْمُسْتَغْفِرِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا ﴿٥٨﴾

قَالَ لَيْتَكُمْ عَلَى اللَّهِ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٥٩﴾

﴿ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ
مَرْغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ
مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ
وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾

وَإِذَا صَرَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلْيَسَّ عَلَيْكُمْ جُنَاحُ
أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ أَنْ تَقْتُلُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاكُمْ

marat iyaya: Mata-an! A so da Pamarat iyaya na Miyabaloi siran a ridowai Niyo a Mapayag.

102. Na igira-a shisi-i Ka kiran, na Gongka siran Phagimami ko Sambayang, na tindug so Salompok kiran sa pud Ka, go kukupiti ran so manga Goma-an niran: Na amai ka Makasodod siran, na kadun siran ko talikhodan Niyo. Na talingoma so Salompok a salakao a da Maka-shambayang na Shambayang siran sa pud Ka, go kukupiti ran so iktiyar iran, go so manga Goma-an niran: Miyashinganin o siran a da Pamarat iyaya, a oba Niyo bo Khaliwati so manga Goma-an Niyo go so manga Kasangkapan Niyo, na Gobatun Kano iran sa Kagobat a makaisa. Na da-a Dosa Niyo amai ka khasakitan Kano ko Oran o di na Pukhasakit Kano ko Kibutadun Niyo ko manga goma-an Niyo; na kupiti Niyo so iktiyar Iyo. Mata-an! A so Allah na Pithiyagaran Niyan so da Pamarat iyaya sa siksa a Phakahina.

103. Na igira-a miningolalan Niyo so Sambayang, na Tatadum Niyo so Allah, ko Katitindug, go Kao-ontod, go so Kai-iga Iyo; na igira-a lominintad Kano, na samporna-a Niyo so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na miyabaloi ko Miyamarat iyaya a Paliyogat a mi-phopowakto.

مِيْمَا ١٥٨

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ
فَأَقِمْ صَالِحَهُمْ فَإِذَا اسَجَدُوا فَليَكُونُوا مِنْ
وَرَائِكُمْ وَلَئِنْ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا
فَليَصَلُّوا مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا بِحَذْرِهِمْ
وَأَسْلَحَتْهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلَحَتِكُمْ وَأَمِيتَعْتُمْ
فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَحِيدَةً وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذَى مِنْ مَطَرٍ
أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أََعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُهِينًا ١٥٩

فَإِذَا أَقَضْتُمُ الصَّلَاةَ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ فِيمَا
وَقَعْتُمْ وَأَعَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا
أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُورًا ١٦٠

104. Na di Kano pulokha sa gi-i kambabanoga ko pagtao (o ridowai Niyo): Ka o makathatalogudam Kano, na Mata-an! A siran na Makathatalogudam sa lagid o Kapakathatalogudam Iyo; go Kha-arap Iyo ko Allah, so di iran kha-arap. Na aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

105. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a (Miyakapayag ko) Bunar, ka-an Ka Mikokom ko manga Manosiya, so Piyakikunal Ruka o Allah: Na o ba Ka mabaloi a mananandig ko Mamakadodorata;

106. Go Panguni Ka sa Ma-ap ko Allah; Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

107. Go di Ka Pakipuphapawala sa linding ko siran a Pundoratun niran so manga ginawa iran; Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Makadodorata a Baradosa;

108. Puphaguma siran ko manga Manosiya, na di siran Phaguma ko Allah, a Sukaniyan na katawan Niyan siran gowani a gi-i ran mbabasagawi-inan Magantangan, so di Phakasowat a Katharo: Na so Allah na tatap a so gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

وَلَا تَهْشَوْا فِي أَيْمَالِ الْفُقَرَاءِ إِن تَكُونُوا
تِلْكَ الْأَمْوَالِ فَإِنَّهُمْ رَبَّ الْأَمْوَالِ كَمَا تِلْكَ الْأَمْوَالُ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ
لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَالُونَ أَنفُسُهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّافًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا
يَرْضَىٰ مِنْ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾

109. Ah! Na sukano wai na Miyakiphapawala kano sa linding kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na antawa-onon i Makapawal ko Allah sa linding kiran ko Alongan a Qiyamah, ba-adun a tao a khabaloi a Khasarigan niran?

110. Na sa tao a Makanggolaola sa Marata o di na ma-anियaya niyan a ginawa niyan oriyan niyan na Manguni sa Ma-ap ko Allah, na Khato-on niyan so Allah a Manapi, a Makalimo-on.

111. Na sa tao a Nggalubuk sa Dosa. Na aya dun a gi-i niyan Minggalubuk sa Dosa na so ginawa niyan: Katatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

112. Na sa tao a Nggalubuk sa Kasala-an o di na Dosa oriyan niyan na idi-il iyan noto ko di sala, na Sabunar a miyaka-awid sa Tumpo go Dosa a Mapayag.

113. Na o da so Gagao Ruka o Allah go so Limo Iyan, na Mata-an a Piyagungutan o salompok kiran a Kandadaga iran Ruka. Na da-a Khadadag iran a rowar ko manga ginawa iran, go da-a Khibinasa iran Ruka a maito bo. Na Piyakatoron Ruka o Allah so Kitab go so Ongangun go Inindao Niyan Ruka so Dingka katawan: Ka aya butad o Gagao Ruka o Allah na Mala.

هَٰئِذَا نَسَمُ هَٰؤُلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُ بِهِ عَلَى
نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ
بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ أَخْتَلَىٰ بِهِنَّ وَإِنَّمَا
مُؤْمِنًا ﴿١١٢﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ
طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَصُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ
اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

114. Da-a Mapiya a matatago ko madakul ko Bitiyara iran: Inonta sa tao a Somiyogo sa Kashaduka o di na Adat a Mapiya o di na so Kaputhanora ko manga Manosiya: Na sa dun sa Nggolaola ro-o, sa singan-in ko manga Kasosowat o Allah, na Mbugan Nami dun sa Balas a Mala.

115. Na sa dun sa Sorangun niyan so Rasul ko oriyen o Kiyapayagon o Torowan, go Komudug sa salak ao ko okit o Miyamaratiyaya, na Paka-antapun Nami Sukaniyan ko inantapan niyan, go Pakasoludun Nami sukaniyan ko Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a khabolosan!

116. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakoto wi Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o si-i ko tao a kabaya Iyan: Na sa dun sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah, na Sabunar a Miyadadag sa Kadadag a mawatan.

117. Da ko Pushimba-an niran a salakao ko Allah, inonta na manga Babai (A Barahala): Go da ko Pushimba-an niran inonta na Shaitan a gi-i mbinasa!

118. Pimorka-an sukaniyan o Allah, na Pitharo iyan A Mata-an a khowa ko dun ko manga Oripun Ka sa Kipantag a Mapupunto;

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنَ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾

﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾

﴿إِنِ اللَّهُ لَا يَغْفِرَ لِمَن يُشْرِكْ بِهِ وَيَغْفِرَ لِمَا دُونِ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾

﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنْتَاوَان يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾

﴿لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخْذَلْهُ مِن عِبَادِكَ فَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾

119. Go Mata-an ka Dadagun ko siran ndun, go igudi akun ndun ko manga poso iran so ribat; go Sogo-on ko siran ndun na pamotolun niran ndun so manga Tangila o manga Ayam, go Sogo-on ko siran ndun na Pamagalinun niran ndun so manga Ka-adun o Allah. Na sa dun sa tao a kowa-an niyan so Shaitan a Panarigan a salakao ko Allah, na Sabunar a Miyalogi sa Kalogi a Mapayag.

120. Pumbugan niyan siran sa pasad, go ipunggudi iyan ko manga poso iran so ribat; na da-a ipumbugai kiran a Pasad o Shaitan a rowar sa limpangan.

121. Siran man na Darpa iran so Naraka Jahannam, go da-a Khato-on niran a Milidason.

122. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig,- kakal siran ro-o sa dayon sa dayon. Diyandi o Allah a di Pundorat, na ba-adun a Makalawan a Bunar ko Allah sa Katharo?

123. Kuna a ba si-i ko manga ongaya iyo, go kuna a ba si-i ko manga ongaya o adun a Kitab iyan: Ka sadun sa Nggalubuk sa Marata, na imbadalon. Go da-a mato-on niyan a salakao ko Allah a Panarigan, go Tabanga.

وَلَا أُصِلْتُمْ وَلَا أُمَيِّتُمْ وَلَا أَمْرُهُمْ
فَلْيَبْتَئِكُنَّ أَذَاتَ الْأَنْعَامِ
وَلَا أَمْرُهُمْ فَلْيَغْيِرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ
وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿١١٩﴾

يَعِدُّهُمْ وَيُمَيِّتُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ
الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾

أُولَئِكَ مَاؤُنْهْمُ جَهَنَّمُ
وَلَا يَجْدُونَ عَنْهَا مَخِيصًا ﴿١٢١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ
حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَى بِهِ
وَلَا يَحْجِذُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلْيَا
وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

124. Na sa tao a Nggalubuk ko manga Pipiya,- Mama o di na Babai- a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go da-a Masalimbok kiran a ishan bo o puso o od a Qormah.

125. Na ba-adun a tao a Makalawan sa Kapiya i okit ko Kapaginutao ko tao a ini Shalimbokawan niyan a ginawa niyan si-i ko Allah, a sukaniyan na Phipiyapiya, go kidugian so okit o Ibrahim a tomataliyadok ko Bunar? Na Kinowa o Allah so Ibrahim a Bolayoka.

126. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka aya butad o Allah na katawan Niyan so langowan taman.

127. Na Pakiphagosai ran Ruka so Makapantag ko manga Babai Tharowangka: A so Allah na Puphagosa-in Niyan Rukano so Makapantag kiran: Go so Kapuphangadi-an Rukano ko Kitab, Makapantag ko manga ilo ko manga Babai a siran na di Niyo kiran imbugai so Miyatangtud a ruk iran, go Pukababaya aniyo so kapangaroma-a niyo kiran, Go so manga lolobai ko manga Wata: Go so Kathandingana Niyo ko manga ilo sa Kapaginontolan. Na sa dun sa Manggolaola Niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na tatap a katawan Niyan noto.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ فِيهَا ۝١٢٤

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْمَرَ وَجْهَهُ لِلَّهِ
وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ۝١٢٥

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ۝١٢٦

وَسَتَفْتَنُوكَ فِي الْإِنْسَاءِ قُلِ اللَّهُ
يُفْتِنُكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي
الْكِتَابِ فِي يَتْلَى الْإِنْسَاءِ الَّتِي
لَا تُولَدْنَ هُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْجُونَ أَنْ
تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضَعِفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ
تَقُومُوا لِلنِّسَاءِ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ۝١٢٧

128. Na amai ka adun a Babai a inikawan niyan ko Karoma niyan so Karupo iron o di na so kari-mung iyan, na da-a Dosa iran o mba-al siran sa Pasad ko katata-nor; na so Kaphasada i tomo (a di so Kambulag); ka Wara-an o man-ga ginawa so kala-a inam a sarta a Kaligut. Na amai ka Phiyapiya kano go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

129. Na di niyo dun Magaga i ba niyo Mapakathimbang so manga Karoma Niyo, apiya i Kapanagon-taman Niyo: Na di Kano Pushora-mig sa tanto a Kashoramig, sa indarainon Niyo so Karoma Niyo sa lagid o ma-a alangalang. Na o Phapasada kano, go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Ma-kalimo-on.

130. Na amai ka Mbulag siran, na mbugan o Allah so oman i isa kiran ko Kakawasa-an Niyan: Ka aya butad o Allah na Maginawa, a Maongangun.

131. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go shisi-i ko Lopa. Na Sabunsabunar a ini Sogo Ami ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an Niyo, a go sukano a Onoti Niyo so Allah. Na o di Kano Para-tiyaya, na Mata-an! A ruk o Allah

وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ
إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا
بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا
وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ
حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوا
كَأَلْمَعْلُوقِ وَإِنْ تَصْلِحُوا وَتَتَّقُوا
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا فَيُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعْيِهِ
وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكَ وَإِنَّا كُنَّا لَنُفَوِّدُكَ اللَّهُ وَإِنْ
نُكْفِرُوا فَإِنَّ إِلَهَنَا اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي

so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go aya butad o Allah na da-a Mapushinganan Ni-yan, a Puphodin.

132. Go ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go Kiyasana-an so Allah a Sasari-gan.

133. O Kabaya Iyan, na Khai-lang kano Niyan, Hai manga Man-osiya! Go Phaka-adun sa manga salakao; ka aya butad o Allah na Khagaga Niyan noto.

134. Na sa tao a aya kabaya iyan na so Balas sa Doniya, na si-i ko Allah so Balas sa Doniya a go sa Akhirat: Ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

135. Hai so Miyamarat iyaya! mbaloi Kano a Khipamamayandug ko Kapaginontolan, a manga saksi Makapantag ko Allah, apiya pun si-i Phakatana ko manga Ginawa Niyo, o di na so Mbala a Lokus, go so manga Dadasug, amai ka (so Pushaksi-an na) Kawasa o di na Miskin: Na so Allah i mona sa dowa oto. Na di Niyo Pagonoti so kabaya a ribat, ka Makasilai Kano, na amai ka Pamingigun Niyo o di na munda Kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i Niyo Ngo-laola-an na Kaip Iyan.

136. Hai so Miyamarat iyaya! Parat iyaya-a Niyo so Allah go so

الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿٥١﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٥٢﴾

إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ أَهْلَ النَّاسِ وَيَأْتِ
بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا ﴿٥٣﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا
بَصِيرًا ﴿٥٤﴾

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ
شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ
وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ
أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
وَإِنْ تَلَوْا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٥٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَمِئُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

Sogo Iyan, go so Kitab a so Initoron Niyan ko Sogo Iyan go so Kitab a so Initoron Niyan gowani. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan, go so Alongan a Maori, na Sabunar a Miyadadag sa Kada-dag a Mawatan.

137. Mata-an! A so Miyamar-tiyaya, oriyen niyan na Miyaman-gongkir, oriyen niyan na Miyamaratiyaya, oriyen niyan na Miyamangongkir, oriyen niyan na Piyakaoshor iran so Kaongkir, na di Patot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Nggona-na-owa sa lalan.

138. Puphanotholangka ko man-ga Monapik a Mata-an! A adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus:-

139. A siran na Pukhowa-an nir-an so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a inilubi ran ko Miya-maratiyaya: Ba iran Pushinganina si-i kiran noto so Munang? Na Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon.

140. Na Sabunar a Initoron Ni-yan rukano ko Kitab, a amai ka Manug iyo so manga Ayat o Allah a Phagongkirun Sukaniyan go gi-i Shomanun, na di Kano Pagontod ko obai ran taman sa di siran to-mupas ko Bitiyara a salakao ruka-

وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ
وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وُرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
بَعِيدًا ﴿١٣٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ
كَفَرُوا ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ يَغْفِرْ
لَهُمْ وَلَا يَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿١٣٨﴾

بَشِيرَ الْمُتَّقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٩﴾

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ
فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ
ءَايَاتَ اللَّهِ يَكْفُرُهَا وَيَسْتَهْزِئُهَا فَلَا تَقْعُدُوا
مَعَهُمْ حَتَّى تَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَرِيبٍ إِنَّكُمْ إِذَا
مِثْلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُتَّقِينَ

niyan: Mata-an! A sukano na sa maoto na ishan niran. Mata-an! A so Allah na Thimo-on Niyan so manga Monapik go so manga Kapir- si-i ko Naraka Jahannam lan-gon:-

141. Siran na dadara-an Kano iran: Na o adun a Mambagiyan Niyo a Da-ag a pho-on ko Allah, na Tharo-on niran: A ba kami Niyo di manga pud?- Na o adun a mambagiyan o da Pamaratiyaya a Kapakataban, na Tharo-on niran: A ba ami Sukano da Mapakapugus, go ba ami Sukano da Malinding ko Miyamaratiyaya? Na so Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan A Qiyamah. Na da dun a isung-gai o Allah ko da Pamaratiyaya ko Miyamaratiyaya a okit.

142. Mata-an! A so manga Monapik- na Pulimpangun niran so Allah, a Sukaniyan i Mbadal ko Limpangan niran: Igira-a Tominindug siran ko Sambayang, na Tominindug siran a Khibobokulun, Maki-ilaila-in siran ko manga Manosiya, sa di iran Tataduman so Allah inonta so maito;

143. Ma-a alangalang siran ko pagulutan noto- da siran ko siranaya (a Miyamaratiyaya) go da siran ko siran noto (a manga Kapir). Na sa dun sa Dadagun o Allah,- na Dingka dun mito-on sa lalan.

وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤١﴾

الَّذِينَ يَمُرُّونَ صَوْتَكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ
كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ
تَسْتَحِذُوا عَلَيْنَا وَتَمْنَعُوا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
فَإِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ
اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤٢﴾

إِنَّ الْمُتَفِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ
خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا
كُتُوبًا يُرَاءُونَ وَالنَّاسُ لَا يَذْكُرُونَ
اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٣﴾

مُذَبِّحِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى
هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ
سَبِيلًا ﴿١٤٤﴾

144. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo khowa-a so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a ilubi niyo ko Miyamaratiyaya: Ba niyo kabaya a sunggayan niyo so Allah sa Karina rukano a Mapayag?

145. Mata-an! A so manga Mon-apik na si-i ko Darpa a Pithamanan a mababa ko Naraka: Go Dingka siran ndun Mito-on sa Phanana-bang;-

146. Inonta so siran a Mithatao-bat, go Miphipiyapiya, go kipitan niran so (Kitab o) Allah, go Tiyola-bos iran so okit iran ko Kapaginu-tao a ruk o Allah: Na siran man i pud o Miyamaratiyaya. Na mbugan ndun o Allah so Miyamaratiyaya sa Balas a Mala.

147. Di Punggolaola-an o Allah i ba Kano Niyan siksa-a, o Panalamat Kano go Maratiyaya Kano: Ka aya butad o Allah na Masalamatun, a Mata-o.

148. Di Khabaya-an o Allah so kipakatanogun ko Marata a Katharo, inonta so tao a Kiyasalimbotan; ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Mata-o.

149. O payaga Niyo so Mapiya o di na paguma-an Niyo sukaniyan o di na Muma-ap Kano ko Marata, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Mama-apun, a Phakagaga.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ
تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾

إِنَّ الْمُنٰفِقِينَ فِي الدَّرَجَةِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ
وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا
بِاللّٰهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلّٰهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ
الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللّٰهُ
الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ
وَءَامَنْتُمْ وَكَانَ اللّٰهُ شَٰكِرًا
عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

* لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوٓءِ مِنَ الْقَوْلِ
إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾

إِنْ تَبَدُّوا خَيْرًا أَوْ خَفَوْهُ أَوْ تَعَاوٰنَ سُوٓءٍ
فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

150. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, go kabaya iran a Pakambidan niran so Allah go so manga Sogo Iyan, go gi-i ran Tharo-on: A Pamaratiyaya-an nami so saba-ad go o Ongkirun nami so saba-ad: Go kabaya iran a Makamba-al siran ko Pagulutan noto sa okit,-

151. Siran man na siran so da Pamaratiyaya a titho; na Pithiyagar-an Nami so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

152. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan go da-a inibida iran a isa bo ko siran noto (a manga Rasul), na siran man na imbugai Niyan kiran ndun so manga Balas kiran: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalaimo-on.

153. Phangunin Ruka (Ya Muhammad) o Tiyoronan ko Kitab a Pakatoronan Ka siran sa Kitab a pho-on ko Langit: Na Sabunar a Piyanguni ran ko Musa so Mala a di giyoto, sa Pitharo iran: A Paki-ilain Ka rukami so Allah sa Mapayag, na Piyolang siran o Luthi sabap ko Kiyandarowaka iran. Ori-yan niyan na kinowa iran so Sapi (a katohanan) ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina; na Pima-ap Ami kiran noto; go bigan Nami so Musa sa Karina a Marayag.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُتَّخَذُوا بَيْنَ ذَلِكَ
سَبِيلًا ﴿٥٠﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِمًّا ﴿٥١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ
يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿٥٢﴾

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنِزَلَ عَلَيْهِمْ
كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ
مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ
الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ
ذَلِكَ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾

154. Go ini Poro Ami ko Kapor-
owan niran so Palao sabap ko Ki-
nindiya-di-in kiran; go Pitharo Ami
kiran: A solud kano ko Pinto (o
Baital Muqaddas) sa Pangangalim-
baba-an kano; go Pitharo Ami kir-
an: A di kano Phumalawani ko
Alongan a Sapto. Na kominowa
Kami kiran sa diyandi a Mapunud.

155. Na (Pimorka-an Nami siran)
sabap ko Kiyabarungkasa iran ko
diyandi iran; go so Kiyaongkira iran
ko manga Ayat o Allah; go so
Kiyabonowa iran ko manga Nabi
sa di ontol; go so Kiyatharowa iran:
Sa so manga poso ami na Mapupu-
no;- kuna, ka Piyatri o Allah suka-
niyan sabap ko Kiya-ongkir iran, ka
da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar
ko maito;-

156. Go sabap ko Kiya-ongkir
iran; go so Kiyatharowa iran ko
Maryam ko tumpo a Mala;

157. Go so katharo iran: sa Mata-
an! A Sukami na miyapatai ami so
Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a
sogo o Allah;- a da iran Mapatai,
go da iran Masola Sukaniyan, oga-
id na Piyakalingo siran. na Mata-an! A
siran a da-on Pagayonayon na
miyatago siran ndun ko Anganan-
gan Rukaniyan, da-a katawi ran
non a rowar sa Kaonot sa arangan,
ka Mata-tangkud a da iran Mabono
Sukaniyan:-

وَرَفَعْنَا قُرْقَنَهُمُ الطُّورَ بِمِشْقَاهُمْ وَقُلْنَا لَهُمْ
ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا
عَلِيمًا ﴿١٥٤﴾

فِيمَا أَنْصَرْنَاهُمْ مِنْ ثَمَادٍ كُفِرَ بِهِ بِعَايَةِ اللَّهِ
وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا
غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ نَهْنَأُ
عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ اللَّهِ وَمَاقَتَلُوهُ وَمَاصَلَبُوهُ وَلَكِنْ
شَكَّيْنَاهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ
مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
وَمَاقَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾

158. Kuna, ka ini Poro Sukani-
yan o Allah si-i ko Hadapan Niyan;
ka aya butad o Allah na Mabagur, a
Maongangun;-

159. Go da (a isa bo) ko Tiyo-
nonan ko Kitab a ba-on ndi Para-
tiyaya ko da Niyan pun Kapatai; go
sa Alongan a Qiyamah na mabaloi
kiran a Saksi;-

160. Na sabap ko da Kapaginon-
tolan o siran a manga Yahodi na
Kiyaram Ami kiran so manga Pi-
piya a Kiyalal kiran;- go sabap ko
Kiyapangalang iran ko lalan o Al-
lah sa Madakul;-

161. Go so Kapuphakaya iran ko
Kapuriba, a Sabunar a ini Sapar
kiran noto; go so Kaphagaraba iran
ko manga Tamok o manga Mano-
siya sa di ontol;- na Pithiyagaran
Nami so da kiran Pamaratiyaya sa
siksa a Malipudus.

162. Ogaid na so Mithatakna ko
Kata-o a pud kiran, go so Miyamar-
atiyaya, na Paparatiyaya-an niran
so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya
Muhammad) go so Initoron ko
Miya-ona an Ka: Go Ipuphamayan-
dug iran so Sambyang go Puthona-
in niran so Zakat go Paparatiyaya-
an niran so Allah go so Alongan a
Maori: Na siran man na Mbugan
Nami siran ndun sa Balas a Mala.

بَلِّغْهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٢٥٨﴾

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِهِ قَبْلَ
مَوْتِهِمْ وَلَوْ أَنَّ الْقِيَمَةَ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا ﴿٢٥٩﴾

فَيُظْلَمُونَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
طَيِّبَاتٍ أَجَلَتْ لَهُمْ وَبَصَدَهُمْ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ كَبِيرًا ﴿٢٦٠﴾

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ
أَمْوَالُ النَّاسِ بِالْبُطْلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٦١﴾

لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٦٢﴾

163. Mata-an! A Sukami na Inilahaman Nami Suka (Ya Muhammad), sa lagid o Kiyailahami Ami ko Nuh go so manga Nabi ko Miyariyan Niyan: Go Inilahaman Nami so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so Mba-wata-an Niyan, go so Isa, go so Ayyub, go so Yunus, go so Haroun, go so Sulaiman, go inibugai Ami ko Dawood so Zaboora.

164. Go (Somiyogo Kami sa) manga Sogo a andang a Miyapanothol Ami Siran Ruka gowani; go manga Sogo a da-a Mi Siran Ruka Mapanothol;- na Inimbitiyara-i o Allah so Musa sa Samporna a Kambitiyara-i;-

165. Manga Sogo a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaik-tiyar, ka-an nda-a khabalo i a Daowa omanga Manosiya, si-i ko Allah, ko oriyani o manga Sogo: Ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun.

166. Ogaid na so Allah na Shaksaksi-an Niyan so Initoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) a Initoron Niyan si-i ko Kata-o Niyan go so manga Malaikat na Shaksaksi-an Niran: Na Khasana-an so Allah a Saksi.

167. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya go Miyangalang siran ko lalan o Allah, Na Sabunar a

﴿ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ
وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ
وَهَارُونَ وَمُوسَى وَآدَمَ إِنَّكَ أَنْتَ ذُرِّيُّونا ﴾

﴿ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ
وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ
مُوسَى تَكْلِيمًا ﴾

﴿ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴾

﴿ لَئِنْ لَمْ يَشْهَدُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ أَنْزَلْنَاهُ
وَالْمَلَائِكَةُ شَاهِدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ
شَهِيدًا ﴾

﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴾

Miyadadag siran, sa Kadadag a Mawatan.

168. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya go da Pamaginontolan,-na da Mapatot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Torowa sa lalan-

169. Inonta so lalan ko Naraka Jahannam, sa kakal siran non sa dayon sa dayon. Na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

170. Hai manga Manosiya! Sabunar a Minitalingoma rukano o Sogo so Bunar a pho-on ko Kadnan niyo: Na Paratiyaya-a Niyo: Ka aya rukano Mapiya. Na o di niyo Paratiyaya-a, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa: Ka aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

171. Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkili so Agama niyo: Go da-a Putharowa niyo Makapan-tag ko Allah a rowar ko Bunar. So Al-Masih Isa a Wata o Maryam na matag Sogo o Allah, go Katharo Iyan, na initumo Niyan ko Maryam, go Niyawa a pho-on Rukaniyan: Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan. Na di Niyo Putharowa a tulo (a Tohan): Gunuki niyo: Ka aya rukano Mapiya: So Allah na aya bo Tohan a Isa Isa: Mawatan non o ba-adun a mabaloi a Wata Iyan. Ruk Iyan so shisi-i ko

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَهُمُ الرُّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَتَأْمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أُلْقِيَتْهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَتَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَحْدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾

manga Langit go so shisi-i ko Lopa.
Na Kiyasana-an so Allah a Sasar-
igan.

172. Di dun iphunama o Al-Ma-
sih a kababaloi Niyan a Oripun o
Allah, go di iphunama o manga
Malaikat a manga dadasug. Ka sa
dun sa Ipunama niyan so Kao-or-
ipun niron o Allah go Mumarata-
bat,- na timo-on Niyan siran ndun
si-i ko Hadapan Niyan langon.

173. Na so puman so Miyamar-
atiyaya go Pinggalubuk iran so
manga Pipiya, na ithoman Niyan
Kiran sa Tarotop so manga Balas
Kiran,- go omanan Niyan Siran ko
Kakaya-an Niyan. Na so puman so
Minanama go Mimamaratabat, na
shiksa-an Niyan siran sa siksa a
Malipudus; go da-a Mato-on niran
a bagiyan niran a salakao ko Allah,
a Panarigan go da-a Phananabang.

174. Hai manga Manosiya! Sabu-
nar a adun a Miyakaoma Rukano a
Karina a pho-on ko Kadnan Niyo:
Go Piyakatoronan Nami Sukano sa
Sindao a Maliwanag.

175. Na so puman so Miyamar-
atiyaya ko Allah, go Tikhus iran
non,-na Pakasoludun Niyan siran
ndun ko Limo a pho-on Rukaniyan
go Kakaya-an, go Thoro-on Niyan
siran si-i Rukaniyan ko lalan a Ma-
titho.

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا
لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ
يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِي وَسَخِرْ
مَسِيحُكُمْهُ إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾

قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيَوْمَئِذٍ أُجُورُهُمْ يُزِيدُهُمْ مِنْ
فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا
وَأَسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كُتُبًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾

قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ
فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَتِهِ وَفَضْلِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٧٥﴾

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapantag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iyan, na adun a Babai niyan na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go sukaninyan (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iyan: Na amai ka dow a Babai, na bagiyan niyan so dow ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magariari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dow a Babai. Pupha-karayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niyan.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ
 إِنْ أَمْرُو أَهْلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ
 فَلَهَا يَصْفُ مَاتَرِكٌ وَهُوَ فِي رُتْبَتِهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ
 لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّكْلَانِ
 وَمَاتَرِكٌ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً
 فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ أَنْ تَصِلُوا إِلَى اللَّهِ بِكُلِّ شَوْءٍ
 عَلَيْهِ

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamarat iyaya! To-manun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piyakai niyo ko Kapanganop ko kapagi-ikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipukhokom Iyan so kabaya Iyan.

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَتُوقُونَ أَنْ يُعْذِبَ أُولَئِكَ
 بِهِمْ أَلَا يَعْلَمُونَ إِلَّا مَا يَتْلُو عَلَيْهِمْ عَذْرُ
 مُجَلِّي الصَّيْدِ وَأَسْمَحُ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ
 يَخْتَصِمُ مَا يُرِيدُ

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Pundarowaka-i so manga Tanda o Allah, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os, go so Pumphamanong ko Walai a Paga-adatan, a Pumbabanog siran sa Riskhi a pho-on ko Kadnan niran go Kasosowat. Na amai ka makaipos kano (ko Kapagikram) na Panganop kano (o kabaya iyo), na o barukano makagawi so rarangit ko pagtao sa kiyalangi ran rukano ko Masjid Al-Haram ko kapakamba-al iyo sa rido. Na thatabanga kano ko mapiya, go so Kapananggila, go di kano Puthatabanga ko dosa go so Kapuriridowai: Go kalukun niyo so Allah: Ka Mata-an! A so Allah na mailot i kandadanug.

3. Hiyaaram rukano so (kakana ko) Miyatai (a da Masombali), go so rogo (a tomiyoga), go so Sapo o Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah; go so Miyapukul, go so Bintol, go so Miyaolog, go so Sinidong; go so Piyagudasan o Binatang a Mawarao, inonta so Miyasombali iyo (a riya-otan sa Niyawa), go so Siyombali makapantag ko manga Barahala, go so Kipurimarun niyo ko manga Azlam: Giyoto man na kapanongklid. Sa Alongan na-i na kiyada-an sa panginam so da Pamaratiyaya (ko kabinasa-a) ko Agama niyo: Na di niyo siran khalukun, na Sakun i kalukun niyo. Sa Alongan nai-na Tiyaarotop Akun ru-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَجْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ
وَلَا أَسْهُرَ الْحُرَامِ وَلَا أَيْهَدَى وَلَا الْكَلْبَةَ
وَلَا آمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِنْ
رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا
وَلَا يَجْرِمُكُمْ شَيْئًا قَوْمًا أَنْ صَدُّوا عَنْ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى
الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٥﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَمْثِلَةُ الْوَلَدِ وَلَحْمُ الْخَنَازِيرِ
وَمَا أَهْلَ لَيْعٍ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَفَقَةُ وَالْمَوْفُودَةُ
وَالْمُتَرَدِّدَةُ وَالنَّطِيجَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ
إِلَّا مَا دَكَّنِيكُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ
تَسْتَفْسِحُوا بِالْأَرْبَعِ لَكُمْ فَنُقِ الْيَوْمَ يَتَس
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ
وَاحْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا
فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ
لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

kano so okit iyo ko Kapaginutao, go Siyamporna Akun rukano so Limo Akun; go pinili Akun rukano so Islam a Agama (a okit ko Kapaginutao). Na sa tao a kasungutan ko Ongos, a kuna a ba mithibaba ndosa, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

4. Ipagisha iran Rka o antona-a i piyakai kiran. Tharowangka: A piyakai rukano so manga pipiya: Go so Minipangundao niyo ko Puphamakapali a bababusun niyo a Pukhipangundao niyo kiran so ini Pangundao rukano o Allah: Na kangkano ko miyadakup iran rukano, go aloya niyo ron so ngaran o Allah: Go kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapagitong.

5. Sa Alongan na-i na piyakai rukano so manga pipiya. Na so siyombali o siran a bigan ko Kitab na Halal rukano, go so siyombali iyo na Halal kiran; go (Piyakai rukano) so manga Bilangatao ko Miya maratiyaya a manga bai, go so manga bilangatao ko manga bai ko siran a bigan ko Kitab, ko miyona an niyo, - igira minibugai niyo-kiran so manga Mahar iran, sa tithe kano a miya mangaroma a kuna a ba kano Pushisina sa Mapayag, go kuna a ba kano pha-mangowa sa manga bolayoka ko Kashina a masolun. Na sa dun sa Khapir ko oriyan o Paratiyaya, na Sabunar a

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ
الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْخَوَاصِّ مُكَلِّفِينَ
تَعْلَمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا
أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا أَنَّمَا أَلْهِىَ
عَنِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ٥

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ حَلَلٌ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَلٌ لَهُمْ
وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُخْصِيْنَ غَيْرَ
مُسْتَفْحِينَ وَلَا مَخْذِيْ أَخْدَانٍ وَمَن يَكْفُرْ
بِآلَائِي مِّنْ فَدَحِيطُ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ٥

miyailang so galubuk iyan, go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud ko Miyangalologi (a manga tao ko Naraka).

6. Hai so Miyamaratiyaya! Igira ithindug iyo so Sambayang, na onabi niyo so manga Paras iyo, go so manga lima niyo taman ko manga siko; go sapowa niyo so manga Olo niyo; go (onabi niyo) so manga ai niyo taman ko dowa boko a ai. Na amai ka madidiyonob kano, na Phaigo kano. Na o Pukhakasakit kano, o di na kapantagan kano sa lakawan, o di na miyakaoma so isa rukano a pho-on ko diyamban, o di na minipurorada iyo so manga Babai, go da-a khato-on niyo a ig, na thayamom kano sa botha a Soti, na sapowa niyo ron so manga Paras iyo, go so manga Lima niyo. Kuna a ba kabaya o Allah i ba kano Niyan sunggai sa marugun, na ogaid na aya kabaya Iyan na-an kano Niyan Masoti, go a Niyan Matarotop so Limo iyan rukano, ka-an kano Makapanalamat.

7. Na Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so diyandi Iyan, a so ini diyandi Iyan rukano, gowani ko Tharo-on niyo: A Piyamakinug Ami go Inonotan nami: Na kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub (a manga pamikiran).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى
الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ
إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ
جُنُبًا فَأَطْفِئُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى
سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ
وَأَيْدِيَكُمْ مِنْهُ مَا يَرِيذُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥﴾

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ
الَّذِي وَافَقْتُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا وَأَتُّوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ يَدَاتُ
الضُّدُورِ ﴿٥﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Mba-loi kano a Khipamamayandug ko (manga kabunar o) Allah, a manga saksi kano ko Kapaginontolan, na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao ko di niyo Kapakapaginontolan. Paginontolan kano: Ka giyoto i lubi a marani ko Kapan-gongonotan: Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaolan.

9. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a adun a bagiyan niran a Ma-ap go Balas a lubi a Mala.

10. Na so da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko mapamikir o pagtao a Pagolangun niran rukano so manga barokan niran, na inurun Niyan rukano so manga barokan niran: Go kalukun niyo so Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamara-tiyaya.

12. Na Sabunsabunar a inumbalan o Allah so diyandi ko manga Moriyatao o Israil, go Piyakatindugan Nami siran sa sapolo a go dowan

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ
شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَتَانُ قَوْمٍ عَلَى الْآخَرِ لَوْ أَنَّ قَوْمًا هُوَ أَقْرَبُ
لِلشَّقْوَى وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ لَا يَسْطُرُونَ
إِلَيْكُمْ أُنْذِرْتُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٨﴾

﴿٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
وَعَسْنَا مِنْهُمْ اثْنَتَيْ عَشَرَ لَقِيماً

Nakoda. Na Pitharo o Allah: A Mata-an! A Sakun na babid iyo: Na Ibut ka o Pamayandugun niyo so Sambayang, go tona-in niyo so Zakat, go Paratiyaya-an niyo so manga Sogo Akun, go babidun niyo Siran, go Pagotangan niyo so Allah sa otang a mapiya, na Mata-an a lalasun Ko rukano dun so manga dosa niyo, go Mata-an a pakasoludun Ko sukano dun ko manga Sor-ga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig; na sa dun sa Mongkir rukano, ko oriyen noto, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

13. Na sabap ko kiyabarungkasa iran ko diyandi kiran, na Pimorkaan Nami siran, go biyaloi Ami so manga poso iran a manga tutugas: Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan, go Piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran; na di khada a Kapukhatokawingka ko Kandon-siyan a puphakapo-on kiran-inonta so maito kiran-na Puma-apingka siran, go Dapayangka: Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiyapiya.

14. Na sabap sa siran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian, na inumba-alan Nami so diyandi kiran, na piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran: Na Inadun Nami kiran so rido go so rarangit sa taman ko

وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَرْتُمْ أَوْهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٣﴾

فَبِمَا نَقِضْتُمْ مَا بَيْنَكُمْ لَعُنَّكُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلِيلًا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِبَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْلَفْ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِنْهُمُ مَقَسًا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Alongan a Qiyamah. Na Phanotho-
lun kiran ndun o Allah so siyowa
iran.

15. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sa-
bunar a miyakaoma rukano so Sogo
Ami, a Puphagosai rukano ko ma-
dakul ko piyaguma iyo ko Kitab, go
adun a pulupasun niyan a madakul;
Sabunar a adun a Miyakaoma ru-
kano a pho-on ko Allah a Sindao a
go Kitab a Miyakaosai (a giya Qur-
an naya),-

16. Puthoro-on o Allah sa sabap
ro-o so tao a komidug ko Kasoso-
wat Iyan, ko manga okit ko Kali-
lintad, go Puphakatogalinun Niyan
siran pho-on ko manga lilibotung,
si-i ko Maliwanag,- sabap sa idin
Niyan, go Puthoro-on Niyan siran
ko okit a Ontol.

17. Sabunsabunar a Miyakapir
so siran a Pitharo iran: A Mata-
an! A so Allah na so dun so Al-
Massih a Wata o Maryam. Tharo-
wangka: Na ba-adun a tao a adun a
Mapukhapa-ar iyan ko Allah a mai-
to bo, amai ka kabaya Iyan a bina-
sa-an Niyan so Al-Massih a Wata o
Maryam, go so Ina Iyan, go so tao
ko Lopa sa kalangolangowan ni-
yan? Na ruk o Allah so Kapa-ar
ko manga Langit a go so Lopa, go
so nganin a pagulutan a dowa oto.
Puphangadun sa sadun sa kabaya
Iyan. Na so Allah na so langowan
taman na Gaos Iyan.

وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿١٥﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ
رُسُلُنَا يَتْلُونَ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ
وَيَعْلَمُونَ كَثِيرًا قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ
اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٦﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ
سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٧﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ
يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ
يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَنْبَغُهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

18. Na Pitharo o manga Yahodi go so manga Christian: A sukami na manga Wata o Allah, go Pukhaka-babaya-an Niyan. Tharowangka: Ino kano Niyan shiksa-a sabap ko manga Dosa niyo? Kuna, ka sukano na Manosiya,- a pud ko Inadun Niyan: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowan: Go Sukaniyan ikhandodan.

19. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sabunar a Miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano (ko bitikan o Agama) ko kiyarintas o manga Sogo, ka oba niyo Matharo: I da-a Miyakaoma rukami a Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamakaiktiyar: Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

20. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani ko porotan kano Niyan sa manga Nabi, go biyaloi kano Niyan a manga Dato, go ini bugai Niyan rukano so da-a bigan Niyan non a isa bo ko manga Ka-adun.

21. Hai pagtao Akun! Solud kano (sa Baital Moqaddas a) lopa

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبُّونَهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ
بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ
لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا
مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ
بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَنْقُورُ أَذْكُرُوا
نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ
وَجَعَلَ لَكُم مِّلُوكًا وَءَاتَاكُمْ مَّا تَرْتُوبُونَ
أَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

يَنْقُورُوا أَذْكُرُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي

a Soti a so tiyangkud o Allah a ruk iyo, go di kano pumbashowi ko manga talikhodan niyo, ka makaka-soi kano a Miyangalologi.

22. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A adun a matatago-on a pagtao a Puphamamundug: Go Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud taman sa di siran non mawa: Na o awa siran non, na Mata-an! A sukami na phamanolud kami ron.

23. Pitharo o dowa Mama a pud ko siran a ma-alukun (ko Allah) a ini Kalimo siran o Allah: Soludi niyo siran ko Pinto: Ka o solud kano ron, na Mata-an! A sukano i Phamakada-ag; go so bo so Allah i sarigi niyo o sukano na Mapapar-atiyaya kano.

24. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud, sa dayon sa kakakaduni ran non, na lalakao Ka, Suka a go so Kadnan Ka, na Pakimbonowai Kano (kiran), ka Mata-an! A sukami na si-i kami dun kakadun.

25. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun a rowar ko ginawa Ko a go so Pagari Ko: Na Pakashung-gaya-a Kamingka a go so pagtao a manga songklid!

كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ
أَذْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٥١﴾

قَالُوا يَمْوَسَّىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ
وَأَنَّا لَنَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٥٢﴾

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنعَمَ اللَّهُ
عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ
فَأَنكُمُ عَلَيْهِمْ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا
إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

قَالُوا يَمْوَسَّىٰ إِنَّ لَنَ دَخَلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا
فِيهَا فَادْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقُلِ لَّا
إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٥٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي
فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ﴿٥٥﴾

26. Pitharo (o Allah): Na Mata-an a sukaniyan na inisapar kiran sa pat polo ragon: Na Pukhata-ata-ap siran ko Lopa: Na Dingka Pumboko-on so pagtao a manga songklid.

27. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko dow a Wata o Adam si-i ko bunar; gowani a Khorban siran sa Korban: Na tiyarima so pho-on ko isa sa dow a oto, na da tarima-a so pho-on ko pud iyan. Na Pitharo (o Qabil): A Mbono-on ko Suka dun. Pitharo (o Habil): A aya bo a Tharima-an o Allah na so pho-on ko Miyamangongonotan (ko Allah);

28. Ibut o Olangangka rakun a barokan ka, ka Mbono-on na kongka, o ba ko ruka Olanga a barokan nakun sa ba ko suka bonowa: Ka Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

29. Mata-an! A sakun na tomo-on ko a mikholokog ka so Dosa ko, go so Dosangka, na mabaloi ka a pud ko manga tao ko Naraka, ka giyoto i balas ko da Pamaginontolan.

30. Na ini Pangoyaton o napso niyan a Kiyabonowa niyan ko Pagari niyan: Na Biyono iyan, na miyabaloi a pud ko Miyangalologi.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيَهُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا تَأْسَ عَلَى الْفُقَرَاءِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

﴿٢٧﴾ وَأَتَىٰ عَلَيْهِمْ بَابُ أَبِي آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٨﴾

لَنْ نَسْطِرَ إِلَىٰ يَدِكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطِ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبْوَأَيَايَ نِي وَأَتُوبُكَ فَتَكُونَ مِن أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣١﴾

31. Na Somiyogo so Allah sa Kakowak, a mangokai ko Lopa, ka phaki-ilai niyan non o andamanaya i katamboni niyan ko Bangkai i Pagari niyan. Pitharo i Qabil: Hai dowan dowan Nako! Ino ko da magaga a mabaloi ako a lagid angkai a Kakowak, a katambonan ko so Bangkai o Pagari ko? Na mimbaloi a pud ko Miyamakashundit.

32. Sabap sa makapantag ro-o na tiyangkud ami ko manga moriyatao o Isra-il a mata-an naya a sadun sa mono ko tao (ginawa) a da Pamono sa tao, o di na da paminasa ko lopa na lagid o ba niyan Biyono so manga Manosiya langon: Na sa dun sa kasabapan sa Kaoyag o tao, na lagid o ba-on mini-sabap a Kiyaoyag o manga Manosiya langon. Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo Ami so manga rarayag a karina, oriyen niyan na Mata-an! A madakul kiran ko oriyen noto a titho a Mimamalawani ko Lopa.

33. Aya dun a imbadal ko siran a romido ko Allah a go so Sogo Iyan, go manamar nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa: Na so Kapamonowa kiran, o di na so Kasola-a kiran, o di na so kapamotoli ko manga barokan niran go so manga ai ran sa di makapagonod, o di na so kitaogun kiran ko Lopa: Goyoto man i bagiyen niran a Kahina-an sa Doniya, go adun a bagiyen niran sa Akhirat a siksa a Mala;

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ
لِيُريَهُ كَيْفَ يُؤَرِّى سَوْءَ أَخِيهِ قَالَ
يُونُسَ لِمَ اصْجَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
الْغُرَابِ فَأُوَرِّى سَوْءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ
النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ
أَنَّهُمْ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ
فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ
جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نُوحُ
بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كَثِيرٌ مِنْهُمْ بَعْدَ
ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا
مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ جَزَاؤُهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

34. Inonta so siran a Mithaobat ko da niyo kiran pun kagaga-a (domakup): Na tangkuda niyo, a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

35. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Puloba-an niyo so Mipakarani niyo Ron, go Panagontaman kano ko lalan Niyan: Ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na apiya pun. Mata-an! A pakimbagiyan kiran so nganin a shisi-i ko Lopa langon, go dorogun a lagid iyan, ka-an niran noto miya-on (sa ginawa iran) pho-on ko siksa ko Alongan a Qiyamah, na di kiran Mata-rima. Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

37. Kabaya iran a kapaka-awa iran ko Naraka, na di siran non ndun mamaka-awa: Go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap.

38. Na so tukhao a Mama, go so tukhao a Babai, na Potoli niyo so manga barokan niran: Ka balas ko Pinggolaola iran, a danug a Thoma a pho-on ko Allah, ka so Allah na Mabagur, a Maongangun.

39. Na sa tao a Thaobat ko oriyan o kiyapakasalimbobot iyan, go phiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Phakataobatun Niyan; ka Mata-

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ أَنَّ لَهُمْ مَتَى الْأَرْضَ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهٖ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا لَهُمْ بِخُرُوجِهَا مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾

an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

40. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Shiksan Niyan so tao a kabaya Iyan, go Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

41. Hai Rasul! O ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakhapir: A siran na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami sa si-bo ko manga ngari iran na di Mapaparatiyaya so manga poso iran; go pud ko siran a manga Yahodi,- a Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag,- a ipuphamakinug iran so pagtao a salakao a da siran Ruka makasong. Na Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan (ko oriyan niyan): Gi-iran Tharo-on: A o mitalingoma rukano wa-i, na kupiti niyo sukaniyan, na o di rukano wa-i mitalingoma, na pagiktiyari niyo! Na sa dun sa kabaya o Allah a kadadag iyan, na da dun a Makhaparar Ka-on ko Allah a maito bo. Siran man so di kabaya o Allah o ba Niyan masoti so manga poso iran. Adun a bagiyan niran sa Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran sa Akhirat a siksa a Mala.

42. Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, manga bo-

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ
يُكَفِّرُونَ فِي الْكَفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
ءَامَنَّا بِأَقْوَامِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ
الَّذِينَ هَادُوا وَسَمِعُوا لِلْكَذِبِ
سَمْعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ
بِحَرْفٍ مِنَ الْكِتَابِ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ
وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ
فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ
قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا جِزْيٌ وَلَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ

sao sa Haram. Na o makaoma siran Ruka, na Kokomangka siran, o di na Talikhodingka siran. Na o Talikhodingka siran, na da dun a Mibinasa iran Ruka a maito bo. Na o Khokomangka (siran) na Kokomun Ka kiran so Ontol. Na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga o Ontol.

43. Na andamanaya i Kaphakikokom iran Ruka a shisi-i kiran so Taurat a matatago-on so Kokoman o Allah? Oriyan niyan na thalikhod siran bo ko oriyan noto; ka di siran Mapaparatiyaya.

44. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami so Taurat a katatagowan sa Torowan go Sindao: A Ipuphan-gokom Sukaniyan o manga Nabi, a so Mimbabayorantang (ko Allah), ko siran a manga Yahodi go (Ipu-phangokom o) manga Barasimba go so manga Olama (kiran): Sabap ko Piyakisiyap kiran a Kitab o Allah, go miyabaloi siran non a manga Saksi: Na di niyo khalukun so manga Manosiya, ka Sakun i kalukun niyo, go di niyo phamasa-an so manga Ayat Akun sa arga a maito. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga Kapir.

45. Na ini Paliyogat Ami kiran si-i ko Taurat: A Mata-an! A so Niyawa na (Kitsan sa) Niyawa, go so Mata na Mata, go so Ngirong na

لِلسُّخْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَآخِضْهُمْ بَيْنَهُمْ
أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ
يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَآخِضْهُمْ
بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٣﴾

وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ
التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ
بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا
أَسْتُخْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَحْشُرُوا النَّاسَ
وَأَحْشَوْنَ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَلِيلٍ
وَمَنْ لَمْ يُحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ

Ngirong, go so Tangila na Tangila, go so Ngipun na Ngipun, go so manga Pali na makapukhikitasa. Na sa tao a rundanun niyan (so Kitas) na giyoto na khilalas iyan ko Dosa; na sa tao a di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga salimbot.

46. Na Piyakatondog Ami ko manga rarad iran so Isa a Wata o Maryam, a Miyakatanto ko miyaona a Niyan a Taurat: Go ini bugai Ami Ron so Injil: A katatagowan sa Torowan go Sindao, go Miyakatanto ko Miyaona an Niyan a Taurat: Go Torowan go Undao a ruk o Miyamananggila.

47. Na Kokomun o Tiyoronan ko Injil so Initoron o Allah a madadalumon. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga songklid.

48. Na Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab ka-an Mapayag so Bunar, a Miyakatanto ko Miyaona an Niyan a Kitab, go miyakashaksi-on: Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, a makaliliyo ko Miyakatalingoma Ruka a Bunar. Oman i isa rukano na singgayan Nami sa Bitikan go okit. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano

وَالْأَذُنَ وَالْيَسَرَ بِاللِّسَنِ
وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ
فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا
أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٦﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ
الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٧﴾

وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ
وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٨﴾

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا
عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا
مِنْكُمْ شُرَعَةً وَمِنْهَا جُنَّةً وَأَوَّشَاءَ اللَّهُ
لِيَجْعَلَ لَكُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً وَلَٰكِن
لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَآءِ الْكَفْرِ فَاصْتَبِقُوا

Niyan ko okit a isa, na ogaid na (Piyakambidabida kano Niyan ka) angkano Niyan katupungi ko ini bugai Niyan rukano: Na Pagora-doradi niyo so manga pipiya. Na si-i bo ko Allah so khandodan niyo langon; na Phanotholun Niyan rukano so da niyo Pagayonayoni;

49. Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, go Iktiyaringka siran o ba Ka iran Mapokas ko saba-ad ko Initoron Ruka o Allah. Na o talikhod siran, na Tangkudangka a aya dun a kabaya o Allah na ishogat Iyan kiran so saba-ad ko manga Dosa iran. Na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a tithe a manga Songklid.

50. Ba so Kokoman ko masa a kada-a mulung i phuloloba-an niran? Go ba-adun a lawan o Allah sa kapiya i Kokoman ko pagtao a khitotomangkud?

51. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga Yahodi a go so manga Christian a manga Panarigan: So saba-ad kiran i manga Panarigan o saba-ad. Na sa dun sa pud rukano a somarig kiran na Mata-an! A sukaniyan na pud kiran. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

أَخْبَرْتُ إِلَى اللَّهِ مَرَجِعَكُمْ جَمِيعًا
فَيَنْتَظِمُ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٩﴾

وَأَن أَحْكُمُ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَخْذَرَهُمْ أَن يَقْتُولُوا عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِن كِبرَ مِنْ النَّاسِ لَفَيَسِفُونَ ﴿٥٠﴾

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنْ
اللَّهِ حُكْمًا الْقَوْمِ يُوقِنُونَ ﴿٥١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى
أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَمِنْكُمْ
فَإِنَّهُمْ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

52. Na Mailangka so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun-a puphamagapas siran kiran, a gi-i ran Tharo-on: A ipu-khaluk ami o ba kami masogat o Khisalimbago a Marugun. Na Matatangtud a so Allah na imbugai Niyan so Kapakada-ag, o di na Sogowan a pho-on ko Hadapan Niyan. Na mabaloi siran makapan-tag ko piyaguma iran ko manga ginawa iran a Mamakashundit.

53. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A ba siran naya so Inishapa iran ko Allah, so Pithamanan o manga Sapa iran sa Mata-an! A siran na pud iyo dun? Miya-ilang so manga galubuk iran, na miyabaloi siran a manga Logi.

54. Hai so Miyamaratiyaya! Sa dun sa mawa rukano ko Agama niyan, na shambiyen ndun o Allah sa pagtao a Pukhababaya-an Niyan siran go Pukhababaya-an niran Sukaniyan,- a Mangangalimbaba-an ko Miyamaratiyaya, a thutugas ko da-Pamaratiyaya, a Mananagontaman ko lalan o Allah, go da-a ikhaluk iran a Panginsoya o Puphangingsoya. Giyoto man so Gagao o Allah, A mibugai Niyan ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

55. Aya bo a Panarigan niyo na so Allah, go so Sogo Iyan, go so

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْتَرَعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا آيَةٌ فَقَسَى اللَّهُ أَنْ
يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى
مَا أَسْرَوْا فِي أَنْفُسِهِمْ تَدِيمِينَ ﴿٥٢﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهْلُوا الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ
جَهْدَ أَلْمَنِ هُمْ ءَاهُمْ لِمَعَكُمْ حَبِطَتِ أَعْمَالُهُمْ
فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ
فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ
 اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ

siran a Miyamaratiyaya,-a so Ipu-phamayandug iran so Sambayang go Puthona-in niran so Zakat, a siran na Puphuroroko.

56. Na sa dun sa Manarig ko Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-na Mata-an! A so Tampil ko Allah na siran i Phamakada-ag.

57. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so siran a kinowa iran so Agama niyo a kasandagan go gitagita a pud ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an niyo, go so da Pamaratiyaya, a manga Panarigan; go kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

58. Na igira-a ini Pananawag iyo so Sambayang, na balowin niran a kasandagan go kakayad; giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iyan.

59. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Ba adun a isisilid iyo rukami a rowar sa Kapaparatiyaya Ami ko Allah, a go so Initoron Rukami, go so Initoron gowani, Na Mata-an! A kadakulan rukano na manga Songklid?

60. Tharowangka: Ba Ko sukano Phanotholi sa marata a di giyoto a balas, si-i ko Hadapan o Allah? So tao a Pimorka-an sukaniyan o Allah, go Kiyàrarangitan Niyan, go

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
زَاكِيُونَ ﴿٥٥﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
فَأِنَّ جَنَّةَ اللَّهِ هُمْ الْمُقِيلُونَ ﴿٥٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَكُمْ هُزُوءًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءُ وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هَاضُمًا وَلَعِبًا
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَقِيمُونَ مِنَّا إِلَّا أَن
ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ
وَأَنَّا أَكْثَرُكُمْ قَسِيقُونَ ﴿٥٩﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَن
لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَوْسَ
وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا

biyaloi Niyan siran a manga Amo, go manga Baboi, go Miyangongo-notan ko Tagot,- siran man i tanto a marata ibutad, go miya-awatawat ko Ontol a lalan!

61. Na igira-a miyakaoma siran Rukano, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: A Sabunar a somiyolud siran a di Mapapara-tiyaya, go Sabunar a siran na lomi-niyo siran na maoto dun. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

62. Go Pukhailaingka a madakul kiran, a Puphamagarabaya ko Dosa, go so Kapumalawani, go so Kapukhana iran ko Haram. Na miyakaratarata dun so gi-i ran Nggolaola-an.

63. Ino kiran ndi shaparun o manga Barasimba go so manga Olama (kiran) so gi-i ran Katharowa ko Dosa, go so Kapukhana iran ko Haram? Miyakaratarata dun so Pushowa-an niran.

64. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Lima o Allah na Mapapatong. Na miyapatong so manga lima iran go Pimorka-an siran sabap ko Katharo iran. Kuna, ka so Mbala a Lima o Allah na Makapangongondaya: Pumbugai sa sadun sa kabaya Iyan. Na Mata-an a ba dun Puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on

وَأَصْلُ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ⑤

وَإِذَا جَاءَهُمْ قَوْلُ آلِهَتِهِمْ أَوْ قَوْلُ الْكَافِرِ
وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أََعْلَمُ بِمَا كَانُوا
يَكْمُرُونَ ⑥

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَسْرِعُونَ فِي الْأَثَرِ
وَالْعُدُونَ وَأَكْثُهُمُ السُّخْتُ لَيْسَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑦

لَوْلَا يَنْهَهُهُمْ الرَّاكِبُونَ وَالْأَخْبَارُ عَنْ
قَوْلِهِمُ الْأَثَرُ وَأَكْثُهُمُ السُّخْتُ لَيْسَ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ⑧

وَقَالَتِ الْيَهُودُ بَدَأَ اللَّهُ مَغْلُوبَةً غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وَلَعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُثْفِقُونَ
كَيْفَ يَشَاءُ وَلَنْ تَرْضَى عَنْهُمْ مَّا أَنْزَلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا
أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَسَعُونَ

ko Kadnan Ka sa Kapangakowala go kaongkir. Na inolog Ami kiran so rido go so Rarangit taman ko Alongan a Qiyamah. Na oman siran miyag sa Apoi ko Kapakipurido-wai, na Padungun sukaniyan o Allah; go mananamar siran nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so Puphamaminasa.

65. Na opama ka Mata-an! A so Tiyyoronan ko Kitab na Miyara-tiyaya siran go Miyananggila siran, na lalasun Nami kiran ndun so manga Dosa iran go Pakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga a Pakadarandang.

66. Na opama ka Mata-an! A siran na ini pamayandug iran so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron kiran a pho-on ko Kadnan niran, na Mata-an! A Maka-pangondaya siran Koman ko pho-on ko kaporowan niran, go so pho-on ko kababa-an o manga Ai ran. Adun a pud kiran a pagtao a Mo-ontol: Na madakul kiran a Mikhar-ata-rata a gi-i ran Nggolaola-an.

67. Hai Rasul! Sampa-in Ka so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka. Na Odingka Nggolaola-a, na Dangka misampai so Sogowan Niyan. Na so Allah na Lilindingun Ka Niyan ko manga Manosiya. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggo-nana-on so pagtao a da Pamara-tiyaya.

فِي الْأَرْضِ قِسَادًا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا
لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَا دَخَلَتْهُمْ جَهَنَّمُ النَّعِيرِ ﴿١٦﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِمَّنْهُمُ أُمَّةٌ
مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءٌ
مَا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

* يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ
رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

68. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Da-a kaputhindugan niyo a maito bo (ko Agama o Allah) taman sa di niyo Ipamayandug so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo. Na mata-an a ba dun puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka, sa Kapangakowala go Kaongkir. Na Dingka Pumboko-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

69. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go so manga Yahodi, Goso manga sabi-on^[1], go so manga Christian,- na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah, go so Alongan a Maori, go nggalubuk sa mapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko alongan a-Maori).

70. Sabunsabunar a inumba-alan Nami so diyandi ko manga Moriyatao o Israil go Siyogo-an Nami siran sa manga Sogo. Na oman ndun na Mitalingoma kiran o Sogo so di Khabaya-an o manga ginawa iran, na adun a isa ka Sagorompong (ko manga Rasul) a Piyakambo-khag iran, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niran.

71. Na aya tarima iran na da-a Phakambowat a tiyoba; na mimbotabungul siran; oriyan niyan na

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى
تُفِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ
مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغُونَ
وَالنَّصَارَى مِنْ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَعَمِلُوا صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى
أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا
يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

وَحَسِبُوا أَنَّا لَنَكُونُ مِنْهُمْ قَلِيلًا فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ
تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرًا

[1] siran so pagtao a malalamba siran ko okit iran ada-a miya tanto a agama iran a khaonota niran, go siran so pagtao a puzimba sa manga malaikat odina manga bito-on.

Piyakataobat siran o Allah; oriyen niyan na mimbota bungul siran so madakul kiran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggo-laola-an.

72. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Massih a Wata o Maryam. Na Pitharo o Al-Massih: Hai manga Moriyatao o Israil! Shimba-a niyo so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo. Mata-an naya! A sa dun sa Mumba-al sa Sakoto o Allah,-na Sabunar a Kiyaramon o Allah so Sorga, go darpa iyan so Naraka. Na da-a bagiyan o manga Darowaka a Phamakatabang.

73. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ikatulo ko tulo (a manga Tohan): Na da-a Tohan inonta so Tohan a Isa Isa. Na o di ran gunuki so gi-i ran Tharo-on, na khasogat dun so siran a da kiran Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

74. Ino siran ndi Puthaobat ko Allah, go siran non Panguni sa Map? A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

75. So Al-Massih a Wata o Maryam na matag Sogo; a andang a miya-ipos ko miya-ona an Niyan so manga Sogo. Na so Ina Iyan na Mangingimbunar. Aya butad Iran na Pukhan Siran ko Pangunungkun. Ilayangka o andamanaya i Kapu-

فَتَنَّهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ يَلْعَبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٥٢﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمِمَّنْ إِلَهُ إِلَّا إِلَهُ وَحِدٌ وَإِن لَّمْ يَسْتَفْهَمُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابُ الْيَوْمِ ﴿٥٣﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونََهُ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ انْظُرْ كَيْفَ بُيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ إِلَى نَتِيقُونَ ﴿٥٥﴾

phakarayaga Mi kiran ko manga Tanda; taros a Ilayangka o anda-manaya i Kaputhalikhod iran!

76. Tharowangka: Ino niyo Pushimba-a, a salakao ko Allah, so da-a Mipapa-ar iyan rukano a Kabinasa go Ompiya? Na so Allah,- na Sukan-nyan so Puphakanug. a Mata-o.

77. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkir-un ko Agama niyo so di Bunar, go di niyo Pagonoti so manga kabaya o pagtao a andang a Miyangadadadag gowani,- go Miyakadadag siran sa madakul, go Miyapokas siran ko Ontol a lalan.

78. Kiyamorka-an so da Pamaratiyaya ko manga Moriyatao o Israil, a Minggolalan ko Katharo o Dawood a go so Isa a Wata o Maryam: Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

79. Aya butad iran na da iran Thatapaosa-i so marata a Pinggolaola iran: Na Miyakaratarata dun so Pinggolaola iran.

80. Puphakailai Ka sa madakul a pud kiran a Puphanarig ko siran a da Pamaratiyaya. Na Mikharatarata dun so minibugai kiran o manga ginawa iran a ini Kararangit kiran o Allah, go si-i ko siksa na siran na Kakal siran non.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ
لَكُمْ صَرًا وَلَا تَنْفَعُكُمْ اللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ
الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِن قَبْلُ
وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ
مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَقُولُونَ الذِّينَ
كَفَرُوا لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

81. Opama ka Piyaratiyaya iran so Allah, go so Nabi, go so (Qur-an a) Initoron si-i rukaniyan, na di ran siran makowa a manga Panarigan, na ogaid na madakul kiran a manga Songklid.

82. Khatundo o Ka dun a tanto a mailot ko manga Manosiya i Kapakipuridowai ko Miyamaratiyaya so manga Yahodi go so siran a Miyamanakoto; go Khatundo o Ka dun a lubi a marani kiran i Kapakingginawai ko siran a Miyamaratiyaya so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A adun a pud kiran a manga Olama go manga Barasimba go Mata-an! A siran na di siran Phanakabor.

83. Go igira-a Miyanug iran so Initoron ko Rasul, na Mailaingka so manga mata iran a Purarayasan a «Lo,» sabap ko Kiyakilala-a iran ko Bunar: Sa gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na Soratun Kamingka a pud ko manga saksi;

84. Go andamanaya idi ami Kaparatiyaya-a ko Allah go so Miya-kaoma rukami a Bunar, a mai-inam ami a Kapakasoluda rukami o Kadnan nami (ko Sorga) a pud ko pagtao a manga Bilangatao?

85. Na ini balas kiran o Allah sabap ko Katharo iran so manga

وَلَوْ كَا نُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا هَؤُلَاءِ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨١﴾

﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ قَوْمًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ مِنْهُمْ قِيْسِيْمٌ وَرُحْبَانَا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾﴾

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَمْنَا فَكَتُبَنَّا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾﴾

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾﴾

فَأَنبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا أَجَنَّتْ تَجَرِّي مِنْ

Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o. Na giyoto man i balas ko Miphipiyapiya.

86. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na siran man i manga tao ko Somoshokhayao a Kadug.

87. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Kharama so manga pipiya a Kiyalal rukano o Allah, go di kano Pumalawani; Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so manga Malawani.

88. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah, a Halal a Mapiya; go Kalukun niyo so Allah, a so sukano na aya niyo Sukaniyan Paratiyaya-an.

89. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Kiyathibaba iyo Shapa: Na aya runding iyan, na so Kapakakana ko sapolo a manga Miskin, ko katangka-an ko Puphakikan niyo ko manga ta-alok rukano; o di na so Kapakanditara kiran; o di na Kapumaradika sa Oripun. Na sa tao a di ron phakaba-og, na Kaphowasa sa tulo Alongan. Giyoto man i runding o manga Sapa iyo igira Mishapa kano. Na siyapa niyo so manga Sapa iyo. Lagid aya a

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْزَنُوا طَيِّبَتْ مَا أَعْلَىٰ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٨﴾

وَكُلُوا مِن مَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

لَا يُوَخِّدُكُمْ اللَّهُ بِالْغُفْوِ أَنْتُمْ كُمْ وَلَكِنْ يُؤَخِّدُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّرتُكُمْ بِأَطْعَامٍ عَشْرَةَ مَسْكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا نطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كَسَوْتُهُمْ أَوْ تَحَوَّلَ مِنْكُمْ فَمَنْ لَمْ يُجِدْ فَمِصَامٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ كَفَرَةٌ أَنْتُمْ كُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ أَنْتُمْ كُمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

Kapuphagosaya rukano o Allah ko manga Ayat Iyan, ka-angkano Makapanalamat.

90. Hai so Miyamaratiyaya! Aya bo a (antap) o Pakaburug go so Kandarmut, go so manga Barahala, go so manga Kapurimar, na marshik,- ka pud ko galubuk o Shaitan: Na pakawatani niyo sukaniyan, ka-angkano Makada-ag.

91. Aya bo a ongaya o Shaitan na mitana iyan rukano so rido, go so Rarangit, si-i ko Pakaburug go so Kandarmut, go ka-alangan kano niyan ko Tadum ko Allah, go so Sambayang: Na una sukano ginukan niyo?

92. Go Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul, go Pagiktiyar kano: Na o talikhod kano, na tangkuda niyo a aya bo a Paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a Mapayag.

93. Da ko siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya i Dosa si-i ko Miyakan niran (gowani), igira-a Miyananggi-la siran, go Miyaratiyaya siran, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,- oriyan niyan na Miyananggila siran go Miyaratiyaya siran,- oriyan niyan na Miyananggila siran go Miphiyapiya siran. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphi-piyapiya.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ
وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ يُجَسُّ مِنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
الصَّلَاةِ قُلْ أَنتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا
فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا
ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Thiyoba-an kano dun o Allah si-i ko shai a pud ko Puphanganopun a pukhakawa sukaniyan o manga barokan niyo, go so manga Subat iyo, ka-an mapunto o Allah so tao a ma-aluk Rukaniyan a Masolun: Na sa dun sa Mumalawani ko oriyen noto, na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

95. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Mbonowa so Puphanganopun ko Kapagi-ikram iyo, Na sa dun sa Mono-on rukano a thibaba-an niyan, na aya khibayad iyan na so lagid o Miyapatai niyan ko manga Ayam, Khakokom sukaniyan o dowa a Maontol rukano; a Pamumugayan a ishampai sa Kaaba, o di na Kiparat a Pangunungkun o manga Miskin; o di na kabaloyanan noto a Kaphowasa: Ka-an niyan kata-ami so karata o Siyowa iyan. Pima-ap o Allah so miya-ipos: Na sa dun sa pharomanan niyan noto na indanugon o Allah. Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kandanug.

96. Kiyalal rukano so Kathogus ko Kalodan go so Pangunungkunon,- a Pagupur rukano a go so Puphulayalayag; na Kiyaram rukano so Kapanganop ko Kalopa-an ko Masa a Kapagi-ikram iyo. Na kalukun niyo so Allah, a so Ronkano Pulimoda.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسْتَوْذَرُونَ
مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَالُكُمْ
لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ ۚ فَمَنِ اعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ
وَأَن تَكُمُ حُرْمٌ وَمَن قَتَلَهُ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا
فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعِيمِ يُحْكَمُ بِهِ ذَوَا
عَدْلٍ مِنكُمْ هَذَا يَا بُلَغَ الْكُفْرِ ۖ أَذْكَرَ
طَعَامٌ مِّسْكِينَ أَوْ عَدْلٌ ذَٰلِكَ صَيًّا مَّا
لَيْدُوقٌ وَيَالِ أَمْرِهِ ۚ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ
وَمَن عَادَ فَيَنْتَقِمْ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

أَجَلٌ لَّكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا
لَّكُمْ وَلِلسَّيَارَةِ وَحُرْمٌ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ
مَا ذَمَّرْتُمُ حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

97. Biyaloi o Allah so Kaaba, a so Walai a Paga-adatan, a Makapamamayandug ko (Kapiya-an o) manga Manosiya, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os: Giyo-to man na-a niyo katokawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan,

98. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa, go Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

99. Da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan non). Na so Allah na katawan Niyan so Papayagun niyo a go so Pagu-uma-an niyo.

100. Tharowangka: A di magishan so marata a go so Mapiya, apiya i Kiyasowata Ruka o kadakul o marata; na kalukun niyo so Allah, hai manga papantas i Akal; ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

101. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Phagisha-an so nganinganin, a o Payaga rukano, na Makaringasa rukano. Na o aya Kiphagisha-an niyo ron na so Masa a Kiputhoronun ko Qur-an, na Khapayag rukano; na Pima-ap oto o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Matigur.

﴿ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِّلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقُلْتِدَ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ٩٧ ﴾

﴿ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ٩٨ ﴾

﴿ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ٩٩ ﴾

﴿ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأْتِ الْبِرَ الْأَلْبَابَ لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ١٠٠ ﴾

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَن شَيْءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَنسَوْهُ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْءَانُ تُبَدِّلُوهُ لَعَلَّكُمْ تَكْفُرُوا ١٠١ ﴾

102. Sabunar a ini isha oto o pagtao a miya-ona an niyo, oriyan niyan na miyabloi siran sa sabap ro-o a manga Kafir.

103. Da-a ini sunggai o Allah a Bahira: a giyo to so Ayam a pupo-tolan so tangila niyan igira mimba-wata sa madakul, go da a Saiba a giyoto so ayam a ipusunggai parabo ko manga barahalla, go da a Wasi-lah: a giyo to so ayam a oman bawata na babai, go da-a Ham: a giyoto so Mama a Pud ko Onta igira inimbawata a pho-on kombawa-ta-anian so madakul a Onta. na ogaid na siran a da Pamaratiyaya na iphagangkob iran ko Allah so kabokhag; na kadakulan kiran na da-a manga Sabot iyan.

104. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kokoman a) In-itoron o Allah; go si-i ko Sogo: Na Tharo-on niran: A kiyatarotopan kami o kupit a kiyato-onan nami ko manga lokus ami. Ati apiya aya butad o manga lokus iran na da-a manga Mulung iran a maito bo go di siran maka-o Ontol (ko bunar)?

105. Hai so Miyamaratiyaya! Siyapa niyo so manga ginawa niyo: Da-a khibinasa rukano o tao a Miyadadag o Matoro kano. Si-i kano bo phakandod ko Allah lan-gon: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكَ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِغَةٍ وَلَا وِصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَوْلَى الرَّسُولِ قَالُوا احْسِبْنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٠٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَمَنِ شَكَرَ بِمَا كُتِبَ لَهُ فَعَمَلُهُ

106. Hai so Miyamaratiyaya! Pa-kishaksi kano amai ka makarani ko isa rukano so Kapatai, ko masa a Kaputhanan.- sa dow a Katao a manga o Ontol a pud rukano, o di na dow a salakao a di rukano pud amai ka sukano na gi-i kano nda-dalakao ko Lopa, na miyasogat kano o khisogat a Kapatai. Runa niyo siran ko oriyan o Sambayang, na Shapa siran ko Allah: O ba kano shasangka sa (Tharo-on niran a:) Di ami aya iphamasa sa arga apiya mi tonganai: Go di ami Phaguma-an so kashaksi ko Allah: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko manga Bara-dosa!

107. Na o katokawi a Mata-an! A giya dow a oto na miyatangkud a Mindosa, na so dow a salakao i makatindug ko tindug a dow a oto,- a pud kosiran a kiyapatotan (ko Kathanan) a dow a madashug (o Miyatai): Na Shapa siran ko Allah: Sa Mata-an! a so kiyashaksi ami na bunar a di so kiyashaksi. iran a dow a, go da kami pamagoman: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko da Pamaginontolan!

108. Giyoto man i marani a kito-manun niran ko kashaksi si-i ko Kaontol iyan: O di na ikaluk iran so di Katarima o Kashapa (a dow a oto) ko oriyan o Kashapa iran (a manga Waris). Na kalukun niyo so

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا
حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ
اثنان ذوا عدلٍ مِنْكُمْ أَوْ اِخْرَاجَ مِنْ غَيْرِكُمْ
إِنْ أَنْتُمْ صَرَرْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصْبَحَكُمْ
مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ
الْصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ
لَا تَنْشَرِي بِهِ ثُمَّ وَلَوُ كَانَ ذَا قُرْبَى وَلَا
تَكُمُ شَهَادَةُ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَتَمِينَ ﴿٥٥﴾

فَإِنْ غَيْرَ عَلَى أَنْهُمَا اسْتَحَقَّ اِثْمًا فَاخْرَاجِ
يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ
الْأَوَّلَيْنِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ أَشْهَدُ نَحْنَا أَتَمُّ مِنْ
شَهِدَيْهِمَا وَمَا اعْتَدَبْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ
الْقَاطِلِينَ ﴿٥٦﴾

ذَلِكَ أَذَى أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا
أَوْ يَخْتَفُوا أَنْ تَرَدَّ أَيْمَنُ بَعْدَ ائْتَمَنِهِمْ وَانْقُؤَا
اللَّهُ وَاسْمَعُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥٧﴾

Allah, go Pamakinuga niyo: Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

109. Si-i ko Alongan a Kalimoda o Allah ko manga Rasul, na Tharonon Niyan: Antona-a i ini sumbag rukano (o pagtao Niyo)? Tharonon niran: A da-a Kata-o Ami: Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

110. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Taduminka so Limo Akun Ruka a go si Ina Aka, gowani ko Ibagur Akun Ruka so Niyawa Soti (a so Jibril) a Gi-ingka Mimbityara-i so manga Manosiya ko Saloyota go so Kiyakhasad Ka; go gowani ko Indao Akun ruka so kashorat go so Ongangun, go so Taurat go so Injil; go gowani ko Puphakamba-al Ka ko Lipao, sa lagid o bontal o Papanok, sabap sa idin Nakun, na Phagiyo-pun Ka oto, na gi-i mbaloi a Papanok sabap sa idin Nakun, go Pukhapiyangka so Bota, go so Pupanggalun, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Pukhaoyag Ka so Miyamatai, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Lindingun Nakun Suka ko manga Moriyatao o Israil gowani a Miyomangka kiran so manga Rarayag a Karina, na Pitharo o siran a da kiran Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa Balik Mata a Mapayag.

* يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ
الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَذْكُرُ
تَعْمَى عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَبْتَدُوكَ
بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ
تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي
فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي
وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ
تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

111. Go gowani na ini ilaham
Akun ko manga Hawari-in a Para-
tiyaya-a Ko niyo go so Sogo Akun:
Na Pitharo iran: A Miyaratiyaya
kami, na Shaksi Ingka a Mata-an!
A Sukami na Mimbabayorantang
(Ruka).

112. Gowani na Pitharo o manga
Hawari-on: Hai Isa a Wata o Mar-
yam! Ino Khagaga o Kadnan Ka a
Pakatoronan kami Niyan sa Dolang
a pho-on ko Kawang? Pitharo Iyan:
Kalukun niyo so Allah, o sukano na
Khipaparatiyaya.

113. Pitharo iran: A kabaya ami
a Makakan kami ron go thakna so
manga poso ami, go katokawan
nami a Sabunar a Pimata-anan Ka-
mingka; go mabaloi kami a pud ko
manga saksi.

114. Pitharo o Isa a Wata o
Maryam: Ya Allah! A Kadnan
Nami Pakatoroni Kamingka sa
Dolang, a pho-on ko Kawang, a
mabaloi Rukami a gi-i Khalamila-
miyan a ruk o miya-ona Rukami a
go so khaori Rukami go Tanda a
pho-on Ruka; go Riskhi-i Kaming-
ka, ka Suka i Taralbi a mapiya ko
Puphamugai sa Riskhi.

115. Pitharo o Allah: Mata-an! A
Sakun na Ithoron Nakun Rukano a
nan: Na sa dun sa Mongkir Rukano
ko oriyan noto, na Mata-an! A Sa-
kun na Shiksa-an Ko sukaniyan sa

وَإِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنِ آمِنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّنَا
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ
يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِّنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا لَنُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا
مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا
وَعَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُرِّئُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ
مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

Siksa a da-a Shiksa-an Ko ron a isa bo ko manga Ka-adun.

116. Na so masa a Tharo-on o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Bangka Pitharo ko manga Manosiya, a baloya Ko niyo a go si Ina a dow a Tohan a salakao ko Allah? Na Tharo-on Niyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Di Rakun Patot. O Sakun na Pitharo Akun noto, na Sabunar a katawan Ka Sukaniyan. Katawan Ka so shisi-i sa Ginawa Ko, na di Ko katawan so shisi-i sa Ginawangka. Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

117. Da-a Pitharo Akun kiran a rowar ko ini Sogo o Ka Rakun Sukaniyan: A giya Kashowasowata niyo ko Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo; na miyabaloi Ako kiran a saksi ko kashisi-i Akun kiran; na kagiya a tanganun na Kongka, na Suka bo i Makatotonggo kiran; ka Suka i Saksi ko langowan taman.

118. O Siksa-angka siran, na Mata-an! A siran na manga Oripun Ka: Na o Napi-ingka siran, na Mata-an! A Suka na Suka so Ma-bagur, a Maongangun.

119. Putharo-on o Allah: Giyaya so Alongan a Phakanggai a gona ko Miyamangimbunar so Kiyapangimbunar iran: Adun a bagiyang niran a manga Sorga, a Puphamangondas

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ
لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَّ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ
اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ
لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ
مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ
عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مِمَّا أُمِرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ
رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مِمَّا دُمْتُ
فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَلَهُمْ عَذَابُكَ وَإِنْ تَغْفِرَ لَهُمْ
فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

ko kababa-an niyan so manga Law-asaig,- Makakakal siran non sa day-on sa dayon: Miyasowat kiran so Allah, na Miyasowat siran non mambo: Giyoto man so Da-ag a Mala.

120. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, go so Madadalum ro-o; na Suka-niyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

Surah Al-An'Am-6

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

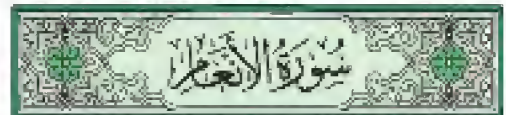
1. So Podi na ruk o Allah, a so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, go Miyadun ko manga Lilibotung a go so Sindao. Oriyan naya na siran a Miyamangongkir na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Lipao, oriyen niyan na diniyangka Iyan so Adiyal. Na so Adiyal na miyapunto si-i rukaniyan; oriyen naya na sukano na shasangka kano!

3. Go Sukaniyan so Allah (a Patot a Pushimba-an) si-i ko manga Langit go so Lopa. Katawan Niyan so isosolun niyo, go so ipapayag iyo, go katawan Niyan so gi-i niyo nggalubukun.

ذَٰلِكَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿١٢٠﴾

يَلَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا
وَأَجَلَ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمُرُّونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a Phakatalingoma kiran a Ayat a pud ko manga Ayat o Kadnan niran, a ba iran noto di tatalikhodi.

5. Na Sabunar a Piyakambokhag iran so Bunar ko Kiyapakaoma Ni-yan kiran: Na Phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko Piyamagompat iran Sukaniyan (a siksa).

6. Ba iran nda Mailai a madakul a bininasa Mi ko miyaona a niran a pagtao? A Piyakikhapa-ar Ami kiran ko Lopa, so da-a Mi rukano Phakikhapa-arun, go Biyotawanan Nami kiran so oran a Marugus, go biyaloi Ami so manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-an niran: Na bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, go Miyadun Kami ko oriyen niran sa pagtao a manga salakao.

7. Na opama ka Tiyoronan Nami Suka sa Kitab a matatago sa Kar-atas, go iran non minisukho so manga lima iran, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya o rowar sa Salamangka a Mapayag!

8. Na Pitharo iran: A ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat? Na o Tomiyoron Kami sa Malaikat, na minitaman ndun so khasowa, oriyen niyan na di kiran Maputha-ta-alik.

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ زَكِيَّةٌ مُبْلَغَةٌ
لَهُمْ لَوْ كَانُوا فَاعِلِينَ ﴿١﴾

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ
الْعَذَابُ أَلَمًا لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ أَتَوْا
مَتَّكِةً هُزِفَ الْأَرْضُ عَنْهُمْ فهُمْ
سَوَاءٌ أَلْهَمُوا أَمْ لَمْ يَلْهَمُوا لَكُمْ
وَأَرْسَلْنَا
السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ فِجْرًا فَاجْتَلَوْا
بَيْنَ يَدَيْهِمْ فَأَهْلَكْنَا الْكَافِرِينَ ﴿٣﴾

وَأَوْفَرْنَا عَلَيْهِمْ كُنُفُهُمْ
وَبَارَكْنَا عَلَيْهِمُ الْبُيُوتَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَٰذَا إِلَّا
سِحْرٌ
مُتَّبِعٌ ﴿٤﴾

وَقَالُوا لَا تَنْزِيلَ عَلَيْهِمْ
مَلَائِكَةٌ وَاتَّخَذُوا
لَهُمْ قُلُوبًا
لَا يَحْشُرُونَ ﴿٥﴾

9. Na opama ka baloya Mi so Sogo a Malaikat, na matatangkud a khabaloi Ami Sukaniyan a Mama, na Mata-an a ba Ami siran ndun kharimboti sa lagid o karirimboti kiran.

10. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka; na Kiyatangkalan so siran a Miyamagurug kiran o Piyamagompat iran (a siksa).

11. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa, na go niyo Pagilailaya oantona-a i Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamanaplis (ko Bunar).

12. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A ruk o Allah Tiyangkud Iyan ko Ginawa Niyan so Kapan-galimo. Pulimodun kano Niyan ndun ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka-a madadalumon. So siran a liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

13. Na ruk Iyan so nganin a miyakakadun ko Gagawi-i a go so Daondao; go Sukaniyan so Pupha-kanug; a Mata-o.

14. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a khakowa Ko a Panarigan, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa? A Sukaniyan i

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ الْجَعَلْنَاهُ رَجُلًا
وَلَلْبَشَرُ عَلَيْهِمْ مَا تَلِيْسُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلِ مِن قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ
كُتِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ
لِيَجْمَعَ كُمُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

﴿وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ﴿١٣﴾

قُلْ اعْبُدُوا اللَّهَ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا

Puphagupur na di Maphagupur.
Tharowangka: A Mata-an! A sakun
na inisogo Rakun a kabalo'i Akun a
Paganai a tao a Mimbayorantang
(ko Allah), na Dingka dun mbaloya
a Ginawangka a pud ko manga
Pananakoto.

15. Tharowangka: A Mata-an! A
sakun na ikhaluk Akun amai ka
sangka-an Ko so Kadnan Ko, so
siksa ko Alongan a lubi a Mala.

16. Sa dun sa pakalidasun ro-o sa
Alongan noto, na Sabunar a ini
Kalimo Sukaniyan (o Allah); ka
giyoto man so Da-ag a Mapayag.

17. Na o Sogati Ka o Alah sa
Morala, na da-a phakapokason a
rowar Rukaniyan; na o Sogati Ka
Niyan sa Mapiya, na Sukaniyan si-i
ko langowan taman na Gaos Iyan.

18. Go Sukaniyan so Phakagaga,
a Maka-o ombao ko manga Oripun
Niyan; go Sukaniyan so Maongan-
gun, a Kaip.

19. Tharowangka (Ya Muham-
mad): Antona-a shai i mala-a saksi?
Tharowangka: A so Allah a saksi
Rakun a go si-i rukano; go ini Ila-
ham Rakun angka-i a Qur-an, ka-
an Akun rukano aya Mipamaka-
iktiyar; a go sa dun sa raotun Ni-
yan. Ba Mata-an! a sukano na Push-
aksian niyo a Mata-an! A adun a
pud o Allah a manga Tohan a sal-

يُطْعَمُ قُلُوبَنَا إِنِّي أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ
أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٦﴾

مَنْ يَصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْنَاهُ وَذَلِكَ
الْقُورْأَتُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

وَإِنْ يَمَسُّنَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ
إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسُّنَّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

وَهُوَ الْغَايُ فَوقَ عِبَادِهِ وَهُوَ
الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٩﴾

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدُ بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ لَا تَذْكُرُ بِهِ وَمَنْ
بَلَغَ أَيْمَانَكُمْ تَشْهَدُونَ أَنْ مَعَ اللَّهِ إِلَهٌ آخَرُ
قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَحْدَهُ وَالَّذِي بَرَأَنِي
وَمَا تَشْكُرُونَ ﴿٢٠﴾

akao? Tharowangka: A di Ko Push-aksian! Tharowangka: A Mata-an! A Sukaniyan bo i Tohan a Isa Isa, go Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphanakoto niyo.

20. Na so Siran a ini bugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) lagid o kakililala a iran ko manga Wata iran. So liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

21. Na ba-adun a tao a lawan a salimbota a di so tao a Inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Salimbota.

22. Na si-i ko Alongan a Kalimoda Mi kiran langon: Oriyan niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: A anda so ini Pamanakoto niyo a siran na sukano a itutugo niyo (a manga sakotowa o Allah)?

23. Oriyan naya na da-a mabaloi a rason niran a rowar sa Katharowa iran: Sa Ibut ko Allah a Kadnan Nami, ka kuna a ba kami manga Pananakoto.

24. Pamimikiranangka! O Anda-manaya i Kapakapumbokhaga iran ko manga ginawa iran! Go mailang kiran so ini Pangangkob iran (ko Allah).

الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ يَتَرَفُّونَهُ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
أَتَشَاءُ هُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِعَاثِهِ إِنَّهُ لَا يَقُولُ إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾

وَقَوْمٌ خُشِعَتْ لَهُمْ جُمُوعُهُمْ قَوْلَ لَدِينٍ أَفْرَكُوا إِنِّ
شُرَكَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَمُونَ ﴿٢٢﴾

لَمْ يَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّوِيِّنَا
مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Na adun a pud kiran a Puphamakinugun Ka niyan; na Tiya-gowan Nami so manga poso iran sa manga pilus, ka-an niran noto di Khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga Tangila iran sa Kabungul; na apiya mailai ran so langowan o Tanda, na di ran noto Paratiyaya-an; taman sa igira a Miyakaoma siran Ruka, na Puphamawalun Ka iran; gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

26. Na siran na ipuphanapar iran Sukaniyan (a Qur-an), go Phagawa-tun niran Sukaniyan; na da-a Pukhabinasa-an niran a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

27. Na o Mailaingka so masa a Katarongkowa kiran ko Naraka! Na Matharo iran: A hai o ba tano bo Phakakasoya (ko Doniya)! Ka di tano Pakambokhagun so manga Ayat o Kadnan tano, go mabaloi tano a pud ko Miyamaratiyaya!

28. Kuna, ka Puphayag kiran so Piyaguma iran sa Paganai. Na o Pakakasoya siran, na Pagundodan niran ndun so ini Sapar kiran, ka Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

29. Na Pitharo iran: A da-a Kaoyagoyag a rowar ko Kaoya-

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يَقُولُ بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ
يَخْبِرُوكَ بِقَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا
أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٥﴾

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَعُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا بَلَيْسَ الَّذِي
كُنَّا نَعْبُدُ إِلَّا الْكَذِبُ إِنَّا نَكُونُ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

بَلْ يَدْعَاهُم مَّا كَانُوا يَخْفَوْنَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رَأَوْا
لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٨﴾

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

goyag tano ko Doniya, go di tano Pagoyagun (ko oriyen o Kapatai).

30. Na o Mailaingka so masa a Kapakatinduga kiran ko Hadapan o Kadnan niran! A Tharo-on Niyan: A ba ini di Bunar? Na Tharo-on niran: A ungkai no di, Ibut ko Kadnan nami (ka Bunar dun)! Tharo-on Niyan: Na Ta-ami niyo so siksa, sabap ko Kiya-ongkir iyo.

31. Sabunar a Miyalogi so siran a Piyakambokhag iran so Kimbaratuma-an ko Allah,- taman sa amai ka makaoma kiran so Bangkit a Mitalumba, na Matharo iran: A hai Miyakasundit tano! Sa kiyandarainon tano ko Doniya; a siran na ka-a awidan niran so manga dosa iran si-i ko manga likod iran; tanodan ka Miyakaratarata a ka-a awidi ran non.

32. Na da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag Katumbangan go Kabimbanan; na Mata-tangkud a so Ingud a Maori i taralbi a Mapiya, ko siran a Khipananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

33. Sabunar a katawan Nami a Mata-an naya! A Mapakapumboko Ka dun o Katharo iran: Na Mata-an! A siran na kuna a ba Ka iran di Bubunara: Na ogaid na so da Paminontolan na so manga Ayat o Allah na sasangka-an niran.

يَمْبَغُوثِينَ ﴿٣٠﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ ذُقُوا عَلٰی رَبِّعَمْرٍا قَالَ آلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلٰى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣١﴾

فَذَخِيرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ نَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا لَيْسَ رَبُّنَا عَلَىٰ مَا فَرَقْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْثَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٣٢﴾

وَمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَشْقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٣﴾

قَدْ عَلِمَ إِنَّهُ يَخْرُجُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يَكْذِبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بَعَلَّتْ أَفْئِدَةُ يَحْتَدُونَ ﴿٣٤﴾

34. Na Sabunsabunar a Piyakambokhag so manga Sogo ko Miyaona an Ka: Na Miphantang Siran ko Kiyapakambokhaga Kiran, go so Kiyaringasa-a Kiran, taman ko Kiyapakatalingoma Kiran o tabang Ami: Ka da-a Phakasambi ko manga Katharo o Allah. Na Sabunsabunar a adun a Miyakaoma Ruka ko manga Totholan ko manga Sogo.

35. Na o ba Ruka Minirugun so kiyatalikhod iran, na o Khagagangka na Puloloba Ka sa okita ko Lopa o di na Towak ko Langit a kasabapan sa Kabugingka kiran sa Tanda,- na o kabaya o Allah, na Mata-an a Khatimo Iyan siran ko Torowan: Na o ba Ka mabaloi a pud ko da-a manga Mulung iyan!

36. Aya bo a Tharima (ko Ipuphanolon Ka) na so Puphamakinugon: Na so Miyamatai, na Pagoyagun siran o Allah; oriyan niyan na Ron siran Phakandoda.

37. Na Pitharo iran: Ino da Toroni Sukaniyan sa Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na Gaos Iyan a Kapakatoron Niyan sa Tanda: Na ogaid na kadakulan kiran a di manga Tata-o.

38. Na da-a Binatang ko Lopa, go da-a Papanok a iphulantap iyan so mbala a Papak iyan, a ba di

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبِرْ وَأَعْلَىٰ
مَا كَذَّبُوا وَادُّوْا حَتَّىٰ أَتَاهُم نَصْرُنَا وَلَا
مَبْدَل لِّكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نَبِيُّ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾

وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ
أَسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ
سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدْيِ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْخَالِفِينَ ﴿٣٥﴾

﴿ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ
يَعْبَهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴾ ﴿٣٦﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ
اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَيْرٍ يُطِيرُ
بِحَنَاقِهِ إِلَّا أُنْمِئَتْ أَمْثَلُكُمْ فَا قَرَّبْنَاهُ

manga pagtao a manga lagid iyo. Da-a Linipha Ami ko Kitab a maito bo, oriyen niyan na si-i siran Pulimoda ko Kadnan niran.

39. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami na manga Bungul go manga Omao,- a mata-tago ko manga Lilibotung: Sa dun sa kabaya o Allah (a Kadadag iyan) na Ndadagun Niyan: Go sa dun sa kabaya Iyan (a Katoro iyan) na Thago-on Niyan ko lalan a Makao ontol.

40. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah, o di na Makatalingoma rukano so Bangkit, ba adun a salakao ko Allah a Kaphanguniyan niyo?- O sukano i manga Bunar!

41. Kuna,- ka Sukaniyan bo i Kaphanguniyan niyo, na pakasulangung kano niyan sa maliwanag po-on ko tiyoba a mala a mini talumba rukano o kabaya Iyan, na Kalipatan niyo so Ipuphamanakoto niyo ron!

42. Go Sabunsabunar a Siyogowan Nami so manga pagtao ko Miya ona an Ka, na Piyakadansal Ami kiran so masikot, go so Kapakathatalogudam, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

43. Na ino siran nda Pangalimbaba-an gowani ko Makaoma kiran

الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
يَحْشُرُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُورُهُمْ
تُطَوَّلُ عَنْهُمْ أَمْصَاحٌ مُّسَمِّيَةٌ
مِّنْ قِبَلِ اللَّهِ يَصْطَلِهُ مِن مَّنْ يَشَاءُ
يَجْعَلُهُ عَلَىٰ صِراطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ اتَّخَذْتُمُ اللَّهَ
أَوْلِيَاءَ تَعْلَمُونَ إِن اتَّخَذْتُمُ
السَّاعَةَ أَغْوًى يَدْعُونَ إِلَىٰ كُفْرٍ
صَّادِقِينَ ﴿٤١﴾

بَلْ إِلَٰهُ تَدْعُونَ فِي مَكَشِفٍ
مَّا تَدْعُونَ إِلَٰهَ
إِن شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ
فَاتَّخَذْتُهُمْ
يَالْبَاسَاءَ وَالضَّرَّاءَ لَعَالَهُمْ
يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٣﴾

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ

so siksa Ami? Na ogaid na ba dun tomigas so manga poso iran, go Pipharasan kiran o Shaitan so Pinggolaola iran (a manga rarata).

44. Na kagiya a pakalipatan niran so sabap a Kiyapakataduma kiran, na lika-an Nami kiran so manga Pinto o langowan taman, taman sa kagiya-a ba siran ndun Miyasonor ko kiyabugi kiran, na siniksa Ami siran sa Minitalumba, na sa maoto na siran na kiyada-an siran sa Panginam!

45. Na Miyathiphad so kaposan o pagtao a da Pamaginontolan. Na so Podi na ruk o Allah a Kadnan o manga Ka-adun.

46. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka kowa-an o Allah so Kanug iyo go so manga Kailai niyo, go Parukatun Niyan so manga poso iyo, ba adun a Tohan a salakao ko Allah a Mibugai niyan rukanoto? Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Ayat; na oriyen niyan na siran na Puthalikhodan niran.

47. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah a Mitalumba, o di na Mapayag, ba-adun a khabinasa a rowar ko pagtao a da Pamaginontolan?

48. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Kapupha-

قُلُوبُهُمْ وَرَبَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ ابْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿١٨﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَرَسَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذِقُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ

manothol Iran sa Mapiya go giya Kaphuphamaki-iktiyar Iran ko Marata: Na sa dun sa Maratiyaya go Mbilangatao,- na da-a Pangan-dam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

49. Na so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na khasogat siran o siksa, sabap ko da iran Kapangongonotan.

50. Tharowangka: A di Ko rukano Putharo-on i shisi-i Rakun so Khitatagowan ko manga Kakawa-sa-an o Allah, go di Ko katawan so Migagaib, go di Ko rukano Putharo-on i Mata-an! A Sakun na Malaikat. Da-a khudugun Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun. Tharowangka: A ba magishan so Bota a go so Puphakailai? Ino kano di Phamimikiran?

51. Na Paki-iktiyaringka ini ko siran a ika-aluk iran so Kapulimoda kiran ko Kadnan niran: A da-a khakowa iran a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangongogopan: Kan-an siran Makapananggila.

52. Go Dingka mbowangun so siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko Kapita-pita go so Kagabi-gabi, a singanin niran ko Kasosowat o Allah. Na da-a Paliyogat Ruka ko Kapuphamagiton-ga kiran a maito bo, go da-a Paliyogat kiran ko Kapuphamagi-

فَمَنْ أَمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَسْخَرُونَ الْعَذَابَ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خِزْيَانٌ مِّنْ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِن أَنِيعُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَهَىٰ وَلَا شَفِيعٌ لَهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَىٰ وَالْعَشَىٰ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

tonga Ruka a maito bo, ka misabap ko Kibowangun Ka kiran, a sabap a Kabaloingka a pud ko da Pamaginontolan.

53. Na lagid aya a Kiyatiyoba Ami ko saba-ad kiran sabap ko saba-ad, ka-aniran Matharo: A ba siran naya so ini Kalimo siran o Allah kondolondolonan tano? Ba di so Allah i Mata-o ko Miyama-nalamat?

54. Na igira-a Miyakaoma Ruka so siran a Paparatiyaya-an niran so manga Ayat Ami, na Tharowangka: A so Kalilinatad na si-i rukano: Tiyangkud o Kadnan niyo ko Gina-wa Niyan so Kapangalimo: Mata-an naya! A sa dun sa Miyakanggo-laola rukano sa marata si-i ko di Katao, oriyen niyan na Mithaobat ko oriyen niyan, go Miphiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

55. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada magosai ko manga Ayat: Go an Mapayag so okit o manga Baradosa.

56. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Pupha-nongganowin niyo a salakao ko Allah. Tharowangka: A di Akun Pagonotan so manga kabaya iyo a ribat: Ka Miyadadag Ako dun, o siyowa Akun noto, go kuna a ba Ako pud ko Miyamakaontol.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْتَهَى عَنْكَ فَاقْلُ سَلَامٌ عَلَيْكَ كَذَبَ رَبُّكَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا يَجْهَلُهُ شُرَكَاءُ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ عَفْوَ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ أَلْبَسَيْنَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَ كَثَرَةٍ قَدْ ضَلَّتْ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَهْتَبِينَ ﴿٥٦﴾

57. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na Thatakna ko Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko, a Piyakambokhag iyo Sukaniyan. Kuna a ba Rakun shisi-i so Pupha-galokalokan niyo (a siksa). Da ko Kokoman noto inonta na ruk o Allah: Ipukhokom Iyan so Bunar, go Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

58. Tharowangka: A opama ka Mata-an! A shisi-i Rakun so Phaga-lokalokan niyo, na Minitaman ndun so Khasowa ko lut Akun a go so lut iyo, Na so Allah na katawan niyan so da Pamaginontolan.

59. Na shisi-i Rukaniyan so manga Gonsi o Migagaib, da-a Mata-on a Rowar Rukaniyan. Go katawan Niyan so shisi-i ko Kalopa-an go so Kalodan. Go da-a khaolog, a Raon a ba Niyan ndi katawi sukanian: Go da-a Od a matatago ko manga Lilibotung ko Lopa, go da-a Mawasa go da-a Mamara, a ba di matatago ko Kitab a Mapayag (so Laub Mahful).

60. Go sukanian so Puthangan rukano ko Gagawi-i, (ko kaputhoroga rukano), go katawan Niyan so Miyapasad iyo ko daondao: Oriyan niyan na Puphakagogona-on kano Niyan ro-o; ka-an mapopos so talik a miyapunto; oriyen niyan na si-i Rukaniyan so Khandodan ni-

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُم بِهِ
مَا عِندِي مَّا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنَّ الْخُكْمَ
إِلَّا لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ
الْقَاضِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ لَّوْ أَن عِندِي مَّا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ، لَفُضِّ
الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَتَعْلَمُ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

﴿٥٩﴾ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا
إِلَّا هُوَ يَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا
تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي
ظُلُمٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَأْسٍ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا
جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ
لِقَاضِي أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ
يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

yan; oriyen niyan na Phanotholun
Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

61. Go Sukaniyan so phakaba-as,
a Kaporowan o manga Oripun Ni-
yan, go Pushogowan kano Niyan sa
(manga Malaikat a) khisisiyap (ru-
kano). Taman sa igira-a miyakaoma
ko isa rukano so Kapatai, na tanga-
nun sukaniyan o manga Sogo Ami
(a manga Malaikat), a siran na di
siran Puphasipasin.

62. Oriyan niyan na pakakasowin
siran ko Allah, a Kadnan niran a
Bunar: Tanodan ka ruk Iyan so
Kokoman, go Skaniyan i lubi a
maga-an ko manga pagi-itong.

63. Tharowangka: Ba adun a
Phakasabut rukano ko manga Lili-
botung ko Kalopa-an go so Kalo-
dan, a Kaphangangarapanan niyo
sukaniyan sa Mapayag a Kapanga-
limbaba-an a go Masolun (Ma-
putharo iyo a:) Ibut o Sabuta kami
Niyan si-i, na khabaloi kami dun a
pud ko Miyamanalamat?

64. Tharowangka: A so Allah na
Pushabutun kano Niyan non, go so
langowan o boko: Oriyan niyan na
sukano na Ipuphanakoto niyo!

65. Tharowangka: A Sukaniyan
so Phakagaga sa Katalingoma-i Ni-
yan rukano sa siksa, a pho-on ko
Kaporowan niyo o di na pho-on ko
kababa-an o manga ai niyo, o di na

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ
رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾

ثُمَّ رُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ
وَهُوَ أَسْرِعُ الْحَسِبِينَ ﴿٦٢﴾

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّيِّنَ أَجْمَلْنَا مِنْ
هَذِهِ لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾

قُلْ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كُوبٍ شَرَّابٌ
تَشْرَبُونَ ﴿٦٤﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ
فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْضِكُمْ أَوْ يَلْسِكُمْ شَيْعًا
وَيَذِيقَ بَعْضَكُمْ بِأَسْبَغِ النَّظَرِ كَيْفَ تُصَرِّفُ

Pakarimbotan kano Niyan, sa Kapakathitinduga-go Pakitintiman Niyan ko saba-ad rukano so Bagur o saba-ad. Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami Kashalinsalina Magosai ko manga Ayat, ka-an niran Kasaboti.

66. Na Piyakambokhagaya o Pagtaongka, a Sukaniyan so Bunar. Tharowangka: A kuna a ba kano Rakun Sasarigun;

67. Oman i Tothol na adun a Pukhatana-an niyan, na katokawan niyo bo.

68. Na igira-a Miya-ilaingka so siran a Puphagishawishao ko manga Ayat Ami, na Talikhodingka siran taman sa di aya Pagishawisha-on niran na Tothol a salakao ron. Na o Malipat Ka o Shaitan, na di Ka Pagontod ko oriyen o Kapakata-dum Ka, a pud o pagtao a da Pamaginontolan.

69. Na da-a Paliyogat ko siran a Khipanananggila ko Kapuphamagitunga kiran a maito bo, na ogaid na Pananadum, ka-an siran Makapananggila.

70. Na Ganatingka so siran a biyaloi ran so Agama iran a Katumbangan go Kabimbanan, go Miya-limpang siran o Kaoyagoyag ko Doniya. Na Pamakitadumingka a Qur-an nai: Ka oba adun a kabina-

الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَنْسْتُ عَلَيْكُمْ
بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي مَائِنِنَا فَاعْرِضْ
عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا
يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ
الدِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ
شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرُنَا لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَآءٍ وَلَهُمْ
وَعَرَّتْهُمْ الْخَبِيرَةُ الدُّنْيَا وَذَكَّرَتْهُمْ
أَنْ يُبَسِّلَ نَفْسُ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَّلَ

sa-an a ginawa sa sabap ko pishokat iyan: Da-a bagiyan niyan a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangalubalub: Na-apiya iya-on niyan (sa ginawa niyan) so langowan o ipaga-on na di ron Matarima: Siran man so kiyabinasa-an sabap ko Pishokat iran: Na bagiyan niran so inomun a Phulikabo a ig go so siksa a Malipudus: Sabap ko da iran Kaparatiyaya.

71. Tharowangka (Ya Muhammad): Ino Ami Shimba-a a salakao ko Allah,- so di Rukami Phakanggai a gona go di Rukami Phakamoral,- go ba Kami pumbaklid ko manga talikhodan Nami ko oriyen o masa a Kiyatorowa Rukami o Allah?- Lagid o diyadag sukaniyan o Shaitan si-i ko Lopa, a pukhata-ataap, adun a manga Bolayoka iyan a Puthawagun niran si-i ko Torowan, Sa songka rukami. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah na giyoto i Torowan, na ini Sogo Rukami a Kambayorantang Ami ko Kadnan o manga Ka-adun;-

72. Go giya kipamayandugun niyo ko Sambayang go Onoti niyo Sukaniyan: Na Sukaniyan so Ron kano Pulimoda.

73. Go Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Na si-i ko Alongan a Tharo-on Niyan: So Kon, na Kha-adun. Aya Katharo

كُلَّ عَدْلٍ لَا يَرْحَمُ مِنْهَا أُولَئِكَ
الَّذِينَ أُتْبِعُوا مِمَّا كَسَبُوا لَهُمْ
شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ يَمَسُّ
كَأَنَّهُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٦١﴾

قُلْ أَدْعُوا إِلَى دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا
يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ
الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ لَهُ
أَصْحَابٌ يَدْعُوهُ إِلَى الْهُدَى آمَنُوا
قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ فَهُوَ الْهُدَى وَإِمْرًا لِلنَّاسِ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٢﴾

وَأَنْ أَقْسَمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٦٣﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ يَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ
الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ

Iyan na so Bunar. Na ruk Iyan so Kapa-ar ko Alongan a Kaiyopa ko Pariyop o Sang-gakala. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag. Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

74. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan a Azar: Ino ka Puphangumba-al sa manga Barahalla a manga Katohanan? Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun suka go so pagtaongka ko Kadadag a Mapayag.

75. Na lagid aya a Kapuphaki-ilain Nami ko Ibrahim ko Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, ka-an mabaloi a pud ko Mithotomangkud.

76. Na kagiya a Makalibotung Rukaniyan so Gagawi-i, na miya-kailai sa Bito-on: Na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A di Ko khabaya-an so Puphamanudup.

77. Na kagiya a mailai Niyan so Olan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A Ibut o di Ako Torowa o Kadnan Ko, na khabaloi ako dun a pud ko pagtao a Miyangadadadag.

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿٧٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَارَأَيْتَ أَخَذْتُ
أَصْنَامًا مَاءَ الْهَيْمَةِ إِنِّي أَرَأَيْتَكَ وَقَوْمَكَ فِي
حَبْلٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ
الْمُوقِنِينَ ﴿٧٦﴾

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكَوْكَبَ قَالَ هَذَا
رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ ﴿٧٧﴾

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَيْنَ لِرَبِّهِدِي رَبِّي لَأَكُونَ مِنَ
الْمُتَّبِعِينَ ﴿٧٨﴾

78. Na kagiya a mailai Niyan so Alongan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko; ka giyaya i Mala. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphama-nakoto niyo.

79. Mata-an! A Sakun, na ini Bantak Akun so Hadap Akun ko (Allah a) Mimba-as ko manga Langit go so Lopa, a Mbabayorantang Ako, go di Ako pud ko manga Pananakoto.

80. Na Miyakiphawala-on so pagtao Niyan. Pitharo Iyan: A ino kano Rakun gi-i Pakiphawala, makapantag ko Allah, a Sabunar a Tiyoro Ako Niyan? Na da-a Ikhaluk Akun ko Ipushakoto niyo Rukaniyan a maito bo: Inonta sa kabaya o Kadnan Ko. Mararangkom o Kadnan Ko a Kata-o so langowan taman. Ino kano di Phananadum?

81. Na andamanaya i kikhalukun Ko ko Ipuphanakoto niyo, na di niyo ikhaluk a Mata-an! A sukano na Piyakisakotowan niyo so Allah ko da-a Initoron Niyan rukano ron a karina? Na anda ko dow a ka Sagorompong i Kiyapatotan ko Sarig? O sukano na katawi niyo.

82. So Miyamarat iyaya go da iran kumbotun ko Parat iyaya iran

فَلَمَّا رَأَى السَّمَاءَ بَازِعَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّي
هَٰذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَكُونُ لِئِي
بَرِيءٍ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٨﴾

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ خَبِيرًا وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٥٩﴾

وَحَاجَّهٖ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحِبُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
هَدَنِي وَلَا أَلْفَافٍ مَّا تُشْرِكُونَ يَوْمَ
أَن يَسْأَلَ رَبِّي شَيْئًا وَبِيعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ
عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٦٠﴾

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
أَنَّا أَشْرَكْنَا بِاللهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ
عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَمَّا الْفَرِيقَتَيْنِ أَحَقُّ
بِالْأَمْنِ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

so Kapanakoto, na siran man i Kiyapatotan ko Sarig, go siran i Miyamakaontol.

83. Na giyoto i karina Mi, a ini bugai Ami oto ko Ibrahim makapantag ko pagtao Niyan: Ipuphoro Ami ko manga Daradat so tao a kabaya Ami: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

84. Na ini bugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub: Oman i isa Kiran na Tiyoro Ami: Go so Nuh, na Tiyoro Ami ko Miya-ona an Niyan, na pud ko Moriyatao Niyan so Dawood go so Solaiman, go so Ayyub, go so Yusuf, go so Musa, go so Haroon: Na lagid aya a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya:

85. Go so Zakariya go so Yahya, go so Isa go so Ilyas: Oman i isa Kiran na pud ko manga Bilangatao:

86. Go so Ismail, go so Al-Yasha, go so Yunus, go so Lut: Na oman i isa Kiran na ini lubi Ami ko manga Ka-adun (ko masa iran):

87. Go so saba-ad ko manga lokus Iran, go so manga Moriran a tao, go so manga Pagari ran: Na Pinili Ami Siran, go Tiyoro Ami Siran ko okit a Maka-o ontol.

88. Giyaya man so Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan, ko

أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٨٣﴾

وَلِٰكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأِهِ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٤﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا كُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٨﴾

ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِنَ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَلَيْهِم مَّا كَانُوا

manga Oripun Niyan. Na opama ka Miyanakoto Siran, na Miya-ilang Kiran ndun so Pingalubuk Iran.

89. Siran man so ini bugai Ami Kiran so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i: Na amai ka Ongkir-un naya o Siranaya, na Sabunar a ini Sarig Ami aya sa pagtao a kuna aba iran naya di Paparatiyaya-a.

90. Siran man so Tiyyoro o Allah: Na so Torowan Kiran i Onotingka Sukaniyan; Tharowangka: A da-a Phanguningko rukano saya a sokai: Da-a salakao Rukaniyan a rowar sa undao ko manga Ka-adun.

91. Na da iran Sula-an ko Allah so tithe a Kala Iyan gowani ko Tharo-on niran: A da-a Initoron o Allah ko Manosiya a maito bo: Tharowangka: A antawa-o non i Tomiyoron ko Kitab a so Mini-oma Sukaniyan o Musa?- A Sindao a go Torowan ko manga Manosiya: Ipuphanorat iyo to ko manga Dap-tar na Puphayagun niyo to, na madakul a Puphaguma-an niyo ron: Na Minindao rukano so di niyo katawan, sukano go di katawan o manga lokus iyo. Tharowangka: A so Allah (i Tomiyoron non): Oriyan niyan na Ganatingka siran ko gi-iran kandadab a Mabibimban siran.

92. Na giyangkaya a (a Qur-an) na Kitab a Initoron Nami Sukani-yan, a ndadakulan o mapiya, a

يَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ
فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لِّيَسُوْا بِهَا كَافِرِينَ ﴿٦١﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فِيمَٰهُمُ أَفْقَدُهُ
قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا
ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٦٢﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ
عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَن أَنزَلَ الْكِتَابَ
الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ
يَجْعَلُونَهُ قُرْآنًا طَائِفًا مِّنْهُ وَيَخْفَوْنَ كَثِيرًا
وَعَلَّمَهُم مَّا لَمْ يَعْلَمُوا الشُّرُوءَ وَلَا ءَابَاءَهُمْ قُلْ
اللَّهُ يُرَدِّدُهُمْ فِي خَوَافِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٦٣﴾

وَهَٰذَا كِتَابُ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا

Miyakatanto ko Miya-ona an niyan: Go an Ka Mipamaka-iktiyar ko (tao sa Makkah a) Pompongan o manga Ingud a go so makaliliyoton. Na so Miyamaratiyaya ko Akhirat na Paparatiyaya-an niran naya, go siran na so Sambayang iran na si-syapun niran.

93. Na ba-adun a tao a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Pitharo iyan: A Inilahaman nako, a da-a ini Ilahamon a maito bo, go so tao a Pitharo iyan: A Phakatoron Ako sa lagid o Initoron o Allah? Na opama ka Mailaingka amai ka so da Pamaginontolan na matago ko manga Kaburug ko Kapatai!- A so manga Malaikat na o Olangun niran so manga Barokan Niran, (sa gi-iran Tharo-on a:) Pakaliyowa niyo so manga Niyawa niyo: Sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a Kahina-an,- sabap ko sukano na Ipuphangangkob iyo ko Allah so di Bunar, go sukano na so manga Ayat Iyan na Puphumaratabatan niyo!

94. Na (Tharo-on kiran a:) Sabunsabunar a Miyakaoma kano Rukami a manga tawantawan lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paganai a kiya-okitan: Na kiyaganatan niyo (sa doniya) so inibugai Ami rukano ko tampar ko manga tali-khodan niyo: Na da-a khailai Ami a pud iyo ko manga Panandigan niyo

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِمْ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٣﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا نُفُوسَكُمْ أَزْوَاجًا خَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا مَرْرًا وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْتُمْ ذُرِّيَّةَ ظَهْرِكُمْ وَكُنتُمْ بِآيَاتِنَا كَافِرِينَ ﴿٩٥﴾

a siran so initugo niyo sa Mata-an!
A siran na manga sakotowa siran
rukano o Allah: Sabunsabunar a
miyangapupuka so kiyakhokoyapu-
ta-an niyo, go Miya-ilang rukano so
initugo niyo (a phamakaogop ruka-
no)!

95. Mata-an! A so Allah i di-i
makambatukad ko manga od go
so od a Qormah. Puphakagumaon
Niyen so Oyagoyag a pho-on ko
Miyatai, go Puphakagumaon Niyen
so Miyatai a pho-on ko Oyagoyag.
Giyoto man so Allah: Na andama-
naya i Kaputhalikhod iyo?

96. Miyadun ko Kapipita: Go
biyaloi Niyen so Gagawi-i a idudu-
kha, go so Alongan go so Olan a
ipuphagitong: Giyoto man i Takus
o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

97. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano ko manga Bito-on, ka-a
niyo gi-i Mipunana-o ko manga Li-
libotung ko Kalopa-an a go so Ka-
lodan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
tatakikun niran.

98. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano pho-on ko ginawa a isa (a
giyoto so Adam): Na adun a ka-
puthakna-an go adun a Kapumbu-
tadan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
Khisasabot.

﴿إِنَّ اللَّهَ قَالُوا الْحُبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَى مِنْ
الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَى ذَلِكَ اللَّهُ
فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾

﴿قَالُوا الْإِصْبَاحُ وَجَعَلَ اللَّيْلُ سَكَنًا
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا
بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَفْقَهُونَ﴾

99. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so Ig: Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so Mbarambarang a Mangunguto: Na adun a Piyakagumao Ami ron a Gadong, na Puphakagumawan Ami sukaniyan sa Onga a Mapipingi; go Puphakapon ko Qormah a pho-on ko Tandok iyan a manga Talintang a ma-ampir: Go so manga Pamomolan a manga Anggor, go Zayton, go Dalimah, Makapushasaropa-i go di Makapushasaropa-i: Pagilailaya niyo so Onga niyan igira Miyonga, go so Kapakatowa niyan. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Mapaparatiyaya.

100. Na biyaloi ran a manga Sakotowa o Allah so manga Jinn, a Inadun Niyan siran; go tiyakayan niran sa manga Wata a Mama go manga Wata a Babai a kuna a ba Kata-o. Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Phuropan niran non!

101. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Andamanaya i Kapumbawata Iyan a da-a Darodopa Iyan? Go aya Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

102. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Miyadun ko langowan

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنْ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ أَنْظِرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَرَيْبِهِ إِنْ فِي ذَلِكَ لَكُمْ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُم مَبْنًى وَبَنَتِ بَعِثَ لَهُم سَبْحَةً وَفَعَلَ آعَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾

يَدْعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنِّي يَكُونُ لَهُمْ رَبٌّ وَلَهُ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ

taman: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Go Sukaniyan i Tomatangong ko langowan taman.

103. Di khatundo^[1] Sukaniyan o manga Kailai, na Sukaniyan na Matutundo^[2] Iyan so manga Kailai: Go Sukaniyan i lambas i Kata-o, a Kaip.

104. Sabunar a adun a Miyakao-ma rukano, a manga Karina, a phoon ko Kadnan niyo: Na sa dun sa Minungka-on, na Kapiya-an o gina-wa niyan; na sa di ron Maginungka, na ikabinasa niyan: Na kuna a ba Sakun i Somisiyap rukano.

105. Na lagid aya a gi-i Ami Kashalinsalina magosai ko manga Ayat: Go kagiya o ba iran Matharo: A Kiyapangadi-an Ka, go kagiya ana Mi oto Mapakarayag ko pagtao a manga Tata-o.

106. Kudugangka so ini Ilaham Ruka a phoon ko Kadnan Ka: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Go Talikhodingka so manga Pananakoto.

107. Na a kabaya o Allah, na di siran Makapanakoto: Na da Ami Suka punto'a a somisiyap kiran, go kuna a ba siran Ruka Paki-a akon.

شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
وَكَيلٌ ﴿١٠٣﴾

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ
وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٤﴾

فَدَجَاءَكُمْ بِصَآئِرٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ
أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿١٠٥﴾

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَلْبَابَ وَيَقُولُوا
دَرَسَتْ وَلَيْسَتَهُ الْقَوْمُ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٦﴾

أَسْمِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٧﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيفًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

[1] Di khaganggaman.

[2] kagaganggaman.

108. Na di niyo Pundadaora-i so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, ka Ndadaora-an niran so Allah sa Kapumalawani sabap ko di Kata-o. Lagid aya a kiyapharasi Ami ko oman i pagtao ko galubuk iran. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niran i khandodan niran, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran.

109. Na Mishasapa siran ko Allah ko Pithamanan o manga Sapa iran, sa Mata-an a o adun a Makaoma kiran a Tanda, na Pharatiyaya-an niran ndun noto. Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i Maphakatokao kano niyan sa Mata-an naya! A o Makatalingoma na di ran Pharatiyaya-an?

110. Na Mbangkiringun Ami so manga poso iran, go so manga Kailai ran, lagid o da iran non Kaparatiyaya-a ko paganai a kiya-okitan: Go mbotawanan Ami siran ko Kadadadag iran, a gi-i siran Muromparompak.

111. Na opama ka Mata-an! A Sukami na Piyakatoron Ami kiran so manga Malaikat, go Minimbitiyara-i siran o Miyamatai, go tini-mo Ami kiran so langowan taman a Minipagadapa (iran), na di siran ndun Maratiyaya, inonta o kabaya o Allah. Na ogaid na kadakulan kiran na di manga Tata-o.

وَلَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
فَسَبُوا اللَّهَ عَدُوًّا بَعِيرٍ عَلَىٰ كَذَلِكَ رُبَّمَا لَكُلِّ
أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ
فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَلْسِنَتِهِم لَئِن جَاءَتْهُمْ
آيَةٌ لِّيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْأَيَاتُ عِندَ اللَّهِ
وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

وَقَلِيبٌ أَفِيدَتْهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرَهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

﴿ وَلَوْ أَنَّمَا تَرَكْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ
وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَفَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ
شَيْءٍ فَبَلَا مَا كَانُوا لِلَّذِينَ لَا يَشَاءُ
اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ ﴾ ﴿١١١﴾

112. Na lagid aya a Kiyasungga-i Ami ko oman i Nabi sa ridowai, a manga Shaitan ko manga Manosiya go so manga Jinn, a Ipuphamodiyok o saba-ad kiran ko saba-ad so inirmasan a Katharo, ka-an siran maikmat. Na o kabaya o Kadnan Ka, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a goso gi-i ran mbaba-asun;

113. Ka-an non mitaliyadok so manga poso o siran a di phamaratiyaya ko Akhirat: Go an siran non Masowat, go a niran gi-i Manggolaola so siran na gi-i ran Nggolaolan (a dosa).

114. (Tharowangka a:) Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Akun a Kokoman?- A Sukaniyan so Tomiyoron rukano ko Kitab, a Katatarotopan sa osayan. Na so siran a bigan Ami ko Kitab, na katawan niran, a Mata-an! (a giya Qur-an naya na) Initoron a pho-on ko Kadnan Ka a Bunar. Na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko Pukhakadowadowa-an.

115. Na Miyasamporna so Katharo o Kadnan Ka a Bunar a go Ontol: Da-a Phakasambi ko manga Katharo Iyan: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

116. Na amai ka Onotan Ka so kadakulan ko tao ko Lopa, na kha-pokas Ka iran ko lalan o Allah; ka

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا
شَيْطَانًا ۚ لَا يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِيمَانِ يُؤْمِرُ بِعَصْيِهِمْ
إِلَّا لِبَعْضِ زُخْرُفِ الْقَوْلِ غُرُورًا ۚ وَلَوْ شَاءَ
رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۚ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَلِتُرْضَوْهُ ۚ وَلِيُفْتَرُوا مَا هُمْ
مُفْتَرُونَ ﴿١١٣﴾

أَفَغَيْرَ اللَّهِ اتَّبَعِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ
آمَنُوا لَهُمُ الْكِتَابُ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ
مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُتَعَذِّلِينَ ﴿١١٤﴾

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدًا ۚ لَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

وَأَن تُطِيعُوا أَكْثَرَكُمْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ إِن يَشِيعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَأَن هُمْ إِلَّا

da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan: Go ba siran ndun di-i pangusar.

117. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a Mapopokas ko lalan Niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Khipakao ontol.

118. Na kangkano ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, o sukano na so manga Ayat Iyan i Paparatiyayan niyo.

119. Na antona-a i sikap iyo (a maka-u urun rukano) sa di niyo kakhan ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, a Sabunar a Pishumpad Iyan rukano Magosai so Kiyaram Iyan rukano inonta so kiyasungutan kano ron? Na Mata-an! A madakul a tanto a Puphamakadadag sabap ko manga kabaya iran a ribat a kuna a ba Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko manga Malawani.

120. Na ganati niyo so Mapapayag a Dosa, go so Masolunon: Mata-an! A siran a gi-i shokat ko Dosa na Imbalas kiran ndun so Pishokat iran.

121. Na di kano khan ko da-on ma-aloi so ngaran o Allah: Ka Mata-an naya! A tithe a Kandaro-waka. Na Mata-an! A so manga Shaitan na tithe a Puphamodiyokun

يَخْرُصُونَ ﴿١١٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَخِصِلُ عَنْ سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٨﴾

فَكُلُوا وَمِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ
إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَقَدْ فُضِّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْهِمْ إِلَّا
مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ
بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١٢٠﴾

وَذَرُوا ظِلْمَهُ الْإِثْمَ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿١٢١﴾

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ
وَأَنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى
أُولِيَآئِهِمْ لِيُجِدُوا كُمْ وَإِنْ أَسْتَمَوْهُمْ

niran so manga Salinggogopa iran, ka-an kano iran Mapuphamawal. Na amai ka Onotan niyo siran, na Mata-an! A sukano na titho a manga Pananakoto.

122. Ino so tao a aya butad iyan na Ma-atai, na Inoyag Ami sukaniyan, go singgayan Ami sa Sindao a sabap a Pukhilalakao niyan ko manga Manosiya, ba lagid o tao a maka-i ibarat sukaniyan sa matatago ko manga Lilibotung, a di ron Phaka-awa? Lagid aya a kiyapharasi Ami ko da Pamaratiyaya ko Pinggolaola iran

123. Go lagid aya a Kiyasunggai Ami ko oman i Ingud, sa manga ala ko manga rarataon i Ongar, ka-an siran non Makapuphagantangan sa marata: Na da-a Kapuphagantangan iran sa marata a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

124. Na igira adun a Miyakaoma kiran a Tanda, na Tharo-on niran: A di ami dun Pharatiyaya-an taman sa di kami kabugan sa lagid o ini bugai ko manga Sogo o Allah. So Allah i Mata-o sa sadun sa Ipukhi-diya Niyan ko Sogowan Niyan. Na khasogat dun so siran a Mimamarata i ongar a kapakaito, si-i ko Allah, go siksa-a sangat, sabap ko Kiyapagantangan niran sa marata.

إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾

أَوْ مَن كَانَ مِيثَاقًا بَيْنَهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا فَمِشَىٰ فِي النَّاسِ كَمَن مَّشَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِينَ إِنَّمَا تُكْرَهُوا فِيهَا وَمَا تَكْرَهُونَ إِلَّا بِأَنفُسِكُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَإِذَا جَاءَ نَصْرُ رَبِّكَ قَالَ الْوَالِدَانِ لِلَّذِينَ اسْتَفْزَعَا مِنْهُمَا مَا أَفْعَلُ مَا أَفْعَلُ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Na sa dun sa kabaya o Allah a Katorowa Niyan non,- na phakalowagun Niyan so rarub iyan ko Kambayorantang; go sa dun sa kabaya Iyan a Kadadaga Niyan non,- na mbaloi Niyan so Rarub iyan a magugut a masimpit, lagid o ba Puphanakudug ko Kawang; Lagid oto a kipushunggain, o Allah ko siksa ko siran a di mapaparatiyaya.

126. Na giyangkai (a Islam) i lalan o Kadnan Ka, a Maka-o ontol; Sabunar a Pishumpad Ami Magosai so manga Ayat ko pagtao a Khipakatatadum.

127. Bagiyan niran so Ingud a Kalilintad si-i ko Kadnan niran: Go Sukaniyan i Panarigan niran, sabap ko Pinggolaola iran (a mapiya).

128. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda Niyan kiran langon, (na Tharon Niyan): Hai Malilimod a manga Jinn! Sabunar a madakul a liyalong iyo ko manga Manosiya. Na Tharon o manga Salinggogopa iran a pud ko manga Manosiya: Kadnan nami! Kiyasawitan o saba-ad rukami so saba-ad: Na ini sampai kami ko diyandi ami-a so ini diyandi-i Ka rukami. Tharon Niyan: A so Apoi i darpa iyo: Makakakal kano ron ndun, inonta sa kabaya o Allah. Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ
صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ
الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

وَهَٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا
آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

﴿لَهُمْ دَارُ السَّالَمِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ﴿١٢٧﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا لِّمَعْشَرِ الْجِنِّ قَدِ
اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنسِ وَقَالَ
أَوْلِيَآؤُهُمُ مِنَ الْإِنسِ رَبَّنَا اسْمَعْ
بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَمْرَكَ الَّذِي أَنجَلْتَ
لَنَا قَالِ النَّارُ مَثْوًى لِّكُلِّ خَالِدٍ فِيهَا إِلَّا
مَآءًا لِّلَّذِينَ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

129. Na giyaya i gi-i Ami Kapakikhapa-arun ko saba-ad ko manga Darowaka ko saba-ad, sabap ko Pishokat iran.

130. Hai kasamasama o manga Jinn go manga Manosiya! Ba da-a Miyakatalingoma rukano a manga Sogo a pud rukano, a Mapuphanothol iran rukano so manga Ayat Akun, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so kitumo ko Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Pishaksi-an nami a sala so manga ginawa mi. Na Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na shaksi-an niran a ginawa iran sa Mata-an! A siran na da Pamaratiyaya.

131. Giyoto man na Mata-an! A da ko butad o Kadnan Ka o ba Niyan binasa-a so manga Ingud sabap ko Kiyandarowaka, a ba so tao ron na di maka-i inungka.

132. Na ruk o oman i isa so manga Daradat ko Pinggolaola iran: Ka da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i ran Nggolaola-an.

133. Na so Kadnan Ka i Kawasa, a khiruk ko Limo: O kabaya Iyan, na khailang kano Niyan, go Phakasambi (sa pagtao) ko oriyen niyo sa sadun sa kabaya Iyan, ishan o Kiyaduna Niyan rukano a miyakapon ko Moriyatao o pagtao a sala-kao.

وَكَذَلِكَ نُوِي بِعَصَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

يَتَمَتَّعَ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ أَنَّهُ يَأْتِيكُمْ
رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
مَا أَتَيْتُمْ وَتَنْذِرُوكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا وَغَرَّبْنَاهُمْ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ
أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

ذَٰلِكَ أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ الْفُرَى
يُظْلِمُ وَأَنَّهُمْ أَغْلَقُوا ﴿١٣١﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِّنْ عَمَلِهِمْ أَوْ مَارَبُّكَ
يَعْقِلُ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

وَرَبُّكَ الْغَفِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِن يَشَأْ
يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ
بَعْدِكُمْ مَّا يَشَاءُ كَمَا أَنشَأَكُم مِّن
ذُرِّيَّةٍ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿١٣٣﴾

134. Mata-an! A so diyandi rukano na Phakatalingoma dun: Go di niyo dun kapalagoyan.

135. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A sakun na punggalbuk ako mambo: Na katokawan niyo bo o antawa-a i khabaloi a ruk iyan so Mababantog a Ingud: Mata-an naya! A di Phakasulang sa Maliwanag so da Pamaginontolan.

136. Na singgayan niran so Allah ko Inadun Niyan a manga Purpuran go manga Ayam, sa kipantag: Na Pitharo iran: A giyaya na bagiyang o Allah si-i ko tugo iran a kabokhag: Go giyaya na bagiyang o Ipuphamanakoto ami! Na so miyabaloi a bagiyang o Ipuphamanakoto iran na di ipuraot ko Allah, na so miyabaloi a bagiyang o Allah na ipuraot ko Ipuphamanakoto iran! Mikharatarata so Ipukhokom iran!

137. Na lagid aya a Kiyapharasi Niyan ko madakul ko manga Pananakoto, ko Kapumbonowa ko manga Wata iran o Ipuphamanakoto iran, ka-aniran siran Mabinasa, go a niran siran karimbati ko Agama iran, na opama ka kabaya o Allah, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a go so gi-iran Mbaba-asun a Kabokhag.

إِنْ مَا تَوْعَدُونَ لَأَن يَأْتِيَنَّكُمْ
يُتَعَجَّزِينَ ﴿١٣٤﴾

قُلْ يَتَقَرَّبُوا إِلَىَّ
عَامِلِينَ فَيُوقَ تَعَامُوتٍ مَنْ يَكُونُ
لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ
وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ
يَرْعَوْهُمْ وَهَذَا لِلشُّرَكَائِ فَتَافَاكَانَ
لِلشُّرَكَائِ بِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا
كَانَ لِلَّهِ فَهُمْ يَصِلُونَ إِلَى
شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

وَكَذَلِكَ رَزَيْنَ لِكَثِيرٍ مِنَ
الشُّرَكَائِ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ
شُرَكَائِهِمْ لِيَرْزَوْهُمْ وَلِيَسْتَأْسُوا
عَلَيْهِمْ دِيْنَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا
فَعَدَّهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

138. Na Pitharo iran: A giya manga Ayam ai go giya Purpuran na-i na ini sapar, da-a Phakakan non a inonta so kabaya ami-si-i ko tugo iran a Kabokhaggo manga Ayam a ini sapar so karorani ko manga likod iyan, go manga Ayam a di ran non Pagalowin so ngaran o Allah;- a Ipuphangangkobon: Mbadalan Niyan siran ndun ko Ipu-phangangkob iran non.

139. Go Pitharo iran: A so Matatago ko manga tiyan a ungkai a manga Ayam na kabisa o manga Mama rukutano, na Kiyaram ko manga Karoma tano; na amai ka mabaloi a Ma-atai, na tompotompok siran non. Mbadalan Niyan siran ko ini ropa iran (a Kabokhag): Mata-an! A Sukaniyan na Maongangun, a Mata-o.

140. Sabunar a miyalogi so siran a Piyamono iran so manga Wata iran, sa Kalalalongan, kuna a ba Kata-o, go Kiyaram iran so Pagupur kiran o Allah, a ini angkob ko Allah. Sabunar a Miyadadag siran go da siran makakudug sa Ontol.

141. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Sapad, a gi-i Mitha-ata-ar, go di Miputha-ata-ar, go so Qormah go so Purpuran, a mbidabida a Kapukhana-on: Go Zayton, go so Dalima a Makapushasaropa-i, go di makapushasaropa-i: Kang-kano ko Onga niyan igira-a

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَزَبُكُمْ جَحَرٌ لَا يَقْلَعُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِرِغْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حَرِمَتْ طُهُورُهَا وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةٌ لِلذَّكُورِ نَارًا وَمَحَرَّمٌ عَلَى الْأُنثَى وَإِنْ يَكُن مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ خَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾

فَدَحْخَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

۞ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْثُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا

Miyonga, go tonaya niyo so Zakat iyan ko Alongan a Kapuragonaon; go di kano Puthabowakar: Ka Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Tabowakar.

142. Go (Inadun Niyan) so saba-ad ko manga Ayam a Pukharoranan go di Kharoranan: Kangkano ko Pagupur rukano o Allah, go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Mata-an! A sukaniyan na rido-wai niyo a Mapayag.

143. Walo anggaganapa: Si-i ko Bilibili a dowā, go si-i ko Kambing a dowā; Tharowangka: A ba so dowā Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dowā Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o dowā Babai? Panothola niyo Rakun si-i ko Kata-o, o sukano na manga Bunar:

144. Go si-i ko Onta a dowā, go si-i ko Sapi a dowā; Tharowangka: A ba so dowā Mama i ini sapar Iyan, antawa-a so dowā Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o manga Babai? Antawa-a ba kano khipakadadarpa gowani a Isogo rukano aya o Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, ka-an niyan Madadag so manga Manosiya sa kuna a ba Kata-o? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤٢﴾

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ مِّنْهَا
وَمَا رَزَقَكُمْ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُّبِينٌ ﴿١٤٣﴾

تَكْنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ
الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَالِ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ
أَمْرَ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأُنثَيَيْنِ نَبِئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالِ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمْرَ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا
اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيَكُمُ اللَّهُ
بِهَٰذَا فَمَن أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا يُضِلُّ النَّاسَ بِعَمْرِ عِلْمٍ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

145. Tharowangka (Ya Muham-mad): A da-a Khato-on Koko ini Ilaham Rakun a ini sapar ko khan a kakan niyan non, inonta o mabaloi a Miyatai, o di na rogo a tomiyoga, o di na Sapo o Baboi,- ka Mata-an! A sukaniyan na marshik- o di na Kandarowaka, a ini Panambai oto ko salakao ko Allah. Na sa dun sa kasungutan, a kuna a ba Darowaka, go di Malawani,- na Mata-an! A so Kadnan Ka na Manapi, a Makali-mo-on.

146. Na Kiyaram Ami ko siran a manga Yahodi so oman i adun a kanoko niyan, go so Sapi go so Kambing, na Kiyaram Ami kiran so manga sibo a dowo oto, inonta so ka-a awidan o manga likod a dowo oto, o di na so manga tinai, o di na so minilo-ok ko tolan: Giyo-to man i ini badal Ami kiran sabap ko Kiyandarowaka iran: Na Mata-an! a Sukami i titho a manga Bunar.

147. Na Opakambokhaga Ka iran, na Tharowangka: A so Kadnan niyo i Khiruk ko Limo a Rang-kom; go da-a Phakarun ko siksa Iyan ko pagtao a manga rarata i Ongar.

148. Putharo-on o siran a Miya-manakoto: A opama ka kabaya o Allah, na di kami Makapanakoto, go di Makapanakoto so manga lo-kus ami; go da-a Misapar ami a maito bo. Lagid oto a Kiyapakam-

قُلْ لَا آجِدُ فِي مَا أُوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرُ بَإِغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٥﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُلْفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمْ إِلَّا مَا حَصَلَتْ ظُهُورُهُمْ أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِغَيْرِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى دَاوُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ

bokhaga o siran a Miya-ona an niran (ko manga Sogo), taman sa Kiyata-aman niran so siksa Ami. Tharowangka: A ba-adun a shisi-i rukano a Kata-o? Na guma-on niyo Rukami oto. Da-a Phagonotan niyo a rowar ko arangan: Ka ba kano dun gi-i Pangusar.

149. Tharowangka: Na ruk o Allah so Karina a Tarotop: Na o kabaya Iyan, na Mata-an a Khatoro kano Niyan langon.

150. Tharowangka: A Pakadar-pa-a niyo i manga saksi iyo a siran so Pushaksi-an niran a Mata-an! A so Allah na Kiyaram Iyan naya. Na o shaksi-i ran, na dingka siran mba-bida a kashaksi: Go Dingka Pagonoti so manga kabaya o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na di ran Papar-atiyaya-an so Akhirat: A siran na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

151. Tharowangka: A songkano si-i, ka Batiya-angko so Kiyaram rukano o Kadnan niyo: Di niyo Phanakoton (so Allah) sa maito bo; go (Phiyapiya i niyo) so Mbala a lokus sa tanto a Kaphiyapiya; go di niyo Mbonowa so manga Wata iyo sa po-on ko Kamiskin;- ka Sukami i Puphagupur rukano a go so siran;- go di kano pagobai ko manga pakasisingai, so Mapapayagon go so Misosolun; go di niyo Mbo-

فَتَحْرِجُوهُ لَنَا إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا خُرُصُونَ ﴿١٤٩﴾

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٥٠﴾

قُلْ هَلْ سَأَلْتُمْ شُهَدَاءَ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتٍ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرَوْنَهُمْ يَفْعَلُونَ ﴿١٥١﴾

﴿١٥١﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي كُفْرًا بِآيَاتِهِمْ وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقْرَأُونَ ﴿١٥٢﴾ وَلَا يَأْتِ الْفِتْنَةَ إِلَّا الْفِتْنَةُ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرَوْنَهُمْ يَفْعَلُونَ ﴿١٥٣﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي كُفْرًا بِآيَاتِهِمْ وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقْرَأُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَا يَأْتِ الْفِتْنَةَ إِلَّا الْفِتْنَةُ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرَوْنَهُمْ يَفْعَلُونَ ﴿١٥٥﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي كُفْرًا بِآيَاتِهِمْ وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقْرَأُونَ ﴿١٥٦﴾

nowa so Baraniyawa, a so ini sapar o Allah, inonta o si-i ko Kabunar: Giyoto man na ini Sogo Iyan rukano to, ka-a niyo Sabota.

152. Go di niyo pagobaya so tamok o ilo, inonta o so kapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tarotopa niyo so kapagasad go so Kathimbang si-i ko Kaontol;- da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniyawa, a inonta so Khagaos iyan;- na igira-a Putharo kano, na Paginontolan kano, apiya si-i ko Tonganai (niyo); go so diyandi o Allah na Tomanun niyo: Giyoto man i Kinisogo-on Niyan rukano ron, ka-an niyo Katanodi.

153. Na Mata-an! A giyaya i lalan Nakun, a Maka-o ontol: Na kuduga niyo Sukaniyan: Go di niyo khuduga so manga pud a lalan: Ka mabulag kano niyan ko lalan Niyan: Giyoto man i Kinisogo-on Niyan rukano ron, ka-angkano Makapananggila.

154. Oriyan niyan na ini bugai Ami ko Musa so Kitab, a Tarotop ko Miphiyapiya, go osayan ko langowan taman,- go Torowan go Limo, ka-an niran Maparatiyaya so Kiputho-ona an (iran) ko Kadnan niran.

155. Na giyangkaya (Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Sukaniyan a Piyakandakulan sa Mapiya: Na

وَلَا تَقْرُؤُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ. وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ. وَالْعَهْدُ
بِالْعَهْدِ أَكْمَلُ نَفْسًا لِأَوْسَعِهَا. وَإِذَا
قُلْتُمْ قَاعِدُوا لَنَا وَنُكَاتِ ذَا قُرْبَىٰ
وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا. ذَلِكَ كُمْ وَصَّكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ. فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ
ذَلِكَ كُمْ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ بَيِّنَاتٍ عَلَى
الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ يَلْقَآوَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾

وَهَذَا كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ مِبْرَارًا. فَاتَّبِعُوهُ
وَأَقِمُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

Onoti niyo Sukaniyan, go Panang-gila kano, ka-angkano Mipangali-mo:

156. Ka o ba niyo Matharo: A aya bo a Tiyyoronan ko Kitab na so dowa pagtao ko Miya-ona an Nami, na Mata-an a Miyabaloi kami a titho a di Somasabot ko Kapuphangadi iran;

157. O di na o ba niyo Matharo: i opama ka mata-an a sukami na sii rukami initoron so kitab, na khabaloi kami dun a lubi a Miyatoro a di siran. Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo,- go Torowan go Limo: Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Piyakambokhag iyan so manga Ayat o Allah, go tiyalikhodan niyan noto? Imbalas Ami dun ko siran noto a Puphamanalikhod ko manga Ayat Ami, so Marata a siksa, sabap ko Kiyatalikhod iran.

158. Ba-adun a punaya-on niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat odi na so kapakatalingoma o kadnan ka (Ya Mohammad ﷺ) odi na so kapakatalingoma o sabaad ko manga tanda o Kadnan ka. Si-i ko alongan a kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o kadnan ka, Na di Makang-gai a gona ko ginawa so Paratiyaya niyan, o da Paratiyaya sa Paganai, o

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ
مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ ذِكْرِهِمْ
الْعَافِينَ ﴿١٥٦﴾

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ إِلَيْنَا الْكِتَابُ
لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ
عَنْهَا سَنَجَرَىٰ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ آيَاتِنَا
سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُصَدُّونَ ﴿١٥٧﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ
آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَوَ تَكُنْ
ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا
خَيْرًا قُلِ انْظُرُوا إِنَّا مُنْظِرُونَ ﴿١٥٨﴾

di na danggalubuk ko Paratiyaya niyan sa Mapiya. Tharowangka: A nayao kano: Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao kami (mambo).

159. Mata-an! A so siran a Mis-hisibaya ko Agama iran go Mithi-tinduga, na da-a labot Ka kiran a maito bo: Ka so khasowa iran na si-i bo (Phakandod) ko Allah: Oriyan niyan na Phanotholun Niyen kiran so Pinggolaola iran.

160. Sa tao a Mitalingoma niyan so Mapiya, na adun a bagiyan niyan a sapolo a manga lagid iyan (a manga pipiya): Go sa ta o a Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas on a rowar ko lagid iyan: Sa di siran Kasalimbotan.

161. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Mata-an! A Sakun na Tiyoro Ako o Kadnan Ko ko lalan a Maka-o ontol,- a okit a Makaso-sogat,- a okit o Ibrahim a Maka-o ontol, go kuna a ba Miyabaloi a pud ko manga Pananakoto.

162. Tharowangka: A Mata-an! a so Sambayang Akun go so Simba Ko, go so Kaoyagoyag Akun go so Kapatai Akun, na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun:

163. Da-a Sakotowa Iyan: Na giyaya i ini Sogo Rakun, go Sakun

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَكَانُوا شِرْعًا لَّنَسْتِ
مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّا أَنزَلْنَاهُمْ إِلَى اللَّهِ فَيُرْمَتْنَهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥٩﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلٍ لِّهَا وَمَنْ
جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾

قُلْ إِنِّي هَدَىٰ رَبِّي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا
فِي سَمَاءٍ مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَتْ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾

قُلْ إِنَّا صَلَّاهُ وَنُسَكَّرُهُ وَمَحَاهُ وَمَعَاهُ فِي
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ

i Paganai ko Mimbabayorantang
(ko Allah).

164. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko a Kadnan, a Sukaniyan i Kadnan o langowan taman? Na da-a khasokat o oman i ginawa (a dosa) a ba-on ndi Puthagorar: Go di khaawidan o ma-awid so awid o pud iyan. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niyo i Khandodan niyo: Na Phanotholun Niyan rukano so nganin a sukano na di niyo to Phagayonayonan.

165. Go Sukaniyan so Miyadun rukano a manga Khalifah ko Lopa: Go Piyakaombao Niyan so saba-ad rukano, ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat: Ka thupungan kano Niyan ko ini bugai Niyan rukano: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maga-an i Kandadanug: Go Mata-an! A Sukaniyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

Surah Al-A'raf-7

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif. Lam, Mim, Sad. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. (Giya-ungkaya a Qur-an) na Kitab a Initoron Ruka (Ya Muham-

الْمُسْلِمِينَ ﴿٦٥﴾

قُلْ أَغْنَىٰ اللَّهُ الْيَتِيمَ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ
وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ
وِزْرَهُ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٦﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ
بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا
ءَاتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٧﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَصْرِ ﴿٦٨﴾

يَكْتُبُ أَنْزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ

mad), - na di aya nggagutun a Rarub Ka, - ka-an Ka Mipamaka-iktiyar go Pananadum a ruk o Miyamara-tiyaya.

3. Onoti niyo so (Qur-an a) In-itoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, na di niyo Pagonoti, so sala-kao rukaniyan a manga Panarigan, miyaka-ito ito a kapuphakatadum iyo.

4. Na madakul a Ingud a binina-sa Mi, a miyakaoma-on so siksa Ami ko Kagagawi-i, o di na siran na Khitotorogun siran ko Kaotho o Alongan.

5. Na da-a miyabaloi a daowa iran gowani ko makaoma kiran so siksa Ami, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Darowa-ka.

6. Na Mata-an a pagisha-an Nami dun so manga tao a Siyogowan siran, go pagisha-an Nami dun so manga Sogo.

7. Na Mata-an a Phanotholun Nami kiran ndun (so Pinggolaola iran) si-i ko Kata-o, go kuna a ba Kami di Makadadarpa.

8. Na so Kathimbang sa Alongan noto na Ontol: Na sa dun sa Makapunud so manga Timbang iyan, na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag.

مَنْ لَّيْسَ ذَرِيَّةً وَذَكَرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مِمَّا تَدَّكُرُونَ ﴿٥١﴾

وَكَرِهَ مِنْ قَرِيْبِهِ أَهْلَكَ نَهَا قَبْجَاءَ هَابِئُسْنَا يَنْتَا أَوْ هُرْ قَالِيُونِ ﴿٥٢﴾

فَمَا كَانَ دَعْوَانَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِآسَاءِ إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥٣﴾

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَنَقْضَنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمِهِ مِا كُنَّا غَائِبِينَ ﴿٥٥﴾

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ قَالُوا لَيْسَ بِكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥٦﴾

9. Na sa dun sa Makakhap so manga Timbang iyan, na siran man so liyogi ran so manga ginawa iran, sabap ko Kiya-ongkira iran ko manga Ayat ami.

10. Na Sabunsabunar a Piyakakhapa-ar Ami sukano ko Lopa, go singgayan Nami sukano ro-o sa manga Kaoyagan: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

11. Go Sabunsabunar a Inadun Ami sukano, oriyen niyan na Pimbontalan Nami sukano; oriyen niyan na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran; inonta so Iblis; ka da mapud ko Miyamangalimbaba-an.

12. Pitharo (o Allah): A antona-a i miyakarun ruka sa dangka Kapan-galimbaba-an sa ko Sogo-on Nakun suka? Pitharo (o Iblis): A sakun i tomo a di so Adam: Ka Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

13. Pitharo (o Allah): A Panokha ka dingka dait: I ba ka si-i di Pumaratabat: Na Awa ka, ka Mata-an! A ska na pud ko Miyamakaito.

14. Pitharo (o Iblis): A bugi Akongka sa ta-alik taman ko Alongan a Kaoyaga kiran.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظَاهِمُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشٌ قَلِيلًا ۚ مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبْوَىٰ ۚ قَالَ إِنَّكَ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّمَّنْ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يَبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo (o Allah): A Mata-an! A suka na pud ko piyangabubugan sa ta-alik.

16. Pitharo (o iblis): Na sabap ko Kiyabaloyangka rakun a dadag, na Mata-an a Bukunangko siran ndun sa ayan ko lalan Ka a Maka-o ontol:

17. Oriyan niyan na Mata-an a Songowangko siran ndun si-i ko kasasangoran niran go si-i ko Tali-khodan niran, go si-i ko manga Kawanan niran go si-i ko manga Diyowang iran: Na dingka Mato-on so kadakulan kiran, o ba Pananalamat.

18. Pitharo (o Allah): A awa ka pho-on rukaniyan (a Sorga), a Papa-awingun, a ini bowang. Na Mata-an a sa dun sa Monot ruka kiran,- na Mata-an a ipuno Akun sukano dun ko Naraka Jahannam langon.

19. Na (Pitharo o Allah a:) Hai Adam! Babalingka Suka go si Karomangka ko Sorga, na Kangkano sa sadun sa kabaya Iyo a dowa: Na di Kano Pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi kano a pud ko manga Darowaka.

20. Na Piyangonsi siran o Shaitan, ka-a niyan kiran kasawa-i so idadalong kiran ko Kaya-an Niran: Go Pitharo iyan: A da-a kinisaparun

قَالَ اللَّهُ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٥١﴾

قَالَ فِيمَا أُغْوِيْنِي لِأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥٢﴾

ثُمَّ لَا يُلْقِيهِمُ مِنَ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا يَجِدُ أَكْثَرُهُمْ شَاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

قَالَ أَخْرِجْ مِنْهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا لَنْ يَبْعَثَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٤﴾

وَبَقَا نَادُوا سُبَّكَ أَنْتَ وَرَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكَلَامٍ حَبِيبٍ يَشْتُمُوا وَلَا تَقْرَأُ هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٥﴾

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِبَدَىٰ لَهُمَا مَا يُورِي عَنْهُمَا مِنْ سُوءٍ إِلَهُمَا وَقَالَ مَا لَهُمَا كَمَارٌ بَيْنَهُمَا

Rukano o Kadnan niyo sangka-i a Kayo, a rowar sa o ba Kano mabaloi a dow a Malaikat, o di na mabaloi Kano a pud ko Phangakakal (ko sorga).

21. Na Mishapa Kiran: Sa Mata-an! A sakun na pud dun ko Puphamangoyao Rukano sa Mapiya.

22. Na minibaba iyan siran sabap ko ikmat: Na kagiya a Kata-aman Niran so Kayo, na kiyasawa-an Kiran so kaya-an Niran a dow a, na aya miyata-ad iran na giya di-i ran kapanangkir ko ra-on sa Sorga (a Pinditar Iran). Na Tiyawag Siran o Kadnan niran: Ba Ko Rukano da saparun angkanan a Kayo, go ba Ko Rukano da Tharowa: A Mata-an! A so Shaitan na ridowai Niyo a Mapayag?

23. Pitharo Iran: Kadnan Nami! Miyadorat Ami a Ginawa Mi: Na o di Kamingka Napi-i go ka Mingka di Kalimo-on, na Mata-an a khabaloi Kami dun a pud ko Miyangalogi.

24. Pitharo (o Allah): A tupad Kano, sa so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad; go adun a ruk Iyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan,- taman ko wakto (o Kapatai).

25. Pitharo Iyan (pun): A Ron kano Khaoyag, go Ron Kano Phamatai, go Ron Kano Phakagumawa.

عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَائِكَيْنِ
أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٥١﴾

وَقَاسَمَهُمَا إِيَّيَّيْكَمَا لَئِنْ لَمْ تَنْتَحِبَا ﴿٥٢﴾

فَذَلَّلَهُمَا بِعُرْوَةِ الْعِلْمِ أَفَّا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا
سَوَاءٌ لَّهُمَا طُفْقًا يَخْتَصِمَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ
الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ
الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا أَنْ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿٥٣﴾

قَالَ رَبُّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَعْرِفْنَا
وَتَرَحَّمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥٤﴾

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ
فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٥٥﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا
تُخْرَجُونَ ﴿٥٦﴾

26. Hai manga Moriyatao o Adam! Sabunar a Tiyoronan Ami Sukano sa nditarun a Puphakarunding ko Kaya-an Niyo, go Ikataid. Na so nditarun a Kapananggila,- na giyoto i tomo. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah, ka-an siran Puphakatadum!

27. Hai manga Moriyatao o Adam! Di Kano Phakidadag ko Shaitan, lagid o Kiyapaka-awa-a niyan ko dow a Lokus iyo pho-on ko Sorga, a Phulukasun niyan Kiran so nditarun niyan: Ka-an niyan kiran Mapaki-ilai so Kaya-an Niran: Mata-an! A sukaniyan na Pukhailai Kano niyan sukaniyan a go so manga pagtao niyan sa di niyo siran khailai: Mata-an a sukami na biyaloi ami so manga shaitan a manga Panarigan o siran a di Mapaparatiyaya.

28. Go igira-a Minggolaola siran sa Pakasisingai, na Tharo-on niran: A Miyato-on nami saya so manga Lokus ami; go so Allah na ini Sogo Iyan rukami aya: Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na di Niyan Ishogo so Piyamakasisingai: Ino niyo Pakiputharo-on ko Allah so da-a Kata-o niyo ron?

29. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini Sogo Rakun o Kadnan Ko so Kaontol; go bantakun niyo so manga Hadap iyo (ko Allah) si-i ko oman i Kashambayang, go Sho-

يٰٓبَنِيَّ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنٰا عَلَيْكَمُ لِبَاسًا يُكْرِي
سَوَآءَ لَكُمْ وَرِيْشًا وَّلِبَاسُ التَّقْوٰى ذٰلِكَ
خَيْرٌ ذٰلِكَ مِنْ ءَايٰتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُوْنَ ﴿٢٦﴾

يٰٓبَنِيَّ اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطٰنُ كَمَا
اَخْرَجَ اٰبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَتَزَوَّجُ عَنْهُمَا
لِبَاسُهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَآءَ لِيَهُمَا اِنَّهُ يَرٰكُمْ
هُوَ وَفِيْصْلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ اِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيْطٰنَ اَوْلِيَّآءَ لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٧﴾

وَاِذَا فَعَلُوْا فَحِشَةً قَالُوْا وَجَدْنَا عَلَيْنَا ءَايٰةَ نَا
وَاللّٰهُ اَمْرًاۙ اِيْهَا قُلُوبُ اِنَّا اَللّٰهُ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ
اَتَقُوْا عَلٰى اَللّٰهِ مَا لَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٢٨﴾

قُلْ اَمْرٌ مِّنْ اِيَّيْ بِاَلْقِسْطِ وَاَقْسِمُوْا بِحُجْرَتِكُمْ اِنِّى
كُلِّ مَسْجِدٍ وَّاَدْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ
كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُوْدُوْنَ ﴿٢٩﴾

wasowata niyo Sukaniyan, sa Bobonayona niyo Ron so okit ko Kapagintao: Lagid o kiyapho-oni Niyan rukano (Madun), a Kaphakakasoi niyo.

30. So salompok na Tiyo-ro Iyan: Go so salompok na Miyatang-kud kiran so Kadadag; Mata-an! A siran na kinowa iran so manga Shaitan a manga Panarigan, a salakao ko Allah, aya arangan niran na Mata-an! A siran i Khipaka-o Ontol.

31. Hai manga Moriyatao o Adam! Solota niyo so Mapiya ko nditarun niyo ko oman i wakto a Kapushambayang: Go Kangkano go Inom kano: Go di kano Phano-bra, Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphamanobra.

32. Tharowangka: Antawa-a i somiyapar ko (Kanditara ko) Parahiyan o Allah, a so Inadun Niyan a ruk o manga Oripun Niyan, go so manga pipiya ko Pagupur? Tharowangka: A giyaya na ruk o siran a Miyamarat iyaya si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, kabisa iran ko Alongan a Qiyamah. Lagid aya a Kapuphagosaya Mi ko manga Ayat ko pagtao a manga Tata-o.

33. Tharowangka: A aya bo a ini Sapar o Kadnan Ko na so Piyamakasingai, so Mapayagon go so Masolun; go so Dosa go so Kapan-

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ
إِنَّهُمْ أَخَذُوا مِنَ الشَّيْطَانِ أُورْشَاةً مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَنَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

« يَا بَنِي آدَمُ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ
وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي
الحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ
نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَفِي الْقَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
بَطْنٌ وَالْأَنفُسَ وَالتَّبَعِيَ يَغْيِرُ الْحَقُّ وَأَنْ

garasi sa di Ontol; go so Kipushakoton niyo ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a katantowan; go so gi-i niyo Kapakitharo-on ko Allah ko da-a Katao niyo ron.

34. Na oman i pagtao na adun a diyandi iyan (ko kakhabinasa iran): na a pabila a makaoma so diyandi kiran, na di ran misundod sa isa ka oras, go di ran makutung.

35. Hai manga Moriyatao o Adam! Amai ka Makatalingoma rukano so manga Sogo a pud rukano, a Puphamanotholun Niran rukano so manga Ayat Akun,- na sa dun sa Mananggila go Phiyapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

36. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran,- na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

37. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Siran man na ipuraot kiran so kipantag iran ko Kitab: Taman sa a pabila makaoma kiran so manga Sogo Ami a khowa ko manga Niyawa iran, sa Tharo-on niran: Anda dun so Piyanongganoi niyo a salakao ko Allah? Na Isumbag iran: A miya-ilang siran rukami, na shak-

تُثْمِرِكُمْ أَمْ بِآلِهَةٍ مِمَّا تَدْعُونَ إِلَهُاتِكُمْ وَأَنَّ
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٤﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا آدَمُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ رُكْنًا شَدِيدًا
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْكَ مِنْ أَهْلِهَا وَلَا هُمْ يَخْشَوْنَ ﴿٣٦﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٧﴾

مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ
كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ أُولَٰئِكَ يَتْلُوا هُتُوتَهُمْ
مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ تَخْرُسَ بُرُسًا يَتُوقُونَ هُنَا
قَالُوا لَئِنْ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَاشْهَدُوا عَلَيْنَا فَنُحِيطُ بِأَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ
كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٨﴾

si-an niran so manga ginawa iran, sa Mata-an! A siran na miyabaloi siran a da Pamaratiyaya.

38. Tharo-on (o Allah): Solud kano a rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko Miya-ona an niyo- a manga Jinn a go manga Manosiya,- ko Naraka. Oman i makasolud a pagtao na Ipamaninta iyan so pud iyan, taman sa amai ka Makapuraraota siran ro-o langon, na Tharo-on o Miya-ori kiran sa Makapantag ko Miya-ona kiran: A Kadnan nami! Siran naya i Domiyadag rukami: Na Talingomaingka siran sa siksa a takup ko Naraka. Tharo-on Niyan: A adun a ruk o oman i isa rukano a takup (ko siksa) Ogaid na di niyo katawan.

39. Na Tharo-on o miya-ona kiran ko miya-ori kiran: A da-a Milalawan niyo rukami; na ta-ami niyo so siksa sabap ko Pinggalubuk iyo (a marata)!

40. Mata-an! A so siran a Piya-kambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran noto, na di kiran kaluka-an so manga Pinto o Langit, go di siran Makasolud ko Sorga, taman sa di Makasolud so Onta ko puso o ragom: Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga rarata i Ongar.

41. Adun a bagiyan niran ko Naraka Jahannam, a iga-an go

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ
الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ
لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا دَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا
قَالَتْ أُنْحَرُوا هُمْ لَا وَلَهُمْ رَبُّنَا هَؤُلَاءِ أَصْلُونَا
فَقَاتِلْهُمْ عَذَابٌ مُضَاعَفٌ مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ
ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٨﴾

وَقَالَتْ أُولَئِكَ هُمْ لِأُنْحَرُوا هُمْ قَمَا كَانَ لَكُمْ
عَلَيْهَا مِنْ فَضْلٍ فَذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا
لَا تَنْفَعُ لَهُمْ أَلُوبُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ حَتَّى يُلَاقُوا فِي سَوَاءٍ لُجَاطٍ
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ

adun a Phamangikolob ko kaporo-
wan niran (a Apoi): Na lagid aya a
Imbadal Ami ko manga Darowaka.

42. Na so Miyamaratiyaya go
Pinggalubuk iran so manga pi-
piya,-da-a Iphaliyogat Ami ko Bar-
aniyawa, a inonta so khagaga
niyan,- na siran man i manga tao
ko Sorga, sa ron siran non ndun
Makakakal.

43. Na iniliyo Ami so matatago
ko manga rarub iran a dungki;- Puph-
amangondas ko kababa-an niran so
manga Lawasaig;- go Putharo-on
niran: So Podi na ruk o Allah, a
Tomiyoro rukutano si-i: Ka di tano
Matoro, o da tano Torowa o Allah:
Sabunsabunar a Mini-oma o manga
Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na
Itawag kiran: A giyanan man so
Sorga! A Piyakikhawali rukano, sa-
bap ko Pinggolaola niyo (a Ma-
piya).

44. Na itawag o manga tao ko
Sorga ko manga tao ko Naraka: A
Sabunar a Miyato-on Nami so ini
diyandi rukami o Kadnan Nami a
Bunar: Na ino Miyato-on niyo so
ini diyandi rukano o Kadnan niyo a
Bunar? Tharo-on niran: A owai; na
Ipananawag o Phananawag ko pa-
gulutan niran: A Mata-an a so Mor-
ka o Allah na si-i ko manga
Darowaka;-

45. Siran so Puphangalang ko
lalan o Allah go Puphuloloba-an

وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٢﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلِيٍّ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا
لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ
لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا بِالْحَقِّ وَتُودُّونَ أَنْ
تُلْكَمُ الْجَنَّةَ أَوْ رَتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ
رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ قَدْ أَتَتْ مُوَدُنُ بَيْنَهُمْ
أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٤﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

niran non a kabukhog iyan: Go siran na so Akhirat na o Ongkirun niran.

46. Na ka-alutan siran sa rund-ing, go adun a manga Mama ko liyawao o pagulut a makikilala iran so oman i isa kiran sabap ko manga Tanda iran: na Iputhawag iran ko manga tao ko Sorga: A Kalilintad a si-i Rukano: Da siran non Makasolud, a siran na adun a Panginam iran (sa Kapakasolud iran ko Sor-ga).

47. Na igira-a miyatingur so manga Kailai ran ko tampar ko manga tao ko Naraka, na Tharo-on niran: Kadnan nami! Di Kaminka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

48. Go adun a Thawagun o manga tao ko pagulut a manga Mama a makikilala iran siran sabap ko manga Tanda iran, sa Tharo-on niran: Ino Miyakalinding rukano so piyanimo iyo (a manga Tamok) go so Kiyapanakabor iyo?

49. Ba siran naya so Inishapa iyo sa da-a Phakasampa-in kiran o Allah a Limo? (Tharo-on kiran a:) Solud kano ko Sorga: Da-a Pangan-dam iyo, go da-a Mimboko iyo.

50. Na Itawag o manga tao ko Naraka ko manga tao ko Sorga: Sirayati kami niyo ko ig o di na so

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿١٥﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ
كُلًّا سِيمَاهُمْ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَنْ
سَلِّمُوا عَلَيْهِمْ ثُمَّ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿١٦﴾

وَيَا إِصْرَيفَ ابْصُرْ فَلَقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ
قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ
بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٨﴾

أَهْلُوا لَا الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا إِنَّا لَهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ
أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ﴿١٩﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا
عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ فَاَلْوَا

ini Pagupur rukano o Allah. Isum-bag iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sapar Iyan a dowaya ko da Pamaratiyaya;-

51. Siran na biyaloi ran so Agama iran a Kabimbanan go Katumbangan, go Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na sa Alongan nai na Phakalipatan Nami siran, lagid o Kiyapakalipati ran ko kitumo ko Alongan niran na go so Kiyasangka-a iran ko manga Ayat Ami.

52. Na Sabunsabunar a bigan Nami siran sa Kitab, a Piyagosai Ami Sukaniyan si-i ko Kata-o,-a Torowan a go Limo ko Pagtao a Mapaparatiyaya.

53. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko pakatana iyan? Si-i ko Alongan a Makatalingoma so pakatana iyan, na Matharo o siran a Miyamakalipaton gowani: A Sabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na ba-adun a manga Panandigan tano ka-an tano iran Masandig? O di na batano phakakasoya (ko Doniya)? Ka-an tano Makanggalubuk sa salakao ko Pinggalubuk tano. Sabunar a Miyabinasa iran so manga ginawa iran, go miyakawatan kiran so Piyan-gumba-alan niran a Kabokhag.

54. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, a Miyadun ko manga

إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥١﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا قَالِ يَوْمَ تَنْسِفُهُمْ كَمَا تَنْسِفُ
إِلْقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كُنَّا بِإِلَيْنَا
بِتَحْدُوثِ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ جَنَنَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَى عِلْمٍ
هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا آتَاءَ يَوْمٍ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الَّذِينَ سُوءُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ قَهَلْنَا مِنْ شِقْعَاءَ
فَيَسْقَعُوا النَّارَ أَوْ نُرْدُ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كُنَّا بِنُفَعِرُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

Langit a go so Lopa sa Miyakanum Alongan, oriyen niyan na mithakna ko Aras: Ipundalong Iyan so Gaga-wi-i ko Daondao, na Puphakitondog iyan non sa maga-an: Go (Inadun Niyan) so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on, a Pao-tonot ko Sogowan Niyan. Tanodan ka ruk Iyan so Kiyapangadun go so Sogowan; Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

55. Panguni kano ko Kadnan niyo sa kapangalimbaba-an go Masolun: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphulalawan.

56. Go di kano Phaminasa ko Lopa, ko oriyen o kiyatanor iyan, go Panguni kano Ron sa Makapan-tag sa kaluk a go Arap: Mata-an! A so Limo o Allah na marani ko Miphipiyapiya.

57. Go Sukaniyan so Pumbotawan ko manga ndo a Puphamalata ko ona-an o Limo Iyan: Taman sa igira-a miyaka-awid sa Gabon a Kapupunudan (sa Oran), na ipamaka-ig Ami sukaniyan ko Ingud a miyatai (so Lopa-on), na Pakatoronun Nami ron so ig, na isabap Ami ron a Kapakagumawa Mi ko oman i manga Onga: Lagid aya man a Kaphakagumawa Mi ko Miyamatai: Ka-angkano Puphakatadum.

فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ
يُعْشَىٰ اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ
بِأَمْرِهِ ۚ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ۚ بَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٦﴾

أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُ لَا يَحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ
مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ
رَحْمَتِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا أَفْلَحَ سَحَابًا نَّبَأَهُ لَأُسْقِيَ
لَيْلًا مَّيْمَنًا ۚ فَنَزَّلْنَا بِهٖ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

58. Na so Ingud a Mapiya, na Puphakagumao so Mangunguto-on sabap sa idin o Kadnan Niyan: Na so (Ingud a) marata, na da-a Phakagumao ron (a Mangunguto) in-onta o kapulogati: Lagid aya a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Tanda ko pagtao a Manana-lamat (ko Allah).

وَالَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْكَ بِآيَاتِهِ وَالَّذِي
خَبَّرَكَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْكَ أَكْذَابُكَ نَصَرْتُ
الْأَكْثَرَ لِقَوْمِ شُعْرُونَ ﴿٥٨﴾

59. Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showa-sowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Mata-an a sakun na ipukhawan akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a Mala'

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَنْقُومُ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِن إِلَهِ غَيْرُهُ وَإِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

60. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan: A Mata-an! A Pukhailai ami Suka dun ko Kadadag a Mapayag.

قَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

61. Pitharo o Nuh: Hai pagtao Akun! Da Rakun so Kadadag: Ogaidd na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

قَالَ يَنْقُومُ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ
مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

62. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: go Puphanguthoma-an Ko sukano, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

أَتِلْعَفُكُمْ رَسُولَتِ رَبِّي وَأَنْصَبِحَ لَكُمْ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

63. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo, a Minggolalan ko Mama a pud rukano, ka-

أَوْحَيْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ
عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا

angkano Niyan Mapaka-iktiyar,- go angkano Makapananggila, ka-angkano Mipangalimo?

64. Na Piyak ambokhag iran, na Siyabut Ami Sukaniyan, go so manga pud Iyan ko Kapal: Na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Mata-an! A siran na Miyabalo'i siran a pagtao a di Phamakanono!

65. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Ad, so Pagari ran a Hud. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

66. Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A Mata-an! A sukami na Pukhailai ami Suka dun ko Kamomondowi! Go Mata-an! A sukami na Sabunar a arangan nami Ruka na pud ko manga Bokhag!

67. Pitharo o Hud: Hai pagtao Akun! Da-a Kamomondowi Rakun, na ogaid na Sakun na Sogo a phoon ko Kadnan o manga Ka-adun!

68. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: Go Sakun na Puphanguthoma rukano a kasasana-an.

69. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a

وَلَعَدَّكُمْ تُرَحِّمُونَ ﴿٣٧﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِّ
وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ
كَالْوَقُوعِ مَاعِيدٍ ﴿٣٨﴾

﴿٣٧﴾ وَإِلَى عادِ أَخَاهُ هُودٌ قَالَ يَقَوْمِ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿٣٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا
لَنَرُّكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُطْلِقُكَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ
رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٠﴾

أَتَيْتُكُمْ بِرِسَالَةٍ مِنِّي وَإِنَّا لَكُم نَاصِحٌ
أَمِينٌ ﴿٤١﴾

أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى

pho-on ko Kadnan niyo a Minggo-lalan ko Mama a pud rukano, kangkano Niyan Mapaka-iktiyar? Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyani o pagtao Nuh, go Piyakalawan kano Niyan ko Ka-adun sa Kapanga-ala. Na Tadumi niyo so manga Limo o Allah: Ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

70. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-katalingomangka rukami, na an ami Masimba so Allah a Isa Isa Sukanian, go an ami kaganati so Pushimba-an o manga lokus ami? Na Talingoma-an Ka rukami so Ipu-phangangaluk Ka rukami, o pud Ka ko manga Bunar!

71. Pitharo (o Hud): A Sabunar a adun a Miyatangtud rukano a phoon ko Kadnan niyo a siksa go Rarangit: Ino kano Rakun gi-i Pakipha-wala Makapantag ko manga ngaran a ini Pamutho niyo ron-sukano go so manga lokus iyo, - a da-a Initoron non o Allah a Katantowan? Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo, a pud o Khinanayao.

72. Na Siyabut Ami Sukaniyan go so manga pud Iyan, sabap ko Limo a phoon Rukami, na Tini-phad Ami so Kaposan o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go di siran Mapapara-tiyaya.

رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ
جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ
لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذْرَمَا
كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأُنَبِّئُكُمْ أَنَّ
كُنْتُم مِّنَ الضَّالِّينَ ﴿٧١﴾

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ
رِيحٌ وَغَصَبٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ فِي الْأَسْمَاءِ
سَمَّيْتُمُوهَا أَنْسُرَوهَا ۚ وَأَبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ
اللَّهُ بِهِمَا مِّنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانظُرُوا إِلَىٰ
مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٧٢﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بآيَاتِنَا وَمَا
كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٣﴾

73. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo: Na botawani niyo Sukaniyan ko Kapuphangangan Niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka Masogat kano o siksa a Malipudus.

74. Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyen o Ad go Bigan kano Niyan sa Darpa ko Lopa: Gi-i kano Makambabalai ko manga Kapan-taran non sa manga Torogan, go Puphanonggirub kano ko manga Palao sa manga Walai; na Tadumi niyo so manga Limo o Allah, go di kano Phaminasa ko Lopa a Mama-kakaid kano.

75. Pitharo o manga Nakoda a siran so Miyamanakabor ko pagtao Niyan ko siran a di Pakangangani-nun-a Miyamaratiyaya a pud kiran: A ba niyo Katawi a Mata-an! A so Salih na Siyogo a pho-on ko Kadnan Niyan? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo-on na Paparatiyaya-an Nami oto.

76. Pitharo o siran a Miyamana-kabor: A Mata-an! A sukami na so Piyyaratiyaya niyo to na Inongkir ami.

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَنْتَظِرُونَ
أَتَعْبُدُونَ اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ فَذَرُوا
جَاءَ نَكْمَ رَبِّنَا مِنَ رَّبِّكَ هَٰذِهِ نَاقَةُ
اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي
أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا يُسُوءَ فَاِخْذَ كُمْ
عَذَابُ الْيَمِّ ۝

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِهِ
عَادٍ وَنُوحًا كُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ
مِنْ سُھُولِهَا قُصُورًا وَتَنْجِبُونَ الْجِبَالَ
بُيُوتًا فَأَذْكُرُوا لِلَّهِ الْآلَةَ اللَّهُ لَا تَعْمَلُوا
فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

قَالَ الصَّالِحُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لِلَّذِينَ اسْتَظْفَعُوا لِمَنْ أَمَنَ مِنْهُمْ
أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ
قَالُوا إِنَّا بِنَايِمٍ أَزْسِلُ بِهِ مَوْمُوتٌ ۝

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِاللَّذَّةِ
نَآمِنُكُمْ بِهِ وَكُفِّرُونَ ۝

77. Na Biyono iran so Onta, go Pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, go Pitharo iran: A hai Salih! Talingoma-an Ka rukami so Ipuphangangaluk Ka rukami, o Suka na pud ko manga Sogo!

78. Na Miyadansal siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

79. Na inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so Sogowan o Kadnan Ko: Go Kiyapanguthoma-an Ko sukanon, na ogaid na di niyo Khabaya-an so Puphamanguthoma!

80. Go (Siyogo Ami) so Lut: Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so Piyakasisingai a da-a ba-on Minggolaola a Miya-ona an niyo a isa bo ko manga Ka-adun?

81. Mata-an! A sukano na aya dun a Puphangabaya-an niyo na so manga Mama a sambi o manga Babai: Kuna, ka sukano na pagtao a Mimamalawani.

82. Na da-a ini sumbagon o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Paka-awa-a niyo siran ko Ingud iyo: Ka Mata-an siran a manga tao a Shosoti!

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
وَقَالُوا لَا يَصْلُحُ أَنتَنَايِمَا تَعِدُنَا إِنْ
كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جِثِيمِينَ ﴿٧٨﴾

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَلْقَوْمَ لَقَدْ
أَتَيْتُكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّي وَتَوَضَّعْتُ
لَكُمْ وَلَكِن لَّا تُحِبُّونَ التَّصْحِيحِينَ ﴿٧٩﴾

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ
الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ
دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ
مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَخْرِجُوهُمْ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ
يَقْتُلُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so manga Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Miyamangibagak (ko siksa).

84. Na Piyakaoranan Nami siran sa Oran (a Ator): Na Pamimikira-nangka so Miyambutad o kiya-akiran ko manga rarata i Ongar!

85. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Na Tarotopa niyo so Kapagasad go so Kathimbang, go di niyo khorangi ko manga Manosiya so nganinganin niran; go di kano Phaminasa ko Lopa ko oriyen o Kiya-tanor iyan: Giyoto man i Mapiya rukano, o sukano na Khipaparatiyaya.

86. Go di kano Phamagayan ko oman i lalan, a Puphangangaluk kano, go Phangalangan niyo ko lalan o Allah so Miyaratiyaya Rukaniyan, go Pumbabanogun niyo ron a kabukhog iyan; go Tadumi niyo gowani ko maito kano, na Piyakadukul kano Niyan. Na Pamimikira-na niyo so Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamaminasa.

87. Na Mata-an a adun a saba-ad rukano a Piyaratiyaya iran so ini

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِثِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

وَالَّذِينَ مَذَّحَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْقَرُونَ
عِبَادَ اللَّهِ مَا آلَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ قَدْ
جَاءَ شُكْرُ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا
الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ
وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ
بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكُرُوا إِذْ
كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرَكُمْ وَأَنْظَرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

وَأِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ ءَامَنُوا

Sogo Rakun, go adun a saba-ad a da iran Paratiyaya-a, na Phantang kano taman sa Kokomun tano o Allah: Ka Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

88. Pitharo o manga Nakoda a so Miyamanakabor ko pagtao Niyan: A Mata-an a Phaka-awa-an nami Suka dun hai Shu'aib! Go so Miyamaratiyaya a pud Ka pho-on ko Ingud ami, inonta o Mata-an a komasoi Kano ko okit tano. Pitharo Iyan: A ti apiya di Ami kabaya?

89. Sabunar a kha-angkob Ami so Allah sa kabokhag, o kasoi Kami ko okit iyo ko oriyar o masa a kiyalupasa Rukami Ron o Allah; go di Rukami khapakai i ba Kami Ron kasoi inonta o kabaya o Allah, a Kadnan Nami. Mararangkom o Kadnan Nami a Kata-o so lango-wan taman. So bo so Allah i Siyarigan Nami. Kadnan Nami! Kokoma Kamingka a go so pagtao Ami sa Ontol, ka Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

90. Na Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: Ibut amai ka Onotan niyo so Shu'aib, na Mata-an! A sukano sa maoto na Miyangalologi dun!

91. Na Miyasogat siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَقْرَبْنَا إِلَيْكُمْ الْحَبْرَ وَالْحَبْرَ
فَاصْبِرُوا حَتَّى يَخْرُجَ إِلَيْكُمْ اللَّهُ بَيِّنَاتٌ وَهُوَ
خَيْرُ الْخَبِيرِينَ ﴿٨٨﴾

* قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكَ بِشُعَيْبٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ
قَرْيَتِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا
كَرِيمِينَ ﴿٨٩﴾

قَدْ أَفَرَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ
إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ
فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ
شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا إِنَّا نَعْتَقُ بِبَيْتِنَا
وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْجَنَّةِ وَأَنْتَ خَيْرُ الْخَبِيرِينَ ﴿٩٠﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ
اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَسِرُونَ ﴿٩١﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثِيمِينَ ﴿٩٢﴾

92. So siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib na lagid o ba siran ro-o da Maadun: Siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib, na Miyabalo i siran a siran i manga logi!

93. Na Inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai Pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so manga. Pakawit o Kadnan Ko: Go Piyanguthoma-an Ko sukano, na andamanaya i Kipumboko-on Nakun ko pagtao a da Pamaratiyaya!

94. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Nabi, a ba Ami da sogatun ko tao ron so Masikot go so Karomasayan, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

95. Oriyan niyan na siyambiyan Nami so butad a marata sa Mapiya, taman sa Mithagompiya siran, na Pitharo iran: A Sabunar a Minisogat ko manga lokus tano so Karomasayan go so Kapakadadaya! Na siniksa Ami siran sa Minitalumba, a siran na di ran Mai-inungka.

96. Na opama ka Mata-an! A so tao ko manga Ingud na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na Puluka-an Nami kiran ndun so manga Kapiya-an a pho-on ko Langit a go so Lopa; na ogaid na kagiya a Piyakambokhag iran (so manga Sogo), na siniksa Ami siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Marata).

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَعْمُرُوا فِيهَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَعْمُرُوا فِيهَا ١٧

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَلْفُومِرْ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَتِي رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ
ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ ١٨

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
بِالْبِاسِ ۖ وَالضَّرَاءَ لَعَلَّهُمْ
يَضُرُّعُونَ ١٩

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ
حَتَّىٰ عَفَّوْا ۖ وَأَوَّلَ قَوْمٍ ۚ أَبَاءَ ذَا الضَّرَّاءِ
وَالسَّرَّاءِ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ ٢٠

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَأَتَّقَوْا لَفَتَحْنَا
عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَسَدْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ٢١

97. Ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Gagawi-i a siran na Khitotorogun siran?

98. O di na ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Daondao a siran na Mabibimban siran?

99. Ba siran sasana (sa Malupas siran) ko siksa o Allah?- Da-a somasana (sa Kalupas) ko siksa o Allah, a rowar ko pagtao a Miyangalologi!

100. Ba da Makanggonana-o ko siran a Puphamangowali ko Lopa ko oriyen o (Kiyabinasa o) tao ron, a o kabaya Ami, na Khisogat Ami kiran (so siksa) sabap ko manga Dosa iran, go khaparkat Ami so manga poso iran na siran na di siran Mamakanug?

101. Giyoto man so manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka so saba-ad ko manga To-tholan non: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga Rarayag a karina: Na da iran Paratiyaya-a so Piyakambokhag iran sa Paganai. Lagid aya a kaputhotopi o Allah ko manga poso o da pamaratiyaya.

102. Na da-a Miyato-on Nami ko kadakulan kiran a (Katoman sa)

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيِّنَاتٍ وَهُمْ لَا يَحْسُونَ ﴿٩٧﴾

أَوَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
صُحُفٍ وَهُمْ لَا يَتَعْبَهُونَ ﴿٩٨﴾

أَفَأَمِّنُوا مَكَرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ
اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ
أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصْبَحْنَا نَرْدُ ثَوْبَهُمْ
وَنَضَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ قَهْرًا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

ذَٰلِكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ
كَذَٰلِكَ يَضَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا

diyandi: Ka Mata-an a Miyato-on Nami so kadakulan kiran a da dun Pangongonotan.

103. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipós iran so Musa rakhus o manga Tanda Ami ko Pir-aon a go so manga Nakoda ko pagtao niyan, na Siyangka iran noto: Na Pamimi-kiranangka so miyambutad o kiya-bolosan o Miyamaminasa.

104. Na Pitharo o Musa: Hai Pir-aon! Mata-an! A Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun,-

105. Patot a da-a Tharo-ongko Makapantag ko Allah a rowar ko Bunar. Sabunar a adun a Minioma ko rukano a Ma'ayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo: Na Pakao-notangka Rakun so manga Moriyatao o Israil.

106. Pitharo (o Pir-aon): A o ba adun a Mini-omangka a Tanda, na Guma-on Ka,-o Suka na pud ko manga Bunar.

107. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na (Mimbaloí a) Nipai, a Marayag!

108. Go Tiyonggos Iyan a Lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Lominindao ko khibabantai!

أَكْثَرَهُمْ لَفْسِقِينَ ﴿١٠٣﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنظَرُ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٤﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يَلْفِرْعَوْنَ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٠٥﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ
مَعِيَ نَبِيًّا تَأْتِيهِمْ أَلْفَافٌ ﴿١٠٦﴾

قَالَ إِن كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن
كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿١٠٧﴾

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٨﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٠٩﴾

109. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A Mata-an na-i! A titho a Balik Mata a Mapasang.

110. Kabaya Iyan a Mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo: Na anto-na-a i Iphando iyo?

111. Pitharo iran (ko Pir-aon): A Pakanayawangka go si Pagari Niyan; go Sogowingka so manga Ingud sa Kalimod iran-

112. Ka-a niran ruka Mapaka-song so oman i Balik Mata a Mapasang.

113. Na Miyakaoma so manga Balik Mata ko Pir-aon Na Pitharo iran: A Mata-an! A adun a balas rukami o mabaloi kami a sukami i Mamakada-ag!

114. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano na pud dun ko manga dadashug (rakun).

115. Pitharo iran: Hai Musa! O Suka i (Mona) Mithog, o di na sukami i (Mona) Mamangithog?

116. Pitharo Iyan: A ithog kano (Mona). Na kagiya Mithog siran, na miyabalik iran so manga Mata o manga Manosiya, go Kiyapakalukan niran siran: Go Miyakamba-al siran sa Balik mata a Mala.

117. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A ithogun Ka so Badas Ka:

قَالَ الْمَلَأَمِينَ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكَ مِنْ أَرْضِكَ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

قَالُوا أَزْجِهَ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَمُوتُ أَوْ قُلُوبُنَا نَمُوتُ ﴿١١٣﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُفَرِّينَ ﴿١١٤﴾

قَالُوا نَبْشُكُوكَ إِنَّمَا أَنْتَ تُنْفِقُ وَلِمَا أَنْ تَكُونَ تَحْتَ الْمَلَفِينَ ﴿١١٥﴾

قَالَ الْقَوَاقِلُ مَا الْقَوَاقِلُ سَاحِرُونَ أَعْمِينَ النَّاسِ وَأَسْرَهُبُهُمْ وَجَاءَ وَيَسْخِرُ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

* وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ

Na sa maoto na Sukaniyan na Liyolok Iyan so ipuphamagakal iran!

118. Na Mithakna so Bunar. Na miya-ilang so Pinggalubuk iran.

119. Na Miyapugus siran ro-o, go Miyamakandod siran a Miyamakaito.

120. Na Miyamangigupha so manga Balik Mata a Makasosodod siran.

121. Miyatharo iran: a Piyaratiyaya Mi so Kadnan o manga Kadun,

122. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

123. Pitharo o Pir-aon: A Piyaratiyaya niyo Sukaniyan ko da Akun rukano pun Kapando-i? Mata-an! A giya-i na titho a ikmat a ini ikmat iyo to sangka-i a Ingud ka-a niyo ron Mapaka-awa so tao ron: Na katokawan niyo bo.

124. Mata-an a Pakipamotolangko dun so manga barokan niyo go so manga ai niyo sa di makapagotonod, oriyaniyan na Mata-an a Pakisola-akun sukano dun langon.

125. Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami, na si-i Kami bo ko Kadnan Nami Phamangundod:

تَلَقُّوْا مَا يَأْتِيَكُمُ ۝

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُوْنَ ۝

فَعْلِمُوْا هٰذَا لَكُمْ وَاَنْتَلَبُوْا صَغِيْرًا ۝

وَاَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدًا ۝

قَالُوْا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝

رَبِّ مُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ۝

قَالَ فِرْعَوْنُ ؕ اٰمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ؕ اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَّكْرُوْمُوْهُ فِى الْمَدِيْنَةِ لِيُخْرِجُوْا مِنْهَا اَهْلَهَا مُسْرِقِىْنَ تَعٰمُوْنَ ۝

لَا قُطْعَمَ اِيْدِيْكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَا صَلٰىتُكُمْ اٰجْمَعِيْنَ ۝

قَالُوْا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ۝

126. Na aya bo a indanug ka Rukami na giya Kiyaparatiyaya Ami ko manga Tanda o Kadnan Nami ko Kiyapakaoma Niyan Rukutano! Kadnan Nami! Bugi kamingka sa Kapantang, go Tarima-a Kamingka a Khimbabayorantang (Ruka)!

127. Na Pitharo o manga Nako-da ko pagtao o Pir-aon; A bangka mbotawani so Musa a go so pagtao Niyan, ka-an siran Makapaminasa ko Lopa, go angka Niyan kaganati a go so manga Katohanan ka? Pitharo iyan: A Pamono-on tano so manga Wata iran a Mama; na lamba-an tano so manga Babai kir-an; ka Mata-an! A sukutano i Maka-o ombao Kiran a Puphaman-garasi.

128. Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Panguni kano sa Tabang ko Allah, go Phantang kano: Ka Mata-an! a so Lopa na ruk o Allah, Pakiphangowaliyan Niyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; na so (Mapiya-a) khabolosan na bagiyan o Khipanananggila.

129. Pitharo Iran: A riyasai kami, ko Dangka rukami pun Kapakatalingoma, go si-i ko oriyen o Kiyapakatalingomangka rukami. Pitharo Iyan: a Mata-tangkud a so Kadnan niyo na mbinasa-an Niyan so ridowai niyo go ishambi kano

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا
جَاءَنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا
مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَنْذَرُنَا
وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَبَذَرَكَ
وَالِهَتَكَ قَالَ سَنُقَاتِلُ أَبْنَاءَهُ هُمْ وَسَيِّئُهُ
بَنَاءَهُ هُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ
وَاصْبِرُوا إِنَّا الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ
مِنَ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

قَالُوا أَوَإِذَا مِتْنَا مِّن قَبْلِ أَنْ نَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ
عَذَابُكُمْ وَيَسْتَخْلِفَ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

Niyan a manga Khalifah ko Lopa; ka-a Niyan Mailai o antona-ai Punggolaola-an niyo.

130. Na Sabunsabunar a ini siksa Ami ko pagtao o Pir-aon so Miya-kapira ragon (a laon): Go so Kiya-khorang o manga Onga ka-an siran Mamakatanod.

131. Na igira-a miyakaoma kiran so Mapiya, na Tharo-on niran: A ruk tano wai-i; na o masogat siran a marata, na isundit iran so sokna a marata ko Musa a go so manga pud Iyan! Tanodan! Ka Mata-an! A so sokna iran a marata na si-i bo phoon ko Allah, na ogaïd na so kadakulan kiran na di ran katawan!

132. Na Pitharo iran: Apiya antona-a i Khitalingomangka rukami a Tanda, a ipulimpang Ka rukami oto, na di ami Suka dun Pharatiyaya-an.

133. Na Biyotawanan Nami kiran so Lapai: Go so Tarapan, go so Koto, go so manga Babak, go so Rogo: A manga Tanda a Piyamakarayag: Na ba siran ndun Mimaratabat,- go mimbaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

134. go masa a kiya paka toron o Siksa ko Pir-awn a go so Pagtao niyan, na Tharo-on niran: Hai Musa! Pangunin Kamingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّينِ
وَنَقَصْنَا قِيَمَ الثَّمَرَاتِ لَعَنَهُمُ
يَذْكُرُونَ ﴿٣٠﴾

فَإِذَا جَاءَهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ
نُصِبَتْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ
مَعَهُ ۚ أَلَا إِنَّمَا طَّيَّرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

وَقَالُوا أَهْمَآ إِنَّا تَتَابِعُهُمَا ۖ مِنَ الْآيَةِ لِنَسْحَرَنَّهُمَا
فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٢﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الصُّوفَانَ وَالْجَرَادَ
وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَاءَ إِنِّي
مُقَصِّلَاتٌ ۖ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿٣٣﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُّ قَالُوا لِمُوسَى اذْهَبْ
إِنَّا نَرَاكَ بِعَاثِمِهِ ۖ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ
عَنَّا الرِّجَّ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ

Iyan Ruka: Ka Ibut o Pokasangka rukami so siksa, na Mata-an a Paratiyaya-an nami Suka dun, go Mata-an a Sogo-on nami dun a Monot Ruka so manga Moriyatao o Israil.

135. na si-i ko masa a pakawatanun o Allah kiran pokasun so siksa taman ko ta-alik a siran na riya-ot iran Sukaniyan,- na sa maoto na siran na Mbarungkas siran!

136. Na Siniksa Ami siran: Ka Inulud Ami siran ko Ragat, sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Tanda Ami, go miyabaloi siran a da iran Inungka-a Sukaniyan.

137. Na Piyakipangowaliyan Ami ko pagtao a so siran a di siran Pakanganganinun, so manga Subangan o Lopa go so manga Sudupan Niyan,- a so Piyakathagompiya Mi so dalam iyan. Na Miyatarotop so Katharo o Kadnan Ka a Mapiya ko manga Moriyatao o Israil, sabap ko Kiyaphantang iran; na Piyowalas Ami so Miyapasad o Pir-aon go so pagtao niyan, go so Pimbabalai ran a manga Poporo.

138. Na Piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan. Na Miyatalingoma iran a pagtao a rurutukan niran so manga Barahala iran. Pitharo iran: Hai

مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٣١﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجَالَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّمْ
بِلَعْنَةٍ إِذَا هُمْ سَاكُوتُونَ ﴿٣٢﴾

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿٣٣﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا
يُشْرِكُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا
الَّتِي بَنَرُكُنَا فِيهَا وَتَوَسَّتْ كُلُّمَتْ رِيَكُ
الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَرْنَا مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ
وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿٣٤﴾

وَجَوْرًا بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا كَانُوا عَلَىٰ
قَوْمِهِمْ يَفْعَلُونَ عَلَىٰ أَصْنَائِهِمْ قَالُوا
يَسْمُو سَىٰ لِنَجْعَلَ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ

Musa! Sungai Kamingka sa Tohan a lagid o manga Tohan niran. Pitharo Iyan: A Mata-an! A sukano na pagtao a da-a manga Mulung iyo.

139. Mata-an! A siran naya na Miyabinasa so okit iran,-go Miyai-lang so Pinggalubuk iran.

140. Pitharo Iyan: A ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko rukano a Tohan, a Sukaniyan na Piyakalawan kano Niyan ko manga Ka-adun (ko masa niyo)?

141. Go gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon, a irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphamono-on niran so manga Wata iyo a Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na matatago ro-o man so Tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

142. Na ini diyandi Ami ko Musa so tulo polo Gawi-i, na inomanan Nami oto sa sapolo: Na miyaganap so wakto o diyandi o Kadnan Niyan, a pat polo Gawi-i (a Kipumbi-tiyara-i Niyan non). Na Pitharo o Musa ko Pagari Niyan a Haroun: A Samb-i Akongka ko pagtao Akun: Go Phiyapiya Ka, go Dingka khu-duga so okit o Puphamaminasa.

143. Na kagiya a maoma o Musa so diyandi Ami (a Kapumbitiyarai),

إِلَهِةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قومٌ تجهلون ﴿١٣٨﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُوا مَا هُمْ فِيهِ وَيَكْمُلُوا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَإِذْ أَخْبَرْنَا مَنَافٍ إِلَهَ إِيْرَعُونَ يَسْؤُمُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْسِلُونَ آبَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَّيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِّمَّنْ رَّبِّهِهَ أَرْبَعِينَ لَّيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَٰرُونَ أَخْلُقْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ

na ini Mbitiyarai Sukaniyan o Kadnan Niyan, Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Paki-ilai Ka Rakun, ka Anakun Suka Mapagilailai. Pitharo (o Allah): A Diyakongka dun Khailai; na ogaid na Patungingka so Palao; na o Thatakna ko darpa iyan, na Khailai Akongka. Na kagiya a Mapayag so Tihaya o Kadnan Niyan ko Palao, na miyabaloi Niyan a Miyaropuroput, na Minipapus so Musa a Pipinsanun. Na kagiya a Makatanod na Miyatharo Iyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Mithaobat Ako Ruka, go Sakun i Paganai ko Miyamaratiyaya.

144. Pitharo Iyan: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Tinindos Akun Suka ko manga Manosiya, sabap ko manga Pakawit Akun go so Kinimbitiyara-in Ko Ruka: Na Kupitingka so ini bugai Akun Ruka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

145. Na Inisorat Ami Ron si-i ko manga Ondang Ondang so lango-wan taman, a Thoma go osayan ko langowan taman: Na (Pitharo Ami Ron a:) Kupitingkaya Shabunsabun-ar, go Sogo-on Ka ko Pagtaongka a Kupiti ran so lubi ron a Mapiya: Ka Phaki-ilai Ko Rukano dun so Ingud o manga Darowaka,-

146. Phakitalikhodan Ko dun so manga Ayat Akun ko siran a Khi-pananakabor ko Lopa sa di Ontol:

رَبِّ أَرَفٍ أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرَكُنِي
وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَفْزَرَ
مَكَانَهُ فَسَوْفَ نَرُكَهُ فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ
إِلِ الْجَبَلِ جَعَلَهُ رَكًا وَحَرَّمَ مَوْسَى صَغِيرًا
فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَنَكَ ثُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا
أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٦﴾

قَالَ يَمْحُوسَى إِلَى أَصْطَقَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ
بِرِسَالَتِي وَبِكُلِّى فَخُذْ مَاءً فَاغْسِئْكَ وَكُنْ مِنَ
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿١٤٧﴾

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَنْوَاجِ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُزَيِّرُكَ دَارَ النَّاسِقِينَ ﴿١٤٨﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلاًّ آيَةٍ

Na o mailai ran so oman i Ayat, na di ran noto Paratiyaya-an; go o Mailai ran so lalan ko Torowan, na di ran noto Khowa-an a lalan; na o Mailai ran so lalan ko Kada-dag, na Khowa-an niran noto a lalan. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na da iran noto Inungka-a.

147. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so Kitumo ko Akhirat,- na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Ba-adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggalubuk iran?

148. Na mimba-al so pagtao o Musa ko oriyen (o Kiyalalakao Niyan), pho-on ko manga Imbolawan niran, sa Sapi a Lawas iyan, a Mapuphaka-unga: Ba iran da Mailai a Mata-an! A sukaniyan na di niyan siran Mipumbitiyarai, go di niyan siran Khatoro sa la-lan? Biyaloi ran noto (a Tohan) na Mimbalo i siran a manga Darowaka.

149. Na kagiya a Makashundit siran, go Miya-ilai ran a Mata-an a siran na Sabunar a Miyadadag siran, na Pitharo iran: Ibut ka o di tano Kalimo-on o Kadnan tano go di tano Niyan napi-i, na Mata-an a khabalo i tano dun a pud ko Miyangalologi.

لَا تُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٧﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَسِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٨﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ خُلَيقِهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُم خُورٌ الرَّبُّ يَرَوْنَ أَنَّهُمْ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٩﴾

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَرَفَعْنَا لَنَا ذُنُوبَنَا لَكُنَّا مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٥٠﴾

150. Na kagiya a Makandod so Musa ko pagtao Niyan, a Pukhar-arangitan a Makamboboko, na Pitharo Iyan: A Mikharatarata a Kiyasambi-i niyo Rakun ko oriyen (o Kiyalalakao Akun): Ino niyo Pagonai so Sogowan o Kadnan niyo? Na ini ithog Iyan so manga Ondang Ondang, sa Kiyaputan Niyan a Olo i Pagari Niyan, sa Punggandurun Niyan sa ginawa Niyan. Pitharo (o Haroun): Wata i Ina! Mata-an! A so pagtao na da-a Ko iran pakanganina, go maito bo na Mbono-on Nako iran! Na Dingka Phakapiya-a a ginawa o manga ridowai sa sabap Rakun, go di Akongka mba-loya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

151. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Akongka go so Pagari Ko! Go Pakasoluda Kamingka ko Limo o Ka! Ka Suka i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

152. Mata-an! A so siran a biyaloi ran so Sapi (a Tohan) na Khasogat siran ndun a Rarangit a phon ko Kadnan niran, go Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na lagid aya a imbadal Ami ko Puphamangumba-al sa Kabokhag.

153. Na so siran a Miyanggalubuk iran so manga rarata, oriyen niyan na Mithaobat siran ko oriyen noto go Miyaratiyaya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko ori-

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
يٰٓأَسْفَاخًا خَلَفْتُمُونِي مِنۢ بَعْدِي ۖ أَتَعْلَمُونَ أَمَرَ
رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأَلْوَابَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ
يَجْرُهُ إِلَيْهِ قَالَ إِنَّ الْقَوْمَ
اسْتَضَعُّونِي وَكَادُوا يَفْقُحُونِي فَلَا
تُسَمِّتُ فِي الْأَعْدَاءِ وَلَا تَجْعَلُنِي مَعَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي
رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ غَضَبٌ
مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَٰلِكَ
نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنۢ
بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

yan noto na titho a Manapi, a Makalimo-on.

154. Na kagiya a lomunggao ko Musa so gani, na kinowa Niyan so manga Ondang Ondang: A adun a matatago-on ko ini Soraton a Torowan go Limo a ruk o siran a Ikaaluk iran so Kadnan niran.

155. Na Miyamili so Musa ko pagtao Niyan sa pito polo a Mama si-i ko wakto a diyandi Ami: Na kagiya madansal siran o Linog, na Pitharo Iyan: Kadnan Ko! O ini kabaya-a Ka na Miyabinasangka siran gowani, a go Sakun: Bangka Rukami mbinasa-an so Pinggalubuk o manga lalong Rukami? Da-a salakao saya a rowar sa Tiyoba-a Ka: Ndadagun Ka sa sabap saya so tao a kabaya-a Ka, go Thoro-on Ka so tao a kabaya-a Ka. Suka i Panarigan Nami: Na Napi-i Kamingka go Kalimo-on Ka Mingka; a Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Nana-pi.

156. Na Tangkudangka a adun a bagiyen Nami si-i sangkai a Doniya a Mapiya, go si-i sa Akhirat: Mata-an! a Sukami na Mimbalingan Kami Ruka. Pitharo (o Allah): A so siksa Akun na Ishogat Akun noto ko tao a kabaya Akun; go so Limo Akun na langkap ko lango-wan taman. Na Thangkudun na Kun naya a ruk o siran a Khipana-nanggila, go Puthonain niran so

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضِبُ أَخَذَ الْأَلْوَابَ
وَفِي سُحُوتِهَا هُذًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ
يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

وَأَخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سِنِينَ رَجُلًا
لِّمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ
شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِنِّي أَنُتَلِّكُهُمَا
بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنِّي إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ
تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَظِيمُ ﴿١٥٥﴾

« وَأَكْتُبُ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُنَا إِلَيْكَ قَائِدَاتٍ
أُصِيبُ بِهِ مَن أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ
شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا

Zakat, go siran na siran na so manga Ayat Ami i Paparatiyaya-an niran;-

157. Siran na Phagonotan niran so Sogo, a Nabi a Ummi^[1], so Pukhaton niran Sukaniyan a Misosoratsi-i kiran,- ko Taurat go so Injil;- a Pushogo kiran ko Mapiya go Pushapar kiran ko Marata; go Puphakai kiran ko manga Pipiyago Pushapar kiran ko manga Rarata; go Puphakapas kiran ko manga pupunud iran go so manga rurugun a misasangolai kiran. Na so siran a Miyamaratiyaya-on, go Mishulasula-on, go Miyamanabangon, go Miyaman-gonot ko (Qur-an a) Sindao a so Initoron a Pud Iyan,- na siran man na siran i Phamakasulang sa Mal-iwanag.

158. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sakun na Sogo rukano o Allah langon, a so khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, a Nabi a Ummi^[2], a so Mapaparatiyaya ko Allah go so manga Katharo Iyan: Na Onoti niyo Sukaniyan, ka-ang-kano Makakudug sa Ontol.

159. Na adun a pud ko pagtao o Musa a isa ka Sagorompong a

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ
الَّذِي يَخِدُّوهُمْ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ
وَعَزَّزُوا وَتَصَدَّقُوا وَأَتَّبَعُوا النَّبِيَّ الَّذِي
أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ﴿٢٧﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَتَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ
الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٢٨﴾

وَمِنْ قَرَمٍ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ

[1] Adi matao matiya ago sorat.

[2] Adi matao matiya ago sorat.

Iputhoro iran so Bunar, go o Onto-
lun niran Sukaniyan.

160. Na Pimba-aba-ad Ami siran
sa sapolo a go dow a ka lokus a
manga pagtao. Na ini Ilaham Ami
ko Musa, gowani ko Manguni ron
sa ig so pagtao Niyan: A Buntolun
Ka so Badas Ka ko Ator: Na
Kiyambowatan noto a sapolo a go
dowa a Bowalan: Sabunar a Kiya-
tokawan o oman i isa ka lokus so
saguba iran. Na ini sayap Ami kiran
so Gabon, go Initoron Ami kiran so
Manna go so (Papanok a) Salwa,
(na Pitharo Ami kiran a:) Kang-
kano ko manga Pipiya a ini Pagu-
pur Ami rukano: Na da Kami ran
kabinasa-i, na ogaid na giya ginawa
iran i Kiyabinasa-an niran.

161. Na gowani na Pitharo kiran:
A Balingkano sangka-i a Ingud (a
Baital Moqaddas) go Kangkano ron
sa sadun sa kabaya iyo, go Tharo
kano sa ikhada a dosa go solud
kano ko Paitao sa Kapangalimba-
ba-an: Ka Napin Nami rukano so
manga Kasala-an niyo; Phagoma-
nomanan Nami dun so (Balas ko)
Miphipiyapiya.

162. Na siyambiyan o siran a da
kiran Pamaginontolan sa Katharo a
salakao ko Pitharo kiran; na Piya-
katoronan Ami siran sa siksa a pho-
on ko Langit, sabap ko da iran
Kapaginontolan.

163. Na isha-an Ka kiran so In-
gud a matatago ko marani sa Ragat.

وَبِهِ يَعْدُونَ ﴿٢٦٠﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ أَشْشَجَرَةَ آسَاطَا أَمَّا
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ
قَوْمُهُ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانبَجَسَتْ مِنْهُ أَشْجَارٌ عَشْرَةٌ عِندَ قَدِّ
عَلِمَ كُلُّ أَنَاثٍ مَّشْرِيقَهُمْ وَظَلَّلْنَا
عَلَيْهِمُ السَّحَابَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٢٦١﴾

وَأَذَقْنَا لَهُمْ أَشْجَارَهُ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا
حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
نَعْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَرَّيْدُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٦٢﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ
الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿٢٦٣﴾

وَسَأَلْنَاهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ

Gowani ko Pushorang siran sa Pando ko Alongan a Sapto. Gowani na Puphakatalingoma kiran so manga Suda iran ko Alongan a sapto iran, andadakudakul, na si-i ko Alongan a di ran Sapto, na di kiran Phakatalingoma: Lagid aya man a Kaputhiyoba Ami kiran, sabap ko da iran Kapangongonotan.

164. Na gowani na Pitharo o isa kiran ka Sagorompong: A ino kano Puphanguthoma sa pagtao a so Allah i Mbinasa kiran o di na shiksa kiran sa siksa a Sangat?- Pitharo iran: A kapamokas sa kataksilan si-i ko Kadnan niyo, go o ba siran Pananggila.

165. Na kagiya a Pakalipatan niran so Inindao kiran, na inilidas Ami so siran a Puphanapar ko Marata; na siniksa Ami so siran a da Pamaginontolan, sa siksa a Sangat, sabap ko Kiyandarowaka iran.

166. Na kagiya a sogokun niran so ini Sapar kiran, na Pitharo Ami kiran: A Mbalo i kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

167. Na gowani na Piyakitokawan o Kadnan Ka a Mata-an a Pakiphangarasiyan Niyan siran ndun, sa taman ko Alongan a Qiya-mah, sa tao a Phakisagadan Niyan kiran so Marata a siksa. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a Maga-an i Kandadanug, go Mata-an! A Sukan-nyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

حَاضِرَةً الْيَوْمِ لَئِن يَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسْبِ
إِذْ تَأْتِيهِمْ حِثَابُهُمْ وَنُورَ سَبِيلِهِمْ
سُرْعًا وَنُورًا لَا يَسْتَوُونَ لَا تَأْتِيهِمْ
كَذَلِكَ يَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٧﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعْبُدُونَ قَوْمًا لَا
يُفْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا
مُعَذِّبُهُمْ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَعَلَيْهِمْ نِقُوتٌ ﴿١٦٨﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ اتَّخَذْنَا لَ الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا
بِعَذَابٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٦٩﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَاسِيَةً ﴿١٧٠﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَسْجُنَّ عَلَىٰ هِهِمُ إِلَىٰ يَوْمِ
الْفَيْصَةِ مَن يَسُوءُ سَوَاءَ الْعَذَابِ إِنْ رُبُّكَ
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَأَنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧١﴾

168. Na Pimba-aba-ad Ami siran ko Lopa a Pishagorompong. Saba-ad kiran so manga bilangatao, na saba-ad kiran na salakao ro-o. Nai-ni tupung Ami kiran so manga pi-piya go so manga rarata: Ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

169. Na adun a Minilapis ko kiya-ipos iran a salapis: A Miyakha-wali ran so Kitab, a Pukhowa-an niran so Parayasan sangka-i a korang (a Ingud), go gi-i ran Tharo-on: A Punapin rukutano bo. Na o adun a Makatalingoma kiran a Parayasan a lagid iyan, na Khowa-an niran pun noto. Ba kiran da makowa so diyandi ko Kitab, sa da-a Putharowa iran makapantag ko Allah a inonta so Bunar? Go Kiyapangadi-an niran so Madadalumon. Na so Ingud a Maori i lubi a Mapiya a bagiyan o siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

170. Na so siran Komukupit ko Kitab go ini Pamayandug iran so Sambayang,- na Mata-an! A Sukami na di Ami Pagilangun so Balas ko Miphipiyapiya.

171. Na gowani na inalangalang Ami so Palao ko Kaporowan niran, makasasaibarat Sukaniyan sa Atup, na tiyangkud iran a mata-an naya! A Phakatana kiran ndun: (Na Pitharo Ami a:) Kupiti niyo so ini bugai Ami rukano Shabunsabunar,

وَقَطَعْنَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمَارًا مِنْهُمْ
الضَّلِيلِ حُوتَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ
وَيَكُونُ لَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ
لَعْنُهُمْ يَرَجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ
سَيُعَذِّبُنَا أَوْ يَأْتِيهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ
الَّذِينَ خَذَ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا
عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالَّذِينَ
الْآخِرَةُ خَيْرٌ لَ الَّذِينَ يَنْتَقِمُونَ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

وَالَّذِينَ يُنْمِشُكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ
الْمُضِلِّينَ ﴿١٧٠﴾

﴿ وَإِذْ تَقِفْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا
أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴾ ﴿١٧١﴾

go Tatadumi niyo so Madadalumon; ka-angkano Makapananang-gila.

172. Na gowani na Piyakaliyo o Kadnan Ka pho-on ko manga Moriyatao a Adam- pho-on ko manga likod iran-so manga Moriya-tao iran, na Piyakishaksian Niyan kiran a ginawa iran, sa (Pitharo Iyan a:) Ba di Sakun i Kadnan niyo?- Pitharo iran: A owai (Suka i Kadnan nami)! Pishaksi-an Nami! Ka o ba niyo Matharo ko Alongan a Qiyamah: I Mata-an! A Sukami na miyabaloi kami a di Ami aya Katawan.

173. O di na o ba niyo Matharo: A aya bo a Miyanakoto na so manga lokus ami gowani, na Miyabaloi kami a manga Moriyatao ko oriyanniran (na Miyakaonot kami kiran): Inongka rukami Mbinasa-an so Pinggolaola o Minggagalubuk sa ribat?

174. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada Magosai ko manga Ayat; ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

175. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko (Bal-am Bunu Baorah a) tao a ini bugai Ami ron so manga Ayat Ami, na liyowas iyan noto: Na tiyalokonan sukaniyan o Shaitan, na Miyabaloi a pud ko Mithatari-dadag.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بُنَيِّ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿٣٦﴾

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٣٧﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْأَنْبِيَاءَ وَالْمَعْلُومَاتِ
يَرْجِعُونَ ﴿٣٨﴾

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا
فَأَسْلَخْنَا مِنْهُمَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ
الْعَاوِينَ ﴿٣٩﴾

176. Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maphakaoshor Ami sukaniyan sa sabap ro-o; na ogaid na sukaniyan na Mishoramig ko Doniya, go Piyangonotan niyan so Nunga iyan. Na aya ibarat iyan na lagid o Aso: A o Pakabasunginka sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan a Dila iyan, o di na dingka khodi-in sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan ndun a Dila iyan. Giyoto man i ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami; na Panotholangka so manga Tothol, ka-aniran Mapuphamimikiran.

177. Miyakaratarata a ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so manga ginawa iran i Bininasa iran.

178. Sa dun sa Toro-on o Allah, na sukaniyan i Khatoro: Go sadun sa Dadagun Niyan, na siran man na siran i Phangalologi.

179. Na Sabunsabunar a Miya-dun Kami sa ruk o Naraka Jahan-nam a madakul a pud ko manga Jinn go so manga Manosiya: Adun a manga poso iran na di ran noto Ipunggudaguda, go adun a manga Mata iran na di ran noto Iphangi-lailai, go adun a manga Tangila iran na di ran noto Iphamakinug. Siran man na lagid o manga Ayam, kuna ka siran i lubi a Miyangadadadag: Siran man na siran so di maka-i inungka.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى
الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَخَبَّرْكَ
الْكَلْبُ إِنَّ تَحْمِيلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ
تَرْكُهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مِثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ
لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٧٦﴾

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَأَنفُسُهُمْ كَالْوِاقِعِ هُونَ ﴿٧٧﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىَّ وَمَنْ يُضِلِلْ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كُفْرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ
قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أُذُنٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ
كَأَلْفِ نَعِيمٍ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ
الْغَافِلُونَ ﴿٧٩﴾

180. Na ruk o Allah so manga ngaran a manga Pipiya: Na Buthon niyo Ron noto; na Ganati niyo so siran a Puphamakasila-in niran so manga ngaran Niyan: Ka imbadal kiran ndun so Pinggolaola iran.

181. Na adun a pud ko Inadun Ami a pagtao a Iputhoro iran so Bunar so Sukaniyan na o Ontolun niran.

182. Na so Miyamanaplis ko manga Ayat Ami, na shagintonun Ami siran (ko Phakabinasa kiran) sa di ran katawan;

183. Go Pakalalanatun Ko siran: Mata-an! A so siksa Akun na Ma-bagur.

184. Ba iran nda Pamimikirana? A da ko (Muhammad a) Bolayoka Iran i Buthang: Da-a salakao ron a rowar sa Pupha maka-iktiyar a Ma-payag.

185. Ba iran nda Mailai so Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa go so Kiya-aduna o Allah ko langowan taman? Go so Kiyatang-kud a Kababaloi a Sabunar a Kiya-pakarani o diyandi kiran? Na antona-a i Tothol ko oriyen naya i Pharatiyaya-an niran?

186. Sa dun sa Dadagun o Allah, na da-a Makanggonana-o ron: Na Mbotawanan Niyan siran ko Ka-

وَالَّذِينَ الْأَسْمَاءَ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

وَمَنْ خَلَفْنَا الْقَمَّةَ يَهْدُونَ وَالْحَقُّ رَبُّهُمْ
يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا مَسْتَشْتَرِينَ جُحُومٍ
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾

وَأَمَّا لَهُمْ بِإِنْ كَذَّبُوا مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا يَصَاحِبُهُمْ مِنْ جَنَّةٍ إِنْ هُوَ
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَهَانَ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ
قَدِ افْتَرَبَ أَجْلُهُمْ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ حَدِيثٌ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

pangangakowala iran, a gi-i siran Muromparompak.

187. Iphagisha iran Ruka so Alongan a Qiyamah-o andai Kapakatalingoma niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Kadnan Ko: Da-a Phakapayag ko wakto Niyan a inonta Sukaniyan. Mapunud ko manga Langit a go so Lopa. Di rukano Makatalingoma o di Mitukao. Iphagisha iran Ruka a lagid o Bangka oto katawi: Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Allah, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

188. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a bagiyan o ginawa Ko a Ompiya a go da-a Morala inonta sa kabaya o Allah. Na o adun a katawi Ko ko Damapayag, na Mata-an a pakadakulun Akun so Mapiya, go di Rakun misogat so marata: Sakun na matag Ako Puphamakaiktiyar, go Puphamanothol sa Mapiya ko pagtao a Mapaparatiyaya.

189. Sukaniyan so (Allah a) Miyadun rukano pho-on ko (Adam a) isa ginawa, go biyaloi Niyan a Miyakapo-on Rukaniyan so Darodopa Iyan, ka-anon Lilintad. Na kagiya a Pamaka-in Niyan Sukaniyan, na Miyarimbit sa Karimbit a Makhap; na Pukhilalakao Niyan

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَعَثَةٌ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ خَافِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَقْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسْنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

* هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَاغْمَرَتْ بِهِ فَكُلَّمَا أُنْقِلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ الشَّكْرِ مِنْهُ ﴿١٨٩﴾

noto. Na kagiya a Makapunud, na Minipangangarapan Niran ko Allah, a Kadnan Niran: A Mata-an a o bugi Kamingka sa (Wata a) Mapiya; na Mata-an a mabaloi Kami dun a pud ko Miyamanalamat.

190. Na kagiya a bugan Niyan siran sa (Wata a) Mapiya, na mimba-al Siran sa manga Sakotowa Iyan ko ini bugai Niyan Kiran: Na Maporo so Allah a Ka-a awat Iyan ko Ipushakoto Iran non.

191. Ino Iran Puphakasakotowa (ko Allah) so da-a Khamba-alan niyan a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan?

192. Go da-a Khagaga iran a tabang kiran, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran!

193. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di kano iran Khaonotan: Magishan rukano o Tawaga niyo siran antawa-a bakano dun khigugunuk!

194. Mata-an! A so siran a Pupanongganowin niyo a salakao ko Allah, na manga Oripun a manga lagid iyo: Na Tawaga niyo siran, na Pakisumbag kano kiran, o sukano i manga Bunar!

195. Ba-adun a manga ai ran a Pukhilalakao iran? Antawa-a ba-adun a manga Barokan niran a

فَلَمَّا أَتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُمُ شُرَكَاءَ فِيمَا
ءَاتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

أَلَيْسَ كُنَّ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ
يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

وَأَن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْعَوْا كَسَوَاءَ
عَلَيْكُمْ أَدْعُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ مُبْصِرُونَ ﴿١٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أُمْتًا لَّكُمْ قَادُّوهُمْ فَلَيْسَ تَسْتَجِيبُوا
لَهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ لَمَّا نَسُوا اللَّهَ أَتَوْهُم بِطُغْيَانٍ
بَاطِلٍ وَأَنَّهُمْ كَانُوا فِي أَعْيُنِ النَّاسِ

Pukhipangawakawa iran? Antawa-a ba-adun a manga Mata iran a Pukhipangilailai ran? Antawa- ba-adun a manga Tangila iran a Mipuphamamakinug iran? Tharowangka: A Panongganoya niyo so Ipuphamanakoto niyo, oriyen niyan na Pagantangani Ako niyo sa marata, na di niyo Rakun Tha-alika!

196. Mata-an! A aya somisiyap Rakun na so Allah, a so Tomiyoron ko Kitab, go Sukaniyan i somisiyap ko manga Bilangatao.

197. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da-a Khagaga iran a tabang rukano, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran.

198. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di ran khanug. Na Pukhailaingka siran a tutuntungan Ka iran, a siran na di siran Phamakanono.

199. Kupitingka so Kanapi; go Sogo-on Ka so Mapiya; go Talikholdingka so da-a manga Mulung iyan.

200. Na amai ka Khasogat Ka o onsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah; Mata-an! A Sukaniyan na Puphakanug, a Mata-o.

201. Mata-an! A siran a Khipananggila, na igira-a adun a Miyakasogat kiran a Saramat a pho-on

بِهَا أَمْرُهُمْ أَذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ أَدْعُوا
شُرَكَاءَ كُنتُمْ كِيدُونِ فَلَا
يُنْظَرُونَ ﴿١٩٦﴾

إِنَّ وَلِيِّ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ
يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٧﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْمَعُونَ
نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَتَصَرَّوْنَ ﴿١٩٨﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٩﴾

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْجَاهِلِينَ ﴿٢٠٠﴾

وَأَمَّا بِنِعْمَتِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ
بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ
الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ

ko Shaitan, na Makatadum siran,
na sa maoto na siran na Makapan-
gilailai siran!

202. Na so manga Pagariya (o
manga Shaitan) na ipumbolog iran
siran ko Kadadag, oriyen niyan na
di siran Puthangka.

203. Na igira-a da-a Minitalingo-
mangka kiran a Tanda, na Tharo-
on niran: A Inongka oto da Mipan-
ton? Tharowangka: A aya bo a
Phagonotan Ko na so Iphagilaham
Rakun a pho-on ko Kadnan Ko:
Giyaya na manga Rara yag a Kar-
ina a pho-on ko Kadnan niyo, go
Torowan, go Limo, a bagiyan o
pagtao a Khipaparatiyaya.

204. Na igira-a Pumbatiya-an so
Qur-an, na Puphamamakinuga niyo
Sukaniyan, go Lilintad kano: Ka-
angkano Mipangalimo.

205. Na Tatadumingka so Kad-
nan Ka si-i ko Ginawangka, sa Ka-
pangalimbaba-an a go Kaluk, go di
Matanog a Katharo, si-i ko Kapita-
pita go so Kagabigabi; go Dingka
mbaloya so Ginawangka a pud ko
Khikalilipat.

206. Mata-an! A so (manga Ma-
laikat a) manga rarani ko Kadnan
Ka, nadi ran iphumaratabat a Ka-
pushimba-a iran ko Allah: Go gi-
ran Iphoroporo Sukaniyan, go Ron
siran Pangangalimbaba-an.

مُبْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾

وَأَخَوْنَهُمْ يَمْدُدُونَهُمْ فِي الْعَقْرِ شَرًّا لَا

يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٣﴾

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا

قُلْ إِنَّمَا اتَّبَعُ مَا نُوْحِي إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا

بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ

يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٤﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لِلَّهِ وَأَنْصِتُوا

أَعَلَيْكُمْ تَرْحَمُونَ ﴿٢٠٥﴾

وَأَذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخَفَةً

وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ

عِبَادَتِهِ وَهُمْ سِجُونُهُ وَلَهُ السَّجْدُونَ ﴿٢٠٧﴾

Surah Al-anfal-8

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ipagisha iran Ruka so manga Taban ko Kambonowai. Tharowangka: A so manga Taban na Kapa-ar o Allah go so Rasul: Na Kalukun niyo so Allah, go Tanora niyo so Kaphapantapantagan niyo: Go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, o sukano na Khipaparatiyaya.

2. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so siran, a igira-a Miya-aloi so Allah, na Somangkop so manga poso iran, go igira-a Piyan-gadi-an kiran so manga Ayat Iyan, na Makaoman kiran sa Paratiyaya, go so bo so Kadnan niran i Sasar-igan niran:

3. Siran na Ipuphamayandug iran so Sambayang go so saba-ad ko ini bugai Ami kiran a Ipuphamumugai ran:

4. Siran man na siran so Khipaparatiyaya a titho: Adun a bagiyan niran a manga Pangkatan (ko Sor-ga) si-i ko Kadnan niran, go Ma-ap, go Pagupur a Mapiya:

5. Lagid o Kiyapakaliyowa Ruka o Kadnan Ka pho-on ko Walaingka sabap ko Bunar, na Mata-an! A adun a Salompok ko Miyamara-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْقُوتُكَ عَنِ الْآنْفَالِ قُلِ الْآنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرَاتِ
بَيْنَكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ
وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلَّيْتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ
زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسِفِقُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿٥﴾

tiyaya a tanto a di siran Kamaman-trangan,

6. Puphamawalungka iran Maka-pantag ko Bunar ko oriyen o Kiya-payag iyan, lagid o ba siran Pundundugun ko Kapatai a siran na Kasasandungan niran.

7. Na gowani ko idiyandi rukano o Allah so isa ko dowa pagtao, a Mata-an naya! A Khataban niyo: Na gi-i niyo Mandingandingan a so da-a Bugur iyan i Masangan niyo, na kabaya o Allah a tanto Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo, Iyan, na Thiphadun Niyan so kaposan o da Pamaratinyaya;-

8. Ka thanto Niyan so Bunar na Pagilangun Niyan so ribat, apiya di kabaya o manga rarata i Ongar.

9. Gowani ko Puphanguni kano sa Tabang ko Kadnan niyo, na In-ismbag Iyan rukano: A Mata-an! A Sakun na Thabangan Ko sukano sa Sanggibo a manga Malaikat, a Makaputhondotondog.

10. Na da-a kiyabaloya saya o Allah a rowar sa Tothol a iphaka-piya ginawa, go anon misabap a Kathatana o manga poso iyo: Na da ko Tabang inonta na si-i bo Phon ko Allah; Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

يَجِدُ لَوْنَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَلَامًا
يَسْأَلُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٥﴾

وَأَذِيعُكُمْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهُمَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَه
تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ
بِكُلِّ أَمْرٍ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٥﴾

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيَطْلُبَ الْأَبْطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٥﴾

إِذْ تَسْتَعِيشُونَ دِيَارَكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي
مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّفِينَ ﴿٥﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَتَعْظِيمَ بِرِهِ
فَلَوْ بَدُّكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٥﴾

11. Gowani na Ipukholob Iyan rukano so toratod, a Sarig a pho-on Rukaniyan, go Puthoronan kano Niyan a pho-on ko Kawang sa ig, ka-anon misabap a Kasotiya Niyan rukano, go a Niyan rukano Mailang so Pangangaluk o Shaitan, go a Niyan Matukhus so manga poso iyo, go anon misabap a Kapakabukuna Niyan ko manga Parapara.

12. Gowani na Iphagilaham o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na pud iyo: Na Pakabukuna niyo so siran a Miyamaratiyaya: Ithumo Akun ndun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so kaluk: Na sogata niyo so Kaporowan o manga lig (iran), go sogata niyo kiran so oman i kumur.

13. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

14. Giyoto man (so siksa): Na ta-ami niyo sukaniyan: Ka Mata-an! A bagiyan o da Pamaratiyaya so siksa ko Naraka.

15. Hai Miyamaratiyaya! Igira Minithumo niyo (ko gi-i Mbonowayan) so siran a da Pamaratiyaya a Pukhamang siran, na di niyo kiran Thalikhodun so manga likod (iyo).

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسُ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يُطَهِّرُكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿٥﴾

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا سَأَلِقَىٰ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّعْبَ فَأَصْرَبُوا قَوْقُ الْأَعْنَاقِ وَأَصْرَبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

ذَٰلِكُمْ قَدْ وَفَّوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُيِّمُوا الَّذِينَ كَفَرُوا رَحِفًا فَلَا تُؤَلُّوهُمْ الْآدِبَارَ ﴿٩﴾

16. Na sa dun sa italikhod iyan kiran sa Alonga noto a likod iyan-inonta a Pulimpang ko Kambonowai, o di na Thapi ko pagtao (a pud iyan)- na Sabunar a miyakakholog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahan-nam,- a Mikharatarata a khabolosan!

17. Na da niyo siran Mapatai; na ogaid so Allah i Miyakapatai kiran: Go kuna a ba Suka i Miyakasogat gowani a lomubad Ka, na ogaid na so Allah i Somiyogat (kiran): Kanan Niyan Matiyoba so Miyamaratiyaya sa Tiyoba a Mapiya a pho-on Rukaniyan Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

18. Giyoto dun man, ka Mata-an! A so Allah na Puphakalobain Niyan so antangan a marata o da Pamaratiyaya.

19. Na Ophangniyanio so Hokoman (ko pagulut iyo ago so Muhammad) na sabnar a miyaka oma rekano so Hokoman (a so kiyataba-na rekano sa bader) Na o gunuk kano (Mongkir), na giyoto i Mapiya rukano: Na o kasoi kano na komasoi Kami (Tomabang). Na da dun a Milinding rukano o pagtao niyo a maito bo, apiya i kadakul iyan: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Miyamaratiyaya!

20. Hai Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, go

وَمَنْ يُؤْلِمِهِمْ يَوْمَ ذُنُوبِهِمْ إِلَّا لَمَسَ خِيفًا
لِقَاتِهِ أَوْ مَتَحِيزًا إِلَى فِتْنَةٍ فَفَدَّ بَلَاءَهُ
بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٦﴾

فَلَمَّا تَشَأَوْهُمْ وَلَئِنْ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا
رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَئِنْ اللَّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ
الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءًا حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٧﴾

ذَلِكَ وَمَنْ أَرَادَ اللَّهُ مُوَهِّنًا كَيْدَهُ
الْكَاذِبِينَ ﴿٥٨﴾

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْقَسَمُ
وَإِنْ تَنْتَهُوا فَعَمَلُكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ نَعُدُوا
نَعْدَ وَلَنْ تَنفَعِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ
كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

di niyo Thalikhodi Sukaniyan a su-
kano na Pukhanug iyo.

21. Go di niyo showa-a so siran a
Pitharo iran: A Piyamakinug ami, a
siran na di ran Phamamakinugun:

22. Mata-an! A Miyakaratarata
ko manga Binatang si-i ko Allah so
manga Bungul a manga Omao,- a
siran na da-a manga Sabot iran.

23. Na o katawi o Allah a adun a
Matatago kiran a Mapiya, na Mata-
an a Pakapamamakinugun Niyan
siran: Na apiya pakapamamakinu-
gun Niyan siran, na Thalikhod siran
bo a siran na Khisasangka.

24. Hai Miyamaratiyaya! Tari-
ma-a niyo so Allah go so Rasul,
igira-a Tiyawag kano Niyan ko
Phakaoyag rukano; go Tangkuda
niyo a Mata-an! A so Allah na
Phagulutan Niyan so lut o tao a
go so poso iyan, go Mata-an! A
Sukaniyan na Ron kano Pulimoda.

25. Go Pananggila-i niyo so
Tiyoba, ka di khisogat ko siran a
Mindadarowaka rukano sa ba Ma-
tabis: Go Tangkuda niyo a Mata-
an! A so Allah na Mailot i kapanik-
sa.

26. Na Tadumi niyo gowani ko
maito kano, a di kano Pakanganga-
ninun ko Lopa, Ipukhaluk iyo o ba
kano Mabiya o manga Manosiya;
na Piyakapagingud kano Niyan (sa
Madinah), go ini Bagur Iyan ruka-

وَلَا تُولُوا عَنْتَهُ وَانْتَرَسَمْعُونَ ﴿٥١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٥١﴾ إِنَّ سِرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْيَكْمُ
الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٢﴾

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ
أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٥٤﴾

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٥﴾

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّتَّبِعُونَ فِي
الْأَرْضِ تُخَافُونَ أَنِ يَحْطَبَكُمْ النَّاسُ
فَقَاُولُكُمْ وَآيَتُكُمْ بِصُرُوءِ وَرَزَقُكُمْ مِنَ
الْأُطْيَانِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

no so Tabang Iyan, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga Pipiya: Kangkano Makapanalamat.

27. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Pundonsiyani so Allah go so Rasul, go di niyo Pundonsiyani so manga Sarig rukano a sukano na Katawan niyo.

28. Na Tangkuda niyo a so manga Tamok iyo go so manga Wata iyo na matag tupung; ka Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukan-nyan a Balas a lubi a Mala.

29. Hai Miyamaratiyaya! O kalukun niyo so Allah, na sunggayan kano Niyan sa Padoman, go lalasun Niyan rukano so manga Dosa niyo, go Napiyan kano Niyan: Ka so Allah i Khiruk ko Limo a lubi a Mala.

30. Na gowani na Puphagantangan Ka sa marata o siran a da Pamaratiyaya, ka Tharongko-on Ka iran, o di na Mbono-on Ka iran, o di na Phaka-awa-an Ka iran. Na Puphagantangan siran sa marata, na Pumbadalan o Allah so antangan niran, ka so Allah i Makalalawan ko Puphamagantangan sa marata.

31. Na igira-a Biyatiya kiran so manga Ayat Ami, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyanug ami: Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maputharo Ami so lagid aya: Ka da-a

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
وَتَخُونُوا أَمْنَتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ أَمْرًا لَكُمْ وَأُولَئِكَ كُمْ
فِي شَيْءٍ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَسْتَفُوا اللَّهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ يَتَكَلَّمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى شُرَكَائِهِمْ
أَوْ يَتَمَسَّكُونَ أَوْ يَخْرُجُونَ
وَيَمَكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ الْمَكْرِينَ ﴿٣٠﴾

وَإِذْ أَتَى عَلَىٰ آلِهِمْ إِلَهُ قَائِلًا فَقَدْ سَمِعُوا
لِقَائِهِمْ أَهْلًا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا
أَسْطِيرٌ الْأُولَئِكَ ﴿٣١﴾

salakao saya a rowar sa manga Tothol a Kabokhag o Miyanga-ona.

32. Na gowani na Pitharo iran: Ya Allah! O giya-i na Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Hadapan Ka, na Paka-orani kamingka sa Ator a pho-on ko Kawang, o di na Talingoma-i Kamingka sa siksa a Malipudus.

33. Na da ko Allah i ban Niyan siran siksa-a a Matatago Ka kiran; go da ko Allah i ba Niyan siran siksa-a a Puphanguni siran sa Maap (ko Allah).

34. Na andamanaya idi kiran kasiksa-a o Allah, a siran na Puphangalang siran ko Masjid Al-Haram- a kuna a ba siran i manga Wali ron? Ka da-a manga Wali ron a rowar ko Khipanananggila; na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan.

35. Na da-a Miyabaloi a Sambayang iran si-i sa Baitullah a rowar sa Kapamopoi go kandaopai: Na ta-ami niyo so siksa sabap ko da niyo Kaparatiyaya.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran nggaston so manga Tamok iran ka-an siran maka-alang ko lalan o Allah, na gi-i ran ndun noto nggaston; na oriyen niyan na pukhabaloi kiran a ka-shundit; oriyen niyan na Punda-

وَاذْكُرُوا اللَّهَ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ
مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ
السَّمَاءِ أَوْ أُنْزِلْ عَلَيْنَا آيًا أَلَيْسَ
بِظَهْرٍ لِلَّهِ

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا
كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ

وَمَا لَهُمْ آلَاءُ أَنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَتَصَدَّقُونَ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَ لَهُ
إِنْ أَوْلِيَاءُ لَهُ إِلَّا الْمُشْرِكُونَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا كَانَ صَلَاةُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا
مُكَاءً وَنَضِيدَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَنْفِقُونَ أَنْفُسَهُمْ
لِيَصْطَدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُفْقَرُونَهَا
ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ ثُمَّ يَغْلِبُونَ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ

agun siran: Na siran a da Pamaratiyaya na si-i siran ko Naraka Jahannam Pulimoda;-

37. Ka ishunggai o Allah so marata a Mbulagun ko Mapiya, go ithapi Iyan so marata, so saba-adon ko saba-ad, na Thimo-on Niyan noto langon, na Thago-on Niyan noto ko Naraka Jahannam. Siran man na siran so manga logi.

38. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A o gunuk siran, na Punapin kiran so andang a Miyaipos; na o kasoi ran, na Sabunar a somiyagad so Kiyaokitan o Miyanga-o ona (a Miyabaloi a ladiyawan).

39. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a mabaloi a Kapanakoto, go Mabaloi so okit ko Kapagintao a tanan ruk o Allah; na o gunuki ran, na Mata-an! A so Allah na so gi-i ran Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

40. Na o Talikhod siran, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i Panarigan niyo- Miyakapiyapiya a Phanarigan go Miyakapiyapiya a Phananabang.

41. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Miyataban niyo, apiya antona-a, na Mata-an! A ruk o Allah so ikalima-on bagi,- go ruk o Rasul, go ruk o manga Tonganai

يُخْسِرُونَ ﴿٣٧﴾

لِيَسِيرَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ
جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَئِكَ هُمُ
الْخٰسِرُونَ ﴿٣٨﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَدْتَهُمْ يُغْفَرْ
لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ
سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ
وَيَكُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّهِ فَإِنْ
أَنْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ يَمَّا يَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ
يَعْمَ الْمُؤْمِنِينَ وَيَعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤١﴾

﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ قَالَ لِلَّهِ
حُسْبُهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَآلِنَ السَّبِيلَ إِنْ كُنْتُمْ

Niyan, go so manga ilo, go so manga Miskin, go so Puphulayalayag,- o sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah go so Initoron Ami ko Oripun Nami ko Alongan a Kiyapakasung-gaya (o Ontol a go so Ribat),- a Alongan a Kiyapakathumo o dowa pagtao (sa Badur). Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

42. Gowani na shisi-i kano ko sabala ko Balintad a Marani (sa Madinah), na shisi-i siran ko sabala ko Balintad a Mawatan (sa Madinah), na so isa ka lalakawan (a manga Padagang) na shisi-i ko kababa-an niyo. Na o Miphapasada kano (sa Kaputhalabok iyo), na Pundorat kano dun ko Pasad: Na ogaid na kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola; ka-an Thakna a Ka-o ongkir o tao a Miyongkir ko oriyen o Marayag a Karina, go an Thakna a Kapaparatiyaya o tao a Miyaratiyaya ko oriyen o Marayag a Karina. Na Mata-an! A so Allah na tithe a Puphakanug, a Mata-o.

43. Gowani na Puphaki-ilai Ruka siran o Allah ko Katotoroga Ruka a maito (siran): Na opama ka Piyaki-ilai Niyan Ruka siran a Madakul (siran), na Mata-an a Ka-alapan kano, go Mata-an a di Kano Magayonayon ko Punggolaola-an: Na ogaid na so Allah na migai sa Kalilintad: Mata-an! a Sukaniyan na

ءَامَنُكُمْ بِاللّٰهِ وَمَا أَرْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ
الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّلَقٰى الْجَمْعَاتِ ۖ وَاللّٰهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٢﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدِّينِيَّائِهِمْ بِالْعُدُوِّ
الْقُصُوِّ وَالرَّكْبِ اسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ
تَوَاعَدْتُمْ لَأَخْلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
وَلَكِنَّ لِّقَضَى اللَّهِ أَمْرًا كَانَ
مَفْعُولًا لِّتَهْلِكَ مِمَّنْ هَلَكَ عَنْ بَيْتِنَا
وَيَحْيَىٰ مِمَّنْ حَيَّ عَنْ بَيْتِنَا ۖ وَإِنَّ اللَّهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٣﴾

إِذْ يُرِيكُمْ اللَّهُ فِي مَنَامِكُمْ قَلِيلًا وَلَوْ
أَرْنَاكُمْ كَثِيرًا لَّفْتِنَاكُمْ
وَلَتَنْزَعَنَّكُمْ فِي الْأُمَرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٤﴾

katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

44. Na gowani na Puphaki-ilai Niyan Rukano siran ko masa a Kiyapakathumo Niyo, a maito a Kai-ilaya Niyo kiran, na maito a Kai-ilaya iran Rukano: Ka kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola. Na si-i bo Phakando-da ko Allah so mapunggogolaola.

45. Hai Miyamaratiyaya! Igira adun a Minithumo Niyo a Sagor-ompong (a da Pamaratiyaya), na Pakathana-a Niyo, go Tatadumi niyo so Allah sa Madakul; ka-an-gkano Makada-ag:

46. Go Onoti Niyo so Allah go so Sogo Iyan; go di Kano Pushoran-sorang, ka ka-alapan Kano go mada so Bagur Iyo; go Phantang Kano: Ka Mata-an! A so Allah na babid o manga Papantang:

47. Go di Niyo Showa-a so siran a Lominiyo siran ko manga Ingud iran sa Kapangandag go Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, go Puphangalang siran ko lalan ko Allah: Na so Allah si-i ko gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

48. Na gowani na Pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran, go Pitharo Iyan: A da-a Phakada-ag rukano sa Alongan na-i ko

وَأَذِيرُكُمْ لَهُمْ إِذِ اتَّقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَضَلَّكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاغْلِبُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٥٦﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَشْرِكُوا بِهِ فَلْتَفْسَحُوا لِدِينِهِمْ وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٥٨﴾

وَلَا تَزِنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَصْلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي

manga Manosiya, go Mata-an! A Sakun i Lomilinding rukano: Na kagiya Makambantaya so dowa ka Sagorompong, na Miyangundod ko talikhodan niyan, sa Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas ako rukano; ka Mata-an! A sakun na Pukhailai akun so di niyo Pukhailai; Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah; ka so Allah na mailoti kapaniksa.

49. Gowani na gi-i Tharo-on o manga Monapik go so siran a kata-tagowan so manga poso iran sa Gudamun: A miyaka-ikmat ko siran naya so Agama iran. Na sa dun sa Somarig ko Allah, na Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

50. Na o Mailaingka, so Masa a kathangana o manga Malaikat ko (Niyawa o) da Pamaratiyaya, a Puphuroronta-in Niran so manga Paras iran go so manga likod iran, na (gi-i Ran Tharo-on a:) Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong-

51. Giyoto man na sabap ko Mini-ona o manga lima niyo (a Dosa:) Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimboto ko manga Oripun Niyani:

52. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so Miya-ona an niran: A da iran Pratiyaya-a so manga Ayat o Allah, na siniksa siran o

جَاؤُكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتْهُ الْفِئَتَانِ
نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ
مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٠﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
مَّرَضٌ عَرَّهٗمْ ذُلًّا وَيَبْتَغُوا مِنْ يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا
الْحَالَتِ كَيْفَ يَصْرِفُ أَعْيُنَهُمْ
وَأَذْبَرُهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٢﴾

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥٣﴾

كَذَٰلِكَ أَلْهِمْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ قَبْلِهِمْ
كَفَرُوا وَاتَّبَعَ اللَّهُ فَأَخَذَ اللَّهُ

Allah sabap ko manga Dosa iran: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Mailot i kapaniksa:

53. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagalinun so Limo a ini Pangalimo Iyan ko pagtao taman sa di ran alinun so shisi-i ko manga ginawa iran: Ka Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

54. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so siran a Miyaona an niran: A Piyakambokhag iran so manga Ayat o Kadnan niran: Na Bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, na inulud Ami so pagtao o Pir-aon: Ka tanan siran manga Darowaka.

55. Mata-an! A Mikharatarata ko manga Binatang si-i ko Allah so siran a Miyamangongkir: Na siran na di Phamaratiyaya.

56. Siran so Miniphasada Aka kiran, oriyan niyan na Pumbarungkasun niran so Pasad iran ko oman siran Makiphasada, a siran na di siran Phananggila.

57. Na o Mapugus Ka siran ko Kambonowai, na Baloyangka siran a Thoma, ko tao a Phakatondog kiran, ka-aniran Pukhatadumi.

يَذُنُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٣﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُعَيَّرًا بِعَمَلِهِمْ
أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُعْزِرُوا مَا بَأْسُفِهِمْ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

كَذَّبَ أَهْلُ الْمَدْيَنَةِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
كَذَّبُوا بَعَائِنَ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
وَأَعْرَفْنَا أَهْلَ الْفِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَاذِبٍ
ظَالِمِينَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ
عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرْقَةٍ وَهُمْ لَا يُتَّقُونَ ﴿٥٧﴾

فَإِذَا تَفَفَّهُهُمْ فِي الْحَرْبِ فَسَرَدْنَاهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

58. Na amai ka Ikhawan Ka ko pagtao so kandorat, na Bokaingka kiran (so Pasad), sa Mapayag: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so Mamakadodorata.

59. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba siran Miya-kalipos: Mata-an! A siran na di ran Khalipos.

60. Na Thiyagari Niyo siran sa sadun sa Khagaga Niyo a Bagur, go pudon so Kathiyagara ko manga Koda, a Mipuphangangaluk Iyo to ko ridowai o Allah, go ridowai Niyo, go so manga pud a salakao kiran, a di Niyo siran Katawan, so Allah i Mata-o kiran. Na sa dun sa Manggasto Niyo apiya antona-a si-i ko lalan o Allah, na Khitoman Rukano sa tarotop (so Balas iyan), a Sukano na di Kano Kasalimbotan.

61. Na o Ramig siran ko Kalilintad, na Ramig Ka on (mambo), go Sarigingka so Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Pupha-kanug, a Mata-o.

62. Na o ba iran Khabaya-i a Kalimpanga iran Ruka,- na Mata-an! A-a Angkosangka o Allah: Sukaniyan so ini Bagur Iyan Ruka so Tabang Iyan go so Miyamaratiyaya;

63. Go Piyakakhakalayama Iyan so manga poso Iran: Apiya Nggaston Ka so nganin a shisi-i ko Lopa

وَأَمَّا خَوَافَتٌ مِّن قَوْمٍ خِيَانَةٌ فَأَنْذِرْنِيهِمْ
عَلَىٰ سَوَاءٍ إِنْ أَلَّفَهُ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا أَنَّهُمْ
لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ
رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِمْ عَدُوَّ اللَّهِ
وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا
تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تُنْظَمُونَ ﴿٦٠﴾

۞ وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْعَلْ لَّهُمْ وَتَوْكَلْ عَلَى
اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ
هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِتَضَرُّعِهِمْ وَيَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا مَا أَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ

langon, na Dingka Mapakakhakalaya-
layama so manga poso iran, na
ogaid na so Allah i Miyakapagayo-
nayon kiran: Mata-an! A Sukaniyan
na Mabagur, a Maongangun.

64. Hai Nabi! A Angkosan Ka o
Allah,- go so tao a Miyonot Ruka a
Miyamaratiyaya.

65. Hai Nabi! Pi-isun Ka ko
Miyamaratiyaya so Kapakimbono-
wai. O adun Rukano a dowapolo, a
manga Papantang, na Phakapugus
siran sa dowagatos: Na o adun
Rukano a Magatos, na Phakapugus
Siran sa Sanggibo ko siran a da
Pamaratiyaya: Sabap sa Mata-an!
A siran na pagtao a da-a manga
Sabot iran.

66. Imanto, na piyakakhapan
Kano o Allah, ka katawan Niyan
a Mata-an! A matatago Rukano so
kalobai: Na o adun Rukano a ma-
gatos, a manga Papantang, na Pha-
kapugus siran sa dowagatos, na o
adun Rukano a Sanggibo, na Pha-
kapugus siran sa dowanggibo, sa-
bap sa idin o Allah: Ka so Allah na
babid o (Tabang Iyan so) manga
Papantang.

67. Da mapatot ko Nabi i ba
adun a kowa-an Niyan ko manga
Biyag (a a'on sa ginawa) taman sa
di Makapugus ko Lopa. Khabaya-
an Niyo so Parayasan ko Doniya;
na so Allah na kabaya Iyan (a

اللَّهُ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٥﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ خُذْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى
الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَبِيرُونَ
يَعْلَمُوا مَا تَتْلُو وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
يَعْلَمُوا الْقُرْآنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِهِمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٦﴾

الَّذِينَ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ
ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ
يَعْلَمُوا مَا تَتْلُو وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ
يَعْلَمُوا الْقُرْآنَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ ﴿٦٧﴾

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى
يُخْزَى فِي الْأَرْضِ لِيُدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا
وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٨﴾

Mambagiyan Niyo) so Akhirat: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

68. O da so Kitab a pho-on ko Allah a Miya-ona, na Khasogat kano dun sabap ko Kinowa niyo a siksa a Mala.

69. Na Kangkano ko Miyataban Niyo, a Halal a Mapiya: Go Kalukun Niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

70. Hai Nabi! Tharowangka ko tao a shisi-i sa tangan Niyo a manga Biyag: A o adun a katawan o Allah a matatago ko manga poso iyo a Mapiya, na Mbugan kano Niyan sa Mapiya a di so Miyakowa rukano, go Punapiyan kano Niyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

71. Na o kabaya iran so kandorata iran Ruka, na Sabunar a diyorat iran so Allah gowani, na piyakidag Iyan (Ruka) siran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

72. Mata-an! a siran a Miyamarat iyaya, go giyanatan Niran so manga Darpa Iran, go ini Panagon-taman Niran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran, si-i ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig Kiran go Tomiyabang Kiran (ko Nabi), - na siran man na so saba-ad Kiran i manga Wali ko saba-ad. Na so Miyamarat iyaya a

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَانْفِقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَشْيَاءِ إِن يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِيَكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَتَعْفُرَ لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾

وَأَن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَالُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْسَكَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُم مِّنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ

da iran ganati so manga Darpa Iran, na da-a Kipantag iyo ko Kapingowali-i kiran a maito bo taman sa di siran tomogalin; na o Panguni siran Rukano sa Tabang Makapantag ko Agama, na Paliyogat Rukano so Katabangi (kiran), inonta a aya iran khasogat so pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

73. Na so siran a da Pamaratiyaya, na so saba-ad kiran i manga Wali ko saba-ad: O di Niyo to Nggolaola-a, na Khatagowan sa samok so Lopa, go Kapaminasa a Mala.

74. Na so Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin, go Miyamanagontaman ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig kiran go Tomiyabang kiran,- na siran man na siran so Miyamaratiyaya a titho: Na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a Mapiya.

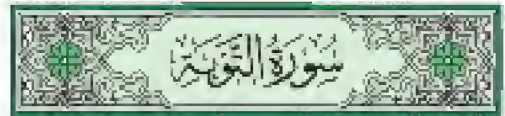
75. Na so Miyamaratiyaya ko oriyaniyan, go Miyamanogalin, go pud iyo a Miyamanagontaman,- na siran man na pud iyo. Na so Thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a Wali ko saba-ad si-i ko Kitab o Allah. Mata-an! A so Allah na so Langowan taman na katawan Niyan.

بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قِسْطٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ
كَبِيرٌ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آوَوْا وَانصَرَوْا أُولَئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا
مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يَكُلِّ شَيْءً عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

Surah Al-Taubah (Al-Baraat) -9

1. (Giya-i) so Kiyabarungkas o Pasad a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, si-i ko siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto:-

2. Na ndalakao Kano ko Lopa (hai manga Mosrik) sa pat Olan, go Tangkuda Niyo a Mata-an! A Sukano na di Niyo khalipos so (siksa o) Allah go Mata-an! A so Allah na Phakaito-on Niyan so manga Kapi-
pir.

3. Na Piyakalangkap a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, ko manga Manosiya ko Alongan a Kapunaik Hajji a Mala,-a Mata-an! A thipud o Allah (so Pasad) ko manga Pananakoto; go (Thipud o) Sogo Iyan. Na o Thaobat kano, na giyoto i Mapiya rukano; na o talikhod kano, na Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na di niyo khapalagoyan so (siksa o) Allah. Na Panotholangka ko siran a da Pamaratiyaya so siksa a Malipudus.

4. Inonta so siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto, oriyaniyan na da-a kiyorang iran Rukano a maito bo, go da-a Tiyabangan niran a Sorang Rukano a isa bo. Na tarotopa niyo kiran so

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾

فَيَسْجُودُ فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي
الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾

وَأَذِّنْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُمْ حَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ
تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ
وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣﴾

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ
يَنْقُصُوا كُفْرًا شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا
فَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّهُمْ عَاهَدُوا إِلَى اللَّهِ فَمَنْ ثَمَرُ
يُحِبِّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾

diyandi kiran taman ko wakto iran (a Mapupunto): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

5. Na amai ka maipos so manga Olanolan a Khipaga-adatan, na Bonowa Niyo so manga Pananakoto apiya anda Niyo siran Mato-on, go Pamiyaga Niyo siran, go Tarongkowa Niyo siran, go Pamagayani Niyo siran ko oman i Phagokitan; na o Thaobat siran, go Itindug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, na gikasi Niyo so lalan niran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na amai ka-adun a sakatao a pud ko manga Mosrik a Manarig Ruka, na Pakasarigangka, taman sa Pamamakinugun niyan so Katharo o Allah; oriyen niyan na sampa-in Ka sukaniyan ko Phakasarigon. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di manga Tata-o

7. Andamanaya i Kakhapatot ko manga Pananakoto o diyandi si-i ko Allah go si-i ko Sogo Iyan, inonta so siran a ini diyandi Iyo si-i sa Masjid Al-Haram? Na sa dun sa Kapagi-inontolan niran Rukano, na Pagi, inontolani Niyo siran (mambo): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

فَإِذَا أَنْسَلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرُمَ فَاقْتُلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ
وَأَحْصُوا لَهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ
فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
فَاحْلُوا سَيْلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

وَأَنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ
فَأَجْرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ
مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ
وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقْتُمُوا أَلَكُمْ
فَأَسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

8. Na andamanaya (i Kapakipuphasada Iyo kiran) a o Mapugus kano iran, na di ran rukano Pagila-in i Kapulolot go Kaphapasada? Ipushowat iran Rukano so manga ngari iran, na Somasangka so manga poso iran; ka so kadakulan kiran na manga songklid.

9. Ini Pamasa iran so manga Ayat o Allah sa arga a maito, go Miyangalang siran ko lalan Rukanian: Mata-an! A siran na Miyakaratarata so Pinggolaola iran.

10. Di ran Pagila-in ko Miyaratiyaya so Kapulolot go Kaphapasada! Na siran man na siran so manga Malawani.

11. Na o Thaobat siran, go Ithindug iran so Sambayang go tona-in niran so Zakat,- na manga Pagari Niyo siran ko Agama: Na Puphagosa-in Nami so manga Ayat, ko pagtao a manga Tata-o.

12. Na o Barungkasa iran so manga Sapa iran ko oriyan o Kiyapakindiyandi iran, go Phapa-awin-gun niran so Agama Niyo,- na Pakimbonowai Kano ko manga Nakoda ko Kaongkir: Mata-an! A siran na da-a Kipantag kiran o manga Sapa: Ka-an siran Makagunuk.

13. Ino kano di Pakipumbonowai ko pagtao a Siyogok iran so manga Sapa iran, go Piyagungutan niran a

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا تَرْقُبُوا
فِيكُمْ إِلَّا ذِمَّةَ يُرْسِئُونَكُمْ
بِأَقْوَاهِهِمْ وَتَأْنِي قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَلَسِقُونَ ﴿٨﴾

أَشْمَرًا وَابْتَغَى اللَّهُ تَعَالَى لِقَصْدٍ وَأَعَن
سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا ذِمَّةً
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا كُفْرًا فِي الدِّينِ
وَنُقْضَلُ الْأَيْمَنُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَإِنْ تَكُونُوا أَيْمَنَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ
وَطَعْنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ
الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَنَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
يَنْشَهُونَ ﴿١٢﴾

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَتُوا أَيْمَنَهُمْ
وَهُمْ يُؤْخِذُ الرُّسُولَ وَهُمْ

Kaphaka-awa-a iran ko Rasul, go siran na Piyangorawan Kano iran ko Paganai a Kiya-okitan? Ino Niyo siran Khalukun? Na so Allah i Patot a Ikhuluk Iyo Sukaniyan, o Sukano na Khipaparatiyaya!

14. Pakimbonowai kano kiran, ka Shiksa-an siran o Allah sa Punggolalan ko manga Barokan Niyo, go Phakaito-on Niyan siran, go Thabangan Kano Niyan, sa Kadaaga kiran, go Phakapiya-an Niyan so manga Rarub o pagtao a Khipaparatiyaya,

15. Go Pagilangun Niyan so otug ko manga poso iran. Na Phakatao-batun o Allah so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

16. Ba niyo tiyangkap sa ipundarainon kano a dapun punto-a o Allah so siran a (miyamagikhlasko) mipurang rukano go da siran kowa sa salakao ko Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya sa manga Panarigan? Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

17. Da Mapatot ko manga Pananakoto, so Kaputhanosa iran ko manga Masjid o Allah Shasaksi-an niran so manga ginawa iran ko Kaongkir. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Na so Naraka na siran na Tatap siran non.

بَدَّءَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَخْشَوْهُمْ قَالَهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

قَتَلُوهُمْ يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتُخْزِيهِمْ وَتَنْصُرُكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

وَيُذِيبْ عَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَتَتُوبَ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٦﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَأَنْ تُرْسِخُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولَهُ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْبُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٨﴾

18. Aya bo (a Patot) a Puthanos ko manga Masjid o Allah na so tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go ini Tindug Iyan so Sambayang go Tiyonai Niyan so Zakat, go da-a ini Kaluk Iyan a inonta so Allah. Na Mata-tangkud a siran man i Khabaloi a pud ko Miyamakakudug sa Ontol.

19. Ino Niyo mbaloya so Kapuphakainoma ko Nomanaiik go so Kaputhanosa ko Masjid Al-Haram, a lagid o tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go Miyanagontaman si-i ko lalan o Allah? Di siran Magishan si-i ko Allah: Ka so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Darowaka.

20. So Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin (sa Ingud) go ini Panagontaman niran ko lalan o Allah, so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, i Mala i Pangkatan ko Allah: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

21. Puphanotholan siran o Kadan Niran sa Limo a pho-on Rukaniyan, go Kasosowat, go manga Sorga, a adun a bagiyan niran ro-o a Kapipiya ginawa a Tatap:

22. Makakal siran non sa dayon sa dayon. Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukaniyan a Balas a Mala.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَن ءَامَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَى اللَّهِ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ
أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٩﴾

﴿٩﴾ أَجْعَلُكُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَن ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ
عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ دَرَجَةً عِنْدَ
اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١﴾

يَنْبَشِرُهُمْ رَبُّهُمْ رَحْمَةً مِنْهُ وَرِضْوَانٍ
وَجَلَّتْ أَرْسُلُهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿١٢﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

23. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga lokus iyo go so manga Pagari Niyo a manga Panarigan amai ka Matomo iran so Kaongkir a di so Kaparatiyaya: Na sa dun sa Manarig kiran a pud Rukano, na siran man na siran so da Pamaginontolan.

24. Tharowangka: A o so manga lokus iyo, go so manga Wata iyo, go so manga Pagariniyo, go so manga Karoma niyo, go so manga Tonganai niyo; go so manga Tamok a Miyasokat iyo; go so Dagangan a Ipukhawan niyo so kalupas o wakto niyan: Go so manga Darpa a Masosowat Kano ron-na Matomo iyo a di so Allah, go so Sogo Iyan, go so Kaphurang si-i ko lalan Rukaniyan; na nayawa niyo taman sa italingoma o Allah so Sogowan Niyan (a siksa): Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

25. Sabunsabunar a Tiyabangan Kano o Allah si-i ko manga Thumowan a madakul go so Alongan a (Kiyaphurang sa) Hunain: Gowani na Miyasowat Kano o kadakul iyo, na da-a Mininggai Niyan rukano a gona a maito bo: Go Piyakasimpit Rukano o Lopa so Kaolad iyan, oriyan niyan na Tomiyalikhod Kano a Puphamalagoi.

26. Oriyan niyan na Initoron o Allah so Kathatana Iyan si-i ko

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
ءَابَاءَكُمْ وَآخَوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ
اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ
يَتَوَلَّهُمْ فَوَلَّيْكُمْ هُمْ
الظَّالِمُونَ ﴿١٣﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ ءَابَاؤُكُمْ وَإِبْنَاؤُكُمْ
وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تُرَضُّونَهَا أَحَبَّ
إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي
سَبِيلِهِ فَتَرْتَفِضُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
بِأَمْرٍ وَأَلَّهِ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ﴿١٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ
حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ
فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ
عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ
مُذَبِّبِينَ ﴿١٥﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ

Sogo Iyan go si-i ko Miyamaratiyaya, go Tomiyoron sa manga Tantara a (manga Malaikat) ada Niyo siran Mailai: go siniksa Iyan so siran a da Pamaratiyaya: Na giyoto i Balas ko manga Kafir.

27. Oriyan niyan na Phakataoba-tun o Allah ko kiya-ipos oto so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

28. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an a so manga Pananakoto na Marshik; na di siran pagobai ko Masjid Al-Haram ko oriyen a ungka-i a ragon niran (a Kiyabarungkas o Pasad). Na o ba Niyo khawanun so Kamiskin, na mbugan kano o Allah ko Kakaya-an Niyan, o kabaya Iyan, Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Maongangun.

29. Pakimbonowai Kano ko siran a di Mapaparatiyaya ko Allah, go so Alongan a Maori, go di ran Ishapar so ini Sapar o Allah go so Sogo Iyan, go di siran Magokit ko okit a Bunar, a pud ko siran a bigan ko Kitab, taman sa di siran mugai sa Bowis sa Kathangana-an, a siran na Phapasiyonot siran.

30. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Uzair na Wata o Allah, go Pitharo o manga Christian, A so Al-Masih na Wata o Allah. Giyoto man so Katharo iran ko manga

وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْدَاجًا جَزَاءَ
الْكُفْرِ ۝

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً
فَسَوْفَ يُغْنِيَكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا
حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
وَهُمْ صَافِرُونَ ۝

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ
ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ

ngari iran; a Ipuphananayan niran ko Katharo o siran a da Pamaratiyaya gowani. Pimorka-an siran o Allah: Andamanaya i Kapuphamokhag iran!

31. Kinowa iran so manga Olama kiran go so manga Barasimba kiran a manga Katohanan a salakao ko Allah, go so Al-Masih a Wata o Maryam; a da-a ini Sogo Kiran a rowar ko Kasimba-a Iran ko (Allah a) Tohan a Isa Isa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Soti Sukaniyan: Mawatan ko Ipushakoto iran non.

32. Khabaya-an niran so Kapadunga iran ko Sindao o Allah a gi-nggolalan ko manga ngari iran, na di Iphangonot o Allah inonta na Tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya pun di kabaya o manga Kafir.

33. Sukaniyan so (Allah a) Siyogo lyan so Sogo Iyan a rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka Phaki-ombawan Niyan non so manga Agama, sa Kalangolangowan Niyan, apiya di kabaya o manga Pananakoto.

34. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an! A madakul ko manga Olama ko manga Yahodi go so manga Olama ko manga Christiyan, a Mata-an a phagarabun niran so manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol go Puphangalang siran ko lalan o Al-

قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلْنَاهُمْ
اللَّهُ أَفَى يُؤْفَكُونَ ﴿٣١﴾

اتَّخَذُوا أَخْبَارَهُمْ وَرَضِبْنَاهُمْ أَزْبَابًا
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا
وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٢﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ
وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَنْ يُمِرَ نُورُهُمْ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ﴿٣٣﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى
وَرَبِّ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا
مِنَ الْأَخْبَارِ وَالرَّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَتَصُدُّونَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ

lah. Na so siran a Puphanimoniran so Bolawan a go Pirak na di ran noto Punggaston ko lalan o Allah: Na Panotholangka kiran so siksa a Malipudus-

35. Si-i ko Alongan a Pakalangagan noto ko Apoi ko Jahannam, na Ipamirinsa oto ko manga Bunung iran, go so manga kilid iran, go so manga likod iran. (Tharo-on kiran a:) Giyaya so Piyanimo iyo a ruk o manga ginawa niyo: Na Tamami niyo so Piyanimo iyo!

36. Mata-an! A so itongan o manga Olanolan (ko Saragon) si-i ko Allah na sapolo a go dowa Olan si-i ko Kitab o Allah si-i ko Alongan a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit go so Lopa; a adun a pudon a pat Olan a Khipaga-adatan: Giyoto man so okit a Ontol. Na di Niyo ro-o mbinasa-a so manga ginawa niyo; na Pakimbonowai Kano ko manga Pananakoto langon lagid o gi-i ran Rukano Kapakimbonowai langon. Na Tangkuda Niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

37. Mata-an! a so kanggoamai^[1] na phakaoman ko kaongkir: Pukhisabapon a Kapukhadadag o siran a Miyamangongkir: Puphaka-kain niran noto ko saragon, na ipushapar iran noto ko isa a ragon, ka Puphaka-ayonun niran ko iton-

الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٥﴾

يَوْمَ يَخْمَىٰ عَلَيْهِمَا فِي تَارِحِهِمَا
فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَطُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَفَرْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
فَذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الَّذِينَ
الْفَقِهُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً
كَمَا بَقَلُواكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ
يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ
عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ
مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ
رُبُّنَ لَهُمْ سَوَاءُ أَعْمَلُوا أَمْ لَمْ يَفْعَلُوا وَاللَّهُ

[1] a giyoto so kapuphaka oriya ko kasusula-a ko muharram si-i ko sapar.

gan o ini Sapar o Allah na Pupha-kain niran so ini Sapar o Allah. Pipharasan kiran so marata ko manga Galubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pag-tao a manga Kapir.

38. Hai Miyamaratiyaya! Ino kano wa-i, a igira-a Pitharo rukano: A sorong kano ko Kambonowai si-i ko lalan o Allah, na ba kano dun ompulak ko Lopa? Ino kano Kha-sowat ko Kaoyagoyag ko Doniya a di so Akhirat? Na da ko Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ko Ki-papantag iyan ko Akhirat inonta na Miyakaito-ito.

39. O di kano sorong ko kambo-nowai, na shiksa-an kano o Allah sa siksa a Malipudus, go shambi sa pagtao a salakao rukano; na da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

40. O di niyo Tabangi (so Rasul), na Sabunar a Tiyabangan Sukani-yan o Allah, gowani a Paka-awa-an o siran a da Pamaratiyaya: A ika dowa ko dowa gowani a shisi-i siran a dowa ko Liyang (a Jabal Tur), na sa maoto na gi-i Niyan Tharo-on ko pud Iyan (a so Abu Bakur): Adi ka Pumboko, ka Mata-an! A so Allah na babid Ta (so Tabang Iyan): Na Piyakatoronon o Allah so Ithatana Iyan, go Tiyabangan Niyan sa man-ga Tantara a da Niyo mailai, go

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْ أَقْلَسْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْكُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٣٩﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَنْصُرُوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَ مُرْجُوهُ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤١﴾

biyaloi Niyan so Katharo o siran a da Pamaratiyaya a mababa. Na so Katharo o Allah na giyoto i Maporo: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

41. Sorong kano ko Kambonowai, Makhap sa Mapunud, go Panagontamanun niyo so manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo, si-i ko lalan o Allah. Giyoto man i Mapiya Rukano, o sukano na katawi Niyo.

42. O adun a Parayasan (a Khataban) a marani go so Pulalaka-on na Mathangka, na Magonot siran Ruka dun, na ogaid na Piyakawatan kiran o lalan a malayat. Na Pushapa siran ndun ko Allah, sa o Miyakagaga kami, na miyapud kami niyo dun a lominiyo: Pumbinasa-an niran so manga ginawa iran; na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

43. Pima-apan Ka o Allah! Anda sabap i Kiya-idiningka kiran taman sa Mapayag Ruka so siran a Mima-mata-an, go katokawan Ka so manga bokhag?

44. Di Ruka Phanguni sa idin so siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori sa ba iran di Panagontamanun so manga tamok iran go so manga ginawa iran. Na so Allah na katawan Niyan so Khi-panananggila.

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا
لَآتَمَعْتُمْ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ
الْمَسَافَةُ وَسَيَخْلِفُونَ بِأَلْفِهِ
لَوْ أَسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ
يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ
لَكَ الْذِينَ صَدَقُوا وَقَعَلَهُ
الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾

لَا يَسْتَعِذُّكَ الْذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾

45. Aya bo a Phanguni Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) na so siran a di Mapaparatiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go Mishangka so manga poso iran, na siran na mata-ta-ap siran ko Kashasangka iran.

46. Na o Miyabaya siran Lomiyo, na Pithiyagaran niran ndun sa Bagur; na ogaid na da kabayai o Allah so Kapakaliyo iran; na Piya-kapamokul Iyan siran, na adun a Mitharo: Sa Thalimbagak kano a pud o Mithatalimbagak.

47. O Miyapud siran Rukano Lomiyo, na da-a Khiyoman niran Rukano a rowar sa Kabinasa, go Pulagosakun niran ndun so Pagulututan Niyo ka Ipumbabanog kano iran sa Samok, go adun a Matatago Rukano a Pakapuphanorimanun niran. Na so Allah na katawan Niyan so manga Darowaka.

48. Sabunsabunar a Pimbabanog iran so Samok gowani, go Pikhulikhulid iran Ruka so manga Bitiyara,- taman sa Miyakaoma so Bunar, go Miyapayag so Sogowan o Allah, a siran na Ikagogowad iran.

49. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Idini Akongka (ko Kathalimbagak) go di Akongka Pagologa ko Dosa. Tanodan ka Miyalog siran ko Dosa, na Mata-an! A so Naraka Jahannam na Katatang-kalan niyan ndun so manga Kapisir.

إِنَّمَا يَسْتَفِيدُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَزَلَّتْ قُلُوبُهُمْ فَبُهِتُوا فِي
رَبِّهِمْ يَنْزِدُّونَ ﴿٤٥﴾

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً
وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ لِبَعَائِهِمْ تَقَبُّظَهُمْ وَقِيلَ
أَقْعُدُوا مَعَ الْفَاعِلِينَ ﴿٤٦﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا
وَلَا وَقَعُوا فِي أَعْيُنِكُمْ قِبْلاً وَقَوْمٌ فَاسِقُونَ
وَفِيكُمْ سَمْعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

لَقَدْ أَسْعَوْا لِلْفِتْنَةِ مِنْ قَبْلُ وَقَالُوا لَكَ
الْأُمُورُ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ
وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَفَذَنْ لِي وَلَا قِيتِي
أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لَمَجِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. O Masogat Ka a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat Ka a Tiyoba, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyakatoman kami ko galubuk ami gowani, na tomalikhod siran a siran na Pukha-kababaya.

51. Tharowangka: A da dun a Khisogat Rukami a rowar ko Inimasad o Allah a bagiyani Nami: Sukaniyan i Panarigan Nami: Na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

52. Tharowangka: A da-a Punaya-on niyo Rukami a rowar ko isa ko dowa Mapiya (Kapakataban o di na Kashahid). Na Sukami na nanaya-on Nami rukano so Kasogata rukano o Allah a siksa a phoon ko Hadapan Niyan, o di na nggolalan ko manga Barokan Nami. Na nayao kano; ka Mata-an! A Sukami na pud kami niyo a Khinanayao.

53. Tharowangka: A Puphamumugai kano sa Onot o di na Tugul: Da dun a Khatarima a phoon rukano: Mata-an! A sukano na miyabaloi kano a pagtao a manga Songklid.

54. Na da-a Miyakagandawali kiran ko Katarima-a kiran ko Ipu-phamumugai ran: A rowar sa Mata-an! a siran na da iran Paratiyaya-a so Allah a go so Sogo Iyan; go di ran Ipunggolalan so Sambayang o

إِنْ قُصِبَتْكَ حَسَنَةٌ نَسَوْنَهَا وَإِنْ
لُصِبَتْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا
أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَيَسْتَوِلُوا وَهُمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا
هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ هَلْ تَرْتَضُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ
وَتَحْنُ تَرْضَيْنَ بَكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ يَأْتِيَتْ أَفْئِدَتُمْ
إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرِضُونَ ﴿٥٢﴾

قُلْ أَنْفُسُكُمْ أَطْوَغًا أَوْ كَرِهًا لَنْ يُتَقَبَلَ
مِنْكُمْ إِلَّا أَنْتُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ
إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ

di siran Khibobokul; go di siran Phamumugai o di siran Magogowad.

كَفَرُوهٖٓ ۝٥١

55. Na o ba Ruka Makabirai so manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na anon Misabap a Kasiksa-a Niyan kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go an Makaliyo so manga Niyawa iran ko di ran Kapaparatiyaya.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّا نَرِيكَ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَنَزْهَقَ أَنْفُسَهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ۝٥٥

56. Na gi-i siran Shapa ko Allah sa Mata-an! A pud Iyo siran ndun; a kuna aba Niyo siran pud: Na ogaid na siran na pagtao a Puphangaluk.

وَيَخْلِفُونَ بِأَلْفِهِمْ أَلْفَ مِائَةٍ وَمَا هُمْ
بِمَنكُرٍ وَلٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَّفْتَرُونَ ۝٥٦

57. O Makato-on siran sa Khalindongan, o di na manga Liyang, o di na Khasolukan, na Magapas siran non ndun, a siran na gi-i siran Manishakai.

لَوْ يَخْتَدُونَ مَلٰٓئِكَةً أَوْ مَعٰزِينَ أَوْ مَدَآخِلًا
لَّوَلَا إِلٰهَآ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ۝٥٧

58. Na adun a pud kiran a tao a gi-i Ka niyan shomanun ko Makapantag ko manga Sadaqa: Na o Kabugi siran non, na Masowat siran, na o di siran non Kabugi, na sa maoto na siran na Ganiganin siran!

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقٰتِ فَإِنْ
أَعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْتَخْطُونَ ۝٥٨

59. Na opama ka Mata-an! A siran na Miyasowat siran ko ini bugai kiran o Allah a go so Sogo Iyan, go iran Pitharo: A Ka-a angkosan kami o Allah! Mbugan kami dun o Allah ko Kakaya-an Niyan go so Sogo Iyan: Mata-an! A Suka-

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَآءَ أَنْفُسِهِمْ أَلَّفَ رَسُولُهُ
وَقَالُوا أَحْسَبُنا اللَّهُ سَبِيْٓئًا اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ۝٥٩

mi na so bo so Allah i Phangangar-
apanan nami (na giyoto i Mapiya
kiran)!

60. So manga Zakat na aya bo a
Khibagiyan non na so Pukhaka-
murmuran, go so manga Miskin,
go so manga Gomagalubukon; go
so Pulayamun so manga poso iran
(ko bunar); go so Ka-a ona ko
Khika-o oripun, go so adun a ma-
nga Bayadan niyan; go so si-i
ko lalan o Allah, go so Gi-i Mu-
layalayag a miya kalang sa La-
lan; Paliyogat a pho-on ko Allah,
na so Allah na Mata-o, a Maong-
angun.

61. Na pud kiran so siran a
Phuringasa-an niran so Nabi go gi-
i ran Tharo-on: A Sukaniyan na
Pananangila. Tharowangka: A Pa-
nanangila sa Mapiya a bagiyan
niyo: Paparatiyaya-an Niyan so Al-
lah, go Bubunarun Niyan so Miya-
maratiyaya, go Limo ko siran a
Miyamaratiyaya a pud Rukano.
Na so siran a Phuringasa ko Sogo
o Allah, na adun a bagiyan niran a
siksa a Malipudus.

62. Gi-i siran Rukano Shapa ko
Allah; ka-an Kano iran Masowat: A
So Allah a go so Sogo Iyan i Patot a
Pushowasowatun niran, o siran na
Khipaparatiyaya.

63. Ba iran ndi katawi a Mata-an
naya! A sa dun sa somorang ko

﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ
وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَىٰ فَلَوْ لَهُمْ
وَفِي الرِّقَابِ وَالْفَرِيقِينَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأَتَى السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٦٠﴾

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ
هُوَ أَذُنٌ قُلْ أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ تَوَمَّنْ يَا اللَّهُ
وَتَوَمَّنْ يَا مُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ
ءَامَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٦١﴾

يَخْلِفُونَ يَا اللَّهُ لَكُمْ لِرِضْوَانِكُمْ وَاللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا
مُؤْمِنِينَ ٦٢﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مِّنْ مَّحَادِّدِ اللَّهِ وَرَسُولُهُ

Allah go so Sogo Iyan. na Mata-an!
A bagiyan niyan so Apoi ko Jahan-
nam?- Sa Matatap ro-o Giyoto so
Kahina-an a Mala.

64. Ipukhawan o manga Monapik o ba adun a Mitoron a Makapantag kiran a Surah, a Mapayag Iyan kiran so shisi-i ko manga poso iran. Tharowangka: A Shagola kano dun Shandag! Ka Mata-an! A so Allah na Phakaguma-on Niyan so Ipukhawan niyo (oba Mapayag).

65. Na Ibut o Isha-ingka siran, na Putharo-on niran ndun: A sukami na giya-bo a gi-i ami Kapagikayat go kanggitagita. Tharowangka: A ba so Allah, go so manga Ayat Iyan, go so Sogo Iyan, i Diiniyo pagishao shaon?

66. Di kano dun Puphamitowa: A Sabunar a Miyongkir kano ko oriyen o Paratiyaya niyo. O Napi-i Ami so saba-ad rukano na shiksan Nami so saba-ad, sabap sa Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga Baradosa.

67. So manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, na so saba-ad kiran na pud ko saba-ad: Ipushogo iran so marata, go Ipushapar iran so Mapiya, go gagamakun niran a manga Lima iran (ka di siran Phamumugai). Piyakalipatan niran so Allah; na Piyakalipatan siran mam-

قَالَ لَهُمَا رَجَعْتُمْ خَالِدًا فِيهَا
ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ
سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ أَتَنَهُرُوا
إِنَّا اللَّهُ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَيْسَ مَا اتُّخِذَ لِيُقْرَأَ بِإِصْرٍ
مُخَوِّضٌ وَلَقَدْ قُلْنَا لِلَّهِ وَءَايَاتِهِ
وَرُسُولِهِ كُنْتُمْ تَشْتَكُونَ ﴿٦٦﴾

لَا تَعْتَدُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِن
تَعْبُ عَنْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ يُعَذِّبُ طَائِفَةٌ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٧﴾

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ
مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ
أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ
الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٨﴾

bo o Allah. Mata-an! A so manga Monapik na siran so manga Pasik.

68. Ini diyandi o Allah ko manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, go so manga Kafir, so Apoi ko Jahannam: Makakakal siran non: Giyoto i Khabolosan niran: Na Pimorka-an siran o Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap,-

69. Lagid o siran a Miya-ona an Niyo: A Miyabaloi siran a lubi a Mabagur a di Sukano, go madakul i manga Tamok go manga Wata (a di Sukano). Na Siyawitan niran so Kipantag iran: Na Siyawitan niyo mambo so Kipantag iyo, lagid o Kiyasawiti o siran a Miya-ona an Niyo ko Kipantag iran; go Miyagikayat kano (sa Kabokhag) lagid a Kiyapagikayat iran. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya a go si-i sa Akhirat, na siran man na siran so Miyangalologi.

70. Ba kiran nda Makatalingoma so Totholan ko Miya-ona an niran?- A pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood; go so pagtao o Ibrahim, go so Khibabaling sa Madyan, go so Miyangababaklid. Miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga Rarayag a Karina. Na da siran Salimbati o Allah, na ogaid na siran i Somiyalimbati ko manga ginawa iran.

وَعَذَابُ اللَّهِ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْكُفَّارَاتِ زَجَرَهُمْ خُلْدٌ فِيهَا
هِيَ خَسْبُهُمْ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَكَثُرَ أَمْوَالُهُمْ وَأُولَدًا فَاسْتَمْتَعُوا
بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِكُمْ
كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
بِخَلْقِهِمْ وَخُضُّوا كَالَّذِي خَاضُوا
أُولَئِكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾

الَّذِينَ آمَنُوا نَبَأَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ
نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمَ إِبْرَاهِيمَ
وَأَصْحَابَ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَتَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

71. Na so Miyamarat iyaya a manga Mama go so Miyamarat iyaya a manga Babai, na so saba-ad kiran na manga Panarigan o saba-ad: Ipushogo iran so Mapiya, go Ipushapar Iran so marata: Go Iputhindug Iran so Sambayang, go Puthona-in niran so Zakat, go Phagonotan niran so Allah go so Sogo Iyan. Siran man na Ikhali mo siran ndun o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

72. Di niyandi-an o Allah so Miyamarat iyaya a manga Mama go so Miyamarat iyaya a manga Babai, sa manga Sorga a Puphamangondas ko Kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran ro-o, go manga Darpa a manga Pipiya si-i ko manga Sorga a Tatap. Go Kasosowat a pho-on ko Allah a lawan ro-o pun: Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a Mala.

73. Hai Nabi! Purangangka so manga Kafir a go so manga Monapik go Pakatugasingka siran. Na Darpa iran so Naraka Jahannam, a Mikharatarata a Khabolosan.

74. Gi-siran Shapa ko Allah sa da iran Matharo, go Sabunsabunar a Pitharo iran: So Katharo a Kaongkir, go Miyongkir siran ko oriyan o Kiyambayorantang iran (ko Allah); go Piyagungutan niran so (Kambonowa iran ko Nabi a) da iran Maparoli: Na da-a inipa-awing

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَمَسْكَنٍ ظَنِيَّةٍ فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ
مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٥٢﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَأَغْلَظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَيُشَسُّ
الْمَصِيرُ ﴿٥٣﴾

يَحْفَظُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ
الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بِمَا نَزَّلُوا عَلَيْهِمْ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
لَمْ يَكُنْ لَهُمْ الْوَعْدُ أَن يَأْخُذَهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ مِن فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا إِلَيْكَ خَيْرٌ
لَّهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا يَعِدْ لَهُمُ اللَّهُ عَذَابًا

iran non a rowar sa Kiyabugi kiran o Allah go so Sogo Iyan ko Kakawasa-an Niyan! Na o Thaobat siran, na mabaloi a Mapiya a bagiyan niran; na o Talikhod siran, na shiksa-an siran o Allah sa siksa a Malipudus si-i sa Doniya go sa Akhirat; Na da-a bagiyan niran ko Lopa a Panarigan go Tabanga.

75. Na adun a pud kiran a Miya-kindiyandi ko Allah, (sa Pitharo iyan a:) Ibut o bugi kami Niyan ko Kakaya-an Niyan, na Mata-an a Shasaduka kami dun, go Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko manga Bilangatao.

76. Na kagiya a bugan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan, na ini Puligut iran, go Tomiyalikhod siran, a siran na Somasangka siran.

77. Na inakir Iyan siran ko Kapumonapik si-i ko manga poso iran, taman ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran non: Sabap ko Kiyadorata iran ko Allah, ko ini bugai ran non a Pasad, go sabap ko Kiyapamokhag iran.

78. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Puphamagutonga-an niran, go Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so da Mamangipayag?

الْإِيمَانِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا يُعْتَرَفُ
الْأَرْضِ مِنْ رَبِّي وَلَا تُصِيرُ ﴿٥٥﴾

﴿وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَيْنَاهُمْ
فَضْلًا لَيُضِلُّهُ فَتًا وَيَتَكُونَنَّ مِنَ
الضَّالِّينَ ۝﴾

فَلَمَّا آتَيْنَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ
وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ
بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبَاطِلًا كَانُوا
يَكْذِبُونَ ﴿٥٧﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ
وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٥٨﴾

79. Siran na gi-i ran Shodi-in so gi-i Khakapiya-an ko Miyamara-tiyaya, makapantag ko manga Saduka, go so siran a da-a Khato-on niran a rowar ko (maito a) pukhaba-og iran,-na Puphamagurugan niran siran,-na mbadalan o Allah so Kapuphamagurug iran: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

80. Pangunin Ka siran sa Ma-ap, antawa-a Dingka siran Phangunin sa Ma-ap, na o pangunin Ka siran sa Ma-ap sa makapito polo makaso, na di siran ndun Puma-apan o Allah: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan: Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Songklid.

81. Miyababaya so Mithatalim-bagak sabap ko kinibagak iran ko Talikhodan o Sogo o Allah: Go ini Kagowad iran o ba iran Mipana-gontaman so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, si-i ko lalan o Allah: Na Pitharo iran: A di kano Pagonot Phurang ko kakhakayao niyan, Tharowangka: A so Apoi ko Naraka Jahannam i taralbi a Mayao. Opama ka siran na Sasabota iran!

82. Na khala siran sa maito: Na sugad siran sa madakul: Balas ko Miyapasad iran (a manga dosa).

الَّذِينَ يَلْعَنُونَ الْمُطَّوِّرِينَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا
يَجِدُونَ إِلَّا جَهْدَهُمْ فَيسَخَرُونَ مِنْهُمْ
سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ
لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ
يَأْتِيهِمْ كَقُرْءَانٍ يَأْتِيهِ رَسُولُهُ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ
وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ
نَارُجَهَمُ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً لِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na opakakasoya Ka o Allah ko saba-ad kiran, na magodas siran Ruka makapantag ko Kapagonot iran lomiyo (ko Kaphurang), na Tharowangka: A di kano Rakun ndun Makaonot lomiyo sa dayon sa dayon, go di kano Rakun ndun Makaogop Makimbonowai ko Ridowai: Mata-an! A sukano na Miyasowat kano ko Ka-o ontod ko Paganai a Kiya-okitan: Na o ontod kano dun a pud o Mithatalimbagak.

84. Na da-a Shambayangingka kiran a isa bo a Miyatai sa dayon sa dayon, go di Ka Thindug ko Kobor iyan; Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan, go Miyatai siran ko Kaso-songklid iran.

85. Na o ba Ka Mabarayay o manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na misabap ro-o a Kasiksa-a Niyan kiran si-i sa Doniya, go Makaliyo so manga Niyawa iran ko Kao-ongkir iran.

86. Na igira-a adun a Initoron a Surah (a Miya-aloi ron:) a Paratiyaya-a niyo so Allah go Phurangkano a pud o Sogo Iyan, na Manguni Ruka sa idin so adun a manga Kakawasa-an niyan kiran, go Tharo-on niran: A bagakun Kamingka: Ka-an kami mabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

فَإِنْ رَجَعْتَ إِلَى ظِلِّهِمْ فَنِهْمٌ
فَأَسْتَدْنُوكَ الْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ
أَبَدًا وَلَنْ تُقْبِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ
بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿١٧﴾

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَيْ قَبْرِهِمْ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَمَاتُوا
وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٨﴾

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدِّينِ وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ
وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

وَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا
مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ
وَقَالُوا ذَرْنَا نَحْنُ مَعَ الْقَتْلِ ﴿٢٠﴾

87. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Miya-parkat so manga poso iran na siran na di siran Phamakasabot.

88. Ogaid na so Sogo, go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, na ini Phurang Iran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran: Na siran man na bagiyen Niran so manga Pipiya: Go Siran man na Siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

89. Pithiyagaran siran o Allah sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non: Giyoto man so Da-ag a Mala.

90. Na Miyakaoma so Puphamamitowa a pud ko manga Arab, ka-an siran kaidini (ko Kathalimbagak); na Miyamangontod so siran a Piyamamokhagan niran so Allah go so Sogo Iyan. Na Khasogat dun so siran a Miyamangongkir kiran a siksa a Malipudus.

91. Da ko manga lolobai, go so Pukhakasakit, go so siran a da-a Khato-on niran a Mapunggasto iran, a dosa, igira Miyangoyao siran a ruk o Allah go so Sogo Iyan: Da ko Miphipiyapiya i lalan (ko dosa): Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

92. Go da-a dosa o siran a igira-a Miyakatalingoma siran Ruka ka-an

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٩٧﴾

لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩٨﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩٩﴾

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٠﴾

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠١﴾

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ

Ka siran katanggongi, na Pitharo o Ka: A da-a Khato-on Ko a Khitanggong Akun rukano; na Tomiyalikhod siran, a so manga Mata iran na Puphamanoga sa lo a rata a ginawa sa di ran Kaphakato-on sa Mapunggasto iran.

93. Aya bo a adun a lalan non (o Dosa) na so siran a Puphamanguni siran Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) a siran na manga Kawasa. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Piyarkat o Allah so manga poso iran; na siran na di manga Tata-o.

94. Puphamitowa-an kano iran igira-a Miyakandod kano kiran. Tharowangka: Di kano Puphamitowa: Ka di Ami sukano dun Pharatiyaya-an: Sabunar a Piyanothol Rukami o Allah so manga Totholan rukano: Na Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan so Galubuk iyo: Oriyan niyan na Phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib a go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

95. Pushapa siran Rukano sa Ibut ko Allah, igira Miyakambalin-gan Kano kiran, ka-a Niyo siran Katalikhodi. Na Talikhodi Niyo siran: Mata-an! A siran na Marshik, na Darpa iran so Naraka Jahan-nam,-a Balas Ko Miyapasad iran (a manga dosa).

قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أُحْمِلُهُ عَلَىٰ
نَفْسِي وَأَعْيَيْتُهُمْ تَقِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا
أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٣﴾

* إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ
يَسْتَعِذُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رِضْوَانًا
يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٤﴾

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ
نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسِعَرَى اللَّهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُؤْمِرُكُمْ إِلَىٰ عِلْمِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٩٥﴾

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ يُعْرِضُونَ عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ
إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَاؤَنَهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءُ بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾

96. Pushapa siran Rukano, ka-a Niyo siran Karila-i; na o rila-i Niyo siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Purila-an so Pagtao a manga Songklid.

97. Adun a manga Arab a Ma-bagur i Kaongkir go Kapanangin, go dait a di ran Katawi ko manga Taman o Initoron o Allah ko Sogo Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

98. Na adun a pud ko manga Arab a tao a babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a ilang, go nanaya-on niyan Rukano so Kapuphangasasalin o Masa: Si-i kiran So Kapukhasalin o Masa a marata: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

99. Na adun a pud ko manga Arab a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori, go babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a Ipuphamakarani si-i ko Allah go so manga Panguni o Rasul. Ba di Mata-an a Sukaniyan na iphakarani ran (ko Allah): Phakasoludun siran ndun o Allah ko Limo Iyan: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

100. Na so manga Paganai a Miyanga-o ona ko manga Muhajir-in go so manga Ansar, go so siran a Miyamakatonog kiran ko Kaphiyapiya,- na Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran non

يَخْلُقُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِم دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَواتِ الرُّسُولِ أَلَّا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّا اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ مِنِ الْمُتَحَرِّينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

(mambo): Na Pithiyagaran Niyan siran sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non Sa dayon sa dayon: Giyoto man so Da-ag a Mala.

101. Na adun a pud ko Makali-liyot rukano ko manga Arab a Puphamanangin, go so saba-ad ko tao sa Madinah: Na Miyanamar siran ko Kapumonapik: Dingka siran kawatan: Sukami i Mata-o kiran: Shiksa-an Ami siran ndun sa makadowa: Oriyan niyan na Phoshangun siran ko siksa a Mala.

102. Na adun a manga pud a ini pagikral iran so manga Dosa iran: Piyakasha-og iran so Galubuk a Mapiya go so pud a Marata. Mata-tangkud a so Allah na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

103. Kowa Ka ko manga Tamok iran sa Sadaqah, a Misotingka kiran; go kasabapan sa Kapaka-oshorangka kiran; Na Pangunin Ka siran. Mata-an! A so Panguningka na Kalilintad a bagiyan niran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

104. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Putharima ko Taobat pho-on ko manga Oripun Niyan go Putharima ko manga Sadaqah, go Mata-an! A

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٠﴾

وَمَنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُتَغَفِّلُونَ
وَمِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى الْإِثْقَاءِ لَا
تَعْلَمُهُمْ تَحْنُ تَعْلَمُهُمْ سَسْعَةً لَهُمْ
مَّرَقَتَيْنِ ثُمَّ يَرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿٥١﴾

وَالْآخَرُونَ أَعْرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا
صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٢﴾

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا
وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ
عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
الَّتَّوَابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

so Allah na Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on?

105. Na Tharowangka: A Nggalubuk kano: Ka Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya so Galubuk iyo: Na Phakandodun kano dun ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pingolaola niyo.

106. Na adun a manga pud, a Pakidadara kiran o Kokoman o Allah, o siksa-a Niyan siran, antawa-a Pakataobatun Niyan siran: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

107. Na so siran a Mimbalai sa Masjid a Kapaminasa go Kaongkirgo an Maoparik so Miyamaratiyaya- go ipuphagipat ko tao a Romirido ko Allah go so Sogo Iyan gowani. Na Mata-an a gi-i siran Shapa: Da-a antapami a rowar ko Mapiya; na shasaksi-an o Allah a Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

108. Di Ka on Pushambayang sa dayon sa dayon. Mata-an a so Masjid a Pimbalai makapantag ko Kapangongonotan (ko Allah) Ko Paganai a Gawi-i; na aya Patot a Rongka Shambayang. Katatagowan sa manga Mama a Pukhababaya-an niran a Kasoti ran; na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

وَقُلْ أَعْمَلُوا بِمَا أَمَرْتُ اللَّهَ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَمِعُوا إِلَىٰ عَلِيمٍ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيَنْتَكِرُ بَعَاكُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

وَالْآخَرُونَ مَرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ
وَأَمَّا يُتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا
وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالضَّالِّينَ إِذْ يَخْرُجُونَ خَارِبًا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مِنْ
قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَ
وَاللَّهُ بِشَهَادَاتِهِمْ لَكَذِبُونَ ﴿١٠٧﴾

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا الْمَسْجِدُ اتَّسَعَ عَلَى النَّفْسِ
مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ
رِجَالٌ يُحْشَرُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُظْهِرِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Ino so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan makapantag sa Onot ko Allah go so Kasosowat Iyan aya Mapiya?- antawa-a so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan ko kilid o Thuba-an a Pukhatubar, na Miyalog iyan ko Apoi ko Jahannam. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Darowaka.

110. Di khada so Walai ran a so Pimbalai ran kasangka a madadalum ko manga poso iran, o di Masharoput so manga poso iran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

111. Mata-an! A so Allah na Piyamasa Niyan ko Miyamara-tiyaya so manga ginawa iran go so manga Tamok iran; sa Mata-an! A ruk iran so Sorga: Gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na Puphakupatai siran go Pukhapurang siran: Diyandi Iyan naya a di Pundorat, a shisi-i ko Taurat, a go so Injil, go so Qur-an: Na ba-adun a tao a makalawan ko Allah a tomotoman ko diyandi Iyan? Na Pakapi-piya-a niyo a ginawa niyo sabap ko Dagangan niyo a so Piphasa niyo to (ko Allah): Ka giyoto man so Da-ag a Mala.

112. (Siran) So manga Barataobat; a manga Barasimba, a khipanalamat; a manga Barapowasa, a Puphuroroko, a Puphamanodod, a Puphamanogo ko Mapiya, go Pu-

أَقَمْنَ أَسْوَءَ بَنِيكَ عَلَىٰ نَفْسِي مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنِ أَسْوَءَ بَنِيكَ عَلَىٰ
شَفَا جُرْفِي هَارٍ فَأَنهَارِيهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٣﴾

لَا يَرَىٰ أَلْبَنِيكَمُ الَّذِي بَنَوْنِي فِي
قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٣٤﴾

﴿ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي
التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ وَمَنْ
أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ
الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ﴿٣٥﴾

الَّتِي بُوَّتِ الْعَبِيدُ مِنَ الْحَمِيدِ
الَّتِي بُوَّتِ الرِّكْعُ مِنَ
السَّجْدِ وَالْأَمْرُ مِنَ الْمَعْرُوفِ

phanapar ko Marata, go Khisisiya-pun niran so manga taman o Allah;-na Puphamanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

113. Da Mapatot ko Nabi go so Miyamaratiyaya, i ba Iran Pangu-nin sa Ma-ap so manga Pananakoto, apiya pun i Katotonganai ran non, ko oriyen o Kiyapayag iyan kiran sa Mata-an! A siran na manga tao ko Naraka Jahim.

114. Na aya bo a Kinipangunin sa Ma-ap o Ibrahim ki Ama Iyan na si-i bo ko diyandi a ini diyandi Iyan non. Na kagiya a Mapayagon a Mata-an! A sukaniyan na Ridowai o Allah, na Tiyaplis Iyan sukaniyan: Mata-an! A so Ibrahim na lalayon Makaphuphagina-o, a Matigur.

115. Na da ko butad o Allah o ba adun a dadagun Niyan a pagtao ko oriyen o Masa a Kiyatorowa Niyan kiran, taman sa di Niyan kiran Mapayag so Phananggila-an niran-Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na katawan Niyan.

116. Mata-an! A so Allah na ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Puphangoyag go Pu-phangimatai. Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Tabanga.

117. Sabunsabunar a Piyakatao-bat o Allah so Nabi, go so manga

وَالنَّاهُوتِ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ
لِحُدُودِ اللَّهِ وَيَسِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ
يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا
أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٤﴾

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا
عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ
أَنَّهُ عَدَدٌ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ
حَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَمَا كَانَتْ لِلَّهِ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ
هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٦﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يُخَيِّرُ وَيُعَيِّتُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ
مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٧﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ

Muhajirin, go so manga Ansar,- a siran so Miyamangonoton ko oras a Marugun (ko Kiyaphurang sa Tabuk), ko oriyen o Masa a maito bo na Khapaling so manga poso o Salompok kiran; oriyen niyan na Piyakataobat Iyan siran: Mata-an! A Sukaniyan i Mala kiran i Gagao, a Makalimo-on.

118. Go (Piyakataobat Iyan) so tulo katao a siran so Minibagak; taman sa samaoto na Piyakasimpit kiran o Lopa so Kaolad Iyan, go Kiyangutan kiran so manga ginawa iran,- na Tiyangkud iran a da-a Kaphagapasan pho-on ko Allah a inonta Sukaniyan. Oriyan niyan na Niyapiyan Niyen siran, ka-an siran Makataobat: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

119. Hai Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah go tapi kano ko Mimamata-an.

120. Da Mapatot ko tao sa Madinah go so tao a Makaliliyot kiran ko manga Arab, i ba siran thalimbagak ko oriyen o Sogo o Allah, go ba iran Matomo so manga ginawa iran a di so ginawa niyan: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da-a Khisogat kiran a Kawao, go da-a Dokao, go da-a Ongos si-i ko lalan o Allah, go da-a Kaphanadan niran a Darpa a Ikhararangit o manga Kapir, go da-a Khisogat iran

وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ
مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَرِيغُ قُلُوبُ قَرِيبٍ
فَنَهَضَتْ فُرُجَاتُ عَلَيْهِمْ أَنَّهُ رَبُّهُمْ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿١١٨﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ
عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ
أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنَّهُ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا
إِلَيْهِ تَوَنَّابَ عَلَيْهِمْ لِسُؤْرَائِهِ أَنَّ اللَّهَ هُوَ
الْقَرِيبُ الرَّحِيمُ ﴿١١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١٢٠﴾

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ
اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا
نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَطْأُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا
يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ

ko Ridowai a Ringasa: A ba di Misorat a bagiyan niran sa sabap ro-o a Galubuk a Mapiya; Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas Ko Miphipiyapiya;-

121. Go da-a Mapunggasto iran a Gasto a maito a go Mala-go da-a Khatarapas iran a Balintad, a ba di Misorat (a Balas) a bagiyan niran; ka Imbalas kiran o Allah so Mapiya ko Pinggolaola iran.

122. Na da Mapakai ko Miyamaratiyaya i ba siran liyo langon; Na ino da liyo ko oman i salompok kiran so saba-ad, ka-an niran Pukhasaboti so Agama, go an niran Mipuphamakaiktiyar ko pagtao iran igira Miyakandod siran kiran, ka-an siran Maka-iktiyar?

123. Hai Miyamaratiyaya! Pakimbonowai kano ko siran a Maka-o obai rukano ko manga Kapi, go Pakiguda-an niyo kiran a adun a Katugas iyo; Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipananggila.

124. Na igira-a adun a Initoron a Surah, na adun a pud kiran a tao a gi-i Tharo: Sa antawa-a rukano i Miyakaoman non na-i sa Paratiyaya? Na so siran a Miyamaratiyaya,- na Miyakaoman kiran sa Paratiyaya, a siran na Pukhababaya siran.

بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجَرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَلَا يُفْقُونَ تَفَقُّهً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً
وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ
لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

۞ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا
كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ
طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ
إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اقْتُلُوا الَّذِينَ
يُلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ
غِلَظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٤﴾

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ
أَئِنَّكُمْ زَادَتْهُ هُدًى وَءِيمًا قُلْ إِنَّمَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا قَدْ زَادَتْهُمْ ءِيمَنَا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٥﴾

125. Na so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun, - na ba kiran ndun Miyakaoman sa Kaongkir ko andang a Kao-ongkir iran, go Miyamatai siran a kapapantagan siran a manga Kapir.

126. Ba iran ndi Khailai a Mata-an! A siran na Puthiyoba-an siran ko oman ragon sa Makaisa o di na Makadowa? Oriyan niyan na di siran Puthaobat, go di siran Phakata-dum.

127. Na igira adun a Initoron a Surah, na Tuntungan o saba-ad kiran so saba-ad (sa Tharo-on niyan a:) Ba-adun a Puphakailai rukano a isa bo? Na oriyan niyan na tomalikhod siran: Na Piyakatalikhod o Allah so manga poso iran; sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

128. Sabunsabunar a adun a Miyakaoma rukano a Sogo a pud ko manga ginawa niyo: A awida-akal Iyan so Marugun niyo: Mala rukano i Sambatan: Si-i ko Miyamaratiyaya Mala i Kapudi, a Makalimo-on.

129. Na o Talikhod siran, na Tharowangka: A kasasana-an Ko so Allah: Da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Ron Ako Ron Somiyarig,- ka Sukaniyan i Khiruk ko arash a Mala!

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَلَا يُنْفِرُونَ
رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ
كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾

أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ أَنَّ اللَّهَ يَفْتَنُهُمْ فِي كُلِّ
عَامٍ مَرَّةٍ أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ
وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ
إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَا مِنْ بَدَلٍ ثُمَّ
أَنصَرَفُوا صَرَفَ الَّذِينَ قُلُوبُهُمْ بَأَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ
عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

Surah Yunus-10

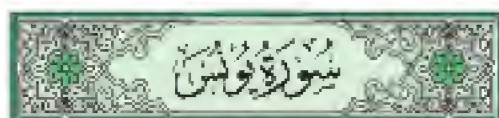
Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab a pimbaibaitan.

2. Ino khabaloi ko manga Manosiya a Pakamumusa a Kiyailahami Ami ko Mama a pud kiran?-(Sa Pitharo-on a:) Pama ka-iktiyarangka so manga Manosiya, go Pamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a bagiyen niran a Pangkatan a Maporo si-i ko Kadnan niran. Pitharo o da Pamaratiyaya: A Mata-an naya! A tithe a Balik Mata a mapayag!

3. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum Alongan, oriyen niyan na mithakna ko Aras, Thatandinganun Niyan so Mambubutad. Da-a Makaphanapa-at inonta ko oriyen o idin Niyan. Giyoto man so Allah a Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan Ino kano di Phanandum?

4. Ron kano phakandod, langon. Diyandi o Allah a bunar. Mata-an! A Sukaniyan i Puphanagipo-on ko Kapuphangadun, oriyen niyan na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

أَكَانَ لِلثَّانِينَ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا السَّحَرُ الْمُؤْتِيُّ ﴿٢﴾

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَصَوَّى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأُمُورَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ

khasowin Niyan (Madun), ka Mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya sa kaontol; na so siran a da Pamaratiyaya na adun a bagiyar niran a inomun a phulikabo, go siksa a malipudus, sabap ko da iran Kaparatiyaya.

5. Sukaniyan so Mimba-al ko Alongan a Masindao go so Olan a maliwanag, na diniyangka Iyan noto ko manga Darpa, kaan niyo katokawi so manga bilangan o manga ragon go so itongan. Da ko Kiya-aduna saya o Allah inonta na sabap ko bunar. Gi-i Niyan shumpadun magosai so manga Tanda ko pagtao a khitotomangkud.

6. Mata-an! A adun a Matatago ko gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daondao, go so Inadun o Allah ko manga Langit a go so Lopa, a titho a manga Tanda ko pagtao a khipanananggila.

7. Mata-an! A so siran a di iran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, go miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya, go Miyasowat siran non, go siran na siran na so manga Ayat Ami na pakalilipatan niran,

8. Na siran man na darpa iran so Naraka, sabap ko Pinggalubuk iran.

ءَامِنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ
أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٥﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا
وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السَّيِّئِينَ
وَالْحِسَابُ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ
يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِمَا أُوْتُوا مِنَ الدِّينِ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا
عَنِفُونَ ﴿٨﴾

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩﴾

9. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya, go-Pinggalubuk iran so manga pipiya,-na Thoro-on siran o Kadnan niran (ko Sorga) sabap ko Paratiyaya iran: Puphamangondas ko kababa-an niran so manga law-asaig si-i ko manga Sorga a Pakal-ma.

10. Aya Panguni ran ro-o: Na Soti Ka, Ya Allah! Na aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam! Na aya Mori ko Panguni ran: Na so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

11. Na opama ka Punggaga-ani o Allah ko manga Manosiya so Marata lagid o gi-i Niyan Kiran kanggaga-ani ko mapiya, _ na Mininggolalan kiran ndun so ta-alik kiran (ko kabinasa). Na bobo-tawanan Nami so siran a di ran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

12. Na igira a minisogat ko Manosiya so morala, na Manguni Rukami, ko kai-iga iyan, o di na mo-ontod, o di na gomaganat. Na ka-giya a pokasun Nami ron so Morala rukaniyan, na initaros iyan ndun (so Kao-ongkir iyan). Lagid o da Rukami Panguni ko Morala a minisogaton! Lagid aya man a kiyapharasi ko manga Malawani ko Pinggolaola iran!

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِحْسَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
وَتَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَءَاخِرُ دَعْوَاهُمْ
أَنَّ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

﴿وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
أَسْتَعْجَلَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ
فَإِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَارٍ
طُفِقُوا بِمَقْعَدِهِمْ﴾ ﴿١١﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَاَنَا الْجَنُّوبَ أَوْ
قَائِدًا أَوْ فَأِيمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ
ضُرَّهُ وَرَوَّكُنَا لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ
كَذَلِكَ نُفَصِّلُ لِلْمُشْرِكِينَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

13. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so miyagapidapid a pagtao ko
miya-ona an niyo gowani a ndaro-
waka siran; a Minitalingoma kiran
o manga Sogo kiran so manga rar-
ayag a karina, na da siran Para-
tiyaya! Lagid aya man a kambalasi
Ami ko pagtao a manga rarata i
ongar!

14. Oriyan niyan na biyaloi Ami
sukano a miyamakasambi ko Lopa
ko oriyan niran, ka Pagilain Nami o
antona-a i Punggolaola-an niyo!

15. Na igira-a Puphangadi-an
kiran so manga Ayat Ami, a manga
rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a
di iran ikhaluk so kimbaratumo wa-
an Rukami: A buggai Ka sa Pu-
phangadi-an a salakao si-i, o di na
Sambi-ingka Sukaniyan; Tharo-
wangka (Ya Muhammad): A di Ra-
kun khapatot o ba Ko sambi-i
Sukaniyan pho-on ko pantag ko
ginawa Ko: Da-a Pagonotan Ko a
rowar ko Iphagilaham Rakun:
Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun
amai ka Sorangun Ko so Kadnan
Ko, so siksa ko Alongan a mala.

16. Tharowangka: a opama ka
kabaya o Allah, na di Ko rukano
aya Kapangadi-an, go di Niyan ru-
kano aya pakitokawan. Na Sabunar
a miyathai Ako rukano ko Kaoya-
goyag Akun ko da pun aya: Ba da-a
sabot iy o?

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونََ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَإِذَا نَسَخَ اللَّهُ آيَاتٍ أَوْ أَمَرَ بِتَحْوِيلٍ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ إِقْدَاءَ اللَّهِ نَافِثِينَ
فِي مَا يَكُونُ لِي أَنْ
أَبْدِلَهُ مِنْ فُلْقَامٍ فَسَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُ
وَيُجْعَلُ لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْهِمْ وَلَا
أَدْرَأَكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ
عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

17. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na piya-kambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! a di phakasu-lang sa maliwanag so manga rarata i ongar.

18. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so di kiran phakabinasa go di kiran phakaompiya, go gi-i ran Tharo-on: A siran naya na phamakaogop rukami si-i ko Allah. Tharowangka: Ba-adun a Phanotholun niyo ko Allah a di Niyan katawan, si-i ko manga Langit a go so Lopa?_ Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran non!

19. Na da-a Kiya-aduna ko manga Manosiya a rowar ko okit a isa, na da siran pagayonayon. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun ko di iran phagayonayonan.

20. Na gi-i ran Tharo-on: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Na Tharowangka: A so Migagaib na aya bo a phapa-aron na so Allah. Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud Ako niyo a pud ko Khinanayao.

21. Na igira-a piyakata-am Ami so manga Manosiya sa Limo ko oriyan o morala a minisogat kiran, na sa maoto na adun a antangan

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا
يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا
عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُتَّبِعُونَ اللَّهَ يَسْمَعُ أَلْسِنَهُ
وَلَا فِي الْأَرْضِ سُلْبَةٌ
وَلَعَلِّي عَمَّا يَئْتِرُونَ ﴿١٨﴾

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً
فَأَخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُتِحَ بَيْنَهُمْ فِي مَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَاصْطَبِرُوا إِلَىٰ
مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

وَلَا أَتَقَاتُ النَّاسَ رَيْعَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءِ
مَسْئَعِهِمْ إِذَا الْهُمُّ مَكْرُوفٍ ؕ إِنَّا إِنَّا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ

niran a marata ko manga Ayat Ami! Tharowangka: A so Allah i magaan (i kabadal) ko antangan a marata! Mata-an! A so manga Sogo Ami (a manga Malaikat) na ipushorat Iran so Puphagantanganun niyo!

22. Sukaniyan so Puphakalalakan kano Niyan ko Kalopa-an go so Kalodan; taman sa igira-a miyakada kano ko Kapal;_ go niyan siran kutasun sabap ko ndo a manaot, na mababaya siran sa sabap ro-o; na maoma siran a ndo a mabagur go siran dansali o bagul a pho-on ko mbalabala, na matangkud iran a Mata-an! a siran na kiyatangalan siran: Na Manguni siran ko Allah, sa Tolabosun niran non so Kapan-guni: Sa Ibut o sabuta Kamingka si-i, na Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat!

23. Na kagiya-a sabutun Niyan siran, na sa maoto na siran na Puphanganियaya siran ko Lopa sa di ontol! hai manga Manosiya! So Kapuphanganियaya niyo na si-i bo phakatana ko manga ginawa niyo,_ sawiti niyo sa di mathai so Kaoyagoyag ko doniya: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandod, na Phanotholun Nami rukano so Pinggolaola niyo.

24. Aya dun a ibarat o Kaoyagoyag ko doniya na lagid o ig a Piyakatoron Ami sukaniyan a pho-

مَكَرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهُمْ رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَجَبْنَاهُمْ مِنْ هَذَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١١﴾

فَلَمَّا أَجَبْنَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَعَثْنَا عَلَى الْقَوْمِ كُرًّا مِّنْعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لَنَمْلَأَنَّ جَنَّاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا

on ko Kawang: Na minisabapon a kiyapakashaoshaog o Mangunguto ko Lopa, pud on so Pukhakan o manga Manosiya go so manga Ayam: Taman sa igira-a miyanditar o Lopa so Parayasan niyan go Kapharasan: Na ma-antang o khirukon a Mata-an! A siran na kharparoli ran (so gona-on): Na makatalingoma-on so Sogowan Ami ko kagagawi-i o di na kadaondao, na balowin Nami oto a lagid o piragon, lagid o ba da Madun kagai! Lagid aya a gi-i Yami kashumpada magosai ko manga Tanda ko _ pagtao a puphamimikiranun niran.

25. Na so Allah na Iputhawag Iyan so (Sorga a) Ingud a Kalilintad: Go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a maka-o ontol.

26. Bagiyan o siran a Miphipiya-piya so mapiya, go adun a ipago-man on! Na di ka koloban so manga paras iran sa maitum a go kahinaan! Siran man i manga tao ko Sorga; siran na ron siran non ndun makakakal!

27. Go adun a bagiyan o siran a Minggalalubuk ko manga rarata a balas a marata, a lagid iyan: Go kakoloban siran sa Kahina-an: Da-a makalinding kiran ko (siksa o) Allah: Lagid o ba kiyakoloban so manga paras iran, sa saba-ad ko

يَا أَكُلُ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ حَتَّىٰ إِذَا
أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ وَطْنَ
أَهْلِهَا أَتَتْهُمْ قَلِيدُونَ عَلَيْهِمْ أَثْنَاءُ أَمْرِنَا إِنَّا
لَأَنهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَقْنِ
بِالْآثِمِينَ كَذَلِكَ نَقْصِلُ الْآثِمِينَ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَن
يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢﴾

﴿لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ
وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ﴿١٣﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا
وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن عَاصِمٍ
كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ
مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

gagawi-i a miyangirungkirum: Siran man i manga tao ko Naraka: Siran na ron siran non ndun makakakal!

28. Na si-i ko Alongan a kalimo-da Mi kiran langon; oriyen niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: (gugunuk kano ko) darpa iyo! Sukano a go so ini Pamanakoto niyo. Na pakashusungaya-an Nami siran, na Tharo-on o ini Pamanakoto iran: Da-ami rukano Sogo-on a Kiyashimba-a niyo rukami!

29. Na kiyasana-an so Allah a saksi rukami a go si-i rukano: Mata-an! A aya butad ami na di ami dun katawan i Kapushimba-a niyo rukami!

30. Ro-o dun katupungi o oman i isa a ginawa so Miyanggalubuk iyan: Na pakandodun siran ko Allah a Kadnan niran a bunar, na makawatan kiran so Piyangumbalan niran a kabokhag.

31. Tharowangka: Antawa-a i pumbugai rukano sa pagupur a pho-on ko Kawang go so Lopa? Ino antawa-a i Makapapa-ar ko kanug go so manga kailai? Go antawa-a i puphakagumao ko Oyagoyag a pho-on ko Miyatai? Go antawa-a i puphakagumao ko Miyatai a pho-on ko Oyagoyag? Go antawa-a i gi-i ndiyator ko Pu-

خَالِدُونَ ﴿٣٠﴾

وَنَوْمٌ تَحْتُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَا نَكُمِ أَشْرًا ثُمَّ كَاوُكُورًا فَلَمَّا بَيَّنَّاهُمْ
شُرَكَاءَهُمْ مَا لَكُمُ يَا نَارُكَ تَابِعُونَ ﴿٣١﴾

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ إِن كُنَّا
عَنِ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ ﴿٣٢﴾

هَٰذَا إِلَٰهٌ تَبَلَّوْا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا
إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْخَلْقُ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٣﴾

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمْ
يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ
مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ
يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿٣٤﴾

khaolaola? Na Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na Tharowangka: A ino niyo di khalukun?

32. Na giyoto man so Allah, a Kadnan niyo a bunar: Na da-a oriyen o bunar, a inonta so ribat; na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

33. Lagid aya a kiyatangtud o Katharo o Kadnan Ka ko siran a miyamanongklid: Mata-an! A siran na di siran Mapaparatiyaya.

34. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun)? Tharowangka: A so Allah i Puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun): Na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

35. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a Phakatoro ko bunar? Tharowangka: A so Allah i Phakatoro ko bunar. Ino so Phakatoro ko bunar aya patot a onotan, antawa-a so di niyan khato-on so lalan o di Torowa? Na ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko ribat)?

36. Na da-a Phagonotan o kada-kulan kiran a rowar sa arangan: Mata-an! A so arangan na da-a khibugai niyan a gona ko bunar a

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ
الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصِرُّونَ ﴿٣٢﴾

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا
أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُمْ قُلُوبُ اللَّهِ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُمْ فَأَنَّى
تُؤْفِكُونَ ﴿٣٤﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ
يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ
يُنَبِّعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ قَالُوا كَيْفَ
تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يَعْنِي
مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

maito bo. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolao-la-an.

37. Na da ko butad angkai a Qur-an o ba gi-i mbaba-a sa a pho-on ko salakao ko Allah; na ogaid na initanto ko miyaona an Niyan (a manga Kitab), go ini osai ko manga Kokoman, da-a sangka-a madadalumon, a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

38. Ino iran gi-i Tharowa: A pimbaba-as Sukaniyan (o Muham-mad)? Tharowangka: A bugai kano sa Surah a lagid Iyan, go panongga-noi kano sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah, o sukano i manga bunar!

39. Kuna, ka piyakambokhag iran so da iran sushuba so Kata-o Rukaniyan, go da kiran pun makatalingoma so ta-awil iyan: Lagid aya so kiyapakambokhaga o siran a miya-ona a niran (ko manga Kitab): Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

40. Na adun a pud kiran a tao a Mapaparatiya-yaon, go adun a pud kiran a tao a di ron Mapaparatiyaya: Na so Kadnan Ka i Mata-o ko Puphamaminasa.

41. Na o ba Ka iran Pakapumbokhaga, na Tharowangka: A ruk Akun so galubuk Akun, na ruk iyo

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ قَاتِلُوا يُسُورًا مِثْلَهُ
وَأَدْعُوا مَنْ أَسَاطَعُكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِبُّوا يُعْلِمِ اللَّهُ وَالْمَآثِرَاتُ
نُورُهُ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾

وَمِنْهُمْ مَّنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَّنْ لَا يُؤْمِنُ
بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾

وَإِنْ كَذَّبُوا فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ
بِرَبِّكُمْ مِمَّا أَعْمَلْتُمْ وَأَنَا أَتَّبِعُهُ مِمَّا

so galubuk iyo! Sukano na angiyas kano ko gi-i Ko Nggalubukun, na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggalubukun!

42. Na adun a pud kiran a tao a Puphamamakinugun Ka iran: Ino Suka Maphakanug Ka so manga bungul, _ apiya pun siran na da-a manga sabot iran?

43. Go adun a pud kiran a tao a Phagilaingka niyan: Ino Suka Khatoro-o Ka so manga bota, _ apiya pun siran na di siran phamakanono?

44. Mata-an! A so Allah na di Niyan shalimbotan so manga Manosiya sa maito bo: Na ogaid na so manga Manosiya i pushalimbot ko manga ginawa iran.

45. Na si-i ko Alongan a Kalimoda Niyan kiran: Na lagid o ba da-a minitarugiran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao: Sa makakhikilala-i siran: Sabunar a miyalogi so siran a piyakambokhagiran so Kimbaratumowa-an ko Allah, go da siran makakudug sa ontol.

46. Na amai ka paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), - o di na tanga-nun Nami Suka, -na si-i siran Rukami bo phakandod: Oriyan niyan na so Allah i saksi ko gi-i ran nggolao-la-an.

تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ
الْأُصْمَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْى وَلَوْ
كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ ﴿١٣﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ
النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٤﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْسُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٥﴾

وَأَمَّا نَرِيكَ بِعَضِّ أَلْيَدِي فَعَدُّهُمْ أَوْ تَوْفِيقَكَ
فَأَلَيْسَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى
مَا يَفْعَلُونَ ﴿١٦﴾

47. Na oman i pagtao na adun a Sogo-on: Na amai ka makaoma so Sogo kiran, na Kokomun siran sa ontol, a siran na di siran kasalimbotan.

48. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an kano?

49. Tharowangka: A da-a Mipa-pa-ar Akun a ruk o ginawa Ko a kabinasa, a go da-a ompiya inonta sa kabaya o Allah. Adun a ruk o oman i pagtao a ta-alik: Na igira a miyakaoma so ta-alik kiran, na di ran khisundod sa isa ka oras, go di iran khakutung.

50. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka makatalingoma rukano so siksa Iyan ko gagawi-i, o di na daondao, antona-a pun i punggaga-anan non o manga rarata i ongar?

51. Ino a sa oriyen niyan na igira a miyakatana (so siksa) na Pharatiyaya-an niyo bo? Ino a imanto bo (i Kapharatiyaya niyo) a Sabunar a giyaya so puphagalo kalokan niyo?

52. Oriyan niyan na Tharo-on ko siran a da Pamagin on tolan: Tamami niyo so siksa a tatap! Da-a imbalas rukano a rowar ko Pinggalubuk iyo!

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

قُلْ لَا أَتْلُوكُ بِتَقْصِي صَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَجِيرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقُدُونَ ﴿٤٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ رَبِّيَ أَوْتَاهَا مَاذَا تَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾

أَتُمَرِّدُونَ مَاذَا مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الْعِلَاقِ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾

تَرْجِعِلْ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

53. Na pakiphanothol iran Ruka: Ino bunar Sukaniyan? Tharowangka: Owai! Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an naya a titho a bunar! Na di niyo dun khapalagoyan!

54. Na Opama ka Mata-an! A ruk o oman i isa ginawa a da Pagin ontolan, so nganin a shisi-i ko Lopa (langon) na Mata-an a iya-on niyan noto sa ginawa niyan: Na misolun niran so kasundit ko masa a kasan-dungi ran ko siksa: Na Makokom siran sa ontol, a siran na di siran Kasalimbotan.

55. Ba di Mata-an! a ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Lagit a go so Lopa? Ba di Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

56. Sukaniyan i Puphangoyag go pushabap ko Kapatai, go ron kano phakandoda.

57. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a miyakaoma rukano a thoma a pho-on ko Kadnan niyo, go belong ko nganin a shisi-i ko manga rarub, go Torowan go Limo ko Miyamaratiyaya (a giya Qur-an naya).

58. Tharowangka: A sabap ko Gagao o Allah, go sabap ko Limo Iyan, na sabap ro-o na pakapipiya-a iran a ginawa iran: Ka giyoto i tomo a di so puphanimo-on niran.

وَيَسْتَعِزُّونَكَ أَهْلَ الْقُرَىٰ ۚ إِنَّهُمْ
لَكَاِبُونَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلْهَرَمِ نَفْسٌ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ
لَافْتَدَتْ بِهِ ۚ وَأَسْرُوا الْقَدَامَةَ لَمَّارًا
وَالْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۚ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ
وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

هُوَ الْحَيُّ الرَّحِيمُ ۚ وَالَّذِينَ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

يُنَادِيهِمُ النَّاسُ فَرَجًا ۖ لَكُم مَّوْعِدَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشِقَاقَ لَمَاقٍ ۚ الصُّدُورُ وَهْدَى
وَرَحْمَةُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ يَفْضِلُ اللَّهُ وِزْرَتَهُ ۚ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: Aiguda iyo ko Initoron rukano o Allah a Pagupur? Na biyaloi niyo to a Haram go Halal. Tharowangka: Ba rukano ini Sogo o Allah, antawa-a phagangkobun niyo so Allah?

60. Na antona-a i arangan o siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag (ko khabolosan niran), ko Alongan a Qiyamah? Mata-an! A so Allah na titho a mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaïd na so kadakulan kiran na di siran Phana-lamat.

61. Na da-a khatagowan Ruka a butad, go da-a Kaphangadian Ka ko Qur-an, go da-a Mapunggalubuk iyo a galubuk, a ba di Sukami i manga saksi Rukano ko masa a gi-i niyo ron Kinggolalanun. Na da-a makaphagma ko Kadnan Ka a timbang bo o kolpong si-i ko Lopa go si-i ko Langit; go da-a maito a di giyoto go da-a mala, a ba di mata-tago ko (Laok Makpol a) Kitab a mapayag.

62. Tanodan ka Mata-an! A so manga tabanga o Allah na da-a pangandam iran, go di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

63. Siran na Miyamarat iyaya go Miyamananggila;_

64. Bagiyan niran so mapiya Tothol, ko Kaoyagoyag ko doniya

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ إِنَّ اللَّهَ أَدَّبَ
لَكُمْ أَمْرًا عَلَى اللَّهِ تَقَرُّوْنَ ﴿٥٩﴾

وَمَا ظُنُّوا الَّذِي يَفْعَلُونَ عَلَى اللَّهِ كَذِبٌ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَسْأَلُونَ مِنْ فَتْوَانٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ
شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْرِفُ عَنْ ذِيكَ
مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

الْآيَاتِ أُولَئِكَ اللَّهُ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

لَهُمُ الْبَشَرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

go so Akhirat: Di khasambiyen so manga Katharo o Allah. Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a mala.

65. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran: Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon: Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

66. Tanodan ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na da ko Phagonotan o siran a Puphanong-ganoi siran sa salakao ko Allah o ba manga sakotowa (o Allah); da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan, ka ba siran ndun di-i pangusar.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka-an kano ron puphakadukha, go so Daondao a puphakabugai sa Maliwanag. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Puphamamakinug siran.

68. Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan! Soti Sukaniyan! Sukaniyan na da-a Mapukhuno Niyen! Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa! Da-a karina niyo saya! Ino niyo gi-i Tharowa makapantag ko Allah so di niyo katawan?

69. Tharowangka: A Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag na di siran makasulang sa Maliwanag.

الْآخِرَةُ لَا تَنْبَدِلُ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ
ذَلِكَ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿٦٥﴾

وَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٦﴾

الْآيَاتُ لِلَّهِ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ وَمَا يَسْمَعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَسْمَعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٧﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا
إِنَّ ذَلِكَ لَأَنبَىٰ لِقَوْمٍ يُسْمَعُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ
الْعَلِيِّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
إِن عِندَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا
أَنْتُمْ لَوَنَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
لَا يُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾

70. Matag sagad so Kapuphaginitao iran ko doniya!_ Oriyan niyan, na si-i siran Rukami phakandod. Na oriyan niyan na pakita-aman Nami kiran so siksa a sangat sabap ko Kiya-ongkir iran.

71. Na Pangadi-ingka kiran (Ya Muhammad) so Totholan ko Nuh. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! O ba rukano mipupunud so katatago Akun rukano go so Kapuphakita-dumi Akun (rukano) ko manga Ayat o Allah, na so bo so Allah i Siyarigan Ko. Na tu-khusa niyo i Punggolaola-an niyo rakhus o Ipu-phamanakoto niyo, oriyan niyan na di kakundongan rukano so Punggolaola-an niyo; na oriyan niyan na dansalun niyo Rakun, sa di niyo Rakun ndun tha-alika.

72. Na o talikhod kano, na da-a piyanguni Yakun rukano a sokai: Da-a sokai Akun inonta so shisi-i ko Allah, na ini Sogo Rakun a kabalo i Yakun a pud ko Mimbabay orantang (ko Allah).

73. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na siyabut Ami Sukaniyan, a go so manga pud Iyan ko Kapal, go biyaloi Ami Siran a miyamakasambi (ko Lopa), na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Na Pamimikira-nangka so miyambutad o kiya-akir-

مَتَّعَ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُذِقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ ﴿٥٠﴾

﴿٥٠﴾ وَأَنزَلْنَا عَلَىٰ نُوْحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اسْعَوْا بِأَمْوَالِكُمْ إِنِّي نَجَّيْتُكُم مِّنَ الْكَافِرِينَ
كَانَ كَثْرَتُهُمْ عَلَيْكُمْ مُّقَامِي وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ
اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ
وَشُرْكَاكُمْ ثُمَّ لَا تَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ
أَقْصُوا إِلَيَّ وَلَا تَطْرُونِ ﴿٥١﴾

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاءَ لَكُم مِّنْ أُخْرَىٰ إِنْ أَجْرِيَ
إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٥٢﴾

فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ فِي السَّمَاءِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلْقًا وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأَنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٥٣﴾

an ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

74. Oriyan niyan na Siyogowan Ami ko kiya-ipos Iyan sa manga Sogo so pagtao iran: Na mini oma Iran kiran so manga rarayag a karina, na da iran ndun Paratiyaya a so Piyakambokhag iran gowani. Lagid aya a Kaputhotopi Ami ko manga poso o manga Malawani.

75. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa a go so Haron ko Pir-aon a go so manga Olowan ko pagtao niyan rakhus o manga Tanda Ami. Na ba siran ndun Mimaratabat: Go miyabaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

76. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Mata-an naya! A titho a Balik: Mata a mapayag!

77. Pitharo o Musa: Ino niyo gi-i Tharowa ko bunar ko wakto a kiya-pakaoma niyan rukano (i Balik Mata)? Ino Balik Mata ini? Na di phakasulang sa Maliwanag so manga Balik Mata.

78. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-katalingomangka rukami na phaki-awa-an Ka rukami so kupit a miya-to-on nami ron so manga lokus ami, go a niyo makowa a dowa so kapa-ar ko Lopa? Na di Ami Suka-no Pharatiyaya-an!

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا يَتُوبُونَ إِلَيْهَا
كَذَّبُوا بِآيَاتِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْغَىٰ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٧٤﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةً بِآيَاتِنَا فَأَسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا
قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا
لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ
أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَكَ وَأَنْتَ فَاعِلُ الْعَاقِبَاتِ
وَتَكُونُ لَكُمُ الْآيَاتُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَا نَحْنُ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

79. Na Pitharo o Pir-aon: A wita niyo rakun so langowan o Balik Mata a mapasang.

80. Na kagiya a makaoma so manga Balik Mata, na Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo i Ipagithog iyo!

81. Na kagiya a Mithog siran, na Pitharo o Musa: A so Minitalingo-ma niyo na Balik Mata: Mata-an! A so Allah na Phurata-an Niyan ndun noto: Mata-an! A so Allah na di Niyan pakaphamutusun so galubuk o Puphamaminasa.

82. Na thanton o Allah so bunar sabap ko manga Katharo Iyan, apiya miyagowad so manga rarata i ongar!

83. Na da-a Miyamarat iyaya ko Musa a rowar ko Moriyatao a sabala ko pagtao (o Pir-aon), maka-pantag sa kaluk ko Pir-aon a go so manga Nakoda kiran, sa ba niyan siran Pangarasi-i; na Mata-an! A so Pir-aon na titho a mangangarasi ko Lopa, go Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga Malawani.

84. Na Pitharo o Musa: Hai pagtao Akun! O sukano na Piyarat iyaya niyo so Allah, na sukaniyan bo i sarigi niyo o sukano na Mbayorantang kano.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُسَوِّي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٥٩﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَ مَا أَنتُمْ مُلْقُونَ ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا الْقَآئِلَ قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُطْلِئُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦١﴾

وَيُحْيِي اللَّهُ الْحَيَّ بِكَلَمَتِهِ وَتَوَكَّرَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٦٢﴾

فَمَاءَ أَمْنٍ لِّمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةً مِّن قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٦٣﴾

وَقَالَ مُوسَى يَنْقُومُ إِن كُنتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٦٤﴾

85. Na Pitharo iran: A so Allah i siyariga Nami. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarsiyan o pagtao a manga Darowaka;

86. Go sabap ko Limo o Ka na Pokasa Kamingka ko pagtao a Miyamangongkir.

87. Na ini Ilaham Ami ko Musa a go so Pagari Niyan: A Mba-al Kano sa ruk o pagtao niyo sa manga Walai sa Missir, go tagowi Niyo so manga Walai Niyo sa gi-i Shambayangan, go Pamayandugun Niyo so Sambayang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamara-tiyaya!

88. Na Pitharo o Musa: Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na bigan Ka so Pir-aon go so manga Olowan ko pagtao niyan sa Parahiyasan go manga tamok ko Kaoyagoyag ko doniya, Kadnan Nami! Kagiya a mapuphakasilai ran (so manga Manosiya) pho-on ko lalan Ka; Kadnan Nami! Na Ilangangka so manga tamok iran, go Pakatugasangka so manga poso iran, ka di siran Pharatiyaya taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

89. Pitharo (o Allah): A Sabunar a tiyarima so Panguni Niyo a Dowa! Na Paginontolan Kano, go di Niyo khuduga so lalan o siran a da-a manga mulung iran.

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً
لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا
لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ
قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ ﴿٨٧﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَتَهُ ذُرِّيَّةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا
لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ
أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ
يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا
وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْمَلُونَ ﴿٨٩﴾

90. Na piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan: Na siyaloba siran o Pir-aon a go so manga tantara iyan sa kapangakowala a go kapangarasi; taman, sa kagiya a raotun sukaniyan o kalud, na Miyatharo iyan: A Piyaratiyaya ko a Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta so Piyaratiyaya Sukaniyan o manga Moriyatao o Israil: Go Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah).

91. (Pitharo- on:) Ino a imanto bo (i Kapharatiyayangka)!_A Sabunar a somiyangka ka gowani? go miyabaloi ka a pud ko miyamaminasa!_

92. Na sa alongan nai na shabutun Nami suka sa sobo so lawas ka, ka-angka mabaloi a Tanda a tao o phakasalono ruka! Na Mata-an! A Madakul ko manga Manosiya a so manga Tanda Ami na tithe a pakalipatan niran!

93. Na Sabunsabunar a Piyakapagingud Ami so manga Moriyatao o Israil ko Phagingudan a mapiya, go Riniskhiyan Nami siran sa manga pipiya: Na da siran shoransorang taman ko kiyapakaoma kiran o Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran sa Alongan a Qiyamah ko da iran pagayonayoni.

﴿وَجَوزْنَا بِنَبِيِّ إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا
أَدْرَكَهُ الْعَرْفُ قَالَ ءَأَمِنْتُ أَنَّهُ لَآ إِلَهَ
إِلَّا الَّذِي ءَأَمِنْتُ بِهِءُ بَنُو إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِنَ
الْمُتَّبِعِينَ ﴿١٠﴾﴾

﴿ءَالْتَمَنَّا وَعَدَّ عَصِيَّتَ قَبْلُ وَكُنْتُ مِنَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١١﴾﴾

﴿فَالْيَوْمَ تُجْزَى بِكَ لَيْتَ كُونَ لَعَنَ
خَلْقَكَ ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ
ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿١٢﴾﴾

﴿وَلَقَدْ بَوَّأْنَا نَبِيَّ إِسْرَءِيلَ مُبَوَّأً صَدِيقٍ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ أَنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٣﴾﴾

94. Na o ba Ka shasangka ko Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad), na Isha-ingka so Puphamangadi ko Kitab a miya-ona an Ka: Sabunsabunar a miyakaoma Ruka so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na o ba Ka mabaloi a pud ko pukhakadowadowa-an.

95. Go o ba Ka mabaloi a pud ko siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat o Allah, ka mabaloi Ka a pud ko miyangalologi.

96. Mata-an! A siran a miyatangkud kiran so Katharo o Kadnan Ka na di siran Pharatiyaya,

97. Apiya pun makaoma kiran so langowan o Tanda, _taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

98. Na ino a da-a Miya-adun a Phagingud a Miyaratiyaya, (ko kiya-ilaya iran ko siksa), - na Miyakanggai ron a gona so Paratiyaya niyan, - a rowar ko pagtao o Yunus? Na kagiya a Maratiyaya siran, na piyokas Ami kiran so siksa a kapakarondan ko Kaoyagoyag ko doniya, na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman ko wakto (o Kapatai).

99. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a Makaparatiyaya so tao ko Lopa, _Sa tanan siran langon! Bangka khatugul so manga

إِن كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ
الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ
لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُ مِنَ
الْمُتَمَرِّينَ ﴿١١﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
فَتَكُونُوا مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ جَاءَهُمْ قُرْآنٌ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿١٤﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا
إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَاءَ امْتَرَأَ كَسَفْنَا
عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَسَعْنَاهُمْ إِلَى جِوْنٍ ﴿١٥﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ
جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا

Manosiya, taman sa mabaloi siran a Miyamaratiyaya?

100. Na di pa-aran o Baraniyawa so Kapakaparatiyaya niyan, inonta o sabap sa Idin o Allah, na ishung-gai Niyan so siksa ko siran a da-a manga sabot iran.

101. Tharowangka: A pamimikir-ana niyo so matatago ko manga Langit a go so Lopa; na di phakang-gai a gona so manga Ayat go so Puphamaka-iktiyar ko pagtao a di Phamaratiyaya.

102. Na ba-adun a punaya-on niran a rowar ko lagid o manga gawi-i o siran a miyanga-i ipos ko miya-ona a niran? Tharowangka: A nanayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko Khina-nayao.

103. Oriyan niyan na Pushabutun Nami so manga Sogo Ami a go so Miyamaratiyaya: Lagid aya a kabunar Rukami a kasabuta Mi ko Miyamaratiyaya!

104. Tharowangka: Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko okit Akun, na Diyakun Pushowasowatun so gi-i niyo Showasowatun, a salakao ko Allah! Na ogaid na aya Pushowasowatun Ko na so Allah_a so Puthangan ko manga Niyawa niyo: Go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Miyamaratiyaya,

مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٠﴾

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠١﴾

قُلْ أَنْظِرُوا مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا تُعْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٢﴾

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا مِثْلَ إِلَهِمُ الَّذِينَ
خَلَّوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَاسْتَظِرُّوا إِيَّايَ مَعَكُمْ
مِنْ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٣﴾

ثُمَّ نَادَىٰ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
كَذَٰلِكَ حَقَّقْنَا لِنَاجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾

قُلْ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي
فَلَا تَعْبُدُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ اعْبُدُوا اللَّهَ الَّذِي يَتَوَقَّعُكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ
أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٥﴾

105. Go (Pitharo Rakun a:) Paka-antapangka so Hadap Ka ko okit a maka-o ontol, go di Ka thapi ko manga Pananakoto;

106. Go Dingka Phanongganoya, a salakao ko Allah so di Ruka Phakaompiya go di Ruka Phakabinasa: Na Onggolaola-angka, na Mata-an! A Suka sa maoto na pud ko manga Darowaka.

107. Na o Sogati Ka o Allah sa morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan: Na o Paka-antapi Ka Niyan sa mapiya, na da-a phakarun ko Gagao Niyan: Ishogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

108. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sabunar a miyakaoma rukano so bunar a pho-on ko Kadnan niyo! Na sadun sa tao a komudug ko ontol, na Khatoro sa ruk bo o ginawa niyan; na sadun sa tao a somilai, na phakasilai sa si-i bo phakatana rukaniyan: Na kuna a ba kano Rakun paki-a akan.

109. Na Onotingka so Iphagilaham Ruka, go Phantang Ka, taman sa Komokom so Allah: Ka Sukaniyan i Taralbi a mapiya ko manga Kokoman.

وَأَنْ أَقْنَمَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مَنَّتَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

وَأَنْ يَمَسَّسَكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ يَوْمَهُ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخْرُجَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

Surah Hud-11

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giya-i na) Kitab a Pimbaibaitan so manga Ayaton, oriyen niyan na Piyagosai a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Kaip:

2. Sa da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Mata-an! A Sakun napho-on Rukaniyan a Puphama-ka-iktiyar rukano go Puphama-nothol sa mapiya:

3. Go Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan; ka Pakasawitun kano Niyan sa Kapa-ginutao a mapiya, taman ko ta-alik a miyapunto, go imbugai Niyan ko oman i adun a milulubi niyan so milulubi niyan! Na o talikhod kano, na Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a mala (a so Alongan a Qiyamah):

4. Si-i ko Allah so khandodan niyo, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

5. Tanodan! Ka Mata-an! A siran na pagu-unusun niran ko manga rarub iran, ka puphaguma-an niran non; Tanodan! Ka so wakto a

سُورَةُ هُودٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِبِ كَتَبَ الْكِتَابَ الْحَكِيمَةَ إِنَّهُمْ لَفُصِّلَتْ مِنْ لَدُنِّ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي كَرِهْتُ لَكُمْ أَنْ تَدْعُوا لِلشِّرْكِ ﴿٢﴾

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُؤْتُوا إِلَيْهِ يُعْطِيَكُمْ مَسْعًا حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِي كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾

أَلَا إِنَّهُمْ يَتَّبِعُونَ صُدُورَهُمْ لَيَسْتَفْحِقُوا مِنْهُ الْأَجِينَ يَسْتَفْعُونَ يَا أَيُّهَا الْعَالَمِينَ مَا يَسِيرُونَ

kishasalikombongun niran ko manga Nditarun niran, na katawan (o Allah) so isosolun niran, go so papayagun niran: Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

6. Na da-a Baraniyawa ko Lopa a ba di Atastanggongan o Allah so pagupuron: Go katawan Niyan so khatarugan niyan go so Kapumbutadan niyan: Tanan matatago ko (Lauh Mahful a) Kitab a mapayag.

7. Go Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum gawi-i a matatago so Aras Iyan ko liyawao o ig-ka Thupungan kano Niyan, o antawa-a rukano i lubi a mapiya i galubuk. Na Ibut o Tharowangka: A Mata-an! A sukano na Pagoyagun kano ko oriyen o Kapatai, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a mapayag!

8. Na Mata-an a o sundodun Nami kiran so siksa taman ko manga wakto a mapupunto, na Putharo-on niran ndun: A antona-a i maka-ururon? Tanodan, ka so Alongan a kapakatalingoma niyan kiran, na di kiran ndun mikisar, go kalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa)!

9. Go Mata-an a o pakata-ama Mi so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, oriyen niyan na gamitun

وَمَا يَعْلَمُونَ إِنَّهُمْ عِلْمٌ يَدَاتِ الصُّدُورِ ٥

* وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ٥

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَنْتُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَقْبُوءُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُبِينٌ ٥

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أَمَةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ وَالْيَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ٥

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكْفُرُ ٥

Nami ron, na Mata-an naya! A kada-an ndun sa panginam, a makala a Ka-o ongkir iyan.

10. Go Mata-an a o pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo ko oriyan o morala a miyakasogaton, na Mata-an a Tharo-on niyan ndun: A miyada rakun so manga rarata: Mata-an naya! A shonor dun a Mangangan-dag.

11. Inonta so siran a Miphapan-tang, go Pinggalubuk iran so manga pipiya; siran man na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

12. Na masikun a mibagak Ka so saba-ad ko Iphagilaham Ruka, go kasabapan Sukaniyan a igagut a Rarub Ka sa gi-i ran Katharowa: Sa ino a da-a Initoronon a Kaka-wasa-an, o di na miyakaoma a pud Iyan a Malaikat? (Pitharo o Allah:) Suka na matag Puphamaka-iktiyar! Na so Allah i somisiyap ko langon taman!

13. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as aya (o Muhammad); Thar-owangka: Na bugai kano sa sapolo a manga Surah a lagid Iyan a pimbaba-as, go Panongganoi kano (sa Makatabang rukano) sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah! _O sukano i manga bunar!

14. Na amai ka di Kano iran masumbag, na tangkuda niyo a

وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ
مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي
إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا وَحَىٰ إِلَيْكَ وَصَابَقُ
بِهِ، صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا أَلَمْ نَأْتِ الْبُرْجَ عَلَيْهِ كَذْرُ
أَوْجَاهَ مَعَهُ، وَمَلَكَ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ قَاتِلُوا عَشْرَ سُورٍ
مِثْلِهِ مُمْفِرِينَ، وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَلَا تَرْسَخُوا فِي الْكُفْرِ فَتَعْلَمُوا أَنَّكُمْ

aya bo a Kinitoron Niyan na si-i ko Kata-o o Allah, go Mata-an naya a da-a Tohan a inonta Sukaniyan! Na ino sukano Mimbayorantang kano (ko Allah)?

15. Sadun sa kabaya iran so kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyanan non, na ithoman Nami kiran sa tarotop so (balas o) manga galubuk iran (sa doniya), a siran na da-a mako-rang kiran non ro-o (sa doniya).

16. Siran man so da-a bagiyan niran sa Akhirat a rowar ko apoi: Na miya-ilang so Pingolaola iran ro-o (sa Akhirat), go miyalaklak so Pinggalubuk iran!

17. Ba (niyan lagid) so tao a mithakna ko marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyan, go Putondogun Sukaniyan o saksi a pho-on ko Allah, go si-i ko miyaona an Niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan go Limo? Siran man i Maparatiyaya-on; na sadun sa Mongkir on ko pishagorompong, na so Naraka i khabolosan niyan. Na o ba Ka on katagowi sa anganangan: Mata-an! A Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Pharatiyaya!

18. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag? Siran man na

أَنْزَلَ يَعْلَمُ اللَّهُ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَهْلَ أَشْمُ
مُتْلُونَ ﴿١٥﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّغَتْهَا نَوْفٍ
إِلَيْهِمْ أَغْمَأْهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا
يُبْخَسُونَ ﴿١٦﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
النَّارُ وَحِطَّ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَى يَتِيمٍ مِنْ زَيْدٍ وَشَلُوهُ شَاهِدٌ
مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً
أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنْ
الْأَحْزَابِ فَإِنَّ النَّارَ مَوْعِدُهُ فَلَا تَنْفِكُ فِي مَرْثَةٍ
مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٨﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ

pagowitun siran ko Kadnan niran, go Tharo-on o manga saksi: A siran naya so miyamamokhag makapan-tag ko Kadnan niran! Tanodan! Ka so Morka o Allah na ithomparak ko manga Darowaka!_

19. Siran na puphangalang siran ko lalan o Allah go phuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Go siran na o Ongkirun niran so Akhir-at!

20. Siran man na da iran kapalagowi (so siksa) ko Lopa, go da-a bagiyan niran a salakao ko Allah a manga Panarigan! Puthakutakupun kiran so siksa! Da iran gaga-a so Kapamamakinug, go da siran pangilailai!

21. Siran man so liyogi ran so manga ginawa iran: Go diyorat siran o Pimbaba-as iran a kabokhag!

22. Matatangtud a Mata-an! A siran si-i ko Akhirat na siran so manga logi!

23. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Mishalimbawan siran ko Kadnan niran,-na siran mani manga tao ko Sorga,, sa ron siran non ndun makakakal!

24. Aya ibarat o dowa lompok na lagid o bota a go bungul, go so Puphakailai a go Puphakanug. Ba

الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ
أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَ يَكْفُرُونَ
بِهِمْ يَأْتِيهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٠﴾

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا
كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعِفُ لَهُمْ
عَذَابَهُ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَشْتَرُوا بِأَنفُسِهِمْ
عَذَابَهُمْ وَمَا كَانُوا يَنْصُرُونَ ﴿٢١﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢﴾

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٤﴾

* مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَصْمَىٰ وَالْأَصْبَحِ
وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا

magishan a dowaya sa ibarat? Ino kano di Phanadanadum?

25. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan (sa Pitharo Iyan a:) Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano a mapayag:

26. Sa da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah: Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a masakit.

27. Na Pitharo o manga Nakoda a so siran a da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A da-a kapukhailayami Ruka a rowar sa Manosiya a lagid ami: Go da-a pukhailai ami Ruka a Miyonot Ruka a rowar ko siran a Pukhakalaklak rukami, a mababao i pamikiran: Go da-a pukhailai ami a mibibinta Iyo rukami: Kuna, ka arangan nami Rukano na manga bokhag!

28. Pitharo (o Nuh): Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na thatakna ko marayag a karina a phoon ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a phoon ko Hada-pan Niyan, na kiyalimungan rukano? Na ba Ami rukano aya mitugul a sukano na ikagogowad iyo aya?

29. Na Hai pagtao Akun! Da-a phangunin Ko rukano saya a tamok: Da-a balas Rakun a rowar ko shishi-i ko Allah: Na di Akun

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِذِي لَكُمْ نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ إِلِيمٍ ﴿١٣﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا
رَبُّكَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَمَا نَرِيكَ أَنْتَ عَالِمُ
الْذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَآئِي الرَّأْيِ وَمَا نَرِي
لَكُمْ عَلَيْنا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَحْنُ لَكُمْ
كَذِبِينَ ﴿١٤﴾

قَالَ يٰقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي
وَأَنِّي رَحْمَةٌ مِنْ عِنْدِي وَأَنِّي مُبَشِّرٌ عَلَيْكُمْ
النَّارَ مَكْمُوهًا وَأَنِّي لَهَا كَرِيمٌ ﴿١٥﴾

وَيَقُولُوا لَا آتَاكُمْ عَلَيْهِ مَا لَا إِنْ أَجْرِي إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِظَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ

boga-on so siran a Miyamara-tiyaya, _Mata-an! A siran na Mi-pumbaratumowa iran so Kadnan Niran, _na ogaid na pukhailai Akun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

30. Na Hai pagtao Akun! Antawa-a i makatabang Rakun ko Allah o bogawa Ko siran? Ba kano di Phananadum?

31. Na di Akun rukano Putharo-on: I shisi-i Rakun so manga Kaka-wasa-an o Allah, go di Akun katawan so Migagaib, go di Akun Putharo-on: I Mata-an! A Sakun na Malaikat. Go di Akun Putharo-on ko siran a di itutumbo o manga mata niyo i ba da dun a imbugai kiran o Allah a mapiya: So Allah i Mata-o ko shisi-i Ko manga ginawa iran: Mata-an! A Sakun na o sowa-a koto, na khapud Ako dun ko manga Darowaka.

32. Pitharo iran: Hai Nuh! Sabunar a piyamawal Ka Mingka, na piyakadakul Ka a Kapuphamawalangka rukami: na talingoman-an Ka rukami so ipuphangangaluk Ka rukami (a siksa), o Suka na pud ko manga Bunar!

33. Pitharo Iyan: A aya bo a phakabugai rukano ron na so Allah o kabaya Iyan: Na di niyo dun kapalagoyan!

مُلَقَّوْا رِيْهَمْ وَلَكِنْ اَرْسَلْنٰكُمْ قَوْمًا يَّجْهَلُوْنَ ﴿٥٥﴾

وَيَقُوْمُ مَنْ يَّصْنَعُنِي مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُمْهُمْ
اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٥٦﴾

وَلَا اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللّٰهِ وَلَا
اَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا اَقُوْلُ اِنِّي مَلَكٌ وَلَا اَقُوْلُ
لِلَّذِيْنَ قَرَدَرِيْ اَعْيُنُكُمْ اَنْ يُّبَيِّنَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا
اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فِيْ اَنْفُسِهِمْ اِنِّيْ اِذَا لَمِنَ
الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥٧﴾

قَالُوْا اَكُنُوْا قَدْ جَدَلْنَا فَا كَثُرَتْ جِدَالُنَا فَاِنَّا
بِمَا تَعْبُدُوْنَ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿٥٨﴾

قَالَ اِنَّمَا يَأْتِيْكُمْ بِهٖ اللّٰهُ اِنْ شَاءَ وَمَا اَنْتُمْ
بِمُعْجِزِيْنَ ﴿٥٩﴾

34. Na di rukano phakaompiya so thoma Ko, apiya kabaya Akun a kathoma-i Ko rukano, amai ka so Allah na kabaya Iyan a kadadaga Niyan rukano: Sukaniyan i Kadnan niyo! go Ron kano phakandoda!

35. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as Iyan naya? Tharowangka: A o pimbaba-as Akun naya, a si-i Rakun phakatana so dosa Ko! na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo imbaradosa!

36. Na ini Ilaham ko Nuh: A Mata-an naya! A da dun a Pharatiyaya ko Pagtaongka, a rowar ko tao a andang a Miyamaratiyaya! Na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran;

37. Go Mba-alingka so Kapal, si-i ko kailai Ami a go so Ilaham Ami, go Dingka Rakun Pagangaya so makapantag ko siran a Mindadaro-waka: Mata-an! a siran na paguludun siran.

38. Na so Kaphagumba-ali Niyan ko Kapal: Na oman i somagadon ko manga Nakoda ko pagtao Niyan, na pamagurugan niran Sukaniyan. Pitharo Iyan: A apiya Kami niyo puphamagurugi, ka Mata-an! A Sukami na pamagurugan Nami sukano (mambo sa oriyaniyan) a lagid o kapuphamagurugi niyo Rukami!

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾

وَأَوْحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَكَانٍكَ أَنتَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

وَأَصْنَعُ الْفُلَ لَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيُنَا وَلَا تَخْطِئْتَنِي فِي الدِّينِ ظَلَمْتُمْ إِنَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٣٧﴾

وَصْنَعُ الْفُلَ لَكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنِّي فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Na katokawan niyo bo o antawa-a i katalingoma-an a siksa, a pakarondanun niyan, go kaologan sa siksa a tatap:

40. Taman sa kagiya a makaoma so Sogowan Nami, go piyamangumbowatan a ig so Lopa! Na Pitharo Ami: A Purorangka-on, ko oman i (sadinis sa) ngganapa a dow a (Mama go Babai), go so ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo, go (Puroranangka-on) so tao a Miyamaratiyaya. Na da-a Miyaratiyaya a pud Iyan, a rowar ko maito.

41. Na Pitharo Iyan: A da kano ron, si-i ko ngaran o Allah, so kapukhutas iyan go so kaputharug iyan! Mata-an! A so Kadnan Ko na titho a Manapi, a Makalimo-on!

42. Na giyoto naipukhutas iyan siran ko manga bagul a lagid o manga Palao, go tiyawag o Nuh so Wata Iyan, a aya butad iyan na tomiyawarang: Hai Ikaritan Ko! Da ka Rukami, go di kathapi ko manga Kapir!

43. Pitharo (o Wata) Iyan: A si-iko phagapas ko Palao: Ka Kharun ako niyan ko ig. Pitharo (o Nuh): A da-a khapalihara sa Alongan na-i, ko Sogowan o Allah, inonta so tao a ini Kalimo Iyan!_Na kiyalutan siran o bagul, na miyabaloi a pud ko miyanga-a alud.

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ
وَنَجْئُ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّهِيمٌ ﴿٣٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ
فِيهَا مِنْ كُلِّ ذَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا
مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ
مَعَهُ إِلَّا لَاقِلِيلٌ ﴿٤٠﴾

﴿٤١﴾ وَقَالَ أَزْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا
وَمُرْسَهَا إِنَّ رَبِّي لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَهُنَّ تَجْرِي فِيهِمْ مِنْ تَوَجُّجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى
نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَقْعَرٍ مِنْ بُنْيَانٍ أَزْكَبْ مَعَنَا
وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٣﴾

قَالَ سَتَأْتِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ
قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ
وَحَالِ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ
الْمُعْرِفِينَ ﴿٤٤﴾

44. Na adun a Mitharo: Sa Hai Lopa! Lamudangka so ig ka, go Hai Kawang! Tarugun ka (so oran)! Na minirat so ig, go Minggolalan so Sogowan, go Miyakadongko (so Kapal) ko Palao a Al-Judi-i, Na adun a Mitharo: Sa kapakawatan (ko Limo) a bagiyen o pagtao a da Pamaginontolan!

45. Na Miyanguni so Nuh ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A so Wata Akun a pud ko ta-alok Rakun! Go Mata-an! A so diyandi-i Ka na bunar, go Suka i taralbi a Maontol ko manga Kokoman!

46. Pitharo (o Allah): Hai Nuh! Mata-an! A sukaniyan na kuna a ba pud ko ta-alok Ruka: Mata-an naya! A galubuk a di mapiya; na Dingka Rakun Phanguniya so da-a Kata-ongka-on! Mata-an! A Sakun na Puphanguthoma-an Ko Suka, ka o ba Ka mabaloi a pud ko di manga Tata-o!

47. Pitharo (o Nuh): Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako Ruka, sa ba Ko Ruka Mapanguni so da-a Kata-o Ko ron. Na o di Akongka Napi-i, go di Akongka Ipangalimo, na khabaloi ako a pud ko Miyangalologi!

48. Adun a Mitharo: Sa Hai Nuh! Tupad Ka, sa Kalilintad a pho-on Rukami, go madakul a ma-

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَكَسِمَاءُ أَهْلِي
وَوَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى
الْجُودِيِّ وَقِيلَ نَعْدُ الظَّالِمِينَ ﴿٥٤﴾

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي
وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ
الْحَكِّيمِينَ ﴿٥٥﴾

قَالَ يَنْتُحِ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي
أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٥٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي
بِهِ عِلْمٌ وَلَا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٥٧﴾

قِيلَ يَنْتُحِ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمِّرْ

piya a si- Ruka go si-i ko manga pagtao a pud Ka: Na adun a manga pagtao a phakisawitan Nami kiran (so doniya), oriyen niyan na khasogat siran a siksa a Malipudus a phoon Rukami.

49. Giyaya na pud ko manga Totholan ko Migagaib, A Iphagilaham Ami Ruka: Na Dingkaya katawan, (Ya Muhammad), Suka, go di katawan o Pagtaongka ko ona-an naya. Na Phantangka: Mata-an! A so khabolosan a Da-ag na bagiyan o Khipanananggila.

50. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Ad, so Pagari ran a Hud, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan, Sukano na ba kano dun di-i pamrak!

51. Hai pagtao Akun! Di Ako rukano saya mangindaki balas; da-a balas Rakun, inonta so shisi-i ko Miyadun Rakun: Ba da-a manga sabot iyo?

52. Go Hai pagtao Akun! Pangu-ni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: ka Pakatoronun Niyan rukano so oran a marugus, go omanan kano Niyan sa Bagur a rakhus o Bagur iyo: Na di kano thalikhod, a mbabaradosa kano!

سَمِعْتُمْ هَٰذَا مِمَّا رِيسَتْهُمْ قَدْ جَاءَتْكُمْ
الْبَيِّنَاتُ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْعَلَيْبُ نُوْحِيهَا إِلَيْكَ مَا
كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ
هَٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَ لِلْمُتَّقِينَ ۝

وَالِإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يُبْقُوا
أَلَمْ يَأْتِكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
مُفْتَرُونَ ۝

يُبْقُوا لَا أَتْلُكُمْ عَلَيْهِمْ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَىٰ الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

وَيُبْقُوا أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ
يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ
قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ ۝

53. Pitharo iran: Hai Hud! Da-a Minitalingomangka rukami a Karina, na di ami ngganatan so manga Katohanan nami, sa sabap bo ko Katharo o Ka! go di ami Suka Pharatiyaya-an!

54. Da-a isumbag ami a rowar ko kisogatun Ruka o saba-ad ko manga Katohanan nami ko marata. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shasaksi-in Ko so Allah, na shaksi-i niyo a Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphamanako-to niyo.

55. A salakao Rukaniyan! Na palaya kano Rakun tipo, go di niyo Rakun ndun tha-alika.

56. Mata-an! A Sakun na Siyar-igan Ko so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo! Da-a Baraniyawa, a ba di Sukaniyan i Phapa-arón. Mata-an! A so Kadnan ko na si-i ko okit a Maka-o ontol.

57. Na o talikhod kano, na Sabunar a Minisampai Akun Rukano so ini Sogo Rakun, a pagowitun rukano; na shambi so Kadnan Ko sa pagtao a salakao rukano, go da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Mata-an! A so Kadnan Ko, na so langowan taman na sisiyapun Niyan.

58. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِينَ آلَ هَارُونَ عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَاشْهَدْ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

مِنْ دُونِهِ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظَرُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ ﴿٥٧﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا

Hud, go so siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami; go siyabut Ami siran pho-on ko siksa a marugun.

59. Giyoto man so pagtao a Ad: Inongkir iran so manga Ayat o Kadnan niran; go siyorang iran so manga Sogo Iyan; go Inonotan niran so Sogowan o oman i mangan-galandada, a somasangka.

60. Na tiyondog siran sangkai a doniya a Morka,- go sa Alongan a Qiyamah. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Ad na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapa-kawatan (ko limo) a bagiyan o Ad, a pagtao o Hud!

61. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sukaniyan i Miyadun rukano pho-on ko Lopa, go Piyakapagingud kano niyan non: Na panguni kano Ron sa Ma-ap, go Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na marani, a Puphanarima (ko Panguni).

62. Pitharo iran: Hai Salih! Sabunar a Miya-adun Ka rukami a Ipu-phangangarapan ko ona-an naya! Inongka rukami shaparun a Kapushimba-ami ko Pushimba-an o manga lokus ami? Na Mata-an! A

مَعَهُ رَحْمَةٌ مِنَّا وَخِيتَ لَهُم مِّنْ عَذَابٍ
عَلِيظٍ ﴿٥٩﴾

وَبِذَلِكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِنَا رَبَّهُمْ وَعَصَوْا
رُسُلَهُ. وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٦٠﴾

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا الْغَنَّةَ وَتَوْمَ الْقِيَمَةِ الْآ
إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدَ لِعَادِ قَوْمِ
هُودٍ ﴿٦١﴾

﴿٦١﴾ وَإِنِّي لَمُودٍ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَنْقُومُ
عَبْدُكَ وَاللَّهُ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ. هُوَ
أَنْشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ وَأَسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَأَسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْنَا وَنَحْنُ قَرِيبٌ
مُّجِيبٌ ﴿٦٢﴾

قَالُوا إِنَّا بَصَالِحٌ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْحُومًا قَبْلَ هَذَا
أَتَمْنَعُكَ أَنْ تَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي
شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ ﴿٦٣﴾

sukami na matatago kami dun ko kashasangka ko Ipundolon Ka rukami, sa mala-a kashangka.

63. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o si-i Ako ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a pho-on rukaniyan? Na antawa-a i Makatabang Rakun ko Allah o soranga Ko Sukaniyan? Na da-a miphagoman niyo Rakun a rowar ko kalogi.

64. Na Hai pagtao Akun! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo; na botawani niyo ko Kapuphangangan niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka madansal kano o siksa a marani!

65. Na Biyono iran noto, na Pitharo (o Salih): A khariyala kano dun ko Ingud iyo sa tulo gawi-i: Giyaya man na diyandi a kuna a ba kabokhag!

66. Na kagiya a makatalingoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Salih, go so siran a Miyamara-tiyaya a pud Iyan, a mini-sabap ko Limo a pho-on Rukami, go (siyabut Ami siran) ko Kahina-an ko Alongan noto. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

67. Na Miyadansal so siran a da Pamaginontolan a lalis, na kiyapita-

قَالَ يَتْلُوا آيَةَ يَوْمَ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّ وَءَاتَيْنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾

وَيَتْلُوا هَذِهِ نَافَةَ اللَّهُ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ وَلَا تَمْسُوهَا يُسْوَءَ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾

فَمَقَرُّوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدُ غَيْرِ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا صَالِحَ الْوَالِدَيْنِ ءَامِنًا مَّعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يُوسُفَ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا

an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

68. Lagid o ba siran ro-o da Madun. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Samood na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a Samood!

69. Na Sabunsabunar a minioma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so Tothol a mapiya. Na Mitharo siran: Sa Salaam! Shimbag Iyan, a Salaam! Na da mathai na mini-o ma Niyan a maito a Sapi a iniyao.

70. Na kagiya mailai Niyan a di oto khawa-an o manga Lima Iran, na miyasawang Kiran, go kiya-akinan Kiran sa kaluk. Pitharo Iran: A di Ka khawan: Ka Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao o Lut (ka mbinasa-an Nami siran).

71. Na si Karoma Niyan a tomitindug, na miyakakhala: Na Piyanthol Ami ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq, go si-i ko oriyan o Ishaq, so Yaqoub.

72. Pitharo Iyan: Ah phamumusa Ta! Arati Pumbawata Ako, a Miyalokus Ako, go giya Karoma Ko wai na miyakatowa? Mata-an! A giya-i titho a shai a pakamumusa!

73. Pitharo Iran: A ino Ka pha-

فِي دَرَجَاتٍ جُثِيَوتَ ﴿٦٧﴾

كَأَن لَّمْ يَسْمُرُوا فِيهَا إِلَّا أَنْ تَمُودَا
كَقَوْمِ رَنْهَمَ إِلَّا بَعْدَ التَّمُودَ ﴿٦٨﴾

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا
سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ
حَنِيدٍ ﴿٦٩﴾

فَلَمَّا رَأَى أَنَّهُ لَا يُصِلُ إِلَيْهِمْ نَكِرَهُمْ
وَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا
أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ لُوطٍ ﴿٧٠﴾

وَأَمْرَأَتُهُ قَابِضَةٌ فَضْحِكَتْ فَبَشَّرْنَا
بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

قَالَتْ يَوَاسِيَ أَيْلَهُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي
شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمَتُ اللَّهِ

mumusa ko Sogowan o Allah? So Limo o Allah go so manga Gagao Niyan na si-i Rukano a manga tao ko Walai (o Ibrahim)! Mata-an! A so Allah i Kiyapatotan ko Podi, a Maginawa!

74. Na kagiya a mada ko Ibrahim so pangandam go Miyakaoma-on so Tothol a mapiya, na gi-i Rukami Makindaowa makapantag ko pagtao o Lut.

75. Mata-an! A so Ibrahim na tithe a matigur, a lalayon makapuphaga-inao, a mu-undod (ko Allah).

76. Pitharo (o manga Malaikat): Hai Ibrahim! Talikhodingka dun na-i; Mata-an naya! A Sabunar a miyakaoma so Sogowan o Kadnan Ka: Go Mata-an! A siran na adun a Makatatalingoma kiran a siksa a di khindod!

77. Na kagiya a makaoma, so manga Sogo Ami ko Lut, na Miyakandamar sa sabap Kiran, go iniga-gut Siran a rarub Iyan. Na Miyatharo Iyan: A giya-i na gawi-i a marugun.

78. Na Miyakaoma-on so pagtao Niyan a puphamagarabaya siran non somong, a gowani na aya butad iran na gi-i siran nggolaola sa manga rarata. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Kataya so manga Wata Akun a manga Babai (na Paman-

وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ
مَّجِيدٌ ﴿٥١﴾

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ
الْبَشَرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٥٢﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنتَبِئٌ ﴿٥٣﴾

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ
رَبِّكَ وَاتَّبِعْهُ إِنَّهُمْ هُمُ عَادَ ابْنُ عَوْرٍ ﴿٥٤﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقَ بِهِمْ وَصَاقَ
بِهِمْ ذُرِّيَّتًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٥٥﴾

وَجَاءَهُمْ قَوْمُهُمْ يَهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَنْتَوِيضُوا لِقَاءِ بَنَاتِي
هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي

garoma kano Kiran): Siran na Soti rukano! Na kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo ndiyamana si-i ko manga Banto Akun! Ba da-a pud rukano a Mama a phakapando?

79. Pitharo iran: A Sabunsabunar a katawan Ka a da-a kabaya ami ko manga Wata a Ka a manga Babai: Go Mata-an! A Suka na katawan Ka dun so kabaya ami!

80. Pitharo Iyan: A o adun a Bagur Akun a khi-ato Akun rukano, o di na adun a kharunda-an Ko a Mabagur a tanto (na runun Ko sukano).

81. Miyatharo (o manga Malai-kat): Hai Lut! Mata-an! A Sukami na manga Sogo o Kadnan Ka! Da dun a khisampai ran Ruka (a kabinasa)! Na pangulumun Ka lomalakao so Ta-alok Ruka, si-i ko sabaad ko kagagawi-i, na da-a ndingil rukano a isa bo: Inonta so Karomangka: Mata-an naya! A khisogaton so khisogat kiran (a siksa). Mata-an! A aya diyandi kiran na so kapipita: Ba di marani so kapipita?

82. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na biyaloi Ami so liyawao (o manga Ingud iran) a miyadidalum, go piyakaoranan Nami sa Ator a pho-on ko lipao a miyakomba, a piyakathondoton-dog,

صَيِّفِ النَّاسِ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٥٨﴾

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكُمْ مِنْ حَقٍّ
وَأَنَّكَ لَتَعْلَمُنَّ مَا تُمُرُّنَّ ﴿٥٩﴾

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَى إِلَى رُكْنٍ
شَدِيدٍ ﴿٦٠﴾

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصْلُوا إِلَيْكَ
فَأَسِرْ بِأَهْلِكَ يَقْطَعُ مِنَ النَّارِ وَلَا يَلْتَفِتْ
مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرُكَ إِنَّهُمْ مُصِيبُهَا مَا
أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ
بِقَرِيبٍ ﴿٦١﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا
وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ
مَنْصُورٍ ﴿٦٢﴾

83. Toto-osan si-i ko Kadnan
Ka: Na kuna a ba aya mawatan
ko manga Darowaka!

84. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a
Madyan so Pagari ran a Shu'aib:
Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun!
Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a
Tohan niyo a salakao Rukaniyan.
Go di kano phangorang ko kapaga-
sad go so kathimbang: Mata-an! A
Sakun na Pukhailai Akun sukano
ko mapiya (a Kaoyagan), go Mata-
an! A Sakun na ikhaluk Akun su-
kano ko siksa ko Alongan a maka-
tangkal.

85. Na Hai pagtao Akun! Taro-
topa niyo so kapagasad go so
kathimbang sa ka-ontol, go da-a
khoranga niyo ko manga Manosiya
ko nganinganin niran: go di kano
phaminasa ko Lopa a mamakakaid
kano.

86. So liyamba rukano o Allah
na aya rukano mapiya, o sukano na
Miyamaratiyaya kano! Na kuna a
ba Sakun i somisiyap rukano!

87. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Ba
so Sambayang Ka i Somosogo
Ruka sa kagunuki ami ko Pushim-
ba-an o manga lokus ami, o di na so
(kagunuki ami ko) ipukhidiyami ko
manga tamok ami sa sadun sa ka-
baya ami? Mata-an! A Suka na tithe
Ka a matigur, a puphamando!

مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ
الظَّالِمِينَ بِعِيدَةٍ ﴿٣٧﴾

﴿٣٨﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُ شُعَيْبًا قَالَ يَبْنَومُ
أَعْبُدُ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ عِزَّةٌ وَلَا
تَنْقُصُوا أَلْعَمَكُنَّ ٱلْأَيْمَانَ إِلَيَّ
أَرْبُكُم بِحَيْثُ وَٱلَّىٰ أَخَافُ عَلَيْكُم
عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٣٩﴾

وَيَبْنَومُ أَوْفُوا أَلْعَمَكُنَّ ٱلْأَيْمَانَ
يَا لَيْفَسَطُ وَلَا تَبْخُسُوا ٱلنَّاسَ أَشْيَاءَ هُمْ
وَلَا تَعْتَوُوا فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾

بَقِيَّتُ ٱللَّهِ حَيْرٌ لَّكُم إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُم
بِحَفِيفٍ ﴿٤١﴾

قَالُوا يَشْعَبُ أَصْلَوكَ نَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ
مَا تَعْبُدُ ءَابَاؤَنَا وَأَنْ تَفْعَلَ فِى أَمْوَالِنَا
مَا نَشْتَوُ ۖ إِنَّكَ لَأَنْتَ ٱلْحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٤٢﴾

88. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na si-i ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa pagupur a Mapiya a pho-on Rukaniyan? Na di Yakun kabaya i ba Ko Manggolaola so ipushapar Akun rukano. Da-a kabaya Akun a rowar ko Kapangompiya sa sadun sa Khagaosan Ko; na da-a gu-us Akun inonta o sabap ko (tabang o) Allah. Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Pagundodan Ko.

89. Na Hai pagtao Akun! O ba kano matonda o di tano kaphagayon ko kisogat rukano o (siksa) lagid o minisogat ko pagtao o Nuh, o di na so pagtao o Hud, o di na so pagtao o Salih; na kuna a ba rukano mawatan so pagtao o Lut!.

90. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyan niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na Makalimo-on, a Makapudi-in.

91. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Madakul a di ami shabotun ko Katharo o Ka! Go mata-an a sukami na titho a pukhailai ami suka a malobai rukami! na o da so manga Tonganaingka, na radiyamun nami Suka dun! Go kuna a ba Suka i Paga-adatan rukami!

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْقَوْمُ اٰرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُمْ عَلٰى بَيِّنَةٍ
مِّنْ رَّبِّىْ وَرَزَقْنِىْ مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا
اُرِيدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى مَا اَنْهٰكُمْ
عَنْهُ اِنْ اُرِيدُ اِلَّا الْاِصْلَاحُ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا
تَوْفِيقِىْ اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيبُ ﴿٨٨﴾

وَيَقَوْمُ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِىْ اَنْ يُّصِيبَكُمْ
مِثْلُ مَا اَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ اَوْ قَوْمَ هٰودٍ اَوْ قَوْمَ
صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيْدٍ ﴿٨٩﴾

وَاسْتَغْفِرْ وَاٰرَبَكُمْ ثُمَّ تَوَلٰۤا۟ اِلَيْهِ اِنْتَ
رَبِّ رَجِيْمٍ وَّدُوْدٌ ﴿٩٠﴾

قَالُوۡا اِنَّ شُعَيْبٌ مَّا تَقُوۡهُ كَثِيْرًا مَّا نَقُوۡلُ
وَاِنَّا لَنَرٰكَ فِىۡنَا ضَعِيْفًا وَّلَوْ لَا رَهْطُكَ
لَرَجَمْنَاكَ وَمَا اَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيْزٍ ﴿٩١﴾

92. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba so manga Tonganai Akun i lubi a Paga-adatan niyo a di so Allah? Na inibowang iyo (so Sogowan Niyan) ko manga talikhodan niyo, a da dun panukhaida. Mata-an! A so Kadnan Ko na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan!

93. Go Hai pagtao Akun! Ngga-lubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Sakun na punggalubuk Ako mambo: Katokawan niyo o antawa-a i tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a pakaitoon niyan, go antawa-a i tao a sukaniyan i bokhag! Na nayao kano! Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a nomanayao!

94. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Shu'aib a go so Miyamarat iyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami: Na miyadansal so da pama-ginontolan o Lalis, na kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

95. Lagid o ba siran ro-o da Ma-adun! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyen o pagtao a Madyan! Lagid o kiyapakawatan o pagtao a Samood (ko Limo)!

96. Go Sabunsabunar a Siyogo Amiso Musa, rakhus o manga Tанда Ami go katantowan a mapayag,

قَالَ يَنْقُورُ أَزْهَقُنِي أَعِزُّ عَلَيْكَ كُفْرُكَ مِنْ آلِهَةٍ
وَأَتَّخِذُكُمْ وَرَثَةً كُفْرُكُمْ هَٰذَا إِنَّ رَبِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٧﴾

وَيَنْقُورُ أَعْمَلُوا عَلَيَّ مَكَاتِبَكُمْ إِنِّي
عَمِلٌ سَوِيٌّ تَعْلَمُونَ مِنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ
يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ وَأَنْتَبِهُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿١٨﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا شُعَيْبًا وَآلِدَتَهُ
أَمْثَلًا مَعَهُ، يَرْحَمُهُمْ مِنَّا وَأَخَذَتِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي
يَوْمِهِمْ جُثَّةٍ ﴿١٩﴾

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ الْأَعْدَاءُ الْعَدُوَّةُ كَمَا
بَعَدَتْ تَمُودُ ﴿٢٠﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ
مُّبِينٍ ﴿٢١﴾

97. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda a pagtao Niyan: Na aya iran Inonotan so Sogowan o Pir-aon, a da ko Sogowan o Pir-aon i ba maka-o ontol.

98. Phagolowanan niyan so pagtao niyan ko Alongan a Qiyamah, na mapakasolud iyan siran ko Naraka: A mikharatarata a kaphakasolud o phakasoludunon!

99. Na tiyondog siran sangka-i (a doniya) a morka, a go sa Alongan Qiyamah: Miyakaratarata a pamumugayan ko mbuganon!

100. Giyoto man na pud ko manga Totholan ko manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad): So saba-adon na Makatitindug, go (so saba-adon na) miyatubas.

101. Na da-a Mi siran salimboti: Na ogaid na siyalimbotan niran so manga ginawa iran: Na da-a minilinding kiran o manga Katohanan niran, a so Puphanongganowin niran a salakao ko Allah a maito bo, kagiya a makaoma kiran so Sogowan o Kadnan Ka: Go da-a miniomon niran kiran a rowar ko kabinasa!

102. Na lagid aya so siksa okadunan ka igira-a siniksa Iyan so (tao ko) manga Ingud a giyoto na Mindarowaka: Mata-an! a so siksa Iyan na Malipudus, a tanto.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأْنَاهُ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ
وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ
النَّارَ وَيُسْ أَلْوَزْدًا تَوَارِدُ ﴿٩٨﴾

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ نَعْنَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يُسْ الرِّقْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا لَكَ وَمَا
رَأَوْهُمْ إِلَّا عَيْرٌ مُتَبِّبٌ ﴿١٠١﴾

وَكَذَٰلِكَ أَخَذْنَا بِكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ
ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخَذَهُمْ أَيْسَرُ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾

103. Mata-an! A adun a Mata-tago ro-o man a tithe a Tanda ko tao a inikaluk iyan so siksa ko Akhirat: Giyoto man so Alongan a pulimodun non so manga Manosiya: Go giyoto man so Alongan a khamasa-an.

104. Na di Ami oto isundod inonta si-i ko ta-alik a mapupunto.

105. Si-i ko Alongan a kapakatalingoma niyan, na da-a Makatharo a Baraniyawa inonta bo o sabap sa Idin o Allah: Na so saba-ad kiran na marata i okor, go (so saba-ad kiran na) mapiya i okor.

106. Na so puman so siran a manga rarata i okor, na khatago ko Naraka: bagiyen niran ro-o so katagao, go so karangus:

107. Kakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

108. Na so puman so siran a manga pipiya i okor na matago ko Sorga: Makakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Pamumugayan a di Puthaman.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
ذَلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ
مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾

وَمَا تُؤَخِّرُهُمْ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِآذِنَةٍ فَفِئْتُهُمْ
سَقَىٰ وَسْعِيدٌ ﴿١٠٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ سَفُوفًا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زُفِيرٌ
وَسَهيقٌ ﴿١٠٦﴾

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ
إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا
يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

﴿١٠٨﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سُودُوا ففِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ
فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا
مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرُ مَحْذُورٍ ﴿١٠٩﴾

109. Na di Ka pukhadowadowa-i ko Pushimba-an o siran naya. Da ko Kapushimba iran inonta na lagid o Kapushimba o manga lokus iran gowani: Na Mata-an! A Sukami na ithoman Nami kiran ndun so kipan-tag iran (ko siksa) sa di kakorangan.

110. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, na da pagayonayoni so madadalumon: Na o da so Katharo a miyaona a phon ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A matatago siran ndun ko kashasangka iran non sa mapayag a kashangka.

111. Na Mata-an! A oman i isa kiran na Ibut ka Tharotopun kiran ndun o Kadnan Ka so (balas ko) manga Galubuk iran: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i ran nggolaola-an na Kaip Iyan.

112. Na Ontolangka mana-a so ini Sogo Ruka, _go (ontola o) tao a Mithaobat a pud Ka; go di kano Phumalawani: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

113. Na di niyo pagampili so siran a miyamanalimbót, ka masogat kano o apoi; go da-a mambagiyan niyo a salakao ko Allah a manga Panarigan, oriyani niyan na di kano katabangan.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْْبُدُونَ
إِلَّا كَمَا يَعْْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا
لَمَوْفُقُونَ لَتَبِيعِهِمْ غَيْرَ مَنْقُوصِينَ ﴿١٠٩﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاحْتُلِفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّىَ
بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾

وَإِنْ كُنَّا لَمَّا الْيَوْفِ يَنْهَرُ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾

فَأَسْتَفِقْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا
تَطَعُوا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَمَا تَسْكُمُ
النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

114. Na Pamayandugun Ka so Sambayang ko mbala ko kadaon-dao, go so saba-ad ko gagawi-i: Mata-an! a so manga pipiya na khalalas iyan so manga rarata: Giyanan man na ndao ko Pupha-makindao:

115. Go Phantang Ka; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so balas ko miphipiyapiya.

116. Na ino a da-a miyabaloi ko manga pagtao ko miya-ona an niyo, a adun a mibibinta iran a phanapar ko marata si-i ko Lopa a rowar ko maito a miyasabut Ami kiran? Go miyatumbang so siran a da Pamaginontolan ko ini Pangalimo kiran, go miyabaloi siran a manga Baradosa.

117. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so (tao ko) manga Ingud sa Kapanganियaya, a so tao ron na phipipiyapiya.

118. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi Niyan so manga Manosiya ko okit a isa: (na ogaíd) Na di siran khada ko kasho-sorangsorang iran,

119. Inonta so tao a ini Kalimo o Kadnan Ka: Ka giyoto man i Kiya-aduna Niyan kiran: Na miyatangkud so Katharo o Kadnan Ka: A Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so (da Pamaratiyaya ko) manga Jinn go so manga Manosiya langon.

وَأَقِيمِ الصَّلَاةَ وَرِزْقًا
أَلَيْسَ إِنَّ الْحَسَنَاتِ
ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّكِرِينَ ﴿١١٤﴾

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا
بَقِيَّةَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا
قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مَا أَتَوْا مِنْهُ وَكَانُوا
مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ
وَأَهْلِهَا مُضِلُّونَ ﴿١١٧﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا
يَرْزُقُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾

إِلَّا مَنِ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَفَعَلَتْ
كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

120. Na so langowan noto a Pupan otholun Nami Ruka a pud ko manga Totholan ko manga Sogo, - na pukhisabapon a kapuphakabagura Mi ko Poso o Ka: Na saya shisaya a Kiyapakatalingoma Ruka o bunar, go thoma, go undao ko Khipaparatiyaya.

121. Na Tharowangka ko siran a di Mapaparatiyaya: A nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Mata-an! A Sukami na Punggalubuk Kami (mambo);

122. Go nayao kano! Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao Kami (mambo).

123. Na ruk o Allah so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa, go ron phakandoda so Mapunggolaola sa kalangolangowan niyan: Na Showasowatangka Sukaniyan, go Saringka Sukaniyan. Na kuna a ba di Mai-inungka o Kadnan Ka so gi-niyo nggolaola-an.

وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَشِئْتُ بِهِمْ فَؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾

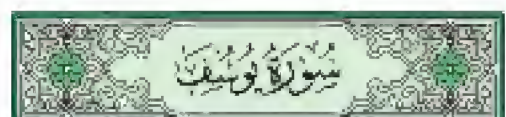
وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

وَلِلَّهِ عِثَابُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأُمُورُ كُلُّهَا فَعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

Surah Yusuf-12

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giya-i so manga Ayat ko Kitab a Puphakapayag (ko ontol a go so ribat).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ ١٢٠ ١٢١ ١٢٢ ١٢٣

2. Mata-an! A Sukami na Initor-on Nami Sukaniyan sa Kapangadi a basa Arab, ka-a niyo kasaboti.

3. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so lubi a mapiya a manga Tothol, si-i ko Kini-ilahamun Nami Ruka sang-ka-i a Qur-an: Na Mata-an a miya-baloi Ka ko ona-an naya a pud dun ko di Khipaka-i inungka.

4. Gowani na Pitharo o Yusuf ki Ama Iyan: Hai Ama Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a sapolo a go isa a Bito-on go so Alongan go so Olan: A miya-ilai Akun Siran a Mangangalimbaba-an siran Rakun!

5. Pitharo (o Yaqoub): Hai Wata Ko! Dingka Puphanothola so Tagi-nupun Ka ko manga Pagaringka, ka Pagan tanganan Ka iran sa tipo: Mata-an! a so Shaitan na ridowai o Manosiya a mapayag!

6. Na giyaya i Kaphiliya Ruka o Kadnan Ka, go kipagunda-o Niyan Ruka ko ta-awil o manga Tothol, go katharotopa Niyan ko Limo Iyan Ruka a go so manga Moriyatao o Yaqoublagid o kiyatarotopa Niyan non ko dowa Lokus Ka go-wani: A so Ibrahim go so Ishaq! Mata-an! A so Kadnan Ka na Mata-o, a Maongangun.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٢٠﴾

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذِهِ الْقُرْآنُ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿١٢١﴾

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿١٢٢﴾

قَالَ يَبْنَئُ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٢٣﴾

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٢٤﴾

7. Sabunsabunar a adun, a miyatago ko (Totholan ko) Yusuf a go so manga Pagari Niyan a manga Tanda a ruk o Puphamangingisha.

8. Gowani na Pitharo iran: A Mata-an! A so Yusuf a go so Pagari Niyan na Pukhababaya-an o Ama tano a di sukutano: A sukutano na madakul tano. Mata-an! A si Ama tano na titho a miyatago ko karibat, a mapayag!

9. (Miyatharo o isa kiran a:) Bonowa niyo so Yusuf o di na bowangun niyo ko Lopa (a mawatant), ka-an rukano mabonayon so gagao i Ama iyo: Go angkano mabalo i ko oriyaniyan a pagtao a Miyamakapiya!

10. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A di niyo mbonowa so Yusuf, na ba niyo dun ologa ko malibotung a landung, ka-an mato-on o saba-ad ko somasagad o sukano na punggolaola-an niyo.

11. Pitharo iran: Hai Ama ami! Inongka rukami di shana-an so Yusuf, a Mata-an! A sukami na titho a phagompiya-an nami?

12. Sogowangka a monot rukami amag ka-an mababaya go an makanggitagita, ka Mata-an! A sukami na sisypun nami dun.

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ
لِّلسَّاعِينَ ﴿٧﴾

إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا
وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ آبَاءَنَا لَفِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٨﴾

أَقْبَلُوا يُوسُفَ وَأَوْطَرُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهُ أَبْسَـمٍ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْ
لُ فِي عِيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ
إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْتِنَا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا
لَهُ لَنَصِـحُونَ ﴿١١﴾

أَرْسَلَهُ مَعَا عَدَايْتَرَعٍ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ
لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾

13. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a mimboboko a kaphakaonota niyo Ron: Go ipukhawan Nakun o ba makan a Sarigala a sukano na di niyo mai-inungka.

14. Pitharo iran: A ibut o makan Sukaniyan a Sarigala a sukami na Madakul kami, na mata-an A sukami na samaoto na titho kami a manga ilang!

15. Na kagiya a mapakaon ot iran, go miya-opakat siran sa pagologun niran ko malibotung a landung: Na ini Ilaham Ami Ron: A Mata-an a Maphanothol Ka kiran ndun a siyowa iran na-i sa siran na di iran katawan.

16. Na miyakaoma siran ki Ama iran ko kagabigabi, a puphamanugad siran.

17. Pitharo iran: Hai Ama ami! mata-an! a sukami na lumiyalakao kami a gi-i kami magoradorad, na inibagak ami so Yusuf si-i ko manga igagama ami; na Kiyan Sukaniyan a Sarigala, na da Ruka i Bakamingka Paratiyaya-a apiya pun sukami na manga bunar.

18. Na mini-oma iran so Bangkala (o Yusuf) a masasalapot a rogo a kabokhag. Pitharo (o Yaqoub): A kuna, ka pipharasan rukano o manga napso niyo so Miyanggolaola; na Sabar dun a maliwanag: Ka so Al-

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ
يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا لَيْسَ أَكْلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ
إِنَّا إِذَا لُحْصِرُوا ﴿١٤﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ
الْحَبِ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَجِّيَنَّهُمْ بِأَمْرِ هَذَا
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَجَاءَ آبَاؤُهُمْ عِشَاءَ يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا إِذَا ذَهَبْنَا شَتَّى وَتَرَكْنَا
يُوسُفَ عِنْدَ مَنْتَعِنَا فَأَكْلَهُ الذِّئْبُ وَمَا
أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

وَجَاءَهُ وَعَلَى قَعِيبِهِ يَذْمُرُ كَذِبٍ قَالَ بَلْ
سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً أَفَصَبِرْ جَبِيلٌ
وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

lah i Phanguniyan sa Tabang ko iphuropa niyo.

19. Na miyakaoma a isa ka lalakawan: Na Siyogo iran so puphaka-sagubun niran, na tiyayothon niyan so panabo iyan (ko landung). Pitharo iyan: Hai ontong akun nai-i! Kati-i so Bagowamama! Na piyaguma iran (ka biyaloi ran) a tamok! Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

20. Na Piphasa iran sa arga a korang,- a manga Dirham a miyapagitong: Go miyabaloi siran non a pud ko da-on pamagarga!

21. Na Pitharo o Miyamasaon sa Missir ko Karoma niyan: A phiya-piya-inka so darpa Iyan: Masikun a makanggai rukuta a gona, o di na kowa-an ta Sukaniyan a Watata. Na giyaya man i kiyapakakhapa-ar Ami ko Yusuf si-i sa Lopa (a Missir), go an Ami Ron Minda-o so Taawil o manga Tothol. Na so Allah na di kharun ko showa-an Niyan; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

22. Na kagiya a Iraot ko kiyakhasad Iyan, na bigan Ami Sukaniyan sa Ongangun go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi Ami ko miphipiyapiya.

23. Na piyangabaya-an Sukaniyan o (Zulaikha a) Khiwalai ko

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَةً قَالَ يَبُشْرَىٰ هَٰذَا أَغْلُظُ وَأَسْرُوهُ بِضْعَةَ شَعْرٍ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مِرَّةٍ إِلَيْهِ أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلِيمٌ وَلَكِنْ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ مَوًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

وَرَوَدَتْهُ الْمَتَىٰ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ

babalingan Niyan sa giyadun a ginawa Niyan: Go pinggalalidan niyan so manga pinto, sa Pitharo iyan: Songka si-i ka sadun sa kabaya-a Ka rakun! Pitharo (o Yusuf): A Mulindong Ako ko Allah! Mata-an naya! A so Kadnan ko na phipiyapiya-an Niyan so darpa Akun! Mata-an naya! A di phakasulang sa maliwanag so manga Darowaka!

24. Na Sabunsabunar a kiyagudian non (so Zulaikha) go kiyagudian Rukaniyan (mambo so Yusuf), opama ka da Niyan mailai so Tanda o Kadnan Niyan (na khitaloga-on): Giyaya (i Pingolaola Mi), ka-an Ami mapakalidas ko marata go so pakasisingai: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami, a Piyaman olabos.

25. Na miyagorad siran ko pinto, na miyarudit iyan so Bangkala (o Yusuf) sa talikhodan: Go mini-phasugawa iran si Karoma niyan si-i ko pinto, Pitharo (o Zulaikha): A da-a balas ko tao a phikhadiyatan Niyan so ta-alok ruka sa marata a rowar ko kakalabosowa-on, o di na siksa a malipudus.

26. Pitharo (o Yusuf): A sukaniyan i miyangabaya Rakun sa ginawa Ko. Na adun a mishaksi a saksi a pud ko tonganai niyan, (a Pitharo iran):- o so Bangkala (o Yusuf) na si-i miyaburat sa sangoran, na bu-

وَعَلَّقَتِ الْأَوْرَاقَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ
مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِغَدْوَةٍ بِهِمُ الْوَلَدَ أَنْ رَأَى
بُرْهَانَ رَبِّيَ كَذَلِكَ لِنَتَضَرَّعَ عَنْهُ
السُّوءَ وَالْفَخْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَسْبَغَ الْأَبَابَ وَقَدَّتْ قَيْصَهُ مِنْ دُبُرٍ
وَأَلْفَيْتُ سَيْدَهَا لَذَا الْأَبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ
أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ هِيَ رَأَوْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ
شَهِيدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَيْصُهُ وَقَدْ
مِنْ قُبْلِ قَصْدَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿٤٠﴾

nar (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bokhag!

27. Na o so Bangkala Iyan na si-i miyarudit sa talikhodan, na miya-mokhag (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bunar!

28. Na kagiya mailai (i Karoman niyan) so Bangkala Iyan,- a si-i miyarudit sa talikhodan- na Pitharo iyan: A Mata-an naya! A pud ko antangan niyo a marata! Mata-an! A so antangan niyo (a manga Babai) a marata na mala!

29. Yusuf! Talikhodingka dun na-i; na Panguni ka sa Ma-ap (Zulaikha), makapantag ko Dosangka! Mata-an! A suka na miyabaloi ka a pud ko miyangadodosa!

30. Na Pitharo o manga Babai ko Bandar a Ingud: A so Karoma o Aziz na puphangabaya-an niyan so Mangoda niyan sa giyadun a gina-wa niyan: Sabunar a miya bunsad iyan so poso iyan a kabaya; Mata-an! A Sukami na tithe a pukhailai ami sukaniyan ko karibat a mapayag.

31. Na kagiya a manug iyan so anta-anta iran non, na Siyogo an niyan siran go pithiyagaran niyan siran sa Pangunungkun: Na piya-mugan niyan so oman i isa kiran sa gulat: Go Pitharo iyan: (Hai Yusuf!) Liyowingka siran, Na kagiya a

وَأَن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾

فَلَمَّا رَأَتْهُ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ
مِنَ كَذِبِكُمْ إِنَّ كَيْدَكُمْ كُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يُوسُفُ اعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ
إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾

* وَقَالَ يَسَوَىٰ فِي الْآمِدَيْنِ أَمْرَاتُ الْعَزِيزِ
كَرُوهُ فَتَمَسَّهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا
إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ
وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكِنًا وَاتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ
مِّنْهُنَّ بِسِكِّينٍ وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ
أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ

mailai ran Sukaniyan, na miyaluma siran non, go miyan gakakarad iran a manga lima iran: Na Miyatharo iran: Soti so Allah! Kuna a ba ini Manosiya! Da ko ungkai inonta na Malaikat a Susula-an!

32. Pitharo (o Zulaikha): Na giyoto man so piyamaganta ako niyo ron! Na Sabunsabunar a piyangabaya-angko Sukaniyan sa giyadun a ginawa Niyan na minda! Na Ibut o di Niyan nggolaola-a so Sogowan ko Ron, na khalaboson ndun, go khabaloi dun a pud ko Miyamakaito!

33. Pitharo (o Yusuf): Kadnan Ko! So kalaboso i pukhababaya-an Ko a di so ipundolon niran Rakun: Na o di Akongka pakalidasa ko antangan niran a marata, na mita-liyadok Ako kiran go mabaloi Ako a pud ko di manga Tata-o.

34. Na Tiyarima o Kadnan Niyan na piyakalidas Iyan ko antangan niran a marata: Mata-an! A sukaniyan na sukaniyan so pupha kanug a matao.

35. Oriyan o kiyapayag iyan kiran, si-i ko oriyan o kiya-ilaya iran ko manga Tanda, na (miyatomo o Azis a) kalaboson niyan ndun taman ko masa (a kada o siyanta).

36. Na adun a miyapud Iyan ko kalaboso a dowang Mangoda. Pitharo

مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رُودُونُهُ
عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا
أَمَرُهُ لَوَسِعَ الْجَنَّةَ وَلَئِنْ كُنَّا مِنْ الضَّالِّينَ ﴿٥١﴾

قَالَ رَبِّ النَّاسِ أَتُتَبَّ ۚ أَتَى الْمَلَأَ عُنُوقَهُمْ إِلَيْهِ
وَالْأَنصُرُفَ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿٥٢﴾

فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥٣﴾

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ فِي بَعْدِ مَا رَأَوُا آلَ كَافِرَاتٍ
لَيَسْجُنَنَّهُنَّ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

وَدَخَلَ مَعَهُ السَّجَنَ فَتَيَّانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا

o isa sa dow a oto: A Mata-an! A Sakun na Pithataginup akun a puthumuk akosa arak. Na Pitharo o pud iyan: A Mata-an! A Sakun na Pithataginup akun a ma-awid ako ko poro o Olo akun sa roti, a pukhun non a Papanok. Panotho- langka rukami i Ta-abir iyan: Mata- an! A sukami na pukhailai ami Suka a pud ko Miphipiyapiya.

37. Pitharo (o Yusuf): A da-a phakatalingoma rukano a Pangu- nungkun a pagupur rukano to a dow a ba Akun rukano da Mapa- nothol so o sayan non ko da niyan rukano pun kapakatalingoma. Giyoto man na pud ko Inindao Rakun o Kadnan Ko. Mata-an! A Sakun na giyanatan Ko so okit o pagtao a di ran Paparatiyaya-an so Allah. go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

38. Na Inonotan Ko so okit o manga lokus Akun,- a so Ibrahim, a go so Ishaq, go so Yaqoub; di Ru- kami patot o ba Ami rimbangun ko Allah so apiya antona-a: Giyoto man na pud ko Gagao Rukami o Allah go si-i ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko man- ga Manosiya na di siran Phanala- mat:

39. Hai dow a katao a pud Akun ko kalaboso! Ba so manga Katoha- nan a mbidabida i tomo, antawa-a so Allah a Isa Isa, a Phakaba-as?

إِنِّي أَرْزُقُنِي أَغْصِرُ حَبْرًا وَقَالَ الْآخَرَانِي
أَرْزُقُنِي أَتَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ
الطَّيْرُ مِنْهُ نَبَقَاتٍ أَوْ يُلْقِيَهُ إِثْنَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنَ
الْمُحْسِرِينَ ﴿٣٧﴾

قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِيهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا
بِأُوبَیْلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَمَا إِنَّمَا
عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٨﴾

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

يَهْضُبُ حَبِي السَّجْنِ أَرْبَابَ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ
أَمْ اللَّهُ الْوَحْدُ الْقَهَّارُ ﴿٤٠﴾

40. Da ko Pushimba-an niyo a salakao Rukaniyan inonta na manga ngaran a ini pamutho niyo sukaniyan,- sukano a go so manga lokus iyo,- da-a Initoron non o Allah a katantowan: Da ko kokoman inonta na ruk o Allah: Ini Sogo Iyan a da-a Pushowasowata niyo a rowar Rukaniyan: Giyaya man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

41. Hai dowa katao a pud Akun ko kalaboso! So isa rukano na kaputhalagadan niyan sa inomun a arak so Kadnan niyan: Na so puman so pud iyan, na khasola, na khun a Papanok so Olo niyan. Miyapasad so khasowa a so phakipitowa iyo to.

42. Na Pitharo Iyan ko miyaguda Iyan a Mata-an! A sukaniyan i phakasulang kiran sa maliwanag: A aloya Kongka ko Kadnan Ka. Na linipat sukaniyan o Shaitan ko kaaloya niyan non ko Kadnan niyan: Na miyakatarug ko kalaboso sa miyakapira ragon.

43. Na Pitharo o Datu (sa Misir): A Mata-an! A Sakun na Pitha-taginup Akun a pito a manga Sapi a manga kaolit, a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti,- go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango, hai manga Nakoda! Pitowa-a

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ
سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
بِهَآ مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا
تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الَّذِينَ الْقَيُّمُ وَلَكِنْ
أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

يَكْصِبُ حَيَّ السَّجِّينَ أَمَّا أَحَدُكُمْ فَتَسْنُقِ
رَبَّهُ رَحْرَحًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُضْلَبُ فَتَأْكُلُ
الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ
تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي
عِنْدَ رَبِّكَ فَآَنَسَهُ الشَّيْطَانُ ذَكَرَ
رَبَّهُ فَلَبِثَ فِي السَّجِّينِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ
يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعٌ سُخْيَاتٍ
خُضِرَ وَأُخْرَى بَاسِتٌ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونٍ فِي
رُءُوسِهِ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءُوفِ قَاعِدُونَ ﴿٤٣﴾

niyo Rakun so Taginupun Ko o sukano na so Taginupun na Kha-ta-abir iyo.

44. Pitharo iran: A shaosha-oganan a manga taginupun, nadi kami Mata-o toma-abir ko manga taginupun (a lagidanan).

45. Na Pitharo o miyakasulang sa maliwanag sa dowa oto, a miya-katadum ko oriyen o miyathai a masa: A sakun na Maphanothol akun rukano so Ta-abir iyan: Na Sogoi niyo (so Yusuf).

46. (Na Pitharo iyan a:) Yusuf! Hai Mumamata-an! Pitowa-angka rukami so makapantag ko pito a manga Sapi a manga kaolit a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti, go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango: Ka-an ako makan-dod ko manga Manosiya, ka-an nir-an katokawi.

47. Pitharo (o Yusuf): A Pamola kano sa pito ragon a makathondotondog, na sa pukharagon niyo na di niyo purorowa ko andag iyan, inonta so maito a pukhun niyo;

48. Oriyan niyan na phakatalin-goma ko kaipos oto a pito (ragon), a manga sikot a khalungan niran so pithiyagar iyo kiran,- inonta so mai-to ko tataliyongun niyo:

قَالُوا أَضَعَتْكَ أَخْلَيتُ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ
بِعَالَمِينَ ﴿١٤﴾

وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ
أَنَا أَنْتُمْ بَرَاءٌ لِیْهِمْ فَأَرْسَلُونِی ﴿١٥﴾

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ
سُبُلَاتٍ خُضِرٍ وَأُخْرَى بَاسِتٍ لِّعَلِّي أَرْجِعُ
إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ
فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادًا يَأْكُلْنَ مَا
قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصِلُونَ ﴿١٨﴾

49. Oriyan niyan na adun a phakatalingoma ko kaipos oto a ragon a pagodarunon so manga Manosiya, go makaphanumuk siran non (sa mbarambarang a onga).

50. Na Pitharo o Datu: A Pakasonga niyo Rakun Sukaniyan. Na kagiya a makaomaon so Sogo, na Pitharo Iyan: A kasoi ka ko Kadnan ka, na isha-an ka-on o antona-a i butad o manga Babai a so miyangakakarad iran so manga lima iran? Mata-an! A so Kadnan Ko na so antangan niran a marata na katawan Niyan.

51. Pitharo (o Datu): A antona-a i miyasowa iyo gowani a Pangabaya-an niyo so Yusuf sa so dun so ginawa Niyan? Pitharo iran: Soti so Allah! Da-a katawan nami a karata-an Niyan! Pitharo o Karoma o Azis: A imanto na miyapayag so bunar: Sakun na piyangabaya-an ko Sukaniyan sa giyadun a ginawa niyan na Mata-an! A Skaniyan na pud dun ko manga bunar.

52. (Pitharo o Yusuf a:) Giyaya man na a niyan katokawi a Mata-an! A Sakun na da-a Kun ndonsiya-ni Sukaniyan ko kigagaib iyan, go Mata-an! A so Allah na di Niyan phakagagadun so antangan a marata o mamakadodorata.

53. Na di Yakun khikiyas a ginawa Ko: Mata-an! A so ginawa na

مُرِّيَاتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٍ فِيهِ يُغَاثُّ النَّاسُ
رَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٥١﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِيَنِي بِهِ فَمَا جَاءَهُ الرَّسُولُ
قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسَأَلَهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ
الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَافٍ
عَلَيْهِمْ ﴿٥٢﴾

قَالَ مَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمَلِكُ فَقَالَ بَلَى
فَإِنِّي فَخَّشْتُ لِي وَلِيٍّ مَا عَصَا عَلَيْهِ مِنْ
سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ النَّاسُ خَصَّصَ الْخَلْقُ
أَنَا وَرَدُّهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٥٣﴾

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي كَيْدَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

وَمَا أَتَى نَفْسِي إِلَّا النَّفْسُ لَأَمَارَةٍ بِالسُّوءِ

titho a Somosogo ko marata, inonta so ini Kalimo o Kadnan Ko: Mata-an! A so Kadnan Ko na Manapi, a Makalimo-on.

54. Na Pitharo o Datu: A pakasonga niyo Rakun, ka tindosun Ko Sukaniyan si-i ko ginawa Ko. Na kagiya a Mimbityara-i Niyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Suka sa Alongan na-i, si-i ko Hadapan Nami, i Piyakapha-ar a sasana-an!

55. Pitharo Iyan: A baloya Kongka (a sasana-an) ko manga Kakawasa-an ko Lopa (a Missir): Mata-an! A Sakun na masiyapun, a Mata-o.

56. Na giyaya man i kiyapakahapa-ar Ami ko Yusuf ko Lopa (a Missir), Puphagingud on sa sadun sa kabaya Iyan. Ipuphamili Ami so Limo Ami ko tao a kabaya Ami, go di Ami pagilangun so Balas ko Miphipiyapiya.

57. Na Mata-an a so Balas ko Akhirat i mapiya, ko siran a Miyamaratiyaya, go Miyamananggila.

58. Na miyakaoma so manga Pagari o Yusuf: Na somiyolud siran non, na miyakilala Niyan siran, a siran na masasawang siran non.

59. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na Pitharo Iyan: A pakasonga niyo Rakun so

إِلَّا مَا رَجَرْتَنِي إِنْ رَأَيْتُ عَفْوَرًا رَجِيمًا ﴿٥٤﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِي بِيَدِهِ اسْتَخْلِفْنِي لِنَفْسِي ۖ فَلَمَّا كَلَمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ ۖ آمِينَ ﴿٥٥﴾

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ ۚ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٦﴾

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا يُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ شَاءَ تُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ شَاءَ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَالْآخِرُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٨﴾

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٩﴾

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُؤْتِي بِأَخٍ لَّكُمْ مِّنْ أَيْكُمُ الْآتَرُونَ ۚ أَوَى الْكَيْلَ

Pagari niyo ko Ama iyo, ba niyo di khailai a Mata-an! A Sakun na Putharotopun Ko so kapagasad, go Sakun i lubi a mapiya ko Puphamamolosan?

60. Na o di niyo Rakun mapakasong, na di kano Rakun Makapamoko, go di kano Rakun phagobai.

61. Pitharo iran: A pagomayokun nami Sukaniyan ki Ama Iyan: Go Mata-an! A sukami na nggolao-la-an nami dun.

62. Na Pitharo Iyan ko manga Ngongoda Niyan: A tagowa niyo so manga dagangan niran ko manga potal iran, ka-aniran makilala amai ka makabaling siran ko manga talok kiran, ka-an siran Rukutano makakasoi.

63. Na kagiya a makabaling siran ki Ama iran, na Pitharo iran: Hai Ama ami! Miyarun rukami so kapamoko, na Pakaonotangka rukami so Pagari ami, ka-an kami makapamoko; go Mata-an! a sukami na siyapun nami dun.

64. Pitharo (i Ama iran): A da ko kisana-an Ko rukano Rukaniyan inonta na lagid o kinisana-an Ko rukano ko Pagari Niyan gowani; na so Allah i Taralbi a mapiya a somisiyap, go Sukaniyan i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

وَأَنَّا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٥٥﴾

فَإِنْ لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٥٦﴾

قَالُوا سَرُدُّوهُ عَنْ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٥٧﴾

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِجَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

فَلَمَّا رَجِعُوا إِلَى آبَائِهِمْ قَالُوا إِنَّا أَنَا مَنِيعٌ مِنْ آلِ الْكَفِيلِ فَأَرْسِلْ مَعَنَا اخَانًا نَكْتَلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٥٩﴾

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمَنُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ قَالَ لَهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَزْهَمُ الرَّحِمِينَ ﴿٦٠﴾

65. Na kagiya a pamukarun niran so manga barang iran, na miya-to-on niran non so manga dagangan niran a inikasoi kiran. Pitharo iran: Hai Ama ami! Antona-apun i pumbabanogun nami? Kati-i so manga dagangan nami a inikasoi rukami: Go pukhikowa mi sa Pangunungkun so pagtao tano; go siyapun nami so Pagari ami; go makaoshor kami sa isa ka rorana a Onta. Giyo-to man i kapamoko a malbod.

66. Pitharo Iyan: A di Yakun rukano dun phakaonotun taman sa di Ako niyo bugan sa mailot a diyandi, a pho-on ko Allah, sa Mata-an a phakandodun niyo Rakun ndun Sukaniyan, inonta o ba kano katangkali. Na kagiya a ibugai ran non so diyandi iran, na Pitharo Iyan: a so Allah i Tomotonggo ko Katharo Tano!

67. Go Pitharo Iyan: Hai manga Wata Ko! Di kano sholud ko Pinto a satiman: Na solud kano ko manga Pinto a makambubulabulag; na da-a khitabang Akun rukano ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Da ko Kokoman inonta na ruk o Allah: Sukaniyan i Siyarigan Ko: Go Sukaniyan na Sarigi o Puphamanarig.

68. Na kagiya a somulud si ran sa sadun sa Sogowan kiran i Ama iran, na da-a Minitabang Iyan kiran ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Ogaid na so hadiyat a shisi-i sa

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضْعَتَهُمْ
رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا بَلْ أَنَا بَنَاءٌ مَا نَلْبِغِي هَٰذِهِ
بِضْعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
أَحْقَانَا وَتَزِدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ
يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾

قَالَ لَنْ أَرْسِلَ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ
مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ
بِكُمْ فَلَمَّاءَ أَتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا
نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَجِدِ
وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي
عَنكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ لَحِمْتُمُ إِلَّا لِلَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ
يُبْغِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً
فِي نَفْسٍ يَعْثُوبٍ فَضْحِكُهَا وَإِنَّهُ لَدُوٌّ عَلَيْهِ لَمَّا

ginawa o Yaqoub, na mininggolalan Niyan oto. Na Mata-an! A Sukaniyan na titho a adun a tanod Iyan ko Ininda-o Ami Ron: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

69. Na kagiya a somolud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan si Pagari Niyan; Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sakun si Pagaringka; na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran.

70. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na tiyago Iyan so Phaginoman ko Potal i Pagari Niyan. Oriyan niyan na Miyananawag so Puphananawag: Hai manga Komokoda sa Onta! Mata-an kano! A titho a manga tukhao!

71. Pitharo iran: Sa somiyangor siran kiran: Antona-a i miyada a puphangudugun niyo?

72. Pitharo iran: A Puphangudugun nami a miyada a gantang o Datu; na sa tao a mikaso i niyan noto, na adun a bagiyan niyan a isa ka awid o satiman a Onta; go sakun na ako akun sukaniyan.

73. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Sabunsabunar a kiyatokawan niyo a kuna a ba kami miyakaoma sa ba kami phaminasa ko Lopa, go kuna a ba kami manga tukhao!

عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَىٰ أَخَاهُ
قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ
فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذِنَ مَوْلَانُ أَخِيهَا الْعَوْرُ
لَهُمْ فَنَسِرُقُوتَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا وَقَبِلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾

قَالُوا تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ
بَعِيرٍ وَأَنَّا بِهِ نَعِمُّ ﴿٧٢﴾

قَالُوا سَأَلْنَا اللَّهَ فَكَذَّبَ عَلَيْنَا إِنَّهُ تُفْسِدُ
فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾

74. Pitharo iran: Antona-a i kasala-an o tukhao, o sukano na manga bokhag?

75. Pitharo iran: Aya kasala-an niyan na sadun sa tao a si-i mato-on ko potal iyan, na sukaniyan ndun i kasala-an niyan. Lagid aya a ipushala Ami ko manga Darowaka!

76. Na ini pho-on niyan ko manga potal iran, ko da pun so potal i Pagari Niyan: Oriyan niyan na ini gumao Niyan pho-on ko potal i Pagari Niyan. Giyaya i Piyakipagan tangan Nami ko Yusuf. Di patot o ba Niyan makowa so Pagari Niyan si-i ko Kokoman o Datu o di so kabaya o Allah. Iphoro Ami sa phipira pangkat so tao a kabaya Ami: Na kao-ombawan so oman i adun a Kata-o niyan o lawanon sa Kata-o.

77. Pitharo iran: O ba miyamanukhao, na kagiya a miyamanukhao si Pagari Niyan gowani. Na piyagunus oto o Yusuf si-i sa ginawa Niyan, sa da Niyan kiran noto payaga. Pitharo Iyan: A sukano i marata i butad; na so Allah i lubi a Mata-o ko Iphuropa niyo!

78. Pitharo iran: Hai Azis! Mata-an! A adun a Ama Iyan a lokus a miyakatowa, na Kowa-angka so isa rukami a sambu iyan; Mata-an! A sukami na ma-i ilai ami Suka a pud ko Miphipiyapiya.

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٥٦﴾

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ أَسْتَحْرَجَهُمَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن يَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٥٨﴾

﴿٥٦﴾ قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَسْتَشْرِمُكُمْ أَنَا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٥٧﴾

قَالُوا أَتَيْنَاهَا الْأَعْيُنُ إِنْ لَمْؤَابَا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدًا مِمَّا مَكَانَهُ إِنْ أَنْتَ لَتَرِيكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

79. Pitharo Iyan: A Mulindong Kami ko Allah o ba adun a makowa Mi a rowar ko tao a miyato-on Nami ron so tamok Ami: Mata-an! A Sukami na sa maoto na titho Kami a Phakasalimbot.

80. Na kagiya a kada-an siran non sa panginam, na sominibai siran a miyagopakat siran. Pitharo o mala kiran: A ba niyo di katawi a Mata-an! A si Ama iyo na Sabunar a Kominowa rukano sa mailot a diyandi a pho-on ko Allah, gowani na mindorat kano makapantag ko Yusuf? Na di akun ndun ngganatan a Inguda-i taman sa di ako pandowan i Ama, o di na Kokomun ako o Allah; ka Sukaniyan i lubi a mapiya ko manga Kokoman.

81. Baling kano ki Ama iyo, na Tharowa niyo: Hai Ama ami! Mata-an! A so Wata-a Ka na miyamanukhao! Na da-a pishaksian nami a rowar ko kiyatokawan nami, na da rukami i ba ami masiyap so miga-gaib!

82. Na Isha-ingka so Phagingud a kiyatagowan rukami, go so manga Komokoda a minitho-ona ami ro-o, ka Mata-an kami a titho a manga bunar.

83. Pitharo Iyan: Kuna, ka pi-pharasan rukano o manga ginawa niyo so miya-olaola. Na sabar dun a Maliwanag; ka masikun a so Allah

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا
مَتَاعًا عِنْدَهُ إِنْ أَتَانَا إِذَا نَطْلُبُ ۖ وَمَنْ
عِنْدَ اللَّهِ يَكُنْ خَيْرٌ مِّمَّا تُخَالِفُونَ ﴿٧٩﴾

فَلَمَّا اسْتَيْسَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ
كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ آبَاءَكُمْ قَدْ
أَخَذَ عَلَيْكُم مَّقِيطَاتٍ مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا
فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى
يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ
الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾

أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا إِنَّا نَاثِرَاتٌ
إِنَّكَ سَرَقٌ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمَنَا
وَمَا كُنَّا بِالْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٨١﴾

وَسَلَّ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي
أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
فَصَبِّرْ حَتَّىٰ يَخْرُجَ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ

na pakatalingoma-an Niyan siran Rakun langon. Mata-an! A Sukaniyan na sukaniyan so matao a maongangun.

84. Na tiyalikhodan Niyan siran, sa Pitharo Iyan: Hai kiyaontanan so rata-a ginawa Ko ko Yusuf! Na miyakapoti so dow a mata Niyan pho-on ko boko, na Sukaniyan na ba Niyan ndun marurubun.

85. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Di ka dun khada sa Kapukhataduminka ko Yusuf taman sa mabaloi Ka a pakapapata-in, o di na mitapi Ka ko miyamatai!

86. Pitharo Iyan: A aya bo a puphanonan Ko ko rata a ginawa Ko go so boko Akun na so Allah, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

87. Hai manga Wata Ko! Lalakao kano na go niyo panguduga so Yusuf go so Pagari Niyan, na di kano khada-i sa panginam ko limo o Allah: Mata-an naya a da-a khada-an sa panginam ko Limo o Allah, a rowar ko pagtao a da Pamaratiyaya.

88. Na kagiya a mangadap siran non (sharoman), na Pitharo iran: Hai Azis! Minisogat rukami a go so pagtao ami so morala: Na adun a mini-oma mi a dagangan a garap: Na tarotopi Kamingka sa asad, go

جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسَفَى عَلَى يُوسُفَ
وَأَبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿٣٨﴾

قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ تَقَضَّى أَتَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى
تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَالِكِينَ ﴿٣٩﴾

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

يَبْنَیْ أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ
وَأَخِيهِ وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا
يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْفُؤُومُ
الْكُفْرُوتُ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا إِنَّا أَنَا الْعَسِيرُ
مَسْنَا وَأَهْلُنَا الضَّرُّ وَجِئْنَا بِضَلْعَةٍ
مُرْجَةٍ فَلَوْ لَنَا الْكَفِيلُ وَتَصَدَّقْ

shaduka-i Kamingka: Mata-an! A so Allah na mbalasan Niyan so manga barasaduka.

89. Pitharo (o Yusuf): Ino katawan niyo so Pinggolaola, niyo ko Yusuf a go so Pagari Niyan, gowani ko sukano na di kano manga Tata-o?

90. Pitharo iran: Ba Mata-an! A Suka na Suka so Yusuf? Pitharo Iyan: Sakun so Yusuf, go giya-i so Pagari Ko: Sabunar a ini Kalimo Kami o Allah: Mata-an naya! A sadun sa Mananggila go Phantang, na Mata-an! A so Allah na di Niyan pagilangun so balas ko Miphipiya-piya.

91. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Sabunsabunar a piyakalubi Ka rukami o Allah, go Mata-an a miyabaloi kami a titho a manga Baradosa!

92. Pitharo Iyan: Da-a pangunsi niyo sa Alongan na-i: (Panguninta-a) Napiyan kano o Allah, ka Sukanian i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

93. Balingun niyo a Bangkala Akun na-i, na kolobun niyo ko Paras i Ama: Ka-an makatalingoma a Puphakailai. Go pakasonga niyo Rakun so manga ta-alok rukano langon.

عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ بِخَيْرٍ الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٩﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُ يُونُسَ
وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٩٠﴾

قَالُوا أَوَيْكَ لَآتِ يُونُسَ قَالَ أَنَا يُونُسُ
وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن
بَتَقٍ وَصَّيْرُ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٩١﴾

قَالُوا إِنَّ اللَّهَ لَقَدَّ اشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ
كُنَّا لَخَاطِبِينَ ﴿٩٢﴾

قَالَ لَأَنزِلَنَّ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ عَذَابًا
لَّكُمْ وَهُوَ أَزْهَمُ الرَّجِيمِينَ ﴿٩٣﴾

أَذْهَبُوا يَقْمِصِي هَذَا قَالُوا عَلَى وَجْهِ
أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأَتُونِي بِأَهْلِكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩٤﴾

94. Na kagiya a makaliyo so puphulalakao, na Pitharo i Ama iran: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a maguguda so Bao o Yusuf: O di Ako niyo Mbaloya a lalong.

95. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Mata-an! A Suka na matatago Ka dun ko kiyaribat Ka a andang.

96. Na kagiya a makaoma so Puphanonotholan sa mapiya, na in-ikolob iyan (so Bangkala) ko Paras (o Yaqoub), na somiyonod ko Kapuphakailai Niyan. Pitharo Iyan: Ba Ko rukano da Tharowa, Mata-an! A Sakun na katawan ko pho-on ko Allah so di niyo katawan?

97. Pitharo iran: Hai Ama ami! Panguniyangka a Kama-ap rukami o manga dosa mi, Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Baradosa.

98. Pitharo Iyan: Ipanguni Akun sukano dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! sukaniyan na sukaniyan so manapi, a Makalimo-on.

99. Na kagiya a somulud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan so dow a Lokus Iyan, go Pitharo Iyan: A solud kano sa Missir ka Omiyog so Allah na somasarig kano.

100. Na Piyakadarpa Iyan so dow a Lukus Iyan ko Panggao, go somiyondong siran non sa Ka-

وَلَمَّا فَصَلَ الْعَذْرُوُ قَالَ أَبُوهُمَ إِنِّي
لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن تُفْسِدُونِ ﴿١١﴾

قَالُوا إِنَّ اللَّهَ إِنْكَافِي ضَلَالِكَ
الْقَدِيرِ ﴿١٢﴾

فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ
فَارْتَدَّ بِصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ
مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خَاطِئِينَ ﴿١٤﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٥﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ
وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
ءَامِينَ ﴿١٦﴾

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا
وَقَالَ يَتَابِعْ هَذَا نَصِيبُ رَجُلَيْنِ مِنْ قَبْلُ قَدْ

pangalimbaba-an. Na Pitharo Iyan: Hai Ama! Giya-i so Ta-abir o Taginupun Ko gowani! Sabunar a biyaloi Sukaniyan o Kadnan Ko a bunar! go Sabunar a Phipiyapiyaan Nako Niyan gowani a pakaliyon Nako Niyan kokalaboso, go Piya-kaoma Kano Niyan a pho-on ko pagonayan (sa Palistine), ko oriyen o kiyabinasa a Rukun o Sha-itan ko lut akun ago so lut o manga pagari Ko. Mata-an! A so Kadnan Ko na mala i Gagao ko kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan na sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

101. Kadnan Ko! Sabunar a bigan na Kongka sa Kapa-ar, go Ininda-ongka Rakun so Ta-awil o manga Tothol,- a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! Suka i Panarigan Nakun ko doniya go so Akhirat. Tarima-a Kongka a Mabayorantang Ruka, go pakaraota Kongka ko manga Bilangatao.

102. Giyaya man na pud ko manga Tothol a Migagaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad); Na di Ka kiran makamamasa gowani a pagopakatan niran so showa-an niran, a siran na Puphagantangan siran.

103. Na da ko kadakulan ko manga Manosiya apiya i kashabnar Ka o ba siran Paratiyaya.

104. Na kuna a ba Ka kiran saya phanguni sa sokai: Da-a antapiyan

جَعَلَهَا رِيَّ حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي
مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكَ مِنَ الْبَدْرِ مَنَافِقُ
أَنْ نَزَعَ السَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ
رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿٥٠﴾

﴿ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي
مِمَّا تَأْوِيلُ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا
كَنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ
يَمْكُرُونَ ﴿٥١﴾

وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٢﴾

وَمَا سَأَلْتَهُمْ عَلَيْهِ مِنْ عَذَابٍ إِنَّهُ هُوَ الْبَاقِي

a rowar sa undao ko manga Kadun.

105. Na madakul a Tanda a matatago ko manga Langit a go so Lopa a pukhasagadan niran Sukanian, a siran na di iran tatago-on sa ginawa!

106. Go di Pharatiyaya-an o kadakulan kiran so Allah inonta o misasarta-on a Kapuphanakoto iran!

107. Ba siran sasarig sa da-a makatalingoma kiran a khikolob a siksa o Allah,- o di na di kiran makatalingoma so Bangkit a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka?

108. Tharowangka: A giya-i okit Akun: A Ipuphanolon Akun so (Kaparatiyaya-a ko) Allah,- si-i ko marayag a karina,- Sakun a go so tao a Miyonot Rakun. Na Soti so Allah! Go di Ako pud ko manga Pananakoto!

109. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Ami Siran,- a pud ko tao ko manga Ingud. Ba siran da lalakao ko Lopa, ka-an niran mailai o antona-a i miyambutad o kiyabolo-san o siran a miya-ona a niran? Na Mata-an a so Ingud a Maori i lubi a mapiya, a ruk o siran a Miyamananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٥﴾

وَكَايْنِ مِنَّ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ
يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٦﴾

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ إِنَّهُم بِٱللَّهِ
مُشْرِكُونَ ﴿١٠٧﴾

أَفَأَمْسُوا أَن تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ ٱللَّهِ
أَوْ أَن يُنَازِلَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ ﴿١٠٨﴾

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي ۚ أَدْعُو إِلَى ٱللَّهِ عَلَىٰ
بَصِيرَةٍ ۚ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعِيَ ۚ وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَمَا
أَنَا مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٩﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا لَّا نُوحِي
إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ ۚ أَفَلَا يَسِيرُونَ فِي
ٱلْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ وَلَدَارُ ٱلْآخِرَةِ خَيْرٌ
لِّلَّذِينَ ءَاتَقُوا ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١١٠﴾

110. Taman, sa kagiya a kada-an sa panginam so manga Sogo go miya-antang Iran a Mata-an! a Siran na Sabunar a Piyakambokhag Siran, na Miyakaoma kiran so Tabang Ami, na siyabut Ami so tao a kabaya Ami. Na di kharun so siksa Ami ko pagtao a manga rarata i ongar.

111. Sabunsabunar a adun a matatago ko manga Totholan kiran a thoma ko manga papantas i akal. (giya Qur-an naya) na kuna a ba Tothol a Puphangumba-alan, na ogaid na initanto ko miya-ona an Niyan, go osayan ko langowan taman, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرٌ نَافِئٌ مِّنْ نَّسَاءٍ وَلَا يَرْدُ بِأَسْنَاعِنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

Surah Al-Ra'd-13

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab: Na so Initoron Ruka a phoon ko Kadnan Ka na Bunar; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Mapaparatiyaya.

2. So Allah so iniporo Iyan so manga Langit a da-a manga Polaos a khailai niyo Sukaniyan; oriyaniyan na Pithandingan Niyan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمُرْتَابِكُ ءَاتَتْ الْكِتَابَ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلًّا

so arash go Piyakaphasiyonot Iyan
so Alongan a go so Olan (sa
gi-i ron kanggonai)! Oman i isa-on
na Puphalalagoi si-i ko wakto a
mapupunto. Titilikun Niyan so Pu-
khaolaola, Puphayagun Niyan so
manga Tanda, ka-an niyo matang-
kud so Kimbaratumowa-an ko
Kadnan niyo.

3. Go Sukaniyan so Komiyayat
ko Lopa, go tiyagowan Niyan noto
sa manga Palao, go manga lawa-
saig: Na so oman i manga Onga
na biyaloi Niyan non a ngganapa a
dowa: Ipundalong Iyan so Gagawi-i
ko Daondao. Mata-an! A adun a
matatago ro-o man a tithe a manga
Tanda ko pagtao a Puphamimikir-
anun niran!

4. Go adun a matatago ko Lopa
a pishalbo a makandada-i da-ir, go
manga Pamomolan a manga An-
ggor, go Purpuran, go manga Qor-
mah a khikariringkit, go di
mariringkit: Puphakaigan sa ig a
isa; na inilubi Ami so saba-adon
ko saba-ad si-i ko Kapukhana-on.
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a tithe a manga Tanda ko
pagtao a Punggudaguda-an niran!

5. Na o ba Ka Phamumusa, na
aya Iphamumusa na so Katharo
iran: a ino amai ka mbaloi kami a
botha, ba Mata-an! A sukami na
khatago kami dun ko Ka-adun a
bago? Siran so Miyamangongkir

يَجْرِي لِأَجْلِ مُسَمًّى يُدِيرُ الْأُمُورَ يُفَصِّلُ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَلْقَوْنَ رَيْكَرُ نُفُوتُونَ ﴿٥﴾

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيًّ
وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ
الشَّيْءِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦﴾

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مَّتَجَوَّزٌ وَجَعَلَ مِنْ
الْعُثْبِ وَرَرَعٌ وَتَحِيلُ صُنُوفٌ وَغَيْرُ صُنُوفٍ
يُسْقَى بِمَاءٍ وَجِدٍ وَفُضِّلَ بَعْضُهَا عَلَى
بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٧﴾

وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا
أَرْضًا أَمْ نَأْتِيهِ خَلْقٌ جَدِيدٌ أَوْ لَيْسَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ
الْأَعْمَلُ فِي أَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ

ko Kadnan niran! Go siran man na so manga sangkali na mitogor ko manga lig iran: Go siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

6. Na Phangunin niran Ruka a kaga-an o marata ko da pun so mapiya: A Sabunar a miya-ipos ko miya-ona an niran, so manga siksa ko lagid iran! Na Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a mala i Mapap ko manga Manosiya si-i ko gi-iran Kandarowaka, go Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a sangat i kapaniksa.

7. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan! Suka (Ya Muhammad) na matag Puphamaka-iktiyar; na adun a bagiyan o man i pagtao a gi-i nggonana-o.

8. So Allah na katawan Niyan so ipukhaogat o langowan o Babai, go so pukhorangun o manga roranan a Wata go so iphagoman niyan, na so langowan taman na shisi-i ko Allah so diyangka iyan.

9. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag: A mala, a Maporo.

10. Magishan non so pud rukano a tao a ini punanai niyan so Katharo go so tao a ini pakatanog iyan; go so tao a sukaniyan na

أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ
وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ وَإِنْ رَبُّكَ
لَذُو مَغْفِرٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلُمِهِمْ وَإِنْ رَبُّكَ
لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ
آيَاتُ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ
قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ
الْأَرْحَامُ وَمَا تَرْجَاؤُكُمْ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ
بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ
الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾

سَوَاءٌ فِئَتُكُمْ مِّنْ أَسْرَ الْقَوْلِ وَمَنْ جَهَرَ
بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالْأَيْلِ

magu-una ko Gagawi-i go so phapayag ko Kadaondao.

11. (So Manosiya) Na adun a puphamagilisa-on (a manga Malai-kat) si-i ko ona-an niyan go si-i ko oriyan niyan: A sisiyapun Niran sukaniyan pho-on sa Sogowan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan pagalinun so butad o pagtao taman sa di iran alinun so butad o manga ginawa iran. Na igira-a adun a piyaka-antap o Allah ko pagtao a marata, na da-a phakarunon, go da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Kaphanarigan.

12. Sukaniyan so puphaki-ilai Niyan rukano so Kilat, sa kaluk na go inam: Go Phagadun ko manga Gabon, a khikapupunudan (sa oran)!

13. Go Puthasbik so Dalundug sa Podi Rukaniyan, go so manga Malai-kat po-on sa kaluk Rukaniyan: Na pumbotawanan Niyan so manga Luthi, ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na siran na gi-i siran makiphapawala makapantag ko Allah, a Sukaniyan i sangat i kanda-danug!

14. Ruk Iyan so Katharo a bunar: Na so siran a Puphanongganowin niran a salakao ko Allah na da-a khisumbag iran kiran a maito bo, inonta na lagid o ikakawa iyan so dowal palad a lima niyan ko ig ka-an makasampai ko ngari iyan, na di

وَسَارِبٌ يَّالْتَّهَارُ ﴿١٠﴾

لَهُمْ مَعْقِبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
يَحْفَظُونَهُ مِّنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا
بِقَوْلِهِمْ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ
اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ أَفْلًا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ
مِنْ دُونِهِ مِنْ وَّالٍ ﴿١١﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ أَلْبَاقَ حَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾

وَيَسْخِجُ الرِّعْدُ يَحْمَدُوهُ وَأَلْمَنَتْكُمْ مِنْ
خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ
شَدِيدُ الْحِسَابِ ﴿١٣﴾

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَتِيبٌ كَثِيرٌ إِلَى السَّمَاءِ
يُسَلِّغُ فِيهِمْ مَّاءَهُمْ بِطُلُوعِهِمْ وَمَا دَعَا الْكَافِرِينَ إِلَّا
فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾

ron phakasampai sukaniyan: Ka da ko Panguni o da Pamaratiyaya in-onta na matatago sa ilang.

15. Na Pushojiod sa bagiyan o Allah so matatago ko manga Langit a go so Lopa sa onot a go tugul,- go (Pushojiod) so manga Along iran ko manga kapipita go so manga kagabi gabi.

16. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A so Allah. Tharowangka: A ino niyo khowa-a so salakao Rukaniyan a manga Panarigan, a da-a Mipapa-ar iran a ruk o manga ginawa iran a gona a go morala? Tharowangka: Ba magishan so bota a go so puphakailai? Antawa-a ba magishan so manga lilibotung a go so maliwanag? Ba so Piyangumba-alan niran a manga Sakoto o Allah na Miyakapangadun siran sa lagid o Kiyapangadun o Allah, na miyakashasaropa-i kiran so manga Ka-adun? Tharowangka: A so Allah i Miyadun ko langowan taman: Go Sukaniyan so Isa Isa, a Phakaba-as.

17. Piyakatoron Niyan a pho-on ko Langit so ig, na tomiyoga so manga baogan, si-i ko diyangka iyan: Na miyaka-awid so dugan sa borabora a maliliyawao na pudon so Pukhatonag iran ko apoi a singanin sa Parahiyasan, o di na Pagi-gimo, borabora a lagid iyan. Lagid

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظَلَّلَهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْاَصَالِ ﴿١٥﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ قُلْ
اَفَاَتَّخِذُ مِمَّنْ دُوْنَهُ اَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُوْنَ
لَا نَفْسٌ يَنْفَعُوْهُمْ وَلَا ضَرٌّ اَقْلَ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى
وَالْبَصِيْرُ اَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمٰتُ وَالنُّوْرُ
اَمْ جَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا الْخَلْقَ فَتَشَبَّهَ الْخَلْقُ
عَلَيْهِمْ قُلْ اللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَّحْدُ
الْقَهْدَرُ ﴿١٦﴾

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَاَحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُوْنَ عَلَيْهِ
فِي النَّارِ اَشْيَآءٌ حُلِيْمَةٌ اَوْ مَسِجَ زَبَدٍ مِّثْلَهُ
كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَاَمَّا الزَّبَدُ
فَيَذَّهَبُ جُفَاءً وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُتُ

aya a Kapuphayaga o Allah ko bunar a go so ribat. Na so puman so borabora na pukhailang a mibobowang; na so puman so Phakaompiya ko manga Manosiya na putharug ko Lopa. Lagid aya a Kapuphayaga o Allah ko manga ibarat.

18. Bagiyan o siran a tiyarima iran so (Katharo o) Kadnan niran so mapiya. Na siran noto a da iran tarima-a Sukaniyan,- na apiya pun Mata-an! a ruk iran so matatago ko Lopa langon, go babidun pun a lagid iyan, na iya-on niran noto sa ginawa iran (na di kiran matarima). Siran man na bagiyan niran so marata a itongan: Go darpa iran so Naraka Jahannam,- a mikharatarata a kaduna!

19. Ino so tao a bubunarun niyan a aya bo a Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka na so bunar, ba lagid o tao a sukaniyan na bota? Aya bo a Phakasaboton na so manga Papantas i akal;-

20. Siran na itotoman niran sa tarotop so diyandi o Allah, go di siran pundorat ko pasad;

21. Go siran na gi-i ran pakashompatun so ini Sogo o Allah a kapakashompata-on, go Somasangkop siran ko Kadnan niran, go Ipu-khaluk iran so marata a itongan;

فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿٥٥﴾

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ أَحْسَنُ وَالَّذِينَ لَمْ
يَسْتَجِيبُوا لَهُ، لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ، لَافْتَدَوْا بِهِ ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ
الْحِسَابِ ۖ وَمَا وَهُمْ بِمُتَحَرِّجِينَ عَنْ آيَاتِنَا ﴿٥٦﴾

* أَقْسَمُ بِمَا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ مِنَ رَّبِّكَ الْخُبْرُ كَمَنْ
هُوَ أَعْمَى ۖ إِنَّمَا يَذْكُرُ أُولَٰئِكَ الْأَلْبَابِ ﴿٥٧﴾

الَّذِينَ يُؤْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ ۖ وَلَا يَنْقُضُونَ الْعَيْثَ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٥٩﴾

22. Go siran na Miphantang siran, sa singanin ko Kasosowat o Kadnan niran; go ini Pamayandug iran so Sambayang; go miyamumugai siran ko inibugai Ami kiran sa masolun go mapayag; go iphagurun niran so mapiya ko marata: Siran man na bagiyan niran so Phakaton-dog a Ingud,-

23. Manga Sorga a tatap: A Phamakasolud siran non, go so tao a Miyaratiyaya a pud ko manga lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Mori ran a tao: Na so manga Malaikat na Puphamanolud kiran ko oman i isa pinto:

24. (Gi-i ran Tharo-on a:) Kali-lintad a si-i Rukano sabap ko Kiyaphantang Iyo! Na Miyakapiyapiya so miyakatondog a Ingud (a bagiyan niyo)!

25. Na siran noto a Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah, ko oriyen o kiyatanto niyan, go Puthupudun niran so ini Sogo o Allah, a kapakashompata-on, go Puphaminasa siran ko Lopa;- Na siran man na ruk iran so morka; go ruk iran so Mikharatarata a Ingud!

26. So Allah na puphakalowa-gun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go phakasimpitun Niyan. Na miyababaya siran sabap ko Kaoyagoyag ko doniya: A da

وَالَّذِينَ صَبَرُوا أَبْتَلَّاهُمْ وَجْهَ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَقَبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾

جَعَلْتُ عَذِينَ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

سَلَّمَ عَلَيْهِمْ بِمَا صَبَرُوا فَنِعْمَ عَقَبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوكَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ ﴿٢٦﴾

ko Kaoyagoyag ko doniya ko khi-phapantagun Niyan ko Akhirat in-onta na matag sagad a kapipiya ginawa.

27. Na gi- Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initor-on non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan; go Punggonana-on Niyan si-i Rukaniyan so tao a Somiyangoron,-

28. Siran na Miyamaratiyaya, go thatana so manga poso iran sabap ko Tadum ko Allah: Tanodan ka sabap ko Tadum ko Allah a katha-tana o manga poso.

29. So siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na kapakadaya a bagiyen niran, go mapiya a khandodan.

30. Lagid man noto a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) si-i ko pagtao a Sabunar a adun a miya-ipos ko miya-ona an niran a manga pagtao; ka-an Ka kiran Kapuphangadi-i so ini Ilaham Ami Ruka; ko Kao-ongkira iran ko (Allah a) Masalinggagao! Tharowangka: A Sukaniyan so Kadnan Ko! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Khandodan Ko!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ
مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي
إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ٢٧

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ
أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ٢٨

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ
وَحَسُنَ مَا فِي كِتَابِ ٢٩

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَسْمَعُوا عَلَى يَدَيْ أَرْحَمِنَا
إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابُ ٣٠

31. Na opama ka Mata-an! A adun a Puphangadi-an a miyapaka-lalakao sa sabap Rukaniyan so manga Palao, o di na miyabunsad sa sabap Rukaniyan so Lopa, o di na Minimbitiyara-i sa sabap Rukaniyan so miyamatai, (na Misabap sa Qur-an naya!) Kuna, ka Kapa-ar o Allah so Pukhasowa sa kalangolangowan niyan! Ba di katawi o siran a Miyamaratiyaya a o Kabaya o Allah, na Mata-an a Khatoro Iyan so manga Manosiya langon? Na da-a paruphai o siran a da Pamaratiyaya sa kapukhasogat iran a tiyoba, sabap ko Pinggolaola iran, o di na Makadarpa Ka ko marani ko darpa iran, taman sa makatalingoma so diyandi o Allah; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko diyandi.

32. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka: Na Piyakadamai Akun so siran a da Pamaratiyaya, oriyan niyan na siniksa Akun siran: Na antona-a i Miyambutad o siksa Akun (kiran)!

33. Ino so sukaniyan a Tomo-tonggo ko oman i Baraniyawa ko Pinggalubuk iyan (ba lagid o salakao rukaniyan)? Na mimba-al siran sa manga Sakoto o Allah. Tharowangka: A Pamuthowa niyo siran! Ba adun a Maphanothol iyo Rukaniyan a di Niyan katawan ko Lopa, antawa-a ba si-i bo ko kapapayag o Katharo? Kuna! Ka Pipharasan ko

وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانَ سُيِّرَتْ بِهِ الْحَبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كُتِرَ بِهِ الْمَوْتَى لَقَالَ اللَّهُ الْأَمْرُ
جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِيسَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَوْ كَسَّاهُ
اللَّهُ لَهْدَى النَّاسِ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ
كَفَرُوا يُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ
تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَتَيْنَاهُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتَ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَتَمَّ أَخَذُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٣٢﴾

أَفَمَن هُوَ قَابِئُ عَن كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَجَعَلَ اللَّهُ شُرَكَاءَ قُلُوبَهُمْ قُلُوبُهُمْ أَمْ تُبْعَثُونَ
بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ يَظْهَرُ مِنَ الْقَوْلِ
بَلْ رُبَّمَا لَئِن كَفَرُوا مَكْرَهُمْ وَصَدُّوا عَنِ
السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٣﴾

siran a da Pamaratiyaya so antan-
gan niran a marata, go piyakasilai
siran ko lalan (a ontol). Na sadun sa
dadagun o Allah, na da dun a Ma-
kanggonana-o ron.

34. Adun a bagiyan niran a siksa-
ko Kaoyagoyag ko doniya, na ma-
tatangkud a so siksa ko Akhirat na
lawanon sa karugun: Na da dun a
bagiyan niran a makarun ko (siksa
o Allah).

35. Aya ropa-an o Sorga a so ini
diyandi ko Miyamananggila!- Na
Puphamangondas ko kababa-an ni-
yan so manga Lawasaig: So Pangu-
nungkun non na tatap a go so along
iyan: Giyoto man i darpa o siran a
Miyamananggila; na aya darpa o da
Pamaratiyaya na so Naraka.

36. Na so siran a inibugai Ami
kiran so Kitab na Pukhababaya-an
niran so Initoron Ruka: Na adun a
pud ko pishagorompong a tao a o
Ongkirun niyan so saba-adon.
Tharowangka (Ya Muhammad): A
aya bo a ni Sogo Rakun na so
Kasimba-a Ko ko Allah, go di Ko
Pakisakotowan Sukaniyan. Sukani-
yan i Ipuphanolon Nakun, go si-i
Rukaniyan so Khandodan Nakun.

37. Na lagid man noto a Kinitor-
onun Nami (ko Qur-an), a Koko-
man a basa Arab. na Ibut o
Onotingka so manga kabaya iran a
ribat ko oriyen o Kiyapakatalingo-

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢٤﴾

﴿ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظُلُمًا
تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴾ ﴿٢٥﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ أَكْثَرُ الْمُتَّقِينَ
أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ يُقْرَأُونَ بِهَا
بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا
أُشْرِكَ بِهِ إِلَهُ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَقَابِلُ ﴿٢٦﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ
أَهْوَاءَ هُمُ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ

ma Ruka o Kata-o, na da dun a Kapanarigan Ka go da-a Makalinding Ruka ko (siksa o) Allah.

38. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo ko miyaona an Ka (Ya Muhammad), go singgayan Nami siran sa manga Karoma go manga Moriyatao: Na da Mapatot ko Sogo o ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda o di sabap sa idin o Allah. Oman i talik na adun a Kitab iyan.

39. Puphonasun o Allah so kabaya Iyan: Go Pakathatakna-an Niyan (so kabaya Iyan), ka si-i Rukaniyan so Tomadung o Kitab.

40. Na o Paki-ila-in Nami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), o di na Tanganun Nami Suka,- na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka): Na si-i Rukami so itongan.

41. Ba iran da mailai a Mata-an! A Sukami na pushangoron Nami so Lopa na pukhorangan Nami so manga kilid iyan? Na so Allah i Pukhokom, da-a phakarun ko Kokoman Niyan: Go Sukaniyan i maga-an i itongan.

42. Na Sabunar a miyagantangan sa marata so siran a miyaona an niran; na Kapa-ar o Allah so antangan sa kalangolangowan niyan. Ka-

مِنْ وَرَثَةٍ وَلَا وَاثٍ ﴿٣٨﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٩﴾

يَتَخَوُّوا اللَّهَ مَا يُنْشِئُ وَيُعَذِّبُهُمْ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٤٠﴾

وَإِنْ مِمَّنْ رَسَنَكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَتَوَقَّعُكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤٢﴾

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِنَّ الْمُكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعَ عِلْمُ

tawan Niyan so pukhasokat o oman i Baraniyawa: Na khatokawan ndun o da Pamaratiyaya o antawa-a i Khibagiyan ko phakatondog a Ingud.

43. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A kuna a ba Ka Siyogo. Tharowangka (Ya Muhammad): A Kiyasana-an ndun so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano, go so tao a adun a Kata-o niyan ko Kitab.

Surah Ibrahim-14

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

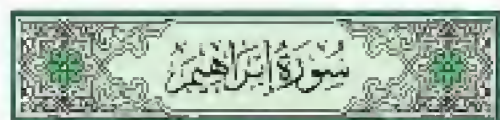
1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giyangkai a Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka mapaka-awa so manga Manosiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko Maliwanag-sabap sa idin o Kadnan niran-si-i ko okit o Allah a Mabagur a Puphodin!-

2. A so Allah, a so ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa! Na so kabinasa na bagiyan o da Pamaratiyaya a pud ko siksa a sangat!-

3. Siran na matotomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so

الْكُفْرُ لِمَنْ عَقِيَ الذَّكْرَ ﴿١٥﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿١٦﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ الَّذِي أَنْزَلَهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ يُخْرِجُ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَنَزَّلُ الْكُفْرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى

Akhirat, go Puphangalang siran ko lalan o Allah go puphuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Na siran man i matatago ko kadadag a mawatan.

4. Na da-a Siyogo Ami a Sogo a ba di si-i ko basa o pagtao Niyan, ka-an Niyan kiran mapayag (so Sogowan). Na ndadagun o Allah so tao a kabaya Iyan, go punggonana-o Niyan so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan i Mabagur, a Maongan-gun.

5. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, (sa Pitharo Ami): A paka-awa Angka so Pagtaongka pho-on ko manga Lilibotung sa mawit ko Maliwanag, go Pakitadumingka kiran so manga Limo o Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko oman i Mapantang,- a Mananalamat.

6. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko sabutun kano Niyan ko pagtao o Pir-aon: A irarasai ran rukano so marata a siksa, go Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama, na phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

الْآخِرَةِ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿٥﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ
قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٧﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَخْرَجَكُمْ مِنْ آلِ
فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَيِّعُونَ أَسْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكَ لَكُمْ بَلَاءٌ مِنْ
رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٨﴾

7. Na gowani na Piyakalangkap o Kadnan niyo: A Mata-an a o Panalamat kano, na pagomanan Ko rukano dun (so Limo Akun); go Mata-an a o Ongkir kano, na Mata-an! A so siksa Akun na tanto a marugun.

8. Na Pitharo o Musa: A o Ongkir kano sukano a go so tao a matatago ko Lopa langon,- na Mata-an! A so Allah na da dun a Mapukhuno Niyan, a Khiruk ko Podi.

9. Ba rukano da Makatalingoma so Totholan ko siran a Miya-ona an niyo?- So pagtao Nuh, go so Ad, go so Samood, go so siran a miya-oriyan niran? Da-a Mata-o kiran a inonta so Allah. Miyakaoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a Karina; na piyangu-khub iran so manga lima iran, si-i ko manga ngari iran (sa otug), go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Inongkir ami so ini Sogo Rukano to, go Mata-an!! A sukami na titho a shasangka kami ko Ipundolon Niyo rukami oto sa mapayag a kashangka.

10. Pitharo o manga Sogo kiran: A ba adun a sangka ko makapantag ko Allah, a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Puthawagun kano Niyan, ka-an Niyan rukano mapakada so manga dosa niyo, go pakalalanatun kano Niyan taman

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ
لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي
لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ
حَمِيدٌ ﴿٨﴾

الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَوْمٌ
لَّوْجَ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَعْيُنَهُمْ فِي
أُفُوقِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ
بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ
مُزِيغٍ ﴿٩﴾

﴿ قَالَ رُسُلُهُمْ أَفِى اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ
مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَتُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
قَالُوا إِنَّا أَنْشَرُوا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَيُذَوِّنَ أَنَّ

ko ta-alik a mapupunto! Pitharo iran: A kuna a ba Kano di Manosiya a lagid ami! Khabaya-an Niyo a ka-alangan kami Niyo ko Pushimba-an o manga lokus ami: Na witi kami niyo sa katantowan, a mapayag.

11. Pitharo kiran o manga Sogo kiran: A kuna a ba Kami di Manosiya a lagid iyo, na ogaid na so Allah na Pumbugan Niyan sa Limo so tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na di Rukami patot o ba adun a mawit Ami rukano a katantowan inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na andamanaya idi Ami Kasarigi ko Allah? A Sabunar a Tiyoro Kami Niyan ko manga lalan Nami; na Mata-an a Puphantang Kami dun ko Kiyapamakasakiti niyo Rukami. Na so bo so Allah i Sarigi o Khisasarig.

13. Na Pitharo o siran a da Pamaratiyaya ko manga Sogo kiran: Mata-an a paka-awa-an nami Sukano dun ko Lopa ami, o di na Mata-an a makakasoi Kano dun ko okit Tano. Na Ini-ilaham Kiran o Kadnan Niran: A mbina-sa-an Nami dun so manga Darowaka!

14. Go Pakaphagingudun Nami sukano dun ko Lopa ko oriyan niran. Giyoto man na ruk o tao a

تَصَدُّ وَاعْمَاكَانَ يَعْْبُدُ ءَابَاؤُنَا قَاتُونَ
يُسْلَطْنَ مُيَبِّ ۝

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝

وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا
سُبُلَنَا وَلْيَصْهَرَنَّ عَلَىٰ مَاءٍ أَدَّيْتُمُونَا وَعَلَىٰ
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّسُلُ هُمْ تَحْمِلُونَكُمْ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُولُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ
إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ۝

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ
ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ

inikaluk iyan so kapakatindug iyan
ko Hadapan Ko,- go inikaluk iyan
so siksa Akun.

15. Na Miyanguni Siran sa ta-
bang (ko Allah), na miyalogi so
oman i takabor a somosorang (ko
bunar).

16. Si-i ko khabolosan niyan so
Naraka Jahannam, go phakaino-
mun ko ig a dana:

17. Phulikuganon, go marugun a
kaphulinowanian non Go Pupha-
katalingoma-on so kapatai pho-on
ko oman i darpa, a di bo phatai
sukaniyan: Go si-i ko khabolosan
niyan so siksa a mitataralo.

18. Aya ibarat o siran a da Pa-
maratiyaya ko Kadnan niran na so
manga Amal iran na lagid o ombi, a
inibayog sukaniyan o ndo ko Alon-
gan kapananagompot iyan: Da-a
khasakum iran ko Pinggalubuk iran
a maito bo: Giyoto man na sukani-
yan i kadadag a miyakawatawatan.

19. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah i Miyadun ko manga
Langit a go so Lopa si-i ko bunar?
O kabaya Iyan, na khailang kano
Niyen, go phakasambi sa Ka-adun
a bago,

20. Na kuna a ba oto marugun
ko Allah.

وَعِيدٌ ۝

وَأَسْتَغْفِرُوا وَحَابَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ۝

مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ

صَدِيدٍ ۝

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيقُهُ وَيَأْتِيهِ

الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ

وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ۝

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ

كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ

عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مَقَامَ كَسْبُوا عَلَىٰ

شَيْءٍ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الصَّلَٰلُ الْبَعِيدُ ۝

الَّذِينَ رَأَىٰ اللَّهُ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ

جَدِيدٍ ۝

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ۝

21. Na mabayar siran ko Allah langon: Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Puphangongonotan rukano; na una sukano khalinding kami niyo ko siksa o Allah sa maito bo? Tharo-on niran: A o Tiyoro kami o Allah, na Miyatoro ami sukano dun: Magishan rukutano o ino mi-khaminan tano, antawa-a ba tano dun Miphantang: Ka da bo a Kaphagapasan tano.

22. Na Tharo-on o Shaitan amai ka mapasad so Kokoman: A Mata-an! a so Allah na inidiyandi Iyan rukano so diyandi a bunar: Na inidiyandi akun rukano (so ribat), na diyorat akun sukano. Na da-a miyabaloi a kapa-ar akun rukano ogaid na giyogo akun sukano, na Inonotan nako niyo: Na di ako niyo Phanunditi, na aya Panunditi niyo na so manga ginawa niyo. Diyakun sukano khatabangan, go di ako niyo khatabangan. Mata-an! A sakun na Inongkir akun so Kinisakoto niyo rakun (ko Allah) gowani. Mata-an! A so manga Darowaka na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

23. Na pakasoludun so siran a Miyamarat iyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig-makakakal siran ro-o sabap ko idin

وَرَدُّوْا لِلّٰهِ جَمِيْعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِيْنَ
اَسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَاَهْلَ اَنْفُسِكُمْ
مُعَذِّبُوْنَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ
قَالُوْا لَوْلَا رُحْمَتُ اللّٰهِ لَهَدَيْتُمْكُمْ سَوَاءٌ
عَلَيْنَا اَجْرُ غَنًّا اَوْ ضَرَبًا مَا لَنَا مِنْ
مَّحْصِنٍ ﴿١١﴾

وَقَالَ الشَّيْطٰنُ لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقَّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَاَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيْ عَلَيْكُمْ
مِّنْ سُلْطٰنٍ اِلَّا اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ
لِيْ فَلَا تُلْمُوْنِيْ وَلَوْلَا اَنْفُسُكُمْ مَا اَنَا
بِمُضَرِّجِكُمْ وَمَا اَنْتُمْ بِمُضَرِّجِيْ
كَفَرْتُمْ بِمَا اَشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلُ اِنَّ
الظّٰلِمِيْنَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٢﴾

وَاَدْخَلَ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
جَنَّتٍ تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ
فِيْهَا اِيّٰذَنْ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيْهَا سَلَامٌ ﴿١٣﴾

o Kadnan niran. Aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam!

24. Bangka di katawi o andamaya i Kiyamba-alo Allah sa ibarat? Katharo a mapiya lagid o kayo a mapiya, a so itado niyan na thatakna, na so sapak iyan na shisi-i ko kawang,-

25. Pukhibugai niyan so Onga Niyan ko oman i masa, sabap sa Sogowan o Kadnan Niyan. Na Phagumba-alan o Allah so manga ibarat ko manga Manosiya, ka-an siran Puphakanod.

26. Na aya ibarat o Katharo a marata na lagid o kayo a marata: A miya-andot ko liyawao o Lopa: A da-a thatakna-an niyan.

27. Pakathatakna-an o Allah ko siran a Miyamaratiyaya so Katharo athatana (so Laa-ilaaha illallaah), si-i ko Kaoyagoyag ko doniya go si-i ko Akhirat; go ndadagun o Allah so manga Darowaka: Na Punggolao-la-an o Allah so kabaya Iyan.

28. Bangka da katokawi so siran a pishambi-iran so Limo o Allah sa kada-a Tadum. Na Piyakapagingud iran so pagtao wiran ko Ingud a binasa;

29. A so Naraka Jahannam? a phakasolud siran non,- na miyakaratarata a Phagingudan!

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا
فِي السَّمَاءِ ﴿١١﴾

تَوَقَّى أَكْلَهَا كُلِّ حِينٍ يَأْذَنُ رَبُّهَا وَيُضْرِبُ
اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٢﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ
خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ تَوَقَّى الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
قَرَارٍ ﴿١٣﴾

يُخَوِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّانِي فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ
الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿١٤﴾

* أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
كُفْرًا وَآخَلُوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿١٥﴾

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَنَسَّ الْقَرَارَ ﴿١٦﴾

30. Na miyangumba-al siran sa manga Sakoto o Allah, ka-an niran Madadag (so manga Manosiya) pho-on ko lalan o Allah! Tharowangka: A shonor kano dun! Ka Mata-an! A aya khabolosan niyo na so Naraka!

31. Tharowangka ko manga Oripun Ko a Miyamarat iyaya: A Puthindugun niran so Sambayang, go puphamumugai siran ko ini bugai Ami Kiran, sa masolun a go mapayag, ko da pun kapakatalingo-ma o Alongan a da-a kaphapasa-iron go da-a kambobolay oka-on (a phakabugai a gona).

32. So Allah so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na mini-sabap on a kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; go inipagadil Iyan rukano so manga Kapal, ka-adun puphamakakutas ko Kalandan sabap ko Sogowan Niyan; go inipagadil Iyan rukano so manga lawasaig (ka-an niyo gi-i kanggonai-i):

33. Go inipagadil Iyan rukano so Alongan a go so Olan, a tatap a dowa oto ko okit iran; go inipagadil Iyan rukano so gagawi-i a go so daondao (ka-an niyo gi-i kanggonai-i):

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا لِيُضِلُّوهُ عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَتَّبِعُوا فَإِنْ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَهُمْ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا يَخْتَلُونَ ﴿٣١﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنْ
الطُّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلُوكَ
لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمْ
الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

34. Go bigan kano Niyan ko oman i Piyanguni niyo Rukaniyan. Na o pagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong. Mata-an! A so Manosiya (a da Paratiyaya) na titho a Darowaka, a da-a Tadum iyan.

35. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Baloyangka a ungkai a Ingud (a Makkah) a Panarigan: Go pakawatana Kongka a go so manga Moriyatao Akun ko Kapakasimba Mi ko manga Barahala.

36. Kadnan Ko! Mata-an! A siran na Miyakadadag siran sa mada-kul ko manga Manosiya; na sa dun sa Monot Rakun na Mata-an! A sukaniyan na pud Akun, na sa dun sa somorang Rakun, - na Mata-an! a Suka i Manapi, a Makalimo-on.

37. Kadnan Nami! Mata-an! A Sakun na Piyakapagingud Akun so saba-ad ko manga Moriyatao Akun ko Balintad (sa Makkah) a di Kapumbasokan, a marani ko Walaingka a Pagadatan; Kadnan Nami! Ka-a Niran Mipamayandug so Sambayang: Na Baloyangka so manga poso o saba-ad ko manga Manosiya a magawi kiran, go Riskhi Ingka siran ko manga Onga: ka-an siran Makapanalamat.

38. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na katawan Ka so isosolun

وَمَا أَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنْ الْإِنْسَانُ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿١٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿١٥﴾

رَبِّ إِنِّي أَخْلَلْتُ كَثِيرًا مِمَّنَ النَّاسِ مِمَّنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادِعَ مَدْيَنَ رِزْقَ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا انْقِصُمُوا صَلَاتَهُ فَاجْعَلْ آفَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الشَّجَرِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿١٧﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا

Nami go so ipapayag Ami: Na da-a makaphagma ko Allah a maito bo si-i ko Lopa, go da-a (Makaphagma-on) si-i ko Langit.

39. So Podi na ruk o Allah, a so inibugai Niyan Rakun si-i ko kiya-lokus Akun so Ismail go so Ishaq: Mata-an! A so Kadnan Ko i titho a Puphakanug ko Panguni!

40. Kadnan Ko! Baloya Kongka a Puphamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko manga Moriyatao Akun, Kadnan Nami! Go Tarima-angka so Panguni Akun.

41. Kadnan Nami! Napi-i Yakongka, go so mbala a Lokus Akun, go so Miyamaratiyaya, ko Alongan a kapakatindug o itongan!

42. Na Dingka dun Tharima-a i ba di mai-inungka o Allah so gi-ninggolaola-an o manga Darowaka. Aya bo a kapakalalanata Niyan kiran na taman mbo, ko Alongan a Khasambolayangon so manga kailai,-

43. Gi-i siran makanggaga-an a milalangag iran a manga Olo iran, a di siran Phakapuruk, go so manga poso iran na makakawang (sabap sa kaluk)!

44. Na Paki-iktiyaringka ko manga Manosiya so Alongan a kapakatalingoma kiran o siksa: Na

يُخَفِّى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٩﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ الدُّعَاءِ ﴿٤٠﴾

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤١﴾

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤٢﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفْلًا عَمَّا تَعْمَلُ الْفُلُامُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ يَوْمَ تَشِخْصُ فِيهِ الْآبَاطِرُ ﴿٤٣﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِبِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفِئْدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٤﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَى أَجَلٍ

Tharo-on o siran a da Pamaginon-tolan: Kadnan Nami! Pakalanata Kamingka sa taman bo ko ta-alik a di mathai: Ka tarima-an Nami so Sogowan Ka, go Pagonotan nami so manga Sogo! (na isumbag kiran:) Ba kano da Shapa gowani sa da dun a kakhada iyo?

45. Na Miyakapagingud kano ko Piyamagingudan o siran a siyalimbotan niran a manga ginawa iran; go miyapayag rukano so inikidiya Mi kiran; go inumba-alan Nami rukano so manga ibarat!

46. Na Sabunar a piyagantangan niran so antangan niran a marata, na si-i ko Allah so (balas o) antangan niran, go da mapatot ko antangan niran o ba-on misabap a kailang o manga Palao!

47. Na Dingka dun Tharima-a so Allah a ba ndorat ko diyandi Iyan ko manga Sogo Iyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur,- a phapa-ar ko kandadanug.

48. Si-i ko Alongan a kasambiyan so Lopa sa salakao a Lopa, go (kasambiyan) so manga Langit, go mabayar siran ko Hadapan o Allah, a Isa Isa, a Phakaba-as;

49. Na Mailaingka so manga Baradosa sa Alongan noto a piyakaphapatonga ko manga patong:-

قَرِيبٌ يُحِبُّ دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعُ الرُّسُلَ أُولَئِكَ
تَكُونُوا أَقْسَمًا مِّن قَبْلِ مَا لَكُم
مِّن زَوَالٍ ﴿١٤﴾

وَسَكُنْتُمْ فِي مَسْكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
وَبَيَّنَّا لَكُمُ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا
لَكُمُ الْآمَثَالَ ﴿١٥﴾

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ
وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لَيَرْوُلُ مِنْهُ
الْجِبَالُ ﴿١٦﴾

فَلَا تَخْشَوْنَ اللَّهَ مُخْلِيفًا وَعْدَ رَسُولِهِ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿١٧﴾

يَوْمَ تَبَدَّلَ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ
وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٨﴾

وَنَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي
الْأَصْفَادِ ﴿١٩﴾

50. So manga nditarun niran na tombaga a pulangga, go mikokolob ko manga paras iran so Apoi;

51. Ka imbadal o Allah ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan; Mata-an! A so Allah na maga-an i itongan.

52. Giyangka-i (a Qur-an) na Tarotop a undao ko manga Manosiya: Go a non misabap a Kapaka-iktiyara kiran, go an niran katokawi a Sukaniyan mbo i Tohan a Isa Isa: Go an makowa undao O manga papantas i akal.

سَرَّابِلُهُمْ مِنْ قِطْرَانٍ وَتَغَشَّى وُجُوهُهُمْ
النَّارُ ﴿٥٠﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ
اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

هَذِهِ آيَاتُ النَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَيَعْمَلُوا
أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرُوا
الْآتِبِ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Hijr-15

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya na manga Ayat ko Kitab.-go Qur-an a miyakapayag (ko on-tol).

2. Madakul a kapundingandingana o siran a da Pamaratiyaya, sa o ba siran bo miyabaloi a manga Muslim.

3. Botawaningka siran, ka-an siran Puphakakan, go a niran pukhasawiti (so doniya): Go so katutumbanga kiran o inam: Ka katokawan niran bo.

سُورَةُ الْحَجَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّيْلَكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ
مُبِينٍ ﴿١﴾

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْكَأَنَّهُمْ
مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَسْمَعُوا وَيُلْهِمُوا الْأَمَلُ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a bininasa Mi a Phagin-gud a ba da-a Kitab iyan a mapu-punto.

5. Di ka pungaga-anan o pagtao so Ajial iyan, go di iran khisundod.

6. Na Pitharo iran: Hai Tiyoro-nan ko undao! Mata-an Ka a titho a Pumbuthangun!

7. Ino Kamingka di khawiti sa Malaikat o Suka na pud ko khipu-mamata-an?

8. (Pitharo o Allah:) A di Ami Phakatoronun so Malaikat inonta o rakhus o bunar: Na sa maoto na di siran ndun makanggowamai!

9. Mata-an! a Sukami na Sukami i Tomiyoron ko (Qur-an a) undao; go Mata-an! a Sukami i titho a somisiyapon.

10. Na Sabunsabunar a Siyogo-wan Ami so miya-ona an Ka si-i ko Pithanggisa ka tindug ko miyanga-o ona;

11. Na da-a Miyakatalingoma kiran a Sogo a ba iran da pamagur-ugi Sukaniyan.

12. Lagid aya man i kipushani-pun ami ron ko manga poso o manga Baradosa-

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿١﴾

مَا تَسْئَلُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِزُونَ ﴿٢﴾

وَقَالُوا إِنَّمَا الَّذِي نَزَّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٣﴾

لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْمَلَأِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٤﴾

مَا نَزَّلَ الْمَلَأِكَةُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ ﴿٥﴾

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ﴿٧﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٩﴾

13. A di siran non Pharatiyaya; o ba di Sabunar a somiyagad so miya-sowa o miyanga-o ona.

14. Na apiya pun lomuka Kami kiran sa pinto ko Langit, na maba-loi siran a makapanik siran non,

15. Na Tharo-on niran ndun: A Mata-an a birug so manga kailai tano: Kuna, ka sukutano na pagtao a miyangababalik a Mata niyan.

16. Na Sabunsabunar a tiyagowan Nami so Langit sa manga darpa o manga Bito-on, go ini pharas Ami ron noto a ruk o puphamakailai ron;

17. Na siniyap Ami oto pho-on ko langowan a Shaitan a puradiya-mun:

18. Ogaid na so miyamanukhao sa kanug, na siyaloba sukaniyan a kadug, a mapayag.

19. So Lopa na kiyayat Ami oto; go piyamakatindugan Ami oto sa manga Palao; go Piyamakathowan ami oto sa mbarambarang a di-diyangka-an.

20. Go singgayan Nami sukano ron sa manga Kaoyagan,- a go so kuna a ba sukano i Puphamagupuron.

21. Na da-a nganin a ba Ami di Mipapa-ar so khitatagowan non; go da-a Phakatoronun Nami ron a ba di madidiyangka a mapupunto.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْهُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَنْصُرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَرَازِبَاتٍ لِّلْمُظْطَرِّينَ ﴿١٦﴾

وَحَفِظْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾

إِلَّا لِمَنِ اسْتَرَقَى السَّمْعُ فَآتَيْنَاهُ مِنْهَا شَهَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْرُورٍ ﴿١٩﴾

وَجَعَلْنَا الْكُفْرَ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَّسَّمُ لَّهُ بَرَاقِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾

22. Go Puphakasamburun Nami so manga ndo a puphamakatago sa ig ko Gabon, na Piyakatoron Ami a pho-on ko Kawang so ig, na Piya-kainom Ami sukano ron, na kuna a ba sukano i makakhakapa-aron.

23. Go Mata-an! A sukami na tithe a sukami i Puphangoyag, go Puphangimatai: Go Sukami i manga Waris (a Phama-apa-ar)

24. Na Sabunsabunar a katawan Nami so miyanga-o ona rukano, go Sabunsabunar a katawan Nami so Phanga-o ori rukano.

25. Mata-an! ka so kadnan ka na sukaniyan i pulimod kiran ka mata-an a suka niyan na maonga ngun a matao.

26. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

27. Go so Jinn na Inadun Ami mona a pho-on ko Apoi a mararas.

28. Na gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya, a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

29. Na anda i kaimasada Ko ron go masokan Ko Sukaniyan sa Niya-wa, na Sondong Kano ron sa Pangangalimbaba-an Kano.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوْفِحَ فَاْتَرْنَا مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَاسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿١٥﴾

وَأَنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ
عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿١٧﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٨﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ
مَسْنُونٍ ﴿١٩﴾

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُومِ ﴿٢٠﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ
صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢١﴾

فَإِذَا اسْوَدَّتْهُ وَتَفَحَّتْ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا
لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٢﴾

30. Na Miyangalimbaba-an non so manga Malaikat, sa tanan Siran, langon:

31. Inonta so Iblis: Ka somiyangka o ba mabaloi a pud ko Miyamangalimbaba-an.

32. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun ruka sa dangka kapangupud ko Miyamangalimbaba-an?

33. Pitharo iyan: A di Rakun patot o ba ako Pangalimbaba-an ko Manosiya, a Inadun Ka a phoon ko Lopa a gango, a phoon ko Lipao a miyarumbis.

34. Pitharo (o Allah): Na awa ka phoon ko Langit; ka Mata-an! A suka na inibowang;

35. Go Mata-an! A shisi-i ruka so morka sa dayon ko Alongan a kambabadala.

36. Pitharo iyan: Kadnan ko! Na pakanayawa Kongka sa dayon ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

37. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A suka na pud ko phamakanaya-on-

38. Taman ko Alongan a masa a mapupunto.

39. Pitharo iyan: Kadnan ko! Ibut ko Kiyabaloyangka rakun a

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ يَبْنَؤُا إِبْلِيسَ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾

وَأِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي

dadag, na Mata-an a barayatun ko siran ndun (ko Kandarowaka) ko Lopa, go Mata-an a dadagun ko siran ndun langon,-

40. Inonta so manga Oripun Ka, a pud kiran a Miyangatotolabos (Ruka).

41. Pitharo (o Allah): A kati-i so lalan Rakun a Maka-o ontol (a di ko Ipundarainon).

42. Mata-an! A so manga Oripun Ko na da-a mapukhapa-ar ka Kiran, a rowar ko tao a Inonotan ka niyan a pud ko Miyangadadadag.

43. Go Mata-an! A so Naraka Jahannam na diyandi kiran ndun langon!

44. Pito a pinto iyan: Oman i isa pinto na adun a bagiyan niyan kiran a saba-ad a misusunggai.

45. Mata-an! A so Miyamanang-gila na Makaphagingud ko manga Pamomolan go manga Bowalan.

46. (Tharo-on kiran a:) Solud Kano ron sa Kalilintad a So masar-ig Kano.

47. Na ilangun Nami so matatago ko manga rarub iran a si-ig: A Phapagariya siran, a shisi-i ko manga Kantir a Khipaga-a dapa dapa.

الْأَرْضِ وَالْأَعْوُنَ أَجْمَعِينَ ﴿٥٠﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٥١﴾

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥٢﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْعَابِدِينَ ﴿٥٣﴾

وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٤﴾

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٥٥﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٦﴾

أَدْخُلُوها بِسَلَامٍ أَمِينٍ ﴿٥٧﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٨﴾

48. Da-a phakatalingoma Kiran ro-o a dokao, go di siran non ndun Maphamaka-awa.

49. Pamanotholangka ko manga Oripun Ko: A Mata-an! a Sakun na Sakun so Manapi, a Makalimo-on;

50. Go Mata-an! A so iphaniksa Akun na giyoto so siksa a malipudus.

51. Go Pamanotholangka Kiran so manga banto o Ibrahim:

52. Gowani na somiyolud Siran non, na Mitharo Siran: Sa Salaam! Pitharo o Ibrahim: A Mata-an! a Sukami na Ipukhaluk Ami Sukano!

53. Pitharo Iran: A di Ka khaluk! Ka Mata-an! A Sukami na Phanotholan Ami Suka sa (Ipumbawata-a Ka a) Wata a Mata-o.

54. Pitharo Iyan: Ino Niyo Rakun Phanothola (a Kapumbawata Akun) a Riya-ot Ako a Kalokus? Na antona-a i sabap a Kaphanothola Niyo Rakun (saya)?

55. Pitharo Iran: A Piyanothol Ami Ruka so bunar: Na di Ka Phangupud ko piyanga-ada-an sa Panginam!

56. Pitharo Iyan: Na ba adun a tao a khada-an sa Panginam ko Limo o Kadnan Niyan, a rowar ko Mithataridadag?

لَا يَمَسُّهُ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٥٨﴾

* نَبِيَّ عِبَادِيَ إِيَّا أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٩﴾

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٦٠﴾

وَنَبِّئْهُمْ عَنْ صَافٍ إِذْ رَهِيمَ ﴿٦١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٦٢﴾

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَالِمٍ ﴿٦٣﴾

قَالَ أَبَشِّرْهُنِي عَلَىٰ أَن مَّسَىٰ الْكِبَرُ فِيمَ يُبَشِّرُونِ ﴿٦٤﴾

قَالُوا بُشِّرْكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٦٥﴾

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٦٦﴾

57. Pitharo Iyan: Na antona-a i showa-an Niyo, Hai manga Sogo (o Allah)?

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

58. Pitharo Iran: a Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga Baradosa (a pagtao o Lut),

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾

59. Inonta sa ta-alok ko Lut: Mata-an! A Sukami na shabutun Nami siran ndun langon,-

إِلَّا إِلَٰهَ آلِ لُوطٍ إِنَّا الْمُنَجِّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

60. Inonta so Karoma Niyan, ka Kiyokom Ami a Mata-an! A sukanian na pud dun ko phangakakal (ko siksa).

إِلَّا أَمْرًا تَعْلَمُونَ قَدْ رَأَىٰ إِنَّهَا لَمِنَ الْغَيْرِ ﴿٦٠﴾

61. Na kagiya a makaoma ko Lut so manga Sogo (a manga Malaikat),

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sukano na pagtao a di makikilala.

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكَرَّمُونَ ﴿٦٢﴾

63. Pitharo Iran: A kuna, ka inowit Ami Ruka so (siksa a) siran na shasangka-on so pamikiran niran;

قَالُوا بَلْ جِئْتَنَا بِمَآكِلِنَا فِيهِ نَعْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

64. Go minitalingoma Mi Ruka so bunar, go Mata-an! A Sukami na tithe Kami a Muma-mata-an.

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

65. Na Pangulumun Ka so ta-alok Ruka, ko saba-ad ko kagagawi-i, go Tondogangka siran sa tali-khodan: Na o ba adun a domingil Rukano a isa bo, go taros kano sa sadun sa Sogowan Rukano.

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Na Piyakitokawan Nami Ron angkoto a khasowa, a Mata-an! A khathiphad so siran naya ko kapita-i kiran.

وَقَصَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ
مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾

67. Na miyakaoma so tao ko Bandar a Ingud a pukhababaya siran.

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

68. Pitharo (o Lut): A Mata-an! a siran na-i na khibobolos Rakun: Na di Ako niyo ndiyamana:

قَالَ إِنْ هَؤُلَاءِ حَصِيدِي فَلَا تَقْصَبْ حُرْنَ ﴿٦٨﴾

69. Go kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo phakaitowa.

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾

70. Pitharo iran: A ba ami Ruka da saparun, so (kapakabolosa ko) khipananangga?

قَالُوا أَوَلَمْ نُنْهِكْ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

71. Pitharo Iyan: Kati-i so manga Wata Akun a manga Babai, (na Pamangaroma kano ron) o ba adun a Punggolaola-an niyo.

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

72. Ibut ko Kaoyagoyag Ka (Ya Muhammad), ka Mata-an! A siran na matatago siran ndun ko kabuburug iran a puphuromparompak siran.

لَعَنَّاكَ إِنَّمَوْ لَاقِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

73. Na miyadansal siran o Lalis ko kiyasubangi kiran o Alongan.

فَأَخَذَهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

74. Na biyaloi Ami so liyawao (o Ingd iran) a didalum, go piyakananan Nami siran sa Ator a phon ko Lopa a kiyomba.

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهُمَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

75. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda a bagiyan o Puphamangilai sa piratas.

76. Go Mata-an naya! a titho a matatago ko lalan a da ma-aog.

77. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyan o Miyamaratiyaya!

78. Na Mata-an naya! A miyabalo-i so manga tao sa Aika (a pagtao o Shu'aib) a titho a manga Darowaka;

79. Na siniksa Ami siran. Na Mata-an! a giya dowaya (a Ingud) na Sabunar a matatago ko mala a lalan, a mapapayag.

80. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o manga tao sa Hijr (a pagtao o Salih) so manga Sogo (o Allah):

81. Go inibugai Ami kiran so manga Tanda Ami, na tiyalikhodan niran Sukaniyan.

82. Go miyanonggirub siran ko manga Palao sa manga Walai, a khisasarig siran.

83. Na Miyadansal siran o Lalis ko kiyapita-i kiran.

84. Na da kiran makalinding so pinggalubuk iran!

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

وَاللَّهَا لِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

وَإِن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾

فَأَتَقْنَا مِنْهُمْ وَاللَّهُمَا لِيَا مَأْمُومِينَ ﴿٧٩﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٠﴾

وَعَاثِبُهُمْ رَبُّنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

وَكَانُوا يُنَجِّوْنَ مِنَ الْجِبَالِ يَتُوءَاءُ أَمْنِينَ ﴿٨٢﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْحِيحِينَ ﴿٨٣﴾

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

85. Na da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan, inonta na si-i ko bunar. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun. Na Dapayangka (kiran) sa Kadapai a Maliwanag.

86. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Puphangadun, a Mata-o.

87. Na Sabunsabunar a bigan Nami Suka sa pito a manga Ayat (a so Fatiha) a gi-i makhasokaso, go so Qur-an a Susula-an.

88. Dingka phakaotunga so (kai-lai o) dowan Matangka ko nganin a piyakisawitan Ami oto a pishoson, ko saba-ad kiran, go Dingka siran Pumboko-on: Go Paka-inayangka so Gowagowaingka ko Miyamara-tiyaya.

89. Go Tharowangka: A Mata-an! A sakun na sakun so puphamakaiktiyar, a mapayag,

90. Lagid o Initoron Ami ko mimbabagibagi,-

91. Siran na biyaloi ran so Qur-an a di bo dun pira ba-ad.

92. Na Ibut ko Kadnan Ka, ka Mata-an a isha Ami kiran ndun langon,

93. So Pinggaolola iran.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ
الْصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٥٦﴾

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَتَانِ
وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٥٧﴾

لَا تَمْدَنُّ عَيْنَكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٥٩﴾

كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٦٠﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضًا

وَرَبَّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٦١﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

94. Na Payagangka so Sogowan Ruka, go Talikhodingka so manga Pananakoto.

95. Mata-an! A Sukami na li-ninding Ami Suka ko gi-i Ruka shosodi,-

96. A siran so puphangumba-al sa rimbang o Allah a Tohan a salakao: Na katokawan niran bo.

97. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A Suka na ipung-gagut a Rarub Ka so gi-i ran Tharon.

98. Na Puthasbikun Ka so Podi ko Kadnan Ka, go Pangupud Ka ko Puphaman ojiod;

99. Go Showasowatangka so Kadnan Ka taman sa kapakatalingoma Ruka o Kapatai.

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِينَ ﴿١٦﴾

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿١٨﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١٩﴾

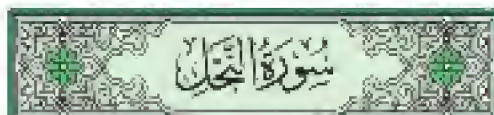
وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٢٠﴾

Surah Al-Nahl-16

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Phakatalingoma dun so Sogowan o Allah: Na di niyo phagalo-kaloki Sukaniyan: Soti Sukaniyan, go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran Non!

2. Puphakitoron Niyan ko Malaikat so Wahi pho-on sa Sogowan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَنَّىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ

Niyan, ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Sa paki-in-ungka-a niyo a Mata-an naya! A da-a Tohan a salakao Rakun: Na Onoti Yako niyo.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipu-phamanakoto iran Non!

4. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on sa Notfa (a ig a phopoyot); na apiya maoto dun na sukaniyan na lampawi a mapayag!

5. Go so manga Ayam na Inadun Niyan noto a ruk iyo: A adun a matatago-on a pangurun (sa tung-gao), go manga pud a osba, go so saba-adon na Pukhakan niyo.

6. Go adun a ruk iyo a matatago-on a kataid ko masa a kapukhodala niyo ron, go so masa a kapuphaka-liyowa niyo ron;

7. Go puphaka-awid ko manga awid iyo a manga pupunud si-i ko Ingud a di kano ron ipuraot o di misabap ko karuguni ko manga ginawa: Mata-an! A so Kadnan niyo na titho a mala i Gagao, a Makalimo-on.

8. Go (Inadun Niyan) so manga Koda, go so manga Bigal, go so manga Khimar, ka-an niyo to gi-i Kakhoda-i, go Paramanis (iyo); go Phangadun sa di niyo katawan.

مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُوا ⑤

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالْحَيَّ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ⑥

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْقَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ⑦

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ⑧

وَالَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ⑨

وَنَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَّئِنْ كُنْتُمْ بِرَبِّكُمْ إِلَهِ إِلَّا بِشِقَ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ ⑩

وَالْحَيْلَ وَالْعِجَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ⑪

9. Na si-i ko Allah so matitho a lalan, na so manga pud (a lalan) na makasisilai; Na o kabaya (o Allah) na Miyatoro kano Niyan ndun langon.

10. Sukaniyan so Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig; A Puphakainom kano ron, go pukhisabap on so (kapuphakatho o) kayo a mapuphakakan niyo ron (so manga Ayam iyo).

11. Pukhisabapon a kapuphakatho a Niyan rukano ko manga Purpuran, go so manga Zaiton, go so manga Qormah, go so manga Anggor, go so pishoson a manga Onga: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Karina a ruk o pagtao a Puphamimikiranun niran.

12. Na inipagadil Iyan rukano so gagawi-i go so daondao; go so Alongan go so Olan (ka-an niyo gi-i kanggonai); go so manga Bito-on na Phapasiyonot Siran ko Sogowan Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a punggudaguda-an niran.

13. Go (inipagadil Iyan rukano) so Inadun Niyan rukano ko Lopa a mbidabida so manga waruna niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Khipakatatadum.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَتَوَّ
شَاءَ لَهْدَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ
فِيهِ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾

يُنِثُّ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالْأَخْضِلَ وَالْأَنْعَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّجَرَاتِ بِإِذْنِ فِي ذَلِكَ آيَةٌ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ
بِأَمْرِ رَبِّكَ فِي ذَلِكَ آيَةٌ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

وَمَا ذَرَأْتُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
أَلْوَنُهُ وَإِذْ فِي ذَلِكَ آيَةٌ لِقَوْمٍ
يَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

14. Na Sukaniyan so inipagadil Iyan so Kalodan ka-an kano Puphakakan ko Puphakapo-on non a sapo (a suda) a malumuk, go an niyo ron mapuphakagumao so pakayan a gi-i niyo to Manditar; go Pukhailaingka so manga Kapal a Puphamangutas on, go angkano gi-i makambabanog ko Kakawasaan Niyan, go an kano Makapanalamat.

15. Na Tiyaowan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka o ba kano Niyan pukhakoyong; go (tiyaowan Niyan sa) manga Lawasaig go manga lalan; ka-an kano makakudug sa ontol;

16. Go manga padoman; na sabap ko manga Bito-on na siran na puphakakudug siran sa ontol.

17. Ino so Puphangadun ba lagid o di Phaka-adun? Ino kano di Phananadum?

18. Na opamagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong; Mata-an! A so Allah na tithe a Manapi, a Makalimo-on.

19. Na so Allah i Mata-o ko isosolun niyo, go so ipapayag iyo.

20. Na so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na da-a Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حَبًّا تَبَسُّونَهَا وَتَرَى الْفُلَ الْكَبِيرَ مُوَاجِعًا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسًا أَنْ يَبْتَغِيَ كُومًا وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

وَعَلَّمَنَّا رُبَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُوتُمْ وَمَا تَعْلَنُونَ ﴿١٩﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ma-atai siran, kuna a ba manga Oyagoyag: Go di ran katawan o anda-i Kapagoyaga kiran.

22. So Tohan niyo na Tohan a isa isa: Na siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na so manga poso iran na Mo-ongkir, a siran na manga takabor.

23. Matatangtud a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran, go so ipapayag iran: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so manga takabor.

24. Na igira a Pitharo kiran: A antona-a so Initoron o Kadnan niyo? Na Tharo-on niran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

25. Ka kagiya a kha-awidan niran so manga dosa iran a tarotop ko Alongan a Qiyamah, go so (lagid o) manga dosa o siran a Pukhadadag iran sabap ko di Kata-o. Tanodan, ka miyakaratarata so kha-awidan niran!

26. Sabunar a miyagantangan sa marata so miya-ona an niran: Na diniyongkat o Allah so manga onayan o manga Walai ran, na mini-robar kiran so atup ko kaporowan niran; go miyatalingoma siran o siksa sa da-a katawi ran non.

27. Oriyan niyan na diyamanun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah,

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ
يُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَحْدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُتَكِبُونَ ﴿١٧﴾

لَا جَرَمَ أَنْ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا يَكْسِبُونَ وَمَا
يَعْلَمُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُتَكِبِينَ ﴿١٨﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَآذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
أَسْطِيزُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩﴾

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلِيسَاءَ
مَا يَكْسِبُونَ ﴿٢٠﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَاقَى اللَّهُ بُرْهَانَهُمْ
مِنَ الْقُرْآنِ فَجَعَلَ عَلَيْهِمُ الشَّقَقُ
مِنْ قُوَّتِهِمْ وَأَتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢١﴾

ثُمَّ نَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخَيَّرُ بِهِمْ وَيَقُولُ ابْنَ

go Tharo-on Niyan: Anda dun so ini puririmbang iyo Rakun, a so da kano pagayonayon sa makapantag kiran? Tharo-on o siran a piyamugan ko Kata-o: A Mata-an! A so kadiyaman sa Alongan na-i go so marata na si-i ko da Pamaratiyaya,-

28. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a ma-a aniyaya iran so manga ginawa iran. Na makaphasiyonot siran (sa Matharo iran a:) Kuna a ba kami gi-i nggolaola sa marata. (na Tharo-on kiran a:) Owai na, Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an;

29. Na solud kano ko manga pinto o Naraka Jahannam, sa makakal kano ron ndun. Na miyakaratarata dun a darpa o manga takabor.

30. Na Pitharo ko siran a Miya-mananggila (ko marata): A antona-a so Initoron o Kadnan Niyo? Na Pitharo iran: A mapiya. Adun a bagiyan o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a mapiya, na matatangkud a so Ingud a Maori i taralbi a mapiya, na miyakapiyapiya dun a Ingud o Miyamananggila,-

31. Manga Sorga a tatap a Phamakasolud siran non: Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig: Khakowa iran

شُرَكَاءِ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشْتَقُونَ فِيهِمْ
قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْآخِرَىٰ الْيَوْمَ
وَالسَّوَاءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ طَالِمِ أَنْفُسِهِمْ
فَأَقْرُوا السَّعْمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَلَيْسَ مَتْوًى الْعَذَابُ كَثِيرٌ ﴿٢٩﴾

﴿ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
خَيْرٌ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ
الْمُتَّقِينَ ﴾ ﴿٣٠﴾

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ

ro-o so nganin a kabaya iran: Lagid aya man a imbalas o Allah ko Miyamananggila,-

32. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a phipiyapiya siran, sa gi-i ran Tharo-on: A Kalilintad a si-i Rukano; solud kano ko Sorga, sabap ko Kiyapagamal iyo (sa mapiya).

33. Ba adun a punayaon niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat, o di na so kapakatalingoma o Sogowan o Kadnan Ka? Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na da siran salimboti o Allah: Na ogaid na siran i Pushalimbote ko manga ginawa iran.

34. Na miyasogat siran o manga rarata ko Pinggalubuk iran, go kiyalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa).

35. Na Pitharo o siran a Miya-manakoto: A o kabaya o Allah, na da-a Masimba mi a salakao Rukanian a maito bo- sukami a go so manga lokus ami,- go da-a misapar ami a salakao (ko inisapar Iyan) a maito bo. Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na ba adun a Paliyogat ko manga Sogo a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan o Allah) a mapayag?

كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ أَنَحَلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كَسَبَتْ
تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

هَلْ يَظُنُّونَ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَّبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِن كَانُوا
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَخَافُوا يَوْمَ مَا كَانُوا
يُؤْمِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا
مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ عَنَّا وَلَا آباءَ أَوْنَا وَلَا
حَرَمْنَا مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ وَكَذَلِكَ فَعَلَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

36. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so oman i pagtao sa Sogo (a Puphamakalangkapun Niran a:) Showasowata niyo so Allah, go pakawatani niyo so Tagot: Na adun a pud kiran a tao a Tiyoro o Allah, go adun a pud kiran a tao a miyatangkudon so kadadag. Na lalakao kano ko Lopa, na pagilailaya niyo o Antona-a i miyambutad o kiyakiran ko piyamakambokhag iran (so manga Sogo o Allah).

37. Apiya i Kapanamaringka sa Katoro iran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so tao a ndadagun Niya, go da dun a mama-katabang kiran.

38. Na Mishapa siran ko Allah a Pithamanan o manga Sapa iran, sa di Pagoyagun o Allah so tao a Phatai: Owai na, diyandi Iyan naya a matatangtud: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

39. Ka-an Niyan kiran mapayag
so di iran phagayonayonan, go an
Katokawi o siran a da Pamara-
tiyaya a Mata-an! A siran na miya-
baloi siran a manga bokhag.

40. Aya bo a Putharo-on Nami
ko apiya antona-a igira-a kabaya
Ami a Kapagaduna Mi ron, na so
Katharo Ami ron ko: Kon, na Ma-
adun.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ
اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ
فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ
عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَمِنْهُمْ مَن فِي الْأَرْضِ
فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِبِينَ ﴿١١﴾

إِنْ تَخْرُصْ عَلَىٰ هُدًى فَأِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٠﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعُثُ اللَّهُ
مِنْ بَعْدِي نَبِيًّا وَوَعَدُ اللَّهِ حَقًّا وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٠﴾

لِبَيِّنَاتٍ لَّهُمْ ٱلَّذِى يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِلَّهِ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

41. Na so siran a miyamanogalin sa Ingud makapantag ko Allah ko oriyan o Kiyapangarasi-i kiran,- na Pakaphagingudun Ami siran ndun ko doniya sa mapiya; na matatang-kud a so balas ko Akhirat i lubi a mala. O siran na katawi ran!

42. Siran so Miphapantang, go so bo so Kadnan niran i sa-sarigan niran.

43. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami Siran: Na isha-an niyo ko adun a Sabot iyan o Sukano na di niyo katawi.

44. Rakhus o manga rarayag a karina go so manga Kitab; na Initoron Ami Ruka so Qur-an ka-an Ka mapagosai ko manga Manosiya so Initoron kiran, go an niran Mapuphamimikiran.

45. Ba sa sarig so siran a Miyamagantangan ko manga rarata sa di siran landungun o Allah ko Lopa, odi na di siran matalingoma o siksa sa di ran mai-inungka?-

46. Odi na di Niyan siran siksa-an ko gi-i ran kashorombaling, a di siran makapalagoi?-

47. Odi na di Niyan siran siksa-an sa mashaginton a ma-aluk siran-na Mata-an! A so Kadnan niyo na tanto a Masalinggagao, a Makali-mo-on.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا إِلَى اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَنُّوا
لَنُيَسِّرَنَّ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَكْثَرَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُفِخَ فِيهِمُ
فَنَسُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ
لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ
اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَتُحَاكَمُ مُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّؤُوفُ
رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾

48. Ba iran nda mailai so lango-
wan taman a Inadun o Allah, a gi-i
murombaromba so manga along
iyan, ko manga kawatan a go man-
ga diyowang, a Mangangalimbaba-
an ko Allah, a Phapasiyonot siran?

49. Na Pushojiod ko Allah so
matatago ko manga Langit go so
matatago ko Lopa, a Baraniyawa,
go so (pun) so manga Malaikat: A
Siran na di Siran phanakabor.

50. Ika-aluk Iran so Kadnan nir-
an a kaporowan Niran, go Inggo-
golalan Niran so Sogowan Kiran.

51. Na Pitharo o Allah: Adi kano
khowa sa dow a Tohan: Sukaniyan
bo i Tohan a isa isa: Na Sakun bo i
kalukun niyo.

52. Na ruk Iyan so matatago ko
manga Langit go so Lopa, go ruk
Iyan so Agama a tatap: Ba adun a
salakao ko Allah a ikhaluk iyo?

53. Na langowan taman a ka-
piya-an niyo na pho-on ko Allah:
Oriyan niyan na igira-a minisogat
rukano so morala, na Sukaniyan bo
i khagoraok iyo;

54. Oriyan noto na igira-a piyo-
kas Iyan rukano so morala, na sa
maoto na so isa rukano ka sagor-
ompong na Phurimbangun niran so
Kadnan niran-

أَوَلَمْ يَرْوُا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ يُسْتَفْتَوْنَ
ظَلَمُوا عَنِ الْيَمِينِ وَالْشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ
دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مِن دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ قُدْرَتِهِ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

﴿ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا
هُوَ إِلَٰهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارِهِبُونَ ﴾ ﴿٥١﴾

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا
أَتَغْفِرَ اللَّهُ شَفْعَتَ ﴿٥٢﴾

وَمَا يَكُم مِّنْ نِّعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ
فَيَالَيْكُمْ تَجْعَلُونَ ﴿٥٣﴾

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ
بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

55. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (dun) so Kaoyagoyag; ka katokawan niyo bo!

56. Na Pushunggayan niran so da-a manga mulung iyan sa Kipantag ko inibugai Ami kiran! Ibut ko Allah, ka Mata-an a ipagisha rukano dun so inipangangkob iyo (ko Allah).

57. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so manga Wata a Babai!- Soti Sukaniyan!- Go (Ipushunggai ran a) ruk iran so matotomo iran (a manga Wata a Mama)!

58. Na igira-a Miyapanothol ko isa kiran a (Mimbawata sa) Babai, na makarimung a paras iyan, a sukaniyan na tanto a Makamboboko!

59. Puphaguma ko pagtao, po-on ko marata a Miyapanothol on! (Sa pukhadowadowa-an o) ino phanagotiyapun niyan sa ka-a ya-an, odi na baniyan ndun lubungun ko Lopa (a bibiyag)? tanodan, ka sayana a marata so Ipukhokom iran.

60. Ruk o siran adi Mapaparatiyaya ko Akhirat, so ibarat a marata: Na ruk o Allah so ibarat a Maporo: Na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

61. Na o siksa-a o Allah so manga Manosiya sabap ko Kiyandaro-waka iran, na da-a lamba-a Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa:

لَا يَكْفُرُوا أَبَآءَ الَّذِينَ آمَنُوا قَتَلُوا قَتْلَهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَنُفُوتَ
تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَمْلِكُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
قَالَ اللَّهُ لَتَشْعَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا
يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا
وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهَا
أَيْمُسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَّا
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ
الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَوْ يَوَازِئُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ
عَلَيْهِمَا مِنْ دَآبَّةٍ وَلَٰكِنْ يُوَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ

Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran sa taman ko ta-alik a mapupunto: Na amai ka makatalingoma so ta-alik kiran, na di ran ndun misundod sa isa ka oras, go di ran kanggaga-anan.

62. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so ipukhagowad iran (a manga Wata a Babai). go iphuropa o manga dila iran so kabokhag: Sa Mata-an! A siran i Khiruk ko mapiya: Matatangtud a Mata-an! A ruk iran so Naraka, go Mata-an! A siran na indarainon siran!

63. Ibut ko Allah, ka Sabunsabunar a Siyogowan Ami so manga pagtao a Miya-ona an Ka (Ya Muhammad): na pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran: Na Sukaniyan i Panarigan niran sa Alongan nai, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

64. Na aya bo a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab na-an Ka kiran mapayag so da iran pagayonayoni, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

65. Na so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na ini-oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyani o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda ko pagtao a Puphamamakinugun niran.

مُسْمًى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَجِزُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦٢﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ
الْكُذِبَ أَنْ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَاجِرًا إِنَّ لَهُمُ
النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّقْرَطُونَ ﴿٦٣﴾

ثُمَّ لَئِنْ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَرِيقٌ
لَّهُمُ الشَّيْطَانُ أَغْوَيْنَاهُمْ فَمَا وَهُمْ لَیْسَ لَهُمُ الْيَوْمَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا إِتِّبَانًا لِّمَا
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٦٥﴾

وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٦﴾

66. Na Mata-an! a adun a matatago ko manga Ayam a titho a undao rukano. Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga tiyan niyan, a puphakapo-on ko pagulutan o nadis a go so rogo, a gatas a lombos, a malbod lino-on o puphamanginom.

67. Na so manga Onga Qormah go manga Inab, na puphakamba-al kano ron sa Pakaburug go pagupur a mapiya: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran

68. Na ini Ilaham o Kadnan Ka ko Tamaing: A mba-al ka ko manga Palao sa manga Walai, go so manga kayo, go so puphanagombalain niran;

69. Oriyan niyan na kangka ko oman i manga Onga, na okit ka ko manga lalan o Kadnan ka: A da-a manga gigimbura iyan. Adun a puphakagumao a puphakapo-on ko manga tiyan niyan a inomun a mbi-dabida so manga waruna niyan, a kadadaluman sa bolong o manga Manosiya: Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamimikiran non.

70. Na so Allah i Miyadun rukano oriyan niyan na thanganun kano Niyan; na so saba-ad rukano na tao a phakandodun ko tanto a marata a butad ko Kapaginutao (a bongao),

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً تَسْقِيكُمْ مِنْهَا فِي
بُطُونِهِمْ مِنْ بَيْنِ قَرْنَيْهِمْ ذَرَأًا مُتَّصِلَةً
لِلْأَشْيَارِ ۝

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَسَّخَّدُونَ مِنْهُ
سَكَرًا وَرَفًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ
بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ۝

تُرْكِي مِنَ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ
ذُلًّا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ
فِي سِفَاءٍ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ۝

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَرْفُقْكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ
أَزْدَالٍ أَعْمَىٰ لَكِي لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝

ka-an da-a katawi niyan a maito bo
ko andang a katawan niyan: Mata-
an! A so Allah na Mata-o, a Gaos.

71. Na so Allah na inilubi Niyan
so saba-ad rukano ko saba-ad si-i
ko riskhi: Na da ko siran a piyama-
kalubi i ba iran bugan so riskhi
kiran ko mipapa-ar o manga tangan
niran (a manga Oripun), na siran na
makapulagilagid siran non. Ba so
Limo o Allah i shangka-an niran?

72. Na so Allah na singgayan
kano Niyan sa manga Karoma a
pud ko manga ginawa niyo, go
singgayan kano Niyan, a pho-on
ko manga Karoma niyo sa manga
Wata go manga Apo, go Riniskhi-
yan kano Niyan ko manga pipiya:
Ba so ribat i Phamaratiyaya-an niran,
na so Limo o Allah na siran na
Pagongkirun niran?-

73. Na Pushimba-an niran a sal-
akao ko Allah,- so da-a mipapa-ar
iyan a Riskhi kiran, a pho-on ko
manga Langit a go so Lopa a maito
bo, go da-a khagaga iran.

74. Na di kano phangumba-al sa
manga ibarat o Allah: Mata-an! A
so Allah i Mata-o, na sukano idi
manga Tata-o.

75. Mimba-al so Allah sa ibarat:
A Oripun, a mipapa-ar, a da-a
khagaga niyan a maito bo; a go
tao a bigan Nami sukaniyan sa

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ
يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لَّتَحْكُمَ
بَيْنَهُمْ وَحَقَّقَةً
وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ
وَبِالنِّعْمَةِ اللَّهُ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا
يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَشْرَعُ
لَا تَقَامُونَ ﴿٧٤﴾

﴿ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا
يُقَدِّرُ عَلَى شَيْءٍ مِّن رِّزْقِهِ مِمَّا رَزَقَهُ اللَّهُ حَسَنًا

pagupur a mapiya a pho-on Rukami, na Sukaniyan na Puphamumugai ron, sa masolun a go mapayag: Ba siran makaphagishan? So langowan o Podi na ruk o Allah! Kuna ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

76. Go mimba-al so Allah sa ibarat a dowa Mama: So isa kiran na omao, a da-a khagaga niyan a maito bo; go sukaniyan na ikaririkor o khirukon; apiya anda niyan pakasangora sukaniyan, na da-a khitalingoma niyan a mapiya: Ba makaphagishan sukaniyan a go so tao a Pushogo ko ontol, a sukaniyan na komukudug sa lalan a maka-o ontol?

77. Na ruk o Allah so misosolun ko manga Langit a go so Lopa. Na da ko okit o Bangkit inonta na lagid bo o sapuruk Mata, odi na lawan ro-o sa kaga-an: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

78. Na so Allah na piyakaliyo kano Niyan pho-on ko manga Tiyan o manga Ina iyo a da-a Katawan niyo a maito bo; go Inadun Niyan rukano so kanug go so manga kailai go so manga poso: Ka-an kano Makapanalamat (ko Allah).

79. Ba iran nda mailai so manga Papanok, a libod kiran a kapupha-kalantap iran si-i ko solud o ka-

فَهُوَ يَفْقَهُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ
يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٧٦﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا
أَبْكُمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى
مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ
يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٧﴾

وَلِلَّهِ عِزُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ
أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٨﴾

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا
تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٩﴾

الَّذِينَ رَفَعْنَا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرِينَ فِي جَوِّ السَّمَاءِ
مَا يَفْقَهُونَ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ

wang? A da-a makatatayong kiran a rowar ko Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya.

80. Na so Allah na Inadun Niyan rukano so manga Walai niyo a ka-duna; go Inadun Niyan rukano so manga kobal o manga Ayam, a manga Walai, a ka-a khapan kano ron ko Alongan a gi-i niyo kathomogalin, go so Alongan a kagugunuk iyo; go (Inadun Niyan rukano) so manga bombol o Bilibili, go so manga bombol o Onta, go so manga bombol o Kambing, a kasangkapan, go pagigimo taman ko masa (a kakharata iyan).

81. Na so Allah na singgayan kano Niyan ko Inadun Niyan sa manga along (a sironga); go singgayan kano Niyan ko manga Palao sa manga Liyang (a lindonga); go singgayan kano Niyan sa manga nditarun a makarurunding rukano ko mayao, go manga nditarun a makarurunding rukano ko goma-an o ridowai niyo. Giyaya man i kaputharotopa Niyan ko Limo Iyan rukano, ka-an kano makashalimbawan (si-i Rukaniyan).

82. Na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka) a mapayag.

لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا
تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْوَادِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا
وَمِثْقَالٍ إِلَى حَبِيرٍ ﴿٥٢﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَنْحَا وَجَعَلَ
لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ
وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بِأَسْكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٣﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

83. Kikilala-an niran so Limo o Allah; oriyan niyan na Phagongkir-un niran bo sukaniyan; na so kadakulan kiran na manga Kafir.

84. Na (Pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi (a so Nabi ran): Oriyan niyan na di kabugan sa idin so da Pamaratiyaya, go di siran pakapamangunin sa rila.

85. Go amai ka kasandungan o siran a da Pamaginontolan so siksa, na di kiran ndun pakakhapun, go di kiran ta-alikun.

86. Na amai ka kasandungan o siran a Miyamanak oto so ini Pamanakoto iran (ko Allah), na Tharo-on niran: Kadnan nami! Siran naya so ini Pamanakoto ami, a siran so Sinimba mi a salakao Ruka. Na salawada-an niran siran a Katharo: Mata-an! A sukano na tithe a manga bokhag!

87. Na mapalad iran ko Allah sa Alongan noto so Kambayorantang; go doratun siran o Piyangumbalan niran a kabokhag.

88. Siran a Miyamangongkir go miyangalang ko lalan ko Allah- na pagomanan Nami siran sa siksa a lawan ko siksa, sabap ko kiyapaminasa iran;

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا
وَكَثُرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ
لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ
عَنَّهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ أَشْرَكُوا شَرِكَاءَهُمْ قَالُوا
رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا
نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ
إِنَّكُمْ لَكَذِبُونَ ﴿٨٦﴾

وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامُ وَخُصِّلَ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٨٧﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا
يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

89. Na (pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi kiran, a pud ko manga ginawa iran: Go pakatalingoma-an Nami Suka (Ya Muhammad) a saksi ko siran naya: Na Piyakatoron Ami Ruka so Kitab a osayan ko langowan taman, go Torowan, go Limo, go Tothol a mapiya ko Mimbabayorantang (ko Allah).

90. Mata-an! A so Allah na Isosogo Iyan so kaontol, go so kaphiyapiya, go so kabugi ko tonganai, go isasapar Iyan so pakasisingai, go so marata, go so kapan-ganiyaya: Iphagundao Niyan rukano ka-an kano makatatadum.

91. Na tomanun niyo so diyandi o Allah igira-a Miyakindiyandi kano, go di niyo imbarungkasa so manga sapa ko oriyen o kiyatanto niyan; a Sabunar a biyaloi niyo so Allah a saksi rukano; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

92. Na di niyo pagiringi so Babai a kiyakasiyan so tinikur iyan ko oriyen o kinikibud iyan sa manga kanggolgol. Sa mabaloi niyo so manga sapa iyo a limpangan ko ndolondolonan niyo, sa kabaloi o isa a pagtao a Sukaniyan i madakul adi so isa a pagtao: Giya-bo a kiputhupungun rukano ron o Allah; na Mata-an a phagosa-in Niyan rukano dun ko Alongan a Qiyamah

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ
مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَيَّ
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى
لِّلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

﴿٩٠﴾ إِنَّ اللَّهَ بِأَمْرِ الْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
وَإِسْمَائِي ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٩١﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضَحُوا
الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ
اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
تَفْعَلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَصَتْ غَزَاهَا مِنْ
بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَخَذُونَ آيْمَانَكُمْ
دَخْلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْفَىٰ
مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ يَوْمَهُ وَيُخَيِّبُنَّ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

so sukano na di kano ron phagayonayon.

93. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano Niyan ko okit a isa: Na ogaid na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan: Na Mata-an a ipagisha rukano dun so Pinggolaola niyo.

94. Na di niyo mbaloya so manga sapa iyo, a limpangan ko ndolondolonan niyo, ka midolas so parapara ko oriyan o kiyapakabukun niyan, go kata-aman niyo so marata sabap ko kiya-alangi niyo ko lalan ko Allah, go makambagiyan kano sa siksa a lubi a mala.

95. Na di niyo phamasa-an so diyandi o Allah sa arga a maito: Mata-an dun a so shisi-i ko Allah na giyoto i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

96. So shisi-i rukano na khada: Na so shisi-i ko Allah na kakal. Na Mata-an a imbalas Ami dun, ko siran a miphapantang, so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

97. Sadun sa nggalubuk sa mapiya, a Mama odi na Babai, a sukanian na Mapaparatiyaya, na Mata-an a Pakapaginuta-on Nami dun sukanian sa Kapaginutao a mapiya, go Mata-an a ibalas Ami kiran

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَلَكِنْ يَفْضُلُ مِنْ شِئَاءِهِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَالَّذِينَ عَمِلُوا عَمَلَكُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَلْسِنَتَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ
فَإِنَّ قَدَمَ بَعْدَ ثُبُونِهَا وَتَذُقُوا السُّوءَ
بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا
عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ
وَلَنَجْزِيَنَّهُ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

ndun so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

98. Na igira-a mbatiya-an ka so Qur-an, na lindong Ka ko Allah po-on ko Shaitan a Phuradiyamun.

99. Mata-an! A sukaniyan na da-a mapukhapa-ar iyan ko siran a Miyamaratiyaya a so bo so Kadnan niran i sasarigan niran.

100. Aya bo a adun a mapukhapa-ar iyan non, na si-i ko siran a Puphamangonot rukaniyan go so siran a Puphamanakoto ko Allah.

101. Na igira-a adun a ini sambi Ami a isa a Ayat ko darpa o isa Ayat,- a so Allah i Mata-o ko Iputhoron Niyan,- na Tharo-on niran: A Suka dun (Ya Muhammad) i Puphangumba-al: Kuna, ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

102. Tharowangka: A Initoron Sukaniyan o (Jibril a) Niyawa Soti a pho-on ko Kadnan Ka a bunar, ka-an thakna so (poso o) siran a Miyamaratiyaya, go Torowan go Tothol a mapiya ko Mimbabayor-antang (ko Allah).

103. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A siran na gi-i ran Tharo-on: A matagon naya ipuphangundao a Manosiya. (Pitharo o Allah a:) so basa a so ipuphangambir iran non na ino a

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ وَإِنَّ فَالِقَةَ الْيَمِّ لَخَبِيرٌ
الْشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ
هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَدَلْ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى
لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

وَلَقَدْ عَلِمَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ
بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ
أَعْجَمٌ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾

Adiyami, na giya Qur-an naya na basa Arab, a mapayag.

104. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah,-na di siran Thoro-on o Allah, go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

105. Aya bo a Puphangumba-al ko kabokhag na so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah! Na siran man na siran i manga bokhag!

106. Sadun sa tao o Ongkirun niyan so Allah ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyan,- inonta so tao a miyatugul, a so poso iyan na thata-kna ko Paratiyaya-na ogaid na sa dun sa maliwanag sa ginawa niyan so Kaongkir,- na si-i kiran so rarangit a pho-on ko Allah, go adun a bagiyen niran a siksa a lubi a mala.

107. Giyoto man na sabap sa Mata-an! a siran na miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so Akhirat: Na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so Pagtao a da Pamaratiyaya.

108. Siran man so Piyatri o Allah so manga poso iran, go so kanug iran, go so manga kailai ran; na siran man na siran so khikalilipat.

109. Matatangkud a Mata-an! A siran na siran so manga logi ko Akhirat.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِعَذَابِ اللَّهِ لَا
يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِعَذَابِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ لَا مَنَ
أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ
وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَعِبَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
وَسَمِعُوهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ وَأُولَئِكَ
هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ
الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- makapantag ko siran a Miyamagoyag ko oriyan o kiyapangarasi-i kiran,- oriyan niyan na Miphurang siran go Miphantang siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka, ko oriyan naya na titho a Manapi, a Makalimo-on.

111. (Pakisabotingka:) So Alongan a makatalingoma so oman i ginawa na domaowa sa linding iyan sa ginawa niyan, go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Miyanggalubuk iyan, a siran na di siran kasalimbota.

112. Na mimba-al so Allah sa ibarat: A ingud a miyabaloi a Lomilintad, a thatakna, Puphakatalingoma-on so pagupur on a moramora a puphakapo-on ko mbalabala a darpa: Na Inongkir iyan so manga Limo o Allah: Na piyakita-aman non o Allah so kini-kolobon o kaor go so kaluk sabap ko siyowa iran.

113. Na Sabunsabunar a adun a miyakaoma kiran a Sogo a pud kiran, na Piyakambokhag iran Sukaniyan; na miyadansal siran o siksa a siran na kapapantagan a manga Darowaka.

114. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah a halal a mapiya; go Panalamat kano ko Limo o Allah, o sukano na aya niyo bo Pushowasowatun.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِن
بَعْدِ مَا فُتِنُوا لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَوْصَرُّو
أَنَّ رَبَّكَ مِّنْ بَعْدِهَا عَلِيمٌ
ذَرِيرٌ ﴿١١٠﴾

﴿ تَوَمَّ أَتَى كُلِّ نَفْسٍ بُحْدَلُهَا عَنْ
نَفْسِهَا وَتَوَفَّى كُلِّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴾ ﴿١١١﴾

وَصَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرِيَةً كَانَتْ أُمَّةٌ
مُّطْمَئِنَّةٌ بِأَنبِيَائِهَا رَزَقْنَاهَا رِزْقًا مِّنْ كُلِّ
مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقْنَاهَا اللَّهُ
لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

وَأَلْقَيْنَا فِي قُلُوبِ الرُّسُلِ مِنْهُمْ فُكْرًا بُوءَ
فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾

فَكُلُّوا مِن مَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

115. Aya dun a inisapar Iyan rukano na so miyatai (a da masombali), go so rogo (a tomiyoga) go so sapo a Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah: Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba pangangakowala, go kuna a ba Pumamalawani, - na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

116. Na di niyo Putharowa ko kiphuropa-an non o manga dila iyo ko kabokhag, - a giya-i na halal, go giyaya na haram, ka khiyangkob iyo ko Allah so kabokhag. Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, na di siran phamakasulang sa maliwanag.

117. Khasawitan niran sa maito (ko doniya); na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

118. Na si-i Ami bo inisapar ko manga Yahodi so Piyanothol Ami Ruka gowani: Na da Ami siran salimboti, na ogaid na siran i pushalimboto ko manga ginawa iran.

119. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka, - si-i ko siran a miyakanggalubuk siran sa marata sabap ko kada-a mulung, oriyan niyan na Mithaobat siran ko oriyan noto go Miphiyapiya siran, - na Mata-an! A so Kadnan Ka ko oriyan naya, na tanto a Manapi, a Makalimo-on.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ
وَالْحَمَ الْخَزِيرَ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ السِّتَكُ
الْكُذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ
لِيُفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

مَتَّعَ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا فَصَّصْنَا عَلَيْكَ مِنْ
قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يُظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ
قُلْتُ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ
بَعْدِهَا غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

120. Mata-an! A so Ibrahim na miyabaloi a ladiyawan, a Puphangongonotan ko Allah, a tomataliyadok ko bunar, go da mapud ko manga Pananakoto:

121. Mananalamat ko manga Limo o Allah, Pinili Iyan, go Pinggonana-o Niyan Sukaniyan ko lalan a maka-o ontol.

122. Go bigan Nami Sukaniyan si-i ko doniya sa mapiya, go Mata-an! A suka niyan si-iko akhirat na pud dun ko manga Bilanga tao.

123. Oriyan niyan na ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): A Kudugangka so okit o Ibrahim a shasalimbotawan, go da mapud ko manga Mosrikh.

124. Aya bo a Piyaliyogatan (ko Kapumasla-a) ko Sapto na so siran a da-on pagayonayon; na Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ndun ko Alongan a Qiyamah, ko da iran pagayonayoni.

125. Panolonun Ka so lalan o Kadnan Ka sa nggolalan ko Ongangun go so undao a mapiya; go dao-wa-an Ka kiran so lubi a mapiya; Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai, pho-on ko lalan Rukaniyan, go Sukaniyan i Mata-o ko Miyamangudug ko ontol.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

شَاكِرًا لِأَنْعَمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

وَوَعَدْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَآلَهُ فِي الْآخِرَةِ لَئِنْ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعِ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجِدْ لَهُمُ الْبَلَى الَّتِي هِيَ أَخْسَرُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

126. Na o shaop kano. na saop kano sa so lagid o inikidiya rukano to: Na Ibut o Shabar kano. na Mata-an a giyoto i mapiya a bagiy-an o miyamakasabar.

127. Na Shabar Ka, na di ka phakasabar inonta a sabap ko Allah; na Dingka siran Pumboko-on: Go di nggagutun a Rarub Ka so Kapuphagantangan niran sa marata.

128. Mata-an! A so Allah na babid o siran a Miayamananggila, go so siran a Miphipiyapiya.

وَأَن عَاقِبْتُمْ فَاقْبُوا بِعَثَلٍ مَّا عُوذْتُمْ بِهِءَ وَلَئِن صَبَرْتُمْ لَهُمْ خَيْرٌ لِّلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِأَنَّ اللَّهَ وَلَا تَخْرُجَنَّ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي صَبَقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾

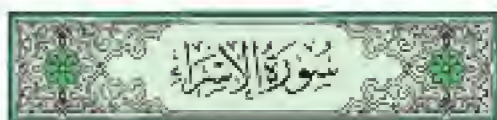
إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

Surah Bani Israil (Al-Isra)-17

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Soti so (Allah a) Piyakalalakao Niyan so Oripun Niyan (a Muhammad) ko Kagagawi-i pho-on ko Masjidil Al-Haram si-i ko Masjidil Al-Aqsa, so piyakandakulan Nami sa mapiya so muliliyota-on,- ka Phakaila-in Nami Sukaniyan ko manga Tanda Ami: Mata-an! A so Allah na sukaniyan so pupha kanug a puphakailai.

2. Na inibugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami Sukaniyan a Torowan ko manga Moriyatao o Israil,- (Pitharo Ami a:) Da-a kowa-an niyo a salakao Rakun a sarigan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَنَيْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ عَائِلَتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

وَأَنبَيْنَا مُوسَى أَنِ اكْتُبَ وَجَعَلْنَاهُ هَدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلَّا يَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا ﴿٢﴾

3. (Hai) Kiyababadan ko tao a riyoran Nami a pud o Nuh (ko Kapal)! Mata-an! A so Nuh na aya butad Iyan na Oripun, a Mananalamat.

4. Na Piyakitokawan Nami ko manga Moriyatao o Israil si-i ko Kitab, a Mata-an a phaminasa kano dun ko Lopa sa makadowa, go Mata-an a phangarasi kano dun sa kapangarasi a mala!

5. Na amai ka makaoma so diyandi a paganai sa dowa oto, na pakipangarasiyan Nami sukano ko manga Oripun Nami a adun a bagur iyan a mitataralo: Na pakaphagashoga-an niran so pagulutulutan o manga walai; na miyabaloi a diyandi a mapunggolaola.

6. Oriyan niyan na ikaso! Yami rukano so kapupugusa kiran: Go bugan Nami sukano sa manga tamok (a madakul), go manga Wata, go balowin Nami sukano a madakul a tao.

7. (Na Pitharo Ami a:) O phiya-piya kano, na miyakaphiyapiya kano sa ruk o ginawa niyo; na o mbinasa kano, na ruk o ginawa niyo. Na amai ka makaoma so diyandi a mori, (na Pakapangarasin Nami siran), ka-an niran mapakarimung so manga Paras iyo, go an siran makasolud ko Masjid (al-Aqsa) lagid o kiyapakasolud iran

ذُرِّيَّةً مِّنْ حَلَكُم مَّع نُّوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٥﴾

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقَ كَبِيرًا ﴿٦﴾

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ﴿٧﴾

فَنُرْزِقُهُم مِّنَ الْكُفْرَةِ الَّتِي كُفَرُوا بِهَا أُولَئِكَ كَانُوا فِي أَعْيُنِنَا وَإِن يَظُنُّوكُم بِأَمْوَالِكُمْ لَنَبْزِلَنَّهُمْ بِغُلَامٍ كَثِيرٍ مِّنْ قَبْلِكُمْ

إِن أَحْسَنَهُمُ أَحْسَنَهُمْ لَا نُفْسِيكُمُ وَإِن أَسَأَفُوهَا قَالُوا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَقْبَلُوكُمْ لِخُلُوعِهِمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبَذَرُوا فِي الْاَعْلَالِ شَرِيرًا ﴿٨﴾

non ko paganai a kiya-okitan, go an niran mabinasa so miyamugus sa mala a Kapaminasa.

8. Masikun so Kadnan niyo na Ikalimo kano Niyan; na o kasoi kano (Maminasa), na ikasoi Ami (so siksa rukano): Na ini sunggai Ami so Naraka Jahannam a tharongkowan ko Miyamangonkir.

9. Mata-an! A giyangkai a Quran na Phakatoro ko Sukaniyan a lubi a matitho, go Puphanotholun Niyan ko Miyamarat iyaya a siran so Minggalalubuk ko manga pi-piya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas, a lubi a mala;

10. Na Mata-an! A siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na mithiyagar Kami sa bagiyan niran a siksa a Malipudus.

11. Na Puphangunin o Manosiya so marata (igira-a pukhararangitan) lagid o kapuphanguniya niyan ko mapiya, na tatap a so Manosiya na ga-angga-anun.

12. Na biyaloi Ami so Gagawi-i a go so Daondao a dowa Tanda: Na piyakasalum Ami so Tanda a Gagawi-i, na biyaloi Ami so Tanda o Daondao a Masindao; ka-an kano gi-i makambabanog sa riskhi a phoon ko Kadnan niyo, go a niyo katokawi so bilangan o manga ragon, go so itongan: Na so langowan ta-

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذُّهُ عَذَابًا مُّجْتَمِعًا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ لِّمَنْ حَافِظًا
الْآيَاتِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا
فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ
الْيَمِينِ وَالْحِسَابِ وَكُلُّ شَيْءٍ عَفْصَةٌ
تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

man na piyagosai Ami sukaniyan sa marayag a kapagosai.

13. Na oman i Manosiya na in-itambud Ami ron so sorat o Amal iyan si-i ko lig iyan: Na pakaguma-on Nami ron sa Alongan a Qiyamah a sorat a masangat iyan a makakayat.

14. (Tharo-on non a:) Batiya-angka so sorat ka: Makatatarotop so ginawangka sa Alongan na-i a phamagitong ruka.

15. Sa dun sa komudug ko ontol, na phakakudug ko ontol sa ruk bo a ginawa niyan: Na sa dun sa somilai, na phakasilai sa rombo phakatana: Na di kha-awidan o baradosa so dosa o pud iyan: Na di Kami phaniksa taman sa di Kami Makasogo sa Sogo.

16. Na igira-a kabaya Ami a kabinasa Ami ko Phagingud, na Sogo-on Nami so manga Nakoda rukaniyan (a Nggolalan ko manga Rasul) na ndarowaka siran ro-o; na mapatoton so Katharo (a siksa): Na binasa-an Nami sukaniyan sa tarotop a kabinasa.

17. Na madakul a bininasa Mi ko manga pagtao a miya-oriyan o Nuh! Na makatatarotop so Kad nan Ka si-i ko manga dosa o manga Oripun Niyan a Kaip a Puphakailai.

رَكَّ إِسْرَى الزَّمَنُ طَيْرُهُ فِي عُنُقِهِ وَخُجَّ
لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كُتَابٌ يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾

أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
وَمَا كَا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ تَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُنْشَرِفِيهَا فَفَسَقُوا
فِيهَا حَتَّىٰ عَلَيْنَا الْفُتُولُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

18. Sadun sa aya butad iyan na kabaya iyan so maga-an, na nggaganan Nami ron si-i (sa doniya) so khabaya-an Nami si-i ko tao a kabaya Ami: Oriyan niyan na isunggai Ami a ruk iyan so Naraka Jahan-nam: A phakasoludon a kapapa-awingan, a mibobowang.

19. Na sadun sa kabaya iyan so Akhirat, go Panamaran niyan nggalubuk so Punggalubukun rukaniyan, a sukaniyan na Maparatiyaya,- na siran man na miyabaloi so galubuk iran a tatarima-an.

20. Oman i isa na pumbugan Nami so siran na-i go so siran naya, ko Pamumugayan o Kadnan Ka: Na da ko butad o Pamumugayan o Kadnan Ka iba kharun.

21. Pamimikiranangka o anda-manaya i kiyapakalubi Ami ko saba-ad kiran ko saba-ad; na mata-tangkud a so Akhirat i lubi a mala a kiyapakaphapangkata go lubi a mala a kiyapakapululubiya.

22. Di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao; ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a misisili.

23. Na ini Paliyogat o Kadnan Ka a da-a Pushowasowata niyo a inonta Sukaniyan, go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa samporna a kaphiyapiya. Na o raota ko

مَنْ كَانَتْ تُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا
نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْالُهَا
مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَتْ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا ﴿١٩﴾

كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَا
رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَا رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا الْآخَرَ فَتَقَعُدَ مَذْمُومًا
مَفْذُورًا ﴿٢٢﴾

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا إِذَا يَبْلُغُنَّ عَلَيْكَ الْعُكْبَرُ
أَمَدُهُمَا أَوْ كَلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا وَلَا

kamamasa-i Ruka so Kalokus o isa sa dowa oto, odi na tanan siran, na Dingka kiran Putharowa i khari-morung Ako, go Dingka siran phur-arasunga, go Tharowangka kiran so Katharo a Kapaga-adat.

24. Go pakainayangka kiran so gowagowai ko Kapangalimbaba-an, pho-on ko Kalimo, go Tharowangka: A Kadnan Ko! Kalimo-on Ka Siran lagid o Kiyapagoyagoyaga iran Rakun ko kaito Akun.

25. So Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga ginawa niyo: O mabaloi kano a manga Bilangatao, na Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi ko manga barataobat.

26. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Go di Ka phamagola sa kapulaga.

27. Mata-an! A so manga taolalan na miyabaloi siran a manga Pagari o manga Shaitan; na aya butad o Shaitan na Mo-ongkir ko Kadnan Niyan.

28. Na o Thalikhodingka siran sa kambabanog sa Limo a pho-on ko Kadnan Ka, a nanayaon Ka sukanian, na Tharowangka kiran: So Katharo a mainai.

سَهَرَهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٣٦﴾

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَانِي صَغِيرًا ﴿٣٧﴾

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا صَادِقِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلَّهِ أَوْبُنُ عَقُورًا ﴿٣٨﴾

وَأَبِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَتَامَىٰ وَالنَّسَبَ وَلَا تَبْدِيلَ لِتَبْدِيرِهِ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الْمُبْدِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٤٠﴾

وَأَمَّا تَعْرِضُ عَنْهُمْ أَوَيَأْذٍ رَّحِمُ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهُمَا فَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا مَقْسُورًا ﴿٤١﴾

29. Go Dingka mbaloya so Li-mangka a mitatambud ko lig Ka, go Dingka mbukara sukaniyan sa tarotop a kabukar, ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a kiyawiswisan.

30. Mata-an! A So Kadnan Ka na puphakalowagun Niyan so Pagupur si-i ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan. Mata-an a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakai-lai.

31. Go di niyo mbonowa so manga Wata iyo sa kaluk ko Kamiskin: Ka Sukami i Puphagupur kiran, go Puphagupur rukano. Mata-an! A so Kabonowa kiran na miyabaloi a dosa a mala.

32. Go di kano pagobai ko kashina: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a pakasisingai, go miyakaratarata a okit.

33. Go di niyo mbonowa so ginawa a so inisapar o Allah inonta o misabap ko kabunar. Na sa tao a mabono a pimbaba-an, na Sabunar a singgayan Nami so wali ron sa kapa-ar: Na di pulawan ko kakitas; Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a tatabangan.

34. Go di kano pagobai ko tamok o ilo inonta o so i phakapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tomana niyo so diyandi,

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٣٠﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣١﴾

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا يَكُونُ لَكُمْ رِزْقُهُمْ فَإِن كُنتُمْ إِن قَتَلْتَهُمْ كَانَتْ حِفْظًا كَبِيرًا ﴿٣٢﴾

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ الَّذِي رَزَقْنَاهُ كَانَتْ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٣﴾

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا تُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٤﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ

Mata-an! A so diyandi na tatap a khi-isha (ko Alongan a Qiyamah).

35. go tarotopa niyo so kapagasad igira-a miyagasad kano, go thimbang kano ko timbangan a on-tol: Giyoto man i tomo, go lubi a mapiya a ondas iyan.

36. Go Dingka puthindugi so da-a Kata-ongka-on; Mata-an! A so kanug, a go so kailai, go so poso na oman i isa kiran na khaisha-an.

37. Go di Ka pulalakao ko Lopa sa Kambantogan; Mata-an! A suka na dingka dun mabunsad so Lopa, go dingka dun marupung so manga Palao sa kaporo.

38. Oman i isa ro-o na miyabaloi so karata-an niyan si-i ko Kadnan Ka a Piyakagowagowad.

39. Giyoto man na pud ko ini Ilaham Ruka o Kadnan Ka (Ya Muhammad) a Ongangun; na di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao, ka Maphoshangka ko Naraka Jahannam, a kapapa-awingan, a mibobowang.

40. Ba rukano piyakibisa o Kadnan niyo so manga Wata a Mama, na kinowa Niyan so manga Malai-kat (a Wata Iyan) a manga Babai? Mata-an! A sukano na matatang-kud a gi-i kano Tharo sa Katharo a miyakalupas!

كَانَ مَسْئُولًا ﴿٥٦﴾

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُلْتُمْ زُرُوعًا فَتَسْطَافِ
الْمُسْتَقِيمَ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٧﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ
مَسْئُولًا ﴿٥٨﴾

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ
الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٥٩﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٦٠﴾

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمِ وَلَا
تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُنْفِقَ فِي جَهَنَّمَ
مَلُومًا مَذْحُورًا ﴿٦١﴾

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ إِنثًا إِنَّكُمْ لَتَعْلَمُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٦٢﴾

41. Na Sabunsabunar a pishalisai
Ami sangka-i a Qur-an, ka-an niran
kasaboti, na da-a minipagoman Ni-
yan kiran a rowar sa kiyapalagoi
(ko bunar)!

42. Tharowangka: A o adun a
pud o Allah a manga Tohan,- lagid
o Katharo iran,- na sa maoto na
Mata-an a muloloba siran sa lalan
ko khiruk ko arash.

43. Soti Sukaniyan! Go Maporo
a ka-a awat Iyan ko gi-i ran Tharo-
on! Amaporo a Lubi a Mala!

44. Puthasbik Rukaniyan so
manga Langit a pito go so Lopa,
go so matatago kiran, na da-a nga-
nin a badi Puthasbik sa Podi Ruka-
niyan; na ogaid na di niyo shabotun
so Tasbik iran! Mata-an! A Sukani-
yan na tatap a Matigur, a Manapi!

45. Na igira-a Biyatiya-a Ka so
Qur-an, na Puthagowan Ami so lut
Ka a go so lut o siran a di Mapa-
paratiyaya ko Akhirat, sa runding a
marurunding:

46. Go tiyagowan Nami so man-
ga poso iran sa manga totop ka-an
niran di khasaboti Sukaniyan, go
(tiyagowan Nami) so manga tangila
iran sa kabungul: Na igira-a Miya-
aloingka so Kadnan Ka si-i ko Qur-
an, ko Kai Isa Isa Niyan, na tomin-
gur siran, ko manga talikhodan nir-
an sa kapalagoi.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَكَّرُوا وَمَا
يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾

قُلْ لَوْ كَان مَعَهُ رَدءُ الْهَمَّةِ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَبِثُوا إِلَى
دِي الْعَرْشِ سَمِيلًا ﴿٤٢﴾

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

سُبْحَنَ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا أَيْسَبَحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا
تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا
عَافِيًا ﴿٤٤﴾

وَإِذَا قُرَأَ الْقُرْآنُ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا ﴿٤٥﴾

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ رَبِّي
ءَ إِذْ أَنهَمُ يَقْرَأُوا وَإِذَا دُرِّجَتْ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحَدَّثُ
وَلَوْ أَنَّ عَلَى أَذُنِ كَبَرٍ نَفُورًا ﴿٤٦﴾

47. Sukami i lubi a Mata-o ko sabap a Kapuphamamakinug iran noto gowani ko Puphamamakinugun Ka iran; go gowani ko siran a gi-i siran mbibitiyara-i, sa masa oto na gi-i Tharo-on o manga Darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan!

48. Pamimikiranangka (Ya Muhammad) o andamanaya i kinipan-gibaratun niran Ruka: Na miyadadag siran, na da-a khakudug iran a lalan.

49. Na Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun sa Ka-adun a bago?

50. Tharowangka: A mbaloi kano pun a Ator, odi na Potao,

51. Odi na ka-adun a pud ko mala (a kaguguda-a niyo ron), ko manga rarub iyo (na Khaoyag kano dun)! Na Putharo-on niran ndun: Antawa-a i maphakakasoi kami niyan (ko Kaoyagoyag)? Tharowangka: A so Miyadun rukano ko paganai a kiya-okitan! Na khulungkulungun niran Ruka a manga Olo iran, na Tharo-on niran: Andai kikhitana iyan? Tharowangka: A matatangud a mababaloi a marani!

52. Si-i ko Alongan a tawagun kano Niyan, na misumbag iyo so

تَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ
إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿١٧﴾

أَنْظِرْ كَيْفَ صَرَّوْا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا أَقْلًا
يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿١٨﴾

وَقَالُوا آيَ ذَا كُنَّا عِظَمًا وَرَفَعْنَا آيَ ذَا لَمَبْعُوثُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ﴿١٩﴾

﴿ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حديدًا ﴾ ﴿٢٠﴾

أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِصُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٢١﴾

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِ اللَّهِ وَتُقْضَى

Podi Rukaniyan, go aya arangan niyo na da-a minitarug iyo (ko Do-niya) a rowar ko maito!

53. Na Tharowangka (Ya Muhammad) ko manga Oripun Ko: A Putharowa iran so mapiya: Mata-an! A so Shaitan na punggoriga-on niyan siran: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi a ridowai o manga Manosiya a mapayag.

54. So Kadnan niyo i Mata-o rukano: O kabaya Iyan, na Ikalimo kano Niyan, odi na o kabaya Iyan, na siksa-an kano Niyan: Na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

55. Na so Kadnan Ka i Mata-o ko tao a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Na Sabunsabunar a piya-kalubi Ami so saba-ad ko manga Nabi ko saba-ad: Go bigan Nami so Dawood sa (Kitab a) Zaboor.

56. Tharowangka: Panongganoya niyo so siran a ini tugo niyo (a manga Katobanan) a salakao ko Allah: Na da-a Mipapa-ar iran ko kapokas rukano o Morala go di ran khitogalin.

57. Siran man so siran a Puphanongganowin niran na gi-i ran mabanogun so okit a kapakarani ko Kadnan niran, - (Puphamagarabaya) o antawa-a kiran i lubi ron a madasug: Go a-arapun niran so Limo

إِنْ لَيْسَ لَكُمْ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٢٥﴾

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَمِزْجُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٢٦﴾

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَشَآءُ يَرْحَمَكُمُ أَوْ يُنَزِّلُ بِشَاءٍ يُعَذِّبُكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٢٧﴾

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآءَاتَيْنَا دَاوُدَ زُورًا ﴿٢٨﴾

قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّمَرِ عَنْكُمْ وَلَا تَحْيِيلاً ﴿٢٩﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخْتَفُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٣٠﴾

Iyan go ika-aluk iran so siksa Iyan:
Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka
na tatap a pakalukluk.

58. Na da-a Ingud a ba Ami di
binasa-a sukaniyan ko da pun so
Alongan a Qiyamah, odi na ba
Ami di siksa-a sukaniyan sa siksa
a sangat: Miyabaloi oto a misosorat
ko Kitab (a Lauh Mahfol).

59. Na da-a miyakarun Rukami
ko Kapuphakatoron Nami ko man-
ga Tanda, a rowar sa kiyapakambo-
khaga-on o miyanga-o ona: Na
inibugai Ami ko Samood so Babai
a Onta a karina a mapayag, na
Pindarowaka-an niran noto: Na
da-a (salakao a) Kapuphamakator-
on Nami ko manga Tanda a rowar
sa pangangaluk.

60. Na gowani na Pitharo Ami
Ruka: A Mata-an! A so Kadnan Ka
na katatangalan Niyan so manga
Manosiya: Na da-a kinisungga-in
Nami ko kailai a so Piyaki-ilai
Ami Ruka, a rowar sa tupung ko
manga Manosiya,- go (lagid oto) so
kayo a Pimorka-an a miya-aloi ko
Qur-an: Na ipuphangangaluk Ami
kiran, na da-a minipagoman niyan
kiran a rowar sa kapangakowala a
mala!

61. Na gowani na Pitharo Ami
ko manga Malaikat: A Pangalimba-
ba-an Kano ko Adam: Na Miyan-
galimbaba-an Siran non, inonta so

وَأَن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُنْهَكُونَهَا قَبْلَ يَوْمِ
الْفَيْكَمَةِ أَوْ مَعَذَّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ
فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

وَمَا مَنَعَنَا أَن نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَن
كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ
مُبَصَّرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا
تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلَّذِينَ آمَنُوا اسْكُنُوا أَيْمَانَكُمْ وَاصْبِرُوا لِمَا جَاءَكُمْ وَمَا جَعَلْنَا
الزَّيْلَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ
وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُحِرُّهُمْ
فِي الْآيَةِ يُذْهِبُ عَنْهُمْ الْغَيْمَ وَيُنْزِلُ الْهَاطِلَ ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ

Iblis: Ka Pitharo iyan: A ino ako Phangalimbaba-an ko tao a Inadun Ka a botha?

62. Pitharo (o Iblis): Aiguda-a Ka sangka-i a Piyakaombaongka rakun? Ibut o bugi Akongka sa talik taman ko Alongan a Qiyamah na lunganungko dun domadag so manga Moriyatao Niyan inonta so maito!

63. Pitharo (o Allah): A nggolalanun ka (i kabaya-a ka); ka sadun sa monot ruka kiran, na Mata-an! A so Naraka Jahannam i balas rukano, a balas a tarotop.

64. Go pamodiyokun ka ko sa dun sa khagagangka kiran, so so-warangka; go lalisangka siran rakhus o manga Komokoda-a 'ka, go so Puphamakalalaka-on ka; go pakithompok ka kiran ko manga tamok go so manga Wata (iran); go bugingka siran sa pasad. Na da-a ipumbugai kiran a pasad o Shaitan a rowar sa kapulalalong.

65. Mata-an! A so manga Oripun Ko (a Miyamaratiyaya), na da dun a kapa-ar ka kiran: Go makatatarotop so Kadnan ka a somisiyap.

66. So Kadnan niyo so Puphaka-latas rukano ko manga Kapal ko Kalodan. ka-an kano gi-i makam-babanog ko Kakawasa-an Niyan.

خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُ مَنْ جَزَاءُ مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾

وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ أَسْطَغَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْنِكَ وَأَحْبَبَ عَلَيْهِمْ بَحِيلِكَ وَرَجَّلِكَ وَشَارِكُكُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدُّهُمْ وَمَا يَبْعُدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرُورًا ﴿٦٤﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْتَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾

رَبِّكُمْ الَّذِي يُرْسِلُ لَكُمْ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا

Mata-an! A Sukaniyan na tatap a mala rukano i Limo.

67. Na igira-a minisogat rukano so morala ko Kalodan, na mada so Puphanongganowin niyoinonta bo so Sukaniyan (a Allah)- na kagiya mabaton kano Niyan ko Kalopaa-an, na tomiyalikhod kano. Na tatap a so Manosiya na da-a Tadum iyan!

68. Ba kano somiyarig sa di kano Niyan landungun ko didalum o Lopa, odi na di kano Niyan botawanan sa sobosobo a puthad, a sa oriyan niyan na da dun a mato-on niyo a Panarigan?

69. Odi na ba kano somiyarig sa di kano Niyan ro-o pakakasowin sharoman, na botawanan kano Niyan sa mabagur a ndo na ludun kano Niyan sabap ko Kiya-ongkir iyo, oriyan niyan na da dun a mato-on niyo a abanga iyo Rukami ron?

70. Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami sa Munang so manga Moriyatao o Adam; go piyakapaguda Ami siran ko Kalopaa-an a go so Kalodan; go ini Riskhi Ami kiran so manga pipiya; go Piyakaombao Ami siran ko madakul ko manga Inadun Nami sa titho a Kapakaombao.

71. Si-i ko Alongan a itawag Ami ko oman i Manosiya so Daptar iran; Na sa dun sa mibugai ron so

بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٧﴾

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ
إِلَّا إِلَهُهُ فَلَمَّا فُجِّرَكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ
وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٨﴾

أَفَأَمْسَرْتُمْ أَنْ يَخْفِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ
يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا
لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٩﴾

أَمْ أَمْسَرْتُمْ أَنْ يُعِيدَ كُوفِهِ تَارَةً أُخْرَى
فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيَغْرِقَكُمْ
بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ
نَصِيرًا ﴿٧٠﴾

﴿٧١﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا
تَفْضِيلًا ﴿٧٢﴾

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِسمِهِمْ فَمَنْ أُوْفِيَ
كِتَابُهُ سَمِعَ مِنْهُ فَاُؤْتِيكَ يَفْرُغُونَ

Kitab iyan si-i ko kawanan niyan, na siran man na Mabatiya iran so Kitab iran, na da-a masalimbobot kiran a ishambo o dadangulisun.

72. Na sadun sa miyabaloi si-i (sa Doniya) a bota, na sukaniyan si-i ko Akhirat na bota dun, go tanto a miya-awat ko lalan.

73. Na Mata-an a maito bo na khapokas Ka iran ndun ko ini Ila-ham Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka Rukami Miyangkob so salakao rukaniyan: Na o giyoto i miyasowa na Khowa-angka iran ndun a bolay oka!

74. Na o da Ami Suka pakatha-kna-a, na Sabunsabunar a mararani mitaliyadok Ka kiran sa shai a maito.

75. Na o giyoto i miyasowa na kaphakita-aman Nami Ruka dun so takup a siksa ko Kaoyagoyag, go so takup a siksa ko kapatai: Oriyan niyan nada-a mato-on Ka a tabanga-a Ka Rukami!

76. Na Mata-an a maito bo na khabogao Ka iran ko Lopa (a Madinah), ka phaka-awa-an Ka iran non; na o giyoto i miyasowa na da-a khitarug iran ko kaipos Ka, a rowar ko maito.

77. Okit o tao a Sabunar a Siyogowan Nami a miya-ona an Ka sa

كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٥١﴾

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٥٢﴾

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَةً
وَإِذَا لَا تَجِدُكَ خَلِيلًا ﴿٥٣﴾

وَقُولَا أَنْ نَبْنِيَنَّكَ لِقَدَرٍ تَرْكُنَ إِلَيْهِمَا
شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٥٤﴾

إِذَا لَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ
الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٥٥﴾

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ
لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبِسُونَ خِلْفَكَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٥٦﴾

سَنَنْتَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا

pud ko manga Sogo Ami: Na da-a khato-on Ka a misalin ko okit Ami.

78. Pamayandugun Ka so Sambayang-ko kapolid o Alongan taman ko kalibotung o Gagawi-i, go so Kapangadi-i ko Qur-an ko Sambayang ko khapita: Mata-an! A so Sambayang ko khapita na tatap a shasaksian.

79. Na so saba-ad ko Kagagawi-i na puphaguna-on Ka so Qur-an: A malalawan ko manga Paliyogat a ruk Ka: Matatangtud a phakadarpa-an Ka o Kadnan Ka ko darpa a mababantog!

80. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Pakasolud Akongka sa kasolud a kasosowat, go Pakaliyowa Kongka sa kaliyo a Kasosowat; go sunggai Akongka pho-on ko Hadapan Ka sa bagur a phakatabang.

81. Go Tharowangka: A miyakaoma so bunar, na miyailang so ribat: Mata-an! A so ribat na tatap a ilang.

82. Na Iputhoron Nami a pud ko Qur-an so bolong go Limo ko Miyamaratiyaya: Na ba dun puphakaoman ko manga Darowaka sa kalogi.

83. Na igira-a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod go itangkiri iyan a kilid iyan, na igira-

وَلَا تَجِدُ لِسِنَتِنَا مَخْوِيلًا ﴿٧٨﴾

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِلْمُلُوكِ الشَّعْسِ إِلَى عَسَى
الْبَلِّ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ
الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٩﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَنْ
يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٨٠﴾

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي
مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ
سُلْطَانًا نَصِيرًا ﴿٨١﴾

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوًّا ﴿٨٢﴾

وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٣﴾

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَا
بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٤﴾

a minisogaton so marata na mabaloi
a kada-an sa panginam!

84. Tharowangka: A oman i isa
na gi-i nggalubuk si-i ko okit iyan:
Na so Kadnan niyo i lubi a Mata-o
ko tao a sukaniyan i maka-o ontol
sa lalan.

85. Na ipagisha iran Ruka so
Niyawa. Tharowangka: A so Niya-
wa na si-i ko ilmo o Kadnan Ko:
Go da-a inibugai rukano ko Kata-o
rowar ko maito.

86. Na Mata-an! a o inikabaya
Ami, na matatangkud a maphakada
Ami dun so ini Ilaham Ami Ruka:
Na sa oriyen niyan na da-a mato-on
Ka makapantag Rukaniyan a Pa-
narigan Rukami,-

87. Ogaid na Limo a pho-on ko
Kadnan Ka: Mata-an! A so Kapudi
Iyan na tatap a si-i Ruka lubi a
mala.

88. Tharowangka: A Mata-an a
apiya thampotampong so manga
Manosiya go so manga Jinn sa kam-
ba-al iran sa lagid angka-i a Qur-an,
na di siran ndun makamba-al sa
lagid iyan, apiya pun mabaloi so
saba-ad kiran a tabanga o saba-ad.

89. Na Sabunsabunar a di bo dun
pira a kiniropa-an Nami ko Mano-
siya, si-i sangka-i a Qur-an, ko
oman i ibarat: Na da tarima-a o

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

وَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي
وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾

وَلَيْنَ شِئْنَا لَنَدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا
يَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ
كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

قُلْ لَيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا
بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ
كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ فَأَنَّى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾

kadakulan ko manga Manosiya ka ba iran ndun siyangka!

90. Na Pitharo iran: A di ami Suka dun Pharatiyaya-an, taman sa da-a mapakambowat Ka rukami pho-on ko Lopa a manga Bowalan,

91. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor, na kapakambowatan Ka so lumbak iyan sa manga Lawasaig a manga babandus;

92. O di na makaolog Ka ko Langit, mana-a so ini Daowangka rukami sa sapangkat; o di na mapakadarupa-a Ka so Allah go so manga Malaikat sa mipagadapa;

93. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Walai a Bolawan, o di na makapanik Ka ko Langit. Na di ami dun Pharatiyaya-an i Kiyapakapanik Ka on taman sa di Kamingka Katoronan sa Kitab a mabatiya ami Sukaniyan. Tharowangka: Soti so Kadnan Ko! Ba adun a butad Akun a rowar sa Manosiya;- a Sogo?

94. Na da-a miyakarun ko Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran go wani ko makaoma kiran so Torowan, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa ino Shogo so Allah sa Manosiya a Sogo?

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَقْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَبْسُوعًا ۝

أَوَتَكُونُ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَجِيلٍ وَعَنْبٍ فَتَقْجِرَ الْآلَافَ مِنْ خِلَالِهَا فَتَقْجِرَ ۝

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِلَهُ اللَّهِ وَالْمَلَكِ ۝ قَبِيلًا ۝

أَوَكُنْ لَكَ بَيْتٌ مِنْ رُحْرٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنْزِلَ عَلَيْنَا مَكِّتًا نَقْرُوهُ ۚ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۝

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۝

95. Tharowangka: O aya matatago ko Lopa, na manga Malaikat a Puphulalakao a khibabalingon, na Mata-an a Pakatoronan Nami siran a pho-on ko Langit sa Malaikat a Sogo.

96. Tharowangka: Makatataro-top so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano: Mata-an! a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakailai.

97. Na sa dun sa Toro-on o Allah, na sukaniyan i phakakudug ko ontol; go sadun sa dadagun Niyan-na Dingka siran ndun mito-on sa manga Panarigan a salakao Rukaniyan. Go limodun Nami siran ko Alongan a Qiyamah, a mikakamanga so manga Paras iran, a manga bota, go manga omao, go manga bungul: Darpa iran so Naraka Jahannam: Oman puphondao, na omanan Nami kiran sa kakadug.

98. Giyoto man i balas kiran, sabap sa Mata-an! A siran na In ongkir iran so manga Ayat Ami, go Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an a sukami na Khaoyag kami dun sa Ka-adun a bago?

99. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, khagaga Niyan a Madun sa lagid iran? Go singgayan Niyan siran sa ta-alik, a

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ مُّقْتَصِدِينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿١٥﴾

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَبِهْدِ اللَّهُ قَبْلَهُ الْفَتْهُورُ ﴿١٧﴾ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ يَجِدَ لَهُم أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ يُخْضَعُونَ ﴿١٨﴾ أَلْقَيْنَا عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمْيَاءَ وَبُكْمًا وَضُمًّا مَّا وَنُفَعَهُمْ جَسَدًا كَلَّمَا حَبَّتْ ذُرِّيَّتُهُمْ سَعِيرًا ﴿١٩﴾

ذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِ وَالْكَافِرَاتِ وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَئِكَ كَانُوا فِي أَعْيُنِنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٢٠﴾ خَلَقْنَا جَدِيدًا ﴿٢١﴾

﴿٢٢﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا يَرْتَدُّ فِيهِ فَايُّ الظَّالِمِينَ ﴿٢٣﴾

da-a sangka-a madadalumon. Na da tarima-a o manga Darowaka ka ba iran ndun siyangka.

100. Tharowangka: O sukano i makapapa-ar ko khitatagowan ko Limo o Kadnan Ko, na sa maoto na Mata-an a runun niyo, sa kaluk ko kanggasto: Ka aya butad o Manosiya na maikot!

101. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Musa sa siyao a manga Tanda, a manga rarayag: Na ishaan Ka ko manga Moriyatao o Israil: Gowani a makaoma kiran, na Pitharo-on o Pir-aon: Mata-an! A sakun na aya dun a kaguguda-a ko Ruka Hai Musa! na tataraponan!

102. Pitharo (o Musa): Sabunsabunar a katawan ka a da-a Tomiyoron saya a rowar ko Kadnan o manga Langit go so Lopa a manga karina: Na Mata-an! A Sakun na aya dun a kaguguda-a Ko ruka Hai Pir-aon! Na ilang!

103. Na kabaya iyan a mbogao-on niyan siran ko Lopa (a Missir): Na inulud Ami sukaniyan go so langowan a pud iyan.

104. Go Pitharo Ami ko manga Moriyatao o Israil ko oriyen niyan: a Pagingud kano ko Lopa (a Missir): Na amai ka makaoma so diyan-di ko Akhirat, na pakatalingoma-an Nami sukano langon.

إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

قُلْ لَّوْ أَنْتُمْ تَحِبُّونَ حِزْبَ آلِ رَحْمَةٍ رَبِّي إِذَا
لَمْ تَكُنْ حَسْبِيَ الْإِنْفَاقُ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
قُتُورًا ﴿٥١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَتَنَّا
بَنِي إِسْرَءِيلَ بِذَلِكَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُمُ غُرُورُ
إِنِّي لَأَظُنُّكَ بِمُوسَى مَسْحُورًا ﴿٥٢﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَفْعَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَابِرٍ وَاقٍ لَّا أَظُنُّكَ
بِغُرُورٍ مُّشْبُورًا ﴿٥٣﴾

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِرَ بِهِم مِّنَ الْأَرْضِ
فَأَعْرَضْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ جَمِيعًا ﴿٥٤﴾

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ أَكُنُوا الْأَرْضَ
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿٥٥﴾

105. Na si-i ko bunar a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), go si-i ko bunar a Kiyapakatoron Niyan: Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphanonotholan sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

106. Na so Qur-an na piyakasunggaya Ami Sukaniyan, ka-an Ka oto Mabatiya ko manga Manosiya sa malanat: Go Initoron Ami oto sa (miyakashasaliyob a) Kinitoron Niyan.

107. Tharowangka: Piyaratiyayaniyo Sukaniyan odi na di niyo Pharatiyaya-a, Mata-an! A siran a piyamugan ko Kata-o a miya-ona a Niyan, na igira-a Pumbatiya-an kiran, na Ipushondong iran so manga baka a Mangangalimbaba-an siran,

108. Sa gi-ran Tharo-on: Soti so Kadnan nami! Mata-an a tatap a so diyandi o Kadnan nami na Mapunggolaola dun!

109. Go Ipushondong iran so manga baka, sa Puphamanugad siran, go puphakaoman kiran sa Kapangalimbaba-an.

110. Tharowangka: Panguni kano ko Allah, o di na Panguni kano ko Rahman: Apiya anda saya i ipanguni niyo Ron, na ruk Iyan so manga ngaran a manga pipiya. Na Dingka phakatanogun so Sam-

رَبِّ الْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكَبٍّ
وَنَزَّلْنَاهُ نَزِيلًا ﴿١٠٦﴾

قُلْ إِيَّاهُ اعْبُدُوا أُولَئِكَ تَوَكَّلُوا إِنَّا إِلَهُ الْدِّينِ
أُولَئِكَ الْعَالَمِينَ قِيلُوا إِذَا بَشَلْنَا عَلَيْهِمْ
يَحْجُرُونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا
لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾

وَيَحْجُرُونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ
خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

قُلْ أَدْعُوا اللَّهَ أُولَئِكَ الرَّحْمَنُ إِنَّا أَنَا تَدْعُوا
فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ
وَلَا تَخَافُ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾

bayang Ka, go Dingka oto Phuna-na-in, na mbabanog Ka ko pagulutan noto sa okit.

111. Na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, da kowa sa Wata, go da-a miyabaloi a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go da-a miyabaloi a tabanga Iyan makapantag ko kapa-kaito: Na Shulasulangka Sukaniyan sa Samporna a Kashulasula!

Surah Al-Kahf-18

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so Kitab, go da-a biyaloi Niyan non a bukhog:

2. Matitho ka-a Niyan kapaki-iktiyari so siksa a sangat a pho-on Rukaniyan, go a Niyan Mapanothol ko Miyamaratiyaya a siran so gi-i nggalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

3. Matatatap siran non sa dayon sa dayon:

4. Go a Niyan Mapakaiktiyar so siran a Mitharo: Sa kominowa so Allah sa Wata:

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ رُوفًى مِنَ الدَّلِيلِ وَكَبَرُهُ
تَكْبِيرًا ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِجَابًا ۝

فَتَعَالَى الْبُيُوتُ بِأَسْوَاقٍ شَدِيدَةٍ لَدُنْهُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ۝

مَلَائِكِينَ فِيهِ أَبَدًا ۝

وَسُيِّرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۝

5. Da-a Kata-oiran non, a go so manga lokus iran. Miyakala a Katharo a puphakambowat pho-on ko manga ngari iran. Da-a gi-i ran Tharo-on a rowar sa kabokhag!

6. Na masikun a mapakapagugut Ka a Ginawangka (Ya Muham-mad), makapantag ko manga rarad iran o di ran Paratiyaya a angkai a Tothol sa makapantag sa boko.

7. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so matatago ko Lopa a Parahiyasan niyan, ka ana Mi siran katupungi o antawa-a kiran i taralbi a mapiya i galubuk.

8. Na Mata-an! A Sukami na adun ndun a pumbalowin Nami a matatago-on a Lopa kabagabagas.

9. Ba-aya tangkap Ka na Mata-an! A so manga tao ko Liyang a go so migaga-angon na miyabaloi siran a pud ko manga tanda Ami a pakamumusa?

10. Gowani a magapas so manga Ngongoda ko Liyang: Na Pitharo iran: Kadnan nami! Bugi Kamingka pho-on Ruka sa Limo, go Tanorangka Rukami so butad Ami sa Torowan!

11. Na Piyakatorog Ami siran ko Liyang, ko manga ragon a mai-itong,

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ
كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا
كَذِبًا ۝

فَلَعَلَّكَ بَدِيعُ قَلْبِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ لَمْ
يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ۝

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا
لِيُتَبَوَّهَ مِنْهُمُ أَحْسَنُ عَمَلًا ۝

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرًّا ۝

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ
كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ۝

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا
آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ
أَمْرِنَا رَشَدًا ۝

فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ
سِتْرِينَ عَامًا ۝

12. Oriyan niyan na piyakagogo-nao Ami siran, ka ana mimapunto o antawa-a ko dowa lompok i Miyakatundo ko masa a kiyathiran!

13. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so Totholan kiran si-i ko bunar: Mata-an! A siran na manga Ngon-goda a Piyaratiyaya iran so Kadnan niran, na inomanan Nami siran sa Torowan:

14. Go piyakabagur Ami so manga poso iran: Gowani a gomanat siran na Pitharo iran: Aya Kadnan Nami na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa: Da dun a Phangunian Nami a salakao Rukaniyan a Tohan: Sabunsabunar a o sowa-a Mi oto na Miyakatharo Kami sa miyakalupas (a Katharo)!

15. Siran naya a pagtao Ami na kominowa siran sa salakao Rukaniyan a manga Tohan: Ino a da-a khitalingoma iran kiran a katantowan a mapayag? Na ba adun a lawan a darowaka ko tao a inan-gkob iyan so Allah sa kabokhag?

16. Na amai ka ganatan niyo siran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na pagapas kano ko Liyang: Ka saboyagan kano o Kadnan niyo ko Limo Iyan, go thiyagaran kano Niyan sa rangkap o butad iyo.

ثُمَّ نَعَثْنَهُمُ لِنَعْلَمَ أَيَّ الْجِزْيَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَيْسُوا أَهْلًا ۖ ﴿١٢﴾

لَحْنُ نَقْصٍ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْنَةٌ ؕ أَمْسُوا بِرَبِّهِمْ وَرِزْدَنَّهُمْ هُدًى ۖ ﴿١٣﴾

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَدْعُوهُنَّ دُونَهُ ۚ إِلَٰهًا لَّقَدْ قُلْنَا إِذْ أَشْطَطْنَا ۖ ﴿١٤﴾

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ ؕ إِلَٰهَةٌ لَّوَلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ مِّنْ أَظْهَرٍ مِّمَّنْ أَفَرَأَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۖ ﴿١٥﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ لَمَّا رَمَيْنَاهُمْ أَفَّا يَكْفُرُونَ ۚ إِلَّا اللَّهُ قَالُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْتَشِرْ كُمْ رَبُّكُمْ مِّن رَّحْمَةٍ وَنُخَبِّرْ لَّكُمْ مِّنْ أَمْرٍ مَّرْفُوعًا ۖ ﴿١٦﴾

17. Na Pukhailaingka so Alongan, a igira a somibang, na mirar-amig ko Liyang iran sa tampar sa kawanan, na igira a sumidup, na pukha-awat kiran sa tampar sa diyowang, a si-i siran matatago ko madaya-on. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah; Nasa dun sa Toro-on o Allah na sukaniyan i phakakudug ko ontol; na sa dun sa dadagun Niyan, na Dingka dun mito-on sa panarigan a makanggonanao ron.

18. Na aya tangkap Ka kiran na khipagu-unao, a o ba di siran na khitotorogun; na gi-i Ami siran pakakhulikhulidun sa tampar sa kawanan go sa tampar sa diyowang: Na so Aso iran na igagamba iyan so dowa kamona mona niyan ko gimowa: Omailaingka siran na Katalkhodan Ka siran ndun sa kapalagoi, go mapuno-puno Ka kiran ndun a kaluk.

19. Na giyaya i kiyapakagogona-wa Mi kiran, Ka-an siran makapamagishai. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A pira i kiyathi niyo? Pitharo iran: A aya kiyathi tano na Salongan, o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o saba-ad kiran): A so Kadnan niyo i Mata-o ko kiyathi niyo. Na sogowa niyo so isa rukano rakhus o pirak iyo ai si-i ko Bandar a Ingud: Na pangilailai sa sadun sa Soti a Pangunungkun na wita niyan rukano, a pagupur a pho-on Ruka-

وَوَرَى الشَّمْسُ إِذَا طَلَعَتْ تَوَارِعَ
كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ
تَقَرَّبُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ عَاجِلِ آيَاتِ اللَّهِ مِنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَهْوَالْهُمُتَدَّ وَمَنْ يَضِلْ فَلَنْ يُجْدَاهُ
وَلِيَا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾

وَنَحَسِبُهُمْ إِنْ طَالُوا هُمْ رُقُودٌ وَنَقَلْنَاهُمْ
ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ
مِنْهُمْ وَفِرَارًا وَكَلْبًا مِنْهُمْ رُعْيًا ﴿١٨﴾

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِنَتَّسِقَ لَوِائِبُهُمْ
قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالَوَا لَيْسَ
بِئْسَ الْوَقْعُ يَوْمَ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِئْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ
إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَسْأَلْكُمْ وَلَا
يُسْأَلَكُمْ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

niyan: Go lalanat, go di kano niyan ndun phakitokawi sa isa a tao.

20. Mata-an! A siran na o kato-kawi kano iran, na radiyamun kano iran, odi na pakakasowin kano iran ko okit iran, na di kano dun makasulang sa maliwanag sa maoto sa dayon sa dayon.

21. Na giyaya i kiyapayaga Mi kiran ka-a niran katokawi a Mata-an! a so diyandi o Allah (a Kaoyag ko Yaomol Qiyamah) na Bunar, go Mata-an! A so Bangkit na da-a sangka-a madadalumon. Gowani ko puphangasasawalan kiran so butad iran. Na Pitharo iran: Mbalai kano ko obai ran sa Walai: So Kadnan niran i taralbi a Mata-o kiran: Pitharo o siran a miyakasogat siran ko kupit iran: A mba-al tano dun ko obai ran sa Masjid.

22. Adun a Putharo kiran: Sa tulo, a ika pat iran so Aso iran; go adun a Putharo kiran sa lima, a ika num iran so Aso iran; kapan-gusar sa gaib; go adun a Putharo kiran: Sa pito, a ika walo iran so Aso iran. Tharowangka: A so Kadnan Ko i taralbi a Mata-o ko bilangan niran; da-a mata-o kiran a rowar ko maito. Na di Ka paki-pushasawala makapantag kiran, in-onta so kapakishasawala a mapayag, go da-a Pagishaingka kiran sa makapantag kiran a isa bo.

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يَحْدِقُونَكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ
تُقْلِحُوا إِذَا أَبَدَا ۝

وَكَذَلِكَ أَفْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ
يَتَنَزَّلُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ فَقَالُوا أَأَنْتُمْ
عَلَيْهِمْ بَيِّنَاتٌ مِمَّا رَفَعْتُمْ بِهِمْ قَالِ الَّذِينَ
عَلَّمُوا عَلَى أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ
مَسْجِدًا ۝

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَأَيْنَاهُمْ كَذِبُهُمْ
وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَاءَ مِنْهُمْ كَذِبُهُمْ
وَرَجُلٌ بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَرَأَيْنَاهُمْ
كَذِبُهُمْ قُلِ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا
قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا
تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۝

23. Na Dingka dun Putharowa ko apiya antona-a, i Mata-an! A Sakun na Punggolaola-angko to amag,-

24. Inonta (obana-in Ka-on a) Omiyog so Allah! Go Tadumingka so Kadnan Ka igira a miyalipat Ka, go Tharowangka: A masikun a Toro-on Nako o Kadnan Ko si-i ko marani a di giya i a ontol.

25. Na miyakatarug siran ko Liyang iran sa Tulo gatos ragon, na inomanan niran sa siyao (ragon).

26. Tharowangka: A so Allah i taralbi a Mata-o ko kiyathai a kiya-pakatarug iran: Ruk Iyan so mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa: Sayana a lambas i Kailai Sukaniyan, go sayana a Malambut i Kapamamakinug! Da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Panarigan; go da-a phakasakoto Niyan ko Kokoman Niyan a isa bo.

27. Na Batiya-angka so Initoron Ruka ko Kitab o Kadnan Ka: Da-a phakasambi ko manga Katharo Iyan, go da dun a khato-on Ka a salakao Rukaniyan a kaphagapasan.

28. Na Gun-gunangka a Ginawangka rakhus o siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko kapipita go so kagabigabi, a kabaya iran so Kasosowat Iyan; go di siran pulupasa o dowa Matangka, sa kabaya-

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ۝

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ۝

وَلْيَسْأَلُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ۝

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيَسْأَلُوا اللَّهَ عَنِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرُ بِهِ وَأَسْمِعُ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝

وَأَسْأَلُ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّي لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجْعَلَ مِنْ دُونِهِ مَلْجَأًا ۝

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَيسَىٰ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدَ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِيعْ مَنْ أَغْفَلْتَ قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ

a Ka sa Parayasan ko Kaoyagoyag ko doniya; go Dingka Pagonoti so tao a piyakilipatan Nami ko poso iyan so Tadam Rukami, go inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, go mimbaloï so butad iyan a miyakalupas.

29. Na Tharowangka: A so bunar na pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa khabaya, na Paratiyaya, go sa dun sa khabaya, na Khapir: Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa Apoi, khalikopan siran o manga kadug iyan; na amai ka manguni siran sa inomun na paka-inomun siran sa ig a lagid o totonagun a timbuga, a phakatotong ko manga paras. Piya-kasisingai a inomun! Go miyakaratarata a darpa!

30. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyayago pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an! A Sukami na Diyami ndadasun so balas ko tao a miphiiyapiya sa galubuk.

31. Siran man i khibagiyan ko manga Sorga a tatap, a Puphamangondas ko kababa-an niran so manga lawasaig: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Makapunditar siran sa Nditarun a Gadong a manipis a Sotra, go makapal a Sotra; gi-i siran ro-o Shandasandang ko manga Kantir. Pakaluma a balas! Go miyakapiyapiya a darpa!

هُوَ وَكَانَ أَمْرُهُ قُرْطًا ﴿٢٨﴾

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ مَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَن أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلَوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ رِيَالًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتْرَكِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ يَنعمُ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

32. Na Mba-alingka kiran a ibarat, a dow a Mama: A singgayan Nami so isa on sa dow a Asinda a manga Anggor go piyakalibutan Nami a dow a oto sa Qormah; go biyaloi ami so pagulutan a dow a oto a babasoka.

33. Omani isa sa dowaya a Asinda na pukhibugai niyan so Onga niyan, go da-a khorangun niyan non a maito bo: Na piyakaondasan Nami so lumbak a dow a oto sa lawasaig.

34. Na miyakatimo sa manga Onga: Na Pitharo iyan ko pud iyan a sukaniyan na puphangandagan niyan: A sakun i madakul a di suka i Tamok, go tanto a mabagur i manga tabanga.

35. Na somiyolud ko Asinda niyan ko gi-i niyan kandarowaka-i sa ginawa niyan: Pitharo iyan: A di ko puraotun a kirakira a ba ini mailang sa dayon sa dayon,

36. Go di ko puraotun a kirakira i so Bangkit na ba makatindug: Na ibut o makandodako ko Kadnan ko, na Mata-an a phakato-on nako dun sa tomo adi giyai a darpa a khan dodan.

37. Pitharo on o pud iyan, a gi-iron makishinumbaga: A inongka Pagongkira so (Allah a) Inadungka Niyan a pho-on sa botha, oriyen

﴿وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّحُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَخَفَّفْنَاهُ بِطَخْلٍِّ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا﴾

كُنَّا الْجَنَّتَيْنِ ۖ إِنَّتَ أَكْلَاهَا وَأَنْتَ تَطْلِمُ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ ۖ قَالَ مَا أَظُنُّ
أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَىٰ
رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ تُطْفِئُ ثُمَّ
سَوَّيْنَاكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

niyan na pho-on sa Notfa, oriyen
niyan na Pithaongka niyan a
Mama!

38. Ogaid na (sakun na miyagik-
ral ako sa) Sukaniyan so Allah, a
Kadnan ko, na da-a Ishakoto akun
ko Kadnan ko a isa bo.

39. Na inongka da Tharowa isa
ko somolud ka ko Asindangka: A sa
dun sa kabaya o Allah! Da-a bagur
odi si-i ko Allah! Apiya aya kapu-
khailayangka rakun na sakun na
maito a di sukai Tamok a go Mor-
iyatao;

40. Na matatangkud a mbugan
nako o Kadnan ko sa tomo a di so
Asindangka, na botawanan Niyan
(so asindangka) sa manga Luthi a
pho-on ko Langit, na mabaloi a
Lopa a miyagunasnas!-

41. O di na mabaloi so igon a
somunup, na dingka dun oto maga-
ga mbabanog.

42. Na miya-ilang so Pur iyan, na
miyabaloi a di-i niyan mapakakho-
sowa so dow a palad iyan maka-
pantag ko miyanggasto niyan non, a
giyoto na Miyangaguguba so manga
ta-aroon, sa gi-i niyan Matharo: Hai
o ba bo da-a Minisakoto akun ko
Kadnan ko a isa bo!

43. Na da-a miyabaloi ron a pag-
tao a makaphananabangon a sala-

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتُ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا
قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا
وَرَأْيًا ﴿٣٩﴾

فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حَسْبًا أَتَمُّ مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَبِيعًا
رَافًا ﴿٤٠﴾

أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ
طَلَبًا ﴿٤١﴾

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ
عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا
وَيَقُولُ يَبْنَئُ لِي أَنَّىٰ أُنشِرُ لِي رَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةٌ يَصُورُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا

kao ko Allah, go da niyan malinding a ginawa niyan.

44. Ro-o man na so Parinta na ruk o Allah, a ontol. Sukaniyan i mapiya i kabalas, go mapiya a khabolosan.

45. Na Payagangka kiran so ibarat o Kaoyagoyag ko doniya: Lagid o ig a Piyakatoron Nami sukaniyan pho-on ko Kawang: Na miyaka-shaosaog sa sabap rukaniyan so manga Mangunguto ko Lopa, (na sa oriyan niyan) na mimbaloi a gapok, a ipukhayambur sukaniyan o manga ndo: Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

46. So tamok a go so Manga Moriyatao na (matag) Parahiyasan ko Kaoyagoyag ko doniya: Na so manga tatap a manga pipiya, i taralbi a mapiya a balas si-i ko Kadnan Ka, go taralbi a mapiya a a-arapun.

47. Na (Tadumingka) so Alongan a pakalalakaon Nami so manga Palao, na Mailaingka so Lopa a mamamayas, go timo-on Nami siran, na da-a ibagak Ami kiran a isa bo.

48. Na ipangadap siran ko Kadnan Ka a shasa-asa-ap siran, (Tharo-on o Allah:) Sabunsabunar a miyakaoma kano Rukami sa lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paga-

كَانَ مُنْجِيًّا ﴿١٣﴾

هَٰذَا إِلَٰهُكَ الْوَاحِدُ ۖ إِلَٰهُ الْخَلْقِ هُوَ خَيْرٌ تَوَابًا وَخَيْرٌ عِقَابًا ﴿١٤﴾

وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْخَيوةِ الدُّنْيَا كَمَآ أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿١٥﴾

الْعَالِ وَالنَّسُونَ زِينَةُ الْحَيوةِ الدُّنْيَا ۖ وَالْبَاقِيَتُ الصَّالِحَتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ تَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿١٦﴾

وَنَوْمٌ سُبُورُ الْجِبَالِ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَخَشَرَتُهُمْ فَلَمَّ عَلَيْهِمْ مَوْتُهُمْ أَحَدًا ﴿١٧﴾

وَعَرَّضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْتُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ رَعَيْتُمُ اللَّهَ لَنَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿١٨﴾

nai a kiya-okitan: Kuna, ka ini tugo niyo a da dun a isunggai Ami rukano a ta-alik (a ka Khaoyag iyo)!

49. Na mibutad so Daptar, na Mailaingka so manga baradosa a ma-aluk siran po-on ko nganin a matatago-on; Go Matharo iran: Hai miyabinasa tano! Antona ini a Daptar! A da-a pulao-on niyan a maito go da-a mala, a ba niyan nda maitong! Na maoma iran non so pinggalubuk iran a makamamasa: Na da-a shalimbotan o Kadnan Ka a isa bo.

50. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A pangalimbaba-an kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran inonta so Iblis. Sukaniyan na pud ko manga Jinn, na siyangka iyan so Sogowan o Kadnan Niyan. Ba niyo khowa-a sukaniyan a go so manga tonas iyan a manga panarigan a ishambi-iyo Rakun? A siran na manga ridowai niyo! Sayana a marata a kiyasambi o manga darowaka!

51. Kuna a ba Akun kiran piya-kishaksi-an a Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, o dina so Kiya-aduna ko manga ginawa iran: Go kuna a ba Akun kinowa so phamakadadag a manga tabanga!

52. Na (Tadumingka) so Alongan a Tharo-on (o Allah): A tawaga niyo so ini puririmbang iyo Rakun,

وَوَضَعَ الْكِتَابَ فَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ
مِثْقَالِهِ وَيَقُولُونَ بَيِّنَاتٌ مَّا لِيَ هَٰذَا
الْكِتَابِ لَا يَغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا
أَخَصَّهَا أَزْوَاجُ وَإِنَّا لَمَّا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا
يَظُنُّ رَبُّكَ الْحَسَاتِ ﴿٤٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ
لَكُمْ عَدُوٌّ يُبْشِرُ لِلظَّالِمِينَ الْبَدَلَا ﴿٥٠﴾

﴿مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَا خَلَقَ أَنْفُسَهُمْ وَمَا كُنْتَ مُتَّبِذًا الْمُضِلِّينَ
عَصَا ٥١﴾

وَقَوْمٌ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ

a siran so ini tugo niyo; na Panong-ganowin niran siran, na di ran siran masumbag; na tagowan Nami so pagulutan niran sa Landung a phakabinasa.

53. Na kasandungan o manga baradosa so Apoi na matangkud iran a Mata-an! A siran na khaolog siran non: Go da-a mato-on niran a milidason.

54. Na Sabunsabunar a pishalin-salin Ami magosai sangkai a Quran, ko manga Manosiya so oman i ibarat: Na tatap a so Manosiya, na lubi a madakul i kapamawal ko apiya antona-a.

55. Na da-a miyakarun ko manga Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran, isa ko makaoma kiran so Torowan, a go so Kapakapanguni ran sa Ma-ap ko Kadnan niran, a rowar sa kaphakatalingoma kiran o kiyao-kitan o miyanga o ona, o di na so kaphakatalingoma kiran o siksa a mithomlanga (iran).

56. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Pakapha-manotholun siran sa mapiya go Phamaka-iktiyar siran: Na ipuphamawal o siran a Miyamangongkir so ribat, ka imbinasa iran noto ko bunar, go kinowa iran so manga Ayat Akun go so Piyaki-iktiyaran kiran a kasandagan!

مُؤَيَّنًا ۝

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ
مُؤَيَّنُونَ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِيهَا مَصْرَفًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ أُنْشِئُوا لَأَكْثَرُ شَيْءٍ
جَدَلًا ۝

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ
الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ
سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ تَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝

وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِالْبَاطِلِ لِيُنْحِصُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِنَا
وَمَا أَنْذَرُوا هُتْرًا ۝

57. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a minindaron so manga Ayat o Kadnan niyan, na tiyalikhodan niyan, go piyakalipatan niyan so Miyanggalubuk o dow a lima niyan (a dosa)? Mata-an! A Sukami na tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-a niran ndi khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga tangila iran, sa kabungul. Na apiya pun tawagun Ka siran ko Torowan, na di siran ndun Phakaontol sa maoto sa dayon sa dayon.

58. Na so Kadnan Ka a Manapi, i khiruk ko Limo. O danuga Niyan siran sabap ko pinggalubuk iran, na Mata-an a kapunggaga-a nan Niyan kiran so siksa: Kuna, ka adun a bagiyan niran a ta-alik, na da dun a mato-on niran a salakao Rukaniyan a kapagapasan.

59. Na giyangkoto a (tao ko) manga Ingud na bininasa Mi siran ko kiyandarowaka iran; go tiyagowan Nami so kakhabinasa iran sa ta-alik.

60. Na gowani na Pitharo o Musa ko Mangoda Niyan: A di Yako Tharug taman sa di Yako Misampai ko kiyambaratumowa-an o dow a Kalodan, o di na makapopos Ako sa phipira ragon.

61. Na kagiya a iraot siran ko kiyambaratumowa-an a dow a oto (a

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ
فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدْ مَتَّ يَدَاهُ إِنَّا
جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى
فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهم بِمَا
كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُم مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا ﴿٥٨﴾

وَبَلِّغْ أَلْفُرْقَى أَهْلَكْنَهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ
مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا

Kalodan), na kiyalipatan niran so suda iran, na miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a okita (a kiyamara-an).

62. Na kagiya a makalupas siran na Pitharo Iyan ko Mangoda Niyan: Witangka si-i so ipagoto ta; Sabunsabunar a riya-ot Ta sa kapahulalakao Ta ini a dokao.

63. Pitharo (o Mangoda Niyan): A ino Miya-ilaingka gowani ko Domukhata ko lakongan? Na Mata-an! A Sakun na kiyalipatangko so suda: Na da-a lominipat Rakun non ko Ka-aloya ko ron a rowar ko Shaitan: Na Miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a Pakamumusa!

64. Pitharo (o Musa): A giyoto man so Puphuloloba-an Ta: Na komiyasoi Siran ko kiyaiposan Niran, sa gi iran panondogun so Lakawiran.

65. Na miyakato-on Siran sa isa a Oripun, a pud ko manga Oripun Nami, a bigan Nami Sukaniyan sa Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Inundao Ami Sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami sa Kata-o.

66. Pitharo-on o Musa: Ino o onota Ko Ruka, sa Undaon Ka Rakun so Inindao Ruka a Ontol?

67. Pitharo o (Khidhr): A Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun!

فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿١٦﴾

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُنَاقِبَةِ ﴿١٧﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوفَ وَمَا أُنْشِدُكَ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿١٨﴾

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَقِلَ إِلَى الْآخِرَةِ فَنُصَّبَا ﴿١٩﴾

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٢٠﴾

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَى أَنْ تُحِلِّمَ مَعِيَ حِلْمَتَ رُسُلِنَا ﴿٢١﴾

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٢٢﴾

68. Na andamanaya i Kakhapan-tangangka ko Dangka sukaniyan sushuba a Kata-o?

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا أَلْحَقَ بِهٖ خُبْرًا ۝٦٨

69. Pitharo o (Musa): A Khatukhadakongka, Omiyog so Allah, a Mapantang: Go da-a Shorangungko a Sogowan Ka.

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ۝٦٩

70. Pitharo (o Khidhr): Na o Pagonot Ka Rakun, na Dingka Rakun Pagisha-an so apiya antona-a taman sa di Ko Ruka Mapanothol sa maosai i sabap iyan.

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۝٧٠

71. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa kagiya a makada Siran ko Awang, na libo Niyan. Pitharo (o Musa): Ba aya Kiyalubo Wangka-on na Paguludun Ka so tao ron? Sabunsabunar a Miya-kanggolaola Ka sa shai a tanto a marata!

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۝٧١
قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ۝٧٢

72. Pitharo Iyan: Ba Akun da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun?

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝٧٢

73. Pitharo (o Musa): Diyakongka khararangiti sabap ko Kiyalipat Akun, go Diyakongka Phaliyogati ko Miyanggolaola Ko sa marugun.

قَالَ لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ۝٧٣

74. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa minitho-ona Iran a Bagowamama, na biyono Iyan. Pitharo (o Musa): Ino Ka Phamono sa baraniyawa a da-a sala iyan ka

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَيْسَاءُ لِمَا فَتَنَّهُمْ قَالَ أَفَتَكُنَّ نَفْسَارَ كَآفَّةٍ يَّغْتَرِبْنَ فِي لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا ۝٧٤

da-a miyabono iyan a tao? Subun-sabunar a Minggolaola Ka sa shai a mala a Pakasisingai!.

75. Pitharo Iyan: Ba Ko Ruka da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa kapagonot Ka Rakun?

76. Pitharo (o Musa): Amai ka i Isha Akun Ruka so apiya antona-a ko oriyen naya, na di Yakongka dun Phagonota-an: Sabunar a piya-kataman Ka so rason a pho-on Rakun.

77. Na lomiyalakao a dowa Oto: Taman sa kagiya a makatalingoma Siran ko manga tao ko isa a Ingud, na miyanguni siran sa Pangunungkun ko manga tao ron, na tiyaplis iran o ba iran Mapagana a dowa Oto. Na miyakaton Siran ro-o sa sasilang a Kota a marani ko kakhaothang iyan, na biyangon Niyan. Pitharo (o Musa): O pishinganin Ka, na miyakakowa Ka-on ndun sa sokai!

78. Pitharo (o Khidhr): Giyai dun i kapakapumbulag Akun a go Suka: Panotholun Ko Ruka so osayan ko pakatana o Dangka Magaga Phantang.

79. Na so puman so Awang, na aya butad iyan na ruk o manga Miskin: A ipuphaningkaoyagun niran ko Kalodan: Na kiyabaya-an Ko

﴿ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴾

قَالَ إِنْ سَأَلْتَهُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَٰذَا فَلَا تُصِحِّحْنِي ۚ قَدْ بَلَغْتَ مِنَ لَدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾

فَانْطَلِقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيْتُمَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبْوَأَا أَنْ يُضَيِّقُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدَانِ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ ۚ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَجَدَّتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾

قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِشَيْءٍ مِّمَّا تَمْشُونَ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْدَتْ أَنْ أَعْيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ

a kiya-aibi Ko ron, ka adun ko khabolosan niran a Datu a pukhowa-an niyan a tugul so langowan a Awang (a mapiya).

80. Na so puman so Bagowamama, na aya butad o mbala a Lokus iyan na Miyamaratiyaya, na inikawan Nami i ba Niyan siran kapaliyogati sa kandarowaka a go Kaongkir.

81. Na kiyabaya-an Nami a sambiyan kiran o Kadnan Niran sa tomo a di sukaniyan sa Kasosoti go lubi ron sa karani i Kapangalimo.

82. Na so puman so sa silang a Kota, na aya butad iyan na ruk o dowa Bagowamama, a manga ilo, si-i ko Bandar a Ingud; na adun a matatago ko didalum iyan, a Gadong a ruk iran; na aya butad o Ama iran na Bilangatao: Na kabaya o Kadnan Ka a iraot siran ko katarotop o Bagur iran, na migumao iran so Gadong iran-a Limo a phon ko Kadnan Ka. Na kuna a ba Akun naya Pinggolaola sa ba phon sa kaba-a ba-as Akun. Giyoto man i osayan o pakatana o Dangka Magaga Phantang.

83. Na Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Zulqarnain. Tharowangka: Batiya-an Ko rukano Sukaniyan sa Pananadum.

مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٥٧﴾

وَأَمَّا الْعُلَمَاءُ فَكَانَ أَبُوهُمَا مُؤْمِنِينَ وَخَشِيَ أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٥٨﴾

فَأَرَادَا أَن يَبْدُلَهُمَا رَهْمًا فَخِصَّ رِجْلُهُ ﴿٥٩﴾

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزُ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٦٠﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّذِينَ قُتِلُوا فَاسْأَلُوا عَنْهُمْ مِنْهُ دِكْرًا ﴿٦١﴾

84. Mata-an! A Sukami na Piya-kakhapa-ar Ami Sukaniyan ko Lopa, go bigan Nami Sukaniyan ko langowan taman sa okit.

85. Na miyakakudug sa okit,

86. Taman sa kagiya a iraot ko pushudupan o Alongan, na miyaguda Iyan a pushudup ko Bowalan a mayao: Na miyakato-on ro-o sa pagtao: Pitharo Ami: Hai Zulqarnain! (Mbayabaya Ka,) o Ndanugangka (siran), o di na Magumba-al Ka kiran sa mapiya.

87. Pitharo Iyan: Sa tao a ndarowaka, na shiksa-an Nami dun sukaniyan; oriyan niyan na Phakandodun ko Kadnan Niyan; na siksa-an Niyan sa siksa a pakasisingai.

88. Na sa puman sa tao a Maratiyaya, go nggalubuk sa mapiya; Na adun a bagiyaniyan a balas a mapiya, go Tharo-on Nami dun Sukaniyan ko Sogowan Nami sa malbod.

89. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

90. Taman sa kagiya a iraot ko pushubangan o Alongan, na miyaguda Iyan a Pushubang ko pagtao a da-a inisunggai Ami kiran ko tampar rukaniyan a runding.

إِنَّا مَكِّنَّا لَكَ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَبًا ﴿٤٥﴾

فَاتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٤٦﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي
عَيْنِ حَيِّثُمْ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا إِنَّكَ الْفَرِّيقَيْنِ
إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٤٧﴾

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ نُرْثِدُهُ إِلَىٰ رَبِّهِ
فَعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا يَنْفِكُ ﴿٤٨﴾

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ
وَنَسْتَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرٍ ءَاخِرًا ﴿٤٩﴾

ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٥٠﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ
قَوْمٍ لَّمْ يَجْعَلْ لَهُمُ مِنْ دُونِهَا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

91. Maoto dun man: Na Sabunar a katawan Nami so shisi-i Rukaniyan a Tothol.

92. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

93. Taman sa kagiya a iraot ko pagulutan a dowa a Palao, na miyakato-on, ko obai a dowa oto sa pagtao a marugun a kapuphakasabot iran sa Katharo.

94. Pitharo iran: Hai Zulqarnain! Mata-an! A so Yajuj a go so Majuj na Puphaminasa siran ko Lopa: Na o sunggai Ami Suka sa tundan sa asara Tagowingka so pagulutan nami a go siran sa run?

95. Pitharo Iyan: A so Piyakikha-pa-ar Rakun Sukaniyan o Kadnan Ko na aya tomo: Na ba Ako niyo dun tabangi a Bagur: Ka Tagowan Ko so Pagulutan niyo a go siran sa Kota:

96. Witi Yako niyo sa Piyamilo-lang a potao; taman sa kagiya a matilub Iyan so Pagulutan o dowa Pimping, na Pitharo Iyan: Biyagi niyo, taman sa kagiya a mabaloi Niyan noto a (lagid o) Apoi, na Pitharo Iyan: Witi Yako niyo sa Maodod Akun non, a Galang.

97. Na da iran magaga i ba iran kaliyawawi Sukaniyan, go da iran magaga lomubo.

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٥١﴾

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٥٢﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٥٣﴾

قَالُوا يَبْنَذُ الْقَرْيَتَيْنِ إِنَّ بَأْسَهُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَنصَبْ لَهُمْ صِفًا
مُمَسِّدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهُمْ لَا يَجْعَلُونَ لَكَ خَرْجًا
عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٥٤﴾

قَالَ مَا مَكْنِيَ فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ
أَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٥٥﴾

ءَأَنُوفِي رُبْرًا حَرِيدًا حَتَّىٰ إِذَا تَوَلَّى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ أَنفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَأَنُوفِي أُنْفُخُ
عَلَيْهِ فَنُفْرًا ﴿٥٦﴾

فَمَا اسْطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوا وَمَا اسْتَطَعُوا آلَهُ
نَقَبًا ﴿٥٧﴾

98. Pitharo Iyan: Giya-i na Limo a pho-on ko Kadnan Ko: Na amai ka makaoma so diyandi o Kadnan Ko, na mbalowin Niyan Na-i a roput; na tatap a so diyandi o Kadnan Ko na bunar.

99. Na botawanan Nami so saba-ad kiran sa Alongan noto na mis-harundada iyan so saba-ad: na Iyo-pun so Sanggakala, na limodun Nami siran langon.

100. Na sandigun Nami so Jahannam sa Alongan noto ko manga Kafir sa Samporna a Kasandig,

101. Siran na miyatago so manga Mata iran ko runding ko Panana-dum Rakun, go aya butad iran na di iran khabarao mamamakinug (so Katharo o Allah).

102. Ba aya tiyangkapan non o siran a Miyamangongkir na khako-wa iran so manga Oripun Ko a salakao Rakun a manga Panarigan? Mata-an! A Sukami na inithiyakap Ami so Naraka Jahannam ko manga Kafir (a pithiyagar) a darpa.

103. Tharowangka (Ya Muham-mad): Ba Ami rukano Phanothola so titho a Miyangalologi ko manga galubuk?-

104. Siran so miya-ilang so galubuk iran ko Kaoyagoyag ko doniya, a siran na tatarima-an niran sa

قَالَ هَذَا أَرْحَمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾

﴿وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾﴾

وَعَرَّضْنَاهُمْ يُومِئذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرَضًا ﴿١٠٠﴾

الَّذِينَ كَانَتْ أَغْشَى لَهُمْ فِي عِظَائِهِ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَسْخَدُوا عِبَادِي مِن دُونِ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّا أَعْتَدْنَا لَهُمُ الْجَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾

الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾

Mata-an! A siran na gi-i siran phiyapiya sa galubuk?

105. Siran man so Miyaman-gongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, go so Kimbaratumowa-an Rukaniyan: Na miyailang so manga galubuk iran, na da-a pakatindugun Nami a bagiyen niran ko Alongan a Qiyamah, a timbang (iran).

106. Giyoto man i balas kiran, a so Naraka Jahannam; sabap ko Kiya-ongkir iran, go kinowa iran so manga Ayat Akun a go so manga Sogo Akun a kasandagan.

107. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na miyabaloi a bagiyen niran so manga Sorga Pirdaos (a Pithiyagar) a darpa,

108. Makakakal siran non: Di siran non khabaya mawa.

109. Tharowangka: Apiya mbaloi so Kalodan a dawat (a isorat) ko manga Katharo o Kadnan Ko, na thaman ndun so Kalodan na di pun thaman so manga Katharo o Kadnan Ko, apiya mugai Kami sa lagid iyan a iyoman non.

110. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo, a Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na Tohan a isa isa; na sa dun sa tao a aya butad

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ
فَحَبَّطَتْ أَعْمَالَهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وِزْرًا ۝

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْفَاسِقِينَ ۝
وَرُسُلِي هُزُوا ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ
جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَدْخُلُونَهَا جَوْلًا ۝

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادَ الْكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ
قَبْلَ أَنْ نَعْقِدَ كَلِمَتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ
مَدَدًا ۝

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ
وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ

iyen na a-arapun niyan so Kimbar-atumowa-an ko Kadnan Niyan, na nggalubuk sa galubuk a mapiya, go di niyan Phakisakotowi so Sowasowat ko Kadnan Niyan sa isa bo.

Surah Maryam-19

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Kaf. Ha. Ya. Ain. Sad. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

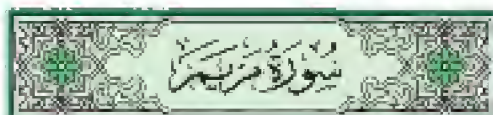
2. (Giyaya so) Pananadum ko Limo o Kadnan Ka ko Oripun Niyan a Zakariya.

3. Gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan sa Kapanguni a masolun,

4. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na lomimuk Rakun so tolan, go kominindat so Olo sa bok a Mapoti: Go da-a Ko mabaloi ko Panguni Yakun Ruka Kadnan Ko a miya-ola!

5. Na Mata-an! A Sakun na ini Kawan Ko so manga Tonganai Yakun ko oriyen Ko: Ka aya butad o Karoma Ko na baluk: Na bugi Yakongka pho-on ko Hadapan Ka sa Wata,-

عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكُ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيِّصٍ ﴿١﴾

وَكُرْ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكِيًّا ﴿٢﴾

إِذْ نَادَى رَبَّهُ رِدْدًا خَفِيًّا ﴿٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاسْتَعَلَ
الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ
شَقِيًّا ﴿٤﴾

وَأَنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِن وَرَائِي
وَكُنتَ أَمْرًا عَاقِرًا فَهَبْ لِي
لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾

6. A makapangowaris Rakun, go Makapangowaris ko manga Tonganai o Yaqoub; go Baloyangka Sukaniyan, Kadnan Ko! A Makasosowat (Ruka)!

7. (Pitharo Rukaniyan:) Hai Zakariya! Mata-an! A Sukami na Phanotholun Nami Ruka a (Pumbawata Ka sa) Bagowamama: A aya ngaran Niyan na Yahya: Da-a biyaloi Ami Rukaniyan gowani a sangai (Niyan).

8. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i khakha-adun Rakun o Bagowamama, a aya butad o Karoma ko na Baluk, go Sabunar a iniraot Ako po-on ko Kalokus sa Kiyamara-an?

9. Pitbaro (o Sogo): Maoto dun man, Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go Sabunar a Inadun Akun Suka gowani, a da Ka pun sa maito bo!

10. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sunggai Akongka sa Tanda. Pitharo (o Sogo): A aya Tanda a Ka, na Dingka (Magaga i Bangka) Mimbitiyarai so manga Manosiya sa tulo gawi-i, a da-a Sakit (Ka).

11. Na liniyowan Niyan so pagtao Niyan a pho-on ko Mihrab: Na ini purowayat Iyan kiran: A Tasbik kano (ko Allah) ko kapita-pita go so kagabi gabi.

يَرْثِي وَيَرْثُ مِنْ آءَالِ يَعْقُوبَ وَأَجْعَلُهُ
رَبِّ رَضِيًّا ⑤

يَتْرَكُنِي إِنَّا نَبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ
يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ⑥

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتْ
أُمِّيَ عَاقِرًا وَفَدَّ بَلْعَتْ مِنَ الْكَبِيرِ
عَيْشِيًّا ⑦

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْئٍ
وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُنْ
شَيْئًا ⑧

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ
آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ
سَوِيًّا ⑨

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى
إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ⑩

12. (Pitharo o Allah:) Hai Yahya! Kupitingka so Kitab Shabunsabun-ar: Go inibugai Ami Rukaniyan so Ongangun ko kaito Iyan,

13. Go (bigan Nami sa) Kapudi pho-on ko Hadapan Nami, go Kasosoti: Go miyabaloi a Puphangon-gonotan,

14. Go Makapudi-in ko mbala a lokus Iyan, go da mabaloi a Mamumundug a darowaka.

15. Na Kalilintad a si-i Rukaniyan ko Gawi-i a Kinimbawata-a non, go so Gawi-i a Kapatai Niyan, go so Gawi-i a Kapakatinduga-on (pho-on ko Kobor iyan) a Oya-goyag!

16. Na Aloyangka ko Kitab so Maryam, gowani a makawatan ko pagtao Niyan (ka Somiyong) ko darpa a tampar sa Subangan.

17. Na Mimba-al ko tampar kiran sa runding; na siyogo ami si-i rukaniyan so sogo ami. (a so Jibril) na miyaniyaropa-on sa Manosiya a tarotop.

18. Pitharo (o Maryam): Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako ko (Allah a) Masalinggagao: Po-on Ruka, o aya butad Ka na Manananggila.

19. Pitharo Iyan: A Matag Ako Sogo o Kadnan Ka, sa kambugi Akun Ruka sa Wata a Soti.

يَكْنِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَأَنْتَ
الْحَكَمُ صَبِيًا ﴿١٢﴾

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾

وَنَزَّلْنَا بِوَلَدِهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ
يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ
أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْوِيًّا ﴿١٦﴾

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ
تَقِيًّا ﴿١٨﴾

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا
زَكِيًّا ﴿١٩﴾

20. Pitharo (o Maryam): A anda-manaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a da-a Miyakapamakai Rakun a Mama, go da-a Ko mabaloi a barashina?

21. Pitharo (o Sogo): Maoto dun: Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go kagiya a mbalowin Nami Sukaniyan a Tanda ko manga Manosiya go Limo a pho-on Rukami: Na miyabaloi a Sogowan a miyapasad.

22. Na Inikaogat Iyan Sukaniyan, na inisibai Niyan ko darpa a mawatan.

23. Na miyapakasong Sukaniyan o Balilit ko Kayo a Qormah: Na Miyatharo Iyan: Hai o ba Ako bo Miyatai ko ona-an nai! Go miyabaloi Ako a kiyalipatan a di dun Pukha-aloi!

24. Na Tiyawag Sukaniyan (o Sogo) ko kababa-an Niyan: Di Ka mboboko! Sabunar a tiyagowan o Kadnan Ka so kababa-an Ka sa lawasaig (a maito);

25. Na Koyongangka si-i Ruka so Kayo a Qormah: Ka Angka niyan kapangologi sa Onga a Qormah a kiyalotowan.

26. Na Kangka go inom Ka go Pakapipiya-angka a Ginawangka. Na o adun a Khailaangka ko manga

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿١٥﴾

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ ۖ وَلَنَجْعَلَنَّكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿١٦﴾

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهَا مَكَانًا قَفِيًّا ﴿١٧﴾

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَنْأَيْبُنِي مِثُّ قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مِّنْ نَّسِيًّا ﴿١٨﴾

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِينَ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿١٩﴾

وَهَئِذَا إِلَيْكَ جِذْعُ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْهِ رُطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٠﴾

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ

Manosiya a sakatao, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na minishamaya Akun ko (Allah a) Masalinggagao so Kathigur, na di Ako dun Makipumbitiyarai sa Alongan nai sa Manosiya.

27. Na inowit Iyan ko pagtao Niyan, a a-awidan Niyan. Pitharo iran: Hai Maryam! Sabunsabunar a Miyakanggolaola Ka sa Shai a lubi a mala a piyakagowagowad!

28. Hai Babai o Haroun! Da ko butad i Ama a Ka o ba tao a marata, go da ko butad i Ina a Ka ba Pashisina!

29. Na initoro Iyan (so Wata). Pitharo iran: Andamanaya i Kipumbitiyarain nami ko tao a mata-tago ko saloyota a maito a Wata?

30. Pitharo (o Wata): A Mata-an! a Sakun na Oripun o Allah: Inibugai Niyan Rakun so Kitab go biyaloi Ako Niyan a Nabi;

31. Go biyaloi Ako Niyan a Pumphangompiya, apiya anda Ko Matago, go ini Sogo Iyan Rakun so Sambayang go so Zakat ko masa a Kaoyagoyag Akun;

32. Go (biyaloi Ako Niyan a) Makapudi-in ko Ina Akun, go da a Ko Niyan baloya a Mamumundug a darowaka;

صَوَّمَا فَلَنِ أَكْمَلَهُنَّ الْيَوْمَ أَنْسِيَا ۝

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِيْلُهُ ۖ قَالُوا يَحْرِيصُ ۖ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ۝

يَا أُخْتُ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانتِ امْرَأَ بَعِيًّا ۝

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ لَكِ بِمَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ۝

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝

وَرَبًّا بَوْلِدَ لِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا سَفِيًّا ۝

33. Go so Kalilintad na si-i Rak-un ko Gawi-i a Kinimbawata-an Rakun, go so Gawi-i a Kapatai Akun, go so Gawi-i a Kapakatinduga Rakun a Oyagoyag!

34. Giyoto man so Isa a Wata o Maryam: Katharo a Bunar, a so kapaparampangan siran non.

35. Da Mapatot ko Allah i ba Kowa sa Wata. Soti Sukaniyan! Igira adun a Pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Kha-adun.

36. Na Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a maka-o ontol.

37. Na da pagayonayon so Pishagorompong kondolondolonan niran, na sangat a siksa a ruk o siran a Miyamangongkir, ko kapakandarpai ko Gawi-i a mala!

38. Sayana siran a phakanug, go sayana siran a phakailai, ko Gawi-i a kapakatalingoma iran Rukami! Ogaid na so manga Darowaka sa Alongan nai na matatago ko kada-dag a mapayag!

39. Na Paki-iktiyaringka kiran so Alongan a kasundit, a masa a kakokoma ko Miyanggolaola: na siran na matatago ko kalipat a siran na da siran Pamaratiyaya!

وَأَسْلَمْنَا عَلَى يَوْمٍ وُلِدْتُ وَوَمَرَأْتُ
وَوَمَرَأْتُ أَبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي
فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا
قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاتَّبِعُونِي هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُوتَنَّا لَكَ الْأَطْلَافُ مِنَ
الْيَوْمِ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي
غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

40. Mata-an! A Sukami na Sukami i phangowaris ko Lopa, go so tao a matatago-on: Go si-i siran Rukami Phamakandoda.

41. Na Aloyangka ko Kitab so Ibrahim: Mata-an! A Sukaniyan na aya butad Iyan na tanto a Muma-mata-an, a Nabi.

42. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan: Hai Ama! Inongka Pushimba-a so di Phakanug go di Phakailai, go da-a khilinding Iyan Ruka a maito bo?

43. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na Sabunar a miyakaoma Rakun so Kata-o: A so da Ruka makatalingoma: Na onoti Yakongka: Ka Nggonanaon Ko Suka sa lalan a matitho.

44. Hai Ama! Dingka Pushowasowata so Shaitan: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi ko (Allah a) Masalinggagao a darowaka.

45. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun o ba Ka masogat a siksa a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, na mabaloi Ka a bolayoka o Shaitan.

46. Pitharo (i Ama Iyan): Bangka khagowadun so manga Katohanan ko, Hai Ibrahim? Mata-an a Odingka Gunuki, na Sabunar a Radiyamun Ko Suka dun: Na tawaranga Kongka sa mathai!

إِنَّا نَحْنُ قَرِيبٌ مِنَ الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا
يَرْجِعُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿٤١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ
وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

يَتَّيَّبُ إِلَيَّ فَمَا جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا تُرِيدُ يَا أَبَتِ
فَأَنْصِرْ أَخِيكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

يَتَّيَّبُ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ
لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

يَتَّيَّبُ إِلَيَّ أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ
الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ تَوَلَّيْتُ لِلْهَيْبِ يَتَّيَّبُ إِبْرَاهِيمَ
لَيْنَ أَوْ تَتَّبِعْهُ لَا تَجْمَعَنَّكَ وَاهُجِّرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

47. Pitharo (o Ibrahim): Kalilintad a si-i Ruka: Ipanguni Yakun Suka dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a mala Rakun i Gagao.

48. Na Pumbulag Ako rukano a go so Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah: Go Phanguni Ako ko Kadnan Ko: Matatangtud a di Yako Khabaloi ko Panguni Akun ko Kadnan Ko, a khaola.

49. Na kagiya a mbulag kiran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na inibugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub; na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a Nabi.

50. Go bigan Nami Siran ko Limo Ami, go singgayan Nami Siran sa mapiya a Bantogan a Maporo.

51. Na Aloyangka ko Kitab so Musa: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tolabos, go miyabaloi a Sogo a Nabi.

52. Na tiyawag Ami Sukaniyan ko kilid o Palao sa tampar sa kawanan, go piyakarani Ami Sukaniyan, a Kinimbitiyarain Nami Ron.

53. Go inibugai Ami Ron a pud ko Limo Ami, so Pagari Niyan a Haroun, a Nabi.

54. Na Aloyangka ko Kitab so Ismail: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tomotoman sa pasad, go miyabaloi a Sogo, a Nabi.

قَالَ سَلِّمْ عَلَيَّكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

وَأَعْتَزِلْكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلاَّ أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي سَاقِيًّا ﴿٤٨﴾

فَلَمَّا أَعْتَزَلْتَهُمْ وَمَا يَعْزُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلَيَّا ﴿٥٠﴾

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

وَوَدَّعَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا هَارُونَ وَيُونَا ﴿٥٣﴾

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

55. Na miyabaloi a Ipushogo Iyan ko manga tonganai Niyan so Sambayang go so Zakat, go miyabaloi si-i ko Kadnan Niyan a Makasosowat.

56. Na Aloyangka ko Kitab so Edris: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a Mumamata-an, a Nabi:

57. Go ini Poro Ami Sukaniyan ko darpa a Maporo.

58. siran man so ini Kalimo Siran o Allah a manga Nabi; a pud ko Moriyatao o Adam, go pud ko riyorani Nami (ko Kapal) a pud o Nuh, go pud ko kiyababadan ko Ibrahim go so Israil,- go pud ko tao a Tiyo Ami go Pinili Ami. Igira a Puphangadi-an Kiran so manga Ayat o (Allah a) Masalinggagao, na Pushondong Siran a Khisosodod go Puphamanugad.

59. Na adun a miyakasalono ko oriyan Niran a miyakasambi a inilang iran so Sambayang, go piyan-gonotan niran so manga kabaya a ribat, na maolog siran ndun ko landung (ko Naraka),-

60. Inonta so tao a Mithaobat go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya: Na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go di siran khasalimbotan sa maito bo,-

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِذْ رَسَّ إِلَهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾

وَرَفَعَهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَنَيْنَا إِذَا تَتَلَا عَلَيْهِمْ ءَايَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا زَكِيًّا ﴿٥٨﴾

﴿وَحَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَةَ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا﴾ ﴿٥٩﴾

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾

61. Manga Sorga a tatap, so inidiyandi o (Allah a) Masalinggagao ko manga Oripun Niyan a da mapayag: Mata-an! A Sukaniyan na tatap a so diyandi Iyan na khito-man.

62. Da-a khanug iran ro-o a siya-siya, ogaid na Kalilintad: Go adun a bagiyen niran a pagupur kiran ro-o, sa kapita go magabi.

63. Giyoto man so Sorga a so pakiphangowaliyan Nami ko manga Oripun Nami a tao a miyabaloi a Manananggila.

64. Na (Pitharo o Jibril:) di Kami Phakatoron inonta o sabap ko Sogowan o Kadnan Ka: Kapa-ar Iyan so kasasangoran Nami go so katalikhodan Nami, go so pagulutan noto: Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Khalipat,-

65. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowa oto: Na Simba-angka Sukaniyan, go Phantang Ka makapantag ko Simba Rukaniyan: Ba adun a katawan Ka a sangai Niyan?

66. Na gi-i Tharo-on o Manosiya: Ino amai ka matai yako, Mata-an a phakagumaon nako dun a Oyagoyag?

67. (Pitharo o Allah:) Ba di khatadumi o Manosiya a Mata-an! A

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ﴿٦١﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ
رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًا ﴿٦٢﴾

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

وَمَا تَنْتَظِرُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَائِينَ أَيَّدِينَا
وَمَا خَلَقْنَا وَمَائِينَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ
نَاسِيًا ﴿٦٤﴾

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَائِنَهُمَا فَاعْبُدْهُ
وَأَصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِئْتُ لَسَوْفَ أُخْرَجُ
حَيًّا ﴿٦٦﴾

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ

Sukami na Inadun Nami sukaniyan gowani a da pun Ma-adun sa maito bo?

68. Na Ibut ko Kadnan Ka, Mata-an a limodun Nami siran ndun, rakhus o manga Shaitan; oriyan niyan na Mata-an a witun Nami siran ndun ko muliliyota ko Jahan-nam a pukhidola iran a lub iran;

69. Oriyan niyan na Mata-an a mamitbit Kami dun ko oman i isa ka tindug sa sadun sa tanto kiran a somiyangka ko (Allah a) Masaling-gagao.

70. Oriyan niyan na Sukami dun i Mata-o ko siran a siran i kiyapatotan ko kapakasolud ko Naraka.

71. Na da-a isa rukano bo a Ba-on ndi makasagad: Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka, a miyapasad a Kokoman.

72. Oriyan niyan na sabutun Nami so Miyamananggila, na i bagak Ami ro-o so manga darowaka, a pukhidola iran a lub iran.

73. Na igira a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga Rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko siran a Miyamaratiyaya: Antawa-a ko dowa ka sagorompong i tomo i darpa, go mapiya i kalimodan?

وَلَعَلَّكَ شَيْئًا ﴿٣٥﴾

فَوَرِّكَ لِنَحْضِرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٣٦﴾

ثُمَّ لَنَزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِيبًا ﴿٣٧﴾

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٣٨﴾

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٣٩﴾

ثُمَّ نَسِجَ الَّذِينَ اتَّقَوْا أَثْقَالَ وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٤٠﴾

وَإِذَا نُفِثَ عَلَيْهِمْ إِذَا تَنَبَّسَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٤١﴾

74. Na madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pagtao, a siran i lubi a mapiya i kasangkapan go so kaphagilaya-on!

75. Tharowangka: Sa dun sa matago ko kadadag, na mbugan sa talik sukaniyan o (Allah a) Masalinggagao sa madakul, taman sa amai ka kasandungan niran so idi-diyandi kiran-a siksa, o di na so Bangkit,- na katokawan niran ndun so tao a sukaniyan i lubi a marata i darpa, go tanto a malobai i manga tabanga!

76. Na Puphagomanan o Allah so siran a komidug sa ontol: Sa Torowan: Na so manga tatap a manga pipiya, na tomo si-i ko Kadnan Ka, i balas, go tomo a khandodan.

77. Ino kiyatokawan Ka so Inongkir iyan so manga Ayat Ami, go Pitharo iyan: A Mata-an a khabugan nako dun sa tamok go Wata?

78. Ba niyan miya-ilai so da mapayag, antawa-a ba miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa pasad?

79. Kuna oto! Ipushorat Ami dun so gi-i niyan Tharo-on: Go pagomanan Nami ron so siksa sa kaoman (a madakul);

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِيًّا ﴿٥٤﴾

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَسُدْ ذَلِكَ الرَّحْمَنُ مَذًّا أَحَقَّ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابُ وَإِمَّا السَّاعَةُ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَكَانًا وَأَضَعُفُ جُنْدًا ﴿٥٥﴾

وَيُرِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَتُ الصَّالِحَتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٥٦﴾

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٥٧﴾

أُفْلَحَ الْغَيْبُ أَمْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٥٨﴾

كَأَلَّا سَتَكُنَّ مَاتُفُولٌ وَمَسَدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَذًّا ﴿٥٩﴾

80. Go pangowaliyan Nami rukaniyan so gi-i niyan Tharo-on, go makatalingoma Rukami a tawantawan.

81. Na kominowa siran sa salakao ko Allah a manga Katohanan, ka-an siran kon mabaloi a mama-kaogop kiran!

82. Kuna oto, ka Pagongkirun niran ndun so Kiyasimba-a kiran, go khabaloi siran a manga ridowai ran.

83. Bangka da katokawi a Mata-an! A Sukami na biyotawanan nami so manga Shaitan ko Miyaman-gongkir, a puphangondoi kiran sa tanto a kapangondoi?

84. Na Dingka kiran punggaga ani (so siksa), ka Mata-an! Phamagitongun Nami Kiran ndun sa samporna a kapamagitong.

85. Si-i ko Alongan a limodun Nami so Miyamananggila si-i ko Masalinggagao, a khikokoda (a Khisusula-an),

86. Na idundug Ami so manga baradosa ko Naraka Jahannam, a ma-a wao siran,-

87. Da-a makapapa-ar kiran ko Sapa-at, inonta so tao a miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa diyandi.

وَرَفِئَهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤْزُهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ﴿٨٤﴾

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرْدًا ﴿٨٦﴾

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

88. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata!

89. (Pitharo o Allah): Sabunsabunar a Mitharo kano sa Shai a minitaralo a pakasisingai!

90. Maito bo na so manga Langit na manga bubunsad, sa po-on ro-o, go manga bubungkag so Lopa, go mamangitombak so manga Palao a shagonaot,

91. Sa kinidaowa-an niran sa adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao.

92. Na di patot ko Masalinggagao i ba kowa sa Wata.

93. Da (isa bo) ko langowan a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa a ba di makatalingoma ko (Allah a) Masalinggagao, a Makapangangalimbaba-an.

94. Sabunsabunar a mai-itong Iyan siran, go mabibilang Iyan siran sa samporna a bilangan.

95. Na oman i isa kiran na Makatalingoma Rukaniyan ko Alongan a Qiyamah a tawantawan.

96. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na sunggayan siran ndun o (Allah a) Masalinggagao sa kaka-si,

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۝٨٨

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۝٨٩

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَّقَطْنَ مِنْهُ ۚ
وَتَنْسَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًا ۝٩٠

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۝٩١

وَمَا يَتَّبَعِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۝٩٢

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا ۖ
عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَبْدًا ۝٩٣

لَقَدْ أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۝٩٤

وَكُلُّهُمْ عِندَ رَبِّهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ قَرْدًا ۝٩٥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ۝٩٦

97. Na aya dun a kiyaluboda Mi ko Qur-an ko Basangka (Ya Muhammad), na-an Ka oto Mapuphamanothol ko Miyamananggila, go an Ka oto Mipamaka-iktiyar ko pagtao a manga pawal.

98. Na madakul a bininasa Mi ko miya-on an niran a pagtao! Ba adun a pukhagudam Ka kiran a isa bo, o di na pukhanug Ka kiran a karan-gus?

Surah Ta Ha-20

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Ha. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Kuna a ba aya Kinitoronun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an na Angka makandamar,

3. Ogaid na undao ko tao a malukun (ko Allah),-

4. Initoron a miyakapo-on ko Miyadun ko Lopa a go so manga Langit a manga poporo.

5. So Masalinggagao a si-i ko Aras mithakna.

6. Ruk Iyan so matatago ko manga Langit a go so matatago ko Lopa, go so pagulutan a dowa oto, go so didalum o Lopa.

فَإِنَّمَا يَسْتَرْزِقُهُ يِلْسَانُكَ يُبَشِّرُ بِهِ
الْمُتَّقِينَ وَتُذَرِّ بِهِ قَوْمًا لَّدَا ۝

وَكُرْ أَهْلَكَ مَعَنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِشُّ
مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ۝

مَا أَرْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ۝

إِلَّا تَذَكُّرًا لِمَنْ يَخْشَى ۝

تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى ۝

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ۝

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ۝

7. Na o pakatanogun Ka so Katharo, na Mata-an! a Sukaniyan na katawan Niyan so masolun a go so lubi a mapagu-uma.

8. So Allah! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya.

9. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

10. Gowani a makailai sa Apoi: Na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan: A apa kano; ka Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; kalokalo kawitan Ko sukano ron sa barabad, o di na makato-on Nako si-i ko Apoi sa nana-o.

11. Na kagiya a makatalingoma-on, na Kiyatalowan: Hai Musa!

12. Mata-an! A Sakun na Sakun so Kadnan Ka! Na Ndaingka so dowa a Talompa-a Ka: Mata-an! A Suka na matatago ko Balintad a Soti a giya Tuwa;

13. Na Sakun na Pinili Akun Suka: Na Pakinugangka so Ipagilaham (Ruka).

14. Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah: Da-a Tohan a salakao Rakun: Na simba-a Kongka, go Pamayandugun Ka so Sambayang sa Pananadum Rakun.

وَأَن تَجْهَرُوا بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ
وَأَخْفَى ﴿٧﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ﴿٨﴾

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾

إِذْ رَأَى أَنَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا أَلْعَلَّيْهَا نِكْمٌ مِّنْهَا يَبْقَىٰ أَوْ آجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ بِمُوسَى ﴿١١﴾

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى ﴿١٢﴾

وَأَنَا أَخَذْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾

15. Mata-an! A so Bangkit na phakatalingoma-marani a pagu-uma-an Ko Sukaniyan-ka-an mibalas ko oman i isa ginawa so galubuk iyan.

16. Na o ba Ka on ka-alangi o tao a di ron Mapaparatiyaya go inonotan niyan so nunga iyan, ka Mabinasa Ka!

17. Na antona-a angkanan a shi-si-i sa Kawanan Ka, hai Musa?

18. Pitharo Iyan: Giyaya na Badas Akun: A ipuphanukun Nakun Sukaniyan, go ipuphangawit Akun oto (sa Pukhun) o Kambing Akun, go adun a manga Osba Ko ron a pud.

19. Pitharo (o Allah): ithogun Ka, hai Musa!

20. Na ini ithog Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai, a gi-ndoladola sa maga-an.

21. Pitharo (o Allah): Kowa-angka Sukaniyan, go di Ka khaluk: Ka phakandodun Nami bo Sukaniyan ko butad Iyan a paganai:

22. Go soludun Ka a Limangka ko kilid Ka: Ka-an makambowat a Masindao, a kuna a ba Panggal,-Tanda pun a salakao,-

23. Ka phakailain Nami Suka ko manga tanda Ami a manga Ala.

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿٥٥﴾

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿٥٦﴾

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمْوَسَىٰ ﴿٥٧﴾

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَنُوكِّرُ أَغْلِبُهَا وَأَهْشُ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَنَازِلُ أُخْرَىٰ ﴿٥٨﴾

قَالَ أَلْقِهَا يَمْوَسَىٰ ﴿٥٩﴾

قَالَتْهَا فَإِذَا هِيَ حَبَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٦٠﴾

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَتُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٦١﴾

وَأَضْمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَةً مِّنْ غَيْرِ سَوْءٍ آتِيَةٍ أُخْرَىٰ ﴿٦٢﴾

لِيُرِيَنَّكَ مِن آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٦٣﴾

24. Songka ko Pir-aon, ka Mata-an! A Sukaniyan na miyangakowala.

25. Pitharo (o Musa): Kadnan Ko! Pakalowagangka Rakun so Rarub Akun,

26. Go Lubodangka Rakun so Showa-an Nakun,

27. Go Pakalowayangka so kabi-gur o dila Akun,

28. Ka-aniran Kasaboti so Katharo Akun:

29. Go Sungai Akongka sa Washir a pud ko tonganai Akun,

30. So Haroun, a Pagari Ko,

31. Bakhushun Ka Sukaniyan ko Bagur Akun,

32. Go Pakatompokangka Suka-niyan ko Galubuk Akun:

33. Ka Angka Mi Ruka Pupha-katasbik sa madakul,

34. Go ana Mi Suka Katatadumi sa madakul:

35. Mata-an! A Suka i tatap a phagilai Rukami.

36. Pitharo (o Allah): A Sabunar a ini bugai Ruka so Panguningka, hai Musa!

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾

وَأَخْلَعْ عُقَّةَ مِن يَسَافِي ﴿٢٧﴾

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

أَشَدُّ دَلِيلًا أَرَىٰ ﴿٣١﴾

وَأَشْرِكْ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾

إِنَّكَ كُنتَ بِنَاصِرٍ ﴿٣٥﴾

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami Suka ko kiyaokitan a salakao.

38. Gowani a i Ilaham Ami ki Ina a Ka so Iphagilaham:

39. (Sa Pitharo-on:) Tagowangka Sukaniyan (a Musa) ko Kaban, na anodangka ko Lawasaig a Nail; Na Pimpirun Sukaniyan o Lawasaig a Nail ko thuba-an, ka-an makowa o Ridowai Akun go Ridowai Niyan; Na Tiyagowanko Suka sa kakasi a pho-on Rakun; Go Angka mapagoyagoyag si-i ko Palihara Akun.

40. Gowani a puphulalakao si Babaingka na gi-i Niyan Tharo-on: O torowi ko sukano sa tao a makambaromitan non? Na Piyakandod ami Suka ki Ina a Ka, ka-an makapiya Ginawa Niyan go an ndi makamboboko. Na Miyamono Ka sa tao, na siyabut Ami Suka pho-on ko rata a ginawa, go Piyanupungan Nami Suka a manga tupung. Na miyakatarug Ka sa miyakapira ragon ko manga tao sa Madiyan; oriyani niyan na miyakaoma Ka sa Takdir Akun, hai Musa!

41. Go Pinili Akun Suka (a siyana-an) o ginawa Ko:

42. Lalakao Ka, Suka go si Pagaringka, rakhus o manga Tanda Akun, go di Niyo paparina so Tadum Rakun.

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى ۝٣٧

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ۝٣٨

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ
الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَّهُ وَأَلْقَيْتُ
عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلِصْنَعِ عَلَىٰ عِبَتِي ۝٣٩

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن
يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَرَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ
وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَرَجَّيْنَاكَ سِينَانَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
فَتَرْجِعْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْسُو سَىٰ ۝٤٠

وَأَصْبَحْتَ مَعَكَ لِنَفْسِي ۝٤١

أَذْهَبَ أَنتَ وَأَخُوكَ بِأَيْنِي وَلَا تَبَيَّنَ فِي
ذِكْرِي ۝٤٢

43. Songkano a Dowa, ko Pira-aon, Mata-an! A sukaniyan na miyangakowala;

44. Na Mbitiyarain Niyo sukaniyan, sa lalag a malinanuk, ka kalokalo o sukaniyan na makapaginungka, o di na maluk.

45. Pitharo Iran a Dowa: Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami i ba Kami niyan sakotika-a, o di na magoman a kapuphangakowala niyan.

46. Pitharo (o Allah): Di Kano khaluk: Mata-an! A Sakun na babid Iyo: Pukhanug Akun go Pukhailai Yakun (so khasowa Iyo).

47. Na Songkano Ron, na Tharowa Niyo: A Mata-an! A Sukami a Dowa na Sogo o Kadnan ka: Na bokaingka rukami so manga Moriyatao o Israil, go dingka siran Pushiksa-a: Sabunar a adun a mini oma Miruka a Tanda, a pho-on ko Kadnan ka! Na so Kalilintad na si-i ko tao a komidug ko Torowan!

48. Mata-an! A Sukami na Sabunar a ini Haham Rukami a Mata-an! A so siksa na si-i ko tao a tomiyaplis go tomiyalikhod.

49. Pitharo (o Pira-aon): Antawa-a i Kadnan Niyo hai Musa?

50. Pitharo (o Musa): Aya Kadnan Nami na so inibugai Niyan ko

أَذْهَبْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّا يَنَالُ آلَافَهُ رَبَّنَا تَذَكَّرْ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾

فَالَا رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ أَن بَقَرُطْ عَلَيْنَا أَوْ أَن يَطَّغَىٰ ﴿٤٥﴾

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمِعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾

فَأَنبَأَهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَعْبُدْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾

قَالَ مَن رَّبُّكُمَا يَمُوسَىٰ ﴿٤٩﴾

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ

oman i isa Shai so ini Adun non,
oriyan niyan na Pinngonana-o Ni-
yan.

51. Pitharo (o Pir-aon): Antona-a
miyasowa o manga pagtao a miyan-
ga-o ona?

52. Pitharo (o Musa): So Katawi
ron na si-i ko Kadnan Ko, ka ma-
tatago ko Kitab: Di Kharibat so
Kadnan Ko, go di Khalipat,-

53. So inisungai Niyan rukano
so Lopa a miyakayat, go tiyagowan
kano Niyan non sa manga lalan; go
Piyakatoron Niyan a pho-on ko
Kawang so ig; na adun a Pupha-
kambowatun Nami sa sabap on a
pishoson a Mangunguto a mbidabi-
da.

54. Kangkano (ron) go Pagupura
niyo (ron) so manga Ayam iyo:
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a titho a manga Tanda ko
adun a manga gudaguda iyan.

55. Inadun Nami sukano a pho-
on ko Lopa, go ron Nami sukano
phakakasoya, go ron Nami sukano
phakagumawa so khaokitan a sala-
kao.

56. Na Sabunsabunar a piyaki-
ilai Yami (ko Pir-aon) so manga
Tanda Ami sa kalangolangowan ni-
yan, na tomiyaplis go somiyangka.

57. Pitharo (o Pir-aon): Ba aya
kiyasong Ka rukami na Angka Min-

تُرْهِدَنِي ۝

قَالَ قَتَابُ الْغُرُوبِ الْأُولَى ۝

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي
وَلَا يَنْسَى ۝

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَرَسَّكَ لَكُمُ
فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ ثَمَرَاتٍ شَتَّى ۝

كُلُوا وَارْزُقُوا أَنْعَمَكُمْ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِأُولِي الْأَبْصَارِ ۝

۞ مِنْهَا خَلَقْتُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ قَارَةُ أُخْرَى ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْنَا كَذَّابًا وَقَالَ ۝

قَالَ أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ وَإِنِّي أَخْشَى أَنْ يَسْحَرَكُمُ

gka mapaka-awa ko Lopa ami sabap ko Balik Matangka, hai Musa?

58. Na Mata-an a khawitan nami Suka dun sa balik Mata a lagid iyan! Na tundo Ka ko lut ami go so lut Ka sa kaputhalabok, di kami ron ndoratsukami go Suka-(si-i ko) darpa a kasosokodan (Rukutano).

59. Pitharo (o Musa): Aya kthalabok iyo na so Alongan a Kalilang, go malimod so manga Manosiya ko kiporo o Alongan.

60. Na tomiyalikhod so Pir-aon: Na tinimo iyan so antangan niyan, oriyen niyan na miyakatalingoma.

61. Pitharo kiran o Musa: Dowan dowan kano! Di niyo pagangko-ba so Allah sa kabokhag, ka i binasa Niyan rukano so siksa: Na Sabunar a kiyawiswisan so tao a inangkob iyan (so Allah)!

62. Na Piyamagodasa-an niran i showa-an niran, ko ndolondolonan niran, go piyagunus iran so bitiyara (iran).

63. Pitharo iran: A Mata-an! A giya Dwaya na titho a manga Balik Mata: A kabaya Iran a mapaka-awa kano Iran ko Lopa iyo sa misabap ko Balik Mata Iran, go mailang Iran so okit iyo a makalulubi.

64. Na timowa niyo so antangan niyo, oriyen niyan na talingoma

يٰمُوسَىٰ

فَلَمَّا آتَيْنَكَ بِسِحْرِ مَآلِهِمْ فَأَجْعَلْ يَدَيْنَا
وَمِثْلَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُ رِغْنًا وَلَا أَنْتَ مَكَاثِرٌ
سُورَىٰ

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخَشِرَ الْإِنْسَ
طُغَىٰ

فَقُلْ فِرْعَوْنُ وَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَفَىٰ

قَالَ لَهُمُ مُوسَىٰ وَقَدْ لَاقَيْنَا اللَّهَ
كَذٰبًا فَيَسْجِدْكُمْ يَعْزَابًا وَقَدْ خَابَ مَنِ
أَفْتَرَىٰ

فَتَنَزَّلْهُمَا فَيَنْهَهِمْ وَاسْأِرُوا
الْأَنْجَارَىٰ

قَالُوا إِن هَٰذَا نَسِجْرَانِ لَّيْسَ مِنَّا أَن
يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِ هِمَا وَبَذْهَبَا
بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُتَشَايِ

فَاجْمَعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ

kano a khishisinundai: Na Sabunar a Miyakada-ag sa Alongan nai so tao a miyakaombao.

65. Pitharo iran: Hai Musa! Na ithog Ka o di na mabaloi kami a paganai a tao a minithog?

66. Pitharo Iyan: Kuna, ka ithog kano! Na sa maoto na so manga tali ran go so manga badas iran-na aya kaguguda-a Niyan non pho-on ko Balik Mata iran-na Mata-an noto! A puphamanola!

67. Na kiyagudi-an sa si-i bo ko Ginawa Niyan sa kaluk so Musa.

68. Pitharo Ami: Di Ka pukhaluk! Mata-an! A Suka na Suka i Maporo:

69. Na ithogun Ka so shisi-i ko Kawanan Ka: Ka-a Niyan malolok so biyaloi ran; Mata-an! A so biyaloi ran na limpangan o Balik Mata: Na di Phakada-ag so Balik Mata, apiya anda lomiyabo.

70. Na miyamangi omung so manga Balik Mata sa Khipakasosodod: Pitharo iran: Piyaratiyaya Mi so Kadnan o Haroun a go so Musa.

71. Pitharo (o Pir-aon): Ino niyo Pharatiyaya-a Sukaniyan a da akun sukano pun kaidini? Mata-an! A Sukaniyan i tithe a Goro niyo, a

مِنْ أَسْتَعْلَى ٦١

قَالُوا يَسْمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أَلْقَى ٦٢

قَالَ تِلْكَ الْفَوَاقِلُ إِذَا جَاءَ الْهَرَمُ وَبَعْضُهُمْ يُخَيَّلُ
إِلَيْهِمْ مِنْ بَعْضِهِمْ أَنَّهُمْ أَسْتَعْلَى ٦٣

فَأَوْحَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةَ مُوسَىٰ ٦٤

فَلَمَّا لَاحَظَ أَنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ٦٥

وَأَلْقَىٰ مَا فِي بَيْعِيكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدَ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ٦٦

قَالَتِ السَّحَرَةُ سُبْحًا قَالُوا أَمْ نَأْتِيكَ خُرُونًا
وَمُوسَىٰ ٦٧

قَالَ أَمْ نَمُوتُ لَهُ قِيلَ أَنْ أَدْنَىٰ لَكُمْ إِنَّهُ الْكَبِيرُ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَا تُقْطَعُ أَيْدِيكُمْ
وَأَرْجُلُكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَا تُصَلِّتُكُمْ فِي

so Miyangundao rukano ko Balik Mata! Na Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga Ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun ko manga kayo a Qormah: Go Mata-an a katokawan niyo dun, o antawa-a rukami i lubi a sangat i siksa go lubi a kakal!

72. Pitharo iran: Di Ami suka dun ipulawan ko miyakaoma rukami a manga Rarayag a Karina, a go so Miyadun Rukami! Na nggolalanun ka i ipunggolalan ka: Si-ingka bo mipungolalan sangkai a Kaoyagoyag ko doniya.

73. Mata-an! A Sukami, na Piyaratiyaya Mi so Kadnan Nami: Ka o ba Niyan Rukami Napiya so manga kasala-an Nami, go so initugul ka Rukami sukaniyan a Balik Mata: Na so Allah i lubi a Mapiya go lubi a Tatap.

74. Mata-an naya! A sa dun sa tao a makatalingoma ko Kadnan Niyan a baradosa,- na Mata-an! A bagiyan niyan so Naraka Jahan-nam: Di ro-o Pha-tai go di Khaoyag (sa Kaoyag a mapiya).

75. Na sa dun sa makatalingoma Rukaniyan a Mapaparatiyaya a Sabunar a Pinggalubk Iyan so manga pipiya,- na siran man i khibagiyan ko manga Daradat a manga Poporo,-

جُدُّوعِ النَّحْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا
وَأَنفَى ۝٦١

قَالُوا لَنْ نُؤْيِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقَاضِي
هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝٦٢

إِنَّا أَمَّا إِبْرَاهِيمَ إِنَّا جَعَلْنَاهُ إِمَامًا وَمَا كُنَّا
عَلَيْهِ مِنَ السَّخِرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۝٦٣

إِنَّهُ مَن يَأْتِ رَبَّهُ مُخِيراً فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝٦٤

وَمَن يَأْتِهِ مُتَوَلِّيًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ۝٦٥

76. Manga Sorga a Tatap, a Pumphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig; Makakakal siran ro-o: Na giyoto man i balas ko tao a Mishoti.

77. Na Sabunsabunar a ini Ilaham Ami ko Musa: A Pangulumun Ka so manga Oripun Ko, na mbaalun Ka siran sa lalan ko Kalodan a mamara, di Ka khawan i ba Kano raota go di Ka khaluk.

78. Na tiyondog Siran o Pir-aon rakhus o manga tantara iyan, na Minitanggob kiran so Kalodan so nganin a minitanggob kiran.

79. Na miyadadag o Pir-aon so pagtao niyan, go da niyan Matoro.

80. Hai manga Moriyatao o Israil! Sabunar a siyabut Ami sukano ko ridowai niyo, go ini phasada Ami sukano ko kilid o Palao sa kawanan, go Initoron Nami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwwa:

81. (Pitharo Ami:) Kangkano ko manga pipiya ko nganin a ini Pagupur Ami rukano, go di kano ron Phumalawani, ka matangkud rukano so Rarangit Akun: Na sa dun sa matangkud on so Rarangit Akun na Sabunar a mabinasa!

82. Na Mata-an! A Sakun na tithe a Manapi ko tao a Mithaobat,

جَعَلْتُ عَذْرَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ﴿٧٦﴾

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِيَادِي فَأَضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْأَخْيَارِ يَسَّاءَ لَا تَخَفُ دَرَكَا وَلَا تَخْشَى ﴿٧٧﴾

فَاتَّبَعَهُمْ وَرَعَوْنَا يُجْنَدُونَ فَعَشِيَٰهُمْ مِنَ اللَّيْلِ مَا عَشَيْتُمْ ﴿٧٨﴾

وَأَصْلَٰ فِرْعَوْنُ قَوْمُهُ وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾

يٰٓبَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَاكُمْ مِنْ عَذْرَٰكُمْ وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْلَعُوا فِيهِ فِجْلًا عَلَيْهِ كُمْ عَصَابِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ عَصَابِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ

go Miyamaratiyaya, go Minggalubuk sa Mapiya,- oriyan niyan na komidug ko ontol.

83. Na antona-a i minipagalokalok Ka (sa Kiya-ona Ingka) ko Pagtaongka, hai Musa?

84. Pitharo Iyan: Siran na kataya siran si-i ko Talikhodan Ko (a matotondog Ako iran): Na miyagalokalok Ako Ruka Kadnan Ko, ka-o Bangka Kasowatun.

85. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Sukami na tiniyoba Ami so Pagtaongka ko oriyan Ka (ko Kiya-bulagangka kiran): Ka diyadag siran o Samiri.

86. Na mimbalingan so Musa ko pagtao Niyan a Pukhararangitan a Makamboboko. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba kano da diyandi-i o Kadnan niyo sa diyandi a mapiya? Ba rukano miyathai so masa? Antawa-a ba niyo kabaya a matangkud rukano so Rarangit a pho-on ko Kadnan niyo, sa kiyandorat iyo ko diyandi Akun?

87. Pitharo iran: Kuna a ba kami mindorat ko diyandi i Ka, sa ba sabap ko kapa-ar ami: Na ogaid na piyakaawid kami sa manga pupunud pho-on ko imbolawan o pagtao, na inipangithog ami oto (ko Apoi), ka lagid oto a kiya-ithog o Samiri.

صَلِّحَاتُهُ أَهْتَدَى ۝

﴿وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَى ۝﴾

قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَى أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى ۝

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِن بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ۝

فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَقُولُونَ ابْعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدَّ أَحْسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَأَيْتُمْ أَن يُجِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي مِن رَّبِّكُمْ وَأَخْلَفْتَ

مَوْعِدِي ۝

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا تَأْوِيلًا وَمِن رَّيْسِهِ الْقَوْمُ فَقَدَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ۝

88. A inigumao niyan kiran a maito a Sapi: A lawas iyan, a Phagunga Na Pitharo iran: A kati-i so Tohan niyo, go Tohan o Musa, na miyalipat!

89. Ba iran ndi khailai a da-a khisumbag iyan kiran a Katharo, go da-a Mipapa-ar iyan kiran a Morala o di na Ompiya?

90. Na Sabunsabunar a Pitharo kiran o Haroun gowani: A Hai pagtao Akun! Giyabo a kinitupungun rukano ron: Ka Mata-an! A aya Kadnan niyo na so (Allah a) Masalinggagao: Na Onoti Ako niyo go onoti niyo so Sogowan Ko.

91. Pitharo iran: Diyami dun itharug a karurutuki ami ron Somimba, taman sa di makabaling rukami so Musa.

92. Pitharo (o Musa): Hai Haroun! Antona-a i miyakarun Ruka, gowani a Mailaingka siran a miyadadag siran.

93. Sa Dangka Rakun kaonoti? Inongka Shoranga so Sogowan Ko?

94. Pitharo Haron: Hai Wata i Ina! Dingka nggandura so Sompakun go giya Olo Akun! Mata-an! A Sakun na inikaluk Akun o Bangka Matharo: A inoparik Ka so manga Moriyatao o Israil, go Dangka Kanayawi so lalag Akun!

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا آلِهَهُمْ خُورًا فَفَقَّالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ قُلُوبِي ۝١٨

أَفَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۝١٩

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ يَقُولُ إِنَّمَا قُتِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ۝٢٠

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِدِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ۝٢١

قَالَ يَهُدُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ۝٢٢

أَلَا تَتَّبِعُنِي أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ۝٢٣

قَالَ يَبْنَؤُمْرًا لَا أَخَذَ لِي حِسْبَتِي وَلَا يَرَأَيْتُ إِلَىٰ خَشِيبٍ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ۝٢٤

95. Pitharo (o Musa): Antona-a i Siyowa Aka, Hai Samiri?

96. Pitharo iyan: A miya-ilai akun so da iran mailai sukaniyan: Na komimus ako sa sakumus ko lakao o Sogo, na ini ithog akun non: Na giyoto i ini barayat rakun o ginawa ko.

97. Pitharo (o Musa): Na awa ka! Na Mata-an a ruk ka ko Kaoya-goyag so gi-ingka Katharowa: Sa da-a kashukhowai; go Mata-an! A adun a ruk ka a diyandi a di ka-on ndun makandorat: Na ilayangka so Tohan ka, a so tiyatap ka a Kapushimba-angka-on: Mata-an a Thotongun Nami dun sukaniyan oriyaniyan na Mata-an a ikayambur ami dun sukaniyan ko Kalodan sa titho a ka kayambur!

98. Aya bo a Tohan niyo na so Allah: So da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Rangkom Iyan a kata-o so langowan taman.

99. Lagid aya a Kapuphanothola Mi Ruka ko saba-ad ko manga Totholan ko andang a miya-ona: Na Sabunar a bigan Nami Suka pho-on ko Hadapan Nami sa Pananadum.

100. Sa dun sa tomalikhodon, na Mata-an! A sukaniyan na Phakawid ko Alongan a Qiyamah sa mapunud;

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمِيرُ ﴿٥٥﴾

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَشْرِ الرَّسُولِ فَجَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٥٦﴾

قَالَ فَأَذْهَبَ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنْ تَحْرِقَ تَهُ وَتُمْ لَنْ يَنْفَعَكَ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٥٧﴾

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٥٨﴾

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٥٩﴾

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا ﴿٦٠﴾

101. Makakakal siran non: Na Miyakaratarata a bagiyan niran ko Alongan a Qiyamah a awid,-

102. Si-i ko Alongan a Iyopun so Sanggakala: Na limodun Nami so manga Baradosa, sa Alongan noto, a khikabobota.

103. Na mipuphamagutonga iran kondolondolonan niran: A da-a minitarug iyo a rowar ko sapolo (gawi-i);

104. Sukami i Mata-o ko gi-i ran Tharo-on: ko masa a gi-i Tharo-on o Maka-o ontol kiran i Pamikiran: A da-a kiyapakatarug iyo a rowar ko Salongan!

105. Na ipagisha iran Ruka so manga Palao: Na Tharowangka: a ikhayontong sukaniyan o Kadnan Ko sa Samporna a ka kayontong;

106. Na ibagak Iyan (so Lopa) a Pantar a mamumunas;

107. A da-a Khailaingka-on a Maluluna, go da-a Mibobobong.

108. Sa Alongan noto na kaonotan niran so Puphananawag: Sa da-a kakhorikori on: Na mapunut so manga Sowara ko (Allah a) Masalinggagao: Na da-a khanug Ka a rowar sa dalupuk.

109. Sa Alongan noto na di Phakangai a gona so kapangongogo-

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ﴿٥١﴾

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ
يَوْمَ يَظْهَرُ زُرْقًا ﴿٥٢﴾

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَيْسَ لَنَا عَشْرٌ ﴿٥٣﴾

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ
طَرِيقَةً إِنْ لَيْسَ لَنَا يَوْمَ ﴿٥٤﴾

وَيَسْتَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي
نَسْفًا ﴿٥٥﴾

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿٥٦﴾

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿٥٧﴾

يَوْمَ يَذُتَبَعُونَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لََّهُ
وَحْشَةً الْأَصْوَاتِ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا
هَمْسًا ﴿٥٨﴾

يَوْمَ يَدْعُ الْأَتَقُ الشَّقَعَةُ الْأَمِنْ أَدْنَى لَهُ

pan inonta so tao a inidinan Sukanian o (Allah a) Masalinggagao, go Miyasowaton sa Katharo.

110. Katawan Niyan so kasasan-goran niran go so katatalikhodan niran: Go di iran khasushub Sukanian a Kata-o.

111. Na Makapangalimbaba-an so manga Paras ko (Allah a) Oya-goyag, a Thatandingan: Na Sabunar a kiyawiswisan so tao a miyaka-awid sa Kandarowaka.

112. Na sa dun sa tao a nggalubuk ko manga pipiya, a Sukaniyan na Mapaparatiyaya, na di mawan sa ba kasalimboti go ba kakorangi (so Amal Iyan a Mapiya).

113. Na lagid aya a Kinitoronun Nami Rukaniyan a Qur-an a basa Arab-go phisalinsalin Nami magosai ko solud Iyan so pangangaluk, ka-an siran Makapananggila, o di na makabago kiran sa Undao.

114. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar! Na Dingka Punggaga-ani (Ya Muhammad) so Qur-an ko da pun kapopos o kipushampain Ruka-on, na tharowangka: Kadnan Ko! Omani Yakongka sa Kata-o.

115. Na Sabunsabunar a diniyandi-an Nami so Adam, gowani, na Miyalipat: Go da-a miyato-on Nami ron a katutukhus.

الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿٣١﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿٣٢﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿٣٣﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿٣٤﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿٣٥﴾

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَتْسَىٰ وَلَهُ نُحَدِّثُكَ عَزْمًا ﴿٣٧﴾

116. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran, inonta so iblis: Ka somiyangka.

117. Na Pitharo Ami: Hai Adam! Mata-an! A giyaya na Ridowaingka go si Karomangka: Na o ba kano niyan Mapaka-awa ko Sorga, ka marasai Ka.

118. Mata-an! A ruk Ka a Dingka ro-o ka Khaor go di Ka Khatalandiyang,

119. Go Mata-an! A Suka na di Ka ro-o Mawao, go di Ka ranti-an a Alongan.

120. Na piyangonsi Sukaniyan o Shaitan: Pitharo iyan: Hai Adam! Ba ko Ruka Thoro-on so Kayo a katatap, go Kapa-ar a di khada?

121. Na Komiiyan Siran non, na miyapayag Kiran so Aorat Iran: Go aya miyata-ad iran, na giya kapuphanangkir Iran, ko Raon sa Sorga: A minisapung Iran ko Aorat Iran; na siyora ng o Adam so Kadnan Niyan, na Miyaribat.

122. Oriyan niyan na pinili Skaniyan o Kadnan Niyan: Na Piyakataobat Iyan, go Tiyoro Iyan.

123. Pitharo Iyan: A tupad kano, pho-on Rukaniyan (a Sorga) langon, so saba-ad Rukano na ridowai

وَاذْكُتَابَ الْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ
فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾

إِنَّ لَكَ الْأَجْنَوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرِى ﴿١١٨﴾

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَرُ فِيهَا وَلَا تَصْبَحِي ﴿١١٩﴾

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَكَادُمُ هَلْ
أَذَلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٌ لَّا يَبْلَى ﴿١٢٠﴾

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا
وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ
وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿١٢١﴾

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿١٢٢﴾

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ فَأَمَّا يَا آدَمُ فَخُذْ هَذِهِ فَمَنِ

o saba-ad: Amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na di madadag, go di marasai.

124. Na sa dun sa tomalikhod ko Tadam Rakun, na Mata-an! A adun a ruk iyan a Kaoyagoyag a masimpit, go witun Nami sukaniyan ko Kalilimod ko Alongan a Qiyamah a bota.

125. Tharo-on niyan: Kadnan Ko! antona-a i sabap a Kiyawitangka rakun ko kalilimod a bota ko, a Sabunar a miyabaloi ako a Pupha-kailai (si-i sa doniya)?

126. Tharo-on (o Allah): A lagid a nan, a miyakatalingoma Ruka so manga Ayat Ami, na piyakalipatan ka oto: Na lagid a nan, a sa Alongan nai, na Pulipatangka.

127. Go lagid aya a kambalasi Ami ko tao a Mimalawani go da niyan Paratiyaya-a so manga Ayat o Kadnan Niyan: Na Mata-an a so siksa ko Akhirat i lubi a sangat go kakal.

128. Ino kiran nda Makanggonan so madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pud ko manga pagtao (a miyanga-o ona), a Pupha-kalalakao siran ko Piyamagingudan niran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

اتَّبِعْ هَٰذَا لَا يَذُولُ وَلَا يُنْصَبُ ﴿١٢٤﴾

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً
ضَنْكًا وَنَحْسًا بِرُؤْمِ الْعَيْنَةِ ﴿١٢٥﴾

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ
بَصِيرًا ﴿١٢٦﴾

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَٰلِكَ
الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿١٢٧﴾

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَوْ تَوَصَّلَ بِأَبَائِهِ
رَبَّهُمْ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٨﴾

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كُرْهُهُمُ الَّذِي افْتَرَسُوا أَلْفُورًا
يَمْسُونَ فِي مَسْكِبِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي النَّهْيِ ﴿١٢٩﴾

129. Na o da so Katharo a miyana a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi (so siksa) a Tatap, go so ta-a lik a miyapunto.

130. Na Tigurangka so gi-i ran Katharo: Go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko da pun so Kasubang o Alongan, go so da pun so Kasudup Iyan; go so saba-ad ko manga Oras ko Gagawi-i, na Puthasbik Ka, go so manga kilid o ka-daondao: Ka-angka Masowat.

131. Na Dingka Phakasagata so (Kailai o) dowa Matangka ko Piya-kisawitan Nami kiran noto a pishoson a Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ka iputhupung Ami kiran noto: Na so Riskhi o Kadnan Ka (ko Sorga) i mapiya go Tatap.

132. Na Sogo-on Ka ko Ta-alok Ruka so Sambayang, go Phantang Ka si-i Rukaniyan. Di Kami Ruka phanguni sa Pagupur: Sukami i Puphagupur Ruka. Na so khabolosan (a Mapiya) na bagiyan o Manananggila.

133. Na Pitharo iran: A ino a da-a Khitalingoma Niyan rukutano a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Bada-a miyakatalingoma kiran a Karina a so matatago ko manga Kitab a Paganai?

134. Na opamaka mata-an a sukami na inibinasami kiran so siksa

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا
وَأَجَلَ مُُسْغًى ﴿١٢٩﴾

فَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ
طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ
الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى ﴿١٣٠﴾

وَلَا تَصَدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْتَهُمْ زُجُجًا
مِنْهُمْ زهرةَ الحَيوةِ الدُّنْيَا لَتَنَزِفُهُمْ فِيهِ وَرَرُّ
رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَقْبَى ﴿١٣١﴾

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا تَسْتَكْثِرُ
رِزْقًا لَّحْنُ نَزْرُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى ﴿١٣٢﴾

رَقَالُوا لَوْلَا يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ مِنْ رَبِّهِ أَوْلَمَ
تَأْتِيهِمْ بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٣٣﴾

وَلَوْ أَنَا أَهْلُكُمْ لَكُنَّا مِنْ أَتَتِهِ لَقَالُوا

ko onaan na Putharo-on niran ndun:
Kadnan Nami! Ino kamingka da
Sogowi sa Sogo, ka-a nami kaonoti
so manga Ayat Ka ko da-a mi pun
kapakaito a go kahina.

135. Tharowangka: A oman i isa
na Nomanayao: Na nayao kano, ka
katokawan niyo bo o antawa-a i
khimangaruk ko lalan a Ontol, go
sa miyakatoman.

Surah Al-Anbiya-21

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani ko manga Mano-
siya so Kaphamagitonga kiran: A
siran na matatago ko kalipat a khi-
tatalikhod.

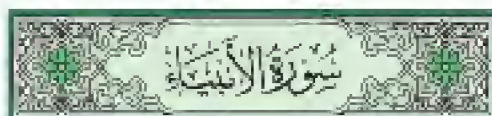
2. Da-a phakatalingoma kiran a
Pananadum a pho-on ko Kadnan
niran a bago, a ba iran ndi Phama-
makinuga a siran na Sasabula-on
niran,-

3. Mabibimban so manga poso
iran. Na ini Punanai ran so bitiyara
a siran na manga darowaka: A da
ko ungkaya inonta na Manosiya a
lagid iyo; a ti shongkano ko Balik
Mata a sukano na Pukhailai niyo?

4. Pitharo (o Muhammad): So
Kadnan Ko na katawan Niyan so
Katharo Ko Langit a go so Lopa:

رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنُحْزَى ۝

قُلْ كُلُّ مُرْتَضٍ فَرَضُوا فَمَا اسْتَعْلَمُونَ مِنْ
أَصْحَابِ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُعْرِضُونَ ۝

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُخَدَّعٍ إِلَّا
اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۝

لَا هِيَ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا الشَّجْوَى الذَّرِيرَ
ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ
السَّحَرَ وَالْأَنْعَامَ تُبْصِرُونَ ۝

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝

Go Sukaniyan so Puphakanug a Mata-o.

5. Kuna, ka Pitharo iran: A manga sambar a manga Taginupun!-Kuna, ka Pimbaba-as Iyan noto!-Kuna, ka Sukaniyan na Pababayok! Na witi tano Niyan sa Tanda lagid o Kiyasogowa ko miyanga-o ona!

6. Da-a Miyaratiyaya a Miya-ona an niran a Phagingud, a bininasa Mi sukaniyan: Ino siran Pharatiyaya siran?

7. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami siran: Na ishai niyo so adun a Kata-o Niyan o sukano na di niyo katawi.

8. Na da-a Mi siran sunggai sa lawas a di Phamangangan ko Pangunungkun, go kuna a ba siran Phangakakakal (ko Doniya).

9. Oriyan niyan na initoman Nami kiran so diyandi, na Siyabut Ami siran a go so tao a kabaya Ami, go bininasa mi so manga Malawani.

10. Sabunsabunar a Tiyoronan Nami sukano sa Kitab a ndodon so Munang iyo: Ino niyo di Punggudaguda-a?

11. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud a aya butad iyan na Darowaka, na mimbago Kami ko

بَلِّغُوا أَوْ أَصْبَحْتُ أَخْلَعُ بَلِّغُوا أَفَرَّيْهُ بَلِّغُوا
هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَا تَابَعَيْنَا كَمَا أُرْسِلَ
الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

مَاءَ أَمْسَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِينٍ أَهْلَكْنَاهَا
أَفْهَمْ قَوْمُونَ ﴿٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ
فَسَلُّوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا آلِيَاءَ لَوْ لَوْنُ الطَّعَامِ
وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾

لَمْ يَصِدْقَهُمُ الْوَعْدَ فَأَجْنَبْنَاهُمْ وَمِنْ نَسَاءِ
وَأَهْلَكْنَاهُ الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرِينٍ كَانَتْ ظَالِمَةً
وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾

oriyan niyan sa pagtao a manga salakao!

12. Na kagiya a magudam iran so siksa Ami, na sa maoto na siran na Punggaga-anan niran malagoi.

13. (Pitharo kiran): Di kano Phamalagi, go kasoi kano ko ini Pangalimo rukano, go so manga darpa iyo, ka angkano kai sha-i.

14. Miyatharo iran: Hai down down tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

15. Na da dun maputa angkoto a Kapunggoraok iran, taman sa biyaloi Ami siran a (lagid o) piragon a miyanga-tutubas.

16. Na kuna a ba aya Kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowa nan na ba Ami Kabimbanan!

17. O kabaya Ami a komowa Kami sa Karimbaran, na Mata-an a kowa- an Nami sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami, o Sukami na Punggolaola Ami!

18. Kuna, ka ipumbasbas Ami so Ontol ko ribat, na mapakaphagotukotuk Iyan, na sa maoto na sukaniyan na Pukhailang! Na aya ruk iyo na so sangat a siksa po-on ko iphuropa niyo.

فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أَتَرْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِكُمْ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا تَلَوْنَ ﴿١٣﴾

قَالُوا إِنَّا تَوَلَّيْنَاكُمْ عَدَاوَةً كُنَّا طَائِفِينَ ﴿١٤﴾

فَمَا زِلْنَا بِذَلِكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَعِينٍ ﴿١٦﴾

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُمْ آلَافًا مِمَّنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَنسِفُهُ فَيَكُونُ هُورًا هِقْ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

26. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata (a manga Malaikat) Soti Sukaniyan! Kuna, ka manga Oripun a Khisusula-an.

27. Da-a Khi-ona iran Non a Katharo, go Siran na so Sogowan Niyan i gi-i ran Manggolaola.

28. Katawan Niyan so kasasan-goran Niran, go so katatalikhodan Niran, go da-a Khaogopan Niran a inonta so Miyasowaton (so Allah.), go Siran na po-on ko kaluk Rukanian na Somasangkop Siran.

29. Na sa dun sa Tharo a pud Kiran: Sa Mata-an! A Sakun na Tohan a salakao ko Allah, na giyoto man na imbadal Ami ron so Naraka Jahannam: Lagid man noto a imbadal Ami ko manga Darowaka.

30. Ba da katokawi o siran a Miyamangongkir a Mata-an! A so manga Langit a go so Lopa na aya butad a Dowa oto na masasatiman (sa awal), na piyakambulag Ami Siran? Na Inadun Ami a pho-on ko ig so langowan taman a Oya-goyag. Ba siran ndi Pharatiyaya?

31. Na Piyamakabukunan Nami so Lopa sa manga Palao, ka-anian siran ndi Pukhakoyong, go Miyan-gumba-al Kami ron sa manga da-daya a okita: A manga lalan, ka-an siran makakudug ko Ontol.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ رَبُّ
عِبَادٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾

لَا يَسْتَفْئِدُونَ مِنْهُ رِيبَ الْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِ
يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ أَرَادَتْ وَهُمْ مِنْ
حَسَنَتِهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

۞ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ
فَذَلِكُمْ كِبْرُ مَا هُمْ كَذَلِكَ كُفْرُ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

أَوَلَمْ يَرَأِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا
مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ
وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

32. Go biyaloi Ami so Langit a Atup a sisiyapun: Na siran na so manga Tanda on na tatalikhodan niran!

33. Na Sukaniyan so Miyadun ko Gagawi-i go so Daondao, go so Alongan go so Olan: Oman i isa on na si-i ko okit Iyan Puphaman-gudug.

34. Na da-a singgayan Nami a Manosiya a miya-ona an Ka ko kakakal (ko doniya): Ino amai ka Matai Ka, na siran na khakakal siran?

35. Oman i Baraniyawa na Phakata-am ko Kapatai: Na iputhupung Ami rukano so marata go so Mapiya, ka Tiyoba. Na si-i kano Rukami Phakandoda.

36. Na igira a miya-ilai Ka o siran a Miyamangongkir, na ba Ka iran ndun pukhowa-a Kasandagan. (Gi-i ran Tharo-on): Ba giya i so phagaloi ko manga Katohanan niyo? Go siran ko kapukha-aloi o (Allah a) Masalinggagao na siran na o Ongkirun niran!

37. Inadun so Manosiya a a-alokalokun: Phaki-ilai Yakun rukano dun so manga Tanda Akun; na di niyo phagalokaloki!

38. Na gi-i ran Tharo-on: Anda dun angka i a diyandi, o sukano na Mumamata-an Kano?

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا جَعَلْنَا الْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَفَإِنَّ مِنْهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذْ أَرَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَسْخَرُواكَ مِنَ الْإِسْلَامِ أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ الْهَيْكَلَ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

39. O katokawi o siran a Miya-mangongkir so masa a di ran marun ko manga Paras iran so Apoi, go so manga likod iran, go di siran katabangan (na diran noto Matharo)!

40. Kuna, ka phakatalingoma kiran sa mitalumba, na makatukutuk kiran: Na di ran magaga i karuna-on, go di kiran mata-alik.

41. Na Sabunsabunar a piyama-gompat so manga Sogo ko miyana an Ka; na Miyakatoron ko siran a miyamagurug kiran so Piyamagompat iran (a siksa).

42. Tharowangka: A antawa-a i makasiyap rukano ko Gagawi-i go so Daondao ko (siksa o Allah a) Masalinggagao? Kuna, ka siran na so Pananadum ko Kadnan niran na tatalikhodan niran.

43. Ba adun a manga Katohanan niran a Makalinding kiran a salakao Rukami! Di ran khagaga i katabangi ko manga ginawa iran, go da-a Makaphaninindugan kiran pho-on Rukami.

44. Kuna, ka piyakisawitan Nami so Kapaginutao ko siran naya, a go so manga lokus iran taman sa miyaka-lundo kiran so Omor. Ba iran ndi khailai a Mata-an! a Sukami na pushangoron Nami so Lopa, na pukhorangan Nami sukaniyan ko mbalabala-on? Ba siran i Phamakada-ag?

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حَيْثُ لَا يَكْفُوتُ عَنْ وَجْهِهِمُ النَّارُ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ مَنْ يَكْلُؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾

بَلْ مَثَعْنَا مُنَادِيًا وَعِائِدَةً هُمْ خَشِيَ طَالٍ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ أَفَلَا يَرْوُنَ أَنَا أَنَا فِي الْأَرْضِ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

45. Tharowangka (Ya Muham-mad): A aya bo a ipuphamaka-ik-tiyar Akun rukano na so Wahy (a pho-on ko Allah): Na di Phamaki-nugun o manga bungul so Panana-wag, igira a Puphamaka-iktiyarun siran!

46. Na Mata-an a o adun a misogat kiran a maito bo ko siksa o Kadnan Ka, na Mata-an a Putharoon niran ndun: Hai downan downan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

47. Na ibutad Ami so manga Timbangan a Ontol si-i ko Alongan a Qiyamah, na da-a Kasalimbota a Baraniyawa sa maito bo. Na o adun a timbang (bo) o od a Hardal, na italingoma Mi sukaniyan: Na Makatatarotop Kami a manga pagi-itong.

48. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa go so Haroun so (taurat) a Padoman, go Sindao go Pananadum a bagiyan o Khipananggila,-

49. Siran na somasangkop siran ko Kadnan niran a Migagaib, go siran na so Bangkit na ika-aluk iran.

50. Na giyangkaya (a Qur-an) na Pananadum a piyakandakulan sa Mapiya: A Initoron Nami Sukaniyan; ino sukano Pagongkirun niyo Sukaniyan?

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَيْنَ مَسَّهِنَّ فِتْنَةً مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَنُوبُنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْسَاهُ أَمْ نَكُرُونَهُ ﴿٥٠﴾

59. Pitharo iran: Antawa-a i Minggolaola si-i ko manga Katohanan tano? Mata-an! A Sukaniyan na pud dun ko manga Darowaka!

60. Pitharo iran: A miyanug Ami a Mangoda a phagalowin Niyan siran: A Pumbuthowan Sukaniyan sa Ibrahim.

61. Pitharo iran: Na wita niyo Sukaniyan ko phanga-i ilai o manga Manosia, ka-an niran kashaksi-i:

62. Pitharo iran: Ba Suka i Minggolaola saya ko manga Katohanan nami, hai Ibrahim?

63. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Minggolaola-on na giya mala kiran naya! Na ishai niyo siran, o siran na Makaputharo siran!

64. Na kiyandodan niran a gina-wa iran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukano na sukano i manga Darowaka!

65. Oriyan niyan na Miyabar-iyonsong a manga Olo iran (na Pitharo iran:) Sabunsabunar a katawan Ka a di siran naya Makaputha-taro!

66. Pitharo Iyan: Ino niyo Pushimba-a a salakao ko Allah, so da-a Khiyompiya niyan rukano a maito bo, go da-a Khibinasa niyan rukano?

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذِهِ اِلَهَيْنَا اِنَّهُ وَلِمَنِ
الظُّلُمُوتُ ﴿٥٩﴾

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ
اِبْرَاهِيْمُ ﴿٦٠﴾

قَالُوا فَاَتُورَا بِهٖ عَلَىٰ اَصْحٰى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَشْهَدُوْنَ ﴿٦١﴾

قَالُوا اَنْتَ فَعَلْتَ هَذِهِ اِلَهَيْنَا
يَا اِبْرَاهِيْمُ ﴿٦٢﴾

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْتَلُوهُمْ اِنْ
كَانُوا يَنْطِقُوْنَ ﴿٦٣﴾

فَرَجَعُوْا اِلَىٰ اَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا اِنَّكُمْ
اَنْتُمْ الظَّالِمُوْنَ ﴿٦٤﴾

ثُمَّ لَکُمْ سُوْرَةٌ وَّوَسِيَّةٌ لِّقَدْ عَلِمْتَ مَا
هَٰؤُلَاءِ يَنْطِقُوْنَ ﴿٦٥﴾

قَالَ اَتَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا
يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

67. Marshik kano, a go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah! Ba kano di Punggudaguda?

68. Pitharo iran: Totonga niyo Sukaniyan, go tabangi niyo so manga Katohanan niyo, o sukano na Punggolaola-an niyo!

69. Pitharo Ami: Hai. Apoi! mba-loi ka a matunggao, go Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

70. Na piyaka-antapan niran Sukaniyan sa tipo: Na biyaloi Ami siran a titho a manga logi!

71. Na siyabut Ami so Ibrahim go so Lut sa inowit Ami ko Lopa (a Sham) a so piyakandakulan Nami sa Mapiya so dalam iyan, a bagiyang o manga Ka-adun.

72. Na inibugai Ami Ron so Ishaq; go so Yaqoub a ini oman. Na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a manga Bilangatao,

73. Go biyaloi Ami Siran a Pukhakaonotan, a Ipuphamando Iran so Sogowan Nami, go ini Ilaham Ami Kiran so Kanggolaola-a ko manga Pipiya, go so kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko zakat; go miyabaloi Siran a Puphamanimba Rukami.

74. Go so Lut, na bigan Nami Sukaniyan sa Kokoman go Kata-o, go siyabut Ami Sukaniyan ko (tao

أَفِي لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا احْرِقُوهُ وَأَنْصُرُوا آلَهُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْنَا إِنَّا نُكُونُ بِرَذَاوَسَ لَمَّا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْتَدُونَ يَا مَرْيَمُ اقْنُصِي إِسْمُكَ إِلَيْهِنَّ فَعَلَّ الْحَيَرَاتِ وَأَقَامِ الصَّلَاةَ وَآتِ الزَّكَاةَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٧٣﴾

وَلُوطًا إِتَيْنَاهُ خُصْمًا وَعَلَّمَا نَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ

ko) Ingud a so miyabaloi a gi-
nggolaola ko manga rurushik:
Mata-an! A siran na miyabaloi siran
a pagtao a marata, a manga songk-
lid.

75. Na piyakasolud Ami Suka-
niyan ko Limo Ami: Mata-an! A
Sukaniyan na pud ko manga Bi-
langatao.

76. Go so Nuh, ko masa a kiya-
panguni Niyan gowani: na tiyarima
Ami Sukaniyan, go siyabut Ami
Sukaniyan go so Ta-alokon pho-on
ko boko a mala.

77. Go tiyabangan Nami Suka-
niyan ko pagtao a so Piyakambokhag
iran so manga Ayat Ami: Mata-an!
A siran na miyabaloi siran a pagtao
a marata: Na inulud Ami siran lan-
gon.

78. Go so Dawood go so Sulai-
man, na gowani na Pukhokomun
Niran so Pangoma-an gowani a
manathabon so Kambing o pagtao:
Na miyabaloi Kami ko Kokoman
Niran a manga saksi.

79. Na piyakisabotan Nami oto
ko Sulaiman: Go oman i isa Kiran
na bigan Nami sa Kokoman go
Kata-o; go piyakaphasiyonot Ami
a rakhus o Dawood so manga Palao
a Puthasbik Siran, a go so manga
Papanok: Na Sukami i Minggolaola
(ro-o).

إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوِئٍ قَلِيلِينَ ﴿٧٥﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿٧٦﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا
لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٧﴾

وَنَصْرَكُمُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا
إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوِئٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٧٨﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَخُذُ مَآيِنَ فِي الْحَرْثِ
إِذْ نَفَسْتُمْ فِيهِ غَمًّا الْقَوْمِ وَكُنَّا
لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٩﴾

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلَّ آتٍ آتَيْنَا حُكْمًا
وَعِلْمًا وَنَخْرُجُكَ دَاوُدَ الْيَجْبَالَ يُسَيِّحُ
وَالطُّيْرُ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٨٠﴾

80. Go Inindao Ami Ron so ka-phandai sa Rabun a bagiyan niyo, ka-angkano Niyan marunding ko goma-an (o ridowai) niyo: Na una, sukano Phanalamat kano?

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ
لِتُخْفِيَكُمْ مِنْ أَسْكَرٍ قَهْلٍ أَنْتُمْ
تُشْكِرُونَ ﴿٥٠﴾

81. Go (Piyakaphasiyonot Ami ko) bagiyan o Sulaiman so ndo a mabagur, pushambur sa sabap sa Sogowan Niyan, si-i ko Lopa a so piyakandakul Ami ron so manga pipiya: Na miyabaloi Kami si-i ko langowan taman a manga Tata-o.

وَأَسْلَمْنَا نَاصِرَ الصَّافِيَةِ نَجَوِيَ بَأْمُرِهِ إِلَى
الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا رَبِّكَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَالِمِينَ ﴿٥١﴾

82. Go (Piyakaphasiyonot Ami Ron) so manga Shaitan, a so ipu-phaninub iran (sa Montiya) go gi-i siran nggalubuk sa galubuk a sala-kao ro-o; na Sukami i somisiyap kiran.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُّونَ لَهُمْ
وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ
حَافِظِينَ ﴿٥٢﴾

83. Go so Ayyub, gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan, (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na miyasogat Ako a morala, na Suka i Lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo.

﴿٥٣﴾ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ
الْصُّبْرُ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٥٤﴾

84. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Na inangkat Ami so minisogaton a morala, go inibugai Ami Ron so talokon, go so lagid iran a rakhus iran,- a Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Pananadum a bagiyan o manga Barasimba.

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَكَّشْنَا مَا بِهِ مِنْ صُوبرٍ
وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً
مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرُنَا لِلْعَابِدِينَ ﴿٥٥﴾

85. Go so Ismail, go so Idris, go so Zilkifli, oman i isa Kiran na pud ko manga Papantang:

وَأِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الصَّابِرِينَ ﴿٥٦﴾

86. Na piyakasolud Ami Siran ko Limo Ami: Mata-an! A Siran na pud ko manga Bilangatao.

87. Go so Yunus a liyamud a suda, gowani a lomalakao a Pukhararangitan: Na aya antangan Niyan na di Yami dun kaphakasimpitan Sukaniyan! Na minigoraok Iyan ko katatago Iyan ko manga lilibotung: Da-a Tohan a inonta Suka: Soti Ka: Mata-an! A Sakun na miyabaloi Ako a pud ko manga Baradosa!

88. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go siyabut Ami Sukaniyan pho-on ko kapakandadamar: Na lagid man naya a kashabuta Mi ko Miyamaratiyaya.

89. Go so Zakariya, gowani a Manguni ko Kadnan Niyan: Kadnan Ko! Diyakongka mbagakun a tawantawan, na Suka i Lubi a mapiya ko manga Waris.

90. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go inibugai Ami Rukaniyan so Yahya: Go tiyanor Ami Rukaniyan si Karoma Niyan. Mata-an! A Siran na miyabaloi Siran a gi-i Siran magoradorad ko manga pipiya: Go Puphamanguni Siran Rukami sa kabaya a go kaluk, go miyabaloi Siran a si-i Siran Rukami Puphananang kopan.

91. Go so (Maryam a) sinyap Iyan a Ginawa niyan^[1]. Na ini iyop

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥١﴾

وَذَا النُّبُوتِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا وَقَدْ أُنْزِلَ لَكَ فِي الْقُلُوبِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٣﴾

وَرَكَّعْنَا أَيُّدَآءَ رَبِّهِ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٤﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيُحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَاهُ إِنَّهُمْ لَكَ الْوَالُونَ ﴿٥٥﴾
يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٥٦﴾

وَالَّتِي أَحْصَيْتَ فَرَجَهَا فَعَجَنَّا

[1] Siniyap iyan ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat.

Ami Ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa, go biyaloi Ami Sukaniyan a go so Wata Iyan a Tanda ko manga Ka-adun.

92. Mata-an! A giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na Simba-a Ko niyo.

93. Na pishapotol iran so okit iran, ko lut-lut iran: Na oman i isa kiran na si-i siran Rukami Phama-kandod.

94. Na sa dun sa nggalubukun niyan so manga pipiya a sukaniyan na Mapaparatiyaya,- na di kalimungan so galubuk iyan: Go Mata-an! A Sukami i Puphanoraton.

95. Na inurun so Phagingud a bininasa Mi sukaniyan: Mata-an! A siran na di siran makambalingan,

96. Taman ko masa a kaluka-an so Yajuj a go so Majuj, a siran na Mamakapo-on ko oman i bobongan a gi-i siran shasakoya.

97. Na miyakarani so diyandi a bunar: Na sa maoto na giyoto! Na Masambolayang so manga kilai o siran a Miyamangongkir: (Matharo iran:) Hai downan downan tano! Sa-bunar a miyatago tano ko da kainungka-a sangkai; kuna, ka mimbaloi tano a manga darowaka!

98. Mata-an! A sukano a go so Pusimba-an niyo a salakao ko Allah, na itagon ko Naraka Jahan-

فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا آتِهَا
آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٥١﴾

إِن هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّبِعُونِ ﴿٥٢﴾

وَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ
إِلْتِنَافٍ جِغُوتٌ ﴿٥٣﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَكَ كُفْرَانٌ لِّسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ
كَاشِبُونَ ﴿٥٤﴾

وَحَرَّمْنَا عَلَى قَرَبَى أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ ﴿٥٥﴾

حَقٌّ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ
مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٥٦﴾

وَأَقْرَبُ الْوَعْدِ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ
أَبْصَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا كُنَّا قَدْ كُنَّا
فِي عَقْلٍ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٥٧﴾

إِن كُفِّرُوا وَاتَّبَعُذُوتِ مِنْ دُونِ اللَّهِ
حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا

nam! Sukano na rongkano Phama-
kasolud!

99. O aya butad o siran naya na
manga Katohanan, na di siran non
mamakasolud! Na oman i isa kiran
na ron siran non ndun makakakal.

100. Aya bagiyan niran non na
katagao, go siran na di siran ro-o
phamakanug.

101. Mata-an! A siran a miyaona
a bagiyan niran a pho-on Rukami
so mapiya, na siran man na piyaka-
watan siran non,

102. Di ran khanug so dagudub
iyan: Go siran i khatago ko pukha-
babaya-an o manga ginawa iran, sa
makakakal siran (ro-o).

103. Di siran mapakamboko o
pakalukluk a lubi a mala: Go ipa-
galao kiran o manga Malaikat: A
giyai so Alongan niyo,-a so sukano
na idi diyandi rukano.

104. Alongan a kalolona Mi ko
Langit lagid o kapulolona o Pano-
norat ko manga Kitab,- lagid-o
kinipho-onun Nami ko paganai a
Kiyapangadun, a khasowin Nami
sukaniyan: Diyandi a matatangtud
Rukami: Mata-an! A Sukami i tatap
a Punggagalubuk.

105. Na Sabunsabunar a ini Sor-
at Ami ko Zaboar, ko oriyen o
Pananadum: A Mata-an! A so Lopa

وَأَرْدُونَ ﴿١٩﴾

لَوْ كُنَّ هَؤُلَاءِ إِلَهًا مَّا وَرَدُوهَا
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٠﴾

لَهُمْ فِيهَا زَوْجٌ وَهُمْ فِيهَا
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ
أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿٢٢﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَيْثُ سَهَّاهُمْ فِي مَا
أَشْهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَرَقُ الْأَكْبَرُ وَسَلَفْنَاهُمْ
أَلَمَلَيْكَةً هَٰذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ تَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ
لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ يُعِيدُهُمْ
وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ
الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ

na Kaphangowarisan noto o manga Oripun ko, a manga Bilangatao.

106. Mata-an! A matatago saya so tanto a tarotop a undao a bagiy-an o pagtao a manga Barasimba.

107. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad), a rowar sa Limo ko manga Ka-adun.

108. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Iphagilaham Rakun na aya bo a Tohan niyo na Tohan a Isa: Na una, sukano Mim-bayorantang kano?

109. Na amai ka tomalikhod siran, na Tharowangka: A piyakatokao Akun sukano sa mulagilagid; na di Ko katawan o ino marani antawa-a mawatan so idi diyandi rukano.

110. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so matanog a Katharo, go katawan Niyan so pagu-uma an niyo.

111. Na Diyakun katawan o ba giyaya na tiyoba rukano, go kashonor taman ko masa (o kapatai).

112. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Kokomun Ka (Rukami) so bunar! Na aya Kadnan Nami na so (Allah a) Masalinggagao a Kapuphanguniyan sa tabang, a sorang ko iphuropa niyo!

الْصَّالِحُونَ ﴿١٠٦﴾

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عَالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً

لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

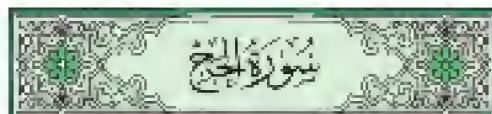
قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ وَحِدٌ فَمَهْلُكُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٩﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنُكُمْ عَلَىٰ سَوَابٍ وَإِنْ أَذْرَيْتُمْ أَقْرَبَ أَمْ يُعِيدُ مَا تُوْعِدُونَ ﴿١١٠﴾

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١١﴾

وَإِنْ أَذْرَيْتُمْ لَعَنَهُمُ فَسِنَّ لَهُمْ مَّعْرُومٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١٢﴾

قُلْ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٣﴾

Surah Al-Hajj-22

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo! Mata-an! A so linog ko Bangkit na Shai a lubi a mala!

2. Si-i ko Alongan a mailai niyo to, na kalipatan o oman i puphaka-soso so puphakasoson niyan, go Mimbawata o oman i Maogat so Ikaogat iyan: Go Mailaingka so manga Manosiya a (lagid o) khika-buburug, a kuna a ba siran khika-buburug: Na ogaid na so siksa o Allah a sangat (i ka-ada i kiran sa akal).

3. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i makiphapa-wala makapantag ko Allah, sa kuna a ba Kata-o, go phagonotan niyan so oman i Shaitan a puphaminasa!

4. Minikokom rukaniyan a na Mata-an! A sukaniyan na kha-dadag iyan, go mapunggonanao niyan ko siksa ko Naraka Sair.

5. Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko kaoyag (ko oriyang o kapatai), na Mata-an! A Suka-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كُنْتُمْ إِنْ زُلْزِلَتْ
السَّاعَةُ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

يَوْمَ تَرَوْنها تَذْهَبُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا
أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا
وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّרِيدٍ ﴿٣﴾

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ قَاتَلَهُ
يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ
الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن نُّرَابٍ ثُمَّ

mi na Inadun Nami sukano a pho-on sa botha, oriyen niyan na pho-on sa Notfa, oriyen niyan na pho-on sa rogo a mbabathik, oriyen niyan na pho-on sa sapo-ron a sapo, a miyabaloi a go da mabaloi, ka-an Nami rukano mapakaliwanag; go puthan-gunun Nami ko manga Tiyan so kabaya Ami taman ko ta-alik a miyapunto, oriyen niyan na puphakaliyon Nami sukano a manga Wata, oriyen niyan (na puphakalan Nami sukano), ka-angkano raotun ko katarotop o bagur iyo; na adun a pud rukano a tao a puphatai (a kangoda-an), go adun a pud rukano a tao a phakakasowin ko tanto a korang a kaoyagoyag, ka-an da-a katawan niyan ko oriyen o Kata-o a maito bo. Na Pukhailaingka so Lopa a kamamara-an, na igira a piyakatoron Nami ron so ig, na pananabadun, go shibokar, go mapakato iyan so oman i mbarambarang (a Mangunguto) a mapiya i paras.

6. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar: Go Mata-an! A Sukaniyan na Pagoyagun Niyan so Miyamatai, go Mata-an! A Sukaniyan na so langowan taman na Gaos Iyan.

7. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma: Da-a sangka a madadalumon, go Mata-an! A so Allah na Pagoyagun Niyan so tao a matatago ko manga kobor.

مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ
مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّكُمْ وَنَقَرُ
فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ
نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِّتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ
وَمِنْكُمْ مَّنْ يَمُوتُ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ
أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ تَعْدِ عِلْمٍ
شَيْعًا وَنَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا
عَلَيْهَا الْمَاءَ أَهْمَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ
كُلِّ ذَوْجٍ بِهَيْجٍ ۝

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ۝

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go kuna a ba Torowan, go kuna a ba Kitab a puphakabugai sa Maliwanag,-

9. A lilingi-in niyan a lig iyan, ka-an makadadag pho-on ko lalan o Allah: A adun a bagiyen niyan si-i ko doniya a Kahina-an, go pakita-aman Nami ron ko Alongan a Qiya-mah so siksa a Phakatotong.

10. (Putharo-on non:) Giyaya man na sabap ko Miyanggalubuk o mbala a limangka, go Mata-an! a so Allah na kuna a ba salimbob ko manga Oripun Niyan.

11. Na adun a pud ko manga Manosiya a Pushimba-an niyan so Allah sa pukha-alangalangan: Na o masogat sukaniyan a mapiya, na Masowaton; na o masogat sukaniyan a tiyoba, na kulidun niyan a paras iyan: Miyalogi sa doniya go sa Akhirat: Giyoto man na sukaniyan so kalogi a mapayag!

12. Puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so di ron phakabinasa, go di ron phaka-ompiya: Giyoto man na sukaniyan so kadadag a mawatan!

13. Puphanongganowin niyan so nganin a so kaphakabinasa niyan na lubi a marani a di so Kaphaka-ompiya niyan. Tanto a marata a

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٨﴾

ثَأْنِي عَظِيمَةٍ يُضِلُّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الْآخِرَةِ إِجْرَىٰ وَلْيَذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّبِعُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الَّذِينَ وَالْآخِرَةُ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُمْ وَمَا لَا يَنْفَعُهُمْ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

يَدْعُوا لِمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

Panarigan, go tanto a marata a bolayoka!

14. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

15. Sa dun sa tao a aya butad iyan na tatarima-an niyan sa di dun thabangan o Allah (so Muhammad) si-i sa doniya go sa Akhirat, na butur sa tali ko bo-ongan oriyen niyan na Pagugut: Na nggudaguda-a niyan o ino khailang dun o antangan niyan a marata so igagani gani ron!

16. Na lagid aya a Kinitoronun Nami ron a manga Tanda a manga rarayag; go Mata-an! A so Allah na Punggonana-on Niyan so tao a kabaya Iyan!

17. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, go so manga Yahodi, Goso manga sabi-in^[1], go so manga Christians, go so manga majusi^[2], go so Miyamanakoto,- na Mata-an! A so Allah na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah: Mata-an! A so Allah i saksi ko langowan taman.

إِنَّ اللَّهَ يَدْعُ الْبَنِيَّانَ إِلَى الْإِسْلَامِ ۚ فَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٥١﴾

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَفْعَالَ اللَّهِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ مِمَّا يَكْتَسِبُونَ ۚ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ يَنْقُطِعُ
فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِطُ ﴿٥٢﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ يُتْلَى وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنِ يُرِيدُ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْإِسْلَامَ دِينُ الْبَنِيَّانَ ۚ فَاتَّبِعُوا دِينَهُمْ
وَالصَّابِقِينَ وَالصَّابِقِينَ وَالصَّابِقِينَ وَالصَّابِقِينَ
أَشْرَكُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ الْإِسْلَامَ مِنْ كُلِّ مَرْءٍ
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٤﴾

[1] siran so pagtao a malalamba siran ko okit iran ada-a miya tanto a agama iran a khaonota niran, go siran so pagtao a puzimba sa manga malaikat odina manga bito-on.

[2] siran so puzimba sa apoi.

18. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na Somosododon so
matatago ko manga Langit go so
matatago ko Lopa,- go so Alongan,
go so Olan, go so manga Bito-on;
go so manga Palao, go so manga
Kayo, go so manga Binatang; go
madakul a pud on ko manga Man-
osiya? Na madakul a miyatangu-
don so siksa: Na sa dun sa Hina-
an,- o Allah, na da-a makabugai ron
sa Munang: Mata-an! A so Allah na
Punggolaola-an Niyan so nganin a
kabaya Iyan.

19. Giya dowaya a pukharido na
miyarido siran makapantag ko
Kadnan niran: Na so Miyaman-
gongkir, na khasunggayan siran sa
nditarun a Apoi Phangododun ko
poro o manga Olo iran so Phulika-
bo a ig.

20. Iputhonag oto ko matatago
ko manga Tiyan niran, go so manga
kobal.

21. Go adun a manga bagiyan
niran a manga rompi a potao (a
ipumbasal kiran).

22. Oman niran makhadiyat a
kapagawa iran non, pho-on ko
boko, na pakakasowin siran non,
go (Tharo-on kiran:) Ta-ami niyo
so siksa a phakatotong!

23. Mata-an! A so Allah na Pha-
kasoludun Niyan so Miyamara-
tiyaya go Pinggalubuk iran so

الَّتِ تَرَاتُ اللَّهَ تَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ
وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَذَٰلِكَ حَقُّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ
وَمَن يُّهِنِ اللَّهَ فَمَا لَهُ مِن مَّكَرٍ مَّا إِنَّ اللَّهَ
يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾

﴿ هَٰذَا إِن خَصَمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ
فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ شِيَابٌ مِّن
نَّارٍ نُّصَبٌ مِّن قَوْقُزٍ وَسِوَاهُمُ الْحَمِيمُ ﴾

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿١٩﴾

وَلَهُمْ مَقْعٌ مِّن حَدِيدٍ ﴿٢٠﴾

كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ
أَعِيدُوا فِيهَا وَذُقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا

manga pipiya, ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Phangimowan Siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan go Montiya, go aya manga nditarun niran ro-o na Sotra.

24. Go Miyanggonanao siran ko mapiya a Katharo: Go Miyanggonanao siran ko lalan o (Allah a) Diya-itan o Podi.

25. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go Puphangalang siran ko lalan o Allah, a go so Masjidil Haram, a so inisunggai ami Sukaniyan a bagiyan o manga Manosiya, a mulagidon so mababalingon, a go so mananangga. Na sa dun sa khadiyat ro-o sa di ontol sabap sa kapanganinyaya, na pakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a Malipudus.

26. Na gowani na piyayag Ami ko Ibrahim, so darpa o Walai, (sa Pitharo Ami Ron:) Da-a Shakoton Ka Rakun a maito bo; go Sotiyangka so Walai Yakun a bagiyan o gi-i Thatawap, a go so Puphamanindug, go so Puphuroroko a Puphamanodod.

27. Na tawagun Ka ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji: Ka Mamakatalingoma siran Ruka a Puphulalalag, go (Khikokoda ko) oman i Onta, a mamakatalingoma siran a pho-on ko oman i lalan a mawatan;

الْأَنْهَارُ يُجَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُنَّ فِيهَا
خَدِيرٌ ﴿٢٤﴾

وَهَذَا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهَذَا إِلَى
صِرَاطِ الْحَمِيدِ ﴿٢٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَتَوَلَّوْا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءً سَوَاءً الْعَذَابُ فِيهِ وَالْبَاءُ وَمَنْ
يُرِدْ فِيهِ بِالْحَدِّ يُظْلَمَ نَفْسَهُ مِنْ
عَذَابِ إِلِيمٍ ﴿٢٦﴾

وَأَذِّنْ لِلنَّاسِ أَنَّ الْبَيْتَ كَانَ لِلْبَيْتِ أَنْ
لَا تُشْرِكَ فِيهِ شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ
لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿٢٧﴾

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى
كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ
عَمِيقٍ ﴿٢٨﴾

28. Ka-a niyan kamasai so Phamaka-ompiya kiran, go a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah, si-i ko manga Alongan a khikapupunto, makapantag ko Iniriskhi Niyan kiran a manga Binatang a manga Ayam: Na kangkano ron go pakakana niyo (ron) so karurugunan a pukhamurmuran.

29. Oriyan niyan na lalanun niran so okit iran (ko Kapunaik Hajji), go tomanun niran so manga samaya iran, go Thawap siran ko Walai a andang.

30. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so piyakipamagadatan o Allah, na giyoto i mapiya-on si-i ko Kadnan niyan. Na piyakai rukano so manga Ayam, inonta so Kapuphangadian rukano (so Kiya-harama-on): Na pakawatani niyo so marshik a manga Barahala, go pakawatani niyo so Katharo a kabokhag,-

31. A Shasa limbotawan kano ko Allah, sa di niyo Puphamanakoton Sukaniyan: Na sa dun sa Ipanakoto niyan so Allah, na lagid o ba miyaolog a pho-on ko kawang na pushayabun sukaniyan o manga Papanok, o di na ipumbayog sukaniyan o ndo ko darpa a mawatan.

32. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so manga Tanda o Allah, na Mata-an naya! a pud ko

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا
أَلَّاهُ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم
مِّنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا
وَأَطِيعُوا أَلْبَاسَ الْفَقِيرِ ﴿٢٨﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نَذْرَهُمْ
وَلِيُطَوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ وَمَن يُعْظَمَ حُرْمَتُ اللَّهِ فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ
الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُشْكِي عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا
الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ
الزُّورِ ﴿٣٠﴾

حُقِّلَ اللَّهُ عَلَىٰ غَيْرِ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ
فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ
أَوْ تَهْوِي بِهِ السَّيْلُ فِي مَكَانٍ سَجَيقٍ ﴿٣١﴾

ذَٰلِكَ وَمَن يُعْظَمَ شَعَائِرُ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى
الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

Kapuphangongonotan o manga poso.

33. Adun a bagiyan niyo ron a manga gona taman ko ta-alik a pupunto-on: Oriyan niyan na so Shombaliyan non na si-i ko (o bayo) Walai a andang.

34. Na oman i pagtao na shing-gayan Nami sa Puphanombaliyan, ka-a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah si-i ko Inipagupur Iyan kiran a Binatang a manga Ayam. Na so Tohan niyo na Tohan a Isa-isa: Na rongkano Mbayorantang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Khipangangalimbaba-an,-

35. Siran na igira miya-aloi so Allah, na somangkop so manga poso iran, go manga Papantang ko nganin a mini-sogat kiran (a tiyoba), go Khipamamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko Inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

36. Na so manga Onta na ini sunggai Ami sukaniyan a bagiyan niyo a pud ko manga Tanda o Allah: Adun a bagiyan niyo ron a mapiya: Na aloya niyo so ngaran o Allah ko kasombaliyaon a khipakattitindug: Na igira minibutad so manga kilid iran (ko Lopa), na kangkano ron, go pakakana niyo (ron) so domadapai, go so bararapan: Lagid oto man a kiyapaka-phasiyonota Mi kiran rukano, kangkano Makapanalamat.

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَمِنْهَا إِلَىٰ أَثْنَيْ عَشَرَ ۝

وَلِكُلٍّ أَمَةٌ جَعَلْنَاهُمْ نُكَلًا لَّذِكُرُوا ۝
أَسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقْنَاهُمْ مِنْ بَيْهِيمٍ فَلَا تَقُولُوا
فَاللَّهُ كُفٌّ عَنِ الْبَالِ ۝ وَجِدْ لَهُ مَا أَسْلَمُوا وَبَشِّرِ
الْمُحْسِنِينَ ۝

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمُ وَالْمُتَّقِينَ
الَّذِينَ فِي مَنَازِلِهِمْ يُنْفِقُونَ ۝

وَالَّذِينَ جَعَلْنَاهُمْ لَكُمْ مَسَاجِدَ ۝ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ
فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا
الْقَائِمَ وَالْمَعْرُوفَ ۝ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتَمْكُتُوا
تَشْكُرُونَ ۝

37. Di dun ishampai ko Allah so manga sapo iran, go so manga rogo iran: Na ogaid na ishampai Ron so Kapangongonotan a pho-on rukano: Lagid oto man a Kiyapakapha-siyonota Niyan kiran rukano, ka-an niyo Mashulasula so Allah ko Kiyanggonanaowa Niyan rukano: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miphipiyapiya.

38. Mata-an! A so Allah na lilindingun Niyan so Miyamaratiyaya: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o makadorat, a Miyongkir.

39. Bigan sa idin (ko kaphurang) so siran a Puphamono-on siran sabap sa Mata-an! A siran na inan-iyaya siran;- Na Mata-an! A so Allah si-i ko katabangi kiran na Sabunar a Gaos Iyan;-

40. Siran na biyogao siran ko manga Ingud iran sa di ontol,- giya bo a gi-i ran Katharowa: Sa aya Kadnan nami na so Allah. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sabap ko saba-ad, na miyangaguguba dun so manga (Simba-an a), Sawami, go Biya-on, go Salawato, go so manga Masjid, a Pukha-aloi ron so ngaran o Allah sa madakul. Na Mata-an a thabangan ndun o Allah so Puthabang Rukan-nyan;- Mata-an! A so Allah na tithe a Mabagur, a di kharun.

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ
يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
لِتُكْفِرُوا بِاللَّهِ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِّرِ
الْمُتَّحِينَ ﴿٣٧﴾

﴿٣٨﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا
يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٩﴾

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنفُسِهِمْ ظُلُمًا أَوْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

الَّذِينَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَغْيًا فَإِلَّا
أَنْ يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ
النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفُضِّتْ صَوَامِعُ
وَبَيْعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا
اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ
يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

41. Siran na o pakakhapa-ara Mi siran ko Lopa, na iphamayandug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, go Isogo iran so mapiya go isapar iran so marata: Na kapar o Allah so kha-akiran ko pukha-kaolaola.

42. Na o taplisa Ka iran (Ya Muhammad), na Sabunar a tomiya-plis ko miya-ona-an niran so pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood;

43. Go so pagtao o Ibrahim, go so pagatao o Lut;

44. Go so manga tao sa Madyan; go tiyaplis so Musa. Na piyakathali Yakun sa malayat so manga Kafir, oriyan niyan na Diyanug Akun siran: Na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)!

45. Na madakul a Phagingud a bininasa Mi sukaniyan, ko gi-i ran kandarowaka, na sukaniyan na miyamangirobar so manga Atup iyan, go Paridi a kiyaganatan, go Torogan a maporo.

46. Ba siran nda makalalakao ko Lopa, na adun a bagiyan niran a manga poso a Mipunggudaguda iran, o di na manga tangila a Mi-phamamakinug iran? Na Mata-an naya! A di khabota so manga kailai, na ogaid na aya khabota na so manga poso a so shisi-i ko manga Rarub.

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَاللَّهُ
عَلِيمُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَقَوْمُ عَادٍ وَقَوْمُ

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٢﴾

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَتْهُ
الْكُفْرَيْنَ ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ فَكَيْفَ كَانَتْ
نَكِيرٍ ﴿٤٣﴾

فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَبْنَوُ
مُعَظَّمُهَا وَخِصْرُ مَقْبَدِهَا ۚ ﴿٤٤﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا
فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ
الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٥﴾

47. Na Phangunin niran Ruka (Ya Muhammad) a kapagalokalo-ki ko siksa! Na di dun pundorat so Allah ko diyandi Iyan. Na Mata-an! A so salongan si-i ko Kadnan Ka na lagid o sanggibo ragon ko itongan niyo (sa doniya).

48. Na madakul a Phagingud a piyakathali Akun sa malayat, ko gi-i ran kandarowaka, oriyen niyan na siniksa Akun sukaniyan. Na Sakun i khandodan.

49. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sakun na matag Ako rukano Phamaka-iktiyar a mapayag:

50. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Mapap, a go Pagupur a mapiya.

51. Na siran a miyamanamar maminasa ko manga Ayat Ami, a rorompisan niran;- na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

52. Na da-a Siyogo Ami ko miyana-an Ka (Ya Muhammad) a Sogo o di na Nabi, a ba di igira Miyatiya, na pusharampongun o Shaitan so Batiya Iyan: Na Phagilangun o Allah so ipusharampong o Shaitan, oriyen niyan na gi-i pakathakna-an o Allah so manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun:

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٧﴾

وَكَأَنَّ مِنْ قَرْبَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ لَمَّا أَخَذَتْهَا إِلَى الْمَصِيرِ ﴿٨﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُدْعَى لِلْغَيْبِ ﴿٩﴾

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿١٠﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِرِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَلَقَّيْنَا إِلَهَ الشَّيْطَانِ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٢﴾

53. Ka mbalowin Niyan so ipush-arampong o Shaitan a tiyoba ko siran a kadadaluman so manga poso iran sa gudamun, Go so manga tutugas so manga poso iran: Na Mata-an! A so manga darowaka na matatago dun ko kiyangibas, a mawatan:

54. Go adun katokawi o siran a piyamugan ko Kata-o a Mata-an! (A giya Qur-an naya) na bunar a pho-on ko Kadnan Ka, go Mapar-atiyaya iran naya, go thakna rukaniyan so manga poso iran: Na Mata-an! A so Allah i titho a Punggonanao ko siran a Miyamaratiyaya ko okit a ontol.

55. Na di khapokas so siran a Miyamangongkir ko kashasangka Rukaniyan taman sa kapakatalingoma kiran o Bangkit a mitalumba, o di na makatalingoma kiran so siksa ko gawi-i a da-a kapipiya-on a ginawa.

56. So kapa-ar sa Alongan noto na ruk o Allah: Khokomun Niyan siran: Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matago ko manga Sorga a Pakadarandang.

57. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man na adun a bagiyen niran a siksa a phakahina.

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَقَتِهِمْ حَتَّى نَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً لَوْ يَأْتِيهِمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

الضَّلَافُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَخْضَعُونَ بَيْنَهُمْ قَالِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا قَالُوا لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ عَذَابَ مُهِمٍّ ﴿٥٧﴾

58. Na so Miyamanogalin sa Ingud makapantag ko lalan o Allah, oriyen niyan na Miyapurang siran, o di na Miyatai siran,- na Mata-an a Puriskhiyan siran ndun o Allah sa riskhi a mapiya: Na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan ndun i lubi a mapiya ko puphamamugai sa riskhi.

59. Mata-an a phakasoludun Niyan siran ndun ko (Sorga a) khasoludan a Khasowat siran non: Na Mata-an! A so Allah na titho a Mata-o, a Matigur.

60. Giyoto dun man. Na sa dun sa somaop sa lagid o kiya aniyaya-on, oriyen niyan na inaniyaya puman sukaniyan, na Mata-an a thabangan ndun sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na titho a Mama-apun, a Manapi.

61. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Puphaka-soludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

62. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; go Mata-an! A so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan,- na sukaniyan so ribat: Go Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ
لَوْ مَا تَوَدُّوا لَنَرْزُقْنَهُمُ اللَّهُ بِرِزْقٍ حَسَنٍ
وَأَنَّ اللَّهَ لَهُمْ خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿٥٨﴾

لِيَدْخُلْنَهُمْ مُدْخَلَ بَرْصَةٍ بَارِئَةٍ
وَأَنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

﴿٥٨﴾ ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ
بِهِ ثُمَّ يُعِشْ عَلَيْهِ لَيْسَ صَرْفُ اللَّهِ إِيَّاتِ
اللَّهُ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٥٩﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦٠﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا
يَدَّعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ
هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦١﴾

63. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na piyakatoron Niyan a
pho-on ko kawang so ig, na pukha-
baloi so Lopa a Magagadong?
Mata-an! A so Allah na tanto a
Mala i Gagao, a Kaip.

64. Ruk Iyan so shisi-i ko manga
Langit a go so shisi-i ko Lopa: Na
Mata-an! A so Allah na titho a
Sukaniyan so Kawasa, a Puphodin.

65. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na Piyakaphasiyonot
Iyan rukano so shisi-i ko Lopa, a
go so manga Kapal a Puphamangu-
tas ko Kalodan sabap sa Sogowan
Niyan? Go u-urunun Niyan so Lan-
git ka o ba makatana ko Lopa in-
onta o sabap sa idin Niyan: Mata-
an! A so Allah na tanto a Makapu-
di-in ko manga Manosiya, a Maka-
limo-on;

66. Go Sukaniyan so Miyoyag
rukano, oriyen niyan na mbono-on
kano Niyan, oriyen niyan na Pa-
goyagun kano Niyan (ko oriyen o
Kapatai): Mata-an! A so Manosiya
na titho a da-a tadum iyan!.

67. Oman i pagtao na shinggayan
Nami sa okit, a siran na aya iran
noto phagokitan: Na o ba Ka iran
mapokas ko okit (a Maka-o ontol);
na Panolonun Ka so (Okit o) Kad-
nan Ka: Mata-an! A Suka na mata-
tang kud a si-i ko Torowan a
Matitho.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَخُضِّبَ بِهِ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَاءَ الْأَرْضِ
وَأَلْقَى فِي الْبَحْرِ بَأْمْرَهُ
وَيُسَبِّحُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَّ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يَحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ
نَاسِكُوهُ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ
إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾

68. Na amai ka makipuphawala siran Ruka, na Tharo-wangka: A so Allah i Mata-o ko gi-i niyo ngolao-la-an.

69. So Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan a Qiyamah si-i ko nganin a miyabaloi kano ron a di niyo phagayonayonan.

70. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko Langit a go so Lopa? Mata-an! A giyoto man na matata-go ko Kitab, Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malubod.

71. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so da-a Initoron Niyan non a katantowan, go so da-a bagiyan niran non a Kata-o: Na da-a bagiyan o manga darowaka a phakatabang.

72. Na igira a Pumbatiya-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rarayag, na Masarinongka ko manga Paras o siran a Miyamangongkir so kagowad! Sama-iran mbo di phamuntola so Puphamatiya kiran ko manga Ayat Ami. Tharowangka: Ino o Panothola Ko rukano so marata a di giyoto? So Naraka! Na ini thiyagar oto o Allah ko siran a Miyamangongkir! Na mikharatara-ta a khabolosan!

73. Hai manga Manosiya! Adun a inumba-alan a ibarat! Na Pama-

وَأَن جَدَّ لَوْكَ فَقُلِ اللَّهُ أَغْنَىٰ مَا
تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا
كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

أَلَمْ تَعْلَم أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ
سُلْطَانٌ وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمٌ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾

وَإِذَا تَنَادَىٰ عَلَيْهِمْ إِبْنَتَا رَبِّكَ تَعْرِفُ فِي
وُجْهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ
يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتَلَوْنَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ
أَفَأَنْتُم مَّنْ يُشْرِكُونَ ذَلِكَ أَلَا تَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَيُشْرِكُونَ الْمَصِيرَ ﴿٧٢﴾

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٍ فَاَسْمِعُوا اللَّهَ

kinuga niyo sukaniyan! Mata-an! A so Puphanongganowin niyo a sala-kao ko Allah, na da dun a kha-adun niran a satiman mbo a tunduk, apiya pun thimotimowan niran noto! Nao adun a khowa-an kiran o tunduk a maito bo, na di iran noto kharun rukaniyan. Malumuk so Puphangampit, a go so Puphangampitun!

74. Da iran sula-an ko Allah so titho a kala Iyan: Mata-an! A so Allah na titho a Mabagur, a Doma-da-ag.

75. So Allah na Puphamili ko manga Malaikat sa manga Sogo a go so saba-ad ko manga Manosiya; Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

76. Katawan Niyan so kasasan-goran niran go so katatalikhodan niran: Na si-i bo ko Allah phakan-doda so pukhakaolaola.

77. Hai so Miyamaratiyaya! Roko kano, go Sodod kano, go Simba-aniyo so Kadnan niyo, go nggolaola-aniyo so mapiya; ka-an-gkano Makada-ag.

78. Na Panagontamanun niyo si-i ko Allah so ontol a kapanagontaman Rukaniyan, Sukaniyan na pinili kano Niyan, go da-a inisunggai Niyan rukano si-i ko Agama a masimpit; okit o Ama iyo a Ibrahim.

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْأَلُهمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِيدُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٤﴾

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٥﴾

اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٦﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَاقْعُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٨﴾

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ ابْتَغَىٰكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّىٰكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا

Sukaniyan i mitho rukano sa manga Muslim gowani, go si-i sangkai (a Qur-an); ka-an mabaloi so Sogo a saksi rukano, go mabaloi kano a manga saksi ko manga Manosiya! Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go sarigi niyo so Allah! Sukaniyan i Panarigan niyo; na miyakapiyapiya a Panarigan, go miyakapiyapiya a Phananabang!.

Surah Al-Mu'minun-23

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a Phakada-ag so Miyamaratiyaya,-

2. So siran si-i ko Sambayang iran na somasangkop siran,

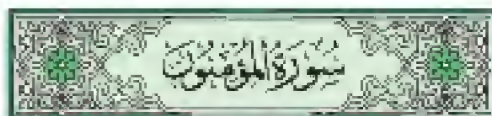
3. Go so siran si-i ko ilang na tatalikhodan niran,

4. Go so siran si-i ko Zakat na inggogolalan niran,

5. Go so siran si-i ko manga kaya-an^[1] niran na sisiyapun niran,

6. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so Miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na di siran non mapusho-man,

لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٢٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

[1] Si-siyapun niran ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat

7. Na sa dun sa mamagingar sa salakao ro-o, na siran man na siran i Mimamalawani;-

8. Go so siran si-i ko manga sarig kiran, go so diyandi kiran na sisiya-pun niran,

9. Go so siran si-i ko manga Sambayang iran na Papalihara-an niran;-

10. Siran man na siran i manga Waris,

11. Siran i Makaphangowaris ko (Sorga) Firdaus: Sa ron siran non ndun makakakal.

12. (Ibut ka) Sabunsabunar a Inadun Nami so Manosiya a pho-on ko Rasa a pho-on ko Lipao;

13. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukaniyan a Mani si-i ko darpa a Matotongkop,

14. Oriyan niyan na Inadun Ami so Mani a rogo a mbabathik; Na Inadun Ami so rogo a mbabathik a saporon a sapo; na Inadun Ami so saporon a sapo a manga tolan, na biyongkosan Ami so manga tolan sa sapo; oriyan niyan na Inadun Nami sukaniyan sa Ka-adun a salakao. Na Maporo so Allah, a tanto a mapiya ko Mithatakdir!

15. Oriyan niyan na Mata-an! a sukano ko oriyan noto, na mata-tangkud a Phamatai kano.

فَمَنْ أَمْسَحَ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَنْهُمْ هُمْ رُغُوتَ ﴿٦﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٧﴾

أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿٨﴾

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٠﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١١﴾

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً وَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْلًا فَكُنُوتًا الْعِظْلَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ﴿١٢﴾ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٣﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّنُونَ ﴿١٤﴾

16. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, na Pagoyagun kano.

17. Na Sabunsabunar a Inadun Nami ko kaporowan niyo so pito a manga lalan (a manga Langit); go da ko butad Ami i ba Ami kalilipati so manga Ka-adun.

18. Na Piyakatoron Ami pho-on ko kawang so ig a madidiyangka, na piyakatarug Ami sukaniyan ko Lopa; na Mata-an! A Sukami si-i ko kailang oto na Sabunar a Gaos Ami.

19. Na Piyakathowan Nami rukano sa sabap rukaniyan sa manga Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor a ruk iyo: Katatagowan noto sa manga Onga a mada-kul: Go so saba-adon na Pukhakan niyo,-

20. Go kayo a puphakagumao ko Palao a Torisaina, a phagutho sa Lana, go dilota a bagiyan o gi-i Khakan.

21. Na Mata-an! A adun a bagiyan niyo ko manga Ayam a titho a undao: Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga Tiyan niran (a Gatas); go adun a bagiyan niyo ron a manga gona a madakul; go so saba-adon na Pukhakan niyo;

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ فَكُم سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾

فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ تُحِيلٍ وَأَعْنَبَ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهَ كَثِيرَةً وَمِنْهَا ثَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورٍ سَيْبَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَيِّغُ اللَّاحِظِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسْقُوا مِنَّا فِي بَطْنِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَتَّعٌ كَثِيرٌ وَمِنْهَا ثَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

22. Go Pukharoran kano kiran,
go si-i ko manga Kapal.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo
Ami so Nuh ko pagtao Niyan: Na
Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun!
Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan
niyo a salakao Rukaniyan. Ino
kano di Phananggila?

24. Na Pitharo o manga Nakoda
ko siran a Miyamangongkir ko pag-
tao Niyan: A kuna ini a ba di
Manosiya a lagid iyo: A khabaya-
an Niyan a Kaombawan kano Ni-
yan: Na o kabaya o Allah na Mata-
an a Tomoron sa Malaikat: Da tano
manug angkai ko manga lokus tano
a miyanga-o ona.

25. Da ko Sukaniyan inonta na
Mama a tataraponan: Na thiguri
niyo Sukaniyan taman ko masa (a
kada Iyan).

26. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-
pakambokhaga iran Rakun!

27. Na ini Ilaham Ami si-i Ruka-
niyan: A mba-al Ka sa Kapal si-i ko
manga Kilai Yami go so Sogowan
Nami: Na amai ka makaoma so
Sogowan Nami, na mamangilipho-
wak (a ig) ko daporan, na Puror-
angka-on ko oman i ngganapa sa
dowa, go so Ta-alok Ruka, inonta
so tao a miya-ona on so Katharo a
pud kiran: Go Dingka Rakun pa-

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوَّمُوا
عِبَادُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَآفَلَكَ
تَكْفُورٌ ﴿٢٣﴾

فَقَالَ الْمَلَأُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي
آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جَنَّةٌ مِمَّنْ تَبْصُرُونَ بِهِ حَتَّىٰ
حَبِينٌ ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحِّسْنَا فَإِذَا حِمَاءُ أَمْرًا وَقَارَ السُّيُوفِ فَاسْلُكْ
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا
مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُخْتَرُونَ ﴿٢٧﴾

gangaya so Mindadarowaka; ka Mata-an! a siran na paguludun siran.

28. Na amai ka makathakna Ka Suka a go so manga pud Ka ko Kapal, na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, a so siyabut Kami Niyan pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

29. Go Tharowangka: Kadnan Ko! Pakatupadakongka ko khatupadan a Piyakandakulan sa mapiya: Ka Suka i lubi a mapiya ko Pupha-makatupad.

30. Mata-an! A adun a madadalum ro-o a titho a manga Tanda, go Mata-an a tatap a Sukami i titho a Puphaniyoba.

31. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan niran sa pagtao a manga salakao.

32. Na Siyogo-an Nami siran sa Sogo a pud kiran (sa Pitharo Iyan:) Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

33. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan a so Miyaman-gongkir go Piyakambokhag iran so kitumo ko Akhirat, go piyamugan Nami siran sa Limo ko Kaoyagoyag ko doniya: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A pukhan

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْمَلَكِ فَقُلْ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥﴾

وَقُلْ رَبِّ أُنزِلْنِي مُنزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنزِلِينَ ﴿١٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنَّ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿١٨﴾

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمُ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِطِلْقَ الْأَجْرَةِ وَالْزُرْقَةِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ بَأْكُلُ مِمَّا
تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٢٠﴾

ko pukhun niyo, go phaginom ko phaginomun niyo.

34. Na Ibut o onot kano sa Man-osiya a lagid iyo, na Mata-an! A sukano sa maoto na titbo a manga logi,

35. Ino Niyan rukano diyandi-in i Mata-an! A sukano na amai ka Matai kano go mbaloi kano a botha go manga tolan, na Mata-an! A sukano na phamakaguma-on (ko manga kobor)?

36. Miyakawatawatan so ipun diyandi rukano!

37. Da-a Kaoyag a rowar ko Kaoyagoyag tano ko doniya! Phamatai tano na Pukhaoyag (so manga Wata) tano! Na kuna a ba tano Phanga-o oyag (sharoman)!

38. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a inangkob Iyan so Allah sa kabokhag, na di tano Sukaniyan Pamaratiyaya-an!

39. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-pakambokhaga iran Rakun.

40. Pitharo (o Allah): A di mathai na Mata-an a khabaloi siran ndun a mamakasundit!

41. Na miyadansal siran o lalis a minggolalan ko bunar, na biyaloi Ami siran a pur! Na kapakawatan

وَلَيْنَ أَطَعْتُمْ بَشْرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا
لَخَسِرُونَ ﴿٣٤﴾

أَيَعِدْكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا
أَنْكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾

۞ هَٰهُنَا مَهَيَّاتَ هَٰهُنَا لِمَا تُوَعَّدُونَ ﴿٣٦﴾

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا
نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا
نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبْتَنِي ﴿٣٩﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَنَّ نَدِمْتَ ﴿٤٠﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ
غُثَاءً فَبَعْدًا لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

(ko Limo) a bagiyan o pagtao a manga darowaka!

42. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan niran sa manga pagtao a manga salakao.

43. Dikhakutung o pagtao so Adiyal iyan, go di iran khisonggod.

44. Oriyan niyan na Siyogo Ami so manga Sogo Ami a miyakathataliwana: Oman i makaoma ko pagtao a Sogo kiran, na pakambokhagun niran Sukaniyan: Na initondog Ami ko saba-ad kiran so saba-ad: Go biyaloi Ami siran a manga Tothol: Na kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

45. Oriyan niyan na Siyogo Ami so Musa go so Pagari Niyan a Haroun, rakhus o manga Tanda Ami go so Katantowan a Mapayag,

46. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda ko pagtao niyan: Na Mimaratabat siran: Go miyabaloi siran a pagtao a Miphapaporo.

47. Na Pitharo iran: Ino tano Pharatiyaya-a so dowakatao a lagid tano? A so pagtao iran na si-i siran rukutano Puphangongonotan!

48. Na Piyakambokhag iran a dowakato, na miyabaloi siran a pud ko miyangabibinasa.

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا
ءَاخَرِينَ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِرُّونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا أَتْرَافًا كُلِّ مَاجَاءٍ أُمَّةً رَسُولُهَا
كَذَّبُوهُ فَأَتَيْنَا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ وَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ فَبِعَظْمِ الْقَوْمِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلَاطِينَ
مُؤَيَّنِينَ ﴿٤٥﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
عَالِينَ ﴿٤٦﴾

فَقَالُوا آلَؤُمِّنُ الْيُسْرَيْنِ وَمَنَّا قَوْمُهُمَا إِنَّا
عِنْدُكَ وَنَ ﴿٤٧﴾

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾

49. Na Sabunsabunar a ini bugai
Ami ko Musa so Kitab, ka-an siran
Makaontol.

50. Na biyaloi Ami so Wata o
Maryam a go si Ina Iyan a Tanda:
Go piyakakadun Nami siran ko bo-
bongan, a adun a pantar iyan go
Bowalan.

51. Hai manga Sogo! Kangkano
ko manga pipiya (a Pangunung-
kun), go nggalubuk kano sa ma-
piya: Mata-an! A Sakun na so gi-i
niyo ngalubukun na Katawan Ko.

52. Na Mata-an! a giya i okit iyo
a okit a isa, go Sakun i Kadnan
niyo: Na onoti yako niyo.

53. Na pisharoput iran so okit
iran ko ndolondolonan niran, sa
kasharoput, a mbidabida: Oman i
isa ka sagorompong na so kupit iran
na pukhababaya-an niran.

54. Na Ganatingka siran ko ka-
adai kiran sa mulung taman ko
masa (a Kapamatai ran).

55. Ba iran tatangkapa sa Mata-
an! A so ipumbugai Ami kiran noto
a tamok go manga Wata,

56. Na panggaga-anan Nami kir-
an so manga pipiya? Kuna, ka di
iran mai-inungka.

57. Mata-an! A so siran a pho-on
ko kasasangkop ko Kadnan niran
na ma-aluk siran;

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى
رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا
صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حِزْبٌ بِمَا
لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

فَذَرَهُمْ فِي عَمَرِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

لِيَحْسَبُونَ أَنَّ اللَّهَ مُدْهِرٌ بِهِمْ مَالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

66. Sabunar a miyabaloi so manga Ayat Akun a Puphangadi-an rukano, na bakano dun miyangundod ko manga talikhodan niyo,

67. A Pumamaratabatan niyo Sukaniyan: Gi-i niyo Tothothola-an ko gagawi- a ikagogowad iyo.

68. Ba-iran da ng-guda-guda-a so katharo (a so Qur-an), antawa-a ba kiran miyakaoma so da makatalingoma ko manga lokus iran a miyanga-o ona?

69. Ba iran nda makilala so Sogo kiran, a go iran Pagongkira Sukaniyan?

70. Ino iran gi-i Tharowa: I Tataraponan Sukaniyan? Kuna, Ka mini-oma Niyan kiran so bunar, na kadakulan kiran a so bunar na ikagogowad iran.

71. Na o inonotan o bunar so manga kabaya iran, na miyabinasa dun so manga Langit a go so Lopa, go so madadalum kiran. Kuna, ka initalingoma Mi kiran so undao kiran, na siran na so undao kiran na tiyalikhodan niran.

72. Ba Ka kiran phanguni sa sokai? Na so sokai o Kadnan Ka i tomo: Go Sukaniyan i lubi a mapiya ko Puphamamugai sa riskhi.

73. Na Mata-an! A Suka na Sabunar a Puthawagun Ka siran ko lalan a matitho;

فَدَكَاتَتْ ءَانْتَقَىٰ تُسَلَّىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ
أَعْقَابِكُمْ تَنْصُصُونَ ﴿٦٦﴾

مُتَسَكِّرِينَ بِهِ سَمِرًا لَّهُمْ خُرُونٌ ﴿٦٧﴾

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ
ءَابَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ حِجَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ
فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

أَمْ لَسَّ لَهُمْ خَرَجًا فَخَرَجَ رِبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ
الرَّزَاقِينَ ﴿٧٢﴾

وَأَنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾

74. Na Mata-an! A so di iran
Paparatiyaya-an so Akhirat na so
lalan na Sabunar a sisilayan niran.

75. Na o ini Kalimo Ami siran go
piyokas Ami kiran so misosogat
kiran a morala, na tomataros siran
ndun ko kadadadag iran, a gi-i siran
muromparompak.

76. Na Sabunsabunar a piyaka-
dansal Ami kiran so siksa, na da
siran sangkop ko Kadnan niran, go
di siran phangangarapan!

77. Taman sa kagiya a lomuka
Kami kiran sa isa a pinto a adun a
siksa-on a sangat: Na sa maoto na
siran na kiyada-an siran ro-o sa
panginam!

78. Na Sukaniyan so Miyadun
rukano ko manga kanug, go so
manga kailai, go so manga gudagu-
da: Na miyakaito ito a Kapuphana-
lamat iyo!

79. Go Sukaniyan so Miyarum-
bad rukano ko Lopa, go Ronkano
pulimoda.

80. Go Sukaniyan so Puphan-
goyag go Puphangimatai, go
Kapa-ar Iyan so gi-i kapakashambi
o gagawi-i a go so daondao: Ino
kano di Punggudaguda?

81. Kuna, ka Pitharo iran so
lagid o Pitharo o miyanga-o ona.

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ
الضَّرِيطِ لَنُكَيِّبُنَّ ﴿٧٤﴾

* وَلَوْ جَمَعْتَهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ
لَلْجَوَّافِ طُعْنًا يَهْمُ يَعْصُونَ ﴿٧٥﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا
لَهُمْ وَمَا يَضُرُّهُمْ ﴿٧٦﴾

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسِّئُونَ ﴿٧٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾

82. Pitharo iran: Ino amai ka matai kami go mbaloi kami a botha go manga tolan (a miyarophod), ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

83. Sabunsabunar a mini diyandi rukami sukami a go so manga lokus ami a ungkai gowani! Da ko ungkai inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

84. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko Lopa a go so matatagon, o sukano na katawi niyo?

85. Na Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah! Tharowangka: A ino kano di Phananadum?

86. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a pito, go khiruk ko Aras a mala?

87. Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah. Tharowangka: A ino kano di Phananggila?

88. Tharowangka: Antawa-a i si-sa tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman, go Sukaniyan i Puphakalinding, go da-a Phakarunon, o sukano na katawi niyo?

89. Putharo-on niran ndun: a ruk o Allah. Tharowangka: Na andamanaya i kapukhalimpang iyo?

90. Kuna, ka ini talingoma Mi kiran so bunar: Na Mata-an! A siran na tithe a manga bokhag!

قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَأَنْتَ
تَعْلَمُوهَا ۖ ﴿٨٢﴾

لَقَدْ رَعِدْنَا لَخْنُ وَأَبْأَوْثًا هَذَا مِنْ قَبْلُ
إِنْ هَذَا إِلَّا آيَاتُ أَصْطَفَى الْأَوَّلِينَ ۖ ﴿٨٣﴾

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۖ ﴿٨٤﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۖ ﴿٨٥﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ۖ ﴿٨٦﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۖ ﴿٨٧﴾

قُلْ مَنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ مَلَكُوتِ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ
يُخِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۖ ﴿٨٨﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ۖ ﴿٨٩﴾

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۖ ﴿٩٠﴾

91. Da kowa so Allah sa Wata Iyan, go da-a miyabaloi a pud Iyan a Tohan: O adun a pud Iyan na bisa-an ndun o oman i isa tohan so Inadun Niyan, go pugusun ndun o saba-a kiran so saba-ad! Soti so Allah! Mawatan ko iphuropa iran!

92. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag: Na Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (Non)!

93. Tharowangka: Kadnan Ko! O Bangka Rakun phakimasai so ididiyandi kiran,-

94. Kadnan Ko! Na di Yakongka mbaloya a pud ko pagtao a manga darowaka!

95. Na Mata-an! A Sukami si-i ko kapakimasa-i Ami Ruka ko i didiyandi Ami kiran na Sabunar a khagaga Mi.

96. Runun Ka so lubi a mapiya ko marata: Sukami i Mata-o ko puphamurakun niran.

97. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Mulindong Ako Ruka pho-on ko manga pangonsi o manga Shai-tan.

98. Go Mulindong Ako Ruka Kadnan Ko! Ka o ba siran Rakun makadasug.

مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ
إِلَهِ إِذَا أَذْهَبَ كُلَّ إِلَهٍِ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ
بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا
يُصِفُونَ ﴿٥١﴾

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٥٢﴾

قُلْ رَبِّ إِمَّا نُرِيَنَّكَ مَا يُوعَدُونَ ﴿٥٣﴾

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٤﴾

وَأَنَا عَلَى أَنْ تُرِيكَ مَا وَعَدُهُمْ
لَقَدْ رُؤُونٌ ﴿٥٥﴾

أَذْفَعُ بَالِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ
بِمَا يَصِفُونَ ﴿٥٦﴾

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ
الشَّيَاطِينِ ﴿٥٧﴾

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٥٨﴾

99. Taman sa igira miyakaoma ko isa kiran so kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Pakakasoya Kongka (sa doniya):-

100. Ka-ana ko makanggolaola sa mapiya ko minibagak akun. Na di dun noto mapunggolaola! Ka Mata-an naya! A si-i bo sa Katharo: A sukaniyan i Mitharo-on; go si-i ko kasasangoran niran so pagulut taman ko gawi-i a Kaoyaga kiran.

101. Na amai ka Iyopun so Sanggakala, na da-a Kambangunsa ko ndolondolonan niran sa Alongan noto, go di siran makapamagishai!

102. Na sa dun sa makapunud so manga timbang iyan,- na siran man na siran i Phamakada-ag:

103. Na sa dun sa makakhap so manga timbang iyan, na siran man so inilang iran so manga ginawa iran; si-i siran makakakal ko Naraka Jahannam.

104. Puthotongun so manga paras iran o Apoi, a siran ro-o na khipakasasangingi.

105. (Putharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Pukhabatiya rukano, na sukano na piyakambokhag iyo Sukaniyan?

106. Tharo-on niran: Kadnan nami! Miyapugus kami o okor ami a marata, go miyabaloi kami a pagtao a manga dadag!

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾

تَلْفَحُ وُجُوهُهُمْ أَلْسِنَةُ نَارٍ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

أَلَمْ تَرَ كُنَّا عَيْنِي تَتَلَفَعُ فَنكُفُّهَا فَنَكُفُّونَ ﴿١٠٥﴾

فَالْوَارِثُ نَسَا عَنَّا عَلَيْنَا يَشْقَوْنَا وَكُنَّا اقْوَمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾

107. Kadnan nami! Paka-awa-a Kamingka (ko Naraka): Na o kaso-wi ami (so Kaongkir), na Mata-an! A sukami na manga darowaka!

108. Tharo-on Niyan: Kikipus kano san! Go di kano gi-i Tharo!

109. Mata-an naya! A adun a saba-ad ko manga Oripun Ko, a gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na napi-i Kamingka, go Kalimo-on Kamingka: Ka Suka i lubi a Mapiya ko Pupha-mangalimo!

110. Na kinowa niyo siran a pagurug, taros a miyakatumbang siran rukano ko Tadum Rakun, go miyabalo i kano a gi-i niyo siran i khakala!

111. Mata-an! A Sakun na biyasilan Ko siran sa Alongan nai sabap ko Kiyaphantang iran: Mata-an! A siran na siran i miyamakasulang sa Maliwanag.

112. Tharo-on Niyan: Aikiyathai niyo ko Lopa ko bilangan o manga ragon?

113. Tharo-on niran: Aya kiyathai ami na Salongan o di na saba-ad sa Salongan: Na isha-an Ka ko manga pagi-itong.

114. Tharo-on Niyan: Da-a kiyathai niyo a rowar ko maito; o Mata-an! A sukano na aya butad iyo na katawan niyo!

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿٣٧﴾

قَالَ احْسَبُوا فِيهَا وَلَا تُكْفِرُوا ﴿٣٨﴾

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا فَاغِرْنَا وَأَزْجَمْنَا وَأَنْتَ خَبِيرٌ ﴿٣٩﴾
الرَّحِيمِ ﴿٤٠﴾

فَاتَّخَذُوا لَهُمْ سَعِيرًا خَلْقَ اسْوَكٍ ذَكَرَى ﴿٤١﴾
وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿٤٢﴾

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَاعِلُونَ ﴿٤٣﴾

قَالَ كَلِمَاتٌ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِينِينَ ﴿٤٤﴾

قَالُوا أَلَيْسَ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ مِّثْلَ الْيَوْمِ ﴿٤٥﴾

قَالَ إِنْ لَّيْسَ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّهُ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

115. Ba niyo tiyangkap sa aya bo a Kiya-aduna Mi rukano na Kar-imbaran, go Mata-an! A sukano na di kano Rukami phakandodun?

116. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Kadnan o Aras a piphiyapiya-an!

117. Na sa dun sa manongganoi, a irimbang iyan ko Allah, sa Tohan a salakao, a da-a karina niyan non; na so imbadalon na si-i dun ko Kadnan niyan! Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Kafir!

118. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Napi Ka go Pangalimo Ka! Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphaman-galimo!.

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَهًا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٦﴾

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

Surah Al-Nur-24

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. (Giyangkai a) Surah na Initoron Nami Sukaniyan, go ini Paliyogat Ami Sukaniyan: Go adun a Initoron Nami a madadalumon a manga Ayat a manga rarayag, ka-a niyo katanodi.

2. So mishina a Babai a go so mishina a Mama,- na luphadi niyo so oman i isa kiran a dowa, sa magatos a luphad: Na o ba kano

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ النُّورِ أُنزِلَتْهَا وَقُرْصُهَا وَأُنزِلَتْ فِيهَا آيَاتُ بَيِّنَاتٍ لِّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ

makowa o ranon sa dowo oto, si-i ko Kokoman o Allah, o sukano na Paparatiyaya-an niyo so Allah a go so Alongan a Maori: Go shaksi-i so siksa a dowo oto o saba-ad ko Miyamaratiyaya.

3. So mishina Mama na da-a Maphangaroma niyan a rowar ko mishina a Babai, o di na Pananakoto a Babai: Go so mishina a Babai na da a Makaphangaroma-on a rowar ko mishina a Mama, o di na Pananakoto a Mama: Na ini sapar oto ko Miyamaratiyaya.

4. Na so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, oriyaniyan na da-a mitalingoma iran a Pat a manga saksi, na luphadi niyo siran sa walo polo a luphad; go da-a tharima-an niyo kiran a kashaksi sa dayon sa dayon: Na siran man na siran so manga songklid;-

5. Inonta so Mithataobat ko oriyaniyan noto, go Miphipiyapiya siran; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na so siran a tokasan niran so manga Karoma iran, go da-a mabaloi a manga saksi iran a rowar ko manga ginawa iran,- na so kashaksi o isa kiran na pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga bunar;

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْسَ هَذَا عَدَابُهُمَا
طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥﴾

الَّذِينَ لَا يَنْكِحُوا الْإِرَائِيَّةَ أَوْ مُشْرِكَةَ وَالْإِرَائِيَّةُ لَا
يَنْكِحُهَا إِلَّا الْإِرَانُ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرْمٌ ذَلِكَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَا يَأْتُوا
بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً
وَلَا تَقْبَلُوا لَهُنَّ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٧﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ
شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ
شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

7. Go ika lima na Mata-an! A so Morka o Allah na mikolobon o sukaniyan na pud ko manga bokhag.

8. Na marunding so Babai ko siksa o kashaksi iyan sa pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah, Mata-an! A so Mama na pud dun ko manga bokhag;

9. Go ika lima na Mata-an! A so rarangit o Allah na mikolobon o so Mama na pud ko manga bunar.

10. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Puphanarima ko Taobat, a Maongangun (na sakotika-angkano Niyan).

11. Mata-an! A so siran a mini-oma iran so tumpo na sagorompong rukano: Di niyo thangkapa sukaniyan i ba marata rukano; kuna, ka giyoto na mapiya rukano: Bagiyan o oman i isa kiran so pishokatian ko dosa, go so miyamalata sa kiya-pakala iyan a pud kiran, na adun a bagiyan niyan a siksa a mala.

12. na o gowani a manug iyo to na da makapamikir so Miyamara-tiyaya a Mama, go so Miyamara-tiyaya a Babai,-si-i ko manga ginawa iran sa mapiya, go wiran Pitharo: A giyaya na kabokhag a mapayag?

وَالْخَيْسَةَ اَنْ لَعَنَتَ اللّٰهُ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ
الْكٰذِبِيْنَ ﴿٥﴾

وَيَذَرُوْا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ شَهِدَ اَرْبَعَ شَهِدٰتٍ
بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٦﴾

وَالْخَيْسَةَ اَنْ عَصَبَ اللّٰهُ عَلَيْهَا اِنْ كَانَ مِنَ
الصّٰدِقِيْنَ ﴿٧﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ
تَوَّابٌ حَكِيْمٌ ﴿٨﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ جَاءُوْا بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا
تَحْسَبُوْهُ شَيْئًا لَّكُم مِّنْهُ خَيْرٌ لِّكُمْ اَكْثَلُ
اَمْرِیْ مِنْهُمْ مَّا اَكْتَسَبَ مِنَ الْاِفْكِ وَالَّذِيْ قَوْلُیْ
كَتَبَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿٩﴾

لَوْلَا اِذَا سَمِعْتُمُوْهُ عَلَيَّ السَّمْعُوْنَ وَالْمُؤْمِنٰتُ
بِاَنْفُسِهِمْ خَيْرٌ وَقَالُوْا هٰذَا اِفْكٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٠﴾

13. Ino a da-a minitalingoma iran non a pat a manga saksi? Na gowani a da-a minitalingoma iran a manga saksi, na siran man si-i ko Allah, na siran i manga bokhag!

14. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan si-i ko doniya go so Akhirat, na miyatumo kano dun sabap ko ini tharmo iyo to a siksa a mala.

15. Gowani na gi-i niyo to pakimbasisa ko manga dila iyo, go gi-i niyo Pakitharo ko manga ngari iyo so da-a Kata-o niyo ron go tatangkapun niyo to sa malbod a giyoto si-i ko Allah na lubi a mala (a dosa).

16. Na gowani a manug iyo to, na ino niyo da Tharowa: A di rukutano patot so gi-i tano Katharowa sangkai: Soti Ka (Ya Allah)! Giyaya na tumpo a mala?

17. Phanguthoma-an kano o Allah, ka o ba niyo kasowi so lagid aya, sa dayon sa dayon, o sukano na Khipaparatiyaya.

18. Go Puphayagun rukano o Allah so manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

19. Mata-an! A siran a Pukhababaya-an niran a kalangkap o pakasingai makapantag ko siran a Miyamaratiyaya, na adun a bagiyan niran a siksa a malipuds si-i sa

لَوْلَا جَاءَ وَعَلَيْهِ يَازَعَمَةُ شُهَدَاءُ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا
بِالشُّهَدَاءِ قَالُوا لَنَبْكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمْ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْلَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالِاسْتِكْمَارِ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا
لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ
اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ
نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَنَكَ هَذَا أَهْمُنَّ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

وَيَسِّرُ اللَّهُ لَكُمْ الْأَيْتَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

doniya a go sa Akhirat: Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

20. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Makapudi-in, a Makalimo-on (na sakotika-an kano Niyan).

21. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Na sa dun sa komudug ko manga okit o Shaitan, na Mata-an! A sukaniyan na Ipushogo iyan so pakasisingai, go so pakagowagowad: Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, na da-a Soti Niyan rukano a isa bo sa dayon sa dayon: Na ogaid na so Allah na Shoti Niyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

22. Na di Pushapa so adun a Miyo-ombao niyan a pud rukano, go (adun a ruk iyan a) Kakawasaan sa di ran mbugan so manga tonganai, go so manga Miskin, go so miyamanogalin ko lalan ko Allah: Na Puma-ap siran, go Napi siran. Ba niyo di khabaya i a Napiyan kano o Allah? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

23. Mata-an! A so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, a pakalilipatan niran (so kashina), a Miyamaratiyaya, na Pi-

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ زَعُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوتَ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوتَ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾﴾

وَلَا يَأْكُلُ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ

morka-an siran si-i sa Doniya go sa Akhirat: Go adun a bagiyan niran a siksa a mala,-

24. Si-i ko gawi-i a shaksi-an siran o manga dila iran, go so manga lima iran, go so manga airan si-i ko pinggolaola iran.

25. Sa Alongan noto na itoman kiran sa tarotop o Allah, so balas kiran a bunar, go katokawan niran a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar a Mapayag.

26. So manga rurushik a manga Babai na pantag o manga rurushik a manga Mama, go so manga rurushik a manga Mama na pantag o manga rurushik a manga Babai, na so manga Soti a manga Babai na pantag o manga Soti a manga Mama, go so manga Soti a manga Mama a pantag o manga Soti a manga Babai: Siran man na di masosogat o Katharo iran (a kabokhag): Adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a mapiya.

27. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano sholud ko manga Walai a salakao ko manga Walai niyo, taman sa di kano makaodas, go Masalam iyo so tao ron: Giyoto man i lubi a mapiya rukano, ka angkano Puphakatadum.

28. Na o da-a mato-on niyo ron a sakatao bo, na di kano ron sholud, taman sa di kano kaidinan: Na

عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

يَوْمَ يَدْعِيهِمُ اللَّهُ يَسْمَعُ الْخَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ
اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٦﴾

الْحَيِّثُكَ الْخَبِيثِينَ وَالْحَيِّثُونَ
لِلْحَيِّثَاتِ وَالطَّيِّبَاتِ لِلطَّيِّبِينَ
وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا
يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى
أَهْلِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٨﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا

Wata a Mama o manga Karoma iran, o di na so manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Babai, o di na so manga Babai kiran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran, o di na so puphamangonotonot a da-a kabaya iran (sa Babai) a pud ko manga Mama, o di na so manga Wata a da iran pun kasaboti so manga aorat o manga Babai; na di ran ndaphukhun so manga ai ran sa ba sabap sa-an Katokawi so pagu-uma-an niran ko Parahiyasan niran. Na Thaobat kano ko Allah langon, Hai Miyamaratiyaya! Ka angkano makasulang sa maliwanag.

32. Na Pakipamangaroma-an niyo so da-a manga Karoma niyan rukano, go so manga Bilangatao a pud ko manga Oripun niyo a Mama, go so manga Oripun niyo a Babai: Na o mabaloi siran a manga Miskin, na mbugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na maginawa, a Mata-o.

33. Na thigur so da-a khibaog iran ko Kapangaroma, taman sa bugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan. Na so khabaya-an niran so kasorat (sa Kamaradika iran) a pud ko miyakhapa-ar o manga tangan niyo, na soratun niyo siran, o katawi niyo a adun a matatago kiran a mapiya; go bugi niyo siran

النِّسَاءَ وَلَا يَصْرِمْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَقُلُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا ۖ إِنَّهُ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٢﴾

وَأَنذِرُوا الَّذِينَ مِنْكُمْ وَالضَّالِّينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَأَمَّا بَكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٣﴾

وَلَيْسَ تَعْفِيفُ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ ذِكْرًا حَاقٍ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَسْتَعْفِفُونَ الْكِتَابَ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكُلُوا مِنْهُم إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۚ وَأَوْفُوا بِمَا لِلَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَذْكُرُوا أَمْرًا بَيْنَكُمْ عَلَى الْإِعْقَابِ ۚ إِنِ ارْتَدَّ تَحْصُنَا لِنَبْتَلَنَّهُمْ ۚ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ

ko Tamok o Allah a so ini bugai Niyan rukano. Na di niyo mba-asa so manga Oripun niyo a manga Babai ko kashina, o kabaya iran so kaphati-is, sabap sa ipumbabano-g iyo ko kakaya-an ko Kaoyagoyag ko doniya. Na sa dun sa tao a ba-asun niyan siran (ko kashina), na Mata-an! a so Allah ko oriyen o kiyaba-asa kiran, na Manapi, a Makalimo-on.

34. Na Sabunsabunar a Piyakatoronan Nami sukano sa manga ayat a miyamakapayag, go ladiyawan a pud ko siran a miyanga-i ipos ko miya-ona an niyo, go thoma a bagiyan o khipanananggila.

35. So Allah i Sindao o manga Langit a go so Lopa. Aya ibarat o Sindao Niyan na lagid o tagowai sa solo a kadadaluman sa palita-an: So palita-an na madadalum ko pagalongan: So pagalongan na lagid o ba sukaniyan Bito-on a Masindao: Mapuphakakadug poon ko Kayo a Piyakambarakat, a Shaitona, kuna a ba isubanganun go kuna a ba isudupanun, maito bo na so lana niyan na Shindao, apiya da masukho sukaniyan a Apoi: Sindao ko liyawao o Sindao! Punggonana-on o Allah ko Sindao Niyan so tao a kabaya Iyan: Phangumba-alan o Allah so manga ibarat a bagiyan o manga Manosiya: Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

يُكَرِّهَهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ مُبِينَاتٍ وَمَثَلًا لِمَنْ آلَيْنَ خَلَقُوا مِنْ قَبْلِكَ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾

«اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ
كَيْشْكُوفٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي
رُجَاجٍ الرُّجَاجُ كَأَنَّهُ كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ
شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ
يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ
عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ
اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

36. Shi-i ko manga Walai a ini
Sogo o Allah so Kasula-a on, go so
Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan,
gi-i Shambayang a bagiyan Niyan
ro-o ko manga kapita pita go so
manga kagabi gabi,

37. So manga Mama a di kiran
phakasundod so kapamasa go so
kaphasa pho-on ko Tadum ko Al-
lah, go so Kipamayandugun ko
Sambayang, go so katonaya ko Za-
kat: Ipukhaluk iran so gawi-i a Pha-
nanabadun ro-o so manga poso, go
so manga kailai,-

38. Ka imbalas kiran o Allah so
mapiya a Pinggolaola iran, go Pa-
gomanan Niyan siran ko Kakawa-
sa-an Niyan: Na so Allah na
Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya
Iyan, sa di khasar a Pandapat.

39. Na so Miyamangongkir, na
so manga galubuk iran na lagid o
pamaloi ko manga landap a Lopa,
aranganon o Pukhawao na ig. Ta-
man sa igira a miyakaoma-on na
da-a khato-on niyan non a maito
bo: Na khato-on niyan so Allah si-i
ko obai niyan, na ithoman Niyan
non sa tarotop so balas iyan: Na so
Allah na maga-an i kabalas.

40. O di na lagid o manga lili-
botung ko Kalodan a madalum, a
kakokoloban sukaniyan sa bagul, a
kaliliyawawan sukaniyan pun sa ba-

فِي يُؤْنِذُكَ اللَّهُ أَنْ تَرْفَعَ وَتَذَكَّرَ فِيهَا
أَسْمُهُ يُسَبِّحُ لَكَ فِيهَا بِالْغَدْرِ وَالْأَصَالِ ﴿٣٦﴾

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ رِجْرَةٌ وَلَا يَتَّبِعُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ يَخَافُونَ يَوْمًا
تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَزِيدَهُم
مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسْرَابٍ يَفِيضُ يَحْسَبُهُ
الظَّالِمُونَ مَاءً حَرًّا إِذَا جَاءَهُمْ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا
وَرَجَعَهُ اللَّهُ عِنْدَهُ فَنَفَسَهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لَجِيٍّ يَنْقَشُ مِنْهُ مَوْجٌ مِنْ
مَوْجٍ فَنَفَسَهُ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ

gul, a kaliliyawawan sukaniyan sa gabon: Manga lilibotung, a so saba-adon na maliliyawao ko saba-ad: Igira a iniliyo niyan a lima niyan, na marugun a kakhailaya niyan non! Na sa dun sa di sunggayan o Allah sa bagiyan niyan sa Sindao, na da-a bagiyan niyan a Sindao!

41. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na Puthasbik Ruka-niyan so matatago ko manga Langit a go so Lopa, go so manga Papanok a shasarungkap? Oman i isa na Sabunar a kiyatokawan so Sambayang iyan go so Tasbik iyan. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an.

42. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa; na si-i bo ko Allah so khandodan.

43. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na ipumbayog Iyan so Gabon, oriyen niyan na puthimo-on Niyan sukaniyan, oriyen niyan na pumbalowin Niyan a miyagungkapungkap? Na Pukhai-laingka so oran a phulutos pho-on ko pagulutulutan niyan. Go Pupha-katoronun Niyan pho-on ko Kawang so saba-ad ko manga Palao ron a ilo: Na ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan, go ipukhisar Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Maito bo na so Sindao o Kilat iyan na khailang iyan so manga kailai.

بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يُجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٥١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَبَّحَتْ كُلُّ قَدْعَةٍ صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٥٢﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٥٣﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْسِلُ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُمْ رُجُومًا يَجْعَلُهَا رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٥٤﴾

44. Gi-i pakashambi-in o Allah so gagawi-i a go so daondao: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a nana-o a bagiyen o adun a manga kilai niyan!

45. Na so Allah i Miyadun ko oman i Baraniyawa a pho-on sa ig: Na adun a pud kiran a so ipundola niyan a tiyan niyan; go adun a pud kiran a so phulalakao sa dowa ai, go so adun a pud kiran a so phulalakao sa pat (a ai). Phagadunun o Allah so nganin a kabaya Iyan; Mata-an! A so Allah si-i ko langowa taman na Gaos Iyan.

46. Sabunsabunar a Tomiyoron Kami sa manga Ayat a miyamaka-osai: Na so Allah na Punggonanon Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a matitho.

47. Na gi-i ran Tharo-on: A Piyaratiyaya mi so Allah a go so Rasul, go Inonotan nami: Oriyan niyan na Puthalikhod so isa ka sagorompong kiran ko oriyen oto: Na kuna man a ba siran Khipaparatiyaya.

48. Na igira a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah a go so Sogo Iyan, ka-a Niyan siran Makokom na sa maoto na so isa kiran ka sagorompong na somasangka siran.

49. Na o adun a ruk iran a kabunar, na somong siran non, a gi-i siran nggaga-an.

يَقْلِبُ اللَّهُ الْكَلِمَ وَالْأَنفَ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْكِ مُصِيبَتٍ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَنْ يَشَاءُ إِلَى صَرْطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فِئْتًا مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعَبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Ba katatagowi so manga poso iran sa gudamun? Antawa-a ba siran pukhadowa dowa i, antawa-a ba iran pukhalukun o ba siran salimboti o Allah go so Sogo Iyan? Kuna, ka siran man na siran so manga darowaka.

51. Aya bo a miyabaloi a Katharo o Miyamaratiyaya, igira-a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah go so Sogo Iyan, ka-an Niyan siran Makokom, na so gi-i ran Katharowa: Sa Piyamakinug Ami go Inonotan Ami: Na siran man na siran so Miyamakada-ag.

52. Na sa dun sa Mangongonotan ko Allah go so Sogo Iyan, go ika-aluk iyan so Allah, go Puphangongonotan Rukaniyan, na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

53. Na ini Shapa iran ko Allah so toto-o a manga Sapa iran: Sa Ibut ka o Sogowangka siran, na Mata-an a muliyo siran ndun (ko kaphurang). Tharowangka: Di kano gi-i Shapa; ka so Kapangongonotan na katotokawan; Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

54. Tharowangka: Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul: Na o talikhod siran, na aya bo a ini Paliyogat ko Rasul na so ini Sogo-on, go aya bo a ini Paliyogat rukano na

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ أَرَأَيْتُمْ أَنَّهُمْ يَجْعَلُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ نَبِيِّهِمْ رَسُولٌ مِّن لَّدُنكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَخَشِيَ اللَّهََ وَتَقَىٰ فَإِنَّكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا أَتَقْسِمُ بِكُمْ بِمَعْرُوفَةٍ إِنَّا اللَّهُ خَيْرٌ مِّنَّا لِعَمَلٍ﴾ ﴿٥٣﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوا فَتَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا

الْبَلْعُ الْمَيِّتُ ﴿٥٤﴾

so ini Sogo rukano. Na o Onoti niyo Sukaniyan, na Matoro kano. Na da-a ini Paliyogat ko Sogo a rowar ko kapamakasampai (o ini Sogo-on) a mapayag.

55. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya, a pud rukano go Pinggalubuk iran so manga pipiya, a Mata-an a phakasambi-in Niyan siran ndun ko Lopa, lagid o kiya-pakasambia Niyan ko siran a miya-ona an niran; go Mata-an a phaka-tindugun Niyan kiran ndun so Agama iran, a so ini Kasowat Iyan kiran; go Mata-an a shambiyani Niyan kiran ndun ko oriyani o kaluk iran, sa kasasarig: Pushimba-an Ako iran, da-a Ishakoto iran Rakun a maito bo. Na sa dun sa Mongkir ko oriyani noto, na siran man na siran i manga songklid.

56. Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go Onoti niyo so Rasul, ka angkano Mipangalimo.

57. Dingka dun Thangkapa so Miyamangongkir o ba siran makapalagoi ko Lopa: Na aya darpa iran na so Apoi,- Na miyakaratarata dun a khabolosan!

58. Hai so Miyamaratiyaya! Pu-phanguni rukano sa idin so siran a miyakhapa-ar o manga tangan niyo, go so da pun puraraotun ko Katha-

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
كََمَا أَسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا
يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ
بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

لَا تَحْزَنْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَسْتَخْلِفَنَّكُمْ الَّذِينَ
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ

taginup a pud rukano ko tulo a manga wakto: Si-i ko ona-an o Sambayang a Sobo, go so wakto a kandai niyo ko manga nditarun niyo ko kaotho a Alongan, go si-i ko oriyen o Sambayang a Aisah: Tulo a (khikisasawai ko) manga aorat iyo: Da rukano go da kiran i dosa ko oriyen noto: Puphagaloyan siran rukano so saba-ad rukano ko saba-ad: Lagid aya a Kapuphayaga o Allah rukano ko manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

59. Na igira-a miniraot so manga Wata rukano ko Kathataginup, na Puphanguni siran sa idin, lagid o kiyapanguni sa idin o siran a miya-ona an niran: Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

60. Na so Piyamanaphukan ko manga Babai a so da-a inam iran ko Kapangaroma,- na da-a dosa iran ko kandai ran ko (maliliyawao ko) manga nditarun niran, a kuna a ba siran phangangarig sa Parahiyasan: Na so di iran non kandai i tomo kiran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

61. Da-a dosa o bota, go da-a dosa o lupo, go da-a dosa o pukha-sakit (ko di ran kaphakaonot ko Kaphurang), go da-a dosa o manga ginawa niyo, ko kapukhan niyo ko

تِلْكَ مَرْآتِي مِّن قَبْلِ صَلَوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ
تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ
صَلَوةِ الْعِشَاءِ تِلْكَ عَوْرَاتِي لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ ظُرُوفٌ عَلَيْكُمْ
بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ
فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِّن
قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ
نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ
ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَن
يَسْتَغْفِرْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿٦١﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا مِمَّن يَتُوبُ كُفْرًا

manga Walai niyo, o di na so manga Walai o manga Ama iyo, o di na so manga Walai o manga Ina iyo, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Mama, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Babai, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ina, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ina, o di na so minipa-ar iyo so manga gonsi iyan, o di na so bolayoka iyo: Da-a dosa niyo ko kakan niyo a kapamagatowang, o di na kashisibasibaya. Na igira-a sholud kano ko manga Walai, na Salama niyo so manga ginawa niyo, sa Kormat a pho-on ko Allah, a Piyakambarakat a rinarinan. Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat: Ka-a niyo sabota.

62. Aya bo a Miyamaratiyaya, na siran a Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan: Go igira-a miytago siran a pud so Rasul ko galubuk a makasasamaya, na di siran ngganat taman sa di siran non makaodas; Mata-an! A siran a Puphamangodas siran Ruka, na siran man so Khipaparatiyaya ko Allah a go so Sogo Iyan; Na-igira-a miyanguni siran Ruka sa idin, makapantag ko saba-ad ko galubuk iran, na idiningka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko

يُؤْتِ آبَآئَكُمْ أَوْ يُؤْتِ أُمَّتَكُمْ
أَوْ يُؤْتِ إِخْوَانَكُمْ أَوْ يُؤْتِ أَخَوَاتَكُمْ
أَوْ يُؤْتِ أَعْمَامَكُمْ أَوْ يُؤْتِ
عَمَتَكُمْ أَوْ يُؤْتِ أَسْوَءَ الْوَلَدِ
بُيُوتِ خَلَّتْكُمْ أَوْ مَا مَلَكَكُمْ
مَقَاتِحُهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا
أَوْ شَتَا تَأْكُلُوا إِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى
أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا
حَتَّى يَسْتَأْذِنُوا مِنَ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُكَ أُولَئِكَ
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
أَسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأُذِنَ لِمَنْ
يَشَاءُ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٣﴾

Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

63. Di niyo mbaloya so Kaputhawaga ko Rasul ko sharonsarongan niyo a lagid o Kaputhawaga o saba-ad rukano ko saba-ad: Sabunar a katawan o Allah so gi-i siran thitinonggosan lomiyo a pud rukano, a puphamanolilap: Na ik-tiyar so khisosorang ko. Sogowan Niyan, ka khasogat siran a tiyoba, o di na khasogat siran a siksa a malipuds.

64. Tanodan, ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Sabunar a katawan Niyan so butad iyo: Go (katawan Niyan) so Alongan a Phakandodun siran si-i Rukaniyan, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

لَا تَجْعَلُوا عَذَابَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُ عَذَابِ
بَعْضِكُمْ بِبَعْضٍ أَفَذَعَلِمَ اللَّهُ الَّذِينَ
يَسْتَلُونَكُمْ لَوْ أَذًا أَقَلِي حَذَرَ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ
أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ
يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَتَوَمَّنْ يُرْجِعُونَ إِلَيْهِ
فَيَنْتَهِمُ مَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

Surah Al-Furqan-25

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mala so (Allah a) Tomiyoron ko gi-i makasungaya (ko ontol a go so ribat) si-i ko Oripun Niyan (a Muhammad), ka-an mabaloi ko manga Ka-adun^[1] a Puphamaka-ik-tiyar.

2. So (Allah a) khiruk ko Kapa-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ
لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ

[1] a so manga jinn ago so manga manosiya.

ar ko manga Langit a go so Lopa:
Go da kowa sa Wata Iyan, go da-a
Miya-adun a Sakotowa Iyan ko
Kapa-ar: Go Inadun Niyan so lan-
gowan taman, na diniyangka Iyan
sa Samporna a diyangka.

3. Na kominowa siran sa salakao
Rukaniyan sa manga Katobanan, a
da-a Kha-adun niran a maito bo, ka
siran na Puphangumba-alan; go da-
a Mipapa-ar iran a bagiyan o man-
ga ginawa iran a kabinasa, go om-
piya; go da-a Mipapa-ar iran a
kapatai, go Kaoyag, a go Kaoyag
ko oriyar o Kapatai.

4. Na Pitharo o siran a Miya-
mangongkir: Da ko ungkai (a Qur-
an) inonta na kabokhag, a pimba-
ba-as Sukaniyan (o Muhammad),
go kiyatabanganon Sukaniyan o
pagtao a manga salakao. Na Sabu-
nar a Miyakanggolaola siran sa
kandarowaka, go kabokhag.

5. Go Pitharo iran: A manga
iringa a kabokhag o miyanga-o
ona, a piyakistanorat Iyan: Na giyo-
to na Phukhudugunon sa kapita go
magabi.

6. Tharowangka: A Initoron
noto o (Allah a) Mata-o ko masolun
ko manga Langit a go so Lopa:
Mata-an! a Sukaniyan na tatap a
Manapi, a Makalimo-on.

7. Na Pitharo iran: Antona ini a
Sogo, a pukhan ko Pangunung-

وَلَدَ أَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ
كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ رَدُّهُ تَقْدِيرًا ﴿٥﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ
ضَرًّا وَلَا تَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً
وَلَا نُشُورًا ﴿٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آيَاتُكَ
أَفْتَرَيْنَاهُ وَأَعْلَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ
جَاءَهُمْ ظُلُمَاتُ زُورًا ﴿٧﴾

وَقَالُوا أَسْطِثِيرُ الْأَوَّلِينَ أَكْتَتَبْنَاهَا فِيهِ
تُحْمَى عَلَيْهِ بُعْثَرَةٌ وَأَصِيلًا ﴿٨﴾

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا رَحِيمًا ﴿٩﴾

وَقَالُوا مَا لِي هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ

kun, go Phulalakao ko manga Pad-
diyan? Ino da Pakatoroni Sukani-
yan sa Malaikat, na mabaloi a pud
Iyan a Puphamaka-iktiyar?

8. O di na kabugan sukaniyan sa
Kakawasa-an, o di na adun a mam-
bagiyan Niyan a Pamomolan a pu-
phakakan non? Na Pitharo o manga
darowaka: A da-a Phagonotan niyo
a rowar ko Mama a tataraponan.

9. Nggudaguda-angka o anda
manaya i kiyapayaga iran Ruka ko
manga ibarat! Na miyadadag siran,
na di ran khagaga i kapakato-on sa
lalan!

10. Mala so (Allah a) okabaya
Iyan, na khasungayan Ka Niyan sa
mapiya a di giyoto,- a manga Pa-
momolan a Puphamangondas ko
kababa-an niyan so manga lawa-
saig; go khasunggayan Ka Niyan
sa manga Torogan.

11. Kuna, ka piyakambokhag
iran so Bangkit: Na pithiyagaran
Nami so tao a piyakambokhag iyan
so Bangkit sa kadug:

12. Na igira a miya-ilai niyan
siran ko darpa a mawatan, na ma-
kanug siran non sa kambaragani, go
katagao.

13. Na igira a piyamoshang siran
non, ko darpa a masimpit, a piya-
kapamagikuta siran, na migoraok
iran ro-o so kabinasa!

الْقَطْعَامَ وَيَسْمِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ
إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُون مَعَهُ وَذِيلاً ۝٦

أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَفُراً أَوْ تَكُون لَهُ رَجَّةٌ
يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ۝٧

أَنْظِرْكَ كَيْفَ صَرَرُوا لَكَ الْأَمْثَلَ
فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلاً ۝٨

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ
ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَجَعَلَ
لَكَ فُصُورًا ۝٩

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۝١٠

إِذَا رَأَوْهُمُ مِنْ مَكَانٍ يَبْعِدُونَ سَمِعُوا لَهُا
نَغِيظًا وَرَفِيرًا ۝١١

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّبِينَ
دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ۝١٢

14. (Tharo-on kiran:) Di niyo nggoraokun sa Alongan nai so kabinasa a isa: Na goraokun niyo so kabinasa a madakul!

15. Tharowangka: Ba giyoto i tomo, antawa-a so Sorga a kakal, a so inidiyandi ko Miyamananggila? Miyabaloi a bagiyan niran a balas go khandodan.

16. Mapumbagiyan niran ro-o so nganin a kabaya iran: A makakakal siran (ro-o): Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka a diyandi a Puphangunin.

17. Na si-i ko Alongan a limodun Niyan siran a go so Pushimbaban niran a salakao ko Allah, na Tharo-on Niyan: Ba sukano na diyadag iyo so manga Oripun Ko a siran naya, antawa-a siran i miyamangawa ko lalan?

18. Tharo-on niran: Soti Ka (Ya Allah)! Da mapatot rukami i ba kami kowa sa salakao Ruka a manga Panarigan: Na ogaid na piyaka-sawit Ka siran (sa kapipiya ginawa), a go so manga lokus iran, taman sa kiyalipatan niran so Pananadum: Na mimbaloi siran a pagtao a miyangabibinasa.

19. Na Sabunar a pakapumbo-khagun kano iran ko Katharo iyo: Na da-a magaga niyo a kapakalidas, o di na pananabang. Na sa dun

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا
كَثِيرًا ﴿١٤﴾

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ حَبَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي رُوعِدَ
الْمُشْكُورُ كَأَنَّ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ
عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾

وَالْيَوْمَ يَنْحَسِرُ لَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ يَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلُّنَا عَنْ عِبَادِي
هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾

قَالُوا اسْبِغْ لَكَ مَا كَانَ يُثَنِّي لَنَا أَنْ تُخِذَ
مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْنَاهُمْ
وَبِآبَاءِهِمْ حَتَّى نَسُوا الَّذِي كَرَّمُوا
قَوْمًا بُوْرًا ﴿١٨﴾

فَقَدْ كَذَّبَكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا
تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا تَنْصِرًا وَمَنْ يَظْلِمِ

sa ndarowaka rukano, na pakata-
amun Nami sukaniyan sa siksa a
mala.

20. Na da-a Siyogo Ami ko
miya-ona an Ka a manga Sogo a
ba di Mata-an! a siran na Sabunar a
pukhan siran ko Pangunungkun, go
phulalakao siran ko manga Padi-
yan: Na biyaloi Ami so saba-ad
rukano ko saba-ad a tupung: Ino
Puphantang kano? Na tatap a so
Kadnan Ka na Puphakailai.

21. Na Pitharo o siran a di ran
pagarapun so kimbaratumowa-an
Rukami: Ino kami da Pakatoroni
sa manga Malaikat, o di na mailai
yami so Kadnan nami? Sabunsabu-
nar a Mimaratabat siran si-i ko
manga ginawa iran, go Mimalawani
siran sa Kapumalawani a mala!

22. Si-i ko gawi-i a kailaya iran
ko manga Malaikat,- na da-a
Tothol a mapiya sa Alongan noto
a bagiyan o manga rarata i ongar:
Na Matharo iran: A run ko pagur-
unun!

23. Na sangorun Nami so
Miyanggalubuk iran a galubuk, na
balowin Nami sukaniyan a lopapuk
a mikakayambur.

24. So manga tao ko Sorga sa
Alongan noto, i mapiya i darpa, go
matanos i dukha-i.

مِّنْكُمْ تَذُقُهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿٣٠﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا
إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ
فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ
فِتْنَةً أَتَضْحَكُونَ وَكَانَ رَبُّكَ
بَصِيرًا ﴿٣١﴾

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ مَا لَوْلا نُزِّلَ
عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدْ
أَسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا
كَبِيرًا ﴾ ﴿٣٢﴾

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُجْرِمِينَ يَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٣٣﴾

وَقَدْ مَنَّآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ مُّجْمَعَةٍ
هَبَاءَ مَنْسُورًا ﴿٣٤﴾

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٣٥﴾

25. Na si-i ko gawi-i a manga bubunsad so Langit, a rakhus o manga gabon, go Pakatoronun so manga Malaikat, sa Samporna a Katoron,

26. So kapa-ar sa Alongan noto a bunar, na ruk o (Allah a) Masa-linggagao: Na mabaloi a gawi-i si-i ko Miyamangongkir a masikot.

27. Na si-i ko gawi-i a garungutun o darowaka so mbala a lima niyan, gi-i niyan Matharo: Hai o ba a ko bo miyakakowa a rakhus o Rasul sa lalan (ko Torowan)!

28. Hai downan downan nako! Oba akumbo da makowa si girao a bolayoka!

29. Sabunsabunar a miya-awat ako niyan ko Pananadum ko oriyen o masa a kiyapakaoma niyan rakun! Na miyabaloi so Shaitan si-i ko manga Manosiya a pukhiyas!

30. Na Pitharo o Rasul: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na biyaloi ran angkai a Quran a puphalagoyan.

31. Na lagid aya a kiyasunggai Yami ko oman i Nabi sa ridowai a pud ko manga rarata i ongar: Na makatatarotop so Kadnan Ka a Punggonana-o, go Phananabang.

32. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A ino Ron da Toro-

وَيَوْمَ تَشْقَى السَّمَاءُ بِالسَّيْمِ وَفُزِلَ الْمَلَكَةُ
تَنْزِيلًا ﴿٥٥﴾

أَعْمَلَكَ يَوْمَئِذٍ الْخَلْقُ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا
عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٥٦﴾

وَيَوْمَ يَعْصُ الظُّلُمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ
يَا لَيْتَنِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

يَوْنِلْقَى لَيْسَنِي لَمْ أَخَذْ فَلَا نَحِيلًا ﴿٥٨﴾

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٥٩﴾

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَبِّ إِنَّ قَوْمِي أَخَذُوا هَذَا
الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٦٠﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ
الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٦١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ

nun so Qur-an sa miyatimbul sa miyakaisa? Lagid aya, ka-an Nami mapakathakna sa sabap Rukaniyan so poso o Ka, go Piyakashasaliyob Ami Sukaniyan sa malanat;

33. Na da-a khitalingoma iran Ruka a ibarat, a ba Ami Ruka da talingoma-an so bunar, go lubi a matanos a osayan.

34. Siran na limodun siran a mikakamanga a manga Paras iran ko Naraka Jahannam,- siran man i marata i darpa, go tanto a miyapokas ko lalan.

35. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami a babid Iyan so Pagari Niyan a Haroun a tabanga;

36. Na Pitharo Ami: Songkano a dowa, ko pagtao a so piyakambo-khag iran so manga ayat Ami: Na bininasa Mi siran sa samporna a kabinasa.

37. Go (bininasa Mi) so pagtao o Nuh,- kagiya pakambokhagun nir-an so manga Sogo, na inulud Ami siran, go biyaloi Ami siran ko manga Manosiya a ibarat; na pithiyagan Nami so manga darowaka sa siksa a malipudus;-

38. Go (bininasa Mi) so Ad, go so Samood, go so manga tao sa Ingud a Rassi, go so manga pagtao ko pagulutan noto a madakul.

جُعِلَتْهُ وَحِيدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَرَسُولَهُ نَزِيلًا ﴿٣٣﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْتُكَ بِالْحَقِّ
وَأَحْسَنَ تَقْسِيرًا ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ يُخْشَرُونَ عَلَىٰ رُجُومِهِمْ إِلَىٰ
جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سَرْمَكَانَا وَأَصْلُ
سَبِيلَا ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ
أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٦﴾

فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِعَالِيْنَا فَاذْمُرْهُمَا تَذْمِيرًا ﴿٣٧﴾

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ
وَجَعَلْنَا هُودَ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٨﴾

وَعَادَا وَنُعُودًا وَأَصْحَابَ الرَّيِّ وَقُرُونًا
بَيِّنَاتٍ ذَلِكَ كَيْدًا ﴿٣٩﴾

39. Na oman i isa (kiran) na piyayag Ami ron so manga ibarat; na oman i isa (kiran) na bininasa Mi sa Samporna a kabinasa.

40. Na Sabunsabunar a miyaka-song siran ko Ingud a so piyaka-oranan sa oran a marata: Ba iran noto da mailai? Kuna, ka aya butad iran na di iran ikhaluk so Kaoyag ko oriyen o kapatai.

41. Na igira a miya-ilai ka iran (Ya Muhammad), na Pumbalowin Ka iran ba dun a kasablawan, (gi-i ran Tharo-on:) Ba giya i so Siyogo o Allah a Sogo?

42. Mata-an a maito bo na khapokas tano Niyan ndun ko manga Katohanan tano, o da tano Phantangi Sukaniyan! Na katokawan niyan mbo, ko masa a kсандungi ran ko siksa, o antawa-a i tao a tithe a miyapokas ko lalan!

43. Aiguda Aka ko tao a kinowa niyan a Katohanan niyan so babaya iyan? Ba Suka ikhabaloi a Wakil iyan?

44. Antawa-a Bangka tatangka-pa sa Mata-an! A so kadakulan kiran na Puphamakinug siran, o di na gi-i siran nggudaguda? da ko siran inonta na lagid o manga Ayam; kuna, ka siran i lubi a miyapokas ko lalan.

وَكُلًّا صَبَرْنَا لَهُ الْأَمْتَلَّ وَكُلًّا
تَبَرَّكَاتٍ بَرًّا ۝

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا
السَّيِّئَ أَفْئِدَةً يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا
لَا يَتَّبِعُونَ نُشُورًا ۝

وَلَا تَرَوْكَ إِن يَشِخْذُ وَنَكَ إِلَّا هُرُورًا أَهْدَا
الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ۝

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ إِلَهِنَا لَوْلَا أَنْ
صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلَّ سَبِيلًا ۝

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ
تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ۝

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ
يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ
سَبِيلًا ۝

45. Bangka da katokawi so Kadnan Ka o andamanaya i kiyapakalaa Niyan ko along? Na o kabaya Iyan, na khabaloi Niyan ndun noto a makatatarug! Oriyan niyan na biyaloi Ami so Alongan a nana-oron;

46. Oriyan niyan na khikhum Ami sukaniyan si-i rukami sa kakukhum a malbod.

47. Na Sukaniyan so (Allah a) biyaloi Niyan rukano so gagawi-i a nditarun, go so torog a idudukha, go biyaloi Niyan so daondao a iphuloloba sa kaoyagan.

48. Go Sukaniyan so miyotawan ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan; na piyakatoron Nami pho-on ko kawang so ig a Phakasoti,-

49. Ka Iphagoyag Ami oto ko Ingud a ma-atai, go puphaki-inom Ami oto ko Inadun Nami a manga Ayam, go manga Manosiya a madakul.

50. Na Sabunsabunar a ini parak Ami oto ko lut-lut iran, ka-an siran makatanod, na somiyangka so kadakulan ko manga Manosiya, ogaid na Kaongkir.

51. Na o kabaya Ami, na kaphakitindugan Nami dun so oman i pagtao sa Puphamakaiktiyar.

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا تُجَعِّلُنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ ذَلِيلًا ﴿٥١﴾

ثُمَّ قَبَضَهُ إِلَى أَيْمَانِهِ فَاعْتَدَى بِسِيْرِهِ ﴿٥٢﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٥٣﴾

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٥٤﴾

لِنُخْرِجَ بِهِ بَلَدَةً قَدِيمًا وَنُفِيقَهُ رَمَقًا خَلَقْنَا الْعِظَامَ وَأَنَّا بِنِي كَثِيرًا ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَنَّى يُكَذِّبُ النَّاسُ إِلَّا كُنُفُورًا ﴿٥٦﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥٧﴾

52. Na Dingka pagonoti so man-ga Kafir, na Panagontamanun Ka kiran (a Qur-an naya), sa Kapana-gontaman a lubí a mala.

53. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyotawan ko dowá Kalodan: Giyaya na tabang a Pakadunggao, go giyaya na matimos a mapulud go tiyagowan Niyan so pagulutan a dowá oto sa lut, go runding, a pan-gurun;

54. Go Sukaniyan so Miyadun pho-on ko ig sa Manosiya: Na biya-loi Niyan oto a Bangunsa, go Ka-khakamonga: Na tatap a so Kadnan Ka i Gaos.

55. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah so di kiran pha-kaompiya, go di kiran phakabinasa: Na miyabaloi so Kafir a tabanga o sorang ko Kadnan niyan!

56. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Pupha-manothol sa mapiya, go Puphama-ka-iktiyar.

57. Tharowangka: A kuna a ba Ako rukano phanguni sa makapan-tag saya sa sokai: Ogaid na sa tao a khabaya na-an makakowa sa lalan ko Kadnan niyan.

58. Na Sarig Ka ko (Allah a) Oyagoyag a so di Phatai; go Puthas-bikun ka so Podi Rukaniyan; na

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا
كَبِيرًا ﴿٥٢﴾

۞ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ
فَرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا
بَرْزَخًا وَجِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ رَسَبًا
وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا
يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِن أَجْرٍ إِلَّا أَن شَاءَ
أَن يَخُذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ إِذْ تُؤَيَّدُ بِهِ

makatatarotop Sukaniyan a Kaip
ko manga dosa o manga Oripun
Niyan;-

59. So Miyadun ko manga Lan-
git a go so Lopa go so nganin a
pagulutan a dowa nan si-i ko num a
manga gawi-i, oriyen niyan na
Mithakna ko Aras: So (Allah a)
Masalingagao: Na isha-an Ka oto
ko Kaip.

60. Na igira a Pitharo kiran:
Sodod kano ko (Allah a) Masaling-
gagao! Na Tharo-on niran: Na an-
tona-a so Masalinggagao? A ti
Sodod kami ko apiya antona-a i
Ishogo o Ka rukami? Na ba kiran
ndun miyakaoman sa kapalagoi.

61. Mala so (Allah a) tomiyago
ko Langit sa manga darpa o manga
Bito-on, go tomiyago-on sa (Alon-
gan) a Palita-an, go Olan a Masin-
dao;

62. Go Sukaniyan so biyaloi
Niyan so gagawi-i a go so daondao
a gi-i makashambi: A bagiyan o tao
a miyabaya Mananadum, o di na
miyabaya Manalamat.

63. Na so manga Oripun o (Al-
lah a) Masalinggagao na so Puphu-
lalakao siran ko Lopa sa
Kapangalimbaba-an, go igira-a ini
Mbitiyarai siran o manga lalong, na
Tharo siran: Sa Kalilintad!

خَيْرًا ۝٥٩

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ
الرَّحْمَنُ قَسَتْ يَوْمَهُ خَيْرًا ۝٥٩

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا
الرَّحْمَنُ السَّجْدُ لِمَا تَأْمُرُآؤُرَادَهُمْ
سُجُورًا ۝٦٠

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا
وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ۝٦١

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَن
أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ۝٦٢

وَعِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا
سَلَامًا ۝٦٣

64. Go siran na gi-i siran mba-basagawi-i sa ruk o Kadnan niran a Khisosodod, go Khigaganat;

65. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan Nami! Pakalidasa Kaminka ko siksa ko Naraka Jahan-nam, Mata-an! A so siksa ro-o na miyabaloi a tatap,-

66. Mata-an noto! A miyakara-tarata a kaputhakna-an, go darpa;

67. Go siran, na igira-a minggas-to siran, na di siran Puthabowakar, go di phagikot, go miyabaloi ko pagulutan noto a katatangka-an;

68. Go siran na di siran phanongganoi sa pud o Allah a Tohan a salakao, go di iran mbono-on so Baraniyawa a so inisapar o Allah, inonta o sabap ko kabunar, go di siran pushina;- na sa dun sa nggolaola ro-o na khatumo niyan so siksa;

69. Puthaktakupunon so siksa ko Alongan a Qiyamah, go kakal ro-o, a makadadapanas;

70. Inonta so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa galubuk a mapiya, na siran man na shambiyani o Allah so manga karata-an niran sa manga pipiya, na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا
وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ
جَهَنَّمَ إِنَّا عَذَابُهَا كَانَ عَرَامًا ﴿٦٥﴾

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا
وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا
يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا ﴿٦٨﴾

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ
فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾

إِلَّا مَنِ اتَّقَىٰ وَأَمَنَّ وَعَمِلَ عَمَلًا صَلَاحًا
فَأُولَٰئِكَ يَجْزِلُ اللَّهُ سَعْيَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾

71. Na sa dun sa Thaobat, go nggalubuk sa mapiya, na Mata-an! A sukaniyan na Phakataobat ko Allah;- sa Samporna a Taobat.

72. Na siran na di ran Pushaksi-an so kabokhag, go igira-a siyagadan niran so ilang, na panishagadan niran a mbibilangatao siran;

73. Go siran na igira-a miya-aloi kiran so manga Ayat o Kadnan niran, na di siran non shondong sa ba siran mbubungul bota;

74. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan nami! Bugikamingka sa pho-on ko manga Karoma mi go so manga Moriyatao ami sa kapiyiya ginawa, go baloya Kamingka ko Miyamangongonotan a pukhaonotan.

75. Siran man na imbalas kiran so Pangkatan a Maporo, sabap ko Kiyaphantang iran: Go ala-on siran ro-o (sa Sorga) a Kormat, a go Salaam,

76. Makakakal siran ro-o; Miya-kapiyapiya a kaputhakna-an, go darpa!

77. Tharowangka: Di kano lilin-ga-in o Kadnan Ko o da so dowa-a niyo: Na Sabunar a Piyakambokhag iyo (so Rasul), na khabaloi dun (so siksa) a tatap!

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ إِذَا دُخِرُوا بِقَائِلِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخْرُوْا عَلَيْهَا ضِعْمًا وَعُقْمًا ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِمُنْتَظَرٍ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْعُرْقَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا نَجْوَةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا حَسْبَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

قُلْ مَا يَعْذِبُكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

Surah Al-Shu'arra-26

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Ba-andangka mapakapagugut a Ginawangka (Ya Muhammad) ko di ran kabaloi a Khipaparatiyaya.

4. O kabaya Ami, na Pakatoronan Nami siran A pho-on ko Langit sa Tanda, na matatap so manga lig iran sa Kapakasosondong iran non.

5. Na da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, a bago, a ba siran nda mabaloi a khitatalikhod Rukaniyan.

6. Na Sabunar a piyakambokhag iran (so Rasul): Na phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko miyabaloi siran non a gi-i ran shandagan!

7. Ba iran nda mailai so Lopa, aikadakul a Piyakatho Ami ron ko oman i sasoson a mapiya?

8. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

لَعَلَّكَ بَخِيعٌ نَفْسِكَ إِلَّا تَكُونُ الْمُؤْمِنِينَ

إِنْ تَشَاءْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْيُنُهُمْ لَهَا خَضْبَعِينَ

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُخَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا
عَنْهُ مُعْرِضِينَ

فَقَدْ كَذَّبُوا قَسِيئَ الْاِثْمِ كَذَّبُوا مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَرِهْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ

Na da mabaloi so kadakulan kiran
a Khipaparatiyaya.

9. Na Mata-an! a so Kadnan Ka,
na titho a Sukaniyan so Mabagur, a
Makalimo-on.

10. Na gowani na tiyawag o
Kadnan Ka so Musa: Songka ko
pagtao a manga darowaka,-

11. Pagtao o Pir-aon: Ino siran
ndi Phananggila?

12. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Mata-an! A Sakun na ipukhaluk
Akun o ba Ako iran pakambokha-
ga:

13. Go Gomagut a Rarub Akun,
go di mapukas a dila Akun: Na
Sogowingka so Haroun (sa mimba-
bid Akun);

14. Go adun a kasala-an Ko
kiran, na ipukhaluk Akun o ba
Ako iran bonowa.

15. Pitharo (o Allah): A kuna
pun nai! Na lalakao Kano a dowa,
rakhus o manga Tanda Ami; Mata-
an! A Sukami na babid Iyo, a Pu-
phamamakinug.

16. Na Songkano ko Pir-aon, na
Tharowa Niyo: A Mata-an! A Su-
kami na Sogo o Kadnan o manga
Ka-adun;

مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَتِ الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾

وَيُضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَايَ فَأَرْسِلْ
إِلَيَّ هَارُونَ ﴿١٣﴾

وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾

قَالَ كَلَّا فَإِذْ يَئِيَّا إِنَّا مَعَكُمُ
مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾

فَأَيُّ فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

17. Botawaningka Rukami so manga Moriyatao o Israil.

18. Pitharo (o Pir-aon): Ba ami Suka da Pagoyagoyaga si-i rukami, ko Kawawata-i Ruka, go miyakatarug Ka rukami ko Kaoyagoyag Ka sa miyakaphipira ragon?

19. Go Pinggolaolangka so Pinggolaolangka, a so Pinggolaolangka (a kiyapamono o Ka), na Suka na miyapud ko da-a manga Tadum Iyan!

20. Pitharo (o Musa): Miyangolaola Koto, na sa maoto na Sakun na pud ko Miyangariribat.

21. Na piyalagoyan Ko sukano, ka kagiya ini kaluk Akun sukano; na bigan Ako o Kadnan Ko sa Ongangun, go biyaloi Ako Niyan a pud ko manga Sogo.

22. Na giyoto man na Limo a Ipuphangalimo o ka Rakun noto, sa Kiyapangongoripunangka ko manga Moriyatao o Israil!

23. Pitharo o Pir-aon: Na anto-na-a so Kadnan o manga Ka-adun?

24. Pitharo (o Musa): A so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, o sukano na khitotomangkud.

25. Pitharo (o Pir-aon) ko makalibuton: Ba niyo da manug?

أَن أَرْسِلَ مَعَنَّا نَبِيَّ إِسْرَءِيلَ ﴿٥٧﴾

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ
عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَفَعَلْتَ فَعَلَكَ الْبَغْيَ فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذْ أَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٦٠﴾

فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦١﴾

وَفِي ذَلِكَ نِعْمَةٌ لِّمَنُّهَا عَلَى أَن عَبَدْتُ بَنِي
إِسْرَءِيلَ ﴿٦٢﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٣﴾

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ
كُنُوزَهُمْ فِي هَاهُنَا ﴿٦٤﴾

قَالَ لِمَنْ حَوَالَهُ وَالْأَنْتَمُ مُسْتَمِعُونَ ﴿٦٥﴾

26. Pitharo (o Musa): A so Kadnan niyo go Kadnan o manga lokus iyo a miyanga-o ona!

27. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an! a so Sogo rukano a so Siyogo rukano na Mata-an a Pumbuthan-gun!

28. Pitharo Iyan: A Kadnan o Subangan a go so Sudupan, go so nganin a pagulutan a dowa nan! O sukano na shabota niyo!

29. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an a o kowa Ka sa Tohan a salakao Rakun, na Sabunar a itapi Ami Suka dun ko manga kalaboso!

30. Pitharo Iyan: Ati apiya adun a mini-oma Ko ruka a Tanda a mapayag?

31. Pitharo (o Pir-aon): Na talingoma-an Ka Sukaniyan, o miyabaloi Ka a pud ko manga bunar!

32. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai a mala!

33. Go tiyonggos Iyan a lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Sindao (a miya-ilai o) khibabantai!

34. Pitharo (o Pir-aon) ko manga Nakoda a lomilibuton: A Mata-an naya! a titho a balik mata a lubi a Mata-o;

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَ لَيْنَ أَخَذْتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ
مِنَ الْمَسْجُوفِينَ ﴿٢٩﴾

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ فِئَادَاهِ تَعْٰبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾

وَسَرَّعْ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْعَاتُ الْمَسْطُورِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَ لِلْمَلَائِكَةِ إِن هَٰذَا الشَّيْطٰنُ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

35. Khabaya-an Niyan a mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo sabap ko balik mata Niyan; na antona-a i pangoyao niyo?

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ
فَإِذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Pitharo iran: A pakalana-tangka Sukaniyan go so Pagari Niyan, na Sogo ingka so manga Ingud sa kalimod iran:

قَالُوا أَزِجُّهُ وَأَخَاهُ وَأَعْتَفَ فِي الْمَدَائِنِ حَسِيرِينَ ﴿٣٦﴾

37. Ka-an niran ruka mawit so oman i balik mata a lubi a Mata-o.

يَا تُؤْكِلُ كُلَّ سَحَابٍ عَلَيْهِ ﴿٣٧﴾

38. Na miyatimo so manga balik mata ko diyandi a kaputhatalabok ko gawi-i a miyapunto,

فَجَمَعَ السَّحَرَةَ لِيُفْقَاتَ يَوْمَ مَقْلُومٍ ﴿٣٨﴾

39. Na Pitharo ko manga Manosiya: Ino sukano miyatimo kano?-

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَسْمِعْتُمْ مَعْنِيَوْمٍ ﴿٣٩﴾

40. Ka-an tano kaonoti so manga balik mata, o mabaloi siran a siran i mamakada-ag.

لَعَلَّآ نَنْفِخَ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالِيِينَ ﴿٤٠﴾

41. Na kagiya a makaoma so manga balik mata, na Pitharo iran ko Pir-aon: Ino Mata-an! A adun a mapumbagiyan nami a tithe a balas o mabaloi kami a sukami i mamakada-ag?

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا الْفِرْعَوْنُ أَبْنُ لَنَا الْآخِرُ
إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْعَالِيِينَ ﴿٤١﴾

42. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano sa maoto na pud dun ko manga dadasug (rakun).

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمَقْرَبِينَ ﴿٤٢﴾

43. Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo so sukano na ipagithog iyo!

قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَسْمِعْتُمْ ﴿٤٣﴾

44. Na ini ithog iran so manga tali ran go so manga badas iran, go Pitharo iran! Ibut ko Munang o Pir-aon, ka Mata-an! A sukutano na sukutano dun i phamakapugus!

45. Na ini ithog o Musa so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Puphulololokun Niyan so ipuphanaliba iran!

46. Na Miyakasondong so manga balik mata, sa Khipakasosodod,

47. Pitharo iran: Piyaratiyaya mi so Kadnan o manga Ka-adun,

48. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

49. Pitharo (o Pir-aon): A Piyaratiyaya niyo to a da akun sukano pun kaidini; Mata-an! A Sukaniyan na titho a mala rukano a so Miyan-gundao rukano ko balik mata! Na Mata-an a katokawan niyo dun! Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun langon!

50. Pitharo iran: a di rukami phaka morala so puki tumo rukami a pud ko siksa sa Donya Mata-an! A sukami na si-i bo ko Kadnan nami phamakandod!

51. Mata-an! A sukami na mai-inam ami a kanapiya rukami o Kadnan nami ko manga sala ami, sa

وَالْقَوَاعِبُ الَّتِي هُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ وَقَالُوا بَعْدَ
فِرْعَوْنَ إِذَا الْمَوْجُ الْعَالِيُونَ ﴿٤٤﴾

وَالَّذِي مَوْسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثَلَاثُ
بُاقُورٍ ﴿٤٥﴾

وَالَّذِي السَّحَرَةُ سَجِدِينَ ﴿٤٦﴾

وَالْوَاءِ امَّا يَرْبِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾

قَالَ اَمْ اَسْأَلُكُمْ فِى الْكُفْرِ لَكُمُ الْاَنْفُسُ
لِكُفْرِكُمْ الَّذِى عَلَيْكُمْ الْبَيْعُ فَلَسَوْفَ نَعْمُونَ
لَا قُطْعَانَ اَيْدِيكُمْ وَاَنْجُلَكُمْ مِنْ حُلْفٍ
وَالْاَصْلَاحُ لَكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

قَالُوا لَا صَبْرَ لَنَا اِلَّا اِنَّا مُقْلِبُونَ ﴿٥٠﴾

اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ لَكَ رَبُّنَا خَطِيئَتَا اَنْ كُنَّا
اَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

kiyabaloi ami a paganai ko Miya-maratiyaya!

52. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A pangulumun Ka so manga Ori-pun Ko; Mata-an! A Sukano na phanalokonan Kano (iran).

53. Na Siyogowan o Pir-aon so manga Bandar a Ingud sa Kalimod iran,

54. (Sa gi-i niyan Tharo-on:) Mata-an! A siran naya na titho a pagtao a manga i ito,

55. Go Mata-an! A siran na titho tano iran a piyakanggani;

56. Go Mata-an! A sukutano na langon tano dun maka-i iktiyyar.

57. Na piyaka-awa Ami siran ko manga Pamomolan, go so manga Bowalan,

58. Go so manga Kakawasa-an, go so darpa a mapiya;

59. Lagid oto, na piyaki-pango-warisan Nami oto ko manga Moriyatao o Israil.

60. Na pithalokonan niran Siran ko kiyasubangi kiran o Alongan.

61. Na kagiya a makamban taya so dow a madakul, na Pitharo o manga pud o Musa Mata-an! A Sukutano na puraotun tano dun.

﴿ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِيَادِي إِنَّكَ مُتَّبَعُونَ ﴾

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ خَافِرِينَ ﴿٥٢﴾

إِنْ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٣﴾

وَأَنهَزْنَا النَّارَ بِظُلُونِ ﴿٥٤﴾

وَأَنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ ﴿٥٥﴾

فَأَخْرَجْنَا لَهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونِ ﴿٥٦﴾

وَكُنُوزٍ وَمَقَادِيرَ كَبِيرِ ﴿٥٧﴾

كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٨﴾

فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٥٩﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا آلَمَعْنَا لَآلِمَعَانَ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ
إِنَّا لَمَذْكُورُونَ ﴿٦٠﴾

62. Pitharo (o Musa): Kuna pun nai! Mata-an! A babid Akun so Kadnan Ko! Na Thoro-on Nako Niyan!

63. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Kalodan (na ini-buntol Iyan non). Na miyasurai, na mimbalo i so oman i sasurai a lagid o Palao a mala.

64. Na piyakasipug Ami ro-o so manga salakao (kiran).

65. Na siyabut Ami so Musa a go so manga Pud Iyan, sa langon Siran;

66. Oriyan niyan na inulud Ami so manga salakao (kiran).

67. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabalo i so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

68. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun i Mabagur, a Makalimo-on.

69. Na Batiya-angka kiran so Totholan ko Ibrahim.

70. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: Antona-a i Pushimba-an niyo?

71. Pitharo iran: A Pushimba kami sa manga Barahala, na gi-i yami Mbabasa-alonganan a Ka-pushimba ami ron.

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَضْرِبْ يَعْصَاكَ
الْبَحْرُ فَأَنفَلَقَ فَمَكَانَ كُلِّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ
الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾

وَأَرْسَلْنَا نُوحًا وَالْأَحْيَيْنِ ﴿٦٤﴾

وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾

لَعَلَّكُمْ تَعْرِفُونَ الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

إِذْ قَالَ لِأَسِيِّهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا نَعْبُدُ آبَاءَنَا فَظَلُّوا
عَنِ الْبَصِيرَةِ ﴿٧١﴾

72. Pitharo Iyan: A ino Pukha-nug kano iran ko masa a Kapupha-nongganoya niyo (kiran).

73. O di na khapiya - an kano iran, o di na khabinasa-an kano iran?

74. Pitharo iran: A kuna, ka miyato-on nami so manga lokus ami a lagid oto a gi-i ran nggolao-la-an.

75. Pitharo Iyan: Aiguda iyo ko sukano na Pushimba-an niyo,-

76. Sukano go so manga lokus iyo a miyanga-o ona?-

77. Na Mata-an! A siran na ridowai Yakun, inonta so Kadnan o manga Ka-dun;

78. A so Miyadun Rakun, go Sukaniyan i Punggonanao Rakun;

79. Go Sukaniyan i Puphakakan Rakun, go Puphakainom Rakun,

80. Go igira-a Miyasakit Ako, na Sukaniyan i Puphakapiya Rakun;

81. Go Sukaniyan i Phakapatai Rakun, oriyen niyan na Pagoyagun Nako Niyan;

82. Go Sukaniyan i Phangangar-apanan Ko, sa napi Niyan Rakun so Kasala-an Ko ko gawi-i a kapamalas.

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾

أَوْ يَفْعَلُونَكَ أَوْ يَضُرُّوكَ ﴿٧٣﴾

قَالُوا بَلَىٰ وَجَدْنَا آيَاتَكَ تَاكِدًا ۚ تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾

أَن تَعْبُدُوا آيَاتِ الْوُكُورِ ۚ أَأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾

فَالْتَهُمُ عَذَابِي ۚ إِنْ لَّارَبَ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي
يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾

83. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa Ongangun, go tapi-in Nakongka ko manga Bilangatao;

84. Go Sungai yakongka sa Bantogan a mapiya si-i ko phangao ori;

85. Go Baloya Kongka a pud ko manga waris ko Sorga a Pakalma;

86. Go Napi-ingka si Ama, Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyangadadadag;

87. Go Diyakongka Phakaron-dana ko gawi-i a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiyamah);-

88. Gawi-i a di phakanggai a gona so Tamok, go so manga Wata,

89. Inonta so tao a minitalingo-ma Niyan ko Allah so poso a Linang;

90. Na ipakarani so Sorga ko Miyamananggila,

91. Go Pakisandungan so Naraka Jahim ko Miyangadadadag;

92. Go Tharo-on kiran: Anda so sukano na Pushimba-an niyo,-

93. A salakao ko Allah? Ino khatabangan kano iran, o di na khatabangan niran a ginawa iran?

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقِّقْ
بِالصَّلَاحِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾

وَأَعِزَّنِي إِذَا كُنْتُ مِنَ الصَّالِينَ ﴿٨٦﴾

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ الْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾

وَبُورَتْ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾

وَقِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُكُمْ أَوْ يُنْصَرُونَ ﴿٩٣﴾

94. Na Panalimpato-on siran ro-o,-siran a go so Miyangadadadag,

95. Go so pagtao o Iblis sa kasamasama iran.

96. Tharo-on niran a siran na gi-i siran ro-o shasawala:

97. Ibut ko Allah, ka Mata-an a miyatago kami dun ko kadadag a mapayag,

98. Gowani a irimbang ami sukano ko Kadnan o manga Ka-adun;

99. Na da-a miyakadadag rukami a rowar ko manga rarata i ongar.

100. Na da-a bagiyan nami a phamakaogop,

101. Go da-a bolayoka a goma-gut sa ginawa (ko masosowa ami).

102. Na o Mata-an! A adun a kapakakasoi ami (sa doniya), na mabaloi kami a pud ko Miyamara-tiyaya!

103. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda, na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

104. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

105. Piyakambokhag o pagtao o Nuh so manga Sogo.

فَكَذَّبُوا فِيهَا هُمُ وَالْعَاوُنَ ﴿١١﴾

وَجُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿١٢﴾

فَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿١٣﴾

ثَالِثُ إِنْ كُنَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١٤﴾

إِذْ نُسَوِّكُمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا أَصْلَنَا إِلَّا الْمَجْرُمُونَ ﴿١٦﴾

ثَالِثُ مِنْ شَفِيعِينَ ﴿١٧﴾

وَلَا صَدِيقَ حَمِيمٍ ﴿١٨﴾

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٢١﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٢﴾

106. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Nuh: Ino kano di Phananggila?

107. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an:

108. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

109. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta si-i ko Kadnan o manga Ka-adun:

110. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

111. Pitharo iran: Ino ami Suka Pharatiyaya-a a aya Phagonot Ruka na so tanto a manga bababa?

112. Pitharo Iyan: A da ko Kata-o Akun so nganin a siran na gi-i ran nggolaola-an,

113. So itongan kiran na si-i bo ko Kadnan Ko, o katawi niyo.

114. Na kuna a ba Rakun paki-phamoga-on so Miyamaratiyaya.

115. Sakun na matag Ako Pu-phamaka-iktiyar a mapayag.

116. Pitharo iran: A Mata-an! A Odingka gunuki, hai Nuh! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko Puraradiyamun.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١٠٨﴾

وَمَا أَمْسَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ آخِرٍ إِن آخِرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١١٠﴾

﴿ قَالُوا أَنْتُمْ مِنْ لَدُنْكَ وَأَنْتُمْ كَالْآزْدَلُونَ ﴾ ﴿١١١﴾

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾

إِنْ حَسِبْتُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَو تَتَّخِذُونَ ﴿١١٣﴾

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾

إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٥﴾

قَالُوا لَيْن لَّمْ تَنْتَهِ بِنُوحٍ أَنْ يَتَكَلَّمَ مِنْ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾

117. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na piyakambokhag Ako iran.

118. Na Kokoma Kongka a go siran sa Kokoman (a Ontol), go Sabuta Kongka a go so manga pud Akun a Miyamaratiyaya.

119. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud Iyan, ko Kapal a mapupuno.

120. Oriyan niyan na inulud Ami ko kiya-ipos oto so miyangalalam-ba.

121. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

122. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

123. Piyakambokhag o (pagtao a) Ad so manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Hud: Ino kano di Phananggila?

125. Mata-an! a Sakun na Sogo rukano a Kasasarigan:

126. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

فَأَفْتَحْ بَيْتِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

فَأُجِبْتُهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

فَرَأَوْهُمَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

127. Go da-a Phanguning Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

128. Ino kano gi-i mbabalai ko oman i darpa a maporo sa to-os a karimbaran niyo?

129. Go Puphangumba-al kano sa manga Torogan ka angkano makakal:

130. Go igira a minggolima kano, na minggolima kano a khipa-mumundug:

131. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

132. Na kalukun niyo so (Allah a) migai rukano ko nganin a katawan niyo;

133. Migai rukano ko manga Ayam go manga Wata,-

134. Go manga Pamomolan go manga bowalan.

135. Mata-an! A Sakun na ikha-wan Nakun sukano ko siksa ko gawi-i a mala.

136. Pitharo iran: Magishan rukami o ino Miyanguthoma Ka antawa-a da Ka mabaloi a pud ko manga Pangunguthoma!

137. Da ko ungkaya inonta na Parangai o miyanga-o ona,

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾

أَتَتَّبِعُونَ بِكُلِّ رِيحٍ آتِيَةٍ تَعْبَثُونَ ﴿٢٨﴾

وَتَتَّخِذُونَ مَصَافِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿٢٩﴾

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿٣٠﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٣١﴾

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

أَمَدَّكُمْ بِالنَّعِيمِ وَبَيْنَ ﴿٣٣﴾

وَجَحَنَ وَعُيُونِ ﴿٣٤﴾

إِلَىٰ أَخَافِ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يُومٍ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٧﴾

138. Na kuna a ba kami phan-gasisiksa!

139. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na bininasa Mi siran. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da maba-loi so kadakulan kiran a Khipapar-atiyaya.

140. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

141. Piyakambokhag o (pagtao a) Samood so manga Sogo.

142. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Salih: Ino kano di phananggila?

143. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

144. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

145. Na da-a phangunin ko ru-kano saya a balas: Da-a balas Ra-kun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

146. Ba kano khibagak, si-i ko nganin a matatago si-i a khisasarig kano?-

147. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan,

148. Go manga Purpuran, go manga Qormah a so Onga niyan na kiyalotowan?

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿١٣٨﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكَ كَثِيرًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَالَتَشْفُونَ ﴿١٤٢﴾

إِلَىٰ لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٤٤﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾

أَنْ تَرْكُوعَ فِي مَا هُمْ بِمُتَّبِعِينَ ﴿١٤٦﴾

فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾

وَرُزُوعٍ وَنَحْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾

149. Go Puphamuso kano ko manga Palao sa manga Walai, a pukhababaya kano.

150. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo;

151. Na di niyo Pagonoti so Sogowan o manga Malawani,

152. A siran na Puphaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

153. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

154. Kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami: Na bugai Ka sa Tanda, o Suka na pud ko manga bunar!

155. Pitharo Iyan: A kati-i so Onta: A adun a kipantag iyan ko kainom, go adun a kipantag iyo ko kainom, ko gawi-i a mapupunto.

156. Na di niyo shogata sukaniyan a marata, ka madansal kano a siksa ko gawi-i a mala.

157. Na biyono iran noto: Na miyabaloi siran a miyamakasundit.

158. Na miyadansal siran o siksa. Mata-an! A adun a madadalum ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

وَتَسْجُدُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَوْمَ لَا تَكُونُ لَهَا رُكُودٌ ۝١٤٩

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝١٥٠

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ۝١٥١

الَّذِينَ يُلْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ۝١٥٢

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ۝١٥٣

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝١٥٤

قَالَ هَذِهِ نَافَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ۝١٥٥

وَلَا تَحْسَبُوهَا خُفُوفًا فَتَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝١٥٦

فَعَقَرُوهَا فَاصْبِرُوا كَذِبِينَ ۝١٥٧

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝١٥٨

159. Na Mata-an! a so Kadnan
Ka na Sukaniyan ndun so Maba-
gur, a Makalimo-on.

160. Piyakambokhag o pagtao o
Lut so manga Sogo.

161. Gowani na Pitharo kiran o
Pagari ran a Lut: Ino kano di Pha-
nanggila?

162. Mata-an! A Sakun na Sogo
rukano a kasasana-an.

163. Na kalukun niyo so Allah,
go Onoti Yako niyo.

164. Na da-a phangunin Ko
rukano saya a balas: Da-a balas
Rakun inonta so si-i ko Kadnan o
manga Ka-adun.

165. Ino niyo Puphangabaya i so
manga Mama ko manga Ka-adun,

166. Na Pungganata niyo so
Inadun rukano o Kadnan niyo a
manga Karoma niyo? Kuna, ka su-
kano na pagtao a manga Malawani!

167. Pitharo iran: A Mata-an a
Odingka gunuki, hai Lut! Na Mata-
an a khabaloi Ka dun a pud ko
piyamaka-awa!

168. Pitharo Iyan: A Mata-an! A
Sakun na pud ko Pukhakararangit
ko galubuk iyo.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١٦٣﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾

أَتَأْتُونَ الذِّكْرَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا بَلْ
أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

قَالُوا لَيْسَ لَكَ تَسْوِيَةٌ لَنَا وَلَوْ أَنْتَ مِنَ
الْمُحْذَرِينَ ﴿١٦٧﴾

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Kadnan Ko! Sabut Akong-ka a go so Ta-alok Rakun pho-on ko gi-i ran nggolaola-an!

170. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so ta-alokon a kasamasama iran,-

171. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka minitapi ko miyangakakakal ko siksa.

172. Oriyan niyan na piyolang Ami so manga salakao (kiran).

173. Go piyakaoranan Nami siran sa oran (a Ator): Na miyakaratarata a ini oran ko piyamaka-ik-tiyar (a da dun Paratiyaya)!

174. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a tithe a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

175. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

176. Piyakambokhag o manga tao sa Aikah so manga Sogo.

177. Gowani na Pitharo kiran o Shu'aib: Ino kano di Phananggila?

178. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

179. Nakalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾

فَتَجِدْنَهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿١٧١﴾

فَرُدَّ مَرَّةً الْآخِرِينَ ﴿١٧٢﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

180. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

181. Tarotopa niyo so kapagasad, na o ba kano mabaloi a pud ko puphamangorang.

182. Na thimbang kano ko timbangan a maka-o ontol;

183. Go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganinganin niran, go di kano phangalandada ko Lopa, a puphamaminasa kano;

184. Go kalukun niyo so (Allah a) Miyadun rukano, go (Miyadun ko) manga Ka-adun a miyanga-o ona.

185. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

186. Na kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami, na Mata-an! A arangan nami Ruka na pud dun ko manga bokhag!

187. Na ologi Kamingka sa pisha gintasan ko siksa ko Langit, o Suka na pud ko manga bunar!

188. Pitharo Iyan: A so Kadnan Ko i Mata-o ko gi-i niyo nggolaolan.

189. Na piyakambokhag iran Sukaniyan. Na miyadansal siran o

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾

﴿١٨١﴾ أَزِفُوا الْكَيْلَ ۖ وَأَلَّا تُكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨٢﴾

﴿١٨٣﴾ وَزُرُوا بِالْقِسْطِ أَيْنَ الْمُسْتَقِيرِ ﴿١٨٤﴾

﴿١٨٥﴾ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٦﴾

﴿١٨٧﴾ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَجِيلَهُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٨﴾

﴿١٨٩﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٩٠﴾

﴿١٩١﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَطَّلُكَ لَإِنَّا الْكَافِرِينَ ﴿١٩٢﴾

﴿١٩٣﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

﴿١٩٥﴾ قَالَ رَبِّ أَعْلَمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٩٦﴾

﴿١٩٧﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُمْ كَانُوا

siksa ko Alongan a kinilalansai o gabon, Mata-an naya! A miyabaloi a siksa ko Alongan a mala.

190. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda; Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

191. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

192. Na Mata-an a giya Qur-an naya! A titho a Initoron o Kadnan o manga Ka-adun:

193. Initoron naya o Niyawa a kasasarigan (a so Jibril),

194. Si-i ko poso o Ka (Ya Muhammad), ka Angka mabaloi a pud ko Miyamaka-iktiyar,

195. Sa basa Arab a mapayag.

196. Na Mata-an naya! a titho a madadalum ko manga Kitab a miyanga-o ona.

197. Ba da-a Miya-adun kiran a Tanda a katawan Sukaniyan o manga Olama ko manga Moriyatao o Israil?

198. Na o Initoron Nami Suka-niyan ko saba-ad ko kuna a ba manga Arab,

عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٨﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٩﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٠﴾

وَأَنَّهُ لَآتِيهِدُّ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

تَرَىٰ فِي رُوحِ الْأَمِينِ ﴿٦٢﴾

عَلَىٰ قَلْبِكَ لَتَكُونُ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٦٣﴾

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿٦٤﴾

وَأَنَّهُ رَاقِيُ الزُّمَرِ الْأُولَىٰ ﴿٦٥﴾

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةٌ أَن يَكَلِّمَهُ عَلَيْهِمُ أَنْبِيَآءَ
إِسْرَآءِيلَ ﴿٦٦﴾

وَأَنزَلْنَاهُ عَلَىٰ نَعُوصٍ الْأَعْجَمِينَ ﴿٦٧﴾

199. Na go Niyan kiran noto Biyatiya, na di ran noto Pharatiyaya-an.

فَقَرَأُوا عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا يَوْمَ تَوْتِهِمْ ٥٥

200. Lagid aya a kiyapakasolud Ami ron ko manga poso o manga rarata i ongar.

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ٥٦

201. Di ran noto Pharatiyaya-an taman sa di ran kasandungan so siksa a malipudus;

لَا يُؤْمِنُونَ يَوْمَ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ٥٧

202. Na Makatalingoma kiran (so siksa) sa mitalumba, a siran na di-iran mai-inungka;

فَبِأَتْيِهِمْ يَفْئَتُهُ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ٥٨

203. Na Matharo iran: Ino sukutano khata-alik rukutano?

فَقِيلُوا لَهُلَّ وَهَلْ لَكُمْ مُمْسِكَوْنَ ٥٩

204. (Pitharo o Allah:) Ino a so siksa ami na puphangunin niran a kaga-an niyan?

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ٦٠

205. Aiguda-a Ka? Amai ka pakasawitun Nami siran ko kapi-piya a ginawa sa phipira ragon,

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ٦١

206. Oriyan niyan na makaoma kiran so ini-diyandi kiran (a siksa)!

لَنُرْجَاهُمْ فَإِذَا هُمْ مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ ٦٢

207. Na di kiran makalinding so piyakisawitan kiran a kapi-piya ginawa!

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَالُهُمْ أَنْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ ٦٣

208. Na da-a bininasa Mi a Phagingud, a ba da-a Miyamakaik-tiyar ron,

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ إِلَّا أَنَّهُمْ مُنْذَرُونَ ٦٤

209. Pananadum; na kuna a ba Kami manga salimbót.

210. Go kuna a ba Initoron Sukaniyan o manga Shaitan:

211. Go di kiran patot, go di ran khagaga.

212. Mata-an! A siran na so kapamamakinug (ko Langít) na piyakigunukan kiran ndun.

213. Na di Ka Phanongganói sa pud o Allah, a Tohan a salakao ka Mabaloí Ka a pud ko phangasi-siksa.

214. Na Paka-iktiyarangka so manga Tonganaingka, a manga dadasug,

215. Go Paka-inayangka so Go-wagowaingka ko tao a Miyonot Ruka, a pud ko Miyamaratiyaya.

216. Na amai ka Sorangungka iran, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggolaola-an!

217. Go Panarig Ka ko (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on,-

218. A so puphakailai Ruka ko masa a Kaputhindug Ka,

219. Go so Kapuphagukaskas Ka a rakhus o Puphamanojiod.

ذِكْرِي وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٠٩﴾

وَمَا تَزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿٢١٠﴾

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونُ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٢١٣﴾

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾

إِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾

الَّذِي يَرَبُّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾

وَتَقْلِبُكَ فِي السَّجْدِ ﴿٢١٩﴾

220. Mata-an naya! A Sukani-
yan so Puphakanug, a Mata-o.

221. Ba Ko rukano Phanothola,
so tao a puthupadan o manga Shai-
tan?

222. Puthupad ko oman i bo-
khag, a baradosa,

223. A tatandangan niran sa
Pamamakinugan (so manga Shai-
tan), na so kadakulan kiran na man-
ga bokhag.

224. Na so manga Pababayok,-
na Phagonotan siran o Miyangada-
dadag:

225. Bangka da mailai a Mata-an!
A siran na puphuromparompak sir-
an ko oman i labowai?

226. Go Mata-an a siran na gi-
ran Tharo-on so di ran Punggolao-
la-an,-

227. Tabiya-on so Miyamara-
tiyaya, go Pinggalubuk iran so man-
ga pipiya, go Tiyaduman niran so
Allah sa madakul, go siyabut iran a
ginawa iran ko oriyen o kiyasalim-
boti kiran; na katokawan ndun o
siran a manga salimbota o antona-a
darpa a khandodan i khandodan
niran!

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

هَلْ أَتَيْتُكُمْ عَلَىٰ مَنْ نَزَّلَ الشَّيْطَانُ ﴿٢٢١﴾

نَزَّلَ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتَهُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا
ظَلَمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ
يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

Surah Al-Naml-27

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya man na manga Ayat ko Qur-an,- go Kitab a miyakaosai,

2. Torowan, go Tothol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,

3. Siran na ipuphamayandug iran so Sambayang go puthonain niran so Zakah, go siran na so Akhirat na tatangkudun niran.

4. Mata-an! a siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na pipharasan Nami kiran so manga galubuk iran; na siran na Puphuromparompak siran.

5. Siran man so mapumbagiyan niran so marata a siksa: Go siran si-i ko Akhirat na siran i titho a manga logi.

6. Na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titho a puphaladan ko Qur-an a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Mata-o.

7. (Tadumingka-a) gowani na Pitharo o Musa ko Ta-alokon: A Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kabugan Ko suka-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ يَلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابِ
مُبِينٍ ﴿١﴾

هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ
أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿٤﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسَرُونَ ﴿٥﴾

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِيهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَافِيَةً فِي
مَنْهَا مَخْرَجٌ أَوْ آيَةٌ أَنَا وَفِيهَا قَبَسٌ لَّعَلَّكُمْ

no ron sa Tothol, o di na kabugan
Ko sukano sa Masindao a barabad,
ka-angkano makathitirarang.

8. Na kagiya a makaoma-on, na
Minitawagon: Piyakambarakat so
tao a matatago ko Apoi go so tao
a makalilibuton: Na Soti so Allah, a
Kadnan o manga Ka-adun.

9. Hai Musa! Mata-an naya! A
Sakun so Allah, a Mabagur, a
Maongangun!

10. Na ithogun Ka so Badas Ka!
(na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a
Mailai Niyan Sukaniyan a gi-i Kao-
khaog lagid o Sukaniyan Nipai a
maga-an i kadola, na Miyakatingur
a Tomiyalikhod, go da Dingil,
(Pitharo o Allah:) Hai Musa! Di
Ka khaluk: Mata-an! A Sakun na
di khaluk ko Hadapan Ko so man-
ga Sogo,-

11. Ogaid na so tao a miyakasa-
limbot, oriyen niyan na somiyambi
sa mapiya ko oriyen o marata, na
Mata-an! A Sakun na Manapi, a
Makalimo-on.

12. Na Soludun Ka a Limangka
ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka
Mapakaliyo a Masindao a kuna-a
ba sakit: Pud ko siyao a manga
Tanda a Pagowitun ko Pir-aon go
so pagtao niyan: Mata-an! A siran
na miyabaloi siran a pagtao manga
songklid.

تَضَلُّونَ ﴿٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهَا قُودِي أَنْ نُورِكَ مَنْ فِي السَّارِ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَسُبِّحَنَّ اللَّهُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

يَمُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧﴾

وَأَلِيَّ عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى
مُذْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ
لَدَيْ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨﴾

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلْ حِسًّا فَتَذَكَّرَ سُورًا إِنِّي عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٩﴾

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ يَصْفَا مِنْ غَيْرِ
سُورَةٍ فِي سِتِّعٍ أَلَيْسَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِلَهٌ إِلَّا
كَأَنَّهُمْ قَوْمًا عَاقِبِينَ ﴿١٠﴾

13. Na kagiya a makaoma kiran so manga Tanda Ami, a marayag, na Pitharo iran: A giyaya na balik mata a mapayag!

14. Na siyangka iran noto, o ba di tiyangkud oto o manga ginawa iran, sa kapanalimbog go kaphaporo; na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko miyamaminasa!

15. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Dawood go so Sulaiman sa Kata-o: Na Pitharo Iran: A so Podi na ruk o Allah, so inilubi Kami Niyan ko madakul ko manga Ori-pun Niyan a Miyamaratiyaya!

16. Na kiyapangowarisan o Sulaiman so Dawood. Na Pitharo Iyan: Hai manga Manosiya! Piyaki-sabotan Rukami so Katharo o manga Papanok, go Bigan Kami ko langowan taman: Mata-an! A giyaya na skaniyan ndun so Limo a Mapayag.

17. Na Linimod ko Sulaiman so manga Tantara Iyan, a manga Jinn go manga Manosiya go manga Papanok, na siran na pakapuphuna-nayawa-an siran.

18. Taman sa kagiya makatalingoma siran ko balintad o manga Pila, na Pitharo o (Datu a) Pila: Hai manga Pila! Solud kano ko manga darpa iyo, di kano phakiro-

فَلَمَّا جَاءَ نُوحٌ ابْنَهُ ابْنَةً مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُّؤْمِنٍ ﴿١٣﴾

وَجَعَدُوا بِهَا وَأَسْتَفْتَيْنَهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلُمًا
وَعُلُوًّا فَأَنْظَرَ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
عِلْمَنَا مَنَظِقٌ الطَّيْرِ وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّا
هَذَا الْهَوَاءُ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

وَحُيِّرَ لِسُلَيْمَانَ جُودُهُ مِنْ آلِجِنِّ
وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهَرَبُورَعُونَ ﴿١٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمَلَةٌ
يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسْكِنَكُمْ لَا
يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُودُهُ وَهُوَ لَا

put ko Sulaiman go so manga Tantara Iyan a siran na di iran mai-inungka.

19. Na Miyakanggumungmun (so Sulaiman), a makakhakala pho-on ko Katharo (o Pila); go Miyatharo Iyan: Kadnan Ko! Ilahamun Ka Rakun so Kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka Rakun a go so mbala a Lokus Akun, go so kapakanggalubuk Akun sa mapiya a Masowat Ka on: Go pakasoluda Kongka (ko Sorga), sabap ko Limo o Ka, a pud ko manga Oripun Ka a manga Bilangatao.

20. Na piyariksa Iyan so manga Papanok; na Miyatharo Iyan: A ino a Diyakun khailai so (Papanok a) Hudhud? Ba miyabaloi a pud ko miyamangigaib?

21. Mata-an a siksa-an Ko dun sukaniyan sa siksa a sangat, o di na Mata-an a Sombali-in Ko dun sukaniyan, o di na Mata-an a kabugan Nako niyan sa karina a mapayag.

22. Na miyakatarug sa da mathai: Na Miyatharo (o Hudhud): A miyasushub akun so Dangka masushub sukaniyan, go minitalingoma ko Ruka pho-on sa Saba so Tothol a matatangkud.

23. Mata-an! A sakun na miyato-on ko a Babai a Kandadatu-an

يَسْعُرُونَ ﴿١٨﴾

فَتَسَمَّرَ صَاحِبُهَا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأُدْخِلْنِي
رَحْمَتَكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْيَ
أَمْ كَانِ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوَّلًا ثُمَّ أَعَذِّبُهُ
أَوَّلًا نِسْبَتِي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢١﴾

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ
تَحُطُّ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بَنَاتٍ زَافِرِينَ ﴿٢٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَعْلَمُوهُ وَأُوتِيتُ مِنْ

niyan siran, go kiyabugan ko lango-
wan taman, go adun a Kantir iyan a
mala.

24. Miyato-on ko sukaniyan a
go so pagtao niyan a Pushododan
niran so Alongan a salakao ko Al-
lah: Go phipharasan kiran o Shai-
tan so manga galubuk iran, na kiya-
alangan niyan siran ko lalan (a on-
tol), na siran na di siran maka-o
ontol,

25. Sa di iran Kasodod ko Allah,
a so puphakagumao ko masolun ko
manga Langit go so Lopa, go Mata-
o ko Pag-uma-an niyo go so pa-
payagun niyo.

26. So Allah!- Da-a Tohan in-
onta Sukaniyan!-A Kadnan o Arash
a mala!

27. Pitharo (o Sulaiman): A ilain
Ta dun o ino bunar ka antawa-a
miyabaloi ka a pud ko manga bo-
khag!

28. Lalakaon ka a Sorat Akun
nai, na sampain kaya kiran: Oriyan
niyan na awatangka siran, na
ilayangka o antona-a i phakakaso-
win niran (a sumbag).

29. Pitharo (o Bai sa Saba): A
Hai manga Nakoda! Mata-an! A
Sakun na minisampai rakun a Sorat
a Paga-adatan.

30. Mata-an naya! A pho-on ko
Sulaiman, go Mata-an naya! (a Mis-

كُلِّ شَيْءٍ وَهِيَ عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٤﴾

وَجَدْنَاهَا أَوْقَوْمَهَا يُسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَكَتَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَنْعَمَ لَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٥﴾

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ
وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٦﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿٢٧﴾

﴿٢٨﴾ قَالَ سَتُنظرُ أَصْدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٢٩﴾

أَذْهَبَ نِكَحِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ كَوَّلَ عَنْهُمْ
فَأَنظَرُ مَا دَارَ جُوعُونَ ﴿٣٠﴾

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِلَى إِلَيَّ إِلَى كِتَابٍ
كَرِيمٍ ﴿٣١﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ

osoraton): A si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on:

31. Diyako niyo Puphaporo i, go songkano Rakun a Mbabayorantang kano.

32. Pitharo iyan: A Hai manga Nakoda! Mosawiri Ako niyo sa punggolaola-angko: Da-a pagimasadungko a punggolaola-an taman sa di kano makamasa.

33. Pitharo iran: A sukutano i khipakatatangan ko bagur, go khipakatatangan ko gu-us ko kambo-nowai a mala: Na so kapanonogo na si-i ruka; na phandapatingka o antona-a i Ishogo-o ka.

34. Pitharo iyan: A Mata-an! A so manga Datu, na igira-a somiyolud Siran ko Ingud, na pumbinasaan Niran noto, go pumbalowin Niran so manga ala i Pangkatan ko tao ron a puphamakarondan, Na lagid oto a gi-i Ran ngolaola-an.

35. Na Mata-an! A sakun na phakiwitan ko siran sa pamumugayan, ka pagilaing ko o antona-a i mipumbalingan o manga Sogo.

36. Na kagiya a makaoma ko Sulaiman (so Sogo iyan), na Pitharo (o Sulaiman): A ino Ako niyo mbugi sa tamok? A so ini bugai Rakun o Allah na tomo a di so inibugai Niyan rukano! Kuna, ka sukano

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنَجْتَنِبُ عَنْهُمُ الشَّيْطَانَ ﴿٢﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ الْأَقْصَىٰ فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣﴾

قَالُوا نَحْنُ أَوْلَىٰ الْقُوَىٰ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٤﴾

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْنَاقَ أَهْلِهَا آذِينَ ۚ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٥﴾

وَإِنِّي مَرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدْيَةٍ مِّنْ ظِلَّةٍ ۖ وَبِعَرَجٍ مِّنَ الْمَرْسَلِينَ ﴿٦﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أَسْمُدُونَ بِمَا بِسَالٍ فَمَا ءَاتَيْنَاهُ اللَّهُ خَيْرَ مِمَّا ءَاتَىٰكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٧﴾

na so pamumugayan niyo na pu-
khababaya-an niyo!

37. Kasowin ka kiran, ka Mata-an a khitalingoma Mi kiran ndun so manga tantara a da-a kaphaka-ato iran non: Go Mata-an a mbogaon Nami siran ndun ro-o a khipakar-orondan, a siran na khipakadadapanas.

38. Pitharo Iyan: Hai manga Nakoda! Antawa-a rukano i makawit Rakun ko Kantir iyan ko da iran Rakun pun kapakatalingoma, a Mbabayorantang siran?

39. Pitharo o Ifrit, a pud ko manga Jinn: A sakun i makawit Ruka on ko Dingka pun kapakaganat ko darpa-a Ka: Na Mata-an! A sakun ko makapantagon na titho a mabagur, a kasasana-an.

40. Pitharo o (Ashif Ibnu Bar-kiya a) adun a shisi-i Rukaniyan a Kata-o ko Kitab: A Sakun i makawit Ruka on sa di pun makandod si-i Ruka so Kailaingka! Na kagiya a mailai Niyan a makabubukun ko obai Niyan, na Miyatharo Iyan: A giya-i na pud ko Limo o Kadnan ko!- Ka ithupung Iyan Rakun o ino Phanalamat Ako antawa-a Magongkir Ako! Na sa dun sa Manalamat, na Mata-an! A so Kapuphanalamat iyan na bagiyan o ginawa niyan; na sa dun sa Mongkir, na Mata-an! A so Kadnan Ko na Kawasa, a Maginawa!

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا
وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَكْمَامَ يَا أَيُّهَا الْمَعْرِشِيُّ قَاتِلْ أَنْ
يَأْتُوَنِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَاءَ إِلَيْكَ بِهِ قَتَلْنَا أَنْ تَقُومَ
مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَاءَ إِلَيْكَ
بِهِ قَتَلْنَا أَنْ يَرْفَعَنَّ إِلَيْكَ طَرَفُكَ فَلَمَّا رَأَاهُ
مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي
أَشْكُرُكُمْ أَمْ أَكْفُرُكُمْ مِّنْ شُكْرِي إِنَّمَا اشْكُرُ لِنَفْسِي
وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّيَ غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: A barungkasa niyo ron so Kantir iyan, ka ilain Tano o ino khakilala niyan, antawa-a mabaloi a pud ko siran a di ron phamakakilala.

42. Na kagiya a makaoma (so Bai sa Saba), na adun a Mitharo: Ba lagida-i so Kantir ka? Pitharo iyan: A lagid o ba sukaniyan; na inibugai Rukami so Kata-o ko o na-an naya, go miyabaloi Kami a Mimbabayor-antang.

43. Na kiya-alangan Sukaniyan (ko Paratiyaya ko Allah) o miyabaloi a Pushimba-an niyan a salakao ko Allah: Ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko pagtao a manga Kafir.

44. Pitharo-on: Solud ka ko Astana: Na kagiya mailai niyan oto, na tiyarima iyan noto sa mala a ig, na kiyasawa-an niyan so mbala a pamosowan niyan. Pitharo (on o Sulaiman): A Mata-an naya! a Astana a matilak a Pagalongan. Pitharo iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! a Sakun na kiyasalimbotan Ko a ginawa Ko; Na Mimbayorantang Ako a pud o Sulaiman ko Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

45. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami ko (pagtao a) Samood, so Pagari ran a Salih, sa Shimba-a niyo so Allah: Na sa maoto, na siran na

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرُ أَتَمْتَدَّى أَمْ
تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٥١﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ
وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٥٢﴾

وَصَدَّهَا مَا كَانَتِ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٥٣﴾

فِي لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ
لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ
مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي
وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ
اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ
يَخْتَصِمُونَ ﴿٥٥﴾

miyadowa siran lompok a gi-i siran shasawala.

46. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ino niyo phagalokaloki so marata ko da pun so mapiya? Ino kano di Phanguni sa Ma-ap ko Allah, ka angkano Mipangalimo.

47. Pitharo iran: A kiyashoknaan kami sa marata sa sabap Ruka go sabap ko manga pud Ka. Pitharo Iyan: A so sokna iyo a marata na si-i ko Allah; kuna, ka sukano na pagtao a phphaniyoba-an.

48. Na adun a matatago ko Bandar a Ingud a siyao katao a puphamaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

49. Pitharo iran: A shasapa-i kano sa Ibut ko Allah ka Mata-an a sulumun tano dun Sukaniyan go so Ta-alokon, oriyen niyan na Tharo-on tano dun ko Wali ron: A da tano kamasa-i a kiyapolang o Ta-alokon, go Mata-an! A sukutano na tithe a manga bunar.

50. Na miyagikmat siran sa samporna a ikmat, go miyagikmat Kami sa samporna a ikmat, a siran na di ran mai-inungka.

51. Na Nggudaguda-angka o antona-a i miyambutad o kiyaakiran ko ikmat iran!-Mata-an! A Sukami na piyolang Ami siran go so pagtao wiran, sa langon siran.

قَالَ يٰٓغٰوِمِرْ لِمَ تَسْتَغْجِلُوْنَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ
اِحْسَنِهِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُوْنَ لِلّٰهِ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُوْنَ ﴿٥٦﴾

قَالُوا اَطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَّعَكَ قَالَ طَّيَّرَكُمْ
عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُوْنَ ﴿٥٧﴾

وَكَانَ فِي الْمَدِيْنَةِ شِعْرٌ رَّهِيْطٌ
يُّفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُوْنَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا نَفَّاسُكُمْ بِاللّٰهِ لَشَيْئَتُهُ وَاَهْلُهُ رُمْ
لَنَقُوْلَنَّ لَوْلَآ اِنَّهٗ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ اَهْلِيْهِ
وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿٥٩﴾

وَمَكْرًا وَمَكْرًا وَمَكْرًا مَّكْرًا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٦٠﴾

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُّكْرِهِمْ اِنَّا
دَمَّرْنَا هُمْ وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٦١﴾

52. Na giyoto man so manga Walai ran,-a miyangaguguba,- sabap ko Kiyandarowaka iran Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda ko pagtao a manga Tata-o.

53. Na siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go mimbaloι siran a Khipa-nanangila.

54. Na (Aloyangka) so Lut go-wani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so pakasisingai, a sukano na pukhailai niyo (a marata)?

55. Ino a Mata-an! A sukano na iputhalingoma niyo ko manga Mama so kababaya a salakao ko manga Babai? Kuna, ka sukano na pagtao a da-a manga mulung iyo!

56. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa paka-awa-a niyo so manga ta-al ok ko Lut ko Ingud iyo: Mata-an siran! A manga tao a Pushosoti!

57. Na siyabut Ami sukaniyan go so Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka inokor Ami sukaniyan a pud ko mithatalimbagak.

58. Na piyakaoranan Nami siran sa oran (a ator): Na miyakaratarata a ini oran ko Piyamaka-iktiyar (ada siran ndun Paratiyaya)!

فَإِنَّكَ يُؤْتِيهِمْ خَاوِبَةً يَبْأَظْمُرُونَ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفُرْجَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾

أَلَيْسَ لَكُمُ اتُّفَاتُ الرِّجَالِ شَخْوَةً مِنْ دُونِ
النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُجَاهِلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿ فَكَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ ﴾ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ
يُتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِذْ آمَرَتْهُمْ قَدْ رَزَّهَا
مِنَ الْعَذِيبِ ﴿٥٧﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا نَفْسًا مَطَرٌ
أَلَمُذَرٍّ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah, go Kalilintad a si-i ko manga Oripun Niyan a Pinili Iyan. Ino so Allah aya lubi a mapiya, antawa-a so Ipuphanakoto iran?

60. Ba (di aya lubi a mapiya) so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoronan kano Niyan pho-on ko kawang sa ig? Na Piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Sapad a manga pipiya i paras: Na da-a miyabaloi a kapa-ar iyo ko Kapakatho a niyo ko kayo niyan. Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka siran na pagtao a phurimbangun niran (so Allah).

61. Ba (di aya lubi a mapiya) so biyaloi Niyan so Lopa a thatakna; go tiyagowan Niyan so pagulutulutan niyan sa manga lawasaig; go tiyagowan Niyan sa manga Palao; go tiyagowan Niyan so pagulutan a dowa Kalodan sa Lut? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

62. Ba (di aya lubi a mapiya) so Pusumbag ko karurugunan, igira a miyanguni ron, go puphokas ko marata, go pumbaloi rukano a puphamakasambi ko Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Miyakaito-ito a Kapuphakatadum iyo!

63. Ba (di aya lubi a mapiya) so gi-i rukano ngonana-o ko manga

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
أَصْطَفَيْنَا اللَّهُ خَيْرَ مَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالَّذِينَ
فِي السَّمَاوَاتِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِمْ حَدَائِقَ ذَاتَ
بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُدْرِكُوا
شَجَرَهَا أَوْ لَهُ مَعَ اللَّهِ بَدَلٌ هُمْ قَوْمٌ
يَقْدِرُونَ ﴿٦٠﴾

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلْفَهَا
أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ
الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أُولَئِكَ مَعَ اللَّهِ
كَثْرَتُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ
السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ
أُولَئِكَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

lilibotung ko Kalopa-an go so Kalodan, go so pumbotawan rukano ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Maporo so Allah a ka-a awat Iyan ko Ipuphamanakoto iran (non)!

64. Ba (di aya lubi a mapiya) so Puphanagipho-on ko Kapangadun, oriyan niyan (ko Kapatai), na Khasowin Niyan (Madun so Miyamatai), go Puphagupur rukano ko phoon ko kawang a go so Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Tharowangka: A bugan niyo i karina niyo, o sukano i manga bunar!

65. Tharowangka: A da-a Mata-o a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa, ko migagaib a inonta so Allah: Go di ran mai-inungka o andai Kapagoyaga kiran.

66. Ba riya-ot o Kata-o iran so Akhirat? Kuna, ka siran na pukhadowadowa-an siran non, kuna, ka siran na miyangabobota siran non!

67. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: a ino amai ka mbaloi kami a botha, a go so manga lokus ami, ba Mata-an! a sukami na phamakaguma-on ndun (ko manga kobor)?

68. Sabunsabunar a minidiyandi rukutano waya,- sukutano go so manga lokus tano gowani: Da ko

وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بِشْرًا يَتَّبِعْ يَدَيَّ
رَحْمَتِيْهُ اُولَٔئِهٖ مَعَ اللّٰهِ تَعَالٰى اللّٰهُ عَمَّا
يُشْرِكُوْنَ ﴿٢٧﴾

اَمَّنْ يَتَّبِعُ الْخَلْقُ تَرْبِيْعَهُ وَمَنْ تَرَوْكُمْ مِنَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اُولَٔئِهٖ مَعَ اللّٰهِ قُلْ هَآؤُنَا
بِرَهْنِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٢٨﴾

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا
اللّٰهُ وَمَا يَشْعُرُوْنَ اَنَّا لَا نُبْعَثُ ﴿٢٩﴾

بَلِ اَدْرَاكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِّنْهَا بَلْ هُمْ عَنْهَا عَمُوْنَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِذَا كُنَّا تُرَابًا
وَّءَاۡبَاۡؤُنَاۡ اَبْنَاۡلُ الْمُحْرَجُوْتِ ﴿٣١﴾

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰۡبَاۡؤُنَاۡ مِن قَبْلُ اِنْ
هٰذَا اِلَّا اَسْطِیْرٌ اَلْوَلٰٓئِیْ ﴿٣٢﴾

ungkaya inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

69. Tharowangka: lalakao kano ko Lopa na phapandapat i niyo so miyambutad o kiyaakiran ko manga rarata i ongar.

70. Go Dingka siran pumboko-on, go di nggagutun a rarub Ka so ikmat iran.

71. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a ka-phakatalingoma o siksa) o sukano i manga bunar?

72. Tharowangka: A matatang-kud a khabaloi a marani rukano so saba-ad ko puphagalokalokan niyo (a siksa)!

73. Na Mata-an! A so Kadnan Ka i tithe a mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phanalamat.

74. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na katawan Niyan ndun so pagu-uma an o manga rarub iran, go so papayagun niran.

75. Go da-a migagaib, ko Langit a go so Lopa, a ba di matatago ko (Lauh Mahful a) Daptar a mapayag.

76. Mata-an! A giyangkaya a Qur-an na Puphanotholun Niyan

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ أَسْأَلْتَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَيُعْلَمُ مَا تَكُنْ صُدُّوا عَنْهُ وَمَا يُعِلُّونَ ﴿٧٤﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ لَيَقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ

ko manga Moriyatao o Israil so kadakulan ko siran na di siran non phagayonayon.

77. Na Mata-an naya! A tithe a Torowan go Limo ko Miyamara-tiyaya.

78. Mata-an! A so Kadnan Ka na Ikhokom Iyan kiran so kokoman Niyan: go Sukaniyan so Domada-ag, a Mata-o.

79. Na Sarigingka so Allah: Mata-an! a Suka na si-i ko bunar a mapayag.

80. Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko Miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul, so Pananawag igira-a tominingur siran a khitatalikhod.

81. Na da Ruka i Bangka Manggonana-o so manga bota, sa kapokas ko kadadadag iran: Da-a Maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran i Mimbabayorantang.

82. Na amai ka makatana kiran so katharo (a siksa), na pakagumawan ami siran sa binatang ko lopa: Sa imbitiyarai niyan siran, sa Mata-an! A so manga Manosiya na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na di iran tatangkudun.

83. Na si-i ko gawi-i a timo-on Nami pho-on ko oman i pagtao so

أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وَأَنَّهُ أَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ رِزْقَكَ يَفْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمٍ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الْقُتْلَ ۚ إِذَا وَلَوْ سَأَلَ مِنْهُمْ

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ صَلَاتِهِمْ ۚ إِنَّ تَسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْمِعُونَ ﴿٨٠﴾

﴿وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ﴾ ﴿٨١﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ

isa ka Sagorompong a pud ko tao a gi-i niyan Pakambokhagun so manga Ayat Ami, na siran na pakaphupunanayawa-an siran,-

84. Taman sa amai ka makaoma siran (ko Allah), na Tharo-on niyan: Ino niyo Pakapumbokhaga so manga Ayat Akun, go da niyo to sushuba a Kata-o, ino antona-a so Pinggolaola niyo?

85. Na makatana kiran so katharo (siksa) sabap ko kiyandarowaka iran, na siran na di siran maka Putharo.

86. Ba iran nda Manggudaguda a Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so gagawi-i ka-an siran non puphakadukha, go so daondao a Mipuphangilailai? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya!

87. Na si-i ko gawi-i a Kaiyopa ko Sanggakala, na kalukan so matatago ko manga Langit, go so matatago ko Lopa, inonta so kabaya o Allah: Na oman i isa na Makatalingoma siran Rukaniyan a Khipakapangangalimbaba-an.

88. Na Mailaingka so manga Palao, a aya Tarima-a Kaon na thatakna: A (o ba di) sukaniyan na somasagumbut sa (lagid o) kasasagumbut o Gabon: Galubuk o Allah,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ وَقَالَ أَكْذَبْتُمْ بَيِّنَتِي وَلَمْ تُخِيطُوا بِهَا عَمَلًا أَمْ أَذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَنُّوا أَنَّهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٢٩﴾

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِسَكنٍ مُّوَفِّيقٍ
وَالنَّهَارَ مَبْصُرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتُخْرِجُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلٌّ
أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٣١﴾

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَٰمِدَةً وَهِيَ ثَمَرٌ مِّمَّا
السَّحَابِ صُفْعًا اللَّهُ الَّذِي أَنفَقَ كُلَّ شَيْءٍ
إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

a so Mimbaibait ko langowan taman: Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko gi-i niyo nggolaola-an.

89. Sa tao a mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a mapiya a di sukaniyan; go siran ko pakalukluk sa Alongan noto na Khisasarig siran.

90. Na sa tao a mitalingoma niyan so marata, na Phoshangun so manga Paras iran ko Naraka (Tharo-on kiran:) Ba adun a imbalas rukano a rowar ko Pinggolao-la niyo?

91. (Tharowangka:) Aya bo a ini Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Kadnan angkai a Ingud, a so Piyakipagadatan Niyan Sukaniyan, go ruk Iyan so langowan taman: go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Mimbabayorantang,-

92. Go so Kapuphangadi-i Ko ko Qur-an: Na sa tao a Montol, na Phakaontol sa ruk bo o ginawa niyan; na sa tao a somilai, na Tharowangka: A Sakun na matag Ako pud ko Puphamaka-iktiyar.

93. Go Tharowangka: A so Bantogan na ruk o Allah, Phaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, na khakilala niyo to; na da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i niyo nggolaola-an.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَرَجٍ
يَوْمَئِذٍ أَمُونٌ ﴿٨٩﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ رُجُوهُمْ فِي النَّارِ
هَلْ يُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كُفِّرَتْ كَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ
الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ
الْمُذْذِرِينَ ﴿٩٢﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ فَتَعْرِفُونَهَا
وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

Surah Al-Qasas-28

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Pumbatiya-an Nami Ruka so saba-ad ko Totholan ko Musa go so Pir-aon si-i ko bunar, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

4. Mata-an! A so Pir-aon na Miphaporo ko Lopa go biyaloi niyan so tao ron a miyamba-a ba-ad, Pangangarasiyan niyan so saba-ad kiran: Puphanombali-in niyan so manga Wata iran a manga Mama, na Phulamba-an niyan so manga Babai kiran: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Puphamamimasa.

5. Na kabaya Ami a Ikalimo Ami so siran a Piyamangarasiyan ko Lopa, go balowin Nami siran a Pukhakaonotan, go balowin Nami siran a manga Waris,

6. Go Pakakhapa-arun Nami siran ko Lopa, go paki-ilai Ami ko Pir-aon, go so Haman, go so Tantara iran a dowa, a pho-on kiran, so siran na ipukhaluk iran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسٓرٓ

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰلَكِ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ

نٰشِئُوْا عَلٰیكَ مِنْ نَّبِیِّمُوسٰی وَفِرْعَوْنَ
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ یُّؤْمِنُوْنَ

اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلٰی فِی الْاَرْضِ وَجَعَلَ
اَهْلَهَا اٰیٰتِیْنَ یَسْتَضِعُّنَّ طٰٓئِفَةً مِنْهُمْ
یُذِیْعُ اٰیٰتَهُمْ وَیَسْتَحِیْءُ نِسَاءَهُمْ اِنَّهٗ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِیْنَ

وَرِیْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلَی الَّذِیْنَ اَسْتَضِعُّوْا
فِی الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اٰیٰتَةً وَنَجْعَلَهُمْ
الْوٰرِثِیْنَ

وَلَمٰ یَكُنْ لَهُمْ فِی الْاَرْضِ وَرِیٌّ فِرْعَوْنَ
وَهَامٰنَ وَجُنُوْدُهُمْ اَمَّا کَاۤنُوْا
یَحْذَرُوْنَ

7. Na ini Ilaham Ami ko (Yohanid a) Ina o Musa: A Pakasosowangka Sukaniyan, na o Bangka khalukun sa ba kamarata-i Sukaniyan, na Anodangka Sukaniyan ko Kalodan a Nail, go di ka pukhaluk, go di Ka mboboko: Mata-an! A Sukami na Phakandodun Nami Sukaniyan si-i Ruka, go mbalowin Nami Sukaniyan a pud ko manga Rasul.

8. Na miyato-on Sukaniyan o manga ta-alok ko Pir-aon: Ka kagiya a khabaloi ko bagiyan niran a ridowai go boko: Mata-an! A so Pir-aon go so Haman go so manga Tantara iran a dowan na miyabaloi siran a manga ribat.

9. Na Pitharo o (Asiyah a) Karoma o Pir-aon: A iphakapiya ginawa, a bagiyan Ko go bagiyan ka: Di niyo mbonowa Sukaniyan. Masikun a Makaompiya rukuta, o di na kowa-anta Sukaniyan a Wata ta; a siran na di iran mai-inungka!

10. Na miyabaloi so poso o Ina o Musa a makakawang: Mata-an a maito bo na khapayag iran ndun noto o da-a Mi tukhusa so poso Iyan, ka adun mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya.

11. Na Pitharo Iyan ko Babai Niyan: A tondogangka Sukaniyan. Na tiyaodan Niyan Sukaniyan sa mawatan; a siran na di iran mai-inungka.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۗ إِنَّا رَأَيْنَاكَ وَجَّاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

فَالْتَقَطَهُ ذُو الْقُرْعَيْنِ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي ۖ وَلَئِكَ لَا تَسْلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَفْعَلَنَا أَوْ نَسْجِدَ لَهُ وَنُلَدَّ لَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرَّغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتَسْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَتِ لَأُخَيِّرَ قُصِيَّةً ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

12. Na inurun Nami Sukaniyan ko Puphamakasoso (ron) sa paganai, na Pitharo (o Babai Niyan): A ino o toro-on Ko rukano so tao ko isa a Walai a tagikorun niran Sukaniyan rukano, go siran na siyapun Niran Sukaniyan?

13. Na piyakakasoi Ami Sukaniyan ki Ina Iyan, ka adun makapiya a Ginawa Niyan, go an ndi makamboboko, go a Niyan katokawi a Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar: Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

14. Na kagiya a isampai ko katarotop o Bagur Iyan, go mikhasad, na bigan Nami Sukaniyan sa Ongangun, go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi ami ko Miphipiya-piya.

15. Na somiyolud ko Bandar a Ingud si-i ko masa a kalilipat o tao ron: Na miyakato-on non sa dowa Mama a gi-i siran mbono,- giyangkaya (a isa on) na pud ko tampil Rukaniyan, go giyangkaya (a ika dowa) na pud ko ridowai Niyan. Na Miyanguni Rukaniyan sa tabang so pud ko tampil Rukaniyan si-i ko pud ko ridowai niyan, na siyontok sukaniyan o Musa na miyapatai Niyan. Pitharo Iyan: A giyaya na pud ko galubuk o Shaitan: Mata-an! a sukaniyan na ridowai a Phakadadag, a mapayag!

وَحَرَّمَ مَتَاعَهُۥ ۖ أَمْ رَاضِعٌ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصِيبٌ ۖ ﴿١٢﴾

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَنَعْلَمُ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ ؕ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ عِيسَىٰ وَهَٰذَا مِنْ عِيسَىٰ ۖ فَاسْتَفْتَاهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَىٰ الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

16. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-ana Sakun na Kiyandarowaka-an Ko a Ginawa ko! Na Napi-i Yakongka! Na Niyapiyan Niyan Sukaniyan: Mata-an a so Allah! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

17. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabap ko Kinipangalimo-on Ka Rakun, na di Ako dun mabaloi a tabanga o manga rarata i ongar!

18. Na kiyapita-an ko Bandar a Ingud, a ma-aluk, a pakatatana-an Niyan (i Mapunggolaola Niyan), na sa maoto na so miyakitabangon kagai, na phakitabangon (puman). Pitharo-on o Musa: A Mata-an ka a tithe a ribat a Mapayag!

19. Na kagiya a makhadiyat Iyan a kaputan Niyan so ridowai ran, na Pitharo (o phakitabang): Hai Musa! Bangka kadiyat a mbono-on Nakongka lagid o Kiyapamono o Ka sa tao kagai? Da-a kadiyat Ka a rowar sa Kabalowingka a talibono ko Lopa, go Dingka kadiyat o ba Ka mabaloi a pud ko Puphamangompiya!

20. Na miyakaoma a Mama, a pho-on ko kilid o Bandar a Ingud, a gi-i nggaga-an. Pitharo iyan: Hai Musa! Mata-an! A so manga Nakoda na Puphagopakatan Ka iran, ka mbono-on Ka iran: Na awa Ka, Mata-an! A sakun sa makapantag

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتَعْت عَلَى قَلْنٍ أَكُونُ ظَاهِرًا لِلْعَجْرَمِينَ ﴿١٧﴾

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اُنْتَصَرُوهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِجُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطَلِسَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَمْوَسَّى أَرِيدُ أَنْ تُقَاتِلَنِي كَمَا فُتِلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَمْوَسَّى إِنَّ الْأَمْلَاقَ يَأْتِمُرُونَ بِكَ لِتَقْتُلُوهُمْ فَاخْرُجْ إِنِّي لَمَكِّمٌ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾

Ruka na pud ko puphamangoyao sa mapiya.

21. Na miyawa ro-o a pukhaluk,
a nomanayao (sa Mapunggolaola
Niyān), Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Sabutakongka pho-on ko pagtao a
manga Darowaka.

22. Na kagiya a makasangot sa tampar sa Madyan, na Pitharo Iyan: O ba bo so Kadnan ko na nggonana-on Nako Niyan ko ontol a lalan.

23. Na kagiya a makaoma ko ig sa Madyan, na miyato-on Niyan non a madakul a tao a Puphamanagub siran, go miyato-on Niyan ko kababa-an niran a dow a Babai a puphangurunun niran (so manga Kambing iran). Pitharo Iyan: Ino kano wanan? Pitharo a dow oto: A di kami Phakasagub taman sa di domlas so puphamamagonong (sa Kambing): Na so Ama ami na lokus a matowa.

24. Na inisagub Iyan siran: Ori-
yan niyan na somiyong ko kasisir-
ongan, na Pitharo Iyan: Kadnan ko!
Mata-an! A Sakun na apiya antona-
a i Initoron Ka Rakun a Pangu-
nungkun na Makhakadiyat Akun!

25. Na miyakaoma-on so isa sa
dowa oto (a Babai), a puphulalakao
a pukhamamala. Pitharo iyan: A
Mata-an! A si Ama na Thawagun

خَرَجَ مِنْهَا حَافِيًا تَرْتَبُّ قَالَ رَبِّ يُخَيِّ مِنْ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٠﴾

Ka Niyan ka imbalas Iyan Ruka so balas o kinisagubun Ka rukami. Na Kagiya a makaoma-on go Piyanothol Iyan non so Manga Tothol (ko miyasowa Iyan), na Pitharo (o Shuaib): Di ka pukhaluk: Ka miyakalidas Ka ko pagtao a manga Darowaka.

26. Pitharo o isa sa dow a oto (a Babai): Hai Ama! Sokaingka Sukanian: Mata-an! A mapiya a Tao a Shokayan Ka, ka Mabagur a Kasasarigan.

27. Pitharo (o Shuaib): A Mata-an! A Sakun na kabaya Akun a Pakiphangaroma Ko Ruka so isa sangkai a dow a Wata Akun, sa asar ka nggalubukan Ka Rakun sa walo ragon; na o Tarotopangka a sapolo (ragon) na pho-on sa kabaya-a Ka; ka di Ko kabaya iba ko Suka pakaruguni: Khato-on Nakongka Omiyog so Allah, a pud ko manga Bilangatao.

28. Pitharo (o Musa): A giyanan (i pasad Ta) ko lut Akun a go so lut Ka: Apiya anda ko dow a ta-alik i mitoman Nakun, na di Ako ron Kamaridowan. Na so Allah si-i ko gi-i Ta Tharo-on i saksi.

29. Na kagiya a matarotop o Musa so ta-alik, na lomiyalakao a pud Iyan si Karoma Niyan, na miyakailai ko kilid o Palao sa Apoi, na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan:

سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ رُوِّقَصَّ عَلَيْهِ
الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَ إِحْدُهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ
مَنِ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٧﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيِ
هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَجٍ
فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَمْلِكَ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي
إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٨﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ
قَضَيْتَ فَلَا عُدْوَةَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ
وَكِيلٌ ﴿٢٩﴾

﴿فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ
نَاسٌ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا
إِنِّي نَسِيتُ نَارًا أَعْلَىٰ إِنِّي كُنتُ مِنْهَا إِخْبَرُ﴾

Tarug kano; Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kalokalo o Kawitangko sukano a pho-on rukaniyan sa Tothol, o di na waga a pho-on ko Apoi, ka-an kano makathitirarang.

30. Na kagiya a Makatalingoman, na Miyatawag ko kilid o balintad sa kawatan, si-i ko darpa a Piyakambarakat pho-on ko kayo: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

31. Na ithogun Ka so Badas Ka (na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a mailai Niyan a gi-i khaokaog lagid o ba Sukaniyan Nipai, na Tominingur a Puphalagoi, go da Kasoi: (na Miyatawag:) Hai Musa! Sangor Ka, go di Ka khaluk: Mata-an! A Suka na pud ko khipakasasarig.

32. Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka mapakaliyo a Sindao a kuna a ba sakit, go kakupun Ka a Limangka po-on ko kaluk. Na giyaya na dowa-a Tanda a pho-on ko Kadnan Ka a ishampai ko Pir-aon go so manga Nakoda o pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

33. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na miyakapatai Ako Kiran sa sakatao, na ikhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

أَوْجَدُوا مِنْ النَّارِ لَعْنَكُمْ
نَصَطَلُونَ ﴿٥٠﴾

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ
فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ
يَكُونُوا يَاقِينُونَ ﴿٥١﴾

وَأَنْ أَلْقِي عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهَلِكُ كَانُهَا
جَانًا وَلَبَّ مُذِئْبًا وَتَمُوتُ بِكُمُوسَى
أَقْبَلُ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٥٢﴾

أَسْلَمَكَ يَذَّكَ فِي جَنَّتِكَ فَخَرَجَ بِعَصَاةٍ
مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ وَأَضْمَمُ إِلَيْكَ جَنَّاكَ مِنْ
الرَّهْبِ فَلَمَّا يَلَيْكَ بُرْهَنَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا اقْوَمًا
فَيَقِينُونَ ﴿٥٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ
يَقْتُلُونِ ﴿٥٤﴾

34. Na so Pagari Ko a Haroun, na Sukaniyan i masagogod a di Sakun i Katharo; Na Sogo Angka Sukaniyan a pud Akun a Puphaka-tabang, a pukhabunar Ako Niyan: Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran Pakambokha-ga.

35. Pitharo (o Allah): A imbagur Ami ko barokan ka so Pagaringka, go sunggayan Ami Sukano sa gu-us, na da-a misampai ran Rukano (a marata): Sabap ko manga Tanda Ami na Sukano a dowa go so Miyonot Rukano i Phamakada-ag.

36. Na Kagiya a makaoma Kiran so Musa a rakhus o manga Tanda Ami a manga rarayag, na Pitharo iran: A da ko ungkaya in-onta na balik mata a pimbaba-as; Go da tano manug a ungkai ko manga Lokus tano a miyangao ona!

37. Na Pitharo o Musa: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a mini-oma Niyan so Torowan a pho-on ko Hadapan Niyan, go so tao a kha-adun a bagiyan niyan so phakatondog a Ingud: Mata-an naya! A di phakada-ag so manga darowaka.

38. Na Pitharo o Pir-aon: Hai manga Nakoda! Da-a katawan ko a bagiyan niyo a Tohan a salakao rakun: Na komba-an na kongka Hai Haman! Salipao, na mba-alun

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ
مَعِيَ رِذَاءَ يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ
يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَجَعَلْنَا
لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا
أَنُؤْمِنُ بِاللَّهِ مِنَ الْغَيْبِ أَتُؤْمِنُ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا يَتَذَكَّرُ أَلَا هَٰذَا
بِآيَاتِنَا وَمَا نَعْتَذِرُهُمْ هَٰذَا إِلَّا إِلَٰهٌ
مُفْتَرٍ وَمَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي آيَاتِنَا الْأُولَىٰ ﴿٣٦﴾

وَقَالَ مُوسَى رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنْتُ مِنَ الْغَايِبِ
وَمِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ
إِنَّهُ لَا يَفْلَحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَمْلَأُ مَآعِينُكَ
لَكُمْ مِنْ آلِهِ عَذْرَىٰ فَلَوْ قَدْ لَبِثْتُمْ
عَلَى الطَّيْرِ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَتَلْعِقُ

na kongka sa Bantabantai, ka-ana ko makapanik ko Tohan o Musa: Ka Mata-an! A sakun na ikakarang ko dun Sukaniyan sa pud ko manga bokhag!

39. Na miyanakabor sukaniyan go so manga tantara iyan ko Lopa sa di ontol, go inipagarangan niran sa Mata-an! A siran na di siran Rukami phakandodun!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na inibowang Ami siran ko Kalodan: Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

41. Na biyaloi Ami siran a manga Nakoda a ipuphananawag iran so Naraka; na si-i ko Alongan a Qiyamah na di siran Khatabangan.

42. Na tiyondog Ami siran san-kai a doniya a morka: Na si-i ko Alongan a Qiyamah na siran na pud ko inipamowang.

43. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab ko oriyan o kiyabinasa Ami ko miyagapidapid a manga pagtao a paganai, manga liliwanag a osayan ko manga Man-osiya, go Torowan a go Limo, ka-an niran katanodi.

44. Na kuna a ba ka matatago (Ya Muhammad) ko kilid (o Palao)

إِلَىٰ آلِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾

وَأَسَدَكُم بِهِمْ وَجُودُهُ فِي الْأَرْضِ
يُغَيِّرُ الْحَقَّ وَيَطْغُوا أَنَّهُمْ إِلَهًا لَا
يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ فَأُنْظِرُ
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى الْتَارِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤٢﴾

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٣﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ مِنْ
بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ
لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ

a tampar sa Sudupan gowani ko i Ilaham Ami ko Musa so Sogowan, go kuna aba Ka pud ko khipaka-mamasa.

45. Na ogaid na Miyadun Kami sa miyagapidapid a manga pagtao, na Miyakalundo kiran so Omor; go kuna a ba Ka babaling ko manga tao sa Madyan, a pukhabatiya-a Ka kiran so manga Ayat Ami; na ogaid na tatap a Sukami i Miyanonogo (ko manga Sogo).

46. Go kuna a ba Ka matatago ko kilid o Palao gowani a manana-wag Kami; na ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao a da-a miyakatalingoma kiran a Miyamaka-iktiyar a miya-ona-an Ka: Ka-an siran makatanod.

47. Na o da (aya) na so kasogat iran a tiyoba sabap ko miyanggalubuk o manga lima iran, na Tharon niran: A Kadnan Nami! Ino Kamingka da Sogo i sa Sogo! Ka-an Nami kaonoti so manga Ayat Ka, go angkami mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya!

48. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Ino Ron da bugan, so lagid o ini bugai ko Musa? Ba iran nda Ongkira so inibugai ko Musa gowani? Pitharo iran: A dow-a balik mata a mitha-

الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١﴾

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
تَسْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ ﴿١٢﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا
وَلَكِن رَّحِمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُمُ مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا
رَسُولًا فَتُنْصِتَ ۖ إِلَيْنَا إِنَّا كُنَّا
مُتُكِّبِينَ ﴿١٤﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا لَوْلَا
أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ
يَكُنْ مُّوَسًّى ۖ وَبِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ ﴿١٥﴾

banga Siran! Go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na oman i isa Kiran na Inongkir ami!

49. Tharowangka: Na witi Ako niyo sa Kitab a pho-on ko Hadapan o Allah, a Sukaniyan i lubi a Phakatoro a di giya Dowaya (a Kitab), ka onotan Ko Sukaniyan! O sukano i manga bunar!

50. Na o di Ka iran Masumbag, na Tangkudangka a aya bo a Phagonotan niran na so manga kabaya iran a ribat: Na ba adun a tao a makalubi a dadag ko tao a Inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, a kuna a ba torowan a pho-on ko Allah? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

51. Na Sabunsabunar a piyakashonosono Ami kiran so Katharo, ka-an siran makatanod.

52. So siran a inibugai Ami kiran so Kitab ko ona-an naya,- na siran na Sukaniyan i Paparatiyaya-an niran;

53. Go igira-a Pumbatiya-an kiran, na Pitharo iran: A Piyaratiyaya mi aya, Mata-an naya! A bunar a pho-on ko Kadnan Nami: Mata-an! A sukami na miyabaloi kami ko ona-an naya a Mimbayorantang.

قُلْ قَالُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ
مِنْهُمَا النَّيْعَةُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

فَإِن لَّمْ يَنسَخِ جَسِيرُ الْمَلِكِ فَأَعْلَمَ أَنَّمَا
يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ
هُوَ لَهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

* وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ هُمْ بِهِ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذَا بَشُلَىٰ عَلَيْهِمُ الْوَأْءَامَنَاءُ بِهِ ءِذَا هُمُ الْحَقُّ مِن
رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾

54. Siran man na imbugai kiran so balas kiran sa takup, sabap ko Kiyaphantang iran, go iphagurun niran so mapiya ko marata, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

55. Go igira-a miyanug iran so ilang, na puthalikhodan niran noto go gi-i ran Tharo-on; A ruk ami so manga galubuk ami, na ruk iyo so manga galubuk iyo; Kalilintad a si-i rukano; Da-a singanin nami ko da-a manga mulung iyan.

56. Mata-an! A Suka na Dingka Khatoro so tao a kiyababaya-an Ka; na ogaid na so Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan; go Sukaniyan i Mata-o ko khikukudug ko ontol.

57. Na Pitharo iran: A o Onoti ami so Torowan a pud ami Suka, na kha-agao kami ko Lopa ami. Ba Ami siran da sunggai sa lindonga a Panarigan, a pukhawiton so manga Onga o langowan taman,-a Pagupur a pho-on ko Hadapan Nami? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

58. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud, a inishonor iran so Kaoyagan niran! Na katatan so manga darpa iran, a da kabalingi ko oriyen niran, inonta so maito! Na aya butad Ami na Sukami i manga Waris!

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسْفِهُونَ ﴿٢٨﴾

وَإِذْ أَسْمِعُوا لِلْعَوَارِضِ وَأَعْنَهُ وَقَالُوا إِنَّا
أَعْمَلْنَا وَلَكُمُ أَجْرٌ لَّكُمُ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
لَا تَبْتَغِ الْجَاهِلِينَ ﴿٢٩﴾

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَا كُنْ اللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا إِن نَّشِيعَ الْهَدْيِ مَعَكَ تَحْطِفُ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نَمُكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا أَوْ مَنَّا
يُحْجَىٰ إِلَيْهِ تَصْرُتْ كُلِّ شَيْءٍ وَرَقًا مِنْ لَدُنَّا
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ بِطَرَفِ مِيعَسَتِهِمْ
فَتِلْكَ مَسَاجِدُهُمْ لَمْ تَكُنْ مِنْ بَعْدِهِمْ
إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا لَعَنُ الْوَارِثِينَ ﴿٣٢﴾

59. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so manga Ingud taman sa di Niyan Kasogowan so ponsowan niyan sa Sogo, a Puphakabatiya kiran ko manga Ayat Ami; go da ko butad Ami i ba Ami binasa-a so manga Ingud inonta o so tao ron na manga darowaka.

60. Na so inibugai Rukano a apiya antona-a, na matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya go Parahiyasan non; na so shisi-i ko Allah i tomo a go kakal: Ba niyo di Mapunggudaguda?

61. Ino so tao a diniyandi-an Nami sukaniyan sa diyandi a mapiya, na sukaniyan na khatumo niyan oto, ba lagid o tao a piyakisawitan Nami ron so matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya, oriyaniyan na sukaniyan ko Alongan a Qiyamah, na pud ko phamakadarpa-an (ko Naraka)?

62. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo (sa phamakatabang rukano)?

63. Tharo-on o siran a piyamadayan siran o katharo (siksa):kadnan Nami! Siran naya so diyadag ami: Diyadag ami siran, lagid o kiyadadag ami: Angiyas kami (kiran) ka si-i kami Ruka: Kuna (a ba ami Sigowan) i Kiyasimba-a iran rukami.

وَمَا كُنَّا بِمُهْلِكِي الْفَرِيِّ حَتَّىٰ يَبْعَثَ
فِي أُمَمٍ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا
كُنَّا مُهْلِكِي الْفَرِيِّ إِلَّا وَأَهْلُهَا
ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَرَزَقْنَاهُمْ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَئِيكَ كُنَّا
مُتَعَمِّقِينَ ﴿٦١﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هِيَ الْقَوْلُ رَبَّنَا هِيَ أَقْوَمُ
الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا
ثُمَّ أَنَا إِلَهُكُمَا كَمَا تَأْتِيَنَا الْآيَاتُ دُونَ ﴿٦٣﴾

64. Na adun a Tharo: Sa tawaga niyo so Ipuhamanakoto niyo: Na tawagun niran siran, na di ran siran masumbag; go kasandungan niran so siksa (na Mandingandingan niran a); o ba siran mbo miyabaloi a khipaka-o ontol!

65. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Antona-a i ini sumbag iyo ko manga Sogo?

66. Na karimbotan siran o manga Tothol sa Alongan noto, na siran na di siran makapamagishai.

67. Na so puman so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya, na mata-tangkud a khabaloi a pud ko Miyamakada-ag.

68. Na so Kadnan Ka na Phagadunun Niyan so nganin a kabaya Iyan: Go gi-i Sbasamili: Da-a miya-adun a bagiyan niran ko kashasamili; Soti so Allah! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (non)!

69. Na so Kadnan Ka na katawan Niyan so pagu-uma-an o manga rarub iran go so papayagun niran.

70. Go Sukaniyan so Allah: Da-a Tohan inonta Sukaniyan. Ruk Iyan so Podi, sa awwal go sa akir:

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهِتَدُونَ ﴿٦٤﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾

فَأَمَّا مَنْ قَابَ نَافِ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَقَسِي أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِسِينَ ﴿٦٧﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

Go ruk Iyan so Kokoman, go rong-
kano phakandoda.

71. Tharowangka: Aiguda iyo? O baloya o Allah rukano so gagawi-i a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a salakao ko Allah, a kawitangkano niyan sa maliwanag? Ino kano di Phamamakinug?

72. Tharowangka: Aiguda iyo? o baloya o Allah rukano so daondao a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a salakao ko Allah, a kawitangkano niyan sa gagawi-i a puphakadukha kano ron? Ino kano di Phangilailai?

73. Go pud ko Limo Iyan a kini sunggain Niyan rukano ko gagawi-i a go so daondao,- ka angkano ron puphakadukha, go angkano gi-i makambabanog ko kakawasa-an Niyan;- go angkano Makapanalamat.

74. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo?

75. Na morot Kami ko oman i pagtao sa saksi, na Tharo-on Nami: Bayanun niyo i karina niyo: Na katokawan niran a Mata-an! A so bunar na ruk o Allah, go mailang kiran so pimbaba-as iran a kabokhag.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يُأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يُأْتِيكُمْ بِاللَّيْلِ تَنْكُرُونَ فِيهِ أَوْ لَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٧٢﴾

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

وَلَنَرَعَنَّا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَوَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَرُونَ ﴿٧٥﴾

76. Mata-an! A so Qaroun na Miya-adun a pud ko pagtao o Musa; na inombawan niyan Siran: Go bigan Nami sukaniyan ko manga Kakawasa-an, Mata-an! A so bo so manga Gonsi iyan na Mata-an a khipunud ko madakul a manga babagur. Gowani na Pitharo-on o pagtao niyan: Di ka shosonor, Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so khikasosonor;

77. Go thontotun ka so ini bugai ruka o Allah, ko Ingud a Maori, go dingka phakalipati so kipantag ka ko doniya: Go phiyapiya ka, lagid o kiyaphiyapiya i ruka o Allah, go dingka phangontaruma so kapaminasa ko Lopa: Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so puphamaminasa.

78. Pitharo iyan: A aya bo a kinibugan rakun saya na makapan-tag ko kata-o a shisi-i rakun. Ba niyan ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sabunar a bininasa Niyan ko miya-ona an niyan so manga pagtao, a so sukaniyan i lubi a di sukaniyan i bagur go lubi a madakul i miyatimo? Na di ipagisha ko manga baradosa so manga dosa iran.

79. Na lominiyo ko pagtao niyan ko kiyaphaparahiyasan niyan. Pitharo o siran a pukhababaya ko Kaoyagoyag ko doniya: Ah! O ba adun mbo a ruk tano ko lagid o

﴿إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَوْا عَلَيْهِمْ ۖ وَءَاتَيْنَاهُ مِنَ الْكُتُوبِ مَا إِنَّ مَفَاحِجَهُ لَسَمُّوا بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ۝﴾

وَاتَّبَعُوا فِي مَا أَتَاكَ اللَّهُ الْذَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۝﴾

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۚ أُولَٰئِكَ لَمَّا أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْبَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِ الْمُجْرِمُونَ ۝﴾

وَفَرَّجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زَيْنَتِهِ ۚ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بَلِّغْنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ إِنَّهُ لَذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ۝﴾

inibugai ko Qaroun! Mata-an! A sukaniyan i titho a khiruk ko on-tong a mala!

80. Na Pitharo o siran a piya-mugan ko Kata-o: Dowan down kano! So balas o Allah i lubi a mapiya a ruk o tao a Miyaratiyaya go Minggalubuk sa mapiya: Na da-a khabugan non a rowar ko manga Papantang.

81. Na Liyandung Ami sukaniyan a go so darpa iyan ko Lopa, na da-a Miya-adun a bagiyan niyan a pagtao a katabangan niran sukaniyan a salakao ko Allah, go da mabaloi a pud ko miyangasasabut iran a ginawa iran.

82. Na miyabaloi so siran a mindingandingan ko darpa iyan kagai, a gi-i ran Matharo: A phamumusa ko! Ka Mata-an! A so Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, ko manga Oripun Niyan! Go puphakasimpitun Niyan, o da kami Kalimo-on o Allah, na Mata-an a Liyandung kami Niyan (pun)! Phamumusa ko! Ka Mata-an naya! A di phakada-ag so manga Kapor.

83. Giyangkoto a Ingud a Maori, na isusungai Ami oto a bagiyan o siran a di siran khabaya mangarasi ko Lopa, go di phamina-sa: Na so mababantog a Ingud na bagiyan o Khipanananggila.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَذُّونَ ثَوَابَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا
يُلَاقِيهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا
كَانَ لَهُ مِنْ فَعَةٍ يُنْصَرُّ بِهِ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَتَّبَعُوا مَكَانَهُ رِيًا ظَالِمِينَ
يَقُولُونَ وَيَكُنَّا اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ
عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَنَكُنَّا مِنَ الْفَارِغِ
الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
عَلَّاءَ الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

84. Sa dun sa Mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a tomo a di giyoto; go sa dun sa Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas ko siran a Minggolao-la ko manga rarata a rowar ko Pinggolaola iran.

85. Mata-an! A so Tomiyoron Ruka ko Qur-an, na phakakasowin Ka Niyan ndun ko khandodan. Tharowangka: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a Minitalingoma Niyan so Torowan, go so tao a sukan-nyan na matatago ko kadadag a mapayag.

86. Na kuna a Bangka mapipikir (Ya Muhammad) i ki Ilahamun Ruka ko Kitab, ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Na di Ka dun pumbaloi a tabanga o manga Kapir;

87. Go di Ka kiran ndun phaki-alang ko manga Ayat o Allah ko oriyan o masa a Kinitoron Niyan Ruka: Go Panolonun Ka so (Kasimba-a ko) Kadnan Ka, go di Ka dun pumbaloi a pud ko manga Pana-nakoto;

88. Go di Ka Phanongganoi, sa pud o Allah a Tohan a salakao. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. So langowan taman na khabinasa inonta so bontal Iyan. Ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakando-da.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٤﴾

إِنَّ اللَّهَ يَفْرَضُ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأَوْكَ إِلَى
مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ
هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ
إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونْ ظَهِيرًا
لِلْمُكَفِّرِينَ ﴿٤٦﴾

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ
إِلَيْكَ وَأَدْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونْ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ
وَالِيهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٨﴾

Surah Al-Ankabut-29

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif. Lam. Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Ba tiyarima o manga Manosiya sa di siran pukhodi-in asara gi-i ran Matharo: A Miyaratiyaya kami, na siran na di siran Thiyoba-an?

3. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so miya-ona an niran, na Mata-an a punto-on ndun o Allah so Mimamata-an, go Mata-an a punto-on Niyan ndun so manga bokhag.

4. Ba tiyarima o siran a gi-i nggagalubuk ko manga rarata sa khapalagoyan Kami ran? Miyakaratarata so Ipukhokom iran!

5. Sa tao a mabaloi a a-arapun niyan so khitho-ona an niyan ko Allah, na Mata-an! A so diyandi o Allah na phakatalingoma dun: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

6. Na sa tao a Managontaman, na Makaphanagontaman sa ruk bo o ginawa niyan: Mata-an! A so Allah na Sabunar a di Makaphangan-garongan ko manga Ka-adun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمَّ

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُمَرَّكُوا أَنْ يَقُولُوا
ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْقَهُونَ ۖ

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ۖ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَسْفَحُوا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۖ

مَنْ كَانَتْ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۖ

وَمَنْ جَاهَدْ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ
عَنِ الْعَالَمِينَ ۖ

7. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a lalasun Nami kiran ndun so manga dosa iran, go Mata-an a ibalas Ami kiran ndun so mapiya ko Pinggolaola iran.

8. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so (kaphiyapiya i niyan ko) mbala a lokus iyan, Sa samporna a kaphiyapiya: Na o tugulun niran Ruka a Kisakoton Ka Rakun ko da-aruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran pagonoti. Si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

9. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matatangkuda phakasoludun Nami siran ndun (ko Sorga) a pud o manga Bilangatao.

10. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Tharon: A Piyaratiyaya mi so Allah; na igira a miyaringasa makapantag ko Allah, na balowin niyan so Pangarasi o Manosiya a ishan o siksa o Allah! Na Ibut o adun a makaoma a tabang a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A Mata-an! A sukami na aya butad ami na pud iyo! Ba di so Allah i Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga rarub o manga Ka-adun?

11. Na Mata-an a katawan ndun o Allah so Miyamaratiyaya, go

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَذَّابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولَنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

Mata-an a katawan Niyan ndun so Puphamanangin.

12. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: A kuduga niyo so okit ami, ka awidan nami so manga dosa niyo; a da-a kha-awidan niran ko manga dosa iran a maito bo: Mata-an! A siran na titho a manga bo-khag!

13. Na Mata-an a kha-awidan niran ndun so manga dosa iran, go so manga dosa (o diyadag iran), a rakhus o manga dosa iran, go Mata-an a ipagisha kiran ndun ko Alon-gan a Qiyamah so pimbaba-as iran a kabokhag.

14. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Miyakatarug kiran sa sanggibo ragon korang bo sa lima polo ragon: Na Piyolang siran o ig a mala, a siran na manga darowaka.

15. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud a miyakada ko Kapal, go biyaloi Ami oto a Tanda ko manga Ka-adun!

16. Go (Siyogo Ami) so Ibrahim gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A Showasowata niyo so Allah: Go Onoti niyo Sukaniyan: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawi niyo!

الْمُتَّقِينَ ﴿٥١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطِيئَتَكُمْ وَمَا
هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٢﴾

وَلْيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْفًا لَامِعَةً أَتَقَالِهِمْ
وَلَيْسَتُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ
أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ
الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥٤﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا
آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥٥﴾

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَنْفِقُوا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

17. Aya bo dun a Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, go Puphangumba-alan niyo a kabokhag. Mata-an! A so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na da-a makhakapa-ar iran rukano a Pagupur. Na Thontota niyo si-i ko Allah so Pagupur, go Shimba-a niyo Sukaniyan, go Panalamat kano Rukaniyan: Ka rongkano phakandoda.

18. Na o ba niyo Pakapumbo-khaga (so Rasul), na Sabunar a Piyakambokhag o manga pagtao a miya-ona an niyo (so manga Rasul): Na da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan) a Mapayag.

19. Ba iran da manggudaguda o andamanaya i kapuphakapanagi-pho-ona o Allah ko Kapuphangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan Sukaniyan (Madun)? Mata-an! A giyot o man si-i ko Allah na malbod.

20. Tharowangka: A lalakao kano ko Lopa na Pamimikirana niyo o andamanaya i Kiyapho-oni Niyan (Madun) ko manga Kaadun, oriyan niyan na so Allah na Phangadun sa Kapangadun a Mori: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan, go Ikhalimo Iyan so

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا
وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَاتَّبِعُوا
عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاسْكُرُوا
لَهُم بِالْيَوْمِ مَرْجَعُونَ ﴿٢٧﴾

وَإِنْ تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبْتُمْ
فَعَلَيْكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿٢٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٩﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ
الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٠﴾

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ

tao a kabaya Iyan. na rongkano phakandoda.

22. Na da rukano i ba niyo kapalagowi (so siksa) si-i ko Lopa go da si-i ko Langit, go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan, go da-a tabanga.

23. Na siran a Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah, go so khitho-ona an Rukaniyan,- na siran man na ka-a da-an siran sa panginam ko Limo Akun: Go siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

24. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao (o Ibrahim) a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa bonowa niyo Sukaniyan, o di na Totonga niyo Sukaniyan. Na siyabut Sukaniyan o Allah pho-on ko Apoi. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Mapapariyaya.

25. Na Pitharo Iyan: A aya bo dun a kinowa niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, a pingginawa-iyen o lut iyo si-i ko Kaoyagoyag ko doniya; oriyan niyan na si-i ko Alongan a Qiyamah na taplisun o saba-ad rukano so saba-ad, go ipaninta o saba-ad rukano so saba-ad; go darpa iyo so Apoi, go da-a bagiyan niyo a phamakatabang.

تَقْلُبُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَكْسِبُونَ مِنْ رَحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمُ بَعْضًا وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمُ بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na Piyaratiyaya Sukaniyan o Lut: Na Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A Sakun na phagapas Ako ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

27. Na inibugai Ami Rukaniyan so Ishaq go so Yaqoub, go inisung-gai Ami si-i ko manga Moriyatao Niyan so Kananabi-i go so Kitab, go inibugai Ami ron so balas Ruka-niyan si-i sa doniya; go Mata-an! A Sukaniyan na si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

28. Go (Siyogo Ami) so Lut gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Mata-an! A sukano na Push-ogokun niyo dun so pakasisingai, da-a miyakaona rukano saya a isa bo ko manga Ka-adun.

29. Ino a Mata-an! A sukano na Sabunar a Puphangabaya-an niyo so manga Mama, go puphamagayan kano ko lalan, go gi i niyo nggolao-la-an ko pukhalimodan rukano so marata? Na da-a miyabaloi a sum-bag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatbaro a iran: Sa Talingoma-an Ka rukami so siksa o Allah, o Suka na pud ko manga bunar.

30. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Akongka ko pagtao a pu-phamaminasa!

﴿فَقَامَنَّ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأْتَأْتُونَ
الْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ
الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

إِنَّمَا كُنْتُمْ لَأْتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطَعُونَ
النَّسِيلَ وَكُنْتُمْ فِي نَادِيكُمُ
الْمُتَكَبِّرِينَ مَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

31. Na kagiya a miyoma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so mapiya Tothol, na Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami na mbinasa-an Nami so tao sangkai a Ingud: Mata-an! A so tao ron na miyabaloi siran a manga darowaka.

32. Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A matatago ro-o so Lut. Pitharo Iran: A Sukami i Mata-o ko tao a matatago ro-o: Mata-an a Shabutun Nami dun Sukaniyan a go so Ta-alokon,- inonta si (Wailah a) Karoma Niyen: Ka miyabaloi a pud ko Puthatalimbagak (ko siksa)!

33. Na kagiya a Makaoma so manga Sogo Ami ko Lut, na Mini-mboko Iyan siran, go ini gagut siran a rarub (Iyan): Na Pitharo Iran: A di Ka pukhaluk, go di Ka Mbobo-ko: Mata-an! A Sukami na Shabutun Nami Suka a go so Ta-alok Ruka, inonta so Karomangka: Ka miyabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

34. Mata-an! A Sukami na pagowitan Nami so tao sangkai a Ingud sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko kiyapanongklid iran.

35. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a Tanda a Mapayag, ko pagtao a punggudaguda-an nir-an.

36. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Madyan so Pagari ran a

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى
قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ طَائِفَاتٍ
أَهْلَهَا كَذَّبُوا غُلَامِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ إِن فِيهَا لَأَوْطَاقٌ لِّوَالِدِخُنْ أَعْلَمُ بِمَن
فِيهَا لَسْتُ جَيْشَهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تُدْرِكُهُ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقًا
بِهِمْ وَصَافٍ بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُ قَالَ إِنَّا لَجُنُودٌ
وَلَا نَحْزِبُ إِنَّمَا نَجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
أَمْرًا نَكِيدُكَ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾

إِنَّمَا نَزَّلْنَا عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا
مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾

وَأَقْدَرَكُنَّا مِنهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَتَّقُوا

Shuaib. Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah, go kalukun niyo so Alongan a Maori: Go di kano phuribogar ko Lopa, sa puphamaminasa kano.

37. Na piyakambokhag iran Sukaniyan: Na miyadansal siran o Linog, na kiyapita-an siran ko darpa iran a miyamangundur.

38. Go (bininasa Mi) so pagtao a Ad, go so pagtao a Samood: Na Sabunar a miyapayag rukano sa sabap ko manga darpa iran: Go pipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiya-alangan niyan siran ko lalan (a ontol), a aya butad iran na Puphamakailai siran.

39. Go (bininasa Mi) so Qaroun, go so Pir-aon, go so Haman: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o Musa so manga rarayag a Karina, na miyanakabor siran ko Lopa; go da siran makapalagoi (ko siksa Ami).

40. Na oman i isa kiran na siniksa Ami sa sabap ko dosa niyan: Na pud kiran, so biyotawanan Ami sukaniyan sa ndo a Ator; go pud kiran so miyadansal sukaniyan o Sowara a phakapolang; go pud kiran so Liyandung Ami sukaniyan ko Lopa; go pud kiran so inulud Ami: Na da ko butad o Allah i ba Niyan siran Pushalimbati: Na ogaid na aya

اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَقْنَطُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٧﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جثثين ﴿٣٨﴾

وَعَادَا وَنُوحًا وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُم مِّن مَّسَاجِدِهِمْ وَرَأَيْنَا لَهُمُ السَّيْلَ طَلُفًا عَمَّا لَهُمْ فَصَدَّ هُم عَنِ السَّيْلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٩﴾

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَٰكُنَّ الْأَمْثَلُ فَجَاءَهُم مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَسْتَسْخَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَافِلِينَ ﴿٤٠﴾

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤١﴾

butad iran na so manga ginawa iran
i pushalimbota niran.

41. Aya ibarat o siran a komi-
nowa siran sa salakao ko Allah a
manga Panarigan na lagid o Lala-
wa, a mimba-al sa Walai; Na Mata-
an! A aya lubi a malobai ko manga
Walai na Sabunar a so Walai o
Lalawa; o siran na katawi ran.

42. Mata-an! A so Allah na
katawan Niyan so Puphanonggano-
win niran a salakao Rukaniyan a
shai; Go Sukaniyan so Mabagur, a
Maongangun.

43. Na giyangkaya a manga
ibarat na phagumba-lan Nami aya
ko manga Manosiya; na da-a pha-
kasabot saya a rowar ko manga
Tata-o.

44. Inadun o Allah so manga
Langit a go so Lopa si-i ko bunar;
Mata-an! A adun a matatago saya a
tithe a Tanda ko Miyamaratiyaya.

45. Batiya-angka so ini Ilaham
Ruka a Kitab, go Pamayandugun
Ka so Sambayang; Mata-an! A so
Sambayang na phakasapar ko pa-
kasingai, go so marata; na Mata-
an a so Tadun ko Allah i lubi a
mala. Na so Allah na katawan Ni-
yan so gi-i niyo nggolaola-an.

46. Na di kano pakipuphapawa-
la ko Tiayoronan sa Kitab, inonta o

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ
بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ
الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ
شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

وَلَيْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا
يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَقْلَمَ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقْرَبَ
الصَّلَاةِ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

• وَلَا تَجِدُ لِرِجَالِ الْكِتَابِ إِلَّا بَالِي

so sukaniyan na lubi a mapiya, liyo bo ko siran a da kiran Pamaginon-tolan: Go Tharowa niyo: A Piyar-atiyaya mi so Initoron rukami go so Initoron rukano (a Kitab); go so Tohan Nami go Tohan niyo na isa isa; go Sukami na Ron Kami Mbayorantang.

47. Na lagid aya man a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab. Na siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Paparatiyaya-an niran noto, na adun a pud ko siran naya a tao a Miyamaratiyaya-on: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga Kapir.

48. Kuna a ba adun a Pukhabatiya-a Ka ko ona-an naya a Kitab, go kuna a Bangka Pukhisorat Sukaniyan a gi-i nggolalan ko kawan-nan Ka: Ka sa maoto na Mata-an a kaparampangan so gi-i nggagalubuk sa ribat.

49. Kuna, ka Sukaniyan na manga Ayat a manga rarayag a shisi-i ko manga rarub o siran a piyamu-gan ko Kata-o: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga darowaka.

50. Na Pitharo iran: A ino a da-a Initoronon a manga Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo pho-on ko Allah: Na Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا
آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ
وَالْهُمْنَا وَالْهُمُّكُمْ وَجِدُّ وَحَنُّ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٧﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
فَالَّذِينَ آمَنُوا هُمُ الْكِتَابُ يُؤْمِنُونَ
بِهِ وَمِنْ هَلْوَ لَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ
بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿١٨﴾

وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ
وَلَا تَخْطُهُ وَبِصْمِينِكَ إِذَا لَا رَتَابَ
الْمُتَبَلِّغُونَ ﴿١٩﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
الظَّالِمُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٢١﴾

51. Ba kiran da makatarotop so Mata-an a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab a Pukhabatiya kiran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Limo go Pananadum a bagiyan o pagtao a Mapaparatiyaya.

52. Tharowangka (Ya Muhammad): A miyakatarotop so Allah ko lut Akun a go so lut iyo a saksi: Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Na so siran a Piyaratiyaya iran so ribat go Inongkir iran so Allah, na siran man na siran so manga logi.

53. Na Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: Na o da so ta-alik a miyapunto, na makaoma kiran ndun so siksa: Na makatalingoma kiran ndun a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka!

54. Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: A Mata-an! A so Naraka Jahannam na Sabunar a katatangkalan niyan so manga Kapir!

55. Si-i ko gawi-i a mibongkos kiran so siksa pho-on ko kaporowan niran go pho-on ko kababa-an o manga a'i ran, na Tharo-on Niyan: Ta-ami niyo so Pinggolaola niyo!

56. Hai manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so Lopa Akun na maolad: Na Sakun mbo i Simba-a niyo!

أَوَلَمْ يَكُنْ فِيهِمْ أَنَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْمِكْتَبَ
يَتْلُو عَلَيْهِمْ إِنَّا فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةٌ
وَذَكَرْنَا لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا
بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى
لَّجَاءَ هُمُ الْعَذَابِ وَلَئِن أَخَّرْتَهُمْ بَعْدَهُ وَهَرُ لَا
يَسْمَعُونَ ﴿٥٣﴾

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لَاحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ
تَحْتِ أَرْجَائِهِمْ وَيَقُولُ دُوُّنُوا مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

يَعْبَادِي الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ
فَإِئْتَنِي فَأَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

57. Oman i baraniyawa na phakata-am ko Kapatai: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandoda.

58. Na so siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a Pakapuphanta-on Nami siran ndun ko Sorga,-a manga darpa a manga poporo a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig,-makakakal siran non,-sayana a mapiya a balas ko Miyamagamal (sa mapiya)!-

59. A siran na Miphantang siran, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran.

60. Na madakul a Baraniyawa a di phaka-awid sa Pagupur on: Na so Allah i Puphagupur on, go (Puphagupur) rukano: Na Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

61. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan go so Olan? na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na anda-manaya i ka-puthalikhod iran?

62. So Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; go puphakasimpitun Niyan rukaniyan; Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُسَوِّيَنَّهُمْ
مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَا يَبْغِي فِيهَا مِنْهُمْ مُعْتَدِلٌ ﴿٥٨﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

وَكَيْفَ يُؤْتِيهِم مِّن دُونِ ذَٰلِكَ لَئِيْلَ مَا يَخْتَلِفُ
بَيْنَ رُؤْفِهِمْ وَأَبْأَكُومٍ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّن خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَلَّىٰ
يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّا لِلَّهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمُونَ ﴿٦٢﴾

63. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Tomiyoron pho-on ko kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyan o Kiyapatai niyan? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah! Tharowangka: So Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di siran punggudaguda.

64. Na da ko ungkai a Kaoyagoyag ko doniya inonta na karimbaran go katumbangan; na Mata-an! A so Ingud a Maori na tithe a Sukaniyan i Kaoyagoyag, o siran na katawi ran.

65. Na igira a miyakada siran ko Kapal, na Manguni siran ko Allah, sa totolabosun niran Rukaniyan so okit ko Kapaginutao; na kagiya a sabutun Niyan siran a iraot siran ko Kalopa-an, na sa maoto na siran na Puphanakoto siran!-

66. Ka kagiya a Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran, go kagiya a masosonor siran! Na kato-kawan niran ndun.

67. Ba-iran da ma-ilai a mata-an a sukami na soming-gay kami sa lindonga a panarigan. (a giya inguda a Makkah). Na Puphanikhumun so manga Manosiya ko muliliyota kiran? Ba so ribat i Pharatiyaya-an niran, na so Limo o Allah na Phagongkirun niran?

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهيّ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَسْتَمْتِعُوا فَسَوْفَ يَكْفُرُونَ ﴿٦٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَيْمَنًا وَبَنَّا خَطَفُ النَّاسِ مِنْ حَوْلِهَا وَقْيَا الْبَطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

68. Na ba adun a tao a makalubi a darowaka ko tao a mangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so bunar kagiya makaoma-on? Ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Kafir?

69. Na so siran a Miyamanagon-taman makapantag Rukami,- na Mata-an a Nggonana-on Nami siran ndun ko manga okit Ami: Na Mata-an! A so Allah na pud dun o Miphipiyapiya.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

Surah Al-Rum-30

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Tiyaban so pagtao a Rum-

3. Si-i ko marani a Lopa; na si-i ko oriyen o kiyatabana kiran, na phakataban siran ndun-

4. Si-i ko mamakapira ragon. Ruk o Allah so miyanggolaola paganai, a go so khaori: na sa Alongan noto na khababaya so Miyamaratiyaya-

5. Sabap ko tabang o Allah. Thabangan Niyan so tao a kabaya,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمَّ ﴿١﴾

غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾

فِي أَذَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾

فِي يَضَعُ سِينِ اللَّهِ الْأَمْرَ مِنْ قَبْلِ وَمِنْ بَعْدُ وَتُقْضَىٰ أَعْيُنُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤﴾

يَنْصُرِ اللَّهُ نَصْرًا وَهُوَ

Iyan Sukaniyan so Mabagur, a Maka-limo-on.

6. Diyandi o Allah. Di pundorat so Allah ko diyandi Iyan: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

7. Katawan **niran** so mapapayag ko Kaoyagoyag sa doniya: A siran na so Akhirat na siran na di iran mai-inungka.

8. Ba iran nda pamimikirana-si i ko manga ginawa iran? A da ko Kiya-aduna o Allah ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowanen: Inonta na si-i ko bunar, go so ta-alik a miyapunto; na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a so kitho-ona an ko Kadnan niran na titho a o-Ongkir-un niran!

9. Ba siran nda lalakao ko Lopa ka-an niran mapagilailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Aya butad iran na tanto a mala a di siran i bagur: Go pindado iran so Lopa go pimbabalayan niran noto sa madakul a di so kiyambalai ranon: Go mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a karina; na da ko butad o Allah i ba Niyen siran pushalimboti, na ogaid na aya butad iran na so manga ginawa iranna pushalimbota niran.

الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ٥

وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَئِنْ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ٦

يَعْلَمُونَ ظَهَرَ مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ
الْآخِرَةِ هُمْ غٰفِلُونَ ٧

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَآتٍ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
يُلَاقِي رَبَّهُمْ لَكِفْرُوت ٨

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ
مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَنَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَّرُوهَا
أَكْثَرُ مِمَّا عَمَّرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُظْلَمَهُمْ
وَلَٰكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ٩

10. Oriyan niyan na aya dun a khabolosan o siran a minggagalubuk sa marata, na so marata; sa kiyapakambokhaga iran ko manga Ayat o Allah, go miyabaloi siran a gi-i ran noto pagishawisha on.

11. So Allah i puphanagipo-on (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyan niyan na khasoi Niyen (Mangadun ko Akhirat); oriyan niyan na Ron kano phakandoda.

12. Na si-i ko gawi-i a kapakatingug o Bangkit, na kada-an sa panginam so manga baradosa;

13. Go da-a mabaloi a bagiyan niran ko ipuphamanakoto iran a mamakaogop, go mabaloi siran a so ipuphamanakoto iran na Ongkir-un niran.

14. Go si-i ko gawi-i a kapakatingug o Bangkit, na sa Alongan noto na makambulabulag siran.

15. Na so siran a Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran i khatago ko Sorga a kokormatun siran.

16. Na so siran a Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami a go so kitumo ko Akhirat, na siran man i khatago ko siksa a phamakadarpa-an siran non.

لَمْ يَكُنْ عَقِبَهُ الَّذِينَ اسْتَفُوا السَّوَاءَ أَنْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ
وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٣﴾

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفَخُونَ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Phodi Podi a niyo so Allah, ko masa a kagabini rukano, go so masa a kapita i rukano;

18. Na ruk Iyan so Podi, si-i ko manga Langit a go so Lopa; go so kagabi-gabi go so masa a kapulohor iyo.

19. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go puphakagumaon Niyan so Miyatai pho-on ko Oyagoyag, go Phagoyagun Niyan so Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Na lagid oto man a kaphakagumawa rukano (pho-on ko manga kobor).

20. Na pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan rukano a pho-on sa botha; oriyen niyan na sa maoto na sukano na Manosiya a Khipapayapat!

21. Go pud ko manga tanda Iyan, a Inadunan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo, sa manga darodopa, ka angkano mapaparo si-i rukaniyan, go singgayan Niyan so lut iyo sa kabaya a go Limo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda ko pagtao a puphamimikiran nun nir-an.

22. Go pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit a go so Lopa, go so kambidabida o manga basa niyo

فَسَبِّحْ أَفْهَ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾

وَالَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعِشْيَا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ يُخْرِجُونَ ﴿١٩﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْلَفَ الْمَسِيحَ وَالْوَيْحَ إِنَّ فِي

go so manga waruna niyo: Mata-an!
A adun a matatago ro-o man a tithe
a manga tanda ko manga Tata-o.

23. Go pud ko manga tanda
Iyan, so torog iyo ko gagawi-i a go
so daondao, go so kapuphuloloba a
niyo ko Kakawasa-an Niyan: Mata-
an! A adun a matatago ro-o man a
tithe a manga tanda ko pagtao a
puphamamakinug siran.

24. Go pud ko manga tanda
Iyan, a puphaki-ilai Niyan rukano
so kilat, sa kaluk a go inam, go
Iputhoron Niyan a pho-on ko ka-
wang so ig a oran na phagoyagun
Niyan sa sabap Rukaniyan so Lopa
ko oriyan o kiyapatai niyan: Mata-
an! A adun a matatago ro-o man a
tithe a manga tanda ko pagtao a
punggudaguda-an niran.

25. Go pud ko manga tanda Iyan,
a kapakatitindug o Langit a go so
Lopa sa sabap sa Sogowan Niyan:
Oriyan niyan na amai ko tawagun
kano Niyan, sa isa a pananawag,
pho-on ko Lopa, na sa maoto na
sukano na mamakagumao kano
(pho-on ko manga kobor iyo).

26. Na ruk Iyan so shisi-i ko
manga Langit go so Lopa: Tanan
non Makaphapasiyonot.

27. Go Sukaniyan so puphana-
gipo-on (Mangadun) ko manga Ka-
adun; oriyan niyan na khasoi Niyan

ذَٰلِكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْعَلِيمُ ۝٣٠

وَمِنَ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَأَنبِعَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۝٣١

وَمِنَ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝٣٢

وَمِنَ آيَاتِهِ أَن تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ
بِأَمْرِهِ ۚ إِذَا دَعَا كُرْسِيُّهُ دَخَلَ الْأَرْضُ
أَشْرَ مِثْقَلِ ذَرَّةٍ ۚ وَهُوَ ۝٣٣

وَالَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ يُرِيدُهُ ۚ وَهُوَ
أَعْلَمُ بِغَيْبِهِ ۚ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي
قَلْبُونِ ۝٣٤

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ
أَعْلَمُ بِغَيْبِهِ ۚ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي

(Madun ko Akhirat); na giyoto na tanto a malbod si-i Rukaniyan. Go ruk Iyan so butad a maporo si-i ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

28. Mimba-al rukano sa ibarat a pho-on ko manga ginawa niyo: Ba adun a ruk iyo a pud ko miyakha-pa-ar o manga tangan niyo a khipa-katotompok ko pagupur Ami rukano? Na sukano na mulagilagidon, na ipukhaluk iyo siran lagid o kipukhalukun niyo ko manga ginawa niyo? Lagid aya a gi-i Ami ka-shumpada magosai ko manga tanda ko pagtao a Phunggudaguda-an niran.

29. Kuna, ka aya inonotan o siran a minggogolaola sa ribat na so manga kabaya iran a kuna a ba Kata-o. Na antawa-a i makatoro ko tao a diyadag o Allah! Go da-a bagiyan niran a phamakatabang.

30. Na Pakambatangka so Hadap Ka ko Agama: A Shasalimbotawangka; okit a Kiyapangadun o Allah: A so Inadun Niyan so manga Manosiya si-i Rukaniyan. Da-a kasambi ko Kiyapangadun o Allah: Giyoto man i okit a ontol, na ogaïd na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

31. Sasangor kano si-i Rukaniyan, go onoti niyo Sukaniyan, go

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٣٠﴾

صَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ
لَكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ
شُرَكَاءَ فِي مَآرَرَقْتِكُمْ فَأَنشُرْ فِيهِ
سَوَاءً تَخَافُوهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ
كَذَلِكَ فَفَصِّلِ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٣١﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ يَغْتَرِبُونَ
فَمَنْ يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ
نَّاصِرِينَ ﴿٣٢﴾

فَأَقْوَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ
الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ
كَذَلِكَ الَّذِينَ الْقَيْمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

* مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

pamayandugun niyo so Sambayang,
go o ba kano mabaloi a pud ko
manga Pananakoto;-

32. A siran so pimba-a ba-ad
iran so okit iran, go miyabaloi siran
a mithitinduga;- oman i isa ka sa-
gorompong na so shisi-i kiran (a
kupit) na pukhababaya-an niran!

33. Na igira a miyasogat so
manga Manosiya a morala, na man-
guni siran ko Kadnan niran, a mba-
balingan siran non: Oriyan niyan na
igira a piyakata-am Iyan siran sa
pho-on Rukaniyan a Limo, na sa
maoto na so isa ka sagorompong
kiran na so Kadnan niran na Pu-
phakisakotowan niran,-

34. Ka Phagongkirun niran so
inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo
(so doniya); ka katokawan niyo bo.

35. Ba adun a Initoron Ami
kiran a katantowan, na sukaniyan
i gi-i Tharo ko nganin a siran na
Ipushakoto iran Non?

36. Na igira a piyakata-am Ami
so Manosiya sa Limo, na mababaya
siran sa sabap rukaniyan: Na o
masogat siran a marata sabap ko
mini-ona a galubuk o manga lima
iran, na sa maoto na siran na pu-
khada-an siran sa panginam!

37. Ba iran nda mailai a Mata-
an! A so Allah na puphakaoladun

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

مِنَ الَّذِينَ قَرَعُوا دِيَنَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا
كُلَّ جُزْءٍ بِمَا لَدَيْهِمْ قَرْحُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا قَوْمَهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا أَذَقَهُمْ قُوَّةَ رَحْمَتِهِ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَرْجِعُهُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَسْعَوْا فَسُوقَ
تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ سُلْطَانًا فَهُمْ يَنْكُرُونَهَا
كَانُوا بِهِ يَنْصُرُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ
نُصِبْهُمْ سَيْئَةً لِّمَا فَعَدْتُمْ إِلَيْهِمْ إِذَا هُمْ
يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya.

38. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya **kalang** sa Lalan. Giyoto man i lubi a mapiya a bagiyan o siran a kabaya iran so balas o Allah; na siran man na siran i phamakada-ag.

39. Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa kapaka-isug ka an makaisug ko manga tamok o manga Manosiya, na di phakaisug si-i ko Allah: Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa Pangalinggagao a kabaya iyo ko balas o Allah, na siran man na siran i gi-i thakutakup.

40. So Allah so Miyadun rukano: Oriyan niyan na riniskhiyan kano Niyan; oriyan niyan na phatain kano Niyan; oriyan niyan na pagoyagun kano Niyan (ko Alongan a Qiyamah). Ba adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a makapunggolaola ro-o sa maito bo? Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran!

41. Miyapayag so kabinasa ko kalopa-an a go so kalodan sa sabap ko pinggalubuk o manga lima o manga Manosiya (a kandarowaka),

رَبُّكَ ذُنَّانَ فِي ذَلِكَ لَا تَسْتَلْقِيَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾

فَأَنبَأَ دَا الْفُرْقَانِ حَقَّهُ رَوِّ الْعَسْكَرِينَ وَأَنبَأَ
السَّيْلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ
اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

وَمَاءَ اتِّمُّ مِنْ رَبِّكَ لِيَرَوْا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ
فَلَا يَرَوْا عِنْدَ اللَّهِ وَمَاءَ اتِّمُّ مِنْ رُكُوفِ
يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُصْلِحُونَ ﴿٣٩﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ ثُمَّ
يُخَيِّدُكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ
مِنْ ذَلِكَ مِمَّنْ شَيْءٌ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا

ka phakita-aman Niyan kiran so (karata o) saba-ad ko pinggolaola iran: Ka-an siran makambalingan (ko ontol).

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١١﴾

42. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa na pagilailaya niyo o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miyaona: Miyabaloi so kadakulan kiran a manga Pananakoto.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّشْرِكِينَ ﴿١٢﴾

43. Na antapun Ka so Hadap Ka ko Agama ontol, ko dapun so kapakatalingoma o gawi-i a da-a makarunon pho-on ko Allah: Sa Alongan noto na makasushunggay a siran.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيُّمِ مِن قَبْلُ إِنَّ يَأْتِي يَوْمًا لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَذِي بَصَدَعُونَ ﴿١٣﴾

44. Sa tao a Mongkir na phakata-tana-on so Kiyaongkir iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya na bagiy an o manga ginawa iran a pukhatibaba iran a dukhai:

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسٍ يَنْفَعُهُ يَتَّخِذُونَ ﴿١٤﴾

45. Ka mbalasan Niyan so Miyamarat iyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, ko kakawasa-an Niyan. Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khababaya-an so Miyamangongkir.

يَجْزِي الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿١٥﴾

46. Na pud ko manga tanda Iyan, a kapumbotawani Niyan ko manga ndo, a puphamalata (ko oran), go angkano Niyan mapakata-am ko Limo Iyan, go an puphamakabuthas so manga Kapal sabap ko sogo a Niyan, go angkano gi-i

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيَذِّقَكُمْ مِن رِّحْتِهِ وَلِيَجْزِيَ الْفُلُكَ بِأَمْرِهِ وَلِيَتَّبِعُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٦﴾

makambabanog ko kakawasa-an Niyan: Go angkano Makapananalamat.

47. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami ko miya-ona an Ka, sa manga Sogo si-i ko pagtao iran; na miyakatalingoma siran kiran a rakhus o manga karina a manga rarayag: Na siniksa Ami so Mimbabaradosa; na miyabaloi a kabunar Rukami so katabangi ko Miyamaratiyaya.

48. So Allah so puphakasambur ko manga ndo, na pukhibayog iyan so gabon: Na pukhayatun niyan ko kawang sa sadun sa kabaya Iyan, go pumbalowin Niyan sukaniyan a pishagintas; na Pukhailaingka so oran a pulutos pho-on ko pagulutulutan niyan: Na igira ini sogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, na sa maoto na siran na pukhababaya siran!-

49. Na Mata-an a miyabaloi siran ko da kiran nompun Kitoronun ko ona-an niyan a titho a khi-ka-a da-an sa panginam!

50. Na Ilayangka so manga rarad o limo-o Allah!- O andamanaya i kaphagoyaga Niyan ko Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A giyoto man i titho a phangoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنكَرُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّحَ فَتُبْرِحُ سَحَابًا فِيَسْطُرُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ رِجْفًا فَتَرَى
الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا هُمْ يُسْتَفْشِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ أَنْ يَنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ قَبْلِهِ
الْمُبَشِّرِ ﴿٤٩﴾

فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُنْعِي
الْمُتَوَفِّ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

51. Na Ibut o Sogo Kami sa ndo na go iran mailai (so pangoma-an) a makabinaning,- na itataros iran ndun ko oriyen niyan a Kao-ongkir iran!

52. Na Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul so Panolon, igira a tominin-gur siran, a khitalalikhod.

53. Go da Ruka i Bangka manggonanao so manga bota sa kapo-kas iran ko kadadadag iran: Da-a maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran na Mbabayorantang siran.

54. So Allah so Miyadun rukano pho-on ko malumuk, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o malumuk a mabagur, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o mabagur a malumuk, go kalokus. Phagadunun Niyan so kabaya Iyan, na Sukaniyan so Mata-o, a Gaos.

55. Na si-i ko gawi-i a kapaka-tindug o Bangkit, na pushapa so manga baradosa sa da-a minitarug iran (ko Doniya) a salakao ko isa ka oras: Lagid oto man a kiyabaloi ran a gi-i mbaba-as sa kabokhag!

56. Na Tharo-on o siran a piyamugan ko Kata-o, a go Paratiyaya:

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِجَالًا مِّنَّا مُصَفَّرًا لَّا تُظْلَمُوا مِن بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الْقُمْرَ ۚ اللَّهُ عَذَابُ إِذَا تَوَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾

وَمَا آتَتْ بِهَٰذَا الْعَمَىٰ عَنْ صَلَاتِهِمَ ان تَسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعِيفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعِيفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ﴾ ﴿٥٤﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لِيُؤَخِّرَنَّا عَنْ سَاعَةٍ ۖ كَذَٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ

A Sabunsabunar a miyakatarug kano si-i ko Kitab o Allah, sa taman ko gawi-i a kapangoyag, na giyai so gawi-i a kapangoyag: Na ogaid na sukano na aya butad iyo na di niyo katawan!

57. Na sa Alongan noto na di phakanggih a gona ko siran a Mindadarowaka so dalina iran, go di siran pakaphangunin sa rila.

58. Na Sabunsabunar a piyayag Ami ko manga Manosiya, sangkai a Qur-an so oman i ibarat: Na Ibut o Katalingomaingka siran sa tanda, na Mata-an a Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: Da ko sukano inonta na manga ribat.

59. Lagid oto man a kapuphar-kata o Allah ko manga poso o siran a di iran katawan.

60. Na Phantangka: Mata-an! a so diyandi o Allah na bunar: Go o ba Ka mathitilakhap o siran a di khitotomangkud.

لَيَقْتُلَنَّ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ هَذَا
يَوْمَ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَذِرَتُهُمْ
وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَاتٍ لَيَقُولُنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٩﴾

كَذَلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦١﴾

Surah Lucman-31

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمَّ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a katatagowan sa Ongangun,-

3. A Torowan go Limo ko Mi-
hiphiyapiya,-

4. A so ipuphamayandug iran so Sambayang, go puthonain niran so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i thatakna ko Torowan a pho-on ko Kadnan niran; go siran man na siran i Phama-kada-ag.

6. Na adun a pud ko manga Manosiya, a tao a puphamasa sa katumbangan a Tothol, ka-an makadadag ko lalan o Allah, a kuna a ba Kata-o, go phagumba-alan niyan a kasandagan: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

7. Na igira a puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na tomalikhod, a Mananakabor, lagid o ba niyan noto da manug, lagid o ba kiyatagowan so mbala a tangila niyan sa kabungul: Na Puphanotho-
langka on so siksa a malipuds.

8. Mata-an! a so Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a pakalma,-

9. Makakakal siran non. Diyan-di o Allah a bunar: Na Sukaniyan so Mabagur, a Mao-ngangun.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُؤْتُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ﴿٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَسَخِدَهَا هُزُؤًا
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾

وَلَا تُشْقَىٰ عَلَيْهِ ءَاثِنَا وَلَٰئِي مُسَكَّرًا
كَأَن لَّمْ تَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّضَ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿٧﴾

خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

10. Inadun Niyan so manga Langit a da-a manga polaos a khai-lai niyo sukaniyan; go piyakabukunan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka angkano niyan di pukhakaog; go iniparak Iyan non so oman i baraniyawa. Na piyakatoron Ami phoon ko kawang so ig a oran, na piyakatho Ami ron so oman i pishoson a mapiya.

11. Giyaya a Inadun o Allah: Na paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-adun o siran a salakao Rukanian: kuna, ka so manga darowaka na matatago ko kadadag, a mapayag.

12. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Luqman so Ongangun (na Pitharo-on a): Panalamat Ka ko Allah. Na sa tao a Manalamat, na Makaphanalamat sa ruk bo o ginawa niyan: Na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Angkos, a Puphodin.

13. Na gowani na Pitharo o Luqman ko Wata Iyan, a Sukaniyan na Puphanguthoma-an Niyan: Hai Ikaritan Ko! Dingka Shakoton so Allah: Mata-an! A so Kapanakoto na tithe a kandarowaka, a lubi a mala.

14. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so mbala a lokus iyan: Kiya-awidan sukaniyan o Ina Iyan ko kalumuk, a maliliyawao ko isa a

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ أَنْ يَجْعَلَ لَكُمْ وَثَقًا فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

وَإِذَا قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعْطِيهِ رِبِّيُّ لَا تَشْكُرْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ أَظْلَمُ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدِكَ إِلَى الْحَصِيرِ ﴿١٤﴾

kalumuk: Go miyakagunuk somoso
ko solud a dowa ragon: Panalamat
Ka Rakun a go so mbala a lokus
Ka: Si-i Rakun so khabolosan.

15. Na o ba Ka iran mba-a sa sa
Kisakoton Ka Rakun ko da-a ruk
Ka on a Kata-o, na Dingka siran
Pagonoti; go pakipagupuda Ka kir-
an si-i ko doniya sa adat a mapiya;
na kudug Ka ko lalan a tao a
mimbalingan si-i Rakun: Oriyan ni-
yan na si-i Rakun so khandodan
niyo, na Phanotholun Ko rukano
so Pinggolaola niyo.

16. (Pitharo o Luqman:) Hai
Ikaritan Ko! Mata-an naya! A o
adun a Ma-adun (a Amal) a tim-
bang o od a Hardal, na matago si-i
ko lakongan, odi na si-i ko manga
Langit, odi na si-i ko Lopa, na
ithalingoma Sukaniyan o Allah:
Mata-an! A so Allah na Lambas i
Kata-o, a Kaip.

17. Hai Ikaritan Ko! Pamayan-
dugun Ka so Sambayang, go Sogo-
on Ka so mapiya, go saparun Ka so
marata: Go Phantangka ko apiya
antona-a i minisogat Ruka; Mata-
an! A giyoto man na pud ko mailot
a manga Sogowan.

18. Go Dingka thangkiri-in so
biyas Ka ko manga Manosiya (sa
kapanakabor), go di Ka pulalakao
ko Lopa a Mangangandag: Mata-
an! A so Allah na di Niyan kha-

وَأَن جَهَنَّمَ أَلْفُ عَشْرَ مِائَةٍ مَّا تَبَسَّ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهَا فِي
الدُّنْيَا مَعْرُوفٌ وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ
ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

يَبْنِي إِلَهِهَا إِنَّ نَزْلَ الْمُقَالِ حَبْرٌ مِنْ خَزَائِنِ
مَتَّكِنٍ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي
الْأَرْضِ يَأْتِي بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ
خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

يَبْنِي أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ
مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

وَلَا تَصْغُرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَفْسِسْ فِي الْأَرْضِ
مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

baya-an so oman i takabor, a Masalibantog;

19. Go Shokodingka so Kapulalakaongka, go Pakainayangka so Sowarangka; Mata-an! A aya piyakagowagowad ko manga sowara na Sabunar a so sowara Kimar.

20. Ba niyo da mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go siyamporna Iyan rukano so manga Limo Iyan sa mapayag, go masolun? Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go di Torowan, go di Kitab a miyakabugai sa sindao!

21. Na igira a Pitharo kiran: Akuduga niyo so Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A kuna, ka aya khudugun nami na so miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya aya butad o Shaitan na puthawagun niyan siran ko siksa a Push-okhayao (na aya iran ndun phagonotan)?

22. Na sa tao a Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah, a sukaniyan na phipiyapiya, na Sabunar a kiyakaputan niyan so kaputa a mabagur: Na si-i ko Allah so khaakiran ko manga olaola.

23. Na sa tao a Mongkir, na o ba Ka mapakamboko o Kiyaongkir

وَأَقِصْ فِي مَشْيِكَ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿٥١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مِمَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمِمَّا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَهْرَهُ وَبَاطِنَهُ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٢﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْبِعُوا مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَنبَغُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ الْأَشْيَاطُ يُدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٥٣﴾

﴿٥٤﴾ وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٥٥﴾

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُرُهُ كُفْرُهُ وَإِلَيْنَا

iyen: Si-i Rukami so khandodan niran, na Phanotholun Ami kiran so pinggolaola iran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

24. Phakasawitun Ami siran (ko doniya) sa maito: Oriyan niyan na pakapagubongun Ami siran ko siksa a sangat.

25. Na Ibut ka o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

26. Ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Angkos, a Puphodin.

27. Na apiya pun Mata-an! A so matatago ko Lopa a kayo na manga Pansom, go so Kalodan (na dawat), na omanan Niyan noto sa pito a manga Kalodan, na di thaman so manga Katharo o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

28. Da ko Kiya-aduna rukano, go da ko kapagoyaga rukano, inonta na lagid o ginawa a isa: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٧﴾

نُفَعِّمُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَقْضُطُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٣٨﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٤٠﴾

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِيهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِذْتَ كَلِمَتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤١﴾

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْزُبُ عَنْكُمْ الْإِكْتَفِيرُ ﴿٤٢﴾
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٤٣﴾

29. Bangka da mailai a Mata-an! A so Allah na puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan, a go so Olan, oman i isa na pukhudug (ko lalan niya) taman ko ta-alik a pupunto-on; na Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan?

30. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; na Mata-an! A so Pupha-nongganowin niran a salakao Rukaniyan na ribat; na Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

31. Bangka da mailai a Mata-an! A so manga Kapal na puphamangtas ko Kalodan sabap ko Limo o Allah?- Ka puphaki-ilai Niyan rukano so manga tanda Iyan? Mata-an! A dun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

32. Na igira a kiyakoloban siran sa bagul a lagid o manga Palao, na Manguni siran ko Allah, a totola-bosun niran Rukaniyan so Panguni. Na kagiya a sabutun Niyan siran, a iraot siran ko kalopa-an, na so saba-ad kiran na Miyaginontolan. Na da-a shangka ko manga tanda Ami a rowar ko omani makadorat, a Miyongkir!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن
دُونِهِ الْباطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُوكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ
لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾

وَإِذَا غَشِيَ سَمَومُوجٌ كَالظُّلُمِ دَعَا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَصَّاصٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾

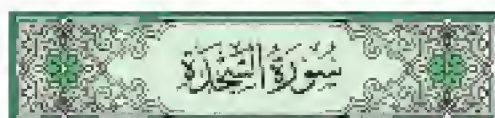
33. Hai manga Manosiya! Onoti niyo so Kadnan niyo, go kalukun niyo so gawi-i a da-a khiyogop o Mimbawata ko Wata iyan, go da ko Inimbawata i ba niyan kaogopi so Mimbawata on, sa maito bo. Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na o ba kano malimpang o kaoya-goyag ko doniya, go o ba kano malimpang sa sabap ko (katigur o) Allah o Puphulilimpang.

34. Mata-an! A so Allah na shisi-i Rukaniyan so katawi ko Bangkit; go so kapuphakatorona Niyan ko oran; go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Tiyan. Na di katawan o Baraniyawa o antona-a i mapunggalubuk iyan mapita: go di katatawan o Baraniyawa o andai Lopa a phatayan niyan. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْفَعُوا رَبِّكُمْ وَأَحْسِنُوا فَمَا لَا
يُخْزِي وَالَّذِينَ وَلَدَهُ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارِعٌ
وَالَّذِينَ شَفَعْنَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا
تَغُرَّنَّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا
يُغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ
الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ
بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

Surah Al-Sajdah-32

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Na Initoron so Kitab a da a sangka a madalumon,- a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

3. Ino a di iran Tharo-on: A Pimba-as aya o Muhammad? Kuna,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلَىٰ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ

ka Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapakaik-tiyar so pagtao a da-a miyakatalin-goma kiran a Miyamakaiktiyar a miya-ona-an Ka Ka-an siran maka-kudug ko ontol.

4. So Allah so Miyadun ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, si-i ko num a Alongan; oriyen Niyan na mithakna ko arash^[1], Da-a bagiyen niyo a salakao Rukaniyan a Panarigan, go da-a Phangongogopan; Ino kano di Phananadum?

5. Tomatakdir ko Sogowan a pho-on ko Langit a phagowitun ko Lopa: Oriyan niyan na phamanik si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan, a miyabaloi so diyangka iyan a sang-gibo ragon ko itongan niyo (giyoto so Alongan a Qiyamah).

6. Giyoto man so Mata-o ko Gaib, a go so Mapayag, a Mabagur, a Makalimo-on;-

7. So miphiyapiya ko langowan taman a Inadun Niyan: Go piyaka-po-on Niyan a Kiya-aduna Niyan ko Manosiya ko lipao,

8. Oriyan niyan na biyaloi Niyan so Moriyatao niyan a pho-on sa Rasa a pho-on sa ig a malowig;

لَشِدْرُ فَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ
أَعْلَهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٥﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى
الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا سَفِيحٍ
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٦﴾

يُدَبِّرُ الْأُمُورَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ
إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا
تَعُدُّونَ ﴿٧﴾

ذَٰلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ﴿٨﴾

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ
الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٩﴾

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُُلَالَةٍ مِنْ مَّاءٍ
مُهِينٍ ﴿١٠﴾

[1] sa samporna a kathakna ko domadaiton.

9. Oriyan niyan na inimasad Iyan thaong sukaniyan, go ini masok Iyan non so pud ko Niyawa a Inadun Niyan. Na tiyagowan kano Niyan sa kanug, go manga kailai, go manga poso; miyakaitoito a kapuphanalamat iyo!

10. Na Pitharo iran: Ino amai ka shanao kami ko Lopa, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Kuna, ka siran na so kitho-ona an ko Kadnan niran na o Ongkirun niran!

11. Tharowangka: A thanganungkano o Malakalmaot, a so piyakakibir rukano, oriyan niyan na si-i kano ko Kadnan niyo Phamakandoda.

12. Na o Mailaingka amai ka so manga baradosa a misosondong iran a manga Olo iran sa Hadapan o Kadnan niran, (Matharo iran:) Kadnan nami! miyakailai kami, go miyakanug kami: Na pakakasoya Kamingka (sa doniya): Ka nggalubuk kami sa mapiya: Mata-an! A sukami na Mithomangkud kami.

13. Na o kabaya Ami, na khi-bugai Ami dun ko oman i ginawa so Torowan rukaniyan: Na ogaid na miyatanto so Katharo a pho-on Rakun: Mata-an a ipunopuno a Kun ndun ko Naraka Jahannam so saba-ad ko manga Jinn, go so manga Manosiya langon.

فَرُسَوْنَهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝
الْأَفْبَصِرَ وَالْأَفْبَصِرَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝

وَقَالُوا لَهُ أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ۝

﴿قُلْ يَتَوَفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي نُصَلِّ عَلَيْكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝﴾

رَبُّو تَرَىٰ إِذَا الْمُبْرِمُونَ تَاجَسُوا
رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى مَّا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝

14. Na ta-ami niyo sa sabap ko kiyapakalipati niyo ko kapakamba-baratumowa sa Alongan niyo wai, Mata-an! A Sukami na piyakalipatan Ami sukano-na ta-ami niyo so siksa a kakal sabap ko pinggolaola niyo!

15. Aya dun a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na so siran a igira a miya-aloi kiran Sukaniyan, na Somondong siran, a Khisoso-dod, go ithasbik iran so Podi ko Kadnan niran, a siran na di siran Phumaratabat.

16. Pukhakalukat so manga kilid iran ko manga iga-an, Puphaman-guni siran ko Kadnan niran, sa kaluk, a go Arap: Go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

17. Na di katawan o ginawa so piyaguma a bagiyan niran-a kapi-piya ginawa, a balas, sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

18. Ino so tao a aya butad iyan na Mapaparatiyaya ba lagid o tao a aya butad iyan na songklid? kuna a ba siran magishan.

19. Aya puman a so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na bagiyan niran so Sorga a Jannatol Ma'wah, a tiniba-ba a darpa sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

قَدْ قَرَأْتُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ يَوْمَ كُنْتُمْ هَذَا إِنَّكُمْ
لَنَسِيْتُمْ كُنُوزَكُمْ وَقَرَأْتُمْ آدَابَ الْخَالِدِيْمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا
خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿١٥﴾

تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُوْنَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسْرِفُوْنَ ﴿١٦﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٧﴾

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوِيْنَ ﴿١٨﴾

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ
جَنَّاتُ الْأَعْوَىٰ تُدْخَلُونَهَا يُحَافَظُ عَلَيْهَا
بَنُو آدَمَ لَا يَسْجُدُونَ ﴿١٩﴾

20. Na so puman so miyama-nongklid, na darpa iran so Naraka: Oman niran khadiyatun a kapaka-awa iran non, na pakakasowin siran non, go Tharo-on kiran: Ta-ami niyo so siksa ko Naraka, a so suka-no na gi-i niyo to pakambokhagun.

21. Na Mata-an a puphakata-amun Ami siran ndun ko siksa a korang (si-i sa doniya) ko da pun so siksa a mala (ko Akhirat), ka-an siran makambalingan (ko ontol).

22. Na ba adun a lubi a daro-waka a di so tao a miya-aloi so manga Ayat o Kadnan niyan, ori-yan niyan na tiyalikhodan niyan? Mata-an! A Sukami i shiksa ko manga rarata i ongar.

23. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na o ba Ka matago ko a nganangan ko kitho-ona an Ka Rukaniyan: Go inisung-gai Ami oto a Torowan ko manga Moriyatao o Israil.

24. Go biyaloi Ami so saba-ad kiran a manga Nakoda, a pukhipa-mando iran so Sogowan Ami, ko masa a Kiyaphantang iran; go miya-baloi siran ko manga Ayat Ami a Khitatangkud.

25. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Khokom ko lut iran

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كَلِمَاتٍ
أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ
دُفِعُوا إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ فِيهَا
تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلْوَنِ دُونَ
الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ دُكِّرَتْ آيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ
مُنْتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي
مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي
إِسْرَءِيلَ ﴿٢٣﴾

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا
صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ بِفِعْلِهِمْ بَلِيغٌ

ko Alongan a Qiyamah, si-i ko siran a di siran non phagayonayon.

26. Ba kiran nda makanggonanao so kadakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran, a miyagapidapid a manga pagtao, a puphakalalakao siran ko manga darpa iran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda: Ba siran ndi Phamamakinug?

27. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na ipuphamakaig Ami so ig ko Lopa a kabagabagas, na puphakagumawan Nami sa sabap rukaniyan sa pur a puphakakanon so manga Ayam iran, go so manga ginawa iran? ba siran ndi Phangilailai?

28. Na gi-i ran Tharo-on: Anda i masa angkai a kapakada-ag, o sukano i manga bunar?

29. Tharowangka: A si-i ko Alongan a kapakada-ag, (a giyoto so Alongan a Qiyamah), na di phakangkai a gona ko siran a Miyamangongkir so Paratiyaya iran! Go di kiran Maputhata-alik.

30. Na Talikhodingka siran, go nayao Ka: Mata-an! A siran na khinanayao (ko phakatalingoma a mapunggolaola).

فِي مَآكِنَ أَنْوَافِهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ
مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْجِدَاتِ
فِي ذَلِكَ لَا يَتْلَبُ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ
الْجُرُزِ فَتَخْرُجُ بِهِ زُرْعَانَا كُلُّ مِنْهُ
أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٣٠﴾

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَاسْتَظِرِّ إِنَّهُمْ
مُنْتَظَرُونَ ﴿٣١﴾

Surah Al-Ahzab-33

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Lalayonangka so kaluk ko Allah, go Dingka Pagonoti so manga Kafir, go so manga Mon-apik: Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

2. Go Onotingka so Iphagilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

3. Go Sarigingka so Allah, ka Makatatarotop so Allah a Somi-siyap.

4. Da-a singgayan o Allah a Mama sa dow a poso si-i ko sumba niyan: Go da Niyan baloya so manga Karoma niyo a so ipuphangingir-ing iyo siran (ko manga Ina iyo) a manga Ina iyo: Go da Niyan baloya so piyamangowa niyo a manga Wata iyo a manga Wata iyo. Giyoto man na Katharo iyo a si-i bo ko manga ngari iyo. Na so Allah i gi-i Tharo ko Bunar, go Sukaniyan i di-i Nggonanao ko lalan.

5. Talo niyo kiran so manga Ama iran: Giyoto i tanto a kaontol si-i ko Allah. Na o di niyo katawi so manga Ama iran, na manga Pagari

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿١﴾

وَأَسْبَغِ مَا يَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ
وَمَا جَعَلَ أَرْزَاقَكُمْ إِلَيْهِ تُظَاهَرُونَ
مِنْهُمْ أَمْ هُنَّ أُمَّهَاتُكُمْ أَدْعِيَاءَكُمْ
أَبْنَاءُكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ
تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاخْرُجُوا فِي الدِّينِ

niyo (siran) si-i ko Agama, go manga ginawai niyo. Na da-a dosa niyo si-i ko miyaribat kano ron: Na ogaïd na so pimbaba o manga poso iyo: Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. So Nabi i Lubi a Patot (ko kasisiyapa) ko Miyamarat iyaya a di so manga ginawa iran, go so manga Karoma Niyan na manga Ina iran. Na so thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a patot (ko kapango-waris) si-i ko saba-ad, si-i ko Kitab o Allah a di so Miyamarat iyaya a go so manga Muhajir: Ogaïd na so kanggolaola i niyo ko manga ginawa i niyo sa mapiya: na miyabaloi oto si-i ko Kitab a Misosorat.

7. Na gowani na tiyarima Ami pho-on ko manga Nabi so diyandi iran, go pho-on Ruka, go pho-on ko Nuh, go so Ibrahim, go so Musa, go so Isa a Wata o Maryam: Go kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud:

8. Ka ipagisha Iyan ko miyamanoman so kiyatoman niran: Na pithiyagaran Niyan so manga Kafir sa siksa a malipudus.

9. Hai so Miyamarat iyaya! Ta-dumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani a makaoma rukano so manga tantara, na Siyogo-an Nami siran sa ndo, go manga tantara (a manga Malaikat) ada niyo to mailai: Na

وَمَوْلَاكُمْ وَاتَّسَّ عَلَيْكُمْ جَنَاحُ فِيمَا
أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ مَاتُمْ مَاتَ مَعَدَّةٌ
فَلَوْلَكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾

النَّبِيِّ أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَأَزْوَاجُهُ وَأُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ
أُولِيَّائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي
الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ
وَمَنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا عَلِيمًا ﴿٧﴾

لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

tatap a so Allah na so gi -i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

10. Gowani na miyakaoma siran rukano pho-on ko kaporowan niyo, go pho-on ko kababa-an niyo, go gowani na miyagilagila so manga kailai, go inira ot so manga poso ko manga bakurung, go ipuphagarangan niyo so Allah sa manga arangan!

11. Ro-o miyatiyoba so Miyamaratiyaya: Go kiyayongkong siran sa kayongkong a sangat.

12. Na gowani na gi-i Tharo-on O manga Monapik, go so kiyatagowan so manga poso iran sa gudanun: Da-a indi diyandi rukutano o Allah, go so Sogo Iyan a rowar sa limpangan!

13. Na gowani na Pitharo o isa ka sagorompong kiran: Hai tao sa Yathrib! Da-a khadarpa-an niyo na kasoi kano! Na puphagodas so salompok kiran ko Nabi, gi-i ran Tharo-on: A Mata'an! A so manga Walai yami na mamamayas, a kuna a ba oto mamamayas: Ka da-a kadiyat iran a rowar sa kapalagoi.

14. Na o kiyasoludan siran pho-on ko mbalabala-on, oriyani niyan na piyanguni kiran so Kapanakoto, Na imbugai ran ndun noto, na da-a khitarug iran ro-o a rowar sa maito!

إِذْ جَاءَهُمْ كُرْمٌ مِّنْ قَوْمٍ مِّنْ أَسْفَلِ
مِنْكُمْ وَأَازْرَأَتِ الْأَبْصُرُ وَبَلَغَتِ
الْقُلُوبُ الْحَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ
الظُّنُونا ﴿١٠﴾

هَٰذَا لِكِ ابْتِلَآءِ الْمُؤْمِنِينَ وَرُزِقُوا زِلْزَالًا
شَدِيدًا ﴿١١﴾

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ
يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن
يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا
الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا بَسِيرًا ﴿١٤﴾

15. Na Sabunsabunar a miyaba-loi siran a miyakiphasada siran ko Allah gowani sa di siran Phalagoi ko manga talikhodan; na tatap a so diyandi o Allah na khi-isha.

16. Tharowangka: A di rukano Phaka-ompiya so kapalagoi, o palagowi niyo so Kapatai, o di na so Kabono; na sa maoto na da bo a phakisawitan rukano a rowar ko maito!

17. Tharowangka: A antawa-a i makarun rukano ko Allah amai ka paka-antapan kano Niyan sa marata, o di na paka-antapan kano Niyan sa Limo? Na da-a khato-on niran a bagiyen niran a salakao ko Allah, a Panarigan, a go Tabanga.

18. Sabunar a katawan o Allah so Puphamanumpowa rukano, go so gi-i Thataro ko manga Pagari ran: A songkano rukami, go da-a ishong iran ko Kambonowai a rowar ko maito,

19. Puliligutan kano iran. Na igira a miyakaoma so kaluk na Mailaangka siran a Tutuntungangka iran, a pukhatingur a manga mata iran, lagid o mikokolob rukaniyan so Kapatai: Na igira a miyada so kaluk, na Panondiyarun kano iran a manga Katharo, a magarang, manga liligut ko mapiya. Siran man na da siran Paratiyaya; na inilang o

وَلَقَدْ كُنُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤْمِنُونَ
الْأَدْبَرَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ قَرَّرْتُمْ مِنَ
السَّوْبِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْشِعُونَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿١٦﴾

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ
مِن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾

﴿قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ
لِاخْتَرَانِهِمْ هَلْ إِلَى اللَّهِ وَلَا يَتُورُونَ الْبَاسَ إِلَّا
قَلِيلًا﴾ ﴿١٨﴾

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَنَبُ
عَلَيْهِ مِنَ السَّوْبِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِالْحَسَنَةِ حِذَارِ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَخْبَطَ اللَّهُ أَصْنَافَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾

Allah so manga amal iran: Na miya-balo i oto si-i ko Allah a malbod.

20. Arangan niran ko Mithampotampong na da siran awa; na o Makatalingoma so Mithampotampong (sharoman), na Mapundingan-dingan niran a o ba bo Mata-an! A siran na miyatago siran ko manga Badawi, na Pukhi-isha iran so manga Totholan rukano; na apiya miyatago siran rukano na da-a kapagato iran a rowar ko mai-to.

21. Sabunsabunar a Miya-adun rukano si-i ko Rasulollah so ladiya-wan a mapiya, si-i ko tao a miyabalo i a a-arapun niyan so (balas o) Allah, a go so Alongan a Maori, go Tiyaduman niyan so Allah sa madakul.

22. Na kagiya a mailai o Miyamaratiyaya so Mithampotampong, na Pitharo iran: a giyaya so ini-diyandi rukutano o Allah, a go so Sogo Iyan, na Tomiyoman so Allah a go so Sogo Iyan. Na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa Paratiyaya, a go Kambayorantang.

23. Adun a pud ko Miyamaratiyaya a manga Mama a tiyoman niran so inibugai ran a diyandi ko Allah si-i Rukaniyan: Na so saba-ad kiran na minitoman niyan so Samaya iyan, go so saba-ad kiran na nomanayao: Na da siran Pagalin sa Samporna a kapagalin:

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ
الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي
الْأَحْزَابِ يَسْتَخْلِفُونَ عَنْ نَبَاتِكُمْ وَلَوْ كَانَ
فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن
كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ
كَثِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا
وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ
عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا بَدِيلًا ﴿٢٣﴾

24. Ka Mbalasan o Allah so miyamanoman sabap ko Kiyatoman niran, go Shiksa-an Niyan so Miyamanangin o kabaya iyan, o di na Phakataobaton Niyan siran: Mata-an! a so Allah na Tatap a Manapi, a Makalimo-on.

25. Na Piyakandod o Allah so Miyamangongkir a khi-o otugan siran: A da-a Miyaparoli ran a mapiya; na Lininding o Allah so Miyamarat iyaya ko Kambonowai. Na Tatap a so Allah na Mabagur, a Phakapugus.

26. Na piyakatupad Iyan so tomiyabang kiran a pud ko Tiyoronan ko Kitab,- pho-on ko manga iliyang niran, go tiyago Iyan ko manga poso iran so Kaluk. So saba-ad na Puphamono-on niyo, go Puphamiyagun niyo so saba-ad.

27. Na piyakitupad Iyan so rukano so Lopa iran, go so manga Bangon iran, go so manga Tamok iran, go so Lopa a da niyo to kapanada-i. Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

28. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka: A o Sukano na kabaya iyo so Kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non, na songkano si-i! Ka ibugai Yakun Rukano so kabaya iyo, go Talakun Ko sukano sa Talak, a Maliwanag.

لَيَحْزَنَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ
وَيُعَذِّبَ الْمُتَّقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَأْتِ
خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ
وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿٢٥﴾

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكُفْرِ
مِنْ صَيِّبٍ مِنْهُمْ وَتَدَفَّقَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبُ
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضًا لَمْ تَطُورُهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأُزْجِيَنَّكُمْ إِن كُنتُمْ تُرِيدُونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرِزْقَهَا فَانْتَعَمُوا بِالنِّعَاتِ
أَمْ تَكُونُمْ أَتَعْمَلُونَ سِرًّا حَائِلًا ﴿٢٨﴾

29. Na o Sukano na Kabaya iyo so (ikasosowat o) Allah, go so Sogo Iyan, go so Ingud a Maori, na Mata-an! A so Allah na Pithiyagar-an Niyan so Miphipiyapiya Rukano sa Balas, a-Mala.

30. Hai manga Karoma o Nabi! Sa dun sa Somogok Rukano sa pakasisingai, a mapayag, na thakupunon so siksa sa dowa takup; na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

31. Na sa dun sa Mangongonotan rukano ko Allah go so Sogo Iyan, go Nggalubuk sa mapiya, na Imbugai Ami ron so balas rukaniyan sa takup; Go Thiyagaran Ami sukaniyan sa Pagupur, a Mapiya.

32. Hai manga Karoma o Nabi! Kuna a ba kano lagid o Pithang-gisa-an ko manga Babai: O Pangongonotan kano, na di niyo phakaronoka so Katharo, ka mainam o katatagowan so poso iyan sa Gudamun, go Tharo kano sa Katharo a Ontol.

33. Go kakadun kano ko manga Walai niyo, go di kano Phangangarig, sa Kapangangarig ko kadaa Mulung, a paganai; na tindugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan. Aya dun a Kabaya o Allah na-a Niyan rukano Mailang so Marshik (Hai) tao ko Walai (o

وَأَن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِنْكُمْ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

يُنِيسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُمْ بِفَاحِشَةٍ
مُبِينَةٍ يَضَعُ عَنْهَا الْعَذَابَ ضِعْفَيْنِ
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

وَمَنْ يَفْعَلْ مِنْكُمْ فُلُوءَ وَرَسُولِهِ وَتَعَمَلِ
صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا
رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

يُنِيسَاءَ النَّبِيِّ لَسَنًا كَأَظْهَرٍ مِنَ النَّسَاءِ
إِنِ اتَّفَقْتُمْ عَلَى فُلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَوَطِّعَ الَّذِي
فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ
الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ
وَأَتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمْ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

Nabi), go an kano Niyan Masoti sa Samporna a Kasoti.

34. Go tanodi niyo so Puphangadi-an ko manga Walai niyo, a manga Ayat o Allah, go Ongangun: Mata-an! A so Allah na Tatap a Lambas i Kata-o, a Kaip.

35. Mata-an! A so Mimbabayorantang a manga Mama, go so Mimbabayorantang a manga Babai, go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go so Miyamangongonotan a manga Mama, go so Miyamangongonotan a manga Babai, go so Miyamangimbunar a manga Mama, go so Miyamangimbunar a manga Babai, go so manga Papantang a manga Mama, go so manga Papantang a manga Babai, go so Khipangangalimbaba-an a manga Mama, go so Khipangangalimbaba-an a manga Babai, go so gi-i Shaduka a manga Mama, go so gi-i Shasaduka a manga Babai, go so manga barapowasa a manga Mama, go so manga Barapowasa a manga Babai, go so Khisisiyapun niran so manga Ginawa^[1] iran a manga Mama, go so manga Masiyapun a manga Babai, go so Khipakatatadum ko Allah sa Madakul a manga Mama, go so Khipakatatadum amanga Babai, na Pithiyagaran siran o Allah sa Maap, go Balas a Mala.

36. Na da mapatot ko Miyara-

وَأَذْكُرْتَ مَا بَيْنِي وَبَيْنَكَ
مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
وَالْحَشِيعِينَ وَالْحَشِيعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ
وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

وَمَا كَانَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ إِذَا قَضَى اللَّهُ

[1] Si-siyapun niran ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat

tiyaya a Mama, go da ko Miyara-
tiyaya a Babai, igira a adun a ini
Sogo o Allah a go so Sogo Iyan, a
Sogowan, o ba adun a mabaloi a
bagiyan niran a Kambayabaya ko
okit iran: Na sa dun sa Sorangun
niyan so Allah go so Sogo Iyan, na
Sabunar a Miyadadag sa kadadag a
mapayag.

37. Na Gowani na Gi-ingka
Tharo-on ko ini Kalimo o Allah
Sukaniyan, go ini Kapudi-i Ka Su-
kaniyan: A Thatapi-in Ka si Karo-
mangka, go Kalukun Ka so Allah; a
Pagu-uma-an Ka si-i ko Ginawang-
ka so nganin a so Allah na Phaya-
gun Niyan noto: Go Ipukhaluk Ka
so manga Manosiya, a so Allah i
Patot a Ikhuluk Ka Sukaniyan. Na
kagiya a Minggolalan non i Shaid
so Hadiyat, na Piyakipangaroma
Mi Ruka Sukaniyan: Ka-an nda a
khabaloi ko Miyamarat iyaya a dosa
si-i ko manga Karoma o Piyaman-
gowa iran a manga Wata iran, igira
a Mininggolalan niran kiran so Ha-
diyat. Na Tatap a so Sogowan o
Allah na Mapunggolaola.

38. Da-a Miya-adun ko Nabi a
dosa si-i ko Piyakai Ron o Allah.
Okrit o Allah si-i ko siran a Miyan-
ga-i ipos gowani. Na Miyabaloi so
Sogowan o Allah a takus, a Madi-
diyangka.

39. Siran na Ipushampai ran so
manga Sogowan o Allah, go Ipu-
khaluk iran Sukaniyan, go da-a

وَرَسُولُهُ أَتَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ
وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَصَّلَ صَبَلًا
مُبِينًا ﴿٣٧﴾

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ
عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ
وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى
النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ
مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا
قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٨﴾

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ
سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ
اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٩﴾

الَّذِينَ يُلَاقُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا
يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَلَئِنْ يَأْتِ اللَّهُ حَسْبًا

Ikhaluk iran a isa bo inonta so Allah. Na Makatatarotop so Allah a Pagi-itong.

40. Da mabaloi so Muhammad a Ama o isa ko manga Mama rukano, na ogaid na Sogo o Allah, go Mori ko manga Nabi: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

41. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Allah sa Tadum a madakul;

42. Go Phoroporo-on niyo Sukaniyan ko kapita-pita go so kaga-bi-gabi.

43. Sukaniyan so Puphangalimo rukano, go so manga Malaikat Iyan (na ipukhalimo kano iran), ka phaka-awa-an kano Niyan pho-on ko manga Lilibotung a makasong kano ko Maliwanag: Na Tatap a Makalimo-on ko Miyamaratiyaya.

44. Aya Kormat kiran ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran ko Allah na Salaam! Go Pithiyagaran Niyan siran sa Balas, a Mapiya.

45. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka a Saksi, go Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamaka-iktiyar,

46. Go Puphanolon ko (Onot ko) Allah sabap sa Idin Niyan, go Palita-an a Masindao.

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

وَسَبِّحْهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

يَحْيِيهِمْ قَوْمَ يَلْقَوْنَهُ وَسَلَّمَ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

وَدَاعِبًا إِلَى التَّوْبَةِ وَإِنِّي بِمَا تُصْنَعُونَ عَلِيمٌ ﴿٤٦﴾

47. Na Puphamanotholangka ko Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a Bagiyen niran a pho-on ko Allah a Kakaya-an, a lubi a mala.

48. Na Dingka Pagonoti so Miyamangongkir, go so manga Monapik, go Talikhodingka so Kaphuringasa-a iran (Ruka), go Sari-gingka so Allah; Ka Makatatarotop so Allah a Sasarigan.

49. Hai so Miyamaratiyaya! Igira a Miyamangaroma kano ko Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyen niyan na ini showai niyo siran ko da niyo kiran pun Kipur-orada-an, na da-a bagiyen niyo kiran a idda a maphagitong iyo sukaniyan: Na bugi niyo siran sa ipakapiya a ginawa iran; go bulaga niyo siran sa Kambulag, a maliwanag.

50. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Hiyalal Ami Ruka so manga Karomangka, a so mini Bugaingka so manga Butang kiran; go so Miyakhapa-ar o tangan Ka a pud ko Piyakitaban Ruka o Allah (ko Kiyathidawa); go so manga Wata a Babai o Pagari i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Babai i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Laki i Ina a Ka, go so manga Wata a Babai o Pagari i Ina a Ka, a siran so Miyamanogalin sa Ingud a pud Ka; go so Babai a Mapaparatiyaya o Thawakimun ni-

وَيُشِيرُ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا
كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

وَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعِ أَذْنَهُمْ
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ
شَرَطَ طَلْقُهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا
لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدْوٍ تَعْتَدُوهُنَّ فَمَسُوهُنَّ
وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَمْنَا أَنَّكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي
ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَمَا
أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عِمْرَانَ الَّتِي
عَمَّرْتِكَ وَبَنَاتِ حَالِكٍ وَبَنَاتِ خَلْدَةَ الَّتِي
هَاجَرْنَ مَعَكَ وَأَمْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبْتَ
نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ
عَلِمْنَا مَا فَارَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ
وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونُ

yan a ginawa niyan ko Nabi, o kabaya o Nabi a Kapangaroma a Niyan non;-si-i Ruka bo Miyapharo, liyo ron so Miyamaratiyaya; Sabunar a Katawan Ami so ini Paliyogat Ami kiran makapantag ko manga Karoma iran, go so Miyakhapa-ar o manga tangan niran-kan da-a kha-adun Ruka a masimpit. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

51. Maphaka-orinka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Khikakup Ka so tao a Kabaya-a Ka: Na sa tao a Khabaya-an Ka a pud ko tao a Tiyawarang Ka na da-a Dosangka (on). Giyoto man i marani a kaphakapiya a ginawa iran, go di ran Kapakapumboko, go Kasosowat iran ko ini Bugaingka kiran sa tanan siran: Na so Allah na Katawan Niyan so shisi-i ko manga poso iyo: Na Tatap a so Allah na Mata-o, a Matigur.

52. Di Ruka Halal so manga Babai ko oriyen naya, go di (Ruka Halal) so Kasambi-ingka kiran sa pud a manga Karoma, apiya i Kiyasowata Ruka o Kataid iran, inonta so Miyakhapa-ar o tangan Ka: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan o Shai na Totonggowan Niyan.

53. Hai so Miyamaratiyaya! Di-kano sholud ko manga Walai o Nabi,-inonta o kaidini kano,- si-i ko Pangunungkun, sa di niyo nanayawa i Kaloto iyan: Na ogaid na

عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿٥١﴾

* تُرْجَى مِنْ نَسَاءِ مِنْهُنَّ وَتُؤَيَّ إِلَىٰكَ مِنْ
نَسَاءٍ وَمَنْ ابْتَغَيْتَ مِنْ عَزَّكَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَءَهُنَّ وَلَا
يُخَزَّئِلَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥٢﴾

لَا يَحِلُّ لَكَ الْنِسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ
بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا
مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
كُلِّ شَيْءٍ وَرَقِيبًا ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
إِلَّا أَنْ يُدْعَا لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرِ نَظِيرٍ
إِنَّهُ وَالْكَيْنَ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا

igira a tiyalowan kano, na solud kano; na igira a Miyakakan kano, na mbulabulag kano, na di kano Puphamanumbatumbang sa makapantag sa Tothol. Mata-an! A giyoto man na khabaloi a Phakaringasa ko Nabi: Na Ipukhaya kano Niyan, na so Allah na di Niyan Ikhaya so Bunar. Na igira adun a Ipagisha iyo kiran a Hadiyat, na Isha-an niyo kiran ko liyo o runding: Giyoto man i tanto a Phakasoti ko manga poso iyo, a go so manga poso iran. Na da rukano mapatot o ba niyo Ringasa-a so Rasulollah, go o ba niyo Pangaroma-a so manga Karoma Niyan ko oriyani niyan sa dayon sa dayon. Mata-an! A giyoto man na miyabaloi si-i ko Allah a mala (a dosa).

54. O adun a payagun niyo a Shai o di na Paguma-an niyo sukanian, na Mata-an! A so Allah na Tatap a si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

55. Da-a dosa iran si-i ko manga Ama iran, go da ko manga Wata iran a manga Mama, go da ko manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga Pagari ran, go da ko manga Babai kiran, go da ko Miyakhapa-ar o manga tangan niran (i dosa). Na kalukun niran so Allah; Mata-an! A so Allah na Tatap a Saksi ko langowan taman.

طَوَّعْتُمْ فَأَنْتَبِرُوا وَلَا تُسْتَفْسِدِينَ الْبَنِينَ
إِنَّ ذَلِكَ كُنْزٌ كَانَ يُرْذَى الَّذِينَ قَبِلْتُمْ
مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا
سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَلُّوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ
حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ
وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا
رُسُلَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُكَلِّمُوا أَرْوَاحَهُمْ مِنْ بَعْدِ وَهْمِهِ
أَبَدًا إِنَّ ذَلِكَ كُنْزٌ كَانَتْ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ يُخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٥﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي ذَاتِ بَنِيهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ
وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ
أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ
وَأَتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

56. Mata-an! A so Allah a go so manga Malaikat Iyan na Ipu-phangalimo iran so Nabi: Hai so Miyamaratiyaya! Pangunin niyo sa Limo Sukaniyan, go Pangunin niyo sa Kalilintad a Samporna a Kalilintad.

57. Mata-an! A siran a gi-i Shiyanta ko Allah a go so Sogo Iyan, na Pimorka-an siran o Allah si-i sa doniya go sa Akhirat, go Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Phakahina.

58. Na siran a gi-i ran i shiyanta ko Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai so da iran manggalubuk, na Sabunar a miyaka-awid siran sa tumpo, go dosa a mapayag.

59. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka go so manga Wata a Ka a manga Babai, go so manga Babai ko Miyamaratiyaya, a sapungun iran ko **manga** olowiran go si-i ko manga Paras iran so manganditarun iran go so manga sapung iran ka an kadilongi so manga paras iran ago so manga Rarub iran ago so manga olo iran. Giyoto man i lubi a marani a kakilala a kiran, na di siran Mashiyanta. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

60. Ibut o di gunuk so manga Monapik, go so siran a katatago-

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِمًّا ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيٍ مَا كُنْتُمْ أَعْلَمُوا بِهِمْ سَأَوْنَاهُمُ إِنَّمَا تُبَدِّلُونَ ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَنِسَاءُ الْمُؤْمِنِينَ يُدْرِكُونَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَذَى أَنْ يُعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

﴿٦٠﴾ لَيْسَ لِمَنْ هُوَ الْمُتَّقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ

wan so manga poso iran sa Gudamun, go so Puphamangalap sa Madinah, na Mata-an a Pakipangarasiyan Ami Ruka siran ndun: Oriyan niyan na da-a Makishirigan kiran Ruka ro-o inonta so maito:

61. Piyangamomorka-an: A piya anda siran mato-on na puphango-wa-an siran, go puphamono-on siran sa Samporna a Kapamono.

62. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a Kasambi-i ko Okit o Allah.

63. Ipagisha Ruka o manga Manosiya so Bangkit, Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka?- sa masikun a so Bangkit na khabaloi a marani!

64. Mata-an! A so Allah na Pimorka-an Niyan so manga Kafir, go Pithiyagaran Niyan siran sa kadug,-

65. Makakakal siran non sa dayon sa dayon: Da-a Khato-on niran a Panarigan, go da-a tabanga.

66. Si-i ko gawi-i a kakhulikulida ko manga Paras iran ko Apoi, na Matharo iran: Ah hai! O ba tano bo Kiya-onotan so Allah go Kiya-onotan tano so Rasul!

مَرَضٌ وَالْمَرْجُوفُ فِي الْمَدِينَةِ
لَتَغْفِرَنَّ لَكَ بِهِنَّ ثُمَّ لَنَنْحَاوَنَّكَ فِيهَا إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٦١﴾

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثِقُوا أَخِذُوا وَفَقِيلُوا
تَقْتِيلًا ﴿٦٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ
وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
سَبِيلًا ﴿٦٣﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٤﴾

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ
سَعِيرًا ﴿٦٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَهَذَا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا ﴿٦٦﴾

يَوْمَ تَقُفُّ أَرْجُلُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ
يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٧﴾

67. Go Tharo-on niran: A Kadnan nami! Mata-an! A Sukami na Kiya-onotan nami so manga Nako-da ami, go so manga Ala rukami, na Miyadadag kami ran ko lalan.

68. Kadnan nami! Buggingka siran sa dow a Takup ko siksa, go Pumorka-ingka siran sa Morka a mala!

69. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo showa-a so siran a Mishiyanta ko Musa, na piyakakiyas Sukaniyan o Allah ko Pitharo iran: Go miya-baloi si-i ko Allah a Mumunangan.

70. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go Tharo kano sa Katharo a ontol:

71. Ka tanorun Niyan rukano so manga galubuk iyo, go Napi Niyan rukano so manga dosa niyo: Na sa tao a Onotan niyan so Allah a go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyakadag sa Da-ag a mala.

72. Mata-an! A Sukami na ini ayag Ami so Sarig ko manga Langit go so Lopa go so manga Palao; na da iran Pangurawa o ba iran noto Awidi, go inikaluk iran noto: Na Inawidan noto o Manosiya;- Mata-an! A Sukaniyan na aya butad iyan na Salimbota, a da-a Mulung iyan;-

73. Kagiya Shiksa-an o Allah so manga Monapik a manga Mama go

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَصْلَبُوا السَّبِيلَ ﴿٦٧﴾

رَبَّنَا أَتَيْنَهُمْ ضَعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَظِيمِ
لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا كَالَّذِينَ عَادُوا
مُوسَىٰ فَبَرَأَ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِندَ اللَّهِ
رَجِيمًا ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا
سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧١﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ

so manga Monapik a manga Babai,
go so manga Pananakoto a manga
Mama go so manga Pananakoto a
manga Babai, go Phakataobatun o
Allah so Miyamaratiyaya a manga
Mama, go so Miyamaratiyaya a
manga Babai: Na Tatap a so Allah
na Manapi, a Makalimo-on.

وَالْمُسْرِكِينَ وَالْمُشْرِكِينَ وَتُوبَ
اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٣٥﴾

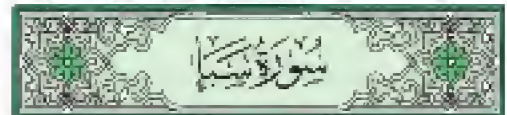
Surah Saba-34

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so
Khiruk ko nganin a shisi-i ko man-
ga Langit go so nganin a shisi-i ko
Lopa: Go ruk Iyan so Podi ko
Aakhirat: Go Sukaniyan so Maon-
gangun, a Kaip.

2. Katawan Niyan so Puphaka-
solud ko Lopa, go so Puphakam-
bowat a pho-on rukaniyan; go so
Puphakatoron a pho-on ko Langit,
go so Puphakapanik ko solud iyan.
Na Sukaniyan so Makalimo-on, a
Manapi.

3. Na Pitharo o siran a Miyaman-
gongkir: A di rukutano Phâkatalin-
goma so Bangkit: Tharowangka:
Owai na! Ibut ko Kadnan Ko, ka
Mata-an a Phakatalingoma rukano
dun;- a Mata-o ko Migagaib;- da-a
Makaphagma-on a timbang bo o
susurum si-i ko manga Langit, go
da si-i ko Lopa: go da-a maito a di

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْخَبِيرُ ﴿٣٦﴾

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَكْرَهُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَنْسُجُ فِيهَا وَهُوَ
الرَّحِيمُ الْعَفُورُ ﴿٣٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَى
وَرَبِّي لَأَتَايَنَّكُمْ عَلَيْهَا الْغَيْبُ لَا يَغْرِبُ
عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا
أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

giyoto, go da-a mala, a ba di Mata-tago ko Kitab a mapayag:

4. Kagiya a mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pingalubuk iran so manga pipiya: Siran man na adun a bagiyen niran a Ma-ap, go pagupur a mapiya.

5. Na so Miyamanamar (Murun) ko manga Ayat Ami, a rorompisan niran; na siran man na adun a bagiyen niran a siksa,- a pud ko sangat a siksa a Malipudus.

6. Na katawan o siran a Piya-mugan ko Kata-o so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka a Sukani-yan so Bunar, go Makapunggona-nao ko lalan o (Allah a) Mabagur, a Puphodin.

7. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: Ba ami rukano Thoro-on so Mama a Phanotholun Niyan rukano, a amai ka masharoput kano sa Samporna a Kasharoput, na Mata-an! A sukano na Khatago dun ko Ka-adun a bago?

8. Ba niyan Inangkob so Allah sa kabokhag, antawa-a ba katata-gowi Sukaniyan sa Buthang?- Kuna, ka siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na Khatago ko siksa, go so Kadadag a mawatan.

9. Ba iran nda mailai so kasa-sangoran niran, go so katatalikho-

لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أَزْوَاجًا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رَجِيمٍ ﴿٦﴾

وَبَرَى الَّذِينَ أُرُوا إِلَٰهَهُمُ الَّذِي نُزِّلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَهُدًى إِلَى صِرَاطٍ
الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
يُنَبِّئُكُمْ إِذَا أُصْرِقْتُمْ كُلُّ مُمْرِقٍ إِنَّكُمْ لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٨﴾

أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلَى الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ
الْبَعِيدِ ﴿٩﴾

أَفَلَمْ يَسْأَلُوا إِلَى مَا يَبِئْنَ أَيْدِيَهُمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنْ

dan niran, ko Langit a go so Lopa?
O kabaya Ami, na khalandung Ami
siran ko Lopa, o di na khaologan
Ami siran sa sagintas ko Langit.
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a titho a tanda ko oman i
Oripun a Puphananangoran.

10. Na Sabunsabunar a bigan
Ami so Dawood sa pho-on Rukami
a Kakaya-an: Hai manga Palao!
Pundoyoga niyo Sukaniyan! go so
manga Papanok! Go Piyakalumuk
Ami Ron so Potao;-

11. (Pitharo Ami:) Phandai Ka
sa manga Rabun a manga lolowag,
go Shokhodingka sa ringkar, go
ngalubuk Kano sa mapiya; Mata-
an! A Sakun i Phagilai ko gi-i niyo
nggolaola-an.

12. Na (Piyakaphasiyonot Ami)
si-i ko Solaiman so ndo: A so sagad
iyan ko kapipita na Saolan (a ilala-
kao ron), go so sagad iyan ko ka-
gabigabi na Saolan (a ilalakao); go
Piyakatoga Ami Ron so Bowalan a
Galang; go so saba-ad ko manga
Jinn na tao a gi-i nggalubuk ko
Hadapan Niyan, sabap ko Idin o
Kadnan Niyan; na sa tao a Phasi-
wang kiran ko Sogowan Ami, na
Phakata-amun Nami sukaniyan ko
siksa a kadug.

13. Ipuphangumba-al iran sa
kabaya Iyan, a manga Masjid, go
manga toladan, go manga Apag

السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنْ نَشَأْ نُخَسِّفْ بِهِمُ الْأَرْضَ
أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝

﴿ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا مَقْضِيًّا ۖ يُجِبَالٌ
أَوْ يَمَعَهُ ۚ وَالطِّيرَ ۖ وَآلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ۝

أَنْ أَعْمَلَ سَبْعِينَ وَفَدَّرَ فِي السَّنَةِ
وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

وَأَسْلَمْنَا الرِّيحَ غَدُوَّهَا شَهْرًا وَرَوْاحُهَا
شَهْرًا ۖ وَأَسْلَمْنَا لَهُ عَيْنَ الْقَظِيرِ ۖ وَمِنَ الْجِبِّ
يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۖ وَمَنْ يَزِغْ
مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ۝

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرُوبٍ وَتَمْكِيلٍ
وَحِفَافٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَاسِيَتٍ ۖ أَعْمَلُوا

andalagid o Paridi, go manga Kodun a manga bubukun: Nggalubuk kano a manga tonganai o Dawood, sa Kapanalamat! Maito ko manga Oripun Ko so Mananalamat!

14. Na kagiya a Pakanggolalanun Ami Ron so Kapatai, na da-a Miyakatoro kiran ko Kiyapatai Niyan a inonta so Ingan ko Lopa, a Pukhun Niyan so tongkat Iyan: Na kagiya a Maothang, na miyapayag so manga Jinn a opama ka siran na katawi ran so Migagaib, na di siran malanggai ko karomasayan a Phakahina.

15. Sabunsabunar a adun a ruk o (tao sa) Saba, si-i ko darpa iran a tanda, a dow a Asinda, sa kawan go sa diyowang. (pitharo kiran:) Kan kano ko Pagupur o Kadnan niyo, go Panalamat kano Rukaniyan: Ingud a Thatagompiya, na so Kadnan na Manapi!

16. Na tomiyalikhod siran, na biyotawanan Ami kiran so dugan o pulit, go siyambi-an Ami kiran so dow a Asinda iran sa dow a Pamomolan a Phagonga sa mapait, go dagiyangas, go nganin a Sidar (kayo a ma roni i ra on ago onga so ra onian na ipu rigo sa miyatai) a maito.

17. Giyoto man i inibadal Ami kiran sabap ko kiyaongkir iran: Na ba adun a mbadalan Ami saya a rowar ko Miyongkir.

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ شُكْرًا وَذِكْرًا لِّمَنِ عِبَادِي
الشُّكْرُ ﴿٣٤﴾

فَلَمَّا فَصَّيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ
مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ
مِنْ سَائِهِ فَلَمَّا خَصَّ ثَبِثَتْ لِحْنُ أَنْ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَسَوْا فِي الْعَذَابِ
الْمُهِينِ ﴿٣٥﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِهُمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ
يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُّوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا
لَهُمْ بَلَدَهُ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ ﴿٣٦﴾

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ
وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ
خَشِيطٍ وَثَلٍّ وَشِئْنٍ مِنْ شِدْرِ قَلِيلٍ ﴿٣٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُكَذِّبِينَ أَكْثَرُوا أَهْلَ الْجَحِيمِ إِلَّا
الْكَاثِرَ ﴿٣٨﴾

18. Go Tiyagowan Ami so lut iran a go so lut o manga Ingud (sa Sham) a so Piyakandakulan Ami oto sa mapiya, sa manga Ingud a manga Babantai, go diniyangka Ami ro-o so kalalakao: (Pitharo Ami): Lalakao kano ron ko manga Kagagawi-i go manga Kadaondao, a Khisasarig kano.

19. Na Pitharo iran: Kadnan Nami! Pakakhakawatana-angka so lut o manga dukha-i ami: Go Pindarowaka-an niran so manga gina-wa iran. Na biyaloi Ami siran a manga Tothol, go iniparak Ami siran sa Samporna a kiparak. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

20. Na Sabunsabunar a miyato-man kiran o Iblis so antangan ni-yan, na Kiya-onotan niran sukaniyan, inonta so isa ka Sagor-ompong a pud ko Miyamaratiyaya.

21. O ba di da-a Kapa-ar iyan kiran,- ogaid na-a Nami mapunto so tao a Mapaparatiyaya ko Akhir-at si-i ko tao a sukaniyan na sha-sangka-on: Na so Kadnan Ka i Somisiyap ko langowan taman.

22. Tharowangka: A Tawaga niyo so siran a initugo niyo (a Tohan) a salakao ko Allah: Da-a Mi-papa-ar iran a timbang o susurum, si-i ko manga Langit go da si-i ko

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْفُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا فُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا الشَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَأْتِيُوا آيَاتِنَا آمِينَ ﴿١٨﴾

فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْقَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَوْمَئِذٍ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَرَفٍ وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِیْظٌ ﴿٢١﴾

قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ رَزَقْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِقْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا هُمْ فِيهَا مِنْ شَرِّكَ وَمَا لَهُمْ

Lopa: Go da-a mitotompok iran non, go da-a tabanga iyan kiran;

23. Go da-a khibugai a gona o kapangalubalub si-i ko Hadapan Niyan, inonta si-i ko tao a Inidinan Niyan. Taman sa igira kiyada-an sa kaluk so manga poso iran na Tharoon niran: A antona-a so Pitharo o Kadnan niyo? Tharoon niran: A so Bunar; go Sukaniyan so Maporo, a Mala.

24. Tharowangka: A antawa-a i Puphagupur rukano, a puphakapon ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: So Allah; na Mata-an a Sukami o di na sukano, na Mata-an a matatago ko Torowan, o di na si-i ko Kadadag, a Mapayag!

25. Tharowangka: A di rukano khi-isha so mini-shala ami, go di Rukami khi-isha so gi-i niyo nggolaola-an.

26. Tharowangka: A Pulimodun tano o Kadnan tano: Oriyan niyan na Ikhokom Iyan rukutano so Bunar: Ka Sukaniyan so Kokoman a Matao.

27. Tharowangka: A Paki-ilai niyo Rakun so siran a Inirimbang iyo Ron: A manga Sakotowa; Sabunar, a kuna, ka so bo so Allah, a Mabagur, a Maongangun (a da-a sakotowa Iyan).

مِنْهُمْ مِّنْ ظَاهِرٍ ﴿٣٦﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُٗ
حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ
رَبُّكُمُ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٧﴾

﴿٣٦﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ وَاَنَا۠ اَوْلٰٓئِكَ نَعْمَلُ الْغٰثِ
الْمُنٰثِرِ ﴿٣٧﴾ هٰذِىۡ اَوْفٰى صَلٰٓئِلِ مُّٔيِّنٍ ﴿٣٨﴾

قُلْ لَا تَسْـَٔلُونِ عَمَّا اَجْرَمْنَا وَلَا نَسْـَٔلُ
عَمَّا نَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

قُلْ يٰۤجَمْعُ بَيْنَنَا رُبَّنَا نَحْمَدُكَ بِمَا نَحْمَدُ
وَهُوَ الْفَاسَّخُ الْعَلِيمُ ﴿٤٠﴾

قُلْ اَرُوْنِىۡ الَّذِيۡنَ اَلْحَقُّمُ بِهِۦ شُرَكَاءُ كَلَّا
بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤١﴾

28. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa langkap ko manga Manosiya, a Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

29. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa) o sukano na manga Bunar?

30. Tharowangka: A ruk iyo so diyandi ko Alongan, a di niyo to khisongod sa isa ka oras, go di niyo khakutung.

31. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: A di ami dun Pharatiyaya-an angkai a Qur-an, go di (yami Pharatiyaya-an) so Miya-ona-an niyan. Na o Mailaingka amai ka so manga Darowaka na tarongko-on siran ko Hadapan o Kadnan niran, na Pangundodan o saba-ad kiran so saba-ad a Katharo! Tharo-on o siran a Piyamangarasiyan ko siran a Miyamanakabor: A o da so sukano, na miyabaloi kami dun a Miyamaratiyaya!

32. Tharo-on o siran a Miyamanakabor ko siran a Piyamangarasiyan: A ba sukami i miyaka-alang rukano ko Torowan ko oriyen o masa a Kiyapakaoma niyan rukano? Kuna, ka miyabaloi kano a manga baradosa.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا قَلِيلًا مِّنَ النَّاسِ بِشِيرًا
وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لَّكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَجِزُونَ عَنْهُ
سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا
الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ
الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ
بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ بِقَوْلِ الَّذِينَ
اسْتَضَاعُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا أَوَّلًا أَسْمَرُ
لَّكُم مَّؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَاعُوا
أَنَحْنُ صِدْقٌ تَكْفُرُ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ
بَلْ كُنتُمْ مُخْرَجِينَ ﴿٣٢﴾

33. Na Tharo-on o siran a Piya-mangarasiyan ko siran a Miyama-nakabor: A kuna! Ka so antangan a marata ko kagagawi-i a go so ka-daondao: Gowani ko Pushogo-on kami niyo so Kaongkirami ko Allah go so kapangumba-al ami sa manga Saginda Niyan (i miyaka-alang rukami ko Paratiyaya)! Na misolun niran so Kasundit ko masa a kailaya iran ko siksa: Go tago-on Ami so manga patong ko manga lig o siran a Miyamangongkir: Ba adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggolaola iran?

34. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Phamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Olowan non: a Mata-an! A sukami na so ini Sogorukano to na Inongkir ami.

35. Go Pitharo iran: A sukami i madakul i manga Tamok go manga Wata, go kuna a ba sukami i Phamaniksa-an.

36. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so rishki ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

37. Na kuna a ba so manga Tamok iyo, go kuna a ba so manga Wata iyo, so maphakarani kano niyan Rukami sa Samporna a kapakarani: Ogaid na so tao a Miyara-

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضِعُوا لِلَّذِينَ اسْتَكَبَرُوا
بَلْ مَكْرُ الْيَلِيلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ
نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا
الْذِّمَّةَ لِنَارِ أُولَى الْعَذَابِ وَجَعَلْنَا الْأَعْمَلُ
فِي أَعْيَانِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالُوا لَنْ نَكُفِّرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ
بِمُعَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا
رُفْقًا إِلَّا أَلْمَنَ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا قَالُوا لَنْ يَكُنَ
لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ

tiyaya go Miyagamal sa Mapiya na siran man i khibagiyan ko balas a takup sabap ko Pinggolaola iran, go siran i khatago ko manga darpa ko Sorga a khisasarig siran!

38. Na siran a Mananamar sa kabinasa o manga Ayat Ami, a rorompisan niran, na siran man i Phamakadarpa-an ko siksa.

39. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so Rishki ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, go Puphakasimpitun Niyan non. Na apiya antona-a i mapunggasto niyo a Shai na Sukaniyan i pushambi on: Go Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko (puphamamugai sa riskhi).

40. Na si-i ko gawi-i a limodun Niyan siran langon, oriyan niyan na Tharo-on Niyan ko manga Malai-kat: A ba siran naya so sukano i Sinimba iran?

41. Tharo-on niran: A Soti Ka! Suka i Panarigan nami a salakao kiran. Kuna, ka siran na aya Pushimba-an niran na so manga Jinn: So kadakulan kiran na siran i Papara-tiyaya-an niran.

42. Na sa Alongan noto na da a Mapukhapa-ar o saba-ad rukano a bagiyan o saba-ad a gona, o di na Morala: Na Tharo-on Ami ko siran a Mindadarowaka: A ta-ami niyo so

ءَامِنُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آلِهَاتِنَا مُعْجِرِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿٣٩﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٤٠﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَلُّؤَلَاءِ إِبَادُكُمْ كَانَُوا يُعْبَدُونَ ﴿٤١﴾

قَالُوا أَتَسْبَحُكَ أَنْتَ وَإِنَّا مِنْ دُونِهِمْ كُلُّكُمْ أَوْلَا يُعْبَدُونَ أَلَمَنْ أَكْبَرُ لَهُمْ يَوْمَ تُؤْمِنُونَ ﴿٤٢﴾

فَالَّذِينَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُم لِبَعْضٍ نَفَعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٣﴾

siksa ko Naraka,-a so sukano na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

43. Na igira a Puphangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na Tharo-on niran: A da ko ungkai inonta na Mama a kabaya Iyan a ka-alangan kano niyan ko Pushimba-an o manga lokus iyo. Go Pitharo iran: A da ko ungka ya inonta na kabokhag a Pimbaba-as! Go Pitharo o siran a Miyamangongkir ko Bunar ko Kiyapakatalingoma niyan kiran: A da ko ungkaya inonta na balik Mata, a mapayag!

44. Na da-a inibugai Ami kiran a manga Kitab a Kapuphangadi-an niran noto, go da-a Miyasogo Ami kiran a Miya-ona an Ka a Puphamakaiktiyar.

45. Na Piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Sogo), a da siran raotun ko ikashasapolo bagi ko inibugai Ami kiran: Na Piyakambokhag iran so manga Sogo Akun!

46. Tharowangka: A aya bo a Ipagundao Akun rukano na isa: So Kipamayandugun niyo (ko Bunar) sa makapantag ko Allah,-sa madowowa kano, sa Matarambisa kano,-orijan niyan na Puphamimikiran kano: Da ko (Muhammad a) pud iyo i Buthang: Da ko Sukaniyan na inonta na Puphamakaiktiyar rukano, ko da pun so siksa a sangat.

وَلَا تَسْأَلْ عَلَيْهِمْ أَكُنَّا نَبِئْتَ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنْ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۚ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَشْيَاءَ قَدْ كَفَرْتُمْ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ أَنْ هَذَا ۖ

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ۝

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا تَلَوْا مِنْ مِثْقَلِ مَاءٍ أَتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝

۞ قُلْ إِنَّمَا أَعْطِيكُمْ بَرَكَةً إِن تَقْرُوا لِلَّهِ شَيْئًا وَفَرَّدَ لِي ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝

47. Tharowangka: A da-a Phan-guningko rukano a sokai: Ka giyoto na ruk iyo: Da-a sokai Yakun in-onta so shisi-i ko Allah: Go Suka-niyan i Saksi ko langowan taman.

48. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na ipushorong Iyan so Bunar; lubi a Mata-o ko manga Gaib.

49. Tharowangka: A Miyakata-lingoma so Bunar, go di makapu-pho-on so ribat go di phakakasoi.

50. Tharowangka: A o Madadag Ako, na khadadag Ako sa si-i bo phakatana ko Ginawa Ko: Na o Makaontol Ako, na sabap ko Ipha-gilaham Rakun o Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan i Puphaka-nug, a Marani.

51. Na o Mailaingka so masa a Kaluki kiran, na da-a Kapakapala-go (ran), go Gandurun siran pho-on ko darpa a marani.

52. Go Tharo-on niran: A Piyar-atiyaya-mi Sukaniyan (a Qur-an); na andamanaya i kakhaparoliya iran ko kiraot ko Kathaobat pho-on ko darpa a mawatan-

53. A Sabunar a Inongkir iran noto gowani, go puphangusarun niran so Migagaib ko darpa a ma-watan?

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرِ فَهَوْلُكُمْ إِنْ أَجَبْتُمْ لِي لَا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

قُلْ إِنْ رَفِيقِي يَقْدِفُ يَأْخُذْ بِالْحَقِّ عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلَ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾

قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُؤْتِي إِلَىٰ رَبِّيَ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فِرْعَوْنُ أَقْلَقُونَ وَلَا حَافُونَ أَفَمَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِمْ وَإِنَّا لَفِي السَّخَاوَةِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِمْ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

54. Na kalutan siran a go so Mashishinganin niran, lagid o iniki-diya ko manga ishan niran sa kupit gowani: Mata-an! A siran na miytago siran ko Kashasangka, a Mapayag a Kashangka.

وَجَلَّ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ
مُّرِيدِينَ ﴿٥٤﴾

Surah Fatir-35

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa, a biyaloi Niyan so manga Malaikat a manga Sogo, a adun a manga Papak Iyan, ndodowa, go tuthulo, go phapat: Phagomanan Niyan ko Ka-adun so kabaya Iyan: Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na Gaos Iyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولَى أَجْنَحٍ مَّتَّعَى وَتَلَكَّ
وَرُبُّعٌ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

2. Sa dun sa luka-an o Allah ko Manosiya a Limo na da-a Makar-unon: Go sa dun sa runun Niyan non, na da-a makabotawanon ko oriyan niyan: Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

مَا يَتَّبِعُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مَرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

3. Hai manga Manosiya! Tadumi niyo so Limo o Allah rukano! Ba adun a Miyangadun a salakao ko Allah, a Puphagupur rukano ko pho-on ko Langit a go so Lopa? Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ
خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَن تَوْفَكُونَ ﴿٣﴾

4. Na o ba Ka iran Pakapumbo-khaga, na Sabunar a Piyakambo-khag so manga Sogo a Miya-onan Ka: Na si-i bo ko Allah Phakan-doda so Pukhakaolaola.

5. Hai manga Manosiya! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. Na o ba kano Malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano Malimpang ko (okit o) Allah o Phulilimpang.

6. Mata-an! A so Shaitan na ridowai niyo: Na baloya niyo sukanian a ridowai. Aya bo a Iputhawagiyan ko ma-ampilon, na-an siran mabaloi a pud ko manga tao ko kadug (ko Naraka).

7. Siran a Miyamangongkir, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat: Na so Miyamarat iyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Balas a mala.

8. Ino so tao a Pipharasan non so marata ko galubuk iyan, na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya. (Ba lagid o Tiyo-ro o Allah)? Na Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan. Na o ba Mailang so Ginawangka sa pantag o manga awida-akal kiran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

وَإِنْ يَكْذِبُونَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٢﴾

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٣﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٤﴾

أَفَمَنْ رَزَقْنَاهُ سَوْءَ عَمَلٍ هُمْ قَرَّةٌ لَهُمْ حَسْبًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٥﴾

9. Na so Allah so miyotawan ko manga ndo, na pukhiporo iyan so Gabon, na ipuphamakaig Ami oto ko Ingud a Miyatai, na Inoyag Ami sa sabap rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai niyan. Lagid man oto so kapagoyaga ko Miyamatai!

10. Sa tao a kabaya iyan so Munang, na ruk o Allah so Munang sa kalangolangowan niyan. Si-i Rukaniyan Puphakapanik so Katharo a Mapiya: Go so Amal a ontol; na Ipuphoro Iyan sukaniyan (ka Putharima-an Niyan). Na so Puphamagantangan ko manga rarata, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat; na so antangan o siranoto na giyoto na khailang.

11. Na so Allah i Miyadun rukano pho-on ko botha, oriyen niyan na pho-on ko Notfa; oriyen niyan na biyaloi kano Niyan a nggagana-pa. Na da-a Ikhaogat o Babai, go da-a Ipumbawata Iyan, a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Go da-a Pagumbowain a Khambowai, go da-a Phakababa-an so Omor iyan, a ba di matatago ko Daptar (a so laokh makhpol). Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malbod.

12. Na kuna a ba magishan so dowa a Kalodan,- giya i na tabang, a pakadunggao, a malbod so kainoma-on, go giyaya na matimos, a mapulud. Na Puphakakan kano ko

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُبْرِحُ سَحَابًا مَسْفُوفَةً
إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٥﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ
الْحُكْمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبَوِّرُ ﴿٦﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا
تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا
يُنْقَضُ مِنْ عُمرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرٌ ﴿٧﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ مُرَاتٍ
سَابِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلِّ
ثَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ

puphakapo-on ko omani isa ro-o, a Sapo a Malumbo, go mapuphaka-gumao niyo so pakayan a gi-i niyo to Manditar (a manga Montiya); na Pukhailaingka so manga Kapal rukaniyan a Puphamangutas, ka-an niyo mapuphuloloba so Kakawasaan Niyan, go angkano Makapuphanalamat.

13. Puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go Puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i, go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa ro-o na Puphalalagoi si-i ko ta-alik a miyapunto. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: A khiruk ko Kapa-ar. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao Rukaniyan, na da a Mipapa-ar iran a ishambo o dadanglisun.

14. O Panguni kano kiran, na di iran khanug so Panguni niyo, na apiya Manug iran, na di kano iran sumbagun. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Pagongkirun niran so Kinisakoto niyo (kiran ko Allah). Na da-a Makaphanothol Ruka a lagid o (Allah a) Kaip.

15. Hai manga Manosiya! Suka-no na manga Bara-arapan ko Allah: Na so Allah na Sukaniyan so Kaya, a Puphodin.

16. O Kabaya Iyan na khailang kano Niyan, go tomalingoma sa Ka-adun a bago.

جَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ مَوَازِيرَ
لِيَسْتَعْلَمَ أُولَئِكَ بِفَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٥﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي
الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْعَلُ لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ مَا يَعْبُدُونَ مِنْ قِطْعٍ ﴿١٦﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا
مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَتَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٧﴾

﴿ يَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴾ ﴿١٨﴾

إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ
جَدِيدٍ ﴿١٩﴾

17. Na kuna oto a ba marugun ko Allah.

18. Na di kha-awidan o ma-awid so dosa o pud iyan. Go apiya Pangunin o kapupunudan so ka-awidiron, na da-a phakiawidan non a maito bo, apiya pun sukaniyan na tonganai niyan. Aya bo a Maphakaiktiyar Ka na so siran a ika-alukiran so Kadnan niran a da Mapayag go ini pamayandug iran so Sambayang. Na sa tao a Shoti na Mapakushoti sa ruk bo o ginawa niyan; na si-i bo ko Allah so khabolosan.

19. Na kuna a ba magishan so Bota a go so Puphakailai;

20. Go di (magishan) so manga lilibotung a go so Maliwanag;

21. Go di (magishan) so kasisirongan a go so Mayao;

22. Go kuna a ba magishan so manga Oyagoyag a go so Miyamatai. Mata-an! A so Allah na Mapuphakanug Iyan so tao a kabaya Iyan; na Dingka Maphakanug so tao a matatago ko manga kobor.

23. Suka na matag Puphamakaiktiyar.

24. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) rakhus o Bunar, a Puphamanothol, go

وَمَا ذَلِك عَلَى اللَّهِ بَعِيزٌ ﴿١٧﴾

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِهَيْهَا لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُذَرُّ الذِّرَارُ يُخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَرَكَنَّ فَمَا يَتْرَكْ لِنَفْسِهِ إِلَىٰ اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾

وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَخْيَافُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾

إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾

Puphamaka-iktiyar: Na da-a pagtao a ba da-a Miya-iposon a Puphamaka-iktiyar.

25. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar piyakambokhag o siran a Miya-ona-an niran (so manga Rasul), Minitalingoma kiran o manga Rasul kiran so manga Rarayag a Karina, go so manga Daptar, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

26. Oriyan niyan na siniksa Akun so siran a Miyamangongkir: Na antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

27. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig? Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so manga Onga a mbidabida so manga Waruna niyan. Go pud ko manga Palao so manga lalan a Mapoti go Mariga, a mbidabida so manga Waruna niyan, go Miyaman-gintukintum.

28. Go pud so manga Manosiya go so manga Binatang, go so manga Ayam, a mbidabida so manga Waruna niyan a ishan noto. Aya bo a Ma-aluk ko Allah, ko manga Ori-pun Niyan, na so manga Tata-o: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Manapi.

وَأَن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبِيِّينَ وَالرُّسُلِ
وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾

لَمَّا أَخَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِكْهًا كَانَ
نَكِيرِ ﴿٢٦﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا
وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ
الْعَالِمُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٩﴾

29. Mata-an! A so siran a Pumphamangadi ko Kitab o Allah, go ini Pamayandug iran so Sambayang, go Miyamumugai siran ko ini Pagupur Ami kiran, sa Masolun go Mapayag, na Ma-a arap iran so Kandagang a di dun khalapis:

30. Ka ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga balas kiran, go Pagomanan Niyan kiran so Gagao Niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Manapi, a Masalamatun.

31. Na so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad) a Kitab, na giyoto so Bunar,- a toma tanto ko Miya-ona-an niyan: Mata-an! A so Allah na titho a Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai:-

32. Oriyan niyan na Piyakipan-gowarisan Ami so Kitab ko siran a Miyapili Ami ko manga Oripun Nami: Na so saba-ad kiran na Pindarowaka-an niyan a ginawa niyan; go pudkiran so thatangka go so saba-ad kiran na miya-ona ko manga pipiya sabap sa Idin o Allah; giyoto man na Sukaniyan so Limo a mala.

33. Manga Sorga a Tatap a Phamakasolud siran non: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Montiya a Tipai; go aya nditarun niran ro-o na Sotra.

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
بِحَنَّةٍ ۚ إِنَّ تَبُورَ ﴿٢٩﴾

لِيُؤْتِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ
إِنَّهُ عَفُورٌ مَُّكُورٌ ﴿٣٠﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ
لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ
عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ
يَاذَنُ اللَّهُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾

جَعَلْتُ عَذِينَ يَدْخُلُونَهَا يُجِثُّونَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
خَبِيرٌ ﴿٣٣﴾

34. Na Tharo-on niran: A so Podi na ruk o Allah, so inilang Iyan rukami so Boko: Mata-an! a so Kadnan Nami na titho a Manapi, a Masalamatun:

35. A so Piyakaphantao kami Niyan ko Ingud a kakal sa po-on ko Gagao Niyan: Di kami ron khasogat a dokao, go di kami ron khasogat a robas.

36. Na so Miyamangongkir na bagiyan niran so Apoi ko Naraka Jahannam: Di siran i Thaman, ka o ba siran Mamatai, go di kiran phakakhapun so siksa-on. Lagid man noto a kambalasi Ami ko oman i Miyongkir!

37. Na siran na Pukhigoraok iran ro-o: A Kadnan nami! Pakaliyowa Kamingka (ko Naraka): Ka nggalubuk kami sa ontol, a salakao ko Pinggalubuk ami! (Tharo-on o Allah:) Ba Ami sukano da Pakapaginutawa sa diyangka a Makaphananadumon so tao a Phananadum? Go Miyakaoma rukano so Miyamakaiktiyar. Na ta-ami niyo ka da-a bagiyan o manga Darowaka a phakatabang.

38. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! A Sukaniyan i Matao ko shisi-i ko manga Rarub.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ
إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا
يَمَسُّ فِيهَا الضَّيْبُ وَلَا يَمَسُّ فِيهَا الْعُوبُ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى
عَلَيْهِمْ فِيهَا مَعْرُوتٌ وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَاذِبٍ ﴿٣٦﴾

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا
نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
أَوَلَمْ نَعِمْزَكُم مَّا بَدَّكُمْ فِيهِ وَمِنْ نَدَّكُمْ
وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا قَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِنْ قَيْصَرٍ ﴿٣٧﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

39. Sukaniyan so biyaloi kano Niyan a manga Khalifah ko Lopa: A sa dun sa Mongkir na phakatana-on so (karata o) Kiyaongkir iyan: Go da-a khiyoman ko manga Kapor o Kiya-ongkir iran si-i ko Kadnan niran: A inonta so Rarangit; go da-a khiyoman ko manga Kapor o Kiya-ongkir iran a inonta so Kalogi.

40. Tharowangka (Ya Muhammad): Aiguda iyo ko Ipuphamana-koto niyo a so siran na Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-Adun niran ko Lopa; Antawa-a ba adun a mitotompok iran ko manga Langit? Antawa-a ba adun a ini bugai Ami kiran a Kitab na siran na si-i ko marayag a Karina a phon Rukaniyan?-kuna, ka da-a ipumbugai a pasad o manga Darowaka so saba-ad kiran ko saba-ad a rowar sa limpangan.

41. Mata-an! A so Allah na urunun Niyan so manga Langit a go so Lopa, ka o ba siran mapokas: Na Ibut o mapokas siran, na da-a makarun kiran a isa bo ko oriyan niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Matigur, a Manapi.

42. Na ini Shapa iran ko Allah so Pithamanan a manga Sapa iran sa Ibut o adun a Makatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na Mata-an! A khabaloi siran ndun a

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْحَيَاةَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
السَّمَوَاتِ أَمْ أَتَيْنَتْهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ
مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ
تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ
بَعْدِي إِنَّهُ لَكَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٢﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَلْفَيْهِمْ أَنْ لَا تَأْتِيهِمْ
سَاعَةُ الْقِيَامَةِ بَلْ لَعَنُوا الْيَوْمَ الَّذِي أَنشَأَهُمْ
فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٣﴾

lubi a phakaontol a di so Pithanggi-sa-an ko manga pagtao: Na ka giya adun a Miyakatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na da-a mini-pagoman Niyan kiran a rowar sa kapalagoi,-

43. Makapantag sa Kapumaratabat ko Lopa, go kapagantangan sa marata. Na da-a khatangkalan o antangan a marata a rowar ko khirukon. Na ba adun a punayaon niran a rowar ko kiya-okitan o miyanga o ona? Na da dun a mato-on Ka a kasambi-i ko okit o Allah: Go da dun a Mato-on Ka a ka-alin o okit o Allah.

44. Ba siran nda makandalakao ko Lopa, ka-a niran mapamimikiran o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran,- a siran i lubi a di siran i bagur? Na da ko Butad o Allah o ba adun a makarompison a shai ko manga Langit go da si-i ko Lopa: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Mata-o, a Gaos.

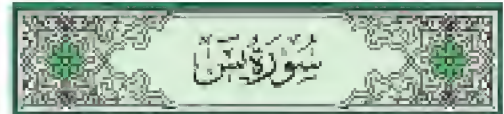
45. Na o shiksa-an o Allah ko manga Manosiya so Pinggalubuk iran (a manga dosa), na da-a lam-baan Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa: Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran taman ko ta-alik a miyapunto: Na igira a miyakatalingoma so ta-alik kiran, na Mata-an! A so Allah na Tatap a Phagilain Niyan so manga Oripun Niyan.

أَسْتَكَارَ فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ
الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَقْلِهِمْ فَهُمْ يَمْشُونَ إِلَّا
سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ
تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ
قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُمْ مِنْ شَيْءٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا
تَرَكَ عَلَى ظُهُرِهِمْ مِنْ ذَاتِهِ وَلَكِنَّ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ
أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ
بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

Surah Yasin-36

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Yasin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Ibut ko Qur-an, a Hokoman (a pimbaibaitan);-

3. Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) na pud dun ko manga Sogo (o Allah),

4. A si-i ko okit a maka-o ontol (a so Islam).

5. Initoron o (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on.

6. Ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao, a da Mapaka-iktiyar so manga Lokus iran, na siran na di khipaka-i inungka.

7. Sabunsabunar a Miyatang kud so Katharo (a siksa) ko kadakulan kiran: Na siran na di siran Mapaparatiyaya.

8. Mata-an! A Sukami na tiyagowan Ami so manga lig iran sa manga patong, na giyoto na taman ko manga bakana ba siran ndun makalilintangag;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يس ﴿١﴾

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾

لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْيُنِهِمْ غُلَاقًا فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ ﴿٨﴾

9. Go tiyagowan Ami so kasa-sangoran niran sa runding, go so katatalikhodan niran sa runding, na pinilusan Ami siran: na siran na di siran phakanono.

10. Na magishan kiran o ino Piyaka-iktiyar Ka siran, antawa-a Dangka siran Paka-iktiyara: Ka di siran mbo Pharatiyaya.

11. Aya bo a Maphaka-iktiyar Ka na so tao a Miyonot ko Qur-an, go inikaluk iyan so (Allah a) Masa-linggagao, a Migagaib: Na Puphamanotholangka-on so Ma-ap, go so Balas a mapiya.

12. Mata-an! A Sukami na Sukami i Magoyag ko Miyamatai, go Ipushorat Ami so miniona iran, go so manga rarad iran; na langowan taman na mai-itong Ami sukaniyan ko Kitab a Mapayag (a so laokh makhpol).

13. Na Mba-alingka kiran a ibarat: So manga tao ko Ingud (a Intakiyah). Gowani na Miyakaoma kiran so manga Sogo.

14. Gowani a Sogowan Nami siran sa dowa Katao, na Piyakambokhag iran a dowa oto: Na biyagur Ami a ika tulo: Na Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na si-i rukano manga Sogo.

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ
سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرْتَهُمْ أَمْ لَا يُنْذِرُهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَوَّبَى
الرَّحْمَنُ يَا غَيبِ فَبُشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ
كَرِيمٍ ﴿١١﴾

إِنَّا نَحْنُ غَيبُ الْمَوْفَى وَكَتُبُ مَا قَدَّمُوا
وَأَخَّرُهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَخَصَيْنَاهُ فِي
إِمَامٍ مُبِينٍ ﴿١٢﴾

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ
جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اتِّبِئْ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَرَّرْنَا
بِئْسَ الْفَقَالُوا إِنَّا إِلَهُكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo iran: A da ko Sukanononta na Manosiya a lagid ami; go da-a Initoron o (Allah a) Masalinggagao a maito bo (a Wahy): Da ko Sukano inonta na Puphamamokhag kano.

16. Pitharo iran: A so Kadnan tano na Katawan Niyan a Mata-an! A Sukami na si-i rukano titho a manga Sogo:

17. Na da-a Paliyogat Rukami a rowar ko Kapamakasampai (ko Sogowan o Allah) a Mapayag.

18. Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyakashokna kami sa marata sa sabap Rukano: Ibut o di Kano gunuk, na Mata-an a radiyamun nami Sukano dun, go Mata-an a masogat Kano dun o pho-on rukami a siksa a Malipudus.

19. Pitharo Iran: A so sokna iyo a marata na sarta iyo: A ti amai ko Piyakatadum kano (na pishokna-an kano sa marata)? Kuna, ka sukano na pagtao a manga Malawani!

20. Na miyakaoma a pho-on ko pikhilidan o Bandara Ingud a Mama (a si Habibo Najar), a gi-i nggagan, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Onoti niyo so manga Sogo:

21. Onoti niyo so tao a da-a Phangunin Niyan rukano a sokai, ka Siran i Maka-o ontol..

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْشَرُوا إِلَّا أَنْكَدِيُونَ ﴿١٥﴾

قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

قَالُوا إِنَّا نَطَّلِمُكَ فَإِذَا يَكُومُ لَيْلٌ أَوِ تَنْهَضُ نَحْنُ أَوْ أَتَتْكَ الْمَوْتُ فَلَمْ نُحْيِكْ لَكَ آتَاكَ مَا كُنْتَ رَكِبَ ﴿١٨﴾

قَالُوا أَطَّلِعُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَنْفِقُونَ أَنْفِقُوا أَلَمْ تَسْلُوا ﴿٢٠﴾

أَنْفِقُوا مَنْ لَا يَقْدِرُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾

22. Na antona-a i bagiyen Ko sa di Yakun ka Shimba-a ko (Allah a) Sukaniyan i Miyadun Rakun, go rongkano phakandoda?

23. A ti Khowa-an Ko so sala-kao Rukaniyan a manga Katohan-nan? A o paka-antapi Yako o (Allah a) Masalinggagao sa morala, na da-a khilinding Rakun, o Pangongogopan niran a maito bo, go di Yako iran khasabut.

24. Mata-an! A Sakun na sa maoto na miyatago Ako dun ko Kadadag a Mapayag.

25. Mata-an! A Sakun na Piyar-atiyaya Ko so Kadnan niyo na Pakinuga Ko niyo: (Na Biyono iran)!

26. Pitharo (Rukaniyan): Solud Ka ko Sorga. Pitharo Iyan: Hai dingan o Mambo! O so pagtao Akun na katawan niran!

27. So Kiyapuma-api Rakun o Kadnan Ko, go so Kiyabaloya Niyan Rakun a pud ko Khipaga-ada-tan!

28. Na da-a Piyakatoron Ami ko pagtao Niyan, ko oriyen niyan, a tantara a pho-on ko Langit, go da Kami Sogo.

29. Da-a rowar ko lalis a isa, na sa maoto na siran na Miyapadung siran.

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدَ الَّذِي فَطَرَنِي وَالَّذِي
سَرَجَعُونِ ﴿٢٢﴾

أَلَمْ يَجْعِدْ مِنْ دُونِهِ آيَةً الْيَوْمَ إِنَّ يَوْمَ
الْفِتْنَةِ أَعْيُنٌ مُّقَبِّرَةٌ وَلَا يُنْقَدُونَ ﴿٢٣﴾

إِنِّي إِذًا لَآتِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾

فَقِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

يَمَّا عَفَا رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ
الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

وَمَا أَرْزُقُكَ عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ مِنْ
جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾

30. Hai Kasundit a phakatana ko manga Oripun (o Allah)! A da-a Puphakatalingoma kiran a Sogo a ba iran noto da pamagurugi!

31. Ba iran nda katokawi a madakul a bininasa Mi a miyaona an niran ko miyagapidapid a pagtao? Mata-an! A siran na di siran kiran phakandod:

32. Na da ko omani isa o ba di langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a.

33. Na tanda kiran so Lopa a miyatai: A inoyag Ami sukaniyan, go piyakagumawan Nami sukaniyan sa Pur, na so saba-a don na pukhakan niran.

34. Go tiyagowan Nami oto sa manga Pamomolan a manga Qormah, go manga Anggor, go piyakambowat Ami ron so manga Bowalan:

35. Ka-an siran Puphakakan ko Onga niyan: Go so miyanggalubuk sukaniyan o manga lima iran: Ati di siran Phanalamat?

36. Soti so (Allah a) Miyadun ko nggaganapa sa kalangolangowan niyan, pudon so Puphakatho-on o Lopa, go pudon so manga ginawa iran, go so nganin a di iran katawan.

يَحْضَرُهُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

وَإِنْ كُلُّ لَمَمٍ أَجْمَعَ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْتَهَا
وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا خَبَأَ فَيَنْبُتُ بِأَكْلَوْتِ ﴿٣٣﴾

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ
وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ
أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا
مِمَّا تَشْتَبِهُ الْأَرْضُ وَمِمَّنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Go tanda kiran so Gagawi-i:
A puphokasun Nami ron so Daon-
dao, na sa maoto na siran na Pu-
khalibotungan siran;

38. Go so Alongan a Puphalala-
goi si-i ko Takus Iyan: Giyoto na
takdir o (Allah a) Mabagur, a
Mata-o.

39. Go so Olan,- a singgayan
Nami sukaniyan sa manga darpa
taman sa makakasoi sa lagid o ta-
lingtang a Qormah a miyathai.

40. Da ko Alongan o ba-on
mapatot i karaota niyan ko Olan,
go da ko Gagawi-i o ba niyan kaona
i so Daondao: Na omani isa na si-i
ko okit iyan puphamangudug.

41. Go tanda kiran a kiyarorana
Mi ko manga Mimoriyatao kiran ko
Kapal (o Nuh) a mapupuno;

42. Go Inadun Ami kiran so
lagid oto a Kapuphaguda-an niran.

43. Na o kabaya Ami, a ludun
Ami siran: Na da-a makatabang
kiran, go da-a makasabut kiran,

44. Inonta so Limo a pho-on
Rukami, go so kapakasungka sa di
mathai taman ko wakto (o Kapatai).

45. Na igira a Pitharo kiran: A
Kalukun niyo so miya-ona an niyo

وَاٰيَةُ لَهُمُ النَّارُ تُسَلِّحُ مِنْهُ النَّهَارَ فَيَاذَا
هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ
تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

وَالْقَمَرَ قَدَرَهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ الْعُرْجُونَ
الْقَدِيمَ ﴿٣٩﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
النَّجْمُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ
يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

وَاٰيَةُ لَهُمُ اَنَّا حَمَلْنَا اُزْرِيَهُمْ فِي الْفَلَكِ
الْعَظِيمِ ﴿٤١﴾

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

وَإِنْ نَشَأْغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُقَدَّرُونَ ﴿٤٣﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا

a go so khaoriyan niyo, ka angkano Mipangalimo (na tomalikhod siran);

46. Go da-a phakatalingoma kiran a tanda a pud ko manga tanda o Kadnan niran, inonta na miyabaloi siran non a khitatalikhod.

47. Go igira a Pitharo kiran: A Puphamumugai kano ko ini Pagupur rukano o Allah, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: Ino ami Phakakana so tao a o kabaya o Allah, na Phakakun Niyan sukaniyan? da ko sukano inonta na matatago ko Karibat a mapayag.

48. Go gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa), o sukano na manga Bunar?

49. Da-a pukhanayao iran a rowar ko Lalis a isa: A phakadansal kiran ko gi-i ran kaphapawala!

50. Na di siran lomakai thanan, go di siran makandod ko manga tonganai ran!

51. Na Iyopun so Sanggakala. Na sa maoto na siran na makapoon ko manga kobor, a Puphamagarabaya siran ko Kadnan niran!

52. Tharo-on niran: Hai downan downan tano! Antawa-a i miyokao rukutano ko Pakatotorogan tano?

خَلَفَكُمْ لَوَاعِكُنَّ يُزَيِّنُونَ ﴿٥٠﴾

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٥١﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَارَزَقَكُمْ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَنْطَعِمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٥٢﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥٣﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٥٤﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ قَوْلِيهِ وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٥﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥٦﴾

قَالُوا يُؤْتِنَا مِنْ بَعْثَانِ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

(Isumbag kiran a) Giyaya so ini-
diyandi o (Allah a) Masalinggagao;
go miyatoman so (Katharo o) man-
ga Sogo!

53. Da-a Kha-adun a rowar ko
Lalis a isa, na sa maoto na siran na
langon si-i ko Hadapan Nami pha-
makadarpa-a!

54. Na sa Alongan naya, na da-a
kha-a niyaya a Baraniyawa a maito
bo, go da-a Imbalas rukano a rowar
ko Pinggolaola niyo.

55. Mata-an! A so manga tao ko
Sorga sa Alongan naya na matatago
ko katumbangan a Pukhababaya
siran;

56. Siran a go so manga Karoma
iran, na si-i ko khikasisirongan ko
liyawao o manga Kantir, a gi-i siran
Shasandasandang;

57. Adun a bagiyan niran ro-o a
manga Onga; go khakowa iran so
nganin a Phangunin niran;

58. Kalilintad a Katharo a pho-
on ko Kadnan a Makalimo-on!

59. Na sibai kano sa Alongan
naya! Hai manga Baradosa!

60. Ba Akun rukano da banain
hai manga Moriyatao o Adam, a di
niyo Pushowasowata so Shaitan;
Mata-an! A sukaniyan na ridowai
niyo a mapayag?-

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ
فَكِهُونَ ﴿٥٥﴾

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرْشَادِ
مُسْكِرُونَ ﴿٥٦﴾

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَاءٌ يَدْعُونَ ﴿٥٧﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾

وَأَمْسَرُوا الْيَوْمَ أَبْهَتًا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾

﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا أَيْدِيَهُمْ حُرْمًا أَن لَّا
تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُرْعَدٌ
مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾﴾

61. Na Showasowata Ko niyo;
giyaya i okit a maka-o ontol.

62. Na Sabunsabunar a Miyaka-
dadag rukano so Ka-adun a mada-
kul. Ba da-a manga sabot iyo?

63. Kati-i so Naraka Jahannam
a so sukano na idi diyandi rukano!

64. Pamanolud kano ron sa
Alongan naya, sabap ko Kiyaongkir
iyo.

65. Sa Alongan naya na Parka-
tun Nami so manga Ngari iran; go
Imbitiyarai Kami o manga Lima
iran, go Shaksi-an o manga Ai ran,
so Pinggalubuk iran.

66. Na o kabaya Ami, na Mata-
an a khabota Mi so manga Mata
iran; na makapagoradorad siran ko
lalan, na andamanaya i kaphakano-
no iran?

67. Na o kabaya Ami, na Mata-
an a khasalin Nami siran si-i ko
manga darpa iran; na di iran maga-
ga lomipos, go di siran phakandod.

68. Na sa tao a Pagumbowain
Nami sukaniyan, na phato-on Nami
sukaniyan ko korang a Ka-adun: Ba
iran ndi shabota?

69. Na da-a Mi ndaon (ko Nabi)
so Bayok, go di ron patot: Da ko

وَأَنۢ أَعۡبُدُونِي هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسۡتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَصَلَّ مِنْكَ جَبَلًا عَظِيمًا أَفَلَمَّا تَكَوَّنُوا تَعۡقِلُونَ ﴿٦٢﴾

هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمُ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

أَصَلَّوۡهَا الۡيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكۡفُرُونَ ﴿٦٤﴾

الۡيَوْمَ نَخَيَّرُ عَلَىٰ أَفۡوَاهِهِمۡ وَتَكَلَّمُنَا أَيْدِيهِمۡ
وَنَشۡهَدُ أَرْجُلُهُمۡ بِمَا كَانُوا يَكۡسِبُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَوۡ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعۡيُنِهِمۡ فَاسۡتَبَقُوا
الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُصۡرُونَ ﴿٦٦﴾

وَلَوۡ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمۡ
فَمَا اسۡتَبۡطَعُوا مِصۡبَا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

وَمَنۢ تَعۡمِرُهُ سَجَّسْنَاهُ فِي۟ الْخَلۡقِ أَفَلَا
يَعۡقِلُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعۡرَ وَمَا يَنۡبَغِي لَهُٗ إِنۡ هُوَ إِلَّا

Sukaniyan (a Minitalingoma Niyan) inonta na Pananadum, go Qur-an a Miyakapayag:

70. Ka-a Niyan Mapaka-iktiyar so tao a aya butad iyan na Oya-goyag, (i poso) go an matangkud so Katharo (a siksa) ko Miyaman-gongkir.

71. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na Miyadun Kami sa ruk iran-a pud ko Pinggalubuk o manga Gu-us Ami-a manga Ayam, na siran i Makapapa-ar on?-

72. Go Piyakaphasiyonot Ami kiran noto, ka so saba-adon na gi-i ran Kakhoda-an, go so saba-adon na Pukhakan niran:

73. Go adun a bagiyan niran non a manga gona, go manga inomun (a manga Gatas). Ino siran ndi Phana-lamat?

74. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah, sa manga Katohanan, ka-an siran Katabangi!

75. Di ran khagaga so Katabangi kiran: Go siran na manga Tan-tara iran a phamakadarpa-an (ko Naraka).

76. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran. Mata-an! A sukami na Katawan Nami so isosolun niran, go so Papayagun niran.

ذِكْرُ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ ﴿٣٦﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِن مَّاعِينَتِنَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٣٨﴾

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٣٩﴾

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَسَارِبٌ أَفْلَا يَشْكُرُونَ ﴿٤٠﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُحْدٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٤٢﴾

فَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

77. Ba di katawi o Manosiya a Mata-an! A Sukami na inadun Ami sukaniyan a pho-on sa Notfa! Na sa maoto na sukaniyan na lampawi, a mapayag!

78. Na mimba-al Rukami sa ibarat, go kiyalipatan niyan so Kiya-aduna on: Pitharo iyan: A antawa-a i Phakaoyag ko manga tolan a sukaniyan na miyardak?

79. Tharowangka: A Pagoyagun noto o Miyadun non ko paganai a kiya-okitan! Ka Sukaniyan i Mata-o ko oman i (okit a) Kapangadun!-

80. So Inadunan kano Niyan pho-on ko Kayo a mailao sa Apoi, na sa maoto na sukano na mapuphakakadug iyo (sukaniyan)!

81. Ba di so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa i Phakagaga sa Ka-aduna Niyan ko lagid iran?- Owai na, Suka so Puphangadun, a Matao-!

82. Aya dun a butad iyan, na igira a Kabaya Iyan so apiya antona-a, na Tharo-on Niyan non: so Kon, na Ma-adun!

83. Na Soti so shisi-i sa Tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman: Go Ron kano Phamakandoda (ko kaphamagitonga ko manga Amal).

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْقَةٍ
فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ
يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ
بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا
فَإِذَا أَنشَأْتُم مِّنْهُ تُوفَدُونَ ﴿٨٠﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ
الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

فَسُبْحَنَ الَّذِي يَدْعُو مَلَكَوْتًا كُلِّ شَيْءٍ
وَأَلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

Surah Al-Saffat-37

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Shasa-a sa-ap sa
Samporna a kasha-ap,

2. Go so Puphamanundug (ko
Gabon) sa Samporna a Kapanun-
dug,

3. Go so Puphamamatiya sa
Pananadum (a manga Malaikat)!

4. Mata-an! A so Tohan niyo na
Matatangkud a Isa-isa.

5. Kadnan o manga Langit a go
so Lopa, go so paglutan a dowa oto,
go Kadnan o manga Subangan!

6. Mata-an! A Sukami na ini
Pharas Ami ko Langit a marani so
Parahiyasan a manga Bito-on,-

7. Go Siyap ko oman i Shaitan a
gi-i mbinasa,

8. Di ran maphamamakinug so
(manga Malaikat a) a pagtao a Ma-
poro, ka Puphululubadun siran ko
mbalabala,

9. Sa kapamogao, go adun a
bagiyan niran a siksa a Tatap,

10. Inonta so miyakasinggaot sa
isa a kasinggaot (ko Katharo o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّفَّاتِ صَفًّا ①

فَالرَّحِيمِ رَحِيمًا ②

فَالْقَلِيلِ ذِكْرًا ③

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ④

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشْرِقِ ⑤

إِنَّا رَأَيْنَا الْمَسَاءَ الدُّنْيَا يُرِيضُهُ الْكَوَاكِبُ ⑥

وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ⑦

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى آلِهَةٍ إِلَّا الْإِلَهَ الْأَعْلَى وَيُقَدِّفُونَ مِنْ كُلِّ
جَانِبٍ ⑧

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ⑨

إِلَّا مَنْ حَبِطَ الْخَطِيئَةُ فَاتَّبَعَهُ رَشْدًا ⑩

manga Malaikat), na siyaloba sukan-
niyan o Sindao o Bito-on a Masin-
dao (a Phakatotong).

11. Na Paki-osain Ka kiran: O
ba siran i lubi a Mabagur a Ka-
adun, antawa-a so Inadun Ami (i
lubi a Mabagur)? Mata-an! A Suka-
mi na Inadun Ami siran a pho-on
ko Lipao, a Mapilit!

12. Kuna, ka Miyamumusa Ka,
go Puphamagurugangka iran,

13. Na igira a Piyakatadum sir-
an, na di siran Phakatadum,-

14. Go igira a Miyakailai siran
sa tanda, na Puphamagurugan nir-
an,

15. Go Pitharo iran: A da ko
ungkai inonta na Balik Mata a Ma-
payag!

16. Ino amai ka Matai kami, go
mbaloi kami a botha, go manga
tolan, ba Mata-an! A sukami na
Pagoyagun kami dun?

17. Antawa-a so manga Lokus
ami a miyanga-o ona?

18. Tharowangka: A owai, (Pa-
goyagun kano dun), go sukano na
Phamakarondan.

19. Na giyoto na satimambo a
Lalis; na sa maoto na siran na ma-
kananayao siran!

ثَابِتٌ ۝

فَأَسْتَفِيهِمْ أَهُمْ أَمْدٌ حَلَقًا أَمْ مِنْ حَلَقَتْنَا إِنَّا
حَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ۝

بَلْ نَحْنُ جِبْتٌ وَنَسْحَرُونَ ۝

وَلَا تَذَكَّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۝

وَلَا تَأْتُوا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۝

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا أَسْحَرُ مِثْلُ ۝

لَيْدًا وَمَنَا وَكَانُوا عِظَمَاءُ نَالِ تَبَعُونَ ۝

أَوْ تَأْتُوا الْآوَلُونَ ۝

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۝

فَأَنبَاهِي سَجَرَةً وَجِدَّةً فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝

20. Go Matharo iran: A Hai downan downan tano! Giya i so Alongan a Kapamalas!

21. (Na Tharo-on kiran:) Giya i so Alongan a Kokoman, a so sukanon na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

22. (Tharo-on o Allah ko manga Malaikat:) Limoda niyo so Mindadarowaka, rakhus o manga oganapa iran, go so Piyamanimba iran-

23. A salakao ko Allah, na nggonanaowa niyo siran ko lalan ko Naraka Jahim!

24. Go tarongkowa niyo siran, ka Mata-an! A siran na Pagisha-an siran:

25. (Putharo-on kiran:) Ino kano di Makaputhatabanga?

26. Kuna, ka siran sa Alongan naya na Makambabayorantang siran;

27. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundita.

28. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukano na aya butad iyo na Pushong kano rukami sa kapanugul!

29. Isumbag iran: Kuna, ka da kano mabaloi a Miyamaratiyaya!

وَقَالُوا اتَّوَيْنَاكَ هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٠﴾

هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

۞ اخشروا الذين ظلموا وازوجهم وما كانوا يعبدون ﴿٥٢﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٥٣﴾

وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَقْضُورُونَ ﴿٥٤﴾

مَا لَكُمْ لَا تَنصَرُونَ ﴿٥٥﴾

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٥٦﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٧﴾

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٥٨﴾

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٥٩﴾

30. Go da-a Miya-adun a rukami rukano a Kapa-ar. Kuna, ka miyabaloi kano a pagtao a manga Darowaka!

31. Na Miyatangud rukutano, so Katharo o Kadnan tano. Mata-an! A sukutano na khata-a man tano dun (angkai a siksa).

32. Na Miyadadag ami sukano: ka Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Dadag.

33. Na Mata-an! A siran sa Alongan noto, na Makashasakotowa siran ko siksa.

34. Mata-an! A Sukami na lagi-daya dun a ikhidiya Mi ko manga Baradosa.

35. Mata-an! A siran na aya butad iran na igira Pitharo kiran: A da-a Patot a Pushowasowatun a inonta so Allah, na Mumaratabat siran,

36. Go Tharo-on niran: A ati Mata-an! A sukutano na mibagak tano dun so manga Katohanan tano, Makapantag ko Pababayok, a Pumbuthangun?

37. Kuna, ka aya Minitalingoma o Muhammad na so Bunar, go miyatanto Niyan so manga Sogo.

38. Mata-an! A sukano na khata-aman niyo dun so siksa a Malipudus;-

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰبِقُونَ ﴿٣١﴾

فَأَعْرَضْنَا عَنْ آثَارِكَا ظُلْمٍ ﴿٣٢﴾

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

إِنَّا كَذَّٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

وَيَقُولُونَ إِنَّمَا نَتَارِكُ آثَارِهِمُ النَّسَاجِرَ فَجَحِّتُونَا ﴿٣٦﴾

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّكُمْ لَذَٰبِقُونَ الْعَذَابِ الْآلِيمِ ﴿٣٨﴾

39. Ka da-a imbalas rukano a inonta so Pinggolaola niyo;-

40. Ogaid na so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos (nadi siran phakata-am ko siksa),-

41. Siran man na adun a bagiyan niran a Pagupur a mapupunto,

42. A manga Onga; a siran na khisusula-an,

43. Si-i ko manga Sorga a Pakalma,

44. (Si-i siran) ko manga Kantir a khipaga-a dapa-dapa:

45. Ipuphagilid kiran so tatagowan sa Inomun a pho-on ko Bowalan,

46. Mapoti, a mapiya i ta-am ko Puphamanginom,

47. Da-a matatago-on a Pakalangot; go di siran non Phangaburug.

48. Go shisi-i kiran so (manga Darodopa a) manga thatangka i kailai, a manga pipiya i kapumata;

49. Lagid o ba siran Montiya a totongkopun.

50. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad a Puphamagishai siran.

وَمَا تُحْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾

فَوَكَّهُ وَهُمْ مَكْرُمُونَ ﴿٤٢﴾

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾

عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾

بِخِصَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾

لَا فِيهَا عَاوِلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٤٧﴾

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾

كَأَنَّهُمْ يَبِغِضُ مَكُونٌ ﴿٤٩﴾

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾

51. Tharo-on o Putharo kiran: A Mata-an! A sakun na adun a Bolayoka akun,

52. A gi-i niyan Tharo-on: A ba Mata-an! A suka na pud dun ko Miyamangimbunar?

53. Ino amai ka Matai tano, go mbaloi tano a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukutano na khabalasan tano dun?

54. Tharo-on niyan: A ba niyo Purongawi?

55. Na rongawan niyan, na mai-lai niyan ko lumbak o Naraka Jahim.

56. Tharo-on niyan: Ibut ko Allah! Ka maito bo na Mata-an a khabinasa kongka!

57. Na o da so Limo o Kadnan ko, na miyabaloi ako dun a pud ko Piyamakadarpa (ko Naraka)!

58. Ino di tano Phamatai,

59. Inonta so Kiyapatai tano paganai, go di tano phangasisiksa?

60. Mata-an naya! A titho a sukaniyan so Da-ag a mala!

61. Makapantag ko lagid aya, na Panamar Magamal so Puphamagama-

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

يَقُولُ أَهْ ذَاكَ لَيْنَ الْمَصْدِقِينَ ﴿٥٢﴾

أَلَمْ دَامِنَا وَكَانُوا لَنَا مَعِيدُونَ ﴿٥٣﴾

قَالَ هَلْ أُشْرُكُ بِمُطْعَمِ رَبِّكَ ﴿٥٤﴾

فَأُطْلِعَ قَوْمَهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

قَالَ تَاللَّهِ إِن كُنتَ لَتَرُدِينِ ﴿٥٦﴾

وَلَوْ لَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾

أَفَتَأْتِحُ بِمِثْلِينَ ﴿٥٨﴾

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَتْنَحُ بَمُتَدِّينَ ﴿٥٩﴾

إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

لِيُثِلَّ هَذَا أَفْلِحَ عَمَلُ الْعَمِلُونَ ﴿٦١﴾

62. Ba giyoto i mapiya a talagad, antawa-a so kayo a Zaqqum?

أَذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ أَمْ شَجَرَةُ الزَّاقُّومِ ﴿١٥﴾

63. Mata-an! A Sukami na ini sunggai Ami aya a tiyoba ko manga Darowaka.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿١٦﴾

64. Mata-an! A sukaniyan na kayo a Mu-utho ko piyaganakana-kan o Naraka Jahim:

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿١٧﴾

65. So Onga niyan na miphulagid sukaniyan o manga Olo o manga Shaitan:

طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُؤُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿١٨﴾

66. Na Mata-an! a siran na Phakakan siran non ndun na kha-puno iran non so manga tiyan niran.

فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُ مِنْهَا قَرَارٌ وَمِنْهَا الْبُطُونُ ﴿١٩﴾

67. Oriyan niyan na Mata-an! A bagiyan niran noto a titho a kasa-saogan sa phulikabo a ig.

فَوَيْلٌ لَّهُمْ عَلَيْهِمْ أَشْرَافٌ مِّنْ حِمِيمٍ ﴿٢٠﴾

68. Oriyan niyan na Mata-an! A aya khandodan niran na so dun so Naraka Jahim.

ثُمَّ إِنِّ مَرَّجَعُهُمْ إِلَى الْجَحِيمِ ﴿٢١﴾

69. Mata-an! A siran na Miyato-on niran so manga lokus iran a khikadadadag;

إِنَّهُمْ الْقَرَاءُ أَبَاءَ هُمْ صَالِينَ ﴿٢٢﴾

70. Na siran na si-i siran gi-i shasakoya ko manga lakao iran!

فَهُمْ عَلَى الشَّرِّ هُمْ مُتَرَكُونَ ﴿٢٣﴾

71. Na Sabunsabunar a Mithar-idadag ko miya-ona an niran so kadakulan ko miyangao ona;-

وَلَقَدْ صَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

72. Go Sabunsabunar a Siyogo an Nami siran sa Puphamakaik-tiyar;-

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿٢٥﴾

73. Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-a kiran ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya),-

74. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

75. Na Sabunsabunar a Miyan-gangarapan Rukami so Nuh, na Mata-an a miyakapiyapiya so Tomiyarima (ko Panguni Niyan).

76. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon ko boko a mala,

77. Go biyaloi Ami so Kiyababadan non, a siran i miyangalalamba;

78. Go inibagak Ami Sukaniyan ko miyanga-o ori (a Kapuphananaduman):

79. Kalilintad a si-i ko Nuh ko manga Ka-adun!

80. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

81. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

82. Oriyan niyan na inulud Ami so manga pud (ada Pamaratiyaya).

83. Na Mata-an! A ma-apud ko okit Iyan so Ibrahim.

فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَقِيبَةُ السَّادِينَ ﴿٧٣﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَنعَمْ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

وَتَرَكْنَا عَلَى الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾

إِنَّا كَذَّبْنَا نَجْرِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

لَمْ نَعْرِفْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾

وَوَإِنْ مِنْ شَيْعُوهُ لَا تَرْهَبُهُمْ ﴿٨٣﴾

84. Gowani a somangor ko Kadnan Niyan a rakhus o poso a da-a saninsaning iyan.

85. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan, a go so pagtao Niyan: A antona-a i Pushimba a niyo?

86. Ba so kabokhag-a manga Katohanan-a salakao ko Allah i khabaya-an niyo?

87. Na antona-a i arangan niyo ko Kadnan o manga Ka-adun?

88. Na inilai Niyan sa kailai a gudaguda so manga Bito-on,

89. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Pukhasakit Ako!

90. Na inawa-an niran Sukaniyan, a miyamanalikhod siran.

91. Na minanai somong ko manga Katohanan niran, na Pitharo Iyan: A ino kano di khan?

92. Ino a di kano Putharo?

93. Na siyongowan Niyan siran sa mananai, na pirompi Niyan shabunar.

94. Na Piyamantuk iran Sukaniyan a gi-i siran mamagarabaya.

95. Pitharo Iyan: A ino niyo Pushimba-a so gi-i niyo phapandayan?

إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٥٥﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٥٦﴾

أَيْفَاءَ لِلْهِمَّةِ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٥٧﴾

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٨﴾

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٥٩﴾

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٦٠﴾

فَتَوَلَّاهُ مِنْ مَّوْبِقٍ مُنِيرٍ ﴿٦١﴾

فَرَأَى إِلَهَ الْهِمَّةِ فَقَالَ أَأَنَا أَنْكَلُونَ ﴿٦٢﴾

مَا لَكُمْ لَا تَحْكُمُونَ ﴿٦٣﴾

فَرَأَى عَلَيْهِمْ ضَرْبًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٦٤﴾

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرْفُوفٌ ﴿٦٥﴾

قَالَ اتَّعِبُودُونَ مَا تَنجُسُونَ ﴿٦٦﴾

96. A so Allah i Miyadun rukano, a go so Puphangumba-alan niyo!

97. Pitharo iran: A mbalain niyo Sukaniyan sa Walai, na lubadun niyo Sukaniyan ko Kadug!

98. Na Pikhadiyatan niran Sukaniyan sa tipo, na biyaloi Ami siran a manga bababa!

99. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shong Ako ko Kadnan Ko! A Punggonanao Rakun!

100. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa (Wata a) pud ko manga Bilangatao!

101. Na Piyanothol Ami Ron a (Pumbawata sa) Wata a Mama a Matigur.

102. Na kagiya iraot sa Mipha-gonota Iyan lomalakao, na Pitharo Iyan: Hai Wata Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun ko katotoroga (Rakun) a Mata-an! A Sakun na Shombali-in Ko Suka: Na Nggudaguda-angka o antona-a i Pandapat Ka! Pitharo Iyan: Hai Ama! Nggolalanun Ka so Sogowan Ruka: Ka khato-on Nakongka, Omiyog so Allah, a pud ko manga Papantang!

103. Na kagiya a Mbayorantang siran a dow, go Piyakaiga Iyan a tomatakilid;

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا ابْنُوا آلَهُنَّكُمْ إِنَّا فِى الْقَوْمِ لَكَاخِبٌ ﴿١٧﴾

قَارِئُوا آيَةَ كَيْدِكُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ لَأْسَفِلِينَ ﴿١٨﴾

وَقَالَ إِنِّى ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿١٩﴾

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٠﴾

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿٢١﴾

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعَىٰ قَالَ يَتَّبِعْ إِلَىٰ أَرْضِى
الْعَنَامِ إِنِّى أَذْهَبُكَ فَأَنْظُرْ مَاذَا تَرْكِبُ قَالَ
يَتَّيَّبُ أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن
شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿٢٣﴾

104. Na Tiyawag Ami Sukaniyan: Hai Ibrahim!

105. Sabunar a Miyatoman Ka so Taginupun!- Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

106. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan na Tiyoba a Mapayag-

107. Na Siyanggar Ami Sukaniyan a Kibas a Mala:

108. Go inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko miyanga-o ori:

109. Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

110. Lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

111. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

112. Na Piyanothol Ami Ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq-a Nabi,- a pud ko manga Bilangatao.

113. Na Piyakandakulan Ami sa mapiya Sukaniyan a go so Ishaq: Na so saba-ad ko manga Mori ran a tao na Phipiyapiya, go (so saba-ad na) siyalimbotan niyan a ginawa niyan a mapayag.

114. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami so Musa a go so Haroun,

وَقَدَّيْنَاهُ أَنْ يَكُونَ مِنْهُمْ ۝

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ۝

وَقَدَّيْنَاهُ بِذَنْجٍ عَظِيمٍ ۝

وَتَرْكَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝

سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۝

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَنَشَرَّنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنْ الصَّالِحِينَ ۝

وَتَرْكَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظُلُمُوا لِنَفْسِهِ يُمِينٌ ۝

وَلَقَدْ مَتَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۝

115. Go Siyabut Ami Siran a go so pagtao Wiran ko boko a mala;

116. Go Tiyabangan Nami Siran, na miyabaloi Siran a Siran i Miyamakada-ag;

117. Go inibugai Ami Kiran so Kitab a Miyakapayag (ko manga Kokoman);

118. Go Pinggonanao Ami Kiran so lalan a Matitho.

119. Go inibagak Ami Siran (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

120. Kalilintad a si-i ko Musa a go so Haroun!

121. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

122. Mata-an! a giya dow a oto na pud ko manga Oripun Allah a Miyamaratiyaya.

123. Go Mata-an! A so Ilyas na pud dun ko manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino kano di Phangngila?

125. Ino niyo Puphanongganoya so Barahala Ba'al, na ipumbagak iyo so Lubi a mapiya a Miyangadun;

وَجَعَلْنَاهُمْ أَقْوَمَ هَمَّا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكُرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾

وَأَنزَلْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾

وَتَرَكْنَاهُمَا فِي الْأَخْيَرِينَ ﴿١١٩﴾

سَلَّمَ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

إِنَّمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

وَإِنِّي إِلَاسٌ لِّمَنِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَأَتَقُونَ ﴿١٢٤﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾

126. A so Allah, a Kadnan niyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona?

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

127. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na Mata-an! A siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Nara-ka),-

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾

128. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

129. Na inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

130. Kalilintad a si-i ko Ilyasin!

سَلَّمَ عَلَى آلِ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾

131. Mata-an! a Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَّلْنَاكَ فَجَزَى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

132. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

133. Go Mata-an! A so Lut na pud dun ko manga Sogo (Ami).

وَإِنَّ لَوْطَ الْإِنِّ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

134. Gowani na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon, sa Kasamasama iran.

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

135. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka miyapud ko miyamangibagak (ko Siksa):

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾

136. Oriyan niyan na bininasa Mi so manga salakao (kiran).

ثُمَّ دَرَمْنَا الْآخِرِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Na Mata-an! A Sukano na Sabunar a pukhasagadan niyo siran, ko kapukhapita-i rukano,-

138. A go so Gagawi-i: Ba niyo di mapunggudaguda?

139. Go Mata-an! A so Yunus na pud dun ko manga Sogo.

140. Gowani na miyalagoi a Miyagapas ko Kapal a tutugubun,

141. Na Miyakipuripa, na miyabaloi a pud ko Piyamanaban:

142. Na Liyamud Sukaniyan o suda, a sukaniyan na makapuphanginsoya.

143. Na o da (kagiya a) Mata-an a Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyamanasbik,

144. Na Khatatap dun ko Tiyan o Suda sa taman ko Alongan a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiya-mah).

145. Na inidampar Ami Sukaniyan ko Taog a Pagilidan a Sukaniyan na Pukhasakit,

146. Go Piyakatho-an Nami so kaporowan Niyan, sa Pamomolan a pundonapa (a kiyasirongan Niyan).

147. Na Siyogo Ami Sukaniyan ko Magatos nggibo (a manga tao) o di na makalalawan siran (sa Magatos nggibo).

وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَنْهُمْ مُصْحِحِينَ ﴿٣٧﴾

وَبِالْبَيْتِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ لَعْنَ الْمُزْسَلِينَ ﴿٣٩﴾

إِذْ أَقْبَىٰ إِلَىٰ الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤٠﴾

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿٤١﴾

فَالْتَقَىٰ الْحَوَىٰ وَهُوَ الْعَاسِ ﴿٤٢﴾

فَقُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِيبِينَ ﴿٤٣﴾

لَلَّيْلِ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٤٤﴾

* فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿٤٥﴾

وَأَنْشَبْنَاهُ عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿٤٦﴾

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿٤٧﴾

148. Na Miyamaratiyaya siran;
na Piyakasawit Ami siran ko Kapa-
ginutao taman ko wakto (o Kapatai).

149. Na Paki-osain Ka kiran: O
ba ruk o Kadnan Ka so manga
Wata a Babai, na ruk iran so manga
Wata a Mama?-

150. Antawa-a ba Ami Inadun
so manga Malaikat a manga Babai,
a siran na kamamasa-an niran?

151. Tanodan, ka Mata-an! A
siran na po-on ko Kabokhag iran
na Putharo-on niran ndun:

152. A Mibawata so Allah? Go
Mata-an! A siran na titho a manga
bokhag!

153. A ti miyatomo Iyan so
manga Wata a Babai a di so manga
Wata a Mama?

154. Ino kano wai? Andamanaya
i Khipukhokomun niyo saya?

155. Ino kano di Phananadum?

156. Antawa-a ba adun a karina
niyo a Mapayag?

157. Na talingoma-an niyo i Kitab
iyo o sukano i manga bunar!

158. Na mimba-al siran ko lut o
Allah a go so lut o manga Jinn sa
bangunsa: Na Sabunsabunar a kiya-
tokawan o manga Jinn a Mata-an! a
siran na Phamakadarpa-an ndun
(ko Naraka)!

فَقَامُوا قَسَمَةً لَهُمْ إِلَىٰ حَيْثُ

فَأَسْتَفْتِيهِمُ الرُّبُكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ
الْبُسُورُ ﴿١٤٩﴾

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

أَلَا إِنَّهُمْ قَدْ أَفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾

فَأَنذَرْتُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾

وَجَعَلُوا آيَاتِهِ رُوبِينَ لِّلْجَنَّةِ نَسْبًا وَلَقَدْ عَلِمَتْ
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

159. Soti so Allah! A mawatan ko Iphuropo iran!

سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

160. Inonta so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

161. Na Mata-an! A sukano a go so Pushimba-an niyo,-

فَالِكُوفُ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

162. Na da rukano i sorang Rukaniyan a Madadag iyo,

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاعِلِينَ ﴿١٦٢﴾

163. Inonta so sukaniyan a Phakasolud ko Naraka Jahim!

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

164. Na da-a pud rukami (a manga Malaikat) a ba da-a ba-giyan Niyan a darpa a mapupunto;

وَمَا مِمَّنْ إِلَّا لَأَهُمْ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

165. Go Mata- an! A Sukami na Sabunar a Sukami na shasa- a sa-ap;

وَالَّذِي نَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾

166. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a Sukami so Puphamanas-bik (ko Allah)!

وَالَّذِي نَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Na Mata-an! A siran na Putharo-on niran ndun:

وَأَن كَانُوا يَتَعَرَّوْنَ ﴿١٦٧﴾

168. A o ba bo Mata-an! A adun a shisi-i rukami a Pananadum a pho-on ko Miyanga-o ona,

لَوْ أَن عِدَّةَ إِذْكَرْنَا مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Ka miyabaloi kami dun a manga Oripun o Allah, a manga Tolabos!

لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾

170. Na inongkir iran so Qur-an: Na katokawan niran mbo!

فَكْفُرُوا بِهِمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

171. Na Sabunsabunar a miyao-na so Katharo Ami ko manga Oripun Ami a Piyamanogo:

172. Mata-an! A siran na siran ndun so Phangatatabangan,

173. Go Mata-an! A so manga Tantara Ami, na siran ndun so Phamakada-ag.

174. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai).

175. Go Paka-ilayangka siran, ka mailai ran mbo!

176. Ba so Siksa Ami na Phagalokalokan niran?

177. Na a pabila Makatoron (so siksa) ko sharonsarongan niran, na miyakaratarata a kakhapita-i ko Piyamaka-ikhtiyar (a da dun Paratiyaya)!

178. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai),.

179. Go Paka-ilayangka (siran), ka khailai ran mbo!

180. Soti so Kadnan Ka, a Kadnan o Munang, a mawatan ko iphuropa iran!

181. Na Kalilintad a si-i ko manga Sogo!

182. Go so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَأْمُنًا الْعَادُونَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّمَعُ لَهُمُ الْمُصَوِّرُونَ ﴿٣٨﴾

وَلَا جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٣٩﴾

فَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٠﴾

وَأَنصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُصِيرُونَ ﴿٤١﴾

أَفَعِدَّائِيَاسْتَعْجِلُونَ ﴿٤٢﴾

فَإِذَا نُزِّلَ عَلَيْكَ مَائِدَةٌ مِّنَ سَمَاءٍ مِّنَ الْمُتَذَكِّرِينَ ﴿٤٣﴾

وَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾

وَأَنصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُصِيرُونَ ﴿٤٥﴾

سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٤٦﴾

وَسَلَّمَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿٤٧﴾

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٨﴾

Surah Sad-38

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Saad: So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o. Ibut ko Qur-an, a ndodon so Pananadum (ka Mata-an A so Muhammad na bunar):

2. Kuna, ka so Miyamangongkir na matatago ko Maratabat, go so Kasosorang.

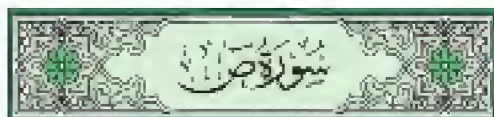
3. Madakul a bininasa Mi ko miya-ona-an niran a pagtao, na minithatawaga iran: A da-a masa a kapakapalagoi!

4. Na Miyamumusa siran ko kiyapakaoma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran! Go Pitharo o Miyamangongkir: A giya i na balik Mata a bokhag!

5. Ino niyan mbaloya so manga Katohanan a Tohan a isa isa? Mata-an! A giya na tithe a shai a Paka-mumusa!

6. Na inilalakao o manga Nako-da iran: A dadayon kano, go thata-kna kano ko manga Katohanan niyo! Mata-an! A giya i na tithe a shai a paka-a antapun (rukutano)!

7. Da tano waya manug ko okit a miyaori: Da ko ungkaya inonta na Piyangumba-alan (a kabokhag)!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ١

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِمْ وَشِقَاقِي ٢

كُرْهُهُنَّ أَهْلُكُمْ مِنْ قَبْلُ فَادْرَأُوهُنَّ أَهْلَ بَنَاتِ ٣
مَنَاصِي ٤

وَعَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ ٥
هَذَا سِحْرٌ كَذَبٌ ٦

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ ٧
عَجَبٌ ٨

وَأَنطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَصَى ٩
إِلَهِتِكُمْ إِنَّا هَذَا شَيْءٌ يَرَادُ ١٠

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آلِهَةٍ الْأَخْيَرِ إِنَّ هَذَا إِلَّا ١١
أَنفِيلٌ ١٢

8. Ino Sukaniyan mbo i Thoroni ko Pananadum ko ndolondolanan tano? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Pananadum Akun! Kuna, ka (ka giya) da iran pun kata-ami so siksa Akun!

9. Antawa-a ba shisi-i kiran so khikatatagowan ko Limo o Kadnan Ka,- a Mabagur, a Puphamumugai?

10. Antawa-a ba iran ruk so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan? Na Pamanik siran ko Puphamangokitan!

11. Tantara a so ndodo-o a pugus, a pud ko Mithampotam-pong.

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao a Nuh, a go so pagtao a Ad, go so Pir-aon a khiruk ko manga Lutakan,

13. Go so pagtao a Samood, go so pagtao o Lut, go so manga tao sa Aikah;- siran man so Mithampo-tampong.

14. Da ko oman i isa kiran inonta na Piyakambokhag iyan so manga Sogo, na Miyatangtud (kiran) so Siksa Akun.

15. Na da-a punaya-on o siranaya a rowar ko Lalis a isa, a da-a kaphakandod iyan.

أَنزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ لَقَدْ هَرَبَ فِي سَكِّ مِنْ
ذِكْرِي لَقَدْ أَعْيَدْتُ لِقَوْمِ عَادٍ ۝

أَمْ عِنْدَ هَؤُلَاءِ رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّكَ الْعَذِيبُ أَلْوَهَّابُ ۝

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْفَعُوا فِي الْأَنْتِيبِ ۝

جَعَدُ مَا هَذَا لَكَ مَهْرُومٌ مِنَ الْأَخْرَابِ ۝

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَادِ ۝

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ
الْأَخْرَابِ ۝

إِنْ كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
عِقَابِ ۝

وَمَا يَنْظُرُهُمْ إِلَّا الْأَصْحَفُ وَجَدَهُمَا لَهَا
مِنْ قَوَائِي ۝

16. Na Pitharo iran: A Kadnan nami! Nggaga-aningka rukami so kipantag ami ko da pun so Alongan a kapamagitong!

17. Phantang Ka ko Katharo iran, go Aloyangka so Oripun Ami a Dawood, a adun a Bagur Iyan: Mata-an! A Sukaniyan na Puphananangoran (ko Allah).

18. mata an! A Sukami na Piya-kaphasiyonot Ami so manga Palao, a pud Iyan a Puthasbik Siran, ko Kagabigabi, a go so Kapita-pita,

19. Go so manga Papanok a matitimo: Na tanan si-i ko Allah Puphananangoran.

20. Go Piyakabagur Ami so Kadatu Iyan, go inibugai Ami Ron so Ongangun, a go so Kata-o ko Kokoman.

21. Na ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Pukhakarido? gowani a manga lakat siran ko Daud si-i ko Darpa a diniyan Sambayanan;

22. Gowani na somiyolud siran ko Dawood, na inikaluk Iyan siran, Pitharo iran: A di Ka khaluk: Ka Pukharido Kami a dowa, ka inan-iyaya o saba-ad Rukami so saba-ad: na Kokoma Kamingka sa ontol, go di Ka Phuramiramig; go Nggona-naowa Kamingka ko ontol a lalan.

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْعَانَا فَبَلَّوْهُ
الْحِسَابِ ﴿٦٦﴾

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ أَتَابَ ﴿٦٧﴾

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ
وَالْأَشْرَاقِ ﴿٦٨﴾

وَالطُّيُورَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿٦٩﴾

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلْنَا
الْحِطَابِ ﴿٧٠﴾

۞ وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَضِرِ إِذْ تَسَوَّرُوا
الْبَحْرَابِ ﴿٧١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَحْزَنْ
خَضِرَانِ بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا
بِالْحَقِّ وَلَا تَسْطِطْ وَاهِدَنَا إِلَى سَوَاءٍ
الضَّرِيطِ ﴿٧٢﴾

23. Mata-an! a giyangkai a Pagari Ko: Na adun a siyao polo a go siyao a Bilibili Niyan, na adun a Bilibili Akun a satiman: Na Pitharo Iyan: A Pakitagikorun ka Rakun noto, na kiyadaoban Nako Niyan sa Katharo.

24. Pitharo (o Dawood): A Sabunsabunar a Kiyasalimbotan Ka Niyan sa kiyapanguniya Niyan ko Bilibili Ngka a Kinitapi Iyan ko manga Bilibili Niyan: Ka Mata-an! A madakul koshasakotowa a Sabunar a Phaganiyaya-an o saba-ad kiran so saba-ad: Inonta so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na tanto a maito siran? Na Miya-antang o Dawood a giyabo a kinitupung Nami Ron: Na Miyakapanguni sa Ma-ap ko Kadnan Niyan, go Somiyondong a Mangangalimbaba-an, go Miyananangoran (ko Allah).

25. Na Niyapi Ami Ron Noto: Go Mata-an! A Miyambagiyan Niyan si-i Rukami so titho a Kapakarani, a go so mapiya a khandodan.

26. Hai Dawood! Mata-an! A Sukami na Biyaloi Ami Suka a Khalifah ko Lopa: Na Koko-mangka so manga Manosiya sa Ontol: Go Dingka Pagonoti so kabaya a ribat, ka Madadag Ka Niyan ko lalan o Allah: Mata-an! A so phangadadadag ko lalan o Allah, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat, sa-

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجَّةً وَلِي نَجَّةٌ وَحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٣٨﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجَّتِكَ إِلَى نَجَاتِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخَالِفَةِ لِيَتَّبِعِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَحَرَّزْنَاهُ

وَأَنبَأَ ﴿٣٩﴾

فَعَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا الرَّغْنِ وَحَسَنَ مَقَابٍ ﴿٤٠﴾

بِئْسَ الْأَوْدُ إِذَا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ السُّوَارِ ﴿٤١﴾ الْحِسَابِ ﴿٤٢﴾

bap ko Kiyapakalipat iran ko Alon-
gan a Kapamagitong.

27. Na da ko kiya-aduna Mi ko
Langit a go so Lopa go so nganin a
lut a dowa nan i ba ilang! Giyoto
man i arangan o siran a Miyaman-
gongkir! Na sangat a siksa a bagi-
yan o siran a Miyamangongkir ko
Naraka!

28. Ba Ami babaloya so Miya-
maratiyaya go Pinggalubuk iran so
manga Pipiya, a lagid o Puphama-
minasa ko Lopa? Antawa-a ba Ami
babaloya so khipanananggila, a la-
gid o manga Bara-dosa?

29. (Giya i na) Kitab a Initoron
Ami Sukaniyan si-i Ruka, a Piya-
kandakulan sa mapiya, ka-a niran
Manggudaguda so manga Ayat Ru-
kaniyan, go an Kasaboti o adun a
manga Sabot iyan.

30. Na ini bugai Ami ko Da-
wood so (Wata Iyan a) Solaiman,-
Miyakapiyapiya a Oripun! Mata-an!
A Sukaniyan na Puphananangoran
(ko Allah)!

31. Gowani a Pakimasa-an ko
Solaiman ko Kagabi-gabi so manga
Koda a manga Gaga-an;

32. Na Miyatharo Iyan: A Mata-
an! A Sakun na Miyatomo Akun so
kabaya ko Mapiya (sa doniya), a di
so Tadum ko Kadnan Ko,- taman

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ
النَّارِ ﴿٣٧﴾

أَمْ جَعَلُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلُوا الْمُتَّقِينَ
كَالْفُجَّارِ ﴿٣٨﴾

يَكُتِبُ أَمْرُهُ إِلَيْكَ مُبْرَكًا لِّتَذَرُوهُ أَهْلَ بَيْتِهِ
وَلِيَسْتَذَكِّرُوا لَوْلَا الْآلَتِيبِ ﴿٣٩﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ
رَوَّابٌ ﴿٤٠﴾

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَيسَى الصَّفِيفَتُ الْحَبَادُ ﴿٤١﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى
تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٤٢﴾

sa miyakadalong (so Alongan) ko runding:

33. (Pitharo o Solaiman:) Ndo-dun niyo siran Rakun. Na Phiphophonan Niyan mamotol sa manga Ai go manga Lig.

34. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so Solaiman: Ka Piyakidarpahan Ami so Korsi Iyan sa isa a lawas: Oriyan niyan na Mithaobat:

35. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Yakongka, go Bugi Yakongka sa Kadatu, a da-a Kapatotan non a isa bo ko oriyen Ko: Mata-an! A Suka na Suka so Puphamumugai.

36. Na Piyakaphasiyonot Ami Ron so ndo, a Pushambur sabap ko Sogowan Niyan, a malanat, a apiya anda Niyan Puphaka-antapa,-

37. Go so manga Shaitan, a tanan Pababalai, go Panininub,-

38. Go so manga pud a khipa-patongun ko manga Sangkali.

39. (Pitharo Ami ron a) Giyaya na Pamumugayan Ami: Na Pamumugai Ka, o di na Kakaputingka, sa da-a Kapamagitong.

40. Na Mata-an! A adun a bagiyen Niyan si-i Rukami a titho a Kapakarani, go mapiya a khando-dan.

رُدُّوْهَا عَلٰى فُطُوقٍ مَّسْحًا بِالسُّوقِ
وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا مِّمَّا تَأْتٰبُ ﴿٣٤﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَهَبْ لِيْ مُلْكًا لَا يَنْبَغِيْ لِأَخِيْ
مِنْ بَعْدِي ۚ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَنَحْنُ أَلَهُ الرِّيحِ خَجَرٍ بِأَمْرِهِ ۖ رُحَاءَ حَيْثُ
أَصَابُ ﴿٣٦﴾

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾

وَهُ آخَرِينَ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

هٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَ الرَّبِّ وَحْشَ مَقَابٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Aloyangka so Oripun Ami a Ayyob. Gowani na ini Pangangarapan Niyan ko Kadnan Niyan: A Mata-an! A Sakun na Minisogat Rakun o Shaitan so dokao a go so siksa!

42. (Pitharo-on:) Dasulun Ka so Aingka: Giyaya na Papaigowai a Matunggao, go Inomun.

43. Na inibugai Ami Ron (bo) so manga Ta-alokon, a go so lagid iran a inibabid kiran,- a Limo a pho-on Rukami, go Pananadum, o adun a manga Sabot iyan.

44. Go (Pitharo-on:) Kowa-an Ka so Limangka sa sakukhum a Rasa-as, na luphadun Ka (ki Karomangka): Ka Dika Kasapa-an. Mata-an! A Sukami na Miyato-on Ami Sukaniyan a Mapantang. Saya-na a mapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphangongonotan (ko Allah)!

45. Go Aloyangka so manga Oripun Ami a so Ibrahim, go so Ishaq, go so Yaqoub, a manga Babagur, go manga ala i Pandapat.

46. Mata-an! A Sukami na itolabos Ami Kiran so tolabos a Pananadum ko Ingud (a Akhirat).

47. Go Mata-an! A siran si-i ko Hadapan Nami, na pud dun ko Miyangapipili a manga Pipiya.

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسِينٌ
الَّذِينَ يَنْصِبُونَ وَعْدًا ۝١٠

أَرْكُضْ بِرَحْلِكَ هَذَا مُغْتَسِلٌ بَارِدٌ وَشَرِبٌ ۝١١

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ
لِأُولَى الْأَلْبَابِ ۝١٢

وَحَذَّرْنَاهُ أَنْ يُضَاعِفَ لِنَفْسِهِ وَلَا تُخْشَىٰ إِنَّا
وَعْدَنَاهُ صَاحِرًا نَعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝١٣

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَمُتَحَنِّقًا وَمُتَّقُونَ أُولَى
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝١٤

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ۝١٥

وَالَّذِينَ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ۝١٦

48. Go Aloyangka so Ismail, go so Al-Yasha, go so Zulkifli: Na tanan Pud ko manga Pipiya.

49. Giyaya na Pananadum: Na Mata-an! A ruk o Khipanananggila, so titho a Mapiya a khandodan,-

50. Manga Sorga a Tatap, a Khiluluka-an Kiran so manga Pinto;

51. Gi-i siran ro-o Shasandasandang; Puphananawag Si-ran ro-o sa manga Onga a Madakul, a go manga Inomun;

52. Go manga Ikapud Iran so manga Thatangka i Kailai (a manga Bai), a Murusharusha.

53. Giyaya so idi diyandi Rukano ko Alongan a Kapamagitong!

54. Mata-an! A giyaya na titho a Pagupur Ami, a da-a ikhada Iyan;-

55. Giyaya (i khasowa),- Na Mata-an! A bagiyan o manga Malawani so titho a marata a khandodan!-

56. Naraka Jahannam!- A Phamakasolud siran non,- Na Mikharatarata a dukhai!-

57. Giyaya!- Na Ta-ami ran Sukaniyan,- A Phulikabo, go pakabunud a manga rurushik!

وَأَذْكُرْ اسْمَ عَلِيمٍ وَأَلْسَمَ وَذَا الْكَفَلِ وَكُلِّ
مِنَ الْخِيَارِ ﴿٥٨﴾

هَذَا إِذْ ذُكِّرَ أَنَّ الْمُسْتَقِيمَ لِحَسَنٍ مَقَابِ ﴿٥٩﴾

جَنَّتِ عَذْرَى مُفْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابِ ﴿٦٠﴾

مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَنَائِكُمْ كَثِيرًا
وَشَرَابٍ ﴿٦١﴾

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَثَرَابٍ ﴿٦٢﴾

هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٦٣﴾

إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ، مِنْ تَفَادٍ ﴿٦٤﴾

هَذَا وَإِنَّ لِلطَّاغِيَتِ لَشَرَّ مَقَابِ ﴿٦٥﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَشْسُ الْعِيَاهُ ﴿٦٦﴾

هَذَا أَفْلَيْدُوهُ حَيْمٌ وَعَسَافٌ ﴿٦٧﴾

58. Go adun a salakao a lagid iyan, a mbarambarang (a Siksa)!

59. Kati-i so salompok a Pupha-manolud a pud iyo! Da-a Kapakadadaya iran! Mata-an! A siran na Phamakasolud ko Naraka!

60. Tharo-on niran: A kuna, ka sukano na da-a Kapakadadaya iyo! Sukano i Tomiyoro rukami saya! Na miyakaratarata a Darpa!

61. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Sa dun sa Tomiyoro rukami saya,- na Omaningka-on so siksa sa takup ko Naraka!

62. Go Tharo-on niran: A ino tanowai a da-a khilai tano ko manga Mama a sukutano naso ibibilang tano siran ko manga Rarata?

63. Ino tano khakowa siran a Pagurug, antawa-a ba da katoliki siran o manga kailai?

64. Mata-an! A giyoto man na bunar dun,- A Kapuphapawala o tao ko Naraka!

65. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na Matag Ako Pu-phamaka-iktiyar: Na da-a Tohan a inonta so Allah, a so isa isa a Phakaba-as,-

66. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowa nan,- A so mabagur, a Manapi.

وَأَخْرَجَ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجًا ۝٥٨

هَذَا أَفْجُجٌ مُّقْتَصِرٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا
بِهِمْ أَتَمَرَصُوا النَّارَ ۝٥٩

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَشُوهُوا لَنَا
هَيْئَتِ الْقَرَارِ ۝٦٠

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا
ضِعْفًا فِي النَّارِ ۝٦١

وَقَالُوا أَمْ لَكَ آلَا تُرَى رِجَالًا كَأَنَّ عُدَّهُمْ مِنْ
الْأَشْرَارِ ۝٦٢

أَتَخَذْتَهُمْ سِحْرًا أَمْ رَأَيْتَ عَنْهُمْ الْأَبْصُرُ ۝٦٣

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُّمُ أَهْلِ النَّارِ ۝٦٤

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ ۝٦٥

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ
الْقَهَّارُ ۝٦٦

67. Tharowangka: A Sukaniyan na Tothol a Mala,-

قُلْ هُوَ بَرُّوْا عَظِيْمٌ ﴿٦٧﴾

68. Sukano na tatalikhodan niyo to!

اَنَّمْ عَنَّهُ مُعْرِضُوْنَ ﴿٦٨﴾

69. Da-a Kata-o Akun ko Pagtao a Maporo, gowani ko Pupha-numbag Siran.

مَا كَانَ لِيْ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِلَّا اَعْلٰى اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٦٩﴾

70. Da-a Kaphagilahami Rakun: A Rowar sa Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a Mapayag.

اِنْ يُّوحٰى اِلٰى اِلٰهٍ اَلَمْ اَنتَ اَنْتَ ذٰلِكَ فَيُحٰى ﴿٧٠﴾

71. Gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: Mata-an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya a pho-on sa lipao (a giyo-to so Adam):

اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّىْ خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِيْنٍ ﴿٧١﴾

72. Na amai ka Imasadun Ko Sukaniyan, go Masokan Ko Sukaniyan sa Niyawa, na Sondong kano Rukaniyan, a Pangangalimbaba-an kano.

فَاِذَا اسْوَدَّتْهُ وَاُنْفَخَتْ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِيْ فَقَعُوْا اِلَيْهِ سٰجِدِيْنَ ﴿٧٢﴾

73. Na Miyangalimbaba-an so manga Malaikat, a tanan Siran langon:

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجَمُوْنَ ﴿٧٣﴾

74. Inonta so Iblis: Ka Mimaratabat, go miyabaloi a pud ko Miyamangongkir.

اِلَّا اِيْلٰسَ اَسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِيْنَ ﴿٧٤﴾

75. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun Ruka ko Kaphangalimbaba-an Ka ko Inadun ko a minggolalan ko mbala a lima kun.Ba ka Mimaratabat? Antawa-a ba ka miyabaloi a pud ko Miphapaporo?

قَالَ يَا اِيْلٰسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتَ بِيْـَٔدٰى اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنتَ مِنَ الْعٰلِيْنَ ﴿٧٥﴾

76. Pitharo Iyan: A Sakun i Mapiya a di Sukaniyan: Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

77. Pitharo (o Allah): Na Awaka (pho-on ko Sorga): Ka Mata-an! A Suka na Inibowang.

78. Go Mata-an a Mikolob Ruka so Morka Akun taman ko Alongan a Kapamalas.

79. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Na pakinayaon Ka Rakun taman ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

80. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Suka na pud ko Phamakanayao-

81. Taman ko Alongan o wakto a Mapupunto.

82. Pitharo Iyan: Na Ibut ko Bagur Ka, ka Mata-an a dadagun Ko siran ndun langon,-

83. Inonta so manga Oripun Ka a pud Kiran, a manga Tolabos.

84. Pitharo (o Allah): Na so Bunar (na Sakun),- Go so Bunar i Putharo-on Ko-

85. Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so pud Ka,- A go so tao a Miyonot Ruka a pud kiran, a murakhurakhus kano.

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿٥٦﴾

قَالَ فَالْخُروجُ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٥٧﴾

وَأَن عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٥٨﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٥٩﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٦٠﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٦١﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لأَعْلِيَنَّ سِتْرَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٦٢﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٦٣﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٦٤﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن يَتَّبِعُكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾

86. Tharowangka: A da-a Phan-gunin Ko rukano sa makapantag saya a sokai, go kuna a ba-a Ko pud ko Puphamanangin.

87. Da ko Sukaniyan (a Qur-an) inonta na Pananadum o manga Kadun.

88. Na Mata-an a katokawan niyo dun so Totholan Rukaniyan ko oriyen o masa.

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

وَلِتَعْلَمَنَّ بَنَاتُكُمْ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

Surah Al-Zumar-39

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Kinitoronun ko Kitab na pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

2. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab sabap ko Bunar: Na Showasawatangka so Allah, a Totolabosangka Rukaniyan so Okit ko Kapaginutao.

3. Tanodan, ka ruk o Allah so okit a Tolabos. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan (na Pitharo iran): Da-a Kapushimba ami kiran a rowar sa angkami ran mapakarani ko Allah sa Samporna a kadashug. Mata-an A so Allah na Khokomun Niyan siran si-i ko nganin a siran na di

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

siran non Phagayonayon. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na bo-khag, a Miyongkir.

4. O kabaya o Allah a Khowa sa Wata, na Mata-an a Mamili ko Phagadunun Niyan sa kabaya Iyan: Soti Sukaniyan! Sukaniyan so Allah, a isa isa, a Phakaba-as.

5. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Ipu-kholob Iyan so Gagawi-i ko Daondao, go Ipu-kholob Iyan so Daondao ko Gagawi-i: Go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa kiran na Phagokit si-i ko ta-alik a miyapunto. Ba di Sukaniyan so Mabagur,- A Manapi?

6. Inadun kano Niyan a pho-on ko Ginawa a isa: Oriyan niyan na Inadun Niyan, a Miyakapo-on non so Karoma Niyan; go Inadun Niyan rukano so manga Ayam a Walo a nggaganapa: Phagadun-un Kano Niyan si-i ko manga Tiyan o manga Ina iyo, sa isa a Ka-adun, ko oriyan o isa a Ka-adun, si-i ko manga lilibotung a tulo (lapis). Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: Ruk Iyan so Kapa-ar. Da-a Tohan inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

7. Amai ka Mongkir kano, na Mata-an! A so Allah na da-a singa-

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَخْذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَنَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٥﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكْوِّرُ الْبَلَدَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكْوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الْبَلَدِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْقَهَّارُ ﴿٦﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً ۚ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مَنَاطِدَ فِي بَطُونٍ مُّهَيَّجَةٍ خَلَقَ مِنْ بَعْدِ حَاقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثَ ذُلُكُمُ اللَّهُ رُسُكُمُ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَىٰ نُصْرَتُهُ ﴿٧﴾

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي وَعَنْكُمْ وَلَا يَرْحَمُنِي

nin Niyan rukano; go di Niyan Iklasowat ko manga Oripun Niyan so Kaongkir: Na o Panalamat kano, na Iklasowat Iyan oto rukano. Na di kha-awidan o ma-awid so awid o salakao. Oriyan niyan na si-i bo ko Kadnan niyo so Khandodan niyo, na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo. Mata-an! A Sukan-nyan i Mata-o ko shishi-i ko manga Rarub.

8. Na igira a miyasogat so Man-osiya a Morala, na Manguni ko Kadnan Niyan, a Puphananangoran si-i Rukaniyan: Oriyan niyan na igira a bigan Niyan sukaniyan sa Limo a pho-on Rukaniyan, na kalipatan niyan so Kiyapanguni niyan non gowani, go Mumba-al sa manga Saginda o Allah, ka-a niyan Mi-panadag ko Lalan Rukaniyan. Tharowangka: A sawitingka so Kiya-ongkir ka sa maito: Mata-an! A suka na pud ko manga tao ko Naraka!

9. Ino so tao a sukaniyan na Puphangongonotan ko manga oras ko kagagawi-i a Somosodod go Gomaganat a Ika-aluk iyan so (siksa ko) Akhirat, go a arapun niyan so Limo o Kadnan Niyan- (ba lagid o tao a di Phangongonotan)? Tharowangka: A ba magishan so manga Tata-o a go so di manga Tata-o? Aya bo a phakatanodon na so adun a manga Sabot iyan.

لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا
تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

* وَإِذَا مَنَّ الْإِسْلَامُ صُرَّ عَارِيَهُ مُنِيْبًا إِلَى الْبَيْتِ
ثُمَّ إِذَا حَوْلَهُ نِعْمَةٌ مِنْهُ لَبَّى مَا كَانَ يَدْعُو
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلِ وَجَعَلَ اللَّهُ أُنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ ۚ قُلْ تَتَّبِعْ كُفْرَكُمْ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ
أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٥﴾

أَمَّنْ هُوَ قَائِمٌ بِإِثْمِ الَّذِينَ سَاجِدًا وَقَّيْمًا
يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ
يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْمَلُونَ وَالَّذِينَ لَا
يَعْمَلُونَ إِنَّمَا يُتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٠﴾

10. Tharowangka ko manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! A Kalukun niyo so Kadnan niyo. Adun a ruk o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a Mapiya (si-i ko Akhirat). Na so Lopa o Allah na maolad! Ithoman ndun sa Tarotop ko manga Papantang so Balas kiran sa di khaitong!

11. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sogo Rakun a Kashowasowata Ko ko Allah a Totolabosun Nakun Non so okit ko Kapaginutao;

12. Go ini Sogo Rakun ka ana Ko mabaloi a paganai ko Mimbayorantang (Rukaniyan).

13. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun amai ka sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

14. Tharowangka: A so Allah i Pushowasowatun Ko, a Totolabosun Nakun Non so okit Akun:

15. Na Showasowata niyo so nganin a kabaya iyo a salakao Rukaniyan. Tharowangka: A Mata-an! A aya manga logi na so liyogi ran so manga ginawa iran a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah: Tanodan ka giyoto man na sukaniyan so kalogi a Mapayag!

16. Ruk iran ko kaporowaniran so milapilapis a Apoi, go si-i ko kababa-an niran so milapilapis

قُلْ يٰٓعِبَادِ الَّذِيْنَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِيْنَ
اَخْسَوُا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسْبَهُ وَاَرْضُ
اللّٰهِ وَاسِعَةٌ ۝۱۰ اِنَّمَا يُوَفَّى الصّٰبِرُوْنَ اَجْرُهُمْ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ۝۱۱

قُلْ اِنِّىْ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّيْنَ ۝۱۲

وَاُمِرْتُ لِاَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ الْمُسْلِمِيْنَ ۝۱۳

قُلْ اِنِّىْ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّىْ عَذَابَ رَبِّىْ عَظِيْمٌ ۝۱۴

قُلِ اللّٰهُ اَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ الدِّيْنَ ۝۱۵

فَاَعْبُدْ وَاَمَّا سِئْرُكُمْ فَمِنْ دُونِىْ ۝۱۶ قُلْ اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ
الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
اِلَّا ذٰلِكَ هُوَ الْخٰسِرَانِ الْمُسِيْرُوْنَ ۝۱۷

لَهُمْ فِيْ نَارٍ مُّطْلَقَةٍ مِنَ النَّارِ وَمِنْ حَيْثُهَا طُلِقَتْ
ذٰلِكَ يُخَوِّفُ اللّٰهُ يَوْمَ عِبَادَتِهِ يٰٓعِبَادِ فَاتَّقُوْنَ ۝۱۸

(a Apoi): Giyoto man na ipuphan-gangaluk oto o Allah ko manga Oripun Niyan (Pitharo Iyan): Hai manga Oripun Ko! Na Onoti Yako niyo!

17. Na so piyamakawatanan niran so Tagot,- ka o ba iran Mashimba sukaniyan,- go Miyananangoran siran ko Allah,- Na bagiyan niran so Tothol a mapiya: Na Puphamanotholingka sa mapiya so manga Oripun Ko,-

18. A siran so Puphamakinugun niran so Katharo, na Phagonotan niran so mapiya on: Siran man so Pinggonanao siran o Allah, go siran man na siran so manga papantas i akal.

19. Ino so miyatangkudon so Katharo a siksa: Bangka khasabut so tao a matatago ko Naraka?.

20. Ogaid na so inikaluk iran so Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Darpa a Maporo, si-i ko Kaporowan niyan so manga darpa a maporo a Pimbabalai: Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Diyandi o Allah: Di Pundorat so Allah ko diyandi.

21. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig, na Piyakasunup Iyan noto ko Puphamangumbowatan a ig ko Lopa? Oriyan niyan na Puphakagumaon

وَالَّذِينَ أَحْتَبَوْا أَطْلُوعَاتٍ أَنْ يَقْبَهُوا وَهَآؤُلَآئِكَ إِلَى
اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿٣٧﴾

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمْ
أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٣٨﴾

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ أَوَّاهٌ ۖ فَأَنْتَ تُنْقِذُ
مَنْ فِي النَّارِ ﴿٣٩﴾

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا لَهُمْ عُرْفٌ مِّنْ فَوْقِهَا عُرْفٌ
مَّيْبُتَةٌ تَجْرِي مِّنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ وَعَدَ اللَّهُ
لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ﴿٤٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنْبِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا
أَلْوَنُهُ ثُمَّ يَهْبِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرًا

لِأَوَّلَىٰ آلِ لَيْثٍ ۝

Niyan sa sabap Rukaniyan, so Pur a mbidabida so manga Waruna niyan: oriyen niyan na puphurorang; na Pukhailaingka sukaniyan a Pupha-kabinaning; oriyen niyan na pumbalowin Niyan noto a roput. Mata-an! a adun a matatago ro-o man a titho a undao ko manga papantas i akal.

22. Ino so tao a piyakalowag o Allah so Rarub iyan makapantag ko Islam, na sukaniyan na si-i ko Sindao a pho-on ko Kadnan Niyan, (ba lagid o piyarkat Iyan so poso iyan)? Na sangat a siksa a ruk o khitutugas so manga poso iran ko Tadum ko Allah! Siran man i matatago ko kadadag a Mapayag!

23. So Allah na Initoron Niyan so Lubi a Mapiya a Tothol, Kitab a Makapushasaginda i, a gi-i makhasokasoi: A puthabadun sa po-on Rukaniyan so manga kobal o siran a ika-aluk iran so Kadnan niran; oriyen niyan na pulumuk so manga kobal iran a go so manga poso iran ko Tadum ko Allah. Giyoto man so (Qur-an) Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan; na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

24. Ino so tao a khatampar iyan so Paras iyan ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah, (ba lagid o phakalidas ko siksa)? Na Tharo-on

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ
نُورٍ مِّن رَّبِّهِ قَوْلٌ لِّلْغَيْبِ فَلَوْ بِهُمْ مِّن ذِكْرِ
اللَّهِ أَوْ لَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا
مَّثَانِ تَفْصِيحُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ
رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِيهِمْ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ
ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِدْءَ مَنْ
يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

أَفَمَنْ يَتَّبِعِ بَوَاحِشَهُ سَوَاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ
الْقِسْمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ

ko manga Darowaka: Ta-ami niyo
so pishokat iyo (a marata)!

25. Tomiyaplis so Miya-ona an
niran, na miyakatalingoma kiran
so siksa ko di ran kapakai inungka.

26. Na Piyakita-aman kiran o
Allah so Kahina-an ko Kaoyagoyag
ko Doniya: na Mata-an a so siksa
ko Akhirat i Lubi a mala, o siran na
katawi ran!

27. Na Sabunsabunar a Inumba-
alan Nami ko manga Manosiya, si-i
sangakai a Qur-an so oman i ibarat,
ka-an siran makatanod.

28. Puphangadi-an a basa Arab,
a da-a bukhogon: Ka-an siran Ma-
kapananggila.

29. Mimba-al so Allah sa ibarat:-
Mama a kathotompotompokan su-
kaniyan, o di phamagayonayon, go
Mama a kabisa o isa a Mama: Ba
mulagid a dowaya a ibarat? So podi
na ruk o Allah! Kuna, ka so kada-
kulan kiran na di ran katawan.

30. Mata-an! A Suka na Phatai,
go Mata-an! A siran na Phamatai.

31. Oriyan niyan na Mata-an! A
sukano ko Alongan a Qiyamah, si-i
ko Hadapan o Kadnan niyo, na
Pushasawala kano.

32. Na ba adun a makalawan a
Darowaka ko tao a tiyokasan niyan

تَكْسِبُونَ ﴿٣١﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاتَّخِذْ لَهُمُ الْعَذَابَ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٣٢﴾

فَإِذَا فَعَهُمُ اللَّهُ الْخُرُوفَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٣٤﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ هُمْ فِيهِ
شُرَكَاءُ ﴿٣٥﴾

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ
مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ
يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٧﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
تَخْتَصِمُونَ ﴿٣٨﴾

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ

sa Kabokhag so Allah, go Piyakam-bokhag iyan so Bunar gowani a makatalingoma-on; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa o Miyamangongkir?

33. Na so Minitalingoma Niyan so Bunar, a go so Minaron-na siran man so siran i Khipanananggila.

34. Mapumbagiyan niran so nganin a kabaya iran, si-i ko Kadnan niran: Giyoto man i Balas ko Miphipiyapiya:

35. A giyakapulalasa kiran o Allah ko marata ko Pinggolaola iran, go giyakimbalasun Niyan kiran ko Balas Kiran, a pantag o Mapiya a Pinggolaola iran.

36. Ba di so Allah i Maka-a angkos ko Oripun Niyan! Na ipuphangangaluk iran Ruka so siran a salakao ko Allah! Na sa dun sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makapunggonanao ron.

37. Na sa dun sa tao a Toro-on o Allah, na da-a Makadadagon. Ba di so Allah i Mabagur, a Khiruk ko Kandadanug?

38. Na Ibut a isha-an Ka kiran: O antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Putharon niran ndun: A so Allah. Tharowangka: Aiguda iyo ko Puphanonganowin niyo a salakao ko Allah,-o

وَكَذَّبَ بِالْصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۚ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٣﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٤﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٥﴾

يُكَفِّرُ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۚ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٧﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ سَأَلَتُهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَيَقُوْلُنَّ اَللّٰهُمَّ قُلْ اَقْرَبُ يَشْرُ مَا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ فِيْ اللّٰهِ بَصِيْرٌ هَلْ هُنَّ كَسَيْفَتُ صُرُوْةٍ اَوْ اَرَادَ فِيْ بَرَحْمَةٍ هَلْ

paka-antapi Ako o Allah sa Morala, ba siran i phamakapokas ko Morala Niyan?- o di na paka-antapan Nako Niyan sa Limo, ba siran i phamakarun ko Limo Iyan? Tharowangka: A Ka-a angkosan Nako o Allah! Sukaniyan i Sasarigan o Khisasarig.

39. Tharowangka: Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano si-i ko tindug iyo: Mata-an! A Sakun na Gomagalubuk (mambo): Na kato-kawan niyo bo,-

40. So tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a phakarondanun Niyan, go khatana-an sukaniyan a siksa a Tatap.

41. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a ruk o manga Manosiya si-i ko Bunar. Na sa dun sa' tao a komudug ko ontol, na ruk o ginawa niyan: Na sa tao a Tharidadag, na khadadag sa si-i bo phakatana si-irukaniyan. Kuna a ba Suka i somi-siyap kiran.

42. So Allah na Puthanganun Niyan so manga Niyawa ko wakto a Kapatai niyan; go (Puthanganun Niyan) so da pun Matai si-i ko Katotoroga-on: Na phagurunun Niyan so Piyakanggolalan Niyan non so Kapatai, go Pumbotawanan Niyan so salakao ron, taman ko talik a miyapunto. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a man-

هٰن مُنِيسَكْتَ رَحْمَتَهُ ۖ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ
عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٩﴾

قُلْ يٰٓقَوْمِ اَعْمَلُوا عَلٰٓى مَكَانَتِكُمْ اِنِّىٓ
عَمِلْتُ فَمَنَۤىۤىۤىۤ تَعْلَمُوۡنَ ﴿٤٠﴾

مَنْ يٰٓاٰتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ﴿٤١﴾

اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ
فَمَنْ اِهْتَدٰى فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا
يُضِلُّ عَلَيْهِ ۗ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيْلٍ ﴿٤٢﴾

اللَّهُ يَتَوَفٰى الْاَنۡفُسَ حَيۡثُ مَوۡتَهَا ۗ وَالَّذِيۃٓ
لَمْ تَمُتْ فِىۤ مَنَامِهَا فَيَمۡسِكُ اِلٰٓى قَضٰى
عَلَيْهَا الْمَوۡتَ وَيُرۡسِلُ اِلَآءِ اٰجَلٍ
مُّسَمًّى ۗ اِنَّ فِىۤ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوۡمٍ
يَتَفَكَّرُوۡنَ ﴿٤٣﴾

ga Tanda ko Pagtao a Puphamimi-kiranun niran.

43. Ino siran khowa sa salakao ko Allah a phamangogop? Tharowangka: A ti apiya pun siran na da-a kapa-ar iran a maito bo, go da-a sabot iran?

44. Tharowangka: A ruk o Allah so kapangongogopan langon: Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Oriyan niyan na Ron kano Phamakandoda (ko Alongan a Qiyamah).

45. Na igira a miya-aloi so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na masisingai so manga poso o siran a di Mapapara-tiyayako Akhirat; na igira a miya-aloi so salakao Rukaniyan, na sa maoto na siran na Pukhababaya siran!

46. Tharowangka: Ya Allah! A Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! A Mata-o ko Gaib a go so Mapayag! Suka i Khokom ko manga Oripun Ka si-i ko nganin a siran na shosoransorang siran non.

47. Na opama ka Mata-an! a Ruk o siran a Mindadarowaka so matatago ko Lopa langon, go so lagid iyan na ibabidon, na Mata-an a iya-on niran noto sa ginawa iran ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah: na mapayag kiran pho-on ko Allah, so da iran masar a Pandapat (a mbarambarang a siksa)!

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أُولَئِكَ لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا اللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا ذُكِّرَ اللَّهُ وَحْدَهُ أَشْمَازَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِّرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٤٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمْتَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِمْ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿٤٧﴾

48. Go Mapayag kiran so manga rarata a Pinggalubuk iran, go Kantangkalan siran o Piyamagurungan niran (a siksa)!

49. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni Rukami: Oriyan niyan na igira bigan Nami sukaniyan sa Limo a phoon Rukami, na Tharo-on niyan: A aya bo a kinibugan rakun non na makapantag ko Kata-o! Kuna, ka giyoto na tupung, na ogaïd na so kadakulan kiran na di iran katawan!

50. Sabunar a Pitharo aya o siran a Miya-ona an niran! na da kiran makanggai a gona so Pishokat iran.

51. Na Miyasogat siran o manga rarata a Pishokat iran. Na so Mindadarowaka a pud ko siran naya-na khasogat siran ndun o manga rarata a Pishokat iran, go di siran mama-kapalagoi!

52. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan! Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko Pagtao a Khipaparatiyaya!

53. Tharowangka: Ko manga Oripun Ko a so Kiyapumalawaniyan niran so manga ginawa iran, a

وَيَذَٰلِكَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا يَدَّعُونَ ۝٤٨

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلَتْهُ
نِعْمَةٌ مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أَؤْتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ قَلَّ مِنِّي
فِتْنَةٌ وَلَٰكِن أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝٤٩

فَذَٰلَٰهَا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَا أُغْنَىٰ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝٥٠

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ
ظَلَمُوا مِن هَٰؤُلَاءِ سَيَّيْبُهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ۝٥١

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝٥٢

۞ قُلْ يَٰعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيَّ أَنفُسِيْهُمْ
لَا أَتَقْطَعُ أَمْرًا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنِّي أَنَا اللَّهُ يَغْفِرُ

di kano khada-i sa Panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A so Allah na Punapin Niyan so manga dosa langon: Mata-an naya! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

54. Go ndod kano ko Kadnan niyo, go Mbayorantang kano Rukaniyan, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa: A sa oriyaniyan na di kano Katabangan.

55. Go onoti niyo so (Qur-an a) mapiya a so Initoron rukano a phoon ko Kadnan niyo, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa a Mitalumba, a sukano na di niyo mai-inungka!-

56. Ka o ba Matharo o ginawa: I hai Miyakasundit ako!- Sa kiyandimatagako ko onot ko Allah, go Mata-an a miyabaloi ako a minitapi dun ko mamakasodi!-

57. O di na Matharo iyan: A opama ka Mata-an! a so Allah na Tiyoro ako Niyan, na Miyabaloi ako dun a pud ko Miyamananggi-la!-

58. O di na Matharo iyan ko wakto a kasandungi niyan ko siksa: A o ba bo Mata-an! A adun a kapakakasoi akun (sa Doniya), na mabaloi ako a pud ko miphipiya-piya!

59. Owai na, Sabunar a Miyakatalingoma ruka so manga Ayat

الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفْوُ
الرَّحِيمُ ﴿٥٧﴾

وَأَنذِرُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُصْرَفُونَ ﴿٥٨﴾

وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ
رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْثَةً
وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٩﴾

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْزَنُنِي عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ
فِي حَسْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٦٠﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ
الْمُتَّقِينَ ﴿٦١﴾

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً
فَأَكُونُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَاكُمْ بِالْحَقِّ فَكَذَّبْتُمْ بِهَا

Akun, Na Piyakambokhag ka Sukaniyan: Go Pimaratabatan ka, na miyabaloi ka a pud ko Miyaman-gongkir!

60. Na si-i ko Alongan a Qiya-mah na Mailaingka so siran a Miyamamokhag makapantag ko Allah;- A so manga Paras iran na Miyamangintukintum; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Takabor?

61. Na isabut o Allah ko siran a Miyamananggila so kapakasulang iran sa Maliwanag: Da-a khisogat kiran a marata, go di siran Makapumboko.

62. So Allah i Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan si-i ko langowan taman i Somisiyapon.

63. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah,-na siran man na siran i manga logi.

64. Tharowangka: Ba so salakao ko Allah i ishogo iyo Rakun a Pushowasowatun Ko, Hai da-a manga mulung iyan?

65. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ruka,- go si-i ko siran a Miya-ona an Ka,-A Mata-an a o Panako-to Ka, na Mata-an a mailang dun so Amal Ka, go Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko manga logi.

وَأَسْتَغْبِثَ وَكَنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٠﴾

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ
وُجُوهَهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
لِالْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦١﴾

وَيَسْجَى اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازٍ لَهُمْ لَا
يَمَسُّهُمْ فِيهَا السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
وَكِيلٌ ﴿٦٣﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٦٤﴾

قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ سَآءَ مَا رَوَيْتَ أَغْبُدُ إِلَيْهَا
الْجَاهِلُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ
عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٦٦﴾

66. Ogaid na so Allah i Showa-sawatangka, go tapi Ka ko Miya-manalamat.

67. Na da iran sula-an ko Allah so patot a Kala Iyan, a so Lopa langon na Kukumusun Niyan ko Alongan a Qiyamah, go so manga Langit na Phangalololon ko Kawanan Niyan: Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Ipu-phanakoto iran!

68. Na iyopun so Sanggakala, na Mamatai so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, inonta so kabaya o Allah. Oriyan niyan na iyopun puman noto sharoman, na sa maoto na siran na khipakatitindug a nomanayao siran (a antona-a i ikhidiya kiran)!

69. Na lomiwanag so Lopa sa sabap ko Sindao o Kadnan Niyan: Go nggomonun so Daptar; go pakadarpa-an so manga Nabi, a go so manga saksi; go Ikokom kiran so Bunar; a siran na di siran Kasalimbota.

70. Go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; na so Allah i Mata-o ko gi-i ran nggolaola-an.

71. Na idundug so Miyaman-gongkir si-i ko Naraka Jahannam a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka makaoma siran non, na kaluka-an so manga Pinto iyan.

بَلَىٰ لِلَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا
بِقَضَاهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ
بِإِمْسِينِ وَأَسْبَحْنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ
فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ
الْكِتَابُ وَجَاءَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءُ
وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ
لَهُمْ خُذْنَهَا آلَافَ بَابٍ كُمْرٌ رُّسُلٌ مِّنكُمْ يَسْتَلُونَ

Na Tharo-on kiran o khisisiyapon:
A ba rukano da Makatalingoma so
manga Sogo a pud rukano, a kapu-
phangadi-an **niran** rukano so man-
ga Ayat o Kadnan niyo, go
Mipuphamaka-iktiyar iran rukano
so Kapakambabaratumowa sa
Alongan niyo wai? Tharo-on niran:
Ungkaino da: Na ogaid na Miya-
tangkud so Katharo o siksa ko
Miyamangongkir!

72. Tharo-on (kiran): Solud
kano ko manga Pinto o Naraka
Jahannam, sa makakakal kano
ron: Na Mikharatarata a Darpa o
manga Takabor!

73. Na idolog so Miyamangon-
gonotan ko Kadnan niran si-i ko
Sorga a Khokhoyokhoyog: Taman
sa amai ka Makatalingoma siran
non, a Kaluluka-an so manga Pinto
iyan; na Tharo-on kiran o Khisi-
siyapon: Kalilintad a si-i rukano!
Manga pipiya kano! na Pamanolud
kano ron, sa Makakakal kano ron.

74. Go Tharo-on niran: So Podi
na ruk o Allah, a so Tiyoman Niyan
rukami so Diyandi Iyan, go Piyaki-
pangowarisan Niyan rukami so
Lopa: Sa Pundarupa kami ko Sorga
sa sadun sa kabaya ami: Na sayana
a mapiya a Balas ko Miyamagamal
(sa mapiya)!

75. Na Mailaingka so manga
Malaikat a khokoliling siran ko mu-

عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الَّذِينَ يَكْفُرُونَ لَقَدْ
يُؤْمِرُكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ
كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٢﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَإِنَّكُمْ مَسْكُونٌ فِيهَا ﴿٧٣﴾

وَمِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ
لَهُمْ حَزَنَتُهُمْ أَسْلَمَ عَلَيْكُمْ طَبَقُوهَا
فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٤﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ
وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَسُوءُ مِنَ الْجَنَّةِ
حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٥﴾

وَنَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ

liliyota ko Aras, a Iputhasbik iran
so Podi ko Kadnan niran; go Iko-
kom kiran so ontol, na Tharo-on: A
so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o
manga Ka-adun!

Surah Al-Mu'min (Ghafir)-40

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o
ko paka-a antapan Niyan ro-o.

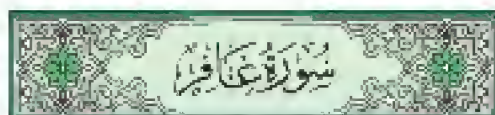
2. So Kinitoron o Kitab na pho-
on ko Allah, a Mabagur, a Mata-o,-

3. A Puphakada ko Dosa, go
Putharima ko Taobat, a Mailot i
Kandadanug, a Khiruk Ko Ka-
kaya-an. Da-a Patot a Pushowaso-
watun a inonta Sukaniyan: Si-i
Rukaniyan so Khabolosan.

4. Da-a puphamawal ko manga
Ayat o Allah a rowar ko siran a
Miyamangongkir. Na o ba Ka Mal-
impang o gi-i ran kathotogalin ko
manga Ingud!

5. Tomiyaplis ko Miya-ona an
niran, so Pagtao o Nuh, go so
Mithampotampong ko oriyen niran;
go piyagungutan o omani pagtao so
Sogo kiran, ka mbiyagun niran Su-
kaniyan, go ini Pamawal iran so
Ribat, ka imbinasa iran noto ko
Bunar: Na siniksa Akun siran! Na

يَسْجُدُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ
وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم ﴿١﴾

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي
الْظُّلُمِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْيَوُّ الْمُسْتَعِيرُ ﴿٣﴾

مَا يَجِدُ فِيءَ أَيْدِي اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا
يَعْزُوكَ قُلُوبُهُمْ فِي الْيَلْدِ ﴿٤﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْرَابُ مِنْ
بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرُسُولِهِمْ
لِيَأْخُذُوا وَوَجَدُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا
بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْنَاهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٥﴾

antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

6. Na giyaya dun i Kinitoman o Katharo o Kadnan Ka ko siran a Miyamangongkir; a Mata-an! A siran i manga tao ko Naraka!

7. So Khitatanggong ko aras a go so Makaliliyoton na Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Paparatiyaya-an niran Sukaniyan; go Ipuphanguni ran sa Ma-ap so Miyamaratiyaya (gi-i ran Tharon:) Kadnan Nami! Miyarangkom Ka so langowan taman, a Limo, go Kata-o; na Puma-apingka so siran a Mithataobat, go kidug iran so Lalan Ka; go Pakalidasangka siran ko siksa ko Naraka Jahim!

8. Kadnan Nami! Go Pakasoludangka siran ko manga Sorga a Tatap, a so inidiyandi i Ka kiran, rakhus o Miyamaginontolan ko manga Lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Moriran a tao! Mata-an! A Suka na Suka so Mabagur, a Maongangun;

9. Go Pakalidasangka siran ko manga rarata; ka sadun sa Pakalidasun Ka ko manga rarata sa Alongan noto,- na Sabunar a ini Kalimo o Ka sukaniyan: Na giyoto man na Sukaniyan i Da-ag a lubi a Mala.

10. Mata-an! A so Miyamangongkir na Puphamakalangkapun

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٥﴾

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقَى السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْنَاهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ

kiran: A Mata-an a so Rarangit o Allah na Lubi a Mala a di so Rarangit iyo ko manga ginawa niyo, gowani ko Ipundolon rukano so Paratiyaya na Phagongkirun niyo.

11. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Biyono Kamingka sa miyaka-dowa, go Inoyag Kamingka sa miyakadowa! Na ini pagikral ami so manga Dosa-mi; na ba adun a okit a kapakaliyo wami (pho-on ko Naraka)?

12. (Tharo-on o Allah:) Giyoto man na sabap sa Mata-an naya! A igira ini Panolon so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na Phagongkirun niyo; na amai ka Pushakotowan Sukaniyan, na Pupharatiyaya-an niyo! Na so Kokoman na ruk o Allah, a Maporo, a Lubi a Mala!

13. Sukaniyan so Puphakiilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, go Puphakatoronan Kano Niyan pho-on ko Kawang sa riskhi (a oran): Na da-a Phakatanodon a rowar ko Puphananangoran (ko Allah).

14. Na Showasowata niyo so Allah sa totolabosa niyo Rukaniyan, so okit ko Kapaginutao, apiya pun Miyagowad so Miyamangongkir.

15. Puphoro ko manga Daradat, a khiruk ko Aras: Iputhoron Niyan

أَكْبَرُ مِنْ مَقَرِّكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١١﴾

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفْنَتَيْنِ وَأَخْيَرَتَيْنِ
فَاغْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١٢﴾

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تَزْمِنُونَ
فَأَلْحِكُمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٣﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا أَعْيُنُكُمْ يُبْصِرُ ﴿١٤﴾

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٥﴾

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ

so Wahy po-on sa Sogowan Niyan ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, ka-a Niyan Kapaki-iktiyari so alongan a Kapakamba-baratumo-wa,-

16. Si-i ko Alongan a siran na mabayar siran: Da-a Makapagma kiran ko Allah a maito bo. (Tharoon o Allah:) Antawa-a i khiruk ko Kapa-ar sa Alongan nai? Ruk o Allah, a Isa Isa, a Phakagaga!

17. Sa Alongan nai na Imbalas ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; da-a Kapanalimbobot sa Alongan nai, Mata-an! A so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

18. Na Paki-iktiyaringka kiran so gawi-i a Puphakarani, masa a so manga poso na mongkug ko manga korokom, a Khipakamboboko. Da-a bagiyan o manga Darowaka a gomagut (kiran) sa ginawa; go da-a Phangongogopan a Khatarima.

19. Katawan Niyan so gi-i Kandonsiyan o manga Mata, go so Pagu-uma-an o manga Rarub (a manga pamikiran).

20. Na so Allah na Ipukhokom Iyan so Bunar: Na so Puphanong-ganowin niran a salakao Rukaniyan, na da-a Khikokom iran a maito bo. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ يُنْذِرُ
يَوْمَ الْفَلَاقِ ﴿٥٠﴾

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ
لَسَٰنَ الْمَلِكِ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٥١﴾

الْيَوْمَ نُجْزِي كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا
ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥٢﴾

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كَظِيمٍ مَّا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ
وَلَا شَفِيعَ يُطَاعِ ﴿٥٣﴾

يَعْلَمُ خَائِبَتَهُ الْأَعْيُنُ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿٥٤﴾

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ لَا يَقْضُونَ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٥﴾

21. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-aniran mailai o antona-a i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-ona an niran? Miyabaloi siran a siran i Lubi a di siran i bagur, go manga rarad ko Lopa: Na siniksa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran, go da-a miyabaloi a miyakalinding kiran ko (siksa o) Allah.

22. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a Karina, na Inongkir iran: Na siniksa siran o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mabagur, a Mailot i Kandadanug.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa, rakhus o manga Tanda Ami, go Katantowan a Mapayag.

24. Si-i ko Pir-aon, a go so Haman, go so Qaroun; na ba iran ndun Pitharo: a balik Mata, a Lubi a Bokhag!,

25. Na kagiya a miyoma Niyan kiran so Bunar, a pho-on ko Hada-pan Nami, na Pitharo iran: A Pamonowa niyo so manga Wata a Mama o siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, na Oyaga niyo so manga Babai kiran; na da ko Antangan a Marata o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ آلَافٍ مِّنْ وَاقٍ ﴿٥١﴾﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ
مُّبِينٍ ﴿٥٣﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا
سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٥٤﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
وَأَسْحَبُوا فِي سَائِهِمْ وَمَا كَيْدُ
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٥﴾

26. Na Pitharo o Pir-aon: Botawani ako niyo ka Bono-ongko so Musa; go Tawaga Niyan i Kadnan Niyan! Mata-an! A Sakun na Ipu-khawan Nakun o ba niyan Kasambi-i so okit iyo, o di na ba Niyan Mapayag ko Lopa so Kapaminasa!

27. Na Pitharo o Musa: A Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo pon ko oman i Takabor a di Mapaparatiyaya ko Alongan a Kapamagitong!

28. Na Pitharo o Mama a Mapaparatiyaya (a si Hazqil) a pud ko manga Tonganai o Pir-aon, a Paguuma-an Niyan so Paratiyaya Niyan: Ino niyo Mbono-on ko Mama a gi-i Niyan Katharowa: Sa aya Kadnan Ko na so Allah-a Sabunar a Minioma Niyan rukano so manga Rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo? Na o Sukaniyan na bokhag, na Phakatana-on so Kabokhag Iyan; o Sukaniyan na Mumamata-an, na Khisogat rukano so saba-ad ko Ipuphangangaluk Iyan rukano: Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na Mumamalawani a Bokhag!

29. Hai Pagtao Akun! Ruk iyo so Kadatu sa Alongan nai: Makadada-ag kano ko Lopa: Na antawa-o non i makatabang rukutano ko siksa o Allah amai ka Makaoma

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ ۖ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾

يَنْقُومُ لَكُمْ الْمَلَكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا ۚ قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا

Rukutano? Pitharo o Pir-aon: Da-a ithoro akun rukano a rowar ko Mapipikir akun; go da-a Punggona-naowangko rukano a rowar ko lalan a ontol!

30. Na Pitharo o Miyamara-tiyaya: Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun sukano ko lagid o masa o Mithampotampong!-

31. Lagid o Miyasowa o Pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood, go so Miya-orijan niran: Na kuna o ba kabaya o Allah i Kasalimboti ko manga Oripun (Niyan);

32. Go Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko Alongan a Kathatawaga;-

33. Alongan a Tomalikhod kano a Puphamalagoi kano: Da a makalinding rukano pho-on ko (siksa o) Allah: Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

34. Na Sabunsabunar a Mini talingoma Rukano o Yusuf gowani so manga Rarayag a Karina, na da kano dun pagukar ko Kashasangka ko Minitalingoma Niyan rukano to: Taman sa kagiya Matai, na Pitharo iyo: A da dun a Shogo-on o Allah ko orijan Niyan a Sogo. Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a sukaniyan na Mumamalawani a Shasangka;

أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٦٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُ يَقُولُ إِنَّا أَخَافُ عَلَيْكُمْ
مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٦١﴾

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلَمًا لِلْعِبَادِ ﴿٦٢﴾

وَيَقُولُ إِنَّا أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٦٣﴾

يَوْمَ يَقُولُونَ مُذِيرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ
فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ
حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ
بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ
هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٦٥﴾

35. Siran na Puphamawalun nir-an so manga Ayat o Allah, a da-a Katantowan a Miyakatalingoma kiran. Miyakala a Rarangit a pho-on ko Allah go pho-on ko siran a Miyamaratiyaya. Lagid man noto a Kapupharkata o Allah ko oman i poso o Takabor, a tuthugas.

36. Na Pitharo o Pir-aon: Hai Haman! Mbalain na Kongka sa Bantabantai, ka-a Nako Misampai ko manga lalan,-

37. A manga lalan ko manga Langit, ka-a Nakun kabantai so Tohan o Musa: Ka Mata-an! A Sakun na ikakarang Ko dun Sukan-nyan sa Bokhag! Na giyoto man i Kiyapharasi ko Pir-aon ko Marata ko Amal Iyan, go Kiyabalambanan ko lalan (a ontol); na da ko antangan a marata o Pir-aon inonta na matatago ko kalogi.

38. Na Pitharo o Miyamara-tiyaya: Hai Pagtao Akun! Onoti Yako niyo: Ka Thoro-on Ko suka-no ko lalan a ontol.

39. Hai Pagtao Akun! Giyangkai a Kaoyagoyag ko doniya na matag sagad a Kapipiya ginawa: Na Mata-an! A so Akhirat na giyoto i Darpa a Tatap.

40. Sa tao a nggalubuk sa Mar-ata na da-a Imbalason a rowar ko lagid iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya-aMama o di na Babai-a su-

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ
سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ ذِكْرٌ مِّنَّا عِندَ اللَّهِ
وَعِندَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ قَلْبٍ مُّتَكَبِّرٍ ۝١٥

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ ابْنُ لِي صَرَخًا عَظِيمًا
أَتُبَلِّغُكَ أَلسَنَتِي ۝١٦

أَتَسْبَبُ السَّمَوَاتِ فَأَطْلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى
وَإِنِّي لأَظُنُّهُ كَذَّابًا وَكَذَلِكَ زُيِّنَ
لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ
وَمَا كُنَّا بِمُرْعَوِيْنَ لِآفِي نَبَابٍ ۝١٧

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَتَّبِعُونَ
أَهْدِيكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝١٨

يَتَّبِعُونَ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَّعٌ
وَأَنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ۝١٩

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَتَىٰ وَهُوَ

kaniyan na Mapaparatiyaya,- na siran man i Phamakasolud ko Sor-ga: Puphagupurun siran ro-o sa da-a Pithatamanan niyan;

41. Go Hai Pagtao Akun! Ino Wako wai a Iputhawag Akun rukano so Kapakasulang sa Maliwanag na aya Iputhawag iyo Rakun na so Apoi (ko Naraka)!

42. Puthawagun Nako niyo ka-a Nakun Maongkir so Allah, go Anakun non Misakoto so da-a Kata-o Akun non; na Sakun na Iputhawag Akun rukano so (Allah a) Mabagur, a Manapi!

43. Matatangtud a so Iputhawag iyo Rakun sukaniyan na da-a Khatarima iyan a Panguni si-i sa Doniya, go da si-i sa Akhirat; go Mata-an! A si-i tano Phakandod ko Allah; Na Mata-an! A so manga Malawani na siran i manga tao ko Naraka!

44. Na Kataduman niyo dun so Katharo Akun rukano; na Isasarig Akun so tindug Akun ko Allah: Mata-an! A so Allah i Phagilai ko manga Oripun (Niyen).

45. Na inilidas Sukaniyan o Allah ko manga rarata a Antangan niran; na Kiyatangalan so Pagtao o Pir-aon o marata a siksa.

46. So Apoi na Pushandigun siran non, ko Kapita-pita go so

مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
يُرَزَّقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٥١﴾

﴿٥٠﴾ وَنَقُولُ مَا يَٰٓأَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَىٰ
وَنَدْعُوهُنَّ إِلَى النَّارِ ﴿٥١﴾

نَدْعُوهُنَّ لِأَكْثَرِ بِأَلْفٍ وَأَشْرَكَ بِهِمَا مَا
لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى
الْعَرِيزِ الْعَقْلِيِّ ﴿٥٢﴾

لَا جَرَمَ أَنَّمَا نَدْعُوهُنَّ إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَن مَّرَدَّنَا
إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ
النَّارِ ﴿٥٣﴾

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفَوتُ
أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٥٤﴾

فَوَقَّهَ اللَّهُ سَبِيلَ مَا مَكْرُواً وَخَافَ بِعَالٍ
فَرَعُونَ سُوءَ الْعَذَابِ ﴿٥٥﴾

النَّارِ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا

Kagabi-gabi: Na si-i Ko Alongan a Kapakatindug o Bangkit (na Tharo-on o Allah:) Pamakasoluda niyo so Pagtao o Pir-aon ko Sangat a siksa!

47. Na so Masa a Phapawala siran ko Naraka! Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyama-nakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Phagonot rukano: Na ino sukano khalinding kami niyo ko saba-ad ko Apoi?

48. Tharo-on o siran a Miyama-nakabor: Mata-an! A sukutano na Palaya tano ron Khatago! Mata-an! A so Allah na Sabunar a Kiyokom Iyan so manga Oripun (Niyan)!

49. Na Tharo-on o siran a Khi-tatago ko Naraka ko Khisisiyap ko Jahannam: Panguniya niyo ko Kadnan niyo a Pakakhapan kami Niyan sa Salongan bo ko siksa!

50. Tharo-on niran: Ba rukano da Mitalingoma o manga Sogo rukano so manga Rarayag a Karina? Somumbag siran: Ungkaino da; na Tharo-on niran: Na Panguni kano! Na da ko Panguni o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

51. Mata-an! A Sukami na Thabangan Nami dun so manga Sogo Ami, a go so Miyamaratiyaya, si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Kapakatindug o manga saksi (ko Alongan a Qiyamah),-

وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ أَذْخِلُوا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٧﴾

وَإِذْ يَتَحَاوَتُ فِي النَّارِ فَيَقُولُ
الضُّعْفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَمَا هِيَ أَنْتُمْ مُقْتُونَ عَنَّا
نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٨﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا
فِيهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَنَا بِلِلَّهِ الْعِبَادِ ﴿٤٩﴾

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ
ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ
الْعَذَابِ ﴿٥٠﴾

قَالُوا أَوْ لَرَبِّكَ فَأْتِكُمْ رَسُولُكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا أَأَدْعَاؤُكُمْ أَوْ مَا دَعَّوْا
الْكَاذِبِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥١﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَادُ ﴿٥٢﴾

52. Alongan a di Makanggai a gona ko manga Darowaka so dao-wa iran, go bagiyan niran so Mor-ka, go bagiyan niran so Marata a Darpa.

53. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Torowan, go Piya-kipangowarisan Nami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab (a Taur-at),

54. Torowan go Pananadum a bagiyan o adun a manga Sabot iyan.

55. Na Phantangka, Mata-an! A so diyandi o Allah na Khatoman' Go Panguni ka sa Ma-ap makapan-tag ko Dosangka, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka ko Kaga-bi-gabi go so Kapitapita.

56. Mata-an! A siran a Pupha-mawalun niran so manga Ayat o Allah a da-a Katantowan a Miya-katalingoma kiran; na da a Matata-go ko manga Rarub iran a rowar ko Katakabor, a di ran bo oto Puraotun: Na Lindongka ko Allah: Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphaka-nug, a Puphakailai.

57. Mata-an so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa na Lubi a Mala a di so Kiya-aduna ko Man-osiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran kata-wan.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ وَلَهُمُ
الْعَذَابُ وَلَهُمْ سَوْءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا
بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾

هُدًى وَذِكْرًا لِأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

فَأَصْبَحُوا رِيبَ وَعْدِ اللَّهِ حَقًّا وَاسْتَغْفِرُوا
لِذُنُوبِهِمْ وَاسْتَجِبْ بِحَمْدِ رَبِّكَ يَا الْعَبْدُ
وَالْإِنْتِهَارِ ﴿٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ
يَعْتَرِ سُلَاطِينَ أَنَّهُمْ إِن فِي
صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ
فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

58. Na di makaphagishan so bota a go so puphakailai: Go (Sakamaoto) so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a go so Minggalubuk sa Marata. Miyakaito ito a Kapakatatadum iyo!

59. Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun: Da-a sangka a madadalumon: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran Paparatiyaya-an.

60. Na Pitharo o Kadnan niyo: Panguni kano Rakun, ka Tarima-an Ko rukano (so Panguni niyo): Mata-an! A so siran a Pumamara-tabatan niran so Panguni Rakun na Mamakasolud siran ndun ko Narka Jahannam, a khipakarorondan!

61. So Allah so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka angkano ron puphakadukha, go so Daondao, a Mipuphangilailai. Mata-an! A so Allah i Tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat.

62. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo, a Miyadun ko lango-wan taman. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i katalikhod iyo!

63. Lagid man noto a Kapuphakatalikhoda ko siran a aya butad iran ko manga Ayat o Allah na o Ongkirun niran.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُنَافِقُونَ
قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَيُّمٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النِّيلَ لِتَشْكُرُوا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآفَاقُ تَوَكَّلُونَ ﴿٦٢﴾

كَذَٰلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا يُفَاكِتُ اللَّهَ
بِحَبَدِّهِمْ ﴿٦٣﴾

64. So Allah so biyaloi Niyan rukano so Lopa a kaputhakna-an, go so Langit a atup, go Mimbontal rukano, na Piphiyapiya-an Niyan so manga bontal iyo; go ini Pagupur Iyan rukano so manga pipiya;- giyoto man so Allah a Kadnan niyo. Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

65. Sukaniyan so Oyagoyag: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na Showasowata niyo Sukaniyan, sa Totolabosa niyo Rukaniyan so okit ko Kapaginutao. So Podi na ruk o Allah, a Kadnan a manga Ka-adun!

66. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na inisapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,- ko Kiyapakatalingoma Rakun o manga rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko; go ini Sogo Rakun a Mbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Botha, oriyen niyan na pho-on sa Notfa, oriyen niyan na miyakapo-on sa rogo a mimbathik; oriyen niyan na Puphakaliyon kano Niyan a Wata: Oriyen niyan na angkano raotun ko kakhasad iyo; oriyen niyan na angkano mabaloi a manga lokus;- na so saba-ad rukano na tao a Puphatai ko da niyan pun kapakatowa;- go angkano raotun ko Adiyal a Miyapunto; ka-a niyo di-i manggudaguda.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا
وَالسَّمَاءَ بَنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ
مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ ثُمَّ مِنْ نَفْثَةٍ
ثُمَّ مِنْ عِلْقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
أَشَدَّ كُمْ تَعْلَمُونَ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ أُمَمٍ مِمَّنْ
يَتُوفَّى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى
وَلِتَعْلَمَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

68. Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai; na igira a adun a pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Ma-adun.

69. Bangka da Manggudaguda so siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah? O andamanaya i Katatalikhod iran?-

70. Siran so Piyakambokhag iran so Kitab, go so ini Sogo Ami Sukaniyan ko manga Sogo Ami: Na katokawan niran ndun,-

71. Ko masa a so manga patong na matago ko manga lig iran, na go so manga rantai,- na tonda-an siran,-

72. Ko Phulikabo a ig; oriyan niyan na pakakadugun siran ko Apoi;

73. Oriyan niyan na Tharo-on kiran: Anda so Ipuphamanakoto niyo-

74. A salakao ko Allah? Isumbag iran: Diyorat kami ran: Kuna, ka da-a Piyanongganoi ami gowani, a maito bo. Lagid man noto a Kandadaga o Allah ko Miyamangongkir.

75. Giyoto man na sabap ko Kiyakhariyala iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko Kiyambotakal iyo.

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرُ فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ يَجِدُونَ فِي آيَاتِهِ الْقُوَىٰ يُضْمِرُونَ ﴿٦٩﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمَا أُرْسِلَ بِهِ رَسُولُنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

إِذَا الْأَعْلَالُ فِي أَعْقَابِهِمُ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَنْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنْ آبَائِكَ لَمْ تَكُن تَدْعُوهُمْ قَبْلَ شَيْءٍ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَمَا كُنْتُمْ تَسْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

76. Pamanolud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, a Makakal kano ron: Na Miyakaratar-ata a Darpa o manga Takabor!

77. Na Phantang Ka: Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na amai ka Paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran,-o di na tanganun Nami Suka,-na si-i siran Rukami bo Phamakandoda.

78. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo a Miyaona an Ka: So saba-ad kiran na tao a Piyanothol Ami Ruka, na so saba-ad kiran na da Ami Ruka Panothola. Na da mapatot ko Sogo a ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda inonta o sabap ko Idin o Allah: Na amai ka Makaoma so Sogowan o Allah, na Mikokom so Bunar, na malogi ro-o dun so minggalubuk sa ribat.

79. So Allah so Miyadun rukano ko manga Ayam, ka angkano gi-i Makakhoda ko saba-a don, go so saba-adon na Pukhakan niyo;

80. Go adun a bagiyan niyo a matatago-on a manga gona,- go kagiya a niyo misampai sa sabap rukaniyan so Hadiyat a matatago ko manga Rarub iyo; go so liyawao niyan a go so liyawao o manga Kapal na Pukharoran kano ron.

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا قَبْلُ
مَتَى الْمُتَكَبِّرُونَ ﴿٧٦﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرَبِّكَ
بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيْكَ فَإِنَّا
نُرجِعُوكَ ﴿٧٧﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ
مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ
عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِقَاتِلَةٍ
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ
وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَسَافِعُ وَمِنْهَا تَعَالَوْنَ عَلَيْهَا حَاجَةٌ
فِي صُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ
تَحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾

81. Na Puphaki-ilai Niyan ruka-
no so manga Tanda Iyan: Na anda
ko manga Tanda o Allah i Pagong-
kirun niyo?

82. Ba siran nda makandalakao
ko Lopa ka-a niran Mapagilailai o
antona-a i miyambutad o Kiya-
akiran ko siran a Miya-ona an
niran? Aya butad iran na madakul
a di siran, go makalalawan i bagur
go manga rarad ko Lopa: Na da
kiran makalinding so miyasokat
iran.

83. Na kagiya a Mitalingoma
kiran o manga Sogo kiran so manga
rarayag a Karina, na kiyababaya-an
niran so shisi-i kiran a Kata-o; na
Kiyatangkalan siran o Piyamaguru-
gan niran noto (a siksa).

84. Na kagiya a kasandungan
niran so siksa Ami, na Pitharo
iran: Piyaratiyaya mi so Allah; a
Isa Isa Sukaniyan-go Inongkir Ami
so Sukami na ini Pamanakoto ami
Ron.

85. Na da kiran makanggai a
goni so Paratiyaya iran ko Kiya-
sandungi ran ko siksa Ami. Okit o
Allah a Sabunar a Miyaipos ko
manga Oripun Niyan. Na Miyalogi
ro-oman so Miyamangongkir!

وَيُذَكِّرُ أَكْثَرَهُمْ فَآيَةُ إِلَهِكَ اللَّهُ
تُكْرِرُونَ ﴿٥١﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءَانَسُوا فِي الْأَرْضِ
فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا
عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَخَافَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥٣﴾

فَلَمَّا تَرَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ
وَكُنَّا نَدْعُوهُ مُشْرِكِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ لِمَنْ يُشْفَعُوا إِلَّا مَنْ هُوَ لَدُنَّا
سُئِلَ اللَّهُ أَلَمْ تَخْلَقْ فِي عِبَادِهِ وَحَيْرَ
هُمَ الْكَافِرُونَ ﴿٥٥﴾

سورة فصلت

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyangkai a Qur-an na) Initoron a pho-on ko Masalinggagao, a Makalimo-on;-

3. Kitab, a Pishalisai so manga Ayaton;-A Qur-an a Basa Arab, a ruk o Pagtao a manga Tata-o ron;-

4. Puphamanothol sa mapiya go uphamaka-iktiyar: Na tomiyalikhod so kadakulan kiran, na siran na di siran Phamakinug.

5. Na Pitharo iran: a so manga poso ami na matatago ko manga totop, pho-on ko Iputhawag Ka rukami sukaniyan, go kiyatagowan so manga Tangila mi sa kabungul, go ka-a lutan kami a go Sukasa runding: Na Nggalubuk Ka; ka Mata-an! A Sukami na Gomagalubuk (Mambo)!

6. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo: Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na so Tohan a Isa Isa: Na Pananangoran kano si-i Rukaniyan, go Panguni kano Ron sa Ma-ap. Na sangat a siksa a ruk o manga Pananakoto,-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم

تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُتِبَ فَضِّلْتَ إِلَيْهِ قُرْآنًا عَرَبِيًّا يُقْرَأُ
بِعَلَمُونَ

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ

وَقَالُوا أَفُلَوْبِنَا فِي أَعْيُنِهِمْ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي
ءَادَانَا وَقُرْآنِهِمْ نَبِيًّا وَنَبِيَّكَ جَبَابٌ فَاعْمَلْ
إِنَّا عَمِلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا
إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ
وَأَسْتَغْفِرُوا لَهُ وَتَوَلَّ لِلْمُشْرِكِينَ

7. Siran na di iran thona-in so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

8. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a Bagiyan niran a Balas a di Puthaman.

9. Tharowangka: A ino a Mata-an! A sukano na tithe a o Ongkirun niyo so (Allah a) Miyadun ko Lopa ko solud o dowa gawi-i? Go Puphangumba-al kano sa manga saginda Niyan! Giyoto man so Kadnan o manga Ka-adun.

10. Go Tiyagowan Niyan noto sa manga Palao si-i ko Kaporowan niyan, go Piyakandakulan Niyan noto sa Mapiya, go diniyangka Iyan non so manga Pagupuron si-i ko pat Gawi-i, andatadatar ko Puphamangisha.

11. Oriyan niyan na Siyangor Iyan so Langit, a Sukaniyan na Bul: Na Pitharo Iyan non go si-i ko Lopa: A Phasiyonot kano, sa Onot o di na tugul. Ini sumbag iran: A Miphasiyonot Kami sa Puphangongonotan Kami.

12. Na ini Masad Iyan siran a pito a manga Langit si-i ko dowa gawi-i, go ini Ilaham Iyan ko omani isa Langit so Sogowan non. Na ini Pharas Ami ko Langit a marani so manga Bito-on, a go so Siyap. Giyo-

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٥١﴾

﴿قُلْ أَنتُمْ لَكُمْ كُفْرُونَ﴾ يَالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَندَادًا ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

وَجَعَلَ فِيهَا رَواسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَامَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلنَّاسِ لَيَالٍ ﴿٥٣﴾

ثُمَّ أَسْرَجَ فِي السَّمَاءِ وَهِيَ دُحَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ أَتَيْنَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿٥٤﴾

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٥٥﴾

to man i Takdir o (Allah a) Maba-gur, a Mata-o.

13. Na o talikhod siran, na Tharowangka: A Piyakiiktiyaran Ko rukano so Phakapolang lagid o Miyakapolang ko Pagtao o Ad go so Pagtao o Samood!

14. Gowani a Mitalingoma kiran o manga Sogo, pho-on ko Hadapan niran, go pho-on ko talikhodan niran: A da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Pitharo iran: A o kabaya o Kadnan nami, na Mata-an a Tomoron sa manga Malaikat: Na Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

15. Na so Pagtao o Ad na Miya-nakabor siran ko Lopa sa diontol, go Pitharo iran: a antawa-a i lawan rukami sa Bagur? Ba iran ndi kata-wi a Mata-an! A so Allah, so Miya-dun kiran, Sukaniyan i lawan kiran sa Bagur? Na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na o Ongkirun niran!

16. Na biyotawanan Nami kiran so ndo a domadago-os si-i ko man-ga Gawi-i a manga Na-as (kiran), ka-a Nami kiran Kapakita-ami so siksa a Phakahina si-i ko Kaoya-goyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a Phakahi-na: Go siran na di siran Khataban-gan.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ أَفْقَلًا أَنْذَرْنَاهُمْ أَنَّ صَاعِقَةً قَتَلَتْ
صَاعِقَةً عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا
لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
كَافِرُونَ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِقَائِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ
مُعَدَّةٍ لِنُذِقَهُمُ عَذَابَ الْآخِرَةِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا
يُنْصَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na so puman so Pagtao o Samood, na Tiyo-ro Ami siran, na Miyatomo iran so Kadadag a di so Torowan: Na Miyadansal siran o Phakapolang, a siksa a Phakahina, sabap ko Pishokat iran (a Dosa).

18. Na Siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go miyabaloi siran a Khipanananggila.

19. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda ko manga ridowai o Allah ko Naraka, a siran na Pakapuphunayawa-an siran;

20. Taman sa amai ka makaoma siran on (ko kaphamagitonga kiran), na shaksi-an siran o kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kobal iran ko Pinggolaola iran.

21. Na Tharo-on niran ko manga kobal iran: Ino kami niyo Pushaksi-i? Na isumbag iran: A Piyakatharo kami o Allah;- A so Piyakatharo Iyan so langowan taman: A Sukaniyan so Miyadun rukano, ko Paganai a kiya-okitan, go rongkano Phamakandoda.

22. Na da kano Makadalong ko ka-shasaksi-i rukano o kanug iyo, a go so manga kailai niyo, a go so manga kobal iyo, na ogaid na tiyangkap iyo sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Katawan so Madakul ko gi-i niyo nggolaola-an!

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٣٧﴾

وَنَحْنُ الَّذِينَ أَمْسُوا وَكَانُوا يَشْفُونَ ﴿٣٨﴾

وَيَوْمَ يُخْشَرُ أَعْدَاهُ اللَّهُ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يَوْرَعُونَ ﴿٣٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمْ شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٠﴾

وَقَالُوا الْجُلُودُ هِيَ شَهِدٌ ثُمَّ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقْنَا اللَّهَ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَالْيَوْمَ نَرْجِعُكُمْ ﴿٤١﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَعِزُّونَ أَنْ يُشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ أَيْمَنَّا بِمَا نَعْمَلُونَ ﴿٤٢﴾

23. Na giyoto man so Arangan niyo a so ini Pagarangan niyo ko Kadnan niyo. a miyakabinasa rukano, na Mimbalo i kano a pud ko Miyangalologi!

24. Na apiya i Kaphantang iran, na so dun so Naraka i Darpa iran! Go apiya i Kapanguni ran sa Rila, na di siran mapud ko Piririla-an.

25. Na tinibaba-an Nami siran sa manga Salinggogopa, na Pipharasan niran kiran so kasasangoran niran, go so Katatalikhodan niran; go Miyatanto kiran so Katharo a rakhus o manga Pagtao a andang a Miya-ipos ko miya-ona an niran, a manga Jinn, go manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabalo i siran a manga Logi.

26. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di niyo Phamakinuga angkai a Qur-an, go ramowa niyo Sukaniyan ka angkano Makataban!

27. Na Mata-an a Pakata-a mun Nami dun so Miyamangongkir sa siksa a sangat, go Mata-an a i balas Ami kiran ndun so tanto a Marata a Pinggolaola iran.

28. Giyoto man i Balas ko manga ridowai o Allah,- a so Naraka: Ruk iran ro-o so Darpa a Kakal: Badal, sabap ko Kiyaongkira iran ko manga Ayat Ami.

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَرَدَكُمْ فَأَصْحَبْكُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

فَإِنْ يَصْضُرُوا قَالَ أَتُمْنَوْنَ لَهُمْ وَلَنْ يَسْتَعْتَبُوا
قَمَاهُمْ مِنَ الْمُعْتَيبِينَ ﴿٢٤﴾

* وَفِيضْنَا لَهُمْ قُرْبَةً فَزَرَوْا لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ
أَلَيْسَ لَهُمْ مَا خَلَقْنَاهُمْ وَحَقَّقْنَا عَلَيْهِمُ الْقَوْلَ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا
الْقُرْآنِ وَالْعَوْفِيهِ لَعَلَّكُمْ تُعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

فَلَنَذِقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
وَلَنُجْزِيَنَّهُمْ أَشْرَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ أَعْدَاهُمُ اللَّهُ الْكَافِرِينَ فِيهَا ذَائِرٌ خَالِدٌ
جَزَاءُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Na Tharo-on o siran a Miya-mangongkir: Kadnan Nami! Paki-masaingka rukami so Domiyadag rukami ko manga Jinn a go so manga Manosiya, ka tago-on nami siran ko didalum o manga Parapar-ami, ka-an siran mabaloi a pud ko Miyamakababababa.

30. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na Miya-ginontolan siran, na ltoron kiran o manga Malaikat (ko masa a Kapha-tai ran): A di kano Phangandam! Go di kano Pumboko! go Pakapiya a niyo a ginawa niyo sabap ko Sorga, a so sukano na ididiyandi rukano!

31. Sukami i khisisiyap rukano si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go si-i ko Akhirat: Go bagiyen niyo ro-o so Pukhababaya-an o manga Gi-nawa niyo; go bagiyen niyo ro-o so Phangunin niyo!-

32. Talagad a pho-on ko (Allah a) Manapi, a Makalimo-on!

33. Na ba adun a tao a Makalubi a Mapiya i Katharo ko tao a ini Panolon niyan so (Kaonoti ko) Allah, go Mingalubuk sa Mapiya, go Pitharo iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah)?

34. Na di makaphagishan so Mapiya a go so Marata. Runun

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرَبْنَا الَّذِينَ
أَصْلًا نَأْمِنُ بِالْجَنِّ وَالْإِنسِ جَعَلَهُمْ نَسْتًا
أَقْدَامًا لِيَكُونُوا مِنَ الْأَشْقِيَيْنِ ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا
تَتَرَكُّنَ عَلَيْهِمْ الْمَلَائِكَةُ أَلا تَخْفَوْا
وَلَا تَحْزَنُوا وَابْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ
تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُنَّ
أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿٣١﴾

ثُمَّ لَا يَمْنَعُكُمُ الْعَذَابُ مِنْهُمُ إِنَّكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ لَمَكِينُونَ ﴿٣٢﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا لِّمَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ

Ka (ko Marata) so Mapiya: Na sa maoto na so adun a rido o Kaon na lagid o ba Mata-an! A sukaniyan na ginawai a madasug!

35. Na da-a khabugan saya a rowar ko siran a Miphapantang, go da-a khabugan saya a rowar ko Khiruk ko Ontong a Mala.

36. Na amai ka Maphakasilai Ka o pangonsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

37. Na pud ko manga Tanda Iyan so Gagawi-i a go so Daondao, a go so Alongan go so Olan. Di kano Shodod ko Alongan, a go so Olan, na Sodod kano ko Allah, a so Miyadun kiran, o sukano na Sukaniyan mbo i Pushowasowatun niyo.

38. Na o ba siran Phanakabor: Na (naino ka) so siran a shisi-i ko Kadnan Ka na gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan ko Gagawi-i a go so Daondao; a siran na di siran purotosun.

39. Go pud ko manga Tanda Iyan: A Mata-an! A Suka na Pukhailaingka so Lopa a miyagango; na igira a Piyakatoron Ami ron so ig, na pananabadun go shibokar (na mutho-on so manga Mangunguto). Mata-an! A so Miyakaoyag saya i tithe a Phangoyag ko Miyamatai.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي يَتَنَبَّأُ بِغَيْبِكُمْ ۖ وَهُوَ قَدِيرٌ
بِأَعْيُنِنَا ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَتَذَكَّرُونَ ۚ

وَمَا يُلْقِهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا
إِلَّا الْأَذْوَحُطَّ عَظِيمٌ ٣٥

وَمَا يَنْزَعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ
بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٣٦

وَمِنَ الْإِنْبِيَاءِ الْبَلُّ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ
وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ
وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ٣٧

إِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
يَسْتَكْبِرُونَ لَهُ بِالْبَلِّ وَالنَّهَارِ وَهُوَ لَا
يَسْقُمُونَ ٣٨

وَمِنَ الْإِنْبِيَاءِ أَنْتَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا
أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۖ إِنَّ الَّذِي
أَحْيَاهَا الْمُحْيِي الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٣٩

Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

40. Mata-an! A siran a Puphamakasilain niran so manga Ayat Ami na di siran Rukami makapagma. Ino so tao a Phoshangun ko Naraka aya Mapiya? Antawa-a so tao a Phakatalingoma a Somasarig, ko Alongan a Qiyamah? Nggalubuka niyo so Kabaya iyo: Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagilain Niyan.

41. Mata-an! A so Miyaman-gongkir ko Pananadum ko Kiyapa-kaoma niyan kiran (na shiksa-an siran). Na Mata-an! A Sukaniyan (a Qur-an) na titho a Kitab a Susula-an.

42. Da-a Phakatalingoma-on a ribat a Phakapo-on ko ona-an Niyan, go da-a Phakapo-on ko oriyan Niyan: Initoron a pho-on ko (Allah a) Maongangun, a Puphodin.

43. Da-a gi-i Ruka Tharo-on a inonta so Sabunar a Pitharo ko manga Sogo a Miya-ona an Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a Khiruk ko Ma-ap, go khiruk ko siksa a Malipudus.

44. Na o biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an kuna a ba basa Arab, na Putharo-on niran ndun: A ino da pakasagogoda so manga Ayaton? Ino a kuna a ba basa Arab na (so

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ
عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي
ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَخْلَعُوا مَا شَاءُوا لَّهُمْ
نَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّ
لَكُنَّا عِزٌّ ﴿٤١﴾

لَا يَأْتِيهِ الْبُطُلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفَةٍ
نَزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

مَا يَقَالَ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ
قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّنَا لَدُوٌّ مَغْفِرٍ وَذُو عِقَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا
فُصِّلَتِ آيَاتُهُ إِنَّهُ لَأَنْعَجِيمٌ وَعَصِيٌّ فَلْهُوَ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَبَيِّنَاتٌ وَالَّذِينَ لَا

Rasul na) Arab? Tharowangka: A Sukaniyan na bagiyen o siran a Miyamaratiyaya a Torowan go Bolong; na so da Pamaratiyaya, na Kiyatagowan so manga Tangila iran sa Kabungul, go Sukaniyan na in- ilamun kiran: Siran man na Putha- wagun siran pho-on ko Darpa a mawatan!

45. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na Kiyas- shawala-an noto. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, (so kaphakaoriya Ni- yan ko kapamagitong), na Miyako- kom siran ndun: Na Mata-an! A siran na matatago dun ko kasha- sangka Pho-on Rukaniyan sa Ma- payag a Kashangka.

46. Sa tao a Nggalubuk sa Ma- piya na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on: Na da ko Kadnan Ka i ba Salimbot ko manga Oripun (Niyen).

47. Si-i Rukaniyan Phakandoda so katawi ko Bangkit: Na da-a Pha- kaliyo a manga Onga pho-on ko manga daogiyan, go da-a Khaogat a Babai, go da-a Pumbawata a ba di si-i ko Kata-o Niyen. Na si-i ko Gawi-i a itawag Iyan kiran: A anda so manga Sakotowa Akun? Tharo- on niran: A Phakitokawan nami Ruka: A da-a pud rukami a saksi (on)!

يَوْمَئِذٍ فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ
عَمًّى أَوْ لَآتِيكَ بِنَادٍ مِنْ مَكَانٍ
بَعِيدٍ ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَآخُذْ بِهِ
وَلَوْ لَا كِتَابٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّ
بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ۝

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَالِمٍ لِلْعَبِيدِ ۝

۞ إِلَهُ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ
ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى
وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۖ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِنْ
شُرَكَاءُى قَالُوا أَدْنَاكَ مَا مَنَّا مِنْ
شَيْءٍ ۝

48. Na doratun siran o Piya-nongganoi ran gowani, go Matangkud iran a da-a Kaphagapasa niran.

49. Di Purotosun so Manosiya ko Kapanguni sa Mapiya, na amai ka Misogaton so Marata, na karupowan, a ka-a da-an sa Panginam.

50. Na Ibut o Pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo a pho-on Rukami, ko oriyen o Morala a minisogaton, na Mata-an a Putharo-on niyan ndun: A giyai na ruk akun, go di ko tatarima-an so Bangkit o ba Makatindug; na ibut o Pakandoda ko ko Kad-nan ko, na Mata-an! A Mapum bagiyen ko si-i ko Hadapan Niyan so Lubi a Mapiya! Na Mata-an! A Panotholun Nami dun ko siran a Miyamangongkir so Pinggolaola iran, go Mata-an a Phakita-a man Nami kiran ndun so Siksa a masopi-it.

51. Na igira a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod, go itangkiri iyan a kilid iyan; na igira a Minisogaton so Marata, na Makandowa-a sa malayat!

52. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka sukaniyan (a Qur-an) na pho-on ko Hadapan o Allah, oriyen niyan na Inongkir iyo Sukaniyan? Ba adun a Makalawan a ribat ko tao a sukaniyan na matatago ko kasosorang a mawatan (ko bunar)?

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ
وَوَضُّوا مَا آلَهُمْ مِنْ مَّحْيٍ ۝٤٨

لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ
مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَكُوْشْ مُوْطِ ۝٤٩

وَلَيْنَ آذُنَهُ رَحْمَةٌ مِّمَّا مِنْ بَعْدِ صَرَآءِ
مَسَّهُ لِيَقُولَ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ
قَابِئَةً وَلَيْنَ رُجْعُكَ إِلَى رَبِّي إِنْ لِي عِنْدَهُ
لِلْحُسْنَى فَلْيَسْتَبِشَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنَذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۝٥٠

وَإِذَا أُنْعِمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَغْرَضَ وَكُنَّا
بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَدُودُوعَاءِ
عَرَضٍ ۝٥١

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ كُفْرٌ
كَفَرْتُمْ بِهِ مِنْ أَضَلِّ مِثْقَلٍ يُوزَنُ
شِقَاقٍ يَئِيدٍ ۝٥٢

53. Phaki-ilai Ami kiran ndun so manga Tanda Ami ko mbalabala, go si-i ko manga ginawa iran, taman sa Mapayag kiran a Mata-an! A Sukaniyan so (Qur-an a) bunar. Ba da Makatarotop so Kadnan Ka a Mata-an! A Sukaniyan i Saksi ko langowan taman?

54. Ba di Mata-an! A siran na matatago ko Kashasangka ko Kimbaratumowa-an ko Kadnan niran Ba di Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman?

سَرَّيْهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي
أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيقَةٍ مِنَ لِقَاءِ رَبِّهِمْ ءَلَا يَهْتَدُونَ
يَكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

Surah Al-Shura-42

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim.

2. Ain. Sin. Qaf.

3. Lagid man noto a Kaphagilahami Ruka (Ya Muhammad) go so siran a Miya-ona an Ka, o Allah, a Mabagur, a Maongangun.

4. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

5. Maito bo na so manga Langit na Phangabubungkag ko Kaporowan niran: Na so manga Malaikat na Iputhasbik Iran so Podi ko Kad-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

عَسَقٌ ﴿٢﴾

كَذَٰلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ ﴿٤﴾

كَذَٰلِكَ السَّمَوَاتُ يَنْعَضَّرْنَ مِنْ هَوَاجِهِ
وَأَمَّا لَكَ بِسَيِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

nan Niran, go Ipuphanguni Ran sa Ma-ap so tao a matatago ko Lopa: Ba di Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Manapi, a Makalimoon?

6. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan,- Na so Allah i Tomotonggo kiran; go kuna a ba Suka i Sasarigi kiran.

7. Na lagidaya man a Kini-ila-hamun Nami Ruka ko Qur-an a basa Arab: Ka-an Ka Mapakaik-tiyar so (tao sa Makkah a) Amoran o manga Ingud a go so makahiliyoton,- go an Ka Kapaki-iktiyari so Alongan a Kapulimod, a da-a sangka a madadalumon: So saba-ad na khatago ko Sorga, na so saba-ad na khatago ko Kadug.

8. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabalo i Niyan siran ko okit a isa; na ogaid na Phakaso-ludun Niyan so tao a kabaya Iyan ko Limo Iyan; na so manga Darowaka na da-a bagiyan niran a Panarigan go da a Tabanga (iran).

9. I no siran khowa sa salakao ko Allah a manga Panarigan? A so Allah,- Na Sukaniyan i Panarigan, go Sukaniyan i Magoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan i Gaos ko langowan taman.

10. Na so da kano Ron Pagayonayon a shai, na so Kokoman Ni-

وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ لَكَ
هُوَ الْعَفْوَ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ
حَفِظَ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِنُنْذِرَ أُمَّ
الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَنُنْذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا
رَبَّ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ﴿٧﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُدْخِلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَرَىٰ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ
يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَىٰ

yan na si-i ko Allah: Giyoto man so Allah a Kadnan Ko: Sukanyan i Siyarigan Ko, go ron Nako Pagundod.

11. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Shinggayan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo sa manga Karoma, go pho-on ko manga Ayam sa nggaganapa: Pumbarumbadun kano Niyan sa sabap ro-o: Da dun a lagid Iyan a isa bo, go Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

12. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan: Go Puphakasimpitun Niyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

13. Piyayag Iyan rukano a okit so ini Sogo Iyan noto ko Nuh, go so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad), go so ini Sogo Ami oto ko Ibrahim, go so Musa, go so Isa: A Pamayandugun Niyo so Agama, go di Niyo to Pumbulabulagi: Minindarasag o manga Pananakoto so Ipundolon Ka kiran oto. So Allah na Punggawi-in Niyan non so tao a kabaya Iyan, go Punggonanao Niyan non so tao a Puphananangoran (ko Onot Rukaniyan).

14. Na da siran mbulabulag in-onta ko oriyan o Kiyapakaoma kiran o Kata-o,- ka dungki ran. Na o

اللَّهُ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١١﴾

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذَرُكُمْ فِيهِ لُغْتٌ مُكَثِّلَةٌ لَكُمْ وَهِيَ تَكُونُ لَكُمْ سَمِيعُ الْبَصِيرِ ﴿١٢﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَنْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٣﴾

﴿ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٤﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَلَاءُ بَعَثْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ فَوَلَّوْا كَيْفَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَيْنَا

da so Katharo a Miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, a taman ko ta-alik a miyapunto, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A so siran a Piyakapangowaris ko Kitab a Miya-orijan niran, na matatago dun ko kashasangka po-on Rukani-yan sa Mapayag a Kashangka.

15. Na makapantag ro-o, na Panolongka, go Ontolangka so ini Sogo Ruka, go Dingka Phangonoti so manga nunga iran; go Tharowangka: A Piyaratiyaya Ko so Initoron o Allah a Kitab; go ini Sogo Rakun a Paginontolanangko sukano. So Allah i Kadnan Nami go Kadnan niyo: Ruk Ami so manga Galubuk Ami, na ruk iyo so manga Galubuk iyo. Da-a rido ko lut Ami go lut iyo. So Allah na thimo-on Tano Niyan, go Ron so Khabolosan.

16. Na so siran a gi-i siran Makiphapawala makapantag ko Allah ko orijan o Kiyatarima-a Rukaniyan,- Na so Daowa iran na ilang si-i ko Kadnan niran: Go Miyakaphaoto siran sa Rarangit, go adun a bagiyen niran a siksa a Sangat (ko Akhirat).

17. So Allah so Tomiyoron ko Kitab (ka-an Mapayag) so Bunar, go so Timbangan. Na anta-i kaphakitokawan niyan Ruka sa masukun a so Bangkit na marani?

أَجَلٍ مُّسَمًّى لِّقَضَىٰ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُزَيَّبٍ ۝١٥

فَلَيْلِكَ فَادْعُ ۖ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا
تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا
وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا
حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ
بَيْنَنَا وَالْيَوْمَ الْعَصِيرُ ۝١٦

وَالَّذِينَ يُخَاجِرُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَسْخِجِبَ اللَّهُ رَحْمَتَهُمْ رَاحِصَةٌ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ ۝١٧

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ
وَمَا يَذَرُكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝١٨

18. Puphagalokalokan naya o siran a di ron Mapaparatiyaya: Na so Miyamaratiyaya na ika-aluk iran oto, ka katawan niran a Mata-an noto! A Bunar. Ba di Mata-an a siran a Puphamawal ko Bangkit na matatago dun ko Kadadag a mawa-tan?

19. So Allah i Masalinggagao ko manga Oripun Niyan: Puphakala-an Niyan ko Riskhi so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

20. Sa tao a kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Pagomanan Ami ron so Balas rukaniyan; Na sa tao a kabaya iyan so Balas ko Doniya, na mbugan Ami ron, na da-a Bagiyan niyan ko Akhirat a kipantag.

21. Ba adun a manga Sandogo-wa iran, a mimba-al kiran ko okit a so di Sogowan sukaniyan o Allah? Na o da so Katharo a Kokoman (a miya-ona), na Miyakokom siran ndun. Na Mata-an! A so manga Darowaka na adun a Bagiyan niran a siksa a Malipudus.

22. Khailaingka so manga Darowaka a ika-aluk iran so Pinggalubuk iran, a giyoto na Phakatana kiran. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya na si-i ko manga Pipiya a Darpa ko manga Sorga: Khakowa iran so nganin a Kabaya iran si-i ko Kad-

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ
أَنَّهَا الْحَقُّ الْآتِيَانِ الَّذِينَ يُجَادُونَ فِي
السَّاعَةِ لِأَيِّ ضَلَالٍ يَعِيدُ ﴿١٨﴾

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْغَنِيُّ ﴿١٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي
حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَتْ تُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ
مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

أَمَّا لَهُمْ شُرَكَاءُ أَشْرَعُوا لَهُمْ مِنَ الَّذِينَ
مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ
لَفُتِحَ بَيْتُهُمْ وَمَا لَظَالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
كَسَبُوا وَهُمْ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ
الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

nan Niyan. Giyoto man na Sukaniyan so Kakaya-an a Mala.

23. Giyoto man so Puphanotholun o Allah ko manga Oripun Niyan, a so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya. Tharowangka: A da-a Phangunin Ko rukano sa Makapantag saya a sokai inonta so Kanggiginawai si-i ko manga Tonganai. Na sa tao nggalubuk sa Mapiya, na omanan Nami ron ro-o sa Mapiya: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Masalamatun.

24. Ino iran gi-i Tharowa: I inangkob Iyan so Allah sa Kabokhag? Na o kabaya o Allah, na khatukhus Iyan so poso o Ka. Thi-phadun o Allah so ribat, na Pakaphangotara-an Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga Rarub (a manga pamikiran).

25. Go Sukaniyan so Putharima ko Taobat a pho-on ko manga Oripun Niyan, go Phuma-ap ko manga Rarata: Go katawan Niyan so gi-i niyo Nggolaola-an;

26. Go Putharima ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go Phagomanan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan: Na so Miyamangongkir na adun a Bagiyan niran a siksa a sangat.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَتَمَنَّى لَكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَعْرِفْ حَسَنَةً نَّرْزُلْ لَّهَا فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشِئِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْسَحَ اللَّهُ الْعَبْطَ وَيُخَوِّضِ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾

وَيَسْجِئُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

27. Na o Pakaolada o Allah so Riskhi ko manga Oripun Niyan, na Mangalandada siran ndun ko Lopa; na ogaid na Iputhoron Niyan si-i ko diyangka a kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai.

28. Go Sukaniyan so Puphaka-toronun Niyan so Oran ko oriyen o kiyadai kiran sa Panginam, go Pumbumbar ko Limo Iyan. Na Sukaniyan so Panarigan, a Puphodin.

29. Na pud ko manga Tanda Iyan so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, go so ini Parak Iyan sa dowo oto a manga Baraniyawa: Na Sukaniyan si-i ko Kalimoda kiran amai ka kabaya Iyan na Gaos Iyan.

30. Na sa dun sa misogat rukano a Tiyoba, na sabap ko Pinggalubuk o manga lima niyo (a dosa), na Phuma-ap sa madakul.

31. Na di kano dun makapalagoi ko Lopa; go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah, a Panarigan, go da-a mamakatabang (rukano).

32. Go pud ko manga Tanda Iyan so Puphamangutas ko Kalandan, a ndalagid o manga Palao (a manga Kapal).

33. O kabaya Iyan, na Maphakalungun Niyan so ndo: na khaba-

﴿وَلَوْ سَـَّطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَـٰكِن يُّنْزِلُ يَقْدِرُ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا يَقْطُرُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَكَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ فِيهِمَا مِنْ دَأْبٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ﴾

﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَمَا تُسَبِّحُ بِحَمْدِ اللَّهِ يُكْرِمُ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ﴾

﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾

﴿إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ

loi siran a khitatangun ko liyawao o Kalodan. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang, a Masalamatun.

34. O di na khikagum Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Dosa); na Phuma-ap sa Madakul.

35. Na katokawan o siran a Puphamawal ko manga Ayat Ami, a da-a Kaphagapasan niran.

36. Na sa dun sa Pukhibugai rukano a shai na matag sagad a Karimbaran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so shisi-i ko Allah (a balas) i tomo a go Kakal: A bagiyan o siran a Miyamaratiyaya go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

37. Go siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa go so manga Pakasisingai, go igira a kiyararangitan siran na siran na Phunapi siran;

38. Go siran na Tiyarima iran so Kadnan niran, go ini Pamayandug iran so Sambayang; go so Punggo-laola-an niran na Puphamagodasan niran; go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na Ipuphamumugai ran;

39. Go siran na igira a Miyasogat siran o Ka-anियaya, na siran na Phagato siran.

ظَهَرَ إِنِّ فِي ذَلِكَ لَا كَيْفَ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿٣٤﴾

أَوْ يُؤْمِنُ بِمَا كَسَبُوا وَيُفْعِلْ عَنْ كَبِيرٍ ﴿٣٥﴾

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مُجِيبٍ ﴿٣٦﴾

فَمَا أَوْفَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ كَثِيرًا آيَاتِ الْفُورِ حَسْرٍ
وَأَذَامَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ
شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٠﴾

40. Na aya Balas o Marata na Marata a lagid iyan: Na sa tao a Muma-ap go makiphasada (ko ridowai niyan), na so Balas rukaniyan na Miyatangkud ko Allah: Mata-an! a Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Salimbot.

41. Na Mata-an a sa tao a Miyato ko oriyan o Kiya-anियaya niyan, na siran man na da kiran i lalan (ko siksa).

42. Aya bo a adun a lalan non (o siksa) na si-i ko siran a Phaganiyaya-an niran so manga Manosiya, go Puphangalandada siran ko Lopa sa di ontol: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

43. Na Mata-an a sa tao a Phantang go Nomapi, na Mata-an! A giyoto man na pud dun ko Mapiya ko manga Olaola.

44. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a bagiyan niyan a Panarigan ko oriyan niyan. Na Mailaingka so manga Darowaka, ko Kasandungi ran ko siksa, a Matharo iran: A ba adun a okit a Kapakakasoi (ko Doniya)?

45. Na Khailaingka siran a Phaganagun siran ko Apoi, a Makasangkop siran, po-on ko Kahina-an, Makapuphangilailai siran sa kailai a Masolun. Na Tharo-on o siran a

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَّا أَنْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ بَاطِلٍ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَنْفَعُهُمْ الْعَذَابُ يُقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْحَقِّ يَكْفُرْ بِمَا كَفَرَ ۚ سَبِيلُ الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾

Miyamaratiyaya: A Mata-an! A aya manga logi na so Liyogi ran so manga Ginawa iran, a go so manga ta-alok kiran ko alongan a Qiyamah. Tanodan, ka Mata-an! A so manga Darowaka na Khatago ko siksa a Tatap!

46. Go da-a mabaloi a bagiyan niran a manga Panarigan a Mama-katabang kiran, a salakao ko Allah. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Mambagiyan niyan a lalan (a ontol).

47. Tarima-a niyo so Kadnan niyo, ko da pun Kapakatalingoma o Alongan a da-a Phakarunon koAllah! Da-a bagiyan niyo a Khalindongan sa Alongan noto, go da-a bagiyan niyo a Kapaka-ongkir!

48. Na o talikhod siran, na da Ami Suka Sogowa a Somisiyap kiran. Da-a Paliyogat Ruka a rowar ko Kapamakasampai. Na Mata-an! A Sukami na igira a Piyakata-am Ami so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, na Ishonor iyan noto; na o Masogat siran a Marata, sabap ko miniona o manga lima iran (a Dosa), na Mata-an! A so Manosiya na da-a Tadum iyan!

49. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Phagadunun Niyan so nganin a Kabaya Iyan. Pumbugan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a)

حَسِيرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أُولِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٧﴾

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا
مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا لَكُم مِّنْ مَّذْجٍ
يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّنْ نَّكِيرٍ ﴿٤٨﴾

فَإِنِ اعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
حَفِظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِمَّا رَحِمْنَا قَرِيحًا بِهَا وَإِن
نُصِيبَهُمْ سَيِّئَةً يَمَاظَلَمْتُمْ أَتَدْبِرُوهَا فَإِنِ
الْإِنْسَانُ كَفُورٌ ﴿٤٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا
يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنثَاءً وَيَهَبُ لِمَنْ
يَشَاءُ الذَّكَورَ ﴿٥٠﴾

manga Babai, go Pumbugan Niyan
so tao a Kabaya Iyan sa (manga
Wata a) manga Mama,

50. O di na Pakashangisangi-in
Niyan siran: A manga Mama a go
manga Babai, go Pumbalowin Ni-
yan so tao a Kabaya Iyan a Baluk:
Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o, a
Gaos.

51. Na da mapatot ko Manosiya
o ba Mbitiyarain sukanian o Allah
inonta o Ilaham, o di na si-i ko
sabala a Runding, o di na Somogo
sa Sogo, na Iphagilaham Iyan sa
sabap sa idin Niyan, so Kabaya
Iyan: Mata-an! A Sukaniyan i Ma-
poro, a Maongangun.

52. Na lagid aya man a Kini-
ilahamun Nami Ruka (Ya Muham-
mad) ko Qur-an pho-on ko Sogo-
wan Nami: Da ko butad Ka i
Bangka katawi (gowani) o antona-
a so Kitab, go antona-a so Para-
tiyaya? Na ogaid na biyaloi Ami oto
a Sindao, a Puthoro-on Nami sa
sabap Rukaniyan so tao a Kabaya
Ami ko manga Oripun Nami; na
Mata-an! A Suka (Ya Muhammad)
i titho a Makapunggonanao ko okit
a Maka-o ontol,-

53. A okit o Allah, a so Khiruk
ko nganin a shisi-i ko manga Langit
a go so nganin a shisi-i ko Lopa.
Tanodan, ka si-i bo ko Allah Pha-
kandod so langowan taman a pu-
khakaolaola!

أَوَلَمْ نَرْجُحْهُمْ ذُكْرَانًا وَإُنْثَاءً وَجَعَلْ مَنْ
يُنْثَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

﴿وَمَا كَانَ لِلْبَشَرِ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا
أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ
بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ خَصِيمٍ ﴿٥١﴾

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ
تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ
نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ
لَفِي صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

صِرَاطٍ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ ۚ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

Surah Al-Zukhruf-43

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag,-

3. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an a basa Arab, ka-aniyo sabota.

4. Na Mata-an! A Sukaniyan na Madadalum ko asal o Kitab (a so Laokh Makhpol), si-i ko Hadapan Nami, a tithe a Maporo, a sindadan o Ongangun.

5. Ba Ami rukano Phokasa so Pananadum sa Kadapai, ka kagiya sukano na Pagtao a manga Malawani?

6. Na madakul a Siyogo Ami a Nabi ko Miyanga o ona!

7. Na da-a Puphakatalingoma kiran a Nabi a ba iran noto di Puphamagurugi.

8. Na bininasa Mi so lawan kiran sa Bagur:- go Miya-ipos so ibarat o Miyanga-o ona.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ ﴿٣﴾

أَفَتَضَرِّبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٤﴾

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ ﴿٥﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦﴾

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧﴾

9. Na Ibut o Isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran: A Inadun siran o (Allah a) Mabagur, a Mata-o;-

10. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a Darpa, go singgayan kano Niyan non sa manga lalan, ka angkano makaontol;

11. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so ig sa didiyangka-an;- na inoyag Ami sa sabap Rukaniyan so Ingud a Matai; na lagid man noto a Kaphakagumawa rukano (ko manga Kobor);-

12. Go Sukaniyan so Miyadun ko Nggaganapa, a kalangolango-wan niyan, go sominggai rukano ko manga Kapal a go so manga Ayam a so Kapuphaguda-an niyo,

13. Ka angkano gi-i Makathakna ko manga Likod iyan, oriyaniyan na a niyo Katadumi so Limo o Kadnan niyo, igira a Miyakathakna kano ron, go a niyo Matharo: Soti so Piyakaphasiyonot Iyan rukami aya, a kuna a ba sukami i Phamakagaga-on,

14. Go Mata-an! A Sukami na si-i bo ko Kadnan nami, i titho a khandodan nami!

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿١﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا
وَجَعَلَ لَكُم فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَقْدَرُ
فَأَنْشُرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا كَذَلِكَ نُخْرِجُوكَ ﴿٣﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمُ
مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿٤﴾

لِيَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ
إِذَا أَسْرُيْتُمْ عَلَيْهِ وَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي
سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿٥﴾

وَأَنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿٦﴾

15. Na Singgayan niran sa Bagiyen Niyan ko manga Oripun Niyan sa saba-ad! Mata-an! A so Manosiya na titho a Miyongkir, a Mapayag!

16. A ti Kominowa ko Phagadunun Niyan sa manga Wata a Babai, na Piyakibisa Niyan rukano so manga Wata a Mama?

17. Na igira a Miyapanothol ko isa kiran so Biyaloi niyan a ruk o (Allah a) Masalinggagao a ibarat, na Mabaloi so Paras iyan a Mangirungkirum, a sukaniyan na Mapupuno a rata a ginawa!

18. Ino (iran mbaloya a ruk o Allah) so Phagoyagun makapantag ko Kaphaparahiyasan, a sukaniyan Makapantag ko Kapakiphawala na di Phakaosai?

19. Go biyaloi ran so manga Malaikat a so siran na manga Oripun o (Allah a) Masalinggagao a manga Babai. Ba iran Kiyashaksi-an so Kiya-aduna kiran? Khisorat dun so Kiyashaksi iran (sa Kabokhag), go Khi-isha kiran!

20. Na Pitharo iran: A o kabaya o Masalinggagao, na di ami siran Masimba! Da-a bagiyan niran ro-o a Kata-o! Da ko siran inonta na puphangusarun niran!

وَجَعَلُوا اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا صَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ضَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾

أَوْ مَنْ يَنْشُرُنَا فِي الْغَلِيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

وَجَعَلُوا الصَّلَاتِ كَمَا الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا أَشْهَدُ وَأَخْلَقُهُمْ سَتُكَلِّبُ شَهَادَتُهُمْ وَيَسْأَلُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ba Ami siran bigan sa Kitab ko ona-an naya, na siran na aya iran noto kukupitan?

أَمْ أَنْتُمْ خَيْرُ كِتَابٍ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهُمْ بِهِ
مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾

22. Kuna, ka Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آبَاءَ نَا عَلَى أُمَّةٍ
وَأَنَّا عَلَى آثَرِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na lagid man noto a da-a Siyogo Ami a Miya-ona an Ka ko Ingud a Puphamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Gayagomaya-on: A Mata-an! A sukami na Miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ
إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آبَاءَ نَا عَلَى أُمَّةٍ
وَأَنَّا عَلَى آثَرِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

24. Pitharo Iyan: A ti apiya pun Mini-oma Ko rukano so Lubi a Torowan a di so Miyato-on niyo ron so manga Lokus iyo? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

﴿ قُلْ أَوْ لَوْ جِئْتُمْكُمْ بِآهْدَى مِنْ مِمَّا وَجَدْتُمْ
عَلَيْهِمْ ءَابَاءَ كُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
كَافِرُونَ ﴾ ﴿٢٤﴾

25. Na siniksa ami siran: na Pamimikiranangka o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Miyamanaplis!

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظَرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan go so Pagtao Niyan: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Pushimba-an niyo:

وَلَا قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

27. Inonta so (Allah a) Miyadun Rakun, ka Mata-an! A Sukaniyan na Thoro-on Nako Niyan.

28. Na biyaloi Niyan naya a Katharo a Posaka ko Pukhababadanon, ka-an siran Makambalingan (ko Paratiyaya).

29. Kuna, ka Piyakapulagod Akun so siran naya go so manga Lokus iran, taman sa Miyakaoma kiran so Bunar, go so Sogo a Miya-kaosai.

30. Na kagiya a Makatalingoma kiran so Bunar, na Pitharo iran: A giyaya na Balik Mata, go Mata-an! a sukami na Inongkir ami aya.

31. Go Pitharo iran: A ino da Toronun a ungkai a Qur-an ko Mama a pho-on ko dowa a Ingud, a Susula-an?

32. Ba siran idi-i mbagibagi ko Limo o Kadnan Ka? Sukami i Mim-bagibagi kiran ko Kaoyagan niran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na ini Poro Ami so saba-ad kiran ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat, ka an Makowa o saba-ad kiran so saba-ad a Talasogowai. Na so Limo o Kadnan Ka i tomo a di so Puphanimonon niran.

33. O di so oba mabaloi so manga Manosiya ko okit a isa, na Mata-an a Isunggai Ami a ruk o tao

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

وَجَعَلَهَا آيَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآلَهُمْ حُرُوحًا حَتَّى جَاءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُبِينٌ ﴿٢٩﴾

وَالْمَآجَاءَ هُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ
الْقُرَيْشِ لَكُنَّا بِكَ بِشَكِّ مَعِينٍ ﴿٣١﴾

أَمْ هُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ لَنَحْشَنَّ سُنَّتَآئِهِمْ
مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزَفَعْنَا بَعْضَهُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا
سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْتَمِعُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا
لِلنَّاسِ بَعْضُكَ لِبَعْضٍ سُبُغَةً لِّمَن يَرْحَمُ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِبَعْضٍ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

a Mo-ongkir ko (Allah a) Masalinggagao, a ruk o manga Walai ran so manga Atup a Pirak, go manga Towak a Pukhipanik iran non,

34. Go ruk o manga Walai ran so manga Pinto, go manga Kantir (a Pirak) a gi-i siran non Makashandandang,

35. Go manga Kabolawanan. Na da ko kalangolangowan noto inonta na matag sagad a Kapipiya Ginawa ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so Akhirat, si-i ko Kadnan Ka, i bagiyan o Khipanananggila.

36. Na sa tao a Tomalikhod ko Tadum ko (Allah a) Masalinggagao, na Sunggayan Nami sukaniyan sa Shaitan, na giyoto i sarikita iyan.

37. Na Mata-an! A siran na Phagalangan niran siran ndun ko lalan (a Ontol), go aya Tangkapiran non na Mata-an! a siran na Maka-o ontol siran!

38. Taman sa amai ka Makaoma Rukami, na Tharo-on niyan: A hai dinganomambo o milut rakun a go suka so Kawatan o dowa Masarik! Na sayana a Miyakaratarata a Sarikita!

39. Na di rukano dun Makanggai a gona sa Alongan nai a masa a (Kiyapayag o) Kiyandarowaka iyo, Mata-an! A sukano na Murakhurakhus kano ko siksa!

فَصِّصْ وَمَعَاجِزَ عَلَيْهَا يُظْهِرُونَ ﴿٣٣﴾

وَالْيُتَوَكَّلُ أَبُو بَكْرٍ وَسُرُّوا عَلَيْهَا بِشَكْوَتِ ﴿٣٤﴾

وَزُخْرُفًا وَأَبْنَاءَ كُلِّ ذَلِكَ تَمَامُ مَنَعِ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

وَمَنْ يَقْعُشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ يَقَعْضِ لَهُ
شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾

وَأَنَّهُمْ لَيَصَّدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

حَقًّا إِذَا جَاءَ نَا قَالَ يَكَلِّتُ بَنِيَّ وَبَنَاتِكَ
بَعْدَ الْمُشْرِكِينَ فَيَنفَسُ الْقُرُونُ ﴿٣٨﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ أَلْوَمُ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فِي
الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

40. Ino Suka Maphakanug Ka so Bungul, o di na Khatoro o Ka so Bota, go so tao a aya butad iyan na matatago ko Karibat a Mapayag?

41. Na apiya tanganun Nami Suka dun, na Mata-an! A Sukami na ndanugun Ami siran dun,

42. O di na Pakimasa-an Nami Ruka so inidiyandi Ami kiran; Na Mata-an! A Sukami na Khagaga Mi siran.

43. Na Kupitingka so ini Ilaham Ruka; Mata-an! A Suka na shisi-i ko okit a Maka-o ontol.

44. Na Mata-an! A (giya Qur-an naya na) tithe a Munang a ruk Ka a go ruk o Pagtaongka; na Ipagisha Rukano bo.

45. Na Isha-an Ka so Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a manga Sogo Ami; o ba adun a ini Sunggai Ami a salakao ko (Allah a) Masalinggagao, a manga Tohan a Pupha-manimba-an?

46. Na Sabunsabunar a siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, si-i ko Pir-aon go so Pagtao niyan; Na Pitharo Iyan; A Mata-an! A Sakun na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun.

47. Na kagiya a Mitalingoma Niyan kiran so manga Tanda Ami, na sa maoto na siran na ba iran ndun noto gi-i khakala-an.

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

فَأَمَّا تَدْعِبُنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

أَوُفِّرَتْكَ الَّذِي وَعَدْتَهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

فَأَسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

وَنَعْلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

48. Na da-a Puphakimasa-an Nami kiran a Tanda a ba di Sukaniyan i mala a di so pud Iyan (a Miya-ona); na inidanug Ami kiran so siksa, ka-an siran Makambalin-gan (ko ontol).

49. Na Pitharo iran: Hai mala i Kata-o! Panguningka mingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi Iyan Ruka; Mata-an! a sukami na Miyaratiyaya kami dun.

50. Nakagiya a pokasun Ami kiran so siksa, na sa maoto na siran na gi-i siran Mbarungkas.

51. Na Piyakalangkap o Pir-aon ko Pagtao niyan, a Pitharo iyan: A Hai Pagtao akun! Ba akun di ruk so Kadatu sa Misir, go giyangkai a manga Lawasaig a Puphamangon-das ko kababa-angko? Ba kano di Phakailai?

52. Kuna, ka sakun i tomo a di giyangkai a (Mama a) so Sukaniyan na Pukhalaklak, go Marugun a Kapuphakaosai Niyan!

53. Na ino da Alopa Sukaniyan a manga Salunda a Bolawan, o di na da-a Miyakatalingoma a pud Iyan a manga Malaikat a khigaga-bai Ron?

54. Na Miyalalong iyan so Pagtao niyan, na Kiya-onotan niran sukaniyan: Mata-an! A siran na mimbaloi siran a Pagtao a manga Songklid.

وَمَا يُبْعَثُ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ
أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا إِنَّا تَسَاوِرُ أَذْغُ لَسَارِئِكَ بِمَا عَمِدَ
عِنْدَكَ إِنَّا الْمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَسَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَسْكُتُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتَ لِي
مُلْكٌ مِثْلُ مِصْرَ وَهَٰؤُلَاءِ الْأَنْهَارُ تُجْرِي مِنْ
تَحْتِي أَفَلَا تَبْصُرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مِثْلِي
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾

فَقُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَسْوَءُ مَا دُخِيَ أَوْجَاهَ
مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقَرَّبِينَ ﴿٥٣﴾

فَأَسْتَحَقُّ قَوْمَهُ فَاظْهَرُوا إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

55. Na kagiya a Tiyopowan Kami ran, na diyanug Ami siran, na Inulud Ami siran langon.

فَلَمَّا اسْتَفْتَوْا اَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
اَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

56. Na Biyaloi Ami siran a Miyanga-o ona a Poringana, go ibarat ko Miyanga-o ori.

فَجَعَلْنَاهُمْ سُلَاقًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na kagiya a Balowin so Wata o Maryam a ibarat, na sa maoto na so Pagtaongka na po-on ro-o na Pukhisagorong siran a Kakayad!

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ
مِنْهُ يُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Go Pitharo iran: Ino so manga Katohanan nami aya tomo, antawa-a Sukaniyan (i tomo)? Da-a Kiyapayaga iran Ruka on, a rowar sa Kapamawal: Kuna, ka siran na Pagtao a manga Pawal.

وَقَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ثُمَّ لُمُوهُ لَكَ
إِلَٰهٌ جَدُّ لَآبِلٍ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

59. Da ko Sukaniyan (a Isa) inonta na Oripun: A ini Pangalimo Ami Sukaniyan, go Biyaloi Ami Sukaniyan a ladiyawan ko manga Moriyatao o Israil.

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ
مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾

60. Na o Kabaya Ami, na Mata-an a Phaka-adun Kami sa sambi iyo a manga Malaikat ko Lopa, a makakasambi siran.

وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ
يُخَلِّقُونَ ﴿٦٠﴾

61. Na Mata-an! a so Isa na titho a nana-o ko Bangkit: Na di kano ron Pukhadowadowa-i, go Onoti Yako niyo: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

وَإِنَّهُ لَعَلَّمَ الْإِنْسَانَةَ فَلَآ تَعْمُرُنَّ بِهَا
وَأَنْتُمْ عَنْ هَٰذَا صَرِطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

62. Na di kano Phaki-alang ko Shaitan: Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

وَلَا يَصُدُّكُمْ عَنْهُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

63. Na kagiya a Makatalingoma so Isa a rakhus o manga Rarayag a Karina, na Pitharo Iyan: Sabunar a Minitalingoma ko rukano so Ongangun, go kagiya a Pagosain Ko rukano so saba-ad ko nganin a di kano ron Phagayonayon: Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

64. Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

65. Na Mishoransorang so Pishagorompong kondolondolonan niran: Na sangat a siksa a Bagiyan o siran a Mindadarowaka, a pud ko siksa ko Gawi-i a Malipudus!

66. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko Bangkit, sa Kapakatalingoma niyan kiran a Mitalumba, a siran na di siran Maka-i inungka?

67. So Mbobolayoka sa Alongan noto na so saba-ad kiran na ridowai o saba-ad,-Inonta so Miyamanang-gila.

68. Hai manga Oripun Ko! Da-a Pangandam iyo sa Alongan nai, go da rukano i ba kano Makamboko,-

69. So Miyamaratiyaya ko manga Ayat Ami, go Mimbabayorantang,

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِالْحِكْمَةِ وَلَا يُبَيِّنَنَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ
فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ١٧

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ١٨

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ
لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَامِ ١٩

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ
بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ٢٠

الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا
الْمُسْلِمِينَ ٢١

يَعْبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ٢٢

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا
مُسْلِمِينَ ٢٣

70. (Na Putharo-on kiran:) Solud kano ko Sorga, sukano a go so manga Karoma niyo, a Kokormatun kano.

71. Ipuphagilid kiran so manga Talam a Bolawan, go manga Baso: Go matatago-on so Pukhababayaan sukaniyan o manga Ginawa, go Ikhaso-at o manga Mata: Na sukanon na makakakal kano ron ndun.

72. Na giyoto man so Sorga a so Piyakipangowarisan rukano to sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

73. Adun a ruk iyo ro-o a manga Onga a madakul, a so saba-adon na Pukhakan niyo.

74. Mata-an! A so manga Baradosa na si-i ko siksa ko Naraka Jahannam, manga kakal:

75. Di kiran khababasan, go siran na ka-a da-an siran ro-o sa Panginam.

76. Na da Ami siran salimboti: Na ogaid na miyabaloi siran a siran i manga salimbot.

77. Na Mishadao iran: Hai Malik! Tinggasa kami o Kadnan Ka! Tharo-on Niyan: Mata-an! A sukanon na Makakakal kano (ron)!

78. Sabunsabunar a Minitalingoma Mi rukano so Bunar: Na ogaid na so kadakulan rukano na so Bunar na Ikagogowad iran.

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
تَحْبِرُونَ ﴿٧٠﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا شَتَّىٰ هِيَ الْأَنْفُسُ وَلَكِنَّ
الْأَعْيُنَ ۖ وَأَنْتُمْ فِيهَا تَخْلَدُونَ ﴿٧١﴾

وَبِذَلِكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُوْرِثْتُمْوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

إِنَّ الْعَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾

لَا يَفْقَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْسَوْنَ ﴿٧٥﴾

وَمَا ظَنَنْتُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾

وَنَادَىٰ ابْنُكَ يَحْيَىٰ بِقَضِ عَلَيْهِ تَارِيكَ قَالَ إِنَّكُمْ
مَعَكُمْ ﴿٧٧﴾

لَقَدْ جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كَاذِبُونَ ﴿٧٨﴾

79. Ba adun a Kiyambaibaitan niran a showa-an? Na Mata-an! A Sukami i Mimbaibait.

80. Ba iran Tatarima-a sa Mata-an! A Sukami na Diyami Khanug so Pagu-uma-an niran go so Khokon-sikonsi-an niran? Owai (Pukhanug Ami), go so manga Sogo Ami a (manga Malaikat a) Makamamasa kiran, na Ipuphanorat iran.

81. Tharowangka (Ya Muham-mad): A o adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao, na Sakun i maona ko Puphanonowatanon.

82. Soti so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a Kadnan o Aras, a Mawatan ko iphuropa iran!

83. Na Ganatingka siran ko Kapuphamurak iran, go so Kabi-bimban niran, taman sa Mithom-langa iran so Alongan niran, a so ididiyandi kiran.

84. Na Sukaniyan so si-i sa Langit na Tohan, go si-i sa Lopa na Tohan; na Sukaniyan so Maon-gangun, a Mata-o.

85. Na Soti so (Allah a) Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan: Go si-i Rukaniyan so Katawi ko Bangkit: Go rongkano Phakandoda.

86. Na da-a Kapa-ar o siran a Puphanongganowin niran a salakao

أَمَّا أَتَىٰ مَوْءَاظِنَا مَنِعْمُونَ ﴿٧٩﴾

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ
وَرُسُلَنَا الَّذِينَ يَكْتُمُونَ ﴿٨٠﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَن أُولَ الْأَعْيُنِ ﴿٨١﴾

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

فَذَرْهُمْ خُوضُوا وَلَبِئُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ
وَهُوَ الْحَكِيمُ الْقَلِيمُ ﴿٨٤﴾

وَبَارِكْ لِلَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ

Rukaniyan,- Ko kapanapa-at inonta so Mishaksi ko Bunar, a siran na Katawan niran.

87. Na Ibut o Isha-an Ka kiran o antawa-a i Miyadun kiran, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah: Na andamanaya i Katatalikhod iran?

88. Na Pitharo o Nabi: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A siran naya na Pagtao a di siran Mapapara-tiyaya!

89. (Pitharo o Allah:) Na Napi-inka siran (Ya Muhammad), go Tharo Ka sa Kalilintad! Ka Kato-kawan niran mbo!

السَّالِفَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤٨﴾

وَفِيهِ يَكْرَبُ إِنَّا هَتُولَاءُ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٩﴾

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٥٠﴾

Surah Al-Dukhan-44

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag (ko ontol a go so ribat);-

3. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami Sukaniyan (a Qur-an) ko Gagawi-i a Piyakandakulan sa Mapiya: Mata-an! A Sukami na Miyabalo i Kami a Puphamaka-iktiyar.

4. Ron gi-i Pakashusunggay-a so langowan o Sogowan a Miyapasad a kokoman,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَّكَتٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٢﴾

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٣﴾

5. Sogowan a pho-on ko Hada-pan Nami. Mata-an! A Sukami na Miyabaloi Kami a Puphanonogo,

6. Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an naya! a Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o;

7. A Kadnan o manga Langit a go so Lopa go so nganin a Pagulutan a dowa nan, o sukano na Thotomangkud kano.

8. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai,- Kadnan iyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona.

9. Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka a sa-sabulaon niran.

10. Na Nayawangka so Gawi-i a Kitalingoma-an o Langit ko Bul a Mapayag.

11. A Mikolob ko manga Manosiya: (na Matharo iran a:) Giyai na siksa a Malipudus.

12. (Go Matharo iran:) Kadnan nami! Pokasangka rukami so siksa, ka Mata-an! A sukami na Miyaratiyaya kami!

13. Andamanaya i Kakhaparo-liya iran ko Pananadum, a Sabunar a Miyakaoma kiran so Sogo, a Miyakapayag,-

أَقْرَأْ مَنْ عِنْدَنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ
كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٧﴾

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
عَالَمِ الْكُوفِ ﴿٨﴾

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

فَأَرْسَلْنَا يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ
مُبِينٍ ﴿١٠﴾

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ
مُبِينٌ ﴿١٣﴾

14. Oriyan niyan na Tiyalikho-
dan niran noto, go Pitharo iran: A
Piyangundao a Pumbuthangun!

15. Mata-an! A Sukami na Piyo-
kas Ami so siksa sa da Mathai, na
Mata-an! A sukano na Mimbalin-
gan kano (bo).

16. Si-i ko isa Alongan na Olan-
gun Nami so Bagur a Mala: Mata-
an! A Sukami i Pundadanug!

17. Na Sabunsabunar a Tiniyoba
Ami ko Miya-ona an niran so Pag-
tao o Pir-aon: Go Minitalingoma
kiran o (musa a) Sogo a susula-an,
(a Pitharo Iyan:)

18. Palada niyo Rakun so manga
Oripun o Allah: Mata-an! A Sakun
na Sogo rukano a Kasasana-an;

19. Go di niyo Pagombawi so
Allah: Mata-an! A Sakun na Mini-
talingoma Ko rukano so Katanto-
wan a Mapayag.

20. Go Mata-an! A Sakun na
Lominindong Ako ko Kadnan Ko
go Kadnan niyo, ka o ba a Ko niyo
Radiyahama.

21. Na o di Ako niyo Phara-
tiyaya-a na awata Ko niyo.

22. Na Miyangangarapan ko
Kadnan Niyan: Mata-an! A siran
naya na Pagtao a manga Baradosa.

لَمْ تَوَدُّهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ ﴿١٤﴾

إِنَّا كَاتِبُونَ الْعَذَابَ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا
مُنْتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ
رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

أَنۢ أَدۡوَأِلَآءِ عِبَادِ اللَّهِ إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ
أَمِينٌ ﴿١٨﴾

وَأَنۢ لَا تَتَّبِعُوا عَلٰٓى أَلۡفَافِكُمۡ سُلٰطِينَ
مُّبِينِينَ ﴿١٩﴾

فَإِنِّي عَذَابُ بَنِي وَرَيِّكُمْ أَنۢ تَرۡجُمُونَ ﴿٢٠﴾

وَإِنۢ لَّمۡ تَوَدُّوا لِي فَأَعۡزِلُونِ ﴿٢١﴾

فَدَعَا رَبَّهُ أَنۢ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na (Pitharo o Allah a:) Pangulumun Ka so manga Oripun Ko ko Kagagawi-i: Mata-an! A su-kano na Thondogun kano (iran);

24. Go Ganatingka so Kalodan a Masusurai: Mata-an! A siran na Tantara a Phanguludun.

25. Madakul a Kiyaganatan niran a manga Pamomolan a go manga Bowalan.

26. Go manga Pur go Darpa a Mapiya,

27. Go Limo a Miyabaloi siran non a Khikasosonor!

28. Giyoto man (i inikidiya Mi kiran)! Go Piyakipangowarisan Ami oto ko Pagtao a Miyangao ori (a pagtao o Musa)!

29. Na da siran Kasugadi o Langit a go so Lopa: Go da siran bugi sa Ta-alik.

30. Na Sabunsabunar a Siyabut Ami so manga Moriyatao o Israil pho-on ko siksa a Phakahina,

31. A pho-on ko Pir-aon; Mata-an! A sukaniyan na Miyabaloi a Miphaporo a pud ko manga Malawani.

32. Na Sabunsabunar a Pinili Ami siran si-i ko Kata-o ko manga Ka-adun (ko Masa iran),

فَأَسْرِ بِمَا آوَىٰ لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٣٢﴾

وَأَنزِلْنَا الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُندٌ مُّعْرِضُونَ ﴿٣٣﴾

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٣٤﴾

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٣٥﴾

وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا فَكَهِينَ ﴿٣٦﴾

كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٣٧﴾

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٣٨﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا نَارِيَّ إِسْرَءِيلَ مِنْ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٩﴾

مِنْ قَوْمٍ إِنَّهُمْ كَانُوا عَلَيْهِ مِنَ الْعَاسِرِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ عَلَىٰ عَيْبِهِمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿٤١﴾

33. Go bigan Nami siran ko manga Tanda a so Katatagowan sa tupung, a Mapayag.

34. Mata-an! A siran naya na gi-i ran Tharo-on:

35. Da-a salakao a rowar ko Kapatai tano a Paganai, go kuna a ba tano Phanga-o oyag ko oriyan o Kapatai.

36. Na Pakambowata niyo so manga Lokus ami, o sukano i manga Bunar!

37. Ba siran i tomo, antawa-a so Pagtao o Tubba, go so Miya-ona an niran? Bininasa Mi siran, Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a manga sala.

38. Da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan, o ba Kami Khikabibimban:

39. Da ko Kiya-aduna Mi sa dowan inonta na si-i ko Bunar: Na ogaid na so Kadakulan kiran na di ran katawan.

40. Mata-an! a so Alongan a Kokoman na diyandi kiran langon,-

41. Alongan a da-a Khilinding o Tonganai ko Tonganai niyan a mai-to bo, go di siran Phangatatabangan,

وَأَنذَرْتَهُمْ مِّنَ اللَّيْلِ مَافِيهِ بَلَاؤٌ
مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾

إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾

إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

فَأَنذَرْتُهَا نَارًا إِنَّ كُنتُمْ مِّنْ دُونِ ﴿٣٦﴾

أَهْلُكُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ ثُبَيْعَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
أَهْلُكُمْ هُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَعِينٍ ﴿٣٨﴾

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ يَوْمَ الْقَضَاءِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْفًا وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

42. Inonta so ini Kalimo o Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Makalimo-on.

43. Mata-an! A so kayo a Zaq-qum,

44. Na Pangunungkun o Baradosa,-

45. Lagid o Totonagun a Galang, a Pundidi ko manga Tiyan,

46. Lagid o Kapundidi o Phulikabo a ig.

47. (Tharo-on:) Kowa-a niyo sukaniyan na goyoda niyo to ko Lumbak o Naraka Jahim!

48. Oriyan niyan na ododa niyo ko Poro o Olo niyan so siksa a Phulikabo.

49. (Tharo-on non:) Ta-a mingka! Mata-an! A suka na suka so Mabagur, a Paga-adatan (sa Doniya)!

50. Mata-an! A giyaya so sukano na Shasangka kano ron!

51. Mata-an! A so Khipananggila na si-i ko Darpa a sasaringan,

52. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan;

53. Ndiditar siran sa Sotra a Manipis go Sotra a Makapal, a Khipaga-adapa dapa;

إِلَّا مَنْ رَجِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ ﴿٤٣﴾

طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

كَغَلْيِ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

خُذُوهُ فَانْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ تَحْتِهِ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

54. Giyoto dun man, go Pakaphamangaroma-an Nami siran sa manga Tataid, a manga. Pipiya i Kapumata.

55. Puphananawag siran ro-o sa Pithibarang a Onga, a Khisasarig siran;

56. Da-a khasagadan niran ro-o a Kapatai, inonta so Kapatai a Paganai (sa Doniya); go Phakalidasun Niyan siran ko siksa ko Naraka Jahim,-

57. Kakaya-an a pho-on ko Kadnan Ka! Giyoto man na Sukan-nyan so Da-ag, a Mala!

58. Na aya dun a Kiyaluboda Mi ron, si-i ko Basangka, na a niran Sabota (a Qur-an naya).

59. Na nayao Ka; Mata-an! A siran na Nomanayao siran (mam-bo).

كَذَلِكَ وَرَوَّجْتَهُمْ بَحُورَيْنِ ﴿٥٤﴾

يَذْعَبُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَلَاحَةٍ
ءَامِينَ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ
الْأُولَىٰ وَوَقَّعَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

فَضَلَّاهُمْ بَيْنَ ذَلِكَ هُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَأَنصَابَ سَرْفَتَهُ يُلَاسِيكَ لَعَلَّهُمْ
يَسْتَكْفِرُونَ ﴿٥٨﴾

فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

Surah Al-Jasiyah-45

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah a Mabagur, a Maongangun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم ﴿١﴾

نَزِيلَ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

3. Mata-an! A shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, so Titbo a manga Tanda ko Miyamaratiyaya;

4. Go shisi-i ko Kiya-aduna rukano, go so Ipuphayapat Iyan a manga Baraniyawa, so manga Tanda ko Pagtao a Khitotomangkud;

5. Go (shisi-i ko) gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao, go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko (Oran a) Pagupur, na Inoyag Iyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan, go so Kapukhalin o manga ndo,- sa manga Tanda a ruk o Pagtao a Punggudaguda-an niran.

6. Giyoto man so manga Ayat o Allah, a Pumbatiya-an Nami Ruka oto si-i ko Bunar: Na antona-a i Tothol ko oriyen o (Katharo o) Allah go so manga Ayat Iyan i Pharatiyaya-an niran?

7. Sangat a siksa a bagiyan o oman i Bokhag, a Baradosa:

8. Puphamakinugun niyan so manga Ayat o Allah a Pumbatiya-an non, oriyen niyan na idadayon niyan ndun so Dosa, a Mananakabor, ka maniyan noto a da Manug: Na Puphanotholangka on so siksa, a Malipudus!

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِن دَابَّةٍ ءَايَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥١﴾

وَأَخْلَقَ الذِّلَّ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِن رِّزْقٍ فَأَحْيَاهُ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَقَصْرُفِ الرُّبُوعِ ءَايَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥٢﴾

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ قِبَآئِي حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ ءُتُومُونَ ﴿٥٣﴾

وَنَدَّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٥٤﴾

يَسْمَعُ ءَايَاتِ اللَّهِ تُنْزِلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَآفٍ لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٥٥﴾

9. Na igira a adun a Miyasowa iyan ko manga Ayat Ami a maito bo, na balowin niyan noto a Kasandagan: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Phakahina.

10. Si-i ko kasasangoran niran so Naraka Jahannam: Go da-a Milinding kiran o Miyasokat iran a maito bo, go da-a (Milinding kiran o) nganin a Kinowa iran a salakao ko Allah a manga Panarigan: Go adun a bagiyan niran a siksa a Mala.

11. Giyaya na Torowan: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a siksa a pud ko Sangat a siksa a Malipudus.

12. So Allah so Piyakaphasiyonot Iyan rukano so Kalodan, ka-an Puphamakakutas so manga Kapal ko Liyawao niyan sabap sa Sogowan Niyan, go angkano gi-i Makambabanog ko Kakawasa-an Niyan, go angkano Makapanalamat.

13. Go Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa: Sa Kalangolangowan Niyan a pho-on Rukaniyan; Mata-an! A Matatago ro-o man so Titho a manga Tanda a ruk o Pagtao a Puphamimikiranun niran.

وَاذْأَعْلِمَ مَنْ ءَايَاتِنَا أَشْتَدَّ أَخَذَهُمْ نَزَارُ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩﴾

مِنْ وَرَأَيْهِمْ جَهَنَّمُ ذَاتُ الْبَابِ يُعْرَقُونَ فِيهَا مِمَّا كَسَبُوا سَيِّئًا وَأَلَّا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْيَاتًا وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

هَٰذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجِيمٍ ﴿١١﴾

۞ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَتَسْتَغْفِرُوا مِنْ ذُنُوبِهِمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٣﴾

14. Tharowangka ko siran a Miyamaratiyaya: Napi-i ran so siran a di-i ran Ikhaluk so manga Gawi-i o Allah: Ka Imbadal Iyan ko Pagtao so Pinggalubuk iran.

15. Sa tao a Nggalubuk sa Ma-piya, na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on. Oriyan niyan na si-i kano bo ko Kadnan niyo Phamakandoda.

16. Na Sabunsabunar a ini Bugai Ami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i; go ini Pagupur Ami kiran so manga Pipiya; go ini Lubi Ami siran ko manga Ka-adun (ko Masa iran).

17. Go bigan Nami siran sa manga Rarayag a Karina a pud ko Sogowan: Na da siran Shorangsorang inonta ko oriyen o Kiyapakao-ma kiran o Kata-o, ka Dungki ran; Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah si-i ko Miyabaloi siran non a Shosorangsorang.

18. Oriyan niyan na Piyakathakna Ami Suka ko okit a pud ko Sogowan: Na Kudugangka oto, na Dingka pagonoti so manga Nunga o siran adi manga Tata-o.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
آيَاتِ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ۖ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا نوحَ إِسْرَءِيلَ بِالسِّبْطِ وَالحُكْمِ
وَالسُّبُوءَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

وَمَا أَكْتَفَيْنَاهُمْ بِتِلْكَ مِنَ الْأَمْرِ قَمًا اخْتَلَفُوا
إِلَّا لَمِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ
فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! A siran na da dun a Milinding iran Ruka ko Allah a Maito bo: na Mata-an! A so manga Darowaka na so saba-ad kiran i manga Panarigan, o saba-ad: Na so Allah i Panarigan o Khipana-nanggila.

20. Giya Qur-an naya na manga osayan a ruk o manga manosiya, go Torowan go Limo ko Pagtao a Khi-totomangkud.

21. Ba tatarima-a o siran a Miya-makasogok ko manga Rarata sa balowin nami siran a lagid o siran a Miyamaratiyaya, -go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a makapula-gid so Kaoyagoyag iran a go so Kapatairan? miyakaratarata so Ipu-khokom iran.

22. Na Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-iko Bunar, go an Mibalas ko oman i Ginawa so Pinggalubuk iyan, a siran na di siran Kasalimbotan.

23. Aiguda a Ka ko tao a biyaloi niyan a Katohanan niyan so Nunga iyan? Go Diyadag sukaniyan o Allah si-i ko Kata-o, go Piyarkat Iyan so Kanugiyen go so poso iyan, go Tiyagowa Niyan so Kailai niyan sa Pilus? Na antawa-a i Makanggonan-ao ron ko oriyen o Allah? Ino kano di Phananadum?

إِنَّهُمْ لَنُغْفِرُكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ
الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَفٍ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾

هَذَا بَصِيرَةُ الْإِنسَانِ يُهْدَىٰ وَرَحْمَةُ الْقَوْمِ
يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

أَفَرِحَ الَّذِينَ الَّذِينَ أَجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَجْعَلَهُمُ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ
مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلَيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَصْلَحَ اللَّهُ عَلَىٰ عِبَادِهِ
وَجَعَلَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ
عِشْرَةَ فَرَسٍ فَيَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iran: Da-a sala-
kao saya a rowar ko Kaoyagoyag
tano ko Doniya; Puphamatai tano
go Puphanga-o oyag (so manga
Wata) tano, go da-a Puphakabinasa
rukutano a rowar ko Masa. Na da-a
ruk iran ro-o a Kata-o: **Da** ko siran
inonta na Puphagarangan siran:

25. Na igira a Puphangadian kir-
an so manga Ayat Ami a manga
Rarayag, na da-a Miyabaloi a Ra-
son niran a rowar sa Kiyatharowa
iran: Sa Pakagumawa niyo so man-
ga Lokus Ami, o sukano i manga
Bunar!

26. Tharowangka: A so Allah na
Phagoyagun kano Niyan, go Phagi-
matain kano Niyan; oriyen niyan na
Thimo-on kano Niyan ko Alongan
a Qiyamah, a da-a sangka a Mada-
dalumon: na ogaid na so kadakulan
ko manga manosiya na di iran ka-
tawan.

27. Na ruk o Allah so Kapa-ar
ko manga Langit a go so Lopa, na
si-i ko Gawi-i a Kapakatindug o
Bangkit, -Na sa Alongan noto na
Malogi so Minggalalubuk sa Ribat!

28. Na Mailaingka so oman i isa
ka Tindug a Malilimod a khipaka-
titikoro: Oman i isa ka Tindug na
itawagon so Daptar iyan: Sa Alon-
gan nai na Imbalas rukano so Ping-
golaola niyo!

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا
يَهْدِيكُمَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ
إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

وَاذْكُرْ أَتَى عَلَى هَؤُلَاءِ نَارُ النَّارِ أَنْ يَبْتَغِيَ غَدَاةً لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

قُلْ اللَّهُ يُجِيبُكُمْ فَرُّبَيْكُمُ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
يَوْمَ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾

وَرَرَى كُلُّ أُمَّةٍ جَائِعَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ
تُخْرَجُونَ مِنْهَا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Giyaya so Daptar Ami a Putharo-angkano niyan: Sa Bunar: Mata-an! A Sukami i Pundaptar ko Pinggolaola niyo.

30. Na so miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun siran o Kadnan niran ko Limo Iyan (ko Sorga): Giyoto man na sukaniyan so Da-ag a Mala.

31. Na so Miyamangongkir (na Tharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Kapuphanga-di-an rukano? Na Mimaratabat kano, go Mimbalo kano a Pagtao a manga Sala!

32. Na igira a Pitharo a Mata-an! A so Diyandi o Allah na Bunar, go so Bangkit na da-a sangka a mada-dalumon, na Tharo-on niyo: Diya-mi katawan o antona-a i Bangkit: Da-a Pikir ami (ron) a rowar sa Arangan, go kuna a ba kami Khi-pakata-tangkud.

33. Na mapayag kiran so manga Rarata ko Pinggolaola iran, go katangkalan siran o Piyamagurugan niran noto (a siksa)!

34. Na adun a Tharo: A sa Alongan nai na Pakalilipatan Ami suka-no lagid o Kiyalipati niyo ko Kimbaratumowa-an sa Alongan niyo wai! Na darpa iyo so Naraka, go da-a bagiyen niyo a Phamakatabang!

هَذَا كَيْدُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا
نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فِي دُجُلِهِمْ نَرْفُهُمْ فِي رَحْمَتِنَا ذَلِكَ هُوَ
الْقَرُّ الْعَمِيمُ ﴿٣٠﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ إِلَيْنَا تُسْأَلُونَ
فَأَسْتَكْبِرُوا وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾

وَلَا أَقِيلُ إِنِّ وَعْدُ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ
فِيهَا أَقُلْتُمْ مَا نَنْدُرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّا نَبُذُ الظَّالِمِينَ
وَمَنْ لَّنْ يُسْتَفِيدَ مِنْهُمْ ﴿٣٢﴾

وَبَدَأَ لَهُمْ أَتْعَابًا مَا عَلِمُوا أَوْ حَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
وَمَا وَكُنَّا بِتَارِكِينَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

35. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A sukano na biyaloi niyo so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Miyalimpang kano o Kaoyagoyag ko Doniya: na sa Alongan naya na di siran ro-o Pamaka-awa-an, go disiran Pakaphan-gunin sa Rila.

36. na ruk o Allah so Podi, a Kadnan o manga Langit go Kadnan o Lopa, -A kadnan o manga kadun!

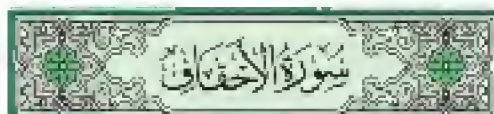
37. go Ruk Iyan so Kabusaran ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun!

ذَٰلِكُمْ بِأَنكُمُ اتَّخَذْتُمُ اللَّهَ هُزُوًا وَعَزَّيْتُمُ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا قَالَتِ لِمَ لَا يُخْرِجُونَنَا مِنْهَا وَلَا هُمْ
يَسْتَعْبِقُونَ ﴿٣٥﴾

لِلَّهِ الْحُكْمُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾

وَلَهُ الْكِبَرِيَّةُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

Surah Al-Ahqaf-46

Si-ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Min. So Allah i Mataoko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

3. Da-ko Kiya-adun Nami ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowan inonta na si-i ko bunar, go so talik a miyapunto; na so Miyamangongkir na so piyaki-iktiyaran kiran na tatalikhodan niran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا
بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا
مُعْرِضُونَ ﴿٢﴾

4. Tharowangka (Ya Muham-mad): Aiguda iyo ko puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilain niyo Rakun o antona-a i Miya-adun niran ko Lopa, ba-adun a minitompok iran ko manga Langit? Witi Ako niyo sa Kitab a miyana an naya, o di na so malalamba ko Kata-o, o sukano i manga bunar!

5. Na ba-dun a tao a makalawan a dadag ko tao a puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so da-a khisumbag iyan non sa taman ko Alongan a Qiyamah, go siran na so panongganoi ran na da-a mulung iran non?

6. Go amai ka limodun so manga Manosiya na mabaloi siran a manga ridowai ran, go mabaloi siran ko Kapushimba-a kiran a Ongkirun niran!

7. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami a manga rarayag, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko bunar ko kiyapakaoma niyan kiran: A giyaya na balik mata, a mapayag!

8. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A pimba-as Iyan naya. Tharowangka: A o pimba-as Akun naya na da-a mipa-ar iyo Rakun ko (siksa) o Allah a maito bo. Sukaniyan i Mata-o ko Puphamurakun niyo. Miyakatarotop Sukaniyan a saksi ko lut Akun a go sukano; go Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتُنَوِّى بِكُتُبٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَتُرَرِّى مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١﴾

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفُولُونَ ﴿٢﴾

وَإِذَا خِشِرَ النَّاسُ كَانُوا لِلَّهِ لُغُذَةً وَكَانُوا يُعَذِّبُهُمْ مُبْتَلِينَ ﴿٣﴾

وَإِذَا نَسَخَ اللَّهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ أَمْرًا فَإِنَّهُ لَفِي زَكَاةٍ يَذْكُرُ ﴿٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْعَلْهُ قَالَ إِنْ أَفْعَلْتَهُ فَلَا تَخْلُكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفْعَلُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

9. Tharowangka (Ya Muham-mad): A kuna a ba Ako mibibida ko manga Sogo, go di Ko katawan i ikhidiya Rakun a go sukano. Da-a Pagonotan Ko inonta so Iphagila-ham Rakun, go Sakun na matag Phamaka-ikitiyar, a Mapayag.

10. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka aya butad iyan na pho-on ko Hadapan o Allah, a inongkir iyo Sukaniyan, go adun a mishaksi a saksi a pud ko manga Moriyatao o Israil ko lagid iyan, na Miyara-tiyaya, na mimaratabat kano. Mata-an! A so Allah na di Niyan punggongana-on so pagtao a manga darowaka.

11. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: O adun a kapiya niyan na di kami niyo ron kaona-an. na gowani a da iran paratiyaya a Sukaniyan, na Putharo-on niran: A giya i na kabokhag, a andang!

12. Na si-i ko ona-an niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan, go Limo: Na giyaya na Kitab a to-miyanto, a basa Arab, ka a niyan mapaka-ikitiyar so Mindadarowaka, go Tothol a mapiya ko miphipiya-piya.

13. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na miyontol siran, na da-a Pangandam iran, go

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاةِ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا
يُفْعَلُ بِي وَلَا بَكُمْ إِنِ اتَّبَعُوا إِلَّا مَا تَوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا
أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَكُفْرْتُمْ بِهِ، وَشَهِيدٌ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ
فَتَأْمَنُوا وَاسْتَغْبَرُوا إِيَّاهُ فَانْقَبُوا لَهُمْ
الظُّلُمَاتِ ﴿١٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ
خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَبَقُونَا هَذَا أَفَلَا يَفْقَهُونَ ﴿١١﴾

وَمِنْ قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً
وَهَذَا كُتِبَ مُصَدِّقًا لِّمَا عَزَّيْنَا لِلْإِنسَانِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَنُفِّرُوا بَيْنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

14. Siran man i khimangaruk ko Sorga, makakakal siran non: Balas sabap ko pinggolaola iran.

15. na piyanginsana Ami ko Manosiya so (Kaphiyapiya i ko) mbala a lokus iyan sa samporna a kaphiyapiya: Ini kaogat sukaniyan i Ina iyan sa marugun, go inimbawata iyan sa marugun. Na so kiyawidi niyan non, go so kiyapakagunuka-on somoso na tulo polo Olan. Taman sa igira-a minisampai ko kakhasad iyan go i sampai sa pat polo ragon, na Tharo-on niyan: Kadnan ko! Ilahamun Ka rakun so kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka rakun, go so mbala a lokus akun, go so Kapakapagamal Akun sa mapiya a Masowat Ka on, go Tanorangka Rakun so manga Moriyatao Akun; Mata-an! A Sakun na mithaobat Ako Ruka, go Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (Ruka).

16. Siran man so Tharima-an Ami kiran so mapiya ko pinggolao-la iran, go Punapin Ami so manga karata-an niran, a pud ko khimangaruk ko Sorga; diyandi a bunar a so ini diyandi kiran.

17. Na so Mitharo ko mbala a lokus iyan: A marshik a ruk iyo! Ino

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَوَضِعْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنَ مَقَامٍ
أَمْنًا. كَرِهًا وَوَضَعْنَاهُ كَرِهًا وَحَمَلُهُ وَفِصْلُهُ
تَلَوْنَهُ سَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
بِعَمَلِكَ الْبَرِّ أُنْعِمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَلَدِي وَأَنْ
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي دِينِي
إِلَى ثَبَّتْ إِلَيْكَ وَاتَى مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ تَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا
عَمِلُوا وَتَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا
يُوعِدُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِي قَالَ لِلْوَلَدِ أَلَيْسَ لَكُمَا اتِّعَادٌ بِي أَنْ

niyo rakun puphangangalukun i ka khaoyag akun (sharoman) a Sabunar a miya-ipos so miyagapidapid a manga pagtao ko miya-ona angko? Giya dowa oto na makapuphanguni siran sa tabang ko Allah (di-i ran Matharo a:) dowan dowan ka! Paratiyaya ka! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. na Tharo-on niyan: A da ko ungkai inonta na manga kabokhag o miyanga o ona!

18. Siran man so piyamadayan siran o Katharo a (siksa) rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko miya-ona-an niran a pud ko manga Jinn a go so manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga logi.

19. Na adun a ruk o omani isa a manga Daradat pho-on ko pinggalubuk iran; go kagiya a ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga galubuk iran, a siran na di siran khasalimbotan.

20. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi (na Tharo-on kiran a:) Ini pos iyo so manga pipiya niyo ko Kaoyagoyag iyo sa doniya, go siyawitan niyo to; na sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a kahinaan sabap ko Kiyapanakabor iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko kiyapanongklid iyo.

أُخْرِجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا
يَسْتَعِينَانِ اللَّهَ وَبِكَ آمَنَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
فَقُولْ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَّتِ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا
خَاسِرِينَ ﴿٢٦﴾

وَالْكَافِرِينَ دَرَجَاتٍ وَمَا تَعْمَلُوا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
لَهُمْ أَجْرٌ وَلَا يَبْطَلُونَ ﴿٢٧﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَذَّابَةٌ
طَبِيعَتُكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا
فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ يَقُولُ الْكَافِرُ
كُنتُمْ تَقْسُونَ ﴿٢٨﴾

21. Na Aloyang ka so (Hud a) pagari o (Moriyatao) Ad; gowani na piyaka-iktiyar iyan so pagtao niyan si-i ko mimbotoboto a ipamuthad, - na Sabunar a miyaipos so miyama-ka-iktiyar ko ona-an niyan go so oriyen niyan- (sa Pitharo Iyan a:) Da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah. Mata-an! A Sakun na ikhaluk akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a mala.

22. Pitharo iran: Ba aya Kiyapaka-omangka rukami na kagiya a phakitalikhodan ka Rukami so manga Katohanan nami? Na pakadansalangka rukami so ipuphangangaluk ka Rukami o Suka na pud ko manga bunar!

23. Pitaro Iyan: A so katawi ron na si-i bo ko Allah; na ipushampai Akun rukano so ini Sogo rakun noto, Na ogaid na Sakun na pukhailai Yakun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

24. Na kagiya a mailai ran noto a gabon a mababalawag, a papantukun niyan so manga balintad iran, na Pitharo iran: A giyangkaya a gabon a mababalawag na pagoranan tano niyan! Kuna, ka sukaniyan so piyagalokalokan niyo to! Ndo a kadadaluman sa siksa a malipudus!

25. A phowalasun niyan so langowan taman sabap sa Sogowan o kadnan Niyan! Na kiyapita-an siran

﴿وَأَذْكُرُ الْأَعْيَادَ إِذْ أُنذِرَ قَوْمَهُ يَا أَهْلَ الْاٰحْقَافِ
وَقَدْ خَلَّتِ النُّذُورُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا
تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

قَالَ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِن لَّيُكْرِمَ مَا آتَيْتُمُوهَا
رِيسًا وَلَكِنَّكُمْ قَوْمٌ مَّجْهُولُونَ ﴿٢٣﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا
هَذَا عَارِضٌ مِّمَّنْ يَأْتِ هَؤُلَاءَ فَمَا اسْتَعْجَلْتُمُوهُمْ
بِوَيْعٍ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾

تَذَكَّرَ كُلُّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا
الْمَسْكَنَةُ كَذَلِكَ نُجْزِي الْقَوْمَ

a da-a khailai a rowar ko manga darpa iran! Lagidaya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga baradosa!

26. Na Sabunsabunar a piyaki khapa-ar Ami kiran so da Ami rukano to Pakikhapa-arun, go singgayam Ami siran sa kanug, go manga kailai, go manga kaguda; na da kiran makanggai a gona so kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kaguda iran, sa maïto bo, kagiya siyangka iran so manga Ayat o Allah; na kiyatangalan siran o piyamagurugan niran noto (a siksa)!

27. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so makaliliyot rukano a manga Ingud, go phikhasokasoï Ami magosai so manga Ayat, ka-an siran makambalingan (ko ontol).

28. Na ino siran da katabangi o siran a kinowa iran a salakao ko Allah a puphangampitun a manga Katohanan? Kuna, ka mini Gaib siran kiran: na giyoto man so kabokhag iran, go so ini pangangkob iran (ko Allah).

29. Na gowani na piyakasangor Ami Ruka so phipira katao ko manga Jinn, a phamakinugun niran so Qur-an: Na kagiya a makadarpa siran non, na Pitharo iran: Rurunukano! na kagiya a mapasad, na mimbalingan siran ko pagtao iran, a phphamakaiktiyar siran.

الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّا لَهُمْ فِي مَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَقِيَّةً فَمَا أَعْيَنَ
عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَقْدَانُهُمْ
مَنْ شَاءَ إِذْ كَانُوا يَحْضُدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حولَكُم مِّنَ الْقَرْيَاتِ
وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا لَا نَصْرَ لَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ
اللَّهِ قُرْبَانًا إِلَهًا بَلَىٰ صَلَوَاتُهُمْ
إِنْفِكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٥٩﴾

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ
يَسْمَعُونَ الْقُرْآنَ أَنْ فُلَمَا حَصَرُوهُ قَالُوا
أَنْصِتُوا فَلَمَّا أَفْضَىٰ وَلَوْ أَلَىٰ قَوْمِهِمْ
مُنْذِرِينَ ﴿٦٠﴾

30. Pitharo iran: Hai pagtao Ami! Mata-an! A Sukami na adun a miyanug Ami a Kitab a Initoron ko oriyen o Musa, a to matanto ko miya-ona an niyan: A Phakatoro ko bunar go si-i ko okit a maka-o ontol.

31. Hai pagtao Ami! Tarima a niyo so pakapuphanolonun o Allah, go Paratiyaya-a niyo Sukaniyan: Ka Napiyan kano Niyan ko manga dosa niyo, go lupasun kano Niyan ko siksa a malipudus.

32. Na sa dun sa di tomarima ko Pakapuphanolonun o Allah, na di makapalagoi si-ko Lopa, go da-a mambagiyan niyan a salakao ko Allah a manga Panarigan. Siran man i matatago ko kadadag, a mapayag.

33. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, a so Miyadun Ko manga Langit a go so Lopa, go da Dokawi ko Kiya-aduna Niyan kiran, na Gaos Iyan so Kapagoyaga Niyan ko miyamatai? Owai, mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

34. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi, (na Tharo-on kiran a:) Ba ini di bunar? Tharo-on niran: Owai, Ibut ko Kadnan nami (ka bunar dun). Tharo-on Niyan: na ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo!

قَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ
بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
إِلَىٰ آلِ الْحَقِّ وَأَلَىٰ صَرِيقٍ مُّنتَقِمٍ ﴿٣٠﴾

يَقَوْمًا أَجِيبُوا دَعَى اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ
يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجْزِيَكَ مِنْ عَذَابِ
الْآلِ ﴿٣١﴾

وَمَنْ لَا يُجِِبْ دَعَا اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ
فِي صَلَائِلٍ مُّشِيرِينَ ﴿٣٢﴾

أُولَٰئِكَ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَكُنْ يَخْلُقْهُنَّ يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ
يُخَيِّجَ الْمُؤْتَفِّكِينَ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾

35. Na Phantangka (Ya Muhammad) lagid o Kiyaphantang o manga babagur i tindug ko manga Sogo, go Dingka kiran phagalokaloki (so siksa). Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ran ko idi-diyandi kiran na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao. (Giyaya na) kapamakasampai: na ba-adun a mbinasa-an a rowar ko pagtao a manga songklid?

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعِزِّ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَيُؤْتَيْنَا إِلَّا أَلْسِنَةً مِّنْ نَّهَارٍ بَلِّغْ فَهَلْ يَهْدِيكَ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

Surah Muhammad-47

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. So Miyamangongkir go miyangalang siran ko lalan ko Allah, na inilang Iyan so manga Amal iran.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾

2. Na so Miyamaratdiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya go Piyaratdiyaya iran so Initoron ko Muhammad, -a Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran,- na liyalas Iyan kiran so manga dosa iran go piyaka-ontol Iyan so butad iran.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾

3. Giyoto man na sabap sa mata-an! A so Miyamangongkir na kidug iran so ribat. Na Mata-an! A so Miyamaratdiyaya na kidug iran so ontol a pho-on ko Kadnan niran: Giyoto man i Kapuphayaga o Allah

كَذَلِكَ يَأْنِ لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَتَّبِعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا أَتَّبِعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ ﴿٣﴾

ko manga Manosiya ko manga ibar-at kiran.

4. Na igira-a minithumo niyo so Miyamangongkir na kapotol sa manga lig; taman sa igira-a miyapa-kadakul iyo so kapuphamonowa kiran na ilota niyo so kapamatong; na (pakaliyowa niyo siran sa) kapu-di ko oriyen Niyan, o di na ka-a on sa ginawa, taman sa mibutad o kambonowai so manga punpunud iyan; giyoto man; na o Kabaya o Allah na Mata-an a Khapugus Iyan siran, na ogaid na (ini Sogo aya ka) kagiya i thiyoba Iyan ko saba-ad rukano so saba-ad. Na so Miyanga-pupurang sa lalan ko Allah, na di Niyan ndun pagilangun so manga galubuk iran.

5. Thoro-on Niyan siran ndun, go phaka-ontolun Niyan so butad iran,

6. Go phakasoludun Niyan siran ko Sorga a piyakikilala Niyan kiran sukaniyan.

7. Hai so Miyamaratiyaya! O tabangi niyo so (Agama o) Allah, na thabangangkano Niyan, go phakabagurun Niyan so manga tindug iyo.

8. Na so Miyamangongkir na kabinasa a ruk iran, go inilang Iyan so manga galubuk iran.

فَإِذَا الْيَقِينُ الَّذِينَ كَفَرُوا قَطَّبُوا الْقُتُوبَ حَتَّى إِذَا
اتَّخَذُوا نُفُورًا فَشَدُّوا أَلْوَابًا فَإِنَّمَا مَتَابَعُهُ وَمَا فِدَاءُ
حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ
لَا تَصْرُ مِنْهُمْ وَلَٰكِنْ لِّيَبْلُو أَعْصَابَكُمْ يَأْتِيهِمْ
وَالَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ۝

سَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَتُحْلِلُ بِأَلَمِهِ ۝

وَيَدْخُلُهُمُ الْجَنَّةُ عَرَبَهَا اللَّهُ ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَصُرُوا اللَّهَ يَصْرُكُمُ
وَلَيْتَ أَقْدَامَكُمْ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسَا لَهُمْ وَأَصْلُ أَعْمَالِهِمْ ۝

9. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na ini kagowad iran so ini Toron o Allah; Na inilang Iyan so manga Amal iran.

10. Ba siran da makandalakao ko Lopa, ka-a niran mailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Piyowalas siran o Allah. na bagiyan o Miyamangongkir so manga lagid iyan.

11. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah i Panarigan o siran a Miyamaratiyaya; na Mata-an! A so Miyamangongkir na da-a Panarigan niran.

12. Mata-an! A so Allah na phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na so Miyamangongkir a sasawitan niran (so doniya) go puphanganungkan siran sa lagid o kapuphanganungan o manga binatang; na so Naraka i darpa iran.

13. Na madakul a Ingud, a sukanian i tanto a mabagur a di so Ingud Ka (Ya Muhammad), a so piyaka-awa Ka niyan, a bininasa Mi siran, na da-a miyakatabangkiran.

14. Ino so tao a mithakna ko karina a pho-on ko Kadnan Niyan, ba lagid o tao a pipharasanon so

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاتَّبَعُوا
أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾

﴿٩﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَرُوا اللَّهَ عَلَيْهِمْ
وَالْكُفْرِينَ أَثْبَثَا ﴿١٠﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ
الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ﴿١١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَحَمِلُوا الصَّلِيبَ
جَنَّتِ شَجَرٍ مِنْ تَحْتِهَا الْأَشْجَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يَتَسَنَّوْنَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ
مَوْلى لَهُمْ ﴿١٢﴾

وَكَايْنِ مِنْ قَوِيٍّ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي
أَخْرَجَكَ أَهْلُكَ مِنْهَا فَلَا تَصِيرُ لَهُمْ ﴿١٣﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَى يَتْسِرٍ مِنْ رَبِّهِ كَفَرَ زَيْنَ لَهُ سَوَاءٌ
عَمَلِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾

marata ko galubuk iyan (na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya), go piphapangonotan niran so manga nunga iran?

15. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila: Na katatagowan noto sa manga lawasaig a ig a di kharumbis, go manga lawasaig a gatas a di phagalin so ta-am iyan, go manga lawasaig a Arak a mapiya i ta-am ko **puphamanginomon**, go manga lawasaig a tunub a da-a saninsaning iyan; go ruk iran ro-o so pithibarang a manga Onga, go Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran. Ba lagid o sukaniyan a kakal ko Naraka, go puphamakainomun siran sa ig a phulikabo, na phangatutuphud iyan so manga tinai ran?

16. Na pud kiran so tao a Puphamakinugun Ka niyan, taman sa igira miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka na Tharo-on niran ko siran a piyamugan ko Kata-o: Antona-ai Pitharo Iyan kagiya? Siran man so piyarkat o Allah so manga poso iran, go Piphapangonotan niran so manga kabaya iran a ribat.

17. Na so Miyangatotoro na inomanan Niyan siran sa Torowan, go inibugai Niyan kiran so Pananggila iran.

18. na ba-adun a pukhanayao iran a rowar ko Bangkit sa kapaka-

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ
غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ
مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى
وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ
أَمْعَاءَهُمْ ۝

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنفًا
أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ۝

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَآذَنُوا بِمَا نُفِىَ عَنْهُمْ
فَتَوَلَّوْهُ ۝

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً

talingoma niyan kiran a mitalumba?
Na Sabunar a adun a miyakatalin-
goma a manga nana-o ron. Na an-
damanaya i kakhaparoliya iran ko
Pananadum iran amai ka da-an kir-
an a miyakatalingoma?

19. Na Tangkudangka a Mata-an
naya! A da-a Patot a Pushowasowa-
tun inonta so Allah, go Pangunika
sa Ma-ap makapantag ko Dosang-
ka, Arakhus o Miyamaratiyaya a
manga Mama go so Miyamara-
tiyaya a manga Babai. Na so Allah
na katawan Niyan so di-i niyo pa-
galinalinan nggalubuk go so darpa
iyo.

20. Na gi-i Tharo-on o siran a
Miyamaratiyaya: A o ba bo adun a
Initoron a Surah! Na igira adun a
Initoron a Surah a piyakasagogod
go miya-aloi ron so kambonowai,
na Mailaingka so kadadaluman so
manga poso iran sa gudamun a
Phagilaingka iran sa kailai o miko-
kolob rukaniyan so kapatai. Na aya
patot kiran,-

21. Na Kapangongonotan go
Katharo a mapiya. Na igira-a miya-
tukhus sounggolaola-an, na o bu-
nara iran so Allah na Mata-an a
mabaloi a mapiya a bagiyen niran.

22. Na ino masukun sukano na o
makakhapa-ar kano na phaminasa
kano ko Lopa, go phanuphudun
niyo so manga kathotonganaya iyo?

فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ
ذِكْرُهَا ۝

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ
لِدِينِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ
بِعَلْمِهِ مُتَّقِلٌ كُمْ وَمَنُونَكُمْ ۝

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَلَتْ سُورَةٌ فَإِنَّا
أَنزَلْنَا سُورَةَ مُحْكَمَةً وَذُكِّرَ فِيهَا
الْفِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ
الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ۝

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ
صَدَّقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَبِيرًا لَهُمْ ۝

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ۝

23. Siran man so Pimorka-an siran o Allah, na bingul Iyan siran go biyota Niyan so manga kailai ran.

24. Ino iran ndi punggudaguda-a so Qur-an, ba kiyatagowan so manga poso sa manga kandado niyan?

25. Mata-an! A so siran a mipha-to ko manga talikhodan niran ko oriyan o kiyapayag kiran o Torowan, na so Shaitan na pipharasan niyan kiran, go piyakapulagod iyan siran.

26. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran ko siran a miyangagogowad ko Initoron o Allah: A pagonotan nami sukano dun ko saba-ad ko olaola. Na so Allah na katawan Niyan so khipaguma-an niran.

27. Na antona-a i khasowa, amai ka tanganun siran o manga Malai-kat, a pamuntolun niran so manga paras iran go so manga likod iran?

28. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na kidug iran so ini Kararangit o Allah, go ini kagowad iran so Ikasosowat Iyan; na inilang Iyan so manga Amal iran.

29. Ba aya tarima-on o siran a khikadadaluman so manga poso iran sa gudamun, na di dun phakaguma-on Allah so manga si-ig iran?

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ﴿٢٣﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْقَانُ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ أَرَادُوا عَلَىٰ آذِينِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا نَبَّأَتْ لَهُمُ الْمَلَأَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَى لَهُمْ ﴿٢٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَخَطِبْكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَصْرِيحُونَ وَجُوهَهُمْ وَأَذِينَهُمْ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا آسَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

أَمْ حَسِبْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ﴿٢٩﴾

30. Na o kabaya Ami na Mata-an a mapaki-ilai Ami siran Ruka, na Khakilalangka siran ndun sabap ko tanda iran: Na Mata-an a Khakilalangka siran ndun si-i ko ilat o Katharo! Na so Allah na katawan Niyan so manga galubuk iyo.

31. Na Mata-an a puthiyoba-an Ami sukano taman sa katokawan Nami (sa mapayag) so-khipanana-gontaman rukano, a go so manga Papantang, go mapayag Ami so manga Totholan rukano.

32. Mata-an! A so Miyamangongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, go siyoraŋ iran so Rasul ko oriyana o kiyapayag kiran o Torowan, na da dun a mibinasa iran ko Allah a maito bo, go ilangun Niyan so manga galubuk iran.

33. Hai so Miyamarat iyaya! Onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul, go di niyo mbinasa-a so manga galubuk iyo!

34. Mata-an! A so Miyamangongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, oriyana niyan na miyatai siran, a siran na manga kapiŋ, na di siran ndun Napiyan o Allah.

35. Na di kano khalobai go di kano phanguni sa kalilintad a sukan o i makadada-ag; ka so Allah na babid iyo, go da dun a khorangun

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَنزَلْنَاهُ فَلَاحَظَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
بِسِيمَتِهِمْ وَلَعَرَفْتَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾

وَأَنبِئُونَا بِمَنْ تَعْلَمُ الْمُجَاهِدِينَ مِنكُمْ
وَالصَّابِرِينَ وَتَبْلُغُوا أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ
وَشَاقُوا الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ
الْهُدَىٰ لَن يُضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ
أَعْمَالُهُمْ ﴿٣٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا
أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾

فَلَا تَهَيَّؤُوا لِلَّذِينَ إِلَى السَّلَامِ وَأَنشُرُوا الْأَعْيُنَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَشْرَكُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾

Niyan rukano ko manga galubuk iyo.

36. So Kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan a go karimbaran: Na o Paratiyaya kano go Mananggila kano, na ibugai Niyan rukano so manga balas rukano, go di Niyan rukano phangunin so manga tamok iyo.

37. O panguniya Niyan rukano to (lagon) sa Shabunaran Niyan rukano, na muligut kano, na kha-payag iyan so manga rarangit iyo.

38. Ah! Sukano waya na puthawagun kano ka angkano makapamumugai sa lalan ko Allah, na so saba-ad rukano na tao a puphuligut. Na sa tao a muligut, na aya dun a kiyapuligutan niyan na giya ginawa niyan: Ka so Allah i kawasa, na sukano i manga miskin. Na o talikhod kano na Somambi sa pagtao a salakao rukano, oriyan niyan na di siran mabaloi a manga lagid iyo!

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ إِنْ تَوَلَّوْا
وَتَوَلَّوْا يُؤْتِيكُمْ أَجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلُكُمْ
أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾

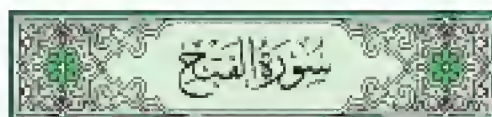
إِنْ يَسْأَلْكُمْ وَهِيَ فِي خَيْفِكُمْ فَبَحِّلُوا وَخَارِجَ
أَصْغَتْكُمْ ﴿٣٧﴾

هَٰذَا نَسْمُوهُ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ لَنْسِفُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فِيكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ
عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنَّهُ الْفَقِيرُ
وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ لَّا يَسْأَلُكُمْ عَنْهَا
فَيَسْأَلْكُمْ عَنْهَا لَعَلَّكُمْ تَظُنُّونَ ﴿٣٨﴾

Surah Al-Fat-h-48

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Phakada-agun Nami Suka (Ya Muhammad) sa da-ag a Mapayag:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾

2. Ka kagiya a Punapin Ruka o Allah so miya-ona a Dosangka go so miya-ori, go tharotopun Niyan so Limo Iyan Ruka, go Thoro-ongka Niyan ko okit a maka-o ontol,

3. Go Thabangangka o Allah sa tabang a mabagur.

4. Sukaniyan so piyakatoron Niyan so kathatana ko manga poso o Miyamaratiyaya, ka-an siran makaoman sa Paratiyaya, -a rakhus o (andang a) Paratiyaya iran. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun,-

5. (Ini Sogo Iyan so Kaphurang ka) kagiya a phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miamaratiyaya a manga Babai ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o, go pulalasun Niyan kiran so manga karata-an niran; -Na miyabaloi yoto si-i ko Allah a da-ag, a mala,-

6. Go a Niyan masiksa so Puphamanangin a manga Mama, go so Puphamanangin a manga Babai, go so manga pananakoto a manga Mama, go so manga pananakoto a manga Babai, a ipaga-arangan niran so Allah sa arangan a marata; si-i kiran so pukhagolinggoling a marata: Na kiyararangitan siran o Allah

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ
وَيُثَرِّقَ نَعْتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ①

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ②

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ
لِيُزَادُوا بَإِيمَانِهِمْ فِي اللَّهِ وَرُءُوسُهُمْ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
حَكِيمًا ③

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفَّرُ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ قَوْلًا
عَظِيمًا ④

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ
ظُلْمَ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ ذَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا ⑤

go Pimorka-an Niyan siran, go ini
thiyagar Iyan kiran so Jahannam.
Na mikharatarata a khabolosan.

7. Na ruk o Allah so manga
tantara ko manga Langit a go so
Lopa. Na tatap a so Allah na Ma-
bagur, a Maongangun.

8. Mata-an! A Sukami na Siyogo
Ami Suka (Ya Muhammad) a saksi,
go Puphamanothol sa mapiya, go
Puphamaka-iktiyar:

9. Ka-a niyo Maparatiyaya so
Allah, go so Sogo Iyan, go a niyo
Sukaniyan katabangi, go a niyo
Mashulasula Sukaniyan, go a niyo
Miphoroporo so Allah ko kapitapi-
ta go so kagabigabi.

10. Mata-an! A so siran a gi-i
siran Ruka makiphasada, na aya
dun a gi-i iran miphasa da na so
Allah: So lima o Allah na maliliya-
wao ko manga lima iran; na sa dun
sa ndorat na aya dun a kapundor-
atan niyan na giya dun a ginawa
niyan; na sa tao a tomanun niyan so
inibugai niyan a pasad ko Allah, na
mbugan Niyan ndun sukanian sa
balas, a mala.

11. Putharo-on Ruka dun o
mithatalimbagak ko manga Arab:
A miyatumbang kami o manga ta-
mok ami go so manga ta-alok ruka-
mi, na pangunin Kamingka sa Ma-

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ
اَللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿٥﴾

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيْرًا ﴿٨﴾

لِيُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَتَعَزَّوْهُ وَتُقِرُّوْهُ
وَتُسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ﴿٩﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ يَّبٰيعُوْكَ اِنَّمَا يَّبٰيعُوْنَ
اَللّٰهَ يَدُ اَللّٰهِ قَوٰى اَيْدِيْهِمْ فَمَنْ نَّكَثَ
فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهٖ وَمَنْ اَوْفٰى بِمَا
عٰهَدَ عَلَيْهِ اَللّٰهُ فَسِيْرَتِهٖ اٰجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٠﴾

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلَّفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ
سَعَلْنَاْ اَمْوَالَنَا وَاَهْلُوْنَا فَاَسْتَغْفِرُنَا
يَقُوْلُوْنَ يَا لَيْسَ بِهِمْ مَّا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ

ap! Di iran Pakitharo ko manga dila iran so da ko manga poso iran. Tharowangka: Na antawa-a i adun a mapukhapa-ar iyan rukano ko Allah a maito bo amai ka paka-antapan kano Niyan sa morala o di na paka-antapan kano Niyan sa Ompiya? Kuna, ka tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na kaip Iyan.

12. Kuna, ka ini pagarangan niyo sa di dun makambalingan so Rasul a go so Miyamaratiyaya ko manga ta-alok kiran sa dayon sa dayon, go pipharasan noto ko manga poso iyo, go miyagarangan kano sa arangan a marata, go miyabaloi kano a pagtao a miyanga-bibinasa.

13. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah go so Sogo Iyan na Mata-an! A Sukami na pithi yagaran Ami so Miyamangong kir sa kadug!

14. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Putharo-on o mithatalimbagak, amai ko songowan niyo so manga taban ka phangowa-an niyo sukaniyan: A botawani kami niyo ka monot kami rukano; khabaya-an niran a kasambiyan niran so manga

قُلْ مَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٥﴾

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَرَبِّكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظُنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٦﴾

وَمَنْ أَمَرْتُ مِنْ بِلَالٍ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا آغْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٧﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفُرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ عَظِيمًا رَحِيمًا ﴿١٨﴾

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِرِ لِنَأْخُذْ بِهَا ذُرُوءًا نَتَّبِعُكُمْ مُبْرِدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْنُ مُحْسَدُونَ

Katharo o Allah. Tharo-angka: Di kano Rukami dun pagonot. Giyoto man na Pitharo o Allah gowani, na Putharo-on niran ndun: Kuna, ka shi-igun kami niyo. Kuna, ka miya-baloi siran a da-a sasabotun niran inonta so maito.

16. Tharowangka ko mithatalim-bagak ko manga Arab: A thawagun kano (a phaka-aton) ko pagtao a adun a gu-us iyan a mala, a mipumbonowai niyo siran, o di na somang-kop siran; na o onoti niyo na mbugangkano o Allah sa balas, a mapiya. Na o talikhod kano lagid o kiyatalikhod iyo a miya-ona, na shiksaan kano Niyan sa siksa a malipudus.

17. Da ko bota i dosa, go da ko lupo i dosa, go da ko pukhasakit i dosa (ko di iran kaonot sa Thumowan): Na sa dun sa monot ko Allah go so Sogo Iyan, na phakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na sa tao a tomalikhod, na shiksa-an Niyan sukaniyan sa siksa a malipudus.

18. Sabunsabunar a Miyasowat so Allah ko Miyamarat iyaya gowani ko di-i siran Ruka makiphasada ko atag o kayo: Na katawan Niyan so matatago ko manga poso iran, na piyakatoron Niyan kiran so kathatana, go ini Balas Iyan kiran so daag, a marani,

بَلْ كَانُوا لَا يَتَفَقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥١﴾

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّ عَوْنٍ إِلَى قَوْمِ أُولَىٰ بِأَنْفُسِهِمْ شَدِيدٍ تَقْتُلُونَهُمْ أَوْ تَنَسَلُونَ بِإِنْ كَانَ يُظَاهِرُونَكُمْ اللَّهُ فَأُولَئِكَ كَفَرٌ لَّهِ إِنَّ اللَّهَ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَنَزَّلُوا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلِ يُعَذِّبَكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٥٢﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٥٣﴾

﴿٥٤﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٥٥﴾

19. Go manga taban a madakul a phangakokowa iran sukaniyan. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

20. Ini diyandi rukano o Allah so manga taban a madakul, a phangakokowa niyo sukaniyan, na pingga-ga-a nan Niyan rukano aya, go lininding kano Niyan ko manga barokan o manga Manosiya, ka anoto mabaloi a tanda ko Miyamaratiyaya, go angkano Niyan Matoro ko okit a maka-o ontol;

21. Go adun a manga pud a da niyo pun noto maparoli, na Sabunar a katawan noto O Allah. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

22. Na o pakimbonowai rukano so Miyamangongkir na i talikhod iran ndun so manga likod (iran); oriyen niyan na da-a khato-on niran a panarigan, go tabanga.

23. Okit o Allah a so andang a miya-ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a kasambi i ko okit o Allah.

24. Na Sukaniyan so lomininding rukano ko manga barokan niran, go lomininding kiran ko manga barokan niyo si-i ko balintad sa Makkah, ko oriyen o kiyapakida-agun Niyan rukano kiran. Na tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

وَمَعَائِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿١٩﴾

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَعَائِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا
فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ
عَنكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

وَأُخْرَى لَوْ تَقَدَّرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَوْ فَتَنَّاكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذُنَّ رُمَّةً
لَّيَجِدُوا وَلِيًّا وَلَا نُصِيرَا ﴿٢٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ وَلَن يَجِدَ
لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ
بِطَرْنٍ مِّنْ بَعْدِ أَن أُوْفِرَ لَهُمْ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

25. Siran so Miyamangongkir go inalangan kano iran ko Al-Masjidil Haram, go so pamumugayan a miyarun ko kisampai niyan ko darpa iyan. Na o da so manga Mama a Miyamaratiyaya go so manga Babai a Miyamaratiyaya a di niyo siran pangatatawan a o ba niyo siran mirakhus mamono, na masogat kano sa sabap kiran a kasala-an sabap ko di niyo kiran katawi (na Phakitugul Iyan siran rukano): Kagiya a phakasoludun o Allah ko Limo Iyan so tao a kabaya Iyan, o minisibai siran na Mata-an a shiksan Ami so Miyamangongkir kiran sa siksa a malipudus.

26. Gowani a tago-on o siran a Miyamangongkir ko manga poso iran so maratabat,- a maratabat ko kada-a mulung,-na piyakatoron o Allah so kathatana iyan ko Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya, go ini-ilaham Iyan kiran so Katharo a kapananggila, go miyabaloi siran a kiyapatotan saya go diya-itan naya. Na tatap a so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

27. Sabunsabunar a tiyoman o Allah ko Sogo Iyan so taginupun Niyan si-i ko bunar. Mata-an a phamakasolud kano dun ko Al-Masjidil Al-Haram, o kabaya o Allah a somasarig kano, a Puphamangopawan niyo so manga Olo niyo, go gi-niyo nggogontingan, a da-a Pangan-

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ
يَبْلُغَ مَجَلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ
مُؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَؤُوهُمْ فَيَنصِبْكُمْ
مِنْهُمْ مَعْرَةً بَعِيرًا لَّيْسَ خِلَافُ اللَّهِ فِي
رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَأْ لَنُفِضَنَّ إِلَى الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابَ الْإِيمَانِ ﴿٥٥﴾

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ
حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى
رُسُلِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ
كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٦﴾

لَقَدْ صَدَّقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الْرُّءْيَا بِالْحَقِّ
لَقَدْ خُلِّنَ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا
تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ
دُونِ ذَلِكَ فَتَحَافِرًا ﴿٥٧﴾

dam iyo. Na katawan Niyan so di niyo katawan, na adun a minibugai Niyan ko da pun noto a da-ag a marani.

28. Sukaniyan so Siyogo Iyan so Sogo Iyan rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka phakiombawan Niyan non so Agama sa kalangolangowan niyan: Na miyakatarotop so Allah a saksi.

29. So Muhammad na Sogo o Allah; na so manga pud Iyan na khitutugas ko manga kapid, a di-i siran khakalimowai. Pukhailaingka siran a khiroroko, a khisosojiod, a gi-i siran mbabanog sa kakawasaan a pho-on ko Allah a go Kasosowat. So tanda iran, na shisi-i ko manga paras iran pho-on ko rarad o Sojiod. Giyoto man i ropa-an niran ko Taurat; na aya ropa-an niran ko Injil: Na lagid o pur a Piyakambowat iyan so sina niyan, na miyabagur iyan sukaniyan, na miyakatiwaro na minipamayandug Iyan so tomadung iyan, a sosowatun niyan so miyamola, ka-anian mapakapuphagotug sa sabap kiran so manga kapid. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya a pud kiran so Ma-ap, go balas, a lubi a mala.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكُفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَرَنَجٍ أُخْرِجَ سَطْرَتُهُ فَأَرَّهَتْ فَانْتَقَظَ فَانْتَوَى عَلَى سُقُقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

Surah Al-Hujurat-49

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo pagonai so Allah go so Sogo Iyan; go kalukun niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Puphaka-nug, a Mata-o.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo puphoro-on so manga sowara niyo sa makaombao ko sowara o Nabi, go di niyo puphamakatanogi Sukaniyan sa Katharo, lagid o kapuphamakatanogi o saba-ad rukano ko sabaad, ka o ba mailang so manga Amal iyo a sukano na di niyo mai-inungka.

3. Mata-an! A so ibababa iran so manga sowara iran ko Hadapan o Rasulollah,-na siran man so tiyolabos o Allah so manga poso iran ko kapananggila: Adun a bagiyan niran a Ma-ap a go Balas a lubi a mala.

4. Mata-an! A so siran a Putha-wagun Ka iran (Ya Muhammad) ko liyo o manga bilik, -na so kadakulan kiran na di siran phamanabot.

5. Na o Mata-an! A siran na Miphantang siran taman sa kaliyo Wingka kiran, na Mata-an a khabaloi a mapiya a bagiyan niran: Na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝١

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ ؕ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ۝٢

إِنَّ الَّذِينَ يَعْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۝٣

إِنَّ الَّذِينَ يَنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝٤

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ؕ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝٥

so Allah na Manapi, a Makalimoon.

6. Hai so Miyamaratiyaya! O adun a miyoma rukano o songklid a tothol, na a mada niyo, ka o ba niyo kapumaratai so pagtao sabap ko di kapakakakaip, na mabaloi kano ko pinggolaola niyo a khipakashusundit.

7. Na tangkuda niyo a Mata-an! A matatago rukano so Sogo o Allah: Amai ka onotangkano Niyan ko madakul ko pukhaolaola, na Mata-an a makandarasag kano; na ogaid na so Allah na piyakikababaya-an Niyan rukano so Paratiyaya, go pipharasan Niyan noto ko manga poso iyo, go piyakikagowad iyan runkano so Kaongkir, go so kapanongklid, go so Kandarowaka: Siran man na siran so khipaka-o ontol:

8. Gagao a pho-on ko Allah, go Limo. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

9. Na o adun a dow a ka sagorompong ko Miyamaratiyaya a pumbobono siran; na tanora niyo siran. Na amai ka phanalimbota o isa sa dow a oto so pud iyan, na pakimbobono kano ko phanalimbota taman sa di mundod ko Sogowan o Allah; na amai ka mundod, na tanora niyo siran ko ontol, go Paginontolan kano. Mata-an! A so Allah na pu-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ رَسُولٌ فَقَبُولُوا
فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَنَّمَ فَتُصِيبُوا
عَلَى مَا فَعَلْتُمْ قَذِيرِينَ ﴿٥﴾

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ طِيعَكُمْ فِي كَثِيرٍ
مِّنَ الْأُمْرِ لَعَسَئْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ
الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ
الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الرَّاشِدُونَ ﴿٥﴾

فَضَلَّاهُم مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾

وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى
الْأُخْرَىٰ فَفُتِّلُوا إِلَىٰ تَبَعٍ حَتَّىٰ تَنفِرَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ
فَإِنْ قَالَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ
وَأَقْسَطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾

khbababaya-an Niyan so manga o ontol.

10. So Miyamaratiyaya na aya bo Magariyari: Na tanora niyo so manga Pagari niyo, go kalukun niyo so Allah, ka angkano Mipangalimo.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Di phamagurugi o isa a pagtao so isa a pagtao: Ka masukun a mabaloi siran (a puphamagurugan) a tomo a di siran, go di (phamagurugi o) manga Babai so manga pud a Babai: Ka masukun a mabaloi siran a tomo a di siran: (A puphamagurug); go di niyo puphapa-awinga so (manga pud o) manga ginawa niyo, go di niyo puthatalowa-an so manga patogina a piyakagowagowad. Miyakaratarata a ngaran so kapanongklid ko oriyen o Paratiyaya. Na sa tao a di niyan thaobatun, na siran man na siran so manga darowaka.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Pakawatani niyo so madakul a kapananganib; ka Mata-an! A so saba-ad ko kapananganib na dosa; go di kano puphanoriman, go di puphamaganta a o saba-ad rukano so saba-ad. Ba khabaya i o isa rukano a kakana niyan ko sapo o Pagari niyan a miyatai? Na ini kagowad iyo to! Na kalukun Niyo so Allah: Mata-an! a so Allah na puphanarima ko taobat, a Makalimo-on.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ
أَخَوَانِكُمْ وَأَقْفُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

يَتَّخِذُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُونَ مِنْ قَوْمٍ
عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا يَسَاءَ مِنْ نِسَاءٍ
عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا تَمِيرُوا أَنْفُسَكُمْ
وَلَا تَبْزُوا بِأَلْسِنَتِكُمْ بِنَسِ الْأَسْمَاءِ الْفُسُوقِ
بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

يَتَّخِذُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَجْنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ
الظُّلْمِ إِنَّ بَعْضَ الظُّلْمِ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا
يَغْتَبِ بَعْضُكُم مِّبْعَظًا أَيُّهُ أَجَدُّكَ أَنَّ
يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مِمَّا فَاكَّرَ هُمُوهُ وَأَقْفُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ قَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

13. Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami suka-no a pho-on sa Mama a go Babai, go biyaloi Ami sukano a mbaram-barang a Bangunsa, a go pithikalo-kusan, ka angkano makakhikilala i. Mata-an! A aya lubi a susula-an rukano si-i ko Allah na so lubi a masanggila rukano. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

14. Pitharo o (manga Badawi a) manga Arab: A Miyaratiyaya kami. Tharowangka (Ya Muhammad): A da kano Paratiyaya, na ogaid na aya Tharowa niyo na somiyangkop kami, ka da pun solud so Paratiyaya ko manga poso iyo. Na amai ka onotan niyo so Allah a go so Sogo Iyan, na da-a korangun Niyan rukano ko manga Amal iyo a maito bo. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so Piyyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na da siran paganganangan, go ini Panagontaman niran so manga tamok iran go so manga ginawa iran ko lalan ko Allah: Siran man na siran so Mimamata-an.

16. Tharowangka: A ba niyo phakitokawi ko Allah so okit iyo, a so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلَكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ
اللَّهِ أَتْقَاهُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

﴿ قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَإِذَا قُلُّوا تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ
قُولُوا أَسْمَأُتُوكُمْ فَلِمَ كُنْتَ الْبَاطِلُ إِلَّا يَتَمَنَّوْنَ فِي قُلُوبِهِمْ
وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلَيْتَكُمْ مِمَّنْ
أَغْوَاكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ ذَكِيرٌ ﴾ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

17. Puphamagitongun niran a Limo iran Ruka (Ya Muhammad) a Kiyapagislam iran. Tharowangka: A di niyo puphamagitonga a Limo iyo Rakun a Kiyapagislam iyo. Kuna, ka so Allah na Iphananakanwan Niyan rukano a Kiyatorowa Niyan rukano ko Paratiyaya, o sukano na Mumamata-an kano.

18. Mata-an! A so Allah na katanwan Niyan so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Na so Allah na phagilain Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

يَسْتَوُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَسْمَعُوا عَنِّي
إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُوتُ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْتُكُمْ
لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥٧﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٨﴾

Surah Qaf - 50

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Qaf. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Qur-an a Susula-an: (ka so Muhammad na Sogo o Allah).

2. Kuna, ka Miyamumusa siran sa kiyapaka-oma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran. Na Pitharo o Miyamangongkir: A giyaya na Shai a piyakamumusa!

3. Ino amai ka matai tano go mbaloi tano a botha, (khaoyag tano sharoman)? Giyoto na kapakandod a mawatan!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾

بَلْ عَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

إِلَّا دَامِسَاوْكَانَ إِيَّاكَ رَجَعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

4. Sabunar a katawan Ami so pukhorangun kiran o Lopa; go shi-si-i Rukami so Daptar a sisiyapun.

5. Kuna, ka piyakambokhag iran so bunar ko kiyapaka-oma niyan kiran: Na siran na matatago ko butad a di thatana.

6. Ba iran da pagilailaya so Langit ko kaporowan niran? O anda-manaya i kiyambalaya Mi ron go so kiyapharasi Ami ron, a da-a manga lubo niyan?

7. Go so Lopa a kiyayat Ami sukaniyan, go piyakabukunan Nami oto sa manga Palao, go piya katho Ami ron so pishoson a pakaranon,

8. Inungka, a go Pananadum o omani Oripun a Puphangongonotan (ko Allah).

9. Na piyakatoron Ami a pho-on ko kawang so ig a madakul i gona, na piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Pamomolan go so pur a Mapuphuragon;

10. Go so manga Qormah a manga poporo, a adun a Onga niyan a miyakanggontogontor,

11. Pagupur ko manga Oripun (o Allah;) go ini oyag Ami oto ko Ingud a ma-atai: Lagid man oto so kaphakagumao (pho-on ko manga kobor).

مَدَّ عَلَيْنَا مَا تَقْصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كَنْزٌ
خَفِيظٌ ①

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ
مَّرِيجٍ ②

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ
بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ③

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ④

تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ⑤

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْدِرًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ
جَبَلًا وَحَبَّ الْحَبِيدِ ⑥

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ⑦

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَخْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مِّنْ بَلَدٍ
الْخُرُوجِ ⑧

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao Nuh, go so khibabaling sa (Ingud a) Rassi, go so pagtao a Samood,

13. Go so pagtao a Ad, go so Pir-aon, go so manga Pagari o Lut,

14. Go so khibabaling sa Aikah, go so pagtao o Tobba: Oman i isa kiran na piyakambokhag iyan so manga Rasul, na miyatangkud (kiran) so siksa Akun.

15. Ba Kami minikopai ko Kiya-pangadun a paganai? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Kaphangadun a bago.

16. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya, go katawan Ami so pukhigudi sukaniyan o ginawa niyan: Go Sukami i lubi a marani ron a di so ogat ko bakurung;

17. Gowani a puphanorat so dow a Malaikat, si-i sa kawatan go sa diyowang khi-o ontod;

18. Da-a Maputharo iyan a Katharo a ba da-a shisi-i rukaniyan, a tomotonggo a makadadarpa.

19. Na mitalingoma o sakratol maot so bunar. Giyoto man so Suka na puphalagoyan Ka sukaniyan!

20. Na iyopun so Sanggakala: Giyoto man so Alongan a diyandi.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ
وَقَوْمُ ۙ

وَعَادَ وَفِرْعَوْنَ وَخُلُوعُ لُوطِ ۙ

وَأَصْحَابُ الْأَنْكَبِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
وَعِيدُ ۙ

أَفَعِيبَاتٍ بِالْحُلُقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۙ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَتَعْلَمُ مَا تُوَسَّوَسُ بِهِ نَفْسُهُ
وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۙ

إِذْ تَلَقَّى الْمَلَفَيْنِ مِنَ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ۙ

مَا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ۙ

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ
تَحِيدُ ۙ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ۙ

21. Na makaoma so oman i isa a ginawa: A adun a pud iyan a pundundugon go saksi.

22. (Tharo-on non a:) Sabunsabunar a miyatago Ka ko kalilipati sangkai, na piyokas Ami Ruka so mirurunding Ruka, na so Kailaingka sa Alongan nai na malambut!

23. Na Tharo-on o (Malaikat a) pud iyan: A giyaya so Kadadarpa-angko.

24. (Tharo-on o Allah:) Phoshanga niyo a dowa ko Naraka Jahan-nam so omani Miyongkir, a somiyangka,

25. Phagurun ko mapiya, a Mumamalawani, a pukhadowadowa-an,

26. A so miyangumba-al sa rim-bang o Allah a Katohanan a sala-kao: Na poshanga niyo sukaniyan ko siksa a sangat.

27. Tharo-on o (Shaitan a) pud iyan: Kadnan nami! Da akun dada-ga sukaniyan, na ogaid na miyatago ko kadadag a mawatan.

28. Tharo-on (o Allah): Adi kano gi-i phapawala ko Hadapan Ko: Ka Sabunar a mini-ona Ko rukano so Kapaka-iktiyar.

29. Di khasambiyan so Katharo ko Hadapan Ko, go di Akun sha-limbotan so manga Oripun (Ko).

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ۝٢١

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ۝٢٢

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَيْنِي ۝٢٣

الْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلُّ كَفَّارٍ عَيْنِي ۝٢٤

مَنَّاعٌ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٌ ۝٢٥

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ۝٢٦

۞ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۝٢٧

قَالَ لَا تَخَصِمُونِ ۚ الَّذِي وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ۝٢٨

مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَلِيمٍ ۚ لِلْعَبِيدِ ۝٢٩

30. Si-i ko Alongan a Tharo-on
Ami ko Jahannam: Baka miyapu-
no? Na Tharo-on niyan: Ba adun a
khiyoman?

31. Na i pakarani so Sorga ko
Miyamananggila, a di mawatan:

32. Giyaya so idi diyandi rukano,
a ruk o omani Puphananangoran
(ko Allah) a masiyapun.

33. A so ma-alukun ko Masaling-
gagao, a Migagaib, go miyaka-oma
rakhus o Poso a thotolabos:

34. Pamanolud kano ron sa ka-
pipiya ginawa. Giyaya so Alongan a
kakal!

35. Khakowa iran so nganin a
kabaya iran ro-o; go adun a shisi-i
Rukami a lawanon.

36. Na madakul a bininasa Ami
ko miya-ona-an niran a pagtao, a
siran i mala a di siran i gu-us, go
miyanubnub iran so manga Ingud!
Na ba adun a kiya-a pasan (niran)?

37. Mata-an! A adun a matatago
ro-o man a titho a undao ko tao a
ana sabot iyan, ma-ana tiyandang
iyan so kapamamakinug, a sukani-
yan na tomototo-o.

38. Na Sabunsabunar a Inadun
Ami so manga Langit go so Lopa

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ
مَزِيدٍ ﴿٣٠﴾

وَأَزَلَقْنَا الْجَنَّةَ الْفَاسِقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

هَذَا مَا توعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنََ الْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ
مُنِيبٍ ﴿٣٣﴾

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

وَكُلُّ أَهْلِ كَعْبٍ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ
مِنْهُمْ تَطْمَئِنُّوا فِي الْآلِدِ هَلْ مِنْ
مُجِيبٍ ﴿٣٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ
أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا

go so nganin a lut a dowa nan si-i
ko num a Alongan, na da Kami
raota a dokao.

39. Na Phantangingka so di iran
Tharo-on, go Puthasbikun Ka so
Podi o Kadnan Ka, ko di pun ka-
pakasubang o Alongan, go so di
niyampun kasudup,

40. Go si-i ko kagagawi-i, na
Puthasbik Ka Rukaniyan, go so
manga oriyan o Sojiod.

41. Na Pamamakinugangka so
Alongan a mananawag so phanana-
wag ko darpa a marani,-

42. Si-i ko Alongan a manug iran
so lalis a rakhus o bunar: Giyoto
man so Alongan a kapakambowat
(ko kobor).

43. Mata-an! A Sukami na Suka-
mi i Puphangoyag go Puphangima-
tai; go si-i Rukami so khabolosan,-

44. Si-i ko Alongan a manga
bubungkag kiran, so Lopa, a gi-i
siran makanggaga-an (lomiyo ko
manga kobor): Giyoto man i kapu-
limod a malbod Rukami.

45. Sukami i lubi a Mata-o ko gi-
i ran Tharo-on; na kuna a ba Ka
kiran pakaphama-asa. Na Pakita-
duminka so Qur-an ko tao a ika-
aluk iyan so pangangaluk Akun!

فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٢٥﴾

فَأَصْبَحَ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحَ بِحَمْدِ رَبِّكَ
قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٢٦﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ﴿٢٧﴾

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٢٨﴾

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ
الْخُرُوجِ ﴿٢٩﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَإِنَّا الْمَصِيرُ ﴿٣٠﴾

يَوْمَ نَشَقُّ الْأَرْضَ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشَرُ
عَلَيْنَا بَاسِيرٌ ﴿٣١﴾

نَحْنُ أَكْثَرُ مَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ
فَذَكِّرْ بِالْقُرْءَانِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٣٢﴾

Surah Al-Zariyat-51

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko puphamanambur sa
mabandus,

2. Go so puphamangawid sa ma-
punud,

3. Go so puphulalatas sa malbod,

4. Go so di-i nggomonggomon
ko Sogowan,

5. Mata-an a so idi diyandi ruka-
no na titho a bunar,

6. Go Mata-an! A so Kokoman
na phakatana dun.

7. Ibut ko Langit a adun a manga
lalanon,

8. Mata-an! A sukano na mata-
tago dun ko Katharo a shosorang-
sorang;

9. Puphakatalikhod non so tao a
(andanga) piyakatalikhod.

10. Pimorka-an so manga bo-
khag,

11. So siran na matatago ko kada
a mulung a khikalilipat!

12. Iphagisha iran: O anda so
Alongan a Kokoman?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوجًا ١

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ٢

فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ٣

فَالْمَقْسِمَاتِ أَمْرًا ٤

إِنَّمَا تَعْدُونَ لَصَادِقٍ ٥

وَلِلَّهِ الدِّينُ لَوْفَعٌ ٦

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْكُرْسِيِّ ٧

إِن كُنتُمْ لِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ٨

يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ٩

فَقِيلَ الْحَرَّاصُونَ ١٠

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ١١

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ ١٢

13. Si-i ko Alongan a siran na thotongun siran ko Apoi:

14. Ta Ami niyo so kathotonga rukano! Giyaya so sukano na puphagalokalokan niyo sukaniyan!

15. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga go manga bowalan,

16. A tatarima-an niran so ini bugai kiran o Kadnan niran. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na miphipiyapiya siran.

17. Aya butad iran na maito ko kagagawi-i a ipuphakatorog iran,

18. Go si-i ko kapukhakalibabas iyan, na siran na puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah),

19. Go si-i ko manga tamok iran na adun a rukon o Puphamanguni, go so di Phamanguni.

20. Na adun a matatago ko Lopa a manga tanda ko khitotomangkud,

21. Go shisi-i (pun) ko manga ginawa, niyo: Ba kano di phangilai-lai?

22. Go shisi-i ko Langit so pagupur rukano, go so idi diyandi rukano.

يَوْمَهُمْ عَلَى النَّارِ يُقْسَوْنَ ﴿١٣﴾

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ فِي جَهَنَّمَ خِزْيُونَ ﴿١٥﴾

ءِاجِزِينَ مَاءِ الشَّهْرِ يُغْمَرُونَ كَأَنَّهُمْ فِي
مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

كَأَنَّهُمْ أَقْلَامٌ مِنَ الْقَلَمِ مَا تَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

وَبِالْأَشْحَارِ هُمْ يَسْتَفْهَرُونَ ﴿١٨﴾

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِ ﴿٢٠﴾

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصَرُونَ ﴿٢١﴾

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُعَدُّونَ ﴿٢٢﴾

23. Na ibut ko Kadnan o Langit a go so Lopa, ka Mata-an naya! A tithe a bunar, lagid o Matan-an! A sukano na Katharo iyo.

24. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga banto o Ibrahim a (manga Malaikat a) Khi-susula-an?

25. Gowani a somolud siran non na Mitharo siran; Sa Salaam! So-mimbag; Sa Salaam! (Miyapamikir Iyan a): Pagtao wai a di makikilala.

26. Na minanai somong ki Karoma niyan na mini-oma Niyan a sapi a piyagiyao,

27. Na ini o bai Niyan kiran, na Pitharo Iyan: Ino kano di khan?

28. Na Kiya-akinan kiran sa kaluk. Na Pitharo iran: Di Ka khaluk. Na Piyanothol iran non a Mama a Mata-o (a Ipumbawata iyan).

29. Na miyakaoma si Karoma Niyan, a mikokorot a lagam iyan, na miyatuphi iyan a Parasiyan, go Miyatharo Iyan: (Sa kun na) lokus, a baluk!

30. Pitharo iran: Manaya dun man, so Pitharo o Kandnan ka Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

31. Pitharo Iyan: Antona-a i pagangin niyo, hai manga Sogo?

قُرْبِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٍ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾

فَرَأَى إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

فَقَرَّبَهُ إِلَى آلِهِمْ قَالَ أَلا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

فَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَحْزَنْ وَنُشْرُوهُ بِعِلْمٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

فَأَقْبَلَ بَعْثَ أَمْرَانَهُ فِي صَرَقٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَ عَجَبٌ عُقْبٌ ﴿٢٩﴾

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

* قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

32. Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga sala,

33. Ka-a Nami siran kapakaorani sa Ator a pho-on sa lipao,

34. Toto o san si-i ko Kadnan Ka a ruk o manga malawani.

35. Na piyakaliyo Ami so mata-tago-on ko Miyamaratiyaya;

36. Na da-a miyato-on Nami ron a salakao ko isa ka Walai a manga Muslim.

37. Na ini bagak Ami ron so tanda a ruk o siran a ika aluk iran so siksa a malipudus;

38. Go si-i (pun) ko Musa gowani a Sogo on Ami ko Pir-aon rakhus o katantowan, a mapayag.

39. Na tomiyalikhod a rakhus o gomagabai ron, go Pitharo iyan: A balik mata o di na tataraponan!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na ini bo-wang Ami siran ko Kalodan, a sukaniyan na kapuphanginsoya-an;

41. Go si-i (pun) ko pagtao a Ad gowani a botawanan Ami kiran so ndo a maminasa:

42. Da-a pulao-on niyan a maito bo a miyadansal iyan a ba niyan noto da baloya a ishan o lopapuk;

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ ثَمُودَ ۝٥١

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارََةً مِّنْ طِينٍ ۝٥٢

مُسَوَّمَةٌ عِندَ رَبِّكَ بِثَمَرٍ ۝٥٣

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝٥٤

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ۝٥٥

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ ۝٥٦

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝٥٧

فَقَالَ بِرُكْبَةٍ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ۝٥٨

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ۝٥٩

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ۝٦٠

مَا تَذُرُّ مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِمْ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ ۝٦١

43. Go si-i (pun) ko pagtao a Samood gowani a Tharo-on kiran; a shonor kano sa taman ko wakto (o siksa)!

44. Na pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, na miya-dansal siran o lalis, a siran na kasa-sandungan niran.

45. Na da siran makagaga goma-nat, go da iran malinding a ginawa iran;

46. Go so pagtao o Nuh gowani: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

47. Go so Langit na pimbalai Ami sukaniyan sabap ko bagur, go Mata-an! A Sukami i titho a miyaka o ladon.

48. Go so Lopa na kiyayat Ami sukaniyan, na sayana a mapiya so Miyangayaton!

49. Go so langowan taman na Inadun Ami a nggaganapa; ka an niyo Pukhatadumi.

50. Na pagagao kano ko Allah. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan.

51. Na di kano phangumba-al sa rimbang o Allah a Katohanan a salakao. Mata-an! A Sakun na Pu-phamaka-iktiyar rukano, a ma-payag a pho-on Rukaniyan!

وَفِي شُورٍ إِذْ قِيلَ لَهُمُ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٣﴾

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَلَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٥٤﴾

فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْصَحِينَ ﴿٥٥﴾

وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلِ أَنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ قَلِيلٍ ﴿٥٦﴾

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٥٧﴾

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَيَّدُونَ ﴿٥٨﴾

وَمَنْ كُلِّي شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

فَقَرَأْ إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُ رَمَّةٌ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُ رَمَّةٌ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٦١﴾

52. Maoto dun man, a da-a miya-katalingoma ko siran a miya-ona an niran a Sogo a ba iran nda Tharowa: A balik mata, o di na tataraponan!

53. Ba iran naya ini thatanana? Kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka!

54. Na Talikhodingka siran, ka kuna ba adun a pa-awing Ka on.

55. Na Panguthoma Ka, ka Mata-an! A so thoma na phakanggai a gona ko Miyamaratiyaya.

56. Na da-a Kiya-aduna Ko ko manga Jinn go so manga Manosiya, a rowar sa ana Ko iran Mashowasowat.

57. Da-a singanin Akun kiran a pagupur, go di Akun singanin i kapakakana iran Rakun.

58. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphagupur,- a Khiruk ko Bagur, a di putharotos.

59. Na Mata-an! A adun a bagiyan o siran a Mindadarowaka a kipantag (ko siksa) a lagid o kipantag o manga pud iran; na di ran Rakun maphanguni i kapagalokalo-ki ron!

60. Na sangat a siksa a bagiyan o siran a Miyamangongkir, si-i ko Alongan niran a so idi diyandi kiran!

كَذَٰلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا
قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجُنُونٌ ﴿٥٢﴾

أَتَوَصَّوهُمْ بِمَا بَلَّ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُوتٌ ﴿٥٣﴾

فَقَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ ﴿٥٤﴾

وَذَكَرَ فَإِنَّ الذِّكْرَ يُنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

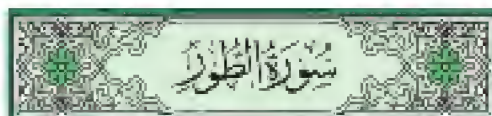
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونِ ﴿٥٧﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
فَلَا يَسْتَعْتِلُونَ ﴿٥٩﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

Surah Al-Tur-52

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Palao a Tour^[1].

2. Go so Kitab a misosorat (a
giyo to so Qur'an)

3. Ko karatas a makakayat,

4. Go so Baitil Ma-amor^[2].

5. Go so Atup a ipoporo (a giyo-
to so Langit a Matatampar sa du-
nya)

6. Go so kalodan a mapupuno,

7. Ka Mata-an! A so siksa o
Kadnan Ka na phakatana dun,-

8. Da-a phakarunon,-

9. Si-i ko Alongan a mabirbir so
Langit sa tithe a kabirbir,

10. Go mamangikayontong so
manga Palao a mikayambur.

11. Na sangat a siksa sa Alongan
noto a bagihan o Miyamanaplis,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ١

وَكُتُبٍ مَّنشُورٍ ٢

فِي رَفٍّ مَّنشُورٍ ٣

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ٤

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ٥

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ٦

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ٧

مَالَهُ مِنْ دَافِعٍ ٨

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَوَرًا ٩

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ١٠

فَوَيْلٌ لِلْمُصَدِّقِينَ ١١

[1] A giyoto so pala-o a ron inimbitiyara-i o Allah so musa ko liyawaw niyan.

[2] Giyoto so walay a mbabala-in a gi-i thawapan mambo o manga Mala-ikat sa langit.

12. So siran na si-i ko ribat khi-kabibimban;

13. Si-i ko Alongan a ipanaromag siran ko Naraka Jahanam, sa mabasung a kapanaromag.

14. (Tharo-on kiran:) Giya i so Apoi, a so piyakambokhag iyo sukaniyan!

15. Ino balik mata ini, antawa-a sukano idi phamakanono?

16. Sombowi niyo sukaniyan: Na Phantang kano, antawa a di kano Puphantang, na mulagid rukano. Aya bo a imbalas rukano na so Pinggolaola niyo.

17. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga, go kadarandang,-

18. A mabababaya siran sabap ko inibugai kiran o Kadnan niran; go piyakalidas siran o Kadnan niran ko siksa ko Naraka Jahim.

19. (Tharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko Pinggolaola niyo;

20. Gi-i siran shasandasandang ko manga kantir a khirarantarun; go Pakaphamangaroma-an Ami siran sa manga tataid, a manga pipiya i kapumata.

الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ مُّتَعَبُونَ ﴿١٢﴾

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دُعَاً ﴿١٣﴾

هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

أَفَبِعَذَابِنَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾

أَصْلَحْتُمْ فَأَنْصِرُوا ۚ أُولَٰئِكَ يُصِرُّوْنَ ۚ وَأَسْوَأَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّكُمْ لَفُجَّارُونَ ۚ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَيَسِيرُونَ ﴿١٧﴾

فَلْيَكْفِهِمْ ۖ يَمَاءٌ أَنْهَبُهُمْ رِيحُهُمْ ۖ وَفِيهَا مِنْهُمْ رِيحُهُمْ ۖ عَذَابٌ أَجْزَلُهُمْ ﴿١٨﴾

كُلُوا وَأَشْرَبُوا وَهَبْتُمْ ۖ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

مُتَكِبِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّضْفُوفَةٍ ۖ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Na so Miyamaratiyaya go tiyondog siran o manga Moriyatao iran ko Paratiyaya, -na pakiraot Ami siran ko manga Moriyatao iran, go da-a korangun Ami kiran ko galubuk iran a maito bo. Oman i isa a tao na sanda ko galubuk iyan.

22. Na phagomanan Ami siran sa Onga, a go Sapo, a pukhababaya-an niran.

23. Gi-i siran ro-o ndadawaga sa inomun, a da-a ilangon, go da-a ikhadosa on;

24. Go phulibutun siran o manga ngongoda iran, lagid o ba siran Montiya a totongkopun;

25. Go puphagadapun o saba-ad kiran so saba-ad, a puphamagishai siran:

26. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukutano na miyabaloi tano go-wani ko shisi-i tano ko manga tonganai tano a ma-aluk tano.

27. Na ini Kalimo tano o Allah, go piyakalidas tano Niyan ko siksa, a phakarobrob.

28. Mata-an! sukutano na miyabaloi tano gowani: A Puphamangu-ni tano Rukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Puphangompiya, a Makalimo-on!

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهٍمْ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَتَسَوَّوْنَ ﴿٢٢﴾

يَتَسَوَّوْنَ فِيهَا كَأَسَا لَا لَعُوفٍ فِيهَا وَلَا تَأْنِيَةٌ ﴿٢٣﴾

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زُلُمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُتَشَفِّعِينَ ﴿٢٦﴾

فَمَنْ أَلَّهَ عَلَيْهِمْ وَأَوْفَيْنَا عَذَابَ النَّاسُوتِ ﴿٢٧﴾

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

29. Na Puphanguthoma Ka ka sabap ko Limo o Kadnan Ka, na kuna a ba Ka parimar, go di Ka tataraponan.

30. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A Pababayok! Na dara-an tano Rukaniyan so phangababago o masa!

31. Tharowangka: Dadara kano, ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko khidadara!

32. Ba kiran naya sosogo-on o manga gudaguda iran; kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka?

33. Ino iran gi-i Tharowa: A piyangumba-alan Niyan naya a Katharo? Kuna, ka di siran Maparatiyaya!

34. Na bugai siran sa Tothol a lagid iyan, o siran i manga bunar!

35. Ba siran Miya-adun sa da-a Miyangadun, antawa-a ba siran i Miyangadun?

36. Ba iran Inadun so manga Langit a go so Lopa? Kuna, ka di ran tatangkudun.

37. Ba kiran shisi-i so manga kakawasa-an o Kadnan Ka, antawa-a ba siran i phamakaba-as?

38. Ba adun a towak iran (ko Langit) a makapuphamakinug siran non? Na talingoma-an o miyama-

فَذَكِّرْهُمَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا
مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّبَّيْنَاهُ بِهِ رَبُّهُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

قُلْ تَرَىٰ صُورًا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَعُهُمْ بِهِدًى أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَائِفُونَ ﴿٣٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِنْ كَانُوا أَصْدِقَ قِيَمٍ ﴿٣٤﴾

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾

أَمْ خَلِقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا
يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصِيطِرُونَ ﴿٣٧﴾

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ تَسْمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ
مُسْمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

makinug kiran i katantowan, a ma-
payag!

39. Ba aya ruk iyan na so manga
Wata a Babai, na ruk iyo so manga
Wata a Mama?

40. Na ba Ka kiran puphanguni
sa sokai, na siran na po-on ko ka-
pakambayadan na kapupunudan
siran?

41. Ba kiran shisi-i so Migagaib,
na siran i puphamanoraton?

42. Kuna, ka aya antap iran na
antangan a marata, na so Miyaman-
gongkir na siran i piyangakakaidan!

43. Ba adun a Tohan niran a
salakao ko Allah? Soti so Allah
mawatan ko ipuphanakoto iran!

44. Na o makailai siran sa sagin-
tas ko Langit a pukhaolog, na
Putharo-on niran: A gabon a tho-
torogan!

45. Na Botawaningka siran, ta-
man sa mimbaratumowa iran so
Alongan niran, a so khada-an siran
non sa tanod,-

46. Alongan a di kiran makang-
gai a gona so ikmat iran sa maito
bo, go di siran pangatatabangan.

47. Na Mata-an! A adun a bagi-
yan o siran a Mindadarowaka, a
siksa a salakao ro-o, na ogaid na

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾

أَمْ سَأَلْتَهُمُ أَجْرَافَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْمُونَ ﴿٤١﴾

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمُ اللَّهُ غَيْرَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ
مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

فَذَرَهُمْ حَتَّى يَذُوقُوا أَيُّمَهُمُ اللَّذَى فِيهِ
يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

so kadakulan kiran na di iran kata-
wan.

48. Na Phantangka ko Kokoman
o Kadnan Ka; ka Mata-an! A Suka
na si-i ko manga kailai Ami: Go
Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan
Ka, ko wakto a kangganat Ka;

49. Go si-i ko kagagawi-i na
Puthasbik Ka Rukaniyan, go so
kapamakasudup o manga bito-on!

Surah Al-Najm-53

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko bito-on igira-a mini-
gaib,-

2. Ka da makasilai so (Muham-
mad a) pud iyo, go da maribat,

3. Go di Putharo sa pho-on sa
kabaya Iyan;

4. Da ko Sukaniyan inonta na
Ilaham a Iphagilahamon:

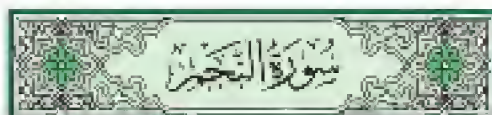
5. Inindao Rukaniyan (o Jibril a)
tanto a Mabagur,

6. A miyakabagubagur; na mim-
batang,

7. A Sukaniyan na si-i ko sinda-
dan o kailai a maporo.

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٥٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ الْجُومِ ﴿٥٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾

وَمَا يَبْطُونُ عَنْهُ الرَّهَىٰ ﴿٣﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

8. Oriyan niyan na miyakarani (so Jibril ko Muhammad), go dom-iyashug,

لَمْ دَنَا قَدَّ لِي ۝

9. Na miyabaloi a lagid o dowa poro o bosogan (a pana), o di na lawanon sa kadasug;

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝

10. Na ini Ilaham Iyan ko Oripun o Allah so ini Ilaham Iyan.

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝

11. Da shangka so poso (o Muhammad) ko miya-ilai Niyan.

مَا كَذَّبَ الْقُودُ مَا رَأَىٰ ۝

12. Ino niyo puphamawala Sukaniyan ko miya-ilai Niyan?

أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۝

13. A Sabunsabunar a miyailai Niyan so Jibril ko miya kaisa a salakao,

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝

14. Si-i ko Shidratil Montaha a giyoto so Kayo a Pumbuthowan sa Nabuk a matatago ko ika pito lapis a Langit,

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۝

15. Mipago o bai sukaniyan o Sorga a Jannatol Ma'wa!

عِنْدَ هَاجَةِ الْعَاوَىٰ ۝

16. Gowani a pukhikolob ko Shidratil Montaha so pukhikolob (a Pakamumusa),

إِذْ يَغْشَىٰ السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ۝

17. Na da mapaling so kailai (o Muhammad) go da makalupas!

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۝

18. Sabunsabunar a miyakailai, ko manga tanda o Kadnan Niyan, a lubi a Mala!

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ زُلَّاتِ الْكَوْكَبَيْنِ ۝

19. Aiguda iyo ko (Barahala)
Llat, go so Uzza.

20. Go so Manat, a so ika tulo,
a salakao (ba-adun a khagaga iran)?

21. Ati ruk iyo so Mama, na ruk
Iyan so Babai?

22. Giyoto man na sa maoto na
kambagibagi a kashoramig!

23. Da ko sukaniyan inonta na
manga ngaran a ini pamutho niyo
sukaniyan, -sukano go so manga
lokus iyo- a da-a ini Toronon o
Allah a katantowan. Da-a phagono-
tan niran a rowar ko arangan, go so
kabaya o manga ginawa! Na Sabun-
sabunar a miyaka-oma kiran a pho-
on ko Kadnan niran so Torowan!

24. Ba khakowa o Manosiya so
nganin a ongaya iyan?

25. Na ruk o Allah so khaori, a
go so khaona.

26. Na madakul a Malaikat ko
manga Langit, na da-a khibugai a
goni o Pangongogopan niran a
maito bo inonta ko oriyen o kaidin
o Allah si-i ko tao a kabaya Iyan go
Masosowaton.

27. Mata-an! A so di ran Papa-
ratiyaya-an so Akhirat, na Sabunar a
pumbuthowan niran so manga Ma-
laikat sa ngaran, a Babai.

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝

وَمَنْزِلَ اللَّاتِ الْاُخْرَىٰ ۝

الْكُتُبِ الذِّكْرُ وَلَهُ الْاُنْتَىٰ ۝

بَلْكَ اِذَا قِسْمَةُ ضِرَىٰ ۝

إِنْ هِيَ إِلَّا اَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا اُنْتَرَوْهَ اَبَاؤُكُمْ مَا
اَنْزَلَ اَللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ يَكْفُرُونَ اِلَّا اَلظُلْمَ
وَمَا يَنْهَوٰى اِلَّا النَّفْسَ وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
اَلْهُدٰى ۝

اَمْ لِلْاِنْسٰنِ مَا تَمَنٰى ۝

فَبَلّٰوْا الْاٰخِرَةَ وَالْاُولٰى ۝

وَكَمْ مِنْ مَّلَكٍ فِى السَّمٰوٰتِ لَا تَعْبٰى
سَفْعَتُهُمْ شَيْعًا اِلَّا مِنْ بَعْدِ اَنْ يَاْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ
يَشَآءُ وَرَضٰى ۝

اِنَّ اِلٰدِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاَلْاٰخِرَةِ لَيَسْمُوْنَ
اَلْمَلٰئِكَةَ تَسْبِيَةً اَلَا تَعْبٰى ۝

28. A da-a ruk iran non a Kata-o; da-a phagonotan niran a rowar ko arangan; na Mata-an! A so arangan na di phakanggai a gona ko bunar sa maito bo.

29. Na Talikhodingka so tao a tiyalikhodan niyan so Pananadum Ami, go da-a kabaya iyan a rowar ko kaoyagoyag ko doniya.

30. Giyoto man i riya-ot iran a Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan Niyan, go Sukaniyan i Mata-o ko tao a komidug ko ontol.

31. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka-a Niyan mibalas ko siran a Minggolaola sa marata, so Pinggolaola iran, go a Niyan mibalas ko siran a Miphipiyapiya so mapiya.

32. Siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa, go so manga pakasisingai, inonta so maroni a dosa, - Mata-an! A so Kadnan Ka na maolad i Napi. Sukaniyan i Lubi a Mata-o rukano, gowani a Adun nun kano Niyan a pho-on ko Lopa, go gowani a sukano na manga bodi ko manga Tiyan o manga Ina iyo. Na di niyo pumbantogan nun i Kasosoti o manga ginawa niyo: Sukaniyan i Lubi a Mata-o ko tao a Miyananggila.

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ
الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَبَّىٰ إِلَّا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ مَتْلُوعُهُمْ مَنْ أَعْلَمَ أَنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ
ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾

وَلَوْ مَتَّي السَّمَوَاتِ وَمَتَّي الْأَرْضِ لَيَجْعِلَنَّ
الَّذِينَ اسْتَفْتَاكُمْ آيَاتِكُمْ وَتَجْعِلَنَّ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
بِالْحُسْنَىٰ ﴿٣١﴾

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ كُبَّرَاءَ الْآثِمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا
اللَّيْمَ إِنْ رَبَّكَ وَسِعَ الْمَغْفِرَةُ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ
إِذَا أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذَا أَنْشَأَ أُمَّتَهُ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ
اتَّقَىٰ ﴿٣٢﴾

33. Aiguda a Ka ko sukaniyan a tomiyalikhod,

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ۝٣٣

34. Go migai sa maito, na tiphud iyambo?

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى ۝٣٤

35. Ba shisi-i rukaniyan so katawi ko Migagaib, na sukaniyan na pukhailai niyan?

أَعِنْدَهُ رُحُمٌ غَلِيْبٌ هُمْ يُرَى ۝٣٥

36. Ba on da Mapanothol so shisi-i ko manga Kitab o Musa,

أَفَلَمْ يُبَيِّنْ لِمَا فِي صُحُفٍ مُّوسَى ۝٣٦

37. Go so Ibrahim a so To-miyarotop:

وَأَبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى ۝٣٧

38. A di kha-awidan o baradosa so dosa o salakao,

أَلَا تَذَكَّرُ فَإِنَّهُ عَزَّ وَخَرَّ ۝٣٨

39. Go da-a khatangkud ko Manosiya inonta so miyanggalubuk iyan,

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ۝٣٩

40. Go Mata-an! A so galubuk iyan na khailai dun,

وَأَنْ سَعِيدٌ سَوَّاقٌ يُرَى ۝٤٠

41. Oriyan Niyan na khabalasanon sa balas a tarotop;

ثُمَّ يُجْرَى لَهُ الْجُرَاءُ ۝٤١

42. Na Mata-an! A si-i bo ko Kadnan Ka so khadansalan;

وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُسْتَهَي ۝٤٢

43. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so pushabap ko kapakakhala, go so kapakasugad,

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ۝٤٣

44. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Miyangimatai, go Miyangoyag,

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ۝٤٤

45. Go Mata-an! A Sukaniyan i Miyadun ko ngganapa: Mama go Babai,-

46. Pho-on sa mani igira-a pukhi-pantos;

47. Go Mata-an! A matatangtud Rukaniyan so Kaphangadun pharoman (ko Alongan a Qiyamah);

48. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i puphamugai sa Kaka-wasa-an, go Pumbugai sa kamiskin;

49. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Kadnan o bito-on a si'rah;

50. Go Mata-an! A Sukaniyan i mininasa ko pagtao a Ad a paganai,

51. Go so pagtao a Samood, na da-a liyamba Iyan (kiran),

52. Go so pagtao o Nuh gowani. Mata-an! A siran na miyabaloi siran a siran i lubi a darowaka, go lubi a malawani;

53. Go giya Ingud a Moutapika a piyoshang Iyan,

54. Na inikolob Iyan non so inikolob Iyan (a siksa).

55. Na an da ko manga Limo o Kadnan Ka i shangka-an Ka?

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۝٥٦

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ۝٥٧

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّسَاءَ الْأُخْرَىٰ ۝٥٨

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ۝٥٩

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَىٰ ۝٦٠

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۝٦١

وَنُوحًا إِذْ نَبَىٰ ۝٦٢

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ
وَأَطَىٰ ۝٦٣

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ۝٦٤

فَغَشَّاهَا مَا عَشَىٰ ۝٦٥

فَيَايَا آلَ رَبِّكَ تَسْمَارَىٰ ۝٦٦

56. (So Muhammad) giyaya na Puphamaka-iktiyar, a pud ko Puphamaka-iktiyar a paganai!

57. Miyakarani so pakatatalingo-ma-an (a Bangkit):

58. Da-a salakao ko Allah a phakapayagon.

59. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol (a Qur-an) na ipuphamumusa niyo?

60. Go gi-i kano khakala a di kano phamanugad,

61. Go sukano na khikatutum-bang kano?

62. Na Sojiod kano ko Allah go Showasowata niyo!

هَذَا الَّذِي رَمَنَ الشُّذْرَ الْأَوَّلَ ﴿٥٦﴾

أَرْفَتِ الْأَرْفَةَ ﴿٥٧﴾

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

وَأَنْتُمْ سَكِيدُونَ ﴿٦١﴾

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

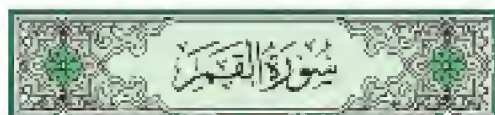
Surah Al-Qamar-54

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani so Bangkit, go miya-opak so Olan.

2. Na o makailai siran sa tanda, na talikhodan niran, go Tharo-on niran: A balik mata a Mabagur!

3. Go piyakambokhag iran go inonotan niran so manga kabaya iran a ribat. Na oman i butad na adun a puthakna-an niyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَرَأَيْتِ السَّاعَةَ وَانْشَقَّ الْقَمَرَ ﴿١﴾

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَعْتَرٍ ﴿٢﴾

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَ هُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقَرٌّ ﴿٣﴾

4. Na Sabunsabunar a adun a miyaka-oma kiran a manga Tothol a so kadadaluman sa tapaos,-

5. Ongangun a somusundad;- na da makanggai a gona so Miyamaka-iktiyar;

6. Na Talikhodingka siran. Si-i ko Alongan a itawag o (Israfil a) phananawag so Shai a pakalukluk.

7. Makapangangalimbaba-an so manga kailai ran, a puphamakambowat siran pho-on ko manga kobor, a lagid o ba siran manga tarapan a mipapayapat,

8. Madilaput a kapuphakasong iran ko puphananawag! Gi-i Matharo o Miyamangongkir: A giya i na Alongan a marugun.

9. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao o Nuh, ka tiyaplis iran so Oripun Ami (a nuh), go Pitharo iran: A tataraponan, go tiyapaosan.

10. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na kiyarompisan, na tabangi Yakongka!

11. Na lika-an Ami so manga pinto o Langit ko ig, a pukhabobos;

12. Go piyakambowatan Ami so Lopa sa manga Bowalan; na miya-kambaratumowa so ig ko Sogowan a Sabunar a miyadiyangka;

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيدُهُمْ جُرْ ١

جَحْمَةٍ يُلَاقُونَ فَمَا تَعْنِي السُّدُورُ ٢

فَقُولْ عَنْهُمْ يَوْمَ يُدْعَى الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نَّكِرٍ ٣

خُشْعًا أَبْصِرْهُمْ يُخْرَجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنتَسِرٌ ٤

مُتَّطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِيرٌ ٥

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْذُونٌ وَازْدَجَرٌ ٦

فَدَعَا رَبُّهُ إِنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ ٧

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَا هُمْ مُنْهَمِرٌ ٨

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَمَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ٩

13. Go riyoran Ami Sukaniyan ko pithapi a manga papan, go manga pansar,

14. Phulatas si-i ko kailai Ami: Balas ko tao a aya butad iyan na Inongkir!

15. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a tanda; na ba adun a Phananadum?

16. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamakaiktiyar Akun!

17. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron; na ba adun a Phananadum?

18. Tomiyaplis so pagtao a Ad, na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so pamaka-iktiyar Akun!

19. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa ndo, a domadago-os si-i ko gawi-i a na-as (kiran) a lomalagadai,

20. Di-i niyan nggagansingun so manga Manosiya lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga-babadot.

21. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun go so Pamaka-iktiyar Akun!

22. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْأَوْجِ وَدُوسِرَ ﴿١٣﴾

تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آتَةً فَهَلْ مِنْ مُدْكِيرَ ﴿١٥﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ يَمْرَأُ الْقُرْءَانُ لِلَّذِ كُرْ فَهَلْ مِنْ مُدْكِيرَ ﴿١٧﴾

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرَ ﴿١٨﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾

تَزَيَّجَ النَّاسَ كَانَهُمْ أَشْجَارُ تَحَلَّى مُنْقَعِرَ ﴿٢٠﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرَ ﴿٢١﴾

وَلَقَدْ يَسْرَأُ الْقُرْءَانُ أِنَّ لِلَّذِ كُرْ فَهَلْ مِنْ مُدْكِيرَ ﴿٢٢﴾

23. Tiya-plis o pagtao a Samood so Puphamaka-iktiyar.

24. Na Pitharo iran: Ba so Manosiya! A pud rukutano a sakatao i pagonotan tano Sukaniyan? Mata-an! A sukutano amai ka ba giyoto na tithe a miyatago ko karibat, go kapamuthang!

25. Ino Sukaniyan i mbugiko Pananadum kondolondolonan tano? Kuna, ka Sukaniyan na bokhag, a takabor!

26. Katokawan niran bo sa akir iyan, o antawa-a i bokhag, a takabor!

27. Mata-an! A Sukami na Shogo kami sa Babai a Onta a tiyoba kiran; na Nayawangka siran go Thi-gurka!

28. Na Panotholangka kiran: A Mata-an! A so ig na pimbagi kiran: Omani shagub na si-i ko Alongan niyan phakadarpa.

29. Na tiyawag iran (si Qadar a) pud iran, na kinowa niyan, na biyono iyan.

30. Ah na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun!

31. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa lalis a isa, na miyabaloi siran a lagid o miyaro-phod ko kodal.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِثْلًا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنْآ إِذَا اتَيْنَا
صَلَائِلَ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾

أَتُؤْتِيهِمُ الذِّكْرَ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿٢٥﴾

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ ﴿٢٦﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا النَّاقَةَ فِئْتَةً لَهُمْ فَارْتَفِقْتُمْ
وَأَصْطَفَيْتُمْ ﴿٢٧﴾

وَيَنْتَهُرُ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ﴿٣٠﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَحَابَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا
كَهَشِيمِ الْمُخْتَطِرِ ﴿٣١﴾

32. Na Sabunsabunar a libod
Ami so Qur-an ko kapukhatanodi
ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٣٢﴾

33. Tiyaplis o pagtao o Lut so
Puphamaka-iktiyar.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A Sukami na biyo-
tawanan Ami siran sa ndo (a maka
a awid sa Ator) inonta so ta-alok ko
Lut: Ka siyabut Ami siran ko ka-
khalibabas iyan,-

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ
نَجَّيْنَاهُمْ لِسَخِرِ ﴿٣٤﴾

35. Limo a pho-on ko Hadapan
Ami: -Lagid oto man a kambalasi
Ami ko tao a Miyanalamat.

نِعْمَةٌ مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ تَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾

36. Na Sabunsabunar a Piyaki-
iktiyaran Niyan kiran so siksa Ami,
na piyamawal iran so Miyamaka-
iktiyar.

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a inangai
ranon so Khikaboboloson (a manga
Malaikat); na biyota Mi so manga
mata iran (na Pitharo kiran:) Na ta-
ami niyo so siksa Akun, go so Pa-
maka-iktiyar Akun.

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ
فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾

38. Na Sabunsabunar a kiyaba-
laga-an siran ko kapita pita o siksa,
a tatap:

وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقَرٌّ ﴿٣٨﴾

39. Na ta-ami niyo so siksa
Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun.

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾

40. Na Sabunsabunar a libod
Ami so Qur-an ko kapukhatanodi
ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Sabunsabunar a miyaka-oma ko pagtao o Pir-aon so Pupha-maka-iktiyar;

42. Na piyakambokhag iran so manga tanda Ami, sa kalangolango-wan niyan; na ini gander Ami kiran so kagander o Mabagur, a Phaka-gaga.

43. Ba so Miyamangongkir ruka-no i tomo a di so miya-ona an niyo, o di na ba adun a kalulupas iyo si-i ko manga Kitab?

44. Ino iran di-i Tharowa: A Sukami a madakul a matitimo i phakada-ag?

45. Khasaroput so matitimo, go khitalikhod iran so manga likod (iran).

46. Kuna, ka so Bangkit i diyandi kiran, ka so Bangkit i lawan a marugun, go lawan a mapait.

47. Mata-an! A so manga sala i shisi-i ko karibat, go kadadag.

48. Si-i ko Alongan a panondan siran ko Naraka a mikakaras a manga paras iran, (Tharo-on kiran:) Gudami niyo so kisombo ko Naraka Sakar!

49. Mata-an! A Sukami na so langowan taman na Inadun Ami sukaniyan a didiyangka-an.

وَلَقَدْ جَاءَهُ آلُ فِرْعَوْنَ الْمَتَدُرُّ ۝٤١

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ ۝٤٢

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكَ أَمْ لَهُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ۝٤٣

أَمْ يَقُولُونَ كُلُّهُمْ مَسْخُورٌ ۝٤٤

سَيَمْنَهُمُ الْجَمْعُ وَهُمْ عَلَى الْذُبُرِ ۝٤٥

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذَى وَأَمْرٌ ۝٤٦

إِنَّ الشَّجَرِينَ فِي صُلَّالٍ وَسُعُرٍ ۝٤٧

يَوْمَ نَسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ۝٤٨

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝٤٩

50. Na da ko Sogowan Ami in-
onta na isa a lagid o sapuruk mata.

51. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so manga lagid iyo sa kupit: Na
ba adun a Phananadum?

52. Na so langowan taman a
pinggolaola iran noto na shisi-i ko
manga daptar (a Pishoratan o man-
ga Malaikat):

53. Go omani maito, a go mala,
na misosorat (ko Laokah makfod).

54. Mata-an! A so Miyamanang-
gila, na khatago ko manga Sorga,
go manga lawasaig,

55. Si-i ko darpa a bunar, o bai o
(Allah a) Datu a Phakagaga.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجْدَةٌ كُلُّهَا بِالْبَصْرِ ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ فَهُمْ مِنْ
مَذَكِرٍ ﴿٥١﴾

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾

وَكُلٌّ صَغِيرٌ وَكَبِيرٌ مُنْتَظَرٌ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

Surah Al-Rahman-55

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So (Allah a) Masalinggagao!

2. I Mindao ko Qur-an.

3. Inadun Niyan so Manosiya,

4. Na Inindao Niyan non so la-
lag.

5. So Alongan a go so Olan na si-
i ko itongan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾

عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانٍ ﴿٥﴾

6. Na so mangunguto a pun-donapa, go so manga kayo na Mangangalimbaba-an siran (ko Masalinggagao).

7. Na so Langit na ini poro Iyan sukaniyan, go Inadun Niyan so tim-bangan,

8. Ka angkano di khapokas ko ontol;

9. Na pakambatanga niyo so kathimbang ko kaontol, go di kano phangorang ko timbangan.

10. Na so Lopa na kiyayat Iyan sukaniyan sa baba a ruk o manga Ka-adun:

11. Katatagowan sa manga Onga, go manga Qormah, a khibo-bongkosan,

12. Go so manga Onga a maroni, a adun a manga ino-otiyen a go so mamot.

13. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

14. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on ko botha, a gango, a lagid o kiyomba,

15. Go Inadun Niyan so Jinn a pho-on ko kadug o Apoi:

16. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾

وَأَقْبِمُوا الْأَوْزَانِ بِالْقِسْطِ وَلَا تَحْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنْعَامِ ﴿١٠﴾

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿١٣﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿١٦﴾

17. Kadnan o dow a Subangan,
go Kadnan o dow a Sudupan!

18. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

19. Biyotawanan Niyan so dow a
a kalodan, a gi-i makambaratumo-
wa:

20. Ka alutan a dow a oto sa
runding; a di maka Pusumbor:

21. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

22. Puphakagumao a pho-on sa
dowa nan so manga tipai, go so
manga koralis:

23. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

24. Na ruk lyan so puphulalatas,
a miyanga a adun ko kalodan, a
lagid o manga Palao:

25. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

26. Oman i matatago ko lopa na
khada;

27. Na aya bo a khalamba na so
bontal o kadnan ka,- a Khiruk ko
kabusaran, a go so Kapangalimo:-

28. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

مَرْجَ الْبَحْرَيْنِ نَلْقَائِهِنَّ

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿١٩﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٠﴾

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْزُ وَالزَّيْتَانِ ﴿٢١﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٢﴾

وَاللَّهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٣﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٤﴾

كُلٌّ مِّنْ عَلَيْهِمَا قَاتِلٌ ﴿٢٥﴾

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٦﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٧﴾

29. Makapuphamanguni Rukani-
yan so shisi-i ko manga Langit, go
so Lopa: Oman gawi-i na Sukani-
yan na shisi-i ko butad Iyan!

30. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

31. Phamagitongun Nami sukano
dun, hai dow a kapupunudan (a
manga Manosiya a go manga Jinn)!

32. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

33. Hai Kasamasama o manga
Jinn, go manga Manosiya! O Kha-
gaga niyo a kalambasa niyo ko pi-
phisopisokan o manga Langit, go so
Lopa, na lambasa niyo! Di niyo
malambas o di misabap sa bagur!

34. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

35. Mbotawanan rukano so ka-
dug o Apoi, go so bul, na di niyo
dun marun:

36. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

37. Na amai ka maopak so Lan-
git na mbaloi a paras a Obarobar, a
lagid o kobal a mariga:

38. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي
شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

سَتَقْرِضُكُمْ بِآيَةِ الثَّقَلَيْنِ ﴿٣١﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

يَمْعَشَرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن
تَنفَعُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
فَأَنفَعُوا لَا تَنفَعُونِ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا
تَنفَعُكُمَا إِن تَنصُرَانِ ﴿٣٥﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً
كَالِدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾

39. Na sa Alongan noto na di ipagisha ko Manosiya so dosa niyan, go di ipagisha ko Jinn:

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾

40. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

41. Makikilala so manga baradosa sabap ko manga tanda iran: Na gi-i nggagandurun si-i ko manga Ombonombonan, go somanga para-para!

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ سَيِّئَاتِهِمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

42. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

43. Giyaya so Naraka Jahannam a so Phagongkirun sukaniyan o manga baradosa:

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

44. Makapuphagaloyan siran ko lut iyan go lut o phulikabo a ig, a sangat a mayao!

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ إِنْ شَاءَ رَبُّكَ ﴿٤٤﴾

45. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

46. Na adun a bagiyan o tao a inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan o Kadnan Niyan, a dow a Sorga:

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾

47. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

48. A romarangiran.

ذَرَأَاتٍ أَفْئَاتٍ ﴿٤٨﴾

49. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

50. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan a puphamangondas.

51. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

52. Katatagowan a dow a oto sa mbarambarang a Onga, a ndo-dowa soso.

53. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

54. Gi-i siran shasandasandang ko manga iga-an, a so manga didalum iyan na sotra a ma-Kapal: Na so Kaphuropowa ko Onga o dow a Pamomolan na marani.

55. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

56. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga thatangka i kailai, a da-a miyakabatal kiran a Manosiya ko ona an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

57. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

58. Lagid o ba siran Montiya a Ya-akot, go Marjian.

59. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

60. Ba adun a imbalas ko kaphiyapiya a rowar ko kaphiyapiya?

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٥١﴾

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فُكْهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٥٣﴾

مُتَكَبِّرِينَ عَلَى فُرُوسٍ بَاطِنُهَا مِنْ اسْتَرْفٍ وَجَحَى الْجَنَّتَيْنِ دَانِ ﴿٥٤﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٥٥﴾

فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٥٦﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٥٧﴾

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٥٩﴾

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦٠﴾

61. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

62. Na adun a salakao ro-o pun a dow a Sorga.

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾

63. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

64. Miyagado gadong a dow a oto.

مُذْهَبَتَانِ ﴿٦٤﴾

65. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

66. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan, a mipapantos.

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾

67. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

68. Katatagowan a dow a oto sa manga Onga, go Qormah, go Dalima.

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرَمَانٌ ﴿٦٨﴾

69. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

70. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga pipiya (i parangai), a manga tataid.

فِيهِنَّ خَبِيرَاتٌ يَسْنَونَ ﴿٧٠﴾

71. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

72. A manga lalano, a Khigigibonun ko manga lamin,-

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

73. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

74. Da-a miyakabatal kiran a Manosiya, ko ona-an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

75. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

76. Gi-i siran shasandasandang ko manga ontoda, a gadong, go manga paramadali, a manga tata-nos.

77. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

78. Maporo so ngaran o Kadnan Ka, a khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo!

لَوْ يَظُنُّهُمْ إِنْسُ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

مُسَكِّينَ عَلَى رُفُوفٍ خُضِرَ وَتَنَقَّرِي
حِسَانِ ﴿٧٦﴾

فَيَأْتِي آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

يَبْرُكُ أَسمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

Surah Al-Waqiah-56

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka makatana so phaka-tana (a so Alongan a Qiyamah),-

2. Da ko kapakatana iyan i Maka-ongkiron,-

3. Phakarondanun Niyan (so saba-ad), phaka-ombaon Niyan (so saba-ad);

4. Amai ka Linogun so Lopa sa Linog a samporna,

5. Go masharoput so manga Palao sa samporna a kasharoput,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾

لَيْسَ لَوْعَتَيْهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾

خَالِصَةٌ زَافَةٌ ﴿٣﴾

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾

وُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ﴿٥﴾

6. Na mbaloí a lopapuk, a mika-kayambur,

وَكَاثَتْ هَبَاءٌ مُّثَبَّتًا ۝٦

7. Go mbaloí kano a tulo ka dinis:

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ۝٧

8. Na so manga tao sa kawanan;- na antona-a i manga tao sa kawanan?-

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝٨

9. Go so manga tao sa diyowang,- na antona-a i manga tao sa diyowang?-

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۝٩

10. Go so miyanga o ona (ko Paratiyaya) na phanga-o ona (ko Sorga):

وَالسَّيِّئُونَ السَّيِّئُونَ ۝١٠

11. Na siran man i manga rarani (ko Allah),

أُولَئِكَ الْمَقَرُّونَ ۝١١

12. A khatago ko manga Sorga, a Pakalma:

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ۝١٢

13. Madakul a pudon ko miyanga-o ona,

ثُمَّ مِنَ الْأُولَىٰ ۝١٣

14. Na maito a pudon ko miyanga-o ori,

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝١٤

15. Khidadarpa ko manga kantir, a piyamarabowatan,

عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ۝١٥

16. Gi-i siran ro-o shasanda-sandang, a khipaga-adapadapa.

مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۝١٦

17. Ipuphagilid kiran o manga Wata a tatap a manga Kangoda an,

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ۝١٧

18. So manga baso, go manga kundi, go so khitatagowan sa ino-mun a pho-on ko bowalan,

19. Di ron shakit a Olo iran, go di siran non khaburug,

20. Go manga Onga, a pud ko matotomo iran,

21. Go sapo a manga papanok a pud ko pukhababaya-an niran;

22. Go so (manga bai a) manga tataid, a manga pipiya i kapumata,-

23. Manga ishan o manga Montiya, a totongkopun;-

24. Balas ko Pinggolaola iran (a mapiya).

25. Da-a khanug iran ro-o a ilang, go da-a kambaradosa,

26. Inonta so Katharo a Salaam, Kalilintad.

27. Na so manga tao sa kawanan;- antona-a i manga tao sa kawanan?-

28. Khatago siran ko kayo a sidur a disoroken,

29. Go manga saging, a manga titiyolig,

30. Go kasisirongan a tatap,

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ وَكَأْسِرَ مِنْ مَعِينٍ ﴿١٨﴾

لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يَنْزِفُونَ ﴿١٩﴾

وَفَكَهْمَهُمْ مَخَافَتَهُ يَنْخَبِطُونَ ﴿٢٠﴾

وَأَنجِمَ ظُهُورَهُمْ فَاسْتَسْهَوْنَ ﴿٢١﴾

وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾

كَأَمْثَلِ الثَّلَاثِ الْمَكُونِ ﴿٢٣﴾

جَزَاءً لِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا فِثْمًا ﴿٢٥﴾

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

فِي سِدْرٍ مَنصُورٍ ﴿٢٨﴾

وَطَلْحٍ مَنصُورٍ ﴿٢٩﴾

وَطَلْحٍ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾

31. Go ig a mabobobos,
32. Go manga Onga a madakul,
33. Dikharintas go da-a run ni-
yan,
34. Go manga iga-an a manga
poporo.
35. Mata-an! A Sukami na Paga-
dunun Nami siran (a manga bai ko
Sorga) sa bago a Kapangadun,
36. Na mbalowin Ami siran a
manga Raga,-
37. A manga Sasalinggagao, a
murusha rusha,-
38. A bagiyan o manga tao sa
kawanan.
39. Madakul a pudon ko miyan-
ga-o ona,
40. Go madakul a pudon ko
miyanga-o ori.
41. Na so manga tao sa diyo-
wang; -antona-a i manga tao sa
diyowang?-
42. Khatago ko mayao, go phu-
likabo a ig,
43. Go along, a bul a maitum,
44. Di pakarunggai, go di ma-
piya.

وَمَاءٌ مَّسْكُوبٌ ﴿٥١﴾

وَفَكَهَةٌ كَثِيرَةٌ ﴿٥٢﴾

لَا مَقْطُوعَةٌ وَلَا مَسْنُوعَةٌ ﴿٥٣﴾

وَفُرُشٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنْسَاءً ﴿٥٥﴾

فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَاءَ ﴿٥٦﴾

عُرْيَا مُتَرَاكَا ﴿٥٧﴾

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٥٨﴾

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٥٩﴾

وَأُثْلُثٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٦٠﴾

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مِمَّا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٦١﴾

فِي سَمُورٍ وَحَمِيرٍ ﴿٦٢﴾

وَرِطْلٍ مِّنْ نَّحْمُورٍ ﴿٦٣﴾

لَّابَّارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٦٤﴾

45. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na khika-sosonor,

46. Go aya butad iran na lalalayonun niran so dosa a mala,

47. Go aya butad iran na gi-iran Tharo-on: Ino amai ka matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A khaoyag kami dun (sharoman)?

48. Go so manga lokus ami a miyanga-o ona?

49. Tharowangka: Mata-an! A so miyanga-o ona, go so miyanga o ori,

50. Na Pulimodun siran ndun ko Kaputhatalabokaan ko Alongan a mapupunto;

51. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano Hai Mithataridadag!- A Miyamanaplis,-

52. Na phakakan kano dun ko kayoa Zaqqum,

53. Na mapunopuno iyo ron so manga tiyan niyo;

54. Na misondok iyo ron so phulikabo a ig.

55. Na makainom kano sa kainoma manga Onta a pukhawao!

إِنَّهُمْ كَانُوا يُقَاتِلُكَ ذِكْرَكَ مُتَرَفِّفِينَ ﴿٥٥﴾

وَكَا نُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْجَنِّ الْعَظِيمِ ﴿٥٦﴾

وَكَا نُوا يَقُولُونَ أَيْدَا مِثْنَا وَكَا نَرَا وَعِظْمًا إِلَيْنَا
لَصَبْعُونُ ﴿٥٧﴾

أَوَّابًا وَأَنَا الْآلُؤُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ إِنَّ الْآلُؤِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٥٩﴾

لَتَجْمَعُوهُمْ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٦٠﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَنتُمُ الْفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾

لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفْرٍ ﴿٦٢﴾

فَمَا لَوْ أَنَّ مِنْهَا الْبَطُونُ ﴿٦٣﴾

فَسَرُّونَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٦٤﴾

فَسَرُّونَ سُورَ الْهِمِيمِ ﴿٦٥﴾

56. Giyaya i talagad kiran ko gawi-i a kapamalas!

هَذَا الزُّلْمَةُ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾

57. Sukami i Miyadun rukano; na ba kano di Phangimbunar?

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا نُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Aiguda iyo ko pukhaodod iyo (ko manga Rahim o manga Babai)?

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُلْقُونَ ﴿٥٨﴾

59. Ba sukano i Phagadun non, antawa-a Sukami i Puphangadun?

ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ وَأَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

60. Sukami i dominiyangka rukano ko kapatai, na di Kami niyo khapalagoyan,

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْأَصْوَاتَ وَمَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

61. Ko kashambi Ami sa manga lagid iyo, go so Kaphagadun Nami rukano ko nganin a di niyo katawan.

عَلَىٰ أَنْ يُبْدِلَ أَنتُمْ بِلَدِّكُمْ بُنْيَانًا مِّمَّا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niyo so Kiyapangadun a paganai; na ba niyo di Khatadumi?

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

63. Aiguda iyo ko ipushaod iyo?

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْمِلُونَ ﴿٦٣﴾

64. Ba sukano i Puphamakalonaon, antawa-a Sukami i Puphamakalonaon?

ءَأَنْتُمْ تَرْزُقُونَهُ وَأَمْ نَحْنُ الَّذِينَ نَرْزُقُوكَ ﴿٦٤﴾

65. O kabaya Ami na Mata-an a khabaloi Ami sukaniyan a pols, na mabaloi kano a puphamumusa kano,

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلِمْتُمْ نَفْسَكُمْ هَؤُلَاءِ ﴿٦٥﴾

66. (Gi-i niyo Matharo:) Mata-an! A sukami na bakami dun miyakambayadan!

إِنَّا الْمُعَرِّضُونَ ﴿٦٦﴾

67. Kuna, ka sukami na piyapas rukami (so riskhi).

68. Aiguda iyo ko ig a so Phaginomun niyo?

69. Ba sukano i puphamakator-onon a pho-on ko manga Gabon, antawa-a Sukami i Puphamakator-onon?

70. O kabaya Ami, na khabaloi Ami sukaniyan a mapulud; na ino kano di Phanalamat?

71. Aiguda iyo ko Apoi a so Mapuphakagumao niyo?

72. Ba sukano i Miyakatho ko kayo niyan, antawa-a Sukami i Miyamakatho-on?

73. Sukami na biyaloi Ami sukaniyan a Pananadum, go kapunggonan-an khitatanao.

74. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a Mala!

75. Na Pushapa Ako dun sa Ibut ko manga darpa o manga Bito-on,-

76. Na Mata-an naya a titho a Kashapa o katawi niyo a lubi a Mala,-

77. Mata-an! A Sukaniyan na titho a Qur-an, a Paga-adatan,

بَلْ تَحْتُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَافًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾

أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٧٢﴾

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِلْمُقَرَّبِينَ ﴿٧٣﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

* فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾

وَأِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾

78. Shisi-i ko daptar a pago-on-gowan (a so Laokh mahfod).

79. Da-a phakasukho-on inonta so miyanga Sosoti;

80. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

81. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol na sukano na paka-i ito-on niyo,

82. Go pumbalowin niyo so pagupur rukano a Mata-an! A sukano na Phagongkirun niyo?

83. Na ino igira-a miyakasampai (so Niyawa) ko bakurung,-

84. A sukano sa masa oto na pukhailai niyo,-

85. Go Sukami i lubi a marani ron a di sukano, -na ogaid na di niyo khailai,-

86. Na o sukano na di kano khabalasan,-

87. Na ino niyo to di maphakasoi, o sukano i manga bunar?

88. Na amai ka aya butad iyan na pud ko phamakaranin (ko Sorga),

89. Na (ruk Iyan) so Kapakadukha, go pagupur, go Sorga, a Pakalma.

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾

لَّا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُظَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

أَفِيهِذَا الْخَبْرُ أَنْشُرَ مَذْهُبُونَ ﴿٨١﴾

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

فَقُلْ لَا إِذَا بَلَغَ الْخُلُقُومَ ﴿٨٣﴾

وَأَنْشُرَ حَيْثُ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾

فَقُلْ لَا إِنْ كُنْتُمْ عِندَ مَدِينَةٍ ﴿٨٦﴾

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾

فَرَوْحٌ وَرِيحٌ وَجَنَّتْ بُعِيرٌ ﴿٨٩﴾

90. Na amai ka aya butad iyan na pud ko manga tao sa kawatanan,

91. Na (Tharo-on non:) Salaam a bagiyan ka a pud ko manga tao sa kawatanan.

92. Na amai ka aya butad iyan na si-i pud ko Miyamanaplis, a Mithataridadag,

93. Na talagadon so phulikabo a ig,

94. Go phagbong ko Naraka Jahim.

95. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan so bunar a matatangtud.

96. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a lubi a Mala.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٥٠﴾

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٥١﴾

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمَكِيدِينَ الصَّالِينَ ﴿٥٢﴾

فَنَزَلَ مِنْ جَحِيمٍ ﴿٥٣﴾

وَنَصِيحَةٌ جَهِيمٍ ﴿٥٤﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥٥﴾

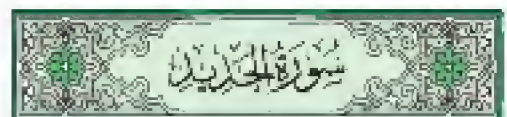
فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٦﴾

Surah Al-Hadid-57

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Puphangoyag go Puphangimatai; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

3. Sukaniyan i Pagampaganai go Mori Pori, go Mapayag go Masolun; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

4. Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit go so Lopa si-i ko num Alongan; oriyen niyan na mithakna ko Arash^[1], Katawan niyan so puphakasolud ko lopa, go so puphakaliyo a pho-on rukaniyan, go so puphakatoron a pho-on ko langit, go so puphakapanikon; go Suka-niyan na Pud iyo apiya anda kano matatago. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

5. Ruk Iyan so kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Na si-i bo ko Allah phakandoda so langowan taman a pukhaolaola.

6. Puphakasoludun Niyan so kagagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i. Na Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga rarub (a manga Pamikiran).

7. Paratiyaya a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go pamumugai kano ko biyaloi kano Niyan non a miyamakasambi; na so Miyamaratiyaya a pud rukano go miyamumugai siran, na adun a bagiyan niran a balas a lubi a mala.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٥٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَزِلُّ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَرْجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٧﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥٨﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥٩﴾

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ قَالِذِينَ ءَامِنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَعْرَ كِبَرٌ ﴿٦٠﴾

[1] sa samporna a kathakna ko domadaiton.

8. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo Kapharatiyaya a ko Allah?- A so Rasul na Puthawagun kano Niyan, ka a niyo Maparatiyaya so Kadnan niyo, a Sabunar a miyatar-ima Iyan so diyandi iyo, o sukano na Khipaparatiyaya.

9. Sukaniyan so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so manga Ayat a manga rarayag, ka angkano Niyan mapaka-awa pho-on ko manga lili-botung a makasong kano ko mal-iwanag. Na Mata-an! A so Allah na Mala rukano i Gagao, a Makalimo-on.

10. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo kaphamumugai sa lalan ko Allah?- A ruk o Allah so Paningga-lan ko manga Langit a go so Lopa. Da-a phakatimbang rukano ko tao a miyamumugai, ko da pun so kapakada-ag, go miyakimbonowai. Siran man i mala i Daradat a di so siran a miyamumugai ko oriyen niyan; go miyakimbonowai siran. Na omani isa kiran na ini diyandi on o Allah so mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

11. Antawa aya i Phagotang ko Allah sa otang a mapiya? Ka an Niyan non mathakutakup, go adun a bagiyan niyan a balas a mapiya.

12. Si-i ko Alongan a Mailaingka so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Ba-

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
إِذِمْؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ يَتْلُو بِهَا خُرُوجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُقِفُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاتُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّكَ أَكْثَرَ دَرَجَةً
مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكُلًّا وََعَدَ
اللَّهُ أَحْسَنَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٦٠﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فِيضَعِفُهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿٦١﴾

يَوْمَ نَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى
نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَانُكُمْ

bai,- a somisindao so Tihaya iran ko Hadapan niran go si-i ko kawanan niran (Putharo-on kiran:) Tothol rukano a mapiya sa Alongan nai: So manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, kakal kano ron! Giyoto man na sukaniyan so da-ag a lubi a mala!

13. Alongan a Tharo-on o manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai ko siran a Miyamaratiyaya: Naya-wa kami niyo, ka angkami makakowa sa Maliwanag ko Tihaya niyo! Adun a Tharo: Kasoi kano ko tali-khodan niyo, na puloloba kano sa Tihaya! Na katagowan so lut iran sa kota a adun a pinto iyan, so solud iyan na madadalumon so Limo, na so liyo niyan na mapapantag sukanian o siksa!

14. Tawagun niran siran: Bakami niyo di manga pud? I sumbag iran: Owai; na ogaid na bininasa niyo so manga ginawa niyo, go mithidaraan kano, go mishangka kano, go miyalimpang kano o manga ongayataman sa miyakaoma so Sogowan o Allah; go miyalimpang kano makapantag ko Allah o palilimpang (a Shaitan).

15. Na sa Alongan na-i na da-a khatarima a pho-on rukano a saliyo o ginawa, o di na pho-on ko siran a Miyamangongkir. Aya darpa iyo na

الْيَوْمَ جَنَّتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنِفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انْظُرُوا نَفْسِنَا مِنْ ثَوْرٍ كُفِرَ قَلِيلٌ أَرْجِعُوا وَرَاءَ كُفْرٍ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٤﴾

يَنَادُوا وَهُمْ أَلْوَنُكَمَّعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبَسْتُمْ وِعَرَّيْتُمْ أَلَا مَائِي حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَزَّكَمُ اللَّهُ الْغُرُورُ ﴿١٥﴾

فَالْيَوْمَ لَا يَخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةً وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَا وَدَّعَكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ

so Naraka: Giyoto i patot rukano.
Na miyakaratarata a khabolosan!

16. Ba da makaoma so masa ko siran a Miyamaratiyaya a Kapakambayorantang o manga poso iran ko Tadum ko Allah go so Miyakatoron a bunar, ka an siran ndi khabalo i a lagid o siran a piyamugan ko Kitab gowani, na miyakalayat kiran so masa na tomigas so manga poso iran, go madakul kiran a manga Songklid.

17. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i phagoyag ko Lopa ko oriyen o kapatai niyan! Sabunar a piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, ka a niyo sabota.

18. Mata-an! A so manga Barasadka, a manga Mama, go so manga Barasadka, a manga Babai, go piyagotangan niran so Allah sa otang a mapiya, na Puthakutakupun kiran, go adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

19. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, na siran man na siran so Mithotomangkud; go manga saksi si-i ko Kadnan niran Na adun a bagiyan niran a balas kiran go Sindao iran. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

وَيَسِّرُ الْمَصِيرَ ﴿٥٧﴾

«الَّذِينَ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٧﴾»

أَعْمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ الْمَصْدَقَيْنِ وَالْمَصْدَقَيْنِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لِيُضَاعَفَ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٦٠﴾

20. Tangkuda niyo a so kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan, go karimbaran, go kapangangarig, go kambantogan ko lutlut iyo, go kapamagindiga sa kadakul i manga tamok go manga Wata. Lagid o oran, a miyasowat so taribasok o piyakato iyan, oriyan niyan na murorang na Mailaingka sukaniyan a makabinaning, oriyan niyan na mabaloi a rarag. Na shisi-i ko Akhirat so siksa a sangat, go so Ma-ap a pho-on ko Allah go Kasosowat. Na da ko kaoyagoyag ko doniya inonta na matag sagad a kapipiya a ginawa, a phakalimpang.

21. Pagoradorad kano ko Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya kablang iyan na lagid o kablang o Langit go so Lopa, a ini thiyagar ko siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan: Giyoto man so Kakawasa-an o Allah, a imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

22. Da-a khisogat a tiyoba ko Lopa, o di na si-i ko manga ginawa niyo a ba di matatago ko Daptar ko da-a Mi rompun Ka-aduna: -Mata-an! A giyoto si-i ko Allah na malbod,-

23. Ka-an niyo di mipumboko so miyada rukano, go a niyo di mipushonor so inibugai Niyan rukano. Na so Allah na di Niyan khabayaan so omani takabor, a tangandag,-

اتْلُمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ
وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
كَذَلِكِ عَيْتُ الْغُفَّارِ بَنَانُهُ ثُمَّ يَهْمُجُ
فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا وَفِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَسْعُ الْغُورُرِ ﴿٢٠﴾

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا
إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا
تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

24. A siran na manga liligut, go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Kawasa a Puphodin.

25. Sabunsabunar a Siyogo Ami so manga Sogo Ami a rakhus o manga rarayag a karina, go Piyakatoron Ami a babid iran so Kitab go so timbangan, ka-an mapakatindug o manga Manosiya so kaontol; go Inadun Ami so potao a kadadaluman sa bagur, a mala, go manga gona a ruk o manga Manosiya, go an mapunto o Allah so tao a tha-bang Rukaniyan go so manga Sogo Iyan si-i ko kisosolun niyan. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

26. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh go so Ibrahim, go ini sunggai Ami si-i ko manga Moriyatao iran so Kananabi-i go so Kitab. Na adun a pud kiran a komukudug ko ontol; go madakul kiran a manga songklid.

27. Oriyan niyan na piyakitondog Ami so manga lakao iran ko manga Sogo Ami; go piya kitondog Ami ko Isa a Wata o Maryam, go inibugai Ami Rukaniyan so Injil, go tiyagowan Ami so manga poso o siran a Miyamangonot Rukaniyan sa ranon, go Limo, go kasibai, a pimbago iran noto, a da Ami kiran Paliyogatun, ogaid na singanin ko

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ
وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا
مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ
يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ
مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِهِم بِرُسُلِنَا وَفَقَّيْنَا
يَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً
وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا
حَقَّ رِعَايَتِهَا فَفَاتَكُنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ

Kasosowat o Allah; na da iran noto palihara a ko titho a kapalihara a on. Na inibugai Ami ko siran a Miyamaratiyaya a pud kiran so balas kiran; Na madakul kiran a manga songklid.

28. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Paratiyaya-a niyo so Sogo Iyan; kabugangkano Niyan sa takup ko Limo Iyan, go sunggayan kano Niyan sa Sindao a milalakao niyo sukaniyan go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on:

29. Ka-an katokawi o Tiyyoronan ko Kitab a da-a kapa-ar iran a maito bo ko kakawasa-an o Allah, ka Mata-an! A so Kakawasa-an na si-i sa tangan o Allah, imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah i khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا
بِرُسُلِهِ بُيُوتُكُمْ كَعُتُلَينَ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ
لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾

لَيْسَ بِعَلَمٍ أَهْلُ الْكِتَابِ الْأَقْيِدُونَ عَلَى
شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

Surah Al-Mujadalah-58

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a miyanug o Allah so Katharo o (Babai a) Puphamawalunga Niyan makapantag ko Karoma niyan, go gi-i phanon ko Allah. Na so Allah na Pukhanug Iyan so gi-i Niyo Kashinumbaga: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَدَسْمَعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِي تُجَدِّ لَكَ فِي رَوْحِهَا
وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٥٨﴾

2. Siran a pud rukano a ipuphangiring iran ko manga Likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, na kuna a ba siran i manga Ina iran: Da-a manga Ina iran inonta so Mimbabawata kiran; na Mata-an! A siran na titho a gi-i siran Tharo sa marshik a Katharo go kabokhag. Na Mata-an! A so Allah na tanto a mala i Ma-ap, a Manapi.

3. Na so ipuphangiring iran ko manga likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, oriyan niyan na ipagundod iran so Miyatharo iran, na Makapumaradika sa isa a Oripun ko da irampun kapakapurorada. Giyoto man na ipuphanguthoma rukano to. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

4. Na sa tao a di makato-on (sa Mapumaradika iyan), (na Paliyogaton) so kaphowasa sa dowa Olan sa di marintas ko di irampun kapakapurorada. Na sa tao a di phakabaog, na so kapakakana ko num polo a miskin. Giyoto dun man, ka-a niyo Maparatiyaya so Allah go so Sogo Iyan. Na giyoto man i manga taman o Allah. Na adun a bagiyan o Miyamangongkir a siksa a malipudus.

5. Mata-an! A siran a Sosoran-gun niran so Allah go so Sogo Iyan, na phakadapanasun siran sa lagid o kiyapakadapanasa ko miya-ona an

الَّذِينَ يَظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن سَائِبِهِمْ مَا هُنَّ
أُمَّهَاتُهُمْ إِن أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ
وَأَنَّهُمْ لَيَقُولُنَّ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا
وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ يَظَاهِرُونَ مِن سَائِبِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا
قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّ
ذَٰلِكُمْ ثَوْنٌ عُظْوَن يَبْهَ وَاللَّهُ يَمَآعَمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿٦﴾

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ
أَن يَتَمَاسَّ فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ
مِنْ سِكِّينَ ذَٰلِكَ لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَبِلِكَلِّ حَدُودِ اللَّهِ وَلِكُلِّ كُفْرٍ مِّنْ عَذَابِ
الْإِيمِ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَيْسُوا كَمَا
كُنْتِ الذِّبَابُ مِن قَبْلِهِمْ وَكَذَٰلِكَ أُنزِلَتْ آيَاتِي
بَيِّنَاتٍ وَلِكُلِّ كُفْرٍ مِّنْ عَذَابٍ مُّهِينٍ ﴿٨﴾

niran. Na Sabunar a Piyakatoron Ami so manga Ayat a manga rar-ayag. Na adun a bagiyan o Miya-mangongkir a siksa, a phakahina,-

6. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na Panotho-lun Niyan kiran so pinggolaola iran. Tatanodan noto o Allah, na piya-kalipatan niran noto. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

7. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Da-a khabalo! a bitiyara o tulo a ba di Sukaniyan i ika pat iran, -o di na lima a ba di Sukaniyan i ika num iran,- o di na kakorangan noto, antawa-a maka-dakul, a ba di Sukaniyan i pud iran apiya anda siran matago, oriyen niyan na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran, ko Alongan a Qiyamah. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko langowan taman.

8. Aiguda a Ka ko siran a ini sapar kiran so kakhokoroya, oriyen niyan na gi-i ran mbalinganan so ini sapar kiran sukaniyan? Go gi-i ran khokoroya-an so dosa, go so rido, go so kasasangka a ko Rasul. Na igira-a miyakaoma siran Ruka na Ipushalam iran Ruka so da ruka oto Salamun o Allah, go gi-i ran Tharo-on si-i ko manga ginawa iran: A ino a di rukutano bo ishiksa o Allah so gi-i tano Tharo-on?

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا
أَخَصَّهُ اللَّهُ وَنُصُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ
رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آذَنُ
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا
كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَهَوُا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا نَهَوْا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْإِثْرِ وَالْعَذْوَانِ
وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ قَدْ أَجَاءَكَ حَيْوَتُكَ بِمَا لَمْ
يُخَيِّتْكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا
اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصَلُّونَهَا
فَيَلْسَنُ الْمَصِيرُ

Kiyatangka-an siran ko Naraka Jahannam; A phamakasolud siran non. Na miyakaratarata a khabolosan!

9. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pumbibitiyarai kano, na di niyo Pumbibitiyarai so dosa go so rido, go so kasangka a ko Rasul, na aya Mbibitiyarai niyo na so kaphiypiya, go so kapananggila. Na kalukun niyo so Allah, a so si-i Rukaniyan i Pulimodan rukano.

10. So kakhokoroya (a marata) na si-i bo pho-on ko Shaitan, ka a niyan mapakamboko so Miyamaratiyaya. Na da-a khibinasa niyan kiran a maito bo inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah is sarigi o Miyamaratiyaya.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pitharo rukano, a pulowalowag kano ko manga darpa, na pulowalowag kano, ka lowagangkano o Allah. Na igira-a adun a Mitharo sa oshor kano, na oshor kano; Ka iphoro o Allah so Miyamaratiyaya, a pud rukano, go (iphoro Iyan) so piyamugan ko Kata-o, sa phipira pangkat. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Ipumbibitiyarai niyo so Rasul, na ona-an niyo ko da pun so Bitiyara niyo so saduka. Giyoto man i mapiya rukano go lubi a phakasoti. Na

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَجَاسَّعْتُمْ فَلَا تَكُنَّ جُنُودًا
بِالْأَثَرِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعِصِيَةِ الرَّسُولِ
وَتَكُنَّ جُنُودًا بِالْإِيمَانِ وَالْقَوْلِ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِصَاحِبِهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ فَتَحُوا فِي
الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
لَكُمْ قُمْ فَأَنْشِرُوا يُرْفِعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُولُوا أَلْعَمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَجَاسَّعْتُمْ الرَّسُولَ فَقَدْ مَوَّأَ
بَيْنَ يَدَيْ جُنُودِكُمْ صِدْقُهُ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَظْهَرُ
فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦١﴾

o da-a khato-on niyo na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Ba niyo ini kaluk a kiyona an niyo ko da pun so Bitiyara niyo ko manga saduka? Na gowani a da niyo nggolaola a, go piyakataobat kano o Allah, na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go onoti niyo so Allah a go so Sogo Iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

14. Bangka da mailai so kinowa iran a manga panarigan so pagtao a kiyararangitan siran o Allah? Di siran rukano pud go di siran kiran pud, go gi-i siran Shapa sa kabokhag, a siran na katawan niran.

15. Pithiyagaran o Allah so bagiyang niran sa siksa a sangat. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

16. Pimba-alan niran so manga sapa iran a lindonga, ka-an siran puphaka-alang ko lalan ko Allah, na adun a bagiyang niran a siksa a phakahina.

17. Da dun a milinding kiran o manga tamok iran, go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo. Siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

ءَأَشْفَقْتُمْ أَنَّ تُغَيَّرَ مُوَابِقَ يَدَيَّ جَحْوَتِكُمْ
صَدَقْتُمْ فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقْبِسُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٨﴾

﴿٥٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قَالُوا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ
يَعْمَلُونَ ﴿٥٨﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٥٩﴾

أَتُخَذُوا لِمَنْ هُمْ كُفْرًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٦٠﴾

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٦١﴾

18. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na pushapa siran Non sa lagid o di iran Rukano kashapa: Ka aya tarima iran na Mata-an! A siran na si-i ko Shai (a phakabugai sa gona). Ba di Mata-an! A siran na siran na manga bo-khag?

19. Minipa-ar siran o Shaitan, na piyakilipatan niyan kiran so Tadum ko Allah: Siran man i tampil ko Shaitan. Ba di Mata-an! A so tampil ko Shaitan na siran i manga logi?

20. Mata-an! A so khisosorang ko Allah a go so Sogo Iyan na siran man i pud ko lubi a manga bababa.

21. Ini sorat o Allah: A Mata-an a phakada-ag Ako dun Sakun a go so manga Sogo Akun. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

22. Da-a khato-on ka a pagtao a Paparatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a maori, a ba iran pu-khababaya i so tao a siyorang iyan so Allah a go so Sogo Iyan, apiya pun siran na manga lokus siran, o di na manga Wata iran, o di na manga pagari ran, o di na manga tonganai ran. Siran man na inisorat Iyan ko manga poso iran so Paratiyaya, go ini Bagur Iyan kiran so Limo a phon Rukaniyan; Go phakasoludun Niyan siran ko manga Sorga a pu-phamangondas ko kababa-an niyan

يَوْمَ يَعْتَصِمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

أَسْتَخْوَدُ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَأُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

كُتِبَ اللَّهُ لِلْأَعْيُنِ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَمِيرَةً لَهُمْ أُولَئِكَ كُتِبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانُ وَأُيِدَهُمْ بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَرْضٌ يُرْضَىٰ مِنْهَا عَنْهُمْ وَرَزْوَاءُ عَنْهُمْ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

so manga lawasaig, makakakal siran non. Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran Rukaniyan. Siran man i tampil ko Allah; ba di Mata-an! A so tampil ko Allah; na siran i Phamakada-ag?

Surah Al-Hashr-59

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Sukaniyan so piyaka-awa lyan so Miyamangongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab pho-on ko manga darpa iran, si-i ko paganai a kalimod. Da niyo tarima-a o basiran maka-awa: Na aya tarima iran na Mata-an! A siran na kharun siran o manga kota iran pho-on ko (siksa o) Allah, na miyatalingoma siran o (Sogowan o) Allah sa di iran mapipikir, go ini pansir Iyan ko manga poso iran so kaluk, na ingguguba iran ko manga Walai ran so manga lima iran, go so manga lima o Miyamaratiyaya, na kowa-a niyo a thoma, Hai a dun a manga kailai niyan!

3. Na o da kiran Kokomun o Allah so ka-awa, na Matan-an a shiksa-an Niyan siran ko doniya;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥٩﴾

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا
وَوَدَّوْا أَنْهُمْ مَا لَبِئْتَهُمْ خُصُوفُهُمْ مِنَ اللَّهِ
فَأَنَّهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ
وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ
الْأَبْصَارِ ﴿٦٠﴾

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَائَةَ
لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ

go bagiyon niran si-i ko Akhirat so siksa ko Naraka.

4. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na siyotang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa tao a sorangun niyan so Allah, na Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

5. Sa dun sa piyata iyo a Qormah o di na giyanatan niyo to a khipa-katitindug, ko manga itado niyan, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan mapakarondan so manga songklid.

6. Na so piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on kiran,- na da niyo to kapakipuronda-i sa koda, o di na Onta: Na ogaid na so Allah na Pakiphangarasiyan Niyan ko manga Sogo Iyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

7. So piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on ko tao ko manga Ingud, na ruk o Allah, go ruk o Rasul, go ruk o manga dadasug o Rasul, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so miyakalang sa lalan, ka-an di khabaloi a miputhotogalin ko lut o manga kawa-sa rukano. Na sa dun sa inibugai rukano o Rasul, na kowa-a niyo sukaniyan, go sa dun sa inisapar Iyan rukano sukaniyan na gunukun niyo. Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

النَّارِ ٥٨

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٥٩

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ أَوْ نَرَسْتُمْ عَلَيْهَا قَابِئَةً عَلَى أَصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ الْفَاسِقِينَ ٦٠

وَمَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أُوتِجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَيِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٦١

مَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا تَنْكُمُ الرُّسُلُ فَحِذُّوهُ وَمَا نَهَكُمُ عَنْهُ فَأْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٦٢

8. Ruk o Pukhakamurmuran a miyamagoyag, a so piyamogao siran ko manga darpa iran, go so manga tamok iran, a puphuloloba siran sa Gagao a pho-on ko Allah, go Kasosowat, go puthabangan niran so (Agama o) Allah go so Sogo Iyan: Siran man na siran i Mimamata-an;

9. Go so khitatakna ko Ingud, go so Paratiyaya, a miyaona an niran, na pukhababaya-an niran so miyamagoyag kiran, go da-a khato-on niran ko manga rarub iran a si-ig po-on ko ini pamugai kiran, go ini lawan niran ko manga ginawa iran, apiya pun adun a shisi-i kiran a Kamiskin. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakasulang sa maliwanag;

10. Go so miyamaka-oma ko oriyan niran, na gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Napi-i Kamingka, a go so manga pagari ami a so kiyaona an kami ran ko Paratiyaya, go Dingka thagowi so manga poso ami sa si-ig ko siran a Miyamaratiyaya. Kadnan nami! Mata-an! A Suka i Mala i Gagao, a Makalimo-on.

11. Bangka da mailai so siran a Miyamanangin? Gi-i ran Tharo-on ko manga pagari ran a so Miyaman-gongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab: A Ibut o paka-awa a kano na Mata-an a pud kami niyo dun a magawa, go da-a pagonotan nami a

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ بَوَّءُوا الدَّارَ وَالْآيَمَةَ مِنْ قَبْلِهِمْ لِيُجْزَوْا مِنْهَا جُزَاءً وَلَا يُجْدُوا فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَخْخَ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾

﴿١١﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَاقَتُوا بِقُلُوبِهِمْ لِيُخْرِجُوهُمْ أَلَمْ يَسْمَعُوا أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ بَصِيرَةٌ أَنَّهُمْ كَانُوا يُؤْخَذُونَ بِمَا لَمْ يُخَالَفُ وَلَا يَنْفَعُ فِيكُمْ أَخَذُ الْأَيْدِي وَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

sorang rukano a isa bo sa dayon sa dayon, go o phamonowa kano na Mata-an a tabangan nami sukano dun. Na so Allah na shasaksi-an Niyan a Mata-an! A siran na tithe a manga bokhag.

12. Mata-an a o paka-awa a siran na di siran bo pud a magawa, go Mata-an a o pamonowa siran na di iran siran bo thabangan, go Mata-an a apiya tabangan niran siran na Mata-an a ithalikhod iran bo so manga likod iran, oriyen niyan na di siran katabangan.

13. Mata-an a sukano i lubi a ipukhaluk iran si-i ko manga rarub iran, a di so Allah, giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

14. Di siran rukano makipumbo-nowai, sa ba siran matata-ayon, inonta o si-i ko manga Ingud a khikokota-an, o di na si-i ko ka-a lutan sa manga tambak. So gi-i ran kambobono ko lut-lut iran na mitataralo. Arangan Ka kiran na matata-ayon, a so manga poso iran na masasagomparak: Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

15. Lagid o siran a miya-ona an niran sa marani, kiyata-a man niran so karata o olaola iran; go a dun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

لَا تَنْصُرُنَّهُمُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٩﴾

لَيْنَ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَيْنَ قُتِلُوا لَا يَنْصُرُهُمْ وَلَيْنَ نَصَرُوهُمْ لَيُولِيَنَّ الْأَدْبَارُ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿٦٠﴾

لَا تَنْتَظِرُوا أَشِدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦١﴾

لَا يَنْتَظِرُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قَرْيٍ مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

كَعَمَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أُولَىٰ وَكَأَلْ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

16. Ishan o Shaitan gowani a Tharo-on niyan ko Manosiya: A Ongkir ka, na ka giya a Makaongkir na Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas Ako ruka; Mata-an! A sakun na i ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga ka-adun!

17. Na miyabaloi so kha-akiran sa dowo oto a Mata-an! A siran na khatago ko Naraka, a makakakal siran non. Na giyoto man i balas ko manga darowaka.

18. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah; go Pamimikirana o ginawa so mini-ona niyan a ruk o gawi-i a phakasambi. Na kalukun niyo so Allah! Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

19. Na di niyo showa-a so piyakalipatan niran so Allah, na piyakalipatan Niyan kiran so manga ginawa iran! Siran man na siran so manga songklid!

20. Di magishan so manga tao ko Naraka a go so manga tao ko Sor-ga. So manga tao ko Sor-ga na siran i miyamakasulang sa maliwanag.

21. O Initoron Ami angkai a Qur-an ko Palao, na Mailaingka dun sukaniyan a Makapangalimbaba-an, a manga bubungkag, po-on sa kaluk ko Allah. Na giyoto man so manga ibarat a phagumba-alan

كَمْثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ
فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ
اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٩﴾

وَكَانَ عَلَيْهِمَا أَهْمًا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ
أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٢﴾

لَا يَسْمَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
الْقَائِمُونَ ﴿٦٣﴾

لَوْ أَنَّا هَذَا الْفَرْدَ أَنْ عَلَيْنَا جَبَلٌ لَّرَأَيْنَاهُ
خَشِيعًا مُّتَصِدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ
الْأَمْثَلُ نُصَرِّفُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ

Ami sukaniyan ko manga Manosiya, ka-an siran Makapuphamimikiran.

22. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan; Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag; Sukaniyan so Masalinggagao, a Makalimo-on.

23. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan, a Phapar, a Soti, a Puphamugai sa Kalilintad, a Puphamugai sa Kasasarig, a Masiyap, a Domada-ag, a Mamundug, a diya-itan o Kala. Soti so Allah mawatan ko Ipuphanakoto iran!

24. Sukaniyan so Allah, a Puphangadun, a gi-i Mba-as a gi-i Mbontal; ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya; Puthasbik Rukaniyan so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

يَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
وَالشَّهَادَةُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٦٠﴾

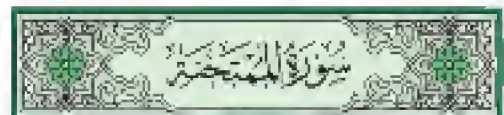
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ
الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦١﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

Surah Al-Mumtahanah-60

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so ridowai Yakun, go ridowai niyo a manga Panarigan, a i sampai niyo kiran so kapakinginawai, a Sabunar a Inongkir iran

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي
وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ
كُفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ

so miyakaoma rukano a bunar, phaka-awa an niran so Rasul a go sukano, ka kagiya a Paparatiyaya-an niyo so Allah, a Kadnan niyo; o sukano sa kiyaliyo niyo na Panagontaman ko lalan Nakun, go kapuloba ko Kasosowat Akun; Puphaguma-an niyo a gi-i niyo kir-an kingginawain, a Sakun na Katawangko so piyaguma iyo go so piyayag iyo. Na sa tao a nggolaola rukano saya, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

2. O kadaobi kano iran, na pumbaloi siran a manga ridowai niyo, go Puphapangonotan niran rukano so manga barokan niran, go so manga dila iran ko marata, go miyandingandingan niran a o ba kano bo Pagongkir.

3. Di rukano dun phakanggai a gona so manga tonganai niyo, go so manga Wata iyo; si-i ko Alongan a Qiyamah: Na Pakapumbulabulagun kano Niyan. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan,

4. Sabunar a adun a bagiyan niyo a ladiyawan a mapiya si-i ko Ibrahim, go so manga pud Iyan, Gowan a Tharo-on niran ko pagtao wiran: A Mata-an! A Sukami na a ngiyas Kami rukano, go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah; Inongkir Ami sukano; go miyapayag ko lut Ami a go so lut iyo so rido go

وَايَاكُمُ أَنْ تَوَسَّوْا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ
جِهَتَكُمْ إِلَى سَبِيلِي وَاتَّبَعْتُمْ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ
إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا
أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَقَعْ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

إِنْ يَتَّقُوا اللَّهَ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمُ بِالْأَسْوَى وَوَدُّوا أَنْ
تَكْفُرُوا ﴿٦١﴾

لَنْ تَفْعَلُوا أَرْحَامَكُمْ وَلَا أَوْلَدَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٢﴾

فَكَانَتْ لَكُمْ أَسْوَأُ حَسَنَةً فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ
مَعَهُ إِذْ قَالُوا الْقَوْمُ هَيْدَانَا بَرَاءً وَأَمِنْكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كُفْرًا يَكْفُرُونَ بِهِ إِنَّا
نَبِّئُكُمْ بِالْعَذَابِ وَالْبَعْضَاءِ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا
بِاللَّهِ وَحْدَهُ لَا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا اسْتَفْقَرَ
لَكَ وَمَا أَمْلَكَ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا

so rarangit, sa dayon sa dayon taman sa di niyo Paratiyaya-an so Allah a isa isa Sukaniyan - inonta so Katharo o Ibrahim ki Ama Iyan: Mata-an a ipanguni Yakun suka dun sa Ma-ap, na da-a kapa-ar Akun a Mapumbagiyan ka a phoon ko Allah a maito bo - Kadnan Nami! Suka bo i Siyarigan Nami, go si-i Kami Ruka bo Pumbalingan, go si-i Ruka so khabolosan.

5. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarasiyan o siran a Miyamangongkir, go Ma-api Kamingka, Kadnan Nami! Mata-an! A suka na Suka so Mabagur, a Maongangun.

6. Sabunsabunar a miyabaloi rukano siran a ladiyawan a mapiya, a ruk o tao a aya butad iyan na ika aluk iyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i kawasa a Puphodin:

7. Matatangtud a so Allah na mbalowin Niyan ko lut iyo a go so lut o siran a mini puridowai niyo kiran, so kanggiginawai. Na so Allah na Gaos, Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

8. Da rukano saparun o Allah so siran a da siran rukano Pakimbonowai makapantag ko Agama, go da kano iran bogawa komanga darpa iyo, ko kaphiyapiya i niyo

عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْتَبَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿١﴾

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفُ رُبَّنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٣﴾

«عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ» ﴿٤﴾

لَا يَسْتَعِذُّكَ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكَ فِي الدِّينِ
وَلَمْ تَخْرُجْهُم مِّن دِيَارِهِمْ أَن يَكُونُوا بَيْنَ يَدَيْهِمْ
إِن يَشَاءُوا وَإِنَّ اللَّهَ لَجَبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٥﴾

kiran, go so Kapaginontolani niyo kiran. Mata-an! A so Allah na pukhababaya-an Niyan so manga o ontol.

9. Aya bo a isasapar rukano o Allah na so siran a Miyakimbonowai siran rukano, makapantag ko Agama, go biyogao kano iran ko manga darpa iyo, go piyamagogo-pa-an niran a kapaka-awa iyo, o ba niyo siran panarigi. Na sa tao a manarig kiran, na siran man i manga Darowaka.

10. Hai so Miyamarat iyaya! Igira-a miyakaoma rukano so Miyamarat iyaya a manga Babai a miyamanogalin, na a madi niyo siran; so Allah na katawan Niyan so Parat iyaya iran: Na o katokawi niyo siran a (titho a) Miyamarat iyaya, na di niyo siran phakakasoya ko manga kapid. Di siran khapakai ko siran (a manga kapid), go di siran khapakai (a manga kapid) ko siran (a Miyamarat iyaya a manga Babai). Na bugan niyo kiran so miyanggas-to iran (a Mahar). Na da a dosa niyo ko Kapangaroma-a niyo kiran igira-a minibugai niyo kiran so manga Mahar iran. Na di niyo kaputi so Kakakaromai ko manga kapid a manga Babai; go sukata niyo so Minibutang iyo; go sukata iran sominibutang iran. Giyoto man i Kokoman o Allah: A Iphukhokom Iyan rukano. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

إِنَّمَا يَنْتَهِكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا كُفْرًا فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُوا كُفْرًا مِنْ دِينِكُمْ وَظَهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ
أَنْ تُولَّهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ
فَأَمْسِكُوهُنَّ إِنَّ اللَّهَ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ
عَاسَمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى
الْكُفَّارِ لَأَنْ جِلَّ لَئِهِنَّ وَلَا هُنَّ يُحِلُّونَ لَهُنَّ
وَهُنَّ أُولُوهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
إِذَا عَاسَمْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ
الْكُفَّارِ وَتَسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ أَنْفَقُوا
ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ بِحُكْمِ بَيْتِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٦١﴾

11. Na o adun a mada rukano a isa ko manga Karoma niyo a magagao ko manga kapid, na go kano makataban, na bugan niyo ko siran a miyawa so manga Karoma iran so lagid o mini butang iran. Na kalukun niyo so Allah a so Sukaniyan i Paparatiyaya-an niyo.

12. Hai Nabi! Igira-a miyakaoma Ruka so Miyamaratiyaya a manga Babai a makipuphasada siran Ruka sa di iran ishakoto so Allah sa maito bo, go di siran phamanukhao go di siran pushina, go di iran bono-on so manga Wata iran, go di siranunggolaola sa kabokhag, a khitumpo iran noto ko lut o manga lima iran a go so manga a-i ran, go di ka iran sangka-an ko ontol, na pakiphasada Ka kiran go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano phanarig ko pagtao a kiyarangitan siran o Allah, a Sabunar a kiyada-an siran sa Panginam ko Akhirat, lagid o Kiyada i sa Panginam ko manga kapid a pud ko manga tao ko manga kobor.

وَإِنْ فَانَكُمُ شَيْءٌ مِّنْ أَرْوَاحِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَاقِبَتُهُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ
فَيَسْأَلُهُمْ أَمْ نَبَأُ الَّذِينَ اتَّخَفُوا اللَّهَ الَّذِينَ آمَنُوا بِهِمْ
مُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبْتَاعُكَ عَلَى
أَنْ لَا يُسْرِكَنَ بِأَمْوَالِهِنَّ وَلَا يُسْرِقْنَ وَلَا يُزْنِينَ
وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِتُهْمَةٍ
يَقْتَرِينَهَا بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا
يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَاتِعُهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ
لَهُنَّ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ قَدْ يَكْسِبُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَكْسِبُ
الْكُفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿٥٣﴾

Surah Al-Saff-61

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

shisi-i ko Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Ino niyo gi-i Tharowa so di niyo bo punggolaola-an?

3. Miyakala a rarangit a pho-on ko Allah sa gi-i niyo Katharowa ko di niyo bo punggolaola-an.

4. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so gi-i siran Makimbonowai si-i ko lalan Rukanian a shishinundai; miyaka-ibarat siran ko kambalai a piyakandudukuta.

5. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Ino Ako niyo di-i shiyanta-a, a Sabunar a katawan niyo a Mata-an! A Sakun na Sogo Allah si-i rukano? Na kagiya a sominilai siran, na piyakasilai o Allah so manga poso iran. Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

6. Na gowani na Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Hai manga Moriyatao o Israil! Mata-an! A Sakun na Sogo o Allah si-i rukano, a tomatanto ko miya-ona an Ko a Taurat. go Phanothol ko Sogo a phakatalingoma ko oriyen Ko, a aya ngaran Niyan na so Ahmad. Na kagiya a Miyoma Niyan kiran so manga rarayag a karina, na Pitharo iran: Giyaya na balik mata a mapayag!

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

كَبُرَ مَقْشًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقِيمُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُنِينَ مَرْصُوصٍ ﴿٤﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَكُونُ لَكُمْ قُودٌ وَنَبِيٌّ وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاعَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾

7. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a ini angkob iyan ko Allah, so kabokhag, a sukaniyan na puthawagun ko Islam? Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Darowaka.

8. Kabaya iran a iphadung iran ko Sindao o Allah so manga ngari iran: A so Allah na tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya miyagowad so manga kapisir.

9. Sukaniyan so Somiyogo ko Sogo Iyan a rakhus o Torowan a go so Agama a bunar, ka phakilangkoloban Niyan non so Agama sa Kalangolangowan niyan, apiya miyagowad so manga Pananakoto.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Ba ko rukano thoro-on so kandagang a makasabut rukano ko siksa a malipudus?

11. So Kaparatiyaya-a niyo ko Allah go so Sogo Iyan, go so kipanagontamanun niyo sa lalan ko Allah, ko manga tamok iyo, go so manga ginawa niyo: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawan niyo!

12. Napi Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga, a pupha-

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ
إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

يُرِيدُونَ لِيُخْلِفُوا نُورَ اللَّهِ بِأَنُورِهِمْ وَاللَّهُ مُبِينٌ
نُورِهِمْ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَهْلَ الذِّكْرِ عَلَىٰ تَجَرُّوْا تُجِيبُكُمْ مِنْ
عَذَابِ الْبَرِّ ﴿١٠﴾

لَوْ مَسَّوْنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ يُجَاهِدُوْنَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

يَعْقِرْ لَكُمْ دُؤُنَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٌ طَيِّبَةٌ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ

mangodas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, go manga darpa a manga tatanos si-i ko manga Sorga a tatap: Giyoto man so da-ag a mala;

13. Go adun a salakao pun a pukhababaya-an niyo sukaniyan; tabang a pho-on ko Allah go da-ag a masipug. Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a manga tabanga o Allah: Ishan o Kiyatharowa o Isa a Wata o Maryam ko manga Hawari-in: A antawa-a i manga tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawari-on: Sukami i manga tabanga o Allah. Na Miyaratiyaya so saba-ad ko manga Moriyatao o Israil, na Miyongkir so saba-ad. Na piyakabagur Ami so Miyamaratiyaya, ko kishosogata-an niran ko ridowai ran, na miyabaloi siran a miyamakada-ag.

الْعَظِيمِ ﴿١٢﴾

وَأُخْرَى يُحِبُّونَهَا أَضْرُّ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَيَسِّرُ

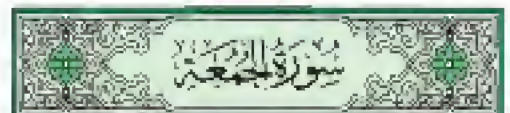
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْصَارُ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْثَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَإِذَا مَنَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ بَلْ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

Surah Al-Jumu'ah-62

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, a Phapa-ar, a Soti, a Maba-gur, a Maongangun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْمِعُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
الْحَيُّ الْقَيُّومُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

2. Sukaniyan so Somiyogo ko manga ummi^[1], sa Sogo a pud kiran, a Pukhabatiya Iyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran go puphakandao kiran ko Kitab a go so Ongangun; a Mata-an a aya butad iran gowani na matatago dun ko karibat a mapayag;

3. Go so manga salakao a pud kiran a da kiran pun raot. Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongan-gun.

4. Giyoto man so kakaya-an o Allah, imbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko kakaya-an a mala.

5. Aya ropa-an o siran a siyana-an ko Taurat, oriyen niyan na da iran nggolalanun sukaniyan, na lagid o ropa-an o Kimar a phagawid sa manga Kitab. Miyakaratarata a ropa-an o pagtao a so piyakambo-khag iran so manga Ayat o Allah; Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga darowaka.

6. Tharowangka: Hai manga Yahodi! O ba niyo ini tugo a Mata-an! A sukano i pukhabaya-an o Allah a di ron pud so manga Manosiya, na shinganin na niyo so kapatai, o sukano na Pumamata-an kano!

7. Na di ran ndun noto shingani-nun sa dayon sa dayon, sabap ko

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو
عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿١﴾

وَأَخْرَجَ مِنْهُمْ لِمَا يُهْتَمُّ بِهِمْ هُودًا وَعِيسَى
الْحَكِيمَ ﴿٢﴾

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٣﴾

مَثَلُ الَّذِينَ خُمِلُوا الثَّورَةَ ثُمَّ كَفَرُوا يَحْمِلُهَا
كَمَثَلِ الْجَمَارِ يَحْمِلُ أَثْقَارًا يَفْسُ مَثَلُ
الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ رَعَيْتُمْ أَنْكُرَ
أَوْلِيَاءَ اللَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَقَمُّوا الْمَوْتِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥﴾

وَلَا يَسْمُونَ أَهْدَاءَ يَمَاقَدَتِ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ

[1] Siran so manga Arab a di mata-o matiya ago shorat.

mini-ona o manga lima iran (a dosa). Na so Allah na katawan Ni-yan so manga darowaka!

8. Tharowangka: A Mata-an! A so kapatai a so puphalagoyan niyo sukaniyan: Na Mata-an naya! A miputho-ona kano niyan; oriyen niyan na phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko masolun, a go so mapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo!

9. Hai Miyamaratiyaya! Igira-a ini pananawag so Sambayang ko Alongan a Juma-at, na nggaga-angkano somong ko Tadum ko Allah, go awa i niyo so kaphapasa i: Giyo-to man i mapiya rukano o sukano na katawi niyo!

10. Na igira-a miyapasad so Sambayang, na pharaparak kano ko Lopa, go niyo mbabanoga so Kakaya-an o Allah, go Tatadumi niyo so Allah sa madakul, ka angkano makasulang sa maliwanag.

11. Na igira-a miyakailai siran sa dagangan, o di na karimbaran, na shasakoya siran non, go Ganatang-ka iran ko katitindug Ka (Ya Muhammad). Tharowangka: A so (balas a) shisi-i ko Allah na aya tomo a di so karimbaran, a go so dagangan! Na so Allah i taralbi a mapiya ko puphamugai sa riskhi.

عَلَيْهِمُ يَا ظَالِمِينَ ﴿٧﴾

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ
مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِيمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي
الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ وَقُلُوبَكُمْ ﴿١٠﴾

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنْ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

Surah Al-Munafiqun-63

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a miyaka-oma ruka (Ya Muhammad) so manga Monapik, na gi-i ran Tharo-on: A shasaksi-an nami a Mata-an! A Suka na tithe a Sogo o Allah. Na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A Suka na tithe a Sogo Iyan. Na so Allah na Shasaksi-an Niyan a Mata-an! A so manga Monapik na tithe a manga bokhag.

2. Biyaloi ran so manga sapa iran a lindonga: Ka-aniran pukha-a langi so lalan ko Allah. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

3. Giyoto man na sabap sa Mata-an a siran na Miyaratiyaya siran, oriyan niyan na Miyongkir siran, na Miyapatri so manga poso iran: Na siran na di siran phakasabot.

4. Na igira-a Miya-ilaingka siran na Pukhasowat Ka o manga lawas iran. Na amai ka Mitharo siran na Puphamamakinugun Ka so Katharo iran. Lagid siran o manga kayo a khisasaragun. Arangan niran ko oman i lalis na itotompa kiran. Siran so manga ridowai, na Ikthiyaringka siran. Pimorka-an siran o Allah! Andamanaya i katatalikhod iran!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

أَتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

﴿٤﴾ وَذَارَأْتَهُمْ لَتَعِيبَكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسْنَدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاتَّخِذْهُمْ قَتْلَهُمْ اللَّهُ أَنْ يُوَفَّقُوا ﴿٥﴾

5. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i, ka-angkano mipanguni sa Ma-ap o Rassullolah! Na ipangulungkulung iran so manga Olo iran, go Mailaingka siran a puphamanalikhod, a siran na khi-pananakabor.

6. Magishan o ini Panguningka siran sa Ma-ap, antawa -a Dangka siran pangunin sa Ma-ap, ka di siran ndun Puma-apan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

7. Siran so gi-i Tharo: Sa di niyo puphamugi so tao a tampil ko Rassullollah, taman sa di iran bulagun. Na ruk o Allah so manga Kakawasa-an ko manga Langit a go so Lopa; na ogaid na so manga Monapik na di iran sasabotun.

8. Gi-i ran Tharo-on: A ibut o makandod tano sa Madinah, na phaka-awa-an ro-o dun o mabagur so malobai, Na ruk o Allah so Bagur go ruk o Sogo Iyan, go ruk o Miyamaratiyaya; Na ogaid na so manga Monapik na di iran katawan.

9. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano Mabimban o manga tamok iyo a go so manga Wata iyo ko Tadum ko Allah. Na sa tao a nggolaola ro-o, na siran man na siran i miyangalologi.

وَإِذَا قِيلَ لَهُم تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأْنَهُمْ وَشُهُمْ وَإِنْتِهَمَ بَصُدُونِ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

يَقُولُونَ لَيْن رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾

10. Na pamumugai kano ko in-ibugai Yami rukano ko da pun kapakatalingoma ko isa rukano, o kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Ino Wakongka di phaka-akola sa taman ko ta-alik a marani, kana ko Makashasadka go ana ko mabaloi a pud ko manga Bilangatao?

11. Na da dun a phaka-a kolun o Allah a Baraniyawa igira-a miyakaoma so Adiyal iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaolan.

Surah Al-Taghabun-64

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa; ruk Iyan so Bantogan; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano; na so saba-ad rukano na kapir, na so saba-ad rukano na Mapaparatiyaya; Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar, go Pimbontalan kano Niyan, na Piphiiyapiya-an Niyan so manga bontal iyo; go si-i Rukaniyan so khabolosan.

وَأَنفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥﴾

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبِغُ لَكُمْ مَاءَ السَّمَوَاتِ وَمَاءَ الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

4. Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Niyan so i sosolun niyo go so papayagun niyo; na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

5. Ba rukano da makatalingoma so Totholan ko siran a Miyaman-gongkir gowani? Na kiyata-aman niran so karata o olaola iran. Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

6. Giyoto man, na sabap sa Mata-an naya a miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a karina, na Pitharo iran: A ba so Manosiya i punggonana-o rukutano? Na Inongkir iran, go tomiyalikhod siran. Na kawasa so Allah. Na so Allah na kaya a Puphodin.

7. Ini tugo o siran a Miyaman-gongkir a di siran ndun khaoyag sharoman. Tharowangka (Ya Muhammad): Owai na, Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an a pagoyagun kano dun, oriyen niyan na Mata-an a Phanotholun rukano dun so pinggolaola niyo. Na giyoto man si-i ko Allah na malbod.

8. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go so (Quran a) Sindao a so Initoron Nami. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

الَّذِينَ يَتَّبِعُكُمْ يَتَّبِعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ مِثْلُنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَأَسْتَفْتَى اللَّهَ وَاللَّهُ عَلَىٰ حَمِيدٍ ﴿٧﴾

رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَّنْ يَبْعَثُوا قُلَّ بَنِي وَرَقٍ لَّيْبَعِينَ ثُمَّ لَتَبْتُمْ ذُنُوبَكُمْ فَمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٨﴾

فَقَامُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ حَبِيرٌ ﴿٩﴾

9. Si-i ko Alongan a kalimoda Niyan rukano ko Alongan a kapulimod;- giyoto man so Alongan (a kapayag) o kalogi. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya,- na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kaba-ba-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non-sa dayon sa dayon: Giyoto man i da-ag a mala.

10. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka, a makakakal siran non: Na miyakaratarata a khabolosan.

11. Da-a minisogat a tiyoba, a ba di sabap sa Idin o Allah: Na sa tao a Maratiyaya ko Allah, na nggonana-on Niyan so poso iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

12. Na onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul: Na o talikhod kano, na aya bo a paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a mapayag.

13. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan. Na so bo so Allah i sarigi o Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so saba-ad ko manga Karoma niyo go so manga Wata iyo

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا نُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ
وَنُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ
تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٢﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمِنْ
أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ وَعَدُوُّكُمْ

na ridowai niyo, na iktiyari niyo siran. Na o Puma-ap kano, go dapai niyo, go nomapi kano, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. So manga tamok iyo go so manga Wata iyo na matag rukano tupung: Na so Allah na ron so balas a mala.

16. Na kalukun niyo so Allah sa sadun sa khagaga niyo, go Puphamamakinug kano, go Puphangon-gonotan kano, go puphamumugai kano sa mapiya a ruk o manga ginawa niyo. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakada-ag.

17. O pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya, na puthakutakupun Niyan noto rukano, go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Masalamatun, a Matigur,

18. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag, a Mabagur, a Maongangun.

فَاخَذُوا لَهُمْ وَاَن تَغْفِرُوا وَتَضْفَحُوا
وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١﴾

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا
وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ
نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

إِنْ تَقَرَّبْتُمْ إِلَى اللَّهِ قَرَبًا حَسَنًا بَضَعْتُمْ
لَكُمْ وَتَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

عَلَى الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

Surah Al-Talaq-65

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Igira-a ipushowai niyo so manga Babai, na showai niyo siran si-i ko ida iran, go itonga

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ
لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمُ لَا

niyo so ida: Go kalukun niyo so Allah a Kadnan niyo; di niyo siran phaka-awa-a ko manga Walai (a habalingan) niran, go di siran paga-wa inonta o makasogok siran sa pakasisingai, a mapayag. Na giyoto man i manga taman o Allah: Na sa tao a lomawan ko manga taman o Allah, na Sabunar a miyabinasa niyan a ginawa niyan: Dingka katawan: Na masukun a so Allah na adun a pumbago Niyan ko oriyen noto a khasowa.

2. Na igira-a ipuraot siran ko talik kiran, na balingi niyo siran si-i ko adat a mapiya, o di na mbulagun niyo siran si-i ko adat a mapiya, go pakishaksi-i niyo so dow a maontol a pud rukano, go pamayandugun niyo so kashaksi a ruk o Allah. Giyoto man na Ipuphanguthoma oto ko tao aya butad iyan na Paparatiyaya-an niyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa Tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan sa milidas iyan ko margun:

3. Go mbugan Niyan sa pagupur a di niyan mapipikir. Na sa tao a somarig ko Allah, na Sukaniyan ndun i Ma-ako ron. Mata-an! A so Allah na Pakapuphamondasan Niyan so Sogowan Niyan. Sabunar a tiyagowan o Allah so langowan taman sa diyangka.

4. Na so mithaman kiran so Haid ko manga Babai rukano, na amai ka

خُذُوا مِنْ نِيَّتِهِمْ وَلَا تَخْرُجُوا إِلَّا أَنْ
يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُبِينَةٍ وَقَالَ اللَّهُ
وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي
لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

فَإِذَا بَلَغَ لُجْلُهُمْ فَامْسِكُوهُمْ بِمَعْرُوفٍ أَوْ
فَارُغُوهُمْ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ
وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ قَدْ
جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾

وَالَّذِي يَتَّبِعْهُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

kapaparampangan kano, na aya ida iran na tulo Olan, go (lagid oto so) siran a da pun Makail. Na so manga o Ogat, na aya ida iran na so kim-bawata-an niran ko ikaogat iran. Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan ko okit iyan sa malbod.

5. Giyoto man i Sogowan o Allah, a Initoron Niyan noto si-i rukano; Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakala-an Niyan ko bagiyan niyan so balas.

6. Pakababalinga niyo siran ko sa dun sa babalingan niyo, si-i ko gaos iyo: Go di niyo siran phakarguni, ka Kaphakasimpitan niyo siran. Na amai ka adun a manga ikaogat iran, na nggastowi niyo siran taman sa mimbawata iran so ikaogat iran; Na amai ka pakasoson niran rukano, na bugan niyo kiran so manga tundan kiran; go puphamagodasa i niyo si-i ko butad a mapiya. Na amai ka makaphuruguna kano, na pakasoson rukaniyan o salakao (a Babai);

7. Nggasto so adun a kakawasaan niyan ko kakawasaan niyan: Na sa tao a miyakasimpiton so pagupur iyan, na nggasto ko inibugai ron o Allah. Da-a iphaliyogat o Allah ko ginawa a rowar ko inibugai Niyan non. Mbalowin bo o Allah ko oriyang o margun so malbod.

يَسْأَلُكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُمْ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحْضُرُوا أُولَئِكَ الْأَحْمَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ يُسْرًا ①

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ②

أَسْكُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنَ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تَضَارُّوهُنَّ لِيُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَئِكَ حَمَلَ فَأَنفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمِرُوا بِهِنَّكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرُوا فَاسْرَضُوا لَهُ ③

لِيُتَّقِيَ دُورَ سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُتَّقِ إِعْثَاءَ إِلَهِهِ لَا يَكُفَّ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَاءً أَسْفًا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ④

8. Madakul a Phagingud a siyangka iyan so Sogowan o Kadnan niyan, a go so manga Sogo Iyan, na piyamagitong Ami sukaniyan sa itongan a marugun, go siniksa Ami sukaniyan sa siksa a pakasisingai.

9. Na kiyata-aman niyan so karata o olaola niyan, go miyabaloi so kiya-akiran ko olaola niyan a kalogi.

10. Pithiyagaran siran o Allah sa siksa a sangat; na kalukun niyo so Allah, hai adun a manga sabot iyan - A Miyamarat iyaya!- Sabunar a Piyakatoronan kano o Allah sa Pananadum,

11. Sogo a Puphakabatiya rukano ko manga ayat o Allah, a miyamakaosai,- ka-a Niyan mapaka-awa so Miyamarat iyaya go minggalubuk sa mangapi piya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko maliwanag. Na sa tao a Parat iyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya, na pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non sa dayon sa dayon: Sabunar a piphiiyapiya-an o Allah so bagiyan niyan sa pagupur.

12. So Allah so Miyadun ko pito a manga Langit, go so Lopa a lagid

وَكَايْنٍ مِّن قَرِيْبَةٍ عَمَتْ عَنْ أَمْرِئِهَا وَرُسُلِهِ
فَاسْتَبْتَهَا جَسَابًا شَدِيْدًا وَعَدَّ بِئَهَا عَذَابًا
لِّكُرْ ۝

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عِقَبُهُ أَمْرَهَا خُسْرًا ۝

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فَاذْكُرُوا اللَّهَ يَأْكُرْ
الَّذِينَ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ۝

رُسُلًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مَبِينَاتٍ لِّيُخْرِجَ
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّوْرِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ۝

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ

oto. Puthoron so Sogowan ko pagulutan niran. Ka-an niyo katokawi a Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan, go Mata-an! A so Allah na Sabunar a Mararangkom Iyan a Kata'o so langowan taman.

مِثْلَهُمْ يَنْزِلُ الْأَمْرَ إِلَيْهِمْ لِيَتْلَمَوْا أَنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٦٦﴾

Surah Al-Tahrim-66

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Inongka kharama so piyakai Ruka o Allah, a iphuloloba-a Ka ko manga Kasosowat o manga Karomangka? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ لَتَتَّبِعَنِي
مَرْضَاتٍ أَرْوِيكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٧﴾

2. Sabunar a biyaloi rukano o Allah a bitikan so kakhiparat ko manga sapa iyo; na so Allah i panarigan niyo; go Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٦٨﴾

3. Na gowani a pakipagma o Nabi ko saba-ad ko manga Karoma Niyan so miyanggolaola; na kagiya a Pamanotholun Niyan noto go piyayagon o Allah, na tiyanto Niyan so saba-ad na tiyalikhodaniyan so saba-ad Na kagiya a Panotholun Niyan non noto na Pitharo Iyan: A antawa-a i Miyanothol Ruka si-i? Pitharo Iyan: Piyanothol Rakun (o Allah a) Mata-o, a Kaip.

وَإِذَا أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا
بَيَّنَّاهُ لَهُ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ
وَالْفَرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا بَيَّنَّاهُ لَهُ قَالَتْ مَنْ أَبَاكَ
هَذَا قَالَ نَبِيُّ الْعَالَمِينَ الْحَكِيمُ ﴿٦٩﴾

4. Amai ka thaobat kano a dowa si-i ko Allah, ka Sabunar a miyaka-silai so poso iyo, (na Tharima-an Niyan); na o thabanga i niyo so sorang Rukaniyan, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i panarigan Niyan, go so Jibril, go so Maontol ko Miyamaratiyaya; go so manga Malaikat ko oriyen noto na tabanga Iyan.

5. Matatangkud a so kadnan niyan, na o undai kano (o sogo) iyan, na phakasambi i Niyan Sukaniyan sa manga Karoma a mapiya a di sukano, a Mimba-bayorantang, a Miyamaratiyaya, a Miyamangongono-tan, a manga Barataobat, a manga Barasimba, a manga Barapowasa, a manga bitowanun, go manga Raga.

6. Hai Miyamaratiyaya! Lidasun niyo so manga ginawa niyo go so manga- ta-alok rukano ko apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator, a pakisisiyap ko manga Malaikat a manga babasung, a manga babagur, di ran shangkanan so Allah ko Sogowan Niyan kiran, go ing-gogolalan niran so Ipushogo kiran.

7. Hai Miyamangongkir! Di kano dun puphamitowa sa Alongan nai! Ka aya bo a imbalas rukano na so pinggolaola niyo.

إِنْ تَوْبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ
وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ
ظَهِيرٌ ①

عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُمَ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا
فِيكُمْ مُّسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنَاطَاتٍ نَّكَحْتُنَّ مِنْهُنَّ
مَلَائِكَةً ②

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ
نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا
مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ
مَا أَمَرَهُمْ وَفَعَلُوا مَا يَأْمُرُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّا
نُحْزِنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ④

8. Hai so Miyamaratiyaya! Thao-bat kano ko Allah sa Kathaobat a toto-o: Matatangkud a so Kadnan niyo na lalasun Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga a pu-phamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, si-i ko Alongan a di phakaito-on o Allah so Nabi a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan. So Sindao iran na lomalangkap ko hadapan niran a go so manga kawanan niran: Putharo-on niran: A Kadnan nami! Samporna Angka rukami so Sindao ami, go Napi i Kamingka: Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

9. Hai Nabi! Purangangka so manga Kafir, a go so manga Mon-apik, go Pakabasungingka siran. Na darpa iran so Naraka Jahannam; A mikharatarata a khabolosan.

10. Mimba-al so Allah sa ibarat, ko siran a Miyamangongkir: So Karoma o Nuh a go so Karoma o Lut: Giya dowo oto na darodopa o dowo Oripun a pud ko manga Oripun Ami, a manga Bilangatao na diyorat iran a dowo oto na da-a minilinding iran sa dowo oto (a Babai) ko (siksa o) Allah a maito bo go Putharo-on: (sa dowo oto a babai) a solud kano ko Naraka a pud o phamakasoludon!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً
نَصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ، نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا
نُورَنَا وَارْحَمْنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَأَغْلَطْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبَشَسِ
الْمَصِيرَ ﴿٩﴾

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ
وَأَمْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ
عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِ
عَهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ
مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾

11. Go mimba-al so Allah sa ibarat ko siran a Miyamaratiyaya: So Karoma o Pir-aon, gowani na Pitharo iyan: Kadnan Ko! Pakimbalain na Kongka Si-i ko marani Ruka sa Walai si-i Ko Sorga, go sabuta Kongka pho-on ko Pir-aon, go so galubuk iyan, go sabuta Kongka pho-on ko pagutao a manga darowaka;

12. Go so Maryam a Wata o Imran, a so siniyap iyan a ginawa niyan^[1], na ini iyop Ami ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa; go tiyanto niyan so manga Katharo o Kadnan niyan, go so manga Kitab Iyan, go miyapud ko Puphamangongonotan (ko Allah).

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا
أُمْرَأَتٍ قَرْعُونَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي
عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ قَرْعُونَ
وَعَمَلِيهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٥﴾

وَمَرْيَمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَدَتْ
فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا
الْقِلَابِ ﴿٥٦﴾

Surah Al-Mulk-67

سُورَةُ الْمُلْكِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Maporo so (Allah a) shisi-i sa tangan Niyan so Kapa-ar; go Sukan-nyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan,-

2. So Miyadun ko kapatai a go so kaoyag, ka angkano Niyan katu-pungi o antawa-a rukano i mapiya i galubuk: Na Sukaniyan so Doma-da-ag, a Manapi,-

3. So Miyadun ko pito a manga Langit a miyakaphapangkata: Da-a

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١﴾

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ
عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٢﴾

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي

[1] Siniyap iyan ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat.

Khailaingka ko Kiyapangadun o Masalinggagao a sombang. Na Pharomaningka milai: Ba adun a Khailaingka-on a manga opak?

4. Oriyan niyan na Pharomaningka milai sa makadowa: Ka Makambalingan Ruka so kailai a kalolobayan, a sukaniyan na lalamunun.

5. Na Sabunsabnar a phipharasan Nami so Langit a marani sa manga bito-on, go biyaloi Ami oto a manga lubad ko manga Shaitan; go pithiyagara Nami siran sa siksa a kadug.

6. Na bagiyan o siran a Miyamangongkir ko Kadnan niran so siksa ko Naraka Jahannam: Na miyakaratarata a Khabolosan!

7. Amai ka Pamoshangun siran non na makanug siran non sa dalug a sukaniyan na phulikabo,

8. Maito bo na makapushisibaya pho-on sa gani. Oman i Phoshangun a salompok na i sha-an siran o khisisiyapon: Ba da-a miyakatalingoma rukano a Puphamaka-iktiyar?

9. Tharo-on niran: Owai; Sabunar a miyakaoma rukami so Puphamaka-iktiyar, na piyakambokhag ami a go Pitharo ami: Da a Piyakatoron o Allah a maito bo, da ko sukano inonta na matatago ko karibat a mala!

خَالِقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَحْتِىْ فَاَرْجِعْ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى
مِنْ فُطُوْرٍ ۝

فَاَرْجِعْ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا
وَهُوَ حَسِيْرٌ ۝

وَلَقَدْ رَاسَتْ السَّمَاءُ الذِّكْرًا فَنُفِثَ وَجِعَهَا
رِجْوًا لِلشَّيْطٰنِ وَاَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
السَّعِيْرِ ۝

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمٌ وَّيَسَّ
الْمَصِيْرُ ۝

اِذَا الْقَوٰىفِهَا سَمِعُوْا اِلٰهَا سَهِيْقًا وَّهٰى
تَفُوْرٌ ۝

تَكٰلَا تَمَيَّرُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا اَلْقٰى فِيْهَا قَوْجٌ
سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيْرٌ ۝

قَالُوْا بَلٰى قَدْ جَآءَنَا نَذِيْرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ
مِنْ شَيْءٍ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِى ضَلٰلٍ كَبِيْرٍ ۝

10. Go Tharo-on niran: Opama ka Miyakapamamakinug kami, o di na Miyakapamimikiran kami, na di kami mabaloi a pud ko manga tao ko kadug!

11. Na mipagikral iran so dosa iran; na kapakawatan ko Limo a bagiyan o manga tao ko kadug!

12. Mata-an! A so ika-aluk iran so Kadnan niran sa masolun, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

13. Na punanain niyo so Katharo iyo o di na pakatanogun niyo sukanian. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

14. Ba Niyan ndi katawi so In-adun Niyan? A Sukaniyan so lam-bas i Kata-o, a Kaip.

15. Sukaniyan so biyaloi Niyan rukano so Lopa a phapasiyonot, na lalakao kano ko mbalabala-on, go kangkano ko pagupur o Allah. Na si-i Rukaniyan so kaphangoyag sharoman.

16. Ba kano sasarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di kano Niyan landungun ko Lopa amai ka Sukaniyan na mabirbir?

17. Antawa-a ba kano sasarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١٠﴾

فَأَعْرَضُوا عَنْهُمْ فَسَحَّهَا السَّحَابُ
السَّعِيرِ ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿١٣﴾

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُشْرِكُونَ ﴿١٥﴾

أَمْ أَمْسَرَ مِنَ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخِفَّتْ بِهِمُ الْأَرْضُ
فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾

أَمْ أَمْسَرَ مِنَ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

kano Niyan botawanan sa ndo (a maka-a awid sa ator)? Na katokawan niyo bo o antona-a so Kapuphamaka-iktiyar Akun!

18. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Rasul), na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)?

19. Ba iran da mailai so manga Papanok ko kaporowan niran a khikakayat sa papak go ipukhakup iran? Da-a makakakaput kiran inonta so Masaling-gagao. Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na phagilain Niyan.

20. Ba adun a tao a giyaya so sukaniyan na tantara iyo a phakatabang rukano a salakao ko (Allah a) Masalinggagao? Da ko Miya-mangongkir inonta na matatago ko kalilimpang.

21. Ba adun a tao a giyaya so phakabugai rukano sa riskhi, amai ka runun (o Allah) so rishkhi Niyan? Kuna, ka piyakapamutus iyo so katakabor, a go so kaphapalagoi;

22. Ino so tao a puphulalakao a igugupha niyan a Paras iyan aya maka-o ontol, antawa-a so tao a puphulalakao a mbabatang ko lalan a matitho?

حَاصِبًا ۖ مَسْتَعْلَمُونَ ۚ كَيْفَ نَذِيرٌ ﴿٦٧﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَكَفٍ كَانَ نَكِيرٌ ﴿٦٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الظَّيْرِ فَوَقَّهُمْ صَفَّاتٍ وَيَقْبِضُونَ
مَا يَمْسِكُهَا إِلَّا الرَّحْمَنُ ۚ إِنَّهُ رَءِى كُلِّ شَيْءٍ
بَصِيرٌ ﴿٦٩﴾

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكَ يَصْرِفُكَ مِنْ دُونِ
الرَّحْمَنِ ۚ إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٧٠﴾

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي يَرْزُقُكَ إِنَّا أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ
لَجُوا فِي غُرُورٍ وَغُرُورٍ ﴿٧١﴾

أَمَّنْ يَمْشِي مَكْبَأً عَلَىٰ وَجْهِهِ ۚ أَهْدَىٰ أَمَّنْ
يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٢﴾

23. Tharowangka: A Sukaniyan so Miyadun rukano go sominggai rukano ko kanug, a go so manga kailai, go so manga poso. Miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

24. Tharowangka: A Sukaniyan so miyarumbad rukano ko Lopa, go rongkano pulimoda.

25. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi o sukano na Mumamata-an kano?

26. Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah, ka Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

27. Na amai ka mailai ran sukaniyan a marani, na makarimung so manga paras o siran a Miyamangongkir; na adun a Putharo: Sa giya i so sukano na puphangunin niyo sukaniyan.

28. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka binasa-an Ako o Allah a go so manga pud Akun, o di na Ikali-mo Kami Niyan, na antawa-a i makalinding ko Miyamangongkir pho-on ko siksa a malipudus?

29. Tharowangka: A Sukaniyan so Masalinggagao: Piyaratiyaya Mi Sukaniyan, go Sukaniyan mbo i Siyarigan Ami: Na katokawan niyo bo o antawa-a i sukaniyan i mata-tagao ko karibat a mapayag.

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

قُلْ إِنَّمَا أَعْلِمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٢٦﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيَعَتْ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِرُؤُوسِهِمْ تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ أَهْلَكْنِي أَلَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا
فَمَنْ يَجْزِي الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْمَلِكُ الْقَدِيمُ
مُسْتَعْمَرُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾

30. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka mabaloi so ig iyo a somun-up, na antawa-a i katalingoma-an kano niyan sa ig a puthoga?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

Surah Al-Qalam-68

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Nun. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Pansom a go so nganin a Ipush-orat iran,-

ت وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

2. Sabap ko Limo o Kadnan Ka (Ya Muhammad) na kuna a ba Ka Pumbuthanga.

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

3. Na Mata-an! A ruk Ka so mala a balas a di Puthaman;

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾

4. Go Mata-an! A Suka na tithe a thatakna ko parangai a mala.

وَأَنَّكَ لَ عَلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

5. Na Khailaingka dun, go khailai ran,

فَسَبِّحْهُ وَبُصِّرْهُ وَبُصِّرْهُ ﴿٥﴾

6. O antawa-a Rukano i mariribat.

بِأَيِّكُمْ أَلْفُتُونَ ﴿٦﴾

7. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Miyamangudug ko ontol.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْذَبِينَ ﴿٧﴾

8. Na Dingka Pagonoti so Miya-manaplis.

فَلَا تُطِيعُ الْمَكْذِبِينَ ﴿٨﴾

9. Na kabaya iran a oba Ka bo pulokha: Ka-an siran makalokha.

وَذُوَا لُؤْلُؤْهُمْ فِي ذُرَاهِمُ ﴿٩﴾

10. Na Dingka Pagonoti so oman i bali Sapa-an, a Hina,

وَلَا تُطِيعُ كُلَّ خَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾

11. A taliyanta-an, a ilalalakao niyan so Kapamangondor,

هَمَّازٍ مَّسَامٍ يَتَجَمَّعُ ﴿١١﴾

12. Phagurun ko mapiya, a malawani, a baradosa,

مَتَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَشِيمٍ ﴿١٢﴾

13. Talibatak, oriyen noto na Wata sa shina.

عَتَلٌ بَعْدَ ذَلِكَ رَنِيمٍ ﴿١٣﴾

14. Kagiya adun a tamok iyan, a go manga Wata.

أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَنَدِيمٍ ﴿١٤﴾

15. Igira-a Puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا تَنَادَىٰ عَلَيْهِ إِيتِنَا قَالَ أَسْطُرُ
الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

16. Tiyapan Ami dun sukaniyan sa ngirong!

سَنَسِفُهُ عَلَى الْخَرْطُومِ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A Sukami na tiniyoba Ami siran lagid o kiyatinyoba Ami ko khimangaruk ko Pamomolan, gowani a shapa siran sa Mata-an a phuragonun niran ndun sukaniyan a phangabalaga siran.

إِنَّا نَكُونُ هُزُومًا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذَا أَقْسَمُوا بِأَنَّهُمْ
مُصِيبُونَ ﴿١٧﴾

18. Go di siran phanabiya;

وَلَا يَسْتَنْوُونَ ﴿١٨﴾

19. Na kiyalikopan noto a tiyoba a pho-on ko Kadnan Ka, a siran na khitotorogun siran.

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾

20. Na miyabaloi a lagid o gaga-wi-i a malibotung;

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيرِ ﴿٢٠﴾

21. Na mithatawaga siran ko kiyapita i kiran:

فَتَنَادَرَأُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾

22. Pangabalaga kano ko Pango-ma-an niyo o sukano na phuragon kano.

أَنِ اعْبُدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٢﴾

23. Na lomiyalakao siran, a siran na ipuphunanai ran Tharo:

فَالظَلُّوا هُمْ يَخْفَتُونَ ﴿٢٣﴾

24. Da dun a makasolud rukano ron sa Alongan nai a miskin;

أَن لَّا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿٢٤﴾

25. Na komiyabalaga siran, ka andi phakaonot so manga miskin, a khitutugo siran.

وَعَذَّوْا عَلَىٰ حَرٍِّ قَدِيرٍ ﴿٢٥﴾

26. Na kagiya a mailai ran noto, na Pitharo iran: A Matan-an! A sukutano na titho a Miyangadadadag!

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَأَصْأَلُونَ ﴿٢٦﴾

27. Kuna, ka sukutano na piya-pas rukutano!

بَلْ لَّحْنٌ مُّخْرُوجُونَ ﴿٢٧﴾

28. Pitharo o mapiya kiran: Ba ko rukano da Tharowa: Ino kano di Thasbik (ko Allah)?

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلْقَى لَكُمْ لَوْلَا أَسْبِحُونَ ﴿٢٨﴾

29. Pitharo iran: Soti so Kadnan tano! Mata-an! A sukutano na mim-baloi tano a manga darowaka!

قَالُوا سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na siyangoran o saba-ad kir-an so saba-ad, a gi-i siran shusundita!

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتْلُونَ ﴿٣٠﴾

31. Pitharo iran: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbalo tano a manga malawani!

قَالُوا بَلَوْنَا إِيَّاكَ كَمَا طَعَيْنَا ﴿٣١﴾

32. Masikun a so Kadnan tano na shambiyen Niyan rukutano sa mapiya a di giyoto: Mata-an! A sukutano na si-i tano dun ko Kadnan tano Pangangarapan!

عَسَى رَبُّنَا أَنْ يُبَدِّلَنَا حَيْرَتُنَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾

33. Giyoto dun man so siksa (ko doniya). Na Mata-an! a so siksa ko Akhirat i lubi a mala; o siran na katawi ran!

كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A bagiyan o Miya-mananggila, si-i ko Kadunan niran so manga Sorga a Pakada randang.

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ إِندَرْتُهُمْ حَبَتِ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾

35. Ba Ami mbaloya so Mimba-bayorantang a lagid o manga sala?

أَفَجَعَلَ الْمُتَسَابِعِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾

36. Ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko bukhog)!

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Ba adun a Kitab iyo a Kapuphangadi-an niyo ron,

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾

38. A Mata-an! A khakowa niyo ron so nganin a khapili iyo?

إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخْتَارُونَ ﴿٣٨﴾

39. Antawa-a ba adun a manga diyandi tano a lomalagadai sa tamman ko Alongan a Qiyamah: Sa Mata-an! A khakowa niyo so nganin a Ipukhokom iyo?

أَمَلِكُمْ أَنَّمْ تَلْعَنَ إِلَى يَوْمِ الْفِتْنَةِ إِنْ لَكُمْ لِمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾

40. Isha-an Ka kiran, o antawa-a kiran i mangangako ro o!

سَأَلَهُمْ أَنَّهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمُونَ ﴿٤٠﴾

41. Antawa-a ba adun a manga sakoto iran? Na pakadarpa-a iran imanga sakoto iran, o siran na Mumamata-an siran!

أَمَلَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا شُرَكَاءَهُمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

42. Alongan a kasawa-an a pamo-soan (o Allah) go itawag kiran so kasojud na diran magaga.

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

43. Makasusunong so manga kailai ran,- a kakokoloban siran sa kahina-an. Na Sabunar a siran na iputhawag kiran (ko doniya) so Kasojiod a siran na kadadaya-an niran.

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

44. Na botawani Akongka a go so tao a gi-i niyan pakambokhagun angkai a Tothol: Shagintonun Nami siran ndun somiksa sa di iran katawan.

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na Pakadadamain ko siran. Mata-an! A so antangan na Kun na mailot.

وَأَمْلِي لَهُمْ أَنْ يَكِيدَ مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

46. Ba Ka kiran puphanguni sa sokai, a siran na minipunud kiran a bayadan?

أَفَرَأَيْتُمُ آبَاءَهُمْ أَجْرًا قَهُمُ مِنْ مَّغْرَمٍ مُتَّقِلُونَ ﴿٦٨﴾

47. Antawa-a ba shisi-i kiran so Migagaib, na siran i Puphanoraton?

أَفَرَأَيْتُمْ أَهْلَ الْغَيْبِ قَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٦٩﴾

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan ka, go o ba Kamabaloi a lagid o (Yunus a) Miyatago ko (ti-yan o) suda; gowani a Makapan-gangarapan, a Sukaniyan na kamumunumunan.

فَأَصْبَحَ الْحُكْمُ رَيْكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ
الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٧٠﴾

49. O da raota Sukaniyan o Limo a pho-on ko Kadnan Niyan, na Mata-an a imbowang Ami ko taog, a pagilidan, a Sukaniyan na Kapa-pa-awingan.

لَوْلَا أَنْ تَذَكَّرَهُ رَغْمَةً مِنْ رَبِّهِ لَئِيدٌ بِالْعُرَىٰ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٧١﴾

50. Na pinili Sukaniyan o Kadnan niyan, na biyaloi Niyan a pud ko manga Bilangatao.

فَأَجْنَبَهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٧٢﴾

51. Na Mata-an a maito bo na so Miyamangongkir na khipapus Ka iran ndun sabap ko manga kailai ran ko kiyanuga iran ko Pananadum, go gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A Sukaniyan na titho a Pum-buthangun!

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ
بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ
لَمَجْنُونٌ ﴿٧٣﴾

52. Na da ko Sukaniyan (a Quran) inonta na Pananadum a ruk o manga Ka-adun.

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٤﴾

Surah Al-Haqqah-69

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatangkud!

لَهَاqَةُ ١

2. Antona-a so Phakatangkud?

مَا لَهَاqَةُ ٢

3. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Phakatangkud (a giyoto so Bangkit)?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَهَاqَةُ ٣

4. Piyakambokhag o pagtao a Samood, a go so pagtao a Ad so Phakatuktuk!

كَذَّبَتْ قَمُودٌ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ٤

5. Na so pagtao a Samood, na ini binasa kiran so lalis a Minitaralo!

فَأَمَّا قَمُودٌ فَاهْلِكُوا بِالطَّاعِنَةِ ٥

6. Na so puman so pagtao a Ad, na inibinasa kiran so ndo a domadago-os, a Miyakabandubandus;

وَأَمَّا عَادٌ فَاهْلِكُوا بِرِجِّ صَرَصِرَاتِهِمْ ٦

7. Piyakapangarasi Niyan kiran sa miyakapito ka gagawi-i, go miyakawalo ka kadaondao sa da maputa, na Khailainka so pagtao ro-o a Khipakakukulit, lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga o othang!

سَحَرَهَا نَجِيمٌ سَبْعَ لَيَالٍ وَتَمَنَّى أَنِ بِرِجِّ حُصُونِهِمَا فَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَفْجَارٌ مِّنْ حَاوِيَةٍ ٧

8. Na ba adun a Khailainka kiran a malalamba?

فَهَلْ رَأَى الْقَوْمُ مِنْ بَاقِيَةٍ ٨

9. Na siyogok o Pir-aon, a go so miya-ona an niyan, a go so tao sa Mo'tafikat so dosa;

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَةُ
بِالْحَاطَةِ ۝٩

10. Go siyangka iran so Sogo o Kadnan niran, na siniksa Iyan siran sa siksa a mailot.

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً ۝١٠

11. Mata-an! A Sukami na ka-giya a lomapai so ig na riyoran Nami sukano ko kapal,

إِنَّا لَنَاطِقُوا الْمَاءَ حَمَلَتَكُنَّ فِي الْجَارِيَةِ ۝١١

12. ka-an Nami rukanoto maba-loi a Pananadum, go adun manug sukaniyan o tangila a Puphamama-kinug.

لِنَجْعَلَهَا كُتُبًا تَذَكَّرُ وَنَعْمَ أَذُنٌ رَاسِيَةٌ ۝١٢

13. Na amai ka iyopun so Sang-gakala sa kaiyop a makaisa,

فَإِنَّا نُنْفِخُ فِي الصُّورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً ۝١٣

14. Go Madiyongkat so Lopa a go so manga Palao, na maroput a dowa oto sa karoput a makaisa,

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ۝١٤

15. Na sa Alongan noto na makatana so phakatana (a giyoto so Bangkit).

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝١٥

16. Go manga o opak so Langit, na Sukaniyan sa Alongan noto na makalumuk,

وَأَنشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ۝١٦

17. Go so manga Malaikat na si-i ko manga bagibir iyan. Na tanggon-gun so Aras o Kadnan Ka ko kaporowan niran sa Alongan noto o walo (a manga Malaikat);

وَالْمَلَائِكَةُ عَلَى أَزْوَاجِهِمْ وَضَعُهُنَّ عَرُشُ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
يَوْمَئِذٍ مُّكِينَةٌ ۝١٧

18. Sa Alongan noto na pakadar-pa-an kano na da-a makapagma rukano a phagma.

19. Na so mibugai ron so Daptar iyan, si-i ko kawanan niyan, na Tharo-on niyan: A kowa a niyo, na batiya-a niyo so Daptar akun!

20. Mata-an! A sakun na Miya-tangkud akun a Mata-an! A sakun na khatumo akun so itongan rakun!

21. Na sukaniyan na matago ko kaoyagoyag, a Kasoso-at,

22. Si-i ko Sorga a maporo,

23. So manga Onga on na manga rarani.

24. (Tharo-on kiran:) Kangkano go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko mini-ona niyo ko manga Alongan a miya-ipos!

25. Na so puman so mibugai ron so Daptar iyan si-i ko diyowang iyan, na Matharo iyan: Hai o ba rakumbo da mibugai so Daptar akun!

26. Go di yakun katawan o anto-na-a i itongan rakun!

27. Hai o ba bo sukaniyan na miyabaloi a kapatai dun!

28. Da-a minilinding rakun o tamok akun!

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿٥٨﴾

فَأَمَّا مَنْ أُوثِقَ كِتَابُهُ رِسْمًا ۖ يَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُ وَأَكْبَرُ ﴿٥٩﴾

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَّةٍ ﴿٦٠﴾

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٦١﴾

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٦٢﴾

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٦٣﴾

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٦٤﴾

وَأَمَّا مَنْ أُوثِقَ كِتَابُهُ رِسْمًا ۖ يَرْجُو أَن يُنْتَقَىٰ إِلَيْهِ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّهُ دَرَجَاتٍ حِسَابِيَّةٍ ﴿٦٦﴾

كَانَتْهَا كَأَنَّهُ الْفَأْصِيَّةُ ﴿٦٧﴾

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ ﴿٦٨﴾

29. Miyada rakun so bagur akun!

هَكَذَا عَلَى سَاطِنَةٍ ﴿٢٩﴾

30. (Tharo-on o Allah:) Kowa a niyo na sangkali i niyo sukaniyan.

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾

31. Oriyan niyan na so Naraka Jahim na sombo niyo ron;

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾

32. Oriyan niyan na so rantai a aya karawa iyan na pito polo Hasta, na shokharun niyo ron!

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا
فَأَسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾

33. Mata-an! A sukaniyan na aya butad iyan na di niyan Papara-tiyaya-an so Allah a Lubi a Mala,

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾

34. Go di niyan i phami-is so kapakakana ko Miskin!

وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ﴿٣٤﴾

35. Na da-a bagiyan niyan sa Alongan nai si-i a tonganai a phaka-ompiya-on,

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾

36. Go da-a Pangunungkun niyan a rowar ko sago o tao ko Naraka,

وَلَا طَعَامَ إِلَّا مِنْ غِسْلِينَ ﴿٣٦﴾

37. Da-a phakakan non inonta so manga baradosa.

لَا يَأْكُلُهُمْ إِلَّا الْخِطُؤُونَ ﴿٣٧﴾

38. Na kuna, ka Pushapa-a Ko ko nganin a pukhailai niyo,

فَلَا أَقْسَرُ مِنْهُمْ شِعْرُونَ ﴿٣٨﴾

39. A Go so nganin a di niyo pukhailai,

وَمَا لَا تَشْعُرُونَ ﴿٣٩﴾

40. Sa Mata-an! A sukaniyan (a Qur-an) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾

41. Go kuna a ba sukaniyan Katharo o pababayok, miyakaito ito a Kapaparatiyaya niyo!

42. Go kuna a ba Katharo a Paririmar, miyakaito ito a Kapuphakatadum iyo.

43. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

44. Na opama ka ini angkob Iyan rukami so saba-ad ko manga Katharo,

45. Na Mata-an a khakowa Mi Sukaniyan sa nggolalan ko bagur,

46. Oriyan niyan na Mata-an a potolun Ami ron so ogat ko poso:

47. Na da-a pud rukano a isa bo a mamakalindingon.

48. Na mata-an a giyaya (Qur-an) na titho a pana-nadum a ruk o khipana-nang-gila.

49. Na Mata-an! A Sukami na katawan Ami dun a Mata-an! A so saba-ad rukano na piyakambokhag iran (so Qur-an).

50. Na Mata-an naya! A titho a Kashundit a phakatana ko Miya-mangongkir;

51. Go Mata-an naya! A titho a bunar a matatangtud.

52. Na Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Lubi a Mala.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَدَّكُرُونَ ﴿١٢﴾

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿١٤﴾

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿١٥﴾

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿١٦﴾

فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَكِيمِينَ ﴿١٧﴾

وَأَنَّهُ لَتَذَكُّرَةُ الْمُنْتَقِينَ ﴿١٨﴾

وَأَنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

وَأَنَّهُ لَنَخْشَوُ الْعَصْرَةَ ﴿٢٠﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢١﴾

وَأَنَّهُ لَنَحْنُ الْبَاقِينَ ﴿٢٢﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٢٣﴾

Surah Al-Ma-arij-70

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Piyanguni o miyanguni a so siksa na makatana,

2. Ko Miyamangongkir, da a phakarunon,

3. Pho-on ko Allah a Khiruk ko Puphangapapanikan.

4. Puphanik so manga Malaikat go so Jibril si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan a miyabaloi so diyangka iyan a lima polo nggibo ragon.

5. Na Phantangka sa kaphantang, a maliwanag.

6. Mata-an! A siran na aya kapukhailaya iran non na mawatan,

7. Na aya kapukhailaya Mi ron na marani:

8. Si-i ko Alongan a mbaloi so Langit a lagid o tiyonag a pirak,

9. Go mbaloi so manga Palao a lagid o bombol a marorodot,

10. Go di kaisha-an o mada shug so madashug iyan,

11. A pukhailai ran siran. Ma-pundingandingan o baradosa: A o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۝

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُمْ دَافِعٌ ۝

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ۝

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ۝

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ۝

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ۝

وَيَرَوْنَهُ قَرِيبًا ۝

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ۝

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ۝

وَلَا يَسْقُطُ جِمْمْ حِمِيمًا ۝

يَصْرُوفُهُمْ نُودًا مِّنْجُرْمٍ يُوقَفُونَ بِأَعْيُنِنَا ۝

ba niyambo khirunding ko siksa sa
Alongan noto so manga Wata iyan,

تَوَمِّدْ بِبَنِيهِ ۝

12. Go so Karoma niyan, go so
Pagari niyan,

وَصَحِّبْتِهِ وَأَخِيهِ ۝

13. Go so manga Tonganai niyan
a so mithitimo iyan,

وَقَصَّيْلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ۝

14. Go so matatago ko Lopa,
langon, oriyen niyan na sabutun
sukaniyan (o Allah).

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ۝

15. Di dun noto; ka Mata-an
naya! A kadug,

كَلَّا إِنَّهَا الظَّنُّ ۝

16. A Phulodas ko kobal ko Olo!

تَرَاعَةَ لِلْسَّوَى ۝

17. Puthawagun niyan so tao a
tomiyalikhod go Mimbarapaling,

تَدْعُوهُمْ أَزْوَاجًا وَمَوْلَىٰ ۝

18. Go miyanimo na miyamotal
(sa tamok)!

وَجَمْعًا تُوْعَىٰ ۝

19. Mata-an! A so Manosiya na
Inadun a tithiyakha-an, mala i
inam,

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۝

20. Igira-a miyasogat sukaniyan
o marata na di-i Khaminan;

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ۝

21. Na igira-a miyasogat sukani-
yan o mapiya na Simpunun niyan
(kadi phamumugai);

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝

22. Inonta so manga Barasam-
bayang,

إِلَّا الْمَصَلِينَ ۝

23. A so siran na so Sambayang
iran na tatatapun niran,

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝

24. Go siran na adun a matatago ko manga tamok iran a haq a mapupunto (a so Zakat),

25. A ruk o puphamanguni, a go so di phamanguni a Karurugunan,

26. Go siran na bubunarun niran so Alongan a kapamalas,

27. Go siran na siran na so siksa o Kadnan niran na ika-aluk iran,-

28. Mata-an! A so Siksa o Kadnan niran na da-a somasarig sa kalupas iyanon,-

29. Go siran na siran na so manga ginawa^[1] iran na sisiyapun niran.

30. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na da-a Pa-awing iran non,-

31. Na sa tao a mamagingar sa salakao ro-o na siran man na siran i manga malawani;

32. Go siran na siran na so manga sarig kiran, a go so diyandi kiran na sisiyapun niran,

33. Go siran na siran na so kashasaksi-an niran na i Pamamayandug iran,

34. Go siran na siran na so Sambayang iran na sisiyapun niran.

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ يَوْمَ الَّذِينَ ﴿٢٦﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ عَذَابٍ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِغُرُوحِهِمْ خَفِظُونَ ﴿٢٩﴾

إِلَّا عَلَى أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾

فَمَنْ أَتَعَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْثَلِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ﴿٣٢﴾

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

[1] Si-siyapun niran ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat.

35. Siran man i khatago ko man-ga Sorga, a Khisusula-an siran.

أُولَئِكَ فِي جَنَّةٍ مُّكْرَمٍ ﴿٣٥﴾

36. Na antona-a so Miyaman-gongkir a mapapantag Ka a khilalangag.

فَأُولَئِكَ هُمْ فِي جَنَّةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿٣٦﴾

37. Si-i sa kawatan a go sa diyo-wang a khokoliling siran?

عَنِ الشِّمَالِ غَرِيبٍ ﴿٣٧﴾

38. Ba mai inam o omani isa kiran a kapakasoluda-on ko Sorga a pakadarandang?

أَنظُمَ كُلُّ أَمْرٍ مِنْهُمْ أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةٍ يَجْرِي

39. Di dun noto! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran pho-on ko nganin a katawan niran (a Notfa)!

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

40. Na kuna, ka Pushapa-a Ko sa Ibut ko Kadunan o manga Subangan, a go so manga Sudupan, ka Mata-an! A Sukami na titho a manga Gaos,

فَلَا أَقْسَرُ مِنْ الشَّامِيِّ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَنَدْرُونَ ﴿٤٠﴾

41. Sa kasambi Ami sa mapiya a di siran; go da Rukami i ba Kami ran kaonai.

عَلَى أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ

بِمُسْتَوْفِينَ ﴿٤١﴾

42. Na Botawaningka siran ko kapuphamurak iran, go mabibim-ban siran, taman sa matumo iran so Alongan niran a so idi diyandi kiran!

فَذَرَهُمْ خَوْضًا يُرْتَعَبُونَ أَوْ يُلْقَوْا يُؤْمَرُ

الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

43. Alongan a mamakambowat siran pho-on ko manga kobor sa manga gaga-an, lagid o ba siran puphamagarabaya ko apasa,

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَى

نُصْبٍ يُوقُضُونَ ﴿٤٣﴾

44. A khipakasusunong so manga kailai ran, a kakokoloban siran sa kahina-an. Giyoto man so Alongan a so siran na idi diyandi kiran!

خَشِيعَةً أَنْبَصِرُهُمْ تَرَهَقُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي
كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١١﴾

Surah Nuh-71

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: (sa Pitharo-on a:) Pakaiktiyarangka so Pagtaongka ko da kiran pun kata-lingomai a siksa a Malipudus.

2. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na phamaka-iktiyar rukano a mapayag:

3. Showasowata niyo so Allah, go kalukun niyo Sukaniyan, go Onoti Ako niyo:

4. Ka Napin Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakapulagodun kano Niyan sa taman ko ta-alik a miyapunto: Mata-an! A so ta-alik o Allah na igira-a miyakatalingoma na di khisundod; o sukano na katawi niyo.

5. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na diyolon Nakun so pagtao Akun ko kagagawi-i na go so kadaondao:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

قَالَ يَتْلُمُونَ إِلَيَّ لَكُم نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢﴾

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿٣﴾

يَتَقَرَّرْ لَكُمْ مِنْ دُونِكُمْ وَنُوحِمْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

6. Na da-a minipagoman kiran o Panolon Nakun a rowar sa kapalagoi;

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا فِرَارًا ﴿٥١﴾

7. Go Mata-an! A Sakun na oman Nakun siran Dolonun, ka Anuka siran Kapuma-api, na iyolun niran so manga tindoro iran ko manga tangila iran, go ishalikom-bong iran so manga nditarun niran, go idadayon niran (so Kaongkir) go Mumaratabat siran sa mala a Kapumaratabat;

وَالِإِيَّاهُمْ دَعَاؤُهُمْ لِيُغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا
أَصْدِيعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَأَسْتَفْشَوْا شَيْئًا بِهِمْ
وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا أَسْتَكْبَرُوا ﴿٥٢﴾

8. Oriyan niyan na Mata-an! A Sakun na tiyawag Akun siran sa matanog.

ثُمَّ إِنِّي دَعَاؤُهُمْ جَهَادًا ﴿٥٣﴾

9. Go Mata-an! A Sakun na piyakalangkap Akun kiran, go ini punanai Akun kiran sa tanto a kapunanai,

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٥٤﴾

10. Na Pitharo Akun: A Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo; Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Manapi,

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿٥٥﴾

11. Ka botawanan Niyan rukano so oran a marugus,

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِقْدَارًا ﴿٥٦﴾

12. Go pakadakulun Niyan rukano so manga tamok a go so manga Wata, go sunggayan kano Niyan sa manga Pamomolan, go sunggayan kano Niyan sa manga lawasaig.

وَمَذَكَّرُكُمْ بِأَمْوَالٍ رَيْنٍ وَجَعَلَ لَكُمْ جَنَّاتٍ
وَجَعَلَ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿٥٧﴾

13. Ino kano wai a di niyo i khaluk so Allah sa Sulasula,

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿٥٨﴾

14. A Sabunar a Inadun kano Niyan ko pishoson a butad?

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَضْوَارًا ﴿١١﴾

15. Ba niyo da manggudaguda o andamanaya i Kiya-aduna o Allah ko pito a manga Langit a Miyaka-phapangkata,

أَلَمْ تَرَ أَنَّى خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٢﴾

16. Go biyaloi Niyan ro-o so Olan a Sindao, go biyaloi Niyan so Alongan a Palita-an?

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ﴿١٣﴾

17. Na so Allah na Inadun kano Niyan a pho-on ko Lopa, sa (lagid o) Mangunguto,

وَاللَّهُ أَنبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٤﴾

18. Oriyan niyan na Phakakaso-wingkano Niyan ro-o, go phakaguma-on kano Niyan sa samporna a kapakagumao.

فَرَبَعِدْكُمْ فِيهَا وَنُحْرَجْكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٥﴾

19. Na so Allah na biyaloi Niyan rukano so Lopa a makakayat,

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٦﴾

20. Ka angkano puphakaokit ko manga lalanon a manga dadaya.

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿١٧﴾

21. Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Mata-an! A siran na siyangka Ako iran, ka aya iran inonotan so tao a da-a amini-omanon o tamok iyan, a go so Wata iyan, a rowar sa kalogi;

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنِّهْمُ عَصَوْنِي وَأَتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿١٨﴾

22. Go miyagikmat siran sa ikmat a mala;

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾

23. Go Pitharo iran: A di niyo ngganati so manga Katohanan niyo: Go di niyo ngganati so (Barahala) Wadda, go so Suwaa, go so Yaghus, go so Yauqa, go so Nasra;

24. Go Sabunar a miyakadadag siran sa madakul; na da-a Pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kadadag.

25. Po-on ko manga kasala-an niran na inulud siran, go piyakasolud siran ko Apoi; na da a miyaton niran a bagiyen niran a salakao ko Allah a mamakatabang.

26. Na Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Da-a Pulambaangka ko Lopa ko Miyamangongkir a Makapamagingudon!

27. Mata-an! A Suka na o adun a lambaan Ka kiran na madadag iran so manga Oripun Ka, go da-a imbawata iran a rowar sa baradosa a Miyongkir,

28. Kadnan Ko! Puma-api Yakongka, a go so mbala a lokus Akun, go so tao a somiyolud ko Walai Akun a Mapaparatiyaya, a go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go da-a pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kabinasa!

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾

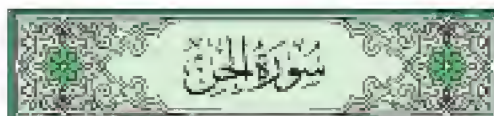
وَقَدْ أَصَلُوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

يَسْتَخِطُّونَهُمْ أَغْرُفًا فَأَذِلُّوهُمْ أَتَارًا فَتَمِجُّدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فُلُجْرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

Surah Al-Jinn-72

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muham-
mad): A ini ilaham Rakun a Mata-
an naya! A adun a Miyamakinug a
salompok ko manga Jinn; na
Pitharo iran: A Mata-an! A sukami
na Miyakanug kami sa Kapangadi a
pakamumusa!

2. Puphakatoro ko ontol, na
Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Go da
dun a Ishakoto ami ko Kadnan
nami a isa bo,

3. Go Mata-an naya! A maporo
so Kabusaran o Kadnan nami: Da
kowa sa Karoma a go Wata;

4. Na Mata-an naya! A adun a
di-i Tharo a manga mondo rukami,
makapantag ko Allah sa minitaralo
a kabokhag,

5. Na Mata-an! A sukami na aya
tangkapami ron na da dun a Ma-
katharo a Manosiya a go Jinn ma-
kapantag ko Allah sa kabokhag;

6. Na Mata-an naya! A adun a
manga Mama ko manga Manosiya
a Phulindong siran ko manga
Mama ko manga Jinn, na Kiya-
omanan niran siran sa kandarowa-
ka;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا
إِنَّا سَمِعْنَا مُرْقُوعًا أَنَا وَغِيَابًا ۝١

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ بِرَبِّنَا
أُحَدِّثُ ۝٢

وَأَنَّهُ نَعْلَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا
وَلَدًا ۝٣

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ۝٤

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسَ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ۝٥

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ
الْجِنِّ فَزَادُواهُمْ هُمْرًا ۝٦

7. Na Mata-an! A siran na aya arangan niran na lagid o arangan niyo a da dun a pagoyagun o Allah ko oriyen o kapatai a isa bo;

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾

8. Na Mata-an! A sukami na miyaka sampai ko langit na miyato-on nami sukaniyan a miyapuno a Puphamagipat a manga babagur a go manga kadug;

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَهَا مُلَيَّاتٍ حَرًّا شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾

9. Go Mata-an! A sukami na aya butad ami na Puphakaontod kami ron ko manga Ontoda makapantag ko kapamamakinug (gowani). Na sa phamamakinug imanto na phakato-o non sa kadug a puphamagayan;

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلسَّمِيعِ فَمَنْ يَسْمِعُ الْآنَ يَجِدْ لَهُ سِيقًا بِأَرْصَادًا ﴿٩﴾

10. Na Mata-an! A sukami na di ami katawan o ino marata a piyaka-antap ko tao ko Lopa, antawa-a piyaka-antapan siran o Kadnan niran sa Torowan;

وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَسْرَأُ يَدُ يَمَنَ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾

11. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a manga Bilangatao, go adun a pud rukami a soranga oto: Miyatago kami ko manga okit a mbidabida;

وَأَنَّا مِمَّا الصَّالِحِينَ وَمَا دُونِ ذَلِكَ كَمَا طَرَفَ الْبَقِ قَدَرًا ﴿١١﴾

12. Go Mata-an! A sukami na tiyangkud ami a diyami dun malipos so Allah ko Lopa, go di ami ron ndun milipos i kapalagoi,

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نَعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾

13. Go Mata-an! A sukami na kagiya a manug ami so Torowan, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Na sa dun sa Maratiyaya ko Kadnan

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَحْزَنُ وَلَا يَحْشَىٰ وَلَا يَرْهَقَا ﴿١٣﴾

Niyan na di niyan ikaluk o ba ka-korangi, go o ba Ma-a niyaya;

14. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a Mimbabayor-antang, go adun a pud rukami a Miyamanilai. Na sa dun sa Mbayor-antang na siran man i Miyakathiba-ba komudug sa ontol.

15. Na so puman so Miyamanilai na miyabaloi siran a itagon o Nar-aka Jahannam;

16. (Phitharo o Allah:) Na opa-ma ka Miyontol si ran ko lalan na Mata-an a ododan Ami siran sa ig a madakul,

17. Ka-an Nami kiran noto mitupung. Na sa tao a tomalikhod ko Tadum ko Kadnan Niyan, na pakasoludun Niyan ko siksa a Marugun.

18. Na Mata-an! A so manga Masjid na ruk o Allah na da a Phangangarapani niyo a pud o Allah a isa bo;

19. Na Mata-an naya! A kagiya tomindug so Oripun o Allah a Puphangangarapan Rukaniyan na maito siran bo na khabaloi siran non a Phuliliyawawa.

20. Tharowangka (Ya Muham-mad): A aya bo a Phangangarapanan Ko na so Kadnan Ko, go da-a Ishakoto Akun non a isa bo.

وَأَنَّا مِمَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِمَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ
أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾

وَالْوَّاسِقُونَ أَغْلَى الطَّرِيقَةِ لَا أَسْفَى لَهُمْ مَاءَ
عَدَا ﴿١٦﴾

لِنَقْتَبِرَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يَرَضْ عَنْ ذِكْرِي يَكُ
يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾

وَأَنَّ لِلَّهِ لَمَقَامَ عَبْدٍ اللَّهُ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ
عَلَيْهِ لَكَا ﴿١٩﴾

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾

21. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun rukano a kabinasa, a go Torowan.

22. Tharowangka: A Mata-an! a Sakun na da dun a makalinding Rakun ko Allah a isa bo, go da dun a khato-on Nakun a salakao Rukaniyan a Khalindongan;

23. Inonta so Kapamakasampai a pho-on ko Allah a go so manga Pakawit Iyan: Na sa tao a sangkan niyan so Allah a go so Sogo Iyan na Mata-an a bagiyan niyan so Apoi ko Naraka Jahannam: A makakakal siran non sa dayon sa dayon.

24. Taman sa amai ka kasandungan niran so idi diyandi kiran, na katokawan niran ndun o antawa-a i malumuk i tabanga go maito i bilangan.

25. Tharowangka: A di Ko katawan o ino marani so idi diyandi rukano, antawa-a balowin sukaniyan o Kadnan Ko a mathai;

26. Katawan Niyan so Migagaib, na da-a phayagan Niyan ko Igagaib Iyan a isa bo,

27. Inonta so tao a Miyasowaton a Sogo, na Mata-an naya! A tiyagowan Niyan so kasasangoran Niyan a go so katatalikhodan Niyan sa puphagipat,

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾

قُلْ إِنِّي لَنْ يُخِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾

إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا زُرَّاتُ الْمَوْعُدُونَ فَسَبَّحُوا لِلَّهِ فَمِنْ أَوَّلَيْهَا أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾

قُلْ إِنْ أَدْرَى الْقَوْمُ مَا نَعْبُدُونَ أَتَعْبَعُهُمْ رَبِّي أَعَدَّ ۖ ﴿٢٥﴾

عَنِ الْعَنِيبِ فَلَا يَظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾

28. Ka-a Niyan katokawi a Sabunar a minisampai Ran so manga Pakawit o Kadnan Niran; go katawan Niyan so shisi-i kiran, go Mai-itong Iyan so bilangan o langowan taman.

لَيَعْلَمَنَّ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولِي رَيْبَهُمْ وَأَحَاطَ
بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَخْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

Surah Al-Muzzammil-73

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khakayokos!

2. Tindugun Ka (so Sambayang), ko kagagawi-i, inonta so maito,-

3. Kalo-o kan noto,- o di na Korangingka oto sa maito,

4. O di na Lawaningka sukaniyan; go Phiyapiya-ingka Matiya so Qur-an sa malanat a Kabatiya.

5. Mata-an! A Sukami na Thoronan Ami Suka sa Katharo a Mapunud.

6. Mata-an! A so Pukha-adun a Amal ko kagagawi-i na giyoto na tanto a Somasagat ko pamikiran, go marayag so Katharo.

7. Mata-an! A si-i ko kadaondao na adun a Tumbanguka a mala:

8. Na Tatadumingka so ngaran o Kadnan Ka, go Tholabos Ka si-i Rukaniyan sa toto-o a Katholabos,-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمِيلُ ﴿١﴾

قُرْآنِيلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾

يُضَفُّهُ وَأَوْفَضَ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾

أُورِدَ عَلَيْهِ وَرَقِيلُ الْفُرَّةِ أَنْ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ مِنْ أَشَدِّ وَطْأٍ وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْعًا صَوِيلاً ﴿٧﴾

وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾

9. Kadnan o Subangan a go so Sudupan: -da a Tohan inonta Sukaniyan-na Kowa-angka Sukaniyan a Sasarigan.

10. Go Phantangingka so gi-i ran Tharo-on go Awaingka siran sa kawa a Maliwanag:

11. Go botawani Akongka a go so Miyamanaplis a piyamugan sa Limo, go Pakapulagodangka siran sa maito.

12. Mata-an! A adun a shisi-i Rukami a manga patong, a go ka-dug,

13. Go Pangunungkun a pakabakug, go siksa a Malipudus!

14. Si-i ko Alongan a Linogun so Lopa a go so manga Palao, go mabaloi so manga Palao a puthad a pukha-anas.

15. Mata-an! A Sukami na Siyogo-an Nami sukano sa Sogo, a saksi rukano, lagid o Kiyasogo i Ami ko Pir-aon sa Sogo.

16. Na siyangka o Pir-aon so Sogo; na siniksa Ami sukaniyan sa siksa a Mailot.

17. Na andamanaya i kapakalidas iyo amai ka Mongkir kano ko Alongan a khabaloi niyan so manga Wata a manga lokus?

رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكِيلًا ①

وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
جَمِيلًا ②

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ
قَلِيلًا ③

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَحَصِيرًا ④

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ⑤

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا
مَّهِيلًا ⑥

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكَ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ⑦

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ⑧

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ
الْوِلْدَانَ شِيبًا ⑨

18. So Langit na manga Bubung-kag sa sabap Rukaniyan. Miyabaloi so diyandi Rukaniyan a Mapunggo-laola.

19. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan ko Kadnan Niyan.

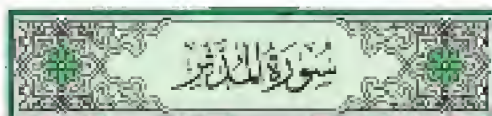
20. Mata-an! A so kadnan Kana katawan Niyan a Mata-an! a Suka na Puthindug Ka ko korang ko dowa ko tulo bagi ko kagagawi-i, go so kalo-okl ron go so ika tulo ron bagi, go so salompok ko siran a manga pud Ka. Na so Allah na tatakudirun Niyan so gagawi-i, a go so daondao. Katawan Niyan a di niyo to kхайтong, na Piyakatabat kano Niyan Na Batiya a niyo so malbod (rukano) ko Qur-an, Katawan Niyan a khabaloi so saba-ad rukano a pukhakasakit, go so manga pud na Puphulalakao siran ko Lopa, a gi-i siran mbabanog ko kakawasa-an o Allah, go so manga pud na gi-i siran Makimbonowai ko lalan ko Allah. Na Batiya-a niyo so malbod don, go Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya. Na sa dun sa mipakawit iyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya na khato-on niyo to si-i ko Allah, giyoto i lubi a mapiya go lubi a mala a balas. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

النَّسَاءَ مُنْقَطِرِينَ كَانَ وَعْدُهُ مَقْعُولًا ﴿١٨﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

﴿٢٠﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن كُلِّ سِتْرٍ أَوْ يُنْقِطِعُ
وَلَنَلَّهُ بِوِطَائِفَةٍ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ يَعْلَمُ أَنْ لَّنْ نُحْصِيَهُ فَتَابَ عَلَيْكَ فَاقْرَأْ وَأَمَّا
تَسْمِعُ مِنَ الْقُرْآنِ إِنَّ عِلْمَ أَنْ يَكُونَ مِنْكُمْ مَّرْضًى
وَأَن تَخْرُونَ تَضَرُّعًا فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُونَ
فَضَّلَ اللَّهُ وَتَخْرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَاقْرَأْ وَأَمَّا تَسْمِعُ مِنْهُ وَالْقِيَمَ الصَّلَاةَ وَالْزَّكَاةَ
وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ
خَيْرٍ فَنَجِّدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ لَئِنْ أَسْتَفَعَرُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

Surah Al-Muddassir-74

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khokolob!

2. Pamayandug Ka na go Ka
Pamaka-iktiyar!

3. Go so Kadnan Ka na Shula-
sula-angka!

4. Go so nditarun Ka na So-
tiyangka!

5. Go so Marshik na Pakawata-
ningka!

6. Go di Ka Phamumugai sa
pantag sa kapulaba!

7. Go makapantag ko Kadnan
Ka na Thigur Ka!

8. Na amai ka iyopun so Sangga-
kala,

9. Na giyoto man sa Alongan
noto i Alongan a marugun,

10. Si-i ko Miyamangongkir,
kuna a ba malbod.

11. Botawani Akongka, a go so
tao a Inadun Ko a Tawantawan!

12. Go singgayan Ko sa bagiyan
niyan a tamok a madakul,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ①

فُتِّدْ ②

وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ③

وَسِياكَ فَطَهِّرْ ④

وَالرُّجْزَ فَاهْجِرْ ⑤

وَلَا تَنْتَسِكِرْ ⑥

وَرَبَّكَ فَاصْبِرْ ⑦

فَإِذَا نُفِرَ فِي الْأُنْفُورِ ⑧

فَذَلِكَ يَوْمٌ مَّيِّدٌ يَوْمَ عَسِيرٍ ⑨

عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٍ ⑩

ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ⑪

وَجَعَلْتُ لَهُ مَا الْأَمَمَدُ وَدَا ⑫

13. Go manga Wata a khipaka-mamasa,

وَيَنْبَغِ شُهُودًا ﴿١٣﴾

14. Go Piyakapangondaya Akun non sa samporna a kapangondaya.

وَمَهَّدْتُ لَهُ تَهْنِئَةً ﴿١٤﴾

15. Oriyan niyan na mai-inam iyan a kaomani Ko ron.

تُرْتَضَعُ أَنْ أُزِيدَ ﴿١٥﴾

16. Di dun noto; ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi si-i ko manga Ayat Ami a Somasangka!

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَمِيدًا ﴿١٦﴾

17. Ipaliyogat Akun non so Kapanakudug!

سَأَزِيهُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

18. Mata-an! A sukaniyan na miyamimikiran go mithakdir,-

إِنَّهُ فَعَّرَ مَكْرًا وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾

19. Na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!

فَقُتِلَ كَيْفَ مَدَّرَ ﴿١٩﴾

20. Oriyan niyan na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!-

تُرْفِقِلَ كَيْفَ مَدَّرَ ﴿٢٠﴾

21. Oriyan niyan na Miyangilai-lai,

تُرْتَضَرُ ﴿٢١﴾

22. Oriyan niyan na Miyakari-mung, go komirus;

تُرْتَعَبَسُ وَتُسَرُّ ﴿٢٢﴾

23. Oriyan niyan na Tomiyali-khod go Miyanakabor;

تُرَادُّبَرُ وَأَسْتَكْبَرُ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iyan: A da ko ungkaya inonta na balik mata, a gi-i mithatanana;

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْرُ ﴿٢٤﴾

25. Da ko ungkaya inonta na Katharo o Manosiya!

إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

26. Pakasoludun Ko sukaniyan ko Naraka Sakar!-

سَأَصْلِيهِ مَسْقَرٌ ١١

27. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Naraka Sakar?-

وَمَا أَذْرَبَكَ مَا سَقَرٌ ١٢

28. A da-a Pulamba-an niyan, go da-a imbagak iyan!

لَا تَقِي وَلَا تَذَرُ ١٣

29. Puthotong ko kobal!

لَوْ أَهْلُ النَّبَشْرِ ١٤

30. Katatagowan sa sapolo a go siyao (a Malaikat).

عَلَيْهَا إِسْعَةٌ عَشْرٌ ١٥

31. Na da-a tindo Ami a khitonggo ko Naraka a rowar ko manga Malaikat; go da-a kiyatundo Ami ko itongan niran a rowar sa tupung ko siran a Miyamangongkir; ka-an makatang kud so piyamugan ko Kitab, go an Makapagoman so Miyamaratiyaya sa Paratiyaya, go andi Kapaparampangi so piyamugan ko Kitab a go so Miyamaratiyaya, go an Matharo o siran a kiyatagowan so manga poso iran sa Gudamun a go so Miyamangongkir: A antona-a i piyaka-antapan o Allah sangkai a ibarat? Lagid man noto a kandasaga o Allah ko tao a kabaya Iyan, go Kathoro a Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na da-a Mata-o ko manga tantara o kadnan Ka inonta Sukaniyan. Na da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a ruk o Manosiya.

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَبَرَّادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا وَلاَ يَرَوْنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَيَقُولُ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ خُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلنَّبِيِّ ١٦

32. Di dun: Ibut Ko Olan,

كَلَّا وَالْقَمَرِ ١٧

33. Go so Gagawi-i igira-a Khai-pos,

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا

34. Go so Khapita igira-a Muli-wanag,-

وَالصُّبْحُ إِذَا اسْفَرَّ ۝

35. Mata-an naya! A titho a isa a mala,

إِنَّمَا لِاحْدَى الْكَبِيرِ ۝

36. A Ipuphamaka-iktiyar ko Manosiya,-

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ۝

37. Si-i ko tao a khabaya rukano Mangonakona, o di na Puphapa-kaori.

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۝

38. Oman i ginawa na sanda ko Pinggalubuk iyan;

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۝

39. Inonta so manga tao ko kawanan,

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۝

40. Ka si-i ko manga Sorga, gi-ran Pamagishai iyan,

فِي جَنَّاتٍ يَنْسَاءُ لَهَا ۝

41. So manga Baradosa:

عَنِ الْمُجْرِمِينَ ۝

42. Ino kano phakasolud ko Naraka Sakar?

مَا سَلَكَ فِي سَفَرٍ ۝

43. Isumbag iran: Da kami mabaloi a pud ko manga Barasambayang,

قَالُوا زَنْدًا مِنَ الْمُصَلِّينَ ۝

44. Go da kami mabaloi a Puphamugai sa Pangunungkun ko Miskin,

وَلَوْ أَنَّكَ تُطْعِمُ الْمُسْكِينَ ۝

45. Go miyabaloi kami a Puphamurak, a pud o Puphamamurak,

وَكُنَّا نَحْمِلُكُمْ مَعَ الْفَاقِينَ ۝

46. Go miyabaloi kami a gi-i yami pakambokhagun so Alongan a kapamalas,

وَكَا أَنْكَذِبُ يَوْمَ الَّذِينَ ﴿١٦﴾

47. Taman sa Miyakatalingoma rukami so kapakatangkud (a giyoto so Kapatai).

حَتَّى أَتَاكَ الْيَقِينُ ﴿١٧﴾

48. Na di kiran makanggai a gona so Sapa-at o Puphamanapa-at.

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفِيعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿١٨﴾

49. Na antona-a i mapumbagiyan niran sa katatalikhod iran ko Pananadum?

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿١٩﴾

50. Lagid o ba siran manga kimar a puphamalagoi,

كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿٢٠﴾

51. A piyalagoyan niran so Ar- imao!

فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٢١﴾

52. Kuna, ka kabaya o omani isa kiran a kabugan sa manga sorat a makakayat (a pho-on ko Allah)!

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّثْنَةً ﴿٢٢﴾

53. Di dun noto. Kuna, ka di iran ikhaluk so Akhirat.

كَلَّا بَلْ لَّا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢٣﴾

54. Sabunar, a Mata-an! A giya Qur-an naya! Na Pananadum:

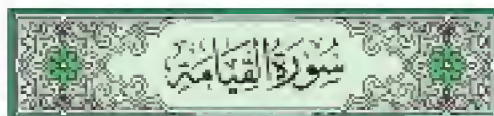
كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ ﴿٢٤﴾

55. Na sa tao a khabaya na Pananadum niyan noto!

فَمَنْ شَاءَ ذَكُرْهُ ﴿٢٥﴾

56. Na da-a Phakatadum kiran inonta sa kabaya o Allah: Sukaniyan i patot a ikhaluk, go patot a Phuma-ap.

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ السُّعُورَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٢٦﴾

Surah Al-Qiyamah - 75

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko Alongan a Qiyamah;

2. Go Pushapa Ako sa Ibut Ko Niyawa a Puphanginsoya (ka Pagoyagun kano dun).

3. Ba aya tarima-on o Manosiya na di Ami dun khatimo so manga tolan niyan?

4. Owai, khagaga Mi a kathaong Ami pharoman ko manga kumut iyan!

5. Kuna, ka kabaya o Manosiya a Kapumbaradosa niyan ko kasa-sangoran niyan;

6. Iphagisha iyan: O anda i kaphakatalingoma o Alongan a Qiyamah?

7. Na amai ka maburug so kailai,

8. Go Nggarahana so Olan,

9. Go matimo so Alongan a go so Olan,-

10. Matharo o Manosiya sa Alongan noto: A'anda i khapalagoyan?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِوَجْهِ الْعَذَّةِ ⑤

وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفِيسِ اللَّوَامَةِ ⑥

أَلَيْسَ الْإِنْسَانُ أَنْ جَمَعَ عَظَامَهُ ⑦

بَلَىٰ قَدْ رَوَىٰ عَنْهُ أَنْ سُويَ تُنَاقَهُ ⑧

بَلَىٰ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ⑨

يَسْأَلُ أَإِنْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ⑩

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ⑪

وَحُفَّتِ الْقَمَرُ ⑫

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ⑬

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ إِنَّ الْآفَرُ ⑭

11. Da dun noto! Ka da-a Khalindongan!

كَلَّا لَازَرَرُنِي ۝

12. Sobo so Kadnan Ka sa Alongan noto i kaputhakna-an.

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝

13. Panotholun ko Manosiya sa Alongan noto so mini-ona niyan a go so mini pakaori niyan.

يُنَبِّئُ الْإِنسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ۝

14. Kuna, ka so Manosiya i shak-si ko ginawan niyan,

بَلِ الْإِنسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ۝

15. Na apiya i inibugai niyan a manga dalina iyan.

وَلَوْ أَنَّهُ لَرَأَىٰ مَا عَدُوُّهُ يُرِيدُ ۝

16. Dingka pukhaoga sa sabap rukaniyan (a Qur-an) so dila a Ka makapantag sa Kaphagalokalokingka-on.

لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِ ۚ سَآءَ لَكَ لِلْعَمَلِ جَزَاءٌ ۝

17. Mata-an! A si-i Rukami so katimo iyan, a go so Kapuphangadi iron:

إِنَّا عَلَيْنَا جَمْعُهُ وَقَوَّاهُ ۝

18. Na igira-a Piyangadi-an Ami Sukaniyan, na Kudugangka so Kiyapangadi iron;

فَإِذَا قَرَأَهُ فَأَنبَغَ قَوَّاهُ ۝

19. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so Kapakarayagaon.

ثُمَّ إِنَّا عَلَيْنَا آيَاتُهُ ۝

20. Sabunar, a kuna, ka Pukhababaya-an niyo so (doniya a) matag sagad,

كَلَّا لَنُحِبِّيَنَّ الْعَاجِلَةَ ۝

21. Go ipumbagak iyo so Akhir-at.

وَنَذَرُونَ الْآخِرَةَ ۝

22. Adun a manga paras sa Alongan noto a Mamakataid,-

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾

23. A mailai ran so Kadnan niran;

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾

24. Go adun a manga paras sa Alongan noto a khipaka-i ibi,

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾

25. Maguguda iran a adun a Punggolaola-an kiran a marugun.

تَنْظُرُونَ أَن يُفْعَلَٰ بِهَا فُتُورَةٌ ﴿٢٥﴾

26. Sabunar a amai ka isampai (so Niyawa) ko manga tolan ko bakurung;

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الْمُرَاةَ ﴿٢٦﴾

27. Na Matharo: A antawa-ai Pamomotar?

وَقِيلَ مَن رَّبِّي ﴿٢٧﴾

28. Na Miyatang kud iyan a Mata-an! A sukaniyan so Kapakapungganata (o Niyawa a go so Badan);

وَوُضِعَ اللَّهُ الْقَرَارُ ﴿٢٨﴾

29. Na milapis so Marugun ko isa a Marugun;

وَالْتَقَبَ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾

30. Si-i bo ko Kadnan Ka sa Alongan noto so khandodan!

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾

31. (Sukaniyan) na da Pangimbunar, go da Shambayang!

فَلَا صِدْقَ وَلَا صِلَىٰ ﴿٣١﴾

32. Na ogaid na Tomiyaplis, go Tomiyalikhod!

وَلَكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾

33. Oriyan niyan na somiyong ko pagtao niyan a Shasagola!

مُرَدَّدِينَ إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَنْصَرُونَ ﴿٣٣﴾

34. So kabinasa a ruk ka, na Miyakarani (hai Miyongkir)!

أَوَلَيْ لَكَ قَاوَلِي ﴿٣٤﴾

35. Oriyan niyan na so kabinasa a ruk ka, na Miyakarani!

ثُمَّ أَوَلَيْ لَكَ قَاوَلِي ﴿٣٥﴾

36. Ba aya tarima-on o Manosiya na imbagak sa Kandarainon?

أَلَيْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾

37. Ba da mabaloi sukaniyan a malumuk a mani a pukhipantos?

أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ نَظْفَةٌ مِنْ مَتْنِي يَتْمَنَى ﴿٣٧﴾

38. Oriyan niyan na mimbalo a rogo a mimbathik, na Inadun o Allah go Pithaong Iyan sa tarotop;

لَوْ كَانَ عَاقِبَةُ فَخْلَقٍ مِثْلَى ﴿٣٨﴾

39. Na biyaloi Niyan sukaniyan a ngganapa: Mama, a go Babai.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٣٩﴾

40. Ba di giyoto i phakagaga sa Kaoyaga Niyan ko Miyamatai?

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَى أَنْ نُنْجِيَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٠﴾

Surah Al-Insan - Dahr-76

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Sabunar a somiyagad ko Manosiya so wakto a pud ko Masa, a da-a maito bo a kiya-aloi niyan.

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنْ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا
مَذْكُورًا ﴿١﴾

2. Mata-an! A Sukami na Inadun Ami so Manosiya a pho-on sa Not-fa a Miyakashaoshaog, ka-an Ami katupungi sukaniyan; na biyaloi Ami sukaniyan a Puphakanug, a Puphakailai.

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾

3. Mata-an! A Sukami na Pingonanao Ami sukaniyan ko lalan: Na adun a Miyanalamat, na adun a Miyongkir.

4. Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Ami so Miyamangongkir sa manga rantai, go manga patong, go kadug.

5. Mata-an! A so Miphipiyapiya, na phamakainom siran ko inomun, a adun a saogiyan a Kafur,

6. Bowalan a pukhainom sukaniyan o manga Oripun o Allah, Puphamaka-ondasun niran noto sa sadun sa Phakaondasan niran non.

7. Iputhoman niran so Paliyogat, go ika-aluk iran so gawi-i a miyabaloi so karata-an niyan a langkap (a giyoto so Alongan a Qiyamah);

8. Go puphakakun niran sa Pan-gunungkun si-i ko kapukhababaya i rukaniyan so miskin, go so Wata a ilo, go so Bilanggo;

9. (Pitharo iran:) Aya bo a Kapuphakakana mi rukano na makapantag ko balas o Allah: Da a singanin nami rukano a balas, o di na Panalamat;

10. Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami pho-on ko Kadnan nami so gawi-i a marimung, a mitataralo.

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكَرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٦﴾

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٧﴾

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٨﴾

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩﴾

يَوْمُونَ بِالَّذِذِ ذُرُوعُهُمْ وَإِنْ يَمْسُرُوا لَيَصْطَرِبُوا ﴿١٠﴾

وَيَطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حَيْثُ مَسَكِينَا وَيَتَذَكَّرُونَ ﴿١١﴾

إِنَّمَا أَطْعَمَكُمْ لَوْ جَاءَ اللَّهُ لَا تَرْضَوْنَ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ﴿١٢﴾

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ كَأَشجارٍ ﴿١٣﴾

11. Na phakalidasun siran o Allah ko karata angkoto a gawi-i, go mbugan Niyan siran sa kataid, go kapipiya ginawa;

فَوَقَّهَهُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهَهُمْ نَصْرَهُ
وَسَرُّوْكَ ﴿١١﴾

12. Go imbalas Iyan kiran sabap ko Kiyaphantang iran, so Sorga go (Nditarun a) Sotra,

وَجَرَّهَهُمْ بِصَابِرٍ وَأَجَنَّةٍ وَحَرِيرٍ ﴿١٢﴾

13. Gi- i siran ro-o Shasandasan-dang ko manga Kantir; da-a khagudam iran ro-o a (kayao) o Alongan, go da-a Matunggao;

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَيْئًا
وَلَا زَمَهُمْ فِيهَا ﴿١٣﴾

14. Go Midadayondong kiran so manga along ro-o, go puphamangitaliyadok so manga Onga on a Pao-tonot,

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَلْفُوفُهَا تَذَلُّلًا ﴿١٤﴾

15. Go iphulibut kiran so manga Pananagowai a pirak, go manga baso a ropa-an a manga Batowintan,-

وَوُطِئَتْ عَلَيْهِمْ يَمِينُهُ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابُ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾

16. Manga Batowintan a pirak, a diniyangka iran noto sa samporna a diyangka,-

قَوَارِيرَ مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

17. Go puphaka-inomun siran ro-o sa inomun a aya saog iyan na Zinjabil;

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾

18. Bowalan ro-o a Pumbuthowan sa Salsabila;

عَيْنًا فِيهَا تُسْقَى سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾

19. Na gi-i siran nggagayanan o manga tatap a manga Kangoda-an; na igira-a Inilaingka siran, na aya tarima-a Ka kiran na manga Montiya a Misasamborak;

وَيُطَوَّقُونَ عَلَيْهِمُ الْوَلَدَانُ فَتَعْلَمُونَ إِنَّمَا تَسْمَعُ
حَيْثُ هُمْ أَتَوْا مُتَنَوِّرًا ﴿١٩﴾

20. Go igira-a Miya-ilaingka na Ro-ongka khailai so Limo go Kadatu a lubi a mala;

وَإِذَا زُرَّاتٍ مَّرَرْنَ فَإِنَّ تَبَعَهُنَّ مُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾

21. Khindiditar siran sa manga nditarun a Sotra a manipis a gadong, go Sotra a makapal; go Phangimowan siran sa manga salunda a Pirak, go phakainomun siran o Kadnan niran sa inomun a Phakasoti:

عَلَيْهِمْ شِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضَرٌ وَاسْتَبْرَقٌ وَجُلُودٌ
أَسَاوِرٌ مِنْ ذَهَبٍ وَسَقَمَهُمْ زُهُورٌ مِثْرَابًا
طَهُورًا ﴿٢١﴾

22. (Putharo-on kiran a;) Mata-an! A giyaya na miyabaloi a balas rukano, go miyabaloi so Amal iyo a Tiyarima.

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ
مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾

23. Mata-an! A Sukami na Sukami na Initoron Ami Ruka so Qur-an sa Katoron (a Miyakashosokli);

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ بِتَذْوِيلٍ ﴿٢٣﴾

24. Na thigur Ka makapantag ko Kokoman o Kadnan Ka, go Dingka Pagonoti so pud kiran, a baradosa o di na Miyongkir.

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطْعَمْ مِنْهُمْ إِيمَانًا أَوْ
كَفُورًا ﴿٢٤﴾

25. Go Tatadumingka so Ngaran o Kadnan Ka ko kapitapita, go so kagabigabi;

وَأَذْكُرْ آسَرَ رَبِّكَ يُكْرَهُ وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

26. Go so saba-ad ko kagagawi-i na Pushojiod Ka Rukaniyan; go Phoroporo-on Ka Sukaniyan ko kagagawi-i sa malayat.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا
طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A siran naya na Pukhababaya-an niran so matag sagad, na ipumbagak iran so kasasan-goran niran a gawi-i a Mapunud.

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَخَبِيرُونَ الْعَاجِلَةِ وَيَذُرُونَ وَرَاءَهُمْ
يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾

28. Sukami na Inadun Ami siran, go Pimbaibaitan Ami so Taong iran. Na amai ka kabaya Ami na somambi Kami sa manga lagid iran sa samporna a kasambi.

29. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan si-i ko Kadnan Niyan.

30. Na da-a kapa-ar iyo inonta o Miyog so Allah. Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

31. Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan si-i ko Limo Iyan. Na so manga darowaka na Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Malipudus.

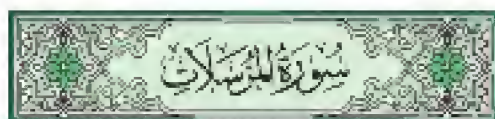
نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَمْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا
بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ
سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾

يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ
أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

Surah Al-Mursalat-77

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Puphamanogo-on, a di-i Makathondotondog,

2. Go so puphamanambur sa mabandus,

3. Go so puphamayapat (ko oran) sa samporna a kapamayapat,

4. Go so gi-i makashusung-gaya sa samporna a kasunggai,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾

فَالْعَصْفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾

وَالنَّشْرَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾

فَالْفُرْقَاتِ فَرَقًا ﴿٤﴾

5. Go so puphamamugai sa Panadum (a manga Malaikat).-

فَالْمَلَكُوتِ ذِكْرًا ⑤

6. Kapamokas sa Kataksilan, o di na Kapamaka-iktiyar,-

عَذْرًا أَوْ تَذَرًا ⑥

7. Mata-an! A so diyandi rukano (a Mapunggolaola ko Alongan a Qiyamah) na phakatana dun.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ⑦

8. Na amai ka so manga Bito-on na mapadung,

فَإِذَا الْتَجُّمٌ طُمِسَتْ ⑧

9. Go amai ka so Langit na mabunsad,

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ⑨

10. Go amai ka so manga Palao na mamangikayambur.

وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِفَتْ ⑩

11. Go amai ka so manga Sogo na Limodun ko wakto a Mapupun-to.-

وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِيتْ ⑪

12. Antona-a i Alongan a tiya-alik?

لَا يَذَرُكُمْ أَجَلُكُمْ ⑫

13. Si-i ko Alongan a Kokoman.

لِيَوْمِ الْقَضَى ⑬

14. Na antona-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a Kokoman?

وَمَا أَذْرَكَ مَا يَوْمُ الْقَضَى ⑭

15. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Piyamakambokhag iran naya!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ الْمَكْذِبِينَ ⑮

16. Ba Ami da binasa-a so miyanga o ona?

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ⑯

17. Oriyan niyan na iputhondog
Ami kiran so miyanga o ori

ثُمَّ لَنُنَبِّئَهُمُ الْآخِرِينَ ﴿٧٧﴾

18. Lagid oto man a ikhidiya Mi
ko manga baradosa.

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٧٨﴾

19. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَنَبِّئُكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْكَدِينَ ﴿٧٩﴾

20. Ba Ami sukano da Aduna a
pho-on sa ig a malumuk?

أَلَمْ تَخْلُقْنَا مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨٠﴾

21. Na tiyago Ami oto ko darpa-
a Mapapalihara,

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٨١﴾

22. Taman ko diyangka a kata-
wan,

إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٨٢﴾

23. Na Pindidiyangka Ami. Na
sayana Kami a mapiya a Midi-
diyangka!

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٨٣﴾

24. Kabinasa ko Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَنَبِّئُكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْكَدِينَ ﴿٨٤﴾

25. Ba Ami da baloya so Lopa a
maka-a angkos,

أَلَمْ تَجْعَلِ الْأَرْضَ كَهَاتَا ﴿٨٥﴾

26. Ko manga Oyagoyag a go so
Miyamatai,

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتَا ﴿٨٦﴾

27. Go piyakabukunan Ami oto
sa manga Palao a manga poporo, go
piyaka-inom Ami sukano sa ig a
tabang?

وَجَعَلْنَا فِيهَا رُوسًا شَمِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً
فُرَاتًا ﴿٨٧﴾

28. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَنَبِّئُكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْكَدِينَ ﴿٨٨﴾

29. (Putharo-on kiran:) Songkano ko piyakambokhag iyo sukaniyan!

أَنْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾

30. Songkano ko Along a tulo sa-i.

أَنْطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾

31. Di khasirongan, go di khirun ko kadug.

لَا ظِلِيلٍ وَلَا يَغْنِي مِنَ الْهَرَبِ ﴿٣١﴾

32. Mata-an naya! A ipuphululubad iyan so manga kotokoto a Apoi a datar o manga torogan.

إِنَّمَا تَرْمِي بِشَرِّ كَالْقَاصِرِ ﴿٣٢﴾

33. Lagid o ba oto manga Onta a manga Bibinaning.

كَأَنَّهُ جُمِلَتِ صُفُرٌ ﴿٣٣﴾

34. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

وَنَلَّ نَوْمِيذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

35. Giyaya so Alongan a di siran Makaputharo,

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾

36. Go di kiran iphangonot, ka o ba siran Makapamitowa.

وَلَا يُؤَدُّنَ لَهُمْ فَعْتِدُونَ ﴿٣٦﴾

37. Sangat a siksa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

وَنَلَّ نَوْمِيذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾

38. Giyaya so Alongan a Kokoman: Linimod Ami sukano a rakhus o miyanga-o ona!

هَذَا يَوْمُ الْقُضْلِ جَمَعْتُكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

39. Na o adun a ikmat iyo, na ikmat Ako niyo!

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونَ ﴿٣٩﴾

40. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَنَلَّ نَوْمِيذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

41. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na si-i ko khikasisirongan a go manga bowalan,

42. A go manga Onga, a pud ko Pukhababaya-an niran.

43. (Putharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya gina-wa sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

44. Mata-an! A Sukami na lagid oto man a kambalasi Ami ko Mi-phipiyapiya.

45. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

46. Kangkano go khariyala kano sa di mathai. Mata-an! A sukano na manga sala.

47. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

48. Na igira-a Pitharo kiran: a (Shambayang kano sa) Pangalimbaba-angkano! Na di siran Phangalimbaba-an.

49. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Piyakambokhag iran naya!

50. Na antona-a i Tothol, ko oriyang angka i Qur-an, i Pharatiyaya-an niran?

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ ﴿٥١﴾

وَنُفُوحَةٍ مِّمَّا يَسْتَنْهَوْنَ ﴿٥٢﴾

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرِي الْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٤﴾

وَيَلَّيْلُ يَوْمٍ ذِئْلُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٥﴾

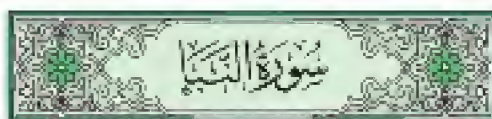
كُلُوا وَاصْبِرُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تَجْرُمُونَ ﴿٥٦﴾

وَيَلَّيْلُ يَوْمٍ ذِئْلُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٥٨﴾

وَيَلَّيْلُ يَوْمٍ ذِئْلُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٩﴾

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

Surah Al-Naba-78

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Antona-a so gi-i ran Pama-
gishai yan?

2. A Tothol a mala,

3. A so siran na di siran non
Phagayonayon?

4. Na gunuki ran, ka khatoka-
wan niran-bo!

5. Oriyan niyan, na Sabunar, a
katokawan niran-bo!

6. Ba Ami da baloya so Lopa a
Miyadumpas?

7. Go so manga Palao a manga
pasuk?

8. Go Inadun Ami sukano a
Nggaganapa,

9. Go biyaloi Ami so torog iyo a
kadukha,

10. Go biyalaoi Ami so gagawi-i
Anditarun,

11. Go biyaloi Ami so daondao a
Ipuphaningkaoyagun;

12. Go Pimbalayan Ami so ka-
porowan niyo sa pito a manga ba-
bagur (a manga Langit),

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ١

عَنِ النَّبِإِ الْعَظِيمِ ٢

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ٣

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ٤

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ٥

أَلَمْ تَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا ٦

وَالْجِبَالِ أَوَاقِدًا ٧

وَخَلَقْتَ كُرُوزًا ٨

وَجَعَلْنَا فَوْقَكُمْ سَبَاطًا ٩

وَجَعَلْنَا الْيَلَّ لِبَاسًا ١٠

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ١١

وَبَنَيْنَا فَرْقًا كَرَسَبَاعِشًا ١٢

13. Go Miyadun Kami sa Palitan a Masindao (a Alongan),

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾

14. Go piyakatoron Ami a phon ko manga gabon so ig a mada-kul,

وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾

15. Ka-an Ami mapakagumao sa sabap rukaniyan so purpuran a go Mangunguto,

لِيُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾

16. A go manga Pamomolan a Milapilapis.

وَحَبَّتِ الْقَاآءُ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A so Alongan a Kokoman na miyabaloi a wakto a Kaputhatalabokan,

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَتَنَا ﴿١٧﴾

18. Si-i ko Alongan a kaiyopa ko Sanggakala, na Makatalingoma kano a Pishagorompong,

يَوْمَ يَنْفُخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾

19. Go kaluka-an so Langit na mabaloi a manga paitao,

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾

20. Go mikayontong so manga Palao na mabaloi a lopapuk.

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

21. Mata-an! A so Naraka Jahan-nam na aya butad iyan na mibubukun a ayan,

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

22. A khandodan o Miyamangkowala,

لِلطَّاعِينَ مَعَابَا ﴿٢٢﴾

23. Matatap siran non sa Tani-tiyasa;

لَّيْسَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

24. Da-a khata-am iran non a Pakadunggao, go da-a Khainomon,

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾

25. A rowar ko phulikabo a ig a go dana,

إِلَّا حَيْمًا وَعَسَافًا ﴿٥٥﴾

26. Balas a Pindait (ko galubuk iran a marata).

جَرَائِدَ وَفَاقًا ﴿٥٦﴾

27. Mata-an! A siran na aya bu-tad iran na di iran ikhaluk so iton-gan,

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٥٧﴾

28. Go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami sa tanto a Kapa-kambokhag.

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٥٨﴾

29. Na langowan taman na ini-sorat Ami sukaniyan ko daptar;

رَكَلَ شَيْءٌ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٥٩﴾

30. Na ta-ami niyo, ka da dun a ipagoman Ami rukano a rowar ko siksa.

قَدْ وَفُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٦٠﴾

31. Mata-an! A adun a bagiyan o Miyamananggila a darpa a Kapa-kadaya,

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٦١﴾

32. A manga Pamomolan, a go manga Anggor,

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٦٢﴾

33. Go manga Raga a Murush-arusha,

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا ﴿٦٣﴾

34. Go tagowai sa inomun a Tuthubira.

وَكَنَسَادٍ هَافًا ﴿٦٤﴾

35. Da-a khanug iran non a ilang go da-a kabokhag;-

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَابًا ﴿٦٥﴾

36. Balas a pho-on ko Kadnan Ka, a Pamumugayan a tarotop,-

جَرَائِدَ مِنْ رَبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا ﴿٦٦﴾

37. Kadnan o manga Langit, a go so Lopa, a go so nganin a pagulutan a dowa nan, a Masalinggagao; da-a phakagaga kiran non Mbitiyarai.

38. Si-i ko Alongan a tomindug so Roh a go so manga Malaikat a shasa-a sa-ap, da-a Makaputharo kiran, a rowar sa idinan (o Allah a) Masalinggagao, a go Putharo sa ontol.

39. Giyoto man so Alongan a bunar; na sa dun sa khabaya na mba-al sa darpa a khandodan si-i ko Kadnan Niyan.

40. Mata-an! A Sukami na Piya-ki-iktiyaran Ami rukano so siksa a marani, si-i ko Alongan a kasan-dungan o tao so Miyanggalubuk o mbala a lima niyan, na Matharo o Miyongkir: Hai o ba a ko bo Mim-baloi a botha

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَبَّرُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَهَابًا ﴿٣٩﴾

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ كَذِبًا كُنْتُ نَبِيًّا ﴿٤٠﴾

Surah Al-Naziat-79

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko di-i Nggagandur to-mukao (a manga Malaikat),

2. Go so Puphamanonggos sa mananai,

3. Go so Puphamanoron sa maga-an,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ عُرْفَاةٍ ﴿١﴾

وَالنَّيَّاطِطِ نَسْطَاةٍ ﴿٢﴾

وَالسَّيِّحَاتِ سَبَّحًا ﴿٣﴾

4. Go so Puphamangonakona mona,

فَالسَّيِّئَاتِ سَبَقًا ٥١

5. Go so gi-i Thatandingan ko Sogowan (ka Pagoyagun kano dun);

فَالْمَذُورَاتِ أَمْرًا ٥٢

6. Si-i ko Alongan a Thambutambug so Phakatambug,

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجِفَةُ ٥٣

7. A matondog sukaniyan o phakatondog.

تَتَّبِعَهَا الرِّادَةُ ٥٤

8. So manga poso sa Alongan noto na ma-aluk,

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِعَةٌ ٥٥

9. So manga kailai ron na Maka-susunong.

أَبْصُرُهَا خَسَعَةٌ ٥٦

10. Gi-i ran Tharo-on: Ba Mata-an! A sukutano na khikasoi tano dun ko asal a butad (a kaoyagoyag)?

يَقُولُونَ أَوْنَا لَمْرَدُودُونَ فِي الْحَفَرَةِ ٥٧

11. Ati apiya pun mabaloi tano a manga tolan a miyanga rorophod?

أَوْدَاكَ عِظًا نَجْوَةً ٥٨

12. Pitharo iran: A giyoto man na sa maoto na kapakakasoi a kalogi!

قَالُوا تِلْكَ إِذْكَرَةٌ خَاسِرَةٌ ٥٩

13. Na giyoto na Satiman bo a Lalis,

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ٦٠

14. Na sa maoto na siran na matago siran ko liyawao o Lopa (a manga Oyagoyag).

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ٦١

15. Ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ٦٢

16. Gowani a itawag Rukaniyan
o Kadnan Niyan si-i ko balintad a
Soti a giya Towa:

إِذَا نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِّ الْمُقَدَّسِ طَرَى ۝

17. Songka ko Pir-aon, -Mata-
an! A sukaniyan na Miyangakowa-
la,-

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝

18. Na Tharowangka: Ino kha-
baya ka a Masoti ka?

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَن تَرْكَبَ ۝

19. Go Manggonanao Akun suka
ko Kadnan ka, na Makapananggi-
laka.

وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ۝

20. Na Piyaki-ilai Niyan non so
tanda a mala.

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ۝

21. Na Piyakambokhag iyan go
Somiyangka,

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۝

22. Oriyan niyan na Tomiyali-
khod a gi-i nggaga-an,

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ۝

23. Na tominimo sa tao go Piya-
kalangkap iyan,

فَحْشَرَ قَادَىٰ ۝

24. Sa Pitharo iyan: Sakun i To-
han niyo a Maporo.

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۝

25. Na ini danugon o Allah so
siksa ko Mori, a go so Paganai.

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخْوَ وَالْأُولَىٰ ۝

26. Mata-an! A adun a matatago
saya a tithe a Thoma ko tao a Ma-
alukun (ko Allah).

إِن فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةٌ لِّمَن يَخْشَىٰ ۝

27. Ba sukano i marugun a adu-
nun, antawa-a so Langit? Pimbalai
Niyan Sukaniyan:

ءَأَسْمَرْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ۝

28. Ini Poro Iyan so kaporo iyan,
go Pithaong Iyan Phiyapiya,

رَفَعَ سَمْعَهَا فَسَوَّيَهَا ﴿١٨﴾

29. Go Piyakalibotung Iyan so
gagawi-i ron, go Piyakaliwanag
Iyan so daondao ron;

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿١٩﴾

30. Go so Lopa ko oriyen noto
na Kiyayat Iyan,

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٢٠﴾

31. Piyakambowat Iyan non so ig
rukaniyan, a go so manga Pangu-
nungkun non;

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءً هَارًا وَمَرَعَهَا ﴿٢١﴾

32. Go so manga Palao na Piya-
makabukun Niyan non,

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٢٢﴾

33. Pagupur rukano a go so man-
ga Ayam miyo.

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَعْمَارِكُمْ ﴿٢٣﴾

34. Na amai ka Makatalingoma
so khaolaola a mala,

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى ﴿٢٤﴾

35. Si-i ko Alongan a Katadu-
man o Manosiya so Pinggolaola
niyan,

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٢٥﴾

36. Go payagun so Naraka Jahim
ko phakailai ron,

وَيُزَيَّرُ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ﴿٢٦﴾

37. Na so puman so tao a Miyan-
gakowala,

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٢٧﴾

38. Go miyatomo iyan so kaoya-
goyag sa doniya,

وَنَالَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٨﴾

39. Na Mata-an! A so Naraka
Jahim na giyoto i darpa iyan,

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٢٩﴾

40. Na so puman so miyaluk sa ka Kha-adapa niyan ko Kadnan Niyan, go pininggun niyan a ginawa niyan ko kabaya a ribat.

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۝٤٠

41. Na Mata-an! A so Sorga na giyoto i darpa iyan.

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ۝٤١

42. Ipagisha iran Ruka so Bangkit, o andai kaphakadongko iyan?

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ۝٤٢

43. Na Bangka kiran noto Kaphakisaboti?

فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرهَا ۝٤٣

44. Si-i bo ko Kadnan Ka so Khadansalan niyan.

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ۝٤٤

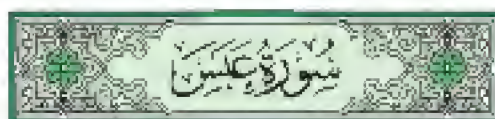
45. Mata-an! A Suka na matag Ka Phamaka-iktiyar ko ma-aluk Rukaniyan.

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَّنْ يَخْشَاهَا ۝٤٥

46. Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ranon na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko kagabi gabi o di na so kapita pita!

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ تَرَوْهَا لَا يَلْبَثُونَ إِلَّا لَعْنَةً أَوْ صُحْحًا ۝٤٦

Surah Abasa-80

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Miyakarimung (so Nabi) go tomiyalikhod,

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰ ۝١

2. Sa Kiyapakatalingoma-on o Bota (a si Abdullah Ibno Ommi Maktoum).

أَن جَاءَهُ الْأَعْمَىٰ ۝٢

3. Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka sa masukun a sukaniyan na Pushoti,

وَمَا يَذْكُرُكَ إِلَّا نَجْمٌ كَافٍ ٢

4. O di na Phakindao na makanggai ron a gona so undao?

أَوَلَمْ يَذْكُرْكَ فَنَنْفَعَهُ الْذِكْرُ ١

5. Na so tao a Mitharambisa,

أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى ٢

6. Na Suka na Ayangka gi-i Shasagipa-an,

فَأَنذَرْتُ لَهُ نَجْدِي ١

7. A kuna a ba Ruka khisundit a di niyan Kapushoti.

وَمَاعَلَيْكَ الْآبِرُكِيُّ ٥

8. Na so puman so miyakaoma Ruka a Mananamar,

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ٥

9. A sukaniyan na Ma-alukun (ko Allah),

وَهُوَ يَخْشَى ١

10. Na Suka na ikaririmorung Ka.

فَأَنذَرْتُ عَنْهُ الْلَهْفَى ١٠

11. Dingka oto Pupharomani, Mata-an naya! A Pananadum,

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ١١

12. Na sa dun sa khabaya, na Pananadumun niyan.

فَمَنْ شَاءَ ذَكُرْهُ ١٢

13. Matatago ko manga Kitab a Susula-an,

فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ١٣

14. A ipoporo, a Sosotin,

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ١٤

15. A Minggolalan ko manga lima o manga Panonorat,

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ١٥

16. A Khisusula-an a Puphamangongonotan.

يَكْرُمُكَ ١٦

17. Pimorka-an so Manosiya (a Miyongkir)! Sayana a da-a Tadum iyan!

قُلْ لِلْإِنسَانِ مَا كَفَرَهُ ﴿٣٧﴾

18. Antona-a Shai i pakapo-on niyan, sa Kiya-aduna-on o Allah.

مِنْ أَى شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿٣٨﴾

19. Miyakapo-on sa Notfa Inad-un Niyan go Pindidiyangka Iyan,

مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿٣٩﴾

20. Oriyan niyan na so lalan na libod Iyan non,

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرُهُ ﴿٤٠﴾

21. Oriyan niyan na ini sabap Iyan a kiyapatai niyan, na Piyaki-kobor Iyan;

ثُمَّ أَمَّا ذُو الْقِفْلِ فَبِأَمْرِ ﴿٤١﴾

22. Oriyan niyan na amai ko kabaya Iyan na Oyagun Niyan mbo.

ثُمَّ إِذَا سَاءَ أَنْشَرُهُ ﴿٤٢﴾

23. Sabunar, a da niyan Nggola-lanun so ini Sogo-on (o Allah).

كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ ﴿٤٣﴾

24. Na Pamimikirana o Manosiya so Pangunungkun niyan:

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٤٤﴾

25. A Mata-an! A Sukami na inodod Ami so ig sa samporna a kaodod,

ثُمَّ صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٤٥﴾

26. Oriyan niyan na piyakamba-batukad Ami so Lopa sa maroni a kambabatukad,

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٤٦﴾

27. Na Piyamakathowan Ami sukaniyan sa Purpuran,

فَالْبَحْرَ فِيهَا هَجًّا ﴿٤٧﴾

28. Go Anggor, go lulutha-an,

وَعَبًّا وَقَضًّا ﴿٤٨﴾

29. Go Shaiton, go Qormah,

وَرَبُّكَ وَتَحَلَّا ۝

30. Go manga Pamomolan a
manga rarabong,

وَحَدَّاقٌ غَلَبَا ۝

31. Go manga Onga, go manga
Paotanotan:

وَفَكَّهُمَا وَأَنَا ۝

32. Ka-aniyo kanggonai a go so
manga Ayam iyo.

مَتَاعًا لَّكَوْلا لَّعْمِيكَ ۝

33. Na amai ko Makatalingoma
so lalis.

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاعَةُ ۝

34. Si-i ko Alongan a palagoyan
o tao so Pagari niyan,

يَوْمَ يَفِرُّ الْغَرَّةُ مِنْ أَخِيهِ ۝

35. Go so Ina iyan, a go so Ama
iyan,

وَأُمُّهُ وَأَبِيهِ ۝

36. Go so Karoma niyan, go so
manga Wata iyan.

وَصَلْبِيهِ وَبَنِيهِ ۝

37. Omani isa kiran sa Alongan
noto, na adun a butad a Makatu-
tumbangon.

لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَ ذَٰلِكَ شَأْنٌ يَّغْنِيهِ ۝

38. Adun a manga Paras sa Alon-
gan noto a khisisigai,

وُجُوهٌ يَوْمَ ذَٰلِكَ مُسْفِرَةٌ ۝

39. Makakakala, a Mabababaya;

صَاحِبَةٌ مُّشْتَبِرَةٌ ۝

40. Go adun a manga paras sa
Alongan noto - a masasalapot a
lopapuk,

وُجُوهٌ يَوْمَ ذَٰلِكَ عَلَيْهَا غَمَرَةٌ ۝

41. A kakokoloban sa malibo-
tung:

تَرَهَقَهَا اقْتَرَةٌ ۝

42. Siran man na siran so Miya-
mangongkir a manga baradosa.

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ ۝

Surah Al-Takwir-81

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Alongan na kowa-an sa Sindao,

2. Go amai ka so manga Bito-on na manga o olog,

3. Go amai ka so manga Palao na Mamangikayontong,

4. Go amai ka so manga Onta a maogat na indarainon,

5. Go amai ka so manga Bina-tang na timo-on,

6. Go amai ka so manga Kalo-dan na Pakakadugun,

7. Go amai ka so manga Niyawa na ito-on ko manga ganap iyan.

8. Go amai ka so Bagowaraga a ini lubung a Oyagoyag na i isha,

9. O antona-a i dosa a sabap a ini bono-on;

10. Go amai ka so manga daptar (a siyoratan ko manga Amal) na kayatun,

11. Go amai ka so Langit na pokasun ko darpa iyan,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ①

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ②

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ③

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ④

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ⑤

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ⑥

وَإِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ ⑦

وَإِذَا الْمَوْتَةُ رَدُّهُ سُيِّتَتْ ⑧

يَا أَيُّ دَنَابٍ قُتِلَتْ ⑨

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ⑩

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ⑪

12. Go amai ka so Naraka Jahim
na Pakashokhaya-on,

وَإِذَا الْحَبِيرُ سُعِرَتْ ١٢

13. Go amai ka so Sorga na
ipakarani (ko Miyamananggila),

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُرِيقَتْ ١٣

14. Na katokawan o ginawa so
Pithiyagar iyan.

عَامَتْ نَفْسٌ مَّا أَخْضُرَتْ ١٤

15. Na Pushapa Ako sa Ibut ko
(manga Bito-on a) somubang so-
mudup,

فَلَا أَقْسِمُ بِالْخَلْسِ ١٥

16. A Puphamalalagoi a Pupha-
mangigaib,

أَجْوَارِ الْكُنُسِ ١٦

17. Go so gagawi-i igira a pha-
kalibotung,

وَالْبَلِيلُ إِذَا عَسَسَ ١٧

18. Go so khapita igira-a phaka-
liwanag.

وَالضُّبُعُ إِذَا تَفَعَسَ ١٨

19. Mata-an! (a giya Qur-an
naya) na titho a gi-i Matharo o
Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ١٩

20. Mabagur si-i ko khiruk ko
Kapa-ar, a adun a Pangkatan Ni-
yan,

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ٢٠

21. Pukhaonotan ro-o, a Kasasa-
na-an.

مُطَاعٍ ثَمَرٍ أَمِينٍ ٢١

22. Na da ko Bolayoka iyo (a
Muhammad) iba Pumbuthanga.

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَحْجُونٍ ٢٢

23. Na Sabunsabunar a miyailai
Niyen sukaniyan (a Jibril) ko sinda-
dan o kailai sa poro a mapayag;

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْئِ الْغَيْبِ ٢٣

24. Go kuna a ba Niyan ini puligut so katawan Niyan ko damapayag;

25. Go kuna a ba aya Katharo a Shaitan a Puradiyamun:

26. Na anda kano shong?

27. Da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a bagiyan o manga Ka-adun,

28. Si-i ko tao a kabaya Iyan rukano a kapakaontol iyan:

29. Na da-a kapa-ar iyo, inonta sa kabaya o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَافٍ ۝١١

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ۝١٢

فَأَن تَذَهَبُونَ ۝١٣

إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝١٤

لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيرَ ۝١٥

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝١٦

Surah Al-Infitar-82

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubungkag,

2. Go amai ka so manga Bito-on na mikayambur,

3. Go amai ka so manga Kaldan na Pakandadanona-an,

4. Go amai ka so manga kobor na pamaklidun,

5. Na katokawan o ginawa so piyakaona niyan a go so piyakaori niyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ۝١

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَطَرَتْ ۝٢

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ۝٣

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ۝٤

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ۝٥

6. Hai Manosiya! Antona-a i Miyakalimpang ruka ko Kadnan ka, a Maginawa,

7. So Miyadun Ruka, go Mithaong Ruka phiyapiya, go mis-hokod ruka?

8. Apiya antona-a bontal i kabaya Iyan na Piyakimbontal Iyan Ruka.

9. Sabunar, a kuna, ka o Ongkir-un niyo so Kokoman!

10. A Mata-an! A titho a adun a khisisiyap rukano (a manga Malai-kat),-

11. A Khisusula-an, -a manga Panonorat:

12. A katawan niran so gi-i niyo nggolaola-an.

13. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, na khatago dun ko Pakadar-andang.

14. Na Mata-an! A so manga baradosa na khatago dun ko Nar-aka Jahim;

15. Phamakasolud siran non ko Alongan a kapamalas,

16. Na di siran non mamaka-awa,

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾

أَلَمْ يَخْلُقْكَ فُسُوكَ فَعَدَّكَ ﴿٧﴾

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

كَلَّا بَلْ تُكْذِبُونَ بِالَّذِينَ ﴿٩﴾

وَأَنْ عَلَيْكُمْ لِحَفِظِينَ ﴿١٠﴾

كِرَامًا كَتِيبِينَ ﴿١١﴾

يَعْمَلُونَ مَا تَأْمُرُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾

وَأِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾

يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الَّذِينَ ﴿١٥﴾

وَمَاهُ عَنْهَا يَغَايِبِينَ ﴿١٦﴾

17. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

وَمَا آذَرْنَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٧٧﴾

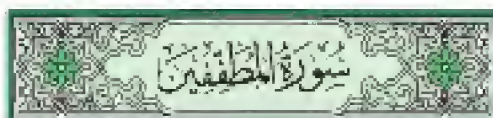
18. Oriyan niyan, na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

ثُمَّ مَا آذَرْنَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

19. So Alongan a da-a mapukha-pa-ar o isa a ginawa ko isa a ginawa a maito bo: Ka so Kokoman sa Alongan noto, na Ruk o Allah.

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ
لِوَسِيلٍ إِلَهِ ۚ ﴿٧٩﴾

Surah Al-Mutaffifin-83

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Sangat a siksa a bagiyon o manga Palilimpang:

وَيَلِّ لِلْمُطَفِّفِينَ ﴿٨٠﴾

2. Siran na igira-a miyakipagasad siran ko manga Manosiya na Puphakitartop siran,

الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٨١﴾

3. Na igira-a piyagasadnan niran siran o di na Pithimbangan niran siran na puphangorang siran.

وَلَا كَالْوَهَّاءِ الَّذِينَ يُوَفُّوهُمْ خُسْرًا ﴿٨٢﴾

4. Ba di tatangkuda o siranoto a Mata-an! A siran na pagoyagun siran,

الَّذِينَ لَا يَرْفَعُونَ أُولِيكَ أَهْلَهُمْ مَّبْعُوثُونَ ﴿٨٣﴾

5. Si-i ko Alongan a lubi a mala:

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٨٤﴾

6. A so Alongan a kapakatindug o manga Manosiya sa Hadapan o Kadnan o manga ka-adun?

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٥﴾

7. Gunuki ran, ka Mata-an! A so Kitab o manga baradosa na khata-go dun ko Sijjin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينَ ﴿٧﴾

8. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Sijjin?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينَ ﴿٨﴾

9. Kitab a Sosoratan.

كِتَابٌ مَرْفُومٌ ﴿٩﴾

10. Sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyan o Miyamangongkir!

وَنَدَّ يَوْمَهُدٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

11. Siran na o Ongkirun niran so Alongan a kapamalas.

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ يَوْمَ الَّذِينَ ﴿١١﴾

12. Na da-a Phagongkiron a ro-war ko omani Malawani, a Baradosa!

وَمَا يَكُونُ فِي يَدَيْهِ إِلَّا كُلٌّ مُّغْتَدِيًا ثُمَّ ﴿١٢﴾

13. Igira-a Puphangadi-anon so manga Ayat Ami na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a manga kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا سَأَلَ عَنْ آيَاتِ الْإِنشَاءِ قَالَ أُسْطُورًا الْأُولَىٰ ﴿١٣﴾

14. Sabunar, a kuna, kamitha-ab ko manga poso iran so pinggalubuk iran (a dosa)!

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

15. Sabunar, a Mata-an! A siran sa Alongan noto na kharunding siran ndun ko Kadnan niran:

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَهِذٍ لَّمْ يَحْجُرُوا ﴿١٥﴾

16. Oriyan niyan na Mata-an! A siran na makasolud siran ndun ko Naraka Jahim;

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na Tharo-on (kiran): A giyaya so Inongkir iyo sukaniyan.

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

18. Sabunar, a Mata-an! A so Kitab o Miyamaratiyaya na khata-go dun ko iliyin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

19. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i illiyun?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

20. Kitab a Sosoratan,

كِتَابٌ مَرْفُوعٌ ﴿٢٠﴾

21. Shasaksi-an noto o manga rarani (ko Allah).

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾

22. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya na khatago dun ko Pakadar-andang;

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Si-i ko manga Kantir, a gi-i siran mbabantabantai,

عَلَى الْأَرْبَابِ يُنْظَرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Masasarinongka ko manga Paras iran so Sigai o Kadarandang;

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ لَضَمَّةٌ مُتَعَبِيرٌ ﴿٢٤﴾

25. Puphamaka-inomun siran ko Soti a Arak, a paparkatun;

يَسْقُونَ مِنْ رَاحِي مَحْمُورٍ ﴿٢٥﴾

26. Aya parkat iyan na kastori na makapantag saya na Pamagarabaya so Puphamagarabaya (ko Kapan-gongonotan ko Allah) -

خِصْمَةٌ مُسْكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ
الْمُتَنَفِّسُونَ ﴿٢٦﴾

27. Go sasaogan noto sa Tasnim;

وَمِنْ أَجَلٍ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾

28. Bowalan, a phaginomun oto o manga rarani (ko Allah).

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

29. Mata-an! A so manga bara-dosa na aya butad iran na gi-iran ikhakala so Miyamaratiyaya (si-i sa doniya),

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا
يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

30. Go igira-a siyagadan niran siran na gi-i siran khukurata;

31. Go igira-a miyakandod siran ko manga ta-alok kiran, na makan-dod siran a pukhababaya siran;

32. Go igira- a miya-ilai ran siran, na Tharo-on niran: Mata-an! A siran naya na titho a Miyangadadadag,

33. Akuna a ba siran Siyogo a khisisiyap kiran.

34. Na sa Alongan naya na siran a Miyamaratiyaya na ikhakala iran so manga kapor:

35. Si-i siran ko manga Kantir a gi-i siran Mbabantabantai.

36. Ino minibalas ko manga kapor so Pinggolaola iran?

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَرُونَ ﴿٣٠﴾

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفَظِينَ ﴿٣٣﴾

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

عَلَىٰ الْأَرْيَافِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾

هَلْ تُؤْتُونَ الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

Surah Al-Inshiqaq-84

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubunsad,

2. Go manganot ko Kadnan Niyan, ka Miyapatoton,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾

وَأَدْنَىٰ أَرْنَبَافِهَا وَحُفَّتْ ﴿٢﴾

3. Go amai ka so Lopa na pa-
kaoladun,

4. Go iyawa iyan so nganin a
madadalumon, na kada-an sa tago,

5. Go manganot ko Kadnan Ni-
yan, ka miyapatoton!

6. Hai Manosiya! Mata-an! A
suka na Pananagontaman sa taman
sa kitumo ko Kadnan ka sa sam-
porna a panagontaman, ka mipum-
baratumowa-a ka Sukaniyan.

7. Na sa dun sa mibugai ron so
Daptar iyan si-i ko kawatanan niyan,

8. Na mapamagitong dun sa iton-
gan a malubod,

9. Go makandod ko manga ton-
ganai niyan a mabababaya!

10. Na so puman so midawagon
so Daptar iyan si-i ko tampar ko
likod iyan.

11. Na migoraok iyan ndun so
kabinasa,

12. Go makasolud ko kadug.

13. Mata-an! A sukaniyan na so
katatago iyan (sa doniya) ko manga
tonganai niyan na mabababaya.

14. Mata-an naya! A aya tangkap
iyan non na di dun phakandod (ko
Kadnan Niyan).

وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ۝

وَاَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝

وَاِذْنَتْ لِرَبِّهَا وَخَفَّتْ ۝

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدًّا
فَمُلِّقِيهِ ۝

فَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبُهُ بِيَمِينِهِ ۝

فَسَوْفَ يَحْصِي حَسَابًا سِيرًا ۝

وَيَقْلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝

وَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبُهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ۝

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝

وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ۝

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ ۝

15. Owai na, Mata-an! A so Kadnan Niyan na tatap a phagilain Niyan!

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ كَأَن يَكُونَ بِصِيرًا ۝

16. Na Pushapa Ako sa Ibut ko Pamorawag a mariga,

فَلَا أَقْسَمُ بِالشَّقِي ۝

17. A go so gagawi-i, go so nganin a miyatiganus iyan,

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَوْ ۝

18. Go so Olan igira-a mimbiring,

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَوَّ ۝

19. Ka puphakasakat kano dun ko sapangkat pho-on ko sapangkat.

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝

20. Na antona-a i maka-arun kiran sa di iran Kapharatiyaya,

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

21. Go-igira a biyatiya kiran so Qur-an na di siran Phangalimbaban?

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝

22. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran Pakambokhagun (so Qur'an).

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ۝

23. Na so Allah i lubi a Mata-o ko pagu-unusun niran.

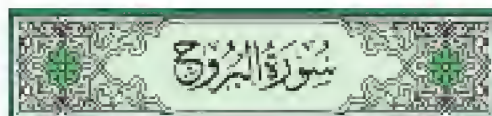
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تُوعُونَ ۝

24. Na Pamanotholangka kiran so siksa a malipudus,

فَيَسْئَرُ لَهُمْ جَعَابٍ أَلِيمٍ ۝

25. Ogaid na so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya: Na adun a bagiyanniran a balas a di khaompas.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

Surah Al-Buruj-85

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a katatagowan
sa manga darpa o manga Bito-on,

2. Go so Alongan a di diyandi-in
(a so Alongan a Qiyamah),

3. Go so saksi, a go so pushaksi-
an;

4. Pimorka-an so khimangaruk
ko kakar,

5. A Apoi a tatagowan sa itagon,

6. Gowani a siran na Mo-ontod
siran ko obai niyan,

7. A siran na mbabantayan niran
so ipukhidiya iran ko Miyamara-
tiyaya.

8. Na da-a ini kagowad iran kir-
an a rowar sa Kapaparatiyaya a
iran ko Allah, a Mabagur, a diyai-
tan o Podi,

9. So Khiruk ko Kapa-ar ko
manga Langit a go so Lopa. Na so
Allah i saksi ko langowan taman.

10. Mata-an! A siran a sominiksa
ko Miyamaratiyaya, a manga
Mama a go Miyamaratiyaya a man-
ga Babai, oriyen niyan na da siran

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ١

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ٢

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ٣

فَتِلْكَ أَصْحَابُ الْأُحْدُودِ ٤

الَّتَارِكَا ذَاتِ الْوُفُودِ ٥

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ٦

وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ٧

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ

الْحَمِيدِ ٨

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ

شَيْءٍ شَهِيدٌ ٩

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فَمَا تَسْأَلُوا

فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلْوَنٌ ١٠

Thaobat, na bagiyan niran so siksa ko Naraka Jahannam, go bagiyan niran so siksa a Phakatotong.

11. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a puphaman-gondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Giyoto man so da-ag a mala.

12. Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na titho a mailot.

13. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Puphanagipo-on Mangadun, go pupharoman Mangadun;

14. Go Sukaniyan so Manapi, a Mala i Gagao,

15. A Khiruk ko Aras, a Susulan,

16. A Inggogolalan Niyan so nganin a Kabaya Iyan.

17. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga tantara,-

18. A so Pir-aon a go so pagtao a Samood?-

19. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na shisi-i ko Kao ongkir!

20. Na so Allah, na Katatangka-lan Niyan so mbalabala kiran!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
جَنَّاتُ نَجْوَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَٰلِكَ الْقَوْزُ
الْكَبِيرُ ﴿٥٥﴾

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿٥٦﴾

إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ﴿٥٧﴾

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْوَدُودُ ﴿٥٨﴾

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿٥٩﴾

فَعَالٌ لِّمَآئِدٍ ﴿٦٠﴾

هَلْ أَتَاكَ خَبِيرٌ أَجُودُ ﴿٦١﴾

فِرْعَوْنُ وَثُودُ ﴿٦٢﴾

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿٦٣﴾

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٦٤﴾

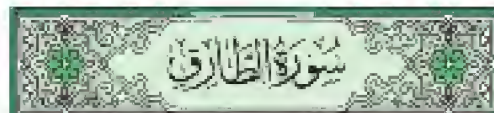
21. Kuna, ka Sukaniyan so Qur-an a Susula-an,

بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾

22. A madadalum ko lauh Mah-fod.

فِي نُوحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

Surah Al-Tariq-86

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ibut ko Langit, a go so Bito-on a Tariq,-

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾

2. Na antawa-a i Miyakandao Ruka o antona-a so Bito-on a Tariq?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾

3. So Bito-on a Masindao!-

الْجُجُمُ الثَّاقِبِ ﴿٣﴾

4. Da-a Baraniyawa a ba da-a somisiyapon.

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾

5. Na nggudaguda-a o Manosiya so kiyapakapo-on o kiya-aduna on!

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾

6. Inadun a pho-on ko ig a mini pantos,

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾

7. Phuliyo a puphakapo-on ko pagulutan o bukhokong (o Ama) a go so manga gosok (o Ina).

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾

8. Mata-an! A Sukaniyan na matatangkud a Gaos Iyan a kikasowin Niyon non (ko Kaoyagoyag)!

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾

9. Si-i ko Alongan a payagun so Piyamaguma;

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾

10. Na da-a bagur iyan ro-o, go da-a tabanga iyan.

11. Ibut ko Kawang, a gi-i kha-sokasoyan (o Oran),

12. Go so Lopa a gi-i mbabatu-kad,

13. Ka Mata-an! (A giya Qur-an naya) na titho a Katharo a miyaka-shunggaya (ko ontol a go so ribat):

14. Go kuna a ba sukaniyan ka-sandagan.

15. Mata-an! A siran na Pupha-gantangan siran sa toto-o a Antan-gan a marata,

16. Na Puphagantangan Ako sa toto-o a antangan.

17. Na Pakapulagodangka (Ya Muhammad) so manga Kapir: Pa-kapulagodangka siran sa di mathai.

قَالَ اللَّهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿٥٠﴾

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿٥١﴾

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّعِيعِ ﴿٥٢﴾

إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ﴿٥٣﴾

وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿٥٥﴾

وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿٥٦﴾

فَتَهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَمِهِلَهُمْ رُؤُودًا ﴿٥٧﴾

Surah Al-A'la-87

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Maporo,

2. A so Miyangadun, go Mithaong Phiyapiya;

3. Go Sukaniyan so Mindi-diyangka na Minggonanao;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾

الَّذِي خَلَقَ مِثْوَى ﴿٢﴾

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهْدَى ﴿٣﴾

4. Go Sukaniyan so Piyakagumao Niyan so pagupur,

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ①

5. Na biyaloi Niyan a rarag a maitum.

فَجَعَلَهُ رُءُوسًا أَخْوَىٰ ②

6. Phakibatiya Ami Ruka (Ya Muhammad) na Dingka khalipatan,

سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنسَىٰ ③

7. Inonta sa kabaya o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko Mapapayag a go so Misosolun;

إِلَّا مَآ سَاءَ اللَّهُ إِلَهُكُمْ بَعْدَ الْجَهْرِ وَمَا يَخْفَىٰ ④

8. Go pulubodun Ami Ruka so okit a malbod.

وَنَسِيرُكَ لِلْإِسْرَىٰ ⑤

9. Na Pamakatadum Ka, amai ka phakanggai a gona so Pananadum.

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ⑥

10. Phakatadum so tao a malukun (ko Allah);

سَمِذُكُمْ مِّنْ يَّخْتَلَىٰ ⑦

11. Na Phakawatanan sukaniyan o marata i okor,

وَيَجْعَلُهَا الْأَشْقَىٰ ⑧

12. A so phakasolud ko Apoi a mala;

الَّذِي يَصِلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ⑨

13. Oriyan niyan na di ro-o phatai go di khaoyag (sa kaoyag a mapiya).

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ⑩

14. Sabunar a miyakada-ag so tao a Mishoti,

فَدَأْفَلَحَ مِنْ تَرْكَىٰ ⑪

15. Go kiyataduman niyan so Ngaran o Kadnan Niyan, go Mishambayang.

وَذَكَرَ اسْرَافَهُ فَصَلَّىٰ ⑫

16. Kuna, ka ilulubi niyo so Kaoyagoyag ko doniya;

بَلْ يُؤْمِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ⑬

17. A so Akhirat i thomo a go kakal.

18. Mata-an! A giyaya na titho a matatago ko manga Kitab a miyana,-

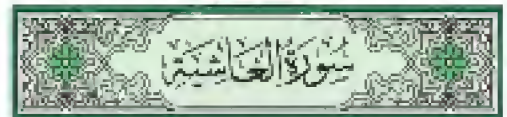
19. A manga Kitab o Ibrahim a go so Musa.

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَثَقَى ﴿١٧﴾

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

Surah Al-Ghashiyah-88

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko khikolob?

2. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Khipakatitipadung,

3. A Gomagalubuk, a khidodokawan,-

4. A phamakasolud ko Apoi a tanto a mayao,-

5. A phuphamaka-inomun ko bowalan a pulikabo.

6. Da-a Pangunungkun niran a rowar ko sorokun,

7. Di ipukhaolit, go di Phakarun sa kaor.

8. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Madadarandang,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ خِشَعَةٌ ﴿٢﴾

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿٣﴾

تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آيَةٍ ﴿٥﴾

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيرٍ ﴿٦﴾

لَا يَسْتَمِعُونَ وَلَا يُبْصِرُونَ مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾

9. Sabap ko galubuk iran na Masosowat sitan;

لَسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ①

10. Si-i ko Sorga a Maporo,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ②

11. Da-a khanug iran non a ilang:

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لُغِيَّةً ③

12. Katatagowan sa manga Bowalan a Puphamanoga;

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ④

13. Katatagowan sa manga kantir a manga poporo,

فِيهَا سُرُورٌ مَّرْفُوعَةٌ ⑤

14. Go manga baso a khi-a adir-un,

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ⑥

15. Go manga olona a khi-a anti-bun,

وَنَارُوقٌ مَصْفُوفَةٌ ⑦

16. Go manga Paramadali a khi-kakayatun.

وَرِزْرَاقٌ مُبْتَوْنَةٌ ⑧

17. Ba iran ndi Punggudaguda-a so manga Onta o andamanaya i kiya-aduna-on?

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ⑨

18. Go so Langit o andamanaya i Kiniporo-onon?

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ⑩

19. Go so manga Palao o andamanaya i kiyapamakatinugaon?

وَالِى لَيْلٍ كَيْفَ نُصِبَتْ ⑪

20. Go so Lopa o andamanaya i kiyakayataon?

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ⑫

21. Na Pamaka-inungka Ka, a Suka na matag Puphamaka-inungka.

فَذَكِّرْ لَعَنَّا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ⑬

22. Kuna a ba siran Ruka paki-
phanugulun,

23. Ogaid na sa dun sa tomali-
khod go Mongkir,

24. Na isiksa on o Allah so siksa
a mala.

25. Mata-an! A si-i Rukami so
khandodan niran;

26. Oriyan niyan na Mata-an! A
si-i Rukami so itongan kiran.

لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ﴿١٥﴾

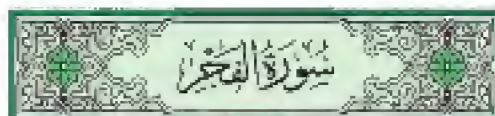
إِلَّا مَن تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿١٦﴾

فَعَذَابُ اللَّهِ أَكْبَرُ ﴿١٧﴾

إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِمْ ﴿١٨﴾

لَعْرَانٍ عَلِيمًا جَسَابُهُمْ ﴿١٩﴾

Surah Al-Fajr-89

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Fajr,

2. Go so manga gagawi-i a sha-
sapolo,

3. Go so ganap a go so gansar,

4. Go so gagawi-i igira -a khaipos
(ka shiksa-an ndun so manga ka-
pir);

5. Ba saya di matatago so Ka-
shapa ko adun a sabot iyan?

6. Bangka da nggudaguda-a so
ini-kidiya o Kadnan Ka ko (pagtao
a) Ad,-

7. A so Iram, a manga poporo i
tindug,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾

وَلِلَّائِلِ عَشْرِ ﴿٢﴾

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴿٤﴾

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حَجْرِ ﴿٥﴾

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾

إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾

8. So da-a Miya-adun a lagid iran ko manga Ingud?

9. Go so (Pagtao a) Samood, a so Miyanonggirub siran ko manga dalama ko balintad?

10. Go so Pir-aon a adun a manga lutakan niyan?

11. A siran na Miyamangakowala ko manga Ingud;

12. Go piyakandakul iran ro-o so kapaminasa.

13. Na Piyakatoronan siran o Kadnan Ka sa mbarambarang a mailot a siksa:

14. Mata-an! A so Kadnan Ka na tithe a tomitilik.

15. Na so puman so Manosiya, na amai ka tiniyoba sukaniyan o Kadnan Niyan ka bigan Niyan sa Munang, go ini Kalimo Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na bigan nako Niyan sa Munang.

16. Na amai ka tiniyoba Iyan, ka Piyakasimpitan Niyan ko pagupur Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na Piyakarondan nako Niyan!

17. Sabunar, a kuna, ka di niyo Phoporongan so Wata a ilo!

18. Go di niyo iphami-is so kapakakana ko Miskin!

الَّتِي لَمْ يَخْلُقْ مِنْهَا فِي الْبَلَدِ ۝٨

وَيَسْأَلُ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّخِرَ بِالْوَادِ ۝٩

وَفَرَعُونَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝١٠

الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبَلَدِ ۝١١

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۝١٢

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝١٣

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝١٤

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَيْنَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ،

وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ۝١٥

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَيْنَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي

أَهْلَنِي ۝١٦

كَذَلِكَ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ ۝١٧

وَلَا تَحْضُونَهُ عَلَى طَعَامِ الْيَتِيمِ ۝١٨

19. Go phagarabun niyo so Pa-
ninggalan sa ka-arab a kabosao,

20. Go mababaya kano sa tamok
sa kabaya a mitataralo.

21. Sabunar, a amai ka roputun
so Lopa, a Maropuroput,

22. Go Makatalingoma so Kad-
nan Ka, a go so manga Malaikat a
Shishinundai;

23. Go miyoma sa Alongan
noto so Naraka Jahannam, na sa
Alongan noto na Phananadum so
Manosiya, na aigona-on o Kapa-
nanadum?

24. Matharo iyan: Aidaao, o ba
ako bo miyakapamakot sa ruk, o
Kaoyagoyag akun!

25. Na si-i ko Alongan noto, na
da-a makapaniksa ko siksa Iyan a
isa bo!

26. Go da-a makaphamatong ko
kaphamatong Iyan a isa bo.

27. Hai Niyawa a thatana!

28. Ndod ka ko Kadnan ka, a
Masosowat, a Makasosowat!

29. Na solud ka ko manga Or-
ipun Ko!

30. Go solud ka ko Sorga Akun!

وَتَأْكُلُونَ الثَّرَاكَ أَكْلًا لَّمَّا ۝

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ۝

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝

وَجِئْنَا بِقَوْمٍ يَمْشُونَ فِي الْمَسَارِعِ
الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۝

يَقُولُ يَا أَيَّتَنِي قَدَمْتُ لِحَيَاتِي ۝

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَعْدِبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ۝

وَلَا يُرَىٰ وَفَاقُهُ أَحَدًا ۝

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝

ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ۝

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝

وَادْخُلِي جَنَّاتِي ۝

Surah Al-Balad-90

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko ungkai a Ingud (a Makkah),-

2. A Suka na Mababaling sangkai a Ingud,-

3. Go so Mimbawata a go so Inimbawata,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko karomasyan:

5. Ba niyan tatarima-a sa da dun a phakapa-aron a isa bo?

6. Gi-i niyan Tharo-on: A miyakailang ako sa tamok a madakul!

7. Ba niyan tatarima-a sa da-a miyakailai ron a isa bo?

8. Ba Ami da sunggai sukaniyan sa dowa mata?

9. Go dila go mbala a modol?

10. Go Pinggonanao ami sukaniyan ko dow a lalan?

11. Na ino niyan da Panagontamani so mapigul,-

12. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so mapigul?-

13. So Kapumaradika sa Oripun,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ①

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ②

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ③

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ④

أَحْسَبُ أَنْ لَنْ يُعْدِ رَعَايَهُ أَحَدٌ ⑤

يَقُولُ أَهْلَكَ مَا لَأُبُدَا ⑥

أَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَرَوْهُ أَحَدٌ ⑦

أَلَوْ تَحَوَّلَ اللَّهُ عَنَّا ⑧

وَلِلسَانَا وَشَفَتَيْنِ ⑨

وَهَدَّيْنَاهُمَا الْغَيَّاتَيْنِ ⑩

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ⑪

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ⑫

فَالْغَرَبَةُ ⑬

14. O di na so kapakakana si-i ko
Alongan a kaor,

15. Ko Wata a ilo a madasug,

16. O di na so Miskin a Midudukut ko botha;

17. Oriyan niyan na miyabaloi a pud ko siran a Miyamaratiyaya, a go iniphipi-isa iran so Kaphantang, go iniphipi-isa iran so Kapangalimo.

18. Na siran man i manga tao ko kawatanan.

19. Na so siran a Miyamangongkir ko manga Ayat Ami, na siran i manga tao ko diyowang;

20. A kakokoloban siran sa A poi.

أَوْ أَطْعَمُ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ١٤

يَتِيمًا إِذَا مَتَرْتَهُ ١٥

أَوْ مَسْكِينًا إِذَا مَتَرْتَهُ ١٦

شُرَكَاءَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَصَّوْا بِالصَّيْرِ ١٧

وَتَوَصَّوْا بِالْمَرْحَمَةِ ١٨

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ١٩

وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ٢٠

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ٢١

Surah Al-Shams-91

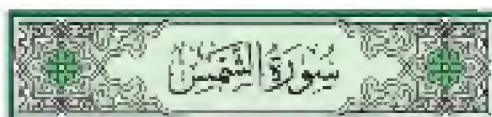
Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Alongan a go so Sindao niyan,

2. Go so Olan igira-a tiyondog iyan,

3. Go so daondao igira-a piyayag iyan,

4. Go so gagawi-i igira-a ipukholob iyan,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ١

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ٢

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰهَا ٣

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا ٤

5. Go so Langit, a go so Mimba-lai Ron,

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۝٥

6. Go so Lopa a go so Komi-yayaton,

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَنَهَا ۝٦

7. Go so ginawa, a go so Mithaongon Phiyapiya:

وَتَقْسِرِ وَمَا سَوَّاهَا ۝٧

8. Na ini-ilaham Iyan non so Kapumbaradosa niyan, a go so Kaphangongonotan niyan;-

فَالْهَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۝٨

9. Sabunar a miyakada-ag so tao a Siyoti niyan a ginawa niyan;

فَدَاخِلَ مِنْ رُكْنَيْهَا ۝٩

10. Go Sabunar a kiyawiswisan so tao a diyadag iyan a ginawa niyan!

وَقَدْ حَاطَ مِنْ دُونِهَا ۝١٠

11. Piyakambokhag o (Pagtao a) Samood (so Sogo kiran) sabap ko Kiyapangakowala iran;

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝١١

12. Gowani a mbakorot so lubi a darowaka kiran,

إِذَا نَبَعَتْ أَشْقَاهَا ۝١٢

13. Na Pitharo kiran o Sogo o Allah: (Botawani niyo) so Onta o Allah, go so kaphaginom iyan!

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝١٣

14. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na biyono iran noto, na bininasa siran o Kadnan Niran sabap ko dosa iran, na Piyakapurar-ampata Iyan siran,

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
يَذِيهِمْ قَسْوَاهَا ۝١٤

15. Go di Niyan ikhaluk so kiyabolosan noto.

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝١٥

Surah Al-Lail-92

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko gagawi-i igira-a pukhi-kolob (so kalibotung iyan),

2. Go so daondao igira-a lomini-wanag,

3. Go so Miyadun ko Mama, go so Babai,-

4. Ka Mata-an! A so galubuk iyo na Sabunar a mbidabida.

5. Na so puman so tao a Miyamumugai a go Miyananggila,

6. Go tiyanto niyan so mapiya,-

7. Na pulubodun Nami ron a (Kaparoliya niyan ko) malbod,

8. Na so puman so tao a Miligut go Mitharambisa,

9. Go Piyakambokhag iyan so mapiya;

10. Na pulubodun Nami ron a (ka-akir iyan ko) margun.

11. Go di ron phakanggai a gona so tamok iyan amai ka maolog (ko Naraka).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلُ إِذَا يَغْشَى ①

وَالنَّهَارُ إِذَا تَجَافَى ②

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ③

إِنْ سَعَى كُفْرًا شَقَى ④

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ⑤

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ⑥

فَسَيَرْجِيهِ رَبُّهُ الْيُسْرَى ⑦

وَأَمَّا مَنْ كَفَرَ وَكَفَى ⑧

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ⑨

فَسَيَرْجِيهِ رَبُّهُ الْيُسْرَى ⑩

وَمَا يَنْبَغِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ⑪

12. Mata-an! A si-i Rukami so titho a Torowan,

13. Go Mata-an! A ruk Ami so khaori, a go so paganai.

14. Na Piyaki-iktiyaran Ko ruka-no so Apoi a pukhadug;

15. Da-a phakasoludon a rowar ko marata i okor,

16. A so Tomiyaplis go Tomiya-likhod.

17. Na phakawatan non so Miya-nanggila (sa dosa).

18. A so Puphamumugai ko tamok iyan ka-an Masoti;

19. Go kuna a ba adun a ruk o isa a tao a shisi-i rukaniyan a Limo ambalasan,

20. Ogaid na singanin ko Kasosowat o Kadnan niyan a Maporo;

21. Na matatangkud a Khasowat dun.

إِنَّا عَلَّمْنَا الْهَدَىٰ ۝

وَإِنَّا لَنَافِلُ الْكَافِرَةِ وَالْأُولَىٰ ۝

فَأَنْذَرْنَاكَ نَارًا فَانْظُرْ ۝

لَا يَصْلُحُهَا إِلَّا الْإِشْقَىٰ ۝

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۝

وَسَيَجْزِيهَا الْآفَقَىٰ ۝

الَّذِي يُوقِ مَالَهُ رَبُّكَ ۝

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۝

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِهِ الْأَعْلَىٰ ۝

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝

Surah Al-Duha-93

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tunganaik,

2. Go so gagawi-i igira-a lomini-botung,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَىٰ ۝

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝

3. Ka da Kandarainonun o Kadnan Ka (Ya Muhammad) go da Ka Niyan Kararangiti;

4. Go matatangkud a so khaori na tomo Ruka a di so paganai;

5. Go matatangkud a Mbugangka dun o Kadnan Ka na Khasowat Ka.

6. Ba Ka Niyan nda mato-on a Wata a ilo na Piyakisiyap Ka Niyan?

7. Go Miyato-ongka Niyan a madadadag na pinggonanao Ka Niyan,

8. Go Miyato-on Ka Niyan a miskin, na Bigangka Niyan sa kawasa-an.

9. Na so Wata a ilo na Dingka Phangarasi-i;

10. Go so puphamanguni na Dingka Phurarasunga;

11. Go so Limo o Kadnan Ka na Puphamanotholangka!

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ۝

وَلَا خِرَءُ خَيْرَ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ۝

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۝

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۝

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ۝

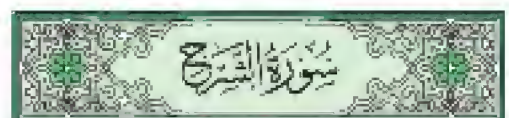
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

Surah Al-Inshirah-94

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ba Ami da pakalowaga Ruka so rarub Ka (Ya Muhammad)?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝

2. Go piyokas Ami Ruka so mapunud Ka?-

3. A so mini-punud ko likod Ka,-

4. Go iniporo Ami Ruka so Tadam Ruka?

5. Na Mata-an! A khatondog so margun, a malbod,

6. Mata-an! A khatondog so margun, a malbod.

7. Na igira-a miyakapasad Ka, na nggalubuk Ka puman,

8. Go si-i Ka bo ko Kadnan Ka Puphangangarapan.

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ۝

الَّذِي أَقْبَضَ ظَهْرَكَ ۝

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۝

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝

Surah Al-Tin-95

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tin a go so Zayton,

2. Go so Palao a Torsina,

3. Go giyangkai a Ingud a (Makka a) Panarigan,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko lubi a mapiya a bontal,

5. Oriyan niyan na Pakakasowin Ami sukaniyan ko lubi a mababa ko manga bababa,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ ۝

وَطُورِ سِينِينَ ۝

وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝

6. Inonta so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya: Ka adun a bagiyan niran a balas a di Puthaman.

7. Na antawa-a i Maphaki ongkir iyan Ruka ko oriyen naya, so Kokoman?

8. Ba di so Allah i lubi a Maontol i Kokoman ko manga Kokoman?

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَحَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ
غَيْرُ مَعْنُونٍ ﴿٦﴾

فَمَا يَكِيدُكَ بَعْدَ الْدِّينِ ﴿٧﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

Surah Al-Alaq-96

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Pangadi Ka: Si-i ko Ngaran o Kadnan Ka a so Miyangadun;

2. Inadun Niyan so manga Manosiya, pho-on ko manga rogo a mimbathik.

3. Pangadi Ka: Ka so Kadnan Ka na lubi a Maginawa,-

4. So Miyangundao ko (kisora-tun ko) Pansom,-

5. Inindao Niyan ko Manosiya so di niyan katawan.

6. Sabunar a Mata-an! A so Manosiya na phangakowala dun,

7. Ko kiya-ilaya niyan sa Miyakatharambisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَظَنٍ ﴿٦﴾

أَنْ رَّاهُ اسْتَعْجَلَ ﴿٧﴾

8. Mata-an! A si-i bo ko Kadnan
Ka i khandodan.

9. Aiguda-a Ka ko sukaniyan a
Pushapar,

10. Ko Oripun (o Allah) igira a
Mishambayang?

11. Aiguda-a Ka amai ka Suka-
niyan na shisi-i ko Torowan,

12. O di na ini Sogo Iyan so
Kapananggila?

13. Aiguda-a Ka amai ka (so
Puphanapar na) tomiyaplis go to-
miyalikhod?

14. Ba niyan ndi katawi a Mata-
an! A so Allah na phagilain Niyan?

15. Gunuki niyan, ka Mata-an-a
o di niyan gunuki, na gandurun
Ami dun ko tandongan,-

16. (Khiruk ko) tandongan, a
bokhag, a baradosa;

17. Na tawaga niyan i salinggo-
goya iyan!

18. Ka tawagun Ami so khisi-
siyap ko Naraka!

19. Sabunar! A Dingka Pagonoti
sukaniyan, go Sojiod Ka, go pakar-
ani Ka (ko Kadnan Ka).

إِنِّإِلَى رَبِّكَ الرَّجْعُ ﴿٥﴾

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَتَّبِعُ ﴿٦﴾

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ﴿٧﴾

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى ﴿٨﴾

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى ﴿٩﴾

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٠﴾

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ﴿١١﴾

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٢﴾

نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِرَةٍ ﴿١٣﴾

فَلْيَنْدِعْ نَارِيَهُ ﴿١٤﴾

سَمِعَ الرِّبَايَةَ ﴿١٥﴾

كَلَّا لَا تَطْعَمُهُ وَاشْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٦﴾

Surah Al-Qadr-97

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami a Qur-an naya si-i ko Gagawi-i a Susula-an.

2. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Gagawi-i a Susula-an?

3. So Gagawi-i a Susula-an na thomo a di so sanggibo a Olanolan.

4. Puthoron ro-o so manga Malaikat agoso Ruh. (so Jibril), sabap sa idin o Kadnan niran, makapantag ko oman i sogowan.

5. Kalilintad Sukaniyan taman ko kasubang o Fijar!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ①

وَمَا أَزِدُّكَ مَالِيَهُ الْقَدْرِ ②

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ③

تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا يَأْذِنُ رَبُّهُمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ④

سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ ⑤

Surah Al-Bayyinah-98

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Da ko butad o siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto o ba siran miyamagukar taman sa kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَوْ كُنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالصَّابِقِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ①

2. Sogo a pho-on ko Allah, a Makapuphangadi ko manga Kitab a manga Soti:

3. Khisosoratan noto sa (Kokoman a) ontol.

4. Na da makashusunggay a so siran a piyamugan ko Kitab inonta ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina.

5. A da-a ini Sogo kiran a rowar sa Kapushowasowata iran ko Allah, a Totolabosun niran non, so okit ko Kapaginutao, a Shasalimbotawan siran, a go so Kipamayandugun niran ko Sambayang, go so katonaya iran ko Zakat: Giyoto man i okit a ontol

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto, na si-i ko Apoi ko Naraka Jahannam makakakal siran non. Siran man i miyakaratarata ko manga Ka-adun.

7. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran man na siran i miyakapiyapiya ko manga Ka-adun.

8. Adun a balas kiran si-i ko Kadnan niran a manga Sorga a tatap, a puphamangondas ko kaba-baan niyan so manga lawasaig,

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝١

فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةٌ ۝٢

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝٣

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝٤

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝٥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝٦

جَزَاءُ مَا عَمِلُوا رَبَّهُمْ جَنَّتُ خُدُودُهُمْ فِيهَا خَالِدِينَ ۝٧

makakakal siran non, sa dayon sa dayon. Miyasawat kiran so Allah na Khasawat siran non (mambo). Giyoto man na bagiyan o tao a inikaluk iyan so Kadnan niyan.

Surah Al-Zilzal-99

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka ilinog ko Lopa so ipulinogon,

2. Go pakaliyon o Lopa so khi-pupunudon,

3. Go Matharo o Manosiya: A'antona ini?

4. Sa Alongan noto na Panotho-lun niyan so manga Tothol rukani-yan:

5. Sabap sa Mata-an! A so Kadnan Ka na Ipagilaham Iyan non noto.

6. Sa Alongan noto na mamakaliyo so manga Manosiya a mbidabi-da, ka phaki-ilai kiran so (balas o) manga galubuk iran.

7. Na sa dun sa nggolaola sa timbang bo o kolpong a mapiya, na khailai niyan noto;

8. Go sa dun sa nggolaola sa timbang bo o susurum a marata, na khailai niyan noto!

عَنهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾

وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾

وَقَالَ الْإِنْسُ مَا لَهَا ﴿٣﴾

يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾

يَا أَيُّهَا رَبُّكَ أَوْحَى لَهَا ﴿٥﴾

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

Surah Al-A'diyat-100

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko (manga Koda a) Pu-
phulolompat a gi-i makashowara,

2. Go Puphamangapoyan sa ka-
lamaging,

3. Go Puphamanibowa ko kha-
pita.

4. Go Miyamakakayambur siran
ro-o sa bayanuk,

5. Go minilumbak iran noto ko
kao-orongan (ko ridowai);

6. Mata-an! A so Manosiya si-i
ko makapantag ko Kadnan Niyan
na titho a da-a Tadum iyan;

7. Go Mata-an! A sukaniyan sa
makapantag ro-o i titho a saksi;

8. Go Mata-an! A sukaniyan ma-
kapantag ko kabaya ko tamok na
tonganai a minitaralo.

9. Ba niyan ndi katawi, -a amai
ka pakaliyon so shisi-i ko manga
kobor,

10. Go payagun so shisi-i ko
manga rarub?-

11. Mata-an! A so Kadnan niran
sa Alongan noto i titho a Kaip
kiran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۝

فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا ۝

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۝

فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ۝

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۝

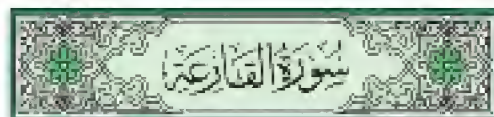
وَاللَّهُ عَلَى ذَلِكَ شَهِيدٌ ۝

وَاللَّهُ رَاحِيُ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ۝

* أَفَلَا يَعْلَمُونَ إِذَا بُعِثَ رَافِي الْقُبُورِ ۝

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ ۝

Surah Al-Qariah-101

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatukutuk!

2. Antona-a so phakatukutuk?

3. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so Phakatukutuk?

4. Alongan a mabaloi so manga
Manosiya a makairing sa manga
Paroparo a Masosolapak,

5. Go mabaloi so manga Palao a
makairing ko bombol a riyodot.

6. Na sa dun sa tao a makapunud
so manga timbang iyan,

7. Na sukaniyan na matago ko
Kaoyagoyag a Makasosowat.

8. Na so puman so tao a Maka-
khap so manga timbang iyan,

9. Na aya darpa iyan na so Nar-
aka Hawiya.

10. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona oto?

11. Apoi a Miyakayaoyao!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ①

مَا الْقَارِعَةُ ②

وَمَا أَذْرَكَ مَا الْقَارِعَةُ ③

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُورِ ④

وَيَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ⑤

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ⑥

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑦

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ⑧

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ⑨

وَمَا أَذْرَكَ مَا هِيَ ⑩

نَارُ حَامِيَةٍ ⑪

Surah Al-Takathur-102

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakatumbang rukano so
Kapamagindiga sa kadakul,

2. Taman sa makasongkano ko
manga kobor.

3. Na gunuki niyo, ka khatoka-
wan niyo dun!

4. Oriyan niyan na gunuki niyo,
ka khatokawan niyo dun!

5. Sabunar, a okatokawi niyo sa
Kata-o a matatangkul!

6. Na Mata-an a mailai niyo dun
so Naraka Jahim!

7. Oriyan niyan, na Mata-an a
mailai niyo dun noto sa kailai a
matatangkul!

8. Oriyan niyan, na Mata-an a
khi-isha rukano dun sa Alongan
noto so manga Limo (rukano)!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التَّكْوِيْنُ ١

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ٢

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٣

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٤

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ٥

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ٦

لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ٧

لَتُكْسِلُنَّ نَوْمِيذٍ عَنِ النَّعِيمِ ٨

Surah Al-Asr-103

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Masa,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ١

2. Ka Mata-an! A so manga Manosiya na matatago dun ko ka-logi,

3. Inonta so Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, go ini pamagosiyata iran so bunar, go ini pamagosiyata iran so kaphantang.

Surah Al-Humazah-104

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa, a ruk o omani Taliyanta-an, a makasodi,

2. A so Miyanimo sa tamok na miyatamanon magitong,

3. Tatarima-an niyan sa Mata-an! A so tamok iyan na miyabaloi niyan sukaniyan a kakal!

4. Gunuki niyan noto, Mata-an a Phoshangun ndun ko makaroput;

5. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so makaroput?

6. So Apoi o Allah, a pakakakadugun,

7. So pushokhayao ko manga poso:

8. Mata-an naya! A si-i kiran mikolob,

9. Si-i ko manga pasuk a manga rarawa.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ ١

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ ٢

سورة الهمزة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيَلْ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٌ ١

الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدْدَ لَهُ ٢

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ٣

كَلَّا لَيُبَدِّلَنَّ فِي السَّحَابَةِ ٤

وَمَا أَذْرَبَكَ مَا السَّحَابَةُ ٥

كَأَنَّ اللَّهَ الْمَوْقَدَةُ ٦

الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَقْيَدِ ٧

إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُّصَدَّدَةٌ ٨

فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ٩

Surah Al-Fil-105

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Bangka da Katokawi so iniki-diya o Kadnan Ka ko khimangaruk ko Gadiya?

2. Ba Niyan nda tagowa so Antangan niran a marata si-i ko kalogi?

3. Go biyotawanan Niyan siran sa manga Papanok a khirurungkap.

4. A Puphangolog kiran sa Ator a pho-on ko lipao a kiyomba;

5. Na biyaloi Niyan siran a miyaka-iring ko pur a kiyan (a olud)?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْفِيلِ ١
الَّذِي كَفَّ فَعَلَّ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ

الْفِيلِ ٢
الَّذِي جَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ٣

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ٤

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّنْ سِجْلٍ ٥

فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أَمَاكُورٍ ٦

Surah Quraish-106

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Makapantag ko kiyasinanad o manga Quraish,-

2. So kiyasinanad iran ko kathotogalin ko kapanununggao niyan a go so kakhakayao niyan,-

3. Na Showasowata iran so Kadnan a ungkai a Baitollah,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِأَيِّفٍ قُرَيْشٍ ١

لِأَيِّفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّمَاءِ وَالصَّيْفِ ٢

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ٣

4. So migai kiran sa Pangunung-kun po-on ko kaor, go miyakasarig kiran pho-on ko kaluk.

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ
مِنْ خَوْفٍ ۝١

Surah Al-Maun-107

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ino kiyatokawan Ka so gi-niyan pakambokhagun so balas (ko Akhirat)?

2. Na giyoto man so Puphanaromag ko Wata a ilo,

3. Go di niyan iphamintal so kapakakana ko Miskin.

4. Na sangat a siksa a ruk o manga Barasambayang,

5. A so siran na so Sambayang iran na pakalilipatan niran,

6. So siran na maki-ilailain siran,

7. Go u-urunun niran so kakha-piya-an!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ۝١

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۝٢

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝٣

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۝٤

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝٥

الَّذِينَ هُمْ بُرَاءُونَ ۝٦

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝٧

Surah Al-Kausar-108

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na inibugai Ami Ruka (Ya Muhammad) so madakul (a Mapiya)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَغْنَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝١

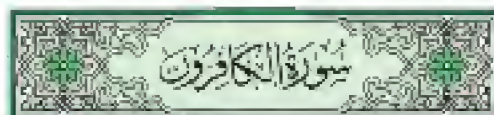
2. Na Shambayang Ka makapan-tag ko Kadnan Ka, go Khorbang-ka.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝

3. Mata-an! A so Pukhararangit Ruka na sukaniyan i da a tondasi-yan.

إِنْ شَاءَ رَبُّكَ هُوَ الْآخِرُ ۝

Surah Al-Kafirun-109

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Tharowangka (Ya Muham-mad): Hai manga Kapir!

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۝

2. Kuna a ba Akun di-i Showa-sowata so gi-i niyo Showasowatun;

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝

3. Go da rukano i ba niyo di-i Showasowata so gi-i Yakun Showa-sowatun;

وَلَا أَنشُرُ عِبِيدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

4. Go da Rakun i ba Ko Push-owasowata so Pishowasowat iyo,

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۝

5. Go da rukano i ba niyo Push-owasowata so gi-i Yakun Showasowatun.

وَلَا أَنشُرُ عِبِيدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

6. Ruk iyo so okit iyo ko Kapa-ginutao, na ruk Akun so okit Akun ko Kapaginutao.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

Surah Al-Nasr-110

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a Miyakatalingoma so
Tabang o Allah, a go so Daag,

2. Go Mailaingka so manga
Manosiya a Puphamanolud ko Aga-
ma o Allah, a ndadakudakul,

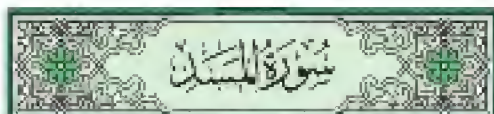
3. Na Puthasbik Ka a rakhus o
Podi ko Kadnan Ka, go Panguni
Ka On sa Ma-ap: Mata-an! A Su-
kaniyan na Tatap a Puphanarima
ko Taobat.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ
أُفْوَجًا ﴿٢﴾

مُسَبِّحِينَ مُحَمَّدًا رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرُونَ إِنَّهُ
كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

Surah Al-Lahab-111

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Miya-ilang so dow a tangan o
Abilahab, go miya-ilang (Sukani-
yan)!

2. Da-on makanggai a gona so
tamok iyan, a go so miyasokat iyan!

3. Phakasolud dun ko Apoi a
Pushokhayao!

4. Go so Karoma niyan a Ma-
awid sa itagon,-

5. Kiyatagowan so lig iyan sa tali
a phamukul!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

Surah Al-Ikhlâs-112

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: Sukaniyan so Allah, a isa isa!

2. So Allah a Puphangangaron-ganan!

3. Da Mbawata, go da Mbawata-an,

4. Go da-a Miya-adun a saginda Niyan a isa bo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ①

اللَّهُ الصَّمَدُ ②

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ③

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

Surah Al-Falaq-113

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong Ako ko Kadnan o khapita,

2. Po-on ko karat-an o nganin a Inadun Niyan,

3. Go so karata-an o Gagawi-i igira-a Miyakalibotung,

4. Go so karata-an o Puphaman-giyop ko manga palot,

5. Go so karata-an o makasi-ig igira-a miyani-ig.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ①

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ②

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ④

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤

Surah An-Nas-114

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong
Ako ko Kadnan o manga Mano-
siya,

2. A Phapa-ar ko manga Mano-
siya,

3. A Tohan o manga Manosiya,

4. Po-on ko karata-an o Puphan-
gonsi, a Puphano-o so-ok,-

5. So Puphangonsi ko manga
rarub o manga Manosiya,-

6. A pud ko manga Jinn, a go so
manga Manosiya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ١

مَلِكِ النَّاسِ ٢

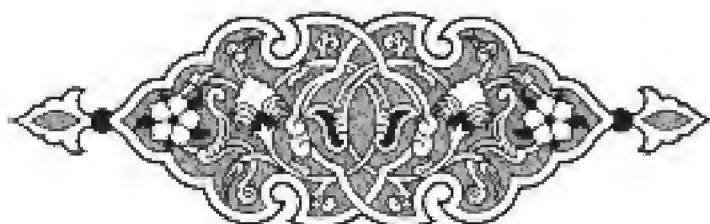
إِلَهِ النَّاسِ ٣

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ٤

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ

النَّاسِ ٥

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ٦

﴿ فَهَذَا بِاسْمِ السُّورِ وَبَيَانَ الْكُوفِ وَالْمَدَنِ مِنْهَا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			المصفحة	رقمها	السورة
Al-Fatiha	1	1	Makki	مَكِّيَّة	١	١	الْفَاتِحَةُ
Al-Baqarah	2	2	Madani	مَدَنِيَّة	٢	٢	البَقَرَةُ
Ali-Imran	3	76	Madani	مَدَنِيَّة	٧٦	٣	آلِ عِمْرَانَ
Al-Nisa	4	120	Madani	مَدَنِيَّة	١٢٠	٤	النِّسَاء
Al-Maidah	5	164	Madani	مَدَنِيَّة	١٦٤	٥	الْمَائِدَةُ
Al-An'am	6	197	Makki	مَكِّيَّة	١٩٧	٦	الْأَنْعَام
Al-A'raf	7	235	Makki	مَكِّيَّة	٢٣٥	٧	الْأَعْرَافُ
Al-anfal	8	279	Madani	مَدَنِيَّة	٢٧٩	٨	الْأَنْفَالُ
Al-Taubah	9	295	Madani	مَدَنِيَّة	٢٩٥	٩	التَّوْبَةُ
Yunus	10	326	Makki	مَكِّيَّة	٣٢٦	١٠	يُونُسَ
Hud	11	349	Makki	مَكِّيَّة	٣٤٩	١١	هُودَ
Yusuf	12	373	Makki	مَكِّيَّة	٣٧٣	١٢	يُوسُفَ
Al-Ra'd	13	396	Madani	مَدَنِيَّة	٣٩٦	١٣	الرَّعْدَ
Ibrahim	14	407	Makki	مَكِّيَّة	٤٠٧	١٤	إِبْرَاهِيمَ
Al-Hijr	15	418	Makki	مَكِّيَّة	٤١٨	١٥	الْحِجْرَ
Al-Nahl	16	429	Makki	مَكِّيَّة	٤٢٩	١٦	النَّحْلَ
Al-Isra	17	453	Makki	مَكِّيَّة	٤٥٣	١٧	الْإِسْرَاءَ
Al-Kahf	18	474	Makki	مَكِّيَّة	٤٧٤	١٨	الْكَهْفَ
Maryam	19	495	Makki	مَكِّيَّة	٤٩٥	١٩	مَرْيَمَ
TaHa	20	509	Makki	مَكِّيَّة	٥٠٩	٢٠	طه
Al-Anbiya	21	528	Makki	مَكِّيَّة	٥٢٨	٢١	الْأَنْبِيَاءَ
Al-Hajj	22	545	Madani	مَدَنِيَّة	٥٤٥	٢٢	الحَجَّ
Al-Mu'minun	23	561	Makki	مَكِّيَّة	٥٦١	٢٣	الْمُؤْمِنُونَ
Al-Nur	24	576	Madani	مَدَنِيَّة	٥٧٦	٢٤	النُّورَ

﴿فَهَذَا تِسْمَةُ السُّورِ وَبَيَانُ الْكِتَابِ وَالْمَدَارِ فِيهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			المصحف	رقمها	السورة
Al-Furqan	25	592	Makki	مَكِّيَّة	٥٩٢	٢٥	الْفُرْقَان
Al-Shu'arra	26	605	Makki	مَكِّيَّة	٦٠٥	٢٦	الشُّعَرَاء
Al-Naml	27	628	Makki	مَكِّيَّة	٦٢٨	٢٧	النَّمْل
Al-Qasas	28	644	Makki	مَكِّيَّة	٦٤٤	٢٨	الْقَصَص
Al-Ankabut	29	662	Makki	مَكِّيَّة	٦٦٢	٢٩	العَنْكَبُوت
Al-Rum	30	675	Makki	مَكِّيَّة	٦٧٥	٣٠	الرُّوم
Lucman	31	686	Makki	مَكِّيَّة	٦٨٦	٣١	لُقْمَانَ
Al-Sajdah	32	693	Makki	مَكِّيَّة	٦٩٣	٣٢	السَّجْدَة
Al-Ahzab	33	699	Madani	مَدَنِيَّة	٦٩٩	٣٣	الْأَحْزَاب
Saba	34	715	Makki	مَكِّيَّة	٧١٥	٣٤	سَبَأ
Fatir	35	726	Makki	مَكِّيَّة	٧٢٦	٣٥	فَاطِر
Yasin	36	736	Makki	مَكِّيَّة	٧٣٦	٣٦	يَس
Al-Saffat	37	747	Makki	مَكِّيَّة	٧٤٧	٣٧	الصَّافَّات
Sad	38	764	Makki	مَكِّيَّة	٧٦٤	٣٨	ص
Al-Zumar	39	775	Makki	مَكِّيَّة	٧٧٥	٣٩	الزُّمَر
Ghafir	40	790	Makki	مَكِّيَّة	٧٩٠	٤٠	غَافِر
Fussilat	41	806	Makki	مَكِّيَّة	٨٠٦	٤١	فُصِّلَت
Al-Shura	42	816	Makki	مَكِّيَّة	٨١٦	٤٢	الشُّورَى
Al-Zukhruf	43	827	Makki	مَكِّيَّة	٨٢٧	٤٣	الرُّزْخُرُف
Al-Dukhan	44	839	Makki	مَكِّيَّة	٨٣٩	٤٤	الدُّخَان
Al-Jasiyah	45	845	Makki	مَكِّيَّة	٨٤٥	٤٥	الْجَاثِيَة
Al-Ahqaf	46	852	Makki	مَكِّيَّة	٨٥٢	٤٦	الْأَحْقَاف
Muhammad	47	860	Madani	مَدَنِيَّة	٨٦٠	٤٧	مُحَمَّد
Al-Fat-h	48	867	Madani	مَدَنِيَّة	٨٦٧	٤٨	الْفَتْح

﴿فَهَرَسْنَا بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَّانِ الْكُتُبِ وَالْمَذَاهِبِ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقمها	السورة
Al-Hujurat	49	875	Madani	سَنِيَّة	٨٧٥	٤٩	الْحُجُرَات
Qaf	50	879	Makki	كَلِمَةٌ	٨٧٩	٥٠	ق
Al-Zariyat	51	885	Makki	كَلِمَةٌ	٨٨٥	٥١	الذَّارِيَات
Al-Tur	52	891	Makki	كَلِمَةٌ	٨٩١	٥٢	الطُّور
Al-Najm	53	896	Makki	كَلِمَةٌ	٨٩٦	٥٣	النَّجْم
Al-Qamar	54	902	Makki	كَلِمَةٌ	٩٠٢	٥٤	القَمَر
Al-Rahman	55	908	Madani	سَنِيَّة	٩٠٨	٥٥	الرَّحْمَن
Al-Waqiah	56	915	Makki	كَلِمَةٌ	٩١٥	٥٦	الوَاقِعَةُ
Al-Hadid	57	923	Madani	سَنِيَّة	٩٢٣	٥٧	الحَدِيد
Al-Mujadalah	58	930	Madani	سَنِيَّة	٩٣٠	٥٨	المُجَادَلَةُ
Al-Hashr	59	936	Madani	سَنِيَّة	٩٣٦	٥٩	الْحَشْر
Al-Mumtahanah	60	941	Madani	سَنِيَّة	٩٤١	٦٠	الْمُتَحَنَّة
Al-Saff	61	945	Madani	سَنِيَّة	٩٤٥	٦١	الصَّف
Al-Jumu'ah	62	948	Madani	سَنِيَّة	٩٤٨	٦٢	الْجُمُعَةُ
Al-Munafiqun	63	951	Madani	سَنِيَّة	٩٥١	٦٣	الْمُنَافِقُونَ
Al-Taghabun	64	953	Madani	سَنِيَّة	٩٥٣	٦٤	التَّغَابُن
Al-Talaq	65	956	Madani	سَنِيَّة	٩٥٦	٦٥	الطَّلَاق
Al-Tahrim	66	960	Madani	سَنِيَّة	٩٦٠	٦٦	التَّحْرِيم
Al-Mulk	67	963	Makki	كَلِمَةٌ	٩٦٣	٦٧	الْمُلْك
Al-Qalam	68	968	Makki	كَلِمَةٌ	٩٦٨	٦٨	القَلَم
Al-Haqqah	69	974	Makki	كَلِمَةٌ	٩٧٤	٦٩	الْحَاقَّة
Al-Ma-arij	70	979	Makki	كَلِمَةٌ	٩٧٩	٧٠	الْمَعَارِج
Nuh	71	983	Makki	كَلِمَةٌ	٩٨٣	٧١	نُوح
Al-Jinn	72	987	Makki	كَلِمَةٌ	٩٨٧	٧٢	الْجِن

﴿ فَهَرَسْنَا اسْمَ السُّورِ وَبَيَّانَ الْكُورِ الْمَذْمُومَاتِ ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقمها	السورة
Al-Muzzammil	73	991	Makki	مَكِّيَّة	٩٩١	٧٣	الْمُزَمِّل
Al-Muddassir	74	994	Makki	مَكِّيَّة	٩٩٤	٧٤	الْمُدَّثِّر
Al-Qiyamah	75	999	Makki	مَكِّيَّة	٩٩٩	٧٥	الْقِيَامَةِ
Al-Insan	76	1002	Madani	مَدَنِيَّة	١٠٠٢	٧٦	الْإِنْسَان
Al-Mursalat	77	1006	Makki	مَكِّيَّة	١٠٠٦	٧٧	الْمُرْسَلَات
Al-Naba	78	1011	Makki	مَكِّيَّة	١٠١١	٧٨	النَّابَا
Al-Naziat	79	1014	Makki	مَكِّيَّة	١٠١٤	٧٩	النَّازِعَات
Abasa	80	1018	Makki	مَكِّيَّة	١٠١٨	٨٠	عَبَسَ
Al-Takwir	81	1022	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٢	٨١	التَّكْوِيَر
Al-Infitar	82	1024	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٤	٨٢	الْإِنْفِطَار
Al-Mutaffifin	83	1026	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٦	٨٣	الْمُطَفِّفِيْنَ
Al-Inshiqaq	84	1029	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٩	٨٤	الْإِنْشِقَاق
Al-Buruj	85	1032	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٢	٨٥	الْبُرُوج
Al-Tariq	86	1034	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٤	٨٦	الطَّارِق
Al-A'la	87	1035	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٥	٨٧	الْأَعْلَى
Al-Ghashiyah	88	1037	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٧	٨٨	الْغَاشِيَةِ
Al-Fajr	89	1039	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٩	٨٩	الْفَجْرِ
Al-Balad	90	1042	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٢	٩٠	الْبَلَد
Al-Shams	91	1043	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٣	٩١	الشَّمْس
Al-Lail	92	1045	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٥	٩٢	الْلَّيْلِ
Al-Duha	93	1046	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٦	٩٣	الضُّحَى
Al-Inshirah	94	1047	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٧	٩٤	الشَّرْح
Al-Tin	95	1048	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٨	٩٥	التِّين
Al-Alaq	96	1049	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٩	٩٦	الْعَلَق

﴿ فَهَرَسْنَا بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَّازِ الْكُتُبِ وَالْمَذَاقِ فِيهَا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			رقمها	الصفحة	السورة
Al-Qadr	97	1051	Makki	مَكِّيَّة	٩٧	١٠٥١	الْقَدْر
Al-Bayyinah	98	1051	Madani	مَدَنِيَّة	٩٨	١٠٥١	الْبَيِّنَةُ
Al-Zilzal	99	1053	Madani	مَدَنِيَّة	٩٩	١٠٥٣	الزَّلْزَلَةُ
Al-A'diyat	100	1054	Makki	مَكِّيَّة	١٠٠	١٠٥٤	الْعَادِيَّاتِ
Al-Qariah	101	1055	Makki	مَكِّيَّة	١٠١	١٠٥٥	الْقَارِعَةُ
Al-Takathur	102	1056	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢	١٠٥٦	التَّكَاثُرُ
Al-Asr	103	1056	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣	١٠٥٦	الْعَصْرُ
Al-Humazah	104	1057	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤	١٠٥٧	الْهُمَزَةُ
Al-Fil	105	1058	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥	١٠٥٨	الْفِيلِ
Quraish	106	1058	Makki	مَكِّيَّة	١٠٦	١٠٥٨	قُرَيْشٍ
Al-Maun	107	1059	Makki	مَكِّيَّة	١٠٧	١٠٥٩	الْمَاعُونُ
Al-Kausar	108	1059	Makki	مَكِّيَّة	١٠٨	١٠٥٩	الْكَوْثَرُ
Al-Kafirun	109	1060	Makki	مَكِّيَّة	١٠٩	١٠٦٠	الْكَافِرُونَ
Al-Nasr	110	1061	Madani	مَدَنِيَّة	١١٠	١٠٦١	النَّصْرُ
Al-Lahab	111	1061	Makki	مَكِّيَّة	١١١	١٠٦١	الْمَسَدُ
Al-Ikhlâs	112	1062	Makki	مَكِّيَّة	١١٢	١٠٦٢	الْإِخْلَاصُ
Al-Falaq	113	1062	Makki	مَكِّيَّة	١١٣	١٠٦٢	الْفَلَقُ
An-Nas	114	1063	Makki	مَكِّيَّة	١١٤	١٠٦٣	النَّاسُ

لِنُذِرَ الشُّرُكَاءَ الْإِسْلَامِيَّةَ وَالْأَوْقَافَ وَالِدَّعْوَةَ وَالْإِشَارَةَ

فِي الْمَلِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ الشُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةَ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ

لِطَبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمَشْرُورَةِ

إِذْ يُسْرُّهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجُمَةً مَعْنَايَهُ إِلَى اللُّغَةِ الْإِيرَانِيَّةِ الْفَارْسِيَّةِ

نَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَالِمَ الْحَمِيدِ الشَّرِيفِيَّ، الْمَلِكِ الْكَبِيرِ الْإِيرَانِيِّ الْكَرِيمِ الْكَرِيمِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهْدِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيفِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

Sabenar a giya opisina a wizarat as so'on al islamiyah wal aokaf
wad daowa wal irsad sii sa Saudi Arabia a aya tomo tong'go sa
Mojamma al Malik Fahad sii sa Madinah al Monawarah na
iphaka piya ginawa niyan so kapakada ya manga a Mojamma
sangkai a salompok ko kini tomboken sii ko Qur'an al Karim
agoso kiya ira nona ko manga ma ana niyan.

Phangni niyan ko ALLAH a kang gona an o ka
dandan o manga Manosiya nagoso kabalasi niyan ki
Al Malik Abdullah Bin Abdil Aziz Al'Saud sa mapiya
a balas ko galebak iyan a mala sii ko kape phaka
daya manga ko kitabo ALLAH a sesela'an.

So ALLAH i kirek ko toro'an

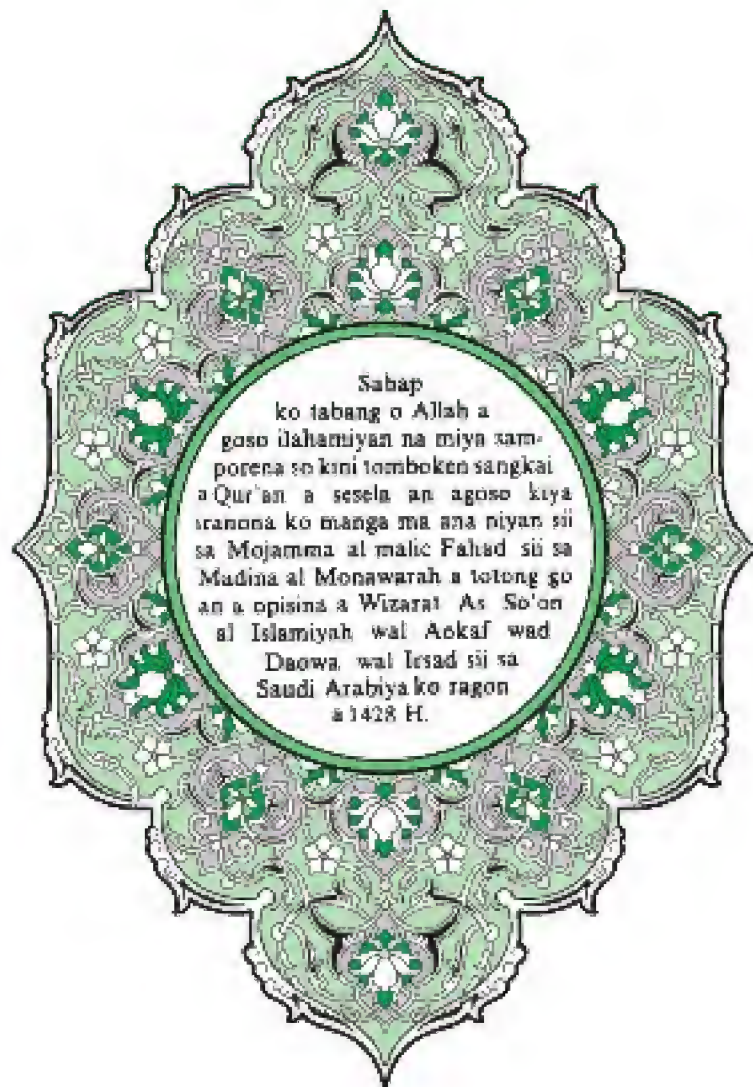

حَقِيقَةُ الطَّبَعِ تَجْمُوعُهُ
 الْجَمْعُ الْمَلِكُ فِيهِ الْمَدِينَةُ الْمَدِينَةُ الْمَدِينَةُ

ص. ب. ٦٤٦٣ - المدينة المنورة

موقع الإنترنت : www.qurancomplex.org
 البريد الإلكتروني : kfepqh@qurancomplex.org

Sabap
ko tabang o Allah a
goso ilahamiyan na miya sam-
porena so kini tomboken sangkai
a Qur'an a sesela an agoso kiya
iranona ko manga ma ana niyan sii
sa Mojamma al malic Fahad sii sa
Madina al Monawarah a totong go
an a opisina a Wizarat As So'on
al Islamiyah wal Aokaf wad
Daowa wal Irsad sii sa
Saudi Arabiya ko ragon
a 1428 H.

So manga kabenar ko kipe tomboken sangkai a -Qur'an al Karim- na
siibo sa tangan a Mojamma al Malic Fahad sa Madina al Mounawarah

P O. BOX 6262 MADINA

Website: www.qurancomplex.org

E-mail: kfcpqh@qurancomplex.org

